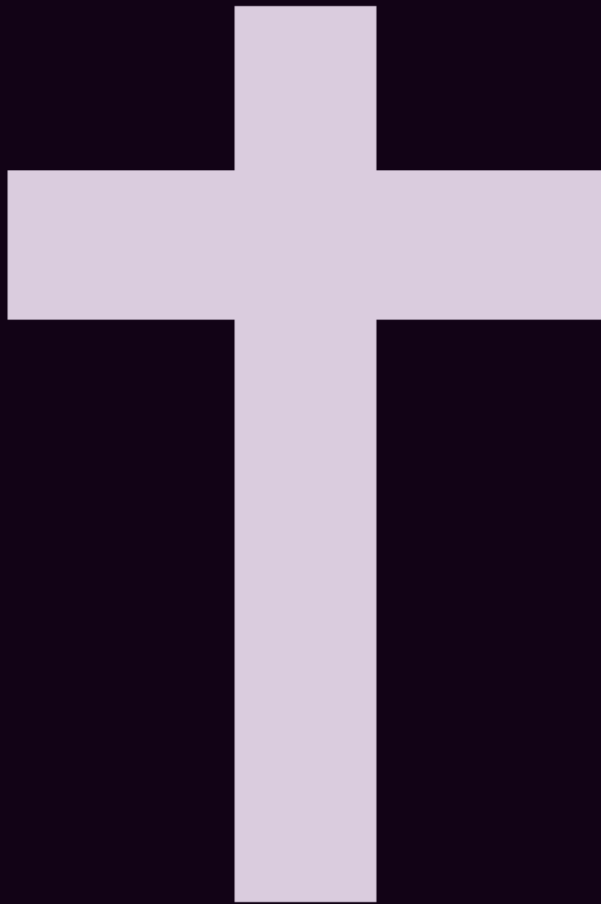

Lök yam

New Testament in Dinka, Southwestern (SU:dik:Dinka,
Southwestern)

Lëk yam

New Testament in Dinka, Southwestern (SU:dik:Dinka, Southwestern)

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dinka, Southwestern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Dinka, Southwestern

dik

Sudan

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Dinka, Southwestern

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

Contents

Matheo	1
Marko	40
Luka	65
Joon	104
Luoi Atuuc	132
Kɔc pan Roma	169
1 Korinth	186
2 Korinth	202
Galatia	212
Epethuth	218
Pilipi	224
Kolothia	228
1 Thethalonika	232
2 Thethalonika	236
1 Timothĭ	239
2 Timothĭ	244
Tito	248
Pilemon	250
Yĕb	252
Jemith	266
1 Pĭter	270
2 Pĭter	275
1 Joon	278
2 Joon	283
3 Joon	284
Jut	285
Nyuuth tĕnĕ Joon	287

Wël Jethu cî Matheo gät

Wët nom

Athör Matheo ë jam Wët Puoth Yam ye Jethu raan cî lueel, yen bî kəc waar yiëth kàrac yiic, raan yen cî kån kenhiim tiεεη thïn, kæk cî Nhialic thön kacke. Käckä, aa yeku yök athör thëer wël Nhialic yiic. Wët Puoth Yam kënë acie tënë kəc Itharel kepëc, kəc kek ke dhiëeth Jethu thïn ku dñt kamken, ee wët puoth lëk thëi ëbën pinynhom.

Athör Matheo acî ηιεc guir. Ee rot jæk dhiënh Jethu, ku teet miöc nom ë Jethu ku tē cî jørac ye them thïn. Ku wëetden yen kəc lëk tē bî kəc pîr thïn aköldä, ku piöcde ku tē yen kəc kuony thïn Galilia. Ku ë käckä cök ciëen, Matheo acî tēwäär jiël Jethu Galilia bî la Jeruthalem güt aya, cimën kæk cî röt looi tënë ye wäär bî ye guo nõk, cî bën la thök piëet cî ye bën piäat tim cî riüu köu. Ku jøl aa jön cî yen rot bën jät.

Athör Matheo ë Jethu nyuwoth ke yen raan piöc ril ηιεc kån apei, ke la riel yen lõη Nhialic teet yic bî lööny kəc puöth apath, ku ë piöc kæk Bääny Nhialic aya. Abandit piöcde yic acî Matheo tek yic dhiëc ku gët kälä,

Piöcde güt nom rin ηιεc ciεεη ku tē bî kəc ye Bääny pan Nhialic këden la thïn aköldä.
(cökdit 5-7)

Lëk tënë atuuc kathiäär ku rou ë luoiden bik looi. (cökdit 10)

Këη rin Bääny pan Nhialic. (cökdit 13)

Piöc rin atuuc. (cökdit 18)

Piöc rin thök piny, ku Bääny pan Nhialic bî bën. (cökdit 24-25)

Kæk tö thïn

Kuat Jethu ku dhiënhde 1:1–2:23

Piöc Joon raan kəc muöc nhïim 3:1-12

Miöc nom Jethu ku tē cî jørac ye them thïn. 3:13–4:11

Piöc Jethu Galilia 4:12–18:35

Jäl Jethu Galilia bî la Jeruthalem 19:1–20:34

Nïn ciëen kadhrou thuonde nom tueη 21:1–27:66

Jön rot ku nyooth rot ë Bänya 28:1-20

Kuat Jethu raan cî lóc ku dác

(Lk 3:23-38)

¹ Käckä aa rin kuat kəc ke dhiëeth Jethu thïn, kuat Bënyñaknom Debit bö cök tënë Abaram.

² Abaram ë ye wun Ithäk.

Ithäk ë ye wun Jakop.

Yen cî Juda bën dhiëeth kek wämäthakën kök.

³ Juda ë ye wun pandiëct, Peredh ku Dhara ku manden ë cöl Tamar,

Peredh ë ye wun Yedhron

ku Yedhron ë ye wun Ram.

⁴ Ram ë ye wun Aminadap,

ku Aminadap ë ye wun Nacon,

ku Nacon ë ye wun Thalmon.

⁵ Thalmon ë ye wun Boath,

ku man ë cöl Rayäp.

Boath ë ye wun Obet,

ku man ë cöl Ruth,

ku Obet ë ye wun Jethe.

⁶ Ku Jethe ë wun Bënyñaknom Debit,

ku Debit ë ye wun Tholomon, ku man ëcî kån aa tiη Uria.

⁷ Tholomon ë ye wun Raboam,

ku Raboam ë ye wun Abija,
ku Abija ë ye wun Atha.

⁸ Atha ë ye wun Jopat, Jopat ë ye wun Joram, ku Joram ë ye wun Udhia.

⁹ Udhia ë ye wun Jotham, Jotham ë ye wun Ayath, ku Ayath ë ye wun Yedhekia.

¹⁰ Yedhekia ë ye wun Manathe, Manathe ë ye wun Amon, ku Amon ë ye wun Jothia.

¹¹ Jothia ë ye wun Jekonia, ku wämäthakën kök, ku jöl ke peec ku yëth ke Babilonia.

¹² Wën cī ke yāth Babilonia aaci la dhiëth këlä, Jekonia aci Cealtiel la dhiëth. Cealtiel ë ye wun Dherubabel.

¹³ Dherubabel ë ye wun Abiöt, ku Abiöt ë ye wun Eliakim. Ku Eliakim ë ye wun Adhor.

¹⁴ Adhor ë ye wun Dhadok, Dhadok ë ye wun Acim, ku Acim ë ye wun Eliöt.

¹⁵ Eliöt ë ye wun Aliadhër, ku Aliadhër ë ye wun Mathan. Ku Mathan ë ye wun Jakob.

¹⁶ Ku Jakob ë ye wun Jothep mony Maria, ku ë yen aci Jethu cöl Raan cī löc ku döc bën dhiëth.

¹⁷ Këya, kuat Jethu ë kith, ee ye yic thiäär ku nuan jöök Abaram yeet Debit, ku ben yic aa thiäär ku nuan yeet tēwäär cī ke pæc Babilonia, ku ben yic aa thiäär ku nuan jöök köc cī dhiëth Babilonia yet dhiënh Jethu raan cī löc ku döc.

*Maria aci meth yök ke cīn moc
(Lk 2:1-7)*

¹⁸ Dhiënh Jethu ë loi rot këlä. Maria ë wic Jothep bī thiaak. Tēwën këc ye gam, ke yök ke cī liëc ë manh yök tēnë Wëi Nhialic. ¹⁹ Jothep, raan awën wic ye bī thiaak ë ye raan path, ku akëc wic bī Maria yöör guöp, go wic bī puöl ke cīn raan piŋ ye.

²⁰ Tēwën wic yen kënë bī looi, ka atuny Nhialic nyuth rot ye nyuöth yic ku lueel, “Jothep, manh Debit, duk riöc ba Maria cī thiak, rin ë riel Wëi Nhialic yen ayök yen manh tö yeyäc. ²¹ Yeen abī menh moc dhiëth, ku aba cäk ke cöl Jethu rin yen ë raan bī köc wëer bei adumuöömken yiic.”

²² Kënë aci rot looi këya, bī wët Nhialic cī raan kärke tīŋ lueel yenhom tiεŋ. Ku wët kënë ëci lueel ëlä, ²³ “Nyan bīm abī liëc, ku abī manh moc dhiëth ku abī cöl Emanuel. Ku wëtde yic, Nhialic atö kek yook.”

²⁴ Këya, Jothep aci kë cī atuny Nhialic lëk ye gam, ku yëth Maria baai. ²⁵ Ku aa këc rëer cīmën tik ke moc yet tē dhiëth Maria wënde, ku ciëk Jothep ke cöl Jethu.

2

Jethu aci nyuöth köc thäi

¹ Tēwën cī Jethu dhiëth gen Bethalem pan Judia, wäär ye Yërot Bëny. Ke bāny kök ŋic kāk Nhialic bö piny ciëen ku yëetkë Jeruthalem, ² ku thiëckë, “Tö Bënyŋaknhom köc Itharel puoc dhiëth tēno? Ciëerde acuk tīŋ piny ciëen, yen abī yok buk bën door.”

³ Nawën piñ Bëny Yërot ë wët kënë, ke jieth puöu, agut kœdît kæk Nhialic Jeruthalem aya. ⁴ Go bánydît kæk Nhialic, ku kœc piöœc lööñ cœl ëbën ku thiëec ke, “Ye tēnen bi Raan ci lœc ku dœc dhiëeth thïn?”

⁵ Gokë lueel, “Abi dhiëeth gen Bethalem pan Judia, cit wët ci raan kæk Nhialic tiñ gôt ëlä,

⁶ ‘Yin Bethalem pan Judia, na cœk alœn koor yin kam gœethdît pan Judia, ke yin abi bëny mec thändiën Itharel tuöl thïn.’ ”

⁷ Go Yërot bëny wën bö ciëen cœl ë röt, ku thiëec ke aköl tiñ kek ciëer panden. ⁸ Ku cœl ke aa ber Bethalem ku thœn ke ëlä, “Lak wiëckë meth apei ku na yœkkë, ke we dhuk bæk bën lœk ya, ba la aya, ba la door.”

⁹ Nawën cik wët Bëny Yërot piñ ë ke lööny dhöl, ku tiñkë ciëer wäär cik tiñ ciëen panden ke wat kenhïim, ku ler ku këec yöt nhom, yœn tœ meth thïn, ¹⁰ ku mitkë puöth apei. ¹¹ Ku lek yöt ku yœkkë meth kek man, ku gutkë kenhïœl piny ku dorkë, ku liepkë jœgœaken thook ku juërkë milœœñthith, ku adœñ ñir mit tuœlde ku adœñ kec.

¹² Nawën ke nyuöth ku lœk ke bik ciï dhuk tēnë Yërot, gokë dhuk panden dhël dët.

Meth aci riœœñ Ijip

¹³ Wën ci kek jäl ka atuny ë Nhialic nyuth rot Jothep ku nyuëeth ëlä, “Jœt rot ku luœœc rot wei kek meth ku man ku lak Ijip, ku rœërkë thïn yet aköl bi yen we lœk bæk dhuk, rin Yërot awic meth bi nœk.”

¹⁴ Go Jothep rot jœt ku nyœci meth kek man ë wëer kënë, ku lek Ijip. ¹⁵ Ku rœërkë thïn yet aköl thou Yërot, rin bi wët raan kæk Nhialic tiñ, ci lueel thœer ëlä yenhom tiœœñ, “Yen abi Wëndië cœl Ijip.”

¹⁶ Nawën tiñ Yërot lœn ci bëny ke bö ciëen ye ruëeny, ke riääk puöu. Ku cœl mith rœœr aa nœk ëbën Bethalem, ku bëei kœk thiääk kek ye, mith ye ruœnken rou, ayi mith kœk kœc run karou dœœt, cit tē ye tæk ye tēwäär piñ yen wët tēnë bëny ciëen.

¹⁷ Ku kæk ke ci Jeremia raan kæk Nhialic tiñ lueel thœer, aaci kenhïim tiœœñ thïn. Ku ëci lueel ëlä,

¹⁸ “Dhiëœu ëci piñ gen Rama, dhiëœu ku kieœu ë dît apei. Kœc Itharel aake dhur miëthken, Ku aaciï wëc ë puöu ye gam, rin ci kek thou ëbën.”

Meth aci dhuk

¹⁹ Nawën ci Yërot thou, ka atuny Nhialic ben rot nyuöth Jothep pan Ijip, ²⁰ ku lueel ëlä, “Jœt rot, ku dhuœk meth kek man pan Itharel, rin kœc wäär wic ye bik nœk aaci thou.”

²¹ Go Jothep rot jœt, ku jiël kek meth ku man, ku dhuk pan Itharel.

²² Nawën piñ lœn ye Arkelao bëny Judia nyin wun, go riœœc bi la Judia, ku ben nyuääth, go muöl la Judia ku ler Galilia, ²³ ku ler ku rœëer gen cœl Nadharet. Kœya, wël ke ci raan kæk Nhialic tiñ lueel aaci kenhïim tiœœñ thïn, “Lœn bi Jethu aa raan Nadharet.”

3

Piöœc Joon raan kœc muœœc nhïim

(Mk 1:1-8; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

¹ Ye nïnkä, Joon raan kœc muœœc nhïim ëci piöœcde jœœk pan Judia, roor tē ciï cœñ, ku lœk kœc ëlä, ² “Pälkë luœi kœrac rin Bääny Nhialic aci thiœk.”

³ Mony kënë, yen ëci Ithaya raan kæk Nhialic tiñ jam rienke thœer wäär lueel yen ye ëlä,

“Raan kækkië tiñ abi piñ röl ke jam roor tē ciï cœñ, ‘Guiërkë dhël ë Bëny, luœikë dhœlke bik la cœk.’ ”

⁴ Joon ë ye ceᅇj alëth cī looi nhiëm thöröl, ku ceᅇj gōp ye aᅇum, ku miith ke ye cam, aa kōryom ku kiëc. ⁵ Kōc Jeruthalem ku kōc juëc pan Judia, ku lōᅇ Jordan ëbën aaci wët tënë ye, ⁶ ku lekkë adumuōmken, ku jōl Joon ke muōc nhiim wār Jordan.

⁷ Wën tiᅇj Joon kōc juëc akut Parathī ku Thaduthī ke bö tënë ye bī ke bën muōc nhiim, ke lëk ke, “Awek dhiënh käpieny! Yeᅇa lëk we bāk kat kēreec bö?” ⁸ Luōikë kāk ye nyooth lōn cī wek muōl kārāc yakë ke looi. ⁹ Ku duōkkë wepuōth tōᅇj ku luëlķë ᅇok aa miith Abaram. Alëk we, lōn alëu Nhialic bī aleelķā cōl aaye miith Abaram. ¹⁰ Ku ëmën yëp aci ther bī ke tiim yep, rin na ye tim cie luōk miith path, ka yep ku cuet ë mæec. ¹¹ Wek aa ya muōc nhiim ë piu bāk luōi kārāc puōl, ku raan bö ciëen ᅇacōk abī we muōc nhiim ë Wëi Nhialic ku mac. Yeen adīt apei tënë ᅇa, ku ᅇen aci path na cōk a warke ka cā lëu ba ke dōk. ¹² Yeen aci raan muk lōk ë kām, ye rap kōm bī rap tek thook ke miël. Ku wiuu rap ku tōōu ke. Ku ᅇōt miël many cie thou.”

Jethu aci muōc nhom
(Mk 1:9-11; Lk 3:21-22)

¹³ Nawën ke Jethu jiël Galilia bī la Jordan bī Joon la muōc nhom. ¹⁴ Go Joon them bī Jethu yenhom waar ku lëk ye, “Awiëc bī ya yin muōc ᅇanhom. Yeᅇō bī yin tënë ᅇa?”

¹⁵ Go Jethu dhuōk ye, “Cōl aloi rot ķēya. Ee tēde bī rot looi ķēlā rin bī ᅇok ķē wic Nhialic tiëᅇj nhom.” Go Joon gam.

¹⁶ Kaam wën cī Jethu muōc nhom, ke bö bei wīr ku tiᅇj nhial ke liep rot, ku tiᅇj Wëi Nhialic ke bö yenhom kecīt kuur ë dit. ¹⁷ Ku piᅇj rōl Nhialic nhial ke lueel, “Kënë ë manhdiën nhiaar, ᅇen amit puōu tënë ye.”

4

Jethu aci jōᅇrac them
(Mk 1:12-13; Lk 4:1-13)

¹ Kaam wën ke Wëi Nhialic la Jethu guōp, ku ᅇëth roor tē cī ceᅇj bī jōᅇrac la them. ² Ku jōl miëth theek nin thiārᅇuan, akōl ku wëër go cōk nōk. ³ Go jōᅇrac rot cuōt ye ku lueel, “Na ye Wën Nhialic, ke lëk aleelķā bik rōt wel bik ya ayuōp.” ⁴ Go Jethu bëër, “Aci gōt thëer ëlā, ‘Raan acie pīr ayup ë rot, ee pīr wël bën bei ëbën Nhialic thok.’ ”

⁵ Go jōᅇrac ᅇāth gendīt ku tēëu luāᅇj Nhialic nhom, ⁶ ku lueel tënë ye, “Na ye wën Nhialic, ke yī cuet rot piny, rin ëcī gōt ëlā, ‘Nhialic abā atuōōcke lëk bik yī muk kecīn, ba yīcōk cī deeny alēl.’ ”

⁷ Go Jethu lëk ye, “Aci gōt ëlā aya, ‘Duk Nhialic Bānydu them ë path.’ ”

⁸ Go jōᅇrac ben ᅇāth gōn bār apei nhom, ku nyuth bēëi pinynhom ëbën ke dieckden. ⁹ Ku lueel tënë ye, “Kākķā ëbën aba yiëk yī tē cuet yin rot piny ku door ᅇa.” ¹⁰ Go Jethu lëk ye, “Jälë, Jōᅇj ater, rin aci gōt ëlā, ‘Yin abī Nhialic Bānydu door ku loi wëtde yetōk!’ ”

¹¹ Go jōᅇrac nyāāᅇj piny, ku bö atuuc nhial ku konyķē.

Jethu aci luōide jōck Galilia
(Mk 1:14-15; Lk 4:14-15)

¹² Nawën piᅇj Jethu lōn cī Joon dōm, ke dhuk Galilia. ¹³ Ku jiël Nadharet genden ku le rëër Kapernaum, gen thiāāk kek wār Galilia, lōᅇ Dhebulun ku Naptalī. ¹⁴ Kënë ëcī rot looi, bī wët cī Ithaya raan kāk Nhialic tiᅇj lueel yenhom tiëᅇj,

¹⁵ “Piny ë Dhebulun ku piny Naptalī, tē la wīr, wār Jordan alōᅇtui, Galilia, wun thāi juëc kuc Nhialic!

¹⁶ Kōc ke rëër muōōth yic aaci rueldīt apei tiᅇj.

Ku kōc ciëᅇj piiny muōōth yic tēn thou,

ruel aci bën.”

¹⁷ Ku ë ninkä, Jethu aci piöcde jöök, ku lëk kəc ëlä, “Pälkë luoi kárac, rin Bääny Nhialic aci thiök.”

Jethu acá amëi kanuan cööl
(Mk 1:16-20; Lk 5:1-11)

¹⁸ Tëwën kueny Jethu wär Galilia you, ke tñj amëi karou, Thaimon, ku ë cöl Piter aya, kek Andria wämënh ke däm rec buoi. ¹⁹ Go lëk ke, “Biathkë ya ku wek aaba piöc bák kəc aa däm.” ²⁰ Gokë biaiken nyääj piny nyin yic ku buöthkë Jethu.

²¹ Wën jiël yen ë tën, ke tñj Jemith ku Joon kek wunden Dhubedi riäi yic, ke guir biaiken. Go Jethu ke cööl. ²² Gokë lööny dhöl nyin yic kek ye, ku nyiëñkë wunden piny riäi yic.

Jethu ë piöc ku kony kəc tuany
(Lk 6:17-19)

²³ Ku jöl Jethu pan Galilia kuany yic, ke ye piöc yön amat yiic, ku lëk kəc Wët Puöth Yam ë Bääny Nhialic, ku kony kəc kuat tuaany ëbën bik pial. ²⁴ Go lecde thiëi piny pan Thiria ëbën, go kəc ke tuany tueny juéc, kəc ke rem gup apei, ku kəc cí jakrec däm, ku kəc la gup nok ku kəc cí ruai, bëi tënë ye. Goke kony bik pial. ²⁵ Go kəc juéc apei pan Galilia, ku gëth kathiäär yiic, ku Jeruthalem ku Judia ku bëi kök löj Jordan, buöth.

5

Këj miët ë puöu cí Jethu piöc
(Lk 6:20-23)

¹ Wën tñj Jethu kəc juéc apei, go la tëthöny gət nom. Ku nyuuc ku mët kacken ye buöth röt ye, ² go jam ku piöc ke ëlä,

³ “Kəc mit gup aa kəc ë löj kepuöth, rin ye Bääny pan Nhialic këden!

⁴ Kəc mit gup aa kəc dhuöör rin bë Nhialic ke waac puöth!

⁵ Kəc mit gup aa kəc lir puöth, rin bë kek kë cí Nhialic thön yök!

⁶ Kəc mit gup aa kəc nëk tuil puön la cök, ku aabi kueth yeen!

⁷ Kəc mit gup aa kəc abiökruel, rin bë keek kony aya!

⁸ Kəc mit gup aa kəc yer puöth, rin bë kek Nhialic tñj!

⁹ Kəc mit gup aa kəc ë kəc döör, rin bë keek aa cöl mñth Nhialic!

¹⁰ Kəc mit gup aa kəc ye jöör rin wët path, rin ye pan Nhialic këden!

¹¹ “Wek aa mit gup tē lëët we ku näk we, ku tör kəc kök wegup wël lueth ë rienkië.

¹² Yakë puöth miët ku dalkë wepuöth, rin bë ariöpdun dīt apei pan Nhialic. Yen ë tēwäär jöör kek kəc käk Nhialic tñj thñn aya.

¹³ “Wek aa cīt awai pinynhom. Ku na thöök köu alëi, ke ben dhuök thñn këdë? Awan cīt këne acie ben piath. Aye puök wei bë ya dum kəc cök. ¹⁴ Wek aa mermer pinynhom ëbën. Gen cí buth gət nom acie thiaan. ¹⁵ Acñn raan mermer dëöp ku kum nyin, aye tööu tën ë yen yöt mer yic thñn tënë kəc tö yööt ëbën. ¹⁶ Këya, mermer adhil tñj kəc ëbën, rin na tñjkë luaidun path la cök ka lec Wuurdun tö nhial.

Piöc Jethu rin ë löj

¹⁷ “Yakē tak lön cī ɣen bēn, ba löŋ Mothith ayī kāk ye kəc kāk Nhialic tiŋ piöc bēn rac? Acie tēde, ɣen akēc bēn ba ke bēn rac, ɣen acī bēn ba ke bēn thääp. ¹⁸ Alēk we alanden, agut tē bī nhial ku piny liu, acin wēt koor ayī kēthiin tō löŋ yic, bī kaŋ määŋ ke kēc guöt nhom. ¹⁹ Kēya, raan dhoŋ löŋ tők kōu, cək a löŋ thin koor, ku piöc kəc kək bīk löŋ dhoŋ kōu aya, acin tēpeth bī yök pan Nhialic. Ku raan thek ke, ku ye ke piöc abī ya raandit apei pan Nhialic. ²⁰ Alēk we, na cīi piathdun ku luoidun la cök, abī luoi kəc piöc lööŋ Nhialic ku luoi Parathī waan thok, ke wek aaci la pan Nhialic alanayon.

Löŋ yam awär löŋ thæŋ

²¹ “Acäk piŋ lön cī ye lək wärkuan dit thæŋ elä, ‘Duk raandä näk, ku na ye raan näk raan dēt ka bī luök wei.’ ²² Ku wek aa lək wēt kēnē, raan la puöu agöth tēnē raandä, abī luök wei aya. Ku na ye raan lat wämēnh, ‘Yin acin nhom!’ Ka tēm thou, ku na ye raan lat raan dēt, ‘Yin acin puöu,’ Ka bī ɣäth pan mac. ²³ Na lo juar ariäk nhom, ku lo tak lön cī wämuuth puöu riääk tēnē yī, ²⁴ ke yī nyiēŋ kēdu ariäk lööm ku löŋ bäk kaŋ la döŋŋ wek wämuuth, ku jəl dhuk ba Nhialic la juēr.

²⁵ “Lac wēt waar yic ku döŋŋkē wek raan ɣēth yī luk yic. Na cīi lac looi kēlä, ka ɣēth yī luk yic tēnē bēny. Ku bēny abī yī la thōn apuruuk, ku mac yī. ²⁶ Yin alēk yic, yin aci bī kaŋ lony ɣet tē bī yin kēthiin kōny tēnē yī kaŋ cool.

Jethu ajai ē kör

²⁷ “Acäk piŋ lön cī ye lueel thæŋ elä, ‘Duk tiŋ raandä kör.’ ²⁸ Ku alēk we, raan döt tik ku tuiil ye, kacit raan cī tik kōŋŋ aya rin tō yen yepuöu. ²⁹ Kēya, na ye nyindun cuēc yī cəl aloi awuöc, ke ɣuēt bei ku cuat wei! Anuēŋ ba cōŋ nyien tők, tēnē lön bī yī cuat pan mac ebēn. ³⁰ Ku na ye cindun cuēc yī cəl aloi awuöc, ke tæm wei. Anuēŋ ba la ciēn tők, tēnē lön bī yin la pan mac.

Jethu ajai ē liöŋi

(Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18)

³¹ “Acī lueel aya elä thæŋ, ‘Raan päl tieŋde adhil athör ē liöŋi gōt tēnē tik.’ ³² Ku alēk we, na ye raan cī tieŋde liöŋi ke kēc wic mony dēt, ka bī ye cəl aloi adumuööm, ku raan thiak tiŋ cī liöŋi ka cä akōŋ looi.

Jethu ajai ē kuēŋ

³³ “Acäk piŋ aya lön cī ye lək kōckun thæŋ elä, ‘Duk mēl kuēŋ ē lueth, muk kuēŋdun ca looi tēnē Bēny.’ ³⁴ Ku alēk we, duökkē mēl kuēŋ, tēdē rin pan Nhialic tēdē rin ē Bäänyde, ³⁵ tēdē rin piny, rin yen ē tē mec Nhialic ku duk kuēŋ Jeruthalem rin ē gen Bēnydit. ³⁶ Duk kuēŋ ē cōkdu rin acie yin yī cak ye. ³⁷ Jamdu ē lön bī yin ye lueel amääth ē path, ‘Ee kēya’ ku, ‘Acie kēya,’ Kē ye juak thin, ee bēn tēnē jōŋrac.

Jethu ajai ē guur

(Lk 6:29-30)

³⁸ “Acäk piŋ aya ke cī lueel elä, ‘Na yup raan yī nyin ke yup nyin aya, na dhoŋ yilēc ke dhoŋ lēc.’ ³⁹ Ku wek alēk kēnē, duk kērac col kēŋec dēt. Na gut raan gēmdun cuēc ke wēl gēm dēt aya. ⁴⁰ Na wic raan dēt bī kēdun path tuöŋŋ nyin, ke māt kēdun dēt puöth nhiar aya. ⁴¹ Na cəl raan yī ba kēthiek muk tēnē ye, ke ruac ba ɣäth tēmec. ⁴² Muoc raan lim yī, ku na wic raan kēdāŋ tēnē yī, ke gām ye.

Nhiar kəc man yīin

(Lk 6:27-28, 32-36)

⁴³ “Acäk piŋ ke cī lueel elä, ‘Nhiar kəc määth kek yī ku man kəc ater.’ ⁴⁴ Ku alēk we, nhiarkē kəc aterdun ku rökkē rin kəc jör we, ⁴⁵ rin bī wek jäl ciēt mith Wuurdun tō nhial, rin ē piny cəl abak tēnē kəc path ku kəc rec kedhie, ku cəl deŋ atueny tēnē kəc

5:18 Lk 16:17 5:21 B.bei 20:13; L.rou 5:17 5:27 B.bei 20:14; L.rou 5:18 5:29 Mt 18:9; Mk 9:47 5:30 Mt 18:8; Mk 9:43 5:31 L.rou 24:1-4; Mt 19:7; Mk 10:4 5:32 Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18; 1Kor 7:10-11 5:33 Lk 19:12; Kn 30:2; L.rou 23:21 5:34 Jem 5:12; Ith 66:1; Mt 23:22 5:35 Ith 66:1; Wk 48:2 5:38 B.bei 21:24; Lk 24:20; L.rou 19:21 5:43 Lk 19:18

ë luui käpath ku kəc luui kärac aya. ⁴⁶ Na nhiar ke ë kəc nhiar yï kepęc, ke ye rin nõ bï Nhialic yï kony? Cïi kəc kut ajuer ye looi kälä aya? ⁴⁷ Na yeke muöth ë kəc mäath kek yï ë röt, ke la këpeth ca looi wër yin kəc kök? Cïi kəc cie kəc Itharel këcit kënë ye looi aya? ⁴⁸ Yin adhil piath cïmën puoth Wuur tō nhial!

6

Duk nhiam ë kuöony ca gam

¹ “Tietkë röt bäk käpath cïi ye looi ë kəc nhiim rin bï we tïj. Na luwikë këya, ka cïn ariöp bäk yök tënë Wuurdun tō nhial.

² “Na le raan nõj ca kony, ke yï duk nhiam ba ya cath ke luel cïmën kəc alueth, ye looi tën amat ku dhöl yiic, rin bï ke leec. Detkë apath, kek ë kockä acïn ariöp dët benkë yök. ³ Ku na gäm raan nõj kädärj, ku cək a mäthdu ke duk cəl aņic. ⁴ Rin bï kädun cï yin raandä kony cïi ņic. Na loi këya, ke yin abï Nhialic cuööt, raan yen këriëc ëbën ņic, agut kë cï moony.

Jethu anyuth ғo tē bï ғok ya röök thïn
(Lk 11:2-4)

⁵ “Ku tē röök yin, duk kəc alueth kiit, anhiarkë bik röök ke kääc tën amat ku dhöl yöth, rin bï ke tïj. Ku alëk we, keek aacä ariöpden yök.

⁶ “Tē röök yin, ke yï la tēdu ë rot, ku röök tënë Wuur Nhialic cie tïj, rëer ë tënë, ku yen Wuur daai yï, yen abï cuööt.

⁷ “Ku tē röök yin, duk wël ye ber yiic ë path cïmën kəc kuc wët Nhialic, kəc ye tak lön na luelkë wël juęc, ke yen bï Nhialic röökken piņ? ⁸ Duk rot loi ba ciët ke, rin Nhialic ë kë tō yïpuöu guo ņic ke këc cak thiëc. ⁹ Këya, yin adhil röök ëlä,

‘Wädan tō nhial, bï rienku aleec,

¹⁰ bï bäanydu bën ғoyiic,

bï wëtdu alooi piiny cïmën nhial.

¹¹ Muoc ғook miëth yaköl.

¹² Päl wët piny tënë ғook,

cïmën ye ғok ye puöl tënë kəc ręc ғook.

¹³ Ku duk ғook cəl athem kërac, ku ba ғook lac waar kërac yic.’

¹⁴ “Rin na ye wët päl piny tënë kəc kök, ke Nhialic abï wët päl piny tënë yï aya. ¹⁵ Ku na cïi wët ye päl piny tënë kəc kök, ke Nhialic acïi wët pël piny tënë yï.

Duk nyooth lön thëk yin

¹⁶ “Tē thëk yin, duk rëer yï nõj nyin cïmën ye kəc ruëeny ye looi. Aake nyin looi ņuarar bik nyuöth lön thëk kek. Alëk we, keek aacä ariöpden yök. ¹⁷ Tē thëk yin, rëer ë path ku duk nyooth lön nək cək yï, ¹⁸ bï ciën raan ņic ye lön thëk yin, ku Nhialic Aciëņ yen kë ye ņek looi ë rot ņic, yen abï yiëk ariöpdu.

Jiëek cie riääk atō pan Nhialic
(Lk 12:33-34)

¹⁹ “Duökkë jak käk tō pinynhom rin ye aruop ku keth ke rac, ku aaye cuër kual aya. ²⁰ Këya, apath bï ya jiëek pan Nhialic yen wïc, yen acïn kë bï ye rac. ²¹ Rin piändu abï ya rëer akölaköl tē tō jaakdu thïn.

²² “Këya, puön path acit nyin path, raan path nyin ee daai apath, acïi thõj kek raan cï cör. Raan la puön ғer acit raan path nyin, ²³ ku raan ye ņic këde ë rot, ee raan col puö cït cör cie piny ë tïj!

Nhialic ku jiëek
(Lk 16:13; 12:22-31)

²⁴ “Acïn raan bäny karou luöäi ë tök, tädë ka man bäny tök ku nhieer bëny dëëtë, tädë ka thek raan tök ku dhël raan dët. Acïi raan lëu bï Nhialic ku jiëek nhiaar kedhie.

²⁵ “Këya, alëk we bäk cii ye diëer kë bäk cam, ku kë bäk dek, rin bi wek rëer we pîr, tädë ke we diëer käk bäk ceñ. Wëi anjuëñ tënë miëth. Ku guöp raan cii ñuëñ tënë alëth?
²⁶ Daaikë diet ë pär nhial, aa cie pur, ku aa cîn miith yekë ke tööu, ee Wuur tö nhial yen ë diëer ë ke! Na week cäk ye kädît apeî tënë ke? ²⁷ Yeña kamkun na diir piërde, ke juak ruönke?

²⁸ “Ku yeñö ye wek diëer käk bäk ceñ? Tiëñkë yök peth ë cil roor, aa cie luui ku aa cie alëth ë kôc ë risenken. ²⁹ Ku adhiel lëk we na cök a Bënyñaknhom Tholomon wäär ë jaakde yic, ee cii cît ke. ³⁰ Ku na ye Nhialic wël tö roor cöl adhëñ këya, wël tö thîn ëmën, ku na nhiäk nîn lik ke ril wei ku took ke mac, ke yeen cii we bi kuëëc nhiiim? Ye gam thiin koor ñö be rëer kek we këya!

³¹ “Duökkë ye diëer ku luëlkë, ‘Yeñö buk cam? Yeñö buk dek? Buk kë ceñku yök tëno?’
³² (Aa kôc kuc wët Nhialic kek aa kepuöth yiëk ë kakkä.) Ku anjic Wuurdun tö nhial lon wïc wek kakkä ëbën. ³³ Yakë wepuöth wël bäänyde kek käk wïc ke tënë we, käjuëc wiëckë ke aabi yiëk we. ³⁴ Këya duökkë ye diëer ë nhiäk, nhiäk abi bën kek kärke. Aköl ëbën ala yic këraacde ë rot.

7

Köñ käkku guuir ba raan dët jäl wëët

(Lk 6:37-38, 41-42)

¹ “Duk kôc kök ye nyieeny kârac cik looi käk ye ke looi aya, rin bi yi cii gut nyin, ² rin tã ye luök kôc kök, yen ë tã bi Nhialic yi luök thîn aya. ³ Yeñö, ye yîn këreec dît ye looi kuc, ku ye tiñ këreec koor ye wämuuth looi? ⁴ Ye kädë bi yîn ke menhkui dök kârac ye looi, ku keek aaye looi aya? ⁵ Awëëñkui! Kanjë kârac yakë ke looi puöl, yen abi wek ye lëu bäk miëthakun jäl wëët.

⁶ “Duk jök gëm kënë Nhialic, ku duk rot göu ba wët lëk kôc cii ye bi gam, tädë aabi kuc ku näkkë yiin.

Röök yen wïc Nhialic

(Lk 11:9-13)

⁷ “Thiëc, ku abi gäm yi, wïc ku aba yök, gut yöt thok ku abi ñaany thok tënë yi. ⁸ Raan ë thiëc, aye gäm kädän, ku raan wïc kädän, ee kë wïc yök, ku raan yöt tönj thok aye ñäny thok ye akölaköl. ⁹ Nadë le raan kamkun gëm manhde dööt tã wïc yen miëth? ¹⁰ Nadë, ke gëm këpiny, tã ci yen ye thiëc ë rëc? ¹¹ Na yakë ñic wek kôc cii path bäk miëthkun aa gäm käpath wickë ke, ke Wuur tö nhial cii käjuëc path bi gäm kôc ye thiëc!

Löñ la cök

¹² “Loi käpath tënë kôc kök, cimën nhiëer yin ye bik käpath looi tënë yi aya, kakkä kek aaci lueel theer athör Nhialic yic.

Kuany dhël la pan Nhialic yic

(Lk 13:24)

¹³ “Kuany dhël ye kôc gum thîn yic, rin dhël cii kôc ye gum thîn, ee kôc yäth pan mac, ku ë yen aye kôc juëc mër thîn.” ¹⁴ Ku dhël ye kôc gum thîn yen ë la pan Nhialic, ku aa kôc lik kek aaye kuany yic.

Tietkë röt bi week cii wëñ

(Lk 6:43-44)

¹⁵ “Tietkë röt kôc piööc wël ë lueth, kôc bën tënë we ku luëlkë wël puöth ci la läiläi, ku käk rëer keyäac arac apeî. ¹⁶ Aa bäk ñic täden ye kek luui thîn. Acin miith tim ye cam, ye bet tim dët cie ye nom. ¹⁷ Këya, tim ye miëthke cam ë luök miith path, ku tim rac cii miëthke ye cam, acin kë ye yök tënë ye. ¹⁸ Tim peth ye miëthke cam aaci lëu bi dhiëth miith rëc, ku tim cii miëthke ye cam acie kan luök miith ye cam. ¹⁹ Ku kuat tim cîn kë ye

kuany tēnē ye aye yep ku tok. ²⁰ Aben lēk we, kōc aa lueth, aa bāk njic tēden ye kek luui thīn.

Wek aa kēc kaŋ njic
(Lk 13:25-27)

²¹ “Acie kuaat raan ɣa cōl, ‘Bēny, Bēny,’ Yen bī la pan Nhialic, aa kōc kē wīc Wä tō nhial looi kek aabī Bääny Nhialic yök. ²² Tē le aköl kēnē bēn, abī kōc juēc lueel tēnē ɣa, ‘Bēny, Bēny! Yok aaci wēt Nhialic piöc ē rienku. Ku ɣok aaci jakrec cuɔp wei ē rienku, ku loiku kajuēc kōc göi!’ ²³ Ku aba lēk ke, ‘Wek aa kēc kaŋ njic. Jälkē ɣalööm, kōc ē luui kārāc!’

Kääŋ rin kōc karou cī bēēi keer
(Lk 6:47-49)

²⁴ “Kēya, kuaat raan wēlkiēn kā piŋ, ku luui ē wēlkā, abī ciēt raan njic kāŋ cī paande looi tēthōny. ²⁵ Go deŋ tueny ku bö aboor ku yomdit apei. Ku paande akēc wīk rin cī ye buth tēthōny. ²⁶ Ku kuaat raan wēlkiēn kā piŋ ku cīi lui ē ke, abī ciēt raan abēēl cī paande looi tēthuth. ²⁷ Go deŋ tueny apei ku bö aboor ku yomdit, go baai wīk ēbēn abī ciēn ɣōn tōŋ dōŋ!”

Thān awēn tō thīn aci gāi

²⁸ Wēn cī Jethu wēl ke wīc bī keek lueel thōl, go thān awēn tō thīn gāi tē cī yen ke piöc thīn, ²⁹ rin Jethu aci cīt kōcken piöc ē lööŋ, rin aci piöc ke la riel Nhialic.

8

Jethu acā atuet cōl apuəl
(Mk 1:40-45; Lk 5:12-16)

¹ Wēn cī yen bēn piny ɣōt nhom, ēcī kōc juēc apei buōth. ² Go raan cī tuet bēn tēnē ye ku gut yenhiaal piny yenhom ku lueel, “Bēny, na wīc ke yīn cōl ē tuen kēnē adem.”

³ Go Jethu yekök riny ku ɣōt, ku lueel, “Ee yic awiēc, Piaalē!” Go tuet ɣuō dem nyin yic. ⁴ Ku lēk Jethu ye, “Muk yīnhom apath duk kēnē lēk raan dēt, lōr ku nyuōth rot raan kāk Nhialic bī caath, ku juar kāŋ cīt tē ye löŋ Mothith ye luēl thīn, bī kōc ēbēn njic lōn cī yīn pial.”

Jethu aci raan lui pan bēny apuruuk kony
(Lk 7:1-10)

⁵ Wēn cī yen ɣet Kapernaum, ke bēny mec apuruuk juēc bö tēnē ye ku lēŋ, ⁶ “Bēny, raan lui paandiē atō baai ke tuany, acīn tē ye yen rot cak jōt, adhēl apei.”

⁷ Go Jethu lueel. “ɣen abī la ba kony bī pial.”

⁸ Go bēny apuruuk bēēr, “Bēny, duk rot nāk cāth, rin ɣen acie raan path nadē ke yī bö atiēmdiē yic, toc wētdu ē path ku yeen abī pial. ⁹ Rin ɣen aya, ɣen arēēr bānydit cōk, ku ɣen ala apuruuk rēēr ɣacōk. Ku aya lēk njek. ‘Lōr!’ Ka la, ku lēk njek, ‘Bäär tēn!’ Ka bö. Ku lēk raan lui paandiē, ‘Loi kēnē!’ Ka looi.”

¹⁰ Kaam wēn piŋ Jethu wēl raan kēnē ke gēi, ku lēk kōc awēn buōth ye, “Alēk we ayic, acīn raan tōŋ ca kaŋ yök Itharel ke la gamdit cīt kēnē. ¹¹ Muōkkē kēnē nhom, kōc juēc aabī bēn pinynhom ēbēn ku nyuuckē ē tōk kek Abaram, ku Ithāk, ku Jakop yai yic bääny yic pan Nhialic. ¹² Ku kōc ke bī rēēr bääny yic aabī ciēc ayeer muōōth yic, tē bī kek rēēr thīn ke dhiau bīk kethook aa kac, ke cī nhīim la cōt.” ¹³ Ku wēl yethok bēny apuruuk ku lueel, “Lōr, dhuök baai, yīn aci gam, ku kēnē abī looi tēnē yī.”

Ku raanden luoi aci ɣuō pial ē tēn awēn.

Jethu aci kōc tuany kony
(Mk 1:29-34; Lk 4:38-41)

¹⁴ Tēwēn le Jethu pan Pīter, ke yök man tiŋ Pīter piiny biōök yic ke cī juāi göök. ¹⁵ Go ɣōt, go juāi jāl, ku jōt rot ku looi miēth tēnē ke.

¹⁶ Naxɔn thëei, ke kɔc juëc la gup jakrɛc bii tënë ye. Go jakrɛc cuɔp wei kegup wët thok ë path, ku kony kɔc tuany bik pial. ¹⁷ Kënë aci rot looi rin bi wët ci Ithaya lueel thëer yenhom tiëɛɛ, “Aci kuat arɛem ku tuaany ëbën jat yeyeth.”

Raan buɔth Jethu adhil puɔu riel

(Lk 9:57-62)

¹⁸ Nawën tiɲ Jethu thändit apeɪ yelööm, ke lëk kacke bik teem wär alɔɲtui. ¹⁹ Go raan piöc lööɲ bën tënë ye ku lueel, “Bänydië, yin aba biaath kuat tē ler yin thīn.” ²⁰ Go Jethu bëër, “Luony roor aala yöötken yekë ke wuut, ku diet pār aala yöötken, ku Manh Raan acin nhom baai pinynhom tēn.”

²¹ Go raan dët kam kɔc ye buɔth lueel tënë ye, “Bëny, cɔl ya akɔɲ wä la thiök.” ²² Go Jethu bëër, “Buɔth ya, ku päl kɔc cit kɔc ci thou bik kacken thiök.”

Jethu aci yom cɔl akääc

(Mk 4:35-41; Lk 8:22-25)

²³ Go Jethu la riäi yic, ku buɔth kacken ye buɔth. ²⁴ Kaam awën, ke yomdit ril apeɪ jɔt rot, ku loi atiaktiak rot bi riäi duër puk yic, ku Jethu ë nin. ²⁵ Go kacken ye buɔth la tënë ye ku puöckë ke dhiau, “Luäk yo, Bëny, yok aa diir!” ²⁶ Go lëk ke, “Wek kɔc koor gamdun, yeɲö ye wek riöc këlä?” Ku jɔt rot ku rël yom ku atiaktiak, gokë la dil. ²⁷ Go kɔc awën gäi ku thiëckë röt, “Ye raan la guöp ɲö këné? Na cɔk a yom ku atiaktiak ë ke piɲ wëtde!”

Kɔc pan Gadara la gup jakrɛc

(Mk 5:1-20; Lk 8:26-29)

²⁸ Wën ci Jethu yet pan Gadara tö wär alɔɲtui, ke räm kek röör karou ke bö bei rëɲ nhiiim. Ku röörkä aake la gup jakrɛc ë ke riir nhiiim apeɪ, abi kɔc aa riöc ke, abi ciën raan tēek ë dhël këné. ²⁹ Gokë duɔɔt looi wën tiɲ kek Jethu, “Yeɲö wic tënë yo Wën Nhialic? Ca bën ba yo bën tēm awuöc ke tēn awuöc ɲoot?”

³⁰ Ku duut dir baai ë nyuäth tēthiök. ³¹ Go jakrɛc Jethu löɲ, “Na wic ba yo cuɔp wei ë röörkä gup, ke yi cop yo ë dirkä gup.” ³² Go lëk ke, “Lak,” Gokë bën bei ku lek ë dir gup, ku tēn awën, ke duut diëer riɲ agör yic ku thootkë wiir ku moukë ëbën. ³³ Go röör ke biöök dir kat ku riɲkë geeu, ku lek kë ci rot looi tënë dir ku tënë röör awën karou la gup jakrɛc tēt kɔc. ³⁴ Go kɔc juëc apeɪ geeu la bik röm kek Jethu. Nawën tiɲkë, ke läɲkë bi jäl panden.

9

Jethu aci raan ci ruai kony

(Mk 2:1-12; Lk 5:17-26)

¹ Go Jethu dhuk riäi yic, ku teem wär, ku ler genden Kapernaum. ² Go kɔc kök mony ci ruai bëei tënë ye ke ketkë, ke ci töc biöök alom yic. Tëwën tiɲ Jethu gamdit tö ke ke, ke lueel tënë mony aduany, “Dëet yipuɔu manhdië! Adumuöömku aaci päl piny.”

³ Tëwën piɲ kɔc piöc ë lööɲ ë wët këné, gokë jam kamken ëlä, “Mony këné adhäl Nhialic!”

⁴ Go Jethu lëk ke wën ɲic yen kë yekë tak, “Yeɲö ye wek tak kärac cit kakkä? ⁵ Ëmën ye kënen puɔl yic kakkä yiic, ba lueel, ‘Adumuöömku aaci päl piny,’ Tëdë ke lueel, ‘Jɔt rot ku cathë?’ ⁶ Ku aba nyuöth we lɔn le Manh Raan riel pinynhom ba adumuööm päl piny.” Ku lëk mony aduany, “Jɔt rot ku kuany biöɲdu ku lɔr baai!”

⁷ Go mony këné rot jɔt ku dhuk baai. ⁸ Go thän awën riöc wën tiɲ kek mony këné, ku leckë Nhialic rin ci yen riöldiit cit këné gäm raan ë path.

Jethu aci Matheo cɔl

(Mk 2:13-17; Lk 5:27-32)

⁹ Tëwën jiël Jethu tēn awën, ke tiɲ mony ajuër kut cɔl Matheo ke rëër tēden luoi, go lëk ye, “Buɔth ya.” Go Matheo rot jɔt ku buɔth.

¹⁰ Tëwën mīth Jethu pan Matheo kek kacken ye buōth, ke kac ajuer kut, ku kac kōk la gup anyon, mēt rōt ke bik mīth ē tōk. ¹¹ Nawën tiŋ Parathī ē kēnē, ke thiēc kacken ye buōth, “Yeŋō ye raandun piōc mīth kek kac ajuer kut ku kac kōk la gup adumuōm?”

¹² Go Jethu wēlken piŋ ku bēer, “Aacie kac puol kek la tēnē akīim, aa kac tuany. ¹³ Lak bāk wēlkā la deet yiic, kē wiēc ē Ƴer puōu, acā wīc bī Ƴa nāk Ƴōk. Ƴen akēc bēn ba kac path bēn cōl, aa kac la gup adumuōm.”

*Wēt lōŋ thēk ē miēth
(Mk 2:18-22; Lk 5:33-39)*

¹⁴ Go kac Joon raan kac muōc nīim bēn tēnē Jethu ku thiēc kē, “Ƴook, ku kac Parathī Ƴok aa thek buk cī mīth, ku kackun yi buōth aacie thek, yeŋō?”

¹⁵ Go Jethu lōŋden bēer ēlā, “Yakē tak lōn bī kac cī bēn ruāāi yic rēer ke cī mīth, ku Ƴen athiēc nhom Ƴa rēer ke ke? Aacie tēde! Akōl bī athiēc dōm ku nyēi keyiic, yen akōl bī kek thek.

¹⁶ “Ƴen acī bēn ba we bēn lēk, lōn nadē acīn raan bī abarj alanh rēt wei alanh yam kōu bī la buōp ē dhiāth alath kōu. ¹⁷ Ku acīn raan bī muōn abiēc ē yam puōk tōny thēer yic, na looi kēya, ke tōny abī yic pāt ku puōk mōu wei, ku riēc kē kedhie. Muōn yam adhīl puōk tōny ē yam yic. Ku na ye muōn abiēc ē yam, ka ye tāau tōny ē yam yic, ku keek ēbēn aacī bī riāāk.”

*Jethu acī tik kony ku cōl meth aben pīr
(Mk 5:21-43; Lk 8:40-56)*

¹⁸ Tëwën lēk Jethu ke ē wēlkā, ke bēny tēn amat kac Itharel bō tēnē ye ku gut yenhīal piny yenhom ku lēŋ, “Nyaandiē apuōc thou ēmēn thiin, bāar ba Ƴicin la tāau yenhom bī ben pīr.”

¹⁹ Go Jethu rot Ƴot kek kacken ye buōth ku buōthkē.

²⁰ Nawën ke tiŋ tuany, cī thēkde kōu ye tēem ruōōn thiāar ku rou, bō Jethu kōu ciēen ku gōt alanhde. ²¹ Rin ēcī jam yepuōu ēlā, “Na gaat alanhde ke Ƴen abī pial.”

²² Go Jethu yenhom wel, ku tiŋ ku lueel tēnē ye, “Dēet Ƴipuōu nyaandiē, gamdu acī cōl apuol.” Ku kaam awēn ke riem kāac.

²³ Tëwën cī Jethu Ƴet pan bēny tēn amat kac Itharel, ke Ƴōk kac ke nāk rōt ke dhiau apēi, go lēk ke, ²⁴ “Jālkē tēn! Nyanthiin kēnē akēc thou, anin!” Gokē dōl guōp. ²⁵ Go la Ƴōt wēn cī kac la aƳeer ēbēn, ku dōm nyanthiin cin. Go rot Ƴot. ²⁶ Ku thiēi thoŋ kēnē piny pan awēn.

Jethu acī cōor karou kony bīk daai

²⁷ Wēn cī Jethu jāl pan mony awēn ke ber tueŋ, go cōor karou buōth cōk ke dhiau. “Ƴīn aŋōthku, kony Ƴo Wēn Debit.”

²⁸ Nawën le Ƴet Ƴōt, ke buōthkē thiin, goke thiēc, “Yakē gam wepuōth lōn bī Ƴen kēnē looi?”

Gokē rek yic, “Bēny, ayeku gam!”

²⁹ Goke gōt nyīn ku lueel, “Abī rot looi kēya, cīmēn cī wek ye gam!”

³⁰ Gokē guō daai nyin yic, ku thōn ke ēlā, “Duōkkē ē kēnē lēk raan dēt!”

³¹ Nawën lek jāl tēnē Jethu, ke la jam rienke baai yic ēbēn.

Jethu acī mony cie jam kony bī jam

³² Kaam wēn puōc kac awēn karou jāl, ke mony la guōp jōŋrac cie jam bī tēnē ye. ³³ Ku kam thin cī Jethu jōŋrac cuōp wei yeguōp, go guō jam, go kac gāi ēbēn ku luelkē, “Ƴok aa kēc kēcīt kēnē karj tiŋ Itharel ē tēn!”

³⁴ Go Parathī Ƴōōŋ yic ku luelkē, “Ee bēny jakrēc yen ē ye Ƴiēc riel bī ke aa cuōp wei kac gup.”

Rap tem ajuēc ku kac tem ke aa lik

³⁵ Ku jəl Jethu geeth ku baai kuany yiic ke ye piöoc tən amat kəc Itharel. Ku lək kəc Wēt Puoṯh Yam rin bääny Nhialic, ku kony kəc ɛ tueny yiic ɛbən. ³⁶ Nawən tiŋ thändiit guëer tənə ye, ke ŋeər yic tənə ke, rin aaci tiŋ ke cın raan piöoc ke, kecit aməl pap cın nhiim abiöök. ³⁷ Ku lueel tənə kacken ye buoṯh, “Käk tem ajuéc ku kəc luoi aa lik. ³⁸ Këya, röökkë Bëny la nhom käk tem, bi kəc luoi cəl ajuak röt.”

10

Atuuc kathiäär ku rou (Mk 3:13-19; Lk 6:12-16)

¹ Go Jethu kacken ye buoṯh kathiäär ku rou cəl, ku yik ke riel bi kek jakrec aa cuəp wei, ku konykë kəc tuany bik pial. ² Rin kəc ke ci kuany aa kik. Thaimon, ci Jethu bën cäk ke cəl Pīter. Ku wämənh Andria ku wëēt Dhubedi, Jemith ku Joon. ³ Pilipo ku Bartholomeo. Thomath ku Matheo raan ajuër kut. Jemith Alpawuth, Thadawuth, ⁴ Thaimon (raan la puṯu ater) ku jəl a Judath Ithkariöt raan wäär ci Jethu bën luom bi dəm.

Luoi Atuuc kathiäär ku rou (Mk 6:7-13; Lk 9:1-6)

⁵ Keek kathiäär ku rou aake ci Jethu tooc ku yöök ke ɛlä, “Duökkë bëi kəc cie kəc Itharel kəc yiic, ku duökkë la geeth Thamaria yiic. ⁶ Lakkë tənə kəc Itharel kuc Wēt Puoṯh Yam Nhialic. ⁷ Të le wek ke lëkkë ke, ‘Lön ci bääny Nhialic thiök!’ ⁸ Kuonykë kəc tuany bik pial, ku calkë kəc ci thou aa ben pīr, ku calkë kəc la gup tuet aa dem, ku cuəpkë jakrec wei kəc gup. Duökkë röt cəl aye riəp tē looi wek kakkä, rin riel ye wek ke looi ɛ cäk ɟoc. ⁹ Duökkë muk wëu ku duökkë muk jəkgəɟ ye wek lim miith dhël yic. ¹⁰ Muökkë alëth ku war cəŋkë kepeç, ku wai tök ɛ path. Rin raan ɛ luoi aye gäm këden ci yen luui.

¹¹ “Kuat geu, ayi pan ye wek la thiin, yakë thiéc raan puoṯh bi we lor, ku rëerkë kek ye ɟet aköl bi wek jäl. ¹² Të ye wek la bëi yiic, yakë kəc kaŋ tiŋ lön bi kek we lor ku nyuuckë we. ¹³ Ku na lor kəc baai we, ke we rëer ku nyuöthkë ke Wēt Puoṯh Yam, ku na cik nyin la we, ka cın wët lëkkë ke. ¹⁴ Ku na cii kəc baai, ayi kəc geu we lor ku piŋkë wët cieth wek, ke we jiël ku təŋkë wecök. ¹⁵ Ku wek aa lək këne! Aköl luŋdit, Nhialic abi kəc rec pan Thodom ku Gomora ŋuään tənə ɛ kockä!

Acı Jethu lək atuöocke lön bi kek gum (Mk 13:9-13; Lk 21:12-17)

¹⁶ “Piçŋkë këne! Wek aa tuəoc bëi yiic cımən aməl la gal yiic. Këya, cökkë wepuoṯh ku luoi kër röt bäk aa kəc path ŋic kəŋ, ŋic luui. ¹⁷ Ku alək we aya bäk ŋic lön bi we aa dəm ku ɟëth we luk yic, ku thatkë we tēden amat. ¹⁸ Ku wek aabi köoc bāny nhiim ɛ rienkië, bäk Wēt Puoṯh Yam lək ke ku kəc cie kəc Itharel. ¹⁹ Ku tē ɟëth kek we luk yic, duökkë dieer tē bi wek la jiεm thiin, rin wët bäk lueel abi guo bën wenhiim tē jiεm wek. ²⁰ Rin wël bäk lueel aacie wëlkun, aabi bën tənə Wëi Nhialic yen bi jam wegup.

²¹ “Raan kek wämənh aabi röt gaany bik röt cəl aa näk, ku wärken miith aabi miëthken luom, ku miith aabi kəc ke dhiëth ke luom bik ke cəl aa näk. ²² Kəc ɛbən aabi we maan rienkië. Ku raan bi yepuou dæet ɟet tē bi yen thou, abi pīr akölrüëc ɛbən. ²³ Na wickë bik we nöc gen ci wek la thiin, ke we riŋ gen dët. Ku na näkkë we ɛ gen këne aya, ke we riŋ gen dëëtë. Alək we ayic, wek aci luoidun bi thöl pan Itharel, ke Manh Raan kəc bën.

²⁴ “Acin manh piöoc wär raan piöoc ye, ku acin alony dit tənə bānyde. ²⁵ Këya, apath bi raan biöth ciët raanden ɛ piöoc, ku alony kecit bānyde. Na ye wun baai cəl ke Beldhebul bëny jakrec, ke kacke bi cəl rin yändë!

Duökkë riöc (Lk 12:2-7)

9:35 Mt 4:23; Mk 1:39; Lk 4:44 9:36 Kn 27:17; 1Bŋ 22:17; 2Lək 18:16; Edhe 34:5 9:38 Lk 10:2 10:7 Lk 10:4-12
10:10 1Kor 9:14; 1Tim 5:18 10:14 Luoi 13:51 10:15 Mt 11:24; Cäk 19:24-28 10:16 Lk 10:3 10:20 Mk
13:9-11; Lk 12:11-12; 21:12-15 10:21 Mk 13:12; Lk 21:16 10:22 Mt 24:9, 13; Mk 13:13; Lk 21:17 10:24 Lk 6:40;
Jn 13:16; 15:20 10:25 Mt 9:34; 12:24; Mk 3:22; Lk 11:15

²⁶ “Këya, duökkë riöc ke. Rin käk ye moony ëmën aa ñot ke bi ñic aköldä, rin acin kë ye thiaan bi cii ñic. ²⁷ Yakë käk ya lëk we ë röt lueel kóc nhiiim ëbën ke cïn riöcc, ku luelkë käk ye ñäai weyith, bi kóc kök ke piñ aya. ²⁸ Duökkë riöc kóc we nöc, wëikun aa liu kecin. Anjuëñ bäk riöcc ë Nhialic, yen la riel we col apir pinynhom ku kony wëiku ë pan mac aköldä. ²⁹ Acin këthiin koor lëu bi määc ke kuc Wuur tö nhial. Na cök ajinh thin koor tö baai ka ñic. ³⁰ Ku week aya, na cök a këthiin tö wegup cimën nhim tö wenhiim, ka ñic Wuur tö nhial. ³¹ Këya, duökkë riöc, wek aa wär kakkä ëbën!

³² “Na ye raan wëtdië piöcc ku cii guöp riöc, ke yen acii guöp riöc ye ë Wä nhom nhial. ³³ Ku na ye raan jei ya kóc nhiiim lon cii yen ye raandië, ka ba jai aya ë Wä nhom nhial.

³⁴ “Duökkë ye tak lon ci yen bën ba döör bën looi pinynhom. Yen akëc bën ba käng bën col aa puol yiic, ee gum bi raan ëbën gum. ³⁵ Rin yen aci bën ba meth kek wun, ku nya kek man col aman röt, ku man athiëek kek tiñ wënde aabi röt maan aya, ³⁶ kóc bi raan aa maan aa kocken rëer kek ye baai.

³⁷ “Raan ye nhiaar bi aa kóc ke dhiëth ye kek nhieer apei tënë ya, ka cie raandië, ku na ye raan miëthke nhiaar apei tënë ya, ka cie raandië aya. ³⁸ Raan cie kârac ye guum wëtdië ku looi wëtdië acie raandië. ³⁹ Raan ye wic bi wëike ñiec muk pinynhom ë tën, acii pir aköldä bi yök, ku raan bi gum ë wëtdië, abi pir akölrüëc ëbën yök.

⁴⁰ “Raan we lor ë yen aye lor, ku kóc ya lor, ee Wä raan toc ya yen ayekë lor. ⁴¹ Raan atuönydië lor rin ñic yen ye lon ë yen atuönydië, abi la abak ariöp bi yiëk atuuc yiic. ⁴² Muökkë këne na gem raan piu col nyin ë path tënë raan thiin koor kam kóc ya buoath, rin ye yen raan ya buoath, ka bä ariöpde dhiel yök.”

11

Joon aci kóc tuöcc tënë Jethu

(Lk 7:18-35)

¹ Wën ci Jethu wëlkä jal lëk kocken ye buoath kathiaär ku rou, ke jiël ë tën bi la piöcc ku le kóc lëk geeth Galilia yiic.

² Ee ninkä, tëwën tö Joon raan kóc muöcc nhiiim yööt ke mac, ke piñ käk looi Jethu. Go kóc abëc, kocken ye buoath tuöcc tënë ye bik la thiëec wët këne. ³ “Ye yin raan yi bi bën, aye raan dët yen buk tiit?”

⁴ Go Jethu bëer, “Dhuökkë ku lëkkë Joon, käk cäk piñ ku käk cäk tiñ. ⁵ Cör aci ben daai ku aduany aci ya cath. Ku kóc ci tuet aaci tuet jäl kegup. Ku miñ aci ya piñ ku kóc ci thou aaci röt jöt. Ku Wët Puoath Yam Nhialic alëc kóc ñöñ nyin. ⁶ Raan mit guöp ë raan cie puöu ë rou wëtdië yic!”

⁷ Kaam wën jiël atuuc Joon, ke Jethu jam ku tët kóc Joon, “Ye raan yindë yen ci wek la ror cii ceñ bäk la tiñ? Ye raan puol yic ye wel nhom ë path cimën ye yom aruöör wel nhom? Acie tède, acie yen këne ler wek. ⁸ Ye raan yindë yen lak tiñ? Ye mony ceñ alëth path? Anot cie tède, kóc ceñ alëth dhëñ aa kóc tö bëëi bäny yiic! ⁹ Na cie këya, ke yenjö yen ler wek? Ye raan käk Nhialic tiñ? Ee yic, ku alëc we, yeen adit tënë raan käk Nhialic tiñ. ¹⁰ Yen Joon, yen ë raan ci wël göt ë rienke theer ëlä, ‘Yen abä atuönydië tuöcc yinhom tueñ, ku yeen abi dhël la guiir tënë yi.’

¹¹ “Ku wek aba lëc yiny këne, Joon raan kóc muöcc nhiiim aril, acin raan kuat kóc ci dhiëeth pinynhom dit tënë Joon. Ku raan koor bäany Nhialic yic adit tënë ye. ¹² Tëwäär piöcc Joon raan kóc muöcc nhiiim agut cit akölë, bäany Nhialic ala tueñ, ku aye kóc rec kök la riel them bik dhuök ciëen. ¹³ Rin löñ Mothith, ku kóc ke käk Nhialic tiñ ëbën agut tē yëet yen Joon, aake ye jam rin bäany Nhialic, ¹⁴ ku na töu wepuoath bäk wëtdië gam, ke yen Joon yen ë Elija wäär ci bende lëc thäi. ¹⁵ Piëñkë tē le wek yith!

¹⁶ “Yenjö ba thöñ kek riëc akölë? Aa cit miith ci kenhiim mat laar yic leñ kegup, ye lueel ëlä,

¹⁷ ‘Yok aaci waak peth ye keek ket tē looi ruāāi ket, ku wek aa kēc dier! Ku yok aaci kāk ye keek looi thuəu yic thööh, ku wek aa kēc dhiau!’

¹⁸ “Rin Joon aci tuöl ku ěcie bēēi kuany yiic ke mīth ku dēk, go raan ěbēn lueel, ‘Joon ala guöp jəŋrac!’ ¹⁹ Nawēn bö Manh Raan ku ye mīth ke kəc ku dēk ke ke, gokē lueel, ‘Tiēŋkē mony kēnē! Yeen akok ku a dək māäu, ku amāāth kek kəc ajuēr kut ku kəc la gup adumuööm!’ Ku luoi puəth Nhialic ě rot nyuəth kāk ya looi yiic.”

Gēeth kēc luoi käreç puöl thīn

(Lk 10:13-15)

²⁰ Tēwēn, go Jethu puəu dak ku nyieeny kəc gēeth cī yen kajuēc jəŋ göi looi thīn, rin kēc kek luoi käreç puöl. ²¹ “Wek kəc gen Koradhin! Ku Bethaida! Wek aa tiit käreç apei, rin kajuēc jəŋ göi cāk tīŋ cī looi gēethkun yiic, ku ke cī looi Tire ku Thidon gēeth wäär ceŋ kəc rēc, ŋuət kəc ě gēethkă aaci kepuəth dhuök ciēen thēer ku pälkē luoi käreç! ²² Ku wek aa lək kēnē, aköl luŋdit, Nhialic abī kəc Tire ku Thidon ŋuään! ²³ Ku wek kəc gen Kapernaum! Yakē tak lən bī we jat nhial? Wek abī cuat pan mac. Rin kāk jəŋ göi cī looi wenyīn cāk ke tīŋ, ku ke cī looi Thodom, ŋuət acīn kē cie rac agut ěmēn! ²⁴ Ku aben lək we, kəŋ aaci yiic bī riel apei tēnē ke aköl luŋdit, cīmēn tē bī kek yiic ril thīn tēnē we!”

Bāk tēnē ya bāk bēn löŋ

(Lk 10:21-22)

²⁵ Ku ě tēn awēn ke lueel Jethu, “Wă, Bēny nhial ku piny! Yīn alēç rin cī yīn kāk ca thiaan tēnē kəc ŋic kəŋ cī piöç, nyuəth kəc kor kēc piöç. ²⁶ Ee yic Wă, yen ě kēn yī yuum puəu.

²⁷ “Kēriēc ěbēn aci Wă găm ya. Ku acīn raan ŋic Wēnde, ee Wun ě rot, cīmēn cīn yen raan ŋic Wun, ee Wēnde ku kəc cī Wēnde ləc bik ŋic.

²⁸ “Bāk tēnē ya ěbēn, wek kəc cī jöt yiēth kăthiek bāk ke yăac, wek aba cəl alöŋ. ²⁹ Gamkē piöçdiē bāk yith ŋic, rin ŋen aci la ruathruath, ŋen alir puəu, ku wek aabi wēikun pīr. ³⁰ Rin piöçdiē aci ril, apuəl yic.”

12

Jethu aci kuec löŋ aköl löŋ kəc Itharel

(Mk 2:23-28; Lk 6:1-5)

¹ Nayon akäl tök ě nīnkă, Jethu ě cath kek kocken ye buəth, ke kuany dhēl yic kam dum aköl löŋ. Ku kocken ye buəth aake nək cək, gokē rap lek cam dhoŋ. ² Nawēn tīŋ kəc akut Parathī, gokē Jethu thiēc, “Tīŋ, kockun yī buəth aa loi kē cie looi aköl löŋ!”

³ Go bēer ku lueel, “Kēckē kē cī Debit looi thēer kaŋ kuen, wäär nək cək ye ke kocken cath kek ye? ⁴ Aci bēn la luəŋ Nhialic, ku ciem ayum yath cī tööu tēnē Nhialic, kek kacke. Ayum kēnē ěcī Debit lēu bī cam kek kacke, aa kəc kāk Nhialic looi kek aake ye cam ě röt. ⁵ Dēt aya, kēckē kuen löŋ Mothith yic lən aköl löŋ thok ěbēn, kəc kāk Nhialic looi luəŋ Nhialic aa löŋ aköl löŋ dhoŋ kəu, ku aaci ke ye nyieeny? ⁶ Ku Manh Raan jam kek we, adit tēnē luəŋ Nhialic. ⁷ Na we cī wēl cī göt thēer deet yiic, lən kē wīc Nhialic ě nhiēr ye kəc röt nhiaar, aacie yök ye nək ye, ŋuət wek aa kēc kəc cīn awuöç cik looi nyieeny, ⁸ rin Manh Raan adit tēnē aköl löŋ.”

Jethu aci mony cī cin ruai kony

(Mk 3:1-6; Lk 6:6-11)

⁹ Nayon aköl dēt ke Jethu jiēl tēnē awēn ku ler tēn amat kəc Itharel, ¹⁰ ku mony cī cin ruai ě tö thīn. Ku kəc kők ke wīc Jethu bik gaany kē cī wuöç, aake tö tēn amat aya, gokē Jethu thiēc. “Ye löŋda pēen bī raan kony aköl löŋ?”

¹¹ Go Jethu bëër, “Na la raan tök kamkun ë tën amäl tök, ku lööny yiith aköl löñ, ke cii bii bei yiith? ¹² Raan adit apei tënë lei! Këya, löñda acie yo ye pëen buk raan cii kony aköl löñ.” ¹³ Ku lëk mony wën cï cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth, go cin piath abi ciët ciin këc ruai. ¹⁴ Go Parathi jäl tën amat, ku lek mat tē bï kek Jethu näk thïn.

Jethu alony cï Nhialic löc

¹⁵ Go Jethu kë loikë ñic, ku jiël tën awën, go kóc juëc buoath. Ku kony kóc tuany bik pial, ¹⁶ ku thon ke apei bik cii la lëk kóc kök, bï cii ñic. ¹⁷ Rin bï kë cï Ithaya lueel wäthëer ëlä ë rienke yenhom tiëñ,

¹⁸ “Yen akin yen alonydiën ca löc,

raan töñ yen nhiaar, mit

yen puðu tënë yeen.

Yen abi Wëikië cöl alööny yeguöp,

ku abi gam ë yic lëk thäi ëbën.

¹⁹ Acii bï ya göth ku rëëm kóc nhüim wël cie yith,

acii bï ya piñ röl ë dhöl yiic.

²⁰ Acin këthiin bï kañ tuöör nyin, cök

ayiny kóc kor ka cii dhäl.

Acii bï kañ dhör yet tē bï yienyde ñic,

²¹ ku abi wuööt ëbën ñööth.”

Jethu aye yöök lon le yen guöp jöñrac

(Mk 3:20-30; Lk 11:14-23)

²² Nawën ke kóc kök bii mony cï cör tënë Jethu, ku ëcie jam aya rin tö jöñrac yeguöp. Go Jethu kony, yet bï jam ku deei. ²³ Go kóc awën tö thïn gai ëbën ku thiëckë röt. “Nadë ke bï ya Manh Debit?” ²⁴ Nawën piñ Parathi ë wët kënë, ke luelkë, “Yeen ë jakrec cuöp wei kóc gup, rin ye bëny jakrec, cöl Beldhebul ye yiëk riel.”

²⁵ Go Jethu kë takkë ñic ku lueel, “Pan yeyic tek ku thär kóc ë kamken, ë lac riääk. Ku na tek gen tök yeyic, ayi dhiënh tök ku tuumkë kenhüim ku thërkë, ka puök. ²⁶ Na ye jöñrac jöñrac dët cuöp wei, ka cï keyiic tek. Këya, lëu panden bï kööc këdë! ²⁷ Ku na ye riel Beldhebul yen ye yen jakrec cuöp wei, ke ye riel ña yen ye kockun yakë buoath ke cuöp wei? Calkë ke aa lëk we yic. ²⁸ Ku na ye riel Wëi Nhialic yen ye yen jakrec cuöp wei, ke ñieckë lon cï bääny Nhialic bën tënë we.

²⁹ “Acin raan lëu ye bï yön raan ril dhoñ ku nyeci kække, aköñ raan ril kënë döm ku der, ku jöl käk tö baai nyaai.

³⁰ “Raan këc rot mät ya acie raandië, ku raan cii ya kony bï kóc lëk wët Nhialic, ee kóc thiöi. ³¹ Këya, wek aa lëk yic lon nadë adumuööm ë kóc, ku kârac yekë ke lueel, aa lëu bï ke päl piny. Ku kuat raan kârec lueel Wëi Nhialic guöp, acii bï päl piny tënë ye. ³² Ku na ye raan lueel wët rac Manh Raan guöp, ka pël piny. Ku raan ye lueel lon ye Wëi Nhialic jöñrac, ka cii köñ päl piny acin ëmën agut akölrüëc ëbën.

³³ “Com tim tēpath bï miëthke piath. Tëdë ke com tērac bï miëthke rëëc. Këya, tim aye ñic miëthke. ³⁴ Wek mïth kâpieny, mïth kóc cie yith ye gam, lëukë bäk këpath lueel, ke we ye jakrec ëmëndun? Rin kë ye thok lueel ë bën bei raan puðu. ³⁵ Raan path ë luui kâpath, rin kâpuoath tē yepuðu. Ku raan rac ë luui kârac rin kârec tö yepuðu.

³⁶ “Alëk we, raan ëbën abi thiëc aköl luñdit ë wël cï lueel. ³⁷ Rin wëlku kek aabi yäth tēpath, ku aa kek aabi cöl atëm awuöc aköl luñdit.”

Jethu aci kuc bï kënë jän göi looi

(Mk 8:11-12; Lk 11:29-32)

³⁸ Go kóc kök piöoc lööñ ku Parathi lueel tënë ye, “Raan piöoc awicku ba kënë jän göi looi buk tiñ.” ³⁹ Go Jethu bëër, “Aa kóc la gup anyon ku gam koor kek aa thiëc käk tiñkë!

Acin kën jän göi bi nyuöth we, ee këwäär ci rot looi tēnē Jona, raan kāk Nhialic tiñ yen abī rot looi. ⁴⁰ Cīmēn wäär ci Jona rēer akööl kadiäk ku wēr kadiäk rēcdit apeī yic, ke Manh Raan aya abī rēer nin kadiäk ē rañ yic. ⁴¹ Aköl luñdit kōc gen Ninibe, aabi we gök rin ci kek kepuöth waar ku pälkē luoi kārāc wäär ci Jona ke lēk. Ku alēk we, yen jam kēnē, yen adit tēnē Jona! ⁴² Tiñdit ē bēny wäär jiēl pan Athia bi la Jeruthalem, abī we gök aköl luñdit rin ci yen jāl tēmec apeī bi wēl puöth bēnyñaknhom Tholomon la piñ, ku yen jam, yen adit tēnē Tholomon!

⁴³ “Tē ci jōñrac jāl raan guöp, ee piny yōöp tēdēt bi yen löñ thīn. Na cii yök, ⁴⁴ ke lueel, ‘Yen abī dhuk tēwäär jiēl yen thīn.’ Kēya, ke dhuk ku yök tēn bi yen rēer thīn ke cīn raan tō thīn, ku aci guir. ⁴⁵ Ku dhuk, ku le bēn kek jakrēc apeī kōk kadhrou wār ye, bik bēn ceñ baai. Ku pīr ē raan kēnē ē jāl rēēc apeī tēnē pīrden tueñ. Yen ē tēn ben rot luoi thīn aya tēnē kuat akölē.”

Man Jethu ku wämāthakēn aaci Jethu nyaai

(Mk 3:31-35; Lk 8:19-21)

⁴⁶ Jethu ee ñot jam kek kōc tēwēn yēēt man kek wämāthakēn. Ku këäckē ayeer, ku thiäckē bik jam kek ye. ⁴⁷ Go raan tōk kam kōc awēn lēk ye, “Moor ku wämāthakui aa kääc ayeer, ku awickē bik jam kek yi.”

⁴⁸ Go Jethu bēer, “Yeña ē ma? Ku ye yīña paan ē ma?” ⁴⁹ Ku nyooth kōcken ye buoñth ku lueel, “Kōckä! Kek aa ma ku wämāthakäi! ⁵⁰ Kuat raan ē wēt Wä tō nhial looi yen ē wämääth, ku nyankäi, ku ma.”

13

Kääñ dom path ku dom rac

(Mk 4:1-9; Lk 8:4-8)

¹ Ku aköl tōñ awēn, ke Jethu jiēl baai ku ler wār Galilia you ku nyuuc, ku piöc. ² Ku gööm kōc juēc apeī, go la riāi yic ku nyuuc thīn, ku kääc thān awēn ē piū thook ayeer. ³ Ku jōl Jethu këñ aa lueel bi yen kōc piöc käjuēc.

Ku lēk ke, “Raan puör ēci la dom bi la pur. ⁴ Tēwēn yen rap wēer dom, ke kōth abēk lööny dhēl yic. Go diet bēn ku tetkē ke. ⁵ Ku lööny kōth kōk alēl nhom, tē koor tiop thīn. Gokē guo cil rin tiop ēcii dit thīn. ⁶ Nawēn la aköl ruel apeī ke rap awēn yuom, ku rieukē rin kēc meiken yet piny. ⁷ Ku lööny kōth abēk tē ye yuöt lac dit thīn, nawēn la yuöt dit ke nāk rap. ⁸ Ku lööny kōth kōk ē tiom path yic, ku lokkē apath, kōk ke dit nhīim ku kōk ke thöön röt ku kōk ke thoi nhīim!”

⁹ Ku wit Jethu wētde elä, “Pieñkē tē le wek yith!”

Wēt thööth ē kääñ

(Mk 4:10-12; Lk 8:9-10)

¹⁰ Nawēn ke kōcken ye buoñth bö tēnē ye ku thiäckē, “Yeñö ye yīn jam ē waal tēnē ke?”

¹¹ Go dhuk nhom ku lueel, “ñiēc kāk bääny Nhialic aci gām we ku akēc gām ke. ¹² Rin raan la kēdāñ abī ben muoc bi kākke juēc apeī, ku raan cīn kēdāñ, ke këthiin ye tak lon tō yen tēnē ye, abī nyaai aya. ¹³ Kēnē ye yen jam waal tēnē ke, rin keek aa daai ku acin kē yekē tiñ, aa piñ ku aa cīn kē yekē piñ, tēdē ke detkē yic. ¹⁴ Kēya, wēt ci Ithaya raan kāk Nhialic tiñ lueel wāthēer ē rienken elä atiiñ yenhom,

‘Na cok alon ye kōckä wēt piñ
ku benkē piñ, ka cik bi deet yic,
na cok alon ye kōckä daai, ku
cockē keek ka cii kññ bi tiñ,
¹⁵ rin ci kek kepuöth wēl wei,
ku aaci keyith cuök bik cii ye piñ
ku niinkē kenyin.

Na këckë looi këya,
 ɲuöt aa daai ku piŋkë,
 ku detkë kəŋ yiic,
 ku ɲuöt acī röt thön Nhialic, ku kony keek.’

¹⁶ “Ku wekkä, wek aa mit gup, rin wek aa daai ku piëŋkë. ¹⁷ Ku alëk we, acī kəc juëc kək Nhialic tiŋ, ku kəc path ɲic Nhialic wïc bik tiŋ kək yakë tiŋ, ku aa këckë tiŋ, acīk wïc bik piŋ kək yakë piŋ, ku aa këckë piŋ.”

Jethu acī kääŋ raan ë puör teet yiic

(Mk 4:13-20; Lk 8:11-15)

¹⁸ Go Jethu lueel, “Ëmën piëŋkë tē teet ɣen kääŋ kënë yic thün. ¹⁹ Kəc ë wët bääny Nhialic piŋ ku cik det yic, aa cīt köth cī lööny dhël yic. Jəŋrac ë bën ku nyëei wët awën kepuöth. ²⁰ Köth cī lööny aləl nhom aa cīt kəc wët Nhialic gam nyin yic ku mitkë puöth. ²¹ Ku aacie kepuöth ye dëet, aa löŋ Nhialic guo wai wei tē looi aliäap rot, ku tē nək ke rin wët Nhialic. ²² Köth cī lööny tē ye yuööt lac dīt thün, aa cīt kəc ë wët Nhialic piŋ, ku kajuëc ke diir rin pīr pinynhom, ku nhiër jīeek aa bën thün, ku rëckë löŋ Nhialic kepuöth. ²³ Ku köth cī puur tiöm path yic, aa cīt kəc ë wët Nhialic piŋ ku detkë yic apath, ku kajuëc aye yök tënë ke, cimën rap cī ɲic luək ke dīt nhīm, ku rap kək thöön kenhīm ku kək ke thoi nhīm.”

Kääŋ yuööt cī cil dom yic

²⁴ Ku ben Jethu ke lëk kääŋ dët, “Bääny Nhialic acīt raan cī köth path com duömde. ²⁵ Nayon aköu ke raan ëbën nin, ke raan aterde bö ku weer abaar rap cök ku jīël. ²⁶ Nawën la rap cil ke abaar cil aya. ²⁷ Go raan lui dom yic bën tënë wun dom ku lueel, ‘Bëny, wäär pur yīn, cie rap path kek ca wëer dom yic? Na ye këya ka abaar kënë cil kädë dom yic?’ ²⁸ Go bëër, ‘Ee raan man ɣa yen acī kënë looi,’ Go raan ë luoi lueel, ‘Wïc buk abaar nyuän wei dom yic?’ ²⁹ Go wun dom bëër, acie tēde, ‘Rin tē nyuën yīn abaar, ke yīn amet rap wei ke ke. ³⁰ Cəl rap ku abaar aa dīt kedhie agut tē bī kek luək, ku aba lëk kəc tēm ëlä, kanjke abaar nyuön ku duötkë ke bī ke yööt, ku jälkë rap tem ku tääkë ke kändië yic.’ ”

Kääŋ käu koor nyin ye tiemde dīt apeī

(Mk 4:30-32; Lk 13:18-19)

³¹ Ku benke lëk kääŋ dët ëlä, “Bääny Nhialic acīt käu koor nyin cī raan com duömde. ³² Yeen akoor nyin apeī kam köth ëbën. Ku na le dīt ka wär tiim ëbën, ee la nhial ke loi kerdīt apeī abī diet yöötken aa yīk thün.”

³³ Ku ben lueel, “Bääny Nhialic acīt luou cī tik puor ayumdīt tet yic, na lä ke piäär ëbën.” ³⁴ Këya, Jethu ë ye kəŋ lueel ku bī yen kəc lëk wëlke ëbën, acin kë ye lueel ke cīi kääŋ thöth. ³⁵ Ee ye looi këya rin bī wët cī raan kək Nhialic tiŋ lueel thëer yenhom tiëŋ, “Yen abī jam kəŋ tënë week, bī ɣen ke kək kuc tēwäär ciek nhial ku piny teet yiic.”

Jethu acī kääŋ yuööt teet yic

³⁶ Go Jethu kəc nyääŋ ayeer ku ler yöt, go kacken ye buöth bën tënë ye ku luelkë, “Tët ɣo kääŋ abaar yic.”

³⁷ Go bëër, “Raan ë puör cī köth path wëer dom, ee Manh Raan. ³⁸ Dom ë pinynhom, ku köth path aa kəc ɲic Nhialic, ye bääny Nhialic këden, ku abaar aa kəc ë jakrëc, ³⁹ ku raan cä abaar mat dom yic ë jəŋrac. Ku tēmtēm ë thök ë piny, ku kəc tēm atuuc Nhialic. ⁴⁰ Këya, cimën ye abaar nyuän wei dom yic ku yöt, yen abī ya tēde aköl thöök piny. ⁴¹ Manh Raan abä atuuc Nhialic tooc, ku aabī kəc rëc ë kəc ɣäth kārëc yiic, ku kəc luui kārëc tēt bei kəc path yiic, ⁴² ku cuet ke many dëp cī löklök apeī, bī kek aa dhiau thün ke ɲeny kelec akölrīëc ëbën. ⁴³ Ku kəc path aabī ruel cimën aköl bääny Wunden yic nhial.”

Ku wit löŋde ëlä, “Piëŋkë tē le wek yīth!”

Kääŋ ë jīeek cī thiaan dom yic

⁴⁴ Ku thöth Jethu kääñ dët elä, “Bääny Nhialic acit jieek cı wec piny dom yic. Go raandä yök ku nyieei ku ben thiaan ku jiël ke cı puöu miet apei, ku le kärke yaac ebën, ku yoc dom wën, rin nhieer yen jieek kënë apei.”

⁴⁵ Ku ben Jethu lueel, “Bääny Nhialic acit raan yoc, wic kápath apei, ⁴⁶ nawën yök këtöön path apei ke la kärke yaac wei ebën ku yoc kënë awën.”

Kääñ buon ë rec däm ebën

⁴⁷ “Bääny Nhialic aya, acit buon cı cuat wüir ku däm kuat ë rec ebën. ⁴⁸ Të cı yen thiän, ke miit amëi agör nom ku nyuuckë bik rec kuany yiic, ku tääukë rec path gac yic, ku cuetkë rec cı path wei. ⁴⁹ Kënë, yen ë tã bi yen rot luoi thin aköldä thöök piny. Atuuc Nhialic aabi tuöl ku kuënykë koc rec bei ë koc yiic, ⁵⁰ ku cuetkë ke pan mac tã bi kek dhiau thin ke nyeny kelec akölrüec ebën.”

Wët thöök wël

⁵¹ Ku thiëc Jethu ke, “Cäk wëlkä deet yiic apath?” Gokë gam. ⁵² Go lëk ke, “Na ye këya, ke raan piöoc ë löön cı piöoc käk bääny Nhialic, acit raan baai kärke yam ku kátheer bëei ayeer ebën paande.”

Koc Nadharet aa këc Jethu gam

(Mk 6:1-6; Lk 4:16-30)

⁵³ Wën cı Jethu thök luel ë këñkä, ke jiël, ⁵⁴ ku dhuk genden. Ku piöoc koc tën amat, piöoc cı koc ke tã thin bën göi ebën ku luelkë, “Cı mony kënë këñ bën aa njic nen, ku yök riel ë yen käk jän göi looi tennen? ⁵⁵ Kënë, cie wën raan dhie ë guan? Ku man cie tin dhie col Maria, ku yeen cie mënh ë Jemith ku Jothep ku Thaimon ku Judath? ⁵⁶ Ku nyierakën aya, cik töu ë tën kek yo? Yök kärke ebën tennen?” ⁵⁷ Ku kueeckë ë ye.

Go Jethu lueel tënë ke, “Raan cı Nhialic lööny yeguöp aye baai ebën theek, ka koc genden ku koc ruäai kek ye, kek aacie ye ye theek.” ⁵⁸ Ku akëc käjuëc jän göi looi tënë rin cın kek gam.

14

Nääk ë Joon raan koc muoc nhüim

(Mk 6:14-29; Lk 9:7-9)

¹ Tëwën ke bënyraknom Antipäth Yërot, bëny Galilia ëcï wët cı Jethu njic apei piñ. ² Go lëk bënyken luk, “Kënë ë Joon raan koc muoc nhüim guöp, yen aci ben pir. Ee yen le yen riel yen kärke looi.”

³ Antipäth Yërot ëcï Joon col adöm ku rek ku mac, rin wët Yërodia tin Pilipo wämënh cı rum bi ya tieñde. ⁴ Rin cı Joon ye lëk ye elä, “Acii path ba tin wämuuth rum ke pir!” ⁵ Go Antipäth Yërot wic bi Joon nöc, ku ë riöc koc Itharel, rin njic kek Joon ke ye raan käk Nhialic tin.

⁶ Nawën aköl yan dhiëeth Antipäth Yërot, ke nyan Yërodia diër koc nhüim, abi Antipäth Yërot puöu miet apei, ⁷ ku kuëñj lon bi yen ye gam kuat këden bi wic!

⁸ Go lëk ye tã cit tã cı man ye than thin, “Yiëk ya nom Joon ëmën ke cı täau aduök yic!”

⁹ Kënë ëcï bëny rac puöu, ku rin cı yen kuëñj ë jööl nhüim, aci gam bi nom Joon gam ye. ¹⁰ Ku col Joon ala tök yeth tëwën mec yen thin. ¹¹ Ku biñ nom ke cı täau aduök yic, ku gëm nya ku le gam man. ¹² Go koc Joon buoth bën ku nyëikë guäpde, ku lek töu, ku lek lëk Jethu.

Jethu aci miëth koor juak bi koc juëc cam

(Mk 6:30-44; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)

¹³ Wën piñ Jethu kë cı rot looi, go jal ë riäi bi la tãde ë rot. Ku tëwën piñ koc ë kënë, ke jiël geethken yiic kecök ku buothkë. ¹⁴ Nawën keec Jethu piny ë riäi yic, ke tin koc juëc apei, go yic nyëer ë ke, ku kony koccken tuany.

¹⁵ Nawën col piny, ke kacken ye buoath bö tēnē ye ku luelkē, “Piny aci cuol, ku tēn ē ror cīn kē kuany thīn. Col kōc aa thiēi bik la bēēi yiic ku bik rōt la yōc miēthden.”

¹⁶ Go Jethu bēēr, “Acīn tē bī kek jāl, na le miēth ke gāmkē ke!”

¹⁷ Gokē bēēr, “Kāk mukku ēbēn, aa ayuōp kadhiēc ku rec karou.”

¹⁸ Go Jethu lueel, “Bēēikē ke tēn tēnē ya.” ¹⁹ Ku yōök kōc bik nyuc ē noon nom, ku lööm ayuōp awēn kadhiēc ku rec karou, ku dōt nhial ku leec Nhialic. Ku beny ayuōp yiic, ku gēm ke kacken ye buoath bik ke tek agut rec, tēnē thān awēn. ²⁰ Ku mīthkē ēbēn abī miēth ke göök, ku jōl kacken ye buoath awuthueei ayuōp ku rec cī dōj piny, kuany gāac kathiäär ku rou. ²¹ Kōc ke cī mīth ēbēn, rōör rōt aake ye tiim kadhiēc.

Jethu acath pīu nhīim

(Mk 6:45-52; Jn 6:15-21)

²² Ku kaam awēn ke Jethu yōök kacken ye buoath bik la riāi yic, ku lek tuej yenhom agör alōntui, ku cōl thēi ajiel. ²³ Wēn cī yen kōc cōl athiēi, ke la gōt nom ē rot bī la rōök. Nawën la thēi bēn, ke Jethu ē rēēr ē tēēn yetōk, ²⁴ ku riāi ke cī yet tēmec, ke cī cath apath rin lor yen yom nom.

²⁵ Nawën bēēk piny ke Jethu bö tēnē ke ke cath pīu nhīim. ²⁶ Nawën tīj kacken ye buoath ke cath pīu nhīim gokē riōc apeī, ku luelkē, “Atīm raan cī thou,” ku dhīεukē rin cī kek riōc.

²⁷ Ku kaam awēn ke lēk Jethu ke, “Dεεtkē wepuōth, ee yen Jethu, Duōkkē riōc!”

²⁸ Go Pīter lueel, “Bēny, na ye yī ayic, ke yī yīk ya riel ba la tēnē yī, ya cath pīu nhīim.”

²⁹ Go Jethu lueel, “Bäär!” Go Pīter bēn bei riāi yic, ku ciēth pīu nhīim ke la tēnē Jethu.

³⁰ Ku wēn tīj yen yom ke biōk apeī, go riōc ku duēr diir, go dhiau, “Luāk ya Bēny!”

³¹ Go Jethu dām nyin yic ku lueel, “Yīn raan la gam koor, yenjō diiu yīn?”

³² Ku wēn le kek riāi yic, ke yom kääc. ³³ Go atuuc ke tō riāi yic Jethu door ku luelkē, “Yīn ē Manh Nhialic alanden.”

Jethu aci kōc tuany Jenetharet kony

(Mk 6:53-56)

³⁴ Gokē wār teem ku lek Jenetharet. ³⁵ Nawën njic kōc Jenetharet Jethu, gokē kōc thiāäk ke ke lēk, ku yēthkē kōc tuany ēbēn tēnē ye. ³⁶ Ku lārjkē bik gōot, cōk alanhde thok ē path, ku kuat raan cī ye gōot ēbēn ee pial.

15

Jethu aci ciεεj kōk wārkuan diit dhōl yic

(Mk 7:1-13)

¹ Go Parathī ku kōc piōc ē ciεεj kōc Itharel bö Jeruthalem la tēnē Jethu ku thiēckē, ² “Yenjō ye kōckun yī buoath ciεεj thēer wārkuan diit dhōl yic? Keek aacie kecin ē loök tuej tē mīth kek!”

³ Go Jethu bēēr, “Ku yenjō ye wek kuc lōj ē Nhialic, ku yakē buoath yic ē ciεεj dun thēer? ⁴ Rin aci Nhialic lueel, ‘Thek wuur ku moor, ku raan wun ku man jāam guōp kārēc ka dhil nōk bī thou.’ ⁵ Ku ayakē lueel aya lōn na la raan kēn bī yen wun ku man kony, ku lueel, ‘Acīn tē kuōny we, rin kē muōk kēnē ē kēn ē Nhialic,’ ⁶ ka kēc wun ku man theek. Yen ē tē ye wek wēt Nhialic dhāl yic thīn, ku ye ciεεj dun thēer yen biathkē yic. ⁷ Awēēj kui, Ithaya aci yic lueel ē rienkun wār lueel yen wēt ēlä!

⁸ ‘Kōckä, aa ya leec kethook ku aliu kepuōth.

⁹ Keek aa ya door ku acie duōör ē yic, rin keek aa kōc piōc löōj ciεεj raan ciēt ke ye löōjkiē!’ ”

¹⁰ Go Jethu kōc juēc ben cōl ku lēk ke, “Pierjkē wētdiē wedhie ku detkē yic. ¹¹ Acie kē ye raan cam, yen ye cōl aye raan rac, aa kāk ye tak ku kāk ye lueel, ku kāk ye looi kek aaye cōl aye raan rac.”

¹² Nawën ke kacken ye buoath bö tënë ye ku luelkë, “Ŋic lön cī Parathī puōth riääk wën piŋ kek kë ca lueel?”

¹³ Go bëër, “Kuat raan cīi wët Wä tō nhial loi, acīi pīr akölriëc ëbën bī yök. ¹⁴ Duökkë diëer ë ke! Aa cīt cōör thel röt, ku na thel cör, cör dët, ka lööny adhuöm yic kedhie.”

¹⁵ Nawën cī löŋde wit, ke thiëc Pīter, “Tët yo kääŋ kënë yic.”

¹⁶ Go Jethu lëk ke, “Cäk kãŋ ye deet yiic aya? ¹⁷ Cäk ye tiŋ lön kë ye raan cam acie la yepuōu, ee la yeyäc ku le bën bei? ¹⁸ Ku käk ye raan lueel aa bën bei yepuōu, ku aa kek raan cöl ala guöp adumuōm. ¹⁹ Rin puōu yen aye käreç ye raan looi bën bei thīn, cīmën bal ku näk raan ë path ku kör ë diäär, ku cuëer ku jam lueth. ²⁰ Käkka kek aa raan cöl aloi käreç. Ku miëth ye raan mīth ke këc yecin loäk acie adumuōm.”

Tiŋ cī gam lön bī Jethu nyaande kony

(Mk 7:24-30)

²¹ Ku jöl Jethu jäl ku ler wun dët tēthiääk kek Tire ku Thidon. ²² Go tiŋ wun Kanaan ciëŋ ë tënë bën tënë ye ku lëŋ, “Bëny, wën Debit, kony ya! Nyaandië acī jorjac la yeguöp, ku yeen adhël apei.”

²³ Go Jethu wëtde cīi bëër. Go atuōocke bën tënë ye ku läŋkë, “Gäm kë wic ku cöl ajiël! Abuath yo ke rëëm yonhiim tēthëer awën!”

²⁴ Go Jethu bëër, “Yen acī tuōoc tënë kəc Itharel kuc Nhialic kepëc.”

²⁵ Kaam wën ke tik bö ku cuet rot piny yecök ku lëŋ, “Kony ya Bëny.”

²⁶ Go Jethu bëër, “Acīi path bī miëth ë mīth gãm jök.”

²⁷ Go bëër, “Ee yic Bëny, ku jök rëer tē mīth kəc thīn awuthueei cī lööny piny kuany aya.”

²⁸ Go Jethu lëk ye. “Yin ee tiŋ la gam dīt apei. Kë wic abī looi tënë yi.” Ku kaam thiin awën ke nyaande pël kädäŋ piny.

Jethu acī kəc juëc tuany kony

²⁹ Go Jethu jäl ë tënë ke kuany wär Galilia köu. Nawën ke la gət nhom ku nyuuc. ³⁰ Go kəc juëc kacken tuany bëëi tënë ye, kəc cī ŋöl ku cōör ku kəc cī ruai ë rōc piiny, ku miŋ cie jam ku kəc juëc kök. Ku nyuuckë ke yelōm, goke kony bīk pial. ³¹ Go thän awën gäi wën tiŋ kek miŋ ke jam, ku aduany ke cī la cök, ku ŋöl ke cath path ku cör ke daai, ku leckë Nhialic Itharel.

Jethu acī raan tiim kaŋuan cöl aa kueth

(Mk 8:1-10)

³² Ku cöl Jethu kacken ye buoath ku lueel, “Yen acī guöp ŋöŋ, rin kockä aaci rëer kek yen nin kadiäk ëmën, ku acin kë camkë. Ku acä wic ba ke cöl ajiël ke nök cök, tädë ka la wiik dhël yic.”

³³ Go kacken ye buoath lëk ye, “Ye tēnen bī yok miëth yök thīn roor ë tēn bī kəc juëckä cam?” ³⁴ Go Jethu ke thiëc, “Lak ayuöp kadë?” Gokë lueel, “Aa dhorou ku rec thii lik.”

³⁵ Go lëk thän awën bīk nyuc piiny. ³⁶ Ku lööm ayuöp awën kadhorou ku rec thii awën, ku röök Nhialic ku beny keyiic, ku gëm ke kacken ye buoath bīk ke tək kəc. ³⁷ Ku jölkë mīth ëbën bīk kusth. Ku kueny kəc Jethu buoath awuthueei ayuöp cī döŋ piny gäac kadhorou. ³⁸ Kəc ke cī mīth, röör ë röt aake ye tiim kaŋuan, ke diäär ku mīth këc mat thīn. ³⁹ Ku jöl Jethu kəc cöl ajiël, ku ler riäi yic ku ler wun cöl Magadan.

16

Jethu acī kuc bī kënë jãŋ göi looi

(Mk 8:11-13; Lk 12:54-56)

¹ Tëwën ke Parathī ku Thaduthī bö tënë Jethu, ku wickë bīk deep ë wët, ku yöökkë bī kënë jãŋ göi looi, bī nyuōth ke lön ye Nhialic wëlke gam. ² Go Jethu bëër, “Ayakë lueel tē lööny aköl piny. Abä aliir path bëëi, aköl acī nyaany looi.” ³ Ku na ye nhiäknhiaäk ka luelkë, Abī tueny akölë, rin acī piny döm bī la dīl ku looi luäät. Wek aa kë bī rot looi ŋic

të tîj wek kâkkâ nhial, ku wek aacie kâk loi rôt emên ye ñic! ⁴ Aa kâc la gup anyon ku gam koor kek aa thiéc kâ tîj kâ. Acin kên jân göi bî nyuöth we, ee kewaär cî rot looi tënë Jona. Ku nyiëñ ke piny ku jiël.

Duökkë ye tak cimên Parathî ku Thaduthî

(Mk 8:14-21)

⁵ Kaam wên yeet kek wâr alontui, ke tæk kacken ye buöth lon cî kek nhîim mää bîk miëth cî muk. ⁶ Go Jethu læk ke, “Tiërkê nhîim, ku tietkê rôt bæk cî nhiam cimên Parathî ku Thaduthî, nhiaamden ke cöl ago puöör cimên ayum cî yiék yic luou.”

⁷ Gokë jam ë kamken, “Ee yo yöök këlâ, rin cîn yen ayuöp cuk bëëi.”

⁸ Go Jethu kë takkë guo ñic ku læk ke, “Wek kâc koor gamdun! Yeñö ye wek diëer lon cîn wek miëth? ñot we cie kân ye deet? ⁹ Cäk lëu ku bæk tak yen tewaär kueth ayuöp kadhiéc röör tiim kadhiéc, ku gäacdît cî bën thiän awuthueei cî döñ piny? ¹⁰ Ku jöl aa yuöp kadhorou wäär cî röör tiim kañuan cam bîk kueth, ku gäac thiän awuthueei cäk bën kuany? ¹¹ Yeñö këc wek ye deet yic, lon ñen a ya cî jam tënë we rin ayuöp? Kë ca lueel akîn, aben ber yic, tietkê rôt bæk cî nhiam cimên Parathî ku Thaduthî!”

¹² Go atuöocke jâl deet yic, lon acî Jethu læk ke bîk rôt tiit lon dhie ye täau ayup yic bî puöör, ee lon bî kek rôt tiit piöoc rëec Parathî ku Thaduthî.

Pîter acî Jethu ñic

(Mk 8:27-30; Lk 9:18-21)

¹³ Wên cî Jethu yet Cetharia tö Pilipi, ke thiéc kacken ye buöth ëlä, “Ye jân tak ye Manh Raan ña?”

¹⁴ Gokë bëër, “Ayekë lueel lon ye yen Joon raan kâc muöc nhîim, ku lueel kâc kâk lon ye yen Elija, ku aye kâc kâk lueel lon ye yen Jeremia, tädë ke ye raan töñ kam kâc kâk Nhialic tîj.”

¹⁵ Goke thiëc, “Na week, yakë tak lon ye ñen ña?” ¹⁶ Go Pîter bëër, “Yîn ë Raan cî löc ku döc, Manh Nhialic pîr.”

¹⁷ Go Jethu lueel, “Yîn acî Nhialic döc wên Jona, rin yic kënë ëcîi tak ë rot, ee Wä tö nhial yen anyuth ye yî ba lueel këya. ¹⁸ Ku alæk yî emên. Yîn acöl Pîter, ku wëtde yic, alël, ku alël kënë nhom ñen bî luanđië buth thîn, ku acî riel ë jöñrac bî lëu bî thuör piny. ¹⁹ Ku yîn aba gäm riel bäany pan Nhialic, kë cîi bî päl piny pinynhom acîi bî puöl nhial, ku kë ba puöl pinynhom abî puöl nhial aya.”

²⁰ Ku yöök kacken ye buöth bîk cîi læk raan dët, lon ye yen Raan cî löc ku döc.

Jethu ë jam Arëemde ku Thuonde

(Mk 8:31-9:1; Lk 9:22-27)

²¹ Ku jöl Jethu wët agai yic tënë kacken ye buöth, “Yen abî dhiel la Jeruthalem. Ku ñen abî gum apeî kôcdît ë baai cin, ku kâc kâk Nhialic, ku kâc piöoc lööñ cin aya. Ku ñen abî nöc ba thou, ku na ye aköl ye nîn diäk ke ñen abî ben pîr.”

²² Go Pîter miëet wei kâc yiic, ku döc bî cîi ye jam këlâ, ku lueel, “Bëny, acîi Nhialic bî puöl bî rot looi. Kënë acîi rot bî dhiel looi tënë yî!”

²³ Go Jethu yenhom wel ku læk Pîter, “Jâl ñalööm jöñrac! Wîc ba kë cî Nhialic guir rienkië waar yic. Kâk ye tak aacie kâk Nhialic aa wël raan ë path.”

²⁴ Ku jöl Jethu læk kacken ye buöth, “Na ye raan wîc bî buöth, ka dhil nhom mää kâpuöth bî yöc ë piërde yic pinynhom ë tën. Ku dhil puöu riel ku buöth ya, cök alon wîc kâc kâk ye bîk nöc ë rienkië. ²⁵ Rin raan wîc ye bî wëike ë rot ñiec muk pinynhom ë tën, ka cîi pîr aköldâ bî yöc, ku na ye raan mär wëike ë rienkië, ku rin ë piööcdië ka bî wëike muk akölrîëc ëbën. ²⁶ Yeñö bî raan yöc thîn, tã jîëek yen apeî pinynhom ë tën ku mër wëike? Tädë, ye këpiath ñö bî yöc bî yen wëike waar? ²⁷ Rin aköl bî Manh Raan bën kek duaar ë Wun kek atuuc nhial, ke yeen abî raan ëbën yiék ariöp thöñ kek këden cî looi.

²⁸ Ku le tuerj ku lueel, wek aa lëk yic, ala kəc kők rëer ë tən aaciı bı thou agut tē bı kek Manh Raan tıj ke bö ke ye Bënyraknhom.”

17

Jethu aci guäpde rot waaj
(Mk 9:2-13; Lk 9:28-36)

¹ Nawën nın kadätem cök, ke Jethu cäl Pıter ku Jemith kek wämënh Joon, ku lek gön bär apei nhom kepęc. ² Tëwën rëer kek, ke Jethu waaj rot, ku yer nyin cımën aköl, ku jal aläthke yer apei bik la diardiar. ³ Kaam awën ke Mothith ku Elija tul, ku jıemkë kek Jethu. ⁴ Go Pıter lëk Jethu, “Bëny, apath buk rëer ë tën. Na wıc ke yen aloi duël kadiäk ë tën, tök kek yı, ku tök kek Mothith ku tönj dët kek Elija.”

⁵ Kaam wën ıot jıem yen, ke kęcıt rur pat piny abı ciën tē yekë tıj, ku piıjkë Nhialic ke jam ëlä, “Kënë ë Wëndiën nhiaar, mit yen puöu tënë ye piıjkë wëtde.”

⁶ Nawën piıj kəc Jethu buaöth wët kënë, gokë riöc apei ku wiıkkë. ⁷ Go Jethu bën tënë ke ku gəot ke ku lueel, “Jatkë röt. Duökkë riöc.” ⁸ Nawën jatkë kenyın, ke cın raan dët tıjkë, ke ye Jethu ë rot.

⁹ Tëwën dhuk kek piny ë gət nhom, ke lëk Jethu ke, “Duökkë käk cäk tıj lëk raan dët yet aköl bı Manh Raan jət raaj yic.”

¹⁰ Go kacken ye buaöth thiëc, “Yerjö ye kəc piöc lööj kəc Itharel ye lueel, lön ë yen Elija yen bı kaaj bën tuerj?”

¹¹ Go bëer ëlä, “Ee yic Elija akəj bën rin bı yen dhël bën guir. ¹² Ku alëk we lön cı Elija bën theer, ku akęc kackä bën ıic ku luikë këden nhiarkë. Cıt ëmën aya, Manh Raan abıık cäl arem apei.”

¹³ Go kacken ye buaöth deet yic lön nadë ka jam tënë ke rin Joon raan kəc muöc nhıim.

Jethu aci dhöj la guöp jəjrac kony
(Mk 9:14-29; Lk 9:37-43)

¹⁴ Nawën lek dhuk piny gət nhom, ke yök kəc juęc ke tit ke. Go raan tök bën ku gut yenhıal piny Jethu nhom, ¹⁵ ku lueel, “Bëny, kony manhdië. Ala guöp nok ku aci ye göök apei. Aye lac wıet męc, tädë ke le wıet wiir. ¹⁶ Ku ë ca bëi tënë kackun yı buaöth ku akëckë lëu bı pial.”

¹⁷ Go Jethu lëk ke, “Wek kəc cie lac gam, yakë tak ba rëer kek we yet nen? Bëi dhöj kënë tënë ya.” ¹⁸ Nawën lek bëi, ke Jethu rël jəjrac, go jal meth guöp, ku go pial nyin yic.

¹⁹ Nawën ke kəc Jethu buaöth bö tënë ye ë rot ku thiëckë, “Yerjö kęc yok ye lëu buk jəj kënë cuöp wei?”

²⁰⁻²¹ Go lëk ke, “Ee rin koor gamdun,” Ku le tuerj ku lueel, “Na we la gam cək kuur cımën manh ıaap koor nyin, ka lëkkë ë gön kënë, ‘Jälë ë tën!’ Ka lëu bı jal. Acın kë dhal we bäk cıı loi.” Ku lëk ke, “Jəj cıt kënë ë yen alëu ye ba cuöp wei, rin ye yen cool ë röök!”

Jethu aci ben jam ë Thuönde
(Mk 9:30-32; Lk 9:43-45)

²² Nayön akäl tök, wën ıoot kek Galilia, ke lëk Jethu ke, “Manh Raan abı thön kəc, ²³ ku abıık nök, ku na aköl ye nın diäk, ka bı jət raaj yic.” Gokë puöth dak apei.

Ajuër luaj Nhialic

²⁴ Nawën cı Jethu kek atuöccke yet Kapernaum, ke kəc ë kut ajuër luaj Nhialic bö tënë Pıter ku thiëckë, “Ye raandun piöc ajuër luaj Nhialic tääu piny?”

²⁵ Go Pıter bëer, “Aye tääu piny.” Ku le yöt bı la lëk Jethu. Go Jethu guo kaaj wei ku thiëc, “Ye tak këdë Pıter? Yerja bäny pinynhom juër? Ye kacken baai aye kəc thäi kək?”

²⁶ Go P'iter bëër, "Aa kəc ë thäi." Go Jethu lueel, "Na ye këya ke kəc baai aacie ajuër ë tääu piny. ²⁷ Ku yen acuk wïc buk kockä rac puöth. Lør wiir ku cuat bïdho, ku miit rəc ba döm tuej bei ku ñam thok, ku yin abi wëu lëu ajuerdië ku ajuërdu yök thïn. Yäth ke tënë ke ke ya ajuërda yodhie."

18

Kəc Jethu buoöth aaci wët tær

(Mk 9:33-37; Lk 9:46-48)

¹ Kaam wën ke kəc Jethu buoöth bö tënë ye ku thiëckë ëlä, "Yeja yen dit apei kam kəc tö bääny pan Nhialic yic?"

² Go Jethu meth cöl, ku cöl akäac kenhiim, ³ ku lueel, "Wek alëk yic, na cäk röt war bäk ciët mith kor, ke wek aaci bääny Nhialic bi kañ yök. ⁴ Këya raan rot dhuök piny bi ciët ë manh kënë yen adit apei pan Nhialic. ⁵ Ku raan manh koor cit manh kënë lor rienkië, acä lor.

Ba raan dët thöc kërac yic

(Mk 9:42-48; Lk 17:1-2)

⁶ "Na ye raan wëj menh tök kam ë mithkä, ku bä maan ka ñuëën tënë ë raan cit kënë diët ci ruök yeth aledit tet, ku pik wiir bi mou. ⁷ Ye kërec yindë pinynhom ye kəc kök kəc wëj kërec yic. Käkka aabi röt dhiel aa looi akölaköl, ku bi yiën dë tënë kəc käkka looi!

⁸ "Ku na ye ciendu ayi cöckdu yi cöl aloi awuöc, ka tëem bei ku cuat ke wei. Rin ajuëën ba pïr pïr path ke yi ye ñol, tënë tã bi yin la cin karou ku cök karou ku cuet yi many dëp yic akölrüec ëbën. ⁹ Ku na ye nyiendu yi cöl aloi adumuööm, ke ñuët bei ku cuat wei. Rin ajuëën ba pïr yök ke yi la nyien tök, tën tã bi yin la nyin karou, ku bi yi la cuat pan mac.

Kääñ amël ci mää

¹⁰ "Duökkë them bäk mith thiikä bui. Alëk we bäk ñic lon atuöccken nhial aa rëer Wä lööm akölaköl pan Nhialic. ¹¹ Ku yen Manh Raan yen aci bën ba kəc ci mää bën gäm pïr.

¹² "Lëk ya yic. Na raan ala amääl buoöt ku mär amäl tök ke ciï thiärdhoruan ku dhoruan nyiëëj piny, ku le amäl kënë wïc? ¹³ Ku na le yök ka mit puöu apei, miet puöu wär miet puöu wäär tö amël kök thïn. ¹⁴ Këlä aya, acii Wuurdun tö nhial nhiar, bi menh tök kam ee mith thiikä mää.

Të looi wämuuth awuöc tënë yi

¹⁵ "Na loi wämuuth awuöc tënë yi, ke yi la tënë ye ku lëk kë ci wuöc tädun wëpëc. Na piñ wëtdu, ke wek aaci döör. ¹⁶ Na ciï wëtdu piñ, ke yi cöl raan tök ayi kəc karou ku dhuökkë tënë ye, 'Rin bi awuöc ci looi tënë yi ñic kəc karou ayi diäk.' ¹⁷ Na ñot kuc bi wëtden ciï piñ, ke lëk akut, ku na kuec bi wët akut ciï piñ aya, ke päl bi ciët raan thäi ku raan ajuër kut, kəc kuc wët Nhialic.

¹⁸ "Ku wek aa lëk kënë, awuöc cäk bi päl piny pinynhom, acii bi päl piny nhial, ku awuöc bäk päl piny ë tën abi päl piny nhial.

¹⁹ "Ku aben lëk we, na mät kəc karou kamkun pinynhom ë tën, ku thiëckë kë wickë ka gëm Wä tö nhial ke. ²⁰ Rin tã ye kəc karou ayi diäk kenhiim mat ë wëtdië ke yen abi rëer kamken."

Kääñ aluañ cie wët ye päl piny

²¹ Nawën ke P'iter bö tënë Jethu ku thiëc, "Bëny, ya arak dë lëu bi yen wët päl piny tënë wämääth cä awuöc looi tënë ya? Ye arak dhorou?"

²² Go Jethu bëër, "Alëk yi, aca arak dhorou, ee thiärdhorou arak dhorou, ²³ rin bääny Nhialic acit bënyñaknhom wïc ye bi kärke kuëën nyin kek aluakke. ²⁴ Kaam wën kuëën kek kañ nyin, ka aluañ tök ci wëu juëc apeidit muör bi tënë ye. ²⁵ Ku yen ë cin wëu cool yen wëu ci muör, go banyde lueel bi yaac wei kek tiejde ku miëthke ku kärke ëbën bi

käny cool. ²⁶ Nawën piŋ ë wët kënë ke läŋ bányde apei ku lueel ëlä, ‘Päl ya kaam thin koor, ku yen abi kakkä cool bëny.’ ²⁷ Go bënyŋaknhom tē mæem yen thīn tiŋ, ku pël känyde tēnē ye ku cəl ajiël.

²⁸ “Kaam wën le aluaŋ kënë ayeer, ke rām kek aluaŋ dēt rēer kek baai kōöny wēëu reen lik. Go pac yeth ku yōök bī wēëuke cool nyin yic. ²⁹ Go löŋ apei ku lueel, ‘Päl ya kaam ku yen abi wēëuku cool!’ ³⁰ Go cīi gam, ku cəl amac yet tē bī yen wēëuke cool. ³¹ Nawën tiŋ aluek kōk kē cī rot looi, ke riääk puōth apei ku lek tēnē bányden ku lēkkē kēriëc ëbēn cī rot looi. ³² Go bënyŋaknhom aluaŋ kënë cəl ku lueel, ‘Yin acin puōu, yen aci wēëu juëc kääny ke tēnē yī päl piny rin cī yin ya löŋ. ³³ Cīi lēu ba käny päl piny tēnē raandun rēer wek, cīmēn kēwäär ca luōi yī?’ ³⁴ Ku wën cī yen puōu riääk apei, ke cəl amac yet tē bī yen käny cool ëbēn.” ³⁵ Ku wit Jethu wētde ëlä, “Yen ë tē bī Wä tō nhial luōi we, tē cī wek awuöc ye päl piny kamkun puōu ëbēn.”

19

Jethu apiöoc wët ë liösi

(Mk 10:1-12)

¹ Wën cī Jethu wët wic bī lueel thöl, go jäl Galilia ku ler Judia ku teem wär Jordan. ² Go kōc juëc apei buōth, goke kony.

³ Go Parathī kōk bēn tēnē ye, ku wickē bik deep ë wët ku thiëckē ëlä, “Ye löŋda raan puöl bī tieŋde liösi ë path?”

⁴ Go Jethu bëër, “Kēckē kaŋ kueen athöör yic lōn wär ciek Aciëk kōc wäthæer, aaci cak moc ku tik. ⁵ Ku lueel, ‘Rin ë wët kënë yen abi raan wun ku man nyääŋ piny ku le ker kek tieŋde, ku keek karou aabi ya many tōk.’ ⁶ Kēya, aacīi ŋot ke ben aa rou, ee tōk. Ku kēya, na cī Nhialic ke puöl bī ya moc ku tik, ka cīn raan päl ŋek ë kamken.”

⁷ Go Parathī ben thiëc, “Na ye kēya, yeŋö pël Mothith ye bī raan athör liösi göt ku pël tik?”

⁸ Go Jethu bëër, “Mothith aci wärkuan dīt puöl bik diäärken aa liösi rin aake cie yith ye lac gam. Ku ëcie kēya wäthæer ciek kōc. ⁹ Ku aba lëk we ëmēn, na ye mony liöi tieŋde, ke kēc wic mony dēt, ka cī kērac looi.”

¹⁰ Go kōcken ye buōth lëk ye ëlä, “Na ye yen tēn ye kãŋ röt luoi thīn kam moc ku tik akan, ka ŋuëñ bī raan cīi thiëk.”

¹¹ Go dhuök ke ku lueel, “Acie raan ëbēn yen bī kē ca lueel gam, aa kōc ye Nhialic kuony. ¹² Raan dēt aye dhiëth ke ya aboi, na cōk thiëk tē le yen dīt ka cīi dhiëth, ku kōc kōk aaye roc bik cīi dhiëth tē cōk kek thiëk. Ku kōc kōk aacie thiëk rin wic kek ye bik wët Nhialic yäth tueŋ. Kēya, na ye raan gam ë wët kënë, ke gem ku piöoc.”

Jethu adoc mith

(Mk 10:13-16; Lk 18:15-17)

¹³ Kōc kōk aake cī mith bëëi tēnē Jethu bī ke bēn dōc, go kōc Jethu buōth kōc läät.

¹⁴ Go Jethu lueel tēnē ke, “Calkē mith aabö tēnē ya, duökkē ke pēn. Raan wic ye bī la pan Nhialic adhil gam cīmēn ee mith thiikä.”

¹⁵ Ku cəl mith yelööm ku tēëu yecin kenhüim, ku dōc ke ku jiël.

Raan ajak

(Mk 10:17-31; Lk 18:18-30)

¹⁶ Go mony dēt kaŋ nhom ku thiëc ëlä, “Raan piöoc ye kēpiath ŋö ba looi ba pīr akölriëc ëbēn yök?”

¹⁷ Go Jethu bëër, “Yeŋö ye yin ya thiëc kēpath ba looi? Ee Nhialic rot yen apath. Na wic ba pīr akölriëc ëbēn yök, ke yī thek löŋke.”

¹⁸ Go mony kënë Jethu ben thiëec ëlä, “Ye löönj nen?” Go Jethu bëër, “Duk raan näk, duk tiñ raan dët kər, duk cuëer, duk kuëenj wët ë lueth. ¹⁹ Thek wuur ku moor, ku nhiaar raan dët cimën nhieer yin rot.”

²⁰ Go riënythii awën dhuök ye ku lueel ëlä, “Löönjkä aaca muk nhüim ëbën. Ye kë nen ba ben looi?”

²¹ Go Jethu bëër, “Na wïc ba la cök tënë Nhialic, ke yï la ba kākku la yaac ëbën, ku gam wëü tënë kəc nōñ, yin abï jieek la yök pan Nhialic, ku bäär buoth ya.”

²² Nawën piñ ë wëlkä ke mēen, ku jiël ke cï puöu dak rin ë la kājuëc apēi.

²³ Go Jethu yenhom wël kacken ye buoath ku lëk ke, “Abï riel tënë raan ajak bi la pan Nhialic. ²⁴ Ku aben lëk we, apuol yic bi thöröl bak with cök, tënë lon bi raan ajak la pan Nhialic.”

²⁵ Nawën piñ kacken ye buoath ë kënë, ke gēi apēi ku luelkë, “Na ye këya, ke yeña bi la pan Nhialic.” ²⁶ Go Jethu ke döt ku bëër, “Acii raan bi lëu ë rot, bi gam tē këc Nhialic ye kony, rin Nhialic ë këriëec ëbën lëu, acin kë dhal ye.”

²⁷ Go Piter rot jot ku lueel, “Na yook, yok kəc cï kākku ëbën nyään piny ku buothku yi, yeñö bi ya këda?”

²⁸ Go Jethu bëër, “Wek alëk kënë, tē le käj röt waar, ke Manh Raan abï nyuc thönyde nhom ë diik yic pan Nhialic, ku week wathiäär ku rou, wek aabi nyuc thöc nhüim aya bāk luñ kuat Itharel kathiäär ku rou looi. ²⁹ Ku kuat raan cï paande nyään wei kek paan ë man ku nyiërakën, ku wun ku man ku miëthke ku dum ë rienkië, abï kājuëc yök arak buoat, ku abï pir akölrüëc ëbën yök aya. ³⁰ Ku kəc juëc tō tueñ emën aabi döñ ciëen, ku kəc kök juëc tō ciëen aabi la tueñ.”

20

Käänj kəc lui dom yic

¹ Ku ben Jethu bääny Nhialic thöñj ëlä, “Raan dom ëcï rial bi la wïc kəc bi duömde bën tem. ² Ku ciëk ariöp bi ya gäm ke akäl tök, ku tooc ke dom. ³ Nawën təcit lunyluny ë yök, ke la tē ye kəc yoc thin, go kəc kök tiñ thin ke kääc ke cïn kë loikë, ⁴ go lëk ke ëlä, ‘Lak dom yic aya bāk la tem, ku wek aaba yiëk ariöp thöñ ke luoidun.’ ⁵ Gokë la. Nawën aköl ciël yic, ku tään aköl aya, ke la ayeer ku le bën ke kəc kök. ⁶ Nayon thëei ke la ayeer ku yök kəc kök ke kääc ë path go lëk ke, ‘Yeñö rëer wek tēwën aköl ke cïn kë luöikë?’ ⁷ Gokë lëk ye ëlä, ‘Acin raan cï yo cöl buk la luui.’ Go lëk ke bik la luui aya.

⁸ “Nayon thëei ke wun dom cöl raanden kəc döm ku lueel, ‘Cöl kəc luoi, ba ke döm wëüken, ku jök kəc ë ke bö ciëen, bi jäl la thök kəc wën anhiäk jök luoi ë rial.’ ⁹ Go kəc ke bö luoi yic ciëen bën ku gëm ke wëüken. ¹⁰ Nawën la kəc ke jök luoi ë rial bën bi ke bën riöp, ke takkë lon bi ke gäm wëü juëc, ku keek aaci bën riöp wëü cït wëü cï gäm kəc ke lök bën luoi yic ciëen.

¹¹ “Gokë wëü döm ke dak puöth, ku jiëemkë wun dom guöp ëlä, ¹² ‘Kəc ke lök bën ciëen, cïn luoi diit cïk looi, aaca thöñj nhüim kek yo, yok kəc cï luui aköl yic tēwën anhiäk agut tē col piny cït emën!’

¹³ “Go wët raan tök bëër ëlä, ‘Mäthdië, yin acä jör, ciët yo cï tē bi yen yi riap thin akäl tök cäk. ¹⁴ Döm ariöpdu ku jälë. Aca tak ba raan lök bën ciëen gäm ariöp cït ariöpdu. ¹⁵ Cä la yic ba wëükië gam təcit tē wiëc ye? Yeñö ye tiëel yi döm tē muoac yen kəc?’ ”

¹⁶ Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Këya, kəc tō ciëen aabi tō tueñ ku kəc tō tueñ aabi tō ciëen.”

Jethu ajam ë Thuonde kën yic diäk

(Mk 10:32-34; Lk 18:31-34)

¹⁷ Nayon aköl dët ke Jethu cath kek kacken ye buoath ke la Jeruthalem, ke cöl ke tēden ë röt ku lëk ke, ¹⁸ “Emën yok aala Jeruthalem, ku Manh Raan abï la döm ku yëth kəc kāk Nhialic nhüim, ku kəc piöoc ë löönj. Ku abik tēm thou, ¹⁹ ku thönkë bány kəc cie kəc Itharel

bik läät ku thatkë ku piëetkë tim cī rīiu kōu. Ku na ye nīn kadiäk cök ka bī pīr ku jöt bei ë raḡ yic.”

Man wëët Dhubedī acī Jethu thiëec këden wīc
(Mk 10:35-45)

²⁰ Nawën ke man wëët Dhubedī bö tēnē Jethu kek wätke, ku gut yenhiaal piny ku thiëec bī luōi kë wīc.

²¹ Go Jethu thiëec, “Yerjö wīc?” Go bëer ëlä, “Të nyuuc yīn thōnydu nhom bäāny Nhialic yic aköldä, ke yī tōḡ yīpuōu lōn bī yīn wētkiēn kë karou cōl aa nyuc yīlōōm, raan tōk kōḡ cuēc ku raan dēt kōḡ ë cam.” ²² Go Jethu dhuök ke ëlä, “Wek aakuc kë thiëckë, ḡen abī baḡ apei ë nīnkä ku ḡen abī nōk. Lëukë bāk gum cimëndië?” Gokë bëer, “Alëuku.”

²³ Go Jethu lëk ke, “Na cōkkë we nōk ayic ka lëukë bāk gum, ku acie ḡen la riel ba raan bī nyuc kōḡdiēn cuēc ku kōḡdiēn cam kuany. Thöckä aa kāk kōc cī Wä guiēr ke.”

²⁴ Nawën le atuuc kōk kathiäär piḡ, ke riääk puōth tēnē wëët Dhubedī. ²⁵ Go Jethu ke cōl ku lëk ke, “Aḡiëckë lōn kōc cī gam bik aa bäny kōc cie kōc Itharel aala riel kōc nhiim, ku acī path bāk ciēt ke. ²⁶ Ku kēnē acī rot bī looi kamkun. Raan wīc ye bī ya raandīt kamkun, adhīl rot dhuök piny bī ya luui rin kōc kōk, ²⁷ ku na ye raan wīc ye bī ya bëny wenhiim, ka dhil ya aluanḡun. ²⁸ Cīmēn Manh Raan aya akēc bēn bī kōc bēn loony, acī bēn bī kōc bēn kony, ku gem wëike bī kōc juēc waar thou yic.”

Jethu akony cōör karou bik daai

²⁹ Tëwën jiël Jethu Jeriko kek kōcken ye buōth, ke buōth kōc juēc apei. ³⁰ Ku kōc cī cōr karou aake rëer ë dhël këc. Nawën piḡkë lōn cī Jethu ḡëet, ke cōt röldīt, “Bëny, Wën Debit, kony ḡo!” ³¹ Go kōc kōk ke rël ku yōökkë ke bik biēt. Gokë ḡot ke kiu apei, “Wën Debit! Kony ḡo.” ³² Go Jethu kōc ku cōl ke, ku thiëec ke, “Yerjö wiëckë ba looi tēnē we?” ³³ Gokë lëk ye, “Bëny awīcku buk ben daai.” ³⁴ Go Jethu gam, ku ḡōt kenyin, gokë daai nyin yic ku buōthkë.

21

Jethu acī la Jeruthalem ke ciēm yai
(Mk 11:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

¹ Tëwën cī kek thiök kek Jeruthalem, ke bö Bethpeec tēthiääk kek ḡōn Olip, ke Jethu ëcī kōcken ye buōth karou tuōc tueḡ, ² ku lëk ke, “Lak bëi tō tueḡ yīc, ku wek aabä akaja yök ke mac ku manhde yelōōm. Luōnykë ke ku bëiikë ke tēnē ḡa. ³ Na le raan thiëc we ke luelkë, keek aa wīc Bëny ku aabī dhuk ëmēn.” ⁴ Kēnē acī rot looi këya rin bī wēt cī luel ëlä theer raan kāk Nhialic tiḡ yenhom tiëḡ,

⁵ “Lëk kōc Itharel,
ëmēn bënyḡaknhom dun abō tēnē week!
Alir puōu ee cath akaja, manh akaja.”

⁶ Go kōc Jethu buōth la ku loikë cimēn cī Jethu ye lëk ke, ⁷ ku bīikë akaja ke manhde ku kumkë kekōth aläthken, ku nyuc Jethu manh akaja kōu. ⁸ Kōc juēc aacä aläthken thieth dhël yic, ku kōc kōk aacä ayör tiim dhoḡ ku thiethkë ke dhël yic aya.

⁹ Go kōc ke tō tueḡ yenhom ku kōc ke buōth ye, yai looi ku yekë wak ëlä,
“Lecku wën Debit!
Bëny dōc raan bö rienku lecku Nhialic Madhōl!”

¹⁰ Nawën ḡeet geeu Jeruthalem, ke kōc ḡëi apei ku yekë thiëc ëlä, “Yerḡa kēnē?”

¹¹ Ke bëer kōc ḡic ye ku luelkë, “Yen ë raan kāk Nhialic tiḡ cōl Jethu pan Nadharet, wun Galilia.”

Jethu acī la luḡ Nhialic
(Mk 11:15-19; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹² Nawën lek yet Jeruthalem ke Jethu la luanj Nhialic, ku cop kəc kənj yaac ku kəc yööc ayeer kal luanj Nhialic yic. Ku wel agen kəc wëeu waar yiic piny, ku thöc kəc yöac wei ë kuör. ¹³ Ku lək ke,

“Acı göt ëlä athör theer wël Nhialic yiic,
‘Kal luanjdië acı looi bi ya tən ye kəc wuöt ëbën röök thın,’
ku yen acäk wel bi ya tən cuër.”

¹⁴ Kəc ci cör ku kəc ci duany aake ci bën tənë ye kal yic luanj Nhialic, goke kony. ¹⁵ Kəc dit kək Nhialic ku kəc gët löön aake ci puöth dak tëwën tiñ kek kapuöth ci Jethu looi, ku wën ye mïth ket kal yic luanj Nhialic ëlä, “Lecku Wën Debit.”

¹⁶ Ku luelkë tənë Jethu, “Ye kë lueel ë mïthkă piñ?” Go bëër, “Aya piñ. Ku këckë kënë kañ kueen,

‘Yin acı mïth agut mïth thii kor piöc bik lec la cök aa lueel.’ ”

¹⁷ Kaam wën ci Jethu wëlkä lueel, ke jiël geeu ku ler Bethani tē ci yen bën anin thın.

Jethu acı tim wak bi riau

(Mk 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Nayon nhiäk, tëwën dhuk kek geeu, Jethu ë nək cək. ¹⁹ Nawën tiñ tim cit nyaap dhël you, go la cöl bi yök ke ci luək, go yök ke ayör kepəc. Go Jethu lueel, “Yin acı mïth kañ ben tiñ athëer!” Ku nyin yic tëwën ke tim riau.

²⁰ Tëwën tiñ kacken ye buöth ë kënë, ke gëi apei, ku thiëckë röt, “Yeñö ci tim kënë guo riau?”

²¹ Go Jethu bëër, “Na gamkë ke cın diu, ka cie kë ca looi tənë ë tim kënë yen luokë ë rot, na cək a gön kënë yen yökkë ëlä, ‘Jot rot ku cuat rot wïir,’ ka loi rot. ²² Ku na lak gam, ke këriëc ëbën yakë ke thiëc tē röök wek, aa yökkë.”

Bäny Itharel aa riel Jethu yöön yic

(Mk 11:27-33; Lk 20:1-8)

²³ Go Jethu ben dhuk kal yic luanj Nhialic, ku tëwën piöc yen, ke banydit kək Nhialic ku kəc baai bö tənë ye ku thiëckë ëlä, “Ee yin, ye riel nõ tö yiguop ye yin luui këlä? Ku yeña yik yi ë riel kënë?”

²⁴ Go Jethu bëër, “Wek aba thiëc wët tök aya, na bëërkë apath, ke wek aba lək raan cä gam riel ye yen kakkä looi. ²⁵ Lëkkë ya, Joon yök riel yen kəc gam lökwëi tənën, ye tənë Nhialic aye rielde ë rot?”

Gokë guëk yic kamken ku luelkë, “Na luelku, ke yök tənë Nhialic, ka thiëc, ‘Aye nõ këc wek wëtde gam?’ ²⁶ Ku na luelku, ‘Ke rielde ë rot,’ ke yok aa jöny ke rin ci raan ëbën ye gam.” ²⁷ Gokë dhuök Jethu, “Akucku.”

Go Jethu lək ke, “Na ye këya, ke wek aacä lək riel ye yen kakkä looi.”

Kääñ ci Jethu lueel rin mïth karou

²⁸ Ku ben Jethu ke thiëc, “Yeñö yakë tak wët kënë yic? Monytui ë la dhäk karou. Go la tənë wëndit ku lək ye, ‘Manhdië lor lui dom yic ya aköl.’ ²⁹ Go bëër, ‘Yen acı la,’ nawën ke ben yenhom waar ku ler. ³⁰ Go ben la tənë wänden koor ku lək wët awën ci kañ lək wëndit. Go gam ku cıi la. ³¹ Yeña kamken karou ci kë wïc wun looi?”

Gokë bëër, “Ee wëndit.”

Go Jethu lək ke, “Kəc ajuër kut ku adëjök ë töc kek kuat moc ë path, aa kek aabi röt kañ mat ë bäany Nhialic yic tənë we. ³² Rin Joon raan wäär kəc muöc nhiim ëci bën tənë we bi we nyuöth dhël ë yic, ku wek aa këc wëtde gam. Nawën ke ye kəc ajuër kut ku adëjök kek gam ye. Ku na cök awën ci wek kakkä tiñ ke loi röt, ke wek aa këc wepuöth waar ku pälkë luoi käreç ku gamkë wëtde.”

Jethu acı jam ë waal bi rëc bäny nyuöth

(Mk 12:1-12; Lk 20:9-19)

³³ Ku ben Jethu jam waal ku lueel tēnē kōc man ye ēlä, “Monytui ēcī dom looi ku cum yic tiim luok ku rōk. Ku wec tē ye mīth tiim guōr thīn bik ya miök, ku looi kät. Ku jōl dom riöp yic kōc kōk, ku le keny wun dēt. ³⁴ Nawēn le tē cī tiim luok thōōñ, ke tooc aluōonyke tēnē ke bik la gām abäkke. ³⁵ Go kōc awēn cī riöp dom yic aloony dām, ku thatkē aluōny tōk, ku näkkē alony dēt ku biöökkē alony ye kek diäk aleel. ³⁶ Go aloony juēc tēnē aloony tuer ben tooc, ku ŋot ke looikē ke tēwäär. ³⁷ Nawēn ciēen ke wun dom jōl wēnde tooc, ku tēk lōn bī kek ye theek. ³⁸ Go kōc awēn cī riöp dom yic lueel kamken wēn tīñ kek ye, ‘Kēnē ee manh raan la dom, bī kāñ lōk thōn aköldä. Bäk näkku ku kärke aabi dōñ ke ŋo.’ ³⁹ Gokē dām ku thelkē ayeer dom yic ku näkkē.”

⁴⁰ Ku jōl Jethu ke thiēec, “Na bö raan la dom ke loi ŋō tēnē ke?”

⁴¹ Gokē bēer, “Abī kōckä nōk, ku riöp dom yic wei tēnē kōc bī ye ayiēk abäkke tē cī kāñ luok.”

⁴² Ku lēk Jethu ke, “Kēckē wēt cī gōt athör thēer wēl Nhialic yic ēlä, kañ kueen? ‘Mēn wäär yen cī atēt kuc yen aci bēn a mēn ril apei, kēnē ē ye luoi Bēny, aye ku tīñ ke path ku dhēēñ ŋonyīn!’ ”

⁴³ Ku la Jethu tuer ku lueel, “Kēya alēk we, bääny Nhialic abī nyaai tēnē we ku gēm kōc wuōt kōk bī wētdiē piñ ku loikē. ⁴⁴ Ku raan bī löny alēl kēnē nhom, ka duōony bī ruōth, ku raan bī alēl kēnē löōny yenhom ka niōon yic.” ⁴⁵ Nawēn piñ kōcdit kāk Nhialic ku kōc gēt löōñ ē jam kēnē, ke ŋickē lōn jīēm Jethu rienken, ⁴⁶ ku na cōk alōn wic kek ye bik dām, ka ke cī riöōc kōc juēc tō thīn ē Jethu tīñ ke ye raan kāk Nhialic tīñ.

22

Jethu aci bääny Nhialic thōñ yan thiēek

(Lk 14:15-24)

¹ Go Jethu ben jam tēnē ke ē waal ku lueel. ² “Bääny Nhialic ē duēr thōñ kek yan thiēek cī bēnyñaknhom looi tēnē wēnde. ³ Ku tooc aluōonyke bī kōc cī cōal la lēk bik bēn yai yic. Gokē kuc ku cik bö yeēi. ⁴ Go aloony juēc ben tooc ku thōnke ēlä, ‘Lak, lēkkē kōc cī cōal lōn mīth aaci thōk ē guiēr, muōar ku nyōk cuai aaci nōk, kēriēec ēbēn aci guiēr. Bäk yai yic!’ ⁵ Ku keek aake liu puōth thīn, ku puōkkē bī ŋek ala duōmde, ku la raandä luōide yic. ⁶ Ku dām kōc kōk aloony bēnyñaknhom, ku banjē ke ku näkkē ke. ⁷ Go bēnyñaknhom puōu riääk apei, ku tooc apuruōōkke ku lek kōc awēn näk aluōonyke nōk, ku cuānykē genden. ⁸ Ku cōal aluōonyke ku lēk ke, ‘Yai aci thōk ē guiēr, ku kōc ke cī cōal aa kēc aa kōc path, aaci kuc ē bēn. ⁹ Lak geeu ku calkē kuat kōc bäk yōk dhōl yiic bik bēn yai yic.’ ¹⁰ Go aloony la dhōl yiic ku cōlkē kuat raan cik yōk ēbēn, abī yai thiāñ apei.

¹¹ “Nawēn bö bēnyñaknhom bī thān cī guēer yeēi bēn tīñ, ke tīñ raan tōk ke kēc alēth yai ruōk. ¹² Go bēnyñaknhom lueel, ‘Māthdiē, yī bö tēn kēdē ke yī cīi alēth yai ceñ?’ Go mony awēn biet ku cīi wēt bēer. ¹³ Go bēnyñaknhom lēk aluōonyke, ‘Derkē cin ku cōk ku cuatkē muōōth yic ayeer, tē bī yen dhiau thīn ke ŋeny yelec.’ ”

¹⁴ Ku wit Jethu wētde ēlä, “Rin kōc juēc aaye cōal, ku aa kōc lik kek aaye lōc.”

Jethu awic bī wēēñ wēt ajuēr

(Mk 12:13-17; Lk 20:20-26)

¹⁵ Go Parathī la tēden ē rōt bik tē bī kek Jethu dam thīn, wētden bī lueel, la mat. ¹⁶ Ku toockē kōcken abēk ke buōōth tēnē ye, ku kōc Antipāth Yērot bik la wēēñ bī wēt rac luēel kegup bī ye dām. Ku bik ku luelkē ēlä, “Raan piōōc, añicku yīn ē raan la cōk jam ē yith. Yīn ē kōc piōōc bik kāk wic Nhialic looi dhēl la cōk, ke yī cīi diēer kāk ye kōc kōk tak. Ku yīn acie diētden ye kuēec nhom. ¹⁷ Lēk ŋo na ye tāktākdu, buk ajuēr aa gam yōk kōc Itharel tēnē Cithēr Bēnyñaknhom, tēdē ke cuk bī ya gām ye?”

¹⁸ Ku Jethu ěci ruĕnyden ȳic, ku bĕĕr, “Yeȳo wic wek ye bĕk ȳa deep wĕt? ¹⁹ Calkĕ ȳa atij wĕnh yakĕ tĕau piny ajuĕr!” Gokĕ yiĕk wĕĕth. ²⁰ Goke thiĕĕc, “Ye nhom ȳa, ku ye rin ȳa kĕkkĕ cĭ giĕt wĕĕth kĕu?”

²¹ Gokĕ bĕĕr, “Aa kĕk Cithĕr Bĕnyȳaknhom.” Go Jethu lĕk ke, “Na ȳieckĕ kĕya, gĕmkĕ Cithĕr Bĕnyȳaknhom kĕde, ku gĕmkĕ Nhialic kĕde.”

²² Gokĕ gĕi, tĕ cĭ Jethu wĕt bĕĕr thĭn, ku nyiĕĕnkĕ piny ku jiĕlkĕ.

Nhialic abi kĕc cĭ thou cĕl aa ben pĭr

(Mk 12:18-27; Lk 20:27-40)

²³ Akĕl tĕȳ awĕn ke kĕc kĕk akut Thaduthĭ, akut cĭi ye ye gam lĕn bĭ Nhialic kĕc cĭ thou ben cĕl apĭr, bĕ tĕnĕ Jethu ku thiĕĕkĕ ĕlĕ, ²⁴ “Raan piĕĕc, acĭ Mothith lĕk ȳo ĕlĕ, Na thou raan ku nyiĕĕn tik piny ke cĭn mĭth, ke wĕmĕnh koor ala ȳĕt tik bĭ mĭth dhiĕĕth ȳĕn mĕnhĕ. ²⁵ Na thĕȳku lĕn tĕ mĭth tik thĭn kadhorou, ku thiĕk wĕndit ku thou ke cĭn mĭth, ku dĕȳ tieȳde ke wĕmĕnh buĕth ye, ²⁶ ku thou aya ke cĭn mĭth cĭ dhiĕĕth. Ku looi rot kĕya tĕnĕ raan ye kek diĕk, agut wĕmĕnh kun ye kek dhorou. ²⁷ Nawĕn ke tik thou aya.” ²⁸ Ku lek tueȳ ku thiĕĕkĕ, “Tĕ le kĕc cĭ thou rĕt ȳĕt akĕldĕ, bĭ ya tij ȳa, rin cĭ yen rĕĕr ke ke ĕbĕn kadhorou?”

²⁹ Go Jethu bĕĕr, “Wek aa kĕc ril nhiĭm cĭn kĕ ȳieckĕ, rin cĭi wek athĕr thĕĕr wĕl Nhialic cĭ gĕt ye gam. Ku acĕk ye gam aya lĕn bĭ Nhialic kĕ ye lueel ke bĭ looi, lĕu bĭ looi. ³⁰ Rin tĕ le kĕc cĭ thou rĕt ȳĕt, aacĭi bĭ thiĕĕk ku aacĭi bĭ thiaak, aabĭ rĕĕr kecit atuuc nhial. ³¹ Ku na ye rin wĕt bĭ kĕc cĭ thou rĕt ȳĕt, ke we kĕc wĕt cĭ Nhialic lĕk we thĕĕr kueen? Acĭ lueel, ³² ‘ȳen ĕ Nhialic Abaram ku Ithĕk ku Jakop.’ Kĕc cĭ thou ke ȳic Nhialic, aa pĭr alanden. Yĕen ĕ Nhialic kĕc pĭr, ku kĕc cĭ thou aya.”

³³ Nawĕn piȳ thĕn tĕ thĭn wĕt kĕnĕ, ke gĕi ĕ piĕĕcde.

Lĕȳ ril lĕu bĭ theek kam ĕ lĕȳ

(Mk 12:28-34; Lk 10:25-28)

³⁴ Nawĕn piȳ Parathĭ lĕn cĭ Jethu Thaduthĭ thĕl nhiĭm, ke mat kenhiĭm bik Jethu thiĕĕc aya, ³⁵ ku ȳl raan tĕk kamken, ³⁶ raan piĕĕc lĕȳ, Jethu thiĕĕc, “Ye lĕȳ nen yen ril kam ĕ lĕȳ?”

³⁷ Go Jethu bĕĕr, “ȳin adhil Bĕnydu Nhialic nhiaar piĕndu ĕbĕn, ku wĕiku ĕbĕn, ku nhiamdu ĕbĕn.” ³⁸ Kĕnĕ, yen ĕ lĕȳ ril tueȳ. ³⁹ Lĕȳ dĕt ril ye kek rou thĕȳ kek ĕ lĕȳ kĕnĕ akĭn, ȳin adhil raan dĕt nhiaar cĭmĕn nhiĕĕr ȳin rot. ⁴⁰ Lĕȳkĕ karou kek aa ye lĕȳ Mothith ĕbĕn, ku lĕȳ ye kĕc kĕk Nhialic tij piĕĕc, kĕr bei thĭn.

Jethu acĭ kĕc piĕĕc lĕn yen raan ĕ tooc Nhialic

(Mk 12:35-37; Lk 20:41-44)

⁴¹ Kaam wĕn cĭ Parathĭ kenhiĭm kut Jethu lĕȳm ke thiĕĕc ke wĕt kĕnĕ, ⁴² “Yakĕ tak Raan cĭ lĕc ku dĕc yeȳa? Ye wĕn ȳa?” Gokĕ lĕk ye, “Ee wĕn Debit?”

⁴³ Go dhuĕk ke ku lueel, “Na ye kĕya, yeȳo ye Wĕi Nhialic Debit ȳĕĕk bĭ cĕl Bĕnydiĕ. Rin ĕci Debit lueel ĕlĕ,

⁴⁴ ‘Acĭ Nhialic lueel tĕnĕ Bĕnydiĕ, “Nyuc ĕ tĕn kĕȳdiĕn cuĕc, ȳet tĕ bĭ ȳen kĕc aterdu dhuĕk ciĕĕn ȳicĕk.” ’

⁴⁵ “Na ye Debit cĕl, ‘Bĕnydiĕ,’ Ke lĕu bĭ ya wĕnde kĕdĕ?” ⁴⁶ Go ciĕn mĕn raan tĕȳ bĕĕr wĕtde, ku wĕn akĕlĕ ȳet tueȳ acĭn raan tĕȳ cĭi yethok ben kuek bĭ thiĕĕc.

23

Duĕkkĕ nhiam cĭmĕn Parathĭ ku Thaduthĭ

(Mk 12:38-39; Lk 11:43, 46; 20:45-46)

¹ Ku ȳl Jethu lueel tĕnĕ kĕc juĕc awĕn ku kĕcken ye buĕth. ² “Kĕc piĕĕc lĕȳ ku Parathĭ kek aatĕ nyin Mothith. ³ Kĕya, aa dhiĕlkĕ ke theek ku luĕikĕ kĕ yekĕ lĕk we, ku piĕnkĕ kĕ yekĕ lĕk we, ku duĕkkĕ kĕkken yekĕ ke looi ye kiĕĕt, rin aacie kĕk yekĕ lĕk

kac kek yekë ke looi. ⁴ Aa kac piöcc käril yiic bi ke looi, ku aa cie kac ë kony bik ke looi. ⁵ Këriëcc ëbën yekë ke looi, ayekë ke looi rin bi kek kac wëŋ. Aa cath ke muk athör thëer wël Nhialic. Ku rukkë alëth path, ku mukkë athör kecin bik nyuæth lön ye kek kac path thek löŋ Mothith. ⁶ Ayekë nhiaar bik nyuc tueŋ thöc kacdit tënë amat, ku yön path aköl yai. ⁷ Ayekë nhiaar bi ke aa muðöth athëëk yön yæc yiic, ku yeke cæol, 'Kac piöcc.'

⁸ "Duökkë röt cöl aye cæol, 'Kac piöcc,' Rin wek aa ŋek ke wämënhë, ku wek aa la raan piöcc tök. ⁹ Ku acin raan dhielkë cæol pinynhom tën, 'Wä,' Rin ë Nhialic tö nhial yen ee Wuurdun yetök. ¹⁰ Ku duökkë röt cöl aye cæol, 'Kac piöcc,' Rin wek aa la raan piöcc tök, 'Raan ci löc ku dac.' ¹¹ Raandit apeï kamkun adhil rot dhuök piny bi luui rienkun. ¹² Kuat raan rot yäth tueŋ ë rot abi dhuök ciëen, ku raan lir puðu rot töðu ciëen, abi yäth tueŋ.

Jethu aci rëcc Parathi ku kac gat lööŋ nyuæth

(Mk 12:40; Lk 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ "Kac piöcc lööŋ ku wek Parathi, Awëenjkui! Ee kërac apeï yen ayakë looi, rin ye wek kac piöcc dhël ci kek bi met bäany Nhialic yic. Rin wek aaci bi met thin aya. Na cak kac kök wic bik met thin, ka yakë ke wel nhim ë piöccdun ci la cök! ¹⁴ Kac piöcc lööŋ ku wek Parathi, Awëenjkui! Wek aa cath we röck apeï dhöl yiic bak kac wëŋ lön ye wek kac path, ku wek aa bëi lër tuðör nyin bik aa kakkun. Wek aabi tëm awuöcdit tet apeï rin kërec yakë looikäl!

¹⁵ "Kac piöcc ku wek Parathi, Awëenjkui! Wek aa piny kuany yic rin bi la raan töŋ yökkë bi piöccdun gam. Na yökkë, ke tē ye wek ye piöcc thin, ee ye col aye raan pan mac, abi we duër waan thook!

¹⁶ "Awëenjkui, wek kac ë kac kök wat nhim ke we ye cöör aya, ku luelkë, raan mël kuëen rin luaj Nhialic, ke rot mac wëtde. ¹⁷ Wek aa muðöl ku cöör! Yeŋö dit? Ye milän thith aye luak? ¹⁸ Ku benkë lueel ëlä, raan mël kuëen rin yik ka cin wëtde yic, ku na kuëen mël rin ajuër ci tääu yenhom, ke rot mac wëtde. ¹⁹ Wek kac ci cör wepuöth! Yeŋö dit? Ye ajuër ci tääu yik nhom aye yik guöp ë loi bi ajuër ci tääu yenhom ya kën ë Nhialic? ²⁰ Këya, tē kuëen raan yik, ka kuëen ye, ku käk ci juaar yenhom. ²¹ Ku tē kuëen raan luaj Nhialic ka kuëen ye ku Nhialic yen rëer thin, ²² ku tē kuëen raan pan Nhialic, ka kuëen mäacde, ku yenhom guöp.

²³ "Kac piöcc lööŋ ku wek Parathi! Awëenjkui! Wek aa kälük kakkun cak puur yiic juër Nhialic, ku wek aacie käril ye löŋ lueel ye kuëcc nhim, cimën bi raan dhiel la cök ku lir puðu, ku kony kac kök ku ci kac ye ruëeny. Wek aa dhil kakkä muk nhim, ke we ci mäl ë juër käj aya tënë Nhialic. ²⁴ Kac mär kac, wek aacie käk wic Nhialic ye looi, ku aa käk puol yiic kek aa yakë ke kuëcc nhim.

²⁵ "Kac piöcc lööŋ ku wek Parathi! Awëenjkui! Wek aaci puöth la cök, wek aa cit biiny ku aduuk ye lök köth, ku aa thiän miith ye rum riel ku miith ye ke tuðör nyin. ²⁶ Wek kac Parathi ci cör wepuöth! Kaŋkë biiny ku aduuk lök yiic, yen aabi kek köth la wic aya!

²⁷ "Kac piöcc lööŋ ku wek Parathi! Awëenjkui! Wek aa thöŋ kek rëŋ ci buth, na tiŋ keköth ke dhëŋ apeï, ku keyiic alonŋthin aaci thiän yom kac ci thou ku kërec kök. ²⁸ Këya, wek aa cit rëŋkä aya. Wek aaye raan ëbën tiŋ we path gup ayeer, ku piäthkun alonŋthin aaci thiän ruëeny ku kërec kök ëbën.

²⁹ "Kac piöcc lööŋ ku wek Parathi! Awëenjkui! Wek aa rëŋ buth tënë kac käk Nhialic tiŋ. Ku gietkë rëŋ kac path bik dhëŋ apeï, ³⁰ ku luelkë ëlä, na yo tö thin wäär nek wärkuan dit kac käk Nhialic tiŋ, ŋuöt yok aa këc röt mat ë näakden yic. ³¹ Këya, ayakë gam ayic lön ye wek mith kac wäär näk kac käk Nhialic tiŋ! ³² Ku cit mënë ye wek kac ril nhim, cin kë yakë gam, këriëcc ëbën atö wecin, thääpkë kërec wäär ci wärkuön dit jök! ³³ Mith käpieny! Yakë tak bak poth la pan mac këdë? ³⁴ Ku rin ë wët kënë yen aci Wä we tuöc kac käk Nhialic tiŋ. Ku ë köckä yiic, kac kök aa bak nöc, ku piäatkë kac kök tim ci riü köu, ku thatkë kac kök yönkuön amat yiic, ku yakë ke yöp geeth yiic ëbën. ³⁵ Ku tädun ye wek

luui thïn kënë, abï awuöc bi teem rin kəc ci nõk lööny weyiëth, jock nääk wäär nek Abel yet nääk Dhakaria wën Barakia wäär näkkë luaŋ Nhialic. ³⁶ Ku lëk Jethu ke, awuöc bi gam rin ë kakkä ebën abï bën ë riëc kënë yeth.

Jethu ee kəc gen Jeruthalem lëk
(Lk 13:34-35)

³⁷ “Wek kəc gen Jeruthalem, wek aa kəc kæk Nhialic tiŋ nõk, ku biöökke kəc ci Nhialic tuöc we aleel. Aca wïc arak juëc, ba we kony cimën dhie ye ajith miëthke kuöm piny yewuk bi ke kony bi ke cii gəp, ku wek aaci kuc. ³⁸ Emën abäk tiŋ ke Nhialic ci yecin miëet bei, ku nyiëŋ pandun we. ³⁹ Ku emën alëk we, ‘Wek acii ɣa bi ben tiŋ yet aköl bi wek röt guiir bæk ɣa lor tē ben ɣen dhuk.’ ”

24

Luaŋ Nhialic Jeruthalem abï thuör piny
(Mk 13:1-2; Lk 21:5-6)

¹ Tëwën jiël Jethu kal luaŋ Nhialic yic, ke kacken ye buəth bö tënë ye ku luelkë, “Raan piöoc, tiŋ, ye luaŋdiit dhëëŋ nõ kënë!” ² Go Jethu bëër, “Alëk we, ɣööt dit yakë tiŋkă aabi thuör piny ebën ka cïn alal tön bi köoc alal dët nom.”

Acï Jethu lëk atuöccke lon bi ke maan
(Mk 13:3-13; Lk 21:7-19)

³ Tëwën rëër Jethu gən Olip nom ë rot, ke kacken ye buəth bö tënë ye ku thiëckë, “Lëk ɣo ye nen bi kakkä röt looi, ku yeŋö bi tē bi yin dhuk pinynom ku thök piny, nyuəth?”

⁴ Go Jethu lëk ke, “Duökkë röt cəl aduöŋ. ⁵ Rin kəc juëc aabi bën rienkië, ku ye ŋek luel, ‘Ke ɣen Raan ci ləc ku dəc.’ Ku aabi kəc juëc duöŋ. ⁶ Duökkë diëer tē tiŋ wek təŋ ke loi röt, ku tē piŋ wek təŋ kək wuöt mec yiic. Kakkä aa dhil röt looi, ku acie yen bën thök ë piny. ⁷ Rin wuöt aabi thör kamken ku pan bënɣaknom kek pan bënɣaknom dët aabi thör aya. Cəŋdit apei abï tö thïn, ku ayiëëkyiëëk piny abï rot looi bëëi juëc yiic. ⁸ Kakkä kek aa kæk tueŋ.

⁹ “Ku dët, wek aabi dəm ku ɣëth we luk yic, ku wek aabi nõk. Ku wuöt ebën aabi we maan rienkië. ¹⁰ Ku ë tēën, kəc juëc ci wëtdië gam aabi röt waar, ku kəc kək aabi ŋek raandä aluəm ku man raandä ŋek. ¹¹ Ku awëŋ juëc aabi tuöl aya, ku aabi kəc juëc rac nhïim. ¹² Ku luoi käreç abï rot juak apei, kəc juëc aabi gamden wai wei. ¹³ Ku raan bi yepuöu dæt yet tē bi yen thou, abï pïr akölrüëc ebën. ¹⁴ Ku Wët Puəth Yam kënë rin bäany Nhialic, abï kaŋ lëk kəc ebën pinynom bik piŋ, ku jəl thök piny bën.

Kërëç bi rot looi tënë kəc Jeruthalem
(Mk 13:14-23; Lk 21:20-24)

¹⁵ “Ala aköl bi wek kërac apei tiŋ, këwäär ci Daniel raan kæk Nhialic tiŋ jam ë ye.” (Raan kuën adhil kënë deet yic!) ¹⁶ “Kəc rëër Judia, ku tiŋkë ë kënë, ka dhil riŋ gat nhïim roor bik la thiaan. ¹⁷ Ku na rëër raan ayeer, ka cii ben la ɣöt bi la guik kë muk. ¹⁸ Ku na tö raan dom yic, ka cii ben dhuk baai bə alanhde la lööm. ¹⁹ Diäär liëc ku diäär muk mïthkor aabi gum apeidit ye nïnkä. ²⁰ Röökkë bi rot cii loi wiir yic rut, tädë aköl cii kəc ye luui. ²¹ Kəc aabi gum apei ye nïnkä, gum këckë kaŋ yök tēwäär ciëk Nhialic kəc agut cit emën. Ku acii rot bi ben looi. ²² Na kəc Nhialic looi bi nïnkä cəl alik, ɣuöt acin raan ci pïr. Ku rin kacken ci ləc, aci nin cəl alik.

²³ “Wek aa lëk, na le raan yöök we, ‘Tiëŋkë Raan ci ləc ku dəc kin, tädë ke luel, tiëŋkë yen akan!’ Ke duökkë gam. ²⁴ Rin kəc juëc aabi bën ku luel ŋek, ee ɣen Raan ci ləc ku dəc, ku luel raan dët, ee ɣen raan kæk Nhialic tiŋ, ku loikë käril kəc göi, na lëukë, ke mär kəc ci Nhialic kuany. ²⁵ Tietkë röt, këriëc ebën alëk we emën bæk nhïim tir kë bi bën.

²⁶ “Këya, na le raan lëk yī ëlä, ‘Yen akan atö roor tēën!’ Ke yī duk la, tēdë, ‘Yen akin aci thiaan tēn,’ Ke duk gam. ²⁷ Rin tē dhuk Manh Raan ka guøkë njic. Abäk tiñ cimën bir den dhie yen nhial reet yic, ku tiñ lon ku lonjë.

²⁸ “Dët aya, abī ciët mën dhie na cī cuar kenhīm kut, ka la kē njetkë.

Aköl bī Manh Raan bën
(Mk 13:24-27; Lk 21:25-28)

²⁹ “Awiëc ku bäk njic aya, ye nīnkä, tē cī kōc jäl gum apei, aköl abī kum nyin bī piny cuol, ku pëci aciī bī ruël. Ku kuël aabī röt yäak ku löönykë. ³⁰ Kë bī bën Manh Raan cōl anjic abī tiñ nhial, ku kōc ëbën pinynhom aabī yiic njëer kākken rëc cīk looi. Ku keek aabī Manh Raan tiñ ke bö pial yiic nhial ke diik ku riëdīt apei. ³¹ Ku abä atuöccke tooc bik këcīt löör yup yic, bī kek kōcken cī lōc kuööt yiic pinynhom ëbën.

³² “Njiekë ë kënë tim cīt njaap, tē looi yen yöök ku looi yīth, ke kër aci thiök. ³³ Këya, tē tiñ wek kākka ke loi röt aya, ke njiekë lon cī yen thiök apei. ³⁴ Alëk we, wek aaciī bī määär tē cōk kākka röt looi. ³⁵ Nhial ku piny aabī liu, ku wëtidië aciī bī kañ määär.

Rëër yī cī rot guiir
(Mk 13:32-37; Lk 17:26-30, 34-36)

³⁶ “Acin raan njic aköl bī kākka röt looi. Na cōk atuuc nhial, ayī Wënde, ka cīk njic. Ee Wä ë rot yen anjic ye. ³⁷ Bën Manh Raan abī ciët këwäär loi rot wäär piir Noa. ³⁸ Ee nīnkä, aboordīt nhom tueñ, kōc aake rëër ke mit puöth, ke ye luui ruëi ku yëi yet aköl le Noa riäi yic, ³⁹ ku ë cīn kën njic yet tē bī aboor. Ku muou kōc ëbën. Yen abī ciët bën Manh Raan aya. ⁴⁰ Tēën na cōk kōc karou luui dom yic, ke raan tōk yen abī nyaai ku nyiëñ raan dët piny. ⁴¹ Ku diäär karou lui tëtök aabī ke tieñ tōk nyaai, ku nyiëñ tiñ dët piny.

⁴² “Këya, guierkë röt ku tiëerkë nhīm, rin wek aa kuc aköl bī Bändun bën. ⁴³ Yen acit kën na raan la baai njic tē bī cuar bën thīn wakōu, ka rëër ke yiën, ku cīi cuar päl bī kākke nyaai. ⁴⁴ Ke week aya, wek aa dhil rëër we tit, rin acäk njic ye nen bī Manh Raan bën.

Njic Bāny ku loi luōide akōlaköl
(Lk 12:41-48)

⁴⁵ “Na ye këya, yeñ a alony path ku njic kañ apei, bī bëny nyääñ paande, bī kacke aa gäm miëth akōlaköl? ⁴⁶ Alony mit guöp, alony bī bëny yök ke loi luōide apath tē dhuk yen! ⁴⁷ Alëk we, abī alony kënë tääu kākke yiic ëbën. ⁴⁸ Ku alony cīi luōide bī njic looi, rin yen ye tak lon cīi bānyde bī lac dhuk, ⁴⁹ ku kuc kōc pan bëny ciëñ, ku ye cool wiëet kek kōc dek ë määu, ⁵⁰ ke bānyde abī la luät yeguöp aköl cīi ye tak lon yen aköl bī yen bën. ⁵¹ Ku yeen abī bëny tēm awuöcdīt, ku met tē rëër kōc rëc thīn, ë tēën kōc aa rëër ke dhiau ke njeny kelec.”

25

Kääñ nyiir kathiäär

¹ Ku ben Jethu kääñ dët thööth, ku thöönj bääny Nhialic ëlä, “Nyiir kathiäär aake cī kākken ye kek mer lööm ku lek yan thiëek yic. ² Kam ë nyiirkä, nyiir kadhiëc aake pel nyin, ku nyiir kadhiëc aa cīi nyin pel. ³ Nyiir aa bëlkä aake cī mermerken lööm ku cīk miök dīt muk. ⁴ Ku nyiir njic kääñ aake muk mermerken ku miök dīt tet aya. ⁵ Nawën ka athiëek gääu bī cīi lōc bën, gokë tōc bik nin.

⁶ “Nawën wëer ciel yic, ke piñ duöot, ‘Athiëek abö, bäk ayeer ku luörkë!’ ⁷ Go nyiir awën kathiäär röt jät kedhie ku dëepkë mermerken. ⁸ Go mermer nyiir aabël cīi dëp apath rin cīn kek yiic miök. Gokë nyiir kōkkä lim, ‘Miackë yo ë miök, mermerkua aaciī dëp.’ ⁹ Gokë bëër, ‘Miök aciī yo thönj, lak tē ye miök yaac thīn bäk la yōc miök dun.’ ¹⁰ Go nyiir aabël la bik la yōc miök, ku go athiëek guo lök bën kecök. Go nyiir awën cī röt guiir la kal yic kek athiëek tēwën dieer yai thīn, ku thiök kal thok.

¹¹ “Nawën la nyiir awën cī la ɣɔɔc miök dhuk ke cõt, ‘Bëny, Bëny, ɣäny ɣo kal thok!’
¹² Go athiëek bëër, ‘Ye wek yīɣa?’ Wek aacä ɣic!’

¹³ Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Rëërkë we cī röt guiir, rin wek aa kuc aköl bī ɣen bën.”

¹⁴ Ku ben Jethu kääɣ dët ben thööth ku lueel, “Bääny Nhialic abī thöŋ ke mony la keny wun dët, cä aluɔonyke cɔɔl ku gëm ke wëü bī kek lök luui. ¹⁵ Ku yīk aluɔony tök tim buɔɔt. Ku gëm alony dët tim thiärdhiëc, ku gëm alony ye kek diäk tim thiäär. Acī wëü tek këya cīt tē ɣic ɣek luui thīn, ku jiël bī la keny. ¹⁶ Go alony cī yīek tim buɔɔt, wëüuke la luɔoi ku yök tim buɔɔt dët. ¹⁷ Ku lui alony cī gäm tim thiärdhiëc cīmën alony wën aya, ku yök tim thiärdhiëc dët. ¹⁸ Ku la alony cī gäm tim thiäär wëü bānyde la wuööt piny ëbën.

¹⁹ “Nawën ke bānyden jəl dhuk, ku cɔɔl aluɔonyke bī wëüuke bën kuëñ nyīn. ²⁰ Go alony wäär cī gäm tim buɔɔt bën ku lueel, ‘Bëny, wäär yīn acä gäm tim buɔɔt, ku ëmën tīɣ, ɣen acī tim buɔɔt dët juak thīn.’ ²¹ Go bānyde leec luɔiden peth cī looi ku lueel, ‘Yīn acī wëü lik ɣiec muk apath ku juak keyiic, këya ëmën yīn aba tääu kajuëc yiic ba ke muk. Bäär rëerku ɣo mit puöth ɣodhie.’

²² “Ku ben alony cī gäm tim thiärdhiëc bën ku lueel, ‘Bëny yīn acä yīek tim thiärdhiëc wäär le yīn keny, ku ɣen acī lök luui ku juak tim thiärdhiëc dët thīn.’ ²³ Go bëny leec luɔiden cī ɣiec looi ku lueel, ‘Yīn alony puöth käng tiit apath. Yīn acī kälilik tiit apath, ku ëmën yīn abī tääu kajuëc nhiim, bäär miët puü ë bääny bäänydu yic.’

²⁴ “Go raan cī tim thiäär lööm bën ku lueel, ‘Bëny, aca piɣ lɔn ye yīn raan col puü rap këc puur tem, ku kuany käk ke këc ke wëer piny. ²⁵ Këya, ɣen acī riöc ku la wëüuku wec piny. ɣö! Wëü wäär ca kuëi ɣa aa kik.’ ²⁶ Go bëny lëk ye ëlä, ‘Alony rac, ku ye adak rot aya. Na ɣic lɔn ye ɣen rap tem, rap këc puur, ku lɔn ye ɣen käng kuany, ku aa këc pok. ²⁷ ɣuöt yīn acī wëüukië dhiel gäm raan ɣic luoi wëü, na la dhuk ciëñ, ke ɣa yök wëüukië ke cī keyiic juak. ²⁸ Nyaaikë wëü tënë ye ku gäm kë ke raan la tim buɔɔt. ²⁹ Rin raan kälilik ɣiec muk abī kärke juak yiic, ku raan cī käng ye ɣiec muk, abī këden tō thīn nyaai. ³⁰ Ku cuatkë alony rëec këñë muööth yic aɣeer, ku tēñ dhiëü abī tō thīn, ke kac yelec.’

Lujdit

³¹ “Aköl bī Manh Raan bën ke duaar, ku atuuc nhial ëbën ke cath ke ye, abī nyuc thönyde nhom ke duaar pan Nhialic, ³² ku thäi ëbën aabī guëer yenhom. Ku aabī tek yiic akuut karou, cīmën raan la thök, yen amël ku apīyeem tek thook. ³³ Ku tēü amël köɣden cuëc ku apīyeem köɣ cam. ³⁴ Ku Bëny abī kɔc kääc löɣ cuëc lëk, ‘Bäk, kɔc cī Wä dɔɔc ku lömkë bääny cī guiir tënë we tēwäär ciëk piny. ³⁵ Wën cī cɔk ɣa nöc, wek aacä muɔɔc këcam. Ku wën cī rou ɣa nöc wek aacä muɔɔc këdek, ku wën ye ɣen jäl, wek aacä lor pandun, ³⁶ ku wën cīn ɣen lubo wek aacä ruök köu, ku wën tuëeny ɣa wek aacä la neem, ku wën cī ɣa mac, wek aacä bën tīɣ.’

³⁷ “Ku kɔc wën aabī wëtde dhuk nhom ëlä, ‘Bëny, yī cuk tīɣ nen yī nëk cɔk buk yī muɔɔc këcam? Ku nëk rou yī buk yī muɔɔc këdek, ³⁸ ku cuk yī tīɣ nen ke yī bö keny yic buk yī lor? Ku yīn acīn lubo goku yī ruök köu? ³⁹ Yī cuk tīɣ nen ke yī tuany, ke yī cī mac buk yī la neem?’ ⁴⁰ Ku abī Bënyɣaknhom lëk ke, wët yic alëk we, ‘Këriëc ëbën cäk luoi raan tök kam wämäthkië thiikä, aa cäk luoi ɣa aya.’

⁴¹ “Ku abī lëk kɔc löɣ cam, ‘Aa wek kɔc cī ciëñ, jälkë ë tën bäk la many dëp yic akölrüëc ëbën, many cī guiir tënë jɔɣrac ku atuöccke ëbën. ⁴² Rin wäär nëk cɔk ɣa, wek aa këc ɣa muɔɔc këcam, ku nëk rou ɣa ku wek aa këc ɣa muɔɔc këdek. ⁴³ Ku wäär ɣen ë jäl ku wek aa këc ɣa gɔɔɣ pandun, ku ɣen ɣa cīn köu alath, wek aa këc ɣa ruök köu, ku ɣen a ɣa cī tuaany, ku mac ɣa ku wek aa këc bën bäk ɣa neem.’ ⁴⁴ Ku kockui aya aabī thiëc, ‘Bëny, yī cuk tīɣ nen ke yī nëk cɔk ku rou, ku ye nen yī bö keny yic, ku cīn alanh ceɣ, ku tuany yī ku mac yī ku yīn akëcku kony?’ ⁴⁵ Ku abī bëër, tënë ke, ‘Wët yic alëk we, këriëc ëbën këckë luoi wämäthkië thiikä, ka këckë luoi ɣen aya.’ ⁴⁶ Ku keek aabī la tē bī ke reem thīn akölrüëc ëbën, ku kɔc path aabī la tē bī kek pīr thīn akölrüëc ëbën.”

26

*Amat nĕk Jethu**(Mk 14:1-2; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)*

¹ Nawĕn cĭ Jethu thĕk jam kek kĕcken ye buoath, ke lĕk ke, ² “Cĭmĕn ŋic wek ye, Yan Ayum cĭn yic luou abĭ yecĕk jĕok nĭn karou bĭ bĕn. Ku Manh Raan abĭ luom tĕnĕ kĕc rĕc bĭk piĕat tim cĭ rĭiu kĕu.”

³ Kaam awĕn ke kĕcdĭt kĕk Nhialic ku kĕcdĭt baai Itharel, aake mĕt pan raandĭt kĕk Nhialic cĕl Kaipa, ⁴ ku guirkĕ tĕ bĭ kek Jethu dam thĭn ke cĭi ŋic ku nĕk. ⁵ Ku luelkĕ, “Acuk dĕm akĕl yai. Yok aabĭ tĭit bĭ kĕc kaŋ jĕl, rin na dĕmku, ke kĕc ŋoot yai yic, tĕdĕ ke kĕc juĕc aa thĕr kek yo.”

*Maria acĭ tĕ theek yen Jethu thĭn nyuoath**(Mk 14:3-9; Jn 12:1-8)*

⁶ Tĕwĕn rĕĕr Jethu Bethanĭ pan raan atuĕt cĕl Thaimon, ⁷ ke tik bĕ tĕwĕn mĭth yen, ke muk tĕny koor cĭ cuĕĕc tĭam ril la yic miĕk ŋĭr ye ŋĕc wĕĕu juĕc apeĭ, ku kuem thok ku luuŋ miĕk Jethu nhom ĕbĕn. ⁸ Go kĕc Jethu buoath puĕth dak wĕn tĭŋ kek kĕnĕ, ku jĭĕmkĕ kamken, “Yeŋĕ tuuk yen miĕk ŋĭr?” ⁹ “Miĕk ŋĭr kĕnĕ ŋuĕt acĭ ŋaac wĕĕu juĕc ku gĕm wĕĕu kĕc ŋĕŋ.”

¹⁰ Go Jethu kĕ luelkĕ ŋic, ku luel tĕnĕ ke, “Pĕlkĕ, yeŋĕ nyieeny wek ye? Kĕ cĭ looi tĕnĕ ŋa yen tĭŋ, ee kĕpath apeĭ. ¹¹ Kĕc ŋĕŋ aabĭ rĕĕr kamkun akĕlakĕl, ku ŋen acĭi bĭ rĕĕr kek we akĕlakĕl. ¹² Wĕn luuŋ tĭŋ kĕnĕ miĕk ŋaguĕp, ee looi kĕya bĕ tĕc bĭ guĕpdiĕ guiir bĭ jal thiĕk. ¹³ Wek alĕk yic, kuat tĕ bĭ Wĕt Puoath Yam piĕĕc thĭn pinynhom, kĕ cĭ tĭŋ kĕnĕ looi, abĭ ya luel bĭ ye atak.”

*Judath acĭ Jethu ŋaac**(Mk 14:10-11; Lk 22:3-6)*

¹⁴ Nawĕn ke raan tĕk kam atuuc kathiĕar ku rou, cĕl Judath Ithkariĕt la tĕnĕ kĕcdĭt kĕk Nhialic ¹⁵ ku luel, “Yeŋĕ bĕk yiĕk ŋa tĕ thĕn ŋen we Jethu?” ¹⁶ Gokĕ gĕm wĕĕu juĕc. Ku jĕl tĕ bĭ yen Jethu dĕm thĭn wĭc.

*Jethu acĭ miĕth yai cam kek atuĕĕcke**(Mk 14:12-21; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 13:21-30)*

¹⁷ Nawĕn akĕl tueŋ Yandĭt Ayum cĭn yic luou, ke kĕc Jethu buoath bĕ tĕnĕ ye, ku thiĕckĕ, “Ye tĕnen wĭc bĭ yok miĕth yai guiir thĭn tĕnĕ yi?”

¹⁸ Go bĕĕr, “Lak geeu tĕnĕ ŋĕkdĭt ku lĕkkĕ ye, ‘Aye Bĕnyda luel, akĕl bĭ luĕidiĕ thĕk acĭ bĕn. Ee paandu yen abĭ ŋen Yan Ayum cĭn yic luou cam thĭn kek kĕckiĕn ŋa buoath.’ ”

¹⁹ Go kĕc ĕ biĕĕth kĕ cĭ Jethu lĕk ke looi, ku guirkĕ miĕth yai.

²⁰ Nawĕn la thĕi bĕn ke Jethu nyuc kek kĕcken ye buoath kathiĕar ku rou bĭk mĭth.

²¹ Tĕwĕn mĭth kek ke luel Jethu, “Wek alĕk yic, raan tĕk kamkun abĕ luom.”

²² Gokĕ puĕth riĕak apeĭ ku gĕikĕ, ku thiĕckĕ tĕk-tĕk, “Makei! Ye yic? Ye ŋen Bĕny?”

²³ Go Jethu bĕĕr, “Ee raan tĕk kamkun lut yecin kek ŋa aduĕk yic, yen ĕ raan bĭ ŋa gaany.

²⁴ Ee yic, Manh Raan abĭ nĕk cĭt tĕ cĭ gĕt ye rienke athĕr theer yiic. Ku raan bĭ ye luom abĭ gum apeĭ! Ku aŋuĕĕn tĕnĕ ye diĕt kĕc kaŋ dhiĕĕth.”

²⁵ Ku Judath aya, ĕcĭ Jethu thiĕĕc, “Raan piĕĕc, ye ŋa?” Go Jethu bĕĕr, “Ee yi.”

Guirku rĕt apath buk guĕp Bĕny rĕm

²⁶ Tĕwĕn mĭth kek, ke Jethu lĕm ayup ku dĕc ku beny yic, ku gĕm kĕcken ye buoath ku luel, “Lĕmkĕ kĕnĕ, ku camkĕ, kĕnĕ ee guĕpdiĕ.”

²⁷ Ku lĕĕm aduŋ cĭ thiĕŋ muĕn abiĕc, ku leec Nhialic ku gĕm ke ku luel, “Dĕkkĕ thĭn ĕbĕn.” ²⁸ “Kĕnĕ ĕ riemdiĕ, riem dĕr kek Nhialic, bĭ kuĕr rin bĭ adumuĕĕm kĕc ĕbĕn pĕl piny. ²⁹ Alĕk we, ŋen acĭi bĭ ben dek muĕn abiĕc pinynhom tĕn kek we, yet akĕl bĭ yok ye dek yodhie pan Nhialic.”

Jethu aci kë bi Piter ye jai lueel

(Mk 14:27-31; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

³⁰ Nawën cik jäl thök ke ket waak ku lek gön Olip cök.

³¹ Ku lueel Jethu tēnē ke, “Wek kackiē, wek aabi kat ya ē wēēr kēnē cimēn kēwäär cī gōt athör theēr wēl Nhialic yic ēlä, ‘Yen abā abiōök cōl anāk ku amēl aabi wēer.’ ³² Ku tē cī yen rot jōt raṅ yic, ke yen abī kaṅ la Galilia ba we la tiit thīn.”

³³ Go Piter lueel tēnē Jethu, “Yen aciī bi kat tē cōk kōc ēbēn kat yī!” ³⁴ Go Jethu bēēr, “Alēk yī, ee wēēr kēnē, ke thōn ajith kēc kiu, yīn abā jai arak diāk.” ³⁵ Go Piter dhuök ye, “Na cōk ya nōk kek yī, ke yīn acā bi kaṅ jai.” Ku lueel kōcken kōk ye buōth ēbēn këya.

Jethu arōök ke ṅic lōn bi ye nōk

(Mk 14:32-42; Lk 22:39-46)

³⁶ Kaam wēn ke Jethu kek kōcken ye buōth la tē cōl Jethemani, ku lueel tēnē ke, “Nyuōckē tēn, ku yiēnkē, yen ala tēēn ba la rōök.” ³⁷ Ku cōl Piter ku wēēt Dhubedi karou, ku jōl rēēr ke nēk atiēēl, ku dhiēu apei yepuōu. ³⁸ Ku lueel tēnē ke, “Yen adhiāu puōu apei, ee thou guōp. Rēēr kē tēn ku yiēnkē.”

³⁹ Ku le tueṅ tēthin-nyōt, ku rēēny rot piny ke gut yenhom piny ku rōök ēlä, “Wā, na lēu rot ke yī cōl kēreec tit ya aciī bō. Ku acie wēt piāndiē, ee wēt piāndu.”

⁴⁰ Nawën ke dhuk tēnē ke kadiāk ku yök ke ke nin. Go lueel tēnē Piter, “Niēenkē! Cāk yiēn tēthin-nyōt? Yenō ye wek nin kēlä? ⁴¹ Yiēnkē ku rōökkē bi we cīi them jakreec. Puōu ē gam ku guōp acin riel.”

⁴² Ku ben jäl ku le rōök ēlä, “Wā, na cīi kēreec kēnē jiēl, ke wēt piāndu abī rot looi.”

⁴³ Ku ben dhuk tēnē ke, ku ben ke yök ke ke nin, rin cī nin ke göök apei.

⁴⁴ Goke nyāāṅ piny ku ben jäl, ku ben la rōök cimēn awēn, kēn ye kek diāk. ⁴⁵ Ku dhuk tēnē kōcken ye buōth ku lueel, “Ḥot we nin! Lāāṅ kē? Tēn nin aci thök, tiēṅ kē Manh Raan aci luōm kōc reec. Ēmēn tē bi ya jal thōn kōc reec aci yēēt. ⁴⁶ Raan cā luōm aci bēn. Jatkē rōt, lokku buk rōm!”

Jethu aci dōm

(Mk 14:43-50; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

⁴⁷ Tēwēn ṅot jīēem yen, ku Judath raan tōṅ kōc atuuc kathiāār ku rou yēēt. Ku yeen ē cath kek kōc juēc muk paal ku atuel, ke cī kōcdit kāk Nhialic ku kōcdit baai tooc. ⁴⁸ Ku Judath aci kōc awēn cath kek ye, lēk tē bi kek raan wickē bik bēn dōm ṅiec thīn, ēlä, “Raan ba muōth ku ciēem yen ē raan wiēc kē. Damkē ku kuathkē.”

⁴⁹ Kaam wēn yēēt Judath, ke la tēnē Jethu nyin yic ku lueel, “Bēny,” ku muōth ku ciim. ⁵⁰ Go Jethu bēēr, “Māthdiē, loi kēnē bi yīn ē tēn.” Go kōc awēn bēn ku dōmkē Jethu ku derkē. ⁵¹ Go raan tōk kam kōc awēn rēēr kek Jethu palde miēēt bei, ku tōk alony lui pan raandit kāk Nhialic yic, abī tēem yic wei. ⁵² Go Jethu lēk ye, “Dhuök paldu tēden awēn, kōc ye wic bik kōc nōk, aabi thou aya këya. ⁵³ Cāk ē tak lōn nadē, ka lēu ba Wā thiēec bi ya tuōc atuuc nhial juēc apei bik ya bēn kony? ⁵⁴ Ku na ye këya, ke wēl athör theēr Nhialic bi rōt tiēṅ, wēl ye lueel ka dhil rot looi kēlä?”

⁵⁵ Ku kaam wēn ke lueel Jethu tēnē ke ēlä, “Cāk bēn we muk atuel ku paal bāk ya bēn dōm, ciēt ya ye raan kōc rum? Yen ee rēēr kek we akōlakōl ya piōoc kōc luāṅ Nhialic, ku wek aa kēc ya dōm. ⁵⁶ Ku kēnē aci rot looi bi kē cī gōt athör theēr wēl Nhialic yiic yenhom tiēṅ.” Ku jōl kōcken ye buōth ēbēn nyāāṅ piny ku ketkē.

Jethu aci yāth luṅ bāny Itharel yic

(Mk 14:53-65; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Ku jōl kōc awēn cī Jethu dōm, Jethu yāth pan Kaipa luk yic, cī bāny kāk Nhialic Itharel, ku kōc piōoc löōṅ kenhīim mat thīn. ⁵⁸ Ku Piter ē biōth, ke mec kōc cōk ciēen agut tē yēēt yen pan bēny luk yic. Ku nyuuc kek kōc bēny tiit, ku jōl rēēr bi kē lui Jethu tiṅ. ⁵⁹ Bāny luk ku kōcdit kāk Nhialic aake cī nyuc bik Jethu wic guōp awuōc cī looi, rin bi kek ye tēm

thou. ⁶⁰ Ku acin awuöc cii bën yök, cok alon ye koc juéc ye luom lueth, ke wëlken akéc röm. Nawën ke koc karou jot röt, ⁶¹ ku luelkë, “Acuk piñ ke lueel, ‘Yen abi luarh Nhialic kënë thuör piny, ku na ye aköl ye nin diäk ke yen abi dët buth nyiende.’ ”

⁶² Go Kaipa raandit käk Nhialic rot jot ku thiëc Jethu, “Cin wët dhuk nom ë wël cï lueel yiguöpkä yiic?” ⁶³ Go Jethu biet. Go Kaipa ben lëk ye, “Yin athiëc rin Nhialic ba lëk yo lon ye yin Raan cï loc ku dac, Manh Nhialic.”

⁶⁴ Go Jethu lëk ye, “Ee yic, cit tē ca luël ye. Ku aņot lëk we ebën lon emën yet tueņ, wek aabi Manh Raan jäl tiņ ke cï nyuc cueny Nhialic ñic kãņ looi ebën, ku bi puol nhiim nhial.”

⁶⁵ Go Kaipa aläthke ret yiic yeköu ku lueel, “Acï Nhialic tãon guöp. Yenö not wicku koc kök bi ben jam käk cï looi emën? Ku wek aaci tē tãon yen Nhialic thin piñ. ⁶⁶ Yenö yen wëtdun?” Gokë bëer, “Ala guöp awuöc, adhil nök.”

⁶⁷ Ku jal koc kök aa nuöt nyin ku guutkë kecin. Ku lëk koc kök ye tēwën ye kek ye gut, ⁶⁸ “Raan cï loc ku dac, mæk raan yï gut?”

Piter ajei Jethu

(Mk 14:66-72; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Kaam wën not rëer Piter piiny kal yic pan bëny, ke nyen lui pan Kaipa bö tēnē ye ku lueel, “Yiin aya, yin yi rëer kek Jethu raan Galilia.”

⁷⁰ Go jai kenhiiim ebën ku lueel ëlä, “Yen acii raandun ye lueel ñic dien. Ku kë ye lueel acä cak deet yic aya.” ⁷¹ Ku ler ayeer. Go nyen dët alony bën ku lëk koc awën kääc thin, “Mony kënë ë ye rëer kek Jethu raan Nadharet.”

⁷² Go Piter ben jai ku kuëñ ku lueel, “Yen akuc mony kënë.”

⁷³ Ku kaam awën, ke lueel koc kääc thin tēnē Piter, “Ee yic, yin ë raanden rin yin ë raan Galilia, yin ë jam cimenden.”

⁷⁴ Go Piter rot ben kuëñ, “Nhialic abä nök tē cii yen yic luel! Yen akuc raan jiem wek rienke!” Nyin yic tēwën ke thon ajith kiu. ⁷⁵ Go Piter këwäär cï Jethu lëk ye tak. “Tueņ ke thon ajith këc kiu, ke yin abä jai arak diäk.” Ku ler ayeer ke cï guöp yär ku dhiëu.

27

Koc Itharel aaci Jethu gaany tēnē Pilato

(Mk 15:1; Lk 23:1-2; Jn 18:28-32)

¹ Nagon nhiäk rial yic, ke banydit käk Nhialic, ku kocdit baai mët tē bik luoi Jethu ku bik nök. ² Gokë rek ku kuethkë tēnē banydit Pilato, raan Roma.

Judath aci thou

(Luoi 1:18-19)

³ Nawën le Judath, raan wäär goony Jethu tiņ, lon cï Jethu tēm thou, ke riääk puöu apei ku dhuk wëu ke cï ye riop ciëen tēnē bany luk. ⁴ Ku lueel, “Yen aci kërac looi rin cï yen raan cin guöp awuöc luom ë lueth.” Gokë bëer, “Ee wëtdu, acin këda thin.”

⁵ Go Judath wëu cuat kal luarh Nhialic yic, ku le rot nöök.

⁶ Go bany käk Nhialic wëu kuany ku luelkë, “Acii path buk wëükä mat wëu ye juaar yiic yon Nhialic, rin ye kek wëu ë riem.” ⁷ Ku jolkë tē bi kek wëu luoi thin guëek yic. Nawën ke matkë yic bik piny ye ke tiop wec thin koc cuéc ë tony, yoc ë wëükä, ku bi ya tē ye koc thäi cï thou Jeruthalem thiök thin. ⁸ Ku ë yen kë ye dom kënë cöl, ke cöl, “Tiom Riem,” agut ya akölë.

⁹ Ku kënë cï Jeremia, raan käk Nhialic tiņ, lueel ëlä thëer aci yenhom tiëer, “Aaci wëu lööm, wëu kek ke cï koc Itharel gam bi ya kek yoc yeen, ¹⁰ ku yoc kek piny raan cuéc ë tony cimën cï Bëny ye lëk yen.”

Pilato aci Jethu thiëc

(Mk 15:2-5; Lk 23:3-5; Jn 18:33-38)

¹¹ Ku Jethu ë kääc Pilato nhom. Go Pilato thiëec, “Ye yin Bënyñaknhom kəc Itharel?” Go Jethu bëer, “Ee ɣen, cīt tē ca luël ye.” ¹² Ku acin wēt cī bëer wël juēc ke ye bāny Itharel luël yeguöp. ¹³ Go Pilato thiëec, “Cīi kajuēc cī yī gaanykā ye piñ?”

¹⁴ Go Jethu biēt ke cī wēt Pilato bëer. Go Pilato gāi apei.

Jethu aci tēm thou

(Mk 15:6-15; Lk 23:13-25; Jn 18:39-19:16)

¹⁵ Ruöön ëbën, aköl Yan Ayum cīn yic luəu, bënyñaknhom ee raan tők kam kəc cī mac lony, tē wic kəc baai ye bī lony. ¹⁶ Ku ë ruöön kënë raan cī käreç apei looi cəl Barabath ë mac. ¹⁷ Nawën cī kəc kenhīim kut, ke thiëec Pilato ëlä, “Yeña wiëckë ba lony tēnē we, ye Barabath aye Jethu, ye cəl Raan cī ləc ku dəc?” ¹⁸ Rin ee ñic Pilato lən ë yen tiēel yen ë thön kek Jethu ye.

¹⁹ Tëwën cī Pilato nyuc thönyde nhom luk yic, ke tuc tiēnde wēt, “Duk them ba yithok mat raan cīn kē cī wuöc kënë guöp, kēde ë bën ɣanhom kecīt nyuöth wën aköu bā pën nīn.”

²⁰ Ku kəc ater Jethu aake kəc kuööt thook bik lək Pilato bī ya Barabath yen lony, ku cəl Jethu anak. ²¹ Nawën thiëc Pilato ke, “Yeña kamken karou wiëckë ba lony tēnē we?” Gokë lueel, “Ee Barabath.”

²² Go Pilato ke thiëec, “Yeñö ba looi tēnē Jethu raan ye lueel ka cī ləc ku dəc?”

Gokë rek yic ëbën, “Apiëēt tim cī rīiu köu.”

²³ Go Pilato ke ben thiëec, “Yeñö? Ye awäc ñö cī looi?” Gokë ben rek yic röldīt apei, “Apiëēt tim cī rīiu köu.”

²⁴ Nawën tiñ Pilato ke cīi bī lëu, ku tiñ aya ka aliäap bī rot looi, ke cəl pīu ku lək yecin kenhīim ke dæi kek ëbën ku lueel, “Thon ë raan kënë aliu ɣacin! Arëer wecin.”

²⁵ Gokë dhuök ye ëbën ke ke cī puöth dak, “Riemde abī tau ɣocin ku miëthkua cin aya.”

²⁶ Go Pilato Barabath lony. Ku wën cī yen apuruuk yöök bik that ku ñakkë nhom kuəoth, ke gëm ke bik la piäät tim cī rīiu köu.

Apuruuk aaci Jethu bui

(Mk 15:16-20; Jn 19:2-3)

²⁷ Go apuruuk Pilato, Jethu kuaath pan bënyñaknhom. Ku jəl apuruuk ëbën gööm piny. ²⁸ Ku dëkkë aläthke bei ku rukkë alanh thith lual yeköu. ²⁹ Ku cuëckë kou ku ñek kek yenhom, ku tēükë wai ciinden cuēc. Ku gutkë kenhīal piny yenhom bik nyuəoth ciēt leckë ku buikë, “Mädho Bënyñaknhom, Bëny Itharel.” ³⁰ Ku ñuutkë guöp ku yuupkë nhom wai. ³¹ Wën cī kek ye jal bui kēlä, ke dək alanh wën bei, ku dhukkë aläthke yeköu. Ku kuathkë bik la piäät tim cī rīiu köu.

Jethu aci piäät tim cī rīiu köu

(Mk 15:21-32; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

³² Tëwën le kek tē ye kəc la nõk thīn, ke rām kek mony cəl Thaimon raan pan Thirene, gokë döm riēl bī tim cī rīiu ket. ³³ Ku yeetkë tē cəl Golgotha. (Ku wētde yic, ɣon la ɣueñ-ñeñ cīt apen nhom raan.) ³⁴ Ku gëmkë Jethu muön abiēc cī liäap wäl kec cəl gal bī dek, nawën thiëep ke kuc ye.

³⁵ Gokë piäät tim cī rīiu köu, ku custkë gək bik aläthke tek kamken. ³⁶ Ku jolkë rëer bik tiit. ³⁷ Ku jolkë awuöc yekë tak ke cī Jethu looi göt yenhom nhial tim cī rīiu köu ëlä, “KËNË Ë JETHU BËNYÑAKNHOM ITHAREL.” ³⁸ Ku piëtkë cuēr karou kek Jethu tiim cī rīiu kööth aya, raan tők ləñ cuēc ku raan tők ləñ cam.

³⁹ Ku jəl kəc ke ye tēek tēwën, Jethu aa cuiit ku latkë ku luelkë, ⁴⁰ “Cie yin wäär ye lueel lən bī yin luanñ Nhialic thuör piny ku buth nīn kadiäk! Kony rot tē ye yin Manh Nhialic! Bäär piny tim cī rīiu köu!”

⁴¹ Ku bui kəc kāk Nhialic, ku kəc gät lööñ ku kəcđit baai. ⁴² “Ee kəc kők kony ku cīi rot kony! Cie yen Bënyñaknhom Itharel? Cəl abö piny tim cī rīiu köu ëmën, ku abuk jəl gam!”

⁴³ Yeen ë Nhialic ɲöõth, col ajal Nhialic kony ëmën tē wïc yen ye. Rin aye lueel ëlä, ɣen ë Manh Nhialic.”

⁴⁴ Agut cuër awën cï piäät tiim köõth kek ye, ee yekë toun guöp aya.

Jethu aci thou ayic

(Mk 15:33-41; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30)

⁴⁵ Nawën aköl ciel yic ke muõõth loi rot yet täänj aköl pan awën. ⁴⁶ Nawën täänj aköl ke Jethu cõt röldit, “Eli, Eli, lama thabakthani?” Ku wëtde yic, “Nhialicdië, Nhialicdië, yeyö pël yin ɣa wei.”

⁴⁷ Nawën piŋ kəc kök ke kääc ë tēnē, ke luelkë, “Mony kēnē acöl Elija.” ⁴⁸ Go raan tók kat ku lut alath muön wac yic, ku tēëu wai thok ku ɣoäk Jethu thok.

⁴⁹ Ku lueel kəc kök, “Titku buk tiŋ lon bi Elija bēn bi bēn kony!”

⁵⁰ Ku jöl Jethu keŋ apeï ku thou.

⁵¹ Kaam wën ka alanh ye gēëŋ bi luaj Nhialic tek yic alon thün ræet yic rou, jöäk nhial ɣeet piny. Ku loi ayiëëkyiëëk dit rot ku ɣer piny yic. ⁵² Ku ɲany rēŋ kenhïim, ku gup kəc juëc, kəc path wäär cï thou aaci bēn pïr ku jötkë röt. ⁵³ Ku wën cï Jethu rot jöt, ke jiël rēŋ nhïim ku lek Jeruthalem ku nyuthkë röt kəc juëc.

⁵⁴ Nawën tiŋ bēny apuruuk ku apuruukken ke tit Jethu, ayiëëkyiëëk piny ku käk cï röt looi ëbën ke riöc apeï, ku luelkë, “Yeen ë Manh Nhialic guöp alanden.”

⁵⁵ Diäär juëc aake tō thün, ku keek aake daai tēmec. Wäär rēer Jethu Galilia, ë ye diäärkä buoõth bik miëth aa looi tēnē ye. ⁵⁶ Kam ë diäärkä, Maria Magdalena ku Maria man Jemith ku Jothep, ku jöl a man wëët Dhubedi aake tō thün aya.

Jethu aci thiök

(Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

⁵⁷ Wën col piny, ke mony ajak gen Arimatheo col Jothep cï wët Jethu gam bö. ⁵⁸ Ku ler tēnē Pilato ku thiëc guöp Jethu bi la thiök. Go Pilato lëk apuruuk bik gäm ye. ⁵⁹ Go Jothep guöp Jethu bëëi piny tim köu ku der alanh ɣer, ⁶⁰ ku tēëu raŋ cï wec kuur yic. Ku löer kuur dittet raŋ thok ku jiël. ⁶¹ Maria Magdalena ku Maria dëëtë aake cï nyuc ke cï kenhïim wël raŋ.

Kəc tit raŋ

⁶² Nawën aköl Dätēm aköl bö aköl Dhiëc cök, ke köcdit käk Nhialic ku kəc akut Parathi la tēnē Pilato, ⁶³ ku luelkë, “Bēny, acuk tak, wäär pïr aluenh kēnē ëcï lueel ëlä, ‘Yen abi ben pïr nïn kadiäk cök.’ ⁶⁴ Këya, lëk apuruuk bik raŋ tiit apath yet aköl ye nïn diäk, rin bi köcken ye buoõth guäpde cïi kual ku törkë tēnē kəc lon cï ye jöt thou yic. Ku luenh ciëen abi dit apeï tēnē luenh tueŋ.”

⁶⁵ Go Pilato lëk ke, “Calkë apuruuk bik raŋ la tiit apath cit tē wïc wek ye thün.”

⁶⁶ Gokë la ku buthkë raŋ thok ku thanykë thok ë kienden ku tēëukë apuruuk raŋ nhom bik tiit.

28

Jethu aci rot jöt raŋ yic

(Mk 16:1-10; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

¹ Naɣon nhiäk rial aköl Nhialic ke Maria Magdalena ku Maria dëëtë, la bik raŋ la neem. ² Ku kaam awën ka ayiëëkyiëëk piny dit apeï loi rot, ku bö atuny Nhialic ku löer alal wei raŋ thok, ku nyuuc yenhom, ³ ke ceŋ alëth ɣer apeï la toptop, ku dëp nyin cit ye deŋ bier. ⁴ Go apuruuk puõth jieth ku riöckë apeï abik ril wei ciët kəc cï thou.

⁵ Go atuny Nhialic jam tēnē diäär ku lueel, “Duökkë riöc, aŋiæc wek aa wïc Jethu wäär cï piäät tim cï rïu. ⁶ Aliu tēn, aci rot jöt cit tēwäär cï luël ye. Bäk, tiëŋkë tēwäär cï ye tääu thün. ⁷ Lackë la bäk la lëk köcken ye buoõth, ‘Lon cï yen rot jöt raŋ yic ku ala Galilia bik la röm thün.’ Lak lëkkë ke këya.”

⁸ Go diäär jäl raŋ nhom ke ban keköõth ke cī riöc, ku keek ke mit puõth aya, bik thok ριενη tēnē kacken ye buõth.

⁹ Kaam awēn ke Jethu rām ke ke ku lueel, “Bī döör arēer kek we.” Gokē bēn tēnē ye ku cuetkē röt piny yenhom ku dāmkē cök ku dorkē. ¹⁰ Go Jethu lēk ke, “Duökkē riöc,” “Lak lēkkē wāmāthkiē bik lac la Galilia tē bī yok la röm thīn.”

Apuruuk aaci kē cī rot looi la lueel

¹¹ Tēwēn noot diäär dhēl yic ke la geeu, ka apuruuk abēk, apuruuk ke tit raŋ yiic, la geeu ku lek bāny lēk kāk cī röt looi ēbēn. ¹² Go bāny Itharel amat cōl. Nawēn cīk kē cī rot looi jāām yic, ke matkē yic bik apuruuk gām wēū juēc apēi, ¹³ ku bik lueel, “Lōn ē niin kek nawēn ke kōc Jethu buõth bö wakōu ku kualkē guāpde yo nin. ¹⁴ Ku na piŋ Bēnyaknhom ē wēt kēnē, ke yok aabī jam ke ye bī ciēn kēreec yök we.”

¹⁵ Go apuruuk wēū dām ku jōlkē wēt awēn cī bāny ke kuõõt thook aa lueel. Ku jōl wētden thiēi kōc Itharel yīth. Ku ē yen kē yekē lueel agut ya akōl.

Jethu aci rot nyuõth kacken ye buõth

¹⁶ Nawēn ke kacken ye buõth kathiäär ku tōk lööny dhöl bik la Galilia. Ku lek gōt nhom tē cī Jethu lēk ke bī kek la röm thīn. ¹⁷ Tēwēn tiŋ kek ye ke dorkē, ku kōc kōk keyiic aake diu ciēt cie Jethu ayic. ¹⁸ Go Jethu rot cuõt ke ku lueel, “Yēn aci yiēk riel nhial ku piny. ¹⁹ Lak pinynhom ēbēn ku lēkkē kōc wēt diē. Ku miackē kenhīim Rin Wun, ku Wēnde ku Wēi Nhialic, ²⁰ ku piöckē ke bik kājuēc ca lēk we gam. Ku muökkē wenhīim lōn yēn abī rēer kek we akōlakōl yet thök ē piny.”

Wël Jethu cî Marko gõt

Wët nom

Wël path kác cäl amit puõth, kek ye kác cî gam piöc rin Jethu cî Marko gõt, aaye jöök wët cî yen ye lueel ëlä, “Wët Puõth Yam rin Jethu raan cî lác ku dác, Wën Nhialic.” Jethu acî nyuõth lón ye yen raan ë luui ku ala riel. Rielde aye tîj piöcde yic, ku rielden yen jakrec cuap wei kác gup, ku lón yen adumuõm cî looi päl piny. Jethu ë ye jam rienke lón yen ke Manh Nhialic cî bën, ku bî rot gam bî nõk, bî kác poth la pan mac.

Marko acî wël Jethu gõt dhël la cök, cîn yic lueth. Ku acî kák cî Jethu looi teet yiic apath, ku aacie wël cî lueel ku kák cî piöc kek cî gõt kepëc. Yeen aya, acî wël kók cît maany kañ gõt rin Joon raan kác muõc nhïim, ku lón cî Jethu them ë jöñrac. Ku gët kák cî Jethu looi, címën piöc ku kë ye yen kác tuany kony bîk pial. Tëwën cî Jethu kác piöc, ke kác cî wëtde gam, aake cî kák ke ye looi ya deet yiic, ku kác ke man Jethu aaci puõth bën riääk apei. Wël abëk cî Marko gõt athör yic ciëen, aa kãñ karou cî röt looi tënë Jethu wäär pinyhom nîn kadhrou thuõnde nom tueñ, kë cî kác man ye ye dãm ku piëët tim cî riïu kâu bî thou, ku kë cî yen ben pîr ku jöt rot rañ yic.

Ala kãñ karou, wël Jethu cî Marko gõt thîk kecök, aye tak kác juëc ciët ye raan dët yen met ke thîn.

Kák tö thîn

Jök cök Wël Puõth Yam 1:1-13

Piöc ë Jethu Galilia 1:14-9:50

Jäl Jethu Galilia bî la Jeruthalem 10:1-52

Nîn ciëen kadhrou thuõnde nom tueñ 11:1-15:47

Jethu acî rot jöt thou yic 16:1-8

Jethu acî rot nyuõth ku jöt nhial 16:9-20

Piöc Joon raan kác muõc nhïim

(Mt 3:1-12; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

¹ Wët kënë ë Wët Puõth Yam rin Jethu raan cî lác ku dác Wën Nhialic.

²⁻⁴ Wäär këc Jethu piöcde guõ jöök Joon raan kác muõc nhïim ëcî piöcde jöök roor tē cîi ceñ. Ku wëët kác ëlä, “Pälkë luoi käreç, ku calkë röt aa muõc nhïim rin bî adumuõmkun päl piny tënë we.”

Ku tueñ ëcî Ithaya raan kák Nhialic tîj gõt ku lueel ëlä,
“Të ler yîn, yen abî raan tök kam kác kákkië luëel cäl alëk kác, bîk yîin tiit.”

Ku ben Nhialic lueel aköl dët ëlä,
“Raan kákkië tîj abî kë cît
löör gut yic bî yen kác caal tēde ë rot, ku lëk keek ëlä,
‘Guierkë dhël ë Bëny, luwikë dhölke bîk la cök.’ ”

Tëën, go Joon kác aa piöc tēde ë rot.

Nawën gamkë wëtde ke muõc nhïim, ku ye lëk ke ëlä,
“Pälkë luoi adumuõm ku calkë röt aa muõc nhïim,
yen abî Nhialic adumuõmkun päl piny.”

⁵ Kác juëc pan Judia ku gen Jeruthalem aaci wet tënë ye, ku lekkë adumuõmken, ku jöl Joon ke muõc nhïim wär Jordan.

⁶ Joon ë ye ceñ alëth cî looi nhiem thöröl, ku ceñ gëap yen arjum, ku miïth ke ye cam aa koryöm ku kiëc. ⁷ Ku ë ye lëk kác, “Raan bî bën ë nîn thiökkä adit ku aril tënë ya apei. Yen acî thöñ kek ye, nadë ke ya cök guñ ba warke döç. ⁸ Wek aaya muõc nhïim piü, ku yeen abî we muõc nhïim Wëi Nhialic.”

Jethu acī muᵋᵋc nhom ku acī jᵋᵋrac them
(Mt 3:13-4:11; Lk 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Ye nīnkā yiic ke Jethu bö gen Nadharet tᵋ pan Galilia tēnē Joon, ku muᵋᵋc Joon nhom wār Jordan. ¹⁰ Tēwēn bī Jethu bei wīir, ke tīᵋ nhial ke liep rot ku tīᵋ Wēi Nhialic ke bö yenhom ke cīt kuur ē dit. ¹¹ Ku piᵋᵋ rōl Nhialic nhial ke lueel, “Yīn ē manhdiēn nhiaar, ᵋen amit puᵋᵋ ke yī.”

¹² Kaam awēn ke Wēi Nhialic la yeguᵋᵋp ku ᵋēth roor tē cīi ceᵋ. ¹³ Ku jᵋl Jethu rēer roor tē cīi ceᵋ nīn thiārᵋuan kek lāāi, ku ē ye jᵋᵋrac them. Ku atuuc nhial aacī bēn ku konykē.

Jethu acā amēi kaᵋuan cᵋᵋl
(Mt 4:12-22; Lk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Wēn cī Joon dᵋm, ke Jethu dhuk pan Galilia ku le kᵋc piᵋᵋc Wēt Puᵋth Yam. ¹⁵ Ke ye lueel, “Akōl la cōk acī bēn, bāāny Nhialic athiᵋk! Pālkē luᵋi kārec ku gamkē Wēt Puᵋth Yam.”

¹⁶ Tēwēn kuēny Jethu wār Galilia ᵋᵋu, ke tīᵋ amēi karou, Thaimon kek Andria wāmēnh ke dᵋm rec buᵋi. ¹⁷ Go Jethu lēk ke, “Biathkē ᵋa ku wek aba piᵋᵋc bāk kᵋc aa dᵋm.” ¹⁸ Gokē biaiken nyāāᵋ piny nyin yic ku buᵋthkē Jethu.

¹⁹ Wēn le Jethu tueᵋ tēthin-nyᵋᵋt, ke tīᵋ Jemith wēn Dhubedī ku Joon wāmēnh ke tᵋ riāi yic ke guir biaiken. ²⁰ Go Jethu ke cᵋᵋl bik jāl ke ye. Gokē wunden Dhubedī nyāāᵋ piny riāi yic kek kᵋc cik riᵋᵋ, ku buᵋthkē Jethu.

Jethu ala riel yen jᵋᵋrac cuᵋᵋ wei
(Lk 4:31-37)

²¹ Gokē la Kapernaum. Nawēn akōl cīi kᵋc Itharel ye luui, ke Jethu la tē ye kᵋc Itharel kenhiim mat thiin ku piᵋᵋc. ²² Go kᵋc gāi ē piᵋᵋcde, rin aacī piᵋᵋc apath ke la riel Nhialic, cīi thōᵋ kek kᵋcken piᵋᵋc ē löᵋᵋ.

²³ Kaam thiin awēn, ke raan tᵋ kam kᵋc tēn amat kᵋc Itharel, ke la guᵋᵋ jᵋᵋrac, jam ke cī yerōl jᵋt apei ēlā, ²⁴ “Yeᵋᵋ wīc tēnē ᵋᵋ Jethu raan gen Nadharet? Ca bēn ba ᵋᵋ bēn rac? Yīn aᵋiēc, yīn ē raan puᵋth la cōk bö tēnē Nhialic.”

²⁵ Go Jethu jᵋᵋrac duᵋm thok piny, “Biēt, ku bāār bei yeguᵋᵋp!”

²⁶ Go jᵋᵋrac mony awēn lath ku wit piny, ku bīi bei yeguᵋᵋp ke dhiau. ²⁷ Go kᵋc gāi apei ku thiēckē rōt, “Yeᵋᵋ kēnē? Ye piᵋᵋc yam kek riel Nhialic. Mony kēnē ala riel ye yen jak ᵋᵋᵋk ku gamkē wētde aya!”

²⁸ Kēya, lēc ku piathde aacī guᵋ thiēi piny pan Galilia ēbēn.

Jethu acī kᵋc tuany kony
(Mt 8:14-17; Lk 4:32-41)

²⁹ Kaam awēn jiēl kek tēn amat kᵋc Itharel, ke Jethu ku Jemith ku Joon la pan yī Thaimon kek Andria. ³⁰ Nawēn yeetkē baai ke yōk man tīᵋ Thaimon piiny ke cī tᵋc, ke cī juāi göök. Gokē lēk Jethu. ³¹ Go Jethu la tēnē ye ku dᵋm cin ku dᵋc ku kony bī rot jᵋt. Go juāi guᵋ pāl piny, ku bīi miēth tēnē ke.

³² Wēn cī akōl lööny piny, ke kᵋc guēer tēnē Jethu kek kᵋc tuany, ku kᵋc la gup jakrec. ³³ Ku jᵋl kᵋc juēc geuu kenhiim kut ᵋᵋt thok. ³⁴ Go Jethu kᵋc juēc awēn la gup tueᵋny juēc cī bēi tēnē ye kony bik pial. Ku cop jakrec juēc wei kᵋc gup. Ku cīi jakrec pāl bik jam rin ᵋic kek ye.

Jethu ē kᵋc Galilia lēk wēt Nhialic
(Lk 4:42-44)

³⁵ Naᵋᵋn nhiäk riel, akēc piny bak, ke Jethu jᵋt rot ku jiēl baai. Ku le tēde ē rot bī la rōök. ³⁶ Go Thaimon kek kᵋc kōk Jethu buᵋᵋth bik la wīc. ³⁷ Nawēn lek yōk, ke luelkē, “Raan ēbēn awīc yī.”

³⁸ Go Jethu bēer, “Lokku bēi kōk tᵋ tueᵋ yiic, ku ba la piᵋᵋc thiin aya, yen ee kēn bīi ᵋen.”

³⁹ Ku jəl Jethu pan Galilia kuany yic ke piöcc yönken amat yiic, ku cop jakrɛc wei.

Jethu acä atuet cəl apuəl

(Mt 8:1-4; Lk 5:12-16)

⁴⁰ Tëwën kueny Jethu bëïi yiic ke piöcc, ke raan cï tuet bö tənë ye, ku gut yenhiəl piny ku lëŋ, “Aŋiɛc alëu ba ɣa kony bëny, ba pial. Kony ɣa.”

⁴¹ Go Jethu ɳääŋ nyinde tiŋ ku wïc bi kony. Ku jət yecin ku gɔət ku lueel, “Awiɛc, piaalë!” ⁴² Kaam thiin awën, ke tuet jiël. ⁴³ Ku jəl Jethu cəl alɔc jəl ku thɔn apeï ëlä, ⁴⁴ “Duk kënë la lëk raan dët. Lɔr ku nyuöth rot raan käk Nhialic bi caath, ku juar kãŋ cït tɛ ye löŋ Mothith ye lueel thïn, bi kɔc ëbën ɳic lɔn cï yïn pial.”

⁴⁵ Go jəl ku ɳot la kɛ cï rot looi lëk raan ëbën. Ku thiëi wët piny abi Jethu cïi ben la geeu ke ɳic. Ku ye rëer tɛde ë rot tɛ cïn yic kɔc ë rëer thïn. Go kɔc juɛc ɳot ke ye bën tənë ye baai yic ëbën.

2

Jethu aci raan cï ruai kony

(Mt 9:1-8; Lk 5:17-26)

¹ Nïn juɛc cök, ke Jethu ben dhuk Kapernaum. Go guɔ piŋ lɔn cï yen dhuk baai. ² Go kɔc juɛc wɛt tənë ye abi ciën tɛ lääu, ye cök cak la piny yööt agut yöt thok aɣeer. Ku Jethu ë piöcc kɔc Wël Puoŋth Yam ë Nhialic. ³ Tëwën ke raan aduany ke ket kɔc karuan bi tənë Jethu. ⁴ Nawën cïn tɛ ɣëth kek ye tənë Jethu, rin cï yöt thok thiãŋ kɔc, gokë la ku ɳanykë yöt nhom löŋ awën rëer Jethu thïn. Ku luɛɛckë raan aduany piny yenhom. ⁵ Tëwën tiŋ Jethu gamdit tɔ ke ke, ke lueel tənë mony aduany, “Manhdië, adumuöömku aaci päl piny.”

⁶ Go kɔc piöcc lööŋ kɔc Itharel ke tɔ thïn, jäl tak ku luelkë kepuöth, ⁷ “Yeŋö ye mony kënë jam këlä. Adhãl Nhialic! Yeŋa adumuööm päl piny? Ciët ë Nhialic ë rot.”

⁸ Go Jethu käk yekë tak guɔ ɳic ku lueel, “Yeŋö ye wek ye tak lɔn lueel ɣen lueth? ⁹ Ye kenen ril yic ë kãkkä yiic ba lueel tənë raan aduany, ‘Adumuöömku aaci päl piny,’ Tɛdë ke luɛɛl, ‘Jət rot ku löm biöŋdu ku cathë?’ ¹⁰ Aba nyuöth we ëmën lɔn Manh Raan ala riel pinyhom ba adumuööm päl piny.” Ku lueel tənë mony aduany, ¹¹ “Alëk yï, jət rot ku kuany biöŋdu ku lɔr baai.”

¹² Go rot jət ku kueny biöŋde ke dɛsi kek ëbën. Kënë aci raan ëbën göi. Ku leckë Nhialic ku luelkë, “Yok aakɛc kɛcït kënë kaŋ tiŋ.”

Jethu aci Lebï cɔəl

(Mt 9:9-13; Lk 5:27-32)

¹³ Nawën ke Jethu ben dhuk wär Galilia ɣau. Go kɔc juɛc apeï bën tənë ye. Goke piöcc. ¹⁴ Wën ben yen la tueŋ ke dhuk geeu, ke tiŋ raan ajuër kut cəl Lebï Alpawuth ke rëër tɛden luoi. Go Jethu lëk ye, “Buoŋth ɣa.” Go rot jət ku buoŋth.

¹⁵ Tëwën miŋh Jethu pan Lebï, kek kɔc juɛc ajuër kut, ku kɔc kök la gup anyon, ke kɔcken ye buoŋth ku kɔc juɛc kök ye buoŋth aya, aake miŋh kek ye ë tök.* ¹⁶ Wën tiŋ kɔc piöcc lööŋ, kɔc akut Parathi ye, ke miŋh kek kɔc la gup adumuööm ku kɔc ajuër kut, gokë kɔcken ye buoŋth thiëc, “Yeŋö ye bãnydun miŋh kek kɔc ajuër kut ku kɔc kök la gup adumuööm?”

¹⁷ Wën piŋ Jethu wët kënë, go lëk ke, “Acie kɔc puəl kek akïim wïc, aa kɔc tuany. Yen akɛc bën ba kɔc path bën cɔəl, aa kɔc la gup adumuööm.”

Wët löŋ thëk ë miëth

(Mt 9:14-17; Lk 5:33-39)

¹⁸ Ye nïnkä, kɔc Joon raan kɔc muɔc nïim buoŋth ku jəl aa Parathi, aake la nïn ye kek thek bik cïi miŋh. Go kɔc kök bën tənë Jethu ku thiëckë, “Yok kɔc abiöth Parathi ku abiöth Joon yok aa thek, ku yïin ku kacku wek aacie thek, yeŋö?”

¹⁹ Go Jethu bëër ku lueel, “Yakë wïc bï kəc cï bën ruääi yic rëer ke cïi mïth? Acie tëde! Na rëer raan thiëk ke ke, ka cik loi këya. ²⁰ Aköl bï athiëëk däm ku nyëei keyiic, yen aköl bï kek thek.

²¹ “Acin raan alanh thiin ë yam buööp alanh theer köu, rin alanh thiin yam abï rot rot ku abï abaj alanh theer rët bei. ²² Ku acin raan muön abiëc ë yam puök töny theer yic, rin muön abiëc abï töny puöt yic, ku riääk muön abiëc kek töny kedhie. Ku acï bï ya këya, muön abiëc ë yam adhil puök töny yam yic.”

Jethu aci kuc löj aköl löj kəc Itharel

(Mt 12:18; Lk 6:1-5)

²³ Nayon aköl cïi kəc Itharel ye luui, ke Jethu kek kacken ye buoöth aake cath ke kuany dhël yic kam ë dum. Go kəc Jethu buoöth rap lek cam dhoj. ²⁴ Go Parathi ke cath ke ke Jethu thiëc, “Yenö ye kacku luui aköl cï löjdan Itharel pëen bï kəc cïi ye luui thïn?”

²⁵ Go Jethu bëër, “Këckë kë cï Debit looi wätheer kaj kuen? Wäär nëk cok ye kek kacken ke cath ke ye, ku wickë miëth camkë, ²⁶ go la luaj Nhialic ku ciem ayum ë yath cï tööu tënë Nhialic, kënë aloi rot wäär ye Abiathär raandit käk Nhialic. Ayum kënë ee raan käk Nhialic ë rot yen ë ye cam. Ku yeen aci Debit bën cam, ku gem abak tënë kacken awën cath kek ye. Këya, acin këreec cï kackië looi aya.”

²⁷ Ku jöl Jethu lëk ke, “Aköl löj aci looi ke ye aköl löj path tënë raan. Akëc looi bï kəc röt aa baj thïn. ²⁸ Këya, Manh Raan ë bëny këriëc ëbën agut aköl ë löj.”

3

Jethu aci mony cï cin ruai kony

(Mt 12:9-14; Lk 6:6-11)

¹ Nayon aköl dët, aköl cïi kəc Itharel ye luui, ke Jethu la tën amat kəc Itharel, ku mony cï cin ruai ë tö thïn. ² Ku kəc kək aake tö thïn, ku ë wickë bik tïj lön bï Jethu mony kënë kony bik la luom, rin cï yen ye kony aköl cïi kəc ye luui. ³ Wën njic Jethu kë tö kepuöth, ke lëk mony awën cï cin ruai, “Jot rot ku bäär tuej tën kəc nhïim.” ⁴ Ku lëk Jethu Parathi ëlä, “Wek kəc noot nhïim lööj theer yic, ye kënen yic lëu bï looi aköl cïi kəc ye luui, ye këpath aye kërac, bï raan kony bï pïr, kua pël wei bï thou?”

Gokë biet ëbën. ⁵ Go Jethu ke döt ke cï puöu riääk apeï, rin njic kek yic ku cik luel. Ku lëk mony awën cï cin ruai, “Nyoth yïcin.” Go yecin nyooth. Go ciende piath. ⁶ Go Parathi, kəc wïc ye bï Jethu nök jäl tën amat ku lek tënë kəc Yërot. Ku lek mat ke ke tē bï kek Jethu näk thïn.

Jethu ee jakrec cuöp wei kəc gup

⁷ Go Jethu jäl kek kacken ye buoöth ku lek wär Galilia köu. Go kəc juëc pan Galilia ke buoöth. ⁸ Wën piñ kek käjuëc ye Jethu looi, ke kəc juëc apeï bö tënë ye pan Judia, ku gen Jeruthalem ku Idumie, ku jöl aa bëi tö wär Jordan köu, ayï gen Tire ku Thidon. ⁹ Go Jethu lëk kacken ye buoöth bik riäi guir tënë ye bï yen la thïn, bik cï ber piny, ¹⁰ rin Jethu ëcï kəc juëc tuany kony. Go kəc juëc kək tuany wïc bik la tënë ye bik la goot. ¹¹ Na tïj kəc la gup jakrec ë ke cuet röt piny yenhom ku dhieëukë, “Yin ee Manh Nhialic.”

¹² Go Jethu jakrec yöök bik cïi nyooth.

Jethu acä atuuc kathiäär ku rou kuany

(Mt 10:1-4; Lk 6:12-16)

¹³ Go Jethu kacken wïc cöl ku jiël ke ke, ku lek gat nhïim tē cïi cej. Wën cï kek yet tën awën, ¹⁴ ke kuëny raan thiäär ku rou bei kəc yiic. Ku ciëk ke ke cöl atuuc ku lëk ke, “Wek aca kuany bäk rëer ke ya. Ku wek aba ya tuöoc ayeer bäk wëtdië aa la piöc. ¹⁵ Ku wek aabi la riel bäk jakrec aa cuöp wei kəc gup.”

¹⁶ Kəc ke cï Jethu kuany bik ya atuöocke aayï, Thaimon (cï Jethu bën cäk ke cöl Pïter.) ¹⁷ Jemith Dhudedi kek wämënh koor cöl Joon (kek aaci Jethu cäk ke cöl Boanergeth,

ku wëtde yic kəc ë mär deŋ.)^{*} ¹⁸ Ku Andria, Pilipo, Bartholomeo, Matheo, (cəl Lebi) Thomath, Jemith wën Alpwawuth, Thadawuth, Thaimon, ¹⁹ ku jəl a Judath Ithkariöt, raan wäär cī Jethu bën luom bi dəm.

Jethu aye yöök lön le yen guöp jəŋrac

(Mt 12:22-32; Lk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Nawën ke Jethu dhuk Kapernaum. Go kəc juéc apei ben buəoth abī ciën tē cək yen nhom lääu kek kacke bik mīth. ²¹ Nawën piŋ kəc ruäai kek Jethu lön ye kəc rëër kek ye ye lueel, lön cīi yen nhom path, gokë la nyaai.

²² Ku ëci kəc kək piöc lööŋ Itharel bö Jeruthalem lueel, “Ala guöp riel Beldhebul. Ee yen bëny jakrec, yen ye yiék riel bi ke aa cuəp wei.”

²³ Go Jethu ke yöök, ku thöön wët ëlä, “Ye jəŋrac jəŋ ræc dët cuəp wei kädë. ²⁴ Na tek kəc paan tək keyiic ku thërkë kamken, ke pan kënë abī riäak. ²⁵ Na tuum dhiënh tək yenhom aya ku thërkë kamken ë röt, ke dhiënh kënë abī wëer aya. ²⁶ Këya, na tek jakrec keyiic ku thërkë kamken, ka thök.

²⁷ “Acīn raan lëu ye bi yön raan ril dhoŋ ku nyëei kəkke, akəŋ raan ril kënë dəm ku der, ku jəl kək tō baai nyaai.

²⁸ “Wek aa lək yic lön nadë adumuööm, ku käreç yekë ke looi, ku kək yekë lueel, aa lëu bi ke päl piny ëbën tënë kəc. ²⁹ Ku na ye raan Wëi Nhialic yöök lön ye yen jəŋrac, ka adumuöömke aaci kəŋ päl piny akölrüëc ëbën.” ³⁰ Ee lueel Jethu këlä ë rin cī kəc kək ye lueel, “Ka la guöp jakrec.”

Man Jethu ku wämäthakën aaci Jethu nyaai

(Mt 12:46-50; Lk 8:9-21)

³¹ Go man Jethu kek wämäthakën ë Jethu bën ku këëckë ayeer ku tockë raan bi Jethu la cəl. ³² Go kəc ke rëër, ke cī ye gööm lək ye, “Moor ku wämäthakui aatö ayeer, ku aa wic yi.”

³³ Go Jethu bëër, “Yeŋa ë ma ku wämäthakäi? ³⁴ Ku kë wiéc bək ŋic, kəc rëër kek ya aa nhiaar, aa cit paan ë ma. ³⁵ Kuat raan wët Nhialic looi yen ë wämäath, ku nyankäi ku ma.”

4

Kääŋ dom path ku dom rac

(Mt 13:1-9; Lk 8:4-8)

¹ Go Jethu ben piöc wär Galilia yəu. Nawën le kəc juéc apei gööm, ke la riäi yic ë piü thook ku nyuuc thīn, ku jəl kəc ëbën nyuc piiny ë piü thook ayeer. ² Ku jəl Jethu këŋ aa lueel bi yen kəc piöc kajuéc, ku lək ke.

³ “Pieŋkë! Raan puər ëci la dom bi la pur. ⁴ Ke wën yen rap wëer dom yic, ke köth abëk lööny dhël yic. Go diet bën ku tetkë ke. ⁵ Ku lööny köth kək aləl nhom tē koor tiəp thīn. Gokë guə cil. ⁶ Nawën la aköl ruel apei ke rap awën go yom, ku riëukë rin kęc meiken yet piny apath. ⁷ Ku lööny köth abëk tē ye tiim la kuəoth cil thīn, na la tiim juäk ke dec rap ku cik lok apath. ⁸ Ku lööny köth kək tiəm path yic, ku ciilkë apath ku diitkë ku lokkë apath. Rap abëk aake cī luək ke thoi nhīim, ku kək ke thöön röt, ku rap kək ke dit nhīim.”

⁹ Ku wit Jethu löŋde ëlä, “Pieŋkë tē le wek yiith.”

Wët thööth ë kääŋ

(Mt 13:10-17; Lk 8:9-10)

¹⁰ Nawën cī kəc juéc jäl, go atuöocke kathiaär ku rou, ku kəc ke cī döŋ kek ye, thiëc bi këŋ teet yiic tënë ke. ¹¹ Go lək ke, “Wek aaci nyuöth kë cī rot moony ë bäany Nhialic yic, ku kəc kək kęc gam aabi kəŋ ŋic tē lək ke këŋ, ¹² këya, rin na cək alən ye kockä daai, ka cīi kəŋ bi tiŋ. Ku na cək alən ye kek wët piŋ, ka cik bi deet yic. Na ke bi röt waar, ŋuöt aa kəŋ tiŋ ku detkë keyiic. Ku ŋuöt aaci röt thön Nhialic, ku pël wët piny tënë ke.”

* 3:17 Ee duër thöŋ kek tuöc puöu. 3:22 Mt 9:34; 10:25 3:29 Lk 12:10 4:1 Lk 5:1-3 4:12 Ith 6:9-10

Jethu aci kääj raan puör teet yic
(Mt 13:18-23; Lk 8:11-15)

¹³ Go Jethu lëk ke, “Na këckë kääj kënë deet yic ke wek aacii këj kök bi deet yiic. ¹⁴ Köth ci com aa cit wëtdiën ya piöcc tënë we. ¹⁵ Kac kök aa cit köth ci lööny dhël yic, ye diet ke tet. Të piñ kek wët Nhialic, ke jöñrac bö ku nyeci wët awën kepuöth ku mërckë nhïim wët ë Nhialic. ¹⁶ Kac kök aya aa cit köth ci lööny alél la nhom tiöm koor ye rap guo yom thïn, rin këc meiken yet piny. Ku kac kök aacit köth ci com alél nhom, aa löñ Nhialic gam nyin yic ke mit puöth. ¹⁷ Ku aacie kepuöth ye deet, aa wët Nhialic guo wai wei të looi aliääp rot, ku të yon ke rin wët Nhialic. ¹⁸ Kac kök aya aa cit köth ci lööny të ye tiim la kuöth cil thïn, keek aa wët Nhialic piñ, ¹⁹ ku käjuéc ke diir, rin pir pinynhom ë tën, nhiër jieek, ku käpuöth yekë wic aa bën thïn, ku rëckë löñ Nhialic kepuöth. ²⁰ Ku kac kök aa cit köth ci puur tiöm path yic, keek aa löñ Nhialic piñ ku gamkë apei, ku käjuéc path aaye yök tënë ke, cimën rap ci njec luok ke thoi nhïim, ku rap kök ke thöönj kenhiim ku kök ke dit nhïim.”

Kääj mermer
(Lk 8:16-18)

²¹ Ku ben ke thiëc, “Le raan ci mermer kañ yäth yöt ku kum nyin, nadë ke tëëu agen töc cök, cie tööu yöt ciel yic? ²² Kuat kë ci thiaan, arot bi rot nyuöth, ku wët Nhialic arot bik piöcc. ²³ Pieñkë, të le wek yith!”

Kääj të ye kãñ thöönj thïn

²⁴ Ku ben lëk ke ëlä, “Të ye wek kac kök luoi thïn yen ë të bi Nhialic we luoi thïn aya. Detkë kãk yakë ke piñ! ²⁵ Rin raan la këdãñ abi ben muöc, ku na ye raan cin këdãñ, ke këthiin ye tak lon tö yen tënë ye, abi nyaai aya.”

Jethu aci kääj lueel rin wët Nhialic

²⁶ Ku la Jethu tueñ ku lueel, “Bääny Nhialic ë duër thönj kek kënë. Monytui ëci köth weer dom yic. ²⁷ Ee rëer akölaköl ku köth awën ci com aa la tueñ ke cil ë röt, ke pir ku diitkë ku akuc kën ë ke looi këya. ²⁸ Köth ëbën aa cil piiny tiop yic. Käu ë kañ lou ku biï yiëny tök bei, ku jol la tueñ ke dit agut të bi yen deer ku yeer ku lok. ²⁹ Ku të ci kek luok aaye tem rin ci tën tëntëm bën.”

Kääj käu koor nyin ye tiemde dit apei
(Mt 13:31-32, 34; Lk 13:18-19)

³⁰ Ku ben lueel, “Yeñö buk thönj bääny Nhialic? Ye kääj piath nö buk thönj ye? ³¹ Bääny ë Nhialic acit käu koor nyin ci raan com duemde. ³² Ku na le dit ka la nhial ke loi kër ku yith dit apei, abi diet yöötken aa yik thïn.”

³³ Jethu aci Wët Puöth Yam piöcc tënë kac ë këj cit këñkä. Aake ci lëk käjuéc lëukë bik ke deet yiic. ³⁴ Ee ye kac jãam ë këj të piöcc yen kac, ku na ye yeen ë rot kek kacken ye buöth, ka ye tët këriëc ëbën yiic.

Jethu aci yom col akääc
(Mt 8:23-27; Lk 8:22-25)

³⁵ Na aköl dët yontheëi, ke lëk Jethu atuöcke, “Lok teemku wär alontui.” ³⁶ Gokë kac kök nyääñ piny, ku lek riän awën rëer Jethu thïn yic, ku tëmckë agut Jethu. Ku riëth kök ke tö thïn aaci tem aya. ³⁷ Kaam thiin awën ke yomdit apei jot rot, ku jot atiaktiak rot abi riäi duër thiän ë piü. ³⁸ Tëwën looi kënë rot, Jethu ë nin riäi yic ciëen, ke ci yenhom kan. Gokë puöcc ku luelkë, “Bänyda! Yok aa muou, ciï dieer ë yo?”

³⁹ Go Jethu rot jot ku rël yom, “Lo dil!” Ku rël atiaktiak, “Kääc!” Go yom köcc ku le dil. ⁴⁰ Ku thiëc ke, “Yeñö riöcc wek ciët we bi mou? Cãk njic lon bi yen we kony?”

⁴¹ Gokë nhïim la cöt riöldit cit kënë ku jieemkë kamken, “Ye raan yindë kënë? Na cok a yom ku atiaktiak ë ke piñ wëtde!”

5

Jethu aci raan la guöp jakrec kony

(Mt 8:28-34; Lk 8:26-39)

¹ Gokë wär Galilia teem ku lek tē cəl Jeratha. ² Kaam wën keec Jethu piny riäi yic, ke tñj mony la guöp jakrec, ke bö bei rēñ nhiim. ³ Mony kënë ē ye rēer rēñ nhiim, ku acin raan ye lēu bī rēäk. ⁴ Ee ye rēäk cök ku cin arak juēc, ku ɲot ke tueny, ku dhoɲ luōɲ köth yecök. Ee ril apeï, acin raan ye lēu bī rēäk. ⁵ Aköl ku wēer thok ēbēn, ee ye cool ku ruu kat rēñ nhiim, ke looi duōt ku ye rot dæny aleel bī rot nök.

⁶ Wën tñj yen Jethu tēmec, ke lor ku cuet rot piny yenhom, ⁷⁻⁸ ku lueel Jethu, “Jɔɲrac, bäär bei ē mony kënë guöp.” Go kieeu looi apeï, “Jethu Wën Madhəl, yeñö wic ba looi tēnē ɣa? Yīn alāj ē rin Nhialic duk ɣa tēm awuōc.”

⁹ Go Jethu jäl thiēc, “Cəl yī ɲa?” Go bēer, “Yen aa kut rin ɣok ajuēc.” ¹⁰ Ku jəl mony kënë Jethu ya lōɲ bī jakrec cī cop wei tēden rēer kek thīn.

¹¹ Ku duut dīr baai ē nyuāth gət cök ē tēn awēn. ¹² Go jakrec Jethu lōɲ, “Tuōc ɣo ē dīrkä gup, ku cəl ɣo aa lur keyiic.” ¹³ Goke puöl, ku jəl jakrec bēn bei mony awēn guöp ku lek dīr gup. Go duut diēer, kecīt tiim karou riñ agör yic, ku thootkē wīir ku moukē ēbēn.

¹⁴ Go rōör ke biōök dīr kat, ku lek kē cī rot looi lueel tēnē kəc rēer geeu, ku kəc tō bēēi yiic. Go kəc ēbēn jal wēt bīk kē cī rot looi la tñj. ¹⁵ Nawēn lek yet tēnē Jethu, ke yök mony wäär la guöp jakrec ke rēer, ke ceɲ alath, ke la nhom cök. Gokë riōc. ¹⁶ Go kəc ke cī kēn cī rot looi tēnē mony awēn ku dīr tñj, la lək kəc kök. ¹⁷ Ku wën piñ kəc baai ē wēt kënë ē ke riōc, ku lek tēnē Jethu ku lāɲkē bī jäl panden.

¹⁸ Tēwēn le Jethu riäi yic, go mony wën cī Jethu jɔɲrac cəl ajiēl yeguöp bēn tēnē Jethu, ku lēɲ bī cath kek ye.

¹⁹ Go Jethu jai, ku lək ye, “Lōr baai tēnē kacku ku lək ke kajuēc cī Bēny looi tēnē yī, ku tēpuōth cī luōi yī.”

²⁰ Go jäl ku le panden Dekapolith la yic geu thiäär. Ku kueny keyiic ēbēn ke ye kəc lək kāk cī Jethu looi tēnē ye. Go kəc gäi.

Jethu aci tik kony ku cəl nya aben pīr

(Mt 9:18-26; Lk 8:40-56)

²¹ Wën cī Jethu ben tem riäi bī dhuk Kapernaum, ke kəc juēc apeï bö tēnē ye wär ɣou. ²² Kaam wën ke raan cəl Jariōth, bēny tēn amat kəc Itharel bö aya. Nawēn tñj Jethu, ke cuet rot piny yecök. ²³ Ku lēɲ, “Nyandiēn thīn koor aci dhal apeï, athou. Bäär ba yicin la tääu yenhom bī pial.”

²⁴ Go Jethu gam ku lööny dhöl kek ye. Ku buōth kəc juēc ke, ke cik kum apeï.

²⁵ Ku tñj tuany, cī thēkde kōu ye tēem ruōñ thiäär ku rou, ee tō kəc yiic, ²⁶ ku yeen ēcī wēu juēc gām akīm rin bī tuaanyde ɲuēēn, ku tuaanyde akēc ɲuēēn, ēcī rot jal juak. ²⁷ Ku yeen ēcī kāk ye Jethu looi piñ. Go bēn Jethu kōu ku gōt alanhde, ²⁸ rin ēcī jam ē rot yepuōu ēlä, “Na gaat alanhde, ke ɣen abi pial.”

²⁹ Kaam thiin awēn ke riem cī ben kuēr, ku yök rot ke cī pial. ³⁰ Go Jethu yök lōn cī riel jäl yeguöp. Go yenhom wel ku thiēc kəc, “Yeɲa cä alanhdiē gōt?”

³¹ Go kōcken ye buōth lək ye, “Yīn ē kəc juēc tñj ke cī yī kum ku ye thiēc, Yeɲa cä gōt?”

³² Go Jethu ɲot döt kəc bī tñj yeɲa cī ye looi. ³³ Wën ɲic tñj awēn tuany ye ke tuaany cī jäl yeguöp, go bēn tēnē Jethu ke cī riōc, ke leth, ku gut yenhiaal piny Jethu nhom. Ku lək ye lōn ē yen cī ye gōt. ³⁴ Go Jethu lueel tēnē ye, “Nyaandiē, gamdu aci kony ba pial, lōr, kek döör.”

³⁵ Kaam wën jīsem Jethu, ke kəc riñ pan Jariōth ku lēkkē ye, “Nyaandu aci yet wei, duk raan piōc ben rääm nhom.”

³⁶ Ku Jethu ē kēc kē cik lueel kuēc nhom, ku lək ye, “Duk riōc, dæet yīpuōu ku gam wēt yic.” ³⁷ Ku ē cīn kəc juēc cī puöl bīk cath kek ye, ee Pīter ku Jemith ku Joon kepēc.

³⁸ Tëwën yeet kek pan Jariöth ke Jethu yök kəc ke näk röt, ke dhiau apeï. ³⁹ Ku ler yöt ku lək ke, “Yeŋö nək wek röt? Ye dhiëndiit ɲö kënë? Meth akəc thou, anin.”

⁴⁰ Gokë däl guöp. Go Jethu ke cəl ala ayeer, ku cəl wun meth kek man meth ku kacken awën kadiäk, ku lek yöt tëwën cï meth täac thïn. ⁴¹ Ku dəm cin ku lək ye, “Nyan thiin, alək yï, jət rot!”

⁴² Go rot jət nyin yic ku cieth. Go kəc awën tö yööt kek Jethu gäi apeï wën tiŋ kek kē cï rot looi (ë ye run thiäär ku rou.) ⁴³ Ku thən Jethu ke bik cï lək kəc kək. Ku lək ke bik yiək mieth.

6

Kəc Nadharet aa kəc Jethu gam

(Mt 13:53-58; Lk 4:16-30)

¹ Go Jethu jäl tēden awën ku ler genden Nadharet, ku buəth kacken ye buəth. ² Nawën aköl ë lön, ke piöc tēn amat. Ku kəc juēc aake tö thïn. Nawën piŋkë piöcde ke gēi, ku luekë, “Cï kəŋ bēn aa ɲic nən?” “Ku ye kəkək looi kēdē? ³ Yen ë raan guənguəŋ tiim, ku ë wën Maria, ku ë mēnh ë Jemith, ku Jothep, ku Jut ku Thaimon. Ku cie nyiërakən kă rēër ë tēn kek ɣo?” Ku jolkë jai bik piöcde cï gam.

⁴ Go Jethu lək ke, “Raan cï Nhialic lööny yeguöp aye baai ëbēn theek, ka kəc genden ku kəc ruäi kek ye, ku paan wun kek paan man kek aaci ye ye theek.”

⁵⁻⁶ Ku akēc lēu bï kək jəŋ gōi looi, ka kəc tuany lik kek aaci yen yecin tääu kenhïim, ku kony ke bik pial. Ee cï gäi apeï rin kəc kek ye gam.

Jethu acä atuöccke kathiäär ku rou tooc

(Mt 10:5-15; Lk 9:1-6)

Go Jethu jäl ku ler bëi kək yiic ku le kəc piöc thïn. ⁷ Ku tuum atuöccke ku tooc ke wei, bï kəc karou aa cath ë tök bik aala piöc Wēt Puöth Yam ë Nhialic, ku yik ke riel bik kek kəc aala kony. ⁸ Ku lək ke apeï. “Duökkë muk ë miith yakë cam dhël yic, muökkë ke wei kepēc. ⁹ Cəŋkë war ku duökkë muk alēth kək.” ¹⁰ Ku lək ke aya, “Yakë rēër pan ye we lor thïn yet tē bï wek jäl. ¹¹ Ku na lak pan cï we lor thïn, ku pan cï wēlkun ye piŋ thïn, ke we jiël ku tēŋkë wecök. Ku abï nyooth lən cï wek kuc ë ke!”

¹² Ku jiël kək ku lek kəc piöc bik luəi adumuööm puöl. ¹³ Ku copkë jakrec juēc wei, ku təkë kəc juēc tuany nhïim. Ku röökkë bï ke kony bik pial.

Nääk ë Joon raan kəc muəc nhïim

(Mt 14:1-12; Lk 9:7-9)

¹⁴ Ku bëny Antipäth Yërot ëcï wēt piŋ rin cï ke Jethu ɲic apeï. Ku ë ye kəc kək lueel, “Joon raan kəc muəc nhïim aci ben pïr, ee yen ale yen riel yen kəkək looi.”

¹⁵ Ku lueel kəc kək, “Mony kënë adhil a Elija raan wäär kək Nhialic tiŋ.” Ku ben kəc kək lueel, “Ee raan tök kam kəc thær, kəc kək Nhialic tiŋ.”

¹⁶ Ku wën piŋ Antipäth Yërot ë wēt kënë go lueel, “Ee Joon raan kəc muəc nhïim wäär ca cəl atök yeth yen aci jət thou yic.” ¹⁷ Antipäth Yërot ëcï Joon cəl anak kēlä, ee cï cəl adəm ku rek, ku cəl amac rin wēt Yërodia tiŋ Pilipo wämēnh cï rum bï ya tiŋde, ¹⁸ rin cï Joon ye lueel tēnē ye ëlä, “Acï path ba tiŋ wämuuth rum ke pïr.”

¹⁹ Ku Yërodia ëcï puəu mit tēnē Joon rin ë wēt kënë. Ku wïc diēt nək ku cï lēu, ²⁰ rin Yërot ë riöc Joon, rin ye Joon raan puöth wēt Nhialic, ku kony bï ciēn kē näk ye. Nawën piŋ Yërot wēt Joon, ke gēi apeï ku ɲot nhieer bï wēl Joon aa piŋ.

²¹ Nawën ke Yërodia jəl tē bï yen Joon näk thïn yök, ku ë ye aköl looi Antipäth Yërot yan akölden dhiëeth ye, tēnē kacken dit məc kek baai, ku bëny apuruuk ku jəl aa kəcdit pan Galilia. ²² Ku nyan Yërodia nhom guöp, ee cï bēn yei bï bēn dier. Go Yërot kek jäälke puöth miət apeï tēnē ye. Go Antipäth Yërot bëny lək ë nyan ëlä, “Na le ke wïc, ke lueel tēnē ɣa ku ba gäm yï.” ²³ Ku kuëŋ tēnē ye jööl nhïim ku lueel, “Kuat kēdun ba thiëc tēnē ɣa aba dhiel yiək yï, cək alən ë yen abaj ë bäandyië.”

²⁴ Go nya la ayeer ku lëk man, “Yeṅö ba thiëc?” Go man lueel, “Lëk ye bi Joon raan kəc muəc nñiim tök yeth, ku gëm yi nhamde ba bëëi.”

²⁵ Go nya dhuk tənë bëny nyin yic ku lueel, “Yin awiëc ba gäm nhom Joon raan kəc muəc nñiim tən ëmën thiin, ke ci täau aduök yic!”

²⁶ Kënë aci bëny rac puöu apei, ku akëc kuéc rin ci yen mël kuëṅ ë jööl nñiim. ²⁷ Go bëny apuruökde tooc nyin yic, ku lëk ye bi nhom Joon raan kəc muəc nñiim bëëi. Go apuruk la tēwën mec yen thiin ku tök yeth. ²⁸ Ku bi nhom ke ci täau aduök yic, ku yik nya, ku jəl nya gäm man. ²⁹ Nawën piṅ kəc Joon buəoth lən ci ye nök, gokë la ku nyεεikë guäpde ku thiäkkë.

Jethu aci miëth koor juak bi kəc juëc cam

(Mt 14:13-21; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)

³⁰ Kəc Jethu buəoth aake ye bën yenhom ku lëkkë kək cik looi, ku kək cik piöc ëbën.

³¹ Kəc juëc apei aake ye wäac, kəc jiël ku kəc bö tənë Jethu bi ke bën kony, abi Jethu kek atuöccke cii läau bik cak mith. Go lëk atuöccke, “Jiëlku buk la tē cïn yic kəc buk la löṅ.”

³² Gokë jəl ë riäi ë röt bik la tē cii ceṅ, ku aake këc kəc lëk tē ler kek thiin.

³³ Go kəc juëc ke tiṅ, ku ṅickë ke. Gokë miööt gεεth yiic ku riṅkë tueṅ ke kuany wär köu, ke la tēwën ci Jethu kek atuöccke kenhiiim wël thiin. Ku ye kek koṅ yet tēwën. ³⁴ Wën keεc Jethu piny riäi yic, ke tiṅ kəc juëckä. Go wïc bi ke kony rin aci tiṅ kecit amël pap cïn nñiim abiöök. Ku jəlke piöc käjuëc. ³⁵ Nawën col piny, ke kacken ye buəoth bö tənë ye ku luelkë, “Piny aci cuəl ku tən ë ror cïn kë kuany thiin, ³⁶ cəl kəc aa jiël bik la bëëi yiic bik la ṅəc miëth camkë.”

³⁷ Go bëër, “Miackë ke ë miëth.” Gokë lëk ye, “Wïc buk ayuöp lëu ë kəc kithkä ṅəc tənë ke bik ke cam? Aa wïc wëü juëc apei.”

³⁸ Go Jethu ke thiëc, “Ye ayuöp kadë tö thiin? Lak bäk ke la tiṅ.” Gokë dhuk ku lëkkë ye, “Aa yuöp kadhiëc ku rec karou.”

³⁹ Go lëk ke bik kəc cəl anyuc piiny akuut noon təc nhom. ⁴⁰ Gokë nyuc piiny akuut buot ku akuut thiärdhiëc. ⁴¹ Go ayuöp awën kadhiëc ku rec karou lööm, ku dot nhial ku leec Nhialic. Ku beny ayuöp yiic ku gëm ke kacken ye buəoth bik ke tek agut rec, tənë kəc. ⁴² Ku mithkë abi miëth ke göök. ⁴³ Ku jəl kacken ye buəoth awuthueei ayuöp ku rec ci döṅ piny kuany gäac kathiäär ku rou. ⁴⁴ Kəc ke ci mith ëbën, röör röt aake ye tiim kadhiëc.

Jethu aci cath piu nñiim

(Mt 14:22-33; Jn 6:15-21)

⁴⁵ Kaam thin awën, ke Jethu yöök kacken ye buəoth bik la riäi yic, ku lek tueṅ yenhom agör aləṅtui gen cəl Bethaida. Ku cəl thëi ajiël. ⁴⁶ Wën ci yen kəc tōöṅ, ke jiël bi la gət nhom bi la röök. ⁴⁷ Nawën la thëi bën, ke atuöccke aake ṅoot ë riäi yic wär ciel yic, ku yeen ë rot agör nhom. ⁴⁸ Gokë tiṅ ke ci gök gër ë riäi rin ci kek kenhiiim wël yom. Nawën bääk ë piny, ke bö tənë ke ke cath piu nñiim, ku ë wïc bi ke waan thook. ⁴⁹ Ku wën tiṅ kek ye ke cath wiir piu nñiim, ke tiṅkë kecit atim raan ci thou, ku dhieukë, ⁵⁰ rin ë cik tiṅ kedhie ku riöcckë.

Go guə jam tənë ke ku lueel, “Dεεtkë wepuöth, ee ṅen Jethu, duökkë riöc.” ⁵¹ Ku met rot riäi yic tənë ke. Go yom kööc. Gokë gai apei, ⁵² ë rin këc kek këne ayuöp wäär ci gäm röör tiim kadhiëc deet yic, rin ril kek nñiim.

Jethu aci kəc tuany Jenetharet kony

(Mt 14:34-36)

⁵³ Nawën aköl dët ci kek wär teem, ke yet Jenetharet tö agör nhom ku dämkkë riäi. ⁵⁴ Nawën bikkë bei ë riäi yic, go Jethu guə ṅic kəc ëbën. ⁵⁵ Gokë kat ku riṅkë bëëi yiic ku lek kəc tuany kët, ku ṅëthkë ke tē ci kek ye piṅ thiin. ⁵⁶ Ku kuat tən ci Jethu la thin ëbën, bëëi yiic ku gεεth yiic, kəc juëc tuany aake ye täac tənë ṅəc ku dhöl yiic, ku läṅkë bik gəot, cək alanhde thok ë path. Ku kuat raan ci ye gəot ëbën, ee ye pial.

7

Jethu aci ciεεη kōk wārkuan dīt dhōl yiic
(Mt 15:1-9)

¹ Wēn cī Parathī kek kōc piōoc lōōη kōc Itharel, ke cī bēn Jeruthalem Jethu gōōm piny. ² Ke tīη kōc Jethu buōoth ke mīth ke kēc kecin lōok apath, bik ajuēēc nyaai kegup cīt tē ye kōc Itharel ye luōoi thīn.

³ Kōckā aake cī kē cī atuuc Jethu looi rac puōth, rin kōc Itharel kek Parathī, aake cīi ye mīth tē kēc kek kecin kaη lōok kecīt ciεεη thēer kōcken dīt. ⁴ Ku na le mīth cīk la bēēi geeu, ka cīk cam ke kēckē kaη lōok kōth. Ku keek aake ye kāk cī kōcken dīt thēer lēk ke looi, cimēn lōk biīny ku tōny ku aduuk ē miēth.

⁵ Go Parathī ku kōc piōoc ē lōōη Jethu thiēēc, “Yējō cīi kōckun yī buōoth ye ceη ē ciεεη wārkuan dīt, ku yekē mīth juāāk ke kēc kecin lōok?”

⁶ Go Jethu bēēr, “Ithaya aci yic lueel ē rienkun lōn ye wek awēη puōth rou, ku gēt ēlā, ‘Kōckā aa ya leec kethook ku aliu kepuōth.

⁷ Keek aa ya door ku acie duōōr ē yic,

rin keek aa kōc piōoc lōōη ciεεη wārkuan dīt ciēt ke ye lōōηkiē!’

⁸ “Ee yic, wek aacīt kōc ye Ithaya jam ē rienken. Wek aaci kuc lōōη Nhialic ku ye lōōη ciεεηdun kek yakē gam.”

⁹ Ku lēk Jethu ke, “Ayakē tak lōn ē yen kēpath yen cāk looi ye wek kuc lōōη Nhialic, ku muōkkē ciεεηdun thēer. ¹⁰ Rin aci Mothith lueel, ‘Thek wuur kek moor, ku na ye raan wun kek man jāam gup kārēc, ka dhil nōk bī thou.’ ¹¹ Ku ayakē lueel aya lōn ye yen yic, bī raan wun kek man jāi tē wīc kek kēpīir kek tēnē ye, ‘Acīn tē kuōny we, rin yen aci Nhialic gām kēn ba yiēk we.’ ¹² Ke wek aa kuc bī kākā cīi loī tēnē wun ku man. ¹³ Kēya, tē ye wek kōc piōoc thīn aciī thōη kek wēl ye Nhialic lueel. Ku wek aa kārēc juēc kōk cīt kākā looi aya.”

¹⁴ Go Jethu kōc juēc ben cōl ku lēk ke, “Pieηkē wētdiē wedhie ku detkē yic. ¹⁵ Acie kē ye raan cam, yen ye cōl aye raan rac, aa kāk ye tak ku kāk ye lueel, ku kāk ye looi kek aaye cōl aye raan rac. [¹⁶ Pieηkē tē le wek yīth.”]

¹⁷ Wēn cī yen kōc nyāāη piny ayeer ku ler yōt, ke thiēēc kōcken ye buōoth bī wēt awēn cī lueel teet yic tēnē ke. ¹⁸ Go lēk ke, “Cāk kāη ye deet yiic aya? Acie miēth ye raan cam yen ye cōl ala guōp adumuōōm, ¹⁹ rin acie la yepuōu, ee la yeyāc ku le bēn bei.” Kēya, aci Jethu nyuōoth lōn miēth ēbēn apath.

²⁰ Ku ben lēk ke, “Aa kāk ye raan tak ku looi ke, kek aa rēc. ²¹ Rin puōu yen aye kārēc ye looi bēn bei thīn, cimēn bal ku ruōōm, ku nāāk raan ē path, ku kōr diāār. ²² Ku kook ku wēēη ku nhiam ku tiēl, ku yīk yepuōu kēnē raandā, ku luōōm ku kuat kārēc ēbēn. ²³ Kākā ēbēn aa bēn bei raan puōu, ku looi ke ku rēckē ye.”

Tīη cī gam lōn bī Jethu nyaande kony
(Mt 15:21-28)

²⁴ Ku jōl Jethu jāl ku ler wundēt tēthiāāk kek Tire ku Thidon, ku ler yōt. Ku cīi wīc bī la raan ηic ye. Ku akēc lēu bī thiaan. ²⁵ Go tīη la nyanden koor ηot kēc kuāc cī jōηrac la yeguōp, Jethu piη. Go bēn tēnē ye ku gut yenhiaal piny Jethu nhom. ²⁶ Tīη kēnē ē ye jam thōη Gīrīk, ku ee nyan pan Ponicia. Go bēn ku lēη Jethu ēlā, “Bēny, cōk a lōn cī yen ye tīη pandun ke yī bō ba jōηrac cuōp wei nyaandiē guōp.”* ²⁷ Go Jethu lueel, “Yēn ya cīi bō ba miēth mīth bēn gām jōk. Acie yic bī miēthden yiēk jōk, ke kēc kuēth.”

²⁸ Go bēēr, “Ee yic Bēny, ku jōk rēēr tē mīth kōc thīn awuthueei cī lōōny piny kuany.” ²⁹ Go Jethu lēk ye, “Rin cī yīn ye ηiēc bēēr kēya, dhuōk baai, yīn abī jōηrac yōk ke cī jāl nyaandu guōp!”

³⁰ Go dhuk baai ku yōk nyaande ke cī tōc biōōk yic, ku jōηrac ke cī jāl yeguōp.

Jethu aci raan miη cie jam kony

³¹ Go Jethu jäl Tire ku dhuk wär Galilia ke kuany gæth kathiäär Dekapolith yiic ku Thidon. ³² Tëwën ke kəc kők bii raan cì miñ tènë Jethu, ku länjë bī gəot. ³³ Go Jethu nyaai kəc yiic ku yëth tède ë rot, ku tēëu yecin yeyic, ku ñuut ku gəot liep.

³⁴ Ku döt nhial ku wëëi apeì ku lək ye, “Piëñé!” ³⁵ Kaam thiin awën, ke yör yith ku jieem. ³⁶ Ku yöök Jethu kəc awën tō thīn bik cii lək raan dët. Ku ñot lek lueel. ³⁷ Ku kəc cì ye piñ aaci gäi apsidit ku luelkë, “Mony cəl Jethu kënë aci kəriëec ëbën lëu. Kəc cì miñ aa piñ ëmën, ku kəc ke cie jam, aaci ya jam aya.”

8

Jethu aci raan tiim kañuan cəl akueth

(Mt 15:32-39)

¹ Ye ninkä, ke kəc juëc mat kenhiim. Nawën cīn miëth ke Jethu cəl kacken ye buəoth ku lueel, ² “Yen aci guöp ñöñ, rin kockä aaci rëer kek ya nīn kadiäk ëmën, ku acin kë camkë. ³ Na cal ke aa dhuk bääiken yiic, ke cīn kë cik cam, ka la wīk dhël yic, rin kəc kők aabö tēmec.”

⁴ Go kacken ye buəoth lək ye, “Ye tēnen roor ë tēn bī raan miëth yök thīn bī kəc juëckä cam?”

⁵ Go Jethu ke thiëec, “Lak ayuöp kadë?” Gokë lueel, “Aa dhorou.” ⁶⁻⁷ Go lək thän awën bik nyuc piiny. Ku lööm ayuöp awën kadhorou ku rec thii lik ku röök Nhialic, ku beny keyiic, ku gëm ke kacken ye buəoth bik ke tək kəc. Gokë looi këya. ⁸⁻⁹ Ku jəl thän awën, kecīt tiim kañuan mith bik kueth. Ku jəl kəc Jethu buəoth awuthueei ayuöp cì dōñ kuany gäac kadhorou. Ku jəl Jethu kəc cəl ajiël, ¹⁰ ku ler riäi yic kek kacken ye buəoth, ku lek pan cəl Dalmanutha.

Jethu aci kuc bī kënë jän göi looi

(Mt 16:1-4)

¹¹ Tëwën ke Parathī kők ben bën tènë Jethu ku teerkë wët kek ye, ku wickë bik deep ë wët, gokë yöök bī kënë jän göi looi, bī nyuöth ke lön ye Nhialic wëlke gam. ¹² Go Jethu keñ apeì ku lueel, “Yeñö ye riëec aköl thiëc kënë jän göi. Wek alëk yic. Acin këcīt kënë bī nyuöth ke.” ¹³ Ku nyiëñ ke piny, ku dhuk riäi yic, bī teem wär alonñtui.

Duökkë ye tak cīmën Parathī ku Antipäth Yërot

(Mt 16:5-12)

¹⁴ Kəc Jethu buəoth aake cì nhiim määar bik ayuöp juëc cii muk wën ler kek riäi yic, ku mukkë ayuöm tők giliñ. ¹⁵ Go Jethu lək ke, “Tiëërkë nhiim, ku tietkë röt bäk cii nhiam cīmën Parathī ku Antipäth Yërot, nhiaamden ke cəl ago puör cīmën ayum cì yiëk yic luou.”

¹⁶ Gokë jam kamken ëlä, “Ee wët kënë lueel rin cīn yok ayup.”

¹⁷ Go Jethu kë luelkë guo ñic, ku thiëec ke, “Yeñö ye wek ye tak wek acin ayup. Cäk kän ye tak lön bī yēn we muəoc ayup. Cäk kän ye tiñ ku detkë keyiic, kua cäk puöth cər? ¹⁸ Wek aala nyin, cäk ye daai? Ku wek aala yith, cäk ye piñ ku cäk ye tak? ¹⁹ Ye gäac awuthueei kadë cäk bën kuany wäär beny yēn ayuöp kathiëc yiic tènë rööor tiim kadhiëc?” Gokë bëër, “Ee gac thiäär ku rou.”

²⁰ “Na wäär beny yēn ayuöp kadhorou yiic tènë raan tiim kañuan, ye gäac awuthueei ayuöp cì dōñ piny kadë cäk bën kuany?” Gokë lueel, “Aa dhorou.”

²¹ Go Jethu ke thiëec, “Ku këya ëmën ñot cäk ye deet lön le yēn riel ba miëth gäm we?”

Jethu aci mony cəər pan Bethaida kony

²² Gokë bën Bethaida. Go kəc kők mony cì cəər thel tènë Jethu, ku länjë bī gəot. ²³ Go Jethu cəər dəm cin ku thel wei baai. Nawën cì ñuööt nyin, ke tēëu yecin yenyin ku thiëec, “Le kë ye tiñ?” ²⁴ Go yenhom jət ku lueel, “Yen acie daai apath, yēn ë kəc tiñ kecīt tiim kek cath.”

²⁵ Go Jethu yecin ben tääu yenyin, go daai ku tiŋ kəriëc ebën apath. ²⁶ Go Jethu cöl adhuk paande ku thon bi cii la lëk kəc kək.

Pieter aci Jethu njic

(Mt 16:13-20; Lk 9:18-21)

²⁷ Go Jethu kek kacken ye buoath la Cetharia Pilipi. Tëwën cieth kek, ke thiëc Jethu, “Lëkkë ya, ye jän tak ye yen ë ña?” ²⁸ Gokë lueel, “Ayekë lueel lon ye yin Joon raan kəc muoc nhiim. Ku lueel kuat dët lon ye yin Elija, ku kəc kək ayekë lueel lon ye yin raan tön kam kəc kək Nhialic tiŋ.”

²⁹ Goke thiëc, “Na week yakë lueel lon ye yen ña?” Go Pieter bëër, “Yiin nom guöp, yin ë Raan ci loc ku dac.” ³⁰ “Kë ca lueel ë yic Pieter.” Ku lëk ke, “Duökkë lëk raan dët.”

Jethu ë jam Aræmde ku Thuonde

(Mt 16:21-28; Lk 9:22-27)

³¹ Nawën ke jöl Jethu piöc ëlä, “Manh Raan abi dhiel reem, ku yeen abi kacdit baai, ku bäny kək Nhialic ku jöl aa kəc piöc löön kəc Itharel jai, ku näkkë. Ku yeen abi nin kadiäk nöc piiny ë ran yic, ku ben pir ku jot rot ran yic.” ³² Ku teet këne yic apath tënë ke. Go Pieter miet wei kəc yiic ku yöök bi cii ye jam këya. ³³ Go Jethu yenhom wel ku tiŋ kacken ye buoath ku rël Pieter ku lueel, “Jäl yalööm jöŋrac. Wic ba kək ci Nhialic guir waar yiic! Käk ye tak aacie kək Nhialic, aa wël raan ë path.”

³⁴ Ku jöl Jethu kacken ye buoath cöl ku lëk ke, “Na le raan wic bä buoath, ka dhil nom määr kapuath bi yöc piërde yic pinynhom ë tën. Ku dhil puöu riel ku buoath ya, cak alon wic kəc kək ye bik nöc ë rienkië. ³⁵ Rin raan wic ye bi wëike kony aabi muör, ku na ye raan mär wëike ë rienkië ku rin piöcdië, ka bi wëike muk akölrüëc ebën. ³⁶ Yenö bi raan kuany thin, bi jak apei pinynhom ku mër wëike? ³⁷ Pir wëi akölrüëc apath, acin kë lëu bi ye waar. ³⁸ Na ye raan guöp yär ya ku piöcdië ë riëc cii ye wic bi wët Nhialic gam, ke Manh Raan abi guöp yär ye aya, aköl dhuk yen kek diik Wun kek atuuc Nhialic.”

9

¹ Ku le tueŋ ku lueel, “Wek alëk yic, ala kəc kək rëër ë tën, aacii bi thou agut të bi kek ya tiŋ kek riel ye nyuoath lon ye yen bëny ci Nhialic loc.”

Jethu aci guäpde rot waan

(Mt 17:1-13; Lk 9:28-36)

² Nawën nin kadätem cök, ke Jethu cöl Pieter ku Jemith ku jöl a Joon, ku lek gön bär apei nom kepëc. Kaam wën röök kek, ke tiŋ Jethu ke ci rot waan, ³ ku jöl aläthke yer apei abik la diardiar. ⁴ Nawën ë ke tiŋ Elija ku Mothith ke jam kek Jethu. ⁵ Wën ci kek rëër kaam thin-nyoat, go Pieter lëk Jethu, “Raan piöc, apath buk rëër ë tën. Yok abi duël kadiäk looi, tök tënë yi, ku tök kek Mothith, ku tön dët kek Elija.” ⁶ Kënë jiem yen këlä, ee rin kuc yen wët peth bi lueel, rin këpuath cik tiŋ ci ke nyön nhiim wël.

⁷ Go këcit rur piny paat abi ciën të yekë tiŋ, ku piŋkë Nhialic ke jam ëlä, “Kënë ë Wëndiën nhiaar, piŋkë wëtde.” ⁸ Nawën tiŋkë piny kaam thiin awën, ke ye Jethu yen tiŋkë yetök.

⁹ Tëwën dhuk kek piny göt nom, go Jethu lëk ke, “Duökkë kək cak tiŋ lëk raan dët yet aköl bi Manh Raan jot ran yic.”

¹⁰ Gokë wët Jethu gam, ku jolkë röt aa thiëc ëlä, “Yenö wic Jethu bi lueel wën ye yen jam jön rot ë ran yic?” ¹¹ Ku thiëckë Jethu, “Yenö ye kəc piöc löön ye lueel lon ye yen Elija yen bi ran bën tueŋ, ku emën aci lök bën yicök?”

¹² Go bëër ëlä, “Ee yic, Elija akon bën tueŋ, rin bi yen dhël bën guir. Ku yenö göt ye aya, lon Manh Raan abi kəc Itharel jai, ku abik cöl arem apei? ¹³ Alëk we lon ci Elija bën theer ku acik luoi teden nhiarkë, cit të ci ye gät thin theer rienke.”

Jethu aci dhöŋ la guöp jəŋrac kony

(Mt 17:14-21; Lk 9:39-43)

¹⁴ Nawən dhukkë tənë abiöth Jethu kök awən, ke yökkë ke ke cī kəc juēc apēi gööm, ku kəc piöc lööŋ ke teer wël ke ke. ¹⁵ Tëwən tiŋ kek Jethu, gokë puöth miēt apēi ku lorkë ku muöthkë. ¹⁶ Nawən yëēt Jethu tənë atuöcckë ke thiëc, “Yəŋö tærkë wek ke?”

¹⁷ Go raan tök thän awən yic wët dët tēēm thīn ku lueel, “Raan piöc, yən aci manhdiën ca kaŋ bëi tənë kəckun yī buöth, ben bëi tənë yī, rin kēc kek jəŋ tō yeguöp lëu bik cuöp wei. Yeen aci jəŋrac la yeguöp ku ye pēn jam. ¹⁸ Të dām ē jəŋ kënë ye, aye wiēt piny ku yik thok ayök, ku reem yelec ku riny. Yən aci kəckun yī buöth thiëc bik jək cuöp wei, ku akëckë lëu.”

¹⁹ Go Jethu lək ke, “Wek kəc cie lac gam, yakë tak ba rëer kek we yet nən, bāk jäl gam. Bëiikë dhöŋ kënë tənë yən.” ²⁰ Gokë bëi tənë ye.

Kaam wən tiŋ jəŋrac Jethu, ke ləth dhök ku wit piny ku ləar ku yik thok ayök. ²¹ Go Jethu wun thiëc, “Ye nən dām jəŋ kënë ye?” Go bëer, “Tëwäär ye yen meth. ²² Aci jəŋ kënë duër nöck, aye wiēt mæc, ku le wiēt wīir bī duër mou. Na lëu ke yī kony yo.”

²³ Go Jethu lək ye, “Yəŋö ye yīn ye lueel, lən na lëu! Ee yic, kəriëc ëbën apuəl yic tənë raan cī gam.”

²⁴ Go wun meth dhiau, “Yən ala gam ku akoor, kony ya bī gamdië rot juak.”

²⁵ Nawən tiŋ Jethu kəc juēc ke bö tēthiäak kek ye, ke rël jəŋrac ku lueel, “Ee yīn jəŋ miŋ cie jam. Yīn ayök, bäär bei dhök guöp, ku duk ben dhuk yeguöp.”

²⁶ Go jəŋrac dhiau yeröl ku wit piny, ku ləth, ku bīi bei. Ku jəl dhök anaŋnaŋ piiny abī kəc kök aa lueel, ka cī thou. ²⁷ Go Jethu dām cin ku kony bī rot jət. Go rot jət ku këc.

²⁸ Tëwən rëer Jethu kek kəcken ye buöth ë röt, ke thiëckë, “Yəŋö kēc yök ye lëu buk jəŋ kënë cuöp wei?” ²⁹ Go lək ke, “Jəŋ cīt kënë acäk lëu bāk cuöp wei. Ee rök ë rot yen ë ye alëu bī jak cīt kakkä cuöp wei.”

Jethu aci ben jam ë Thuənde

(Mt 17:22-23; Lk 9:43-45)

³⁰ Go Jethu kek kəcken ye buöth jäl tēwən ke ke ret pan Galilia yic, ku cīi wic bī la raan ŋic ye. ³¹ Rin ë nīnkä ë piöc kəcken ye buöth kë bī rot luöi ye, “Manh Raan abī thön kəc bī ye nöck, ku na aköl ye nīn diäk ka bī rot jət raŋ yic.”

³² Ku aa kēc wëtde bēn deet yic, ku riöcckë bik thiëc.

Kəc Jethu buöth aaci wët tær

(Mt 18:1-5; Lk 9:46-48)

³³ Gokë yet Kapernaum. Nawən lek yet yöt, ke thiëc atuöcckë, “Yəŋö kënë tærkë wən dhël yic?” ³⁴ Gokë gup riöc ku bitkë, rin wən cieth kek, aake teer wët lən, yeŋa kamken yen dīt apēi. ³⁵ Go nyuc ku cəl atuöcckë kathiäär ku rou ku lək ke, “Piŋkë, na ye raan wic ye bī tōu tuŋj, ka dhil dhuk ciëen ku luui rin kəc ëbën.” ³⁶ Ku dām meth ku cəl akäac kenhīm ku tēu yecin yekët ku lək ke, ³⁷ “Raan manh koor cīt manh kënë lor ë rienkië, acä lor, ku raan ya lor, acie yən ye lor, ee Wä Aciŋj toc ya.”

³⁸ Nawən aköl dët ke lək Joon ye, “Raan piöc, yök aaci mony dët tiŋ keye jakrəc cuöp wei kəc gup ë rienku ku acuk pëen rin acie raanda.” ³⁹ Go Jethu lueel, “Duöckë ye pëen rin raan kəŋ looi rienkië, acii lëu bī rot guo wel ku lək ya kërəc. ⁴⁰ Rin raan cīi yo man, ee raanda. ⁴¹ Wek alək yic, raan we muöc piü ë rin ye wek kəc Raan cī ləc ku dəc, abä ariöpde yök.”

Ba raan dët thöc kërəc yic

(Mt 18:6-9; Lk 17:1-2)

⁴² Na ye raan wëŋ menh tök kam ë mīthkă ku bā maan, ka ŋuëen tənë ë raan cīt kënë, diët cī ruök yeth aləl dīt tet, ku pik wīir bī mou. [⁴³ tē cīi kāmnden ë thou thīn, ku mac acie thou akölriëc ëbën.] ⁴⁴ Ku na ye ciëndu yī cəl aloi awuöc, ke tæm wei, aŋuëen ba pīr

pīr path kek cieɛn tōk, kek tē bī yīn la cin karou ku cuet yī pan many cie thou akōlriëc ebēn. [⁴⁵ tē cīi kāmdeɛn ē thou thīn, ku mac acie thou akōlriëc ebēn.] ⁴⁶ Ku na ye cōokdu yī yāth awuōc yic, ke tēem wei, rin aɲuēɛn ba pīr pīr path ke yī ye ɲol, kek tē bī yīn la cōk karou ku cuet yī pan mac. ⁴⁷ Ku na ye nyiendu yī cōl aloi awuōc, ke ɲuēt bei. Aɲuēɛn ba rot mat bāāny Nhialic yic kek nyien tōk, kek tē bī yīn la nyīn karou ku cuet yī pan mac. ⁴⁸ Ee tēɛn arɛem yekē yōk thīn acie thōk, ē rin many pan mac acie many ye yor.

⁴⁹ Raan ebēn abī lōk ē mac cimēn ye ajuēr lōk awai.

⁵⁰ Awai apath. Ku na thōok kōu alēi ke ben dhuōk thīn kēdē? Rēērke kek awan māāth kamkun ku lakkē dōor kamkun.

10

Jethu apiōoc wēt liōōi

(Mt 19:1-12; Lk 16:8)

¹ Go Jethu jāl tēwēn ku ler Judia ku teem wār Jordan. Go kōc juēc apei ben guēr tēnē ye. Goke piōoc cimēnden thɛer.

² Go Parathī kōk bēn tēnē ye ku wīckē bik deep wēt ku thiēckē, “Na pāl raan tieɲde ke cīi path?”

³ Go Jethu bēer, “Yeɲō cī Mothith lēk we wāthɛer?”

⁴ Gokē lueel, “Acī Mothith puōl bī moc athōr liōōi gōt, ku pēl tik.”

⁵ Go Jethu dhuōk ke, “Mothith acī lōɲ kēnē gāt we ē rin wārkuan dīt aake cie yith ye lac gam. ⁶ Ku wāār tueɲ cek Nhialic kōc aaci cak moc ku tik. ⁷ ‘Ku rin ē wēt kēnē raan abī wun ku man nyāāɲ piny, ku le ker kek tieɲde, ⁸ ku keek karou aabī ya many tōk.’ Kēya aacīi ben ya rou aa tōk. ⁹ Kēya, na cī Nhialic ke puōl bī ya moc ku tik, ka cīn raan pāl ɲek kamken.”

¹⁰ Ku wēn cī kek dhuk baai, ke thiēc kōcken ye buōth ē wēt kēnē. ¹¹ Go lēk ke, “Na ye raan liōi tieɲde ku thiēk tiɲ dēt, ka cī kērac looi tēnē tiɲden tueɲ. ¹² Ku na ye tiɲ pāl muōnyde ku le mony dēt thiaak, ka cī akōr looi.”

Jethu adoc mīth

¹³ Kōc kōk aake ye mīth bēēi tēnē Jethu bī ke bēn dōoc, go kōc Jethu buōth ke lääť. ¹⁴ Nawēn la Jethu kē looi atuōocke tiɲ, ke dak puōu ku lueel tēnē ke, “Calkē mīth aabō tēnē ya, duōkkē ke pēn. Raan wīc ye bī la bāāny Nhialic yic adhīl gam cimēn ē mīth thiikā. ¹⁵ Alēk we, raan wīc ye bī bāāny Nhialic yōk adhīl wēt Nhialic gam, cimēn ye manh koor wēt kōc ke dhiēth ye gam.” ¹⁶ Ku cōal mīth yelōom ku tēū yecin kenhīim ku dōoc ke.

Raan ajak

(Mt 19:16-30; Lk 18:18-30)

¹⁷ Tēwēn jiēl Jethu geeu, ke raan riɲ tēnē ye ku gut yenhiaal piny ku lueel, “Raan piōoc path yeɲō ba looi ba pīr akōlriëc ebēn yōk?”

¹⁸ Go Jethu thiēc, “Yeɲō yīn ye lueel lōn ɲen apath? Acīn raan path, ee Nhialic ē rot yen apath. ¹⁹ Yīn aɲic lōōɲ Nhialic, ‘Duk raan nāk, duk tiɲ raan dēt kōr, duk kuēɲ wēt lueth, duk cuēr, thek wuur ke moor.’ ”

²⁰ Go bēer, “Raan piōoc, lōōɲkā aaya thek tēwāār koor ɲen agut cīt ēmēn.” ²¹ Go Jethu dōt apei, ku nhiēer ku lueel, “Ee tōk yen akēc looi, lōor ɲaac kākku wei ebēn ku gam wēū tēnē kōc ɲōɲ, yīn abī jīek la yōk pan Nhialic, ku bāār buōth ya.” ²² Wēn piɲ yen wēt kēnē, ke mēen ku jiēl ke cī puōu dak, rin ē la kajuēc apei.

²³ Go Jethu yenhom wēl kōcken ye buōth ku lēk ke, “Abī yic riel tēnē ajīek bik la bāāny Nhialic yic.”

²⁴ Go kacken ye buoath gäi ë wëlkä. Go Jethu ben ber yic tënë ke, “Miëthkië, yeñö ril yen këya bï raan la bääny Nhialic yic! ²⁵ Apuol yic bï thöröl bak with cök, tënë tē bï raan ajak la bääny Nhialic yic.”

²⁶ Gokë ñot ke gäi apei, ku thiëckë, “Na ye këya, ke yeña bï la pan Nhialic?”

²⁷ Go Jethu ke döt ku bëer, “Acii raan bï lëu ë rot, bï gam tē këc Nhialic ye kony, rin Nhialic ë këriëc ëbën lëu, acin kë dhal ye.”

²⁸ Go Pïter rot jöt ku lueel, “Na ɣo, ɣok kac cï kakkua ëbën nyään piny ku buoathku yi?”

²⁹ Go Jethu bëer, “Ee yic, ku alëk we, kuat raan cï panden nyään wei kek paan ë man ku nyiërakën, ku wun ku man ku miëthke ku kacke ëbën ë rienkië, ku rin wët Nhialic, ³⁰ cii käjuëc bï yök pan Nhialic. Abi bëëi juëc ku wämäthakën ku nyiërakën ku marakën juëc, ku mith ku dum, ku kuöc ciëñ bï ye kuöc ciëñ aabi yök aya arak buoat. Kakkä aabi yök pinynhom ë tën, ku abi pïr akölrïëc ëbën yök aköldä. ³¹ Ku kac juëc tö tueñ emën aabi döñ ciëñ, ku kac kök juëc tö ciëñ aabi la tueñ.”

Jethu ajam ë Thuonde kën yic diäk

(Mt 20:17-19; Lk 18:31-34)

³² Naɣon aköl dët Jethu kek kacken ye buoath, ku kac kök aake kuany dhël yic, ke la Jeruthalem. Ku Jethu ë tö tueñ ku buoath kacken ye buoath ke cï nhiiim mum. Ku kac awën biöth, ke cï riöc. Go Jethu atuöccke kathiaär ku rou ben caal tēden röt, ku lëk ke kë bï rot la looi tënë ye. ³³ Ku lëk ke, “Emën, ɣok aala Jeruthalem tē bï Manh Raan la däm ku ɣëth bäny Itharel nhiiim, ku kac piöc ë lööñ. Ku abik tēm thou, ku thönkë bënyraknhom Roma mac baai bï la nöc. ³⁴ Ku abik läät ku buikë, ku ñuutkë ku thatkë, ku näkkë, ku na ye nin kadiäk cök, ka bï pïr ku jöt rot rañ yic.”

Käk wïc Jemith ku Joon

(Mt 20:2-28)

³⁵ Naɣon thëëi ke Jemith ku Joon wëët Dhubedi bö tënë Jethu, ku luelkë tënë ye, “Raan piöc, awicku ba ɣo luöi kë buk thiëc tënë yi.”

³⁶ Go Jethu ke thiëc, “Yeñö wiëckë ba looi tënë we?” ³⁷ Gokë dhuk ëlä, “Të nyuc yin thönydu nhom dieckdu yic nhial, ke yi cöl ɣo aa nyuc kek yi, raan tök löñ cuëc, ku raan dët löñ cam.”

³⁸ Go Jethu lëk ke, “Wek aa kuc kë thiëckë, ɣen abi bañ apei ë ninkä ku ɣen abi nöc. Lëukë bäk gum cimëndië?”

³⁹ Gokë bëer, “Alëuku.” Go Jethu lëk ke, “Na cökkë we nöc ayic, ka lëukë bäk gum, ⁴⁰ ku acie ɣen la riel ba raan nyuc köñdiën cuëc ku köñdiën cam kuany, ee Nhialic yen abi ke yiëk kacken cï giüer ke.”

⁴¹ Nawën le atuuc kök kathiaär piñ, ke riääk puöth tënë Jemith ku Joon. ⁴² Go Jethu ke cöl ëbën ku lueel, “Aniëckë löñ kac cï gam bik aa bäny kac cie kac Itharel aala riel kac nhiiim, ku acii path bäk ciët ke. ⁴³ Ku kënë acii rot bï looi kamkun. Raan wïc ye bï ya raandit kamkun adhil rot dhuök piny bï ya luui rin kac kök. ⁴⁴ Ku na ye raan wïc ye bï ya bëny kac nhiiim, ka dhil ya aluañ kac ëbën. ⁴⁵ Cimën Manh Raan aya akëc bën bï kac bën loony, aci bën bï kac bën kony, ku gam wëike bï kac juëc waar thou yic.”

Jethu akony cöör bï daai

(Mt 20:29-34; Lk 18:35-43)

⁴⁶ Go Jethu kek kacken ye buoath, ku kac juëc kök yet gen Jeriko. Kaam wën jiël kek geeu, ke mony cöör ë kac lim, cöl Timawuth ë rëër dhël ɣou ke lim. ⁴⁷ Nawën piñ löñ cï Jethu raan pan Nadharet ɣëët, ke cöt röl dit, “Bëny Jethu yin arjäät apei. Yin ë wën Debit cï Nhialic tooc. Kony ɣa.”

⁴⁸ Go kac kök rël ku yöökkë bi biët, go ñot kiu apei, “Wën Debit kony ɣa.”

⁴⁹ Go Jethu köc ku lueel, “Cöolkë.” Gokë cöl, “Jöt rot, yin aye bëny cöl.”

⁵⁰ Go rot puur abä alanhden acuat lööny wei yeköu ku riñ tënë Jethu.

⁵¹ Go Jethu thiëc, “Yejö wic ba looi tēnē yī?” Go cəər lueel, “Bānydiē, awiēc ba bēn daai.”

⁵² Go Jethu lēk ye, “Ləər, gamdu aci cəl apuəl.” Go daai nyin yic, ku buəoth Jethu.

11

Jethu aci la Jeruthalem ke ciēm yai

(Mt 21:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

¹ Nawēn nīn kōk cōk ciēen, ke Jethu kek kōcken ye buəoth la Jeruthalem. Ku tēwēn cī kek thiōk kek Bethpeec ku Bethani, tēthiāak kek gōn Olip, ke Jethu tooc kōcken ye buəoth karou tueŋ, ² ku lēk ke, “Lak bēi tō tueŋ yiic ku tē yeet wek, ke wek aabi akaja cīn raan cī kaŋ cath ye yōk ke mac. Luənykē ku bēiikē. ³ Na le raan thiēc we, ke luəkē, awic Bānyda, ku abi dhuk ēmēn thiin.”

⁴ Gokē la ku yōkkē manh akaja ke mac yōt thok, dhēl yəu. Tēwēn lony kek ye, ⁵ go kōc ke kāac tēthiōk ke thiëc, “Yejö luəkē, lony wek manh akaja?” ⁶ Gokē lēk ke cīt tēwēn cī Jethu ke than thīn. Go pāl ke ku jiēlkē. ⁷ Gokē manh akaja yāth tēnē Jethu ku kumkē kōu alāthken, ku nyuc Jethu yekōu. ⁸ Kōc juēc aacā alāthken thieth dhēl yic, ku kōc kōk aacā ayōr tiim dhoŋ dum yiic, ku thiethkē ke dhēl yic aya.

⁹ Go kōc ke tō yenhom tueŋ, ku kōc ke buəoth Jethu, yai looi ku yekē wak əlä, “Lecku Nhialic! Bēny dōc raan bō ē rienku,

¹⁰ Nhialic dōc bāāny wāda Debit bō! Lecku Nhialic!”

¹¹ Ku jəl la Jeruthalem ku bek luaŋ Nhialic ku ciēeth kēriëc ēbēn. Nawēn cī piny guo cuəl, ke dhuk Bethani kek atuōōcke kathiāär ku rou.

Jethu aci tim wak bi riau

(Mt 21:18-19)

¹² Nayōn nhiäk, tēwēn jiēl kek Bethani, Jethu ē nēk cōk. ¹³ Nawēn ke tīŋ tim cīt ŋaap ke cī nhom thiāŋ ayōr, go la cəl bi yōk ke cī luək. Nawēn le yet ke yōk ke ayōr kepēc, rin tēden ye yen luək aŋoot. ¹⁴ Go Jethu lueel, “Acīn raan kōŋ miēthku ben cam lanayōn.” Ku wēt kēnē ēci kōcken ye buəoth piŋ.

Jethu aci la luaŋ Nhialic

(Mt 21:12-17; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹⁵ Nawēn lek yet Jeruthalem, ke Jethu la luaŋ Nhialic, ku cop kōc kōŋ yaac ayeer kal luaŋ Nhialic yic. Ku wel agen kōc war wēu yiic, ku thōc kōc yōc wei ē kuōr.

¹⁶ Ku cī kuat raan la kē muk pāl bi ret luaŋ Nhialic lōm.

¹⁷ Ku jəl kōc piōc, “Acī gōt əlä athōr thēer wēl Nhialic yiic, ‘Luaŋdiē aci looi bi ya tēn ye kōc wuōt ēbēn rōōk thiin, ku yeen acāk wel bi ya luaŋ cuēr.’ ”

¹⁸ Wēt kēnē aci kōc kāk Nhialic ku kōc piōc lōōŋ piŋ ku wickē dhēl nēk kek ye. Ku keek aake cī riōc Jethu rin cī kōc ēbēn puōth miet piōcde yic.

¹⁹ Nawēn la thēi bēn, ke Jethu kek atuōōcke jiēl geeu.

Atuuc Jethu aaci tim wäär tiŋ ke ci riau

(Mt 21:20-22)

²⁰ Nayōn nhiäk dēēt, tēwēn kueny kek dhēl yic, ke ke tīŋ tim cīt ŋaap wäär cī Jethu wak ke cī riau. ²¹ Go Pīter kēwäär cī Jethu lueel tak ku lueel, “Raan piōc tīŋ tim wäär ca wak aci riau.”

²² Go Jethu bēer, “Gamkē Nhialic. ²³ Wek alēk yic, na le raan yōōk gōn kēnē, cuat rot wīir, ku cī diu ku gēm lōn bi kē cī lueel rot looi, ka tīŋ rot. ²⁴ Kēya, alēk we, kuat kē thiēc tē rōōk yīn, gam lōn bi yīn ye yōk, ku kē wic aba yōk. ²⁵ Ku tē rōōk yīn, ke yī pēl wēt piny tēnē raan dēt, rin bi Nhialic adumuōmku pāl piny aya. [²⁶ Na cīi wēt ye pāl piny tēnē kōc kōk, ke Nhialic aci awācdu pēl piny.”]

Bäny Itharel aa riel Jethu yööṅ yic

(Mt 21:23-27; Lk 20:1-8)

²⁷ Gokë ben dhuk Jeruthalem, ku tēwën cieth Jethu kal luanṅ Nhialic yic, ke bānydit kāk Nhialic ku kōc piöoc ë lööṅ ku jəl aa kōcdit baai, bö tēnē ye. ²⁸ Ku thiëckë ëlä, “Ee yin ye riel ṅö tō yiguṅp ye yin luui kēlä? Ku yeṅa yik yi ë riel kēnē ba keek aa looi?”

²⁹ Go Jethu bëër tēnē ke, “Wek aba thiëc wēt kēnē aya, na bëër kë, ke wek aba lëk raan cā yiëk riel ye ṅen kākka looi.” ³⁰ Lëkkë ṅa, “Joon raan kōc muṅc nhüim, yök riel yen kōc gām lökwëi tēnē Nhialic, aye rielde ë rot?”

³¹ Gokë guëek yic kamken ku luelkë, “Na luelku, ‘Ke yök tēnē Nhialic,’ Ka thiëc, ‘Aye ṅö këc wek wētde gam?’ ³² Ku na luelku, ‘Ke rielde ë rot,’ ke ṅok aa jōny keek rin cī raan ëbën ye gam.” ³³ Gokë dhuök Jethu, “Akucku.”

Go Jethu lëk ke, “Na ye këya, ke wek aacā lëk riel ye ṅen kākka looi.”

12

Jethu aci jam ë waal bi rëec bāny nyuṅoṅth

(Mt 21:33-46; Lk 20:9-19)

¹ Nawën ke Jethu jam waal tēnē kōc man ye ëlä, “Monytui ëci dom looi ku cum yic tiim ë luok ku rök. Ku looi tēn ye mīth tim guör thīn bik ya möu. Ku wec kät piny. Ku jəl dom riöp yic kōc kōk, ku le ken y wun dët. ² Nawën le tē cī tiim luok thöṅ, ke tooc aluṅnyde tēnē ke bik la gām abäkke. ³ Gokë alony dām ku thatkë ku copkë ciëen yecin. ⁴ Go raan la dom alony dët ben tooc, gokë yup nhom, ku baṅkë apei. ⁵ Go alony dët ben tooc, gokë nök, ku jölkë aloony kōk aa that ku näkkë aloony kōk. ⁶ Ku ë manhde yen ëci jal döṅ bi ben tooc. Go jəl tooc ku lueel, ‘Aṅiëc abik la theek,’ ⁷ Go kōc awën cī riöp dom yic lueel ë kamken, ‘Kēnē ë manh raan la dom, bi kāṅ lök thōn aköldä. Bäk näkku ku kākka aabi döṅ kek ṅo!’ ⁸ Gokë dām ku näkkë ku cuetkë guäpde wei.”

⁹ Ku jəl Jethu ke thiëc, “Yeṅö bi raan la dom looi? Abi bën ku nök kōc awën cī riöp dom yic. Ku riöp dom yic kōc kōk. ¹⁰ Këckë wēt cī göt athör theer wël Nhialic yic kēnē kaṅ kueen?

‘Mën wäär yen cī atëët kuc, yen aci bën a mën ril apei.

¹¹ Kēnē ë ye luoi Bëny, ayeku tiṅ ke path ku dhëṅ ṅonyin!’ ”

¹² Go bāny Itharel puöth dak ku wickë bik dām, rin acik ṅic lōn jīëem Jethu ë rienken. Ku rin riöc kek kōc juëc tō thīn, gokë puöl ku jīëlkë.

Jethu awic bi wëṅ wët ajuër

(Mt 22:15-22; Lk 20:20-26)

¹³ Go kōc ke man Jethu, Parathī kōk, ku kōc Antipäth Yërot tuṅc tēnē ye bik la wëṅ, bi wët rac lueel. ¹⁴ Ku bik ku luelkë tēnē ye, “Raan piöoc, aṅicku yin ë jam yith. Yin acie diëer kāk ye kōc kōk tak. Ku yin acie diëtten ye kuëc nhom. Ku yin ë kōc piöoc bik kāk wic Nhialic looi dhël la cök. Lëk ṅo na ye täktäku, buk ajuër dhiel aa gam, ṅok kōc Itharel tēnē Cithër Bënyṅaknhom, kua cuk bi gām ye?”

¹⁵ Ku Jethu ëci ruënyden ṅic, ku bëër, “Yeṅö wic wek ye bäk ṅa deep ë wët? Bëëikë ë wēnh kēnē ba tiṅ.”

¹⁶ Gokë jal yiëk wëëth. Goke thiëc, “Ye nhom ṅa, ku ye rin ṅa kākka cī giëet wëëth köu?” Gokë bëër, “Aa kāk Cithër Bënyṅaknhom.” ¹⁷ Go Jethu lëk ke, “Gämke Cithër Bënyṅaknhom këde, ku gämke Nhialic këde.”

Gokë puöth dak rin cī Jethu ruënyden ṅic.

Nhialic abi kōc cī thou cōl aa ben pīr

(Mt 22:23-33; Lk 20:27-40)

¹⁸ Nawën ke kōc kōk akut Thaduthī. Akut cū ye ye gam lōn bi Nhialic kōc cī thou ben cōl apīr, bö tēnē Jethu ku thiëckë ëlä, ¹⁹ “Raan piöoc, Mothith aci löṅ göt ëlä tēnē ṅo, ‘Na

thou wämënh ë raan, ku nyiëñ tik piny ke cïn mïth, ke wämënh koor ala yöt tik bï mïth dhiëeth yön mënhe.’ ²⁰ Na thöörku lon tö mïth tik thïn kadhorou. Ku thiëk wën dït ku thou ke cïn mïth. ²¹ Go wën buöth ye la yöt tik ku thou aya ke cïn mïth cï dhiëeth. Ku loi kënë rot aya tënë mënhe ye kek diäk. ²² Ku looi rot këya tënë wämäthakën kök, keek ëbën kadhorou acïn mïth cïk nyään piny. ²³ Ku lek tueñ ku thiëckë, tē le kōc cï thou röt jöt aköldä, bï ya tïñ ña rin cï yen rëer ke ke ëbën kadhorou?”

²⁴ Go Jethu bëer, “Wek aa kōc ril nhïim cïn kë ñieckë, rin cïi wek wël cï göt athör theer wël Nhialic yic ye gam. Ku acäk ye gam aya lon bï Nhialic kë ye lueel ka bï looi, lëu bï looi. ²⁵ Rin tē le kōc cï thou röt jöt, aacïi bï thiëek ku aacïi bï thiaak, aabï rëer kecït atuuc nhial. ²⁶ Ku na ye rin wët bï kōc cï thou röt jöt, ke we këc athör cï Mothith göt kueen rin bun dëp, tēwäär cï Nhialic jam tënë ye ëlä, ‘Yen ë Nhialic Abaram, ku Ithäk ku Jakop.’ ²⁷ Kōc cï thou ke ñic Nhialic aa pïr alanden. Yeen ee Nhialic kōc pïr, ku kōc cï thou aya. Acäk wuöc!”

Löñ ril lëu bï theek kam ë lööñ
(Mt 22:34-40; Lk 10:25-28)

²⁸ Raan piöc lööñ kōc Itharel ë tö thïn tēwën teer Jethu wël kek Thaduthï. Na le tïñ ke Jethu ye wëlken ñieck bëer, go bën tënë ye ku thiëc, “Ye löñ nen yen ril apei kam lööñ?”

²⁹ Go Jethu bëer, löñ ril akïn, “Pïeñkë kōc Itharel, Bányda ë Nhialic ku ee tök. ³⁰ Nhiar Bëny, Nhialicdu puöu ëbën, ku wëiku ëbën, ku nhiamdu ëbën, ku riëldu ëbën. ³¹ Löñ dët ril ye kek rou akïn, yïn adhil raan dët nhiaar cïmën nhieer yïn rot. Acïn löñ dët ril apei wär ë lööñkä karou.”

³² Go raan piöc ë lööñ lueel tënë Jethu, “Ee yic raan piöc cït tē ca luël ye, acïn Nhialic dët, Nhialic ë tök. ³³ Ku raan adhil Nhialic nhiaar piände ëbën, ku nhiamde ëbën, ku riëldu ëbën. Ku adhil raan dët nhiaar cïmën nhieer yen rot. Lööñkä karou kek adhil ë theek, tēn tē bï Nhialic näk yök ku dor ë yïik nhïim.”

³⁴ Wën tïñ Jethu ye ke cï bëer apath, go lëk ye, “Yïn acï mec kek bäany Nhialic.” Ku tēen acïn raan kam kōc man Jethu cie ben thiëc.

Jethu acï kōc piöc lon yen raan ë tooc Nhialic
(Mt 22:41-46; Lk 20:41-44)

³⁵ Tēwën piöc Jethu luan Nhialic, ke lueel, “Añieckë lon ye kōc piöc ë lööñ kōc Itharel ye lueel lon Raan cï lōc ku dōc, abï ya raan dhiënh Debit? ³⁶ Debit guöp ëcï Wëi Nhialic yöök bï lueel ëlä,

‘Acï Nhialic lueel tënë Bánydië, “Nyuc ë tēn kōñdiën cuëc, yet tē bï yen kōc aterdu dhuök ciëen yicök.” ’

³⁷ “Ye kädë ye Raan cï lōc ku dōc manh Debit, ku yeen aye Debit cōl ‘Bánydië?’ ”

Jethu alëk kōc bik röt tiit kōc gët lööñ Itharel
(Mt 23:1-36; Lk 20:45-47)

Ku kōc juëc awën cï wët Jethu piñ aacï puöth miest. ³⁸ Tēwën piöc yen ke ke lueel, “Tietkë röt, ku duökkë kōc piöc lööñ kōc Itharel ye kiëët. Kōc cath kek alëthken dït bär, röt teem yön yōc yic bï ke aa muöth athëek. ³⁹ Ayekë nhiaar bik nyuc tueñ thōc kōcdit tēn amat, ku yön path aköl yai, ⁴⁰ ku keek aa kāk lëer tuöör nyïn, ku röökkë apei bik kōc wëñ lon puöth kek. Kōckä, aabï tēm awuöcdit tet apei!”

Ajuër lëer
(Lk 21:1-4)

⁴¹ Tēwën cï Jethu nyuc tē ye wëeu juaar thïn luan Nhialic, ke döt kōc juëc wëeu cuat kënë ajuër yic. Ku kōc juëc ajiëek aake cï wëeu juëc ya tääu thïn. ⁴² Nawën ke lëer anäj bö ku cuet wëeu reen lik thïn. ⁴³ Go Jethu lueel tënë kōcken ye buöth ëlä, “Wek alëk yic,

lëer kënë aci Nhalic keden ci juaar nhiaar tēnē kəc kək ebēn. ⁴⁴ Rin keek aa cik juaar wëeuken juēc yiic, ku yen anjājē, aci kënë bi yen pīr dhuəl thīn ebēn.”

13

Luaŋ Nhalic Jeruthalem abi thuör piny

(Mt 24:1-2; Lk 21:5-6)

¹ Tëwēn jiēl Jethu luaŋ Nhalic, ke lueel raanden tōŋ ye buəŋth tēnē ye, “Raan piöoc, tiŋ, ye luaŋdit dhëēŋ nō kënë!”

² Go Jethu bëer, “Yöötdit dhëŋ ye tiŋkä, aabi thuör piny ebēn, ka cīn alēl tōŋ bi kööc alēl dēt nhom.”

Acī Jethu lək atuöccke lōn bi ke maan

(Mt 24:3-14; Lk 21:7-19)

³ Tëwēn rëer Jethu gōn Olip nhom, ke cī yēnhom wēl luaŋ ē Nhalic, ke thiēc Pīter ku Jemith ku Joon ku Andria wēn rëer kek ē röt. ⁴ “Lək yo, ye nēn bi kënë rot looi? Ku yēŋō bi ye nyuəŋth lōn cī tēn bi kəkək röt looi thiök?”

⁵ Go Jethu lək ke, “Tiērkē nhīm ku duökkē röt cōl aduōŋ. ⁶ Kəc juēc aabi bēn ē rienkiē, ku ye ŋək lueel, ‘Ke ŋen Raan cī lōc ku dōc,’ ku aabi kəc juēc duōŋ. ⁷ Tē tiŋ wek tōŋ ke loi röt aköldä, bi dhiēth ayī kəc wuōn tōk röt nōk, ke duökkē diēer, kəkək adhil röt looi. Ku käreç kək aabi röt looi aya, ku acie lōn cī thök ē piny bēn. ⁸ Rin kəc paan tōk aabi kēnhīm tuööm ku thērkē, ku wuōt aabi thōr kamken. Ayiēkyiēk piny juēc aabi röt looi bëi juēc yiic. Ku cōŋdit apeī abi tōu thīn. Kəkək kek aa kək tuēŋ.”

⁹⁻¹⁰ Ku lək Jethu atuöccke, “Wēt Nhalic abi kaŋ lək kəc ē pinyhom ebēn, ke thök ē piny kēc bēn. Muökkē wenhīm bāk puōth riel käreç bi we yök yiic. Wek aabi kööc bāny nhīm ē rienkiē bāk ke lək Wēt Puəth Yam. ¹¹ Ku tē dōm we ku ŋēth we luk yic, duökkē diēer tē bi wek la jiēm thin. Lak tuēŋ ke we piöoc wētdiē pinyhom ebēn rin acie wek jam, ee Wēi Nhalic.” ¹² Ku ben Jethu lueel, “Raan kek wāmēnh aabi röt aa gaany bik röt cōl anāk. Ku wārken mīth aabi mīthken luōm, ku mīth aabi kəc ke dhiēth ke luōm bi ke cōl aa nāk aya. ¹³ Kəc ebēn aabi we maan rienkiē. Ku raan bi ye puōu dēt agut tē bi yen thou, abi pīr akōlriēc ebēn.”

Kërēc bi rot looi tēnē kəc Jeruthalem

(Mt 24:15-28; Lk 21:20-24)

¹⁴ Piēŋkē alək we aya, “Ala akōl bi wek kērac apeī tiŋ. (Raan kuēn adhil wēt kënë deet yic.) Na rëer Judia ku tiŋ ē kënë, ke yīn adhil riŋ gat nhīm roor ba la thiaan.

¹⁵⁻¹⁶ “Ku raan tō dom yic aciī ben dhuk baai bā alanhde la lööm. Ku raan rëer ayeer, aciī ben la yōt bi la guik kē nyiēi. ¹⁷ Diäär liēc ku diäär muk mīthkor aabi gum apeidit ye nīnkä. ¹⁸ Röökkē bi röt cīi loi wiir yic rut. ¹⁹ Kəc aabi gum apeī ye nīnkä, gum kēc kē kaŋ yök tēwäär cek Nhalic kəc agut cīt emēn. Ku aciī rot bi ben looi. ²⁰ Na kēc Bēny looi bi nīnkä cōl alik, ŋuōt acīn raan cī pīr. Ku rin kōcken cī kuany, aci nīn cōl alik.

²¹ “Wek alək kënë, ‘Na le raan yōök we tiēŋkē Raan cī lōc ku dōc kīn,’ tēdē ke lueel, ‘Tiēŋkē yen akan!’ Ke duökkē gam. ²² Rin kəc juēc abi bēn ku lueel ŋək, ee ŋen Raan cī lōc ku dōc, ku lueel raan dēt ē ŋen raan kək Nhalic tiŋ, ku looi kārīl apeī kəc göi. Ku märkē kəc kək cī Nhalic kuany, tē lēu kek ye. ²³ Tietkē röt, kēriēc ebēn alək we emēn bāk wenhīm tiit kək bi bēn!

Akōl bi Manh Raan bēn

(Mt 24:29-31; Lk 21:25-28)

²⁴ “Awiēc ku bāk ŋic aya, ye nīnkä, tē cī kəc jal gum apeī, akōl abi kum nyin bi piny cuōl, ku pēi aciī bi ruēl. ²⁵ Kuēl aabi röt yāäk ku löönykē. ²⁶ Ku Manh Raan abi tiŋ ke bō pial yiic kek diik ku riēdit apeī. ²⁷ Ku yēen abā atuuc nhial tooc bik kōcken cī lōc kuōt yiic pinyhom ebēn.

²⁸ “Ŋieckë ë kënë tim cīt ŋaap, tē looi yen yöök ku looi yith, ke kër aci thiök. ²⁹ Këya, tē tiŋ wek kakkä ke loo röt, ke ŋieckë lön cī yen thiök apei. ³⁰ Alëk we, wek aaciī bī mää r tē cök kakkä röt looi. ³¹ Nhial ku piny aabi liu, ku wëtdië aciī bī kaŋ mää r.

Rëër yī cī rot guiir

(Mt 24:36-44)

³² “Acin raan ŋic aköl bī kakkä röt looi. Na cök atuuc nhial, ayī Wënde, ka cik ŋic, ë Wä rot yen aŋic ye. ³³ Rëërkë we cī röt guiir rin wek akuc aköl bī kënë rot looi. ³⁴ Kënë, aciī kënë rot looi tënë raan la keny, ku nyiëŋ aluöonyke baai, ŋek ke luöide. Ku lëk raan cī nyiääŋ baai thok bī rëër ke tit akölaköl. ³⁵ Këya, wek adhil rëër we tit aya, rin acäk ŋic yen tē bī Bánydun bën thīn, lön bī yen bën thëëi, ku lön bī yen bën wëër ciel yic, ku lön yen dhiën thön ajith, ku lön yen nhiäknhiäk ë rial. ³⁶ Na guö bën, ke we cä yök we nin. ³⁷ Kë ya lëk we, alëk koc ëbën. Rëërkë we tit, ke we tir nhiim!”

14

Amat nëk Jethu

(Mt 26:1-5; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

¹ Nin karou Yan Ayum cīn yic luou nhom tueŋ, kacdit kāk Nhialic ku koc piöoc lööŋ aake wic tē bī kek Jethu dëep thīn, bīk dām ke kuc ku näkkë.

² Ku luelkë, “Acuk dām aköl yai, yok aabi tiit bī koc juëc kaŋ jäl, rin na dāmku ku näkku, ke koc ŋoot yai yic, tädë ke koc juëc aa thär kek yo.”

Maria aci tē theek yen Jethu thīn nyuöoth

(Mt 26:6-13; Jn 12:1-8)

³ Ku tēwën rëër Jethu Bethanī pan raan atuet cöl Thaimon, tēwën mīth yen, ke tik bö kek töny koor cī cuëc ë tiöm ril la yic miök ŋir cöl naar, ye yöoc wëü juëc apei. Ku kuem thok ku luuŋ miök Jethu nhom ëbën. ⁴ Go koc kök ke rëër thīn puöth dak ku jicemkë kamken. “Yeŋö tuuk yen miök ŋir? ⁵ Miök ŋir kënë ŋuöt aci yaac wëü juëc wär wëü ye dām raan ë ruöön tök, ku yik wëü koc ŋöŋ.” Ku nyienykë tik apei.

⁶ Go Jethu luel, “Pälkë, yeŋö nyieeny wek ye? Acī këpath looi tënë ya. ⁷ Rin koc ŋöŋ aabi rëër kek we akölaköl. Ku na wiëckë bāk ke kony ka luöikë. Ku yen aciī bī rëër kek we akölaköl. ⁸ Tiŋ kënë, aci kē lëu bī looi tënë ya looi. Acī bën bā bën tōc bī guäpdië guiir bī jal thiök. ⁹ Wek alëk yic, kuat tē bī Wët Puöth Yam piöoc thīn pinyinhom, kē cī tiŋ kënë looi, abi ya luel bī ye a tak.”

Judath aci Jethu yaac

(Mt 26:14-16; Lk 22:3-6)

¹⁰ Nawën ke Judath, raan töŋ atuuc kathiäär ku rou, la tënë kacdit kāk Nhialic bī Jethu la luöm tënë ke. ¹¹ Gokë puöth miët apei wën piŋ kek wëtde, ku thönkë lön bī kek ye gäm wëü juëc. Ku jöl tē bī yen Jethu dām thīn wic.

Jethu aci miëth yai cam kek atuööcke

(Mt 26:17-25; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 13:21-30)

¹² Nawën aköl tueŋ Yandit Ayum cīn yic luou, nëk amël rin yai, ke Jethu thiëc kacken ye buöoth ëlä, “Ye tēnen wic yin yo buk miëth yai la guiir thīn?”

¹³ Go Jethu kacken ye buöoth tooc karou ku lëk ke, “Lak geeu Jeruthalem, ku wek abi röm kek raan yëc tööny piu, biaathkë, ¹⁴ pan le yen thīn, ku lëkkë raan la baai. Aye Raan piöoc luel, “Ye yön nen bī yen miëth yai cam thīn yok kockiën ya buöoth?” ¹⁵ Ku abi we nyuöth yön nhial lääu yic cī guiir yic. Guiërkë miëthda ë tēën.”

¹⁶ Go koc ye buöoth jäl ku lek geeu Jeruthalem, ku yökkë keriëc ëbën cīt tēwën cī Jethu ye lëk ke thīn. Ku jölkë miëth yai guiir.

¹⁷ Nawën la thëi bën, ke Jethu bö kek atuööcke thiäär ku rou. ¹⁸ Tēwën mīth kek, ke luel Jethu, “Wek alëk yic, raan tök kamkun abä luöm ku ë raan mīth kek ya.”

¹⁹ Gokë puõth riääk ku jolkë gai ku thiëckë tök-tök, “Makei! Ye yic? Ye yen?” Ku riëëkkë puõth apei.

²⁰ Go Jethu bëër, “Ee raan tök kamkun wathiäär ku rou, raan yecin rek aduök yic kek ya. ²¹ Ee yic, Manh Raan abı nõk cıt tē cı gät ye rienke athör theer wël Nhialic yiic. Ku raan bı ye luom abı gum apei. Ku anuëën tēnē ye diët kēc cak dhiëeth.”

Guirku röt apath buk guöp Bëny röm
(Mt 26:26-30; Lk 22:14-20; 1Kor 11:23-25)

²² Tëwën mıth kek, ke Jethu lõm ayup ku dōoc, ku beny yic ku gēm ke ku lueel, “Lōmkë kēnē, ku camkë, kēnē ee guäpdië.”

²³ Ku lõom aduñ cı thiän muön abiëc, ku leec Nhialic ku gēm ke, ku dëkkë thın ebën, ²⁴ ku lueel tēnē ke, “Kēnē ë riemdië, riem ë döör kek Nhialic, bı kuër rin kōc ebën. ²⁵ Alëk we, yen acıı bı ben dek muön abiëc pinynhom tēn kek we, yet aköl bı yok ye dek yodhie pan Nhialic.”

²⁶ Nawën cık jal thök ke ket waak, ku lek gōn Olip cök.

Jethu acı kē bı Pıter ye jai lueel
(Mt 26:51-35; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

²⁷ Ku lueel Jethu tēnē ke, “Wek kackië, wek aabi kat ya cimën kēwäär cı göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, ‘Yen abä abiöök cöl anak ku amël abı wæer.’ ²⁸ Ku tē cı yen jot ran yic, ke yen abı kan la Galilia ba we la tiit thın.”

²⁹ Go Pıter lueel tēnē ye, “Yen acıı bı kat tē cök kōc ebën kat!”

³⁰ Go Jethu lueel tēnē ye, “Alëk yı, ë wëër kēnē, ke thōn ajıth kēc kiu rou, yın abä jai arak diäk.”

³¹ Go Pıter dhuök ye, “Na cök ya nõk kek yı, ke yın acä bı kan jai.” Ku lueel atuuc kök ebën këya.

Jethu aröök ke ñic lõn bı ye nõk
(Mt 26:36-46; Lk 22:39-46)

³² Nawën ke Jethu kek kōcken ye buoath la tē ye cöl Jethemani, ku lueel tēnē ke, “Nyuöockë tēn ku yiënkë, yen ala röök.” ³³ Ku cöl Pıter ku Jemith ku Joon bık la kek ye. Ku jöl rëer ke nēk atiëël, ku dhiëeu apei yepuöu. ³⁴ Ku lueel tēnē ke, “Yen adhiu puöu apei, ee thou guöp. Rëërkë tēn ku yiënkë.”

³⁵ Ku le tueñ tēthin-nyoat, ku rëëny rot piny ku röök ëlä, “Na lëu rot, ke kërëec tit ya acıı bö.” ³⁶ Ku lueel, “Wä, yın ë keriëec ebën lëu, nyaai ë kërëec kēnē tēnē ya. Ku acie wët piändië ë wët piändu.”

³⁷ Nawën ke dhuk tēnē ke ku yökke ke nın.

Go lueel tēnē Pıter, “Thaimon, niënkë? Cäk yiën tēthin-nyoat?” ³⁸ Ku lueel tēnē ke, “Yiënkë ku röökkë bı we cıı them jakrec. Puöu ë gam ku guöp acın riel.”

³⁹ Ku ben jal ku le röök cimën awën. ⁴⁰ Go ben dhuk tēnē ke, ku ben ke yök ke nın, rin cı nın ke göök apei. Ku muumkë nhıim kē bık lëk ye, rin cı kek gup riöoc.

⁴¹ Nawën dhuk tēnē ke kēn ye kek diäk, ke thiëec ke, “Ñot we nın! Läänkë? Ñiëckë lõn cı tēn nın thök, tiënkë Manh Raan acı luom kōc rec. Emën, tē bı ye jal thōn kōc rec acı yëet. ⁴² Raan cä luom acı bën. Jatkë röt, lokku buk röm.”

Jethu acı dōm
(Mt 26:47-56; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

⁴³ Tëwën not jıem yen, ke Judath raan ye kek thiäär ku rou bö ke cath kek kōc juëc muk paal ku atuel, ke cı kōcdıt kāk Nhialic, ku kōc gät lööñ, ku kōcdıt baai tooc. ⁴⁴ Ku Judath ëcı kōc awën cath kek ye, lëk tē bı kek raan wickë bık bën dōm ñiëc thın, ëlä, “Raan ba muõth ku ciëem yen ë raan wiëckë, damkë ku kuathkë ku tietkë röt ë kacke apath.”

⁴⁵ Kaam wën yëet Judath, ke la tēnē Jethu nyin yic ku lueel, “Bëny.” Ku muöõth ke ciim. ⁴⁶ Gokë dōm ku derkë. ⁴⁷ Go raan tök kam kōc ye buoath wën kääc thın palde miëet bei

ku tök alony lui pan raandit käk Nhialic yic abī tæem wei ⁴⁸ Go Jethu ke thiëec, “Cäk bën we muk atuel ku paal bäk ya bën däm. Cäk tak lön ye yen raan kəc rum? ⁴⁹ Yen ë rëer ke we akölaköl ya piöoc luaj Nhialic, ku wek aa kəc ya däm. Ku kënë aci rot looi ë rin bi kë ci göt athör thæer wël Nhialic yiic yenhom tiænj.”

⁵⁰ Ku jöl kacken ye buoath nyään piny ku ketkë. ⁵¹ Ku riënythii dët cej alanh acuat ë buoath Jethu. Nawën wïc kəc awën kuath Jethu bik däm, ⁵² ke nyiëej alath kecin ku ket kecin kë cej.

Jethu aci yäth luaj bány Itharel yic

(Mt 26:5-68; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

⁵³ Ku jölkë Jethu yäth pan Kaipa luk yic, ci bány käk Nhialic ku kəc piöoc lööj, ku kəcđit baai kenhüim mat thïn. ⁵⁴ Ku Piter ë biöth ke mec kəc cök ciëen agut tē yeet yen luk yic. Ku nyuuc bi yoc aya tēwën yoc kəc bány tiit thïn. ⁵⁵ Bány käk Nhialic aake ci nyuc bik Jethu wïc guöp awuoc ci looi, rin bi kek ye tēm thou, ku acin awuoc cik yök. ⁵⁶ Kəc juëc aake ci Jethu luom ë lueth ku wëlken akëc röm.

⁵⁷ Nawën ke kəc kök jöt röt, ku lueelkë luenh kënë Jethu guöp. ⁵⁸ Acuk piñ ke lueel, “Yen abī luaj Nhialic ci raan looi kënë thuör piny, ku na ye aköl ye nin diäk, ke yen abī dët buth nyiende, ke cie kënë ë looi raan.” ⁵⁹ Agut ke aya aa kəc wëlken röm.

⁶⁰ Go Kaipa rot jöt kenhüim ku thiëec Jethu, “Cin kë dhuk nhom wël ci lueel yiguöpka yiic?”

⁶¹ Go Jethu biet ku cii jam. Go Kaipa ben thiëec, “Ye yök yipuöu ye yin Raan ci lac ku dac, Manh Nhialic yeku door?”

⁶² Go Jethu bëer, “Ee yen, ku wek aabi Manh Raan tiñ ke ci nyuc cuëny Nhialic ñic kãj looi ëbën, ku bii ke pial nhial.”

⁶³ Go Kaipa aläthke ret yiic yeköu ku lueel, “Yenjö ñot wicku kəc kök bi ben jam käk ci looi. ⁶⁴ Wek aci tē tön yen Nhialic thïn piñ. Yenjö yen wëtdun?” Gokë mat yic kedhie bi dhiel nöck.

⁶⁵ Ku jöl kəc kök Jethu aa ñuööt. Ku derkë nyin ku guutkë kecin ku yöökkë, “Mæek raan yi gut.” Ku däm apuruuk ku biëkkë.

Piter ajei Jethu

(Mt 26:69-75; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18, 25-27)

⁶⁶⁻⁶⁷ Tēwën rëer Piter piiny ke yoc mac, ke nyan lui pan Kaipa bö. Ku tēwën tiñ yen Piter, ke döt apei ku lueel, “Yiin aya, yin yi rëer kek Jethu raan Nadharet.”

⁶⁸ Go jai, ku lueel, “Yen aci raandun ye lueel ñic dien. Ku kë ye lueel acä cak deet yic aya.” Ku ler ayeer. Ku kaam thiin awën, ke thon ajith kiu.

⁶⁹ Go nyan awën tiñ ku ben lëk kəc kääc thïn, “Mony kënë ë raanden.” ⁷⁰ Go Piter ben jai. Ku kaam awën, ke lueel kəc ke kääc thïn tēnë Piter, “Ee yic, yin ë raanden, rin yin ee raan Galilia.”

⁷¹ Go Piter rot kuëej, “Nhialic abä nöck tē cii yen yic luel. Yen akuc raan jiem wek ë rienke.”

⁷² Nyin yic, tēwën ye dhiën ajith yic rou bëek piny, ke Piter tak këwäär ci Jethu lëk ye, “Tuerj ke thon ajith kəc kiu kënë ye kek rou, ke yin abä jai arak diäk.” Ku wel yenhom wei kəc yiic ke ci guöp yar ku dhiëeu.

15

Kəc Itharel aaci Jethu gaany tēnë Pilato

(Mt 27:1-2, 11-14; Lk 23:1-5; Jn 18:28-38)

¹ Nayon nhiäk rial yic, ke kəcđit käk Nhialic, ku kəcđit baai ku kəc piöoc lööj mët tē bik luoi Jethu. Gokë rek ku kuëthkë tēnë bëny Pilato.

²⁻³ Kɔc luk aake cī Jethu gaany lɔn cī yen käreɔc apeɪ looi. Go Pilato thiëec, “Ye yīn bënyɲaknhom kɔc Itharel?” Go Jethu bëër, “Ee ɣen, cīt tē ca luël ye.” ⁴ Go Pilato ben thiëec, “Cīi kajuëc cī yī gaanykä ye bëër, piɲ kakkith yeke kuɛen yīguöp.”

⁵ Go Jethu biet ku cīi wēt Pilato bëër. Go Pilato gäi.

Jethu aci tēm thou

(Mt 27:15-26; Lk 23:13-25; Jn 18:39-19:16)

⁶ Ruöön ëbën, aköl Yan Ayum cīn yic luou, bënyɲaknhom ë raan tök kam kɔc cī mac lony, tē wïc kɔc baai ye bī lony. ⁷ Ke mony cɔl Barabath ë mac, kek kɔc cī kɔc nök ke thär kek kɔc mac baai. ⁸ Go kɔc juëc apeɪ la tënë Pilato, ku thiëckë bī ke luöi kē ye looi aköl yai. ⁹ Go Pilato ke thiëec, “Wiëckë ba Jethu bënyɲaknhom Itharel, lony tënë we?” ¹⁰ Ee ɲic lɔn yen tiëel ku män mɛen kɔc luk Jethu, yen aabī kek Jethu tënë ye.

¹¹ Ku kɔc ater Jethu aake ye kɔc kuööt thook, bik lëk Pilato bī ya Barabath yen lony. ¹² Go Pilato ke thiëec, “Yeɲö ba looi tënë raan yakë cɔl ke bënyɲaknhom kɔc Itharel?”

¹³ Gokë rek yic röldīt, “Apiëët tim cī rīiu köu.”

¹⁴ Go Pilato ke ben thiëec, “Yeɲö? Ye awäc ɲö cī looi?” Gokë ben rek yic röldīt apeɪ, “Apiëët tim cī rīiu köu.”

¹⁵ Go Pilato Barabath lony rin wïc yen kɔc bik puöth miet. Ku wën cī yen apuruuk yöök bik that ku ɲakkë nhom ë kuöoth, ke gëm ke bik la piäät tim cī rīiu köu.

Apuruuk aaci Jethu bui

(Mt 27:27-31; Jn 19:2-3)

¹⁶ Go apuruuk Jethu kuaath aɣeer pan bëny. Ku cɔlkë apuruukken kök bik röt mät ke. ¹⁷ Ku rukkë alanh mathiäɲ Jethu köu. Ku jɔlkë kër la kuöoth riic yīic ku ɲek kek yenhom. ¹⁸ Ku jɔlkë aa cɔl, ku muöthkë ku buikë, “Mädho bënyɲaknhom Itharel.” ¹⁹ Ku yuupkë nhom wai, ku ɲuutkë guöp, ku gutkë kenhiɔl piny bik nyuöoth ciët leckë. ²⁰ Wën cī kek ye jal bui, ke ke bīi alanh mathiäɲ awën bei, ku dhukkë aläthke yeköu, ku kuathkë bik la piäät tim cī rīiu köu.

Jethu aci piäät tim cī rīiu köu

(Mt 27:32-44; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

²¹ Tëwën cī tim cī rīiu Jethu göök këtkët, ke mony cɔl Thaimon, raan pan Thirene, wun Alekdhändër ku Ruputh, ë bö baai ke kuany dhël yic ke la geeu. Go apuruuk dɔm riël bī tim cī rīiu ket. ²² Ku yeetkë tē cɔl Golgotha, ku wëtde yic, gɔn la ɲueɲ-ɲeɲ cīt apen nhom raan. ²³ Ku gëmkë Jethu muön abiëc cī liäap wäl kec cɔl mir bī dek, go kuɛc ye. ²⁴ Gokë jäl piäät tim cī rīiu köu. Ku cuetkë gek bik alëth Jethu tek kamken. ²⁵ Ee ye tē cīt lunyluny yök yen ë piëët kek ye tim cī rīiu köu. ²⁶ Ku jɔlkë awuöc yekë tak ke cī Jethu looi, göt nhial tim cī rīiu köu ëlä, “BENYɲAKNHOM ITHAREL.” ²⁷⁻²⁸ Ku piëëtkë cuër karou kek Jethu tiim cī rīiu kööth aya, raan tök lɔɲ cuëc ku raan tök lɔɲ cam.*

²⁹ Ku jɔl kɔc ke ye tëek tēwën Jethu aa cuiit ku latkë ku luelkë, “Cie yīn wäär ye luel lɔn bī yīn luaɲ Nhialic thuör piny ku buth nin kadiäk. ³⁰ Na ye këya, yeɲö cīi yīn rot kony ku bär piny tim cī rīiu köu!”

³¹ Këya, ee ye kɔcken ater bui ku luelkë kamken. “Ee kɔc kök kony ku cīi rot kony. ³² Raan cī lɔc ku dɔc cī Nhialic nhiaar ku yīk riël, cī rot looi bī ya bänyda, jɔl bën piny tim cī rīiu köu ëmën, buk jäl tiɲ ku gamku!” Ku aci kɔc awën cī piäät tiim kööth cimënde aa bui ku lëëtkë aya.

Jethu aci thou ayic

(Mt 27:45-56; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30)

15:21 Rom 16:13 15:24 Wk 22:18 * 15:27-28 Athör kök thëer wël Nhialic aa 15:28 mat thīn ëlä, “Yeen aci nök cimën kɔc käreɔc looi.” Acī yenhom tiëɲɲ. 15:29 Wk 22:7; 109:25; Mk 14:58; Jn 2:19

³³ Nawën aköl ciel yic ke muõth loi rot yet tään aköl pan awën, ³⁴ Nawën tään aköl, ke Jethu cõt röl dît, “Eloi, Eloi, lama thabakthani?” Ku wëtde yic, “Nhialicdië, Nhialicdië, yeyö pël yin ya wei?”

³⁵ Nawën piñ kəc kők ke kääc thïn, ke luelkë, “Pieñkë acöl Elija.” ³⁶ Go raan tök kat ku lut alath muõn wac yic. Ku tēëu wai thok ku yooç Jethu thok, ku lueel, “Titku buk tiñ lön bi Elija bën bi bën bëëi bei tim ci riïu kōu!”

³⁷ Ku jöl Jethu keñ apei, ku thou.

³⁸ Ku kaam wën ka alanh ye gēēñ, bi luanñ Nhialic tek yic alonñthïn rēet yic ë rou, jooç nhial yeet piny. ³⁹ Go bëny apuruuk tō thïn lueel wën tiñ yen tē ci Jethu thou thïn, “Mony kënë ë ye Manh Nhialic alanden!”

⁴⁰⁻⁴¹ Diäär aake tō thïn, ku keek aake daai tēmec. Wäär rēer Jethu Galilia, ee ye diäärkä buoõth bik miëth aa looi tēnë ye. Ku diäär juēc kők ke cath kek ye, wäär le yen Jeruthalem aake tō thïn aya. Kam ë diäärkä Maria Magdalena, ku Thalome, ku Maria man Jemith thii kek Jothep aake tō thïn.

Jethu aci thiök

(Mt 27:57-61; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Wën col piny, bi aköl cii kəc Itharel ye luui guo bën, ke Jothep raan gen Arimatheo bö. Ku ë ye raan kacdit luñ Itharel, ku yeen aya ëci Wēt Puõth Yam gam. Nawën le tiñ lön ci Jethu thou, ke riil yenyin ku ler tēnë Pilato, ku thiëc guöp Jethu bi la thiök. ⁴⁴ Go Pilato gai lön nadë ke Jethu ci guo thou. Ku cöl bëny apuruuk ku thiëc lön ci Jethu guo thou ayic. ⁴⁵ Nawën piñ tēnë bëny apuruuk lön ci Jethu thou, go guäpde puöl bi Jothep nyaai. ⁴⁶ Go Jothep kəc tooc bik alanh yer la yooç, ku biï guöp Jethu piny tim kōu, ku der alanh awën. Ku tēëu rañ ci wec kuur yic. Ku loer alel dittet rañ thok. ⁴⁷ Maria Magdalena ku Maria man Jothep aake daai, ku tiñkë tē ci ye thiök thïn.

16

Jethu aci rot jöt rañ yic

(Mt 28:1-8; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

¹ Nayon thëëi aköl cii kəc Itharel ye luui, ke Maria Magdalena ku Thalome ku Maria man Jemith la miök ñir yooç bi kek guöp Jethu la təc.

² Nayon nhiäk rial, aköl Nhialic, abö aköl nyin ke la rañ nhom. ³ Wën ñoot kek dhël yic, aake röt thiëc, “Yeña ba aleldit tō rañ thok la laar wei?” ⁴ Nawën jotkë kenyin ke tiñ alel ke ci laar wei. ⁵ Gokë la rañ yic, ku tiñkë riënythii ë köñ cuëc ke rēer ke ceñ alanh yer. Gokë gai apei.

⁶ Go lueel, “Duökkë gëi, anjiec wek awic Jethu raan gen Nadharet wäär ci piäat tim ci riïu kōu. Aliu ë tēn, aci rot jöt. Tiëñkë tēwäär ci kek ye tääu thïn. ⁷ Lakkë ku lëkkë kacken ye buoõth ku Piter, lön yen Jethu aci la Galilia. Abäk la yök thïn cimën wäär ci yen ye lëk we.”

⁸ Gokë la ayeer rañ yic ku ketkë, ke leth, ke ci gai. Acin raan cik lëk wët kënë dhël yic, rin ci kek riöc.[

Jethu aci rot nyuõth Maria Magdalena

(Mt 28:9-10; Jn 20:11-18)

⁹ Wën ci Jethu rot jöt ë rañ yic yon nhiäk rial aköl Nhialic, ke kəñ rot nyuõth Maria Magdalena wäär ci yen jakrec kadhrou cuap wei yeguöp. ¹⁰ Go la ku lëk atuuc Jethu ke rēer thuoou yic ke dhiau, lön ci Jethu rot jöt. ¹¹ Nawën piñkë tēnë ye lön ci Jethu ben pür, ku aci tiñ, gokë cii gam.

Jethu aci rot nyuõth kacken ye buoõth karou

(Lk 24:13-35)

¹² Nawën ke Jethu nyuth rot atuöocke karou ke cï rot waan, tēwën kueny kek baai yic. Ku cïk ñic lan ye yen Jethu. ¹³ Gokë dhuk Jeruthalem nyin yic bik kacken la lëk, ku akëc kacken gam.

Jethu aci rot nyuöth kacken ye buöoth thiaär ku tök

(Mt 28:16-20; Lk 24:36-49; Jn 20:19-23)

¹⁴ Nawën ke Jethu jol rot nyuöoth tēnē atuöocke kathiäär ku tök ke ke mïth. Ku nyieeny ke rin këc kek gam, ku rin cï kek nhïim riel bik wët kóc cï ye tïñ ke cï pïr, cïi gam. ¹⁵ Nayon aköl dët ke lëk ke, “Lak pinynhom ku lëkkë kóc ëbën Wët Puöth Yam Nhialic. ¹⁶ Raan bi gam ku yök lökwëi, abi pïr akölrïëc ëbën, ku raan bi jai aciï bi kony. ¹⁷ Kóc cï gam abi yiëk riel kënë, aabi jakrec aa cuöp wei ë rienkië, ku aabi jam thok kök. ¹⁸ Aabi kecin aa tääu kóc tuany nhïim, ku aabi pial. Na cökë käpieny kuany, ku dekkë käk ë kóc luaan, kacïn kë näk ke thïn.”

Jethu aci yäth pan Nhialic

(Lk 24:50-53; Lk 1:9-11)

¹⁹ Nawën cï Jethu nin nök ke ke, ke yëth pan Nhialic ku nyuuc kön cuëc ë Nhialic. ²⁰ Ku jol atuuc Jethu thiëi pinynhom ke ke lëk kóc. Ku jol kækken jän göi yekë ke looi kenhïim aa tiëñ, rin tö riel ë Nhialic ke ke.]*

16:15 Luoi 1:8 16:19 1:9-11 * 16:20 Athör theer juëc la cök ku kóc theer ñic ke Marko 16:9-20 akëc mat thïn.

Wël Jethu cî Luka gõt

Wët nhom

Wël Jethu cî Luka gõt, aa Jethu nyuøth lön ë yen raan wäär cî Nhialic lueel ka bî tuøøc pinynhom, bî kòc Itharel ku kòc cie kòc Itharel bën luök. Acî Luka gõt lön Jethu acî Wëi Nhialic còl bî, “Wët Puøth Yam bën nyuøth kòc njoñ nyin.” Ku wëlkä, aa la yiic käk wïc raan ëbën. Käk miët puøu aa rëër wël cî Luka gõt yiic aya, cîmën bën Jethu pinynhom, acî lueel thïn còk tueñ yiic, ku tē thöök wël thïn aya, ku wäär ler Jethu nhial. Anyiköl la tueñ ë wët kënë, ku juëñ bî gam kòc cî gam rot juak la nhial Jethu còk, aaci raan tönj kënë gõt aya athör Luoi Atuuc Jethu yic.

Aban 2 ku 6 (tiñ käk cî gõt athöör yic bö ciëen) aatö kajuëc yeke yök athör kënë yic ë rot. Cîmën anyikööl diet atuuc nhial, ku kēwäär cî abiök Jethu la neem wäär dhiëeth ye. Ku la Jethu luaj Nhialic wäär ë yen dhök. Ku wël waal raan path pan Thamaria ku manh cî mää. Ee wëlkä yiic, ee röök yen acî ber yic bî tset kòc puøth. Ku Wëi Nhialic, ku käk cî diäär looi ë luoi Jethu yic, ku pël bî Nhialic adumuööm päl piny.

Käk tō thïn

Wët Nhom 1:1-4

Dhiëth ku mæeth Joon raan kòc muøc nhïim ku jøl a Jethu 1:5–2:52

Luoi Joon raan kòc muøc nhïim 3:1-20

Miøc ë nhom ku thëm Jethu 3:21–4:13

Luoi Jethu ëbën pan Galilia 4:14–9:50

Jäl pan Galilia ku la Jeruthalem 9:51–19:27

Nïn ciëen kadhrou thuønde nhom tueñ 19:28–23:56

Jön rot ku nyooth rot ku la nhial ë Bëny 24:1-53

¹ Tënë Thiöpiluth, cit tē ye piëñ ye, acî kòc juëc them bik käk cî röt looi kamkua gõt. ² Aaci gët käk cî kòc cî ke tiñ, ku kòc lui wët Nhialic lëk yo tēwäär jòk kakkä röt. ³ Këya, Bánydië, wën cî yen käk cî röt looi muk còk tēwäär jòk kek röt, aca tak ba ke gõt apath tënë yï, ⁴ rin bî yin kajuëc cî piøøc tënë yï jäl njic lön cïi kek ye lueth.

Atuny Nhialic acî dhiënh Joon lueel

⁵ Wäär ye Yërot bënyaknhom pan Judia, raan käk Nhialic còl Dhäkaria ë tō thïn, ku yeen ë ye raan akut kòc käk Nhialic còl Abija, ku yeen ë la tiñden còl Elithabeth, nyen kuat Aron. ⁶ Dhäkaria ku Elithabeth aake ye kòc path tënë Nhialic, rin keek aake rëër ke cïn gup awuøc ke thek lööñ Nhialic. ⁷ Ku keek aake cïn mïth rin Elithabeth ëcïi dhiëth, ku keek aake cî dhiøp kedhie aya.

⁸ Naçon akäl tøk, yen ke kuëër kòc akut Dhäkaria bik luui luaj Nhialic, ⁹ ke kòcken akut cuet gæk, go lööny tënë ye bî ya yen la adöñ njir took ariäk nhom luaj Nhialic. Go la luëek. ¹⁰ Ku tēwën took yen adök luëek, ke kòc juëc awën cî guëër aake röök ayeer.

¹¹ Kaam wën, ka atuny Nhialic nyuth rot ye ke kääc löñ cuëc ariäk nhom tēwën took yen adöñ njir thïn. ¹² Tēwën tiñ Dhäkaria ye, go riøøc apei ku muum nhom. ¹³ Go atuny Nhialic lëk ye, “Dhäkaria! Duk riøc, röökdu acî Nhialic piñ, ku ëmën tieñdu Elithabeth abï manh moc yök. Na la dhiëeth, ka bî còl Joon. ¹⁴ Wek aabi puøth miët wedhie wek tieñdu tē le ye dhiëeth. Ku kòc juëc aabi puøth miët ke we aya, ¹⁵ rin yeen abï ya raan tönj ril kam kòc käk Nhialic tiñ. Ku yeen acïi bî ya dek kuat muøn la yic luøu. Ku yeen abï Wëi Nhialic la yeguöp ke còk njoot man yäc, ¹⁶ ku yeen abï kòc Itharel còl adhuk Nhialic Bányden. ¹⁷ Abï kañ tuøl tënë Bëny kek riel thönj cîmën riel Nhialic wäär tō tënë Elija. Ku Joon abï wärken ë mïth còl anhiar miëthken. Ku kòc ril nhïim ëmën cie wët Nhialic ye piñ, aabi kenhïim waar. Ku këya, yen ë tē cî Joon kòc còl aa guir röt thïn rin bën Bányda.”

¹⁸ Go Dhäkaria lueel tēnē atuny Nhialic ēlä, “Ba ɲic kēdē lōn bī kēnē rot looi? Ʋen aci dhiop ku tienɲiē aci dhiop aya.”

¹⁹ Go atuny Nhialic dhuok ye, “Ee ɲen Gabriel, rēer Nhialic lööm ku ɲen aci tooc ba yī bēn lēk wēt puoth kēnē. ²⁰ Rin kēc yīn wēt ca lueel gam, yīn abī rēer yī cie jam, ɲet tē bī kēnē rot kaɲ looi akölden bī yen rot looi ke cīt tēde.”

²¹ Tēn awēn, kōc aake tit Dhäkaria ke cī gāi kē rēer yen luaj Nhialic apei kēlä. ²² Nawēn le bēn bei ke cīi jam, gokē ɲic lōn le yen kē cī rot nyuoth ye, tēwēn ye yen nyuuth yecin ku cīi jam.

²³ Nawēn la nīn luui Dhäkaria luaj Nhialic thök, ke dhuk paande. ²⁴ Nawēn ke tienɲde Elithabeth yök meth, ku jol rēer baai pēi kadhiēc ke cie la aɲeer. ²⁵ Ku jol ya lueel, “Nhialic aci kēnē looi tēnē ɲa bī piathde nyuoth ɲa, ku aci kē ye ɲa dhöl guop rin cī ɲen rol jal nyaai!”

Atuny Nhialic aci dhiēnh Jethu lueel

²⁶ Tēwēn ye pēi Elithabeth dātem, ke Nhialic tooc atuōnyde Gabriel gen Nadharet tō pan Galilia, ²⁷ tēnē nyan bīm cōl Maria, ku ē thieek mony cōl Jotheɲ, raan dhiēnh Bēnyɲaknhom Debit. ²⁸ Go atuny Nhialic bēn tēnē ye ku lueel ēlä, “Madho, yīn athiāɲ dhēeh Nhialic. Bānyda atō ke yī!”

²⁹ Go Maria riōc ku muum nhom wēn piɲ yen wēlkā, ku thōoɲ yepuōu kāk tō ē wēt kēnē yic. ³⁰ Go atuny Nhialic lueel tēnē ye, “Duk riōc Maria, yīn anhiēer Nhialic. ³¹ Yīn abī meth yök, manh moc. Ku na la dhiēeth ka ba cāk ke cōl Jethu. ³² Abī ya raandit apei Nhialic nhom. Ku abī cōl Wēn Nhialic Madhōl. Ku Nhialic Bānyda abī bāāny Debit wundit yiēk ye, ³³ ku abī ya bēny pan yī Jakop akōlriēc ēbēn, ku bāānyde aci bī thök alanden!”

³⁴ Go Maria lueel tēnē atuny Nhialic, “Bī rot looi kēdē. Ʋen ē nyen bīm kēc thiaak?”

³⁵ Go atuny Nhialic bēn lēk ye, “Wēi Nhialic abī lööny yīguop ku rielde abī bēn yīnhom. Manh thin dhēɲ ba dhiēeth abī cōl Wēn Nhialic. ³⁶ Ku dēt akīn aya, molēn Elithabeth cī dhiop aci meth jāl yök cōk a wāār ye ye tīɲ ke ciēt cī rol. Pāike aa dātem ēmēn. ³⁷ Rin ɲic Nhialic kāɲ looi ēbēn. Acīn kē gōk ye.”

³⁸ Go Maria lueel, “Ʋen alony Bānyda, abī looi tēnē ɲa cīmēn wētdu.” Go atuny Nhialic jāl.

Maria aci Elithabeth la neem

³⁹ Nawēn nīn lik cōk, ke Maria lööny dhöl ke cīn gāāu bī la pan yī Dhäkaria rēer tēthōny pan Judia. ⁴⁰ Ku ler pan Dhäkaria ku muōth Elithabeth. ⁴¹ Kaam wēn piɲ Elithabeth Maria ke muōth ye, ke manh liec yen riāɲ yeyic. Ku go Wēi Nhialic guo lööny yeguop. ⁴² Ku lueel röldit tēnē Maria, “Yīn aye leec diāār yiic ēbēn, ku lec manh yānydu. ⁴³ Yeɲō thieek ɲayic abī man Bānydiē ɲa bēn neem? ⁴⁴ Kaam wēn piɲ ɲen yīrōl yī muōth ɲa, ke manh tō ɲayic mit puōu ku le nyooɲ-nyooɲ. ⁴⁵ Yīn amit guop rin cī yīn wēt Bānyda gam, lōn bī wēt cī lēk yī rot tienɲ!”

Waak Maria

⁴⁶ Go Maria lueel,
 “Yīn Bānyda yīn apiaany ɲapuōu,
⁴⁷ ku ɲen aci puōu miet
 tēnē Nhialic pīr ɲen,
⁴⁸ rin cī yen aluōnyden cie kuēc nhom lieec.
 Ku akölē le tueɲ,
 riēc ēbēn abā leec rin cī Nhialic ɲen dōc,
⁴⁹ rin cī Nhialic Madhōl
 kādit looi tēnē ɲen.
 Yen aril ku adhēɲ.
⁵⁰ Ku yeen alir puōu tēnē kuat raan ēbēn,

kuat riöc ë yeen.

⁵¹ Nhialic aci kəc bänj nhiam

thiäi pinynhom köjden ril.

⁵² Ku aci bäny ril piëk piny thöcken nhïim,
ku jöt kəc cïi nhiam cie kuëëc nhïim nhial.

⁵³ Ku ee kəc njöj wïc käj,
yiëk käjuëc ku nyiëj ajieëk.

⁵⁴ Ku aci wëtten cï thön wärkuan dît tieëj nom
ku kony aluönyke, kəc Itharel.

⁵⁵ Cïmën wäär cï yen ye lëk wärkuan dît,
Abaram ku mïth cï lök dhiëëth!”

⁵⁶ Ku jöl Maria rëer kek Elithabeth təcüt pëi kadiäk ku dhuk panden.

Joon aci dhiëëth

⁵⁷ Nawën ke pëi Elithabeth thök, ku dhiëëth manh moc. ⁵⁸ Nawën piñ kəc akeu nom
ku kəc ruäi ke ye lön cï Nhialic ye lieec, ke mit puöth apei.

⁵⁹ Nawën aköl ye nin bët, ke kəc bö bi meth bën joot. Ku wickë bik cäk rin wun
Dhäkaria. ⁶⁰ Go man kuc ku lueel, “Acöl Joon.” ⁶¹ Gokë lueel tënë ye, “Acïn raan ruäi
ke we cï cäk ë rinkä.” ⁶² Ku nieukë wun nyin, ku thiëckë tē bi yen meth cäk thïn.

⁶³ Go Dhäkaria agen gëtget cöl ku gët, “Acöl Joon.” Gokë gäi ëbën. ⁶⁴ Ku kaam thiin
awën ke go njec jam ku leec Nhialic. ⁶⁵ Go kəc thiääk ke ke gäi, ku thiëi wëlkä pan Judia
yic, ku ye kəc ëbën jam ë ke. ⁶⁶ Ku kuat raan cï wëlkä piñ ë gäi ku lueel, “Manhë, bi jäl
yiëndë aköldä?” Rin ë yic, riel Bänyda arëer kek ye.

Waak Dhäkaria

⁶⁷ Go Wëi Nhialic lööny Dhäkaria guöp, ku lueel maany cï Nhialic nyuöth ye ëlä,

⁶⁸ “Lecku Bëny, Nhialic Itharel! Rin cï yen bën bi kacke bën luök.

⁶⁹ Ku cöl raan pïr yo atul yön Debit aluönyde.

⁷⁰ Wëtde aci kəc käkke tiñ lueel theer,

⁷¹ lön bi yen yo kony alëikua ku kəc man yo.

⁷² Acï Nhialic lueel lön bi yen wärkuan dît lieec,
ku muk löj ë döör cï yen mäath däm ke ke nom.

⁷³⁻⁷⁴ Cïmën cï yen mël kuëj tënë Abaram wäditda,
ku thön lön bi yen yo kony alëikua,

yo aabi këde ya looi ke cïn dieer,

⁷⁵ tē yer yok puöth ku lok cök yenhom akölaköl tē piir yok.

⁷⁶ Ku yïn manhdie, yïn abi ya raan käk Nhialic tiñ,

yïn abi la tuej yenhom ba dhöl la guiir tënë yeen.

⁷⁷ Ba lëk kəc tē bi kek pïr akölrüëc ëbën yök thïn,
tē pël adumuömkén piny.

⁷⁸ Nhialic alir puö,

ku yen abi raan cït ruël cöl abö pinynhom.

⁷⁹ Ku yeen abi ruël tënë kəc tö muöth yic,
rëer thou yic, bik dhöl ye kəc döör ke Nhialic jäl yök.”

⁸⁰ Ku Joon aci jäl dît ku yik Wëi Nhialic riel dît. Ku piir roor tē cï cej ë rot yet aköl tul
yen Itharel nom.

2

Jethu aci dhiëëth (Mk 1:18-25)

¹ Bënyñaknhom cöl Cithër ëci wët lueel bi kəc bëëi mec ke kueen. ² Ku kën yen ë tē jəək kuën ë kəc rot tēwäär ye Kuirino bëny pan Thiria. ³ Go raan ëbën la bi la göt rin, ñek pan wundit ku ñek pan wundit.

⁴ Go Jothep jäl Nadharet tō Galilia bi la gen Bënyñaknhom Debit, tō pan Judia cöl Bethalem, rin ye yen raan dhiënh Debit. ⁵ Acı la bik rienken la göt kek Maria wic kacken bik gäm ye, ku ë liac. ⁶ Tëwën rëer kek Bethalem, ke nin bi Maria dhiëth thök. ⁷ Ku dhiëth wënde, ku der kōu alath ku tēü diaany yic wën liiu tënë aniin yōn jōl.

⁸ Ku kəc biöök aake rëer pan wën, ku aake ruu tiët ë thäkken. ⁹ Kaam wën ka atuny Nhialic tul kelöm ku ruel yer Nhialic kekōth bi ke riaal. Gokë riöc apeı. ¹⁰ Go atuny Nhialic lëk ke, “Duökkë riöc, ee wët path yen alëk we, wët bi thäi ëbën puōth mieth thün. ¹¹ Rin akölë, gen Debit tën, Bëny Pır kəc acı dhiëth, ku yen ë Raan ci Nhialic lōc ku dōc. ¹² Ku abäk ñic kälä, wek aabi meth yök, manh ci der kōu alath, ku acı tōüu göl cök.”

¹³ Kaam awën ka atuuc juëc kök met röt thün ku leckë Nhialic ku luelkë,
¹⁴ “Yeku Nhialic door, Aciëñ tō nhial,
ku döör pinyñhom tënë kəc nhiëer.”

¹⁵ Nawën ci atuuc juëckä dhuk nhial, go kəc awën lueel kamken, “Lok Bethalem buk käk ci lëk yo la tññ, ku käk ci Bányda nyuōth yo.” ¹⁶ Gokë la ke ban kekōth, ku yökkë Jothep kek Maria ku Meth ke ci tääu göl cök. ¹⁷ Nawën tññ abiök meth, ke lëk kəc ëbën kälwën ci atuny Nhialic lueel ë rienke. ¹⁸ Go kəc ci wël kəc abiök piñ gäi apeı. ¹⁹ Go Maria wëlkä ëbën piñ apath, ku muk ke yepuü. ²⁰ Go kəc abiök awën dhuk ke lec Nhialic, rin käk cik piñ ku tññkë ke, kecit tēwäär ci atuny Nhialic lëk ke.

Jethu acı cäk

²¹ Nawën aköl ye nin bët, aköl yen bi ye ñoot, go cäk ke cöl Jethu, rin wäär kek ci atuny Nhialic lueel wäär ñot kęc Maria liëc ë ye.

Jethu acı yäth luañ Nhialic

²² Nawën ci nin thiärñuan thök cit löñ Mothith, ke Jothep kek Maria la luañ Nhialic Jeruthalem bik meth la nyuōth, ²³ cimën löñ ci Mothith nyooth theer ëlä, “Manh moc, ku ye kaai abi juër Nhialic.” ²⁴ Ku keek aya aaci kuör karou juaar cimën löñ Bëny.

²⁵ Ku mony cöl Thaimon ë ciëñ Jeruthalem, ku ë raan path apeı ku ë riöc Nhialic. Ku ë tit Raan Pır kəc Itharel, ku Wëi Nhialic ë tō yeguöp. ²⁶ Ku ëci Wëi Nhialic lëk ye lōn cii yen bi kañ thou, tē kęc yen Raan ci Nhialic lōc ku dōc kañ tññ. ²⁷ Nawën yëth Maria ku Jothep Jethu luañ Nhialic, bik kë ye löñ Mothith lueel la looi, ke tēü Wëi Nhialic Thaimon puōu bi la luañ Nhialic aya. ²⁸ Go Thaimon Jethu jöt ku leec Nhialic ku lueel,

²⁹ “Ee yin Bëny, yin acı wëtdu tiëerñ nom,
jöl aluonydu puöl bi jäl, ke ci la läñ.

³⁰ Të bi yin kacku kuony thün aca tññ nyienkië,

³¹ ku aca guiir thëi nom

³² ku ee piny mer bi kəc cie kəc Itharel kañ tññ
ku bi Itharel thändu aleec thün.”

³³ Kaam wën këëc Jothep kek Maria ke ci gäi wël lueel Thaimon rin meth Jethu, ³⁴ go Thaimon ke dōc ku lueel tënë Maria, “Yen manh kënë acı Nhialic lōc bi kəc juëc Itharel muör ku piir kəc kök. Ku yeen abi ya raan bi wët Nhialic nyuōth, ku abi kəc juëc wël rec aa lueel yeguöp. ³⁵ Ku yin Maria, yin abi reem puōu ciët yi ci gut pal, bi wët tō kəc juëc puōth jäl ñic thün.”

³⁶ Ku tññ käk Nhialic tññ cöl Ana ë tō thün, ku ë ye nyan mony cöl Paniel, raan dhiënh cöl Acer kuat Itharel yic. Ana ëci dhiöp apeı, ku ëci thiaak ku rëer kek muonyde run kadhorou ku thou muonyde. ³⁷ Ku jöl Ana lök rëer ke ye lëer ruōñ thiärbët ku ñuan. Ecie jäl luañ Nhialic, ë ye cool ku ruu ke loi käk Nhialic, ku röök ku theek miëth. ³⁸ Ku akölë guöp acı rot mät kəc wën, ku leec Nhialic ku lueel wëtde rin meth, tënë kəc ye tiit lōn bi Nhialic thänden Itharel wëer bei.

Jethu aci dhuök Nadharet

³⁹ Nawën cîk keriëec ëbën jâl looi cîmën lõŋ Nhialic, ke Maria ku Jothep dhuk Galilia Nadharet panden. ⁴⁰ Ku jøl Jethu dît ku ril apeî, ku ŋic kãŋ ku dɔɔc Nhialic.

Jethu ë tɔ luaj Nhialic

⁴¹ Ruöön ëbën Jothep kek Maria aake ye la Jeruthalem rin Yandît Ayum cîn yic luou. ⁴² Nayon cî run Jethu jâl aa thiäär ku rou, ke cath ke ke bik la yai yic Jeruthalem. ⁴³ Nawën cî yai thök ke dhuk ciëen, ku kuckë lõn cî Jethu döŋ geuu, ⁴⁴ ë cîk tak lõn cieth yen ke kɔc kɔk, ku ciethkë yet thei. Nawën ke wickë kam kɔc ruääi ke ke ku kɔc ŋickë. ⁴⁵ Nawën cîk yök, gokë dhuk Jeruthalem bik ben la wïc thîn. ⁴⁶ Na aköl ye nîn diäk, ke jalkë yök luaj Nhialic Jeruthalem, ke cî nyuc kam kɔc piöoc lõöŋ Nhialic ke piŋ wëlken, ku yeke thiëec. ⁴⁷ Go kɔc ëbën gäi wën piŋ kek ye ke jam cîmën raan ŋic kãŋ apeî, ku tã bëer yen wëlken aya. ⁴⁸ Nawën tîŋkë manhden ke gëi ku lueel man, “Yenö manhdië looi yîn kënë tënë yo? Yîn acuk wïc apeî yok wuur.”

⁴⁹ Go lëk ke, “Yenö wiëckë ya? Kuöckë lõn dhil ŋen kãk ë Wä looi?” ⁵⁰ Ku aa këc wët cî lueel deet yic.

⁵¹ Go Jethu jâl ke ke ku dhukkë Nadharet, ku jalkë ceŋ ke ye wëlken piŋ, ku jøl man kãkkä muk yepuou. ⁵² Ku jøl Jethu dît ku ŋic kãŋ apeî. Ku Nhialic ë mit puou tënë ye, ku yen lõn kɔc aya.

3

Piöoc ë Joon raan kɔc muɔc nhïim

(Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Jn 1:19-28)

¹ Yon yen ruöön thiäär ku dhiëc ke Tiberiöth ye bëny, ku Pilato ke ye bënydît mac Judia, Antipãth Yërot ë ye bëny Galilia ku Pilipo wãmënh ë mac Ituria kek Trakonitith, ku Lithaniath ë ye bëny Abilene, ² ku Anath kek Kaipa aake ye bënydît kãk Nhialic. Tëënë, ke Nhialic lëk wët Joon wën Dhäkaria tɔ roor. ³ Go Joon bëi tɔ wãr Jordan you kueny yiic ke wëet kɔc, “Pãlkë luoi kãrec, ku calkë röt aa muɔc nhïim, rin bi adumuöömkuon pãl piny tënë we.” ⁴ Cîmën cî ye göt athör Ithaya yic raan kãk Nhialic tîŋ ëlä, “Raan kãkkië tîŋ abi këcit lõör gut yic bi yen kɔc caal tãde ë rot,

ku lëk keek ëlä,
‘Guiërkë dhël ë Bëny, luoikë dhölke bik la cök.

⁵ Thönykë yon la tiãm piny
ku dhuökkë yon thöny nhïim piny,
ku cökkë dhël cie yic neer,
ku thöŋkë dhöl la yiic ŋony nhïim.

⁶ Ku raan ëbën, abi tã ye Nhialic yook luäk thîn tîŋ!’ ”

⁷ Ku lëk kɔc juëc bö tënë ye bi ke bën muɔc nhïim, “Awek dhiënh kãpieny! Yenã lëk we bãk kat kërec bö? ⁸ Luoikë kãk ye nyooth lõn cî wek muöl kãrec yakë ke looi. Ku duökkë wepuöth tɔŋ ku luëlkë yok aa mîth Abaram. Alëk we lõn alëu Nhialic bi aleelkã cöl aaye mîth Abaram. ⁹ Ku ëmën yëp aci ther bi ke tiim yep, rin na ye tim cie luok, ka yep ku cuet ë mɛɛc.”

¹⁰ Go thãn awën Joon thiëec ëlä, “Na ye këya, buk ŋö looi?” ¹¹ Go Joon bëer, “Raan la alëth karou, adhîl tøk yiëk raan cîn alath, ku raan la miëth adhîl looi këya.”

¹² Go kɔc ajuër kut bën tënë ye aya bi ke bën muɔc nhïim, ku thiëckë, “Raan piöoc buk ŋö looi?” ¹³ Go lëk ke, “Duökkë wëu ye lõöm ë ruëeny tënë kɔc.” ¹⁴ Go apuruuk bën ku thiëckë ëlä, “Na yook, buk ŋö looi?” Go lëk ke, “Duökkë kɔc ye rum, ku duökkë kɔc ye gaany wët ë lueth, ku yakë puöth la yum ariöpdun yic.”

¹⁵ Go ŋãthden jâl dît, ku yekë tak lõn nadë ke mony abi dhiel a Raan cî Nhialic lɔc ku dɔɔc. ¹⁶ Go Joon lëk ke ëbën ëlä, “Wek aa ya muɔc nhïim piü ë path, ku raan dît ku ril apeî tënë ya abö, raan na cök aa warke ka cã lëu ba ke dök. Ku ë yic ŋen aci path ba lëu,

ba ya aluonyde. Ku yeen abī kōc kōk weyiic muəc n̄iim Wēi Nhialic, ku muəc kōc kōk n̄iim ē mac. ¹⁷ Yeen acit raan muk lōk kām ye rap kōöm, bī rap tek thook kek miel. Ku wiiu rap ku tōu ke. Ku yəot miel many cie thou.”

¹⁸ Wēl kōk cit kākā aaci Joon lēk kōc apeī bī yen Wēt Puoth Yam piöc thin.

Joon raan kōc muəc n̄iim aci mac

¹⁹ Ku Joon ēci Antipāth Yērot, bēny Galilia jāam guöp käreec apeī, rin cī yen Yērodia tiṅ wāmēnh rum bī ya tieṅde, ku looi kājuēc rec kōk aya. ²⁰ Go Antipāth Yērot Joon mac, ku kēnē ē kēreec dēt cī mat kāracken cī looi yiic.

Jethu aci muəc nom

(Mt 3:13-17; Mk 1:9-11)

²¹ Nawēn cī thān awēn muəc nom ēbēn, ku Jethu ke cī muəc nom aya. Kaam wēn rōök yen ke nhial liep rot. ²² Ku bö Wēi Nhialic yenhom kecīt kuur ē dit. Ku piṅ rōl Nhialic nhial ke lueel, “Yin ē manhdiēn nhiaar. Yen amit puōu kek yī.”

Kuat Jethu

(Mt 1:1-17)

²³ Wäär jōok Jethu piöcde cōk, ke ruönke aake ye thiārdiäk. Ku ē ye raan ēbēn tak lōn ē yen wēn Jothep, wäär wēn Yeli, ²⁴ wēn Mathat, wēn Lebī, wēn Melki, wēn Janai, wēn Jothep, ²⁵ wēn Matathia, wēn Amoth, wēn Nayum, wēn Ethli, wēn Nagai, ²⁶ wēn Manth, wēn Matathia, wēn Themein, wēn Jothek, wēn Joda, ²⁷ wēn Joanan, wēn Retha, wēn Dherubabel, wēn Cealtiel, wēn Neri, ²⁸ wēn Melki, wēn Adi, wēn Kotham, wēn Elmadam, wēn Er, ²⁹ wēn Jocua, wēn Eliedher, wēn Jorim, wēn Mathat, wēn Lebī, ³⁰ wēn Thaimon, wēn Juda, wēn Jothep, wēn Jonam, wēn Eliakim, ³¹ wēn Meliea, wēn Mena, wēn Matatha, wēn Nathan, wēn Debit, ³² wēn Jethe, wēn Obet, wēn Boath, wēn Thalmon, wēn Nacon, ³³ wēn Aminadap, wēn Admin, wēn Arni, wēn Yedhron, wēn Peredh, wēn Juda, ³⁴ wēn Jakop, wēn Ithäk, wēn Abaram, wēn Tera, wēn Nayör, ³⁵ wēn Theruk, wēn Reu, wēn Pelek, wēn Eber, wēn Cela, ³⁶ wēn Kainan, wēn Arpakcat, wēn Cem, wēn Noa, wēn Lamek, ³⁷ wēn Methuthela, wēn Enok, wēn Jaret, wēn Malaleel, wēn Kenan, ³⁸ wēn Enok, wēn Theth, wēn Adam wēn Nhialic.

4

Jethu aci jōṅrac them

(Mt 4:1-11)

¹ Go Jethu jāl wār Jordan ke cī Wēi Nhialic la yeguöp, ku yēth roor tē cī ceṅ, ² tē cī jōṅrac ye bēn la them thin n̄in thiārṅuan. Ku ēcie m̄ith ē n̄inkā yiic ēbēn, nawēn cik thōk ke jōl cōk nōk.

³ Go jōṅrac rot cuöt ye ku lueel, “Na ye Wēn Nhialic ke lēk alēl kēnē bī ya ayup.” ⁴ Go Jethu bēēr, “Acī gōt thēer ēlä, ‘Raan acie p̄ir ayup ē rot.’ ”

⁵ Go jōṅrac yāth tēthōny, ku nyuth bēēi pinynhom ēbēn nyin yic. ⁶ Ku lueel tēnē ye, “Kākā ēbēn aaci gām ya, ku alēu ba ke gām raan ca tak. ⁷ Kēya, na dor ya ka bī ya kākku ēbēn.” ⁸ Go Jethu bēēr tēnē ye, “Acī gōt ēlä, ‘Yin abī Nhialic Bānydu door ku loi wētde yetök!’ ”

⁹ Go jōṅrac yāth Jeruthalem, ku tēēu luanṅ Nhialic nom ku lueel, “Na ye Wēn Nhialic ke yī cuet rot piny tēmec kēnē, ¹⁰ rin ēci gōt ēlä Nhialic abā atuöccke lēk bik yī tiit, ¹¹ ku mukkē yī kecin, ba yicōk cī cōk deeny alēl.”

¹² Go Jethu bēēr, “Acī lueel thēer ēlä, ‘Duk Nhialic Bānydu them ē path.’ ”

¹³ Nawën cī jəŋrac Jethu jəl them ë dhölkä yiic ëbën, ke nyiëëŋ piny ku pël kaam koor.

Jethu aci luicide jəək Galilia

(Mt 4:12-17; Mk 1:14-15)

¹⁴ Go Jethu ke tō Wëi Nhialic yeguəp, dhuk Galilia. Go guə piŋ Galilia ëbën, ¹⁵ rin piöcde tē ye kəc Itharel kenhüim mat thün, ee ye leec raan ëbën.

Kəc Nadharet aa kəc Jethu gam

(Mt 13:53-58; Mk 6:1-6)

¹⁶ Go Jethu jəl tēden awën ku ler genden Nadharet tēwäär muk ye thün. Nawën aköl löŋ, ke la tēn amat kəc Itharel cīt tē ye luöi ye akölaköl. Nawën jət rot bī wēt Nhialic kuen, ¹⁷ ke gēm athör Ithaya, raan kək Nhialic tiŋ. Go athöör pet yic ku yök tē cī ye gət thün kälä,

¹⁸ “Wëi Nhialic atō ke ŷen rin acä löc,

ba Wēt Puöth Yam lək kəc ŋöŋ. Bëny acä tooc

ba lək kəc cī loony ku kəc mac, ku kəc rëër wün jəŋrac yic,

lən bī keek lony, ku lən bī kəc cī cəər ben daai,

ku ba lääu nhom tēnē kəc gum, bën lək keek.

¹⁹ Ku ba ruöön bī Nhialic

kəc bö tēnē yeen döc, bën lək keek.”

²⁰ Ku mat Jethu athör yic ku gēm ku nyuuc. Go kəc ke tō amat yic kenyün wël ye ëbën.

²¹ Go Jethu lək ke, “Wēt cək piŋ ca kuen athör thëer wël Nhialic yic acie nhom tiëŋ ya aköl.”

²² Go kəc ke tō thün gäi ëbën ku leckë rin wël puöth cī lueel. Ku yekë röt thiëec ëlä, “Kënë, lëu bī rot looi kädë, yeen cie wën Jothep?”

²³ Go Jethu bëër, “Ee yic, wek aaba lək kääŋ ye lueel ëlä, ‘Aküim kəŋ rot cəl apuəl,’ Ku abäk lək ya ba kək cək piŋ ke ca looi Kapernaum, looi aya genda ë tēn. ²⁴ Ku le tuëŋ ku lueel, ‘Acün kəc kək Nhialic tiŋ ye wël yekë lueel gam panden.’ ²⁵ Ku cümën ŋic wek ye lən cī Elija, raan kək Nhialic tiŋ, tiŋ lëer cəl Dharepath kony. ²⁶ Ku Dharepath ë ye tiŋ wundët cəl Thidon. Ku diäär lër Itharel aake wïc kuəony wäär nək cək kəc, rin kəc deŋ tuëny run kadiäk ku abak bī cək dīt apei pan Itharel. Ku Elija akəc bën tuöc ke. ²⁷ Ku dët aya, wäär ye Elica raan kək Nhialic tiŋ, kəc juëc cī tuet aake tō pan Itharel, ku acün atuen tōŋ cī Elica bën kony, aci bën la kony Naman raan pan Thiria.”

²⁸ Go kəc ke tō tēn amat puöth riääk ëbën wën piŋ kek wëlkä, ²⁹ ku jətkë röt ku göömkë piny. Ku ŷëthkë aŷeer geeu ke yekë pik bik ŷëet gət nhom tē cī geu buth thün, ku ŷëthkë agala nhom rin wïc kek ye bik la piëk wiir. ³⁰ Go bak keciël yiic ku jiël.

Jethu ala riel ë yen jəŋrac cuəp wei

(Mk 1:21-28)

³¹ Go Jethu la Kapernaum gen tō Galilia, tē ye yen kəc piöc thün aköl cīi kəc Itharel ye luui. ³² Ku piöcde ëcī kəc göi ë tēn aya, rin kək ye lueel aa wël yith ye nyuöth lən le yen riel Nhialic. ³³ Nayəŋ akäl tök tēwën piöc yen, ke raan tō kam kəc tēn amat, ke la guəp jəŋrac jam ke cī yeröl jət apei ëlä, ³⁴ “Yeŋö wïc tēnē ŷo Jethu raan gen Nadharet? Ca bën ba ŷo bën rac? Yin aŋיע, yin ë raan puöth la cök bö tēnē Nhialic.” ³⁵ Go Jethu jəŋrac duöm thok piny, “Bietë, ku bäär bei yeguəp.” Go jəŋrac mony awën wiet piny kenhüim ku bīi bei yeguəp ke cün tëtök cī yiëk ye.

³⁶ Go kəc gäi apei ku thiëckë röt, “Yeŋö këne? Ye piöc yam kek riel Nhialic. Mony këne ala riel ye yen jak yök ku gamkë wëtde aya.” ³⁷ Go lec ku piathde guə thiëi baai yic ëbën.

Jethu aci kəc tuany kony

(Mt 8:14-17; Mk 1:29-34)

³⁸ Kaam awën jiël yen tēnē amat kəc Itharel ke la pan yī Thaimon. Go man tiŋ Thaimon yök ke cī juäi göök, gokē lək Jethu. ³⁹ Go la ku kēęc yelööm tēwën cī yen təc thīn ku yöök juäi bī jäl. Go juäi guə päl piny ku looi miēth tēnē ke.

⁴⁰ Ye thēn kēnē, wën cī akəl lööny piny, ke kəc guēer kek kacken tuany tēnē Jethu, ku tēu yecin kenhiim, gokē pial ēbēn. ⁴¹ Ku bö jakrec bei kəc juęc gup ke dhiau ēlä, “Yin ē Wën Nhialic.” Go Jethu ke yöök bik cī jam, rin ŋic kek ye lən ye yen Raan cī ləc ku dəc.

Jethu ē kəc Galilia lək wēt Nhialic
(Mk 1:35-39)

⁴² Nayən nhiäk riəl, akęc piny bak ke Jethu jiël baai ku le tēde ē rot. Go kəc juęc la wïc. Nawën lek yök, gokē löŋ bī rēer Kapernaum ku cī ke nyiēŋ piny. ⁴³ Go bēer, “Yen adhil Wēt Puoŋh Yam rin bääny Nhialic la piöc bēi kək yiic aya, yen ē kēn tuuc ya ba bēn looi.”

⁴⁴ Go pan Galilia kuany yic ke piöc kəc tēn amat.

5

Kəc cī Jethu kaŋ buəoŋh
(Mt 4:18-22; Mk 1:16-20)

¹ Yən akəl tək tēwën piöc Jethu wär cəl Jenetharet you, ke kəc juęc apei wēt bik wēt Nhialic bēn piŋ. ² Go riäth karou tiŋ agör you ke cī amēi nyäŋ piny ku jiēlkē bik biaiken la thuak. ³ Go Jethu thuēt riän tək yic, ku ē ye riän mony cəl Thaimon, ku lək ye bī piēk wīr tēthin-nyəot. Ku jəl nyuc riäi yic ku piöc kəc.

⁴ Nawën cī thök ē jam, ke lək Thaimon, “Gēerkē riäthkun tēthiäŋ ku cuatkē biaikun bāk rec dəm.”

⁵ Go Thaimon bēer, “Bēny, yök aaci ruu mäi wën aköu ku acin kē cuk dəm. Ku na ca lueel, ka buk cuat.” ⁶ Ku cuatkē buai. Gokē rec juęc apei dəm abī buai yiic duēr rēt. ⁷ Gokē amēiken kək tō riän dēt yic cəl bik ke bēn kony. Gokē bēn, ku tekkē rec riäth karou yiic ku thiēŋkē kedhie abik duēr diir.

⁸ Nawën tiŋ Thaimon kē cī rot looi, ke gut yenhiəl piny Jethu nhom ku lueel, “Bēny, jäl tēnē ya, yēn ē raan la guəp adumuööm.” ⁹ Rin yen Thaimon, ku kəc awën mēi kek ye aake cī gāi rec juęc cīk dəm. ¹⁰ Ku kacken cath kek ye Jemith ku Joon, wēēt Dhubedi, aake cī gāi aya. Go Jethu lək Thaimon, “Duk riöc, emēn le tueŋ aa kəc kek aaba ya dəm.” ¹¹ Gokē riäth yök wär thok ayeer, ku nyiēŋkē kēriēc ēbēn piny ku buəthkē Jethu.

Jethu acä atuet cəl apuəl
(Mt 8:1-4; Mk 1:40-45)

¹² Yən akəl tək Jethu ēcī la keny gen dēt, ku raan cī tuet ē tō thīn. Nawën tiŋ Jethu ke gut yenhiəl piny ku lēŋ, “Bēny aŋiēc alēu ba ya kony ba pial, kony ya.”

¹³ Go Jethu ŋäŋ nyinde tiŋ ku wïc bī kony. Ku jət yecin ku gəot ku lueel, “Awiēc, piaalē!” Kaam thiin awën ke tuet jiël. ¹⁴ Ku cəl Jethu ajiël ku thən apei, “Duk kēnē la lək raan dēt. Ləer ku nyuöth rot raan kāk Nhialic, ku bī caath, ku juar kəŋ cīt tē ye löŋ Mothith ye lueel thīn, bī raan ēbēn ŋic lən cī yin pial.”

¹⁵ Ku tēwën cī Jethu ye cak thən kēya, ke wēt go thiēi piny abī kəc juęc aa guēer tēnē Jethu bik piöcde bēn piŋ, ku kony ke bik pial. ¹⁶ Ku ye la tēde ē rot tē cīn yic kəc ē rēer thīn bī la röök.

Jethu aci raan cī ruai kony
(Mt 9:1-8; Mk 2:1-12)

¹⁷ Nayən akəl tək, ke kəc kək akut Parathi, ku kəc piöc lööŋ nyuc bik piŋ tē piöc Jethu kəc thīn. Ku aake bö bēi yiic Galilia ku Judia ku Jeruthalem. Ku Nhialic ēcī Jethu yiēk riəl bī kəc tuany kony. ¹⁸ Kaam wën ke kəc bö ke ket raan aduany alom. Ku wïc kəc awën ket ye bik yäth yöt tēnē Jethu. ¹⁹ Nawën cīn tē yēth kek ye tēnē Jethu rin cī yöt thiäŋ kəc, gokē la nhial ku ŋanykē yöt nhom löŋ awën rēer Jethu thīn. Ku luēckē raan aduany piny kek biöŋde yenhom.

²⁰ Ku wën tiŋ yen gamdīt tō ke ke, ke lueel, “Mäthdīë, adumuöömku aaci päl piny.”

²¹ Go kōc piöoc lööŋ kōc Itharel ku kōc akut Parathī wën rēēr thīn, jāl tak ku luelkē kepuōth, “Yeŋa kēnē Nhialic jāām guōp kēlä? Yeŋa adumuööm päl piny, ee Nhialic ē rot.”

²² Go Jethu kāk yekē tak guō ŋic ku lueel, “Yeŋö ye wek ye tak lōn lueel ŋen lueth? ²³ Ye kēnen puōl yic kākkā yiic ba lueel, ‘Adumuöömku aaci päl piny’ tēdē ke luēel, ‘Jōt rot ku cathē?’ ²⁴ Ku aba nyuōth we ēmēn lōn le Manh Raan riēl pinynhom bā adumuööm päl piny.” Ku lēk raan aduany, “Alēk yī, jōt rot ku kuany biōŋdu ku lōr baai.”

²⁵ Go rot jōt nyin yic kenhiim ke dēei kek ēbēn, ku kueny biōŋden awēn cī ye tāac thīn, ku ler baai ke lec Nhialic. ²⁶ Ku jōl kuat raan tō thīn ēbēn gāi ku riöockē. Ku leckē Nhialic ku luelkē, “Ÿok aaci kēdiit jāŋ gōi tiŋ ya akōl.”

Jethu aci Lebī cōal

(Mt 9:9-13; Mk 2:13-17)

²⁷ Nawēn ke Jethu jiēl geeu, ku tēwēn ciēth yen ke tiŋ raan ajuēr kut cōl Lebī ke rēēr tēden ē luōoi. Go Jethu lēk ye, “Buōth ŋa.” ²⁸ Go Lebī luōide puōl ku buōth.

²⁹ Nawēn ke Lebī loi miēth paande bī yen Jethu gōŋ. Go kōc juēc bēn, kōc ajuēr kut ku kōc kōk, ku nyuuckē ke ke bīk mīth. ³⁰ Go kōc akut Parathī ku kōcken piöoc lööŋ la ŋoomŋoom ku luelkē tēnē kōc Jethu buōth, “Yeŋö ye wek mīth ku dēkkē kek kōc ajuēr kut, ku kōc la gup adumuööm?”

³¹ Kaam wën piŋ Jethu ē wēt kēnē, ke lēk ke, “Acie kōc puōl kek akiim wīc, aa kōc tuany. ³² Ÿen akēc bēn ba kōc ye tak lōn puōth kek bēn kony. Ÿen aci bēn bī kōc rēc la gup adumuööm kepuōth dhuōk ciēn.”

Wēt löŋ thēk ē miēth

(Mt 9:14-17; Mk 2:18-22)

³³ Gokē ben lueel tēnē ye, “Kōc Joon buōth aa lac thek ē miēth ku röökkē. Ku aye kōc akut Parathī buōth looi aya, ku kōckun yī buōth aa mīth ku dēkkē.”

³⁴ Go Jethu bēēr ku lueel, “Yakē wīc bī kōc cī bēn ruāi yic rēēr ke cīi mīth? Acie tēde! Na rēēr raan thiēk ke ke, ka cik loi kēya. ³⁵ Akōl bī athiēk dōm ku nyiēi keyiic, yen akōl bī kek thek.”

³⁶ Ku ben Jethu kääŋ dēt ben thōōth aya tēnē ke, “Acin raan bī aban alath ret wei alanh yam kōu bī la buōp ē dhiāth alath kōu. ³⁷ Ku acin raan bī muōn abiēc ē yam puōk tōny thēer yic. Na looi kēya, ke muōn abiēc yam abī tōny puōt yic, ku muōn abiēc abī luuŋ wei ku tōny abī kuem. ³⁸ Acie kēya, muōn abiēc yam adhil puōk ē tōny yam yic. ³⁹ Ku acin raan wīc bī muōn abiēc yam dek tē cī yen muōn abiēc cī ceŋ kaŋ dek, abī lueel, ‘Muōn abiēc cī cieŋ aŋuēn.’ ”

6

Jethu aci kuc löŋ akōl löŋ kōc Itharel

(Mt 12:1-8; Mk 2:23-28)

¹ Nayōn akōl cīi kōc Itharel ye luui, Jethu kek kōcken ye buōth aake cath ke kuany dhēl yic kam dum. Go kōcken ye buōth rap thoŋ ku koikē ke kecin, ku camkē ke. ² Go kōc akut Parathī kōk lueel, “Yeŋö ye wek luui akōl cī löŋdan Itharel pēen bī kōc cīi ye luui thīn?”

³ Go Jethu bēēr, “Kēckē kē cī Debit looi wāthēer kaŋ kueen? Wäär nēk cōk ye kek kacke, ⁴ go la luuŋ Nhialic ku lööm ayum yaath cī tōōu tēnē Nhialic ku ciem, ku gēm kacke aya bīk cam. Ku ayum kēnē ēcī löŋda pēen bī kuat raan ē path cīi cam. Ee raan kāk Nhialic yen ē ye cam ē rot.” ⁵ Ku wit Jethu wētde ēlä, “Manh Raan ē bēny kēriēc ēbēn agut akōl löŋ.”

Jethu aci mony cī cin ruai kony

(Mt 12:9-14; Mk 3:1-6)

⁶ Naxon aköl dët, aköl cii kəc ye luui ke Jethu la tən amat kəc Itharel ku piöoc. Ku mony cı cin cuęc ruai ë tő thın. ⁷ Go kəc kək piöoc lööŋ Mothith, ku kəc kək akut Parathi ke tő thın wıc bik tiŋ, lın bi Jethu mony kënë kony bik la luəm, rin cı yen ye kony aköl cii kəc ye luui. ⁸ Ku Jethu ë ƚic kē tő kepuöth, go lək mony awən cı cin ruai, “Jot rot ku bäär tueŋ tən kəc nhiim.” Go bən ku kēęc. ⁹ Go Jethu ke thięc, “Yeŋö ye löŋda päl yo buk looi aköl cii kəc ye luui? Ye kēpath aye kērac, bi raan kony bi pır, kua pël wei bi thou?” ¹⁰ Ku döt ke ebən ku lək mony awən cı cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth. Go ciende piath. ¹¹ Tēēnē, go kəc ater Jethu puöth riääk apei, ku matkē kē bik looi tēnē ye.

Jethu acä atuuc kathiäär ku rou kuany

(Mt 10:1-4; Mk 3:13-19)

¹² Naxon akäl tök ë ninkä yiic, ke Jethu la gət nhom tē cii ceŋ bi la röök, ku jöl ruu röök tēnē Nhialic. ¹³ Nawən bak piny ke cöl kacken ye buöth, ku kuany raan thiäär ku rou keyiic ku ciäk ke ke cöl atuuc. ¹⁴⁻¹⁶ Kəc ke cı kuany ayi, Thaimon (cı Jethu bən cäk ke cöl Pıter), Andria (mēnh koor ë Thaimon), Jemith, Joon, Pilipo, Bartholomeo, Lebı, Thomath, Jemith wən Alpawuth, ku Thaimon (raan la puöu ater), Juda wən Jemith ku jöl a Juda Ithkariöt, raan wäär cı Jethu bən luəm bi döm.

Kəc juęc aa Jethu buöth

(Mt 4:23-25)

¹⁷⁻¹⁸ Go Jethu bən piny ku kēęc tēthöŋ nhom gət cök kek kacken ye buöth, ku kəc juęc kək ke bö Judia ku Jeruthalem. Ku kəc bēi kək tő wärköu cimēn Tire ku Thidon, aake cı bən bik bən piŋ piöoc Jethu, ku bi ke bən kony tueny tő kegup. Ku kəc ke la gup jakrec aake cı bən aya go Jethu ke kony. ¹⁹ Ee wıc kuat raan ebən bi gəot, rin riel yen kəc kony bik pial ë ye yök yeguöp ë path tő cı ye gəot.

Kēŋ miet ë puöu ku ręc ë puöu

(Mt 5:1-12)

²⁰ Go Jethu yenhom wël kacken ye buöth ku lueel,
 “Wek aa mit gup wek kəc ƚöŋ, rin ye bääny Nhialic kēdun!
²¹ Wek aa mit gup wek kəc nək cək emēn, rin wek aabi kueth aköldä!
 Wek aa mit gup wek kəc dhiau emēn, rin wek aabi döl.
²² Wek aa mit gup tő mēen week, ku cop week wei ku lat week,
 ku yekē kuc week ciēt yakē jakrec rin ye wek kackiē ƚen Manh Raan!
²³ “Wäthęer wärken dıt aake cı käk cıt kakkä looi tēnē kəc kək Nhialic tiŋ. Kęya, tē looi kakkä röt tēnē week, ke we mit puöth rin wek aabä ariöpdıt yök tēnē Nhialic.
²⁴ Tē ręc yen thın tēnē week, wek kəc cı jak emēn,
 rin cı wek pır path yök thın.
²⁵ Tē ręc yen thın tēnē week, wek kəc cı kueth emēn, rin wek aabi cək nök.
 Ku tē ręc yen thın tēnē week, wek kəc dal emēn,
 wek aabi tōu tiöp nhom ku dhiaaukē!
²⁶ Ku tē ręc yen thın tēnē we tē bi kəc ebən jam kápath ë rienkun,
 rin wärken dıt aake ye jam kēlä,
 wäthęer tēnē kəc aa lueth röt cöl aye kəc kək Nhialic tiŋ.

Nhiar kəc man yi

(Mt 5:38-48; 7:12)

²⁷ “Ku wek alək kënë wek kəc piŋ wëlkiē, Nhiarkē kəc aterdun, ku yakē kápath looi tēnē kəc man we. ²⁸ Thięc Nhialic bi kəc ye wıc diēt yi yök kērac dəc, ku röök rin kəc yi bui. ²⁹ Tē maŋ raan yigēm, ke wël gēm dēt aya. Kęya cimēn ë kënë, na wıc raan alath tēnē yi ke duk pēn alanh dēt aya. ³⁰ Na wıc raan kēdāŋ tēnē yi ke gām ye, ku duk raan cı kēdu nyaai thięc bi cool tēnē yi. ³¹ Loi kēpath tēnē kəc kək cimēn nhięer yin kēpath bi looi tēnē yi aya.

³² “Na ye ke nhiaar kɔc nhiaar yi kepɛc, ke yi yɔk lɛc Nhialic? Ayi kɔc kɛrɛc looi aa nhiaar kɔc nhiaar ke aya. ³³ Ku na ye kɛpath looi tɛnɛ kɔc kɛpath looi tɛnɛ yi kepɛc, ke yi yɔk lɛc Nhialic? Ayi kɔc kɛrɛc looi aa kɛpath looi tɛnɛ kɔc nhiaar ke. ³⁴ Ku na ye kɛdu gam tɛnɛ raan ye n̄ɔɔth ciɛt bi cuɔɔt akɔldɛ, ke Nhialic mit puɔu tɛnɛ yi? Agut kɔc kɛrɛc looi aa kɛkɛn gam kɔc rɛc kɔk ciɛt ke, rin ye kek ye tak ciɛt kɛkɛn bi dhuɔk ke ɛbɛn akɔldɛ. ³⁵ Na ye kɛya, nhiaar kɔc atɛrdu, ku loi kɛpath tɛnɛ ke. Yakɛ kɛkkun gam ɛ path ku duɔkkɛ ye n̄ɔɔth lɔn bi we cuɔɔt. Wek abɛ acutdit apɛi yɔk. Ku wek aabi ya miɛh Nhialic Madhɔl, rin alir puɔu tɛnɛ kɔc ɛbɛn, agut kɔc na cɔk kɛpath looi tɛnɛ ke, ke ciɛt ke tiɛ puɔth, ku kɔc rac aya. ³⁶ Lierkɛ puɔth cimɛn ye Wuurdun puɔu lier.

Duɔkkɛ kɔc ye luɔk wei

(Mt 7:1-5)

³⁷ “Duɔkkɛ kɔc ye luɔk wei bi Nhialic we ciɛt ye luɔk wei. Duɔkkɛ kɔc kɔk ye tɛm awuɔc bi Nhialic we ciɛt ye tɛm awuɔc. Pɛlkɛ wɛt piny tɛnɛ kɔc kɔk bi Nhialic wɛt pɛl piny tɛnɛ we. ³⁸ Na ye kɔc kɔk muɔɔc ke Nhialic abi muɔɔc aya. Abɛ athɛmdit ciɛt cienku lɛu bik muk yiɛk yi, rin kɛk ye looi tɛnɛ kɔc kɔk, kek aabi Nhialic looi tɛnɛ yi.”

³⁹ Ku lɛk Jethu ke kɛn̄ ɛlɛ, “Lɛu raan ci cɔɔr bi cɔɔr dɛt thel? Cɛk lɛu bik lɔɔny adhuɔm yic kedhie? ⁴⁰ Acɛn manh piɔɔc dit tɛnɛ raanden piɔɔc. Ku manh piɔɔc na le piɔɔcde thɔl ka ciɛt raanden piɔɔc. ⁴¹ Yɛn̄ɔ ye yɛn kɛrɛc dit ye looi kuc, ku ye tiɛ kɛrɛc ci wɛmuuth looi? ⁴² Acɛi lɛu ba wɛmuuth wɛɛt bi kɛrɛc thiin ye looi puɔl, tɛ ciɛt yɛn rot kɔn̄ wɛɛt ba kɛrɛc ye looi puɔl. Awɛɛn̄kui! Kɛnkɛ kɛrɛc yakɛ ke looi puɔl, ku abɛk lɛu bɛk wɛmɛthkun jɛl wɛɛt bik kɛrɛc thii yekɛ ke looi puɔl.”

⁴³ Ku la Jethu tuɛn̄ ku lueel ɛlɛ, “Tim ci cil tɛpath acie luɔk miɛh rɛc, ku tim ci cil tɛrac acie luɔk miɛh path. ⁴⁴ Kɛya, tim aye n̄ic ɛ miɛthke. Acɛi lɛu ba miɛh tim dɛt la kuany tim dɛt cɔk. ⁴⁵ Raan path ɛ luui kɛpath, rin kɛpuɔth tɔ yɛpuɔu. Ku raan rac ɛ luui kɛrɛc, rin kɛrɛc tɔ yɛpuɔu. Wɛl ye ke lueel, aa kɛk tɔ yɛpuɔu nyuɔɔth.

Kɛn̄ rin kɔc karou ci bɛɛi keer

(Mt 7:24-27)

⁴⁶ “Yɛn̄ɔ ye wek ya cɔɔl, ‘Bɛny, Bɛny’ ku wek aa cie kɛ ca lueel ye looi? ⁴⁷ Kuat raan ɛ bɛn ku piɛn̄ wɛtdiɛ ku theek ya ku looi, ⁴⁸ acɛt raan ci yɔnde n̄icɛc buth tɛthɔny. Nawɛn la aboor bɛn, ku cɔk piɛn̄ yɔt gɔɔl piny, ku yɔt ciɛt yic cɔk pɛk rin ci ye n̄icɛc buth. ⁴⁹ Ku raan wɛlkiɛ piɛn̄ ku ciɛt ya thek bi ke looi, acɛt raan yɔt buth tɔ ye aboor tɛɛk. Na la aboor bɛn ke wit yɔt!”

7

Jethu acɛ raan lui pan bɛny apuruuk kony

(Mt 8:5-13)

¹ Tɛwɛn ci Jethu kɛnɛ wɛc bi lɛk kɔc thɔl, ke la Kapernaum.

² Ee gen kɛnɛ raan lui pan bɛny apuruuk ɛ tuany, ka tiit piny. Ku bɛny ɛ nhiaar raanden luɔi apɛi. ³ Nawɛn piɛn̄ Jethu, ke toc kɔcɛt Itharel bik Jethu la thiɛc bi bɛn bɛ aluɔnyde bɛn kony. ⁴ Gokɛ la tɛnɛ Jethu ku lɛnkɛ ku luelkɛ ɛlɛ, “Apath ba bɛny apuruuk kɛnɛ kony. ⁵ Anhiar kackua, ku ɛ yen buth tɛdan ye yɔk mat thiin.”

⁶ Go Jethu la ke ke. Ku kaam wɛn bi yen baai dɔɔt, ke bɛny apuruuk toc mɛthke bik la lɛk ye ɛlɛ, “Bɛny, duk rot nɛk cɛth rin yɛn acie raan path nadɛ ke yi bɔ atiɛmdiɛ yic. ⁷ Ku yɛn akɛc la tɛnɛ yi rin n̄ic yɛn ye lɔn ye yɛn raan rac. Luel wɛt ɛ path ku aluɔnydiɛ abi pial. ⁸ Rin yɛn aya, yɛn arɛɛr bɛnydit cɔk, ku yɛn ala apuruuk rɛɛr yacɔk. Aya lɛk n̄ek, ‘Lɔɔr!’ Ka la, ku lɛk n̄ek, ‘Bɛn̄ tɛn,’ Ka bɔ, ku aya lɛk aluɔnydiɛ, ‘Loi kɛnɛ!’ Ka looi.”

⁹ Go Jethu gɛi wɛn piɛn̄ yen wɛlkɛ, ku wɛl yɛnhom thɛn awɛn buɔth ye ku lueel, “Acɛn raan ca kɛn̄ yɔk kam kɔc Itharel la gam ciɛt gam ɛ mony kɛnɛ.” ¹⁰ Nawɛn dhuk kɔc awɛn ci tooc baai, ke yɔk alony bɛny ke ci pial.

Wën lää gen Nain cī thou aci piir

¹¹ Nawën ke Jethu la gen Nain, ku ë cath kek kacken ye buoath ku kac juëc kök. ¹² Nawën dötkë geu ke räm kek kac ket raan cī thou. Ku raan cī thou ë ye wän tönj. Ku kac juëc aake cath kek tiñ lää kënë. ¹³ Nawën tiñ Jethu tiñ kënë, ke ñeer yic ku lëk ye ëlä, “Duk dhiau.”

¹⁴ Ku lëk kac bik kööc ku goot biön awën cī raan kuöm piny, ku lueel, “Riënythii, jot rot.”

¹⁵ Go riënythii awën cī thou rot jot ku jiem ku cöl Jethu ajiël kek man.

¹⁶ Go raan ëbën riöc ku leckë Nhialic ku luelkë, “Raan käk Nhialic tiñ ril apei aci tuöl ë kamkua. Ku Nhialic aci bën bi kacke bën luök.”

¹⁷ Ku jöl kē cī Jethu looi piñ raan ëbën pan Judia, ku wuöt kök thiäak ke ye.

Joon aci kacke tuöc Jethu

(Mt 11:2-19)

¹⁸ Go kac Joon buoath kakkith ye lueel rin Jethu lëk Joon. Go kac karou kamken tuöc tënë Jethu bik la thiëc ëlä, ¹⁹ “Ye yin raan bi bën aye raan dët yen buk tiit?”

²⁰ Nawën yëtkë tënë Jethu ke luelkë, “Joon raan kac muöc nhim aci yo tooc buk yi bën thiëc, ee yin raan bi bën aye raan dët yen buk tiit?”

²¹ Ku kaam awën thiëc kek, Jethu ë kony kac juëc tuany apei, ku kac cī jakrec döm. Ku kac cī cöör. ²² Go wëtten bëer ku lueel, “Lak ku lëkkë Joon käk cäk tiñ ku käk cäk piñ, cöör aci ben daai ëmën, ku aduany aci ya cath ku kac cī tuet aci tuet jal kegup, ku miñ aci ya piñ, ku kac cī thou aaci röt jot. Ku Wët Puoath Yam alëk kac ñöñ nyin. ²³ Ku raan mit guöp ë raan cie puöu ë rou wëtdië yic.”

²⁴ Nawën cī kac Joon jäl, ke Jethu jam ku tët kac Joon, “Ye raan yindë yen cī wek la ror cii ceñ bäk la tiñ? Ye raan puöl yic ye wel nom ë path cimën ye yom aruöör wel nom?”

²⁵ Ye raan yindë yen cäk la tiñ? Ye raan ceñ alëth path apei? Kac ciëñ alëth dhëñ ku yekë miith path cam akölaköl aa kac pan bënydit. ²⁶ Lëkkë ya, yeñö cäk la tiñ? Ye raan käk Nhialic tiñ. Ee yic. Ku alëk we, yeen adit tënë raan käk Nhialic tiñ. ²⁷ Rin Joon yen aye athör thëer wël Nhialic jam rienke ëlä, ‘Yen abi raan tök kam kac käkkië lueel, cöl alëk kac bi dhël la guir tënë yin.’ ”

²⁸ Ku ben Jethu lëk ke ëlä, “Acin raan kuat kac cī dhiëth pinynhom dit tënë Joon. Ku yeen ajet wër raan koor tö bääny Nhialic yic.”

²⁹ Kuat kac cī wëtde piñ, agut kac ajuër kut aaci këpuoath looi Nhialic ñic, ku cölkë röt aa muöc Joon nhim. ³⁰ Ku kac akut Parathi ku kac piöc lööñ Mothith, aaci jai kē wic Nhialic bi guir tënë ke, rin cī kek kuc bi Joon ke cii muöc nhim.

³¹ Ku ben Jethu thiëc, “Yeñö ba thöñ kek riëc akölë? Thöñkë kek ñö? ³² Keek aa cīt miith cī kenhim mat laar yic leñ kegup, ye lueel ëlä,

‘Yok aaci waak peth ye keek ket tē looi ruäai ket,

ku wek aa këc dier!

Yok aaci käk ye looi thuöu yic thöñ,

ku wek aakëc dhiau!’

³³ “Rin Joon raan kac muöc nhim ëcie bëi kuany yiic ke miith ku dëk ë möu, ku ayakë lueel, ‘Lön le yen guöp jöñrac!’ ³⁴ Ku Manh Raan aci bën ku ye miith kek kac ku dëk ke ke, ku ayakë lueel, ‘Jethu akok, ku a dëk määu. Ku amäath kek kac ajuër kut ku kac la gup adumuööm!’ ³⁵ Ku luoi puoath Nhialic ë rot nyuöth käk ye kac ke buoath yiic looi.”

Tiñ rac cī jäl piath

³⁶ Naçon akäl tök ke raan tök kac akut Parathi cöl Jethu bik la miith. Go Jethu la pan raan akut Parathi ku nyuuc bi miith. ³⁷ Nawën piñ tiñ adëjöök, ñic geu yic ëbën, lön cī raan akut parathi Jethu caal paande, ke bö kek töny koor cī cuëc tiöm ril apei, la yic miök ñir ye yöc wëu juëc apei. ³⁸ Ku le yöt, ku nyuuc Jethu lööm, ku dhiëu ke cie nom guöt Jethu cök. Go piü awën dhiëu yen Jethu luak cök. Goke weec nhimken nom. Ku ciim cök ku töt cök miök ñir awën muk. ³⁹ Nawën tiñ raan akut Parathi wën cī Jethu göñj ë

kënë, ke jam yetök elä, “Na mony kënë ye raan käk Nhialic tiñ, nuöt aci tiñ ye goot ñic, ye tiñ yindë, rin adëjöök.”

⁴⁰ Go Jethu wët Thaimon guo ñic ku lueel tënë ye, “Thaimon! Ala kë wiéc ba lëk yi. Päl yiyic piny.” Go bëër, “Ye kënë ñö, Raan ë piöök?”

⁴¹ Go Jethu lëk anyiköl kënë, “Monytui ë kõny kác karou. Raan tök kek wëü ye döm raan ruöön tök, ku raan dët kek wëü ë pen tök. ⁴² Ku akëckë lëu kedhie bik wëü cool. Go wëü puöl, ku cii ke ben kööny. Na ye yi, yeña kamken bi mony kënë nhiaar apei?”

⁴³ Go Thaimon bëër, “Aya tak ë raan ci wëü juéc päl piny tënë ye.” Go Jethu bëër, “Këdu ë yic!”

⁴⁴ Ku wël yenhom tik ku lëk Thaimon, “Ca kë looi ë tiñ tënë ya tiñ? Yen aci bën paandu ku yin akéc ya yiék piü ba cök loök. Ku yen tiñë acä loök cök piuken nyin, ku wuuny ke nhimken nom. ⁴⁵ Yin akéc ya ciim wën bi yen cit tē ye miäth kác ë ciēnda yic. Ku yeen ë ya ciim cök emën ku emën, tēwën rëer yen ë tēn. ⁴⁶ Yin akéc ya cak lor apath ba tōc nom, ku yeen acä tōc cök miök ñir. ⁴⁷ Ku alëk yi lōn nhiërdit ci nyuöth thün aye nyooth aya lōn ci adumuömkēn juéc päl piny. Rin raan ci kāklik päl piny tënë ye, ee nhiër koor nyuöth.”

⁴⁸ Ku lëk tik, “Adumuömkēn aaci päl piny.” ⁴⁹ Go kác awën mīth kek ye aa jiem wei ku yekë lueel elä, “Yeña kënë jam lōn ë yen adumuömkēn päl piny?”

⁵⁰ Ku ben Jethu lëk tik, “Gamdu aci kony. Lōr ke döör Nhialic.”

8

Diäär ke ye cath kek Jethu

¹ Nawën ke jiël, ku kueny gæth yiic ku bëëi ke piöök Wët Puöth Yam rin bäany Nhialic. Ku atuöcke kathiäär ku rou aake cath kek ye. ² Diäär juéc aake cath kek ye aya. Diäär kök kamken aake ci Jethu kony jakrec ku tuaany, Maria Magdalena ci jakrec kadhorou jal yeguöp. ³ Ku Joanan tiñ mony cöl Kudha raan käk pan bëny Antipäth Yërot tiit, ku Thuthana ku diäär juéc kök ë Jethu kek kacken ye buöth kony wëüken.

Kään dom path ku dom rac

(Mt 13:1-9; Mk 4:1-8)

⁴ Go kác juéc aa guëer tënë Jethu gæth yiic, go ke lëk kään kënë, ⁵ “Raan puör ëci la dom bi la pur. Ke wën ye yen rap wæer dom yic ke köth abëk lööny dhöl yic tē ye kác tēek thün, ku tet diet ke aya. ⁶ Ku lööny köth kök alél nom tē koor tiop thün. Nawën ciilkë, ke ke go guo riau rin këc meiken yet piny apath. ⁷ Ku lööny köth abëk tē ye tiim la kuöth cil thün, na la tiim juäk ke ke dec rap ku cik lok apath. ⁸ Ku lööny köth kök tiom path yic, ku ciilkë ku lokkë apath ke dit nhüim apei.”

Ku wit Jethu löñde elä, “Pierkë tē le wek yith.”

Wët thööth ë kään

(Mt 13:10-17; Mk 4:10-12)

⁹ Go kacken ye buöth thiëc, “Kään kënë wëtde yic yeñö?” ¹⁰ Go Jethu bëër, “Wek anyuth Nhialic bäanyden cak ñic thæer. Ku kác kök aabi kån ñic ë këñ ya lëk ke yiic, rin na cök alon ye kek daai, ka cii kån bi tiñ. Ku na cök alon ye kek wët piñ, ka cik bi deet yiic.”

Jethu aci kään raan puör teet yic

(Mt 13:18-23; Mk 4:13-20)

¹¹ Ku lëk Jethu ke, “Kään kënë wëtde yic akin. Köth ci com aa cit wëtdiën ya piöök tënë we. ¹² Kác kök aa cit köth ci lööny dhöl yic, ye diet ke tet. Tē piñ kek löñ Nhialic, ke jōñrac bö ku nyieci löñ awën kepuöth bik wët Nhialic cii piñ, ku bi ke kony bik pir. ¹³ Kác kök aa cit köth ci com alél nom, aa löñ Nhialic gam nyin yic ke mit puöth. Ku aacie kepuöth ë deet, aa löñ Nhialic guo wai wei tē nek ke rin wët Nhialic. ¹⁴ Kác kök aya aa cit

köth cī lööny tē ye tiim la kuəoth cil thīn, keek aa löŋ Nhialic piŋ. Ku käjuēc ke diir rin pīr pinyhom ē tēn, nhiēr jīēk ku kāpuəoth yekē wīc kepuəoth aa bēn thīn, ku rēckē löŋ Nhialic kepuəoth. ¹⁵ Ku kəc kək aa cīt köth cī puur tiəm path yic. Keek aa löŋ Nhialic piŋ ku gamkē apei, ku käjuēc path aaye yök tēnē ke rin ye kek kepuəoth dēt.”

Kääŋ ē mermer
(Mk 4:21-25)

¹⁶ Ku ben lēk ke, “Acīn raan cī mermer kaŋ yāth yöt ku kum nyin, tēdē ke tēū agen tōc cök. Aye tōū yöt ciel yic rin bī yöt amer yic tēnē kəc bö yöt. ¹⁷ Kēriēc ēbēn cī thiaan abī bēēi bei kəc nhīm, ku kēriēc ēbēn cī kum nhom, abī yēth ayeer ruel yic. ¹⁸ Piēŋkē ku detkē apath tē ye wek wēl piŋ, rin raan la kēdāŋ abī ben muəc, ku na ye raan cīn kēdāŋ, ke kēthiin ye tak lən tō yen tēnē ye, abī nyaai aya.”

Man Jethu ku wāmāthakēn aaci Jethu nyaai
(Mt 12:46-50; Mk 3:31-35)

¹⁹ Go man Jethu kek wāmāthakēn bēn tēnē ye, ku cīn tē le kek tēnē ye rin juēc kəc yōöt apei. ²⁰ Go raan tōk lēk Jethu, “Moor ku wāmāthakui aa kääc ayeer, ku aa wīc yī.” ²¹ Go Jethu lueel tēnē ke, “Ma ku wāmāthkiē aa kəc wēt Nhialic piŋ ku loikē.”

Jethu aci yom cəl akääc
(Mt 8:23-27; Mk 4:35-41)

²² Naŋon akäl tōk, ke Jethu la riāi yic kek kəcken ye buəoth ku lēk ke, “Lok teemku wār aləŋtui.” Gokē riāi gēer wīr. ²³ Tēwēn gēr kek, ke Jethu go nin. Kaam awēn niin yen ke yomdīt apei jət rot, ku loi atiaktiak rot abī riāi duēr thiāŋ piū, ku duerkē diir. ²⁴ Gokē puöc ku luelkē, “Bānyda, Bānyda! Yok aa muəu.” Go Jethu rot jət ku rēl yom ku atiaktiak. Gokē köc ku la wār dil. ²⁵ Ku thiēc ke, “Tē gamdun tēnen?” Gokē nhīm la cōt ku riöckē riēdīt cīt kēnē, ku jīēmkē kamken, “Ye raan yīndē kēnē, na cək a yom ku atiaktiak ē ke piŋ wētde?”

Jethu aci raan la guöp jakrēc kony
(Mt 8:28-34; Mk 5:1-20)

²⁶ Gokē wār Galilia teem ku lek tō cəl Jeratha tō wār Galilia aləŋtui.* ²⁷ Tēwēn kēec Jethu piny riāi yic, ke mony ē gen kēnē la guöp jakrēc bö tēnē ye. Mony kēnē ēcie ceŋ alēth ku ēcie rēer baai, ee ye rēer rēŋ nhīm.

²⁸ Nawēn tiŋ Jethu ke lor nhom ke loi wuəu, ku cuet rot piny yenhom ku looi kiēu apei, “Jethu, wēn Nhialic Madhəl yeŋö wīc ba looi tēnē ya? Yīn alāŋ duk ya tēm awuöc.” ²⁹ Ee jam kēlä rin cī Jethu jəŋrac yöck bī jal yeguöp. Ee ye jəŋ kēnē dəm arak juēc, na cək der piny bī rek cin ku cök ku tit, ke ŋot ke tueny ku dhəŋ luöŋ köth yecök. Ku yēth jək roor tē cī ceŋ.

³⁰ Go Jethu jäl thiēc, “Cəl yī ŋa?” Go bēer, “Yok aa kut.” Ee lueel kēya rin cī jak juēc la yeguöp. ³¹ Go jakrēc jam ku lēŋkē Jethu bī ke cī cop tēthuth dīt yic, ye kəc rec yāth thīn.†

³² Ku duut diir baai ē nyuāth gət cök ē tēn awēn. Go jakrēc Jethu löŋ bī ke cəl aa la diir gup. Goke puöl. ³³ Go jakrēc bēn bei yeguöp ku lek diir baai gup, ku riŋkē agör yic, ku thootkē wīr ku moukē ēbēn.

³⁴ Nawēn tiŋ rōor ke biöök diir kē cī rot looi, ke kat bik wēt la lēk kəc rēer geeu ku kəc tō bēēi yiic. ³⁵ Go kəc ēbēn jal wēt bik kē cī rot looi la tiŋ. Nawēn lek yet tēnē Jethu, ke yök mony wār la guöp jakrēc ke cī nyuc Jethu cök, ke ceŋ alēth, ke la nhom cök. Gokē riöc. ³⁶ Ku kəc ke cī kēnē tiŋ, aaci tē cī mony la guöp jakrēc kuony thīn la lēk kəc kək. ³⁷ Go kəc Jeratha ēbēn riöc, ku lēkkē Jethu bī jäl panden. Go Jethu la riāi yic ku dhuk.

8:16 Mt 5:15; Lk 11:33 8:17 Mt 10:26; Lk 12:2 8:18 Mt 25:29; Lk 19:26 * 8:26 Jeratha acəl Gadara aya, tiŋ Mt 8:28 † 8:31 Eye tak lən jakrēc aaye mac piiny tēthuth bī ke jal tēm awuöc.

³⁸ Go mony wën cī Jethu jakrēc cəl ajiël yeguöp, Jethu thiëc bī cath kek ye. Go Jethu jai ku lëk ye, ³⁹ “Lōor baai tēnē kacku ku lëk ke kajuëc cī Nhialic looi tēnē yī.” Go mony kēnē jäl ke kuany gēu yic, ke ye kəc lëk kək cī Jethu looi tēnē ye.

Jethu aci tik kony ku cəl nya aben pīr

(Mt 9:18-26; Mk 5:21-43)

⁴⁰ Wën cī Jethu tem ku dhuk wär alortui, ke lor kəc juëc apēi, kəc ke tit ye. ⁴¹ Tēwën ke mony cəl Jariöth, bēny tēnē amat kəc Itharel bö aya. Nawën tīñ Jethu, ke cuet rot piny yecök ku lēñ bī la paande, ⁴² rin nyanden tōñ ye ruönke thiäär ku rou ëcī dhal apēi. Go Jethu gam ku lööny dhöl. Ku buəth kəc juëc ke cīk kum apēi.

⁴³ Ku tīñ tuany kēc thëkde kōu kañ tēem ruöön thiäär ku rou ë tö kəc yiic. Ku yeen ëcī wēu juëc gām akīm, ku acīn akīm tōñ cī tuaanyde cəl añuëñ. ⁴⁴ Go bēn Jethu kōu ku gəot alanhde thok. Go riem kööc nyin yic. ⁴⁵ Go Jethu thiëc, “Yēñ cā gəot?” Nawën cīn raan gēm ye rot, go Pīter lueel, “Bēny aa kəc juëc cī kum kek aa yī pīk.”

⁴⁶ Go Jethu bēn lueel, “Ala raan cā gəot rin aca ñic lən le yen raan ca kony?” ⁴⁷ Nawën tīñ tīñ awën lən cī ye ñic, go bēn tēnē Jethu ke cī riöc, ke leth ku cuet rot piny yecök. Ku lëk Jethu, kəc nhīim ëbēn yen kēnē gəot yen ye, ku tē cī tuaanyde guo ñuëñ thīn ë kaam thīn awën. ⁴⁸ Go Jethu lueel tēnē ye, “Nyaandië gamdu aci kony. Lōor, ke döör Nhialic.”

⁴⁹ Kaam wën jīem Jethu, ke raan rīñ pan Jariöth ku lëk ye, “Nyaandu aci yet wei, duk raan piöc ben rāam nhom.” ⁵⁰ Ku Jethu ëcī wēt ë mony piñ, go lëk Jariöth, “Duk riöc, dēet yīpuöu ku gam wēt yic. Nyaandu abī pial.” ⁵¹ Wën yett yen baai, ee cīn kəc cīi puöl bik la yöt kek ye, ee Pīter ku Joon ku Jemith, ku jəl aa wun ku man meth kepēc. ⁵² Tēwën le Jethu yöt, ke yök kəc ke näk röt, ke dhiau. Go lëk ke, “Duökkē dhiau. Meth akēc thou, anin.”

⁵³ Gokē dəl guöp rin ñic kek ye lən cī yen thou. ⁵⁴ Go meth dəm cin ku lëk ye, “Manhdië jət rot.”

⁵⁵ Go wēike dhuk ku jət rot nyin yic. Ku lëk Jethu ke bik yiëk miëth. ⁵⁶ Go kəc ke dhiëth meth gāi apēi, ku thən Jethu ke bik kē cī rot looi cīi lëk kəc kək.

9

Jethu acā atuöccke kathiäär ku rou tooc

(Mt 10:5-15; Mk 6:7-13)

¹ Ku cəl Jethu kəc ye buəth kathiäär ku rou, ku yīk ke riël bī kek jakrēc aa la cuöp wei, ku riël bī kek kəc cəl aaye pial aya, ² ku tooc ke bik aa la piöc wēt bāāny Nhialic ku konykē kəc tuany. ³ Ku lëk ke, “Duökkē muk kək la keny, cīmēn wai ku jəkgəo ku miith yakē cam dhöl yic, ku wēu ku duökkē muk alēth kək. ⁴ Yakē rēer pan ye we lor thīn yet tē bī wek jäl. ⁵ Ku na ye pan cīi we lor thīn, ke we jiël ku tanjë wecök, bī nyooth lən cī wek kucē ë ke.”

⁶ Go atuuc jäl, ku kuenykē bēi yiic ke piöc Wēt Puoth Yam ku konykē kəc bik pial kuat pan cī kek la thīn.

Antipäth Yërot aci diëer

(Mt 14:1-12; Mk 6:14-29)

⁷ Antipäth Yërot, bēnydit pan Galilia, ee cī kajuëc loi röt piñ ëbēn. Go diëer rin ë ye kəc kək lueel lən Joon raan wäär kəc muöc nhīim aci ben pīr. ⁸ Ku lueel kəc kək ë Elija yen aci ben tuöl, ku kəc kək ë yekē lueel, lən ë yen raan tök kam kəc kək Nhialic tīñ yen aci ben pīr. ⁹ Go Antipäth Yërot lueel, “Yēn aci Joon cəl atēem nhom bei! Yēñ kēnē ye yēn wëlke piñ ë bak?” Ku ë wīc bī röm kek ye.

Jethu aci miëth koor juak bī kəc juëc cam

(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Jn 6:1-14)

¹⁰ Go atuuc Jethu dhuk ku lëkkë käk cık looi ëbën. Ku jiëlkë ë röt ku lek gen cöl Bethaida. ¹¹ Nawën piŋ kəc juëc tē cı yen la thın, ke buoθhkë. Go Jethu ke lor ku jiëem tēnē ke rin wēt bäány Nhialic, ku kony kəc cı ye thiëc, bik pial.

¹² Nawën la piny cuöl, ka atuöccke kathiäär ku rou bö tēnē ye ku luelkë, “Cöl kəc aa jiël bik la bëei yiic bik la wïc tē niin kek thın, ku lek ƣəc miëth camkë, rin tē rëer ƣok thın ë ror cı ceŋ cın kē kuany thın.”

¹³ Go Jethu bëer, “Miackë ke miëth.” Gokë lëk ye, “Käk mukku aa ƣuöp kadhiëc ku rec karou. Wïc buk miëth ƣəc tēnē ë kəc juëckä?” ¹⁴ Kəc ke tō thın aake röör tiim kadhiëc. Go lëk kacken ye buoθh, “Calkë kəc aa nyuc, thiär dhiëc akuöt tők yic.” ¹⁵ Go kəc ye buoθh kəc cöl anyuc piiny këya. ¹⁶ Go ayuöp awën kadhiëc ku rec karou lööm ku dot nhial ku leec Nhialic. Ku beny ayuöp yiic, ku gëm ke kacken ye buoθh bik ke tek agut rec tēnē kəc. ¹⁷ Ku miθhkë abı miëth ke göök, ku ƣöl kacken ye buoθh awuthueei ayuöp ku rec cı döŋ kuany gäädit kathiäär ku rou.

Pieter aci Jethu ƣic

(Mt 16:13-19; Mk 8:27-29)

¹⁸ Naƣən akäl tők, tēwën röök Jethu ë rot, ke kəc ye buoθh bö tēnē ye. Go Jethu ke thiëc, “Lëkkë ƣa, ye jän tak, ye ƣen ë ƣa?”

¹⁹ Gokë lueel, “Ayekë lueel lön ye yın Joon raan kəc muöc nhıim. Ku lueel kuat dët lön ye yın Elija. Ku kəc kök ayekë lueel, lön ye yın raan kam kəc käk Nhialic tiŋ theer cı ben pır.”

²⁰ Goke thiëc, “Na week yakë lueel lön ye ƣen ƣa?” Go Pieter bëer, “Yıin nhom guöp, yın ë raan cı Nhialic ləc ku döc.” ²¹ Kë ca lueel ë yic Pieter. Ku thən ke apei ëlä, “Duökkë lëk raan dët.”

Jethu ee jam Arëemde ku Thuände

(Mt 16:20-28; Mk 8:30-9:1)

²² Nawën ke lëk Jethu ke ëlä, “Manh Raan abı dhiel reem, ku abı kəcđit baai ku bäny käk Nhialic, ku ƣöl aa kəc piöc löŋ kəc Itharel jai, ku abik nöök, ku yeen abı nın kadiäk nöök piiny raŋ yic ku ben ƣöt bi pır.” ²³ Ku lueel tēnē ke ëbën, “Na ye raan wïc bä buoθh, ka dhil nhom määär kăpuoθh bi ƣök piërde yic pinynhom ë tēn. Ku dhil puöu riel ku buoθh ƣa akölaköl, cək alön wïc kəc kök ye bik nöök ë rienkië. ²⁴ Rin raan wïc ye bi wëike kony abı muör. Ku na ye raan mär wëike ë rienkië, ka bi wëike muk akölrüëc ëbën. ²⁵ Yenö bi raan kuany thın bi jak apei pinynhom ku mër wëike? ²⁶ Na ye raan guöp ƣär ë ƣa ku piöcđië, ke Manh Raan abı guöp ƣär ye aya, aköl dhuk yen dieckde yic ku diik Wun yic, ku diik atuuc Nhialic. ²⁷ Ku le tueŋ ku lueel, wek alëk yic ala kəc kök rëer ë tēn, aacı bi thou agut tē bi kek ƣa tiŋ, kek riel ye nyuoθh lön ye ƣen bëny cı Nhialic ləc.”

Jethu aci guäpde rot waan

(Mt 17:1-8; Mk 9:2-8)

²⁸ Nawën nın kabët cök cı yen kakkä lueel, ke Jethu cöl Pieter ku Jemith ku ƣöl a Joon, ku lek ƣöt nhom bik la röök. ²⁹ Tēwën röök yen ke waŋ yenyin, ku ƣer aläthke apei bik la diardiar. ³⁰ Kaam thiin awën ke röör tul ku jiëmkë kek ye. Ku keek aake ye yi Mothith ku Elija. ³¹ Keek aacı bën ke la gup dhëer Nhialic ku jiëmkë tēnē Jethu tē bi yen la thou thın Jeruthalem, rin bi yen kē wïc Nhialic jäl thöl. ³² Ku Pieter kek kəc awën cath ke ye, aake ye nın muör puoθh. Nawën liepkë kenyin ke tiŋ lec Jethu, ku röör karou ke kääc yelööm. ³³ Nawën jiël ë röörkä, ke lueel Pieter tēnē Jethu, “Bëny, apath buk rëer ë tēn. ƣok aabi duël kadiäk looi tők tēnē yi, ku tők kek Mothith ku tön dët kek Elija.”

(Kënë jiëem yen këya, ee kuc këne bi lueel.)

³⁴ Kaam wën ƣot jiëem yen, go kecit rur piny paat abı ciën tē yekë tiŋ. Gokë riöc wën kum rur ke piny. ³⁵ Ku piŋkë Nhialic ke jam luääät yic ëlä, “Kënë ë Wëndië, yen aca ləc, piëŋkë wëtde.” ³⁶ Nawën cık röl ben piŋ, ke ye Jethu yen tiŋkë ë rot. Go kəc Jethu buoθh

käkkä muk kepuõth ku cik ke lëk raan dët.

Jethu aci dhõh la guõp jõnrac kony

(Mt 17:14-18; Mk 9:14-27)

³⁷ Nawën dhukkë piny gõt nhom aköl dëëtë, ke lor kóc juëc apei. ³⁸ Kaam awën ke raan tõk thän awën yic, cõt ke cie röl jõt ku lueel, “Raan piõc, yin alän bä manhdië tijn, yen ë mänh tõh tõ yanhom. ³⁹ Të döm ë jõh ye, ka dhiau nyin yic, ku wit piny ku leth ku yik thok ayök. Jõh kënë aci ye lac päl piny, ku aye cöl anak rot apei. ⁴⁰ Yen aci kockun yï buõth lõh bik cuõp wei yeguõp, ku akëckë lëu.”

⁴¹ Go Jethu lëk ke, “Wek kóc cie lac gam, ba rëer ke we, ke ya cii guõp la cut wëlkun?” Ku lëk wun meth, “Bëi manhdu tën.”

⁴² Kaam wën le dhök tënë Jethu, ke wit jök piny ku leth. Go Jethu jök yök bi jäl yeguõp, ku kony dhök bi pial. Ku lëk wun bi jäl kek ye. ⁴³ Ku jøl raan ëbën gäi riel Nhialic.

Jethu aci ben jam ë Thuõnde

(Mt 17:22-23; Mk 9:30-32)

Tëwën nõt rëer kóc ke ci gäi käjuëc ci looi, ke lueel tënë atuõccke, ⁴⁴ “Piejkë wëlkä apath ku calkë ke aa löõny wepuõth, rin Manh Raan abi thõn kóc bi ye nõk.”

⁴⁵ Ku kocken ye buõth aake kéc wët kënë deet yic, wët ëci moony tënë ke rin bik cii det yic. Ku keek aake ci riõc bik thiëc kë ci lueel.

Kóc Jethu buõth aaci wët tær

(Mt 18:1-3; Mk 9:33-37)

⁴⁶ Nawën ke kóc ye buõth teer wët lõn yeja kamken yen dõt apei. ⁴⁷ Ku Jethu ë njic kë tõ kepuõth. Ku döm meth ku cöl akäac yelõm. ⁴⁸ Ku lëk ke, “Raan manh koor cit manh kënë lor ë rienkië, acä lor. Ku raan ya lor, acie yen ye lor, ee Wä Aciëh ë toc ya. Rin raan koor kamkun ëbën, yen ë raandit.”

Raan cii yo man ë raanda

(Mk 9:38-40)

⁴⁹ Nawën ka atuny cöl Joon bö tënë Jethu ku lëk ye, “Bëny, yok aaci mony dët tijn keye jakrec cuõp wei kóc gup ë rienku, ku acuk pëen rin acie raanda.” ⁵⁰ Go Jethu lëk ye kek atuuc kök aya, “Duõkkë ye pëen, rin raan cii we man ë raandun.”

Jethu akëc kóc Thamaria lor

⁵¹ Nawën ci nin bi Jethu yäth nhial thiök, go tak bi dhiel la Jeruthalem. ⁵² Ku tooc kóc yenhom tueh bik tã bi kek la nyuc thün la guiir pan tõ wun Thamaria. ⁵³ Go kóc pan awën kuc rin njic kek ye lõn Jethu ala Jeruthalem.* ⁵⁴ Nawën le kóc Jethu buõth, Jemith ku Joon, njic lõn ci kóc baai kuc bik Jethu lor ke luelkë, “Bëny, cuk mac cöl abõ piny nhial bi pan kënë rac?” ⁵⁵ Go Jethu ke duõm thook piny, ⁵⁶ ku berkë pan dët tõ tueh.

Raan buõth Jethu adhil puõu riel

(Mt 8:19-22)

⁵⁷ Tëwën kueny kek dhël yic, ke räm kek mony dët ci ye bën lëk Jethu ëlä, “Yin aba biaath kuat tã ler yin thün.” ⁵⁸ Go Jethu bëer, “Luõny aa la yõotken yekë ke wuut, ku diet pär aa la yõotken aya. Ku yen Manh Raan yen acin baai pinynhom tën.”

⁵⁹ Ku lueel Jethu tënë mony dët, “Buõth ya.” Go bëer, “Bëny, cöl yen akõh wä la thiök.” ⁶⁰ Go Jethu bëer, “Cöl kóc cit kóc ci thou aa thiäk kacken, ku yin bäär ba Wët Puõth Yam bën la piõc.”

⁶¹ Ku lueel mony dët, “Yin aba buõth Bëny, ku cöl yen akõh kackië la tõõh.” ⁶² Go Jethu lëk ye, “Yin acit raan dhie pur, na tijn raan dët cath, ke cuet pur piny ku keeh nhom ku ruëc. Këya, raan ye käk kök nyaai luoi ca guiër ye yic, acin kepuõth lëu bi looi rin bäany Nhialic.”

9:46 Lk 22:24 9:48 Mt 10:40; Lk 10:16; Jn 13:20 * 9:53 Kóc Itharel la luanh Nhialic Jeruthalem, aake cii kóc Thamaria ye lor rin meen kek röt. 9:54 2Bh 1:9-16 9:61 1Bh 19:20

10

Luoi kəc thiärdhorou ku rou

¹ Nawën ë kënë cök, ke Jethu kuany kəc kök kathiärdhorou ku rou kam kəc ye buoath, ku tooc ke tuej bi kəc karou aa cath, bik la geeth ku bëei ke bi yen la thün yiic. ² Ku lëk ke, “Käk tem ajuéc ku kəc luoi aa lik. Röökkë Bëny la nhom käk tem bi kəc luoi cöl aa juak röt. ³ Lak! Ku ñieckë, wek atuoc cimën amël ë kam gal. ⁴ Duökkë wëeu ku jökgöo ku war kök muk. Ku duökkë ye köoc dhöl yiic bäk kəc aa muöõth. ⁵ Të yeet wek baai ke kanjë lueel, ‘Kəc baai yakë döör.’ ⁶ Ku na ye kəc rëer ë pan kəc nhiaar döör, ke röökkun aabi ke döoc. Ku na yekë kəc man döör, ke röökkun aaci ke bi kony. ⁷ Ku yakë rëer ë pan ku miëthkë ku dëkkë käk yekë yiëk we, rin apath bi raan lui ariöpdë yök. Duökkë ye jäl pan ku lak pan. ⁸ Na lor kəc gen ci wek la thün we, ke we cam kuat miëth cik gäm we. ⁹ Ku kuonykë kəc tuany ku lëkkë ke, ‘Bääny Nhialic aci thiök ke we.’ ¹⁰ Ku na lak gen cii we ye lor thün, ke we jiël ku luelkë, ¹¹ ‘Yok aabi tär gendun terj wei yocök bi döng kek we.’ Ku dhielkë deet apath, bääny Nhialic aci thiök. ¹² Awuoc bi Nhialic tëm kəc Thidon aköl luñdit abi kuur tënë awuoc bi tëm kəc ë gen.

Geeth kəc luoi kärec puol thin

(Mt 11:20-24)

¹³ “Wek kəc gen Koradhin ku Bethaida, wek aa tiit kärec ape, rin käjuéc jän göi cäk tñj ci ke looi geethkun yiic, ku ke ci looi Tire ku Thidon, geeth wäär ceñ kəc rac, ñuöt kəc ë geethkä aaci kepuöth dhuök ciëen theer, ku pälkë luoi kärec. ¹⁴ Ku Nhialic abi we tëm awuocdit Aköl luñdit, awuoc bi dit ape tënë awuoc bi tëm kəc Tire ku Thidon. ¹⁵ Ku wek kəc Kapernaum yakë tak lon bi we jat nhial? Wek aabi cuat pan mac.”

¹⁶ Ku lueel Jethu tënë kəc wën ci tooc, “Raan piñ wëtdun ë wëtdië piñ, ku raan we dhöl gup acä dhöl guöp, ku raan dhäl yaguöp ë raan toc ya dhöl guöp.”

Kəc wën ci tooc aaci dhuk

¹⁷ Go kəc thiärdhorou ku rou wën dhuk ke ci puöth miet ku luelkë, “Bëny agut jakrec aya aaci wëtda piñ ë rienku.” ¹⁸ Go Jethu lëk ke, “Riel jöñrac aci riäak ku tiëñ ke lööny piny cimën many nhial. ¹⁹ Wek aca yiëk riel bi wek aa cath käpieny ku kith nhüim ë path. Ku wek aca yiëk riel wër wek aleikun ku kəc man we. Ku acin kë kəñ we nöc. ²⁰ Ku duökkë puöth jöl miet rin ci jakrec wëtdun piñ, mietkë puöth rin ci rienkun göt pan Nhialic.”

Jethu amit puöu

(Mt 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Nawën ke Wëi Nhialic cöl Jethu amit puöu ku lueel, “Wä, Bëny nhial ku piny! Yin alæc rin ci yin käk ci thiaan tënë kəc ñic kəñ ci piöc, nyuöth kəc kor këc piöc. Ee tède, Wä, yen ë kën yi yuum puöu. ²² Këriëc ëbën aaci Wä gäm ya. Acin raan ñic Wënde ë Wun ë rot, ku acin raan ñic Wun ë Wënde ku kəc ci Wënde löc bi nyuöth ke.”

²³ Tëwën rëer Jethu kek kacken ye buoath ë röt, ke wël yenhom ke ku lueel, “Wek aala gup duaar bäk käk tiëñkë tñj. ²⁴ Ku alëk we, ëci kəc juéc käk Nhialic tñj ku bánydit wic bik käk yakë tñjkä tñj, ku aa këckë ke tñj. Ku ë cik wic aya bik käk yakë piñ, piñ, ku aa këckë ke piñ.”

Kääñ raan path pan Thamaría

²⁵ Raan piöoc ë löñ kəc Itharel, ëci bën ku wic bi Jethu deep ë wët ku thiëc, “Raan piöoc, yeñö ba looi ba pir akölrüec ëbën pan Nhialic?” ²⁶ Go Jethu bëer, “Ye Löñ Mothith lueel këdë ë wët kënë? Yeñö ye deet yic thün?”

²⁷ Go bëer, “Yin adhil Nhialic Bánydu nhiaar yipuöu ëbën, ku wëiku ëbën, ku yinhom ëbën, ku nhiaar raan dët cimën nhieer yin rot.”

²⁸ Go Jethu lueel, “Aca ñieç bëër. Loi kakkä, ku pïr pan Nhialic akölriëç ëbën aba yök.”

²⁹ Go monytui wïc bï wët deet apath rin wïc yen ye bï rot kony, ku ben Jethu thiëç, “Raandiën ba nhiaar yeña?”

³⁰ Go Jethu bëër ku lueel, “Monytui, ke ye raan Itharel, ëcï jäl Jeruthalem bï la Jeriko. Go röm ke cuër dhël yic ku rumkë aläthke ku wëëuke ëbën, ku näkkë ku jolkë nyääñ piny ke duër thou. ³¹ Nawën ke raan käk Nhialic, ke ye raan Itharel, bö ke kuany dhël kënë yic, go monytui tiñ ku wëen thok piiny. ³² Nawën ke raan dhiënh Lebï ben bën, go mony kënë tiñ ku bër. ³³ Go raan pan Thamaria bën ke kuany ë dhël kënë yic. Nawën tiñ mony kënë piiny ke ñeër yic. ³⁴ Go rot cuët ye, ku muwoc yöntöök yiic miök ku muön abiëç ku der keyiic, ku jät akaja köu ku yëth pan jööl, ku rëër yelööm ë wëër wën. ³⁵ Nayon nhiäk, ke gem wëü tënë raan lui pan jööl ku lëk ye, ‘Lök mony kën töök apath, na la dhuk ku le wëü ca lök muör ë rienke tē lik wëëukië, ka ba bën cool.’ ”

³⁶ Ku wit Jethu wëtde ku lueel ëlä, “Na ye yï, ke raan cï cuër bañ, yeña kam koc awën kadiäk ë raande?” ³⁷ Go lueel, “Raan cï ye kony yen ë raande.” Go Jethu lueel, “Löör, ku ye luui këya.”

Martha kek Maria

³⁸ Tëwën cieth Jethu kek atuöçke ke la Jeruthalem, gokë nyuc gen thiin tö dhël yic. Go tiñ cöl Martha ke yäth baai. ³⁹ Ku Martha a la nyankën cöl Maria, cï bën nyuc Jethu lööm bï piöçde piñ. ⁴⁰ Go Martha puöu riääk rin këc Maria ye kony luoi miëth tënë jööl. Go bën tënë Jethu ku lueel, “Bëny, ye këpath yen looi nyankäi cï yen ya päl luoi ë rot tēthëer awën? Lëk ye bä bën kony.”

⁴¹ Go Bányda bëër ku lueel, “Yïn Martha, yïn adieër rin awïc ba käjuëc tö yïpuöu looi ëbën, ⁴² ku ë tök yen aril, Maria acä abañ ñuëñ kuëny bei, ku acï bï nyaai tënë ye.”

11

Jethu anyuth yo tē bï yök aa röök thïn

(Mt 6:9-13; 7:7-11)

¹ Yon akäl tök Jethu ë röök, nawën cï röökde jal thök, ke lueel raan tök kam kocken ye buwöth tënë ye, “Bëny, piöç yo tē bï yök aa röök thïn, cimën wäär cï Joon raan koc muwoc nhïim kocken ye buwöth piöç.” ² Go Jethu lëk ke, “Yakë lueel këlä tē röök wek, ‘Wädan tö nhial, bï rienku aleec.

Bï bäánydu bën yoyiic.

³ Muoc yook miëth akölaköl.

⁴ Ku päl adumuömkua piny tënë yook, rin ye yök wët puäl tënë koc rëc yook. Ku duk yook cöl athem kërac.’ ”

⁵⁻⁶ Ku ben Jethu lëk kocken ye buwöth, “Tëdë, na yïn ala mäthdu ku lor tënë ye waköu wëër ciel yic ku luel tënë ye, ‘Mäthdië gäm ya ayuöp kadiäk. Rin mäthdiën cï la keny acï bën paandië, ku yen acin miëth gäm ye.’ ⁷ Ku bëër yööt alon thïn ku lueel, ‘Duk ya rëëm nhom. Yöt acï gur thok, ku yök aaci töc yök miëthkië. Yen acï rot ben jät ba yï gäm ayuöp.’ ⁸ Ku la Jethu tueñ ku lueel, na cok alon cï monyë rot jät bï gäm ayuöp rin yen mäthdu, ka not bï rot jät bï gäm kuat kë wïc, rin yïn acï guöp bï riöç ë ye, ku löör tueñ ke thiëç. ⁹ Këya alëk we, thiëç, ku abï Nhialic gäm yï, na wïc këdän tënë Nhialic ka yök. Ku ë tēde aya, na gut yöt thok, ka ñany thok tënë yï. ¹⁰ Raan thiëç aye gäm ke wïc, ku raan la kë wïc aye yök. Ku yöt aye ñaany thok tënë raan wïc ye. ¹¹ Yeña kamkun na le meth, ku thiëç manhde miëth ke gëm këpiiny tē wïc yen rëc. ¹² Ku na wïc tuon ajith, ke dom kieth ku gëm ye. ¹³ Na ñieckë wek koc ë luui kërec bäk miëthkun aa gäm këpath, ke cak lëu bäk ñic lon bï Wuurdun tö nhial ye ñic apeï bï Wëi Nhialic tuoc koc thiëç ye.”

Jethu aye yöök lon le yen guöp jöñrac

(Mt 12:22-30; Mk 3:20-27)

¹⁴ Naḡon akäl tøk ke Jethu ë cop jorrac wei raan guöp, ku ëcie jam. Nawën cï jorjë jäl yeguöp ke mony awën jam. Go thän awën tö thïn gäi apei, ¹⁵ ku lueel kəc kök, “Ee Beldhebul bëny jakrec yen ë ye yiëk riel bi ke aa cuöp wei.” ¹⁶ Ku ë wic kəc kök bik deep wët, ku thiëckë bi këne jän göi looi, bi nyuöth ke lön ye Nhialic käkke gam. ¹⁷ Ku Jethu ë njic kë yekë tak, go lëk ke, “Na tek kəc paan tøk keyiic ku thërkë ë kamken, ke pan këne abï riääk. Ku na tuum dhiënh tøk yenhom aya ku thërkë kamken ë röt, ke dhiënh këne abï wëer aya. ¹⁸ Këya, na tek jakrec keyiic ku thërkë ë kamken ke cïi thök? Ayakë lueel lön ye yen jakrec cuöp wei riel ye Beldhebul gäm ya. ¹⁹ Ku na ye riel Beldhebul yen ye yen jakrec cuöp wei, ke ye riel ŋa yen ye kockun yakë buöth ke cuöp wei? Calkë ke aa lëk we yic. ²⁰ Ku na ye riel Nhialic yen ye yen jakrec cuöp wei, ke njieckë lön cï bääny Nhialic bën tënë we.

²¹ “Na tit raan ril paande thok ë tōŋ ku köt, ke käkke aaciï nyiëi. ²² Ku na mët raan dët ril, ka wer ye. Ku jöl käk muk bi yen rot tiit nyaai ëbën, ku tek käk cï rum.

²³ “Raan këc rot mät ya acie raandië, ku raan cïi ya kony bi kəc lëk wët Nhialic, ee kəc thiöi.

²⁴ “Të cï jorrac jäl raan guöp, ee piny yööp tédët bi yen löŋ thïn. Na cïn të yök, ka lueel, ‘Yen abï dhuk tënë raan wäär jiël yen thïn.’ ²⁵ Ku dhuk ku yök raan wäär, ke cit yon cï guiir yic apath, ²⁶ ku dhuk ku le bën kek jakrec apei kök kadhorou wär ye, ku lek yeguöp. Ku pïr ë raan këne ë jäl rëëc apei tënë pïrden tuenŋ.”

²⁷ Kaam wën jiem yen këlä, ke tik jam röldit kəc yiic ku lëk ye, “Tiŋ ë dhiëth yi ku muk yi amit guöp apei.”

²⁸ Go Jethu bëer ku lueel, “Ee yic, ku kəc mit gup alanden aa kəc wët Nhialic piŋ ku loikë.”

Jethu akuec bi këne jän göi looi

(Mt 12:38-42)

²⁹ Tëwën cï kəc juëc kenhüim kut Jethu lööm, ke lueel, “Yenö be riëc akölë rëëc këlä? Ee riëc ye wic bi këne jän göi tiŋ. Ku acïn kë bi nyuöth ke. Ee këne jän göi wäär cï rot looi tënë Jona yen abik tiŋ. ³⁰ Cïmën wäär cï Jona raan käk Nhialic tiŋ jäl a kit tënë kəc Ninibe, këya Manh Raan abï jäl a kit tënë kəc akölë ëbën. ³¹ Tiŋ bëny wäär jiël pan Athia abï rot jät aköl luŋdit ku gëk riëc akölë, rin cï yen jäl tēmec apei bi wël puöth bënyŋaknhom Tholomon la piŋ, ku yen jam kë, yen adit tënë Tholomon. ³² Aköl luŋdit kəc gen Ninibe aabi we gök rin cï kek kepuöth waar, ku pälkë luoi käreec wäär cï Jona ke lëk. Ku alëk we, yen jam këne, yen adit tënë Jona.

Kəc cï gam aaciï awai ku mermer

(Mt 5:10; 6:22-28)

³³ “Acïn raan cï mermer kaŋ yäth yöt ku kum nyin. Aye tööu tën ye yen yöt mer yic thïn, bi piny amer tënë raan la yöt. ³⁴ Puön path acit nyin path. Raan path nyin ë daai apath, aciï thönŋ kek raan cï cōer cie daai apath. ³⁵ Këya, luöikë röt bäk puöth la cök, ku duökkë puöth cōer. ³⁶ Na yin ayer puöu, ke yin acit raan këc cōer ë daai apath cïmën dhie ye mac piny riaal.”

Jethu ë kəc piöoc lööŋ ku Parathï lëk lön nhiëem kek

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

³⁷ Nawën cï Jethu thök ë jam, ke cōal raan tōŋ akut Parathï paande bik la mïth, go la ku nyuuc ku mïth ke këc yecin ku yecök lök cïmën ciëŋŋ kəc Itharel. ³⁸ Kënë, aci raan akut Parathï wën la baai bën göi apei. ³⁹ Go Jethu lueel tënë ye, “Wek kəc akut Parathï, aa wegup ayeer kek yakë lök, ku piäthkun aaci thiän käreec apei. ⁴⁰ Kəc cïn kë njieckë! Kəc Nhialic yen cak guöp, puöu alonŋthïn cak aya? ⁴¹ Biökruëel aye nyuöth puön yer të muöc yin kəc, ku acie miöc ye yin biökruëel nyuöth ë path.

⁴² “Të rɛɛc yen thïn tənë we, kɔc akut Parathï. Wek aa Nhialic juër kälík, kák cīt tók ë thiäär yic kákkun yakë ke puur ë dum yiic, ku kuat wël kók ëbën. Ku wët la cök ku nhiër Nhialic akuöckë looi. Kákkä aa dhielkë looi, ku luwikë kákkä aya.

⁴³ “Të rɛɛc yen thïn tənë we, kɔc akut Parathï. Ayakë nhiaar bák aa nyuc tuenj thöc kɔcdit nhïim tən amat, ku ye we muöth athëék yön ë yɔɔc yiic. ⁴⁴ Të rɛɛc yen thïn tənë we, wek aa thönj kek rënj cïn kë ye ke njic, ye kɔc cath kenhïim ë path, ku käreɛ cïk thiaan keyiic piiny aaciï njic.”

⁴⁵ Nawën, ke raan tók kɔc piöoc ë löönj jɔt rot ku lueel tənë ye, “Bëny, tã jiëem yïn këlä, ke yïn ë yɔ lat aya.”

⁴⁶ Go Jethu bëër, “Wek kɔc piöoc ë löönj, käreɛ aa tit we aya. Wek aa kɔc piöoc käril apɛi cie lëu bï ke looi. Ku wek aacie kɔc kony aya ë luɔiden. ⁴⁷ Të rɛɛc yen thïn tənë we. Awëënkui, wek aa rënj path buth tənë kɔc kák Nhialic tïnj, kɔc wäär nëk wärkun dit. ⁴⁸ Acäk gam lɔn këwäär cï wärkun dit looi apath, ku na we tó thïn nuöt wek cï nák aya. Rin aaci kɔc kák Nhialic tïnj nök ku buöthkë ränken. ⁴⁹ Ku rin ë wët kënë yen aci Nhialic ye lëk we ëlä, ‘Wek aaba tuöc kɔc kákkie tïnj ku atuuc. Ku wek aabi kɔc kók nök ku cuɔpkë kɔc kók wei.’ ⁵⁰ Riëc akölë abï tëm awuöc rin cï yen kɔc kák Nhialic tïnj nök tëwäär cëk piny yëët ëmën, ⁵¹ jɔk ë nääk Abel yet nääk Dhäkaria wäär nák luarj Nhialic. Ku ben Jethu lëk ke, riëc akölë abï tëm awuöc rin ë kákkä ëbën!

⁵² “Të rɛɛc yen thïn tənë we, wek aa yic moony tənë kɔc ku acäk ye gam kek week ë röt. Ku wek aa kɔc kók wïc yic bik gam gël!”

⁵³ Nawën wïc Jethu bï jäl, ke jiëem kɔc akut Parathï ku kɔc piöoc löönj guöp apɛi, ku thiëckë wël juëc ku wïckë bï ke dhiel dhuk nhïim, ⁵⁴ rin wïc kek ye bik deep wët bik ðam, tã le yen wët rɛɛc lueel.

12

Duk riöc luel yic

(Mt 10:26-27)

¹ Wën cï kákkä röt looi, ke kɔc juëc apɛidit aake cï kenhïim kut Jethu lööm abï ciën tã ye cök cak la piny. Tëwën ke Jethu kɔnj jam tənë kɔcken ye buöth ku lëk ke, “Tietkë röt, ku duökkë ye luui cimën kɔc akut Parathï, kɔc ë kɔc ruëëny. ² Acïn kë ye moony arëk abï cïi tiëc. Tëdë ke lëu bï këdänj thiaan abï cïi njic. ³ Na cök a wët luel wakou ka njot piñ nhiäk aköl. Ku këriëc ëbën cäk njäai weyith yööt alonjthïn ke yöt cï thiöök thok anjot ye kɔc kók piñ.

⁴ “Ku alëk we wek mäthkië, duökkë riöc kɔc guäpkun nök ë path. Aa we nök ku na lä ka cïn këdët ben kë looi. ⁵ Ee Nhialic yen adhil kɔc riöc, rin na cï nök ka la riël aya bï cuat pan mac. Alëk we, ee Nhialic ë rot yen adhil kɔc riöc. ⁶ Diet thii kor kadhiëc cït amuör, cïi ke ye yɔɔc wëëu lik? Ku acïn tók ë kamken cï Nhialic kanj muör nom, ⁷ agut nhïmkun tó yinhom anjic Nhialic akuënden. Duökkë riöc, wek aa awär amuör juëc.

⁸ “Alëk we, raan ye gam kɔc nhïim lɔn ye yen raan Manh Raan, aba gam aya lɔn ye yen raandië atuuc Nhialic nhïim. ⁹ Ku raan jei kɔc nhïim lɔn cïi yen ye raandië, abï Manh Raan kuc aya atuuc Nhialic nhïim.”

¹⁰ Ku ben Jethu lëk ke, “Kuat raan wët rac lueel Manh Raan guöp abï päl piny tənë ye, ku raan lueel kërac Wëi Nhialic guöp, aciï bï kanj päl piny tənë ye.

¹¹ “Të yëth yï tën amat luk yic, bëny dit ku bëny kor nhïim, duk diëer tã bï yïn rot kuony thïn ku wët ba lueel, ¹² rin Wëi Nhialic abï cöl anjic kë ba lueel.”

Raan ajak kuc kãnj

¹³ Go mony dët rot jɔt kɔc yiic ku lueel, “Bëny lëk wämääth bä yiëk abäkkië kák cï wä nyänj yɔ yiic.” ¹⁴ Go Jethu bëër, “Mäthdië, yeja cã kuany ba ya bëny, ba kãnj tëk we?” ¹⁵ Ku

lëk kəc awən tō thīn, “Tietkē röt, duökkē jieek cəl arum wepuöth. Acin raan rëer piërde yecin cək alən le yen kajuëc.”

¹⁶ Ku lëk ke kääñ kënë, “Theer raan ajak ë tō thīn, ku duömde ëci luək rap juëc apei. ¹⁷ Go jal jam ku lueel, ‘Yenö ba jal looi? Yen acin duël lääu yic bi yen ke tōöu thīn.’ ¹⁸ Nawën ke tek ku lueel, ‘Kë ba looi akīn. Duël kënë aba ñaany, ku ben duëldīt apei looi bi yen rap ku kək kək baai tääu thīn. ¹⁹ Ku jal lëk rot yatök. Mony mit guöp, yin ala miith juëc apei bi run juëc nök, jəl pīr apath, miëthë ku dëkkë, ku jəl puöu miët!’ ²⁰ Go Nhialic lëk ye, ‘Raan kuc kārj! Ee wëer kënë, yin abī thou ku kajuëc ca täu rot kë, bik lök aa kək ë ña?’ ”

²¹ Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Kënë, yen ë rot looi tënë kəc kajuëc tōöu ë rienken, ku acin jieek Nhialic tō kepuöth.”

Raan adhil Nhialic ñööth

(Mt 6:26-34)

²² Ku wël Jethu yenhom kəcken ye buöth ku lueel, “Këya alëk we, bāk röt cīi cəl anëk diëer kë bāk cam bāk pīr. Ku diëerkë aya kək bāk ceñ. ²³ Wëi añuëën tënë miëth, ku guöp raan añuëën tënë alëth. ²⁴ Daaikë diet pār nhial, aacie pur rap ku temkë ke, ku tëëukë ke atuək yic, ku aa ñot ke pīr rin ye Nhialic ke yieek miëth. Ku wek aa ñuëën apei tënë ke. ²⁵ Yenā kamkun na diir ë wëike ke juak ruönke? ²⁶ Na cək kək thiikā ye lëu, yenö ye wek diëer kək kək? ²⁷ Tiëñkë yök cil tē dhëñ kek thīn, aacie luui ku aacie luui alëth. Ku alëk we na cək a bënyñaknhom Tholomon cimënden wäär ë bäänyde yic, ëcīi la alëth la kit dhëñ cimën yāñ tök ë yökkë yiic. ²⁸ Ku na ye Nhialic wel cil ë path cəl adhëñ këlä, wel tō thīn akölë ku na nhiäk nīn lik ke ril wei ku took ke mac, ke Nhialic cīi we bi kuëëc nhīim, wek aa kəc la gam thin koor.

²⁹ “Duökkë wenhiim ye yieek kë bāk cam ku kë dekkë akölaköl. ³⁰ Aa kəc kuc wët Nhialic pinynhom ë tən kek aa kepuöth yieek kakkä. Ku Nhialic Wuurdun añic lən wic wek kakkä. ³¹ Na ye këya, yakë ke wic kək bääny Nhialic, ku aabi yieek we aya.

Jieek cie rop atō pan Nhialic

(Mt 6:19-21)

³² “Duökkë riöc wek kəc buöth ya rin Wuurdun amit puöu bi we yieek ë bäänyë. ³³ Yaackë kakkun ku gämke wëü kəc ñöñ. Kënë abī jaakdu juak yic pan Nhialic. Ku jieek pan Nhialic acie thök, ku acie riääk cimën jieek pinynhom, rin acin cuër tō thīn. Ku acīi aruöp ye rac. ³⁴ Ku piändu abī ya rëer akölaköl tē tōu jaakdu thīn.

Rëer yī cī rot guir

³⁵ “Rëer yī cī rot guir akölaköl, ku rëer yī muk mermer rin kuat kë bi rot looi bi yök waköu, ³⁶ cimën alony lui baai tit bänyden cī la yan thiëek yic ke bi dhuk baai. Na bi ke go yöt guo ñaany thok tënë ye. ³⁷ Aloony mit gup aa loony ye bänyden yök ke tit tē dhuk yen baai. Alëk we alanden, bëny abā alanhden luoi ruök, ku cəl ke aa nyuc bik miith ku luui tënë ke. ³⁸ Tëdë, ke bëny abī dhuk baai wëer ciël yic, tädë ke dhuk bëëk ë piny. Ku aloony mit gup aa loony bi bëny yök ke tit. ³⁹ Wek aa lëu kënë bāk deet yic ë röt. Na raan ye wëer aləñ bi cuär bën ñic, ka rëer ke yiën bi cuär kəkke cīi kual. ⁴⁰ Ke week aya rëërkë we tit, rin wek aa kuc aköl bi Manh Raan bën.”

⁴¹ Go Pīter lueel, “Bëny, ye yok lëk ë kääñ kënë aye kəc ëbën?” ⁴² Go Bëny dhuk nhom ku lueel, “Na ye këya, yenā alony path ku ñic kārj apei? Yeen alony bi bëny nyääñ kəkke yiic paande, bi kacke ya gäm miëth akölaköl. ⁴³ Alony mit guöp alony bi bëny yök ke loi luoidë apath tē dhuk yen. ⁴⁴ Alëk we, abī alony kënë tääu kəkke yiic ëbën. ⁴⁵ Ku na ye alony ye tak lən cīi bänyde bi lac dhuk. Ku ye rëer ke näk aloony kək, rööer ku diäär. Ku ye cool ke miith ku dëk abī wiet. ⁴⁶ Ke bänyde abī la luät yeguöp aköl cīi ye tak lən yen aköl bi yen bën. Ku yeen abī bëny tēm awuöcdīt ku met tē rëer kəc rec thīn.

⁴⁷ “Ku aluañ ñic kë wic bänyde bi looi, ku rëer ke cīi rot guir bi kë wic bëny looi, ka bi tēm awuöcdīt apei. ⁴⁸ Ku aluañ kuc kë wic bänyde ku looi awuöc bi yen that thīn, ka bi

ya awuöc koor. Käjuéc aa wíc tēnē raan cī gām käjuéc, ku raan cī gām käjuéc apei awic käjuéc apei tēnē ye. ⁴⁹ Yēn aci bēn ba piny bēn cuōny. Ku anhiaar diēt cī dēp thēer. ⁵⁰ Yēn atiit kērac apei, yēn abī gum ku rem ya apei yet akōl bī kēnē thök. ⁵¹ Yakē tak lōn cī yēn bēn ba dōör bēn looi pinyhom? Alēk we acie ye. Ee lōn bī kōc keyiic tek. ⁵² Many la yic kōc kadhiēc abī yeyic tek. Kōc kadiäk aabā nhiaar ku man rou ya. Tēdē, kōc karou aabā nhiaar ku man kōc kadiäk ya. ⁵³ Mīth rōör kek wārken aabī kenhīim tuōöm ē rienkiē. Ku yēn ē lōn nyiir kek märken. Ku man athiēek kek tiŋ wēnde aabī rōt maan aya.”

⁵⁴ Ku ben Jethu lēk thān awēn tō thīn, “Na tiēnkē luät nhial, ka guōkē lueel lōn deŋ abī tueny, ku tueny ayic. ⁵⁵ Ku na dōm bī la dīl, ku ruel akōl apei, ka luelkē lōn bī piny tuōc, ku tuc ayic. ⁵⁶ Yeŋa wiēckē bāk ruēeny! Awēēnkui? Wek aa kē bī rot looi ŋic tē tiŋ wek kākā nhial. Ku cāk kē loi rot ēmēn ŋic ayic?”

⁵⁷ “Yeŋō cīi wek yic bāk looi ye ŋic? ⁵⁸ Cīmēn na yēth raan yī luk yic, ke yī lōc wēt waar yic, ku dōörkē ke kēc yī guō yāth luk yic. Na cīi lōc looi kēlā, ka yēth yī luk yic tēnē bāny, ku bēny abī la thōn apuruuk, ku mac yī. ⁵⁹ Alēk yī, yīn aci bī kaŋ lony, yet tē bī yīn kēthiin kōny tēnē yī kaŋ cool.”

13

Na cīi luoi käreec päl ke yīn aci pīr

¹ Nawēn ke kōc bö tēnē Jethu, ku lēkkē ye lōn cī bānydīt Pilato kōc Galilia cōl anak, kōc ke cī kāk juērke Nhialic la nōk luaŋ Nhialic Jeruthalem. ² Go Jethu bēēr. “Yakē tak lōn kōc Galilia cī nōk ēmēn aa käreec apei wēr kek kōc Galilia kōk looi? ³ Acie yic! Ku cāk ŋic lōn wek aabī thou aya cīmēnden, tē cīi wek käreec yakē looi päl, ku wēlkē wepuōth Nhialic? ⁴ Ku na kōc wäär kathiäär ku bēt wīk yōn bäär apei kenhīim Thiloam bīk thou ēbēn, ye kek kōc käreec looi Jeruthalem kepēc? ⁵ Aacie ke! Ku alēk we, na cāk luoi käreec päl, ke wek aabī thou ēbēn cīmēnden.”

Kääŋ tim cie luok

⁶ Go Jethu ke lēk kääŋ kēnē, “Monytui ēcī tim luok com duōmde. Nawēn thōōŋ tē cī yēn luok, ke bö bī bēn bet. Go ciēn mīth yōk yēhom. ⁷ Go puōu riääk apei, ku lēk raan lui dom yic bī yep wei, ku lēk ye, ‘Aca tiit run kadiäk ku aciñ manh tōŋ ca yōk yēhom. Yeŋō pēl ye bī dom rooc ē path ke cie luok?’ ⁸ Go raan ē luoi bēēr, ‘Bēny, päl ē ruōōn tōŋ kēnē ē path, aba guiir ku tāau dhiäap yecök. ⁹ Na lok ruōōntui ka path, ku na cīi lok, ka jol cōl ayep.’ ”

Jethu aci tiŋ tuany kony akōl cīi kōc ye luui

¹⁰ Tēwēn akōl cīi kōc ye luui ke Jethu piōōc tēn amat kōc Itharel, ¹¹ ke tik ē tō thīn ke la guōp jōŋrac cī ye dhoŋ kōu, bī yekōu cīi ye jot ruōōn thiäär ku bēt. ¹² Nawēn tiŋ Jethu ke cōl ku lēk ye, “Tik, yīn aci kony.” ¹³ Ku tēēu yecin yekōu. Ku kaam thiin awēn ke la kōu cök. Go Nhialic leec.

¹⁴ Ku raandīt tēn amat ēcī puōu dak apei rin cī Jethu ye kony akōl cīi kōc ye luui. Ku lēk kōc awēn tō thīn, “Yok aa la nīn kadātem ye kōc luui. Ke raan alēu bī bēn akāl tōk kam ē nīnkā yiic bī bēn kony, ku acie akōl cīi kōc ye luui.”

¹⁵ Go Bēny bēēr ke tōon guōp, “Aa wek kōc la gup ruēeny! Le raan tōk ē kamkun cie yākke ye lony akōl cīi kōc ye luui bī ke la wiēc wal ku pīu? ¹⁶ Ku tiŋ kēnē, nyan many Abaram cī bēny jak dhoŋ kōu, bī ya rēer ke duōl ē runkā kathiäär ku bēt, cīi path bī kony akōl cīi kōc ye luui bī la cök?” ¹⁷ Tēwēn lueel yēn ye kēlā, ke kōc awēn man ye yār gup, ku mit thān diit awēn tō thīn puōth kāk kōc gōi cī Jethu looi.

Kääŋ käu koor nyin ye tiemde diit apei
(Mt 13:31-32; Mk 4:30-32)

¹⁸ Ku la Jethu tuerj ke jam ku lueel, “Bääny Nhialic cīt njö? Yeņö ba thöönj ke ye? ¹⁹ Aba thöñ manh tim koor nyin cī raan com duömde. Go dīt abī ya tim dīttet ye diet yōōtken yik kērke köth.”

²⁰ Ku ben lueel, “Yeņö ba ben thöñ bääny Nhialic? ²¹ Acīt lon cī tik puor ayumdīt tet yic, na lä ke piäär ebēn.”

Kuany dhēl la pan Nhialic yic

(Mt 7:13-14, 21-23)

²² Ku bēr Jethu ke kuany gæeth ku bēēi yiic ke la Jeruthalem. ²³ Go raan tōk thiēec, “Bēny! Le kōc lik bī poth bīk la pan Nhialic?”

Go Jethu bēer, ²⁴ “Thamkē bāk bak dhēl ye kōc gum thīn yic, rin alēk we lōn wīc kōc juēc ye bīk la alōñthīn, ku acīk bī lēu. ²⁵ Tē jōt wun baai rot ku riit yōt thok, wek aabī kōōc ayeer ku jālķē yōt tōñj thok ku luēķē, ‘Bēny, nany yōt thok tēnē yo,’ ku abī bēer tēnē we, ‘Akuōc tē bīi wek thīn.’ ²⁶ Ku abāk lēk ye, ‘Yok aacī mīth ku dēkku kek yī, ku yīn acī piōōc ē gæethkua yiic!’ ²⁷ Ku abī dhuk nhom ku lueel, ‘Alēk we bāk piñ, wek aacīi bō yōt rin wek aacā njic. Jālķē, kōc luui ē kāreč!’ ²⁸ Ku tē cī yī cuōp wei, ke yīn ariāāk puōu ku dhiau aba yīthok a kac tē tiñ yīn Abaram, ku Ithāk ku Jakop ku kōc kāk Nhialic tiñ, ke rēer bääny Nhialic yic pan Nhialic, ku gēl yī wei thīn! ²⁹ Ku kōc aabī bēn pinynhom ebēn ku camkē yan bääny Nhialic. ³⁰ Ku kōc tō ciēen emēn aabī tō tuerj. Ku kōc tō tuerj aabī dhuk ciēen.”

Jethu ku Antipāth Yērot

(Mt 23:37-39)

³¹ Tēēn, ke kōc akut Parathī bō tēnē Jethu ku lēkkē ye, “Jāl ē tēn rin bēny Antipāth Yērot awīc bī yī nōk.”

³² Go Jethu lueel, “Lak ku lēkkē raan la guōp awandīt lōn yēn abī la tuerj akōlē ayī nhiāk ya cop jakreč wei kōc gup, ku luōi kāk jāñ gōi ye yēn kōc kony. Ku na ye nīn diāk ke yēn abī luōidiē thōl pinynhom. ³³ Ku akōlē ku nhiāk ku akōl dēētē, yēn ala tuerj ya lui rin acīi path bī raan kāk Nhialic tiñ nōk tēdēt cie Jeruthalem.

³⁴ “Kōc Jeruthalem! Kōc Jeruthalem! Kōc ē kōc kāk Nhialic tiñ nōk, ku biōōkkē kōc cī tuōc we aleel. Ye arakdē cī yēn ye wīc ba we kuōōt yiic, ku kuōny we cimēn adhie ye ajīth miēthke kuōm piny yewuōk, ku wek aacī kuc.

³⁵ Nhialic abī we nyāñ pandun. Ku athōn we bāk njic, wek aacīi ya bī ben tiñ yēt akōl bī wek rōt guir, ku luōrkē ya yai ke yakē lueel, ‘Lecku raan bō rin Bānyda.’ ”

14

Jethu acī raan tuany kony

¹ Nawēn ke Jethu la pan raan akut Parathī akōl cīi kōc ye luui bī la mīth. Ku kōc ke tō thīn aake dōt Jethu apei.

² Go raan cī but yōōm ku kōk ebēn bēn tēnē ye. ³ Go Jethu jam ku thiēec kōc piōōc ē lōōñ ku kōc akut Parathī, “Cī lōñ pēen bī raan tuany kony akōl cīi kōc ye luui tēdē ke kony?” ⁴ Gokē cīi bēer. Go Jethu mony awēn cōl ku kony ku cōl ajiēl. ⁵ Ku jōl lēk ke, “Yeņa kamkun ē tēn, na cī manhde, ayī wenjde lōōny yiith akōl cīi kōc ye luui, ke pēl yiith ku cīi bīi bei nyin yic?” ⁶ Ku wēt kēnē acī ke nyōñ nhīim kē bēer kek ye.

⁷ Wēn cī yēn ye tiñ aya ke jōōl awēn cī cōl aaye njek tēden nyuuc yēn thīn lōc, ke luel kāāñ kēnē, ⁸ “Tē cī yī cōl yai yic, duk la ku nyuc tēn kōcdīt, tēdē ke raan ben dīt tēnē yī acī cōl aya. ⁹ Na bīi, ke raan awēn col we wedhie abī yōōk ba rot jōt ba thōōc pāl ye. Ku yīn abī jāl dhuk thōc tō ciēen yiic ke yī cī guōp yār. ¹⁰ Tē cī yī cōl, ke yī la ku nyuc thōc tō ciēen yiic rin na la raan la baai bēn, ka bō tēnē yī ku lueel, ‘Jōt rot, bāar tuerj tēn māthdiē.’ Kēnē abī col athiek yic jōōl nhīim ebēn. ¹¹ Kēya, kuat raan dīt puōu rot yāth tuerj ē rot abī Nhialic dhuōk ciēen, ku raan lir puōu ē rot dhuōk ciēen abī Nhialic yāth tuerj.”

¹² Ku lueel Jethu tēnē mony awēn cī ye gəəŋ, “Na loi miēth bī yīn kəc gəəŋ, ke duk ke cəl mǎthku ku paan moor, ku kəc ruāāi kek yī ku kəc ajiæk thiēek bāāikun, rin aabi ben cəəl. Ku na looi rot kēya, ke kēwāār ca luōi ke yen acolkē tēnē yī. ¹³ Na loi miēth cəəl yīn kəc, ke cəl ke kəc ŋəŋ, ku kəc cī duany, ku kəc cī ŋəl ku cōör, ¹⁴ rin na la kəc röt jət thou yic aköldä, ke yīn abī Nhialic cuđöt rin wāār cī yīn ke cəəl kəc cī ye lēu bīk miēethku cool.”

Jethu aci bääny Nhialic thōŋ yan thiēek
(Mt 22:1-10)

¹⁵ Go mony dēt mīth kek kəc lueel tēnē Jethu wēn piŋ yen kēnē, “Kəc mit gup aa kəc bī cəəl yai yic, bääny Nhialic yic.”

¹⁶ Go Jethu lək ye, “Monytui ēcī yandīt apei looi ku cəəl kəc juēc. ¹⁷ Nawēn cī mīth yai guiir, ke toc aluənyde bī kəc wīc ke yai yic la cəəl, ‘Bäk, kəriēec ēbēn aci thök ē guiēr.’ ¹⁸ Gokē wəl juēc lueel kedhie bī kek kenhīim kəl. Ku lueel raan wēn cī alony kaŋ yök ēlä, ‘Yen aci piny ŋəc, ku ŋen adhil la ba la tiŋ. Ləər ku lək bēny lən acīn kē maan yen cī ŋen la yai yic.’ ¹⁹ Ku lueel raandēt, ‘Yen aci miöör kathiäär ye kəc pur ŋəc, ŋen ala ba ke la them, ləər lək bēny lən acīn kē maan tēnē ye.’ ²⁰ Ku lueel raan ye kəc diäk, ‘Yen aci piac döm nya, acä lēu ba la yai yic.’

²¹ “Go alony dhuk baai ku le wēlkä lək bānyde. Go bānyde pušu riääk ku lək aluənyde, ‘Ləər dhöl yiic ku kam bēēi geeu, ku cəl kəc līm dhöl yiic ku kəc cī duany, ku kəc cī ŋəl ku cōör bīk bēn.’ ²² Go alony lueel, ‘Bēny, kē ca lək ŋa aca looi ku piny aŋot lääu.’ ²³ Go bēny ben lək aluənyde, ‘Ləər kuany baai yic ku dhöl yiic geeu, ku lək kəc ēbēn bīk dhiel bēn bī paandiē thiāj. ²⁴ Alək yī, kəc wāār ca kaŋ cəəl acīn miēth yai bīk ben yök paandiē!’ ”

Kē dhil raan looi bī ya raan buəth Jethu
(Mt 10:37-38)

²⁵ Kəc juēc aake cath kek Jethu. Nawēn ke wəl yenhom kəc ku lueel, ²⁶ “Na ye raan bö tēnē ŋa, ku cī wun ku man ku tiŋde ku miēthke, ku wāmāthakēn ku nyiērakēn, ku wēike man, ka cie raan buəth ŋa. ²⁷ Ku raan cie gum ku buəth ŋa, acī lēu bī ya raan buəth ŋa. ²⁸ Na wīc raan bī yōndīt bāār apei buth, yeŋö bī kaŋ looi? Nadē ke cī wēēu muk bī kaŋ kuēēn nyīn bī ŋic lən le yen wēēu juēc bī yen yöt buth bī thöl? ²⁹ Na jək cök ku le ciēn wēēu juēc bī yen ye thöl, ka bī kəc yöt tiŋ ke kēc thök aa bui, ku yekē lueel, ³⁰ ‘Mony kēnē aci yöt jək bī buth ku akēc thääp.’

³¹ “Na jət bēnyŋaknhom tōŋ ke la apuruk tim thiäär bī la thör kek bēnyŋaknhom dēt la apuruk tim thiār-rou, ke cī bī kaŋ tak lən bī yen tōŋ lēu kek ē bēny kēnē? ³² Na yök ke cī tōŋ bī lēu, ka toc kəc ke bēnyŋaknhom tui ŋot mec kek apuruđökke bīk döör looi.” ³³ Kēlä aya, acīn raan kamkun lēu ye bī ya raan buəth ŋa agut tē bī yen kəkke kaŋ puəl.

³⁴ “Awai, apath. Ku na thöök kōu alēi ke ben dhuök thīn kēdē? ³⁵ Awan cīt kēnē acie ben piath. Aye puök wei. Piŋkē tē le wek yīth.”

15

Kääŋ amēl cī määär
(Mt 18:12-14)

¹⁻² Kəc ajuēr kut ku kəc käreç looi aake cī bēn tēnē Jethu bīk piöçde bēn piŋ. Ku kēnē, ee kēc kəc akut Parathī ku kəc piöç lööŋ nhiaar, rin ye Jethu kəc rēc mēen jāŋ lor, ku mīth ke ke aya. ³ Goke lək kääŋ kēnē.

⁴ “Na la raan tək kamkun amääl buəç, ku mār amäl tək, ke cī thiärdhoŋuan ku dhoŋuan nyiēēŋ piny roor, ku le amäl tōŋ cī määär kaŋ wīc ŋet tē bī yen ye yök? ⁵ Ku na yök ka mit pušu apei ku jət yekēt. ⁶ Ku na le ŋet baai ka cəl mǎthke ku kocken akeu nhom ku lək ke, ‘Yen aci pušu miet rin cī ŋen amäldiēn wāār cī määär yök. Loiku yai.’ ⁷ Kēlä aya, miet pušu dīt abī tō pan Nhialic, rin raan tōŋ kērac looi cī yepušu dhuök ciēn rin adumuđömke. Ku miet pušu kəc tō pan Nhialic, rin ē raan tōŋ, acī bī thōŋ kek miet

puöu rin kɔc path kathiärdhoŋuan ku dhoŋuan cïn awuöc cik looi, bi kek kepuöth dhuök ciëen.”

⁸ “Tëdë, tik ala wëeth thiäär milän yer, ku mär wënh tök. Yerjö bi looi? Abi mac dëep ku wic apei arëk bi yöt a weec yic agut të bi yen ye yök. ⁹ Të ci yen ye yök ka cöl mäthke ku kɔc akeu ëbën ku lëk ke, ‘Yen amit puöu apei, wëëukiën wäär ci määa aaca yök. Loiku yai.’ ¹⁰ Këlä aya, atuuc Nhialic aa puöth miet rin raan töj käreec looi ci yepuöu waar ku dhuk Nhialic.”

Kääŋ manh ci määa

¹¹ Ku la Jethu tueŋ ku lueel, “Monytui ë tö thïn ku ë la wät karou. ¹² Go wën koor lëk wun, ‘Gäm ya käk ba tæk ya aköldä?’ Go wun käŋ tek tënë ke. ¹³ Nawën nïn lik cök ke wën koor ɣɔc kärke ëbën, ku jiël bi la wun dët, wun ci yen wëëuke bën la thöl thïn dëŋ ë määu ku wicwic adëjök. ¹⁴ Wën ci yen wëëu thöl ke cɔŋdit apei loi rot ye pan awën, ku jöl rëer ke nek cök apei. ¹⁵ Nawën le kärke dhal ke luëc rot pan raan tök ë kɔc pan awën. Go raan la baai cöl aye dir baai biöök. Ku gëm ke kë camkë. ¹⁶ Ku ë ye wic diët cök yeyäc thiöŋ kë ye dir cam, ku acïn raan ci ye gäm ye. ¹⁷ Nawën jöl këreec ci looi tak yic yepuöu ke lueel, ‘Ye kɔc luoi kadë tö tënë wä ë kueth abi miëth döŋ piny, ku yen akïn duër thou ë tën rin cök! ¹⁸ Yen abi dhuk tënë wä ku lëk ye, wä yen acä awuöc looi tënë Nhialic ku tënë yi. ¹⁹ Yen acii ben a cöl yi, loi ya ke ya cit alony ye riöp.’ ²⁰ Ku jöl jäl pan awën ku dhuk tënë wun.

“Tëwën ɣoot yen tëmec ke baai, ke tiŋ wun ke bö. Go puöu la yum ku riŋ tënë ye ku pëet yic ku cim gëm. ²¹ Go wënde lueel, ‘Wä yen aci kërac looi tënë Nhialic ku tënë yi. Yen acii ben piath nadë ke ya cöl ë yi.’ ²² Go wun aluönyke cöl ku lueel, ‘Riëŋkë! Bëëikë alanh path ku täükë yeköu. Ku cuöthkë cin joth milän töc ku täükë war yecök. ²³ Ku bëëikë muöar thiin cuai apei ku näkkë bi yok yai looi, ²⁴ rin manhdiën këne ë cit mänh ci thou ku aci ben pïr. Yeen ëci määa ku aci yök.’ Ku jölkë yai cam.

²⁵ “Tëwën looi kakkä röt, wëndit ëci la luui dom yic. Nawën dhuk ku jöl bi baai dööt, ke piŋ löör yic ku diër. ²⁶ Go aluöny tök cöl ku thiëc kë diër kɔc baai. ²⁷ Go alony awën lëk ye, ‘Wämuuth aci bën, ku wuur aci muöar wäär cuk muk apei bi cuai nöc bi yai looi rin ci yen dhuk ke puöl guöp.’

²⁸ “Go wëndit puöu riääk apei ku kueec bi ci la baai. Go wun bën tënë ye ku lëŋ bi la baai. ²⁹ Go lëk wun, ‘Yen aci luui apei ë runkä ëbën tënë yi, ku acïn töŋ ca lëk ya ba looi ci yen kaŋ kuec ba ci loi. Ku ë runkä ëbën acïn mën manh ë thök ca kaŋ yiëk ya bi yen luui yai yok mäthkië. ³⁰ Ku wën dhuk wëndu ke ci wëëuku la muör adëjök köth, ke yi loi yai ku näk muöar töŋ yen cuai apei ɣäkkua yiic.’ ³¹ Go wun bëër, ‘Manhdië, yin arëer kek ya akölaköl, ku käk muök ëbën aa käkku. ³² Ku ë yic buk yai looi rin wämuuth ë cit manh ci thou, ku ëmën aci pïr, ee ci määa ku ëmën aci yök.’ ”

16

Kääŋ raan luoi kony rot ruëny

¹ Ku ben Jethu lueel tënë kacken ye buöth ëlä, “Wäthëer raan ajak ë tö thïn, ku yeen ë la raan kärke guir baai, ku raan këne ëci luöm tënë ye rin ci yen wëëuke muör. ² Go cöl ku lueel, ‘Yerjö kë ya piŋ keye lueel ë rienku? Nyoth wëëu ca däm ku wëëu ci määa thook ëbën, rin yin acii bi ben ɣot yi lui tënë ya.’ ³ Go mony wën lueel yepuöu ëlä, ‘Ba ɣö looi të cop bëny ya luoidië yic? Yen akuc puör ë dom ku yen abi guöp yär të ye yen lim. ⁴ Ëmën, kë ba looi aca jäl ɣic, kë bi yen cöl ala kɔc juëc mäath ke ya, bik ya aa lor bääiken të cop ya wei luoidië yic.’

⁵ “Go kɔc la gup käny bänyde cöl ku lueel tënë raan ci kaŋ bën, ‘Käk bëny këny tënë yi yekë dë?’ ⁶ Go lueel, ‘Yen aköny tönydit miök bian tök.’ Go raan käŋ guir baai lëk ye, ‘Kënë aci ya akuëndu, nyuc ku gät thiärdhiëc.’ ⁷ Ku thiëc raan dët, ‘Na yïin, këny tö yiguöp ye dë?’ Go lueel, ‘Ee gäny rap tiem tök.’ Go lëk raan wën, ‘Gät buot kabët.’

⁸ “Go wun baai raanden la guöp awan leec wën ci yen rot kony. Rin të ye riëc akölë kacken luoi thïn kamken ajuëen tënë mith bääny Nhialic.” ⁹ Go Jethu la tueŋ ku jiëem,

“Këya alëk we, luwikë jïeck pinynhom bi wek ke la mëth, rin na la jaakdun thök ke wek aabi lor pir akölrïeëc ëbën yic. ¹⁰ Raan ñic kälük muk apath ë käjuëc ñieç muk aya, ku raan kuc kälük muk, acie käjuëc ë ñieç muk. ¹¹ Na yin acie käk ciëñ pinynhom ë tën ñieç muk, ke yi bi deet puðu këdë bi yi gäm jïeck tō pan Nhialic? ¹² Na yin acie ñööt puðu lon bi yin këñ raandä ñieç muk, ke yeña bi gäm kë cök a këdu?”

¹³ “Acin alony lëu ye bi luui tënë bëny karou, ka man raan tueñ ku ñhieer raan ye kōc rou. Tëdë ka thek raan tueñ ku dhël raan dët guöp. Acii raan lëu bi Nhialic ku jïeck ñhiar kedhie.”

¹⁴ Go kōc akut Parathi, kōc ñhiar wëëu, kakkä piñ ëbën ku dōlkë Jethu guöp. ¹⁵ Go Jethu lëk ke, “Wek aa röt nyuöoth kōc ñhiim ciët wek kōc path ku Nhialic añic kë tō wepuöth. Rin käk ye kōc juëc yiëk kepuöth apei ciët kek ril, aaye Nhialic tiñ ke kor.

¹⁶ “Wäthëer agut tēwäär tul Joon, kōc aake ye löñ Mothith ku wël ci kōc käk Nhialic tiñ göt, theek. Ku ëmën, Wët Puöth Yam rin bëäny Nhialic alëk kōc, ku awic kuat raan ëbën bi rot rieeny thïn. ¹⁷ Ee këya, apuol yic bi käk tō ñhial ku pinynhom riääk, tën tē bi wët thiin koor tō Löñ yic cuat wei.

¹⁸ “Raan liöi tieñde ku thieëk tiñ dët, ka cä akor looi. Ku mony thiak tiñ ci muonyde liöi, ka ci akor looi aya.”

Raan ci jak kok miëth ku Ladhäro

¹⁹ Go Jethu kääñ bën thööt ku lueel, “Raan tōk ë tō thïn ku ëci jak apei, ku ë ceñ alëth dhëñ ku ë ye yai looi paande akölaköl. ²⁰ Ku raan laañ cöl Ladhäro la guöp tëtöök juëc apei ë tō thïn aya. Ku ë ye nyuc yōn raan ajak thok, ²¹ bi lim awuthueei ë lööny piny. Ku jök aake ye bën aya ku nyankë tëtöök yiic.

²² “Nawën ke laañ këñë thou, go atuuc Nhialic wëike tääu Abaram you ñhial pan kōc path ci thou. Nawën ke mony ajak lök thou aya ku thiäk, ²³ ku tēëu wëike pan mac, ku rem thïn apei. Nawën ñëër yenyin ñhial ke tiñ Abaram tēmec, ku Ladhäro ke tō yeyou. ²⁴ Go dhiau ku lueel, ‘Wä Abaram liec ya, ku toc Ladhäro bi ciëen tōk luöt thok piü yiic, ku gōot yaliep bi liemdië lier, rin yēn arem apei ë tën!’

²⁵ “Go Abaram bëër, ‘Manhdië, tak lon ci yin këpath yök wäär piir yin ku yök Ladhäro kërec. Ku yeen awac puðu ëmën ku yin arem apei. ²⁶ Ku dët aya, tēthuth mec yic apei atō kamkua bi ciën raandan la löñtui, ku cïn raandun bö tënë ya ë tën.’ ²⁷ Go mony ajak wën lueel, ‘Wä Abaram yin alañ ba Ladhäro tuöc panda, ²⁸ tënë miith wä kadhiëc bi ke la wëët bik ci bö ë tën bi ke reem aya.’

²⁹ “Go Abaram lëk ye, ‘Mothith ku kōc käk Nhialic tiñ aa tō thïn, cöl ke aa piñ wëlken.’ ³⁰ Go mony ajak ben lueel, ‘Kënë acii ye lëu, Wä Abaram! Ku na jōt raan rot kōc ci thou yiic ku le tënë ke, ka päl kërec yekë ke looi.’ ³¹ Go Abaram lueel, ‘Na cik wël Mothith ku wël kōc käk Nhialic tiñ piñ, ka ci wët raan ci thou ku ben pir piñ aya.’ ”

17

Ba raandët thöcc kërac yic

(Mt 18:6-7, 21-22; Mk 9:42)

¹ Nayon akäl tōk ke lueel Jethu tënë kōcken ye buöth, “Käk kōc cöl aloi adumuööm aa röt dhiel looi akölaköl. Ku raan kakkä cöl aloi röt abi kërac apei yök. ² Ee ñuëñ tënë ye diët ci ruök yeth aleldit tet, ku pik wiir bi mou, bi kōc thiikä ci cöl aloi adumuööm.

³ Tietkë röt!

“Na loi menhkui adumuööm, ke nyieny, ku na dhuk yepuöu ciëen kërec ci looi, ke yi pël wët piny tënë ye. ⁴ Ku na looi kërac tënë yi arak dhorou akäl tōk, ku bi tënë yi arak dhorou aya, ku thiëc yi ba wët päl piny, ke yi pël wët piny tënë ye.”

⁵ Nayon aköl dët ke lueel atuuc tënë Bëny Jethu, “Yok aa wic gamdit, lëk yo tē bi yok ye yök thïn.” ⁶ Go Bëny bëër, “Na gamdun cök kuur bi ciët manh ñaap, ka lëukë bāk tim diit tui yöök ëlä, ‘Nyuen rot bei piiny agut mei, ku löer pith rot wiir!’ Ke wëtdun aloi rot.

⁷ “Na thöörjku lön raan tök kamkun ala alony cī la pur, tēdē ke cī la biöök amēl. Na le dhuk dom yic, ye lēk ye, ‘Lōc bēn ba bēn mīth?’ ⁸ Acī bī lēk ye kēya! Tēdē aba lueel tēnē ye, ‘Guir miēth tēnē ya, ku tīt ba kaŋ mīth ku dēk, na lä ciēn ke yīn abī jāl mīth ku dēk.’ ⁹ Ku aloony aa cie leec tē looi kek luoiden. ¹⁰ Athōŋ kek we aya, na luōikē kē ca lēk we bāk looi, ka luēlkē, ‘Yok aa loony ē path, ee luōida yen acuk looi ku acīn dēt.’ ”

Atuet thiäär aci kony

¹¹ Nawēn la Jethu Jeruthalem, ke tēk kam Thamaria ku Galilia. ¹² Nawēn yeet gen thiin tō dhēl yic ke rām kek atuet thiäär. Gokē kööc tēmec, ¹³ ku lueelkē, “Jethu Bēny, liec yo.”

¹⁴ Nawēn tiŋ ke ke lueel, “Lak ku nyuōthkē rōt kōc kāk Nhialic.”*

Tēwēn ŋoot kek dhēl yic, ke tuet jiēl kegup. ¹⁵ Go raan tök dhuk tēnē Jethu wēn cī yen ye tiŋ ke tuet cī jāl yeguōp, ku leec Nhialic apei rōldīt, ¹⁶ ku cuet rot piny Jethu nhom ku leec. Ku mony kēnē ē raan Thamaria. ¹⁷ Kēnē aci Jethu cōl athiēc ku lueel, “Cie raan thiäär yen cī kony bī tuet jāl kegup? Kōc kōk kadhōŋuan aako? ¹⁸ Yeŋō yen raan wun dēt yen dhuk bī Nhialic bēn leec?” ¹⁹ Ku lēk ye, “Jōt rot ku jāl. Gamdu aci pīir.”

Bääny Nhialic

(Mt 24:23-38, 37-41)

²⁰ Nayōn akāl tök ke kōc akut Parathī thiēc Jethu, “Bī bääny Nhialic yecōk jōok nen?” Go Jethu bēer ku lueel, “Bääny Nhialic acie kēnē na bī ke tiŋ kōc nyīn? ²¹ Ku acīn raan lēu ye bī lueel, ‘Daai tēn, yen akīn, tēdē ke lueel, yen akan.’ Rin bääny Nhialic atō wepuōth.”

²² Ku lueel Jethu tēnē kōcken ye buōth, “Tē bī wek ya, yēn Manh Raan nhiaar diēt ya cōk rēer ke we akāl tök abō. Ku yēn acī bī rēer tēn. ²³ Abī kōc kōk lēk we lōn cī yēn dhuk yēn atō tēn, ke duōkkē gam, ku duōkkē ya cōk wīc. ²⁴ Rin tē dhuk Manh Raan, ka guō kē ŋic. Abāk tiŋ cimēn bir deŋ dhie yen nhial reet yic, ku tiŋ lōŋ ku lōŋē. ²⁵ Ku yēn abī kaŋ gum apei, ku riēc akōlē acī wētdiē bī gam. ²⁶ Tē le Manh Raan bēn, ke kē bī rot looi abī ciēt kēwäär loi rot wäär pīir Noa. ²⁷ Ee nīnkā kōc aake rēer ke mit puōth, keye mīth ku dēkkē ku loikē ruēi yēt akōl le Noa riāi yic, ku bō aboor ku moukē ēbēn. ²⁸ Ku bēndiē abī thōŋ aya kek kēwäär loi rot wäär pīir mony cōl Lot. Ee nīnkā kōc aake ye mīth ku dēkkē, ku yōckē kāŋ ku yōckē ke wei, ku purkē ku loikē yōöt. ²⁹ Ku akōl wēn jiēl Lot Thodom, ke Nhialic cōl deŋ atueny ē mac ku nēk kōc ēbēn, ³⁰ yen abī ciēt akōl bī Manh Raan dhuk.

³¹ “Tē le akōlē bēn, ke raan rēer ayeer acī ben la yōt bī la guik kē muk. Ku raan tō dom yic aci dhuk baai aya. ³² Takkē kēwäär cī rot looi tēnē tiŋ Lot.† ³³ Raan wīc ye bī wēike kony aabi muōr, ku na ye raan mār wēike ē rienkiē ka bī wēike muk akōlriēc ēbēn. ³⁴ Wakōu ē nīnkā kōc karou aabi tō yōöt ke nin. Raan tök kamken abī lōc ku nyēei ku dōŋ raan tök. ³⁵ Kēlā aya, diäär karou aabi luui ē tök luoiden baai, tiēŋ tök abī yāth nhial ku nyiēēŋ tiēŋ tök piny. ³⁶ Ku abī rot looi kēlā aya tēnē kōc lui dom yic. Raan dēt abī yāth nhial ku nyiēēŋ raan dēt piny.”

³⁷ Go kōcken ye buōth thiēc, “Bēny, bī ke yāth tēnen?” Go Jethu bēer, “Tē rēer guōp kē cī thou thiin, aye cor yenhom mat thiin.”

18

Lēer ku bēny luōk

¹ Nayōn akōl dēt ke Jethu lēk kōcken ye buōth kääŋ bī ke piōōc bīk dhiel aa rōök akōlakōl ku cik dhōr. ² Ku lueel, “Wāthēer bēny luōk ē tō thiin gen tök. Ku ēcie riōōc Nhialic ku ē dhāl kōc gup ēbēn. ³ Ku tiŋ lēer ē tō ē gen kēnē aya. Ku ē ye lac bēn tēnē bēny, ku lēŋ bī luōk yic tēnē mony luk kek. ⁴⁻⁵ Go bēny wētdē cī kuēec nhom. Nawēn le tak ke lueel, ‘Na cōk alōn cī yēn ye riōōc ē Nhialic, ku cā kōc thek, ke rin ē tiŋ kēnē

* ^{17:14} Rin bī kōc kāk Nhialic ke tiŋ lōn cī kek pial bīk aa rēer ke kōc. (Leb 14:1-32) ^{17:26} Cāk 6:5-8 ^{17:27} Cāk 7:6-24 ^{17:29} Cāk 18:20-19:25 ^{17:31} Mt 24:17-18; Mk 13:15-16 † ^{17:32} Tiŋ Lot yōn cī yenhom wel bī riāŋ Thodom tiŋ, nawēn ke yuōm abī ciēt ŋenh awai. (Cāk 19:26) ^{17:33} Mt 10:39; 16:25; Mk 8:35; Lk 9:24; Jn 12:25

ya räam nhom ë bak, aba tiŋ ba dhiel luök yic, na cä loi kälä, ka bi ya cool ë bën ku cut yaguöp.’ ”

⁶ Ku jöl Jethu lëk ke, “Pieŋkë tē ye bëny kuc luk jieem thün. ⁷ Cii Nhialic lëu bi luk ŋiec looi tēnē kacken ci lōc, kōc ye rōök akōl ku wēēr? Bī ke cōl ke mec tēnē ye? ⁸ Alëk we, abī luk ŋiec looi tēnē ke. Ku na la dhuk, ŋen Manh Raan, ye kōc kadē ba yōk ke la gam pinynhom?”

Kääŋ raan akut Parathī ku raan ajuēr kut

⁹ Ku lueel Jethu kääŋ kēnē aya tēnē kōc rōt yōk ciēt kek path kepeç, ku dhälkē raan ëbën guöp. ¹⁰ “Kōc karou aake ci la luaŋ Nhialic bīk la rōök, raan akut Parathī nhiam apei ku raan ë kut ajuēr kōc tuōör nyin. ¹¹ Go mony nhiam akut Parathī bën ku kēēc ku rōök ë rot ëlä, ‘Yin alëc Nhialic, ŋen aci thōŋ kek kōc kōk, kōc kāk kōc kōk tuōör nyin, kōc ë luui käreç ë diäär kōc kōk kōr. Yin alëc rin ŋen aci thōŋ kek raan ajuēr kut kēnē. ¹² ŋen ë thek ba cii mīth, arak rou nin kadhorou yiic, ku yin aya juēr tōk thiäär yic kākkiën ya yōk luoi yic ëbën.’

¹³ “Ku raan ajuēr kut aci bën ku kēēc tēmec ku cii yenyin ŋēēr nhial wën rōök yen, ku gut yepuū amääth bi nyuōth lōn ë yen käreç looi ku lueel, ‘Nhialic liec ya, ŋen ë raan la guöp adumuōm.’ ” ¹⁴ Ku jöl Jethu lëk ke, “Mony kēnē, ku acie raan akut Parathī, aci dhuk baai ka adumuōmke ci päl piny tēnē ye. Rin raan nhiam rot yāth tueŋ abī dhuök ciën, ku raan lir puū rot tōū ciën abī yāth tueŋ.”

Jethu adōc mīth

(Mt 19:13-15; Mk 10:13-16)

¹⁵ Kōc kōk aake mīth bëi tēnē Jethu bi ke bën dōc. Go kōc Jethu buōth ke läät. ¹⁶ Go Jethu mīth caal yelōm ku lueel, “Calkē mīth aa bö tēnē ya, duōkkē ke pën. Rin raan wic ye bi la bääny Nhialic yic adhil gam cimën ë mīth thiikā. ¹⁷ Alëk we, raan wic ye bi bääny Nhialic yōk adhil wēt Nhialic gam, cimën ye manh koor wēt kōc ke dhiēth ye gam.”

Raan ajak

(Mt 19:16-30; Mk 10:17-31)

¹⁸ Go raandit kōc Itharel Jethu thiëc, “Raan piōc path, yeŋō ba looi ba pīr akōlriëc ëbën yōk?” ¹⁹ Go Jethu lëk ye, “Yeŋō ye yin ya cōl raan path? Acin raan path, ee Nhialic ë rot.

²⁰ “Ku na bëer wētdu, ke yin aŋic kāk ye lööŋ Nhialic lueel, ‘Duk tiŋ raandä kōr, duk raan nāk, duk cuëer, duk kuëeŋ wēt lueth. Thek wuur ku moor.’ ”

²¹ Go mony wën bëer, “Lööŋkā aaca muk nhiim ëbën tēwäär koor ŋen agut ëmën.” ²² Nawën piŋ Jethu kēnē, ke lueel tēnē ye, “Ala löŋ ŋot kēc ë looi. Yaac kākku ëbën ku gam wēu tēnē kōc ŋōŋ, yin abī jieek la yōk pan Nhialic ku bäär buōth ya.” ²³ Nawën piŋ mony kēn ë wëlkä, ke mēen rin ë jak apei.

²⁴ Go Jethu tiŋ ke ci puū dak ku lueel, “Abī yic riël tēnē kōc ajiëek bīk la bääny Nhialic yic. ²⁵ Alëk we alanden, apuol yic bi thōrōl bak with cōk, tēn tē bi raan ajak la bääny Nhialic yic.” ²⁶ Go kōc awën piŋ ë wëlkä Jethu thiëc, “Na ye këya, yeŋa bi la pan Nhialic?” ²⁷ Go Jethu bëer, “Kāk cii raan ke lëu aaye Nhialic looi.”

²⁸ Go Pīter lueel, “Na yook, yōk aci kākku nyään wei ku buōthku yi!” ²⁹ Go Jethu lëk ke, “Wek alëk yic, raan nyiëeŋ panden wei, ku tieŋde ku wämāthakën ku kōc ke dhiēth ye, ayi miēthke rin bääny Nhialic, ³⁰ abī kajuëc yōk ë riëc kēnē yic, ku pīr akōlriëc ëbën bi bën aköldä yic.”

Jethu ajam ë Thuōnde kēn yic diäk

(Mt 20:17-19; Mk 10:32-34)

³¹ Nawën ke Jethu cōl kacken ye buōth kathiäär ku rou tēden rōt ku lëk ke, “Emën yok aa la Jeruthalem, tē bi kääwäär ci kōc kāk Nhialic tiŋ göt rin Manh Raan kenhim la

tiεηj thïn. ³² Abi la thön kəc cie kəc Itharel bik bui ku lëëtkë, ku ηuutkë nyin, ³³ ku abik that ku näkkë, ku na ye aköl ye nin diäk, ke yeen abi piir ku jot rot raη yic.” ³⁴ Ku kəc ye buoath aake kəc kakkä deet yiic. Wëtde yic aci thiaan tënë ke, ku keek aaci kën jieem Jethu kuc.

Jethu aci cöör kony bi daai

³⁵ Nawën dötkë Jeriko, ke mony ci cöör ë rëër dhël you ke lim. ³⁶ Nawën piη kəc cath röt, ke thiëc, “Yeηö loi rot?” ³⁷ Go lëk ye lön ë Jethu raan Nadharet yen atëk dhël yic. ³⁸ Go cööt, “Jethu, wën Debit liec ya.”

³⁹ Go kəc ke tö tueη läät ku lëkkë ye bi biët. Go ηot kiu apei, “Wën Debit kony ya.”

⁴⁰ Go Jethu kööc ku lëk kəc bik mony kënë thël tënë ye. Nawën ci yëët tëthiök, ke thiëc Jethu, ⁴¹ “Yeηö wic ba looi tënë yi?” Go bëër, “Bëny awiëc ba ben daai.” ⁴² Go Jethu lëk ye, “Daaië! Gamdu aci kony.” ⁴³ Go guo daai nyin yic, ku buoath Jethu ke lec Nhialic. Nawën tiη kəc juëc ke tö thïn kë ci rot looi, ke lec Nhialic ëbën.

19

Jethu ku Dhäkeo

¹ Nawën ci Jethu yet Jeriko ku ber yic. ² Ke raan ajak cöl Dhäkeo ë tö thïn ke ye raandit kam kəc ajuër kut, ³ ku yeen ë wic bi Jethu tiη ku ë ciek apei. Go ciën të tiη yen Jethu rin kəc aake juëc. ⁴ Go riη tueη ku ler ηaap nhom, ηam bi Jethu tëëk yecök. ⁵ Nawën yëët Jethu ηam awën cök ke tiη Dhäkeo nhial, go cööl ku lueel, “Dhäkeo, lóc bën piny, yaköl yen abi cool paandu.”

⁶ Go Dhäkeo bën piny ku lor Jethu ke ci puöu miët apei. ⁷ Nawën tiη kəc ke tö thïn ë kënë, ke la ηoomηoom ku luelkë, “Mony kënë aci la cool pan raan rac.” ⁸ Go Dhäkeo wëlken ci kuëc nhiim ku jot rot ku lëk Bányda, “Bëny, ëmën thiin yen abä abëk ë wëëukië yiëk kəc ηöη, ku na ca kën raandä cam ruëny, ka ba dhuk arak ηuan.”

⁹ Go Jethu lëk Dhäkeo, “Yaköl, yiin ku kacku wek aaci pir akölrüëc ëbën yök, rin yiin aya yin ë manh Abaram, ¹⁰ rin Manh Raan aci bën bi kəc ci määär wic, ku kony ke.”

Kääη aloony kathiäär

¹¹ Tëwën piη kəc ë wëlkä, ke Jethu thöth kääη rin ëci thiök ke Jeruthalem. Ku ë yekë tak lön bi bääny Nhialic rot guo la jöök thïn. ¹² Ku jöl lueel, “Monytui, ke ye raan gol bëny, ëci la wun dët mec apei bi la ruök bi ya bënyηaknhom. Ku jöl dhuk wuönden. ¹³ Ku wën kəc yen guo jäl, ke cöl aluoönyke kathiäär, ku ye ηek gäm wëüu ku lëk ke, ‘Lökkë luui ë wëëukä yet aköl bi yen dhuk.’ ¹⁴ Ku yeen ë meen kacken mec, gokë kəc tuoac yecök bik la lueel, ‘Mony kënë acuk wic bi ya bënyηaknhom.’

¹⁵ “Cök awën ci kacke ye wic ka ηot ci ya bënyηaknhom, ku dhuk ku cööl aloonyken wäär ci gäm wëüu, bi bën ηic ye wëüu kadë ci raan tök ya juak wëüu wäär ci yiëk ye yiic. ¹⁶ Go alony tueη bën ku lueel, ‘Bëny, wëüu wäär ca gäm ya, yen aci wëüu juëc tënë ke arak thiäär yök thïn.’ ¹⁷ Go bëny lëk ye, ‘Aca ηiëc looi, yin alony path, ku rin ci yin kälük ηiëc muk apath, yin abi ya bëny gæth kathiäär.’ ¹⁸ Go alony ye kek rou bën ku lueel, ‘Bëny, yen aci wëüu juëc arak dhiëc yök tën wëüu wäär ca gäm ya.’ ¹⁹ Go bëny lëk alony kënë aya, ‘Yin abi ya bëny gæth kadhiëc.’

²⁰ “Ku ben alony dët bën ku lueel, ‘Bëny, wëenkun wäär aa kik. Aake ca der yiic alanthiin ye kəc kenyin wuuny ku tääu ke. ²¹ Yen ya ci riöök yi, rin ye yin raan cie këdu puöl. Yin ë kë cie këdu lööm, ku yin ë tem rap kəc ë puur.’ ²² Go bëny lëk ye, ‘Yin alony rac, dak rot. Wëlkun ca lueel kek aabi löök wei. Anjic lön ye yen kë cie këdië lööm, ku yen ë rap tem rap kəc puur. ²³ Yeηö kəc yin wëëukië gäm kəc ηic luui wëüu rin na la dhuk aköldä ke yök ke ci keyiic juak?’ ”

²⁴ “Ku yöök bëny kəc wën kääc thïn, ‘Nyaaikë wëüu tënë ye ku gamkë ke tënë raan la wëüu juëc.’ ²⁵ Gokë lëk ye, ‘Bëny yeen ala wëüu juëc apei.’ ²⁶ Go bëny lëk ke, ‘Raan la kääη abi gäm käjuëc kök, ku raan cin kääη, abi këthiin tö tënë ye nyaai aya. ²⁷ Ku kəc man yen

kä, kəc cii yen wic ba ya bányden, bëëikë ke yanhom tən ku näkkë ke ya daai ë ke.’ ”

Jethu aci la Jeruthalem ke ciëm yai

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Jn 12:12-19)

²⁸ Wën cï Jethu kakkä lueel, ke jiël bi la Jeruthalem ke wat atuöocke nhiim. ²⁹ Tëwën cï kek thiök ke Bethpeec ku Bethani, tēthiääk kek gøn Olip, ke tooc kəc ye buoath karou tuerj ³⁰ ku lək ke, “Lak bëëi tö tuerj yiic. Të yeet wek, wek aabi manh akaja cïn raan cï kaŋ cath ye yök ke mac. Luonykë ku bëëikë tən. ³¹ Na le raan thiēc we, yenjö lony wek ye? Ke lëkkë ye, awic Bányda.” ³² Gokë la ku yökkë manh akaja cīt tēwën cï Jethu ke than thīn. ³³ Tëwën lony kek manh akaja, ke lək raan la akaja ke, “Yenjö lony wek manh akaja?” ³⁴ Gokë bëër, “Awic Bányda.”

³⁵ Gokë manh akaja yāth tēnë Jethu ku kumkë köu alāthken, ku nyuc Jethu yeköu. ³⁶ Tëwën lööny yen dhöl, ke kəc juēc thieth alāthken dhël yic. ³⁷ Ku wën lōar yen piny gøn Olip nhom, go kacken ye buoath puoath miēt ebën, ku leckë Nhialic rin kajuēcdīt jāŋ göi cīk tīŋ ku wekkë apei ëlä,

³⁸ “Bi Nhialic bēnyŋaknhom cī bēn rin Bányda dōoc.

Döör pan nhial ku lec tēnë Nhialic.”

³⁹ Go kəc akut Parathī kök ke tö kəc yiic lueel tēnë Jethu, “Bēny cəl kəckun yī buoath aa bit.” ⁴⁰ Go Jethu bëër, “Alək we, na cək kē biet, ka aleel ë röt, aa loi wuöu.”

⁴¹ Nawën lek Jeruthalem dööt, ke dhiau wën tīŋ yen geu nhom, ⁴² ku lueel, “Döör akölriēc ebën ëci we dööt kəc Jeruthalem, ku wek aaci jai ë ye. Ku emēn acäk bi ben tīŋ. ⁴³ Ala aköl bi kəc aterdun bēn ku golkë we abi ciēn tēyör bakkë. ⁴⁴ Aabi we nök ebën agut mieth rēer ke we. Ku gen Jeruthalem abi thuör piny ebën, abi ciēn alēl kääc alēl dēt nhom, rin kəc wek aköl cī Nhialic bēn bi we kony ŋic.”

Jethu aci la luaj Nhialic

(Mt 21:12-17; Mk 11:15-19; Jn 2:13-22)

⁴⁵ Nawën lek yet Jeruthalem ke Jethu la luaj Nhialic. Ku cop kəc kəŋ yaac ayeer kal luaj Nhialic yic. ⁴⁶ Ku lək ke, “Acī göt athör thēer wël Nhialic yic lōn cī Nhialic ye lueel ëlä, ‘Luandīë aci looi bi ya tēn ye kəc ebën rōök thīn.’ Ku yeen acäk wel bi ya luaj cuēr.”

⁴⁷ Ku jəl a piöoc luaj Nhialic akölaköl. Go kəc kək Nhialic ku kəc gēt lööŋ ku kəcdīt baai wic bik nök. ⁴⁸ Ku acīn dhël cīk lēu bik yök bi kek ye looi, rin ye kəc ebën rēer yelööm ke piŋ wëlke, ku wickë bi ciēn tōŋ cīk piŋ.

20

Bány Itharel aa riel Jethu yööŋ yic

(Mt 23:27; Mk 4:27-33)

¹ Nayōn akäl tök, tēwën piöoc Jethu kəc ë Wēt Puoath Yam luaj Nhialic, ke bēnydīt kək Nhialic, ku kəc gāt lööŋ ku kəcdīt baai bö tēnë ye. ² Ku thiēc kē, “Ee yīn, lək yo ye riel ŋö tö yīguöp ye yīn luui kēlä? Ku yeŋa yīk yī ë riel kēnë?”

³ Go Jethu bëër tēnë ke, “Wek aba thiēc aya, lëkkë ya, ⁴ riel ye Joon kəc gām lökwēi yök tēnë Nhialic aye rielde ë rot?” ⁵ Gokë kaŋ guëek yic kamken ë röt ku luelkë, “Na luelku ka yök tēnë Nhialic, ka lueel ëlä, yenjö kəc wek wētde gam? ⁶ Ku na luelku ke rielde ë rot, ke yok aa näk, rin cī raan ebën ye gam lōn Joon ë ye raan kək Nhialic tīŋ.” ⁷ Gokë dhuök Jethu, “Yok aa kuc tē yök yen rielde thīn.”

⁸ Go Jethu lək ke, “Na ye këya, ke wek aacä lək riel ye yen kakkä looi.”

Jethu ajam ë waal bi rēec bány nyuöoath

(Mt 21:33-46; Mk 12:1-12)

⁹ Ku ben Jethu jam ë waal tēnë kəc ku lueel, “Monytui ëci dom looi ku cum yic tiim ë luök, ku riöp yic kəc kök. Ku keny wun dēt, ku le pēi juēc nök wei. ¹⁰ Nawën le tē cī tiim luök thööŋ, ke tooc aluonyde tēnë kəc wäär cī riöp dom yic bik la gām abäkke. Gokë

alony däm ku thatkë ku copkë ciëen yecin. ¹¹ Go alony dët ben tooc, gokë ben däm ku thatkë ku banjë apei. Ku toockë ciëen ke cïn kë cik gäm ye. ¹² Go alony dët ye kek diäk ben tooc, gokë yiëk tëtök aya ku copkë wei. ¹³ Go wun dom lueel, ‘Yeņö ba looi? Yen abi manhdiën nhiaar tooc, tädë ka bik la theek.’ ¹⁴ Nawën tiņ kəc cï riöp dom yic manhde, ke luelkë, ‘Kënë ë manh raan yen la dom, ku ë yen abi käj lök thon aköldä. Bäk näkku ku kakkä aabi dön ke yo.’ ¹⁵ Ku thelkë ayeer dom yic ku näkkë.” Ku jal Jethu ke thiëec, “Yeņö bi raan la dom looi tënë ke?” ¹⁶ “Abi bën ku nək kəc awën cï riöp dom yic, ku riöp dom yic kəc kək.” Nawën piņkë ë wët kënë ke luelkë, “Diët cï rot loi!”

¹⁷ Go Jethu ke döt apei ku thiëec ke, “Yeņö ye wët kënë cï gët kälä thær teet yic, ‘Mën wäär yen cï atëet kuec, yen aci bën a mën ril.’ ”

¹⁸ Ku lək Jethu ke, “Na deeny raan yecök mën ka duöony bi ruöth. Ku na wík raan nhom ka niöon yic.”

Jethu awic bi wëeņ wët ajuër

(Mt 22:15-22; Mk 12:13-17)

¹⁹ Go kəc piöoc lööņ ku bány kək Nhialic wïc bik Jethu däm nyin yic, rin cï kek ye njic lön aa kek ke jiëem Jethu gup ë waal. Ku keek aaci riöoc kəc awën tő thïn. ²⁰ Gokë kəc kək riöp thook bik röt looi ciët ke ye kəc path tënë Jethu, bik aa la thiëec bik deep rin na le wët ræec lueel, ke däm kək ku yëthkë tënë bánydit mac baai. ²¹ Ku bik tënë Jethu ku thiëckë ëlä, “Raan piöoc, aņicku lön wët ye lueel ku kë ye piöoc ee yic. Yin acie dit raan ye kuëec nhom. Ku yin ë kəc piöoc bik kë wïc Nhialic looi dhël la cök. ²² Lək yo, na ye täktäku buk ajuër dhiel aa gam, yok kəc Itharel tënë bēnyaknhom Cithër kua cuk bi gäm ye.”

²³ Ku Jethu ëci ruëenyden njic, ku bëer, ²⁴ “Nyuöthkë ya wëeu, ku thiëec ke, ye nhom ŋa ku ye rin ŋa kakkä cï giæet ë wëeth kōu?” Gokë bëer, “Aa kək Cithër bēnyaknhom.”

²⁵ Go Jethu lək ke, “Na njieckë këya, gäm kək Cithër bēnyaknhom këde ku gäm kək Nhialic këde.”

²⁶ Ku acin wët ræec cï Jethu lueel kəc nhiim lëu bi ya awuöc bi kek ye däm. Ku wët cï lueel ëci ke göi ku bitkë.

Nhialic abi kəc cï thou cöl aa ben pír

(Mt 22:23-33; Mk 12:18-27)

²⁷ Go kəc kək akut Thaduthi. Akut cï yeen ye gam lön bi Nhialic kəc cï thou ben cöl apír, bën tënë Jethu ku thiëckë ëlä, ²⁸ “Raan piöoc, Mothith aci löņ gët ëlä tënë yo, ‘Na thou wämēnh ë raan ku nyiëeņ tik piny ke cïn mīth, ke wämēnh koor ala yöt tik bi mīth dhiëeth yōn mēnhē.’ ²⁹ Na thöōņku lön tő mīth tik thīn kadhorou, ku thiëk wēn dit, ku thou ke cïn mīth. ³⁰ Go wämēnh buōth ye la yöt tik, ku thou aya ke cïn mīth cï dhiëeth. ³¹ Ku looi rot këya tënë mēnhē ye kek diäk. Ku këya tënë ke ëbēn kadhorou, aaci thou ke cïn mīth cik nyääņ piny. ³² Nawën ke tik thou aya. ³³ Ku lek tueņ ku thiëckë, tē le kəc cï thou röt jät aköldä, bi ya tiņ ŋa, rin cï yen rēer ke ke ëbēn kadhorou?”

³⁴ Go Jethu bëer, “Thiëņ ye kəc röt thiaak ë kēn pinyinhom tēn. ³⁵ Ku kəc path bi röt jät thou yic, kəc ye pan Nhialic këden, aacie thiëek ku aacie ë thiaak, ³⁶ ku aaci bi ben thou rin aa thōņ kek atuuc Nhialic. Ku aa mīth Nhialic rin cï kek röt jät thou yic. ³⁷ Ku Mothith guöp ë jam lön ye kəc cï thou ben pír, wäär gēt yen tē cï Nhialic rot nyuöth ye ë bun dëp yic, ku jiëem rin Bēny ëlä, ‘Ee Nhialic Abaram, ee Nhialic Ithäk ku ee Nhialic Jakop.’ ³⁸ Wëtde yic ë lön ye yen Nhialic ë kəc pír, ku acie Nhialic kəc cï thou, rin kəc ëbēn aa pír tënë ye.” ³⁹ Go kəc piöoc lööņ ke kääc thīn jam ku luelkë, “Aca njieç dhuk nhom raan piöoc.” ⁴⁰ Ku thök jamden rin ë cik wïc bik ben thiëec.

Jethu aci kəc piöoc lön yen raan ë tooc Nhialic

(Mt 22:41-46; Mk 12:35-37)

⁴¹ Ku lueel Jethu tënë ke, “Yeņö ë ye lueel lön raan cï löc ku dəc ya raan dhiēnh Debit? ⁴² Rin aye Debit guöp luel athör waak yic ëlä,

‘Acì Nhialic lueel tēnē Bānydiē, “Nyuc ē tēn kōṅdiēn cuēc,
⁴³ yet tē bī ɣen kōc aterdu dhuōk ciēen yīcōk.” ’

⁴⁴ “Ye kēdē ye yen manh Debit, ku yeen aye Debit cōl, ‘Bānydiē?’ ”

Jethu alēk kōc bik rōt tiit kōc gāt lööṅ Itharel

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

⁴⁵ Tēwēn piṅ kōc ēbēn wētde, ke Jethu wēl yenhom kōcken ye buōth ku lueel, ⁴⁶ “Tietkē rōt ku duōkkē kōc piōōc lööṅ Itharel ye kiēt. Kōc cath kek alēthken dīt bār, rōt teem ɣōn ɣōc yīc bī ke aa muōth athēēk. Ayekē nhiaar bik nyuc tueṅ thōc kōcdit tēn amat, ku ɣōn path akōl yai. ⁴⁷ Ku keek aa kāk lēer tuōōr nyīn, ku rōōkkē apei bik kōc wēṅ lōn puōth kek. Kōckā aabī tēm awuōc ril apei.”

21

Ajuēr lēer

(Mk 12:41-44)

¹ Kaam wēn ke Jethu cī nyuc tē ye wēū juaar thīn luṅ Nhialic, ku dōt kōc wēū cuat kēn ajuēr yic. Ke kōc juēc ajiēek aake cī wēū aa tāāu thīn.

² Nawēn ke tiṅ lēer aṅāṅ bō ku cuet wēū reen lik thīn aya. ³ Go Jethu lueel, “Wek alēk yic, lēer kēnē acī Nhialic kēden cī juaar nhiaar tēnē kōc kōk ēbēn. ⁴ Rin aa cik juaar wēūken juēc yīc, ku yen aṅāṅ, acī kēn bī yen pīr dhuōl thīn ēbēn.”

Luṅ Nhialic Jeruthalem abī thuōr piny

(Mt 24:1-2; Mk 13:1-2)

⁵ Tēwēn jiēl kek luṅ Nhialic, ka atuuc kōk jam tē dhēṅ luṅ Nhialic thīn ku aleel peth cī ye buth, ku kādhēṅ cī gām Nhialic bī ye door. Go Jethu bēer, ⁶ “Kākkith yakē tiṅ emēn, ala akōl bī ke thuōr piny ēbēn, ka cīn alel tōṅ bī kōōc alel dēt nhom.”

Acī Jethu lēk atuōōcke lōn bī ke maan

(Mt 24:3-14; Mk 13:3-13)

⁷ Go kē thiēc, “Raan piōōc, ye nen bī kēnē rot looi, ku yeṅō bī ye nyuōth lōn tē bī kēnē rot looi acī thiōk?”

⁸ Go Jethu lēk ke, “Tiēerkē nhīim ku duōkkē rōt cōl aduōṅ. Rin kōc juēc aabī bēn ē rienkiē ku ye ṅek lueel, ‘Ke ɣen raan cī lōc ku dōc, akōl bī ɣen bēn akīn.’ Duōkkē ke buōth. ⁹ Ku duōkkē riōc akōldā tē tiṅ wek tōṅ, ku aliāap baai ke loi rōt. Kākkā abī rōt kaṅ dhiel looi tueṅ, ku acie lōn cī thōk piny guō thiōk.”

¹⁰ Ku ben Jethu lueel ēlā tēnē ke, “Wuōt aabī kēnhīim tuōōm ku thērkē, ku bēēi mēc bānydīt abī thōr kamken. ¹¹ Ayiēēkyiēēk piny dīt juēc aabī rōt looi, ku tuaany ku cōṅdīt apei aabī rōt looi ɣōn juēc yīc. Ku kāreec kōk aabī rōt looi, ku kādīt kōc cōl ariōc aabī tiṅ nhial. ¹² Ku tueṅ bī kākkā rōt looi, wek aabī gum apei, ku wek aabī ɣāth tēn amat ku mēc we. Ku wek aabī ɣāth luk yic bāny nhīim ē rienkiē. ¹³ Ku ē yen tēn bī wek kōc ēbēn lēk Wēt Puōth Yam thīn. ¹⁴ Ku duōkkē diēer tē bī wek rōt kuōny thīn, ¹⁵ rin wek aba kony ba we cōl aṅic wēl puōth bāk lueel, kāk cī kōc aterdun we bī jōōny, tēdē ke dhāl kākkun yakē lueel. ¹⁶ Wek aabī kōc ke dhiēth we, ku wāmāthakun, ku kōc ruāāi ke we ku māthkun gaany. Ku kōc kōk kamkun aabī nōk. ¹⁷ Ku raan ēbēn abī we maan ē rienkiē, ¹⁸ Ku wek aabī kony na cōk a nhiēm tōṅ nhom ka cī bī mār. ¹⁹ Deet bī wek wepuōth deet abī we cōl apīr.

Jethu aṅam wēt riāṅ Jeruthalem

(Mt 24:15-21; Mk 13:14-19)

²⁰ “Akōl tiṅ wek Jeruthalem ke cī apuruuk wuōt kōk gool, ke ṅieckē lōn tē bī ye rac acī bēn. ²¹ Ke kōc rēer Judia aa dhil riṅ gat nhīim, ku kōc rēer geeu Jeruthalem aa dhil jāl, ku kōc tō bēēi yīc ayeer aacī la geeu. ²² Rin tēnē, kek aa nīn bī kōc tēm awuōc bī kē cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic yenhom tiēṅ. ²³ Diāār liēc ku diāār muk mīth kor aabī gum apeidīt ē nīnkā. Kōc ē wunē, aabī gum apei ku aabī Nhialic tēm awuōc. ²⁴ Kōc kōk aabī

nök tərj yic, ku kəc kək aabī dəm ku la ke mac wuöt kək yiic. Ku Jeruthalem abī wuöt kək dəm ku ræckë apei, ku mackë yet aköl bī bäänyden thök.

Aköl bī Manh Raan bën
(Mt 24:29-31; Mk 13:24-27)

²⁵ “Käk kəc kaŋ tiŋ aabī röt looi tənë aköl ku pæci ku kuæl. Ku kəc wuöt pinynhom ëbën aabī puöth jieth, ku riöckë atiaktiak dīt loi rot wër yiic. ²⁶ Ku kəc aabī riöcc apei rin kək loi röt pinynhom. Käk tö nhial ëbën, aköl ku pæci ku kuæl aabī röt yääk. ²⁷ Ku Manh Raan abī tiŋ ke bö nhial pial yiic kek diik ku riældit apei. ²⁸ Të looi käckä röt, ke we deet wepuöth ku rëërkë ë cök rin tē bī we luök käreç yiic acī yëët.”

²⁹⁻³⁰ Ku ben Jethu ke lëk kääŋ kënë, “Të tiŋ wek tim cīt ŋaap ayī tiim kək ke loi yith yam, ka ŋieckë lön cī kër thiök. ³¹ Këya, na tiëŋkë käckä ke loi röt, ke ŋieckë lön cī bääny Nhialic thiök. ³² Alëk we, wek aacī bī mää r tē cök käckä röt looi. ³³ Nhial ku piny aabī liu, ku wëtdië acī bī kaŋ mää.

Rëërkë we cī röt guiir

³⁴ “Guierkë röt, ku rëërkë we tīr nhīim. Duökkë aköl bī ŋen bën cöl ayök we ke we kəc röt guiir. Duökkë röt cöl ayök we pīr pīr rac, bäk aa rëer we cī wiet ë möu akölaköl, ku yakë rëer we tək kək pīr pinynhom. Aköl kënë abī la ciel wegup ke cäk ŋic, ³⁵ cīmën län adhie wëi adëp. Ku kënë abī bën tənë kuat raan pīr pinynhom ëbën. ³⁶ Rëërkë we tit ku röökkë akölaköl bäk la riel bī wek kē bī rot looi göök, bäk köcc ŋanhom ŋen Manh Raan we cī diëer.”

³⁷ Ku jəl Jethu ë nīnkä nök ke ye piöcc luaŋ Nhialic, na bö thëi ke jiël bī la nin gən Olip nom. ³⁸ Ku kəc aake ye guëer luaŋ Nhialic rial bīk piöccde bën piŋ.

22

Amat nëk Jethu
(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Jn 11:45-53)

¹ Nawën la tē bī Yan Ayum cīn yic luou looi thiök. ² Ke kəc dīt kək Nhialic ku kəc piöcc lööŋ wic dhël path bī kek Jethu nök, rin riöcc kek ciët la aliäm bī rot looi.

³ Ku raan tök kam kəc ye buöth kathiäär ku rou cöl Juda Ithkariöt, ëci bëny jəŋrac la yepuö. ⁴ Go la tənë kəc dīt kək Nhialic ku bäny apuruuk luaŋ Nhialic tiit, bī tē bī yen ke kuony thīn, bik Jethu dəm la guëek yic. ⁵ Gökë puöth miet wën piŋ kek ye lön bī yen ke kony, ku thonkë lön bī kek ye riop. ⁶ Go gam, ku wic tēpeth bī yen Jethu dəm thīn ke cīn kəc ŋic ye.

Jethu acī miëth thëi cī guiir rin yai cam
(Mt 26:17-25; Mk 12:21; Jn 13:21-30)

⁷ Aköl bī Yan Ayum cīn yic luou looi ëci bën, aköl ye amël nök rin yai. ⁸ Go Jethu Pīter ku Joon tooc ku lëk ke, “Lak bäk miëth yai la guiir tənë ŋo.”

⁹ Gökë thiëc, “Ye tēnen wic yīn ŋo buk miëth yai la guiir thīn?”

¹⁰ Go Jethu bëer, “Të le wek geeu Jeruthalem, ke wek aabī röm kek mony yëëc töny ë pīu. Biaathkë pan le yen thīn. ¹¹ Ku lëkkë raan la baai, aye Raan piöcc lueel, ‘Ye ŋön nen bī ŋen miëth yai cam thīn ŋok kockiën ŋa buöth?’ ¹² Ku abī we nyuöth ŋön nhial läau yic cī guiir yic. Guierkë miëth ë tēën.”

¹³ Gökë la ku yökkë këriëc ëbën cīt tēwën cī Jethu ye lëk ke thīn. Ku jolkë miëth yai guiir.

Guirku röt apath buk guöp Bëny rəm
(Mt 26:26-30; Mk 14:22-26; 1Kor 11:23-25)

¹⁴ Tēwën bī kek jäl mīth ke Jethu nyuc tēde ku nyuc atuöccke aya, ¹⁵ ku lëk ke, “Aca wic apei ba miëth Yan Ayum cīn yic luou kënë cam kek we ku ba jäl gum. ¹⁶ Alëk we lön acä bī ben cam yet tē bī wët tö yeyic yök bääny Nhialic yic.”

¹⁷ Ku lööm aduŋ cī thiäŋ muön abiëc, ku leec Nhialic ku lueel, “Lömkë kënë ku tekkë ë kamkun. ¹⁸ Alëk we lön ɣen acin muön abiëc dët ba ben dek ɣet aköl bī bääny Nhialic bën.”

¹⁹ Nawën ke löm ayup ku leec Nhialic, ku beny yic ku gëm ke ku lueel, “Kënë ë guäpdië cī juaar rienkun. Yakë looi kälä bäk ɣa ya tak.” ²⁰ Nawën miëth cök ke ben aduŋ la yic muön abiëc lööm aya ku lueel, “Kënë ë döör yam ke Nhialic cī thany ë riemdië bī kuër ë rienkun.”

²¹ “Ku yen kīn, raan bä luom arëër tēn, ku amīth kek ɣa! ²² Ku ë tēde, Manh Raan adhil thou cīt tē cī Nhialic guiër ye. Ku raan bä luom abi gum apeil!”

²³ Gokë röt thiëc tök, tök, yeŋa kamkua lëu bī ya yen loi kënë.

Atuuc aaci wët teer raan dīt kamken

²⁴ Kaam wën aya ke kəc ye buoath teer wët lön nadë, “Yeŋa kamken yen bī ya raan dīt apeil.” ²⁵ Go Jethu lëk ke, “Pinyinhom tēn bäny kəc cie kəc Itharel aa la riel tēnë kocken meckë, ku kəc mac baai aa röt cöl, ‘Kəc mäath ke kəc baai.’ ²⁶ Ku acie tēde tēnë we, rin raandīt kamkun adhil rot dhuök piny bī ciët raan koor. Ku raan tō tueŋ adhil rot dhuök ciëen bī luui tēnë kəc kök.” ²⁷ Ku thiëc ke, “Yeŋa yen dīt, ye raan ye luöi aye raan ë luui? Cie raan ye luöi? Ku ɣen kamkun ɣen acit raan ë luui.

²⁸ “Wek aaci köc ke ɣa käril cä yök yiic, ²⁹ ku cīt mēnë cī Wä ɣa looi ba ya bēny, wek aba yiëk ë bääny kënë aya. ³⁰ Wek aabi mīth ku dëkkë kek ɣa bäänydië yic, ku nyuöckë thoc nīim bäk luŋ thān Itharel yic thiäär ku rou looi.”

Jethu aci kë bī Pīter ye jai lueel

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Jn 13:36-38)

³¹ Ku ben Jethu lueel, “Thaimon, Thaimon piŋ wëtidiënë, bēny jakrec aci thiëc bī gām riel bī we them ëbën, bī kəc path tek thook tēnë kəc rec, cīmēn dhie ye rap kööm bī miël tek thok rap yiic. ³² Ku ɣen aci röök rienku yīn Thaimon bī gamdu dhiel riel. Ku na ca jal dhuk tēnë ɣa, ke yī kony wämāthakui kök.”

³³ Go Pīter bëër, “Bēny acin kë bä gël bī ɣa cīi məc kek yī, ku thuöu kek yī aya.”

³⁴ Go Jethu lueel tēnë ye, “Alëk yī Pīter, nhiäk bëëk piny ke thōn ajith këc kiu, yīn abä jai arak diäk lön kuc yīn ɣa.”

³⁵ Nawën ke Jethu thiëc kocken ye buoath, “Tē tooc ɣen we bäk Wët Puoath Yam la lëk kəc, ku wek aacin wëu ku jəkgo la keny ayī war, yakë yök lön le yen kë liu tēnë we?” Gokë bëër, “Acin këdāŋ.” ³⁶ Go Jethu lueel, “Ēmēn, na la raan wëu ke muk ke, ku muk jəkgo aya. Ku na yīn acin pal, ke yī ɣoac alëth abëk wei ku ɣac. ³⁷ Luökë ë kënë rin aye wël cī göt thëer ë rienkië lueel, lön ye ɣen raan tök kam kəc käreec looi. Ku wët kënë abi yenhom tiëŋ ëmēn.”

³⁸ Go kəc ye buoath lueel, “Bēny, paal karou aa kik.” Go bëër, “Aa juëc.”

Jethu aröök ke ɳic lön bī ye nöc

(Mt 26:36-46; Mk 14:32-42)

³⁹ Nawën ke Jethu jiël ku ruëc kocken ye buoath, ku ler gōn Olip nhom cīmēnden yen ye looi akölaköl. ⁴⁰ Nawën lek ɣet tēden adhie, ke lëk ke, “Röökkë Nhialic bī we cīi them jakrec.”

⁴¹ Ku nyiëŋke piny ku le tueŋ tēthin-nyoat, ku gut yenhial piny ku röök, ⁴² ku lueel, “Wä, na lëu rot ke kërec tit ɣa acī bö. Ku acie wëtidië ë wëtdu.” ⁴³ Go atuny nhial rot nyuöth ye ku deet puöu, ⁴⁴ rin ë dhiau apeil yepuöu. Ku ben röök apeil abi tuc kuër yeguöp cīmēn riem.

⁴⁵ Ku jöt rot tēwën röök yen thīn ku dhuk tēnë kəc ye buoath, ku yök ke ke nin rin cī riääk ë puöu ke cöl agök. ⁴⁶ Go lueel tēnë ke, “Yeŋö niin wek? Jatkë röt ku röökkë bī we cīi them jakrec.”

*Jethu aci däm**(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Jn 18:3-11)*

⁴⁷ Jethu ë ɲot jam tēwēn bii kɔc juēc ke wet Juda nɦim, raan tɔk kam kɔc ye buoƙth kathiäär ku rou. Ku ler tēnē Jethu ku muoƙth ke ciim. ⁴⁸ Go Jethu lueel, “Juda ca Ƴa ciim ba Manh Raan nyuoƙth kɔc däm ye?”

⁴⁹ Nawēn tiɲ kɔc ye buoƙth ke rēer kek ye kē bī rot looi, ke luelkē, “Bēny, cuk thār? Ƴok aa muk paalkua.” ⁵⁰ Go raan tɔk kamken palde miēt bei, ku tɔk alony lui pan raandit kāk Nhialic ku teem yinyden cuēc wei. ⁵¹ Go Jethu lueel, “Acie këya.” Ku goot mony awēn yic tēwēn cī tɔk pal, ku kony bī dem.

⁵² Ku jɔl Jethu jam tēnē raandit kāk Nhialic ku bāny apuruuk luɲ Nhialic tiit, ku kɔcdit baai cī bēn bik ye däm, ku lueel, “Cāk bēn we muk paal ku atuel ciēt Ƴa ye raan kɔc rum?” ⁵³ Ƴen ë rēer kek we luɲ Nhialic akōlakōl, ku akēckē kaɲ them bāk Ƴa däm. Ku emēn wek aaci puöl bāk kē tō wepuoƙth looi. Ku tēnē jɔɲrac abī la riel bī kēreec wic looi.”

*Piter ajei Jethu**(Mt 26:57-58, 69-75; Mk 14:53-54, 66-72; Jn 18:12-18, 25-27)*

⁵⁴ Gokē Jethu däm ku Ƴethkē pan raandit kāk Nhialic. Ku Piter ë biöth ke mec kɔc cök ciēen. ⁵⁵ Ku apuruuk aake cī many Ƴockē took kal yic. Go Piter rot māt ke ku nyuuc bī Ƴoc. ⁵⁶ Nawēn tiɲ nyan lui pan bēny Piter ke nyuc mac lööm, ke döt apei ku lueel, “Mony kēnē ë ye rēer kek Jethu aya.”

⁵⁷ Go Piter jai ku lueel, “Mony kēnē acā cök ɲic yin nyenē!” ⁵⁸ Ku kaam thiin awēn ke mony dēt tiɲ Piter ku lueel, “Yin ë raanden aya.” Go Piter bēer, “Acie Ƴen mätthdiē.”

⁵⁹ Ku kaam awēn, ke wēt yen raan Jethu, ben mony dēt muok yeguop apei ku lueel, “Acin diu lɔn ye mony kēnē rēer kek Jethu, rin ë raan Galilia.”

⁶⁰ Go Piter bēer! “Mätthdiē, kē ye lueel acā cak deet yic.” Ku kaam wēn ɲot jieem yen ke thɔn ajith kiu. ⁶¹ Go Jethu yenhom wel ku döt Piter. Go Piter kēwäär cī Bēny Jethu lēk ye elä, “Tueɲ ke thɔn ajith kēc kiu ya akōl, aba lueel arak diäk lɔn kuc yin Ƴa.” ⁶² Ku ler ayeer ke cī guop Ƴar ku dhieeu apei.

*Jethu aci bui ku that**(Mt 26:67-68; Mk 14:65)*

⁶³ Tēn awēn ke kɔc ke tit Jethu, ee yekē bui ku thatkē, ⁶⁴ ku derkē nyin ku guutkē kecin ku yookkē, “Mεekē! Yeɲa yi gut?” ⁶⁵ Ku lueelkē käreec apei yeguop.

*Jethu aci Ƴath luɲ bāny Itharel yic**(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Jn 18:19-24)*

⁶⁶ Nawēn bak piny, ke kɔcdit Itharel ku kɔcdit kāk Nhialic, ku kɔc piöc lööɲ mat kenhim. Ku bii Jethu luɲɲden yic. ⁶⁷ Ku lēkkē ye, “Na ye Raan cī lɔc ku dɔc, ke lēk Ƴo.” Go Jethu bēer, “Na lēk we ke wek aaci wētdiē bī gam, ⁶⁸ ku na thiēc we, ka cāk bī bēer.” ⁶⁹ Ku emēn ler tueɲ, Manh Raan abī nyuc lɔɲ cuēc Nhialic Madhɔl.”

⁷⁰ Gokē rek yic ebēn, “Na ye këya, ye Wēn Nhialic?” Go Jethu bēer, “Ee Ƴen, cit tē cāk luël ye.” ⁷¹ Gokē lueel, “Acin dēt wicku kɔc kōk bī bēn jam kāk cī looi. Ƴok aaci wēl cī lueel ë thuɔɲde piɲ.”

23

*Kɔc Itharel aaci Jethu gaany tēnē Pilato**(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Jn 18:28-38)*

¹ Go kɔc luk röt jɔt ebēn ku Ƴethkē Jethu Pilato nhom raan Roma. ² Ku goonykē ku luelkē, “Ƴok aaci mony kēnē yök ke rec kackua nɦim, ke ye lēk ke bik ajuer cii ye tääu piny tēnē bēnyaknhom Roma. Ku aye lueel aya lɔn ye yen Raan cī lɔc ku dɔc, bēnyaknhom.”

³ Go Pilato thiēc, “Ye yin bēnyaknhom kɔc Itharel?” Go Jethu bēer, “Ee Ƴa, cit tē ca luël ye.”

⁴ Go Pilato yenhom wël kœcdit kâk Nhialic ku thän awën ku lueel, “Acin awuöc ca yök ee raan kënë guöp.” ⁵ Gokë ñot ke jam apeï ku luelkë, “Tëden yen kœc piöc thïn ajœk aliäap Judia yic ëbën. Acï jœk Galilia ku yen kin cï bën Jeruthalem ëmën.”

Jethu aci yäth Antipäth Yërot nhom

⁶ Nawën piñ Pilato ë wëlkä ke thiëc lœn yen raan Galilia. ⁷ Nawën le ñic lœn ye Jethu raan wun mec Antipäth Yërot, ku yeen ë rëer Jeruthalem ë nïnkä, ke cœl Jethu ayëth yenhom. ⁸ Go Antipäth Yërot puöu miët wën tiñ yen Jethu, rin ëcï kajuëc piñ ë rienke. Ku ëcï Yërot wïc apeï bi Jethu tiñ, ku ñööth aya bi kâk ye Jethu ke looi tiñ. ⁹ Go Jethu jal thiëc wël juëc, go Jethu biët kecïn wët tœr dhuk nhom. ¹⁰ Go kœcdit kâk Nhialic ku kœc piöc löœr rœt cuot tueñ, ku lueelkë wël rec apeï Jethu guöp. ¹¹ Go Antipäth Yërot kek apuruöckke Jethu bui ku lëtkë. Ku rukkë alanh dhëñ apeï cit alanh bëny yekœu, ku toockë ciëen tënë Pilato. ¹² Ku jœl Antipäth Yërot kek Pilato, wäär man rœt jal mäath akölë.

Jethu aci tëm thou

(Mt 27:15-26; Mk 15:6-15; Jn 18:39-19:16)

¹³ Go Pilato kœcdit kâk Nhialic ku kœcdit baai, ku kœc kœk cœl ëbën, ¹⁴ ku lëk ke, “Wek aaci mony kënë bëëi yanhom, ku luelkë lœn ë yen raan rec kœc nhïim bik aliäap looi. Ku ëmën yœn aci wët wïc yic wenhïim, ku akëc yök ke la guöp awuöc cœk alœn cï wek ye gaany kajuëc apeï. ¹⁵ Na cœk a Antipäth Yërot ka kœc yök ke la guöp awuöc, yen ale yen ye cœl adhuk yanhom. Acin awuöc cï mony kënë looi lœu bi ye nœk. ¹⁶ Aba cœl athat ku luœny.” ¹⁷ Ruöñn ëbën akœl Yan Ayum cïn yic luœu, Pilato ë raan tœk kam kœc cï mac lony tË wïc kœc baai ye bi lony. ¹⁸ Go thän awën tœ thïn wuœu looi, “Näk! Ku lony Barabath tënë yo.” ¹⁹ Barabath ëcï mac rin aliäm cï rot looi geu, ku rin cï yen raan nœk.

²⁰ È wïc Pilato bi Jethu lony, ku ben jam tënë ke. ²¹ Gokë ben kiu apeï, “Apiëet tim cï rïiu kœu.”

²² Go Pilato ben jam tënë ke, kënë yen yic diäk ku lueel, “Yeñö? Ye awäc ñö cï looi? Acin awuöc ca yök ke cï looi lœu bi ye nœk! Aba cœl athat ku cal ajiël.” ²³ Gokë ñot ke kiu apeï röldit, lœn dhil Jethu piäat tim cï rïiu kœu. Ku këden wën yekë lueel aci yenhom bën guöt.

²⁴ Go Pilato wëtten gam ku tëm Jethu awuöc wën wïckë. ²⁵ Ku lony Barabath, raan wäär cï mac rin aliäap, ku rin cï yen raan nœk. Ku yïk ke Jethu bik la luœi tœden wïckë kepuöth.

Jethu aci piäat tim cï rïiu kœu

(Mt 22:32-44; Mk 15:21-32; Jn 19:17-27)

²⁶ Gokë Jethu kuaath ayeer. Ku wën kuœeth kek ye, ke mony cœl Thaimon raan pan Thirene bö baai, nawën cï tim cï rïiu Jethu göök, gokë dœm ku cœlkë aket tim ke buœth Jethu cœk. ²⁷ Ku buœth kœc juëc apeï ku diäär dhiau rienke aya. ²⁸ Go Jethu yenhom wël ke ku lueel, “Diäär Jeruthalem, duökkë dhiau ë rienkië, dhiaukë ë rienkun ku rin miëthkun. ²⁹ Rin nin bi ye lueel ëlä aaci thiök, ‘Diäär mit gup aa diäär kœc mïth kañ thuëet!’ ³⁰ Ku ë yen tën bi ye aa luëel thïn aya ëlä, ‘Añuëen buk ciët kœc cï thou, kœc cï wiëk nhïim, kœc cï kë cï wïk kenhïim kuœm piny.’ ³¹ Na ye këcit kënë rot looi ke tim tœc, ke yeñö yakë tak ke bi rot looi tË le yen riel.”*

³² Ku kuath apuruuk kœc karou aya, kœc la gup awuöcdit tet bik ke la nœk kek Jethu. ³³ Nawën lek tË cœl Ithkal dööt, ke piëet Jethu tim cï rïiu kœu ku kœc awën karou, raan tœk lœñ cuëc ku raan dët lœñ cam.† ³⁴ Go Jethu lueel, “Wä, päl piny tënë ke, keek aa kuc kë loikë.”

23:30 Yoht 10:8; Ny 6:16 * 23:31 wëtde yic ee duër a këlä, “Na ye kë cit kënë rot looi tënë raan cïn awuöc cï looi, ke ye tak yeñö bi rot looi tënë raan la guöp awuöc.” † 23:33 tËn kënë ee ye cœl këlä rin thiëc yen kek gœndit la gueñ-ñeñ cit apen nhom raan.

Ku cuet apuruuk gek bik alëth Jethu tek kamken. ³⁵ Ku jol kəc juëc kööc ë tēen ke daai ye. Ku tēn awēn ë ye kəcdit Itharel bui ku luelkë, “Ee kəc kək kony, cəl akony rot tē ye yen Raan cī Nhialic ləc ku dəoc.”

³⁶ Ku bui apuruuk aya. Ku bik tēnē ye ku gëmkë muön abiëc cī wac, ³⁷ ku luelkë, “Na ye bēny kəc Itharel ke yī kony rot.” ³⁸ Ku piëëtkë tim cī ye gət thīn kēlä nhial tim Jethu nhom, “KĒNĒ Ē BĒNYŋAKNHOM ITHAREL.”

³⁹ Go raan tək kam kəc awēn cī piäät kek ye lat ku lueel, “Cī ye Raan cī Nhialic ləc ku dəoc? Kony rot ku kony ɣo aya.” ⁴⁰ Go raan dēëtë pušu riäak ku nyieeny, “Cī ye cak riöc Nhialic agut tē thou yīn aya? ɣok aaci tēm thou cimēnde. ⁴¹ Ku awäcda adhilkü jət rin ɣok aa col kē cuk looi, ku mony kēnē acīn kēręc cī looi.” ⁴² Ku lueel tēnē Jethu, “Tak ɣa tē ɣeet yīn Bäänydu yic.” ⁴³ Go Jethu lək ye, “Yīn alək yic, yaköl yīn abī rēer kek ɣa pan Nhialic.”

Jethu aci thou ayic

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Jn 19:28-30)

⁴⁴ Nawēn tēcīt aköl ciel yic ke muöth loi rot pan awēn, ku cī aköl ruel yet tään aköl. ⁴⁵ Ku tēwēn ka alanh ye gēēɣ bī luar Nhialic tek yic aləɣ thīn ræt yic rou. ⁴⁶ Ku cöt Jethu röldit ku lueel, “Wä, wēikië aaca than yicin.” Aci wēlkä lueel ku thou.

⁴⁷ Nawēn tīɣ bāny apuruuk kē cī rot looi, ke lec Nhialic ku lueel, “Mony kēnē ë ye raan path alanden.” ⁴⁸ Nawēn tīɣ kəc ke cī kenhīim kut tēen bik daai kē cī rot looi, gokë dhuk baai ke gut kepuöth. ⁴⁹ Kəc ke ɣiëc kek Jethu ëbēn, agut diäär ke buöth ye wäär jiël yen Galilia, aake daai ë käckä ëbēn.

Jethu aci thiök

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Jn 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Mony cəl Jothep ë tō thīn. Ku yeen ë raan gen Arimatheo, pan Judia. Jothep ë ye raan path la cök, ku yeen ë ɣöth bēn bääny Nhialic. Ku yeen ë ye raan akut luk kəc Itharel.

⁵² Nawēn le tīɣ lən cī Jethu thou, ke la tēnē Pilato ku thiëc guöp Jethu. ⁵³ Ku bīi piny tim kōu ku der alath, ku tēēu raɣ cī wec kuur yic, raɣ cīn raan cī kaɣ thiök thīn. ⁵⁴ Ee ya aköl nīn dhiëc, aköl ye kəc röt guir rin aköl cī kəc ye luui, ee bī guö bēn.

⁵⁵ Nawēn cī guöp Jethu bëi piny tim kōu, ke diäär wäär bö kek Jethu Galilia, buöth Jothep ku tīɣkë tē cī guöp Jethu täau thīn raɣ yic, ⁵⁶ ku dhukkë baai ku lek miök ɣir guir bī kek guöp Jethu bēn təc. Nawēn aköl cī kəc ye luui, ke ke löɣ cīt tē ye löɣ Mothith luël ye.

24

Jethu aci rot jət raɣ yic

(Mt 28:1-10; Mk 16:1-8; Jn 20:1-10)

¹ Nayən nhiäk rial aköl Nhialic, ke diäär la raɣ nhom kek miök ɣir cīk guir. ² Ku yökkë aləl cī raɣ kum nhom ke cī laar wei. ³ Nawēn lek raɣ yic ke cī guöp Jethu yök thīn. ⁴ Tēwēn kēëc kek ke cī gäi, ke röör karou ceɣ alëth yer apei cī la toptop bö, ku kēëckë kelöm. ⁵ Go diäär riöc ku gutkë kenhīim piny. Go röör wēn lueel tēnē ke, “Yeɣö ye wek raan pīr bēn wic tēn kəc cī thou? ⁶ Acī tō tēnē, aci rot jət. Takkë kēwäär cī lək we ëlä wäär ɣoot yen Galilia, ⁷ lən Manh Raan abī thōn kəc rec bik piäät tim cī rīiu kōu, ku abī ben pīr aköl ye nīn diäk.” ⁸ Go diäär wël wäär cī Jethu lək ke tak.

⁹⁻¹⁰ Maria Magdalena, ku Joanan, ku Maria man Jemith ku diäär kək, kek aake cī la raɣ nhom. Nawēn dhukkë ke la kəc Jethu buöth kathiäär ku tək ku atuuc kək, lək kē cī rot looi. ¹¹ Go atuuc tak lən ë yen wēt lueth, ku cīk gam. ¹² Go Pīter rot jət ku riɣ raɣ nhom bī la tīɣ. Nawēn guɣ yekōu piny ku tīɣ raɣ yic, ke tīɣ alëth wäär cī guöp Jethu der kepëc. Go dhuk baai ke cī gäi aya kē cī rot looi.

Jethu aci rot nyuöth kacken ye buöth karou
(Mk 16:12-13)

¹³ Ya aköl tön awen, ke koc Jethu buöth karou jot röt bik la pan col Emauth, ku e mec kek Jeruthalem te cit kilomiter thiaar ku tok. ¹⁴ Tewen cieth kek ke jam ku takke kak ci röt looi, ¹⁵ ke Jethu bö ku cieth ke kuany keyöth. ¹⁶ Ku mar kedän kepuöth bik ci njic. ¹⁷ Go Jethu ke thieec, "Yenö baké lueel tethær awen cieth wek?" Goké köoc ku dotké piny ke ci kenyin wel. ¹⁸ Go raan tok kamken col Kliöpath wétde bëer, "Adhil a yin raan tön rëer Jeruthalem kuc kak ci röt looi thin ye ninka yiic."

¹⁹ Go Jethu thieec, "Ye kanö?" Goké bëer, "Aa kak ci röt looi tené mony col Jethu, raan Nadharet. Kak ci looi ku wel ci lueel aye nyuöth lon ye yen raan ril kak Nhialic tinj. Ku aci Nhialic ku koc ebën gam lon ril yen kerieec ebën yic ye lueel ku looi. ²⁰ Aci kackuan dit kak Nhialic ku koc piooc löön dom ku gemké bany mac baai bi tem thou, ku pieetke tim ci riü köu. ²¹ Ku e yeku nööth lon ye yen raan bi koc Itharel waar karec yiic. Ku e nin kadiak emen ten looi kakkä röt. ²²⁻²³ Diaar köc akuötda yic, aake ci riel ranj nom wen anhiak, ku lek dhuk ke wet ci yook ben col agei lon liu guapde ranj yic. Ku lon ci kek atuuc Nhialic cie lek ke lon piir Jethu tinj. ²⁴ Go koc köc kamkua rinj bik la tinj. Ku yökké ayic lon liu guöp Jethu ranj yic, cit te ci diaar ye lueel thin."

²⁵ Go Jethu lek ke, "Wek aa koc cin ke njiecké! Wek aacie kak ci koc kak Nhialic tinj lek we ye lac gam! ²⁶ Kec koc kak Nhialic lueel waar, lon bi Raan ci loc ku doc kajuëckä ranj guum bi jal la Bäanyde yic." ²⁷ Ku tet Jethu ke kak ci lueel rienke wel thær Nhialic yiic, jock athör Mothith agut kak ci koc kak Nhialic tinj göt.

²⁸ Nawen cik thieck kek pan awen le kek thin, ke Jethu loi rot ke cit raan ber tuej. ²⁹ Goké pëen ku luelkë, "Rëer ke yo, aköl aci cuol." Go la baai ke ke. ³⁰ Tewen ci kek nyuc bik mith, ke Jethu lom ayup ku doc ku beny yic, ku gem ke. ³¹ Nyin yic tewen ke njiecké ku mer bik ci ben tinj. ³² Goké röt thieec e röt, "Yo kec puöth ayum tewen jiem yen kek yo, ku teet wel ci göt thær tené yo."

³³ Ku jotké röt nyin yic ku dhukké Jeruthalem. Ku yökké koc Jethu buöth kathiäar ku tok ku koc köc ke ci kenhiim mat, ku lekke ke, ³⁴ "Bëny aci rot jot ayic, ka ci rot nyuöth Piter." ³⁵ Ku jal koc wen bö Emauth karou ke ci rot looi dhel yic teet, te ci kek beny njic thin wen beny yen ayup yic.

Jethu aci rot nyuöth atuöcke

(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Jn 20:19-20; Luoi 1:6-8)

³⁶ Wen jot jiem kek, ke Bëny bö ku keec kamken ku lueel, "Bi döör arëer ke we."

³⁷ Goké pek wei ku riöcké ebën ku takke lon yen atiëp yen yeké tinj. ³⁸ Goke thieec, "Yenö riöoc wek? Yenö ye wek diu lon ci yen ye ya? ³⁹ Tiënké yacin! Ku tiënké yacök, ee yen ayic. Gatké ya, ku abak tinj rin atiëp acie la adiöönj ku yom cimën ye wek ke tinj kek ya." ⁴⁰ Ku wen lueel yen kënë, ke nyuth yecin ku yecök ke. ⁴¹ Ku jot cik gam, rin miet diit ci kek puöth miet ku gai diit ci kek gai. Go Jethu ke thieec, "Le mieth camké tö thin?" ⁴² Goké gam rec ci tuak ⁴³ ku cuet ke dei kek ebën.

⁴⁴ Ku jal lek ke, "Kakkä gup aa kak ca lek we waar jot rëer yen ke we, lon bi kerieec ebën ci göt Löj Mothith yic, ku athör koc kak Nhialic tinj ku diet Nhialic yic aya e rienkië, aa dhil röt tieen tedën." ⁴⁵ Ku kony ke bik wel thær Nhialic deet yiic, ⁴⁶ ku lek ke, "Ayaké tinj te ci ye gat thin lon Raan ci loc ku doc, e bi gum ku jot rot ranj yic aköl ye nin diak. ⁴⁷ Ku aci wel ci göt lueel aya lon dhil koc pinynhom ebën, jock Jeruthalem lek bik kepuöth wel Nhialic, bi karacken pal piny. ⁴⁸ Wek aaci kakkä tinj ke ci kenhiim tieen. ⁴⁹ Ku wek abi tuoc Wei Nhialic waar ci Wä lueel. Rëerké geeu yet aköl bi riel nhial kënë ben tené we."

Jethu aci yath pan Nhialic

(Mt 16:19-20; Luoi 1:9-11)

⁵⁰ Nawen ke Jethu jiël ke ke ku lek Bethani. Ku jot yecin nhial ku doc ke. ⁵¹ Tewen doc yen ke, ke jiël tené ke ku jot e nhial. ⁵² Goké door ku dhukké Jeruthalem ke ci puöth miet. ⁵³ Ku keek aake ye lac rëer Luaj Nhialic ke lec Nhialic.

Wël Jethu cî Joon gõt

Wët nhom

Wël cî Joon gõt aa Jethu nyuwoth ke ye Wët theer Nhialic tã thîn ë lonayon ku ëmën, ku abî tã thîn ë lanayon ku ëmën, ku abî tã thîn athæer, “Ku Wët aci bën a raan ku ciëŋ kek yo.” Cîmën ye athöör nhom guöp ye lueel, Joon ë gät wëlkä rin bî kãc kuen ye ŋic lon nadë ke Jethu yen Aluëëk, Wën Nhialic wäär cî lëk kãc. Ku kãc bî wëtde gam aabî pîr. (20:31)

Jethu aye nyuwoth aban tueŋ yic, lon ë yen Wët Nhialic. Ku wël kãk bö ciëen ë kënë cök, aa kãk juëc jãŋ göi cî Jethu looi. Ku kãkkä aa Jethu nyuwoth aya lon ë yen Wën Nhialic, ku ë yen Aluãŋ wäär cî lueel. Kãkkä cök, kãk jãŋ göi cî röt tiëŋ aaci teet yiic. Aban athör kënë ë yo lëk tã cî kãc kãk wët Jethu gam thîn ku buoþhkë. Ku dhäl kãc kãk wëlke ku cîk wëtde gam.

Jãk cõkdît 13 yet 17 ala yic tã cî Jethu kek kãcken ye buwoth rëer thîn ë tãk wëer akõl wäär dãm ye. Ku ëcî jam tënë kãcken ye buwoth nããkde nhom tueŋ tã bî kek rõt guieer thîn, ku deet kepuoþh. Cök ciëen aa yo lëk dömdöm Jethu, ku luõŋde ku piëët cî ye piããt tim cî riïu kãu, ku jõn rotde. Ku jøl a nyooth cî yen rot nyuwoth tënë kãcken ye buwoth jõn rotde cök ciëen. Anyikõl tiŋ cî kãr ye yök cõkdît 8 yic, jãk cök koor 1 yet 11 aci nyããŋ wei kãk cî gõt theer yiic. Ku akëc kãc tueŋ kek ke war gëtget wël Jethu yiic gõt. Ku aye kãc kãk gõt aya tãdët.

Joon ë miõc pîr akõlriëec ëbën bî gãm kãc tã gem wët Raan cî lãc ku dãc, dæet kãc puoþh. Ku ë miõc bî rot jãk ëmën ke bî gãm kãc bî Jethu gam, lon ye yen dhël ku yic ku pîr.

Kãk tã thîn

Kãk cî gõt tueŋ 1:1-18

Joon raan kãc muwoc nhîim ku kãc cî Jethu kaŋ buwoth 1:19-51

Piõoc ë Jethu 2:1-12:50

Nîn ciëen kadhrouu thuõnde nhom tueŋ 13:1-19:42

Jõn rot ku nyooth rot Bëny 20:1-31

Kãk cî gõt ciëen nyooth rot dët Galilia 21:1-25

Wët Pîr

¹ Wãthæer këc nhial ku piny cak, Wët ë tã thîn, ee rëer kek Nhialic, ku Wët ë ye Nhialic. ² Wët ë rëer kek Nhialic wäär cek kãŋ. ³ Kãjuëc rëer nhial ku piny ëbën aake cak ë ye. Ku acin kãk tã thîn këc ke cak ke yeen liu thîn. ⁴ Kuat kãk tã thîn ëbën aa pîr yök tënë ye. Ku piërde aci ruel gãm raan ëbën. ⁵ Piërde yen ë ruel dëp apei muwoth yic, ku akëc lëu bî kuõm nyin piny.

⁶ Nhialic ëcî atuõnyde tooc, raan cõl Joon. ⁷ Aci bën bî kãc bën lëk bîk ruel ŋic. Aci bën bî lëk ke bî raan ëbën wët piŋ ku gem. ⁸ Yeen ëcie yen ruel, aci bën bî kãc bën lëk ruel. ⁹ Ku Wët yen ë ye ruel ayic, ruel cî bën pinyhom tënë raan ëbën.

¹⁰ Wët ë tã pinyhom, ku Nhialic ë cak piny ë ye, ku akëc kãc pinyhom ŋic. ¹¹ Yeen aci bën tënë kãk ke cî cak, ku akëc kãcken cî cak lor. ¹² Ku aci kãc abëk bën lor ku gamkë wëtde, goke gãm riel bîk aa mîth Nhialic. ¹³ Keek aacie mîth Nhialic cit tã ye kãc dhiëeth thîn, cîmën ye mîth la wun dhiëeth ke. Ee Nhialic guöp yen ë Wunden.

¹⁴ Wët aci bën a raan ku ciëŋ ke yo. Ku diëkde acuk tiŋ, diik Wën tõŋ Nhialic. Ku ë yen bî yic, ku lier puõu Nhialic tënë yo.

¹⁵ Ku Joon aci tuõl ku lëk kãc ë rienke ëlä, “Kënë yen ë raan wäär ye yen jam ë rienke, raan wäär ya lueel ëlä, ‘Yen abî lãk bën yacõk, ku adit tënë ya. Yeen ë rëer thîn wäär ke ya këc cak dhiëeth.’ ”

* 1:4 Wët yen aci bën aa pîr 1:6 Mt 3:1; Mk 1:4; Lk 3:1-2

¹⁶ Rin käpuoθh ë yen Wën Nhialic, yen aci yo dæc ëbën, dæc tøk ë dæc dët cök. ¹⁷ Wæthæer lõg ëci Nhialic gäm kæc ë Mothith, ku ëmën Nhialic aci yic ku lier piände gäm kæc ë Jethu raan ci læc ku dæc. ¹⁸ Acin raan ci Nhialic kaŋ tiŋ tÿgøn. Ee Wën tõg thõg kek Nhialic, rÿër Wun lõm yen aci yo cøl aŋic Nhialic.

Athõn Joon raan kæc muæc nhïim
(Mt 21:12-13; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18)

¹⁹ Kæcdit Itharel Jeruthalem aake ci kæc kæk Nhialic ku kæc kuat Lebï tuæc tÿnë Joon, bïk la thiëc ëlä, “Ye yin ŋa?”

²⁰ Ku Joon akëc bën jai bï wëtden dhuk nom. Acï bën bëër ë cök ku lueel ëlä, “Acie ŋen Raan ci læc ku dæc.”

²¹ Gokë thiëc, “Aye yin ŋa? Ee yin Elija?” Go bëër, “Acie ŋa.” Gokë bën thiëc, “Ye yin raandit kæk Nhialic tiŋ bï bën?”† Go dhuök ke, “Yei! Acie ŋa.” ²² Gokë lueel, “Læk ŋo, ee yin ŋa? Yok aa dhil wët dhuök kæc ke toc ŋo. Ye rot yök ë yin ŋa?” ²³ Go Joon bëër, “Yen ë jam apei roor tÿ cï ceŋ, ‘Guierkë dhël Bÿny bï la cök cïmën wäär ci Ithaya raan kæk Nhialic tiŋ ye lueel.’”

²⁴ Röörkä aake tooc kæc akut Parathï, ²⁵ ku jolkë Joon bën thiëc ëlä, “Yeŋö ë yin kæc muæc nhïim tÿ cï yin ye Raan ci læc ku dæc, ku yin acie Elija ku cï ye raandit kæk Nhialic tiŋ?” ²⁶ Go Joon dhuök ke, “Yen ë kæc muæc nhïim piü ë path, ku raan arÿër kamkun ë tÿn ku acäk ŋic, ²⁷ raan yen lõk bën ŋacök ciëen, ku acä læu ba warke dök.” ²⁸ Kën ë loi rot pan cøl Bethani, wär Jordan kðu tÿwäär ye Joon kæc muæc nhïim thïn.

Amälthiin Nhialic

²⁹ Nayøn aköl dët ke Joon tiŋ Jethu ke bö tÿnë ye, go lueel, “Tiëŋkë Amälthiin Nhialic yen bä adumuööm kæc pinyhom nyaai, kan abö. ³⁰ Yen ë raan ye ŋen jam ë rienke wäär ë ŋen ye lueel ëlä, ‘Yen abi lõk bën ŋacök, ku adit tÿnë ŋa. Yeen ë rÿër thïn wäär ke ŋa këc cak dhiëth.’ ³¹ Aacä ŋic bï ya yen ŋa, ku ŋen aci bën ku ya kæc muæc nhïim piü rin bï ŋen ye cøl aŋic kæc Itharel.”

³² Ku ëci Joon lueel aya ëlä, “Yen aci Wëi Nhialic tiŋ ke bö kecit kuur ë dit, ku nyuuc yenhom. ³³ Ku ë ŋot këc ŋic, ku ëci Nhialic raan toc ŋa ba kæc aa muæc nhïim piü, læk ŋa ëlä, ‘Raan bï yin Wëi Nhialic tiŋ ke bö ku nyuuc yenhom yen ë raan bï kæc muæc nhïim Wëi Nhialic.’ ³⁴ Ee yic, aca tiŋ ku alëu ba lueel, wenhïim lõn ë yen Wën Nhialic.”

Kæc ci Jethu kaŋ buæθh

³⁵ Yøn aköl dët, Joon ë kääc kek kækken ye buæθh karou tÿwäär aköl. ³⁶ Nawën tiŋ Jethu ke tæk tÿthiök ke ke, go Joon döt apei ku lueel, “Tiëŋkë, yen akan yen Amäl Nhialic.” ³⁷ Ku jøl piŋ kæc ye buæθh awën karou këya, gokë Jethu buæθh. ³⁸ Nawën wel Jethu yenhom, ke tiŋ ke ke buæθh ye, go ke thiëc, “Yeŋö wiëckë?” Gokë lueel, “Rabi, rÿër tÿnen?” (Ku wëtde yic, “Raan Piöc.”)

³⁹ Go læk ke, “Bäk, bæk bën tiŋ.” Gokë la ku tiŋkë tÿ rÿër yen thïn. Ku ë ye tään aköl, ku jolkë rÿër kek ye abi piny cuøl.

⁴⁰ Raan tøk kam kæc wën karou ci wët Joon piŋ ku buæθh Jethu, ee ye Andria wämënh Thaimon Piſter. ⁴¹ Nayøn nhiäk rial, ke Andria räm ke mënhë, go læk ye, “Yok aaci Methaya yök.” (Ku wëtde yic Raan ci læc ku dæc.) ⁴² Ku yÿth Thaimon tÿnë Jethu. Go Jethu döt apei ku lueel, “Yin ë Thaimon wën Joon, yin abi cøl Kepa.” (Ku yen Piſter wëtde yic ee kuur.)

Jethu aci Pilipo ku Nathaniel cøøl

⁴³ Nawën aköl dët ke Jethu la Galilia, ke räm kek Pilipo, go læk ye, “Buæθh ŋa.” ⁴⁴ Ku Pilipo ë raan Bethaida, ku ë gen yï Andria ku Piſter aya. ⁴⁵ Go Pilipo Nathaniel yök ku læk ye, “Yok aaci raan wäär ci Mothith gät ë rienke athör lõög yic, raan yen ci kæk kæk Nhialic tiŋ gät ë rienke aya, acuk yök. Yen ë Jethu wën Joſhep raan Nadharet.”

⁴⁶ Go Nathaniel lueel, “Ye këpiath ŋö læu bï tuøl Nadharet?” Go Pilipo bëër, “Bäär ba tiŋ.”

† 1:21 Raan kæk Nhialic tiŋ bï tuööl, bï bën Raan ci læc ku dæc bën lueel. Tiŋ L.rou 18:15, 18; Mt 4:5 1:23 Ith 40:3

⁴⁷ Nawën tiŋ Jethu Nathaniel ke bö, ke jam rin Nathaniel ku lueel, “Raan kënë ë raan Itharel ayic guöp, kecın guöp ruëeny.”

⁴⁸ Go Nathaniel lueel, “Ca ɲic kädë?” Go Jethu bëër, “Yin guo ɲic wën rëer yin ɲaap cök, tēwën kēc Pilipo la bi yi la cōl.”

⁴⁹ Go Nathaniel bëër ku lueel, “Raan piöc, yin ë Wën Nhialic, yin ë Bëny Itharel.”

⁵⁰ Go Jethu bëër, “Ca jäl gam rin ci ɣen ye lək yi lön ci ɣen yi tiŋ wën rëer yin ɲaap cök? Yin abi kädit kök wär ë kakkä tiŋ!” ⁵¹ Ku ben mat thın, “Wët yic alək we, wek aabi nhial tiŋ ke liep rot, ku atuuc Nhialic aa bāk tiŋ ke bö piny tënë Manh Raan ku lek nhial.”

2

Yan thiëk pan Kana

¹ Nin kadiäk cök ciëen, ke ruäai loi gen Kana pan Galilia. Ku man Jethu ë tö thın, ² ku Jethu ëci cōl yai yic aya kek kacken ye buoθh. ³ Nawën la möu thök, ke lək man ye, “Möu aci liu tënë ke.” ⁴ Go Jethu lueel, “Tiŋë, yin aci kē luoi dhil lək ɣa. Akäldië aŋot kēc yëet.” ⁵ Go man lək koc luoi, “Luoikē kāk bi lək we ëbën.”

⁶ Ku tonydit kadätem aake cāp koc lõm. Tönykä aake ye ke piu täau thın bi koc kecök aa lōk, cit tē ye löŋ ciëeŋ koc Itharel ye nyuoθh thın. Ku tööny tök ë jōt tē cit tēn aduök thiär-rou, tēdē aduök thiärdiäk. ⁷ Go Jethu lək koc luoi, “Thiänkē tönykä piu.” Gokē tony thiöŋ abik thook alic. ⁸ Ku jōl Jethu lək ke, “Gëmkē ye tönykä yiic, ku gämke ke raan yen wun ruäai.” Gokē looi këya, ⁹ ku jōl raandit koc athiëk awën piu thiëp, piu ci waar bi ya möu. Ku akuc tē bi möu thın, aa koc luoi wën thiöŋ tony kek aa ɲic ye. Go raandit koc athiëk wun nya cōl, ¹⁰ ku lək ye, “Raan ëbën ë muön path kaŋ gam tueŋ, ku na ci koc jäl kueth ke muön lir aŋol lōk gam. Ku yin ci muön path waan ciëen agut ëmën.” ¹¹ Kënë yen ë kädit jän göi ci Jethu kaŋ looi gen Kana pan Galilia. Ku yen aci diëtde nyuoθh, ku aaci kacken ye buoθh jäl gam.

¹² Nawën ë kënë cök, ke Jethu la Kapernaum kek man ku wëet wun ku kacken ye buoθh, ku rëerkē thın ë tēen nin lik.

Jethu aci la luaj Nhialic

(Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)

¹³ ɣon ci Yan Ayum cın yic luou jäl thiök, ke Jethu la Jeruthalem. ¹⁴ Ku jōl ler kal luaj Nhialic yic, ke yök koc ke ɣooc wei thın ë ɣök ku amël ku jōl aa kuör. Ku koc wëeu waar yiic aake ci nyuc thın aya. ¹⁵ Go waat nai ë wiën, ku cop koc wei kal luaj Nhialic yic kek ɣäkken ku thäkken ku weer wëeu wei, ku wel agenken yiic. ¹⁶ Ku lək koc kuör ɣaac wei, “Nyaaikē kakkä ë tēn, ku duökkē ɣön Wä cōl aye ɣön ɣooc.” ¹⁷ Go kacken ye buoθh wël ci göt athör theer wël Nhialic yic tak. Wël ye lueel ëlä, “Yin Nhialic, nhiër ɣöndu adëp ɣapuöu cimën mac.”

¹⁸ Go kocdit Itharel bën ku thiëckē, “Ye kädit jän göi yindē ba looi ba nyuöth ɣo, lön le yin yic ba kēcit kënë looi?”

¹⁹ Go Jethu bëër ku lək ke, “Rackē luaj Nhialic kënë, ku aba ben looi nin kadiäk.” ²⁰ Gokē lueel, “Aci ruöön thiärŋuan ku dättem nök bi jäl thök, ku luel ka ba looi nin kadiäk yiic?”

²¹ Ku luaj Nhialic jiem Jethu ë guäpde. ²² Ku na wäär la jōt raŋ yic, ke kacken ye buoθh tak kēwäär ci lueel. Ku gamkē wël theer Nhialic ci göt, ku wël ci Jethu lək koc. ²³ Tëwäär rëer yen Jeruthalem yai yic, ke koc juëc gam wëtde wën tiŋ kek kākken jän göi ci looi.

²⁴ Ku aake ɲic Jethu ëbën ku yen akēc rot nyuöth ke. ²⁵ Ku acın kën nadë ke wic raan dët bi ye nyuöth koc, rin aŋic kāk tö raan puü.

3

Jethu ku Nikodemo

¹ Raan akut Parathī cōl Nikodemo, ku ē ye raandit kōc Itharel ē tō thīn, ² naḡon akōu wēēr tōk ke la tēnē Jethu ku lueel, “Raan piöoc, anjicku yīn ē raan piöoc cī Nhialic tooc. Rin acīn raan loi kāk jāḡ gōi cimēn yīn, tē liu Nhialic kek ye.”

³ Go Jethu bēēr, “Yīn alēk yic, acīn raan bī bāāny Nhialic tīḡ, tē cīi ye ben dhiēēth dhiēn dēt.”

⁴ Go Nikodemo lueel, “Bī raan ben dhiēēth kēdē? Lēu bī dhuk man yāc bī jāl ben dhiēēth?”

⁵ Go Jethu bēēr, “Wēt yic alēk yī, raan kēc ben dhiēēth ē piū ku Wēi Nhialic, acīi bāāny Nhialic bī yōk. ⁶ Raan aye dhiēēth kōc ē path, ku Wēi Nhialic ē pīr yam ye Nhialic gām kōc. ⁷ Duk ye gāi tē lēk ḡen yī, lōn dhil we ben dhiēēth. ⁸ Wēi Nhialic acīt mēn dhie ye raan yom piḡ ke wuu, ku cīi tē bīi yen thīn ku tē le yen thīn ḡic. Yen ē tēn kōc bī ben dhiēēth Wēi Nhialic.” ⁹ Go Nikodemo thiēc, “Bī kēnē rot lēu kēdē?”

¹⁰ Go Jethu lēk ye, “Yīn ē raan piöoc kōc pan Itharel ku kuc kēnē! ¹¹ Wēt yic alēk yī, ḡok aa jam kāk ḡicku ku luelku kāk cuk tīḡ. Ku ḡot we jei bāk wētda cīi gam. ¹² Na cāk wētđiē gam tē jiēm ḡen kāk pinynhom, ke we bī wētđiē gam kēdē tē jiēm ḡen tēnē we kāk Nhialic? ¹³ Acīn raan cīi kaḡ la nhial bī kāk Nhialic bēēi, ee raan bō nhial Manh Raan bō piny nhial.”

¹⁴ Cimēn wāār cī Mothith luḡ wēēth cīt kēpiiny jat nhial roor bī yen kōc cī kēpiiny cam aa dōc, ke Manh Raan adhil yāth nhial, ¹⁵ rin bī raan gam wētde ēbēn pīr akōlriēc ēbēn yōk. ¹⁶ Nhialic anhiar kōc pinynhom apei. Yen aḡem yen Wēnden juōl, bī raan ēbēn wētde gam cīi mār, ku piūrke akōlriēc ēbēn. ¹⁷ Ku Nhialic akēc Wēnde tuōc piny bī kōc bēn luōk wei, ee rin bī thāi pinynhom pīr ē rienke.

¹⁸ Raan gam wētde acīi bī luōk wei, ku raan cī jai bī wēt cīi gam acī luōk wei, rin kēc yen wēt Wēn tōḡḡ ē Nhialic gam. ¹⁹ Ku kēn bī ke luōk wei akīn, ruel acī bēn pinynhom ku kōc aa nhial muōōth tēn ruel rin aa luui kārēc.

²⁰ Raan ēbēn kārēc looi ē ruel maan ku cīi la ḡer yic, rin cīi yen kārēc ye looi wīc bī ke ḡic. ²¹ Ku raan luui kāpath ē bēn ḡer yic bī luoide nyuōōth, rin cī ke luōi Nhialic.

Joon acī ben jam rin Jethu

²² Nawēn ke Jethu kek kōcken ye buōōth la pan Judia, ku rēēr thīn ke ke, ku muōc kōc nhīim piū. ²³ Ku Joon ē ye kōc muōc nhīim aya tē cōl Aenon thiāāk kek Thalim la yic piū juēc. Ku kōc aake ye la bī ke la muōc nhīim. ²⁴ (Ku Joon ē ḡot kēc ḡuō mac.)

²⁵ Nawēn ke kōc Joon buōōth kōk jōl teer kek raan Itharel rin lōk ye kōc kegup lōk, ²⁶ gokē la tēnē Joon ku luelkē, “Raan piöoc, lēu ba mony wāār rēēr kek yī wār Jordan alōḡtui tak, raan ye yīn jam ē rienke? Yen amuōc kōc nhīim ēmēn, ku kōc juēc aala tēnē ye!”

²⁷ Go Joon bēēr, “Acīn tē bī raan kēdāḡ yōk tē kēc Nhialic ye gām ye. ²⁸ Week wepēc acāk piḡ ke lēk we ēlā, ‘ḡen acie Raan cī lōc ku dōc, ku ḡen acī tuōc tueḡ ē path yenhom.’ ²⁹ Raan thiēc yen ē raan bī gām nya, ku mātthde ē kōc ku ē puōu miet tē piḡ yen rōlde. Yen ē miet piāndiē aya ēmēn. ³⁰ Yen abī dhiel đit apei ku ḡen abī kuur.”

³¹ Raan bō nhial adīt tēnē kōc ēbēn, ku raan piiny ē kēn piny. Raan bō nhial atō kōc nhīim tueḡ ēbēn. ³² Ee kōc lēk kāk cī tīḡ ku kāk cī piḡ, ku acīn raan wētde gam. ³³ Ku raan cī gam, acī gam lōn ye Nhialic yic lueel. ³⁴ Raan cī Nhialic tooc yen ē jam wēl Nhialic, rin aye Nhialic gām riel Wēike ēbēn. ³⁵ Wun ē Wēnde nhiaar ku tēēu kēriēc ēbēn yecin. ³⁶ Raan gam wēt Wēn ē Nhialic abī pīr akōlriēc ēbēn, ku raan cīi wēt Wēn Nhialic bī gam acīi pīr akōlriēc ēbēn bī yōk, rin acīn kē bī riāāk puōu ē Nhialic nyaai tēnē ye.

4

Jethu ku tīḡ pan Thamaria

¹ Nawēn ke ḡic Jethu lōn cī kōc akut Parathī ye piḡ, lōn nadē ke kōc aa bēn tēnē ye bī ke bēn muōc nhīim, ku lōn cī yen la kōc juēc ye buōōth wār kōc Joon buōōth. ² (Ku acie

yen ye kɔc muɔɔc nhiim, aa kɔcken ye buɔɔth.) ³ Nawën piŋ wët ye lueel, go jäl pan Judia ku dhuk Galilia. ⁴ Ku ë bi dhiel yet pan Thamaria rin yen ë dhël tääk yen thïn.

⁵ Go yet pan Thamaria cɔl Thikar thiääk ke piny wäär ci Jakob gäm wände Jotheep. ⁶ Ku yinh ci Jakob cɔl awec ë tö thïn. Nawën ci Jethu dak ë cäth, go nyuc yith lööm. Ku ë ye aköl ciel yic.

⁷ Go tiŋ pan Thamaria bën yiith bi bën gem piu, go Jethu læk ye, “Muɔc ɣen piu ba dek.” ⁸ (Ku kɔcken ye buɔɔth aake ci la geeu bik la ɣɔɔc miëth.)

⁹ Go tiŋ pan Thamaria læk ye, “Kädë wën? Yin ë raan Itharel ku thiéc ɣa, ɣen raan Thamaria ba yi muɔɔc ë piu?” (Kɔc Itharel aake cie dek kek kɔc Thamaria.)

¹⁰ Go Jethu bëër, “Na yi ŋic miöc Nhialic ku raan thiéc yi piu ŋuöt aca thiëc, ku ŋuöt aci muɔɔc piu pür.”

¹¹ Go tik lueel, “Bëny, yin acin kë gem yin piu, ku yith amec yic, ba piu pür yök tēnen? ¹² Ye yin dit tēnë wädit Jakob raan ci ɣo gäm yinh kēnë, ku dök thïn yen ye nhom kek miëthke ku yäkke?”

¹³ Go Jethu bëër, “Kuat raan dek piukä abï rou ben nöc, ¹⁴ ku raan bi dek piu ba yiék ye aci rou bi ben nöc, ku piu bi yiék ye aabi ya dhama yeyic ye piu pür kuër thïn, ku yik ye pür alanden.”

¹⁵ Go tik læk ye, “Bëny, yiék ɣen piukä bi rou ɣa ci ben nöc, ba ci ben bën tēn ba bën gem piu.” ¹⁶ Go Jethu læk ye, “Lɔɔr cɔl muɔnydu bäk bën tēn.”

¹⁷ Go tik lueel, “ɣen acin moc.” Go Jethu bëër, “Këdu ë yic, lɔn cïn yin moc. ¹⁸ Yin aci kaŋ rëër kek röör kadhiéc, ku mony rëër kek yi ëmën acie muɔnydu. Yin aci yic lueel.”

¹⁹ Go tik lueel, “Bëny aca ŋic, yin ë raan käk Nhialic tiŋ. ²⁰ Wärkuan thëer pan Thamaria aake ye Nhialic door ë gɔn kēnë nhom, ku ayakë lueel wek kɔc Itharel lɔn dhil ɣok Nhialic la door Jeruthalem.”

²¹ Go Jethu lueel, “Gam wëtdië, yin tiŋë tē bi wek Wä door aci thiök, ku acie gɔn kēnë nhom ku acie Jeruthalem. ²² Wek kɔc Thamaria wek kuc raan yakë door, ku ɣok kɔc Itharel ɣok aa ŋic raan yeku door rin pür abö tēnë Itharel. ²³ Ku aköl ajɔl bën, ku aci guo bën ëmën guöp, tē bi riel Wëi Nhialic kɔc cɔl aa dor Wä cimēnde, kek aa kɔc wic Wä bik ye door. ²⁴ Nhialic ë Wëi, ku rin riel Wëike yen alëu ye bi door cimēnde.”

²⁵ Go tik ben læk ye, “Aŋiéc lɔn bi Raan ci lɔc ku dɔc bën. Na le bën ka bi ɣo nyuöth këriëc ëbën.”

²⁶ Go Jethu bëër, “Yen ë ɣen, raan jam kek yi.”

²⁷ Ku kaamthiin wën jiem kek, ke kɔcken ye buɔɔth bö ku gëikë apci rin jiem yen kek tik. Ku acin raan tök kamken ci tik thiëc, “Yerjö wic, ku yerjö jiem yen kek ye?”

²⁸ Go tik tonyden piu nyään piny, ku ket ke dhuk geeu ku læk kɔc.

²⁹ “Bäk tiëŋkë mony cä læk këriëc ëbën ca looi. Nadë ke ye Raan ci lɔc ku dɔc?” ³⁰ Gokë bën bei geeu bik la tēnë Jethu.

³¹ Ku kaamthiin wën, ke læk kɔcken ye buɔɔth ye, “Raan piöc, jɔl mïth.”

³² Go bëër, “ɣen ala miëth, cïn kë ŋiäckë thïn.”

³³ Go kɔcken ye buɔɔth röt jal aa thiëc kamken, “Tädë le raan ci miëth bëi tēnë ye?”

³⁴ Go Jethu læk ke, “Miëthdië ee lɔn ba wët raan toc ɣen looi, ku thääp luoi ci gäm ɣa. ³⁵ Cäk kääŋ ye lueel dhie ëlä, ‘Pëi kaŋuan aŋoot ku rap abï tem.’ Ku alæk we, jatkä wenyin bäk dum tiŋ, yemën rap aaci luok ku apath bi ke tem! ³⁶ Raan rap tem aye riop ku ë köth pür tem alanden, këya raan cumcum ku raan tēmtēm aabi puöth miet kedhie. ³⁷ Kääŋ aci ya yic. ‘Raan tök ë com ku tēm raan dët.’ ³⁸ Wek tuɔc bäk rap la tem dom yic ku ë dom këc wek luui thïn. Kɔc kök aaci luui thïn ku wek aa röt kony luuiden.”

³⁹ Go kɔc juéc Thamaria ë gen wën yic wët Jethu gam, rin ci tik wët lueel ëlä, “Këriëc ëbën ca looi aci læk ɣa.” ⁴⁰ Nawën bö kɔc Thamaria tēnë ye ke läŋkë bi rëër ke ke. Go Jethu nin karou nöc thïn tēën.

⁴¹ Go kɔc kɔk juɛc wɛtde jɔl gam rin wɛl ye lɛk ke, ⁴² ku lɛkkɛ tik, “Ɛmɛn, yɔk aaci wɛt jɔl gam, ku akɛcku gam rin wɛlkun ca lueel, ku ɛ rin cɪ yɔk wɛtde piŋ ku ŋicku lɔn ɛ yen Aluɔŋ kɔc pinyhom ɛbɛn alanden.”

Jethu aci manh bɛny kony

⁴³ Nawɛn cɪ nɪn karou nɔk thɪn tɛɛn, ke Jethu jɔl jɔl ku ler lɔŋ Galilia. ⁴⁴ Rin yen Jethu guɔp ɛcɪ lueel lɔn, “Raan kɔk Nhialic tiŋ acie theek wuɔnden.” ⁴⁵ Nawɛn yeet Galilia ke lor apei, rin wɔɔr cɪ kek kɔk cɪ Jethu looi yai yic tiŋ, wɔɔr cɪ kek la Yan Ayum cɪn yic luɔu yic Jeruthalem.

⁴⁶ Go Jethu ben dhuk gen Kana tɔ Galilia, tɛwɔɔr cɪ yen piu waar thɪn bi ya muɔn abiɛc. Ku raandit kam kɔc mac baai cɪ manhde tuaany Kapernaum ɛ tɔ thɪn. ⁴⁷ Nawɛn piŋ lɔn cɪ Jethu jɔl Judia ku ben dhuk Galilia, ke la tɛnɛ ye ku lɛŋ bi la Kapernaum bi manhden cɪ thiɔk ke thou kony bi pial. ⁴⁸ Go Jethu lɛk ye, “Acɪn raan bi ye gam kamkun tɛ kɛc wek kit ku kɔdit jɔŋ gɔi tiŋ.”

⁴⁹ Go raandit awɛn bɛɛr ku lueel, “Bɛny, bɔɔr lokku ba manhdiɛ dɔɔt.” ⁵⁰ Go Jethu lɛk ye, “Lɔɔr, manhdu abi piŋ.” Go mony wɛn wɛt Jethu gam ku jiɛl. ⁵¹ Wɛn ciɛth yen dhɛl yic, ke rɔm kek kɔcken luɔi ku luelkɛ, “Manhdu aci yɔr.”

⁵² Go ke thiɛɛc akɔl alɔŋ jɔl manhde ŋuɛɛn. Gokɛ lueel, “Wɔrakɔl tɔɔŋ akɔl yen ɛ jiɛl juai yeguɔp.” ⁵³ Go wun ŋic lɔn ɛ yen akɔl alɔŋ wɔɔr cɪ Jethu ye lɛk ye ɛlɔ, “Manhdu abi piŋ.” Ku jɔl wɛt Jethu gam kek kacke ɛbɛn.

⁵⁴ Kɛnɛ, yen aye kɔdit jɔŋ gɔi cɪ Jethu looi rou, wɔɔr le yen dhuk Judia ku ler Galilia.

5

Raan tuany ruɔɔn 38 aci kony

¹ Nawɛn ke yan kɔc Itharel ɛ tɔ thɪn, go Jethu la Jeruthalem yai yic. ² Ku tɛthiɔɔk kek tɛ cɔl Kal Amɛl Thok, pul ɛ tɔ thɪn, pul cɔl Bethaida thoŋ kɔc Itharel. ³ Ku kɔc juɛc tuany aake ye tɔc thɪn, kɔc cɪ cɔɔr ku kɔc cɪ ŋɔl ku kɔc cɪ duany. Ku keek aake ye piu tiit bik la tiaktiak, ⁴ rin atuny Nhialic ɛ ye bɛn pul yic, ku cɔl piu ala tiaktiak, ku raan cɪ kaŋ la wɪr tɛ cɪ piu rɔt tiak, ke kony kuat tuɛny tɔ yeguɔp. ⁵ Ku raan tuany ruɔɔn thiardiak ku bɛt ɛ tɔ thɪn. ⁶ Nawɛn tiŋ Jethu puɔk yic ke cɪ tɔc, ku aŋic lɔn cɪ ye tuaany run juɛc, go thiɛɛc, “Wɪc ba pial?”

⁷ Go raan tuany bɛɛr, “Bɛny, acɪn raandiɛn tɔ tɛn bi ya yɔth wɪr tɛ tiak piu rɔt thɪn, rin na them ba la thɪn, ke raan dɛt ɛ kaŋ wɛr thɪn.”

⁸ Go Jethu lɛk ye, “Jɔt rot ku lɔm biɔŋdu ku cathɛ.” ⁹ Go raan wɛn guɔ pial ku kuɛny biɔŋde ku ciɛth. Ku akɔl looi kɛn rot ɛ ye akɔl cɪi kɔc Itharel ye luui, ¹⁰ go kɔc Itharel lɛk mony cɪ kony, “Yakɔl, akɔl cɪi kɔc ye luui, ku akɛc puɔl tɛnɛ yi ba biɔŋdu ket.”

¹¹ Go bɛɛr, “Acɪ raan cɔ kony ba pial lɛk ya ɛlɔ, ‘Lɔm biɔŋdu ku cathɛ.’ ”

¹² Gokɛ thiɛɛc, “Yeŋa yen raan cɪ lɛk, ‘Lɔm biɔŋdu ku cathɛ?’ ”

¹³ Ku raan cɪ kony ɛ kuc raan kony ye, rin kɔc juɛc aake tɔ ɛ tɛwɛn ku Jethu ɛcɪ la lieplɔŋ wei.

¹⁴ Nawɛn ke yɔk Jethu luɔŋ Nhialic, go lɛk ye, “Tiŋ yɪn aci pial ɛmɛn, pɔl adumuɔɔm, tɛdɛt ke kɛdɛt rac apei abi rɔt ben luɔi yi.”

¹⁵ Go mony wɛn jɔl ku le lɛk bɔny Itharel lɔn ɛ Jethu yen aci ye kony bi pial. ¹⁶ Gokɛ jɔk bik Jethu aa jɔɔr rin cɪ yen raan kony akɔl cɪi kɔc ye luui. ¹⁷ Go Jethu bɛɛr tɛnɛ ke ɛlɔ, “Wɔ ɛ luui akɔlakɔl, ku yɛn adhɪl luui aya.”

¹⁸ Ku jam kɛnɛ aci bɔny Itharel rac puɔth apei, ku wickɛ bik nɔk, ku acie rin cɪ yen lɔŋ akɔl cɪi kɔc ye luui thoŋ rot, ee rin cɪ yen ye lueel lɔn ye Nhialic Wun, ku kɛya aci rot looi bi thoŋ kek Nhialic.

¹⁹ Go Jethu jal bɛɛr, “Wɛt yic alɛk we, acɪn kɛ ye Wɔt looi piɔnde ɛ rot, kɛ ye looi ɛ tɔk, ee kɛ cɪ tiŋ kɛ ye Wun looi. Ku kɛ ye Wun looi aye Wɛnde looi aya. ²⁰ Rin Wun ɛ Wɛnde nhiaar, ku nyuth kɛriɛɛc ye looi. Ku kɔdit tɛnɛ kɛwɛn aabi nyuɔth ye, ku wek aabi jal gɔi

ëbën. ²¹ Cimën ye Wun kəc cı thou jət ku yik ke pır, ke Wënde aya ë pır yiëk kəc wıc ye. ²² Wun guöp acın raan ye luök wei. Ku acı Wënde yiëk riel bı looi tënë ke ëbën. ²³ Rin bı kəc ëbën Wënde theek cimën ye kek Wun theek. Kuat raan cie Wënde ye theek, acie Wun ye theek raan toc ye.

²⁴ “Wët yic alëk we, raan piñ wëtdië, ku gem wët raan toc ya pır akölrüëc ëbën atö tënë ye. Acı bı luök wei, yeen acı jäl thou yic ku yök pır. ²⁵ Wek aa lëk yic, aköl bı bën, ku acı guo bën tē bı kəc cı thou röl Wën Nhialic piñ, ku kəc bı ye piñ aabı pır. ²⁶ Cimën ye pır bën bei tënë Wun, këya, yeen acı Wënde looi bı ya tē ye pır bën bei thın aya. ²⁷ Ku yeen acı Wënde yiëk riel bı luk looi tënë kəc, rin ye yen Manh Raan. ²⁸ Duökkë gëi ë wët kënë, aköl bı kəc cı thou rölde piñ rëñ yiic abö, ²⁹ ku keek aabı bën bei ränken yiic, kəc cı njec luui apath aabı röt jət ku aabı pır, ku kəc cı luui käreç aabı röt jət ku aabı luök wei.

³⁰ “Acın kë lëu ba looi piändië ë rot, yen ë wët teem kecıt kë cı Nhialic lëk ya, këya wët ca teem ala cök rin acie wët piändië yen wiëc ba looi, ee wët wıc raan toc ya ë rot.

³¹ “Na jaam ë rienkië ke kë lueel acie gam ciët ye yic. ³² Ku raan dët jam ë rienkië atö thın, ku njec lön kë ye lueel rienkië ë yic. ³³ Atuc aa cäk tuoc tënë Joon ku yeen acı wët yic lueel. ³⁴ Acie lön bı yen la raan jam ë rienkië, aya lueel yen kënë rin bı wek pır. ³⁵ Joon ë ye këcıt mermer dëp ku mer piny, ku week ë yakë wıc kaam thin-nyocot bäk puöth miët thın ruelde. ³⁶ Ku raan jam ë rienkië atö thın, ku wëtde aril tënë wët cı Joon lueel ë rienkië luoi ya ke looi, luoi cı Wä yiëk ya ba ke looi, keek aa jam ë rienkië ku nyoothkë lön cı Wä ya tooc. ³⁷ Ku Wä aya, raan toc ya, yen ajam ë rienkië aya. Wek aa këc rölde kañ piñ ku akëckë kañ tiñ, ³⁸ ku wët cı lueel acäk ye muk wepuöth, rin cıi wek wët raan cı tooc ye gam.

³⁹ “Athör Nhialic ayakë kueen, rin ye wek ye tak lön bäk pır akölrüëc yök thın. Ku keek aya aa jam ë rienkië! ⁴⁰ Ku not cäk wıc bäk bën tënë ya bäk pır yök thın.

⁴¹ “Acä wıc bı kəc ya leec. ⁴² Ku wek njec, ku njec lön töu nhiër Nhialic wepuöth. ⁴³ Yen acı bën kek riel ë Wä, ku kuëckë bäk ya lor, ku na bö raan dët kek rielde ë rot ke yen abäk lor. ⁴⁴ Anhiarkë bäk lec yök tënë raan dët, ku acäk ye them bäk lec yök tënë Nhialic, ye këdë yen bı wek ya gam? ⁴⁵ Ku ëmën duökkë tak lön bı yen we luom tënë Wä. Mothith guöp yen abı we luom, ku ë Mothith yen acäk njöth wepuöth. ⁴⁶ Na we cı Mothith gam alanden, ke wek not we gam ya aya, rin cı yen wël göt ë rienkië. ⁴⁷ Ku rin ye wek kuëc gam wël cı göt, ke lëukë këdë bäk wël ca lëk we gam?”

6

Jethu acı miëth koor juak bı kəc juëc cam

(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)

¹ Ye tēen ke Jethu tem wär Galilia col Tiberia aya. ² Go kəc juëc buoöth rin cı kek kädit jän göi, cı yen kəc tuany kony tiñ. ³ Go Jethu la gət nhom ku nyuuc kek kacken ye buoöth.

⁴ Ku yan kəc Itharel, Yan Ayum cın yic luou ëci thiök. ⁵ Nawën ciëth Jethu piny ke tiñ kəc juëc ke bö tënë ye, go Pilipo thiëc, “Ye tēno bı yok miëth kueth kəc ëbën yoc thın?”

⁶ Acı këne lueel ku bı Pilipo them, rin njic yen kë bı looi.

⁷ Go Pilipo bëer, “Rin bı raan tök ayum thin-nyocot yök, ka wıc wëu juëc apeı bı ayuöp yoc.” ⁸ Go Andria, mënh Thaimon Pıter, ku ë ye raan tök kam kacken ye buoöth lueel,

⁹ “Dhök atö thın tēn ke muk ayuöp kadhiëc ku rec karou, ku aacı kockä ëbën bı lëu.”

¹⁰ Go Jethu lëk ke, “Calkë kəc anyuc piiny.” (Ku noon ë dıt thın ë tēen. Go kəc nyuc ëbën piiny.) Ku röör kepëc aake ye təcıt tēn tiim kadhiëc. ¹¹ Go Jethu ayuöp lööm ku leec Nhialic, ku tek ke tënë kəc wën cı nyuc ëbën. Ku ben looi këya kek rec, bı raan ëbën kueth cıt tē wıc. ¹² Wën cı kek kueth ëbën, ke lëk kacken ye buoöth, “Kuanykë abëk cı döñ piny, bı ciën kë riääk.” ¹³ Gokë ke kuany ëbën, ku thiöñkë gac thiäär ku rou abëk ayuöp cı döñ piny, tënë ayuöp kadhiëc wën cı ke tēk kəc bık cam.

¹⁴ Nawën tîj kɔc wën luoi ril cî Jethu looi ke luelkë, “Kënë ë raan kâk Nhialic tîj yen bî dhiel bën pinyinhom.” ¹⁵ Go Jethu jâl ñic lɔn bî kek bën bik ye bën dɔm riel, ku loikë bî ya bënynakhom, go ben dhuk gat nhïim ë rot.

Jethu aci cath pïu nhïim
(Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)

¹⁶ Nawën cî piny cuol, ke kɔcken ye buoath la piny wâr thok, ¹⁷ ku lek riäi yic, ku dhukkë ciëen wâr alɔjtui lɔj Kapernaum. Nawën ke wëër jɔl yic dît ke Jethu ñot këc bën tënë ke. ¹⁸ Kaam wën ke yomdît jɔt rot ku loi atiaktiak rot apëi. ¹⁹ Ku kɔcken ye buoath, aake ye təcît meel kadiäk ayî ñuan wën tîj kek Jethu ke cath pïu nhïim, ke bô tětthiök kek riäi, gokë riöc apëi, ²⁰ Go Jethu lëk ke, “Duökkë riöc, ee yën.” ²¹ Gokë jat riäi yic, ku go riäi guo yet wâr thok tëwën le kek thïn.

Kɔc aa wïc Jethu

²² Nayon nhiäk ke tîj kɔc ke cî döñ wâr alɔjtui, lɔn ë yen riän tökalinj yen aci döñ. Ku añickë lɔn këc Jethu la riäi yic kek kɔcken ye buoath, ku aake cî jâl ë röt. ²³ Go riëth kök ke bô Tiberia bën wâr thok tětthiääk ke tëwäär ciem kɔc juëc ayup thïn, wën cî Bëny lec gam. ²⁴ Nawën tîjkë lɔn liu Jethu thïn, ku liu kɔcken ye buoath aya, gokë keec riäth yiic ku lek Kapernaum bik Jethu la wïc.

Jethu ayum ë pïr

²⁵ Nawën lek Jethu yök wâr alɔjtui ke lëkkë ye, “Raan piöc, ye nen bî yïn ë tën?” ²⁶ Go Jethu bëër, “Wët yic alëk we, wek aa wïc ya rin cî wek ayup cam təcît të wiëckë, ku acie rin cî wek luikiën ril deet yiic. ²⁷ Duökkë lui rin miëth riääk, luöökë rin miëth rëër rin pïr akölrïëc ëbën. Miëth këne abî Manh Raan yiëk we rin Wun, Nhialic aci rielde gam ye ku tooc.”

²⁸ Gokë thiëc, “Buk ñö looi buk luoi wïc Nhialic looi?”

²⁹ Go Jethu bëër, “Luoi wïc Nhialic bäk looi akïn, ë lɔn bäk wët raan cî tuöc gam.”

³⁰ Gokë lueel, “Ye kïn riel ñö ba looi buk tîj ku buk wëtdu gam? Yeñö ba looi?” ³¹ Wärkuan theer aacä ayum löny nhial cam roor, cimën cî ye göt athör theer wël Nhialic yiic ëlä, ‘Ayum nhial aci yiëk ke bik cam.’ ”

³² Go Jethu lueel, “Wët yic alëk we, kë cî Mothith yiëk we acie ayum pan nhial, ee Wä yen ë we yiëk ayum yic bô pan nhial. ³³ Rin ayum ye Nhialic gam ë yen raan bô piny pan nhial, ku yik thäi pinyinhom pïr.”

³⁴ Gokë thiëc, “Bëny, muoc yo ayum këne akölaköl.”

³⁵ Go Jethu lëk ke, “Yën ayum ë pïr,” Ku raan bô tënë ya aci cök bî kañ nök, “Ku raan gam wët dië aci rou bî nök. ³⁶ Ëmën, aca lëk we lɔn cî wek ya tîj, ku añot këckë gam. ³⁷ Raan ëbën cî Wä yiëk ya, yen abî bën tënë ya. Ku raan bî bën tënë ya acä bî cuop wei, ³⁸ rin cî yën bën pan nhial ba wët raan toc ya bën looi, ku acie wët piändië. ³⁹ Kë wïc raan toc ya ba looi akïn, bî ciën kë mär kam kâk cî yiëk ya, ku ba ke jɔt ëbën aköl ciëen. ⁴⁰ Rin kë wïc Wä akïn, lɔn raan ëbën tîj Wënde ku gem wëtde, abî pïr akölrïëc ëbën yök thïn, ku keek aaba jɔt bik pïr ëbën aköl ciëen.”

⁴¹ Go kɔc Itharel luööp guöp rin cî yen ye lueel ëlä, “Yën ayum cî bën piny pan nhial.”

⁴² Ku luelkë, “Monyë cie Jethu wën Jothep? Wun ku man aa ñicku. Ku yeñö ye yen ye lueel lɔn cî yen bën piny pan nhial?”

⁴³ Go Jethu bëër, “Duökkë lum kamkun. ⁴⁴ Acïn raan lëu ye bî bën tënë ya të këc Wä ë toc ya ye thël yën, ku aba jɔt bî pïr aköl ciëen. ⁴⁵ Acî kɔc kâk Nhialic tîj göt ëlä, ‘Kɔc ëbën aabî Nhialic ke piöc.’ Raan ëbën piñ wët Wä ku piöc tënë ye ë bën tënë ya. ⁴⁶ Ku acie rin nadë yen raan cî Wä kañ tîj, raan bô tënë Nhialic, yeen ë rot, yen ë raan cî Wä kañ tîj. ⁴⁷ Wët yic alëk we, raan gam wët ala pïr alanden. ⁴⁸ Yën ayum ë pïr. ⁴⁹ Wärkun theer aacä ayum löny nhial cam roor ku aaci thou. ⁵⁰ Ku ayum bô piny pan nhial, yen acit kën

na ciem raan ka cie ben thou. ⁵¹ Үен айум ӛ пӳр сӳ бӛн пинь пан нхӳл. Раан кам айум кӛнӛ, ка пӳр акӛлриӛӛ ӛбӛн. Айум yen ba yiӛk ye ӛ риӛндиӛ ya gam бӳ кӛс ӛбӛн пӳр.”

⁵² Go kӛс Itharel teer apei kamken, ku thiӛckӛ, “Lӛu mony kӛnӛ kӛdӛ, бӳ риӛнде yiӛk yo buk cuet?”

⁵³ Go Jethu бӛӛр, “Wӛt yic alӛk we, tӛ сӳ wek Manh Raan cuet ku dӛkkӛ riemdiӛ ka сӳн пӳр бӛк yӛk wӛikun yiic. ⁵⁴ Raan cuet риӛндиӛ ku dek riemdiӛ ala пӳр alanden, ku abӳ jӛt akӛl ciӛӛн бӳ пӳр. ⁵⁵ Rin риӛндиӛ ӛ miӛth alanden, ku riemdiӛ ӛ kӛdek alanden. ⁵⁶ Raan cuet риӛндиӛ ku dek riemdiӛ abӳ пӳр Үayic, ku Үен abӳ пӳр yeyic. ⁵⁷ Wӛ пӳр acӛ tooc, ku ӛ rin rienke yen abӳ Үен aya, ku kӛya raan cuet Үен abӳ пӳр ӛ rienkiӛ. ⁵⁸ Ku yen kӳn айум бӛ пинь пан нхӳл, acӳi thӛj kek айум сӳ wӛrkun thӛer cam ku lӛkkӛ thou. Raan cam айум кӛнӛ abӳ пӳр акӛлриӛӛ ӛбӛн.”

⁵⁹ Wӛlkӛ aacӳ Jethu lueel wӛӛr piӛӛc yen kӛс tӛn amat Kapernaum.

Wӛl пӳр акӛлриӛӛ

⁶⁰ Nawӛn пӳj kӛс juӛc ye buӛth wӛlkӛ, ke luelkӛ, “Piӛӛc kӛnӛ aril apei. Yejӛ lӛu бӳ ke пӳj?” ⁶¹ Go Jethu njic lӛn jicem kek wӛl wӛn, ku lӛk ke, “Wiӛckӛ бӛк jӛl rin ӛ wӛlkӛ? ⁶² Yejӛ бӛк looi tӛ tӳj wek Manh Raan ke dhuk нхӳл tӛwӛn rӛer yen thӳn? ⁶³ Ee Wӛi Nhialic yen ӛ пӳр gam, ku riel raan acӳn kӛ ye kony. Wӛl ca lӛk we aa wӛi ku aa пӳр. ⁶⁴ Ku kӛya acӳi kӛс kӛk kamkun ye gam.” (Rin ӛсӳ Jethu guӛ njic tuӛj lӛn ye yӳjӛa сӳ бӳ gam, ku yejӛ бӳ ye gaany.) ⁶⁵ Ku ben lueel, “Ee rin wӛt kӛnӛ guӛp yen alӛk Үен ye we, lӛn acӳn raan lӛu ye бӳ бӛn tӛnӛ Үa, tӛ kӛс Wӛ ye looi бӳ yic pial tӛnӛ ye.”

⁶⁶ Ku rin ӛ wӛlkӛ, ke kӛс juӛc kam kӛс ye buӛth dhuk ciӛӛн, ku сӳk ben cath kek ye.

⁶⁷ Go Jethu atuӛӛcke thiӛӛr ku rou thiӛӛc, “Na week, wiӛckӛ бӛк jӛl aya?”

⁶⁸ Go Thaimon Pӳter бӛӛр tӛnӛ ye, “Bӛny, buk la tӛnӛ njӛ? Yӳn ala wӛl пӳр alanden. ⁶⁹ Ku ӛmӛn acuk gam ku acuk njic lӛn ӛ yӳn raan dhӛj бӛ tӛnӛ Nhialic.”

⁷⁰ Go Jethu бӛӛр, “Cie Үен Үa Үuany we wathiӛӛr ku rou? Ku raan tӛk kamkun ajӛt ye jӛnjrac.” ⁷¹ Yeen ӛ jam rin Judath, wӛn Thaimon Ithkariӛt. Rin Judath, na сӛk alӛn ӛ yen raan tӛk kam atuӛӛcke kathiӛӛr ku rou, ka wӛc бӳ ye luӛm.

7

Jethu ku wӛmӛthakӛn

¹ Wӛn ӛ wӛlkӛ сӛk ciӛӛн, ke Jethu kueny бӛӛi Galilia yiic, ku ӛ kӛс wӛc бӳ la keny Judia, rin wӛc бӛny Itharel tӛ Judia ye bik nӛk. ² Ku yan kӛс Itharel сӛl Yan Duӛl ӛсӳ thiӛk. ³ Go wӛmӛthakӛn lӛk ye, “Jӛl ӛ tӛn ku lӛr Judia бӳ kӛckun yӳ buӛth luӛidun ye looi tӳj. ⁴ Acӳn raan kӛ looi thiaan tӛ wӛc yen ye бӳ njic apath. Rin ye yӳn kӛkkӛ looi, ke yӳ сӛl kӛс pinynhom aa njic yӳ.” ⁵ Agut wӛmӛthakӛn aakӛc wӛtde gam, yen aa lueel kek ye kӛya.

⁶ Go Jethu lӛk ke, “Akӛldiӛ guӛp aajӛt kӛс Үӛӛt. Ku na ye we, ke kuat akӛl ӛбӛн apath. ⁷ Acӳn tӛ бӳ kӛс pinynhom we maan, ku keek aa man Үa rin aya lueel, lӛn rӛec luӛiken. ⁸ Lak yai yic, ku Үен acӳi la ӛ yan kӛnӛ yic, rin akӛldiӛн бӳ Үен la akӛc guӛ бӛн.” ⁹ Yeen acӳi jam kӛya ku jӛl rӛer pan Galilia.

Jethu ala Yan Duӛl yic

¹⁰ Nawӛn сӳ wӛmӛthakӛn la yai yic, ke Jethu lӛk la aya, ku akӛc la ke njic, yeen acӳi la ke mony rot.

¹¹ Ku бӛny Itharel aake wӛc Jethu yai yic, ku thiӛckӛ, “Tӛ monyӛ tӛnӛн?”

¹² Ku aluӛp ӛ dit apei ӛ rienke. Aye kӛс kӛk lueel, “Yeen ӛ raan path.” Ku lueel kӛс kӛk, “Acie kӛya, yeen ӛ raan kӛс duӛӛj.” ¹³ Ku acӳn raan ye jam ӛ rienke kӛс nhӳim, rin riӛӛc kek бӛny Itharel.

¹⁴ Wӛn сӳ nin abӛk yai thӛk, ke Jethu la kal luӛj Nhialic yic ku jӛl kӛс piӛӛc. ¹⁵ Go бӛny Itharel gӛi apei ku luelkӛ, “Ye raan kӛnӛ kӛj njic kӛdӛ ku akӛc kӛj piӛӛc.”

¹⁶ Go Jethu бӛӛр, “Wӛl ya piӛӛc acie wӛlkiӛ aa wӛl бӛ bei tӛnӛ Nhialic, Acӳjӛ сӳ Үa tooc. ¹⁷ Raan wӛc ye бӳ kӛ wӛc Nhialic looi, abӳ njic lӛn nadӛ kӛ ye piӛӛc abӛ tӛnӛ Nhialic, ku acie

rieldië ë rot. ¹⁸ Raan jam rielde ë rot ë læc yen aye wïc, ku raan wïc læc tënë raan toc ye, yen ë raan path, ku acin ruëeny tō yepuõu. ¹⁹ Këc Mothith lõn Nhialic nyuõth we? Ku acin raan lõn theek kamkun. Yeñö ye wek ye wïc bæk ya nõk?”

²⁰ Go kác juëc wën bëër, “Yin ala guõp jəŋrac, yeña wïc ye bi yi nõk?”

²¹ Go Jethu bëër, “Këdit jəŋ gõi tók aca looi guøkë gäi wedhie. ²² Mothith aci we thon bæk miëthkun aa ñoot, ku acie Mothith guõp yen ci wët kënë jæk, aa wärkun theer, ku këya wek a dhök ñoot aköl cii kác ye luui. ²³ Ku ëmën na ñot dhök aköl cii kác ye luui rin bi lõn Mothith cii dhäl yic, yeñö ye wek puõth riääk tënë ya, rin ci yen raan tók kony bi pial aköl cii kác ye luui? ²⁴ Duökkë raan ye guo tēm awuõc wët kōu ayeer, yakë raan tēm awuõc wët ë yic.”

Ye Jethu raan ci læc ku dác?

²⁵ Go kác kók Jeruthalem lueel ëlä, “Cie raan kënë yen wickë bik nõk. ²⁶ Tiëŋkë! Yen kin jam kác nhiiim, ku acin kë luelkë ë rienke. Tëdë, cii bány ñic lõn ë yen Raan ci læc ku dác? ²⁷ Na la Raan ci læc ku dác bën, ka cin raan bi ye ñic tē bi yen thin, ku anjicku ëbën yen tē bii mony kënë thin.”

²⁸ Nawën piõc Jethu luaj Nhialic ke lueel röldit, “Ee tēdë, wek aa ñic ya ku anjickë yen tē bi yen thin. Ku yen akëc bën wëtdië ë rot, ku yeen raan toc ya ala yic ku yeen akuõckë, ²⁹ Ku yeen anjic rin bi yen tënë ye, ku yen acä tooc.”

³⁰ Gokë wïc bik döm, ku acin raan ci yecin tääu yeguõp rin këc akälde guo bën. ³¹ Go kác juëc than wën yic wëtde gam ku luelkë, “Të bi Raan ci læc ku dác bi kädit jəŋ gõi looi cimën ë raan kënë?”

Apuruuk aaci tooc bik Jethu la döm

³² Nawën piñ kác akut Parathi lõn ye kác juëc wën wëlkä loop kamken rin Jethu, ke keek ku bány kák Nhialic toc apuruuk luaj Nhialic tiit bik Jethu la döm. ³³ Go Jethu lueel, “Yen abi rëer kamkun tēthin-nyõot, ku yen abi la tënë raan yen cä tooc. ³⁴ Wek abä wïc, ku wek aaci ya bi yök, rin acin tē bi wek la tē rëer yen thin.”

³⁵ Go bány Itharel lueel kamken, “Bi la dä buk cii ben yök? Ci bi la gæeth Girik yiic tē ciëŋ kác Itharel thin, ku bi kác Girik piõc? ³⁶ Aye lueel, wek abä wïc ku wek aaci yen bi yök, ku wek aaci bi la tē rëer yen thin, yeñö wïc bi lueel?”

Kuëer piu ë pir

³⁷ Aköl ciëen yen aköl dit nin yai. Akölë, Jethu aci rot jət ku lueel röldit, “Kuat raan nek rou abi bën tënë ya ku bi dek. ³⁸ Cimën ci ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, ‘Raan gam wëtdië, kuëer piu ë pir abi rëer yepuõu.’ ” ³⁹ Kënë aci Jethu lueel rin Wëi Nhialic, bi kác gam wëtde lõk yök. Ku tënë, Wëi Nhialic a këc guo gam tënë kác, rin këc Jethu guo la diekde yic.

Kác aaci keyiic tek

⁴⁰ Kác kók kam kác wën aaci kënë piñ ku luelkë, “Raan kënë ë raan kák Nhialic tinj alanden!” ⁴¹ Go kác kók lueel, “Yen ë Raan ci læc ku dác!” Ku lueel kác kók, “Raan ci læc ku dác aaci bi bën pan Galilia! ⁴² Aci göt athör theer wël Nhialic yic lõn Raan ci læc ku dác abi ya raan dhiënh Debit, ku abi dhiëeth Bethalem, gen wäär ciëŋ Debit thin.”

⁴³ Go kác wën keyiic tek ë rienke. ⁴⁴ Ku wickë bik döm, ku acin raan ci yecin tääu yeguõp. ⁴⁵ Nawën dhuk apuruuk ciëen tënë bány kák Nhialic ku kác akut Parathi, gokë ke thiëc, “Yeñö këc wek ye bëi?” ⁴⁶ Go apuruuk bëër, “Acin raan ci kañ jam cimën ë mony kënë!” ⁴⁷ Go kác akut Parathi ke thiëc, “Ci we duõõŋ aya? ⁴⁸ Le raan tók kam bány, ayi kam kác akut Parathi ci wëtde gam cäk kañ piñ? ⁴⁹ Kockä aa kuc lõn Mothith, ku aa kác ci Nhialic läm kërac.” ⁵⁰ Go raan tók kam kác akut Parathi, raan ci kañ la bi Jethu la tinj, cöl Nikodemo læk ke, ⁵¹ “Na ye lõn ciëŋ panda, ka cin tē bi yok raan luök wei ke këcku kañ piñ thok tueñ, ku ñicku kë ci looi.”

⁵² Gokë bëër, “Yiin aya, ye raan Galilia? Kuen athör thëer wël Nhialic, ku aba ñic lön acin raan käk Nhialic bën Galilia.”

[⁵³ Nawën cī raan ëbën dhuk paande,

8

Tij cī käl piny ke kər

¹ ke Jethu la gən Olip nhom. ² Nayən nhiäk dur yic ke dhuk luaj Nhialic. Go kəc ëbën guëer yelööm, ku nyuuc piiny ku jöök piöök cök tənë ke. ³ Go kəc piöök lööj ku kəc akut Parathī tik bëëi, ku ë tij cī käl piny ke kər. Ku cölkë akäac kəc nhiim ëbën, ⁴ ku luelkë tənë Jethu, “Raan piöök, tij kënë acī käl piny ke kər. ⁵ Mothith acī löj lëk yo athör yic lön kuat tij loi këcīt kënë, adhil biöök aleel bī thou. Na yiin ëmën, ye lueel këdë?” ⁶ Keek aake jam këlä bik Jethu deep bik wët yök bik la luəm. Go Jethu guj ku gët piny yecin.

⁷ Nawën ñot ke kääc ku yekë thiëc, ke jöt yeköu ku lëk ke, “Na le raan kamkun cīn adumuööm cīi kañ looi, ke biök alel tuen yeguöp.” ⁸ Ku ben guj ku gët piny yecin. ⁹ Nawën cik wët kënë piñ, ke jiël ëbën ke wath röt, ku kəñ kəcđit jäl tuen, agut tē döñ Jethu ë rot, ku tij wën ke ñot kääc yenhom. ¹⁰ Go yeköu jöt ku lëk ye, “Tökë tēno? Cīn raan cīi döñ bī yī luök wei?”

¹¹ Go bëër, “Acin raan Bëny.” Go Jethu lueel, “Apath, ke yiin acä bī luök wei aya. Ləər ku duk adumuööm ben looi.”]*

Jethu ee mermer pinynhom

¹² Go Jethu ben jam tənë kəc ku lueel, “Yen ë ruel pinynhom, kuat raan buoth ya abī ruel pīr yök, ku acīi bī kañ cath muööth yic.” ¹³ Go kəc akut Parathī lëk ye, “Ëmën, yin ajam ë rienku, ku wët ca lueel acin kë ye nyuöoth.”

¹⁴ Go Jethu bëër, “Acie këya, na cök alön jicem yen ë rienkië, ke wët lueel ë yic, rin yen añic tē bīi yen thīn. Ku wek aa kuc tē bīi yen thīn ayī tē ler yen thīn. ¹⁵ Wek aa wët teem cimën wët raan, ku yen acin raan ya gäm awuöc. ¹⁶ Ku tē bī yen wët teem, ke wët ba teem abī jal a yic, rin acie yen tem wët, Wä ë toc yen arëër ke ya. ¹⁷ Wët acī göt löñdun yic lön tē lueel kəc karou wët tök luk yic, ke wët den ë ya yic. ¹⁸ Yen ajam ë rienkië, ku Wä cä tooc ajam ë rienkië aya.”

¹⁹ Gokë thiëc, “Tö Wuur tēno?” Go Jethu bëër, “Wek aacīi ya ñic, ku wek aacīi Wä ñic. Na we ñic ya, ñuöt wek aa ñic Wä aya.”

²⁰ Wëlkä ëbën aacī Jethu lueel wäär piöök yen luaj Nhialic, yön cī kākken ajuër töu thīn. Ku acin raan cie döm rin këc akälde guö bën.

Wek aacīi la tēdiën ler yen thīn

²¹ Go Jethu ben lëk ke, “Yen abī jäl ku wek abä wic, ku wek aabī thou awäckun yiic. Tē le yen thīn, acie yen tē bī wek la thīn.”

²² Tëwën, ke lueel bäny Itharel, “Aye lueel lön cīi yok bī la tē le yen thīn. Ye ciët bī rot nök?”

²³ Go Jethu bëër, “Wek aa kəc piny tēn, ku yen ee raan bö nhial. Wek aa kəc piny kënë nhom, ku yen acie raan pinynhom tēn. ²⁴ Ee rin kënë yen acī yen ye lueel lön bī wek thou adumuöömkun yiic. Ku wek aabī thou adumuöömkun yiic tē këc wek ye gam, lön ë Yen tö thīn, yen ë Yen.”

²⁵ Gokë thiëc, “Ye yin ña?” Go Jethu bëër, “Wët aca lëk we tēwën jöök yen wët cök.† ²⁶ Yen ala wël juëc ba ke lueel ë rienkun, ku wël juëc bī yen ke we luök wei. Ku raan cä tooc guöp ala yic, ku yen ë kəc lëk kuat kë ca piñ tənë ye.”

²⁷ Gokë këc deet lön jicem Jethu wët Wun. ²⁸ Go Jethu ben lueel tənë ke, “Aköl bī wek Manh Raan jat nhial, ka bäk jäl ñic lön, ‘Yen tö thīn Yen ë Yen.’ Ku abäk deet yic aya lön

8:5 Leb 20:10; L.rou 22:22-24 * 8:11 Athör thëer juëc aacie (7:53–8:11) ye mat thīn. Ku athör kök ee bën Jn 21:24 cök, ku kök ë Lk 21:38. Ku athör tök ee lök bën Jn 7:36 cök. 8:12 Mt 5:14; Jn 9:5 8:13 Jn 5:31 † 8:25 Yenö ben yen jam tənë we.

acın kē ya looi ruōtdiē, ku aa ya ke lueel wēl cī Wā piōōc tēnē ya. ²⁹ Ku raan cā tooc arēēr ke ya, ku akēc ya nyāāj piny yatōk, rin ye yen wēt nhiēer looi akōlakōl.”

³⁰ Go kōc juēc cī Jethu piņ ke jam ē wēlkā wētde jāl gam.

Kōc lāäu nhīim ku kōc aloony

³¹ Go Jethu lēk kōc Itharel cī wētde gam, “Na piēņkē wēl ca piōōc, ke wek aa kōckiēn buōth ya ayic, ³² ku wek aabī yic ŋic, ku yic abī we wēēr bei.”

³³ Gokē bēēr, “Yok aa kōc dhiēnh Abaram, ku acın kōc kōk cīi yo kaņ loony. Ku na luel, ‘Wek aabī wēēr bei,’ ke yeņō wīc ba lueel?”

³⁴ Go Jethu lēk ke, “Yic alēk we, raan ēbēn cā adumuōōm looi yen alony adumuōōm. ³⁵ Alony acie raan mac thok alanden, ku Wāt yen ee raan thīn lanayōn. ³⁶ Na cī Wāt we wēēr bei, ke wek aabī rēēr ke cīn loony alanden.

³⁷ “Aņיע lōn ye wek dhiēn Abaram. Ku aņot wiēckē bāk ya nōk, rin piōōcdiē acāk ye gam. ³⁸ Kē cī Wā nyuōth ya yen aya lueel, ku wek aa loi kē cī wārkun lēk we.”

³⁹ Gokē bēēr tēnē ye, “Abaram yen ē wāda.” Go Jethu wēt dhuk nhom ku lueel, “Na we mīth Abaram alanden, ŋuōt wek aa loi kēcīt kē cī Abaram looi. ⁴⁰ Kēriēēc ēbēn ca looi ē rin ba we lēk yiny ca piņ tēnē Wā, ku aņot wiēckē bāk ya nōk. Abaram acın kē cī looi cīt kēnē! ⁴¹ Wek aa loi kē cī wārkun looi.” Gokē lueel, “Nhialic yetōk yen ē Wāda, ku yok aa miēthke guōp.”

⁴² Go Jethu bēēr tēnē ke, “Tē ye Nhialic wuurdun guōp, ŋuōt wek nhīar ya, rin cī yen bēn tēnē Nhialic, ku ēmēn yen atō tēn. Yen akēc bēn wētdiē ē rot, ee yen acā tooc. ⁴³ Yeņō cīi wek kē ya lueel ye deet yic? Ee rin cīi wek ye lēu bāk wētdiē piņ. ⁴⁴ Ee jōņrac yen ē wuurdun, ku ayakē nhīaar bī ya kēn wuurdun yen yakē looi. Yen ē raan ē tir tēthēer yōn, ku akēc yic kaņ lueel rin ye yen alueeth, ku ye wun lueth ēbēn. ⁴⁵ Yen aluel yic, ku rin ē kēnē yen akēc wek ya gam. ⁴⁶ Yeņa kamkun lēu ye bī awuōc nyooth yaguōp rin adumuōōm ca looi? Na lueel yic, ke ye rin ŋō cīi wek ya ye gam? ⁴⁷ Raan bō tēnē Nhialic ē wēt Nhialic piņ, wek aacī bō tēnē Nhialic, ku yen ē kē cīi wek wēt bī piņ.”

Jethu ku Abaram

⁴⁸ Go kōc Itharel bēēr tēnē Jethu, “Kēcku wēt yic lueel wēn lōn ē yīn raan pan Thamaria, ku jōņrac atō yīguōp?”

⁴⁹ Go Jethu bēēr, “Acın jōņrac tō yaguōp, yen ē Wā theek ku wek aa ya dhōl guōp, ⁵⁰ Yen acīi lecdiē wīc. Raan wīc ye atō thīn, ku ē wēt teem bā kony. ⁵¹ Wēt yic alēk we, raan piņ wētdiē acīi bī thou akōlriēēc ēbēn.”

⁵² Go kōc Itharel lēk yen. “Ēmēn, aņicku alanden lōn tō jōņrac yīguōp. Abaram acī thou, ku kōc kāk Nhialic tiņ aacī thou aya ku ŋot ye lueel, ‘Raan piņ wētdiē acīi bī thou akōlriēēc ēbēn.’ ⁵³ Abaram wāda acī thou, nadē ye lueel lōn dīit yīn tēnē Abaram? Ku kōc kāk Nhialic tiņ aacī thou aya. Ye tak ye yīn ē ŋa?”

⁵⁴ Go Jethu bēēr, “Na ya cī rot leec, ŋuōt lēc kēnē acie lēc acın. Ee Wā yen ē raan ya leec, ku yeen guōp ayakē lueel ke Nhialicdun. ⁵⁵ Yeen akēckē kaņ ŋic, ku yeen aņיע. Na lueel lōn kuc yen ye, ke yen abī ya alueeth cīmēndun, ku yeen aņיע, ku yen ē wētde looi puōu ēbēn. ⁵⁶ Wuurdun Abaram acī puōu miet apei lōn bī yen akōl bēndiē tiņ, acī tiņ ku acī puōu la yum.” ⁵⁷ Go kōc Itharel lēk ye, “Yīn aņot yī kēc ruōōn thiārthiēc dōōt, ku yīn ca Abaram tiņ?” ⁵⁸ Go Jethu bēēr, “Wēt yic alēk we, wāār kēc Abaram guō dhiēēth, ‘Ke Yen atō thīn.’ ” ⁵⁹ Gokē aleel kuany bī kek ye biōōk, go Jethu rot thīaan ku jīel yōn Nhialic.

9

Jethu acī raan cī dhiēēth ke cī cōār kony

¹ Tēwēn ciēth Jethu, ke tiņ raan cī dhiēēth ke cī cōār. Go kōcken ye buōth thiēēc, ² “Raan piōōc, ye adumuōōm cī ŋa looi cōl ye adhiēth ke cī cōār? Ye adumuōōmde aye adumuōōm kōc ke dhiēth ye?”

³ Go Jethu bēēr, “Kē cī yen cōr acie rin adumuōōm cī looi, ayī rin adumuōōm cī kōc ke dhiēth ye looi, yeen acī cōr bī riel luoi Nhialic tiŋ yeguōp. ⁴ Yok aa dhil la tuerŋ ɣo lui luoi raan cā tooc yet tē ɲot ruel akōl, wakōu abō, ku acīn raan bī ye lēu bī luui. ⁵ Yet akōl ɲoot ɣen pinyinhom, ke ɣen ē ruel tēnē kōc.”

⁶ Tēwēn cī yen jam kēlā, ke ɲuut piny ku nueen tiōp luēeth, ku rōoth tiōp mony wēn nyin, ⁷ ku lēk ye, “Lōr lōk yīnyin wār Thiloam.” (Ku wētde yic, “Cī tooc.”) Go mony wēn la ku lōk yenyin, ku le dhuk ke ye piny tiŋ. ⁸ Go kōc akeu nhom ku kōc cī ye kaŋ tiŋ ke lim thiēc, “Cie mony dhie cool nyuc piiny ke lim kēnē?”

⁹ Go kōc kōk lueel, “Ee yeen guōp.” Ku lueel kōc kōk, “Acie ye ē raan thōŋ kek ye.” Go mony wēn nhom lueel, “Ee ɣen raan wēn guōp.”

¹⁰ Gokē thiēc, “Cī rot lēu kēdē ba ben daai?”

¹¹ Go bēēr, “Mony cōl Jethu acī tiōp nueen ku rōoth ɣanyin ku lēk ɣa, ‘Lōr wār Thiloam ku lōk yīnyin.’ Guō la, ku kaam wēn lōk ɣen ɣanyin, ke ɣa tiŋ piny nyin yic.”

¹² Gokē thiēc, “Yen ako?” Go bēēr, “Akuōc.”

Akut Parathī awīc wēt tē cī cōr kuony thīn

¹³ Gokē mony wēn cī cōr thēl tēnē kōc akut Parathī. ¹⁴ Akōl nueen Jethu tiōp ku rōoth raan nyin bī daai, ee ya akōl cī kōc ye luui. ¹⁵ Go kōc akut Parathī mony wēn ben thiēc tē cī ye liep nyin thīn. Go lēk ke, “Yeen acī tiōp tāau ɣanyin, ku laak ɣanyin, ku ēmēn alēu ba piny tiŋ.”

¹⁶ Go kōc kōk akut Parathī lueel, “Raan cī kēnē looi acī lēu bī bēn tēnē Nhialic, rin acī lōŋ cī kōc ye luui thek.”

Go kōc kōk lueel, “Lēu kēdē bī raan la guōp adumuōōm kādīt jāŋ gōi, cīt kākā, looi?” Gokē keyiic tek kamken.

¹⁷ Go kōc akut Parathī mony wēn ben thiēc, “Yīn ye lueel lōn cī yen yī liep nyin apath, ku yīn ye lueel ye yen ɲa?” Go bēēr, “Ee raan kāk Nhialic tiŋ.”

¹⁸ Ee kēc bāny Itharel gam lōn cī yen cōr ku ben nyin kuek, agut tē bī kek kōc ke dhiēth ye cōl, ¹⁹ ku thiēc kē ke, “Ye manhdun kēnē? Ayakē lueel lōn cī ye dhiēth ke ye cōr, lēu kēdē, bī piny tiŋ?”

²⁰ Go wun ku man bēēr, “Aŋicku lōn ye yen manhda, ku lōn cī ye dhiēth ke ye cōr. ²¹ Ku akucku tē cī yen piny jāl tiēŋ thīn, yok aa kuc raan cī ye liep nyin aya. Thiēc kē, yeen acī dīt ku alēu bī kēde bēēr ē rot.” ²² Wun ku man acī jam kēlā rin riōc kek bāny Itharel, rin cī kek ye mat lōn kuat raan gam Jethu lōn ē yen Raan cī lōc ku dōc, ka dhil cuōp wei tēn amat kōc Itharel. ²³ Rin kēnē, yen ē lueel wun ku man ye ēlā, “Yeen acī dīt, thiēc kē!”

²⁴ Gokē mony wēn cī dhiēth ke cī cōr ben cōl arak dēt, ku lēkkē ye, “Kuēŋ ē Nhialic nhom lōn bī yīn yic lueel. Aŋicku lōn mony kēnē ē raan adumuōōm.”

²⁵ Go mony wēn bēēr, “Akuōc lōn ye yen raan la guōp adumuōōm, wēt yen ɲiec, ɣen a ɣa ye cōr ku ēmēn ɣen ē piny tiŋ.”

²⁶ Gokē thiēc, “Yeŋō cī looi tēnē yīn? Cī nyiēnku kuek kēdē?”

²⁷ Go bēēr, “Aca lēk we wēnthēer, ku acāk ye piŋ. Ye rin ɲō wīc wek wēt bāk ben piŋ? Tēdēt wiēc kē aya bāk ya kōcken ye buōth?”

²⁸ Gokē lat ku luelkē, “Yīn acī ya raanden ye buōth, yok aa kōc Mothith. ²⁹ Aŋicku lōn cī Nhialic jam tēnē Mothith, ku na ye monytui, ka cōkku kuc aya tē bīi yen thīn!”

³⁰ Go mony wēn bēēr, “Kē gēi kōc akīn! Akuōckē tē bīi yen thīn, ku yeen guōp acī nyiēnkiē liep! ³¹ Aŋicku lōn cī Nhialic wēt kōc adumuōōm ye piŋ, ku yeen ē wēt kōc thek ye ku loikē luōiden cī lēk ke piŋ. ³² Yōnthēer cek pinyinhom akēc kaŋ piŋ lōn le yen raan cī dhiēth ke ye cōr cī kuek nyin. ³³ Na cie lōn bīi raan kēnē tēnē Nhialic, ka cīi lēu bī kēcīt kēnē looi.”

³⁴ Gokē bēēr, “Yīn acī dhiēth ku muk yī adumuōōm yic, ku wīc ba ɣo piōc?” Ku copkē wei tēnē amat.

Cōr ē puōu

³⁵ Go Jethu piŋ lōn cī kek ye cuōp wei. Nawēn yōk ke lueel, “Ye wēt Manh Raan gam?”

³⁶ Go mony wën bëër, “Bëny, lëk ya ye ɲa, rin ba lëu ba gam.”

³⁷ Go Jethu lëk ye, “Yeen aca tiɲ, ku yen ë raan jam kek yi ëmën.”

³⁸ Go mony wën lueel, “Bëny aca gam.” Ku gut yenhiəl piny Jethu nhom.

³⁹ Go Jethu lueel, “Yen aci bën pinynhom tën ba wët teem, rin bi cöör piny tiɲ, ku bi kɔc piny tiɲ jäl cöör.”

⁴⁰ Go kɔc kök akut Parathï rëër kek ye wël ci lueel piɲ ku thiëckë, “Ee ciët wïc ba lueel lɔn ye yok cöör aya?”

⁴¹ Go Jethu bëër, “Na we ye cöör ke wek aa cïn gup awuöc, ku rin ye wek ye lueel lɔn ye wek piny tiɲ, ke wët kënë aye nyooth lɔn le wek gup awuöc.”

10

Kääɲ abiöök

¹ Go Jethu lueel, “Wët yic alëk we, raan cie tëek kal amël thok, ku lir nhom tädët, yeen ë cuär, ku ë raan rum käj. ² Ku raan tëk kal thok yen abiöɲ amël. ³ Raan tit kal abi kal ɲaany thok tënë ye, ku piɲ amël röldë tã cööl yen amälke ë rienken, ku thel ke ayeer. ⁴ Ku tã ci ke yäth ayeer, ka cath tueɲ kenhiim ku buöth amël cök rin ɲic kek röldë. ⁵ Aaci raan dët bi buöth cök, aabi kat ye rin kuc kek röldë.”

⁶ Kääɲ kënë aci Jethu thäth ke, ku wët lueel tënë ke akëckë deet yic.

Jethu abiöɲ path

⁷ Go Jethu ben lueel, “Wët yic alëk we, yen ee kal thok tënë amël. ⁸ Kɔc kök ëbën ci kaɲ bën ɲanhom tueɲ, aa cuär ku aa kɔc rum käj, ku rölden akëc amël piɲ. ⁹ Yen ë kal thok. Raan bö thïn thuɔɲdië abi luök, yeen abi bën alɔɲthïn ku ler ayeer, ku yok wel path. ¹⁰ Cuär ë bën rin bi cuëër, ku nëk käj ku rëc ke. Yen aci bën bik pïr yok, pïrdit alanden.

¹¹ “Yen abiöɲ path. Abiöɲ path aye wïc bi thou rin amälke. ¹² Raan lui ariöp ku cie raan abiöök ku cie wun amël, ku tiɲ gɔl ke bö, ka päl amël ku ket, bi gɔl thueet amël yiic ku thiëi ke roor. ¹³ Raan lui ariöp ë kat rin ë raan lui ariöp ë path, ku aliu puöu kegup.

¹⁴⁻¹⁵ “Yen abiöɲ path. Cïmën ɲic Wä yen ku ɲic Wä, këya yen aɲic amälkië ku amälkië aa ɲic ya. Ku awiëc ba thou ë rienken. ¹⁶ Amël kök aa tã thïn ku aa käkkië ku aa liu thïn kal kënë yic. Keek aaba bëëi aya, ku aabi röldië piɲ, ku keek aabi ya luöny tökalinɲ kek raan tɔɲ biöök ke.

¹⁷ “Wä anhiar ya rin awiëc ba piërdië puöl rin bi yen ye ben yok. ¹⁸ Acïn raan bi piërdië nyaai tënë ya. Yeen aya puöl wët piändië ë rot. Yen ala riel ba päl wei, ku yen ala riel ba ben lööm.”

¹⁹ Go kɔc Itharel keyiic ben tek kamken rin ë wëlkä. ²⁰ Kɔc juëc kamken aa yekë lueel, “Yeen ala guöp jɔɲrac! Yeen amuöl! Yenö ye wek wëlke piɲ?”

²¹ Go kɔc kök lueel, “Lëu raan la guöp jɔɲrac bi jam cïmën yen! Lëu jɔɲrac kädë bi cöör cɔl akuek yenyin?”

Kɔc Itharel aa kuc Jethu

²² Aköl looi Yan Döc luaɲ Nhialic Jeruthalem aci bën, ku piny ë ye mëi. ²³ Ku Jethu ë cath puök yic, cɔl puök Tholomon tã luaɲ Nhialic. ²⁴ Go kɔc Itharel guëër yelööm ku luelkë, “Yet nen bi yin ɲo cɔl arëër ɲo diu puöth? Lëk ɲo yic la gei, ye yin Raan ci lɔc ku dɔc?”

²⁵ Go Jethu bëër, “Wët aca lëk we ku wek aacie wëtdië ye gam. Luwiëen ya looi ë riel Wä, kek ajam ë rienkië. ²⁶ Ku wek aacie wëtdië ye gam rin cii wek ye amälkië. ²⁷ Amälkië aa röldië piɲ ku keek aɲic ku keek aa ya buöth cök. ²⁸ Pïr akölrïëc ëbën aya yiëk ke, ku keek aaci bi kaɲ thou athëer, ku acïn raan lëu ye bi ke rum tënë ya. ²⁹ Kë ci Wä yiëk yen awär këriëc ëbën, ku acïn raan lëu ye bi ke rum Wä cin. ³⁰ Wä ku yen yok aa tök.”

³¹ Go kɔc Itharel aleel ben kuany bik biöök. ³² Go Jethu lëk ke, “Luwi puöth juëc ci Wä yiëk yen ba ke looi, aa ca looi wenhiim, ye luwi tɔɲ nen kamken yen wïc wek ye bäk ya biöök aleel?”

³³ Go kɔc Itharel bēer, “Yin acuk wic buk yi biöök aleel rin luoi path, ku ë rin ye yin Nhialic dol guöp. Yin ë raan ë path, ku wic ba rot looi ba ya Nhialic!”

³⁴ Go Jethu bēer, “Acı göt löjndun yic guöp lön cı Nhialic ye lueel, ‘Wek aa Nhialic.’
³⁵ Anıcku lön wēt cı göt athör wël theer Nhialic yic ë yic alanden, ku kockä acı Nhialic col, ‘Nhialic,’ kɔc cı Nhialic thön wētde. ³⁶ Ku na yen, ke Wä cä cöl ku tuuc ya pinynhom, ku ye kädë ye wek ye lueel lön cı yen Nhialic dol, ye rin cı yen ye lueel lön ye yen Wën Nhialic? ³⁷ Duökkë wētdië gam tē cii yen luoi Wä loi. ³⁸ Ku na ya ke looi, ku cök alön cii wek wētdië gam, ke we dhil luokië gam, bäk njic alanden lön Wä arēer kek ya ku yen atö Wä yic.”

³⁹ Gokë wic bik döm, go ke käl nyin.

⁴⁰ Go Jethu ben dhuk ciëen wär Jordan alontui tēwäär ye Joon kɔc muöc nhim thin, ku rēer thin tēen. ⁴¹ Go kɔc juéc bën tēnë ye ku luelkë, “Joon akéc kārıl looi, ku kəriëc ebën cı lueel rin ë mony kēnë acı ya yith.” ⁴² Ku gam kɔc juéc wētde ë tēnë.

11

Thon Ladhäro

¹ Raan col Ladhäro, ku ë rēer Bethanī, ecı tuaany. Bethanī ë gen rēer Maria thin kek nyankën col Martha. ² Maria kēnë yen ë nyan wäär cı Bányda tɔc cök miök njir, ku wuuny ke nhiemke. Ku ë mēnhë Ladhäro yen ecı tuaany. ³ Go nyiërakën wēt tuöc Jethu, “Bëny, mäthdun nhıar acı tuany.”

⁴ Nawën piñ Jethu ke lueel, “Tueny kēnë acı Ladhäro bi nöc, kēnë acı rot looi bi Nhialic leec thin. Ku yen ë tē bi Wën Nhialic lec yök thin.”

⁵ Ku Jethu ë nhıar Martha kek nyankën ku Ladhäro. ⁶ Nawën cök piñ lön cı Ladhäro tuaany, ke näk nin karou tēwën rēer yen thin. ⁷ Ku jöl lëc kɔc ye buöth, “Benku dhuk ciëen pan Judia.”

⁸ Go kɔc ye buöth lueel, “Raan piöoc, wäär emën thiöök, ee wic kɔc Itharel bik yi biöök aleel, ku ye wic emën ba ben dhuk thin?”

⁹ Go Jethu bēer, “Akäl tök cı yic la aköl ku waköu? Tē cieth raan ke ruel dit ke yeen acie köth, rin ala ruel yen piny tij. ¹⁰ Ku na cieth waköu ka köth, rin liu ruel tēnë ye.” ¹¹ Jethu acı wëlkä lueel ku met dēt thin, “Mäthda Ladhäro acı nin wit, ku yen ala ba la puöc.”

¹² Go kɔc ye buöth lueel, “Bëny, na cı nin ka bi njüen.”

¹³ Ku wēt wic Jethu bi lëc ke ë lön cı Ladhäro thou. Gokë tak lön jiem yen wēt nin ë path. ¹⁴ Go Jethu gai yic tēnë ke, “Ladhäro acı thou, ¹⁵ ku yen acı puöu miet ë rienkun ba kéc rēer kek ye, rin bäk gam. Jölku la tēnë ye.” ¹⁶ Go Thomath, col Acueek, lëc atuuc, “Lokku yodhie kek Raan piöoc, rin buk la thou kek ye.”

Jön rot ku pır aabö tēnë Jethu

¹⁷ Nawën yet Jethu ke yök lön cı Ladhäro thiök ka la nin kañuan rañ yic. ¹⁸ Bethanī amec kek Jeruthalem tēcıt tēn meel karou, ¹⁹ ku kɔc juéc Itharel aake cı bën bik Martha kek Maria bën deet puöth, rin wämēnhden cı thou.

²⁰ Nawën piñ Martha lön bi Jethu, ke la ayeer bi la röm kek ye, ku döñ Maria bei. ²¹ Go Martha lëc Jethu, “Bëny, na yi tö thin, njöt wämääth akéc thou. ²² Ku anjiec lön na cök amën ke Nhialic abı kəriëc ebën ba thiëc ye, gam yi.”

²³ Go Jethu lëc ye, “Wämuuth abı rot jöt bi pır.”

²⁴ Go Martha bēer, “Anjiec lön bi yen rot jöt bi pır aköl ciëen.”

²⁵ Go Jethu lëc ye, “Yen ë jön rot ku pır. Raan gam wētdië, na cök alön thou yen ka bi pır. ²⁶ Ku kuat raan pır ku gem wētdië acı bi kañ thou. Ca kēnë gam?”

²⁷ Go lueel, “Ee këya, Bëny. Aca gam lön ye yin Raan cı löc ku dɔc, Wën Nhialic, bi dhıel bën pinynhom.”

Jethu adhiäu

²⁸ Nawën cī Martha wēlkā lueel, ke dhuk ciēen ku cōl nyanakēn Maria amääth ku lueel, “Raan piöoc atō tēn ku awic yī.” ²⁹ Nawën piṅ Maria wēt kēnē, ke jōt rot ku lōc la ayeer bi la rōm kek ye. ³⁰ Ku Jethu ē ṅot kēc yet baai, a ṅot rēer tēwēn rēm yen thīn kek Martha. ³¹ Go kōc Itharel wēn rēer yōōt kek Maria rin bik dēt puōu, buōōth cōk, wēn tiṅ kek ye ke cī rot jōt ku bēn yekōu ayeer. Ee cīk tak lōn ler yen raṅ nhom bi la dhiau thīn.

³² Wēn yeet Maria tēwēn rēer Jethu thīn, ke cuet rot piny yecōk ku lueel, “Bēny, na yī tō thīn tēn ṅuōt wāmääth akēc thou.”

³³ Nawën tiṅ Jethu ke dhiau, ku kōc Itharel awēn ruēc ye ke dhiau aya, go keṅ yepuōu ku ṅeer yic apeī. ³⁴ Go ke thiēēc, “Cāk thiōk tēno?” Gokē lueel, “Bēny, bäär ba tiṅ.”

³⁵ Go Jethu dhiau. ³⁶ Go kōc Itharel lueel, “Tiēṅkē tē nhieer yen ye thīn.”

³⁷ Go kōc kōk kamken lueel, “Acī raan cī cōr liep nyin, kēc looi? Ku yeṅō kēc yen Ladhāro kuōny bei thou yic?”

Ladhāro aci bēn pīr

³⁸ Go Jethu yic bēn ṅeer apeī ku ler raṅ nhom, ku raṅ ēcī wec kuur yic, ku kuurdīt aci tāau yethok. ³⁹ Go Jethu ke yōōk, “Nyaaikē kuur.”

Go Martha, nyanakēn raan cī thou bēer, “Bēny, aci nhiany. Nīn cī ye thiōk aa ṅuan.”

⁴⁰ Go Jethu lēk ye, “Kēc lēk yī lōn bi yīn lēc Nhialic tiṅ tē gēm yīn?” ⁴¹ Gokē kuur laar wei. Go Jethu yenyin ṅäär nhial ku lueel, “Wā yīn alēc rin ye yīn ṅa piṅ, ⁴² ku aṅiēc lōn ye yīn ṅa piṅ akōlakōl, ku aluēel rin bi kōc tō thīn tēn ye gam, lōn cī yīn ṅa tooc.”

⁴³ Kaam wēn cī yen wēlkā lueel ke cōt rōldīt, “Ladhāro, bäär ayeer.” ⁴⁴ Go bēn ayeer ke cī duut cōk ku cin alanh thiēkthiēk, ku aci der nyin alath. Go Jethu lēk ke, “Dākkē ku calkē acath.”

Amat nēk Jethu

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)

⁴⁵ Go kōc juēc Itharel cī bēn bik Maria bēn neem, kē cī Jethu looi tiṅ, ku gamkē wētde. ⁴⁶ Ku dhuk kōc kōk ciēen kamken tēnē kōc akut Parathī, bik kāk cī Jethu looi la lēk ke.

⁴⁷ Go kōc akut Parathī ku kōc kāk Nhialic mat kek bēny luk, ku luelkē, “Buk ṅō looi? Mony kēnē ee luoi ril apeī looi! ⁴⁸ Na pālku bi la tuerṅ kēlā, ke kōc ēbēn abī wētde gam, ku bāny Roma aabi bēn bik luṅ Nhialic thuōr piny ku rēckē panda.”

⁴⁹ Go Kaipa yen ye raandīt kōc kāk Nhialic ē ruōōn kēnē lueel, “Wēt tōk akuōckē! ⁵⁰ Cāk ye tiṅ lōn aṅuēēn tēnē we bi raan tōk thou rin kōc, tēn tē bi wuōnda riāāk ēbēn?” ⁵¹ Ku akēc wēt kēnē lueel piānde ē rot, ku ē rin ye yen raandīt kōc kāk Nhialic ē ruōōn kēnē. Ku ē luel kāk tuerṅ bi rōt looi lōn bi Jethu thou rin thān Itharel, ⁵² Ku acie rienken kepēc, abī thou aya bi mīth Nhialic cī thiēi pinynhom kuōōt yiic bik aa tōk.

⁵³ Jōk akōl kēnē ke bāny aake guir bik Jethu nōk. ⁵⁴ Kēya, go Jethu kēc bēn acath ē path kam kōc pan Judia, ku jiēl bi la gen cōl Epraim tēthiōk ke ror, ku rēer thīn kek kōc ye buōōth.

⁵⁵ Ku Yan Ayum cīn yic luoi kōc Itharel ēcī thiōk, go kōc juēc jāl bāāiken yiic bik la Jeruthalem, bik kōc wuuny kek kegup yandīt nhom tuerṅ la looi. ⁵⁶ Gokē Jethu wic, ku thiēckē rōt kamken wēn cī kek guēer luṅ Nhialic, “Yeṅō yakē tak? Bi bēn yai yic, kua cīi bi bēn?” ⁵⁷ Ku kōc kāk Nhialic ku kōc akut Parathī aake cī wēt lueel, lōn raan ṅic tē rēer Jethu thīn adhīl wēt lēk ke, ku bi dām.

12

Maria aci tē theek yen Jethu thīn nyuōōth

(Mt 26:6-13; Mk 14:3-9)

¹ Nīn kadātem Yan Ayum cīn yic luoi nhom tuerṅ, ke Jethu la Bethanī, pan ciēṅ Ladhāro thīn, raan wāār cī jōt bei thou yic. ² Gokē miēth guir tēnē ye, miēth cī Martha bēn luui thīn apeī. Ku Ladhāro atō kam kōc ke rēer thīn aya. ³ Go Maria karjac cī thiāṅ miōk ṅjir cōl naar, ye ṅōc wēu juēc lōm, ku puk Jethu cōk ku wuuny nhīmken nhom. Go aṅjir miōk yōt rum yic ēbēn. ⁴ Go raan tōk kam kōc Jethu buōōth, cōl Judath Ithkariōt, raan bi

ye luom lueel, ⁵ “Yeṅö kéc miök ṅir kënë yaac wëeu juéc wär wëeu ye döm raan tök, ku yik ke kóc ṅöṅ?” ⁶ Ku écie rin nhiër kóc ṅöṅ yen lueel yen kënë, ee rin ye yen cuär, ee ye wëeu akut muk, ku ë ye rot kony thïn.

⁷ Go Jethu lueel, “Pälkë, calkë amuk miök rin aköl bï ya thiök. ⁸ Kóc ṅöṅ aabi rëer thïn akölaköl kek we, ku yen aciï bï rëer kek we akölaköl.”

⁹ Go kóc juéc Itharel jäl ṅic lön tö Jethu Bethani, gokë la thïn, ku acie rin Jethu yetök, ee rin bik Ladhäro la tiṅ aya, raan wäär ci Jethu jöt kam kóc ci thou. ¹⁰ Go kóc käk Nhialic wët mat yic bik Ladhäro nöc aya, ¹¹ rin wët Ladhäro yen aye kóc juéc Itharel banyken puöl ku gamkë wët Jethu.

Jethu aci la Jeruthalem ke ciëm yai

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)

¹² Naṅon nhiääk dët ke akutdüt kóc ci bën Yan Ayum cïn yic luou yic, piṅ wët lön bï Jethu Jeruthalem. ¹³ Gokë ayör agëp lööm, ku lek bik la lor, ku ketkë ëlä,

“Lec tënë Nhialic!

Nhialic dác raan bö rin Bëny!

Nhialic dác Bëny Itharel!”

¹⁴ Go Jethu akaja yök ku nyuuc yeköu, cit tã ci gät ye athör theer wël Nhialic yic,

¹⁵ “Duökkë riöc kóc Itharel! Yen kïn, Bánydun abö, ke ci nyuc akaja köu.”

¹⁶ Ku kakkä aake kéc kocken ye buoṅh deet yiic, nawën ci Jethu rot jöt ke lec, ke jolkë ṅic lön ci kakkä göt athör theer wël Nhialic yic, ku lön ci kek kakkä looi tënë ye.

¹⁷ Ku kóc juéc ke rëer thïn wäär ci Jethu Ladhäro caal ayeer raṅ yic, ku jöt kam kóc ci thou, aake kë cik tiṅ tët kóc. ¹⁸ Ku rin wët kënë aya yen aa lor kóc juéc ye, rin ci kek luoidüt jän göi ci looi piṅ. ¹⁹ Go kóc akut Parathi lueel kamken, “Cäk ye tiṅ lön cïn yen kë yökku thïn. Tiëṅkë, aye thëi ëbën buoṅh cök.”

Kóc Girik kök aa wïc Jethu bik tiṅ

²⁰ Kóc Girik kök aake tö kam kóc ci la Jeruthalem bik Nhialic la door thïn. ²¹ Gokë bën tënë Pilipo, raan Galilia pan Bethaida ku luelkë, “Bëny, yok aa wïc Jethu buk tiṅ.”

²² Go Pilipo wët lëk Andria, ku lekkë karou tënë Jethu bik la lëk ye. ²³ Go Jethu bëer, “Ëmën, aköl bï Manh Raan ya leec apeï aci guo yëët. ²⁴ Wët yic alëk we, nyin rap ë rëer ke ye tök ë path, tã kéc ye tääu tiṅp yic bï ciët kë ci thou. Na le yic pät bï ciët kë ci thou, ka jöl luok mith juéc. ²⁵ Raan nhiar piërde, abi muör ku raan man piërde pinynhom tën abi muk tënë pir akölrüëc ëbën. ²⁶ Kwat raan wïc ye bï yen luöoi ka dhil ya buoṅh cök, rin tã rëer yen thïn, aluonydië abi rëer thïn aya, ku Wä abi kwat raan luui ya leec.

Jethu ajam wët Thuonde

²⁷ “Piändië arem ëmën, ku ba ṅö lueel? Ba lueel, ‘Wä, duk këręc tit ya cöl abö?’ Ku kënë ë yen ci yen bën thïn, rin ba aręcem aköl kënë thöl. ²⁸ Wä, cöl rienku alec!”

Go röl jam nhial ku lueel, “Aca cöl alec ku aba ben cöl alec.”

²⁹ Go kóc ke kääc thïn tëën röl piṅ ku luelkë, “Deṅ aci mär.” Go kóc kök lueel, “Atuny Nhialic aci jam tënë ye.”

³⁰ Tëënë, go Jethu lëk ke, “Ee cie tënë ya yen jicëm röl kënë, ee rienkun. ³¹ Ëmën, ë tã bï luk teem tënë kóc tö pinynhom, ku bëny jakręc abi cuṅp wei. ³² Të ci ya jat nhial, ke yen abi kóc ëbën miëët tënë ya.” ³³ Ku wën lueel yen kënë, ke wïc bï nyuoṅh yen tã bï yen thou thïn.

³⁴ Go akut bëer tënë ye, “Wët ci göt athör yic ë yok lëk lön bï Raan ci löc ku dác, pir akölrüëc ëbën. Na yiïn lëu kädë ba lueel lön bï Manh Raan jat nhial? Ku yeṅa yen Manh Raan?”

³⁵ Go Jethu bëer, “Aṅoot tëthin nyoṅt bï ruel rëer kamkun. Lakkë tueṅ dhöldun yic ëmën töu ruel tënë we bï muöṅh we ciï döt, rin raan cath muöṅh yic akuc tã ler yen

thiin. ³⁶ Gamkë ruel emën ɲoot yen kek we, rin bāk aa kɔc ruel.” Tëwën cī Jethu wēlkā lueel ke la ayeer ku thiēn rot tēnē ke.

Kɔc Itharel aa kuc ē gam

³⁷ Na cɔk amēn cī yen luoi rilkā ebēn looi kenhīim guōp, ke keek aa kēc wētde gam, ³⁸ bī wēt cī Ithaya, raan kāk Nhialic tīj kaɲ lueel theer yenhom tiēɲ, wētde wäär lueel elā, “Bēny, yeɲa cī wēt cuk lēk kɔc gam?”

Yeɲa cī Bēny nyuōth riel?”

³⁹ Ku rin ē kēnē acin tē bī kek gam, rin wēt kēnē aya, acī Ithaya lueel elā,

⁴⁰ “Aaci Nhialic dhōny nyin, ku mēr kepuōth.

Bik kɔc cī tīj kenyin, ku cik wēt det kepuōth.

Bik rōt wēl yen ku ba keek kony.”

⁴¹ Ithaya acī kēnē lueel rin cī yen lēc Jethu tīj ku jīem rienke.

⁴² Ku emēn aya, ke bāny kɔc Itharel aake cī wēt Jethu gam, ku akēckē lueel kɔc nhīim, rin riōc kek kɔc akut Parathī bik ke cī cop wei tēn amat. ⁴³ Aake lēc kɔc nhiaar tēnē lēc Nhialic.

Jethu abī luk looi tēnē kɔc ebēn

⁴⁴ Go Jethu lueel rōldit kɔc nhīim, “Raan gam wētde acie wētde rot yen ye gam, ee wēt raan toc ya gam aya. ⁴⁵ Ku raan tīj ya, ka tīj raan cā tooc aya. ⁴⁶ Yen acī bēn cīmēn ruel pinynhom, bī raan ebēn gam wētde cī ben rēer muōth yic. ⁴⁷ Raan piɲ wētde ku cī lōk looi, ke yen acin wēt ba tēm ye, rin kēc yen bēn ba kɔc pinynhom bēn luk, yen acī bēn ba ke bēn pīir. ⁴⁸ Raan kuc ē ya ku cī wētde gam, raan bī ye tēm awuōc abī tō thīn, ku wētde ca lēk kɔc abī ye luk akōl ciēn. ⁴⁹ Ku ē kēya, rin kēc yen jam wēt piāndiē rot, ku ē Wā Aciēɲ toc ya, yen acī ya thōn kē ba dhiel lueel ku jaam ē yic. ⁵⁰ Ku aɲiēc lōn ye wētde piɲ akōlriēc ebēn bēi. Kāk ya lueel aa kāk cī Wā nyuōth ya ba ke lueel.”

13

Jethu acī kɔcken ye buōth lōk cōk

¹ Ee ye akōl Yan Ayum cīn yic luou nhom tueɲ. Go Jethu ɲic lōn cī akōl jiēl yen pinynhom tēn jāl bēn, ku bī la tēnē Wun. Yeen acī kɔcken rēer pinynhom nhiaar alanden, ku nhieer ke yet tē bī wēt thōk.

² Jethu ku kɔcken ye buōth aake cī nyuc bik miēth thēi cam. Ku jɔɲrac ēcī wēt tāau Judath, wēn Thaimon Ithkariōt puōu, bī Jethu gaany. ³ Go Jethu ɲic lōn cī Wun riel ebēn tāau yecin, ku ē ɲic lōn cī yen bēn tēnē Nhialic, ku ē ben dhuk tēnē ye. ⁴ Go rot cuot wei tēwēn mīth kek thīn ku dēk alanh kōu, ku ruk alanh wuōny ye aɲum. ⁵ Ku jōl piɲ puōk aduōk yic ku lōk kɔcken ye buōth cōk, ku wuony ke alanh wuōny wēn cī ruōk ye aɲum.

⁶ Ku jōl bēn tēnē Thaimon Pīter, go Pīter lēk ye, “Ye yin bā lōk cōk, Bēny?”

⁷ Go Jethu bēer tēnē ye, “Ke luoi acī ye deet yic emēn, ku aba lōk deet yic.”

⁸ Go Pīter lueel, “Yin acī ya bī kaɲ lōk cōk acin.” Go Jethu bēer, “Na cā yī lōk cōk, ke yin acin tē bī yin ben a raandiē.”

⁹ Go Thaimon Pīter lueel, “Bēny, na ye kēya ke yī duk ya lōk cōk ē rot, lōk yacin ku yanhom aya.”

¹⁰ Go Jethu lueel, “Raan cī laak acin guōp acuəl, ku abī yecōk lōk rot. Wek aa yer ebēn, ke raan tōk kamkun yen acī yer.” ¹¹ Jethu ē ɲic raan bī ye gaany, yen ē lueel yen ye elā, “Wek aa yer wedhie, ke raan tōk yen acī yer.”

¹² Nawēn cī Jethu ke lōk cōk, ke ben alanhde ruōk ku nyuuc tēden wēn rēer yen thīn, ku thiēc ke, “Cāk kāk ca looi tēnē we emēn deet yiic? ¹³ Wek aa ya cōl raan piōc ku Bēny, ku yeen apath bāk looi kēya, rin ē ya. ¹⁴ Yen ē Bēny ku Raan piōc tēnē we, ku ɲot we laak cōk. Ke week aya, wek aabī wecōk lōk kamkun, ɲek kek ɲek. ¹⁵ Wēt path aca nyuōth we, bāk looi cīmēn cī yen ye looi tēnē we. ¹⁶ Wēt yic alēk we, acin alony dit tēnē bānyde, ku acin atuny dit tēnē raan toc ye. ¹⁷ Emēn ɲic wek wēt yic kēnē, tē looi wek ye,

ke miet puöu dît abäk yök thïn.

¹⁸ “Yen aciï jam ë rienkun ëbën, yen anjic kəc ca kuëny bei. Ku wët cï göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, ‘Raan mith yok aduäj tök yic acie nom wël ya,’ adhil yenhom tiëeñ. ¹⁹ Wek aa lëk wët kënë ëmën ke kəc rot guo looi, rin aköl bi yen rot looi ka bäk jäl gam lön, ‘Ye Yen Yeen.’ ²⁰ Wët yic alëk we, raan lor raan ca tooc, acä lor aya, ku raan lor yen ka lor raan toc yen aya.”

Kë cïn Judath puöu aci lueel

(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-23)

²¹ Nawën cï Jethu wëlkä lueel, ke ñeer yic ku lueel, “Wët yic alëk we, raan tök kamkun abï ya gaany.”

²² Go kəc ye buoöth kenyïn lääth kamken ke cï nhïim la dïl apeï wët ye lueel. ²³ Ku raan töñ nhïeer Jethu kam kəc ye buoöth, ëcï nyuc Jethu lööm, ²⁴ go Pïter nieu nyïn ku lueel, “Thiëc, ye raan nen yen jïem yen rienke.”

²⁵ Go atuny kënë rot cuöt Jethu ku thiëc, “Bëny, ye yen ë ña?”

²⁶ Go Jethu bëër, “Ee raan bi yen ayup luöt kada yic ku yiëk ye.” Ku lööm ayum ku lut kada yic ku yïk Judath, wën Thaimon Ithkariöt. ²⁷ Tëwën lööm Judath ayup, ke jöñrac go la yeguöp. Go Jethu lëk ye, “Kë wïc ba looi, lac looi.” ²⁸ Ku acïn raan kam kəc ke mith kek ye cï wët deet yic, ye rin nõ yen jïem Jethu këya tënë ye. ²⁹ Ku rin yen Judath yen wëëuken muk, ke cï kocken kök tak lön cï Jethu ye lëk ye bi la wöcc kä wickë rin yai, tädë ke cï lueel bi kəc nõñ muöcc.

³⁰ Ku kaam wën lööm Judath ayup, ke la ayeer. Ku ë ye waköu.

Löñ Yam

³¹ Wën cï Judath jäl, ke lueel Jethu, “Ëmën lec Manh Raan aci nyuöth kəc, ku lec Nhialic aci nyuöth kəc ë ye. ³² Ku tã cï lec Nhialic nyuöth kəc ë ye, ke Nhialic abï lec Manh Raan nyuöth yeguöp, ku abï lac looi nyin yic. ³³ Miëthkië, yen aciï bi rëer kek we apeï. Wek abä wïc, ku alëk we ëmën yen wët ca lëk kəc Itharel, ‘Acïn tã bi wek la tã ler yen thïn.’ ³⁴ Löñ yam ayiëk we, nhiarkë röt kamkun, cimën cï yen we nhiaar, këya, ke wek aa dhil röt nhiaar kamkun. ³⁵ Na nhiarkë röt kamkun ka bi ñic kəc ëbën lön ye wek köckiën ya buoöth.”

Pïter ajeï Jethu

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)

³⁶ Go Thaimon Pïter thiëc, “Na yïin lördë Bëny?” Go Jethu bëër, “Të ler yen thïn acïn tã buoöth yïn yacök ëmën, ku yïn abä buoöth aköldä.”

³⁷ Go Pïter thiëc, “Bëny, yerjö cïï yen ye lëu ba yï buoöth ëmën? Atöu yapuöu ba thou ë rienku.”

³⁸ Go Jethu bëër, “Lëu ba thou alanden ë rienkië? Wët yic alëk yï. Të not kəc thon ajith kiu, aba lueel arak diäk lön kuc yïn ya.”

14

Jethu ee dhël la tënë Wun

¹ Go Jethu lëk ke, “Duökkë diëer ku rëerkë we rac puöth. Gamkë Nhialic ku gamkë ya aya. ² Pan Wä ala yic yööt juëc, ku yen ala ba piny la guiir tënë we. Na cie yic wët kënë, nuöt akëc lëk we. ³ Ku tã cï yen la ba piny la guiir tënë we, ke yen abï dhuk ba we mat tãdië rin bäk rëer tã töu yen thïn. ⁴ Ku dhël bi wek yet tã le yen thïn anjïeckë.”

⁵ Go Thomath lëk ye, “Bëny, yok aa kuc tã le yïn thïn, ku buk dhël bi yok yet tã tö yïn thïn ñic kädë?”

⁶ Go Jethu bëër tënë ye, “Yen ee dhël ku yic ku pïr, acïn raan la tënë Wä tã cïï yen rienkië.” ⁷ Ku lëk ke, “Ëmën cï wek ya ñic, ke wek aabi Wä ñic aya, ku ëmën yet tueñ, anjïeckë ku acäk tïñ.”

⁸ Go Pilipo lueel, “Bëny, nyuöth ɣo Wuur, yen ee kë wicku yetök.”

⁹ Go Jethu bëër, “Yen aci ceŋ apei kek we, ku yin aŋot yi këc ɣa ɲic, Pilipo? Raan cä tiŋ, aci Wä tiŋ aya. Yenö ë yin ye lueel, ‘Nyuöth ɣo Wuur?’ ¹⁰ Këc gam yin Pilipo, lon rëer ɣen Wä yic ku Wä ɣayic?” Ku jol Jethu lëk kocken ye buoŋth, “Wël ca lëk we aacie wël bö bei tënë ɣa. Wä rëer ɣayic, yen ë luide looi. ¹¹ Gamkë wëtdië lon rëer ɣen Wä yic ku lon tö Wä ɣayic. Na liu gam ke gamkë rin luikië. ¹² Wët yic alëk we, raan gam wëtdië abi luoi ya looi a looi, ku tädët abi luoidit tënë luoidië a looi, rin ler ɣen tënë Wä. ¹³ Ku këriëc ëbën bäk thiëc ë rienkië aba looi, rin bi lec Wun nyuöth rin Wënde. ¹⁴ Të thiëc wek këdän ë rienkië, ka ba looi.

Athön bi Wëi Nhialic bën

¹⁵ “Na nhiarkë ɣa, ke we piŋ löŋkië. ¹⁶ Yen abi Wä thiëc ku abi we yiëk raan dët kəc kony, ku ye Wëi ë yic bi rëer kek we akölrëc ëbën. ¹⁷ Acin të bi kəc pinynhom ye gam, rin acik lëu bik tiŋ ku cik lëu bik ɲic. Ku yeen aŋieckë rin yen adöŋ kek we ku aciëŋ kek we.

¹⁸ “Wek aacä bi puöl wepëc, ɣen abi dhuk tënë we. ¹⁹ Aŋoot tēthin-nyoŋt ku kəc pinynhom aacii ɣa bi ben tiŋ ku wek aabä tiŋ, ku rin piir ɣen, ke wek aabi pir aya. ²⁰ Të ler aköltui bën ka bäk ɲic lon tö ɣen Wä yic ku lon rëer ɣen weyiic.

²¹ “Raan gam löŋkië ku looi ke, yen ë raan nhiaar ɣa. Ku raan nhiaar ɣa abi Wä nhiaar, ku yeen aba nhiaar aya, ku ɣen abi rot nyuöth ye.”

²² Go Judath lueel, ku yeen acie Judath Ithkariöt, “Bëny, bi rot lëu këdë ba rot nyuöth ɣo ku cii rot nyuth kəc pinynhom?”

²³ Go Jethu bëër tënë ye, “Raan nhiaar ɣa, ka piŋ wëtdië ku yeen abi Wä nhiaar, ku ɣok aabi bën tënë ye ɣok Wä buk pir kek ye. ²⁴ Raan cii ɣa nhiaar acie wëtdië ye piŋ. Wët cäk piŋ tënë ɣa acie wëtdië, ee wët bö tënë Wä raan toc ɣa.

²⁵ “Wëlkä aaca lëk we ëmën ɲoot ɣen kek we. ²⁶ Ku raan kəc kony, Wëi Nhialic bi Wä tuöc ë rienkië yen abi we piöc këriëc ëbën ca lëk we.

²⁷ “Döör aya nyäaŋ piny ke we, ku döördië guöp ayiëk we. Acä ye gäm we cimën ye kəc piny ye yiëk kəc. Duökkë yiic ɲeer ku duökkë riöc. ²⁸ Acäk piŋ ke lueel tënë we ëlä, ‘Yen ajiël ku ɣen abi la dhuk tënë we.’ Na nhiarkë ɣa ke wek aabi puöth miet rin ler ɣen tënë Wä, rin adit tënë ɣa. ²⁹ Kënë aca lëk we ëmën ke ɲot këc rot guo looi, na le rot looi ke bäk gam. ³⁰ Acä lëu ba jam apei kek we ëmën, rin jöŋ pinynhom abö. Ku yeen acin riel tënë ɣa. ³¹ Ku adhil kəc pinynhom ɲic lon nhiaar ɣen Wä, yen ë rin ye ɣen këriëc ëbën ye thön ɣa looi.

“Bäk, jiëlku tën.

15

Jethu yen abiëny yic

¹ “Yen abiëny yic ku Wä ë raan dom, ² yen ee kuat kër cie luok tö ɣaköu tæm wei, ku teem kuat kër luok nhom, rin bi nyäc bi ɲieç luok apei. ³ Wek aaci jäl piath rin piöc ca yiëk we. ⁴ Rëerkë akut yic kek ɣa, ku ɣen abi rëer akut yic kek we. Kër acie luok ë rot, alëu bi looi të rëer yen abiëc yic. Këya, acäk lëu bäk luok të cii wek rëer ɣayic.

⁵ “Yen abiëc ku wek aa kër. Raan rëer ɣayic ku ɣen yeyic abi luok apei, rin week acin kë lëukë bäk looi të liu ɣen tënë we. ⁶ Raan cie rëer ɣayic ka ya cuat wei cimën kër tim ku bi riel, ku kuat kërkä aabi kuöŋt yiic ku cuet ke mæc të bi kek dëp thün. ⁷ Na rëerkë ɣayic, ku rëer wëlkië wepuöth ke këriëc ëbën bäk thiëc ku wiëckë, ka bäk yök. ⁸ Lec Wä aye nyuöth të lok wek apei, ku këya, ke wek aabi ya kockiën ɣa buoŋth. ⁹ Wek aa nhiaar cimën nhiaar Wä ɣen, rëerkë nhiërdië yic. ¹⁰ Na thekkë löŋkië ke wek aabi rëer nhiërdië yic cimën ci ɣen löŋ Wä buoŋth yiic, ku rëer nhiërde yic.

¹¹ “Kënë aca lëk we, bi miet puöu tö tënë ɣa täu wepuöth aya, ku bi miet piändu thäap ë dit. ¹² Ku löŋdië akin, nhiarkë röt cimën ci ɣen we nhiaar. ¹³ Nhiërdit tet lëu raan bi yiëk mäthke, ee gem wëike ë rienken. ¹⁴ Ku wek aa mäthkië të looi wek käk ca lëk we. ¹⁵ Wek

aacä bi ben cöol aloony, rin alony akuc käk ye wun baai looi. Ku wek aaya cöol mäthkië, rin ci yen keriëc ebën ca piñ tënë Wä nyuöth we. ¹⁶ Aacie wek cä loc, ee yen aci we loc, ku wek aaca tooc bäk la bäk la luui apei, luoi bi döñ athær. Ku Wä abi keriëc ebën cäk thiëc ë rienkië yiëk we, ¹⁷ kë thön we akin, nhiarkë röt kamkun.

Män kəc pinynhom

¹⁸ “Na man kəc pinynhom we, ke dhielkë tak lön ci kek ya kañ maan. ¹⁹ Na we kəc pinynhom, ke kəc pinynhom aabi we nhiaar rin ye wek kacken, ku wën ci yen we kuëny bei pinynhom, ke wek aacie kəc pinynhom, ku rin ë wët kënë, kəc pinynhom aa man we. ²⁰ Muökkë wët ca lëk we nhom, ‘Acin alony dit tënë banyde.’ Na jörkë ya, ke keek aabi we jöör aya, na piñkë wëtdië, ke keek aabi wëtdun piñ aya. ²¹ Ku keek aabi kakkä looi ebën tënë we rin ye wek kackië, rin kuc kek raan cä tooc. ²² Na ya këc bën ku cä jam tënë we, ñuöt aa këc gup la adumuööm, ku cit ëmën kälä, acin tē bi ke ben puöl rin adumuöömken. ²³ Raan man ya, ee Wä maan. ²⁴ Na ya këc luokä kañ looi kamken, käk cin raan ci ke kañ looi, ñuöt aa cin gup adumuööm, cit ëmën kälä, aaci käk ca looi tiñ, ku keek aa ñot ke man ya ku Wä aya. ²⁵ Ku kënë adhil rot looi këya bi wët ci göt löñden yic rot tiëñ, ‘Keek aa man ya ë path ke cin wët yic.’

²⁶ “Raan kuöony abi bën, Wëi Nhialic abi yiny Nhialic nyooth, ku yeen abö tënë Wä. Yeen aba tuöc we tënë Wä, ku yeen abi jam ë rienkië. ²⁷ Ku week aya wek aabi jam ë rienkië rin ci wek rëer ke ya thær.

16

¹ “Kënë aca lëk we bäk gamdun ci päl. ² Wek aabi cuop wei tën amat. Ku kaam abi bën, tē bi kuat raan näk we ye tak lön na looi kënë, ke yeen aluui Nhialic. ³ Keek aabi kakkä looi tënë we, rin kuc kek Wä ku kuckë ya. ⁴ Kakkä aaca lëk we, rin aköl bi kek kakkä looi, ka jälkë tak lön ci yen ye kañ lëk we.

Luoi Wëi Nhialic

“Wëlkä aa këc lëk we wäär tueñ rin rëer yen kek we. ⁵ Ku ëmën yen ala tënë raan cä tooc, ku añot cin raan kamkun ya thiëc, ‘Na yiin lor dë?’ ⁶ Ku ëmën ci yen ye lëk we, wek aaci puöth jieth. ⁷ Wët yic alëk we, ajuëñ tënë we lön jiël yen, rin na cä jiël ke raan kəc kony acii bi bën tënë we. Ku na jäl ke yen aba la tuöc we. ⁸ Ku na bi, ka bi nyuöth kəc pinynhom lön ræc kek rin wët adumuööm, ku rin wët ciëñ path ku wët luñ Nhialic. ⁹ Keek aa ræc rin wët adumuööm, rin këc kek ya gam, ¹⁰ rin wët ciëñ path ci ladië tënë Wä nyuöth, ku kë ci wek yen bi ben tiñ. ¹¹ Ku keek aa ræc rin luk, rin ci bëny pinynhom tën luök wei.

¹² “Yen ala käjuëc kök ba lëk we, ku ëmën aril yic bäk ke muk wenhiim. ¹³ Ku na bö Wëi Nhialic yen ë yic, ka bi we nyuöth wël yith ebën. Yeen acii bi jam wëlke ë rot, ku käk ye piñ aabi lëk we. ¹⁴ Yeen aba leec, rin bi yen këdiën ba lueel lööm ku nyuth we. ¹⁵ Käk Wä ebën aa kakkä, ku ë yen aci yen ye lueel lön bi Wëi käk ba yiëk ye lööm, ku jöl ke lëk we.

Rëëc puöu ku miet puöu

¹⁶ “Añoot kaam thin nyöot, ku wek aacii ya bi tiñ, ku na ben a kaam thin nyöot ke we abi yen ben tiñ.”

¹⁷ Go kəc kök kam kacken ye buöth lueel, “Kënë wëtde yic yeñö? Aye lëk yo, kaam thin-nyöot ke week aacii ya bi ben tiñ, ku ben a kaam thin-nyöot ku wek aabi ya tiñ? Ku lueel aya, ‘Ee rin ler yen tënë Wä.’ ” ¹⁸ Gökë thiëc, “Kam thin-nyöot kënë wëtde yic ako? Kë wic bi lueel akucku!”

¹⁹ Go Jethu ñic lön wic kek ye bik thiëc, ku lëk ke, “Aca lueel, ‘Kam thin nyöot ke week aacii ya bi tiñ, ku na ben a kaam dët ke week aabi ya tiñ.’ Ye wët kënë yen yakë thiëc kamkun? ²⁰ Wët yic alëk we, wek aabi dhiau ku dhuöörkë apei, ku kəc pinynhom aabi puöth miet, ku wek aabi puöth rëëc, ku rëëc piändun abi wel tënë we bi ya miet puöu. ²¹ Na thiök tik kek dhiëth ka rac puöu rin ci aköl reem ye yëet, ku na ci meth jäl dhiëth

ka arɛem wɛn aci ben tak rin ci yen puou miet, rin ci yen meth dhiieeth pinynhom. ²² Ku acit kene tene we aya, wek aa rec puoth emen, ku wek aaba ben tin, ku wek aabi kueth miet e puou, kuat miet puou cin raan bi ye ben nyaai tene we.

²³ “Na la akol kene ben ke wek aaci ya bi ben thieec kedanj. Wet yic alék we, kerieec eben bak thieec e rienkié abi Wä yiék we. ²⁴ Yet yakol acin ké cak thieec e rienkié, thiecké ku abak yok, bi miet puou dit tene we.

²⁵ “Kakkä aake ya lek we waal, ku te ci yen bi ben jam waal aci thiock, ku yen abi ya jam tene we wel la gei rin Wä. ²⁶ Te le akol kene ben, ke wek aabi Wä thieec e rienkié. Ku acä bi lek we lon bi yen ya roök e rienkun tene Wä, ²⁷ rin Wä anhiar we rin nhieer wek ya, ku rin ci wek ye gam lon yen a ya bö tene Nhialic. ²⁸ Yen abö tene Wä ba ben pinynhom, ku pinynhom aba puol ku dhuök tene Wä.”

²⁹ Go kacken ye buoath lek ye, “Tin, yin ajam gei emen ke yi ci ben jam waal. ³⁰ Acuk ric emen lon ric yin kerieec eben, ku yin aaci tit bi yi thieec, rin wet kene acuk ric lon bi yin tene Nhialic.”

³¹ Go Jethu beer tene ke, “Cak jal gam emen? ³² Pienké tedanj abi ben, ku aci thiock ayic, te bi wek wer bi nek ala panden, ku wek aaba nyaan piny yatök. Ku acie yen yatök rot, rin Wä arëer kek ya. ³³ Wek aaca lek kene rin bak aa tok kek yen, bak döör yok. Koc pinynhom aabi we jöör, ku detké wupuoth yen aci karec pinynhom leu!”

17

Jethu aröök rin kacken ye buoath

¹ Nawen ci Jethu welkä thöl luel, ke neer yenyin nhial ku luel, “Wä, akol aci yeet. Yiék lec Wendu ku bi Wendu yi yiék lec. ² Rin yin aci baany yiék ye koc nhim eben, bi pir akolriieec ca gam ye yiék koc eben. ³ Ku pir akolriieec akin, bi koc yi ric lon yin e Nhialic la cok, ku nicken Jethu raan ci loc ku dac waar ca tuöc pinynhom. ⁴ Yen aci lecdy nyuoath pinynhom, ku luoi ca yiék ya ba looi aca thäap. ⁵ Wä, gam ya lecdy yinhom ten emen, lec waar reer kamkua yok yi, watheer ke piny kec cak.

⁶ “Yin aca nyuoath tene koc ca yiék ya pinynhom. Keek aake ye kacku, ku e yin aci ke gam ya, ku keek aci wetdu gam. ⁷ Ke emen anicken lon kerieec eben ca yiék ya abö tene yi. ⁸ Wä yen aci wet ca lek ya lek ke, goké gam, ku anicken ayic yen lon bi yen tene yi, ku acik gam lon ci yin ya tooc.

⁹ “Yen e roök e rienken. Yen acie roök rin koc tö pinynhom, ee rin koc ca yiék ya rin ye kek kacku. ¹⁰ Kakkie eben aa kacku, ku lecdie aye nyuoath keyiic. ¹¹ Ku emen yen abö tene yi, yen aci ben a raan reer pinynhom, ku keek aatö pinynhom. Wä dheng, tit ke riel e rienku, rin waar ca yiék ya, bik aa tok cimén yok yo yi. ¹² Waar reer yen ke ke, aaca muk riel e rienku, keek aaca ke tiit ku acin ton ci maar kamken. Arék ke raan waar yen bi dhiel maar e rot, rin bi wet ci got athor theer wel Nhialic yenhom tien. ¹³ Ku emen yen abö tene yi, ku kakkä aa ya luel ya noot pinynhom bi miet piändie reer kepuoth ke dit alanden. ¹⁴ Yen aci wet lek ke, go koc pinynhom ke maan, rin ci kek ye koc pinynhom ten. Cimén ci yen ye raan pinynhom ten aya. ¹⁵ Yin acä bi thieec ba ke nyaai pinynhom, ku yin aya thieec ba ke tiit jonrac. ¹⁶ Keek acie koc piiny ten cimén ci yen raan piny ten. ¹⁷ Mac ke wet yic, rin wetdu e yic. ¹⁸ Keek aca ke tuoc pinynhom cimén ci yin ya tuöc pinynhom. ¹⁹ Yen e rot mac e rienku, ku bik rot mac aya wet yic.

²⁰ “Yen aci roök rienken rot, yen aröök aya rin koc bi gam rin piöcden. ²¹ Yen aröök rin bi kek aa tok. Wä, col ke aaye tok yoyiic cimén tö yin kek ya ku yen kek yi. Col ke aaye tok rin bi koc pinynhom ye gam lon ci yin ya tooc. ²² Yen aci lec ca yiék ya, aca yiék ke bik aa tok cimén ye yok tok. ²³ Yen arëer keyiic cimén reer yin yayic bik aa tok eben, bi koc pinynhom ric lon ci yin ya tooc, ku lon nhieer yin ke cimén nhieer yin ya.

²⁴ “Wä, keek aaca yiék ya, ku awieec bik reer te reer yen thin, bik lecdie tin, lec ca yiék ya, rin nhieer yin ya waar kec piny guo cak. ²⁵ Wä raan la cok, koc pinynhom aa kuc yi,

ku yin aɲɪɛc, ku kɔckä aɲɪckë lɔn cï yin ɣa tooc. ²⁶ Yin aca nyuɔɔth tënë ke, ku aba ɲot luɔi këya, rin bi nhiërdu tënë ɣa tɔ keyiic, ku ba tɔu keyiic aya.”

18

Jethu aci dɔm

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

¹ Tëwën cï Jethu rööc këya, ke jiël kek kɔcken ye buɔɔth ku teem wär cɔl Kidron. Ku gör ë tɔ thïn tēññë, go Jethu la thïn kek kɔcken ye buɔɔth. ² Ku Judath raan gɔɔny ye ë ɲic tē cï yen la thïn, rin cï Jethu kaɲ rɔm thïn kek kɔcken ye buɔɔth arak juëc. ³ Go Judath la gör yic kek akut apuruuk, ku kɔc kɔk luaj Nhialic tiit, cï kɔc kāk Nhialic ku kɔc akut Parathï tuɔɔc thïn. Keek aake muk tɔɔɲ ku mermer, ⁴ ku Jethu ë ɲic këriëc ëbën bi rot looi tënë ye, go ke lor nhiim ku thiëc ke, “Yeɲa wiëckë?”

⁵ Gokë bëër, “Ee Jethu raan Nadharet.” Go lueel, “Ee ɣen.” Ku Judath, raan gɔɔny ye ë tɔ thïn ke ke. ⁶ Kaam wën lëk Jethu ye ke, “Ee ɣen,” Ke riɲ ciëñ kekɔth ku wiikkë piny. ⁷ Go Jethu ke bën thiëc, “Yeɲa wiëckë?” Gokë lueel, “Ee Jethu raan Nadharet.”

⁸ Go Jethu lueel, “Aca lëk we wëntheer lɔn ye yen ɣa. Na wiëckë ɣa, ke we päl kɔckä bik jäl.” ⁹ Yeen aci jam këlä bi wët cï kaɲ lueel ëlä rot tieɲ tädë, “Wä, na cɔk a raan tɔkalin kam kɔc ca yiëk ɣa, ka këc muɔr.”

¹⁰ Ku Thaimon Pïter ë muk pal. Go miëet bei ku tɔk alony raandit kāk Nhialic ku teem yinyden cuëc wei. Ku alony ë cɔl Malko. ¹¹ Go Jethu lëk Pïter, “Dhuɔk paldu jɔkgɔde yic. Ye tak lɔn cï ɣen arëem cï Wä yiëk ɣa bi guum.”

Jethu aci ɣäth Anath nhom

¹² Go akut apuruuk kek bányden ku kɔc Itharel ke tit, Jethu dɔm ku derkë, ¹³ ku kɔɲkë ɣäth tënë Anath. Ku Anath ë ye wun tiɲ Kaipa, raandit kāk Nhialic ye ruɔñ kënë. ¹⁴ Ee Kaipa yen ëcï ye kaɲ lëk kɔc Itharel lɔn ɲuëñ yen bi raan tɔk thou rin kɔc.

Pïter ajei Jethu

(Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)

¹⁵ Go Thaimon Pïter kek raan dët Jethu buɔɔth, ku raan Jethu buɔɔth kënë ë ɲic raandit kāk Nhialic guɔp apɛi, go la kal pan raandit kāk Nhialic yic kek Jethu. ¹⁶ Ku dɔɲ Pïter aɣeer kal thok. Go atuny wën ɲiëc kek raandit kāk Nhialic dhuk aɣeer, ku jiëem kek nyen tit kal thok, ku bi Pïter alɔthïn. ¹⁷ Go nyen tit kal thok Pïter thiëc, “Cï ye raan tɔk kam kɔc mony kënë buɔɔth?” Go Pïter bëër, “Yei, ɣen acie raande.” ¹⁸ Ku wiir ë tɔ thïn, go aloony ku kɔc tit many cool took, ku këëckë many wën lööm bik ɣɔc. Go Pïter la ku këëc ke ke bi ɣɔc aya.

Jethu aluk raandit kāk Nhialic nhom

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)

¹⁹ Go raandit kāk Nhialic Jethu thiëc rin wët kɔcken ye buɔɔth, ku rin wët piɔɔcde. ²⁰ Go Jethu bëër, “Yeñ ë cool jam akɔlaköl tënë raan ëbën kɔc nhiim, ku piɔɔcde ëbën aya looi tën amat ku luaj Nhialic tē ye kɔc Itharel guëer thïn. Ku ɣen acin kë ca kaɲ lueel ke muɔɔny. ²¹ Ku yeɲɔ thiëc yin ɣa? Thiëc kɔc cï wëlkië piɲ. Thiëc ke wël ca lëk ke, rin aa ɲic wël ca lueel.”

²² Tëwën cï Jethu jam këlä, go raan tɔk kam kɔc tit ke kääc thïn buɔɔk nyin ku lueel, “Cï riöc ba jam këlä tënë raandit kāk Nhialic?”

²³ Go Jethu bëër tënë ye, “Na ca kuɔc jam, ke lëk kɔc tē cï ɣen kuɔc jiëem thïn. Ku na ye yic yen ca lueel, ke yeɲɔ meɲ yin ɣa?”

²⁴ Go Anath tuɔɔc tënë Kaipa raandit kāk Nhialic, ke ɲot der cin.

Pïter aci Jethu bën jai

(Mt 26:71-75; Mk 14:69-72; Lk 22:58-62)

²⁵ Pïter ë ƚot kääc tēwën ke Ʒoc mac. Go kōc kōk lueel tēnē ye, “Cïi ye raan tōk kam abiōth ë mony kēnē?” Go Pïter jai ku lueel, “Ʒei, Ʒen acie raande.” ²⁶ Go muony tōk kam aloony raandit kāk Nhialic, ruääi kek raan wën cï Pïter tōk yic wei, jam ku thiëc, “Këc yï tij kek ye gör yic?” ²⁷ Go Pïter ben jai, ku kiu thōn ajith nyin yic.

Kōc Itharel aaci Jethu gaany tēnē Pilato

(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)

²⁸ Gokë Jethu thel wei pan Kaipa ku Ʒethkë pan bēnydit Roma, Pilato. Ku piny ë ye nhiäknhiäk dur yic. Go kōc Itharel cïi la alōnthin pan bēnydit, ku bik röt tiit ajuëc rin cï yai thiök, ku bik mieth Yan Ayum cïn yic luou cam. ²⁹ Go Pilato la aƷeer tēnē ke ku thiëc ke, “Ye awäc ƚö cäk yök ye mony kēnē guöp?”

³⁰ Gokë bëër, “Na cïn awuöc cï looi ƚuöt akëcku bëëi tēnē yï.”

³¹ Go Pilato lëk ke, “Week gup lömkë ku luöikë luk kë cit löŋ ciēŋ pandun.”

Go kōc Itharel bëër, “Akëc puöl tēnē Ʒo buk raan tēm thou.” ³² Kēnē aci rot looi bi wët cï Jethu lueel rot tiēŋ tēde, wën lueel yen kuat thon bi yen thou.

³³ Go Pilato dhuk kal yic ku cōl Jethu ku thiëc, “Ye yin Bēnyŋaknhom kōc Itharel?”

³⁴ Go Jethu bëër, “Wët kēnē ye wëtdu aye kōc kōk kek cï ye lëk yï ë rienkië?”

³⁵ Go Pilato bëër, “Ye tak lōn ye Ʒen raan Itharel? Aa kacku guöp kek kōcken dit kāk Nhialic, kek aa bi yï tēnē Ʒa. Yeŋö ca looi?”

³⁶ Go Jethu bëër, “Bäänydië acie bääny pinyinhom. Na bäänydië ye kēn pinyinhom, ƚuöt kackië aaci thōr bi Ʒen cï tēü kōc Itharel cin. Acie këya, bäänydië acie kēn pinyinhom tēn.”

³⁷ Go Pilato ben thiëc, “Yiin, ye bēnyŋaknhom?” Go Jethu bëër, “Aye lueel lōn ye Ʒen bēnyŋaknhom. Ʒen aci dhiëeth ku Ʒen aci bēn pinyinhom rin wët tōŋ kēnē, ba jam wët yic. Ku kuat raan cï yic ƚic ë wëtidië piŋ.”

³⁸ Go Pilato thiëc, “Ku yic ye kēn ƚö?” Ku ben dhuk aƷeer tēnē kōc Itharel ku lëk ke, “Acin awuöc ca lēu ba yök yeguöp bi ye luök wei. ³⁹ Ku yeen ë wët piändun ba raan tōŋ cï mac lony rin Yan Ayum cïn yic luou. Wiëckë ba Bēnyŋaknhom kōc Itharel luöny we?”

⁴⁰ Gokë dhuök ye ke loi kiëu, “Acie këya! Acie yen wicku. Barabath yen awicku.” Ku Barabath ë ye cuär kōc rum.

19

Jethu aci tēm thou

(Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25)

¹ Go Pilato Jethu dōm ku cōl athat. ² Ku Ʒol apuruuk kër thii tim la kuōth riic yiic ku ƚek kek yenhom, ku tēükë alanh mathiän Ʒeköu, ³ ku bikkë tēnē ye ku luelkë, “Madho, Bēnyŋaknhom, Bēny kōc Itharel,” ku maŋkë nyin.

⁴ Go Pilato ben dhuk aƷeer ku lëk kōc wën cï kenhiim kut, “Yeen aba thel aƷeer tēnē we tēnē, ku bāk tij lōn cïn yen tē bi Ʒen awuöc yök yeguöp ba luök wei.” ⁵ Këya, go Jethu bēn aƷeer ke ceŋ ƚakŋak cï looi kuōth ku alanh mathiän Ʒeköu. Ku lueel Pilato tēnē ke, “Yen kin, yen raan!”

⁶ Nawën tiŋkë, ke kōc kāk Nhialic ku kōc tit kiu ku luelkë, “Piäät tim cï riüu köu.” Go Pilato lëk ke, “Damkë kek we bāk piäät tim cï riüu köu, Ʒen akëc awuöc yök yeguöp.”

⁷ Gokë wët dhuk, “Ʒok aa la löŋ ciēŋda ye lueel lōn dhil ye nöc, rin aci lueel lōn ye yen Wën Nhialic.”

⁸ Nawën piŋ Pilato wët kēnē, ke riöc apei. ⁹ Ku dhuk kal yic ku thiëc Jethu, “Yiin bäär tēnen?” Go Jethu biet ku cïi bëër thok acin. ¹⁰ Go Pilato lëk ye, “Cïi wic ba jam kek Ʒa? Tak yinhom lōn nadë ke Ʒen ala riel ba yï puöl, ku Ʒen ala riel aya ba yï cōl apiëet tim cï riüu köu.”

¹¹ Go Jethu bëër, “Yin ala riel tēnē Ʒa rin cï Nhialic ye yiëk yï, ku ë yen ale raan cä tääu yicin guöp awuöc rac apei.”

¹² Nawën piñ Pilato wëlkä, ke wïc apci bi dhël yök bi yen Jethu puöl. Go kəc Itharel kiu tënë ye ku luelkë, “Të lony yin ye ka ye nyooth lön cii yin mäath kek Bënyjaknhom. Kwat raan rot looi bi ya bënyjaknhom, ee raan ater Bënydan jaknhom.”

¹³ Nawën piñ Pilato ë wëlkä, ke thel Jethu ayeer ku nyuuc thöny luk tö laar cöl, “Piny cï guiir kuör,” Ku ë cöl Gabata thoñ kəc Itharel. ¹⁴ Ku aköl kënë yen aköl guiir kəc röt rin Yan Ayum cïn yic luou. Nawën təcit aköl ciel yic, ke lëk Pilato kəc Itharel, “Bënydun jaknhom akïn!”

¹⁵ Gokë kiu tënë ye, “Näk! Näk! Piäät tim cï riiu köu!” Go Pilato ke thiëc, “Wiëckë ba Bënydun jaknhom piäät tim cï riiu köu?”

Go kəc käk Nhialic bëër, “Bänyda ë tök, ee bënyjaknhom Roma!”

¹⁶ Go Pilato ke yiëk Jethu bik la piäät tim cï riiu köu.

Jethu aci piäät tim cï riiu köu

(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)

Gokë Jethu däm. ¹⁷ Ku ler ayeer ke ket timden cï riiu, ke jiël geeu bi la tē cöl Golgotha. (Ku wëtde yic, gən la gueñ-ñeñ cit apen nhom raan.) ¹⁸ Ku jolkë piäät tim cï riiu köu. Ku piëtkë kəc karou aya tiim cï riiu kööth, raan tök loñ cuëc ku raan dët loñ cam. Ku Jethu ciel kamken. ¹⁹ Go Pilato awuöc göt bi tääu tim cï riiu nhom. Ku kën cï göt akïn, “JETHU RAAN NADHARET, BËNYJAKNHOM ITHAREL.” ²⁰ Ku kəc juëc aake cï kënë kuen, rin tēn cï Jethu piäät tim cï riiu köu thïn, aciï mec ke geu. Ku wët ëcï göt thoñ kəc Itharel ku thoñ kəc Roma ku thoñ Giriik. ²¹ Go kəcđit käk Nhialic Itharel lëk Pilato, “Duk ye göt, ‘Bënyjaknhom kəc Itharel,’ ajuëñ ba göt, ‘Aci mony kënë lueel, yen ë bënyjaknhom kəc Itharel.’ ”

²² Go Pilato bëër, “Kë ca göt arëër ke ca göt.”

²³ Nawën cï apuruuk Jethu piäät tim cï riiu köu, ke löm aläthke ku tekkë keyiic nuan, abañ tök tënë apuruök tök. Ku lömkë alanh köu aya cï kəc kediët tök, jock yeyeth yet piny. ²⁴ Ku luelkë kamken, “Dukku tem köu, cuetku gek buk tiñ bi lööny tënë ña.” Kënë aci rot looi bi wët cï göt athör theer wël Nhialic yic rot tiëñ tēde, “Keek aaci aläthkië tek kamken, ku cuetkë gek rin alanhdiën köu.”

Kënë yen aci apuruuk looi ayic.

²⁵ Ku tēthiök kek tim cï riiu Jethu, diäär aake kääc thïn, man ku nyankën ë man, Maria tiñ Klopeth ku Maria Magdalena. ²⁶ Nawën tiñ Jethu man ku raan ye buöth nhiëer ke kääc aya ë tēñ, ke lëk man, “Tik manhdu akïn.”

²⁷ Ku ben lëk raan ye buöth wën, “Moor akïn.” Ku yaköl guöp ke wïc raan ye buöth awën piny paande.

Jethu aci thou ayic

²⁸ Nawën ñic Jethu lön cï keriëc ëbën thääp, ke lueel bi wët cï göt athör theer wël Nhialic yic rot tiëñ, “Yen anëk rou.”

²⁹ Ku töny cï thiäj muön wac ë tö thïn, gokë alath luöt möu yic, ku tēükë wai thok, ku yockkë yethok. ³⁰ Nawën cï Jethu muön wac jooc ke lueel, “Wët aci thääp.” Ku gut yenhom piny ku thou.

Jethu aci gut puöu

³¹ Go kəc Itharel Pilato thiëc bi ke puöl bik kəc cï piäät tiim cï riiu köth dhoñ kuöl, ku nyëikë guäpken tiim cï riiu köth. Ku ë loikë kälä rin ye yen aköl niën Dhiëc, ku aciï ye wïc bi guäpken rëer tiim cï riiu köth aköl niën Dätem, rin yen aköl yandit apci. ³² Go apuruuk la ku dhoñkë kuöl raan tök ku kuöl raan dët, ë kəc cï piäät tiim cï riiu köth kek Jethu. ³³ Nawën bikkë tënë Jethu, ke tiñkë lön cï yen thou ku cik ben dhoñ kuöl. ³⁴ Go apuruöñ tök Jethu gut puöu tōñ, go riem ku piü kuër nyin yic. ³⁵ Ku raan cï kënë tiñ aci lueel rin bi wek ye gam aya. Wët cï lueel ë yic, ku yeen añic lön ye yen wët yic yen lueel.

³⁶ Kënë aci rot looi bi wët ci gõt athör theer wël Nhialic yic rot tiεεŋ, “Acin yuəmden bi dhoŋ.” ³⁷ Ku ben lueel tēdēt athör yic ēlä, “Ku aabi daai raan yen cik gut.”

Jethu aci thiök

³⁸ Nawën ē kënë cök ciēen, ke Jothep raan gen Arimatheo bö tēnē Pilato ku thiēc bi guöp Jethu nyaai. (Jothep ē ye raan Jethu buəoth ci gam, ku aye moony rin riöc yen bāny Itharel.) Go Pilato lēk ye lön ci guöp puöl tēnē ye. Go Jothep la ku le nyaai. ³⁹ Go Nikodemo, raan wäär ci kaŋ la tēnē Jethu waköu, rot mät Jothep ku ē muk miök nŋir cəl mira ci liäap wäl dēt cəl aloe. ⁴⁰ Go rörer wën karou guöp Jethu lööm ku derkē köu alath ke ci wäl nŋir tāau thŋin, rin kënë yen ē tē ye kəc Itharel guiēr guöp raan ci thou bi jäl thiök. ⁴¹ Ku tēwën ci Jethu nök thŋin gör ē tō thŋin, ku raŋ yam ē tō gör yic, ku ē cŋin raan ci kaŋ thiök thŋin. ⁴² Ku rin bi yen aköl yan kəc Itharel nhiäk, ku rin thiök raŋ aya, gokē guöp Jethu tōöu thŋin.

20

Raŋ aci yic lääu

¹ Riël yic aköl Nhialic ke piny ŋot la durdur, ke Maria Magdalena la raŋ nhom, go alēl tiŋ ke ci nyaai raŋ thok. ² Go riŋ tēnē Thaimon Piŋter, ku tēnē raan dēt Jethu buəoth nhiεer Jethu, ku lēk ke, “Kəc aaci Bēny nyaai raŋ yic ku akucku tē ci kek ye tāau thŋin.”

³ Go Piŋter ku raan Jethu buəoth dēt wën lööny dhöl, ku lekkē raŋ nhom. ⁴ Ku keek aake la ke kat kedhie, go raan Jethu buəoth dēt wën kat apei tēnē Piŋter, ku ye yen kəŋ yet raŋ nhom. ⁵ Go guŋ ku tiŋ alanh wäär ci Jethu der, ku akēc la aləŋthŋin. ⁶ Go Thaimon Piŋter guə bēn ku ler raŋ yic. Go alēth tiŋ ke rēēr piiny, ⁷ ku alanh ci Jethu kum nhom ēci rēēr kek alēth kək, ēci mat yic tēde rot. ⁸ Go raan Jethu buəoth dēt wën ci kaŋ yet raŋ nhom jäl la aləŋthŋin, ku gəm. ⁹ (Ku keek aake ŋot ke kəc wēt athör theer wël Nhialic deet yic, athör ye lueel lön bi yen rot dhiel jət thou yic.) ¹⁰ Go kəc ye buəoth jal dhuk bei.

Jethu aci rot nyuöth Maria Magdalena

¹¹ Kaam wën Maria ē kääc ayeer tēthiäk kek raŋ ke dhiau. Ku tēwën ŋot dhiεeu yen ke guöŋ ku luit raŋ yic, ¹² Ku tiŋ atuuc nhial ci ruk alēth yer karou, ke rēēr tēwäär ci guöp Jethu tōöu thŋin, tök tē la yenhom ku dēt tē la yecök. ¹³ Gokē thiēc, “Tik, ye rin ŋö dhiεeu yin?” Go lueel, “Keek aaci Bānydiē nyaai, ku akuöc tē ci kek ye tāau thŋin.”

¹⁴ Kaam wën lueel yen kënë, ku jəl wel yenyin ke tiŋ Jethu ke kääc yelööm, ku akēc ŋic lön ē yen Jethu. ¹⁵ Go Jethu thiēc, “Tik, ye rin ŋö dhiεeu yin? Yeŋa wïc?” Go tak lön ē yen raan lui dom yic, ku lēk ye, “Bēny, na ye yin ci ye nyaai, ke lēk ya tē ci yin ye tōöu thŋin, ku ŋen abi la ba la lööm.”

¹⁶ Go Jethu lēk ye, “Maria.” Go yenhom wël ye ku lueel thoŋ kəc Itharel, “Rabuni,” ku wētde yic, “Raan piöc.”

¹⁷ Go Jethu lēk ye, “Duk ya gət rin ŋen ŋot ya kəc yet nhial tēnē Wä. Ku yŋin löör tēnē wämāthkiē ku lēk ke, ‘Ÿen adhuk ciēen tēnē ye, yen ē Wä, ku ye Wuurdun, Nhialicdiē ku ye Nhialicdun.’ ”

¹⁸ Go Maria Magdalena jäl ku le lēk kəc ye buəoth lön ci yen Bēny tiŋ, ku lēk ke wël ci Jethu lēk ye.

Jethu aci rot nyuöth kacken ye buəoth

¹⁹ Naŋon thēēi ya aköl Nhialic wën, ke kəc ye buəoth aake ci röt mat yön ci riit thok, rin riöc kek bāny Itharel. Go Jethu bēn ku kēc kamken ku lueel, “Bi döör rēēr kek we.”

²⁰ Wën ci yen jam kēlä, ke nyuth ke yecin ku yelöm. Go kəc ye buəoth puöth miet apei wën tiŋ kek Bēny. ²¹ Ku ben Jethu lēk ke, “Bi döör rēēr kek we, cimēn ci Wä ya tooc, ke wek aa ba tooc aya.” ²² Wën ci yen jam kēlä, ke jəl wēēi kenhŋim ku lueel, “Lömkē Wēi Nhialic. ²³ Na pälkē adumuööm kəc piny, ka pël piny, na cäk ke pël piny, ka ci pël piny.”

Jethu ku Thomath

²⁴ Ku Thomath, cōl Acueek, raan tōk kam kōc kathiäär ku rou ye buōth, ee liu thīn wēn biī Jethu. ²⁵ Go abiōth kōk lēk ye, “Bānyda acuk tiŋ.”

Go Thomath lēk ke, “Na cie tētōök wäär cī ye piāat kek tiēŋ yecin, ku tāau yacin ē tētōökkā yiic, ku tāau yacin yeyou aya, ka cā koŋ gam.”

²⁶ Nawēn nin kabēt cōk, ka abiōth aake cī rōt ben mat yōt ku Thomath ē rēer thīn ke ke, ku yōt ēcī riit thok. Go Jethu ben kōōc kamken ku lueel, “Bī dōōr rēer kek we.” ²⁷ Ku jōl lēk Thomath, “Tāau yicin tēn, ku tiŋ cienkiē ku jōt yīkōk ba yicin tāau yayou. Pāl kēnē yīn kāŋ dhōl yiic, ku gam!” ²⁸ Go Thomath bēer, “Bānydiē ku Nhialicdiē.”

²⁹ Go Jethu lēk ye, “Ca gam rin cī yīn ya tiŋ? Ye kēpuōth bi yīendē tēnē kōc bi gam ke kēc ya tiŋ!”

Wēt wīc athōr kēnē bi nyuōth kōc

³⁰ Jethu acī kādīt jāŋ gōi looi kōcken ye buōth nhīim, ku keek aa kēc gōt athōr kēnē yic.

³¹ Ku kākkā aacī gōt rin bāk gam lōn ye Jethu Wēn Nhialic cī lōc, ku bāk pīr yōk ē rienke tē cī wek gam.

21

Jethu acī rot nyuōth kōc ye buōth kadhorou

¹ Nawēn ē kākkā cōk ciēen ke Jethu ben rot nyuōth kōcken ye buōth wār Tiberia you. Ku tē cī luōi ye akīn. ² Thaimon Pīter kek Thomath (cōl Acueek), ku Nathaniel (raan Kana pan Galilia), ku wēt Dhubedi, ku kōc kōk karou Jethu buōth, aake rēer tētōk ēbēn. ³ Go Thaimon Pīter lēk kōc wēn, “Yen ala mei.”

Gokē lēk ye, “Yok aabi cath kek yī.” Gokē la ku lek riāi yic, ku acīn kē cik dōm ē wēer kēnē yic ēbēn.

⁴ Tēwēn biī akōl nyin, ke Jethu ē kāac wār you, ku akēc kōcken ye buōth ŋic lōn ē yen Jethu. ⁵ Go lēk ke, “Riēnythii, cīn kē cāk dōm?” Goke bēer, “Acīn kēdāŋ.”

⁶ Go lēk ke, “Cuatkē buoi lōŋ cuēny riāi, ku kāŋ aa bāk dōm thīn.” Gokē buoi cuat ku gōök ke bik miit rin juēc rec apēi.

⁷ Go raan Jethu buōth nhieer Jethu lēk Pīter, “Kēn ē Bēny.” Nawēn piŋ Thaimon Pīter lōn ye yen Bēny, ke ruk alanhde yekōu (rin cī yen alāthke dāk bei ēbēn) ku thueet wīir.

⁸ Go abiōth kōk lōk bēn ke cath riāi, ke thel buoi ke cī thiāŋ rec. Ku keek aake cīi mec apēi kek agōr, aake cīt akāāth bian tōk. ⁹ Nawēn kēeckē piny ke tiŋ many ē miim ke dēp ku rec ke cī tāau mēec kek ayup. ¹⁰ Go Jethu lēk ke, “Bēēikē rec abēk rec awēn cāk dōm.”

¹¹ Go Thaimon Pīter la riāi yic ku miit buoi wār thok ke cī thiāŋ rec dīt, ku rec ēbēn aa buōt ku thiārdhiēc ku diāk. Tēwēn cōk rec juēc kēlā, buoi akēc yic rēet. ¹² Go Jethu lēk ke, “Bāk, miēthkē.” Ku acīn raan tōk kam kōc ye buōth cī ye cak thiēēc, “Ye yīn ŋa?” Rin ŋic kek ye lōn ye yen Bēny. ¹³ Go Jethu rot cuōt ku lööm ayup ku yīk ke ku ben looi kēya kek rec.

¹⁴ Kēlā, Jethu acī rot nyuōth kōc ye buōth kēn yen yic diāk, tēwēn cī yen rot jōt kam kōc cī thou.

Jethu ku Pīter

¹⁵ Wēn cī kek mīth ke lēk Jethu Pīter, “Thaimon wēn Joon, nhīar ya apēi tēn tē nhieer kōckā ya?”

Go bēer, “Ee kēya Bēny, aŋic lōn nhieer yēn yī.”

Go Jethu lēk ye, “Biōök amālkiē apath.” ¹⁶ Ku ben Jethu lēk ye, “Thaimon, wēn Joon nhīar ya apēi?”

Go bēer, “Ee kēya Bēny aŋic lōn nhieer yēn yī.”

Go Jethu lēk ye, “Biōök amālkiē apath.” ¹⁷ Ku ben Jethu thiēēc arak dēt ye kek diāk, “Thaimon, wēn Joon nhīar ya?”

Go Pïter puõu dak rin cï Jethu ye thiëec arak dët ye kek diäk, “Nhiar ɣa?” Ku lëk ye, “Bëny, yïn aɳic këriëec ëbën, ku yïn aɳic lön nhiëer ɣen yï.”

Go Jethu lëk ye, “Biõök amälkië apath, ¹⁸ Wët yic alëk yï, wäär ɳot ye yïn riënythii ke yïn ye rot guiir ku lör tē wïc piändu, ku tē bï yïn dhiop ke yïn abï yicin ɣaak tueɳ, ku raan dët abï der ku thel yï tē cïi wïc ba la thïn.”

¹⁹ Käckä aaci Jethu lueel bï nyuõth Pïter tē bï yen thou thïn, ku bï kóc cöl aaye Nhialic leec thïn. Ku jöl Jethu lëk ye, “Buõth ɣa.”

Jethu ku raan dët ye buõth

²⁰ Go Pïter yenhom wel ku tiɳ raan dët ye buõth nhiëer Jethu ke buõth ke, raan wäär thiääk kek Jethu wäär miith kek, cï Jethu bën thiëec ëlä, “Bëny, yeɳa bï yï la gaany?”

²¹ Wën tiɳ Pïter ye, ke lëk Jethu, “Bëny, na raan dët, bï yiëndë?”

²² Go Jethu bëër, tënë ye, “Na wiëc bï pïr ɣet aköl bï ɣen bën, ke yeɳö tënë yï? Yïin ëmën buõth ɣa.”

²³ Go wët thiëi piny kam kóc buõth Jethu lön raan Jethu buõth kënë acii bï thou. Ku akëc Jethu lueel lön cïi yen bï thou. Acï lueel, “Na wiëc bï pïr ɣet aköl bï ɣen bën ke yeɳö tënë yï?”

²⁴ Raan kënë yen ë raan Jethu buõth jam käk cï tiɳ, ku yen ë gët ke aya, ku aɳic lön wët cï lueel ë wët yic.

²⁵ Ëmën käjuëc kök aatö thïn, käk cï Jethu looi. Na ke cï gät piny ëbën, tök ku tök, ke ɣen aya thöõɳ lön piny ëbën acii lëu bï athör gät jot.

Luoi Atuuc Jethu

Wët nhom

Luoi Atuuc Jethu, athör buo̯th athör Wël Jethu cī Luka göt. Wët ril yen gët Luka athör kënë, ee lön bī nyuo̯th tē cī Wēi Nhialic kōc ke kō̯ Jethu buo̯th kuony thīn, ku bīk Wët Puo̯th Yam rienke thiāi piny Jeruthalem ku Judia yic ēbēn, ku Thamarīa ku jōl a pinynhom ēbēn aya. (1-8) Yeen, anyīkōl ē cāth kōc cī gam, cīmēn wāar jōok yen rot kam kōc Itharel agut tē bī yen jāl a gam tēnē kōc pinynhom ēbēn. Ee wīc raan gāt athör bī kōc ye kueen ŋic ku detkē yic aya, lön kōc cī gam aacie kōc ke man kōc Roma mac baai, ku lön nadē, gam kōc cī gam ē tē ye kōc Itharel yanhden theek thīn yen ē jōl thāāp.

Alēu bī luoi Atuuc Jethu tek yic ē diāk, ku bī nyooth tē cī Wēt Puo̯th Yam ye lueel rin Jethu thiēi piny thīn, ku jōk akuut kōc cī gam kecōk. Luoi Atuuc acī tek yic kēlā, (1) Cāth kōc cī gam, jōok Jeruthalem la nhial Jethu cōk ciēen, (2) Wēt Puo̯th Yam acī yet wuōt kōk yiic pan Palethtinia, (3) Ku ler tueŋ aya lōŋ wārdit Adēkdiēet agut bī yet Roma.

Kēdūt cī tic Luoi Atuuc Jethu yic, ee luoi Wēi Nhialic cī bēn kek riel kōc cī gam gup Jeruthalem akōl Yan Ayum cīn yic luou, ku ler tueŋ ke tiit ke. Ku yīk akut kōc cī gam kek kōcken dīt riel, kājuēc cī rōt looi yiic cī lueel athör yic. Wēt kōc cī gam tueŋ acī gōt kāk cī lēk kōc yiic, ku kāk cī rōt looi cī gōt athör Luoi Atuuc Jethu yic, aa riel ē wēt kēnē nyuo̯th pīr kōc cī gam yic, ku jōl amēt ē rot akut kōc cī gam yic aya.

Kāk tō thīn

Guiēr kōc ŋic kāk cī rōt looi 1:1-26

Lōŋ cī Jethu lueel ciēen ku athōnde 1:1-14

Raan cī kuany nyin Judath 1:15-26

Kē cī nyooth Jeruthalem 2:1-8:3

Kē cī nyooth Judia ku Thamarīa 8:4-12:25

Luoi Paulo 13:1-28:31

Atuc tueŋ 13:1-14:28

Amat nhom gen Jeruthalem 15:1-35

Atuc ē rou 15:36-18:22

Atuc ē diāk 18:23-21:16

Paulo acī mac Jeruthalem ku Cetharia ku Roma 21:17-28:31

¹⁻² Tēnē Thiōpiluth athōrdiēn tueŋ yic, ŋen acī gēt kāk cī Jethu looi, ku kāk cī piōōc tēwāar jōok yen luoude cōk, agut akōl jōt ye nhial. Tēwēn kēc Jethu guo̯ yāth nhial, ēcī wēt than piny ē riel cī Wēi Nhialic yiēk ye, tēnē kōc cī lōc bīk atuōōcke. ³ Nīn thiārŋuan thuōnde cōk ciēen, Jethu ēcī rot nyuo̯th arak juēc tēnē atuōōcke, ku bīk ŋic, ke cīn diu, lön nadē ke yeen aŋot pīr. Yeen ēcī atuōōcke tīŋ ku jīēm ke ke kāk bāāny Nhialic. ⁴ Ku nawēn cā atuōōcke kenhīim mat tētōk, ke thōn ēlā, “Duōkkē jīēl Jeruthalem. Tietkē Wēi Nhialic cī Wā thōn bī tuōc we, wāar ca lēk we. ⁵ Joon acī kōc muōoc nhīim ē pīu, ku nīn lik, Wēi Nhialic bī we muōoc nhīim abī tuōc we.”

Jethu acī yāth nhial

⁶ Nawēn cī Jethu rōm kek atuōōcke, ke thiēcckē, “Bēny, ba kōc Itharel cōl aa ben mac emēn?”

⁷ Go Jethu bēēr ēlā, “Akōl le yen kē bī looi, ku kāk bī looi, aaye Wā guir rielde, ku acīn kēdun thīn bāk ŋic ye nen bī kek rōt looi. ⁸ Ku na la Wēi Nhialic bēn, ka bī we yiēk riel, ku wek aabī jam rienkiē Jeruthalem ku Judia, ku Thamarīa, ku jōl a pinynhom ēbēn.” ⁹ Wēn cī yen jam kēya, ke jōt nhial, ku ē dēi kek, ku kum luāt bīk cī ben tīŋ.

¹⁰ Ku jōlkē līth ke dōt nhial, ku Jethu ke jīēl. Tēēn nyin yic ke rōōr karou cī ruk alēth yer bō, ku kēēckē atuuc lōm, ¹¹ ku luelkē, “Kōc Galilia, yeŋō ye wek kōōc ke we dōt nhial?”

Yen Jethu, ci nyaai tēnē we ku yēth nhial, abī la dhuk tēcīt tē cī wek ye tiēŋ thīn ke la nhial.”

Mathayo aci kuany nyin Judath

¹² Kaam wēn, ka atuuc Jethu jiēl gōn Olip nhom thiāāk kek geu ke cīt kilomīter tōk, ku dhukkē geeu Jeruthalem. ¹³ Keek aaci jāl yet geu ku lek yōn yen ciēŋ kek thīn. Atuuc Jethu, aake yī Pīter ku Joon, ku Jemith ku Andria, ku Pilipo, ku Thomath, ku Bartholomeo, ku Matheo, ku Jemith wēn Alpawuth, ku Thaimon, raan man kōc thāi bīk panden mac, ku jōl a Judath wēn Jemith. ¹⁴ Keek aake ye lac rōm ku rōökkē ke ya akut, kek diāār kōk ku Maria man Jethu ku wāmāthakēn.

¹⁵ Nīn lik cōk, ke kōc cī gam cīt raan buōt ku thiār-rou ēbēn, aake cī kenhīim mat. Go Pīter rot jōt ku jiēm, ¹⁶ “Wāmāthkiē, wēt cī gōt athōr Wēl Nhialic yic abī rot dhiel tiēŋ. Wēi Nhialic ēcī wēt lēk Debit kē bī rot looi akōldā tēnē Judath, raan bī Jethu nyuōth kōc dōm ye. ¹⁷ Judath ē ye raan akuōtda, ku yeen ēcī Jethu kuany bī la abarj luoi bī looi luoidē yic.”

¹⁸⁻¹⁹ (Wēū cī Judath riōp luoi rēc cī looi, aaci yen ke dom γωσ, dom yen reet yen yeyic thīn ku thou. Kēnē, aaci kōc ke ciēŋ Jeruthalem piŋ ēbēn, ku jōlkē dom kēnē aa cōl thuōŋden, rin cōl Akeldama, ku wētde yic “Ee Dom Riēm.”)

²⁰ “Ku aci gōt athōr Waak Nhialic yic ēlä, ‘Bī yōnde yic ciēn kē tō thīn, ku cīn raan ciēŋ thīn.’

“Ku ēcī gōt aya kēlä, ‘Bī raan dēt nyiēnde lōök yic luoi yic.’

²¹⁻²² “Kēya, raan adhil rot māt γο, ku bī ŋic cīmēnda lōn cī Jethu Bānyda rot jōt raŋ yic. Raan buk māt γoyiic adhil a raan tōŋ akuōtda. Ku ē raan ŋic kāŋ tēyōn jōk Joon luoiden miōc nhom cōk, ku jōl a tēwāār ye γok cath kek Jethu agut akōl jiēl yen tēnē γο bī yāth nhial.”

²³ Ku jōlkē kōc karou gut rin, Jothep ku ē ŋic aya ke cōl Barthabath (ē cōl Juthtuth aya), ku Mathayo. ²⁴ Ku rōökkē ēlä, “Bēny, yīn aŋic kē tō raan ēbēn puōu, kēya, nyuōth γο raan tōŋ nhar kamken karou, ²⁵ ku bī luui ke ya atuuc nyin Judath wāār cī nyāāŋ piny, ku ler tēnē yen ye tēde.” ²⁶ Ku jōlkē cuet gek, ku bīk raan tōk kuany kam ē kōckā karou. Ku raan yen cik bēn lōc ē ye Mathayo, ku jōl met akut atuuc kathiāār ku tōk yic.

2

Bēn Wēi Nhialic

¹ Na la akōl Yan Ayum cīn yic luōu bēn, ka atuuc Jethu kuut kenhīim yōn tōk. ² Kam wēn ke pēk wei arōōl dēt piŋkē nhial, ku yen arōōl kēnē ē cīt arōōl yomdit ril. Ku jōl arōōl yōn awēn rēer kek thīn thiōōŋ yic. ³ Ku tiŋkē lōk mac cīt liep ke tek rot piny, ku raan tōk kamken ē ye kē cīt liēm mac nyuc yēnhom. ⁴ Keek ēbēn, aake cī Wēi Nhialic lōōny kegup ku jiēm kē thok kōk, rin cī Wēi Nhialic ke yiēk riel ku bīk jam thok kōk cie thuōkken.

⁵ Kōc juēc Itharel ke ciēŋ wuōt kōk yiic pinynhom, kōc ke ye Nhialic door aake rēer Jeruthalem ē nīnkā. ⁶ Wēn cī kek arōōl piŋ, go kōc juēc rōt kuōōt. Kōc ke cī rōt kuōōt aake cī gāi, kē ye atuuc Jethu jam thuōkken. ⁷ Wēn cī kek gāi apeidit gokē jam ke cī kerōt jōt apei, “Keek kōc jam kēlä aa kōc Galilia! ⁸ Ye kēdē, bīk aa jam thuōkkua? ⁹ Yook ēbēn γok aa kōc wuōt kōk cīmēn Parthia, Mede ku Elam, ku jōl aa Methopotamia, Judia, ku Kapadokia, ku Pontuth ku Athia. ¹⁰ Ku jōl aa Prigia ku Pampilia. Ku jōl a Ijip ku bēi kōk pan Libia thiāāk kek Thirene. Ku kōc kōk γoyiic aa kōc wun cōl Roma. ¹¹ Kōc kōk aa kuat Itharel. Ku kōc cie kōc Itharel cī yāthken waar bīk yanh Itharel gam. Ku kōc kōk γoyiic aa kōc pan Kret ku pan Arab. Ku ē yen ŋot ye γok ke piŋ ke jam thuōkkua, ke luel kādit cī Nhialic looi.” ¹² Aake cī gāi, ku muumkē nīim kē bīk lueel, gokē rōt aa thiēec kamken, “Yējō ye nyuōth yen kēnē?”

¹³ Go kōc kōk atuuc Jethu bui, ku luelkē ēlä, “Kōckā aaci wiēet mōu!”

Jam Piter tēnē kəc Itharel

¹⁴ Tēnē, ke Piter kam atuuic Jethu kathiaär ku tök jət rot, ku kēec ku jəl jam ke cī yeröl jət tēnē kəc Itharel awēn cī röt kuööt, “Wek wärkiē, wämäthkiē Itharel, ku jəl aa wek kəc ciēḡ gen Jeruthalem, piēḡkē wētdiē apath, ku ba we lēk kē cī rot looi. ¹⁵ Kəc yakē lueel ka cī muöl möu, aa kēc wiēet, tēcīt tē ye wek ye tak thīn, aköl akēc tōöḡ, aḡot ye riel. ¹⁶ Ku wēt cī Juel raan kāk Nhialic tiḡ lueel wäär akīn,

¹⁷ ‘Acī Nhialic lueel, lən kē bī looi aköl le nīn thök akīn, ḡen abī Wēikiē tuöc kəc ēbēn.

Wätkun ku nyiērkun aabī kē bī rot looi aköldä lēk kəc.

Riēnythii kun aabī nyuööth, ku rōörkun dīt aabī nyuääth arak juēc aya.

¹⁸ Ee yeen, agut aluakkiē rōör ku diäär, nīnkui bī bēn.

ḡen abī wēikiē tuöc kəc ē nīnkä, ku keek aabī kāk bī röt looi aa lēk kəc.

¹⁹ ḡen abī kädīt jāḡ ḡōi looi nhial, ku kajuēc jāḡ ḡōi aaba looi pinynhom.

Pinynhom abī thiāḡ riem, ku mac, ku jəl a tol dīttet.

²⁰ Aköl abī nīp nyin, ku pēei abī thieth cīmēn riem ee kaam kēc aköldīt puöth bēn Bānyda ḡuḡ yēēt.

²¹ Ku raan bī Nhialic rōök ku bī ye kony abī poth bī cīi la pan mac.’

²² “Piēḡkē wēlkä, wek wämäthkiēn cəl Itharel! Jethu raan pan Nadharet ē ye raan cī riel Bānyda nyuööth ke cīn diu kākken dīt jāḡ ḡōi cī Nhialic looi rienke. Ee kē ḡieckē kek we, rin aacī röt looi kamkun. ²³ Cīt tē cī Nhialic ye ḡuēer thīn, Jethu ē bī thōn we, ku bāk nök cīmēn cī wek ye puöl ku bī kəc rec la ḡup adumuööm nök, ku piēētkē tim cī rīiu kōu.

²⁴ Ku yeen acī Nhialic cəl aben pīr thou yic, wēn cī yen Jethu nyaai rielde thou yic, rin ēcīi rot kəḡ lēu yen lən bī Jethu teem thou yic.

²⁵ “Aḡicku lən ēcīi rot bī lēu rin ēcī Debit lueel ēlä,

‘ḡen ee Nhialic tiḡ ḡanhom akölriēec ēbēn,

ku yen athiök kek ḡen, ku ḡen acīn kē bā diir.

²⁶ Rin ee wēt kēnē, ḡen amit puöu.

Ku wēl ya lueel aa wēl raan mit puöu.

Ku cək amēn bī ḡen thou, ke ḡen abī thiök ke ḡa ḡöth kē bī Nhialic luöi ḡen,

²⁷ rin Nhialic acīi ḡuäpdiē bī puöl bī rēer kam kəc cī thou,

ku Nhialic acīi ḡa bī puöl ba dhiäth raḡ yic ḡen raande.

²⁸ Yin Nhialic, yīn acä nyuöth dhēl pīir akölriēec ēbēn,

ku jəl aa rēerdu kek ḡen, abä cəl amit puöu.’

²⁹ “Wämäthkiē, wek aaba dhiel lēk kē ḡiee rin wädan dīt cī wēlkä lueel. Yen Debit acī thou ku thiäk, ku raḡde kīn aa dēei ḡok, agut cī ya aköl. ³⁰ Yen Bēnyḡaknhom wäär pīir yen ē ye raan kəḡ tiḡ, kāk bī röt looi aköldä, ku lēk ke kəc, ku ē ḡic kē cī Nhialic lueel ke bī luöi ye. Nhialic ēcī yepuöu tōöḡ lən nadē ke bī raan tök kuatde yic, looi keye bēny cīmēnde. ³¹ Debit ēcī kē bī Nhialic looi tiḡ, ḡo jāl jam lən bī Raan cī ləc ku dəc rot jət raḡ yic wēn cī yen ye lueel ēlä, ‘Yen ē kēc nyäāḡ kam kəc cī thou, ḡuäpde ē kēc dhiäth raḡ yic.’

³² “Nhialic ēcī Jethu jöt bei raḡ yic bī ben pīr, ku ḡen ku atuuic kək Jethu acuk tiḡ yen yiny cī rot looi. ³³ Jethu acī jat nhial ku nyuuc kōḡ cuēc Wun, ku ē yen acī ḡok tuöc Wēi Nhialic, cīt tēwäär cī Nhialic ye lueel thīn. Ku kē cək tiḡ ku piēḡkē ēmēn ē ye kēn cī Nhialic lueel ka bī tuöc yen acī lööny ḡogup. ³⁴ Acie Debit yen cī la nhial, ee cī lueel, ‘Ee cī Nhialic lēk Bānydiē, “Nyuc ē tēn kōḡdiēn cuēc,

³⁵ agut aköl bī ḡen kəc man yīin cəl aloi nhīim, ku bīk yīcök.” ’

³⁶ “Wek kəc pan Itharel ēbēn, dhielkē ḡic alanden lən nadē ke Jethu yen cək piäät tim cī rīiu kōu, yen acī Nhialic looi bī ya yen Bēny, ku ye Raan cī ləc ku dəc.”

³⁷ Wēn cī kəc cī röt kuööt wēt Piter piḡ, ḡokē ya tak yic ke diēer kē bīk looi, ku thiēckē Piter ku atuuic kək Jethu, “Buk ḡö looi wämäthakua?”

³⁸ Go Piter bëer, “Dhuökkë wepuöth ciëen adumuömkun yiic, ku calkë röt aa muöc nhiim bäk aa kóc Jethu Kritho, ku bi Nhialic adumuömkun päl piny, ku wek aabi Nhialic muöc wëike, ku bi lööny wegup. ³⁹ Kënë yen ci Nhialic yepuöu təəŋ, ka bi yiëk we ku miëthkun, ku kóc bëi kök mec, ku kóc ëbën ye Bányda Nhialic cöl bik aa kacke.”

⁴⁰ Piter aci kóc lëk ku jiëem kenhüim ëlä, “Kuonykë röt ku bäk liu awuöc yic, awuöc yen bi tëm kóc rëc akölë!” ⁴¹ Kóc juëc ë kóc awën yiic aaci kë ci Piter lëk ke gam, ku cölkë röt amuöc nhiim, ku ë cit tënë raan tiim kadiäk kek aaci bën muöc nhiim aköl këne, ku metkë akuötten yic.

⁴² Keek aaci rëer bi atuuc Jethu ke piöc, ku yekë atuuc Jethu kony käk yekë looi yiic ku mithkë tëtök, ku yekë röm ku röökkë tëtök.

Të ci kóc ci wët Jethu gam pür thün kamken

⁴³ Käjuëc jän göi aaci Nhialic cöl aa looi atuuc Jethu, ku yen aci kóc juëc cöl ariöc. ⁴⁴ Kóc ci gam ëbën aaci rëer bik ceŋ tëtök, ku yekë röt kony kedhie bik kän aa wëer kamken.

⁴⁵ Aaci käk tö ke ke bëi yiic aa yaac wei, ku yekë wëu tək röt, ku raan tök ë ye yiëk wëu bi kacken wic lëu. ⁴⁶ Kek kóc ci wët Jethu gam aake ye röm akölaköl luëk Nhialic kóc Itharel yic, ku yekë röm bäiken yiic ku mithkë ke ci müith bëth ku rëerkë ke mit puöth,

⁴⁷ ku yekë Nhialic leec ku lec kóc kök ke aya. Ku ye Nhialic akuötten juak yic akölaköl kóc kek ci Nhialic cöl aa poth kërac yic.

3

Raan aduany aci kony

¹ Yon akäl tök, täəŋ aköl, të ye kóc röök, Piter ku jöl a Joon aake ci la kal luəŋ Nhialic ye kóc Itharel röök thün bik la röök. ² Wën ci kek yet kal cöl Kal Dhëŋ thok, ke yök mony ci dhiëeth ke ye aduany. Yen mony këne ë ye cool të jöt ye kal thok, ku bi kóc la kal luəŋ Nhialic ya lim wëu. ³ Nawën tiŋ Piter ku Joon ke la kal yic goke lim. ⁴ Gokë döt nyin ku lëk Piter ye, “Daai ë yook!” ⁵ Goke döt, ku ye yök yepuöu ciët la kë bi yök tënë ke.

⁶ Go Piter lëk ye, “Yen acin wëu ba yiëk yi, ku yin aba yiëk kë tö kek ya, ‘Yin aya yöök, rin Jethu raan Nadharet, jöt rot ku ba cath!’ ” ⁷ Ku däm köŋ cuëc, ku kony bi rot jöt. Kaam wën ke cök ku kuiëc monytui go guo riel, ⁸ ku puur rot nhial ku këëc cökke ku cieth. Ku ler kal luəŋ Nhialic ke keek ke cath ke thueet nhial, ke lec Nhialic. ⁹ Ku kóc tö luəŋ Nhialic ëbën ë cik tiŋ ke cath, ke lec Nhialic, ¹⁰ ku wën ci kek ye njic ke mony dhie nyuc kal cöl Kal Dhëŋ thok ku lim, gokë gai apëdit ku nyamkë kethook, ku yekë röt thiëëc kë ci rot looi tënë ye.

Jam Piter luəŋ Nhialic

¹¹ Wën ci mony aduany Piter ku Joon kuak yiëth, go kóc ke tö kal luəŋ Nhialic yic gai ëbën, ku rinjë tëwën rëer kek thün kät cök, Kän Tholomon kal luəŋ Nhialic yic. ¹² Nawën tiŋ Piter kóc, ke lueel, “Wek kóc Itharel, yeŋö ye wek gai kë ci rot looi, ku yakë liith yo? Yakë tak lön nadë ke ye rielde ku piathda yopëc yen kony yok mony këne bi cath?”

¹³ Nhialic wärkuan dit Abaram, ku Ithäk, ku Jakob yen aci riel yiëk aluonyde Jethu. Ku yen aa cäk gam tënë kóc kek ke mac baai, ku wek aaci jai bi Pilato ci lony cök alön wic yen ye bi lony. ¹⁴ Yen Jethu ë ye raan Nhialic ku ë ye raan path, ku wek aaci kuëc ye, ku lëkkë Pilato bi wëtdun gam bi raan yen ci kóc nöc lony, ku ye Jethu yen nëk. ¹⁵ Ku ë këya, wek aaci raan nöc raan yen dhël pür nyooth, ku yeen aci Nhialic jöt raŋ yic bi pür ku acuk tiŋ ke ci rot looi. ¹⁶ Ee rielde yen Jethu, yen aci mony aduany cöl acath. Kë cäk tiŋ, ku njieckë ë loi ku wët ci yok Jethu gam, ee wët ci yok wët Jethu gam yen aci ye cöl apuöl, agut të cieth yen wenhüim cit ëmën.

¹⁷ “Ku ëmën wek wämäthkië, anjiekë yen kë cäk looi kek we ku banykun ci wek Jethu nöc, ee luökë ke kuöckë. ¹⁸ Eci Nhialic lëk kóc käk Nhialic tiŋ theer lön bi raan luäk kóc gum, ku yen aci rot dhiëel thün ke ye yic këya. ¹⁹ Ke yeen, pälkë luoi kärer, ku ye wët

Nhialic yen gamkë, ku bi Nhialic adumuööm cäk looi päl piny, ²⁰ ku na luoikë këya, ka aköldä ke Nhialic abi we yiek riel Wëike, ku abi we tuöc Jethu yen ci löc tënë we ku bi we kony. ²¹ Jethu abi rëer pan Nhialic agut aköl bi käñ ebën ben waar piiny bik aa yam, cit tē ci Nhialic ye luæl thïn theer wäär tënë kocken kärke tñ.

²² “Yeen eci Mothith lueel elä, ‘Nhialicdun abi we tuöc raan käñ tñ, cimën ci yen ya tuöc we, ku yeen abi ya raan kuatdun. ²³ Ku wek aadhil këriëc ebën bi lëk we gam. Ku raan cii wël raan käñ tñ bi gam, acii bi mat kóc Nhialic yiic.’ ²⁴ Ku kóc käñ tñ, la kë cik lueel agut ci Thamuel, ku kóc ci lök bën yecök aaci kë loi rot ë ninkä lueel. ²⁵ Käk ci Nhialic lueel ka bi luoi we, käk ci kóc käñ tñ lëk we aa kakkun. Ku week dhielkë röt mat thïn, ku bäk kë ci Nhialic lëk wärkun dit ka bi yiek ke tek wedhie. Cimën yon ci yen ye lëk Abaram elä, ‘Ku kuatdu yic yen abi yon kóc pinynhom döc.’ ²⁶ Ke yen Nhialic aci raan bi këde bën looi löc, cöl Jethu ku tuuc tueñ, ku bi we döc, ku bi we cöl awel wepuöth wei luoi käreec yiic.”

4

Piter ku Joon aaci yäth luk yic

¹ Tëwën jiem Piter tënë kóc ku Joon ke kääc yelööm, ke kóc kök käk Nhialic, ku bëny apuruuk yon Nhialic tiit, ku jöl aa kœdüt kök, kóc akut Thaduthi bö. ² Keek aake cii puöth mit wët ye Piter ku Joon kóc piöc lön nadë ke Jethu aci rot jöt kam kóc ci thou. Kënë aye nyuöth lön nadë raan ci thou alëu bi bën pir. ³ Gokë ke döm ku lek ke mac agut yon nhiäk, rin ci aköl cuöl. ⁴ Ku kóc juéc ci wët Piter pinj aaci gam, ku juakkë röt bik ciët tiim kadhiëc.

⁵ Nawën aköl dëëtë ke bäny Itharel ku kœdüt baai, ku jöl aa kóc piöc löön, kuut kenhiiim Jeruthalem. ⁶ Keek aacä amat jäl looi kek raandit käk Nhialic cöl Anath, ku jöl aa Kaipa, ku Joon, ku Alekdhändër, ku kóc kök many Anath thok. ⁷ Keek aaci Piter ku Joon cöl aabi kenhiiim, ku jolkë ke thiëc, “Ee luoikë këdë ku bi raan aduany cath? Ye riel nö yen tö kek we ku ye rin na yen looi wek ye?”

⁸ Go Piter ke ci guöp thiän riel Wëi Nhialic, dhuök ke, “Wek bäny ku kœdüt baai. ⁹ Na yakë yo thiëc yaköl këpuöth ci looi tënë raan aduany ku tē ci ye kuony thïn, ¹⁰ ka dhielkë njic, ku adhil kóc Itharel njic ebën, lön raan kääc wenhiiim ke ci pial, ee riel Jethu raan Nadharet wäär cäk piäat tim ci riü köu, ku jöt Nhialic ranj yic. ¹¹ Jethu ë yen raan ci wëtde göt athör theer wël Nhialic yic elä, ‘Mën yen ci wek kuc wek atëet loi yöt, yen aci bën yök ke ye mën ril apsidit.’

¹² “Ee yen Jethu yen abi kóc cöl apoth la pan mac, ee yen raan töön yen ci Nhialic yiek riel pinynhom ku bi yo kony.”

¹³ Go bäny luk jäl gäi wën ci kek Piter ku Joon tñ tē ci kek puöth ril thïn, ku keek aake ye kóc ë path këc piöc. Yeen acik njic lön nadë ke keek aake ye cath kek Jethu. ¹⁴ Ku acin kë cik lueel, rin ci kek raan aduany wën ci kony tñ ke kääc kek Piter ku Joon. ¹⁵ Go bäny Piter ku Joon yöök bik la ayeer yööt ku lökkë jääm yic kepëc. ¹⁶ Ku jolkë röt jäl thiëc kamken, “Ye kë nö buk luoi ë kœkä? Raan ebën Jeruthalem anjic kë ci rot looi, këdit jän göi cit ë kë cik looi, ku acii lëu buk jai. ¹⁷ Ku rin buk cii päl, bi kë ci rot looi thiëi baai yic, ke keek abuk yöök bik cii ben jam tënë raan dët rin Jethu.”

¹⁸ Ku jolkë Piter ku Joon caal yöt ku lëkkë ke, cök alön ben nö yiëndë, ke duökkë ben jam, duökkë kóc ben piöc rin Jethu. ¹⁹ Go Piter ku Joon dhuök ke, “Week nhiiim alëukë bäk guo luk tē ye Nhialic tiëñ ye lön bi ya wëtdun yen buk gam, ku lön ye yen wët Nhialic. ²⁰ Yook acuk lëu buk köc, buk cii ben jam rin Jethu, rin ci yok kækken ci looi tñ, ku pinju wël ci lueel.” ²¹ Go bäny luk ke thön apei bik cii ben jam rin Jethu, ku lonykë ke bik jäl. Ee ci bäny luk tñ lön ril yen yic, bik ke tēm awuöc, rin kóc aake tö kelöm ku aake ye kiu, ku aake lec Nhialic wët këpuöth ci rot looi.

²² Mony aduany yen cik cöl apuöl ë ye raandit, ruönke aake ye thiärñuan ku tē kac.

Kac cī gam aaci rōök bik cīi riōc

²³ Nyin yic tēwēn cī ke lony, ke Pīter ku Joon dhuk tēnē kac akuōtten, ku lēkkē ke kã cī kacdit kãk Nhialic ku kacdit baai lēk ke. ²⁴ Nawēn piŋkē ē wēlkã, ke rōök Nhialic puōu ēbēn ēlã, “Bēny, yin Aciēŋ nhial ku piny ku wēr ku kãk piŋ thīn ēbēn! ²⁵ Yin aci Wēiku tooc bī Wãdan dīt thēer Debit, raan ye aluonydu wētdu lēk kac, ku ēcī lueel ēlã, ‘Yerjō cī kac cie kac Itharel puōth riããk apei kēlã, yerjō cī kac kekōōth wel bik kãrec aa looi tēnē Nhialic?’

²⁶ Bãnydit ē pinynhom aake cī rōt guuir, ku mat kac ke mec bēi kenhīim, bik kãrac luoi Nhialic ku jol a Raan cī lōc ku dōc, raan bī Nhialic tuōōc piny.’

²⁷ “Ku yeen ē ye yic, Antipãth Yērot ku Pilato aake cī mat kedhie Jeruthalem ē tēn kek kac cie kac Itharel, ku jol aa kac Itharel rin Jethu aluandun cīn guōp acuol, ku yeen ē yen ca looi ke ye Raan cī lōc ku dōc. ²⁸ Keek aake cī kenhīim mat, ku bik kãkkun ke ca tak rieldu thēer, ka bī rōt looi, bik ke looi. ²⁹ Ku yeen ēmēn bēny, tiŋ ke aaci yok cuēk thook, kony yok, yok aluakku, ku buk wētdu aa lēk kac ke cīn riōōc. ³⁰ Kony ŋo, tar yicin riel kōŋdu, buk kac aa kony ku yiēk ŋo riel buk kãdit kac gōi aa looi rin aluandun cīn guōp acuol Jethu.”

³¹ Wēn cī kek jãl thōk rōök, ke la kē yiēk tēn awēn mēt kek thīn. Keek aake cī Wēi Nhialic bēn kegup, ku jolkē guo jōk bik wēt Nhialic piōōc tēnē kac ke cīn riōōc.

³² Akut kac cī gam ēcī mat ē tōk. Ee cīn raan tōōŋ ye luel kamken lōn nadē kãk tō kek ye aa kãkke yetōk, ku aake kãk rēēr ke ke rōm. ³³ Atuuc Jethu aake cī Nhialic yiēk riēdit, ku bik aa lueel ke cīi riōc lōn cī Jethu Bãnyda rot jōt raŋ yic. Ku keek aya, aake cī Nhialic dōac apeidit. ³⁴⁻³⁵ E cīn raan tōŋ ŋōŋ akuōtten yic. Kac ke la dum kamken ku yōōt aake cīk ŋaac, ku bīkē wēū cīk kek kãŋ ŋaac, ku yekē ke gãm atuuc Jethu. Ku wēū aake yekē tēk rōt cīt kēwic raan tōk kamken.

³⁶⁻³⁷ Ku kēya, Jothep raan dhiēnh Lebī, dhiēth pan Thaipruth, ku yeen ē ye atuuc Jethu cōol, ke cōl Barnaba (ku wētde yic “Ee raan kac riel puōth”) ecī duōmde ŋaac wei aya, ku bīi wēū ēbēn ku gēm ke atuuc Jethu.

5

Anyikōl Ananiath kek Thapira

¹ Mony cōl Ananiath ē tō thīn ku jol a tiēŋde Thapira. Keek aake cī abēk kãkken baai ŋaac wei. ² Ku yen Ananiath ēcī wēt mat yic kek tiēŋde ku bik wēū abēk thiaan, ku yīkkē atuuc Jethu abēk. ³ Go Pīter Ananiath jãl thiēc ēlã, “Yin Ananiath, ē rin ŋō cōl yīn rot alēu jōŋrac, ku ba Wēi Nhialic bēn lēk lueth, ku yīn amuk abēk wēū kek cī yīn ke kãkku ŋaac wei? ⁴ Tēwãär kēc yīn kãk paandu ŋaac, aake ye kãkku, ku wēū cī yīn ke ŋaac aa kãkku aya. Ye rin ŋō tek yīn kē cīt kēnē ba looi? Yīn aacie yok ca wēēŋ, ee Nhialic yen aca wēēŋ!” ⁵ Kaam wēn piŋ Ananiath ye, ke wiēk piny ku thou. Ku kac ke cī ye piŋ aaci bēn riōōc. ⁶ Go riēnythii ke rēēr yōōt guãpde kuōth ku jōtkē, ku lek thiōk.

⁷ Kaam wēn looi kēnē rot, ke tiŋ Ananiath bō ŋōn wēn tō Pīter thīn, ku ē kuc kē cī rot looi. ⁸ Go Pīter thiēc ēlã, “Lēk ŋa yic, ye kãkkã kek wēū ēbēn cī wek kãŋ ŋaac wek muonydu?” Go Thapira bēēr, “Ee tēden, aa kek wēū ēbēn.”

⁹ Go Pīter lēk Thapira ēlã, “Yerjō tek wek ye wek muonydu bãk Wēi Nhialic them? Yerjō looi wek kēcīt kēnē, ca kac bō kã piŋ cōk? Aa kac ke cī muonydu la thiōk, ku ēmēn aya aabi jōt bik yī la thiōk.” ¹⁰ Kaam wēn, ke Thapira wiēk piny ku thou nyin yic. Go riēnythii bēn yōt, ku tiŋkē ke cī thou, gokē jōt ku lek thiōk muonyde lōōm. ¹¹ Kac ke tō ŋōn Nhialic ku kac kōk cī kē cī rot looi piŋ, aaci bēn riōōc apeidit.

Kãkdit jãŋ gōi cī rōt looi

¹² Kãkdit jãŋ gōi apei aake cī atuuc Jethu aa looi kam kac. Kac ke cī wēt Jethu gam aake ye mat ke ya akut Kãn Tholomon cōk. ¹³ Ee cīn raan tōk kam kac cie kac akuōtten cī ye

tak bi met keyiic, cak aa lon ye koc juec ke leec. ¹⁴ Ku koc juec apeidit, yoom roor ku diaar ke ci wet Jethu gam, aake ye rot mat akuotden yic. ¹⁵ Wet kapuoth ye koc Jethu looi, aake ci koc tuany col aaye koc ruaii ke ke jat dhöl yiic, ke ci taac biök yiic, ku bi Piter ke dacc te cieth yen. Na cie keya, ku cak a atiemde ke kum ke piny ku bik pial. ¹⁶ Ku koc juec beei thiaak kek Jeruthalem yiic, aaci kacken tuany ku kacken kök la gap jakrec ben aa beei, ku aaci ke ben aa kony.

Atuuc Jethu aaci gum

¹⁷ Tewen, ke raandit kak Nhialic, ku kacken reer ke ye, ku jol aa koc ye buoath to akut Thaduthi yic, aake ci puoth mit tené atuuc Jethu. Goké tak ku bik kerac looi tené ke. ¹⁸ Ku domké atuuc Jethu ku riitké ke yon ye koc mac thin. ¹⁹ Ku e weer kené, ka atuny Nhialic bö ku tuerké ke bei yoot, ku wet kenhim ayeer, ku lek ke ela, ²⁰ "Lakké luañ Nhialic, ku bak koc la piöc wet pir yam ci Jethu lek we." ²¹ Go atuuc Jethu wet ci lek ke pin, ku lek luañ Nhialic durdur yic, ku jakké piöc wet Nhialic. Go raandit kak Nhialic kek kacke, kacdit baai Itharel col ku bik ben luk yic, ku bik mat. Ku jolké thok tuoc tené apuruuk tit yon mec, ku bik atuuc Jethu kueth luk yic. ²² Tewen yeet koc wen ci tooc, ke keek akéc atuuc Jethu la yok yot, goké dhuk ku lek thok lek bany luk ela, ²³ "Wen yeet yok, yok aaci yot yok ke riet thook ku koc tit ke kaac yethok. Nawen nanyku thok ka cin raan tooñ cuk yok alonthin." ²⁴ Nawen pin beny apuruuk luañ Nhialic tiit ku jol aa kacdit kak Nhialic, goké gai ké ci rot luoi atuuc Jethu. ²⁵ Kaam wen, ke raan bö yot ku lek ke ela, "Pierké kedien, koc kek ke cak riet yot, aa reer luañ Nhialic emen, ku aa piöc koc wet Jethu!" ²⁶ Teen, go beny apuruuk la kek apuruuk bik ke diéc, ku biké ke luk yic. Keek akéc atuuc Jethu kuaath, wet riöc kek cieth ke bi koc ke nhar atuuc Jethu biök aelel.

²⁷ Tewen ci apuruuk atuuc Jethu jal beei luk yic, go raandit kak Nhialic ke thieec ela, ²⁸ "Wek aa we ci thon apeidit ku bak koc ci ben piöc wet Jethu. Tierké ké cak looi! Ci wek koc piöc eben Jeruthalem, ku week awiecké ku bi aa yok ye gok lon nadé ka yok aa col Jethu anak."

²⁹ Go Piter kek atuuc Jethu wet raandit kak Nhialic dhuk nom ela, "Yook, ee Nhialic yetok yen aleuku buk theek, ku aacie koc e path. ³⁰ Wek aaci Jethu nok, ku piatke tim ci riü köu, ku yeen aci Nhialic warkuan dit jot thou yic. ³¹ Jethu aci Nhialic jot bei ran yic, ku le nyuöc kondén cuéc ku looi ye beny, ku e raan bi koc kuony bei karec yiic. Ku yeen abi koc Itharel pal kaam, ku bik kenhim waar bik ci ben luui karec, ku bi Nhialic adumuömken pal piny. ³² Yok aaci kak ci Nhialic looi tin, ku Wei Nhialic aya, yen ci Nhialic tuoc kacken wetde gam, ee kak ci Nhialic looi nyuoth koc."

³³ Tewen pin bany luk wet ci atuuc Jethu lek ke, goké puoth riiaak apeidit, ku wické bik ke nok. ³⁴ Go raan tok kam bany, Gamaliel, raan akut Parathi. Ku yeen e ye raan piöc löon. Ku e ye raan theek koc Itharel apeidit, rot jot luk yic ku lek apuruuk ku bik atuuc Jethu kuaath ayeer luk yic. ³⁵ Ku jol bany luk lok jaam nhim ela, "Wek koc wunda Itharel, takké wenhim apath ké wiecké bak luoi e kockä. ³⁶ Waar e run thiockä yiic raan col Theudath eci tuöl, ku nyooth rot ke ya acien dit ril tör, abi raan buot karuan rot mat ye. Yen Theudath aci ben nok, ku koc ke ci wetde gam aaci ben thiai, ku e yen thok wetde. ³⁷ Raan col Judath ku e ye raan wun col Galilia, eci ben tuöl aya ruön çon kuen koc, ku yeen eci koc rac nhim agut bi raan tedit wetde gam, ku yeké buoath cok. Yeen aya aci ben nok, ku weer kacken waar ye buoath. ³⁸ Ku emen alék we, anuen bi cien kereec luwiké tené ke. Anuen bak ke puöl! Na yeké loiké, ké ci raan tak bi looi, ka nuot bi guo yai. ³⁹ Ku na ye Nhialic yen ci ke yiek riel, ka cak bi leu. Rin wek aabi rot yok ke ye Nhialic yen thar kek we. Go bany luk wet Gamaliel gam."

⁴⁰ Ku cölké atuuc Jethu yot, ku temké ke awuoc bi ke that, ku thönké kenhim bik ci ben jam rin Jethu. Ku jolké ke lony. ⁴¹ Teen atuuc Jethu aaci jal jal luk yic ke ci puoth la yum wet ci Nhialic ke col agum, rin ci ke that wet Jethu. ⁴² Ku yeké koc piöc wet Puoth Yam Jethu Kritho akolaköl luañ Nhialic koc Itharel, ku baaiken yiic aya.

6

Kac kadhorou ë kac kony luoi aaci kuany

¹ Tëwën cī akuën kac biöth rot juak, akëëk ëcī rot looi kamken, kac Itharel kek ke ciëŋ Jeruthalem, ku kac Itharel jam thoŋ Girik. Kac Itharel jam thoŋ Girik ë yekë lueel lön nadë ke lëerken aake cie kuëc nhiim, rin cī ke ye muoc tē tek wëu ye tēk lëer akölaköl. ² Go atuuc Jethu kathiaär ku rou kac cī gam ëbën cöl ku lëkkë ke ëlä, “Yeen acie yic tënë yo buk luoi piöc wët Nhialic puöl ku ye wëu kek yeku tek. ³ Ke yen, wek wämäthkua, kuanykë kac kadhorou weyiic, kac path la gup riel Wëi Nhialic ñic kãŋ. Ku keek abuk cöl aaye wëu muk, ku yekë ke tek. ⁴ Ku yok aabi yonhiim yiëk röök ku jöl a piöc wët Nhialic.”

⁵ Kac ke cī gam aake cī puöth miet wët cī atuuc Jethu lëk ke, ku kuanykë kac. Kac ke cik kuany aake yī Ithipin, raan la gam la guöp Wëi Nhialic, ku jöl aa Pilipo, ku Prokoruth, ku Nikanora, ku Timon, ku Parmena, ku Nikola, ku yeen ëcie raan Itharel, ee ye raan pan cöl Antiök cī yanhe puöl ku gem yanh kac Itharel. ⁶ Ku jöl kac cī kuany yäth tënë atuuc Jethu, gökë röök rienken ku tēükë kecin kenhiim bik ke döc.

⁷ Ku piöc wët Nhialic ëcī la tueŋ ke juak rot. Akuën kac biöth Jeruthalem ë yic juak akölaköl, ku akuëndit apei kac käk Nhialic aci bën gam.

Bäny Itharel aaci Ithipin däm

⁸ Ithipin ëcī Nhialic döc bi cöl aril apei, go kädüt jãŋ göi apeidit looi kam kac. ⁹ Ku kac abëk akut amat tën kac Itharel aake cie wëtde ye gam, ku keek aake ñic lön ye ke cöl kac läu nhiim, wët ye kek kac aa loony cī puöl. Ku yen akut kënë, ee la yic kac wun cöl Thirene ku Alekdhändria ku Cilicia ku Athia, ee cik jöök bik aa teer kek Ithipin. ¹⁰ Ku yen Ithipin ëcī Wëi Nhialic yiëk riel ñic yen ke wël apei, na lueel wët, ka cīn raan lëu ye bi wëtde dhöl yic. ¹¹ Gokë kac kök riöp, ku bik aa lëk kac Itharel ëlä, “Yok aaci Ithipin piŋ ke jiëem Mothith ku Nhialic gup!” ¹² Tëwën cī kac cī riöp aa jam këya, tēen ke keek aaci kac Itharel, ku kacken dīt, ku jöl aa kac piöc lööŋ rac nhiim. Ku däm kac Itharel Ithipin ku yëthkë luk yic. ¹³ Ku biikë kac kök bik Ithipin bën cak thok ku luelkë ëlä, “Mony kënë, cöl Ithipin ë luanđan Itharel ku lööŋkuan Mothith dhöl yiic. ¹⁴ Acuk piŋ ke ye lueel lön nadë ke Jethu raan pan Nadharet abi luanđan Itharel thuör piny, ku wëer ciëŋdan theer Mothith yic.” ¹⁵ Go kac ke cī nyuc luk yic ëbën Ithipin jäl döt apei, ku tĩnkë ke cit nyin atuny Nhialic.

7

Jam Ithipin

¹ Ku jöl raandit käk Nhialic Ithipin thiëc ëlä, “Yekë yith kek käk cī köckä yī gaany?” ² Go Ithipin dhuk ku lueel, “Wek wärkië ku wämäthkië, piënkë wëtdië! Nhialic Madhöl yen ye leec raan ëbën, ëcī rot nyuöth wädan dīt Abaram yon ñot ciëŋ yen pan Methopotamia, wäär këc yen guö kök bi la ceŋ pan Yäran. ³ Ku yen Abaram ëcī Nhialic yöök ëlä, ‘Nyään paandu ku kacku piny ku löör piny ba nyooth tënë yī.’ ⁴ Go Abaram wuönden nyään piny ku ler bi la ceŋ gen Yäran. Na wäär cī wun Abaram thou, go Nhialic Abaram yöök bi bën ceŋ ë wun yen ciëŋ wek thĩn ëmën. ⁵ Acīn abaŋ piny cī Nhialic yiëk Abaram, ku ëcī thon lön bi yen Abaram gãm ë piny kënë bi ya pienyde kek mĩthken bi lök dhiëeth aköldä. Tëwäär yen lëk Nhialic Abaram ë wët kënë, ke Abaram ë cīn mĩth cī dhiëeth. ⁶ Nhialic ë cä Abaram yöök ëlä, ‘Miëthku aabi ceŋ wun thäi kök run buot kaŋuan. Ku keek aabi ya aloony kac ë wun bi kek ceŋ thĩn, ku aabi ya jöör apeidit. ⁷ Ku yen abi kac kek bik aa luöi mac, ku na la run juëc thök, ke keek aabi jäl ye wun kënë. Ku aabi bën bik yen bën door ë tën.’ ⁸ Ku ë tēen aci Nhialic lëk Abaram bi miëthke aa ñoot, ku yen ë kīn ye nyuöth lön cī kek döör. Ku Abaram aci wenden Ithäk bën ñoot nĩn kadhorou cök

ciëen wäär dhiëeth ye. Ku ɲot Ithäk Jakop, ku ɲot Jakop wätke kathiäär ku rou. Aa kek wärken dīt kuat Itharel emën.”

⁹“Wëët Jakop aake man mënhden cəl Jothep. Gokë yaac ku bī a lony pan Ijip. Ku Nhialic ē nhar Jothep. ¹⁰Go Jothep kony bī puut bei käreç yiic. Na la Jothep yäth bēnyɲaknhom Ijip nom, ke yik Nhialic riel bī kǎɲ ɲic ku ye raan path. Go bēnyɲaknhom ruök bī ya yen bēny pan Ijip. Ku looi aya bī a yen tō tueɲ kāk paande yiic. ¹¹Ku cək ēcī tuöl pan Ijip ebën ku jol a Kanaan. Ku yen cəɲ kënë ēcī kəc baɲ apeī. Ee ril yic ku bī wärkuan dīt miëth yök. ¹²Nawën le Jakop piɲ lön tō rap Ijip, go wätke kek wärkuan dīt emën tooc ku bik la. ¹³Na ben wärkuan dīt ben dhuk cǎth yic rou, go Jothep rot tēt ke lön ē yen mënhden ku jol bēnyɲaknhom Ijip manyde ɲic aya. ¹⁴Ku tuc thok wun Jakop, ku bī lək wun kek manyden ebën kathiärdhorou ku dhiēc bik bën Ijip. ¹⁵Go Jakop jäl la, ku ē yen tē cī Jakop ku wärkuan dīt bën la thou thīn. ¹⁶Gup wärkuan dīt aake cī bën la thiök tē cəl Cikem, ku tē cī ke thiök thīn, ee ye piny ɣəçç Abaram wëëu tēnē thāi cəl Yāmor.

¹⁷“Na la nīn thiök, nīn kek ke cī Nhialic ke Abaram yöök lön nadē ka la kēpuəoth bī luoi ye, ke akuën kockuan ke tō Ijip ēcī ye yic juak apeī. ¹⁸Ku ēcī rot looi bī bēny dēt kuc Jothep pan Ijip mac. ¹⁹Ku yen bēny kënë ē ye wärkuan dīt wëëɲ ku kuc ke ciëëɲ. Ku ye ke cəl acuēt miëthken roor ku bī mīth thou. ²⁰Ku tēën ē yen ē dhiëëth Mothith, ku yen ē ye manh adhëɲ tēnē Nhialic, ku muk baai pēi kadiäk. ²¹Ku nawën la cuat wūr, go nyen bēnyɲaknhom la kuan ku muk ku looi ye manhde. ²²Mothith acī piöç tēcīt tē ɲic kəc Ijip kǎɲ thīn, agut abī ya raandīt tet ku ye raan ɲic kǎɲ apsidīt jam yith, ku jol a luoi aya.

²³“Na la run Mothith yet thiärɲuan, go yenhom tak ku bī wämāthakën Itharel la tīɲ tē ciëɲ kek thīn. ²⁴Tëwën cī yen wämāthakën la tīɲ, go raan tøk keyiic yök ke nək raan Ijip, go mënhden nək kony, ku guur raande agut tē nək yen raan awën thār kek raande. ²⁵(Ee cī Mothith tak lön nadē ka bī kacke deet yic, lön bī Nhialic ye looi bī ke wëër bei loony yic. Ku akëckë deet.) ²⁶Nayon nhiäk ke yök kəc Itharel karou ke thār, go la ku dək ke. Ku jol ke yöök ëlä, ‘Pieɲkë kēdië wek röörkä. Wek aa kəc ruäai. Yeɲö kuc wek ceɲ kamkun?’

²⁷“Go raan tōɲ wën cī raan tiaam Mothith piëk wei, ku thiëc ëlä, ‘Yeɲa cī looi ba ya bānyda. Ku ye bēny dēt lëu ba luɲɲda luk? ²⁸Wic ba ɣa nök cimën wäraköl nək yin ke raan Ijip?’ ²⁹Tëwën piɲ Mothith ē wēt kënë, go kat ku le ceɲ Midian. Ku acī bën la dhiëth dhäk karou ē tēën.

³⁰“Wën cī Mothith ceɲ ruöön thiärɲuan Midian, go atuny Nhialic rot nyuöth ye. Ku atuny nhial ēcī Mothith tīɲ kecīt bun dēp roor liëet tēthiääk kek gən Thinaï. ³¹Go Mothith gāi kē cī tīɲ, ku cot rot but lööm ku bī tīɲ apath. Go röl Nhialic piɲ ke ye lueel, ³²‘Ee ɣen Nhialic ye wärkuön dīt door. Nhialic Abaram, ku Ithäk, ku Jakop.’ Go Mothith riöç arëk bī lath ku cī kēwën ben döt. ³³Go Nhialic Mothith yöök, ‘Dëk war bei, rin tē kēc yin thīn, ee tē thek. ³⁴Yen acī tēreç guum kackië thīn pan Ijip tīɲ. Yen acī dhienden piɲ. Ku ɣen acī bën ku ba ke bën kony. Bäär emën, ba yī tuöç Ijip.’ ”

³⁵Ithipin acī la tueɲ ke jam luk yic ëlä, “Mothith ēcī kəc Itharel kuc bik wētde cī piɲ. Ee cīk thiëc ëlä, ‘Yeɲa looi yī ba ya bānyda ku ye luökkua luk?’ Yen Mothith ē yen cī Nhialic tooc ku bī ya bēny, ku ye raan kony Itharel. Ku yen abī atuny Nhialic cī rot nyuöth ye bun dēp yic, kony luəide yic. ³⁶Yen Mothith acī kəc Itharel wēt nhīim bei Ijip ke loi kāk jǎɲ göi pan Ijip, ku wäär teem wär aruöör, ku jol a wäär rëër kek ror liëet run kathiärɲuan. ³⁷Mothith ēcī kəc Itharel yöök, ‘Nhialic abī we tuöç raan bī we bën piöç wētde, raan kāk Nhialic tīɲ cimën cī yen ɣa tuöç we. Ku yen raan bī tuöç we abī ya raan kuatdun.’ ³⁸Mothith ē yen rëër kek kəc Itharel ke ciëɲ ror liëet. Ee rëër kek wärkuan dīt. Ku jol a atuny nhial yen cī jam tēnē ye gən Thinaï nom. Ee yen ye Nhialic yöök ku bī wētde pīr akölrīëc ebën bën lək kəc.

7:8 Cäk 17:10-14; 21:2-4; 25:26; 29:31-35:18 7:9 Cäk 37:11, 28; 39:2, 21 7:10 Cäk 41:39-41 7:11 Cäk 42:1-2
 7:13 Cäk 45:1, 16 7:14 Cäk 45:9-10, 17-18; 46:27 7:15 Cäk 46:1-7; 49:33 7:16 Cäk 23:3-16; 33:19; 50:7-13;
 Joc 24:32 7:18 B.bei 1:7-8 7:19 B.bei 1:10-11, 22 7:20 B.bei 2:2 7:21 B.bei 2:3-10 7:23 B.bei 2:11-15
 7:29 B.bei 18:3-4 7:34 B.bei 3:1-10 7:35 B.bei 2:14 7:36 B.bei 7:5; 14:21; Kn 14:33 7:37 L.rou 8:15, 18
 7:38 B.bei 19:1-20:17; L.rou 5:1-33

³⁹ “Ku wärkuan dīt aake cī kuc ku bīk wēt Mothith cī piŋ, keek aakēc luui wētde. Ku wickē bīk dhuk Ijip. ⁴⁰ Gokē Aron yōök, ‘Thāth ɣo jak bī ke aa ket tuerj kōc wat ɣonhiim tē cieth ɣok. Akucku yen kē cī rot looi tēnē Mothith yen wäär wēt ɣo bei Ijip.’ ⁴¹ Keek aacī milāŋ thōōth ke ye jōŋ cīt manh weŋ, ku loikē yai bī kek yanhden cīk looi aa door. Ku yekē jal nāk. ⁴² Tēēn Nhialic acī yekōu bēn wēl ke. Ku pēl ke bīk aa kuēl tō nhial kek yekē door, cīmēn cī ye gōt athōr kōc kāk Nhialic tīŋ yic ēlä, ‘Wek kōc Itharel! Ee cie ɣen, ɣen yakē nāk ɣōk.

ɣon tō wek ror liēet run kathiārŋuan.

⁴³ Ee ye duēl jōŋdun cōl Molok yakē ket.

Ku jōl atīm ciēer, jōŋdun cōl Repan cāk guaŋ.

Aa kek ke jakkun cāk ke looi, bāk keek aa door.

Ke wek aaba tuōc wei, bāk yet Babilon kōu ciēen.’

⁴⁴ “Wärkuan dīt aake la Duēl yen ye nyuōth lōn nadē ke Nhialic arēer ke ke ror liēet. Duēl acī yīk tēcīt tē cī Nhialic ye lēk Mothith thīn, cī looi tēcīt tē cī ye nyuōth Mothith thīn. ⁴⁵ Ku yen duēl kēnē ēcī wärkuan dīt aa thōn miēthken wāthēer, agut tē bīi Jocua ye ē piny cuk bēn rum tēnē kōc ke la ye. Wäär ye Nhialic ke cuōp wei tē bīi ɣok. Ku jōl duēl rēer agut wäär ye Debit bēnyŋaknhom. ⁴⁶ Debit ē nhiēer Nhialic. Ku ēcī Nhialic thiēec ku bī puōl bī luak yīk, luaŋ bī Nhialic Wundīt Jakop ceŋ thīn. ⁴⁷ Ku ē Tholomon yen acī luak bēn buth.

⁴⁸ “Ku yen Nhialic Madhōl acie ceŋ ɣōōt yiic ɣōōt ke yīk. Cīmēn ye kōc kāk Nhialic tīŋ ye luel ēlä,

⁴⁹ ‘Acī Nhialic luel, ke nhial yen tō thōnydiē thīn,

ku piny yen aye ɣen ɣacōk tāau thīn.

Ye ɣōn yīndē yen bāk yīk tēnē ɣen?

Ye tēnen yen lēu bī ɣen lōŋ thīn!

⁵⁰ Cie ɣen ɣa looi kākā ēbēn!’

⁵¹ “Tēril wek nhīim thīn! Wek aacī kuc bāk wēt Nhialic cī piŋ, rin thōŋ wek puōth kek kōc kēc Nhialic gam cīmēn wärkun dīt thēer. Wek aacī kuc bāk wēt cī Wēi Nhialic lēk we cī gam.

⁵² “Le raan kāk Nhialic tīŋ cī wärkuōn dīt puōl ke kēckē nōk? Wärkuōn dīt aacī kōc cī Nhialic tooc nōk, kōc ke cie ya luel lōn raan bī kē wīc Nhialic bī looi, abī bēn. Ku ēmēn yen acāk gaany ku acāk cōl anāk. ⁵³ Aa wek cī lōōŋ Nhialic thōn, lōōŋ kek ke cī atuny nhial thōn wärkuōn dīt. Ku keek aa kēckē ke gam!”

Ithipin acī biōök aleel

⁵⁴ Tēwēn piŋ bāny luk wēl Ithipin, gokē puōth riāak apeidīt ku kackē kethook tēnē ye. ⁵⁵ Ku yen Ithipin ēcī Wēi Nhialic thōŋ guōp, go yenyin wel nhial ku dēei, ku tīŋ riel dīt Nhialic, ku tīŋ Jethu aya ke kääc Nhialic lōōm kōŋ cuēc.

⁵⁶ Go Ithipin bāny luk yōök jalkē tīŋ, “ɣen acī nhial tīŋ ke liep yethok, ku ɣen acī Manh Raan tīŋ ke kääc Nhialic lōōm kōŋ cuēc.”

⁵⁷ Go bāny luk keyīth kum ku reelkē apei. Ku riŋkē Ithipin guōp, ⁵⁸ Ku ɣēthkē aɣeer geeu ku lek biōök aleel agut tē thou yen. Kōc kek ke nāk ye aake cā alēthken nyāŋ riēnythii cōl Thawul ku bī ke lōk tiit. ⁵⁹ Keek aacī Ithipin jāl biōök aleel, ku Ithipin ē ye Nhialic cōl, “Bānydiē Jethu, lor wēikiē!” ⁶⁰ Ithipin ēcī yenhiōl guōt piny ku luel ke cie rōl jot apeidīt, “Nhialic! Duk ke gāk kēreec cīk luōi ɣa!” Wēt kēnē acī luel, ku thou nyin yic. Nāäk cī Ithipin nōk ēcī raan cōl Thawul gam. Ku mony cōl Thawul ē tō thīn. Ku yeen ēcī lōn nēk Ithipin gam.

8

Thawul acī kōc cī gam cōl agum

¹ Aköl nêk Ithipin, yen aköl jœk yen rot bi kœc ke ci wêt Jethu gam Jeruthalem gum apeidit. Kœc ke ci wêt Jethu gam aake ci kat bik rœt thiäi wuöt kœk yiic, wuöt Judia ku Thamaria, ku atuuc Jethu kek aake ci dœnj Jeruthalem kepœc. ² Kœc ke ci wêt Nhialic gam piänden ebên, aa kek ci Ithipin bën la thiœk, ku jœlkê dhiau apei rienke.

³ Ku êci Thawul them bi kœc ci wêt Jethu gam cœl agum, rin yeen ê ye la panê ku panê, ke kuany bëi yiic ebên, ku ê ye kœc ci wêt Jethu gam yœc bei yœöt yiic, rœor ku diäär, ku kuœeth ke bi ke la mac.

Wêt Puœth Yam aci piœœc Thamaria

⁴ Kœc ke ci wêt Jethu gam, ci thiêi wuöt kœk yiic aake ci la cath wuöt yiic ebên, ku piœœckê kœc wêt Nhialic. ⁵ Pilipo êci cath bi la gen Thamaria ku le kœc piœœc thîn wêt Jethu Kritho. ⁶ Kœc ke ci kenhîim aa kuœœt, aake ci kepuœth aa tâau piny ku bik kê lueel Pilipo aa piŋ apath. Keek aaci wêt Pilipo aa piŋ ku tiŋkê kœk jœnj gœi ci aa looi. ⁷ Kœc juœc aaci jakœc aa bën bei kegup ke dhiau apei, ku kœc ci ruai, ku kœc kœk ci ŋœl aaci Pilipo cœl aa puœl. ⁸ Kœya, kœc Thamaria aaci puœth bën miet apeidit.

⁹⁻¹⁰ Ku mony cœl Thaimon ê ciêŋ gen Thamaria, ku yeen êci kœc cœl agœi kœkken ye looi. Yeen êci rot looi ke ye raandit apei, ku kuat kœc ke ciêŋ geeu ebên aake ci kepuœth tâau piny ku piŋkê wœtde. Ku ê cik aa lueel êlä, “Jœnj cœl Riœldit yen aci bën piny cimên Thaimon.” ¹¹ Ku ê yic, Thaimon êci kœc Thamaria cœl agœi tœwäär yen kœkken kê looi jœnj tœ yeguœp, ku kœc aake ye wœtde buœœth yic ku detkê yic. ¹² Nawên la kœc Thamaria wêt Pilipo gam, wêt piœœc yen kœc Wêt Puœth Yam rin bœäny Nhialic, ku rin Jethu Kritho, go rœor ku diäär gam bik rœt cœl aa muœc nhîim. ¹³ Yen Thaimon aya êci wêt Nhialic gam, ku cœl rot amuœc nom, ku jœlkê rœœr tœk kek Pilipo, ku yeen êci bën gœi tœwên tiŋ yen kœkdit jœnj gœi ye Pilipo looi.

¹⁴ Go atuuc Jethu ke tœ Jeruthalem piŋ lœn nadê ke kœc Thamaria aake ci wêt Nhialic yœt tœnê ke. Gokê Pîter ku Joon tooc bik la tœnê ke. ¹⁵ Nawên ci Pîter ku Joon yœt Thamaria, gokê rœœk ku bi Wêi Nhialic lœœny kœc Thamaria gup. ¹⁶ Kœc Thamaria aake ci muœc nhîim rin Jethu Kritho ku Wêi Nhialic ê ŋuœt kêc lœœny kegup. ¹⁷ Go Pîter ku Joon kecin tâau kenhîim go Wêi Nhialic lœœny kegup.

¹⁸ Tœwên ci Thaimon ye tiŋ ke Wêi Nhialic ci lœœny kegup, wên ci Pîter ku Joon, atuuc Jethu, keek dœc, go wïc bi Pîter ku Joon gœm wœœu, ¹⁹ ku jœl ke yœœk, “Yiœkkê yœ riœl kœnê aya, rin na le raan daac, ke Wêi Nhialic lœœny yeguœp.”

²⁰ Go Pîter wêt Thaimon dhuk nom ku lueel, “Aŋuœœn diœt yi ku wœœuku cuet pan mac ebên, rin ê yin ye tak diœt yi yœc miœc Nhialic wœœu. ²¹ Yin acie raan akuœtda ku acin kœn yi mat ke yœ, rin piändu aci la cœk tœnê Nhialic. ²² Dhuœk yipuœu ciœên, ku pœl luoi kœœc, ku rœœk Nhialic ku bi kœœc ye tak cimên ê kœnê pœl piny. ²³ Yen aye tiŋ yiguœp lœn til yin yœ apeidit, ku yiin aci kœœc ye ke looi muœr.”

²⁴ Go Thaimon Pîter ku Joon yœœk. “Rœœkkê tœnê Nhialic rienkiê, ku bi ciœn kœœœc loi rot tœnê yœ kœk cœ lueel yiic.”

²⁵ Tœwên ci Pîter ku Joon kœc Thamaria lœk lœn ye wêt Nhialic ye lœk ke yic, gokê dhuk Jeruthalem. Ku tœwên dhuk kek, aake ye kœc piœœc Wêt Puœth Yam Nhialic ê bëi juœc cik tœœk yiic pan Thamaria.

Pilipo ku bëny wœœu Ithiœpia

²⁶ Atuny Nhialic êci Pilipo lœk êlä, “Guir rot ku kuœny dhœl yic, dhœl jiœl Jeruthalem bi la Gadha.” (Dhœl kœn acie ben tœœk œmên.)* ²⁷ Go Pilipo rot guir ku lœœny dhœl. Ku tœœn, ke yœk raan Ithiœpia, raan ci la Jeruthalem bi Nhialic la door. Ku yen mony kœnê êci roc. Ku ê ye bëny wœœu muk wœœu tiŋ cœl Kandake, tiŋ ye bëny Ithiœpia, ²⁸ ku yen ê dhuk Ithiœpia riœn thel mathiœnj. Tœwên ciœth yen dhœl yic, ee kuen athœr Ithaya raan kœk Nhialic tiŋ. ²⁹ Ku êci Wêi Nhialic lœk Pilipo, “Lœœr ku cath keyi thiœk rot riœn thel mathiœnj.” ³⁰ Go

8:3 Luoi 22:4-5; 26:9-11 * 8:26 Dhœl kœnê acie ben tœœk œmên rin diit liœt thîn.

Pilipo jāl riŋ tēthiääk kek ye ku piŋ ke kuën athör Ithaya yic. Go jal thiëc, “Ye deet yic yen kë kuen?”

³¹ Go bëny tōöu wëeu dhuk nhom, “Ba jal deet yic kädë, ke cïn raan cie tēt yic ya?” Ku yōök Pilipo bī la nhial riäi yic, bī cath kek ye. ³² Kënë yen kuen athör thæer wël Nhialic yic akīn,

“Yen ee cīt amäl thel ku bī la teem röl, acīt manh amääl cie dhiau tē teem nhiēmde wei, ee cïn wēt ye lueel.

³³ Yeen ee cī rac guöp, ku kōc aake cīi kuc bīk yienyde cīi gam.

Acīn raan mīthken bī dōŋ bī lōk lueel,

bī käreç riëc akölë lōk a lueel, rin cīi piërde pinynhom guo cōl athök.”

³⁴ Ku jōl bëny tōöu wëeu Pilipo yōök, “Lëk ya, Ithaya jīem rin ŋa, jīem rienke aye rin raandä?” ³⁵ Go Pilipo jal jam, ku jōk jamde këthiōök awën cī bëny tōöu wëeu kuen athör thæer wël Nhialic yic. Ku jōl lëk Wël Puoth Yam rin Jethu. ³⁶ Tëwën cieth kek dhöl yic, ke yet tē tōu pīu thīn, go bëny tōöu wëeu Pilipo jal thiëc, “Pīu akīk, yeŋö bā pëen ke ya cī muoç nhom?”

³⁷⁻³⁸ Bëny tōöu wëeu pan Ithiopia acī raan kuath riäi yōök bī riäi cōl akäac, ku jōl Pilipo ku bëny wëeu la piny ku lek pīu yiic, ku muoç Pilipo bëny wëeu Ithiopia nhom. ³⁹ Nawën cīk jāl bën bei pīu yiic, go Wëi Nhialic Pilipo diër piny. Ku bëny tōöu wëeu akëc Pilipo ben tiŋ, go lööny dhöl ke dhuk panden, ku yeen ë mit puöu apeī. ⁴⁰ Pilipo acī rot yök ke cī yet gen cōl Adhotuth, ku ler ku piöoc kōc Wël Puoth Nhialic gæth yiic ëbën, gut tē yet yen gen cōl Cetharia.

9

Thawul acī wēt Jethu gam

(Luoi 22:6-16; 26:12-18)

¹⁻² Thawul acī la tueŋ ke riëc ye yen kōc buoθ Bëny riäac lōn nëk yen ke. Ee cī la tënë raandit kāk Nhialic, ku bī ye la yiëk athöör tënë bëny akut yanh Itharel rëer gen Damathkuth, ku aye athörkäl lëk kōc Itharel tō Damathkuth, lōn na la Thawul kōc cī wēt Jethu gam yök, diäär ku röör, ke bī dōm, ku kuæth ke Jeruthalem.

³ Tëwën cieth Thawul dhöl yic ke la Damathkuth, ku wën cī yen jal thiök kek geu, ke kam thiin wën ke tiŋ mac la biliny nhial, ku yer piny ëbën yelööm. ⁴ Ku wīik piny ku piŋ raan röl ke jam ku lëk ye, “Thawul, Thawul! Ye rin ŋö cōl yīn ya agum?”

⁵ Go Thawul thiëc ëlä, “Ee yīn ŋa Bëny?” Go röl wën cī piŋ dhuök ye, “Ee yeŋ Jethu, yeŋ raan jör. ⁶ Ku yīin jōt rot ëmën ku lōr geeu, ku yīn abī lëk kë ba dhiel looi.”

⁷ Röör ke cath kek Thawul aake cī kōoc, ke bit, ku keek ë cïn raan cīk tiŋ, ku aake cī röl raan jam piŋ. ⁸ Go Thawul rot jōt, nawën liep yenyin, ke cie piny ye tiŋ. Go kōc ke cath kek ye dōm cin ku thelkë, ke la Damathkuth. ⁹ Ku jōl rëer nīn kadiäk ke cie daai, ku yeen ë nīnkä yiic kadiäk ëcie dek pīu ku ëcie mīth.

¹⁰ Raan cōl Ananiath cī wēt Nhialic gam ë rëer Damathkuth. Ku ë la kën cī rot nyuōth ye, ku ë ye tēn cī Nhialic ye cōl thīn, “Ananiath.” Go Ananiath gam ku bëer, “Yeŋ akīn Bëny.”

¹¹⁻¹² Go Bëny lëk ye, “Jōt rot, ba la dhöl cōl, ‘Dhöl la cök,’ ku na yeet pan raan cōl Judath ke yī thiëc raan cōl Thawul, raan wun Tarthuth. Yen Thawul arōök, ku yeen ala kë cī rot nyuōth ye lōn cī yen ke raan kāk Nhialic cōl Ananiath tiŋ ke bö yōt, bī ye bën dōc, rin bī yen ke piny ben tiŋ.”

¹³ Go Ananiath bëer, “Bëny, kōc juëc aacä lëk käreç apeī ye raan kënë luoi kōc cī wētdu gam tō Jeruthalem. ¹⁴ Ku yeen acī bën Damathkuth tënë, ke cī raandit kāk Nhialic yiëk riël, ku bī kōc yī door bën dōm.”

¹⁵ Go Nhialic lëk Ananiath, “Lōr yen aca lōc, ku bī ya aluaŋdië. Yen abī ya cōl aŋic kōc cie kōc Itharel, ku jōl aa bënydīt pinynhom ëbën, ku jōl aa kōc Itharel. ¹⁶ Ku aba nyuōth ye, yen yeŋ, yen tē bī yen guum thīn wēt dië.”

¹⁷ Go Ananiath lööny dhöl ku ler yön wën rëer Thawul thïn, ku jöl döc. Ku yөөk Ananiath ëlä, “Yin wämääth Thawul, Jethu yen Wën Nhialic nhom, yen cï rot nyuöth yï dhöl yic wäär bïi yin acä tooc. Acä tooc, ku ba yï bën döc ku ba ben daai, ku bï Wëi Nhialic lööny yïguöp.” ¹⁸ Kaam wën, ke kacit kuerc rëc lööny piny Thawul nyin ku ben piny tiñ. Ku jöt rot bï köcc ku cöl rot amuoc nhom, ¹⁹ nawën cï jäl mïth, ke ben riel yök. Thawul acï jäl rëer nin lik Damathkuth kek kəc cï gam.

Thawul acï kəc piöcc Damathkuth

²⁰ Nawën ke la tën amat kəc Itharel ku jiem rin Jethu. Ee cï kəc aa lëk ëlä, “Jethu ë ye Wën Nhialic.”

²¹ Kəc ke cï wët lueel Thawul piñ aaci bën gäi, ku yekë röt thiëc kamken, “Cie yen mony kënë wäär tö Jeruthalem, yen kəc cï wët Jethu gam nök? Ku cie yen bïi yen tënë ëmën, bï kəc cï wët Jethu gam bën döm ku kuerc ke tënë raandit käk Nhialic?”

²² Ku yen Thawul ëci riel piöcc yic apeidit, rin käk ke ye lueel, aaye nyuöth lön nadë ke Jethu yen ë raan bï Nhialic tooc bï kəc bën luök, aake ye yith kəc rac nhïim, ku ë cïn kën ye kəc Itharel tö Damathkuth ben bëer.

²³ Nawën cï nin juëc thök, ke kəc Itharel kuut kenhiim ku jölkë të bï kek Thawul näk thïn cät. ²⁴ Ku yen Thawul ëci bën lëk kë cï kəc Itharel mat yic, kë bik luoi ye. Aake cï dhöl la ayeer kal geuu yic bën aa tiit thook aköl ku wëer, rin na tëek thïn ke näk. ²⁵ Nayon akäl tök ke tëeu kacken ye buöth alom yic, ku luëñkë tëyör pany köu, ku jölkë luaac piny ë wiën.

Thawul acï dhuk Jeruthalem

²⁶ Thawul acï bën dhuk Jeruthalem ku them bï rot mat akut yic, akut abiöth. Ku akëc kəc ke cï wët Jethu gam, gam lön cï Thawul rot wel ku bï ya raanden, ku keek aake ye riöcc ë ye. ²⁷ Go Barnaba döm cin ku yëth tënë atuuc Jethu. Ku jöl tët yic atuuc Jethu yen të cï Thawul Jethu tiñ thïn dhöl yic ke la Damathkuth, ku lön cï Jethu jam tënë ye. Ku yeen aya ëci tët yic atuuc Jethu, yen të cï Thawul kəc piöcc thïn ke cï riöc Damathkuth rin Jethu. ²⁸ Ku këya Thawul acï bën rëer ke ke. Ku jöl a cath gen Jeruthalem yic ke piöcc kəc rin Jethu ke cie nyin ye riöcc. ²⁹ Yeen aya acï ya jam ku teer wël kek kəc Itharel jam thon Girik, ku ëci köckä duër bën nök. ³⁰ Nawën le kəc akuötde yök lön wic ye bï nök, gokë nyaai ku yëthkë të cöl Cetharia ku jölkë la tuoc TARTHUTH.

³¹ Ku tëen, yen ë të cï kəc cï wët Nhialic gam nhïim bën lääu, ku rëerkë ke cïn riöcc gëeth yiic ëbën, Judia, ku Galilia ku jöl a Thamaria. Akut kəc ke cï wët Nhialic gam ëci yeyic juak, ku ëci dit rin ye Wëi Nhialic ke kony, rin ë kek rëer ke thek bëny Jethu.

Piter acï la Lida ku Jopa

³² Piter acï bëei juëc tëek yiic, na ye yon akäl tök ke la kəc cï wët Nhialic gam ciëñ pan cöl Lida neem. ³³ Go Piter mony cöl Ainieth yök Lida, ku yen mony kënë akëc cath run kabët rin cï yen ruai. ³⁴ Go Piter lëk Ainieth ëlä, “Ainieth, Jethu Kritho acï cöl apuol. Jöt rot ku löm biöñdu.” Go Ainieth rot jöt nyin yic. ³⁵ Go kəc ke ciëñ Lida ku Caron Ainieth tiñ ke cath, gokë wët bëny Jethu gam.

³⁶ Ku tiñ cöl Tabitha cï gam ë ciëñ Jopa. (Ku rienke yen tiñ kën thon Girik ë cöl Dorkath, ku wëtde yic, “Ee löcc.”) Ku ë ye käpath looi ku kony kəc ñöñ. ³⁷ Ke tëen ëci tuany nawën ke thou. Go guäpde lök ku töu yön nhial. ³⁸ Pan cöl Jopa ëci mec apeï ke Lida. Nawën piñ kəc akut cï wët Jethu gam lön rëer Piter Lida, gokë kəc karou tooc bik la lëk ye ëlä, “Lac bën tënë yo.” ³⁹ Go Piter rot jal guiir ku lööny dhöl kek röör awën karou. Nawën le Jopa, ke yëth yön nhial. Ku guöp ëci diäär lëer gööm piny ke dhiau. Ku yekë alëth cï kəc yen Tabitha yon piir yen jäl aa nyuöth Piter. ⁴⁰ Go Piter kəc cöl ala ayeer yööt, ku jöl yenhiäl guöt piny bï röök, ku wël yenhom guöp raan ku lueel, “Tabitha, jöt rot!” Go Tabitha ye nyin jäl liep. Nawën tiñ Piter go yeköu jöt piiny. ⁴¹ Go Piter döm kök ku kony bï rot jöt. Ku jöl Piter kəc akut cï wët Jethu gam cöl, ku jöl aa diäär lëer, ku jöl ke nyuöth Tabitha ke cï piir. ⁴² Thon cï Piter Tabitha cöl aben piir acï jäl thiëi Jopa yic ëbën. Ku tëen

koc juéc aaci wët bëny Jethu bën gam. ⁴³ Ku jol Pïter cej nin juéc pan raan biök duny cöl Thaimon.

10

Kornelio aci Pïter caal paande

¹ Mony cöl Kornelio ë tö gen Cetharia. Ku yen ë ye bëny mac apuruk buəət, “Ke ye cöl apuruuk Italia.” ² Ku yeen ë ye raan path riöc Nhialic. Yeen ku kacke aake ye Nhialic door. Ee ye koc Itharel nõj nyin kony, ku ë ye lac rööc tənë Nhialic.

³ Nayon akäl tök, töj aköl, ke kädäj bö kécit nyuöth, ku tij atuny nhial ke bö ku lueel tənë ye, “Kornelio!”

⁴ Go Kornelio atuny nhial döt ke cï riöc ku lueel, “Ye kënë nõ Bëny?” Go atuny nhial dhuök ye, “Nhialic aci rööku piñ, ku aci kuəony ye looi tənë koc nõj nyin tij aya. Ku awic bi ke dhuk nhiim. ⁵ Tuəc koc Jopa emën bik mony cöl Thaimon Pïter la cöl. ⁶ Yeen arëer pan raan duny biök cöl Thaimon, wär nhom.” ⁷ Tëwën cï atuny nhial awën luel ë wëlkä jäl, ke Kornelio cöl koc karou ken lui baai, ku cöl apurukden tiit baai ë Nhialic door, ⁸ ku lëk ke wët cï atuny nhial lueel, ku tooc ke Jopa.

⁹ Nayon aköl dëet, ke röör awën ntot dhöl yic, ke cï thiök kek Jopa, ke Pïter la yön nhial thok təcit aköl ciel yic bi la rööc. ¹⁰ Ku jol cök nöc, ku wic bi mith. Tëwën guir mieth ke kécit nyuöth loi rot tənë ye, ¹¹ ku tij nhial ke cï rot liep, ku luəc kädäj rot piny, kediit la tējēi, la guök kañuan, ¹² la yic kuat lääi ebën, ku käk wuc keyöth piiny ku diet pär nhial. ¹³ Ku piñ röl ke lëk ye, “Jot rot Pïter, näk lēi ku cuet.”

¹⁴ Go Pïter lueel, “Acie tēde Bëny! Yen akēc kañ mith käk cie cam cīt kākä.”

¹⁵ Go röl ben jam tənë ye, “Duk tak lon le yen ke cï path bi cam tē cï Nhialic ye lueel ka path.” ¹⁶ Kënë aci röl awën ber yic arak diäk, nawën ke wiën mit, ku dhuk nhial.

¹⁷ Ku gēi Pïter kē wic Nhialic bi lëk ye ë nyuöth kënë yic. Ku ë kaam awën ke koc cï Kornelio tooc aaci tē rēer pan Thaimon thin njic, ka kääc yöl thok. ¹⁸ Ku cöotkē ku thiäckē, “Le jäl tö baai tēn cöl Thaimon Pïter?”

¹⁹ Tëwën ntot wic Pïter ye bi nyuöth deet yic, ke lëk Wēi Nhialic ye, “Pïter, piēj yiyic, ala koc kadiäk cï bën wic yi. ²⁰ Guir rot ku lör piny, ku duk wët cieth kek yōj yic ba cīi la ke ke, ee yen acöl ke aabö.” ²¹ Go Pïter la piny ku lëk ke, “Ee yen raan wiäckē. Yenö bi wek?”

²² Gokē bēer, “Yok aaci bëny apuruuk Kornelio tooc. Yeen ë raan path Nhialic door, ku yeen atheek koc Itharel ebën. Aci atuny Nhialic lëk ye bi yi caal paande, rin bi yen wët ba la lëk ye piñ.” ²³ Go Pïter ke cöl, “Bäk nienkē ë wēer kënë.”

Nawën bak piny ke Pïter jiël ke ke, ku cath koc kök cï gam Jopa kek ye aya. ²⁴ Na aköl dëet ke yet Cetharia tē tiit Kornelio ye thin, kek kacke ku mähken cï cöl. ²⁵ Tëwën dööt Pïter baai, ke lor Kornelio ku gut yenhial piny yenhom. ²⁶ Go Pïter cöl ajot rot bi köc ku lueel, “Yen guöp, yen ë raan ë path.” ²⁷ Ku jol Pïter jam kek Kornelio agut tē yeet kek yöt, ku yök koc juéc ke cï kenhim mat, ²⁸ ku lueel tənë ke, “Anjäckē lon löndan Itharel ë raan pēen bi cīi la bēi kuat dēt yiic, ku cīi mēt ke ke. Ku aci Nhialic nyuöth ya lon acin raan luəl ka la guöp käre. ²⁹ Kēya, wën cï yin ya tuöc, yen aci bën ke cin diu, ku awiēc ba njic aya, yenö tuc yin ya.”

³⁰ Go Kornelio lueel, “Wäär nin kadiäk cök yen ya rööc yööt ë tēn, təcit mēnē täänj aköl, kaam wën ke raan cej alēth yer apei bö ku kēc yanhom, ³¹ ku lueel, ‘Kornelio! Nhialic aci rööku piñ, ku aci kuəony ye looi tənë koc nõj nyin tij. ³² Tuəc raan Jopa bi mony cöl Thaimon Pïter la cöl. Yeen arëer pan raan duny biök cöl Thaimon tö wär nhom.’ ³³ Guo yi tuöc nyin yic. Ku yin aci kēpath looi ba bën. Emën, yok aa rēer tēn ebën yo dēi Nhialic, buk kē cï Nhialic lëk yi ba lueel, piñ.”

Löj Pïter

³⁴ Go Pïter jäl jam elä, “Aca deet yic emën lon ë yic, Nhialic acie koc ë poc yiic. ³⁵ Kuat raan ye door ku looi kēpath, aye gam. Acin kēde kek kuat. ³⁶ Yin anjic wët cï lëk koc

Itharel, Wēt Puoṯh Yam cī Jethu Bēny mac kōc ēbēn bēi bi kōc dōōr ke Nhialic. ³⁷ Yin aṅic kākdiṯ cī rōt looi pan Itharel ēbēn, jōok wun Galilia, lōk wēi wāār ye Joon lēk kōc cōk ciēēn. ³⁸ Yin aṅic Jethu raan Nadharet, raan cī Nhialic lōc ku cōl Wēike abō tēnē ye ku gēm riel. Jethu ē ye la yōn juēc yiic, ku looi kāpath tēnē kōc. Ku kony kōc la gup jakrec. ³⁹ Yok aacī kājuēc cī looi gen Jeruthalem ku pan Itharel ēbēn tiṅ, ayī kē cī ye piāāt tim cī rīiu kōu bī nōk. ⁴⁰ Ku ben Nhialic cōl apīr ku jōt bei piiny raṅ yic akōl ye nīn diāk, ku cōl anyuth rot ḡo. ⁴¹ Ku acie kōc ēbēn aa ḡook kōc ḡok cī Nhialic lōc buk ḡic. Yok aacī mīth ku dēkku kek ye wāār jōn rotde cōk ciēēn. ⁴² Ku lēk ḡo buk wētde lēk kōc, ku luelku lōn ē yen acī Nhialic lōc bī luk looi tēnē raan ēbēn, kōc pīr ku kōc cī thou. ⁴³ Kōc ēbēn, kōc kāk Nhialic tiṅ aacī jam rienke, ku luelkē na gam raan wēt Jethu, ke Nhialic apēl kāracke piny rienke.”

Kōc cie kōc Itharel aacī Wēi Nhialic lōōny kegup

⁴⁴ Tēwēn ḡot jīeem Pīter, ke Wēi Nhialic lōōny kōc awēn piṅ gup. ⁴⁵ Ku kōc Itharel wāār bō Jopa kek Pīter aake cī gāi, rin cī kek Nhialic tiṅ ke cī miōcde gām kōc kuat dēt cie kōc Itharel aya. ⁴⁶ Rin aa cīk tiṅ ke jam thok kōk, ku luelkē, “Nhialic adit.” Go Pīter jam, ⁴⁷ “Kōckā aacī Wēi Nhialic bēn tēnē ke cimēnda aya. Nadē, le raan bī ke pēēn bī ke cīi muōc nhīim?” ⁴⁸ Ku cōl ke aa muōc nhīim rin Jethu Krītho. Ku lēk Kornelio Pīter bī rēēr ke ke nīn lik.

11

Pīter acā akut Jeruthalem lēk kē cī looi

¹ Atuu Jethu ku kōc kōk cī gam pan Judia yic ēbēn, ee cīk piṅ lōn nadē ke kōc cie kōc Itharel aake cī wēt Nhialic ḡet tēnē ke. ² Tēwēn cī Pīter ḡet Jeruthalem, go kōc ke wīc ye ku bī kōc cie kuat Itharel aa ḡoot ye jāām ḡoṗ ēlā, ³ “Yīn yī ye jāl pan kōc cie ḡoot, ku yīn yī ye rōm ke ke!” ⁴ Go Pīter ke tēt kēriēēc ēbēn cī rot looi, ⁵ “Wāār ē la kēn ca tiṅ ke ḡa rōōk gen Jopa. Ee la kēdiit la tēḡēi, la ḡoōk kaṅuan, ca tiṅ ke luēc piny nhial, ku tēēu piny ḡalōōm. ⁶ Ku jāl luit yic, ḡuō lāāi baai ku lāāi roor ku jōl aa lāāi wuc keyiic, ku diet roor tiṅ thīn. ⁷ Ku piēṅ rōl ke ye lēk ḡa, ‘Jōt rot Pīter, nāk lāāi ku cuet!’ ⁸ ḡuō lueel, ‘Acie yic, Bēny! Acīn mīth rec ca kaṅ cam cīt kākā.’ ⁹ ḡuō rōl ben piṅ nhial. ‘Duk tak lōn le yen kē cīi path bī cam tē cī Nhialic ye lueel ka path.’ ¹⁰ Kēnē acī rot looi arak diāk, ku jōl kēdiit la tēḡēi la ḡoōk kaṅuan awēn tō lāāi thīn, miit ku dhuk nhial. ¹¹ Kaam thiin awēn ke rōōr kadiāk cī tuōc ḡa tē cōl Cetharia ḡēēt pan awēn rēēr ḡen thīn. ¹² Ku ēcī Wēi Nhialic lēk ḡa, ba nhom cīi thiek ba cath ke ke. Ku jōl kōckā kadātem akutdan kōc cī gam yic ḡa ruac, jāl Jopa agut Cetharia, ku lok pan Kornelio. ¹³ Ku lēk Kornelio ḡo lōn cī yen atuny nhial tiṅ ke kāāc yenhom ḡōnde ku lēk ye, ‘Tuōc raan Jopa tēnē mony cōl Thaimon Pīter bī bēn. ¹⁴ Yen abī lēk wēl bī yīn ku miēthku cōl apoth kērac yic.’ ¹⁵ Nawēn jaam, ke Wēi Nhialic lōōny kegup cimēn ḡon tueṅ kōṅ yen lōōny ḡogup. ¹⁶ Ku jāl kēnē cī Bēny Jethu lueel ḡon tak, ‘Joon ē ye kōc muōc nhīim ē piū, ku wek aabī muōc nhīim Wēi Nhialic.’ ¹⁷ Acie kē lēu bī baai dhōl lōn cī Nhialic kēnē yen cī yiēk ḡo, yiēk kōc cie kōc Itharel aya, ku ē yīk ḡo wēt cī ḡok wēt Bēny Jethu gam, ke ḡen ya ḡa, ba them ba Nhialic ḡēl nhom!”

¹⁸ Nawēn piṅkē wēl cī Pīter lueel, ḡokē cī ben jāām ḡoṗ ku leckē Nhialic ēlā, “Kēn yen ē wīc Nhialic aya, ku bī kōc cie kōc Itharel kārec yekē looi puōl, ku bik met pīr akōlriēēc ēbēn yic!”

Kōc cī gam pan cōl Antiōk

¹⁹ Kōc ke cī gam aake cī wēer rin cī kek riōōc lōn nēk ke cimēn wāār cī Ithipin nōk. Kōc kōk ke yiic aacī ḡet pan cōl Ponicia ku Thaipruth ku Antiōk. Ku keek aake ye kōc Itharel kepēc kek aake ye lēk wēt yam Jethu. ²⁰ Ku kōc kōk ke cī gam, ku aake ye kōc pan Thaipruth ku Thirene, aake cī la Antiōk ku lek Wēt Puoṯh Yam lēk kōc cie kōc Itharel aya. Aa cīk aa lēk thoṅ puoṯh yam rin Bēny Jethu. ²¹ Aake cī Nhialic yiēk riel. Go kōc juēc gam ku yekē Nhialic door.

²² Thoŋ cī kōc cie kōc Itharel gam Antiök acī yet tēnē kōc cī gam Jeruthalem. Gokē Barnaba tuōc Antiök. ²³ Wēn cī yen yet ku tiŋ tē cī Nhialic kōc Antiök daac thiin, ke jōl puōu miēt ku jiēm kenhiim ku bik aa kōc path yer puōth, nhiar Nhialic piānden ēbēn. ²⁴ Barnaba ē ye raan path cī Nhialic gam piānde ēbēn, ku ē la guōp Wēi Nhialic. Kōc juēc aacī wēt Bēny bēn gam.

²⁵ Ku jōl Barnaba jāl ku ler pan cōl Tarthuth ku bī Thawul la wīc. ²⁶ Nawēn le yōk, gokē bēn Antiök. Ku jōlkē rēēr Antiök ē ruōōn, ku keek aake ye rōm kek kōc cī gam, ku aacī akut dīt apei bēn piōōc. Antiök yen ē tēn kōŋ kōc cī gam aa cōl thiin ka Krīthiaan.

Barnaba ku Thawul aacī tuōc Jeruthalem

²⁷ Ruōōn yen rēēr Barnaba kek Thawul Antiök, yen ē tēn jiēl kōc kōk kāk Nhialic tiŋ Jeruthalem ku lek Antiök. ²⁸ Raan tōk ke yiic cōl Agabuth ēcī Wēi Nhialic yiēk riel, ku bī lēk kōc lōn le yen cōŋdīt bī bēn pinynhom ēbēn. (Cōŋ kēnē acī bēn bēn ŋon ye Klaudiōth bēnyŋaknhom.) ²⁹ Ku abiōth aacī raan tōk keyiic ēbēn la kēnē cī ya tuōc wāmāthaken cī gam ciēŋ wun Judia. ³⁰ Ku keek aacī wēū kuōōt yiic, ku jōlkē Barnaba ku Thawul tooc bik ke yāth tēnē kōcdīt akut kōc cī gam.

12

Kōc cī gam aacī ŋuōt ke gum apei

¹ Ē runkā cōk ēcī baai kōōl agut Judia, go bēny Judia cōl Yērot Agrīpa kōc abēk kōc cī gam yiic cōl abar. ² Yeen acī mēnh Joon cōl Jemith cōl atōk yeth pal. ³ Na le tiŋ ke kōc Itharel mit puōth kē cī looi, go Pīter cōl adōm ku mac, (yen kēnē ē loi rot ŋon ciem Yan Ayum cīn yic luōu.) ⁴ Nawēn cī Pīter dōm ku mac, ke thōn akuut apuruuk kaŋuan bik aa tiit. Ku akuōt tōk ē la yic kōc kaŋuan. Ee cī Yērot Agrīpa tak ku bī Pīter yāth luk yic akōl Yan Ayum cīn yic luōu cōk ciēn. ⁵ Ku Pīter acī jāl rēēr mēc yic. Ku kōc cī gam aake ye rōōk rienke apei tēnē Nhialic.

Atuny Nhialic acī Pīter luōny bei ŋon mēc

⁶ Wēēr yen bī Yērot Agrīpa ye cōl abiī luk yic rial, Pīter ē nin kam apuruuk karou ke tit ye. Ee cī rek cīn arēk karou, ku ŋon mēc ē tit thok apuruuk kek ke lui akōlē. ⁷ Tēwēn nyin yic ka atuny Nhialic bō ku kēēc yōt thok ku mer yōt yic. Ku mēŋ Pīter kēt ku puōōc bī rot jōt ku lēk ye, “Lōc rot jōt! Ku ban yīkōu!” Nyin yic, ke luōŋ awēn cī ye rek lōōny wei yecin. ⁸ Ku lueel atuny nhial, “Dut yīyic ku ruōk warku.” Go Pīter yeyic duut ku ruk war, ku lēk atuny nhial ye, “Paat alanhdu yīkōu ku buōth ŋa.” ⁹ Go Pīter jāl biaath cōk aŋeer, Pīter ē kēc kēn loi rot deet yic, lōn nadē ke kē looi atuny nhial ē yic. Ēcī tak ciēt ye nyuōth. ¹⁰ Keek aacī jal tēk akuōt tōk lōōm, akut apuruuk ke tit, ku benkē rēēt akut dēt ye kek rou lōōm ku jōlkē yet kal thok, kal ye gur thok wēēth cī yethok wēl geeu. Go kal yethok ŋaany ē rot ku lek aŋeer. Keek aacī jāl la ke cath dhēl yic, nawēn ka atuny nhial mār.

¹¹ Ku jōl Pīter kē lui rot ye deet yic ku lueel, “Ēmēn aca jal ŋic lōn ye yen yic kēnē awēn ya tiŋ kēcīt nyuōth! Nhialic acā tuōc atuōnyde bā bēn kuōny bei Yērot Agrīpa cin, ku jōl aa kāk ke ye kōc Itharel tiŋ ke bik luōi ŋa.”

¹² Nawēn ŋic lōn rēēr yen tērac, go la pan Maria man Joon Marko. Ku kōc juēc aake cī kenhiim kut thiin ē ke rōōk. ¹³ Ku jōl Pīter yōt tōŋ thok aŋeer, go nyan aluaak lui baai cōl Roda la bī raan yōt gut thok la tiŋ. ¹⁴ Ku ēcī Pīter ŋic rōl, go puōu miēt apei, ku go guō kat ke kēc yōt liep thok, ku le lēk kōc lōn yen ke Pīter yen akāac aŋeer. ¹⁵ Go kōc awēn rēēr yōt lēk ye, “Yīn acī muōl!” Go lēk ke lōn ē yic yen acī lēk ke. Gokē lueel, “Ka atiēmde yen acī bēn.”

¹⁶ Ku la Pīter tueŋ ke tōŋ yōt thok, gokē yōt ŋaany thok. Gokē tiŋ ku gēikē. ¹⁷ Go Pīter lēk ke bik biēt, ku jōl tēt yic ke yen tē cī Nhialic ye bēēi bei thiin yōōt ē mēc yic ku lēk ke, “Lēkkē Jemith ku wāmāthkuan kōk yen kē cī rot looi.” Ku jiēl bī la tēdēt. ¹⁸ Na la piny bak, go apuruuk ke tit nhīim la cōt, ku yekē rōt thiēc kamken, “Yēŋō cī rot looi tēnē

Pieter?” ¹⁹ Go Yërot Agrîpa apuruuk yöök bik yööp. Ku akëc kë bën yök. Go apuruuk cöl adet thook, ku lëk kəc kəc nök bi ke nök. Tëwën cî ë kënë rot looi go Yërot Agrîpa jäl Judia, ku ben la ceŋ Cetharia.

Antipäth Yërot aci thou

²⁰ Nawën cî Yërot Agrîpa puöu riääk tënë bäny Tire ku Thidon, gokë la ke ya akut bik la tiŋ. Ku ë cik kaŋ lëk Blatuth raan käk pan bëny tiit bi wëtden gam. Ku jolkë la tënë Yërot Agrîpa ku thiëckë bi döör ke ke, rin keek aake ye miith yök wun yen mec Yërot Agrîpa.

²¹ Naŋon aköl yen cî Yërot Agrîpa lueel bi yen mat ke ke, go ruk alëthken bäany ku nyuuc thönyde nhom ku jiem ke kəc. ²² Ku jol kəc duöot aa looi ëlä, “Acie raan yen jam, Aciëk.” ²³ Ee tēēn, Yërot Agrîpa aci atuny Nhialic bën cöl atuany, rin cî yen rot looi bi a yen ye door ku cie Nhialic yen ye door. Nawën ke cuet kām tō yeyäc yic, ku thou.

²⁴ Wët Nhialic aci bën la tueŋ ku kəc juëc aaci bën gam.

²⁵ Ku Barnaba kek Thawul aaci luoiden bën thöl, ku dhukkë Jeruthalem ke cath kek Joon Marko.

13

Barnaba ku Thawul aaci löc ku toc ke

¹ Kəc ke cî gam Antiök aake la yiic kəc ke ye käk Nhialic tiŋ, ku jol aa kəc ë kəc cî gam piöoc, ku keek aake ye yi Barnaba ku Thaimon. (Raan col) ku Lukiöth (raan pan Thirene) ku Maneen (ku yen ë ye mëthë bëny col Antipäth Yërot) ku Thawul. ² Tëwën ye kek röök thîn tënë Bänyda, ku yekë miith theek ke ye dhël dët döör kek Nhialic, go Wëi Nhialic lëk ke ëlä, “Pälkë Barnaba ku Thawul ku bik luoi ca löc ke aa looi.”

³ Ku jol kəc cî gam miëth aa theek ku röökkë ku jolkë Barnaba ku Thawul döoc ku jolkë ke cöl ajiël bik luoi cî Nhialic löc ke la luoi Nhialic.

Barnaba ku Thawul aaci keny Thaipruth

⁴ Barnaba ku Thawul aake cî Wëi Nhialic tooc bik la gen cöl Theleukia ku lek teem köu riäi ku lek gen tō gool nhom wär ciel yic cöl Thaipruth. ⁵ Na lek yet gen dët cöl Thalamith, gokë kəc aa piöoc wët Nhialic tēn amat kəc Itharel. Ku Joon Marko ë cath ke ke rin bi keek aa kony luoi.

⁶ Keek aaci cath ku temkë Thaipruth köu, ku lek gen Papoth yen le kek raan dët tiët cöl Bar-Jethu ke ye raan Itharel, yök thîn. Ku ëcî rot a nyuöoth ciët ye raan kəc lëk wët Nhialic. ⁷ Yen Bar-Jethu ë ye mëthë bënydit cöl Therjiuth Pauluth, bëny wun tō gool nhom wär ciel yic. Ku yeen ë ye raan pel nyin apei. Bëny ëcî Barnaba kek Thawul tuoc ku bik bën tënë ye, rin ë wïc bi piöoc wët Nhialic. ⁸ Ku yen luoiden bi kek bëny piöoc ëcî tiët Elimath (aa kek rienke thoŋ Girik) duër rac, rin cî yen ye them bi bëny rac nhom bi wët Nhialic cii gam. ⁹ Ke Thawul, ku aŋic aya lon cöl ye Paulo, ëcî Wëi Nhialic la yeguöp, go tiët tiŋ ku döt apei, ¹⁰ ku lëk ye, “Yin mänh jöŋrac. Yin raan la ater kek kápath ëbën. Yin athiän guöp käreec, ku aye them akölaköl ba yith Nhialic wel bik aa lueth! ¹¹ Yin abii Nhialic jak guöp ëmën. Yin abi cöer ku yin abi nin nök ke yi cii piny ben tiŋ.” Nyin yic Elimath, ëcî kën macär guo paat nyin piny, ku jol cath ke wïc raan bi ye döm cin bi thel. ¹² Nawën tiŋ bënydit kë cî rot looi, go wët Nhialic gam rin yeen ëcî gäi apeidit käk cî ke ye piöoc wët Nhialic.

Barnaba ku Paulo aaci la Antiök tō Pithidia

¹³ Paulo ku jol aa kocken cath kek ye aaci wär teem riäi ke jiël Papoth ku lek Perga, wun cöl Pampilia. Tëwën, Joon Marko aci bën puök ke ke ku dhuk Jeruthalem. ¹⁴ Ku ben kë jäl Perga ku yeetkë Antiök tō wun cöl Pithidia. Nawën aköl löŋ, aköl cii kəc ë luui, go Barnaba ku Paulo la tēn amat ku nyuuckë thîn. ¹⁵ Nawën cî lööŋ Mothith, ku jol aa wël kəc käk Nhialic tiŋ kween, go bäny tēn amat wët lëk Barnaba ku Paulo ëlä, “Wämäthakua wek aa wicku bäk kəc jääm nhiim, tē le yen wët bi ke riæl puöth bäk lëk ke.” ¹⁶ Go Paulo rot jot, ku nyooth yecin bi kəc biet. Ku jol jam ëlä, “Wek mëthkië pan Itharel, ku jol aa kəc cie kəc Itharel Nhialic door, piënkë wëtdië. ¹⁷ Nhialic kəc Itharel ëcî wärkuan dit löc

ku looi ke ke ye kuatdit ril tör tēwäär ciēḡ kek ke ye alēi wun cəl Ijip. Keek aake cī Nhialic bēēi bei Ijip rielde. ¹⁸ Ku acī kārec yekē luoi ye guum roor rušōn thiārḡuan. ¹⁹ Ku Nhialic acī wuōt kadhorou cuḡp wei pan Kanaan. Ku looi kacke bī aa kek la piny, ²⁰ tēcīt run buōt kaḡuan ku thiārḡhiēc.

“Wēn cī kēn rot looi, go Nhialic ke yiēk kōc mac ke agut tē tul raan kāk Nhialic tiḡ cəl Thamuel. ²¹ Nawēn thiēckē Nhialic bī ke yiēk bēnyḡaknhom, go Nhialic ke yiēk Thawul raan many Kīc, kuat Benjamin yic, ku bī ya bēny rušōn thiārḡuan.

²² “Nawēn cī Thawul nyaai bāāny yic, go Nhialic Debit looi ke ye bēnyḡaknhomden. Ku kēn cī Nhialic lueel rienke akīn, ‘Aca yōk lōn Debit, wēn Jethe yen ē raan yen wiēc. Ku ē yen raan bī kāk wiēcēkē bīk rōt looi, aa looi.’

²³ “Ē ye Jethu raan kuat Debit, yen cī Nhialic looi ke ye raan bī kōc Itharel luōk, tēcīt tē cī yen ye lueel thīn wāār. ²⁴ Wāār kēc Jethu luōide jōok, ke Joon ēcī kōc Itharel kaḡ lēk wēt Nhialic. Ku ye ke yōōk bīk muōl luoi kārec, ku cōlkē rōt aa muōc nhīim piū. ²⁵ Na wāār cī luoi Joon thiōk kek thōk, go kōc thiēc ēlā, ‘Yakē tak ya ḡa? Acie ḡen raan tietkē. Raan tietkē abī lōk bēn ḡacōk. Ku acie ḡen raan lēu ye ba warke dāk bei yecōk.’

²⁶ “Wek wāmāthkiē Itharel, mīth Abaram, ku jōl aa wek kōc cie kōc Itharel rēēr tēn Nhialic door. Wēt bī kōc kony bī kōc cī la pan mac acī lēk ḡo. ²⁷ Ku yeen akēc kōc ke ciēḡ Jeruthalem ku bānyken ḡic, lōn nadē ke yen raan bī kōc bēn kony. Ku keek akēc wēl deet yiic aya, wēl ke ye kōc kāk Nhialic tiḡ lēk ke wāār ye kueen akōlakōl, akōl lōḡ. Ku keek aacī wēl kōc kāk Nhialic tiḡ cəl aa tiḡ kenhīim, rin cī kek Jethu cəl anak. ²⁸ Cōk alōn cīn yen yiny cik yōk bī ke ye tēm thou, gokē ḡuōt ke thiēc Pilato bī dhiel nōk. ²⁹ Ku wēn cī kek kēriēc ēbēn looi, kāk ke cī ḡōt athōr thēer wēl Nhialic yic rienke, gokē jat piny tim cī rīiū kōu ku lek thiōk raḡ yic. ³⁰ Ku yeen acī Nhialic cəl aben pīr. ³¹ Ku aacī rot nyuōth kōc ke ye cath kek ye kam Galilia ku Jeruthalem nīn juēc yiic. Kek kōckā, kek aacī kāk cī rōt looi tiḡ, ku lēkkē ke kōc Itharel.

³²⁻³³ “Ku ḡok aacī bēn buk we bēn lēk thoḡ path cī Nhialic yepuōu tōḡḡ ke bī luoi wārkuan dīt. Acī luoi ḡo ēmēn ḡok miēthken, rin cī yen Jethu cəl aben pīr ke cī thou. Cīmēn cī ye ḡōt ēlā waak rou athōr thēer wēl Nhialic yic, ‘Yīn ee wēndiē, ḡen acī ya Wuur akōlē.’

³⁴ “Ku yen kēnē yen ē kē cī Nhialic lueel, lōn bī yen ye cəl aben rot jōt thou yic, ku bī cī kōḡ dhiāth raḡ yic, ‘Yīn aba yiēk yath, ku yīn aba dōc cīt tēwāār, cī ḡen ḡapuōu taḡ thīn tēnē Debit.’

³⁵ “Ku ē yic alanden, ēcī lueel kēlā wēt dēt cī ḡōt yic, ‘Yīn acā aluōnydu bī puōl bī dhiāth raḡ yic.’

³⁶ “Ku yen Debit ē ye kāk Nhialic looi wāār pīr yen, ku jōl thou ku thiāk tē cī wārken dīt thiōk thīn. Ku ḡuāpde acī bēn dhiāth raḡ yic. ³⁷ Ku kēn akēc rot looi tēnē raan cī Nhialic jōt bei raḡ yic.

³⁸⁻³⁹ “Awiēc bāk ḡic wek wāmāthkiē Itharel, lōn nadē ke rin Jethu yen abī kārec pāl piny tēnē kōc. Raan bī wētde gam abī adumušōmke pāl piny tēnē ye. Ku kēnē ē kēc lōḡ Mothith looi wāār tēnē we. ⁴⁰ Tāāukē wenyīn piny apath bī kē cī kōc kāk Nhialic tiḡ, cik lēk kōc ēlā rot cī lui we,

⁴¹ ‘Tiēḡkē wek kōc kōc dōl ḡup! Gāikē ku wek aabī liu, rin kē luōi akōlē! Acie kē bāk gam, cōk alōn bī raandā ye teet yic tēnē we!’ ”

⁴² Wēn jiēl Paulo ku Barnaba tēn amat, goke yōōk ku bīk bēn bēn akōl dēēt amat bīk wēt lōōḡ Nhialic bēn ber yic. ⁴³ Wēn cī kōc jāl amat yic, ke Paulo ku Barnaba ruēc kōc juēc

13:17 B.bei 1:7; 12:51 13:18 Kn 14:34; L.rou 1:31 13:19 L.rou 7:1; Jōc 14:1 13:20 Bāny 2:16; 1Tha 3:21
 13:21 1Tha 8:5; 10:21 13:22 1Tha 13:14; 16:12; Wk 89:20 13:24 Mk 1:4; Lk 3:3 13:25 Mt 3:11; Mk 1:7; Lk 3:16;
 Jn 1:20, 27 13:28 Mt 27:22-23; Mk 15:13-14; Lk 23:21-23; Jn 19:15 13:29 Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk 23:50-56;
 Jn 19:38-42 13:31 Luōi 1:3 13:32-33 Wk 2:7 13:34 Ith 55:3 13:35 Wk 16:10 13:41 Yab 1:5

Itharel, ku kəc juęc cie kəc Itharel cı cıeɲ kəc Itharel gam. Ku jəl Paulo kek Barnaba lək ke bik kepuəth dæet, ku bik pır ke ɲəth piath Nhialic.

⁴⁴ Nawən aköl dët amat, ke kəc juęc apei bö amat yic aabi ciët kəc ebən geeu kek cı guëer bik bən piɲ wët Nhialic. ⁴⁵ Nawən tiɲ kəc Itharel akut dıit kënë ke dəm tieel ke. Ku yekë wët lueel Paulo dhöl yic ku yekë lat. ⁴⁶ Ku Paulo kek Barnaba aaci bən jam apei kələ ke cıi riöc, “Kən yen bı rot kaɲ looi tueɲ, ee lən bı we lək wët Nhialic. Ku na cäk kuc bak wët Nhialic cıi gam, ku yakë röt yök ke we cie kəc wıc pır akölrıeęc ebən, ke wek aa buk nyääɲ piny ku lok tənë kəc kək cie kəc Itharel. ⁴⁷ Rin ɲok aaci Nhialic yöök elä, ‘Wek aaca looi ke we cıt mermer tənë kəc cie kəc Itharel, rin bı raan ebən pinynhom poth la pan mac.’”

⁴⁸ Nawən piɲ kəc cie kəc Itharel wët kënë, gokë puəth miet ku leckë wët Nhialic cik piɲ. Ku kəc ke cı ləc bik aa kəc pır akölrıeęc ebən aake cı bən gam.

⁴⁹ Wët Nhialic aci bən ɲet bëikë yiic ebən. ⁵⁰ Go kəc Itharel, kəcdıt baai ɲeu yic ebən ben rac nhiim agut diäär kəcdıt cie kəc Itharel Nhialic door. Ku aaci Paulo ku Barnaba bən cuɲp wei panden. ⁵¹ Go atuuc Jethu mël kuëɲ ku tenkë kecök rin cı kek puəth riääk tənë ke. Ku jiëlkë ku lek pan cəl Ikonıa. ⁵² Kəc ke cı gam Antiök aake cı Wëi Nhialic la kegup, ku keek aake mit puəth apei.

14

Paulo ku Barnaba aa kəc Ikonıa lək Wët Puəth Yam

¹ Kəcıt këwäär cı rot looi tənë Paulo ku Barnaba Antiök acie yic ben ber aya tənë ke Ikonıa. Paulo ku Barnaba aake cı la ɲon ye kəc Itharel mat thın, ku jiëmkë arək bı kəc juęc Itharel ku kəc cie kəc Itharel wët Jethu gam. ² Ku kəc kək Itharel cı kuc bik wët cıi gam, aaci kəc Ikonıa luöm thook bik kenhıim wël Paulo ku Barnaba. ³ Ku Paulo kek Barnaba aaci rëer Ikonıa nın juęc. Ku jiëmkë apei rin Jethu ke cıi riöc, ku wët yekë lueel ebən ë yic, rin cı Jethu ke yiëk riel bik kək jəɲ göi aa looi. ⁴ Ku kəc juęc tō geeu aake cı keyiic tek, kəc kək aake wël kəc Itharel piɲ ku gam kəc kək wët atuuc Jethu.

⁵ Nawən ke met kəc Itharel yic kek kəcken dıt ku kəc Konyıa bik agaac jək, ku wıckë bik ke nök. ⁶ Nawən la kəc piöoc wët cı mat yök cök, gokë riɲ tē cəl Likonıa tō ɲeeth Lithtra ku Derbe thın. ⁷ Ku piöockë Wët Puəth Yam Bány Jethu ë ɲeethkă yiic.

Paulo aci duër nök Lithtra

⁸ Mony cı ruai, cie cath, yecök ɲoc piiny tēwäär dhiëeth ye ë tō gen Lithtra. ⁹ Ku ë ye wël Paulo piɲ. Go Paulo tiɲ ke cı gam ku peth bı kony. Go döt, ¹⁰ ku lueel, “Jət rot ba köc!” Go rot wuöl nhial ku cieth.

¹¹ Nawən tiɲ kəc juęc kē cı Paulo looi, gokë jam apei thon den Likonıa, “Aciëek cıt kəc aaci bən piny nhial tənë ɲol!” ¹² Ku ciëkkë Barnaba ke cəl Deuth ku ciëkkë Paulo ke cəl ɲermıth rin ë yen raan ye wëlken lueel.* ¹³ Go raandıt jəɲ cəl Deuth door, jəɲ rëer yiɲnde kal thok miöör la yiëth adır cı cuëęc yöök bëi. Ku wıc kek kəcken juęc rëer ke ye bik atuuc door ë ke.

¹⁴ Nawən piɲ Barnaba ku Paulo ke wıckë bik looi, gokë aläthken rət yiic keköth bik nyuəth lən cıi kek kəcıt kënë wıc, ku riɲkë ciel thän awən yic ku lueelkë, ¹⁵ “Yeɲö looi wek kënë? ɲok aa kəc ë path cimëndun. ɲok aaci bən buk Wët Puəth Yam Jethu bən lueel, ku buk we nyaai kək yakë doorkă yiic rin cın kek wët den yic, ku bak aa door Nhialic tōɲ pır, cı nhial ku piny ku wër kek kakkıth tō thın ebən cak. ¹⁶ Wätheer Nhialic ëcı kəc puöl bik kəkken cik tak aa door. ¹⁷ Ku Nhialic ë rot nyuəth akölaköl kəpuəth ye looi yiic tənë kəc. Ee deɲ cəl atueny ku lok kaɲ ebən cıt tēden ye kek luək, ku mitkë puəth.” ¹⁸ Cək awən kəc kəkă wëlken lac gam, ka cik bən lēu bik kəc dək bik miöör cıi nək.

¹⁹ Nawən ke kəc Itharel kək bö Antiök gen tō Pıthıdia, ku bö kəc kək Ikonıa, ku rēcckë kəc nhiim ku biöökkë Paulo ku ɲöckë ayeer geeu, ku takkë lən cı yen thou. ²⁰ Nawən la

13:47 Ith 42:6; 49:6

13:51 Mt 10:14; Mk 6:11; Lk 9:5; 10:11

*

14:12 Aa rin jakken.

14:15 B.bei 20:11; Wk

146:6

kac ci gam kenhiim kut yelööm, ke jot rot ku dhuk geeu. Nayon nhiäk ke la Derbe kek Barnaba.

Paulo ku Barnaba aaci dhuk gen Antiök tö Thiria

²¹ Paulo ku Barnaba aaci Wët Puoth Yam lëk kac Derbe ku gam kac juëc wët Jethu. Nawën ke dhuk Lithtra. Ku lek Ikonia ku jol a Antiök tö Pithidia. ²² Ku lëkkë kac ci gam bik gamden muk apath, ku lek tuej ke nhia Jethu. Ku lëkkë ke piööcden yic ëlä, “Kac ci gam ëbën aa dhil gum ë pir kënë yic rin bi kek met bäany Nhialic yic aköldä.” ²³ Ku kuanykë kacdit akuut kac ci gam yiic ëbën, ke ci kañ rök tënë Nhialic. Ku thekkë mieth rin bi kek Nhialic kañ door. Ku jolkë ke than Bëny Jethu cin, raan ci kek wëlke gam.

²⁴ Tëwën kueny kek Pithidia yic, gokë bën Pampilia. ²⁵ Ku piööckë Wët Puoth Yam tënë kac gen Perga ku lek Atalia. ²⁶ Ku tēën ke gër, ku dhukkë Antiök, tēwäär ci kac ci gam ke thön Nhialic thün rin luoiden cik thöl.

²⁷ Wën ci kek yëet Antiök, ke kuut kac ci gam nhiim ku lëkkë ke käjuëc cik looi riel Nhialic, ku nyooth Nhialic lon alëu bi kac cie kac Itharel gam aya. ²⁸ Ku rëerkë Antiök pëi juëc kek kac ci gam.

15

Löj Mothith

¹ Kac kök pan Judia aaci bën Antiök, ku piööckë kac ci gam ëlä, “Wek aaci Nhialic bi kony tē cii we dhil noot, cit tē ci löj Mothith luël ye.” ² Go Paulo kek Barnaba jam apei rin ë wët kënë kek kac awën bö Judia. Nawën ke mat yic, bi Paulo ku Barnaba ku kac kök Antiök la Jeruthalem bik wët kënë la jääm yic kek atuuc Jethu ku kacdit kök.

³ Go akut kac ci gam ke jal tooc, ku wën tēek kek Ponicia ku Thamaria, ee cik lëk kac lon ci kac kök cie kac Itharel wët Nhialic gam. Wët kënë aci kac ci gam ëbën col amit puöth.

⁴ Nawën yëetkë Jeruthalem ë ke lor akut kac ci gam, ku atuuc Jethu ku kacdit, kac cik bën lëk käjuëc ci Nhialic ke kony bik ke looi. ⁵ Go kac kök akut Parathi ci gam röt jat nhial ku luelkë, “Keek aa dhil noot ku lëk ke bik löj Mothith dhiel theek.”

⁶ Go atuuc Jethu ku kacdit kenhiim mat bik wët kënë tak yic. ⁷ Wën ci kek wët jääm yic apei, ke Peter jot rot ku luel, “Wek kackië anjeckë lon yen aci Nhialic loc wäär kamkun, ba Wët Puoth Yam lëk kac cie kuat Itharel, rin bi kek wët Bëny piñ ku gamkë. ⁸ Ku Nhialic anjic kë tö raan ëbën puöu, aci nyuöth lon yeen alëu kac kök cie kac Itharel bik gam aya cimën ci yen Wëike col abö tënë ke, cimën wäär ci yen ye luöi yo aya. ⁹ Aci nyuöth lon yok kac Itharel ku thäi kök, yok aa thöj ëbën, ku nyëei kärec kepuöth rin ci kek gam.

¹⁰ “Na ye këya, ke yejö looi wek kë ci Nhialic nyuöth we bäk cii loi, rin wic wek ye ë path bäk tē bi yen puöu riëek thün tiñ. Tē jöt yok kac ci gam nhiim keril këc wärkuan dit ku yo aya, kañ lëu buk yäac? ¹¹ Acie tēde! Ayeku gam lon bi yo kony rin piath Bëny Jethu, ku abi ya tēde aya tënë ke.”

¹² Go akut ëbën biet ku piñkë käk jän göi ci Nhialic col aa looi Barnaba ku Paulo ke, kam kac kök cie kac Itharel. ¹³ Wën ci kek thök jam, ke Jemith jot rot ku bëer ëlä, “Pieñkë wëtdië wek kac akuötda! ¹⁴ Aci Thaimon tēt yo tē ci Nhialic ye nyuöth thün lon ye kac cie kuat Itharel kacke aya, rin ci yen kac kök nyaai keyiic bik aa kacke. ¹⁵ Ku wël kac käk Nhialic tiñ aaci röm kek ë wëlkä alanden. Cimën ci ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, ¹⁶ ‘Ku luel Bëny, yen abi dhuk,

ku yen abi many Debit ci riääk ben jot nom.

Ku ben kækken ci riääk cök piny bik riel.

¹⁷ Ku këya, kac ëbën aabi Bëny wic,

kac cie kac Itharel ca col bik aa kackië.

¹⁸ Yen ee wët ci Bëny luel akan,

Bëny yen ci wët kënë col anjic theer.’

¹⁹ “Ku la Jemith tuej ku lueel, na ye ʒen, ke ʒok aaci kɔc cie kɔc Itharel cī Nhialic dhuɔk rēem nhiim. ²⁰ Anjūēen buk ke gāt athör ku lëkku ke, bik cii mieth kuat mieth cī ke jakrɛc door, ku titkë röt bik gup cii la akər. Ku cik riem cam ku cik cuët riñ län kɛc teem röl bī riem kuër. ²¹ Rin lõñ Mothith aci kueen run juëc yiic, ʒön ye kɔc Itharel mat thīn akööl cii kek ë luui yiic, ku wëlkä aaye piöc gæeth yiic ëbën.”

Athör cī gāt kɔc cie kɔc Itharel cī gam

²² Nawën ke atuuc Jethu, ku kɔcdit kek kɔc akut kɔc cī gam ëbën, mat wët yic bik röör abëk akut yic kuany, ku bik ke tuwɔc Antiök kek Paulo ku Barnaba. Gokë Judath cɔl Barthabath aya, ku Thilath kɔc theek akut rin luwiden, kuany. ²³ Ku gëmkkë ke athör kënë tënë kɔc cī gam Antiök,

“ʒok atuuc Jethu ku kɔcdit, miëthakun, ʒok aaci miäthda tuöc miëthakua cie kuat Itharel ciëñ gen Antiök, ku pan Thiria ku Cilicia. ²⁴ Acuk piñ lõn cī kɔc kök akuötta yic la ku rɛckë wepuöth käk yekë lueel, ku keek aa këcku ke tooc bik kakkä aala lueel. ²⁵ Këya, ʒok aaci ʒonhiim mat ku gamku buk kɔc kuany ku tucku ke we. Ku aabi la kek wämäthkuan nhiarku Barnaba ku Paulo, ²⁶ cī wëiken gam bik luui rin Jethu Kritho. ²⁷ Wek aa tucku Judath ku Thilath, bik we lëk wël cī göt athör kën yic aya. ²⁸ Acī Wëi Nhialic tääu ʒopuöth bī ciën lõñ ril dët metku ë lööñ cī gāt we kä yiic. ²⁹ Ku wek aa cii kakkä dhil loi, duökkë ye mieth mieth yeke jakrɛc door, duökkë riem cam, duökkë cuët riñ län kɛc teem röl bī riem kuër, ku tietkë röt bäk gup cii la akər. Na luwikë kakkä cit ëmën cī ʒok ke lëk we, ke luwidun abī piath. Yenakan.”

³⁰ Ku toockë atuuc Antiök. Nawën cik ʒet, ke mat kɔc cī gam ëbën nhiim ku gëmkkë ke athöör. ³¹ Wën cī kek athöör kueen ë ke mit puöth rin cī wël cī göt athöör yic ke dɛet puöth. ³² Judath ku Thilath, kɔc ke jam nyin Nhialic aya, aaci jam apɛi kek kɔc cī gam bik ke dɛet puöth ku rilkë puöth. ³³ Tëwën cī kek nīn nök ke ke lony wämäthakua dhöl bik dhuk ke puəl gup tënë kɔc ke toc ke. [³⁴ Ku Thilath acie nhom bën waar ku döj.] ³⁵ Paulo ku Barnaba aake cī pëi nök Antiök, ke piöc wët Bëny kek kɔc juëc kök tënë kɔc Antiök.

Paulo ku Barnaba aaci puök

³⁶ Nawën cik pëi nök Antiök, ke Paulo yöök Barnaba, “Dhukku ciëen gæeth wäär yiic cī ʒok Wët Puöth Yam piöc thīn, buk wämäthakua la neem, ku buk tiñ lõn le kek tuej apath kek gamden.” ³⁷ Ku ë wic Barnaba bī Joon Marko cath ke ke, ³⁸ ku akëc Paulo tak lõn puöth yen bī cath ke ke rin aci bën dhuk Pampilia, ku cii rëer ke ke bik luwiden thääp kedhie. ³⁹ Wët kënë acik tɛer apɛi nawën ke puök. Ku jiël Barnaba kek Joon Marko ku geerkë Thaipruth. ⁴⁰ Ku cɔl Paulo Thilath bī cath kek ye, ku pël miëthakën ke dhöl bī Nhialic ke cɔl aa cath ke puəl gup. ⁴¹ Ku jolkë la Thiria ku Cilicia kek Thilath, ke deet kɔc cī gam puöth bik gamden muk apath.

16

Timothī aci cath kek Paulo ku Thilath

¹ Paulo aci cath bī la Derbe ku Lithra tē ciëñ Krithian cɔl Timothī thīn. Man Timothī ëcī gam aya, ku yeen ë ye nyan kuat Itharel, ku wun ë ye Girik. ² Kɔc le ʒok gam tök ëbën Lithra ku Ikonía, aake ye njɛc jam rin Timothī. ³ Go Paulo Timothī cɔl aɲot rin wic yen ye bik cath. Ee looi këya rin aɲic kɔc Itharel ke ciëñ Derbe ku Lithra ëbën lõn ye wun Timothī Girik, kuat cie ɲoot. ⁴ Tëwën ye kek jäl gen ku lek gen, aake lööñ cī atuuc Jethu ku kɔcdit tō Jeruthalem guiir tët kɔc cī gam, ku lëkkë ke bik aa luui cit tē wic atuuc Jethu ku kɔcdit tō Jeruthalem ye thīn. ⁵ Këya, kɔc akut kɔc cī gam aaci cök puöth bik gamden cii war, ku kɔc cī gam aaci röt aa juak akölaköl.

Paulo ku Thilath aaci la Troath

⁶ Paulo ku Thilath aaci Prigia ku Galatia bar yic, rin cī Wëi Nhialic ye nyuöth ke bik Wët Puöth Yam cii piöc ë bëi Athia kä yiic. ⁷ Tëwën cī kek aken Mithia dööt, ke wickë bik

la pan cöl Bithinia, ku keek aaci Wëi Nhialic nyuääth bik cii tæk thïn. ⁸ Gokë Mithia bar yic ku lek Troath. ⁹ Ku ë wëer kënë Paulo aci kädäj tiñ kécit raan Mathedonia ke kääc yenhom ku lëñ. “Bäär yin Paulo Mathedonia ba yo bën kony.” ¹⁰ Wën cï Paulo nyuöth ë kënë, goku röt guuir buk la Mathedonia, rin acuk ñic lön cï Nhialic yo cöl buk Wët Puøth Yam la piöc tënë kóc Mathedonia.

Paulo ku Thilath aaci la Pilipi

¹¹ Goku jäl Troath ë riäi ku gërku buk teem Thamodhraki, nayon nhiäk dëët yo la Nipolith. ¹² Ku jiëlku Nipolith ku lok Pilipi gen tueñ ye kañ thiök tē le kóc Mathedonia, ku yen ë ye gen rëer kóc Roma thïn. Ku näkku nïn juéc geeu. ¹³ Nawën aköl cii kóc Itharel ë luui ke yo jiël geeu, ku lok wäryou tē yeku tak lön ye kóc Itharel kenhüim mat thïn bik röök. Ku nyuucku piiny ku jiemku tënë diäär ke cï kenhüim mat thïn aya. ¹⁴ Kam kóc cï wëlkua piñ ë kóc ke tō thïn yiic, ee tiñ gen Thiatira cöl Lidia, ku ë ye yooç wei alëth mithiöñ ril yönyden yic apeï. Lidia ë ye Nhialic door, ku ëcï Nhialic cök puöu bi wët lueel Paulo piñ. ¹⁵ Wën cï ye gäm lökwëi kek kóc ciëñ baai kek ye, ke cöl yo ku lëk yo, “Bäk, rëerkë paandië, tē cï wek ye gam lön cï yen gam ayic.” Ku lëñ yo buk la baai.

Paulo ku Thilath aaci mac Pilipi

¹⁶ Nayon akäl tök, tēwën le yok tē ye kóc la röök thïn, ke yo räm kek nyan alony la guöp jöñ ye cöl alëk kóc kē bi rot looi. Ku yeen ëcï wëü juéc apeï bëi tënë kacken cï ye loony. ¹⁷ Nawën ke buøth Paulo ku yo ëbën ke loi duøt, “Kockä aa lui rin Nhialic Madhøl. Aa yin lëk tē bi Nhialic yi kuony thïn.” ¹⁸ Ku looi këya nïn juéc, agut bi Paulo puöu riääk, ku wel yenhom ku lëk jöñ tō nya guöp, “Rin Jethu Kritho bäär bei ë nya guöp!” Ee kaam wën, ke jöñrac jiël yeguöp. ¹⁹ Nawën le kóc cï yeen loony tiñ, ke nyan alony cïn wëü ye ben bëi tënë ke, gokë Paulo döm ku Thilath ku thelkë ke luk yic. ²⁰ Ku yëthkë ke bäny nhüim ku luelkë, “Röörkä aa kóc Itharel, ku keek aa loi aliääp genda. ²¹ Aa yook piöc buk käk liu ciëñda ku löñkua yiic, aa looi. Yok aa kuat Roma. Këya, yok aaci dhil luui käk yekë lëk yo buk ke looi.”

²² Ku met thän awën kääc luk köu wëdden yic ku biëkkë ke, ku ret bäny alëth Paulo ku Thilath yiic keköth, ku cölkë ke aa that. ²³ Wën cï apuruuk Paulo ku Thilath that ku biëkkë ke apeï, ku riitkë ke yon mëc, ku yöök bëny apuruuk ë tiit kóc cï mac, bi ke der rin bi kek cii kat. ²⁴ Nawën piñ apuruuk ë wët kënë, ke riitkë yon tō ciëñ ku rekkë kecök, ku meckë ke gurgurdit thiek köu.

²⁵ Nawën təcit wëer ciel yic, ke Paulo ku Thilath aake röök ku ketkë waak door kek Nhialic, ku kóc kök ke cï mac kek keek aake piñ. ²⁶ Kaam awën ke piny yiëk rot apeï, ku yiëk tēwën cï yon mëc buth thïn aya. Nyin yic tēwën ke yööt ñany kethook, ku däk luöñ werwer kecök.

²⁷ Go bëny apuruuk wën tit yöt thok rot puur ku tiñ yööt ke ñany thook, ku tek lön cï kóc cï mac röt kual, go palde miëet bei, ku wic bi rot nök. ²⁸ Go Paulo rël apeï, “Duk rot näk! Yok aatö tën ëbën!”

²⁹ Go bëny apuruuk mac cöl, ku riñ yöt ku wiik Paulo ku Thilath cök ke leth. ³⁰ Nawën ke wet nhüim ayeer ku thiëc ke, “Wek bäny, yeñö ba looi bi ya kony?”

³¹ Gokë lueel, “Gam wët Bëny Jethu, ke yin akony wek kacku.” ³² Nawën ke jöl wët Bëny Jethu piöc tënë ye ku tënë kóc kök tō paande ëbën. ³³ Ku ë wëer kënë, ke Paulo ku Thilath nyëi bëny apuruuk wën ke bi tëtöökken la lök yiic ku dër keyiic, ku muoc nhom nyin yic kek kackë ëbën. ³⁴ Ku yëth Paulo ku Thilath paande ku gëm ke miëth. Ku jöl puöu miet kek kackë rin cï yen wët Nhialic jal gam.

³⁵ Nayon nhiäk ke bäny geeu toc bäny apuruuk, “Lak, lëkkë bëny apuruuk tit yon mëc bi Paulo ku Thilath lony.”

³⁶ Go bëny apuruuk tit lëk Paulo, “Bäny aaci wët tooc rienkun bi we lony. Këya, wek aaci puöl bäk jäl ke cïn awuöc yik we.”

³⁷ Go Paulo lueel tēnē bēny apuruuk, “Yok aa kēc yāth luk yic, ku yok aaci bāny cəl atthat thēi nhom ku mac yo, ku yok aa kəc Roma! Ku emēn, awickē buk jāl yo cii ŋic? Acie tēde! Kek bāny nhīim, aa dhil bēn tēn bik yo bēn luōny bei.”

³⁸ Go bāny apuruuk wēt cī Paulo ku Thilath lək ke la kuany yic tēnē bāny geeu. Nawēn piŋkē lōn ye Paulo ku Thilath kəc Roma, gokē riōōc. ³⁹ Ku lek bik ke la lōŋ, bik wēt pāl piny tēnē ke, ku biikē ke bei yōn mēc ku lēkkē ke bik jāl geeu. ⁴⁰ Go Paulo ku Thilath jāl ku lek pan Lidia. Ku matkē kenhīim thīn kek kəc cī gam, ku jīemkē tēnē ke wēl deet kek kepuōth ku jiēlkē.

17

Kəc Thethalonika aaci wēt Paulo maan

¹ Paulo ku Thilath aaci tēek gēeth karou yiic, gen Ampipoli ku Apolonia, ku jōlkē bēn Thethalonika tē rēer tēn ye kəc Itharel kenhīim mat thīn bik rōōk. ² Go Paulo, cīmēnden thēer, la tē ye kəc Itharel kenhīim mat thīn, ku akōōl yiic kadiāk, akōōl cī kəc Itharel ye luui, ke Paulo jōl kāk cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic aa tēer kek kəc. ³ Ku nyuth ke kē cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic, ee lōn bī Jethu Krītho raan cī Nhialic tooc abī dhiel gum, ku jōt rot thou yic. Ku lueel Paulo ēlā, “Jethu jīem yēn rienke tēnē we emēn, yēn aci Nhialic lōc ku dōc.” ⁴ Go kəc kōk kāk cī Paulo lueel yōk ke ye yith, ku mētkē rōt Paulo ku Thilath, ku yēn lan kəc juēc Gīrik Nhialic door aya, ku diāār kōk kəcđit.

⁵ Ku kəc Itharel aake cī tiēel dōm rin cī kəc juēc wēt Paulo gam, ku kuutkē kəc aliāāp dhōl yiic, ku matkē keyiic ku loikē duōt, ku mekkē pan Jathon ku wickē Paulo ku Thilath yōōt yiic bik ke bēēi ayeer tēnē kəc. ⁶ Nawēn cik ke yōk, gokē Jathon ku kəc kōk cī gam thēl tēnē kəcđit geeu ke loi duōt ēlā, “Rōōrkā aacā liāāp looi gēeth juēc yiic, ku emēn aaci bēn genda. ⁷ Ku aaci Jathon nyuōōc paande. Keek aaci lōōŋ bēnyŋaknhom Roma dhōl yiic, ku luelkē ka la bēnyŋaknhom dēt yam cəl Jethu.” ⁸ Ku wēlken kā, aaci thāndit gēu ku bāny liāāp nhīim. ⁹ Ku jōl bāny Jathon ku wāmāth kōk awēn cəl aa tēēu wēēu piny bik rōt waar, ku pālkē ke bik jāl.

Paulo ku Thilath aaci la Beria

¹⁰ Tēwēn cī piny cuəl, ke kəc cī gam cəl Paulo ku Thilath aa la Beria. Nawēn cik yet, ke la tē ye kəc Itharel mat thīn. ¹¹ Aye kəc Itharel tō Beria nhiaar bik wēt Paulo piŋ tēnē kəc Thethalonika. Ku aake wēl Nhialic kueen akōlakōl, bik tiŋ lōn ye kāk ye Paulo lueel yith. ¹² Kəc juēc aaci wēt Jethu ye Paulo lək kəc bēn gam. Ku diāār juēc kəcđit Gīrik, ku rōōr juēc Gīrik aaci wēt ye Paulo lueel bēn gam aya.

¹³ Nawēn le kəc Itharel tō Thethalonika piŋ lōn cī Paulo wēt Nhialic la piōōc Beria aya, gokē bēn ku kuutkē kəc thook bik aliāāp looi. ¹⁴ Tēwēn nyin yic, ke kəc cī gam cəl Paulo ajiēl kek kəc kōk bik la wath thok, ku dōŋ Thilath ku Timothī Beria. ¹⁵ Ku kəc awēn ruēc Paulo aaci bēn ger kek ye, bik yet Athen. Ku dhukkē Beria kek athōn Paulo tēnē Thilath ku Timothī, bik rōt lac māt ye.

Paulo aci la Athen

¹⁶ Tēwēn tiit Paulo Thilath ku Timothī Athen, ee kēc puōu la yum wēn tiŋ yēn gēu ke cī thiāŋ yiik ye kek jakken door thīn. ¹⁷ Go jāl a teer kek kəc Itharel, ku kəc wuōt kōk Nhialic door tē ye kəc Itharel mat thīn kek thān dēt guēer tē ye kəc kenhīim mat thīn geeu, bik wēlkā bēn piŋ. ¹⁸ Go kəc kōk piōōc Epikuria ku Ithtōk jam kek ye aya. Ku lueel kəc kōk, “Yeŋō wic raan kēnē kēc piōc, bī lueel?” Ku ben kəc kōk lueel, “Yēn ē ciēt jam rin jak kucku.” Ee luelkē kēya rin Paulo ē piōōc rin Jethu, ku lōn ye kəc rōt jōt thou yic.* ¹⁹ Gokē Paulo cōl amat yic, amat ē rōm gōn cəl Ariōpakuth nhom ku luelkē, “Awicku buk piōōcdun yam ye lueel kēnē ŋic. ²⁰ Kōk yeku piŋ ke ye lueel, aaci thōŋ kek kāk cuk kaŋ piŋ, ku awicku buk wētden yic, ŋic.” ²¹ (Rin anhiēer kəc ke dhiēth Athen, ku thāi kōk la rēer thīn, bik kəc aa lək wēl yam cik piŋ, ku piŋkē kāk yam tēnē kəc kōk aya.)

* 17:18 Aa kəc akut ē kēŋ lueel pan Gīrik.

²² Go Paulo rot jät ku kääc amat Ariöpakuth nom ku lueel. “Koc Athen! Aya tiñ käjuéc yiic lon ye wek jak juéc theek. ²³ Rin tē cieth yen gendun yic, ku daai kakkun yakē door, yen ē yik yök aya ke cī gät nom kēlä, ‘Tēnē Nhialic kuc.’ Yen kē yakē door kēnē, yen ē kēnē ya lēk we, ku acäk ye ñic. ²⁴ Nhialic cī piny cak ku kāk tō thīn ēbēn, yen ē Bēny nhial ku piny. Ku acie ceñ luēk cī buth yiic bī ye aa door thīn. ²⁵ Ku yeen aya, acie wīc kōk bī luoi ye, rin ē yen atō piir yecin, ku ē yen kēriēc ēbēn wīc raan, gām raan. ²⁶ Nhialic acī raan tōk kañ cak tueñ, ku raan tōñ kēnē yen abīi thāi bei thīn ēbēn, ku jol ke aa thiēi pinynhom ēbēn bī kek ceñ thīn. Ku tueñ kēc yen ke cak, ēcī guiir, ye nen, ku ye tēnen bī kek cieñ thīn. ²⁷ Acī cak rin bī kek ye wīc bik ñic, tēdē abik yök tē wīc kek ye. Ku ē yic Nhialic acī mec kek yo. ²⁸ Cīmēn cī raan dēt ye lueel ēlä thēer, ‘Yen acol yo aa piir, ku ciēñku cīmēn kēnē!’ Ku acī kōckun wak lueel aya ēlä, ‘Yok aa miēthke aya.’

²⁹ “Cīmēn ye yok mīth Nhialic, acuk dhil tak lon Nhialic acīt milāñ, ayī alēl cī atēt guañ bī thōñ Nhialic. ³⁰ Akēc Nhialic kuēc nom, bī koc tēm awuōc wāär kēc ye ñic, ku emēn ē koc lēk pinynhom ēbēn, bik käreç yekē looi puöl. ³¹ Rin acī guiir bī la aköl tōñ bī raan cī lōc luk looi tēnē kuat raan ēbēn pinynhom. Ku yen acī nyuōth raan ēbēn lon bī yen kēnē looi, jōn cī yen raan bī luk looi jät rañ yic!”

³² Tēwēn piñ kek Paulo ke jam jōn rot thou yic, ke bui koc kōk, ku lueel koc kōk ēlä, “Awīcku, ba kēnē ben ber yic, buk piñ.” ³³ Go Paulo jāl amat yic. ³⁴ Ku mēt rōör kōk rōt ye, ku gamkē wēt cī lueel, kam ē rōörkä ē ye raan koc amat cōl Diönithiōth, ku tiñ cōl Damarith, ku koc kōk ke cī gam aake tō thīn aya.

18

Paulo acī la Korinth

¹ Wēn cī Paulo jam amat yic, ke jiēl Athen ku ler Korinth. ² Ku rēm thīn kek mony Itharel cōl Akuila, dhiēth Pontuth, ke puōc bēn Italia kek Prithkila tieñde, rin cī Klaudiōth, Bēnyñaknom koc Itharel cuop wei Roma. Go Paulo la bī ke la neem. ³ Ku rēer ku luui ke ke, wēn cī yen ke yök ke ye cuēc alēth dhil ye guōt piny cīt duēl, ku yōckē ke cīmēn yen aya. ⁴ Ku ē ye jam apei tē ye koc Itharel mat thīn akōöl cī koc ye luui yiic, bī ke lēk yith, rin bī koc Itharel ku koc Girīk wēt Nhialic gam aya.

⁵ Nawēn la Thilath ku Timothī bēn Mathedonia, ke Paulo pāl kākken ke ye looi ku yik yēnom piōc wēt Jethu, ku tēt koc Itharel lon Jethu yen aluañ bī Nhialic tuōc pinynhom. ⁶ Nawēn ke jōnykē ku luelkē käreç rienke, go yecōk teñ ku lēk ke, “Na cāk määär bāk Nhialic kuc, ka wek aabi rōt gōk ē rōt! Acīn raan bāk gōk. Emēn wek aba puöl ku la wēt Jethu piōc tēnē koc cie koc Itharel.” ⁷ Goke jal nyāñ piny, ku ler pan raan cie raan Itharel Nhialic door cōl Titiōth Juthtuth bī la rēer thīn. Ku pan Titiōth ē thiāäk kek tēn amat koc Itharel. ⁸ Raandīt tēn amat cōl Krīthputh ēcī wēt Nhialic gam, yeen ku kacke ēbēn ku koc kōk Korinth aake cī wēt Jethu piñ ku gamkē, ku muōc Paulo kenhīim.

⁹ Nayōn wēer tōk, ke Paulo tiñ kēdāñ kēcīt nyuōth, ku lēk Nhialic ye ēlä, “Duk riōc ē kōckä, lōr tueñ yī jam tēnē ke, ku duk dhōr kē loi yic, ¹⁰ rin yen arēer kek yī. Acīn raan bī ye lēu bī yiēk tētōk, rin koc juēc rēer ē tēn aa kackiē.” ¹¹ Go Paulo rēer geeu ruōñ tōk ku abak, ke piōc koc wēt bō tēnē Nhialic.

¹² Nawēn cī Galio bēnyñaknom Roma, jal looi bī ya bēnydīt pan Girīk, ke koc Itharel mat keyiic ku dōmkē Paulo ku yēthkē luk yic tēnē Galio. ¹³ Ku luelkē tēnē ye, “Mony kēnē, awīc koc bik Nhialic aa door dhōl cī thāāny kek lōñda.”

¹⁴ Tēwēn wīc Paulo ye bī jam, ke luel Galio tēnē koc Itharel ēlä, “Na ye awuōc yen cī looi, ñuōt yen acā yic pāl piny ku piēñ wētduñ. ¹⁵ Ku emēn nēk ater we ē path wēt rin ku wēl ku lōñkun, wek aa dhil kēdun lueel wēpēc. Yen acie bēny kāk cīt kākä.” ¹⁶ Ku cōl ke aa nyēi luk yic. ¹⁷ Gokē Thothēneth, raandīt tēn amat dōm ku biēkkē luk yic. Ku kēnē akēc Galio kuēc nom.

Paulo acī dhuk Antiök

¹⁸ Paulo ěci nin juęc nök Korinth kek kəc cĭ gam, nawën ě ke tööŋ ke, ku ler riäi yic kek Prithkila ku Akuila, riän la Thiria. Ku wën kęc kek guo la wiir bik ger, ee cĭ kuëëŋ Kankëria tënë Nhialic, ku cöl rot amut nom. ¹⁹ Nawën ě ke yet Epethuth, tĕ cĭ Paulo Prithkila ku Akuila bën nyään thĭn. Ku ler tĕn amat kəc Itharel, ku jĭem apei ke ke. ²⁰ Ku pĕën kəc amat bi lök rĕër kek ke, go cĭ gam. ²¹ Ku lĕk ke ělä wën jiël yen, “Na ye yen kĕ wĭc Nhialic, ke yen abi dhuk tënë we.” Ku ler riäi yic ku jiëlke Epethuth.

²² Wën le yen yĕët Cetharia, ke la Jeruthalem ku muöth akut kəc cĭ gam, ku jöl la Antiök. ²³ Nawën cĭ nin nök Antiök ke jiël ku ler wuöt Galatia ku Prigia ku deet kəc cĭ gam thĭn ěbën puöth.

Apolo ě kəc Epethuth ku Korinth piöc

²⁴ Go raan Itharel cöl Apolo, dhiëth Alekdhändria pan Ijip, bën Epethuth. Yen ě ñic wĕl thĕer cĭ göt athör thĕer wĕl Nhialic yic, ku ě ñic jam apei. ²⁵ Ku ěci piöc dhĕl Bĕny ku nhĭer ke ku jĭem ku piöc kəc yith rin Jethu. Ku kăkkă aake pĕk thook miöc nom wäär ye Joon looi. ²⁶ Ee ye kĕriëc ěbën ñĭc teet yiic apath tĕn amat ke cĭ riöc. Tĕwën piŋ Prithkila ku Akuila wĕlkă, gokĕ yăth panden ku tĕtkĕ dhöl cĭ Nhialic nyooth tënë kəc.

²⁷ Ku jöl Apolo tak bi la pan Girik, go kəc cĭ gam Epethuth kony ku gĕtkĕ athöör tënë kəc cĭ gam tō pan Girik, ku lĕkkĕ ke bik ñĭc lor apath tĕ yet yen. Ku yeen aci bën aa raan cĭ kəc cĭ Nhialic kuony dhĕëŋde bik gam, bën kony apei wën yet yen. ²⁸ Rin wĕlken ril cĭ lueel aaci yen kəc Itharel thöl nhĭim amat yic, ku nyuth ke yith wĕl thĕer Nhialic cĭ göt yiic lön Jethu yen ě raan cĭ lóc ku dəc.

19

Paulo aci la Epethuth

¹ Tĕwën rĕer Apolo Korinth, ke Paulo jöl cath bi wuöt kuony yiic ku yet Epethuth. Tĕën, aci kəc kök abiöth yök thĭn ² ku thiëc ke, “Cĭ Wĕi Nhialic lööny wegup wën cĭ wek gam?” Gokĕ dhuök ye, “Akĕcku cak piŋ lön tō Wĕi Nhialic thĭn.”

³ Go Paulo ke thiëc, “Na ye këya, ye miöc nom ñö cak yök?” Gokĕ bĕër, “Ee miöc nom ye Joon găm kəc.”

⁴ Go Paulo lĕk ke, “Miöc ye Joon kəc muöc nhĭim aye looi tënë kəc cĭ kepuöth wĕl wei kărec yiic. Ku lĕk kəc Itharel wek aa dhil Jethu raan bi lök bën yacök gam.”

⁵ Wën piŋ kek ě wĕt kĕnĕ, ke muöc nhĭim bik jăl aa kəc buöth Jethu. ⁶ Ku tĕëu Paulo yecin kenhĭim, ku bö Wĕi Nhialic kegup, ku jĭemkĕ thok kök, ku jölkĕ wĕt cĭ bën tënë Nhialic aa lueel. ⁷ Ku röör aake cĭt thiäär ku rou ěbën.

⁸ Ku tĕn pĕi kadiäk, Paulo ě ye la tĕ ye kəc Itharel mat thĭn, ku jĭem ke ke apei lön ye wĕt ye lueel rin bääny Nhialic yic. ⁹ Go kəc kök nhĭim riel keyiic ku cĭk gĕm, ku luelkĕ kărec apei kəc nhĭim rin dhĕl pĭr cĭ Bĕny nyooth. Go Paulo ke nyään piny ku jiël kek kəc cĭ gam, ku jölkĕ wĕt aa jaam yic akölaköl, yöndit ye mony cöl Tiranuth jam thĭn tënë kəc juęc. ¹⁰ Ku la Paulo tueŋ run karou ke loi kĕnĕ, abi kəc ke rĕër wun Athia, kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel, wĕt Bĕny piŋ.

Aye wĕët Ithkiba them bik jakrec cuöp wei

¹¹ Nhialic ěci Paulo cöl aloi kăk kəc göi kęc röt kaŋ looi. ¹² Alanh yen tuc wuony, ku alanh ye ceŋ tĕn luoi, aake ye yăth tënë kəc tuany. Ku tĕ cĭ ke yăth, aa tuaany cöl ajiël ku jiël jakrec kegup aya. ¹³ ěci kəc kök Itharel kęc gam baai kuony yic ke ye jakrec cuöp wei kəc gup, aa them aya bik rin Bĕny Jethu aa lueel, ku yekĕ jam tënë jakrec ělä, “Yĭn ayöök rin Jethu, ye Paulo jam rienke.” ¹⁴ Wĕët raandit kăk Nhialic cöl Ithkiba kadhorou kek aake ye kĕnĕ looi.

¹⁵ Go jöŋrac lueel tënë ke, “Yen aŋic Jethu, ku yen aci wĕt Paulo piŋ ku week yakĕ tak ye wek yĭ ña?”

¹⁶ Go raan tō jöŋrac yeguöp thuëet kegup ku yĭk ke tĕtöök, ku ret alăthken yiic keköth. Nawën ke kat paande kecĭn köth alĕth, ke kuër gup aya. ¹⁷ Kəc Itharel ěbën ku kəc cie

kac Itharel ke ciɛŋ Epethuth, aake ci kɛ ci raan la guɔp jɔŋrac looi piŋ, gokɛ riɔɔc apeɪ, ku jɔl rin Bɛny Jethu aa leec apeɪ. ¹⁸ Go kac juɛc ci gam bɛn ku lekkɛ kɛkɛn rɛc cik looi kac nhiim.

¹⁹ Go acɔr juɛc luui ɛ kɛkɛ athɔrken bɛi ku cuɛnykɛ ke ke dɛci raan ɛbɛn. Ku matkɛ wɛu ke ɔɔc athɔr yiic gokɛ aa wɛu juɛc apeɪ. ²⁰ Kajuɛc ril ci rɔt looikɛ aaci kac cɔk puɔth apeɪ, ku jɔl wɛt Bɛny la tueŋ ke thiɛi piny, ku gɛm kac juɛc.

Kac Epethuth aacɛ aliɛp looi

²¹ Wɛn ci kɛkɛ rɔt looi, ke bɔ Paulo puɔu bi la Jeruthalem ke tɛk Mathedonia ku Girik, ku lueel, “Tɛ ci ɣen la ɛ bɛiikɛ yiic ke ɣen abi dhiel la Roma aya.” ²² Go Timothi ku Eratuth kɔcken ye kony tuɔc Mathedonia, ku lɔk rɛɛr Athia.

²³ Tɛwɛn rɛɛr yen Athia yen ɛci aliɛmdit rot looi Epethuth rin dhɛl piir ci Bɛny nyooth. ²⁴ Mony thɔth milɔɔŋ cɔl Demetrioth ɛ tɔ thin. Ku yeen ɛ ye kɛŋ thɔth milɔŋ kɛcit luɛk kor ye ke jɔŋ tik cɔl Artemith door thin. Ku kɔcken luoi aake wɛu juɛc yɔk ɛ luoiden kɛnɛ yic. ²⁵ Go kɔcken luoi cɔl ɛbɛn, ku cɔl kac kɔk milɔɔŋ thɔth kɛcit luɛk Artemith cimɛnden aya, ku lɛk ke, “Week, anjɛckɛ lɔn ye yɔk wɛukuan piir yɔk yɔk ɛ luoi kɛnɛ yic. ²⁶ Ayakɛ piŋ ku tiɛŋkɛ yen kɛ looi raan cɔl Paulo. Aye lueel lɔn kɛk ye thɔth aacie Nhialic acin, ku yeen aci kac juɛc wel nhiim Epethuth ɛ tɛn, ku jɔl a Athia ɛbɛn. ²⁷ Kɛrac abi rot looi rin kac aaci bi njɛc aa jam ɛ luoidan kɛnɛ. Ku acie kɛya rot, acin kac bi ye ben aa tak lɔn ye luɔŋ jɔŋdan cɔl Artemith kɛ thiek yic. Ku acin kac bi jɔŋdan cɔl Artemith ben aa theek, jɔŋdan ye raan ɛbɛn Athia ku pinynhom, door!”

²⁸ Wɛn piŋ thɛn awɛn ci kɛnhiim mat kɛ ci Demetrioth lueel, ke tuuc kegup ku riɛkkɛ puɔth apeɪ, ku loikɛ wuɔu ku yekɛ lueel ɛlɛ, “Artemith Epethuth adit apeɪ alanden!”

²⁹ Ku jɔl kac juɛc geu yic ɛbɛn, duɔt looi. Ku dɔm thɛn awɛn Gaioth ku Arithtarkuth, kac pan Mathedonia ke cath kek Paulo, ku riɛkɛ ke tɛ ye kac geeu kɛnhiim mat thin.

³⁰ Go Paulo wic bi la jam kek kac wɛn ci kɛnhiim mat. Go kac ci gam pɛn bi ci la. ³¹ Ku kac kɔk njɛc kek ye kacdit geeu yiic aake ci wɛt tooc aya bik lɛk, bi ci bɔ bi bɛn jam kac nhiim. ³² Tɛwɛn kac ke ci bɛn amat yic aake loi duɔt. Ku ye kac kɔk jam wɛl ci thɔŋ kek wɛl kac kɔk, rin kac juɛc keyiic aake cɔk kɛnɛ met kac kɛnhiim kuc. ³³ Go kac kɔk tak lɔn ɛ yen Alekdhɛndɛr yen ci kɛnɛ looi, rin ci kac Itharel ye cɔl ala kac nhiim tueŋ. Go Alekdhɛndɛr yecin jɔt bi kac cɔl abit, ku bi tɛt ke lɔn ci kek cɔk tɔ ɛ wɛt kɛnɛ yic.

³⁴ Nawɛn lek Alekdhɛndɛr njɛc lɔn ɛ yen raan Itharel, ɛ ke njot ke loi duɔt ku njɔt yekɛ kiit yic, “Artemith Epethuth aril apeɪ alanden.”

³⁵ Nawɛn ke jɔl raandit bɛny geeu lɛu bi kac duɔm thook piny ku lueel, “Kac Epethuth anjɛc raan ɛbɛn, lɔn yen gen Epethuth yen ala riɛl bi luɔŋ Artemith tiit, ku jɔl a kuɔr yath ci lɔny nhial. ³⁶ Acin raan dhɛl ɛ kɛkɛ. Kɛya, pɛlkɛ rɔt piny, ku duɔkkɛ lui luoi miith.

³⁷ Wek aaci rɔorkɛ bɛi ɛ tɛn, cɔk alɔn cin yen kɛ yaath ci nyaai luɛk, ku lɔn cin yen kɛrɛc cik luɛl jaŋda guɔp aya. ³⁸ Na la Dimitrioth kek kɔcken luoi raan yekɛ gaany, ka akɔl ye kac luk aatɔ thin ku bɛny aa rɛɛr thin, alɛukɛ bik raan wickɛ la gaany akɔlɛ.

³⁹ Ku na le kɛdɛt njɔt wiɛckɛ, ka bi luk amatdit yic. ⁴⁰ Rin alɛu bɛny Roma kuan mac ɔo bik lueel lɔn ci yɔk aliɛp looi rin kɛ ci rot looi akɔlɛ, rin acin raan lɛu ye bi lueel, lɔn ala wɛt puɔth looi aliɛp, ku acin wɛt yic lɛuku buk lueel aya rin aliɛm kɛnɛ.” ⁴¹ Wɛn ci yen wɛt kɛnɛ lueel, ke dɛk amat nhom.

20

Paulo aci la kɛny Mathedonia ku pan Girik

¹ Tɛwɛn ci kac ke wic Paulo bik nɔk rɔt pɛl piny, go Paulo kac ci gam cɔl ku mɛt ke ke, ku lɛk ke wɛl deet yen kepuɔth ku jɔl ke tɔɔŋ, ku jiɛl bi la Mathedonia. ² Ku jɔl cath wuɔt juɛc yiic ku lɛk kac ci gam wɛl juɛc deet yen kepuɔth bɛi ci ke tɛɛk yiic. Ku jɔl la wun Girik. ³ Ku rɛɛr thin pɛi kadiak. Tɛwɛn guiir yen rot bi la Thiria, go njɛc lɔn ci kac Itharel ye thiɛn dhɛl yic bik nɔk. Go tak ku dhuk ciɛɛn bi la tɛɛk Mathedonia bi jɛl la Thiria. ⁴ Kac ci yen bɛn ruac aayi Thopater, wɛn Piruth, raan pan Beria, ku Arithtarkuth, ku Thekunduth kac Thethalonika, ku Gaioth, raan Derbe, ku Tikikuth ku Tropimuth, kac

wun Athia, ku jol aa Timothī. ⁵ Keek aaci la tueŋ ku lek ɣa tiit ɣok kɔc kɔk ke cath kek ɣa Troath. ⁶ Ku ɣok aaci cath riäi jäl Pilipi ke ɣo cī Yan Ayum cin yic luou kaŋ cam. Nawën nin kadhiëc cök, goku ke jal la dööt Troath, ku ë yen tē cī ɣok nin kadhorou bën nök thin.

Paulo aci dhuk Troath

⁷ Nayon theëi aköl nin dätem, ke ɣok aa ɣo cī ɣonhiim kut ku buk ayup bany yic ku camku ɣok kɔc cī gam. Ku jol Paulo jam, ku le tueŋ ke jiëem kɔc nhiim ɣet wëer ciel yic, rin ë bi jäl ɣon nhiäk. ⁸ Ku mëc juëc aake dëp yon nhial tēwën mët ɣok thin. ⁹ Ku mony riénythii cöl Eyutikuth ëci nyuc aluiit nyin. Nawën cī jam Paulo kōu bër apei, go nin nök abī nin, ku lööny piny aluiit nyin aɣeer. Ku ɣöt ëci buth ke cöoc nhom arak diäk. Nawën lek jot ke yökkë ke cī thou. ¹⁰ Go Paulo bën ku cuet rot yekōu ku pëet yic. Ku lëk kɔc, “Duökkë riöc, aŋot piir!” ¹¹ Ku dhuk nhial, ku le röök ku banykë ayup ku camkë. Nawën cī jam ke ke apei agut bi piny bak, ke jiël. ¹² Ku ɣëthkë riénythii wën baai ke piir, ke cī puöth miet apei.

Paulo aci jäl Troath ku ler Miletuth

¹³ ɣok aaci la tueŋ buk la riäi yic, ku ger ɣo buk la Athoth tēn yen bi Paulo la met riäi yic thin. Ku ëci lëk ɣo ku buk looi këya, rin ë wic bi la Athoth yecök. ¹⁴ Nawën le röm ke ɣo Athoth, go cath kek ɣo riäi ku lokku Mitilene. ¹⁵ Ku tēmku ë riäi ku yeetku Kayoth ɣon nhiäk dët. Na aköl dëët ke ɣo la Thamoth, nawën ben bak goku ɣet Miletuth. ¹⁶ Ku ëci Paulo tak ku bi Epethuth waan thok, rin cī yen ye wic bi gäau wun Athia. Ku ë ban yekōu rin ë wic bi them apei bi ɣet Jeruthalem aköl looi Yan Ayum cin yic luou.

Paulo aci kɔcdit Epethuth tööŋ

¹⁷ Tēwën cī Paulo ɣet Miletuth go thok tuöc tēnë kɔc Epethuth, ku bi kɔcdit kek bāny kɔc cī gam röm kek ye. ¹⁸ Tēwën cī kek ɣëët go lëk ke, “Wek aa njic luoidië, ku tē cī ɣen cien thin kek we aköl tööŋ ɣon ɣëët ɣen wun Athia. ¹⁹ ɣen akëc rot looi ke ɣa ye raan nhiam. Ku ɣen ɣa loi luoi ɣa ya aluaŋ Nhialic. Ku ɣen ɣa ye rëer ke ɣa dhiau puöu wët pīr ril yic ye kɔc Itharel ye wic bik ɣen nök. ²⁰ ɣen acin kë ca muöny we, kën yen bi we kony tēwäär ye ɣen kɔc lëk, ku ya kɔc piöc wët Nhialic agut bääikun yiic. ²¹ Kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel, aa ca ke aa lëk alanden ku bik kepuöth dhuök ciëen ku gamkë wët Bānyda Jethu. ²² Ku ëmën, rin theek ɣen wët cī Wëi Nhialic lëk ɣa, ke ɣen adhuk Jeruthalem, ku akuöc yeŋö bi rot la looi tēnë ɣa tētui. ²³ Kën yen njic ë kë cī Wëi Nhialic thön ɣen gæth ca tēek yiic ë lön bi ɣa mac, ku käreç bi luöi ɣa gæth yiic ëbën aatit ɣa. ²⁴ Ku piërdië acä ye kuëëc nhom lön ye yen këpath tēnë ɣen, ku ë rin wic ɣen ye ku ba luoi yen cī Bëny Jethu yiëk ɣa ba thöl, yen lön bi ɣen ye aa lëk kɔc, yen thon path tēnhieer Nhialic kɔc thin.

²⁵ “ɣen aci cath kamkun, ke ɣa jam wët bääny Nhialic. Ku aŋieç ëmën lön cin yen raan dët kamkun bā ben tiŋ. ²⁶ Kën yen alëk we ku bāk muk wenhiim akölë, tē le yen raan bi dhël ca nyooth lök puöl bi mää, ka cī ɣen bi gök. ²⁷ Rin acin këdët ca moony këc lëk we ye kë wic Nhialic ëbën ku bi looi. ²⁸ Tietkë röt apath ku tietkë kɔc cī Wëi Nhialic we looi bāk aa kɔc mëc ke. Calkë röt aaye abiök kɔc cī wët Nhialic gam, kɔc cī looi bik aa kacke thon Wënde. ²⁹ Aŋieç na la jäl ke kɔc ater Nhialic, cit gal cī wäth aabi bën kamkun, ku keek acin raan tök kam kɔc cī gam bik puöl. ³⁰ Ninkui bi bën kɔc kök akuöt dun yic aabi lueth aa lueel na lëukë ka wëŋ kɔc cī gam. ³¹ Tietkë wenhiim, ku duökkë nhiim mār, aŋieç wek aca piöc piü nyin aköl ku wëer tēn run kadiäk.

³² “Ku ëmën wek aca päl Nhialic bi we tiit dhëjden nhieer yen we. Yen ala riel bi we döc bāk këpath yök, këpuöth kek ye yiëk kacken cī löc. ³³ Acin këpuöth raan dët cimen luŋ thith, ku milänj töc, ku alëth ca tuöör nyin. ³⁴ Aŋieckë wepëc lön ke luoi ca looi, cī ɣen ke wëu juëc yök thin aa kek cī ɣen kākkië ku kāk kɔc rëer kek ɣen ɣöc. ³⁵ Aca nyuöth we käjuëc yiic ëbën, lön nadë raan luoi apei yen ë kɔc niop kony, ku wël cī Bëny Jethu lueel aake muök ɣanhom ɣon cī yen ye lueel ëlä, ‘Raan kɔc muöc ë yen puöu miet apei tēn lön bi raan dët ye muöc!’ ”

³⁶ Tëwën cī Paulo thök jam, gokë kenhiol guöt piny ku röökkë Nhialic. ³⁷ Keek aaci dhiau tëwën ye kek Paulo paat yic, ku yekë ciem ke tōḡkë. ³⁸ Keek aake rɛc puõth wët cī yen ye lueel ëlä, wek aaci ya bi ben tiḡ. Ku jolkë ruac riäi yic.

21

Paulo aci la Jeruthalem

¹ Yok aaci kɔc cī gam ke bö Epethuth tööḡ ku jiëlku. Tëwën cī yok wär teem riäi, goku yet tē cɔl Koth. Naḡon aköl dëëtë ke yo yet pan cɔl Rodeth, ku jiëlku thīn ku lokku tē cɔl Patara. ² Ee tēën yok aaci riän la Ponicia bēn yok thīn, goku keec thīn ku ger yo. ³ Yok aaci bēn yet tē ye yok Thaipruth tiḡ thīn, ku jol riäi cath ke Thaipruth tö köḡ cam ke yo la Thiria. Yok aaci bēn la piny riäi yic Tire, ku ë yen tēn bi kāk ke tö riäi yic la jat piny thīn. ⁴ Yok aaci kɔc kōk cī gam bēn yok Tire, goku rēer ke ke nīn kadhorou. Keek kɔc Tire aake cī Wēi Nhialic yōök ku bik Paulo lēk ku bi cī la Jeruthalem. ⁵ Na la nīnkuan ke buk nōk ke ke Tire thök, goku jāl. Keek ëbēn agut diäär ku miēthken aaci yo bēn ruac. Nawēn yeetku wath thok ke yo gut ḡonhiol piny agör thok ku röökkü Nhialic. ⁶ Ku tōḡku ke ku lok riäi yic ku dhukkë baai.

⁷ Yok aaci ger jāl Tire agut Ptolimiath, tē yen cī yok kockuan cī gam bēn la muöõth thīn ku rēerku ke ke niēn tök. ⁸ Na aköl dëëtë ke yo jiël ku yeetku Cetharia. Tēënë, yok aaci bēn la pan Pilipo raan kɔc piöc Wēt Puõth Yam Nhialic, ku rēerku kek ye. Yeen ë ye raan tōḡ kɔc kadhorou ke cī kuany Jeruthalem. ⁹ Yeen ë la nyiir kaḡuan kēc thiaak ku keek aake cīt kɔc kāk Nhialic tiḡ. ¹⁰ Tëwën cī yok nīn nōk paande ke raan kāk Nhialic tiḡ cɔl Agabuth bö wun Judia, ¹¹ bi yo bēn tiḡ. Ku lööm gəm ye Paulo yeyic duut, ku duut yecök ku yecin ku lueel, kē cī Wēi Nhialic lēk ya akīn, raan la gəm kēnë abi kɔc Itharel la der Jeruthalem cīt ëmēn cī ḡen ye nyuõth, ku abik thōn kɔc cie kɔc Itharel.

¹² Tëwën piḡ yok ë wēt kēnë, ḡook ku jol aa kɔc ë pan wēn, goku Paulo löḡ bi cī la Jeruthalem. ¹³ Go dhuök yo ëlä, “Yeḡo luwikë ëmēn dhieeu wek kēlä, bāk ya cɔl akōc puõu? Acie lön bi ḡen la der Jeruthalem yetök yen ca gam, awiēc aya ku ba la thou thīn rin Bēny Jethu.”

¹⁴ Ee këcku lēu buk dāk, goku puöl, ku jolku lueel, “Pēlku Nhialic ku bi kē cī tak looi.”

¹⁵ Tëwën cī yok nin ë tēën, ke yo jol röt guiir ku jiëlku buk la Jeruthalem. ¹⁶ Kɔc kōk kam abiõth Cetharia aaci yo bēn ruac, ku ḡethkë yo pan raan bi yok la rēer thīn cɔl Menthon, raan Thaipruth, ku ë ye raan tööḡ kam kɔc tueḡ ke kōḡ wēt Jethu gam.

Paulo aci Jemith la tiḡ

¹⁷ Nawēn yeetku Jeruthalem go kɔc cī gam yo lor ke mit puõth. ¹⁸ Na la aköl dëëtë bēn, goku la yok Paulo buk la jam kek Jemith, ku kɔcdit kāk Nhialic aake tö thīn. ¹⁹ Keek aaci Paulo jāl muöõth ku jolke kuēny yic kāk cī looi ëbēn tēnë kɔc cie kɔc Itharel riel cī Nhialic yiēk ye. ²⁰ Nawēn cik kāk cī Paulo kuany yiic piḡ, gokë Nhialic leec. Ku jolkë lēk ye, “Alēu ba tiḡ ëmēn yīn wāmääthda. Kɔc juēc apeidit ke ye kɔc Itharel aaci gam, ku keek aa thek löḡ Mothith apeidit. ²¹ Ku acik piḡ lön ye yīn kɔc Itharel tö wuöt kōk yiic piöc ku bik Löḡ Mothith puöl. Ku aca aa lēk ke bik miēthken cī ye ḡoot ku pälkë tēcit tē ye kɔc Itharel cieḡ thīn. ²² Abik dhiel piḡ yen lön cī yīn ḡëët. Yeḡo buk looi ëmēn? ²³ Anḡëen ba kē buk lēk yī looi. Ala kɔc kaḡuan ë tēn cī kuëen. ²⁴ Cath ke ke, ku māt rot kɔc bi kegup wuöõny wei, bāk röt kōc ë tök ku tääu wēuken piny, wēu kāk kek bi kek röt kōc, ku keek aabi kenhiim muut. Kēya, abik jal ḡic ëbēn lön wēl cī lēk ke rienku aa lueth, ku yīnhom yīn adhil ceḡ tēcit tē ye löḡ Mothith ye luēl thīn. ²⁵ Ku kɔc cie kɔc Itharel cī gam, aa cuk tuöc athöör buk lēk ke bik miith cī ke jakrɛc door cī ben ya cam, ku jol aa riem ku län dēt cī dec, ku titkë röt bik gup cī la akor.”

²⁶ Go Paulo rot māt röör wēn, naḡon nhiäk ke kōc rot ke ke. Ku jol la luay Nhialic, ku lēk kɔc tē bi nīn kōc thök, tēn yen bi kōc jāl a looi tēnë raan tök keyiic ëbēn.

Paulo aci thel ayeer luaŋ Nhialic

²⁷ Nawën cī nin kadhorou thiök ke thök, go kəc kök Itharel ke bö wun Athia Paulo tiŋ luaŋ Nhialic. Gokë kəc rac nhīim ëbën ku dämke Paulo. ²⁸ Ku luelkë ke cī keröt jət, “Kəc Itharel! Kuonykë yo! Yen raan kën, ee yen piny kuany yic ke piöc kəc ku ye lueel kəc Itharel aa kəc rec, ku ë löŋ Mothith, ku jəl a luaŋ Nhialic kënë yöŋ yiic. Ku ëmën aci kəc cie kəc Itharel bëi luaŋ Nhialic aya, ku bik bën yiék yic buöŋ yen tën athëék Nhialic!” ²⁹ (Ee luelkë yen kën, wët cī kek Tropimuth raan Epethuth tiŋ ke cath kek Paulo geeu, gokë tak lön cī Paulo bën kek ye luaŋ Nhialic.)

³⁰ Go aliäap thiëi kal yic ëbën, ku jəl kəc kat ku lek Paulo däm, ku thelkë ayeer luaŋ Nhialic. Ku thiökkë kal thok nyin yic. ³¹ Tëwën wïc kek ye bik Paulo nök, ke thok ëcī tuoc tënë bëny apuruuk Roma lön nadë ke kəc ëbën Jeruthalem aa loi ariser. ³² Go bëny apuruuk lööny dhöl nyin yic kek bëny kök apuruuk ku apuruuk, ku riŋkë tën tö yööm thīn. Nawën tiŋ thān awën wïc Paulo bik nök apuruuk, gokë puöl.

³³ Go bëny apuruuk la tënë Paulo ku dämke, ku yöökkë apuruuk bik der cīn arëk karou. Ku jalkë thiëc, “Yenə yen monyë, ku yenö cī looi?” ³⁴ Go kəc ke tö yööm yic wël cī thöŋ aa lueel. Ku jəl aliäap rot looi agut bi bëny apuruuk ciën kë detkë, kë cī rot looi yic. Gokë apuruuk yöök bik Paulo kuaath tēden rēer kek thin. ³⁵ Nawën cik jəl cath ku rēetkë tēthöny, ke yööm juak rot apei, go apuruuk Paulo jət. ³⁶ Gokë buoŋth ku yekë kiu ëlä, “Bäk, dhilku nök.”

Paulo aci rot kony

³⁷ Tëwën dööt kek tē ye apuruuk rēer thin, go Paulo lëk bëny apuruuk, “Cī ya päl ku ba yi lëk wët diënen?”

Go bëny apuruuk jəl thiëc, “Ye jam thoŋ Giriik? ³⁸ Ku yīn, cī ye raan Ijip wäär cī raan tim kaŋuan muk dhëŋ wat nhīim roor, ku wïc ba thör kek kəc mac baai?”

³⁹ Go Paulo dhuk nhom, “Yen ë raan Itharel, dhiëth pan cöl TARTHUTH wun Cilicia, yen ë raan gen diit njic. Päl ya ku ba jam tënë kəc.” ⁴⁰ Ke yeen aci bëny apuruuk bën puöl ku bi kəc jām nhīim, ku jəl Paulo keec nhial tēthöny ku nyooth yecin bi kəc biet. Nawën cik biet, go Paulo jam tënë ke thuŋden.

22

¹ “Kockiën dit ku wek wämäthkië ku wek wärkua, piŋkë apath yen acin këreec ca looi nëk ya.” ² Nawën piŋkë ke jam thuŋden, gokë biet, abi piny la dil ku jəl Paulo la tueŋ ke jam, ³ “Yen ë raan Itharel, dhiëth TARTHUTH wun Cilicia, ku yen ya dit Jeruthalem tën ku ë Gamaliel yen acä piöc. Yen aci piöc tē bi yen lööŋ wärkuan dit theek thīn, cimëndun wek kəc tö tën akölë. ⁴ Yen aci kəc ke buoŋth dhël kën yic cöl agum. Yen aci röör ku diäär cöl amac. ⁵ Raandit käk Nhialic ku kəc akut luk ëbën alëukë ku bik lueel lön nadë ke yic yen kë ya lueel. Keek aacä yiék athör ku ba ke la yiék kockuan Itharel tö Damathkuth. Ke yen aci kəc cī gam bën la däm ku rek kecin, ku kuëth ke ciëen Jeruthalem rin bi ke bën tēm awuöc.”

Paulo aci tē cī yen a raan cī gam teet yic

⁶ “Yen aköl ciel yic ke ya cath, ya cī thiök kek Damathkuth, ke këcīt mac la biliny nhial ku go ya guo gööl piny. ⁷ Ku wiëék piny ku piŋ röl raan ke jam ku lëk ya, ‘Thawul! Thawul! È rin nö cöl yīn ya agum?’ ⁸ Guo thiëc, ‘Ye yīn ŋa Bëny?’ Go lëk ya, ‘Ee yen Jethu raan Nadharet, ë rin nö cöl yīn ya agum.’ ⁹ Kəc ke cath kek ya aake cī mac tiŋ, ku aa këc röl jam tënë ya piŋ. ¹⁰ Guo thiëc, ‘Yenö ba looi, Bëny?’ Ku aci Bëny bën lëk ya, ‘Jət rot ku löör Damathkuth, ku yīn abi la lëk këriëc ëbën yen cī Nhialic tak ku ba looi tënë ye.’ ¹¹ Yen ya cī many cä bir nyin cöör, go kəc ke cath kek yen ya thel ku yëthkë ya Damathkuth.

¹² “Ku mony cöl Ananiath ë tö Damathkuth, ku ë ye raan Nhialic door ku ë thek löŋ kəc Itharel, ku yeen ë thekkë apei. ¹³ Yeen ëcī bën tënë ya, ku këc yalööm ku lueel, ‘Wämäth Paulo, ba pial ba ben daai!’ Nyin yic nyiendië aci rot bën liep ku tiŋ piny. ¹⁴ Ku lueel,

'Nhialic ye wärkuan dīt door aci lōc ku ba kē wīc ba looi tēnē ye ŋic, ku tīŋ Aluandeen puōth kākā looi, ku piŋ rōlde ke jam. ¹⁵ Ku yīn abī ya raan ŋic ē wēt kēnē, ku ba raan ēbēn lēk kē ca tīŋ ku kāk ca piŋ. ¹⁶ Ku ēmēn, yeŋō ŋuōt tit? Jōt rot ku bī yī muōc nhom, ku cōl adumuōmku aa lōk wei, ku ba Nhialic ya rōök.'

Nhialic aci Paulo yōök bī kōc cie kōc Itharel piōōc

¹⁷ "Ku jal dhuk Jeruthalem, ku wēn cī ŋen la ba la rōök luaŋ Nhialic, ke ya tīŋ kecīt nyuōth, ¹⁸ ku tiēŋ Jethu ke lēk ya, 'Jāl ēmēn Jeruthalem ku ban yīkōu, rin kōc tō tēn, aaci wēlkun ba ya lueel rienkiē bī gam.' ¹⁹ Guō dhuk nhom, 'Bēny, aŋickē apath lōn cī ŋen a la ŋōn amat Itharel yiic, ku dam kōc cī gam ku cal ke aa that. ²⁰ Ku ē ca gam wāār ku bī Ithipin nōk raan ye kōc piōōc wētdu, ku ē ŋen ya cā alēth kōc ke nēk ye lōk tiit.' ²¹ Go Jethu lēk ya, 'Lōr, rin yīn aba tuōc tēmec tēnē kōc cie kōc Itharel.' "

²² Go kōc wēn wēl Paulo piŋ, agut lōn lueel yen wēt bī ye tuōc tēnē kōc cie kōc Itharel. Gokē duōt ben looi, "Nyaaikē raan cīt kēn ē pinynhom! Nākkē! Acie raan path bī pīr!"

²³ Ku jōlkē aa kiu, ke ya alēthken piēer nhial ku yekē liēet wēer nhial. ²⁴ Go bēny apuruuk Roma apuruuk yōök bik Paulo yāth yōt tē ye apuruuk tīt thīn, ku lēkkē ke ku bik that, rin bī Paulo wēt ye kōc Itharel ye jāām guōp lek. ²⁵ Ku wēn cī kek ye der ku bik that, go Paulo lēk bēny apuruuk wēn kāac kelōm ēlā, "Ye lōŋ lueel lōn nadē ke raan Roma that ē path ke kēc yāth luk yic, bī la awuōc yōk yeguōp?"

²⁶ Nawēn piŋ bēny apuruuk wēt cī Paulo lēk ye, go la tēnē bēnydīt apuruuk ku thiēc, "Yeŋō loi? Yen monyē ē raan kōc pan Roma."

²⁷ Go bēnydīt apuruuk la tēnē Paulo ku thiēc, "Lēk ya, ye raan Roma?" Go Paulo bēer, "Ee yic."

²⁸ Go bēnydīt apuruuk lueel, "Ŋen ē raan kōc pan Roma rin cī ŋen wēu juēc tāau piny tēnē kōc mac baai." Go Paulo bēer, "Ŋen ē raan pan Roma rin ye kōc ke dhiēth ya kōc pan Roma."

²⁹ Go kōc kōk ke bī Paulo bēn thiēc, dhuk ciēen ku nyiēŋkē thīn, ku bēnydīt apuruuk ēcī riōōc wēn cī yen ye ŋic lōn ye Paulo raan kōc Roma, ku rin cī yen ye cōl ader aya.

Paulo aci yāth luk yic

³⁰ Na akōl dēēt, wēn wīc bēny apuruuk Roma ye bī awuōc ye kōc Itharel Paulo gaany ŋic, go Paulo cōl adēk apuruuk cin, tēwēn cī ye rek ku yōök kōcdīt kāk Nhialic ku kōc amat ēbēn bik rōm. Ku bī Paulo kenhīim.

23

¹ Go Paulo kōc amat dōt ku lueel, "Kackiē, acin kāk tō ŋapuōu, ba ke thiēc rin piērdiē, ya dēi Nhialic agut cīt akōlē." ² Ee tēn, ke raandīt kāk Nhialic cōl Ananiath yōök kōc wēn kāac tēthiōk kek Paulo bik buōōk thok. ³ Go Paulo lēk ye, "Nhialic abī dhiel buōōk aya, yīn kē cie guōp ye yār! Yīn aci nyuc ba luk looi tēnē ya cīt tē ye lōŋ ye lueel thīn, ku yīn aŋot yī cī lōŋ dhoŋ kōu rin cī yīn kōc yōök bik ya biāk!"

⁴ Go kōc thiāāk kek Paulo lēk ye, "Yīn alat raandīt kāk Nhialic!"

⁵ Go Paulo bēer, "Acā ŋic, kackiē lōn ye yen raandīt kāk Nhialic. Aye athōr thēer wēl Nhialic lueel, 'Yīn aci kērac dhil lueel bēny mac kaku guōp.' "

⁶ Nawēn tīŋ Paulo, ke kōc kōk aa kōc akut Thaduthī ku kōc kōk ke ye kōc akut Parathī, ke jam apeī rōldīt tēnē kōc luk, "Kackiē! Ŋen ē raan akut Parathī, kōc ke dhiēth ya aake kōc akut Parathī. Ŋen aci bēi luk yic rin ye ŋen ye ŋōōth lōn bī kōc cī thou rōt jōt akōldā!"

⁷ Nyin yic tēwēn lueel yen wēt kēnē, ka agōth la nhial kam Parathī ku Thaduthī ku tekkē keyiic. ⁸ Rin aye Thaduthī lueel lōn cī kōc rōt bī jōt thou yic, ku acin atuuuc nhial ayī atīp kōc cī thou. Ku Parathī aa kākā gam ēbēn kadiāk. ⁹ Ku juak jam rot apeī kam Parathī ku Thaduthī. Go kōc kōk piōōc lōōŋ, ke ye kōc akut Parathī, rōt jōt ke cī puōth riāāk apeī ku luelkē, "Acin kēreec cī yōk ke cī looi! Tēdē, ke atuny nhial, yen aci diēt jam tēnē ye!"

¹⁰ Ku la agöth nhial apai, nawën ke bëny apuruuk riöc ciët ke bi Paulo cak nök. Go apuruöökke tooc bik Paulo la nyaai luk yic, ku yëthkë tēden ye kek rēer thīn.

¹¹ Nayōn akōu ke Bëny kääc Paulo lööm ku lueel, “Deet yipuōu! Aca nyuōoth Jeruthalem, lōn ē yīn raandiē, ku yīn adhil kēcīt ē kēnē looi Roma aya.”

Ee wic kōc Itharel bik Paulo nök

¹² Nayōn nhiäk ke kōc kōk Itharel mat kenhīim, ku kuēñkë lōn cīi kek kuat miēth bi kañ cam ku dëkkë tē kēc kek Paulo kañ nök. ¹³ Kōc ke mat kēnē yic, aake thiärñuan ku tē kac. ¹⁴ Ku lek tēnē kōc kāk Nhialic ku kōcdīt baai ku luelkë, “Yok aaci kuēñj apai yodhie buk cīi mīth, yet tē bi yok Paulo kañ nök. ¹⁵ Ku emēn, week ku kōc kōk akut, tuōockë wēt tēnē bënydīt apuruuk raan Roma bi Paulo bëi tēnē we, ku luelkë lōn wic wek ye bāk kē cī looi bēn deet, ku yok aabi rōt guir buk nök kē kēc yēet wenhīim.”

¹⁶ Ku wēn nyankēn ē Paulo ēcī wēt nēk nēr piñ, go riñ tē rēer apuruuk thīn ku le wēt lēk Paulo. ¹⁷ Go Paulo raan tōk kam bëny apuruuk cōl ku lēk ye, “Yāth riēnythii kēnē tēnē bënydīt apuruuk, ala wēt wic bi lēk ye.” ¹⁸ Go bëny apuruuk riēnythii wēn yāth tēnē bënydīt apuruuk ku lueel, “Yen aci Paulo, raan mac, cōl ku lēk ya ba riēnythii kēnē bëi tēnē yī, rin ala wēt bi bēn lēk yī.”

¹⁹ Go bënydīt apuruuk dōm cin ku yēth tēden rōt ku thiēc, “Yenō wic ba lēk ya?”

²⁰ Go lueel, “Aci kōcdīt Itharel mat yic bik yī thiēc bi Paulo yāth luk yic nhiäk, rin wic kōc luk ye bik kāk juēc cī Paulo looi la deet. ²¹ Ku duk wētden piñ, rin abi la raan thiärñuan ku tē kac bi ye thiēn bik nök. Aaci kuēñj bik cīi mīth ku dëkkë yet tē bi kek ye nök. Ku emēn aaci rōt guir bik looi, ku aa tit wētdu bik piñ.”

²² Go bënydīt apuruuk lēk ye, “Duk ben lēk raan dēt lōn cī yīn ya lēk wēt kēnē.” Ku cōl riēnythii ajiēl.

Paulo aci yāth tēnē bënydīt Pelik

²³ Nawën ke bënydīt apuruuk cōl bënyken apuruuk karou ku lueel, “Kuanykë apuruuk buot karou ku jōl aa raan thiärthorou cath mathiāñ, ku raan buot karou ke muk tōñj bik la Cetharia, ku rēerkë ke cī rōt guir bik lööny dhōl emēn akāu. ²⁴ Ku wiēcckë mīthiōñj bi Paulo ke cath, ku yāthkë tēnē bënydīt Pelik ke cīn kēreec yōk ye dhēl yic.” ²⁵ Ku jōl bënydīt apuruuk athör gōt ēlä,

²⁶ “Yen, Klaudiōth Lithiath yen agēt athör kēnē tēnē yī bënydīt Pelik path apai. Yīn aca muōth. ²⁷ Kōc Itharel aake cī mony kēnē dōm ku duērkë nök. Ku aca piñ lōn ye yen raan Roma, guō la kek apuruöökkiē bik la kony. ²⁸ È wiēc ba awuōc ye kek ye gaany ñic, guō yāth amat yic tēnē ke. ²⁹ Aca yōk lōn acīn awuōc cīi looi bi yok ye nök, nadē ke macku. Ayekë gaany kāk la thiāäk kek löñjen. ³⁰ Nawën la lēk ya lōn cī kōc kōk Itharel wēt mat yic bik mony kēnē nök, guō tak ba tuōoc tēnē yī. Ku lēk kōc awēn gōony ye, week lak tēnē Bënydan dīt bāk awuōc cī monyē looi la lueel yenhom.”

³¹ Go apuruuk kēwēn cī lēk ke looi. Ku nyēikë Paulo ē wēer kēn bik yet Antipatrith. ³² Nawën bak piny, ka apuruuk ke cath kecōk dhuk Jeruthalem, ku nyiēñkë Paulo apuruuk cath mīthiōñj bik la kek ye. ³³ Ku yēthkë Cetharia, ku gemkë athōör tēnē bëny Pelik ku thōnkë Paulo. ³⁴ Nawën cī bënydīt Pelik athōör kuen, ke thiēc Paulo, “Ye raan wun nen?” Nawën yōk lōn ē yen raan wun Cilicia ³⁵ ke lueel, “Yen abi wētdu piñ tē le kōc gōony yī yēet.” Ku yōök apuruuk bik Paulo la muk ku titkë pan wäär buth Antipāth Yērot.

24

Kōc Itharel aaci Paulo gaany

¹ Nawën nīn kadhiēc cōk ciēn, ka Ananiath raandīt kāk Nhialic la Cetharia kek kōcdīt kōk ē baai, ku jōl a raan bi wētden ñiec la kuany yic luk yic cōl Tertuluth. Ku lek bënydīt Pelik nhom ku lēkkë wēlken gōony kek Paulo. ² Go Tertuluth cōl ku jōl Paulo gaany ēlä, “Yīn bënydīt! Wēt ye yīn raan ñic kōc mac ē yen aci yok rēer run juēc dōör yic ke cīn aliāp. Ku kajuēc peth ca looi kek aaci wuōnda yāth tueñ. ³ Käpuōthkă aa nhiarku ke ēbēn akōlakōl. Ku yīn acuk leec yōpuōth apai. ⁴ Acā wic ku ba jam apai, ku yīn alāñ ba

wël kuênku yï piñ. ⁵ Yok aaci mony kënë yök ke ye raan rac. Yen acä aliäap a looi kam kôc Itharel pinynhom ëbën. Ku yeen ë bëny kôc akut Nadharet. ⁶ Yeen awïc bi luañ Nhialic yiék yic buööl. Ku yeen acuk dôm. Acuk them buk tēm awuöc tēcīt tē ye lööñ panda ye lueel thïn. ⁷ Ke yeen acī bënydīt apuruuk Lithiath bën dôm bei yocin riel ku nyiëi. ⁸ Ku yöök kôc cī Paulo gaany ku bik bën luk yic yinhom. Tē thiëc yïn ye, ka ba guo ñic kek kāk cī yok ye gaany.” ⁹ Ku met kôc Itharel thïn aya ku luelkë lôn kāk cī Paulo gaany aa yith.

Paulo aci rot kony Pelik nom

¹⁰ Go bënydīt baai Paulo jäl yöök bi jam, ku jol Paulo lueel ëlä, “Anjiec lôn ye yïn raan cī luk luök run juëc ë wundaan. Ke yen amit puöu ku ba rot kony yinhom. ¹¹ Tē lëu yïn ye ba yic ñic, ke wäär tēcīt nin kathiäar ku rou ëmën, yen ë le yen Jeruthalem ba la röök thïn. ¹² Ku kôc Itharel acïn raan cik yök ke göth ke yen luañ Nhialic. Ku keek aakëc ya yök ke ya ye kôc rac nhïim tën amat Itharel. Ku jol aa yön kök yiic aya. ¹³ Ku keek acik bi lëu bik yï lëk kën ye nyuöth lôn ye kāk cik kuëen yaguöp yith. ¹⁴ Wët lëu ba gam akïn. Yen ë Nhialic ye wärkuan dīt door, door aya dhël yen yekë lueel ka cie yic. Ku yen ë këriëc ëbën cī göt lööñ Mothith ku athör kôc kāk Nhialic tiñ yiic gam. ¹⁵ Yen ala ñöth cīt ñäthden aya tënë Nhialic lôn bi kôc ëbën, kôc path ku kôc rac röt jot thou yic aköldä. ¹⁶ Ke yeen aya them ku ba kë la cök looi tënë Nhialic ku kôc ëbën.

¹⁷ “Yen aci run nöc wei Jeruthalem, ke yen ya cī la wëü ba yäth tënë kackië ku la rot kôc. ¹⁸ Ee wën looi yen ë kënë yen ë yök kek ya luañ Nhialic ke ya cä guöp wuöñny wei käreç. Ee cïn yööm rëër kek ya, ku ë cïn aliäm cī rot looi. ¹⁹ Ku kôc Itharel ke bö wun Athia aake rëër thïn. Ku keek nhïim, ñuöt aaci dhiel bën yinhom ku bik kë ca wuöc bën lueel. ²⁰ Na cie këya, ke ë röör rëër ë tën, ka luel awuöc cik yök ca looi wäär cī ya yäth luk yic. ²¹ Kë ñic ë kë töñ ca lueel ëlä ke ya kääc kenhïim, “Yen aci bëëi luk yic aköl wët cī yen ye gam lôn nadë ke kôc cī thou aabi röt jot bik pïr.”

²² Ku ë ñic Pelik apath yen tē ye dhël pïr kôc Itharel theek thïn. Go luk puöl ku lëk ke ëlä, “Na la bënydīt apuruuk Lithiath yëet ke luöñdun aba tiñ.” ²³ Ku lëk bëny apuruuk rëër apuruuk Paulo tiit nhïim ku bi Paulo cïi tiit apil yic, ku yekë kôc mäath kek ye puöl bik kākken wïc aa bëëi tënë ye.

Paulo aci jam tënë Pelik ku Druthila

²⁴ Na la nin lik thök, ke Pelik bö kek tiñde Druthila, ku ë nyan kôc Itharel. Ku tuc Paulo bi bëëi bi wët ye Paulo gam rin Jethu Kritho bën piñ. ²⁵ Nawën la Paulo tueñ ke jam wët path ku lôn bi raan rot tiit käreç, ku jol a bën aköl luñdīt, go Pelik riöc ku lueel, “Yïin alëu ba jäl ëmën. Yïn aba ben cööl tē cī yen nom ben lääu.” ²⁶ Ku ye ñöth lôn bi Paulo ye riop wëü. Ku rin ë wët kënë aci bën a tuöc akölaköl ku jieem kek ye.

²⁷ Na la run karou thök, ke Porkiöth Pethtuth wëer nyin bënydīt Pelik ke ye bëny. Pelik ë wïc ku bi kôc Itharel nhiaar, go Paulo nyääñ mëc yic.

25

Paulo aci thiëc ku bi tuöc tënë Bënyñaknhom

¹ Nin kadiäk cök ciëen wën cī Pethtuth yëet Cetharia, ke jiël thïn bi la Jeruthalem. ² Tëwën ke kôcdīt kāk Nhialic ku jol aa bëny Itharel ke göony Paulo la tënë ye, ku lëkkë wëtten. Ku länjë Pethtuth, ³ ku bi ke luöi kë wickë kepuöth ku bi Paulo bëëi Jeruthalem, rin ë cik mat yic ku bik Paulo nöc dhël yic. ⁴ Go Pethtuth bëër, “Paulo abi rëër ke mac Cetharia, rin yen adhuk ë nïnkä. ⁵ Calkë bënykun aa la Cetharia kek ya, ku bik jäl la kuën guöp tē le yen awuöc cī looi.”

⁶ Go Pethtuth nin kabët aduërkë aa thiäar kañ nöc ke ke, ku jol la Cetharia. Na aköl dëëtë ke la luk yic, ku jol apuruuk yöök ku bik Paulo kuëëth yenhom. ⁷ Na la Paulo yëet, go kôc Itharel ke bö Jeruthalem ke kääc, ke cik gööm piny, jök bik käreç ape lueel yeguöp, ku acïn kë cie nyuöth lôn ye kākä yith. ⁸ Go Paulo rot kony ëlä, “Yen acïn kë ca wuöc

lööŋ kəc Itharel yiic, ku acin aliäm ca looi luaj Nhialic, agut Bënyŋaknhom Roma acin wët rɛɛc ca lueel yeguöp.”

⁹ Ku wën wic Pethtuth ye bi nyuöth kəc Itharel lon nhiɛɛr yen ke, go Paulo thiëc, “Ci lëu ba la Jeruthalem ku ba luöŋdu la luk thïn lon ye käk ci kuɛɛn yiguöp yith?”

¹⁰ Go Paulo lueel, “Të këc ɣɛn thïn ɛ luŋ bëny yic, ku ɛ yen tɛ lëu ye bi luöŋdië tiŋ thïn. Acin këɛɛc ca looi tənë kəc Itharel, cimën ŋic yin ye apath. ¹¹ Na ca löŋ dhoŋ köu, ku le këɛɛc ca looi lëu bi ɣa tɛm awuöc bi ɣa nöc, ka cä lëu ku ba thiëc bi ɣɛn puöl. Ku na cin yiny tö thïn käk ci kuɛɛn ɣaguöp, ka cin raan lëu ye bä thön ke bik ɣa nöc. Ke yeen awiëc ku bi ya bëny yen bi luöŋdië la luk.”

¹² Go Pethtuth wët ci Paulo lueel kaŋ guëk yic kek kəc akutden luk, ku jol dhuk nom, “Wët ci yin ye lueel ke Bëny Agripa yen abi luöŋdu luk, ke yin abuk tuöc ye.”

Pethtuth aci luŋ Paulo tët yic Bëny Agripa

¹³ Nin lik cök ciëen ke Bëny Agripa kek Bernike bö Cetharia bik Pethtuth këny, bik la lëk ye lon mit kek puöth wët ci yen yëët. ¹⁴ Tëwën ci kek rëer nin juëc, ke Pethtuth jol wët Paulo kuëny yic bëny, “Ala raan rëer ɛ tən ci Pelik nyään piny ke mac. ¹⁵ Na wäär lar Jeruthalem, go raandit käk Nhialic kəc Itharel ku banyken, gaany tənë ɣa ku wickë ba tɛm awuöc. ¹⁶ Guo lëk ke lon nadë kəc pan Roma aacie raan ci gaany ye gam, wët këɛɛc ci looi ke këc kaŋ tuööm nom kek kəc ci ye gaany, ku bi rot kony awuöc ci ye gaany. ¹⁷ Na wäär ca bën ɛ tən, ke ɣɛn akëc bën gäau. ɣɛn aci bën la luk yic aköl bi niënkië aa rou ɛ tən, ku yöök apuruuk ku bik ɛ mony këne bëi ba luöŋde tiŋ. ¹⁸ Kəc aterde aci röt bën jät, ku acin këɛɛc diit cik bën kuɛɛn yeguöp təcit tən ye ɣɛn ye tiëŋ thïn. ¹⁹ Kë ca bën yöc ɛ lon ye kek teer kek ye tɛ ye yen Nhialic duöɔr thïn, ku jol aa mony dëët cal Jethu ci thou, ku yen ɛ mony këne aye Paulo lueel ka pïr. ²⁰ Ee cä dhal ba yic yöc rin ɛ wëlkä, guo Paulo thiëc bi la Jeruthalem ku ba luöŋde la looi thïn. ²¹ Go Paulo lueel ka wic bi puöl ke tiit apuruuk agut tɛ bi bënyŋaknhom luöŋde tiŋ. Guo apuruuk yöök ku bik tiit agut tɛ bi ɣɛn ye tuöc tənë bënyŋaknhom.”

²² Go Agripa lëk Pethtuth, “Luŋ ɛ mony këne aba luk yen ɣa nom.” Go Pethtuth dhuk nom ëlä, “Abi bëi yinhom nhiäk.”

²³ Nawën bak piny ke Agripa ku Bernike bö ku lor ke yai, ku luëŋkë yon luk kek banydit apuruuk ku jol aa bany ɛ ɣeu. Ku yöök Pethtuth apuruuk bik Paulo kuëth luk yic alon thïn. ²⁴ Ku lueel, “Yin bëny Agripa, ku jol aa wek kəc rëer tən kek ɣo. Mony yen dæi wek këne ɛ yen raan ci kəc Itharel rëer ɛ tən ku jol aa Jeruthalem gaany tənë ɣa. Ayekë lueel ke loi duöot lon nadë ka ci päl ke pïr. ²⁵ Ku yeen acin awuöc ca yöc ci looi lëu bi ye tɛm awuöc bi nöc. Ku yeen nom aci wic bi ya bëny yen luk luöŋde, guo gam ku ba tuöc tənë ye. ²⁶ Ku ɣɛn acin yiny puöth ca yöc ba göt ɛ rienke tənë bëny. Ke yeen aca bëi yinhom, ku ɛ yin bëny Agripa, rin ba wëtde wic yic, rin ku bi la kë jal göt. ²⁷ Aya tiŋ lon ci yen path ku bi raan ci mac tooc ke cin kën wën ci rot deet ye nyuöth, kek käk ci ye gaany.”

26

Paulo aci rot kony Agripa nom

¹ Go Agripa Paulo yöök, “Yin aca puöl ku ba jam ba rot kony.” Go Paulo yecin nyuöth bi kəc biët ku jol jam ëlä bi rot kony.

² “Bëny Agripa! ɣɛn ɛ rot yöc aköl këne ke ɣa mit guöp rin bi ɣɛn rot kony yinhom käk ci kəc Itharel ɣa gaany ëbën. ³ Kënë adhil a yic alanden rin yin anic apath, yen tɛ ye kəc Itharel ciëŋ thïn, ku käk ye kek wääc thïn. Yin aba löŋ ëmën ku ba yiguöp päl piny ku ba wëlkië piŋ.

⁴ “Kəc Itharel ëbën anickë yen tən piir ɣɛn thïn tɛɣon koor ɣɛn. Anickë tɛ ci ɣɛn piërdië jaak thïn ɣon tueŋ panda ku jol a Jeruthalem. ⁵ Anickë akölaköl, ku acik bi dhöl lon nadë ke ɣɛn aci kaŋ ciëŋ ke ɣa ye raan akut Parathi kəc ke muk lööŋ Nhialic cök apei. ⁶ Ku ëmën ɣɛn a kääc luk yic ɛ tən rin ye ɣɛn wët ci Nhialic lëk wärkuan dit nõöth, ⁷ kën yen

ye kuat kackua kathiäär ku rou njöth ka bik yök, tē ye kek Nhialic door aköl ku wēer. Ku ē rin njöth kēnē, yin Bēnydit, yen aci kōc Itharel ya gaany! ⁸ Yējö ye wek ye yök wek kōc Itharel ke ril yic bāk gam lōn ye Nhialic raan cī thou jōt bei thou yic?

⁹ “Aca them yen yen ku ba kēriēc ēbēn looi, kāk bī rin Jethu raan Nadharet rac guōp. ¹⁰ Yen ē kēn aca looi Jeruthalem. Yen ya ye bēnydit kāk Nhialic yiēk riel ku ba kōc juēc cī wēt Jethu gam aa dōm ku mac ke. Ku aca ya gam aya, yen lōn nēk kōc cī tēm awuōc bī ke tēm thou. ¹¹ Aaca cōl aaye tēm awuōc arak juēc yōn amat kōc Itharel yiic, ku aca them ba ke cōl abāṅ bik wēt Jethu puōl, ku riääk puōu apei tēnē ke, agut ba ke aa luōp wuōt kōk yiic ku cal ke agum apei.

Paulo aci tē cī yen a raan cī gam teet yic

(Luoi 9:1-19; 22:6-16)

¹² “Ee rin ē wēt kēnē yen ē ler yen Damathkuth ke ya cī raandit kāk Nhialic yiēk riel. ¹³ Nawēn aköl ciel yic, Bēnydit, ke ya njoot dhēl yic, ke ya tiṅ many yer apei, wār aköl, ke ruel nhial ke cā göm piny kek kōc ke cath kek ya. ¹⁴ Ku wiikku piny ēbēn, ku piēṅ rōl ke ye lēk ya thuṅdiē, ‘Thawul, Thawul! Yējö cōl yin ya agum? Yin aci rot baṅ, rin ye yin ye wic ku ba kēcīt kēdhie ye akaja looi, kē ye yen wai ye raan la ye ye yup ke kuēth, wēc ciēn.’ ¹⁵ Guō thiēc, ‘Ye yin ṅa Bēny?’ Go Bēny lueel, ‘Ee yen Jethu, raan ca cōl agum. ¹⁶ Ke yeen jōt rot ku kääc cōkku. Yen aci rot nyuōth yī, rin yin aca lōc ku ba ya aluṅdiē, yin abī kōc kōk lēk kē ca tiṅ tēnē ya akölē, ku kē ba nyuōth yī aköldä. ¹⁷ Yin aba tiit bī ciēn kērec yī yök kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel cin, kōc bī yen yī tuōc thīn. ¹⁸ Keek aaba piōc bik kāṅ ṅic, ku bik luoi kārec puōl, ku jiēlkē riel jōṅrac yic ku lek tēnē Nhialic, rin gām bī kek wētdiē gam, yen aabī kārec cik looi pāl piny ku tēēu ke kam kōc cī Nhialic lōc.’

Paulo aci tē cī yen kōc piōc thīn teet yic

¹⁹ “Kēya, Bēny Agrīpa, yen akēc wēt kē ca tiṅ nhial cīt nyuōth dhōl yic. ²⁰ Wäär tuēṅ Damathkuth ku Jeruthalem, ku jōl aa wuōt kōc Itharel yiic ēbēn, ku kam kōc cie kōc Itharel, aake ya lēk lōn bik luoi kārec puōl ku dhukkē Nhialic, ku yekē luui kāpath ye nyooth lōn cī kek muōl kārec. ²¹ Ee rin ē wēt kēnē, yen aa dōm kōc Itharel ya ke ya tō kal luṅ Nhialic, ku wickē bik ya nōk. ²² Ku agut cī aköl kēnē Nhialic acā kony, ku ē wēt kēn, yen akēc yen ē tēn ku ba kē ṅiec lēk raan ēbēn, kōckor ku kōcdit. Kāk ya lueel ka bī rōt looi aa thōṅ kek kāk ye kōc kāk Nhialic tiṅ ku Mothith lueel, ²³ lōn nadē Raan cī lōc ku dōc abī gum, ku ē yen bī rot kaṅ jōt thou yic, ku ē yen abī kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel lēk wēt bī kōc kuōny bei kārec yiic.”

²⁴ Tēwēn jiēm Paulo ke kony rot ē wēlkä, go Pethtuth rēl, “Paulo! Yin aci muōl. Piōc cī yin piōc aci cōl amuōl!”

²⁵ Go Paulo bēer, “Bēnydit! Yen akēc muōl. Wēl ya lueel aa yith cīn yic muōl. ²⁶ Bēny Agrīpa! Alēu ku ba jam tēnē yī ke ya cī riōc, rin yin ṅic kākä ēbēn. ṅiec alanden lōn nadē ke keek aaca lēk yī ēbēn rin kēnē acie kē cī thiaan, aa kāk ṅic jāṅ ēbēn. ²⁷ Bēny Agrīpa! Cī wēl kōc kāk Nhialic tiṅ ye gam? ṅiec lōn ye yin ke gam!”

²⁸ Go Agrīpa lēk Paulo, “Ye yök yīpuōu ē kaam thīn lōn bī yin ya wel ba ya Krithian?”

²⁹ Go Paulo bēer, “Na cōk aa kaamkoor ku kaamdīt, rōckdiē tēnē Nhialic ē lōn bī yin ku kōc kōk piṅ kāk lueel ke aköl rōt wel bik ciēt ya, ku acie rin bī ke mac.”

³⁰ Go bēny ku Pethtuth ku Bernike, ku kōc kōk ke cī nyuc luk yic rōt jōt, ³¹ ku wēn cī kek jāl aaci jal aa jam kamken, ēlä, “Acīn kē cī ē mony kēnē looi, kē lēu bī ye cōl anak ku mac aya.” ³² Ku jōl Agrīpa lēk Pethtuth, “Yen ē mony kēnē ṅuōt aci lony, ke rin cī yen ye wic ku bī ya Bēnyṅaknhom yen bī luōṅde la tiṅ.”

27

Paulo ayēth Roma

¹ Tëwën cī ye mat ku buk cath riäi buk la Italia, gokë Paulo ku jøl aa kōc kōk cī mac thōn Juliōth, bëny akut apuruuk Roma, akut cōl, “Akut Bënyḡaknhom.” ² Ku lok riän bö Adramitiöm, riän cī guuir bi jäl wath thok wun Athia. Arithtarkuth raan pan Mathedonia wun cōl Thethalonika ë cath kek ḡo. ³ Na akōl dëētë ke ḡo yet Thidon. Juliōth ë ye raan path, ee cī Paulo puöl ku bi kōc määth kek ye la tiḡ, rin bik la yiëk kāk wic.

⁴ Yok aci bar, ku rin cī yok ḡonhiim wël yom, goku riäi gëer tē bi yen cath thīn apath, ku ë ye alḡ ye akōl bën thīn rial pan tō gool nhom wär ciël yic cōl Thaipruth. ⁵ Ku jølku wär teem buk la Cilicia ku Pampilia ku lok Mira pan tō wun cōl Likia. ⁶ Tënë, ke bëny apuruuk yok riän jäl Alekdhändria ke la Italia, go ḡo ḡäth thīn.

⁷ Ku riäi ë cath amääth rin yom ë dīt apei. Ku yok aaci nīn juëc bën nōk dhël yic buk jäl yet gen cōl Kniduth. Yom ë kēc ḡo puöl ku buk la dhëldan yen buōthku yic, goku ret wanh cōl Thalmone tēn yen bi pan thiin tō gool nhom cōl Kret ḡook kol ë yom. ⁸ Ku ciethku ke ḡo göök yom ke ḡo kuany agör ḡou, ku yok aaci bën yet tē cōl Wanh Path ë riel, ku ë tēn cīi mec kek gen cōl Lathia.

⁹ Ku ciēḡku thīn nīn juëc, ku ril yic buk la tueḡ ḡo cath wīr, rin ë nīnkä akōl Yan look kōc kegup wīr ëcī bar, tēn yen ye yom rut rot jōt apei. Go Paulo ke lēk ëlä, ¹⁰ “Kackië, aya tiḡ lōn cäthda jäl ë tēn abi yic riel, riäi abi riääk ku kāk tō thīn aabi puk wīr, ku kōc aabi mou aya.” ¹¹ Ku bëny apuruuk ë wēt raan kuath riäi ku raan la riäi yen aye piḡ, ku kueec wēt cī Paulo lueel. ¹² Ku wath thok tē ye riäi mac thīn ëcī path bi kōc mäi thīn. Go kōc juëc keyiic wic ku bik la tueḡ bik yet Ponik tē lēu yen rot. Yen ë wanh tō Kret, ku ëcie yethok wel lḡ bër tē ye akōl lööny piny thīn.

Yomdit aci rot jōt wīr

¹³ Yom thōöḡ rot ëcī jōt ke bö ciëem tē cī raan yenhom wel tē ye akōl lööny piny thīn, go kōc ke cath riäi tak lōn nadë ka lëukë bik la tueḡ ke cath, gokë riäi lony ku gerke ke kuënykë agör Kret ḡou. ¹⁴ Ku kaam thiin awën ke yomdit ril apei bö cuëc tē cī raan yenhom wel tē ler akōl thīn, ben bën ke ye pīu apei. ¹⁵ Ku yiëk riäi bi la bëerḡbëerḡ, ku ril yic apei bi gëer tueḡ tē bi yom thīn, goku puöl buk cōl akuëth yom. ¹⁶ Yok aaci bën lḡ wën tēek yok lḡ ye yom rut yenhom wel thīn, pan thiin tō gool nhom cōl Kauda. Tëën, acuk bën lēu buk riän koor duōöt riändit cōk. ¹⁷ Ku rin dīt yom apei, gokë duōöt riändit kōu rin bi yom tiim cī ke riäi looi cīi piir wei, ku jølku duōöt piny wīn. Keek aake riōc ciët riänden bi la dōt liët yic wanh Libia thok, gokë alëth ye yom ke riäi kuaath dāk bei, ku cōlkë riäi ajōl yom kuaath. ¹⁸ Yomdit ril awën aci la tueḡ ke pīu apei, nawën akōl dëētë ke jōkkë bik kāk tō riäi yic cuat wīr. ¹⁹ Nawën akōl ye nīn diäk ke cuet abëk kāk gër wīr ciënken. ²⁰ Ku cuk akōl ku kuël tiḡ nīn juëc, ku yom aci la tueḡ ke pīu apei. Akëcku ben bën ḡōöth lōn bi yok piir.

²¹ Nawën cī kōc nīn juëc nōk ke cīn miëth cik cam, go Paulo rot jōt ku këc kenhiim ku lueel, “Kackië, na we cī wëtdië piḡ wäär bāk riäi cīi geer wei Kret ḡuōt yok aa kēc mam kälä. ²² Ku ë mënë wek aa lḡ, dætkë wepuōth! Acīn raan tōḡ bi thou weyiic, ë riäi yetök yen abi riääk. ²³ Ku wën akōu atuny Nhialic yen ye ḡen raande, ku yen ya door aci bën tënë ḡa, ²⁴ ku lueel, ‘Duk riōc, Paulo! Yīn abi yet Bënyḡaknhom nhom, ku rin ë wēt kënë Nhialic acīi yī pël wei, ku kōc cath kek yī riäi yic aabi piir.’ ²⁵ Këya, kackië, dætkë wepuōth! Nhialic aca deet puōu, abi këpath looi tēcīt tē cī ye lēk ḡa thīn wënakōu. ²⁶ Ku yom abi riäi kuaath bi cōl ala gool nhom cōk alōn bi yen la riääk thīn.”

²⁷ Ku nīn aake cī ya thiäär ku ḡuan, ku yomdit apei ë kuath riända wärdit Adëkdiët yic. Na ye tēcīt wëer ciël yic, ke ye kōc ger riäi yok kepuōth ciët ḡo cī thiōk buk yet agör thok. ²⁸ Gokë win cī duōt thok këthiek luaac piny pīu yiic, ku wën ye kek ye luaac piny ëmën ku mën, ke yōkkë lōn thiōk wär yic. ²⁹ Gokë riōc ciët riäi bi rot dëeny kuör tō pīu yiic, gokë wīn cī duōt thook aleeldit ye riäi dōm luaac piny riäi thar ciëen, ku jōlkë bak piny ḡōöth. ³⁰ Eci agër kōk them ku bik rōt kuël bei riäi yic. Ku jōtkë riän thiin koor tō riändit yic bei, ku tēükë wīr ke ye kōc ciët ke la wīn cī duōt thook aleel luaac piny riäi nhom tueḡ. ³¹ Go Paulo lēk bëny apuruuk kek apuruōökke, “Na cä agër rëer riäi yic, ke

koc tö riäi yic aaci bi piir.” ³² Go apuruuk wiin ci riäi mac piny teem kööth ku cölkë ke aa buak kuëer.

³³ Nawën bak piny, go Paulo ke löj bik mith ku lek ke, “Wek aaci tiit nin thiäar ku njan emen, ku keek ë ninkä yiic acin kë cak cam. ³⁴ Wek ya löj, ku bak la mieth camkë, wek aa wic mieth rin ku bak piir. Acin raan tök weyiic la kë bi ye gəot.” ³⁵ Tëwën ci yen wët kënë lueel, go Paulo ayup lööm, ku röök ke lec Nhialic kenhüim ebën, ku beny ayup yic, ku köj jök bi mith. ³⁶ Keek aaci kepuöth bën dæet, ku mithkë ebën. ³⁷ Yok koc yo tö riäi yic, yok aa yo ye buot karou ku thiärdhorou ku dätem. ³⁸ Nawën ci raan ebën mith, gokë rap ke tö riäi yic dhëeth wiir rin bi riäi pial.

Riäi aci atiaktiak rac

³⁹ Nawën ci piny bak, ke koc ger riäi aake këc të ci kek yëet thin njic, keek aaci të ci wär yeköu tot thin, la yic liæet tij, gokë tak bik riäi gær thin bik la mac. ⁴⁰ Gokë wiin yeke riäi mac piny teem wei bik diir piny, ku dakkë wiin ci ke alau duööt piny. Ku jötkë alëth nhial ku bi yom riäi kuaath tuej, bi la agör thok. ⁴¹ Ku riäi aci bën la të cääl ku dööt liæet yic bi ciën të ben yen rot nyooj, ku ci abaj ciëen dhoj atiaktiak abi döj ke ya apet.

⁴² Eci apuruuk tak bik koc ci mac ebën nöck, bi ciën raan tööj kuæej ajeer bi kat. ⁴³ Ku ë wic beny apuruuk bi Paulo kony bi ciï näk, go apuruuk yöök bik ciën kë loikë tënë koc mac. Ku yöök koc njic kuaaj bik kaaj thuet wiir tuej ku bik kuæej ajeer, ⁴⁴ ku koc kök aake bi jal lök kuaaj, ke ci tiim riäi ci duöony kuök bik ke yäth ajeer. Ku ë yen të ci yok bën kuæej ajeer thin akan ke yo puol gup.

28

Kë ci rot looi tënë Paulo Malta

¹ Wën ci yok yet wär alontui yo puol gup, ke jölku njic lon cöl pan tö gool nom Malta ² ku koc ke ciëj thin aaci yo lor, ku nyuuckë yo apath. Tëwën ke deej tueny ku lir piny apej, gokë mac took ku cölkë yo buk yöc. ³ Go Paulo tiim kuar piiny ku tēju ke mæec, tëwën ke këpiiny bö bei tiim yiic, ku kec cin abi nuet thin. ⁴ Ku tij koc awën tö thin këpiiny ke ci nuet Paulo cin, ku jicemkë kamken, “Mony kënë ala cin rim. Ku kënë aaci yen bi pir, cök alon ci yen poth wiir ke këc mou.” ⁵ Ku tën awën ke Paulo yir këpiiny mæec, ke cin këreec ciï rot looi tënë ye acin. ⁶ Ku ë titkë bik tij ke ci but cin, nadë ke wiëek piny nyin yic ke ci thou. Ku tëwën ci kek tiit apej ku cin kë tijkë ke ci rot looi tënë Paulo, ke war kenhüim ku luelkë, “Yeen ala guöp jöjril apej.”

⁷ Dum raandit baai cöl Publiöth, aake ci mec kek tëwën looi kënë rot thin tënë Paulo. Ku yeen aci yo njec lor aya, ku rëerku yo ye jäälke nin kadiäk. ⁸ Wun Publiöth ë rëer biöök yic ke ci juäi dom ku yiäny riem. Go Paulo la yöt tënë ye, ku röök ku döc, go pial. ⁹ Wën ci kënë rot looi, go koc juëc ke tuany bën, go Paulo ke döc bik pial. ¹⁰ Ku gëmkë yo käjuëc, ku wën jiël yok, gokë käk bi yok dhël tëek täau riäi yic.

Paulo aci jäl Malta bi la Roma

¹¹ Nawën pëi kadiäk cök, ke yo jiël riän cöl, “Jak Acuek,” bö wanh cöl Alekdhändria ku yen aci pëi bën nöck ke käac Malta rin yom ë dit apej. ¹² Ku yeetku gen cöl Thirakuthe, ku näkku nin kadiäk thin. ¹³ Ku jiëlku thin, ku lok gen cöl Regium. Nawën bak piny ke wel yom nom, ku yeetku gen cöl Putöli nin karou cök. ¹⁴ Ku yökku koc ci gam thin, ku thiëckë yo buk rëer ke ke nin kadhrou. Ku jölku jäl tën ku lok Roma yöcök. ¹⁵ Wämäthkuan tö Roma aake ci yo piij lon biï yok, go koc kök bën gen yöc cöl Apiöth ye jööl nin thin bik yo lor. Wën tij Paulo ke, ke lec Nhialic, ku riil kënë puü.

Paulo aci yëet Roma

¹⁶ Wën ci yok yëet Roma, Paulo aci beny mac Roma puol bi rëer ë rot kek apuruk töj tit ye. ¹⁷ Nawën nin kadiäk cök, ke Paulo cöl köcdit Itharel rëer Roma bik röm kek ye. Nawën cik kenhüim mat, ke lueel tënë ke, “Wämäthkië! Wën cök yen ciën këreec ca looi tënë kackua, ayi lon këc yen ciëej wärkuandit dhöl yic, yen aci mac Jeruthalem ku thön ya apuruuk Roma. ¹⁸ Gokë yen thiëec awuöc ca looi, ku wickë bik ya lony, rin acik yök ke

cïn kë ca looi lëu ye bï ya nök. ¹⁹ Nawën la kôc Itharel kuc wët bï ya lony, guo luöndië cöl ayëth tënë bënyjaknhom Roma mac wuönda aya, cök a lön cïn yen kë goony yen ë kackua. ²⁰ Yen ë kë wïc yen we buk röm, ku jaam kek we, rin yen acath ya mac rin wët raan yen nüöth kôc Itharel.”

²¹ Gokë lueel tënë ye, “Acïn athör cï yëet tënë yo Judia rienku, ku acïn wämäthdan cï bën kek wët, lön le yen këreec ca looi. ²² Anhiarku buk wëlku piñ rin anjicku lön ye kôc juëc akut tö yin thïn, jääm guöp.”

²³ Këya, gokë aköl bï kek röm kek Paulo mat yic, ku kôc juëc aaci bën aköl kënë tē rëer Paulo thïn. Ku jöl Paulo wët bäany Nhialic teet yic tënë ke, jök riel yet thëei. Ęcï them bï nyooth tënë ke lön kë ye lueel rin Jethu ë yic, ku nyooth lön thöñ löñ Mothith ku käk kök cï göt kôc käk Nhialic tñ, kek wët ye lueel. ²⁴ Go kôc kök wët ye lueel gam, ku kuc kôc kök. ²⁵ Gokë jäl ke tær kamken, wën cï Paulo ye lëk ke ëlä, “Ee yic apei, yen tē cï Wëi Nhialic raan käk Nhialic tñ cöl Ithaya lëk thïn bï lueel ëlä tënë wärkuan dit. ²⁶ Rin aci lueel ëlä,

‘Lör luel tënë kôc Itharel,
Wek aabi weyith diël piny apei ku acäk bï deet,
wek aabi wenyin päl piny apath, ku acäk bï tñ.

²⁷ Rin kockä aa ril nhïim,
keek aaci keyith cuök,
ku keek aaci kenyin niëen.

ñuöt keek aa daai, ku ñuöt keek aa piñ, ku detkë käñ yiic, ku lueel Nhialic.

Na cï rot looi këya,

ñuöt aaci kepuöth wël yen ku kuony ke.’ ”

²⁸ Ku wit Paulo wëtde ëlä, “Alëukë bäk dhiel ñic, lön wët bï kôc kony bï kôc pïr, bö tënë Nhialic, aci lëk kôc cie kôc Itharel. Ku abik piñ.”

[²⁹ Wën cï Paulo ë wët kënë lueel, ke kôc Itharel jiël ke tær apeidit kamken.]

³⁰ Ku jöl Paulo rëer run karou pan ye riöp yic, ku ë ye kôc bën bik ye bën tñ lor ku nyuuc ke. ³¹ Ee ye piöc wët bäany Nhialic, rin Bëny Jethu Kritho, ku jiem tënë kuat raan ëbën ke cï riöc, ku acïn kënë ye gël bï cï ye piöc.

Athör cī Paulo gät kac Roma

Wēt nom

Athör Paulo tēnē kac Roma ē gēt rin bī ke lēk lōn cī yen ye guir bī akut kac cī gam Roma la neem. Ee cī Paulo guir bī lōk la rēer bī luui kam kac cī gam tētui, ku bik jāl kuony dhöl bī la Ithpania. Acī gōt bī kac cī gam Roma tēt kē njic rin gam, ku tē ye gam pīr kac cī gam luōi thīn. Athör kēnē ala yic wēt ril yen gēt Paulo athōor rin Wēt Puōth Yam.

Wēn cī yen akuut kac cī gam Roma muōth ku lēk ke lōn ē yen rōok rienken, ku jōl gōc wēt lēk ke ēlä, “Wēt Puōth Yam aye nyuōth tē ye Nhialic kac kuony thīn bik la cōk yenhom.” Ku kēnē aye Nhialic jōk ku rēer thīn kēya rin gam ē raan, cimēn ye athör thēr wēl Nhialic ye lueel ēlä, “Ku raan la cōk Nhialic nom abī pīr ē gam.” (1:17)

Ku jōl Paulo ē gōc kēnē teet. Raan ēbēn, kac Itharel ku kac cie kac Itharel, aa dhil la cōk tēnē Nhialic rin keek ēbēn aatō adumuōm yic. Kac aa la cōk tēnē Nhialic tē gem kek Jethu Krītho. Ku ben Paulo mān rot kek Jethu raan cī lōc ku dōc, yen pīr ē yam teet, lōn raan cī gam ala dōor ke Nhialic. Ku aye Wēi Nhialic bēēi bei riel adumuōm yic ku thou. Cōkdīt ē 5 yet 8; Paulo acī jam aya rin lōj Nhialic, ku riel Wēi Nhialic rot nyuōth pīr raan cī gam yic. Ku gēt Paulo lōn ye kac Itharel ku kac cie kac Itharel nhīm thōj kē cī Nhialic guir tēnē raan ēbēn yic.

Ku wit wētde lōn kuc cī kac Itharel kuc Jethu ē luōi Nhialic, rin yen ē tē bī raan ēbēn cōl ayōk dhēej Nhialic dhēl Jethu raan cī lōc ku dōc. Ku aye Paulo njic lōn cī kac Itharel bī la tuerj ke kuc Jethu akōlakōl. Ku jōl Paulo gōt ciēn tē dhil raan cī gam pīr thīn, ku nhier bī raan kac kōk nhiaar. Paulo acī kārīl gōt ke ye luōide tēnē Nhialic, ku luōi raan cī gam tēnē baai ku tēnē raan dēt, ku puōn la cōk njic kēpath ku kērac. Ku thik athör cī gōt cōk muōth ku wēl lēc tēnē Nhialic.

Kak tō thīn

Wēt nom ku gōc 1:1-17

Kē wic raan bī pīr 1:18-3:20

Dhēl Nhialic rin pīr 3:21-4:25

Pīr yam rin Raan cī lōc ku dōc 5:1-8:39

Kac Itharel ē guier Nhialic yic 9:1-11:36

Ŋjic ciēj raan cī gam 12:1-15:13

Thōk ē wēt ku muōth 15:14-16:27

¹ Ee yen Paulo alony Jethu Krītho. Yen raan cī Nhialic cōl ba ya atuuc ba Wēt Puōth Yam lueel.

² Wēt Puōth Yam, ee wēt cī Nhialic thōn thēr, ku ēcī kac kākke tīj lueel tēcīt tē cī gāt ye wēl thēr Nhialic yiic.

³ Wēt yam kēnē ē wēt Wēn Nhialic cī bēn a raan kuat Bēnyaknom Debit. ⁴ Ku Jethu acī nyuōth ē Wēi Nhialic ke ye Bānyda, Wēn ril Nhialic, wāar jōt ye bei raj yic. ⁵ Ku ē rienke yen acī Nhialic yen yiēk dhēejde ku cōl yen aye atuny Jethu, ku ba kac pinynhom ēbēn cie kac Itharel cōl bik gam ku thekkē Nhialic. ⁶ Ku wek kac cī gam tō Roma aya, wek aacī Nhialic cōl bāk aa kac Jethu raan cī lōc ku dōc.

⁷ Kēya, yen agēt tēnē we ēbēn, wek kac nhier Nhialic, cī ke cōl bāk aa kacke, Bī Nhialic Wāda ku Bēny Jethu we tuōc dhēej ku dōor.

Anjōth Paulo lōn bī yen la Roma

⁸ Tuerj, yen alec Nhialicdiē rin Jethu raan cī lōc ku dōc ē rienkun, rin kac ēbēn pinynhom aacī gamdun njic ēbēn. ⁹ Nhialic yen luōi piāndiē ye yen kac lēk Wēt Puōth Yam cī Wēnde lēk kac, anjic tē ye yen we ¹⁰ tak thīn akōlakōl ē rōokkiē yiic. Yen ē rōok lōn bī Nhialic ya puōl tē wic yen ye ba we la neem. ¹¹ Rin awiēc apeidīt ba we la tīj ku ba we gām athiēi Wēi Nhialic bāk riel ē gamdun yic. ¹² Ku kē lueel akīn, rin bī gamda we ku yen yo dēt puōth yodhie. ¹³ Awiēc bāk njic miēthakāi lōn ē ca guir arak juēc ba la tēnē

we, ku ala kën ye yen gël ba cii la. Ee wiëc ba la tënë we ba kac kök lëk bik gam kamkun aya, cimën le yen kac kök pinynhom ci gam cie kac Itharel.

¹⁴ Rin ala kè cï yiëk ya ba dhiel looi tënë kac ëbën, kac peth ciëñ ku kac rëec ciëñden, ku tënë kac cï piöc ku kac këc piöc. ¹⁵ Ku ë wët kënë yen awic yen ye apeï ba we dhiel lëk Wët Puoth Yam wek kac rëer Roma aya.

Riel Wët Puoth Yam

¹⁶ Yen acie guöp ë yär Wët Puoth Yam, rin ë yen riel Nhialic kac cï ye gam kony, kac Itharel ku kac pinynhom cie kac kök Itharel aya. ¹⁷ Ku Wët Puoth Yam aye nyuwoth tē ye Nhialic kac kuony thün bik la cök yenhom. Ku kënë aye Nhialic jöök ku rëer thün këya rin gam ë raan, cimën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä, “Ku raan la cök Nhialic nhom abi pïr ë gam.”

Awuöc ë raan

¹⁸ Rëëc puöu ë Nhialic ë rot nyuwoth pan Nhialic tënë kac man Nhialic. Ku käreec yekë ke looi aa yic gël bi cii cöl anjic. ¹⁹ Nhialic ë puöu rëëc tënë ke rin kë lëu raan bi njic rin Nhialic ala gei apeï, aci Nhialic tääu raan ëbën puöu bi njic. ²⁰ Tëthëer yon cek Nhialic nhial ku piny, alëu raan ëbën bi njic ë gai lön riel Nhialic ë rëer thün akölrïëc ëbën, ku yeen ë Nhialic alanden. Käjuëkä aacie tij ku aaye njic rin käjuëc cï Nhialic cak. Këya, acin kë kəñ kek röt kony. ²¹ Keek aake njic Nhialic ku njot ke kuc bik cii dor. Ku kueeckë bik cii gëm alëcdden ë yen Nhialic. Ku jöl kəkken yekë tak ciënkë konykë ku la piäthken biñh. ²² Na cök alön ye kek ye lueel lön njic kek kəñ, ku acin kë njickë. ²³ Ku lön bi kek ye aa door ë Nhialic pïr akölrïëc ëbën, ka yekë ke door kək cii pïr ku raan ë thou. Ku kök cï kiëet ke cit diet ku läai. Ku kəkək wuc piiny keyöth cimën käpieny.

²⁴ Ku rin ë kënë, aaci Nhialic ke puöl bik aa luui käreec wic piäthken, kək la biñh. Ku wicwic ë diäär ku kəkək yekë ke looi kamken kək kac cöl ayär gup. ²⁵ Ku lön bi kek kën yic njickë rin Nhialic gam, ka yekë gam ë lueth ku yekë ke door kək ke cek Nhialic, ku kueeckë Aciëñ yen cak kəkä yen dhil ya door akölrïëc ëbën. Yenakan.

²⁶ Ku ë yen aci Nhialic ke puöl bik aa luui käreec kac yöör gup. Ayi diäärken aya aaci tē cï kac cak thün puöl, ku aa röt lööm ë röt. ²⁷ Këlä aya, röör aaci töc ye kek töc kek diäär, cit tē cï kac cak thün puöl, ku rum bal kepuöth bik ke aa lööm röör kök cit ke. Röör tuil röör kök, ku yekë käreec cit kəkä looi, aaye tēm awuöc thönj kek käreec yekë ke looi. Kək këc puöl bi ke aa looi këya.

²⁸ Ku yeen aya rin cï kek kuc bik yiny Nhialic cii njic, aaci Nhialic puöl aya bik aa tak käreec ku yekë luui käreec cii ke lëu bi raan ke looi. ²⁹ Ku aaci puöth thiänj kuat käreec apeï, adumuööm, kook ku kəör. Ku aaci puöth thiänj aya ë tiëel, nääk, thör, ruëëny ku kuith, ku aa luum. ³⁰ Ku aa kegup tör lueth ku aa man Nhialic. Aa kac nhiam, kac dhäl kac gup cïn gup athëëk. Kac tak dhöl juëc bi kek käreec looi. Kac cie kac ke dhiëth ke ë theek. ³¹ Kac cïn gup nhim, kac këdänj gam ku cik loi. Kac cïn puöth cie yiic ë njëer raandä. ³² Cök alön njic kek ye lön käreec yekë ke looi, alëu ke bi Nhialic ke tēm thou, ke keek aacie kəkä ë looi kepeç, aa kac kök ke looi lec nhim aya.

2

Luñ Nhialic

¹ Yin acin tē bi yin rot kony tē luk yin kac kök wei. Rin tē ye yin kac kök luök wei, ku loi käwën yekë ke looi aya, ke yin ë rot däm ë rot.

² Ku ëmën anjicku lön Nhialic ala yic tē luk yen kac wei, kac kəkä looi. ³ Ku na ye kac luök wei, yin raan ë path, ku njot yi loi ë kəkä, ke ye tak lön bi yin luñ Nhialic ban?

⁴ Tëdët aya, yin ë käjuëc rëer piath Nhialic yiic cimën piathden dit, gum, ku lääu ë puöu yöñj yiic, rin akuc lön aye piath Nhialic nyooth ba yipuöu dhuök ciëen. ⁵ Ku riel ë nhom, ku rin cï yin kuc ba yipuöu cii dhuk ciëen abä awäcdu juak yic aköl bi riäk puöu Nhialic, ku tē bi yen njic luk thün abi rot nyuwoth. ⁶ Rin Nhialic abi njek a gam kë thönj kek tē cï

yen luui th̄in. ⁷ Kɔc b̄i kepuōth d̄eet ku luuikē kāpath ku wickē duaar, l̄ec ku p̄ir akōlakōl, aab̄i Nhialic ḡam p̄ir akōlriēec ēb̄en. ⁸ Ku kɔc ke looi kāk wic piāthken ku kueckē yic ku buōthkē kārec j̄onrac, aab̄i Nhialic puōu riāak t̄enē ke. ⁹ Kɔc ēb̄en ē luui kārec aaba ar̄em ku gum rac ap̄ei yōk. Ku ab̄i rot kaŋ looi t̄enē kɔc Itharel, ku t̄enē kɔc cie kɔc Itharel aya. ¹⁰ Ku Nhialic ab̄i duaar ku l̄ec ku d̄ōr ḡam kɔc luui kāpath, tueŋ t̄enē kɔc Itharel ku j̄ol aa kɔc kōk cie kɔc Itharel, ¹¹ rin Nhialic ē luk ŋiec looi t̄enē kɔc ēb̄en.

¹² Ku kɔc cie kɔc Itharel kuc lōŋ Mothith, ku aa kārec looi luk ab̄i looi t̄enē ke c̄ok alon kuc kek lōŋ. Ku kɔc Itharel aa ŋic lōŋ Mothith, aa kārec looi ku luk aye looi t̄enē ke t̄ēcīt t̄ē ye lōŋ ye luēl th̄in. ¹³ Rin acie piŋ ē lōŋ yen kɔc c̄ol aye kɔc path t̄enē Nhialic, aa kɔc ye looi kē ye lōŋ lueel kek aab̄i ya kɔc la c̄ok Nhialic nhom. ¹⁴ Ku ē yic, kɔc kōk cie kɔc Itharel c̄in lōŋ, t̄ē looi kek k̄edāŋ t̄ēcīt t̄ē ye lōŋ t̄ō kepuōth ē path ye luēl th̄in, ke keek aa cīt kɔc la lōŋ c̄ok alon c̄in kek lōŋ Mothith. ¹⁵ T̄ē ye kek luui th̄in aye nyuōth l̄on kāk wic lōŋ aac̄i ḡōt kepuōth, aa kāpath ku kārec yekē ke looi ŋic rin aaye piāthken nyuōth ke. ¹⁶ Ku k̄elā aya, cim̄en W̄ēt Puōth Yam ya l̄ēk we, yen ē kē b̄i rot looi akōl luk t̄ē b̄i Jethu Kritho luk looi rin Nhialic t̄enē kɔc ēb̄en, ŋek kek k̄eden c̄i thiaan yeyic.

Kɔc Itharel aacie lōŋ ye theek

¹⁷ Ku ȳin em̄en, ȳin ē rot c̄ol aye raan Itharel, ku ȳin ē rot c̄ol aye raan muk lōŋ, ku ye jam nhiaam l̄on ye ȳin raan Nhialic. ¹⁸ Ȳin aŋic kē wic Nhialic ba looi ku ȳin aŋic yic rin c̄i lōŋ ye l̄ēk ȳi. ¹⁹ Aca gam l̄on ȳin awat kɔc c̄i c̄ōr nh̄im, ku ȳin ē ruēl t̄enē kɔc t̄ō muōōth yic, ²⁰ ku ȳin ē kɔc piōōc, kɔc kuc k̄aŋ, ku ȳin ē raan piōōc m̄ith. Ku rin le ȳin lōŋ aye tak l̄on ŋic ȳin k̄aŋ ēb̄en. ²¹ Ȳin ē kɔc kōk piōōc yeŋō c̄i ȳin rot ye piōōc? Ȳin ē kɔc w̄ēt̄ ēlā, “Duōkkē ye cuēer.” Ku ȳin c̄i ē cuār ē yienhdu? ²² Aye lueel, “Duōkkē ye kōor.” C̄i ak̄or ye looi? Ȳin aman jak c̄i kiēēt, c̄i kāpuōth t̄ō ȳiik jak c̄i kiēēt yic ye rum? ²³ Ȳin ē jam nhiaam l̄on ŋic ȳin lōŋ Nhialic, c̄i Nhialic ye dh̄ol guōp t̄ē c̄i ȳin lōŋde loi? ²⁴ Aye ath̄or th̄eer w̄el Nhialic lueel ēlā, “Kɔc cie kɔc Itharel aa kārec luēl Nhialic guōp ē rienkun.”

²⁵ Ciēŋ kɔc Itharel ye ke ŋoot ē piath t̄ē theek kek lōŋ, ku na c̄i lōŋ thek ke ȳin ac̄it raan k̄ec ŋoot. ²⁶ Na raan cie raan Itharel k̄ec ŋoot, raan c̄i kē wic lōŋ ē dh̄ol yic, c̄i b̄i ciēt kɔc c̄i ŋoot? ²⁷ Ke wek kɔc Itharel wek aab̄i kɔc k̄ec ē ŋoot, ku aa lōŋ theek ya yōōk l̄on ac̄in raan b̄ak ḡōk, t̄ē le we t̄em awuōc rin wek aacie lōŋ ye theek, c̄ok alon ŋic wek kē c̄i ḡōt ku ŋot we.

²⁸ Yeŋa yen raan Itharel ayic, yen c̄i ŋoot? Acie raan yeke ŋuōt t̄iŋ yeguōp ē path yen ya raan Itharel. ²⁹ Raan Itharel guōp, ee ya raan yepuōu alōŋth̄in c̄i piānde ŋoot W̄ei Nhialic, ku acie lōŋ c̄i ḡōt. Ku raan k̄enē acie l̄ec yōk t̄enē kɔc, aye yōk t̄enē Nhialic.

3

Nhialic acie athōnde ye waar yic

¹ Ye k̄epuōth nen w̄er kɔc Itharel kɔc cie kɔc Itharel? T̄ēdēt ye k̄epiath ŋō ye yōk ŋuōt yic? ² K̄ajuēc aaye yōk ayic! Tueŋ, kɔc Itharel aac̄i Nhialic th̄ōn w̄ētde b̄ik muk apath.

³ Ku yeŋō b̄i yiēndē t̄ē c̄in kɔc kōk Itharel gam? B̄i kē c̄in kek gam Nhialic c̄ol awar athōnde yic?

⁴ Ac̄i b̄i waar yic! Yiny Nhialic adh̄il t̄ō th̄in akōlakōl c̄ok alon ye kɔc alueth. Cim̄en ye ath̄or th̄eer w̄el Nhialic ye lueel ēlā,

“K̄ēya, b̄i ŋic l̄on le ȳin yic, w̄el ye lueel yic, ku luk ȳin yic.”

⁵ Ku na kārec yeku ke looi ye Nhialic nyuōth l̄on le yen c̄ok alanden, ke yeŋō buk lueel? Buk lueel Nhialic ac̄in yic t̄ē t̄em yen ŋo awuōc? (Ee t̄ē ye kɔc j̄iēem th̄in yen aluēl.) ⁶ Acie t̄ēde! Na Nhialic c̄i la c̄ok ke l̄eu b̄i luk looi t̄enē kɔc pinynhom?

⁷ Al̄eu raan d̄ēt b̄i lueel ēlā, “Na ye lueth ya ke lueel yic Nhialic nyuōth th̄in alanden ku juēk duarde yic, ke yeŋō ŋot ye ŋa c̄ol aye raan c̄i k̄erac looi ku t̄em ŋa awuōc?” ⁸ Yeŋō c̄i ye lueel, cim̄en ye kɔc kōk ŋa c̄ak thok ku lueelkē l̄on c̄i ŋen ye lueel ēlā, “Loiku k̄erac b̄i k̄epath b̄en.” Ee yic b̄i k̄ockā t̄em awuōc.

Acin raan la cök

⁹ Këya, ye yok ɲuëñ tënë kɔc cie kɔc ë kuatda yok kɔc Itharel?

Acie yic! Aca nyooth wenthëer lɔn yok kɔc Itharel ku kɔc cie kuatda yok arëër adumuööm yic yodhie, ¹⁰ cïmën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä,

“Acin raan töñ la cök,

¹¹ acin raan kãñ deet yiic, acin raan wïc yeen bï Nhialic ɲic.

¹² Kɔc aacï keköth wël Nhialic, keek aacï rëëc ëbën ka cï la bïth, acin raan këpath looi, acin mën raan tök.”

¹³ “Wël yekë keek lueel aa nhiany, aa cït rañ cï ɲaany nom, liëpken aacï luel lueth ɲic.”

“Wël yekë keek lueel aa cït wäl këpiiny kɔc luaaɲ.”

¹⁴ “Aa wël ye kɔc lam ku wël rem apei kek aatö kethook.”

¹⁵ “Aa kɔc lac nök path,

¹⁶ riääk ku mam aa dön tē cï kek tēek thïn,

¹⁷ ku keek aacï dhël döör ɲic.”

¹⁸ “Ku riöc, riöc kek Nhialic aliu käk yekë looi yiic.”

¹⁹ Ku aɲicku kuat kë ye löñ lueel, aye lueel tënë kɔc la ye rin bï ciën raan la kë kony yen rot, ku bï raan ëbën köc Nhialic nom. ²⁰ Këya, acin raan bï la cök Nhialic nom tē cök yen ye them bï kë wïc löñ looi. Kë ye löñ looi ë lɔn bï nyuöth raan lɔn cï yen kërac looi.

Të ye Nhialic kɔc cök thïn

²¹ Ku ëmën tē ye Nhialic kɔc cök thïn yenhom acï nyooth. Acï löñ ku kɔc käk Nhialic tïñ lueel theer. ²² Nhialic ë kɔc cök tē le kek gam tënë Jethu Krïtho. Ee kënë looi tënë kuat raan ëbën cï Raan cï lɔc ku dɔc gam, kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel aa thöñ ëbën. ²³ Ku rin cï kek ëbën kërac looi, ee keek cɔl amec tënë duaar Nhialic. ²⁴ Ku keek aacï Nhialic muöc dhëñde piände ëbën bik la cök tënë ye. Ku dhëñ ye yok tënë Raan cï lɔc ku dɔc Jethu yen ë kɔc kony bik kërac cï loi. ²⁵ Jethu acï Nhialic gam rin bï thuonde a kë ye adumuööm päl piny tē le raan gam tënë ye. Kënë acï Nhialic looi bï nyuöth thïn lɔn le yen cök. Ku wäthëer Nhialic ë lir puöu, ëcie kɔc ye tēm awuöc rin kërac cik looi. ²⁶ Ku ëmën acï adumuööm cï looi ëbën päl piny bï nyuöth lɔn le yen cök. Nhialic acï kënë looi rin le yen cök. Ku tē looi yen kënë ë raan ëbën cï Jethu gam cɔl ala cök.

²⁷ Na ye këya, yeñö ye yok jam nhiaam ë path? Acin këdän! Ku ye wët nen ye yok nhiam? Ye rin cï yok löñ theek? Acie tēde, ee tē cï yok gam. ²⁸ Rin aɲicku raan ë la cök tënë Nhialic rin gam ku acie thëk löñ ë rot. ²⁹ Ye Nhialic, Nhialic kɔc Itharel kepëc? Yeen cï ye Nhialic kɔc cie kɔc Itharel aya? Ee yic ë Nhialic kɔc cie kɔc Itharel aya, ³⁰ rin yen Nhialic töñ bï kɔc Itharel cɔl ala cök ë gamden, ku cɔl kɔc cie kɔc Itharel aala cök rin gamden aya. ³¹ Yeku löñ dhöl yic tē le yok gam kënë? Acie tēde acin, yok aa löñ juak bï riel.

4

Gam Abaram

¹ Yeñö buk jäl lueel rin Abaram wundit theer kɔc Itharel? Yeñö cï rot looi tënë ye? ² Na Abaram la kënë cï looi bï yen la cök tënë Nhialic, ɲuöt ala kënë ye yen nhiam. Ku acï loi këlä tënë Nhialic. ³ Cïmën ye wël cï göt athör theer wël Nhialic yic ye lueel ëlä, “Abaram acï Nhialic gam ku rin gamde acï Nhialic cɔl ala cök tënë ye.”

⁴ Raan luui aye riöp, ku wëu ye ye riöp aacie miöc, ariöpden cï yen luui. ⁵ Ku raan cie luui la gam tënë Nhialic, Nhialic yen kɔc cï kërac looi cɔl aala cök, ke gamde yen ë ye cɔl ala cök tënë Nhialic. ⁶ Ku Debit acï wët thöñ kek ë wët kënë lueel wäär yen jam rin raan mit puöu cï Nhialic gam ke la cök tënë ye, ke cie luui puöth ye looi,

⁷ “Kɔc mit puöth aa kɔc cï Nhialic awäcken päl piny, ku wuuny adumuöömken wei.

⁸ Raan mit puðu ee raan cī Bēny bī kuēn guöp käreç cī looi.”

⁹ Ye miēt puðu cī Debit jam kēn kɔc Itharel ē röt? Acie kēden kepēc. Ee kēn kɔc cie kɔc Itharel aya, ku wek aa we yeku lēk kē cuk yök athör wël Nhialic yic, rin acī wēt cī gõt thæer lueel lön, “Abaram acī Nhialic gam, ku gamde acī yen a raan la cök tēnē Nhialic.”

¹⁰ Ye nen yen looi kēnē rot? Loi rot tueŋ wäär kēc Abaram ŋoot aye wäär cī ye ŋoot? Ee tueŋ, acie ŋuöt cök ciēen. ¹¹ Ku ŋuöt den jəl ye lök ŋoot ciēen, aye nyuwoth lön gam Abaram acī Nhialic ye gam ke ye raan la cök tēnē ye tueŋ wäär kēc ye cak ŋoot. Ku kēlä, Abaram ē wundit kɔc cī Nhialic gam, ku aaye gam ke ye kɔc la cök tēnē ye cak alön kēc ke ŋoot. ¹² Ku yen ē wundit kɔc cī ŋoot aya. Ku acie rin cī ke ŋoot, ee rin cī kek dhël pīr gam thönj ke pīr wāda Abaram buwoth yic wäär kēc ye cak ŋoot.

Athön ku löŋ

¹³ Nhialic acā Abaram thön ku mīth bī lök dhiēeth lön bī pinynhom a kēden. Nhialic akēc athön kēnē looi rin theek Abaram löŋ, ee rin cī yen gam, ku gam yen acī yen a raan la cök tēnē Nhialic. ¹⁴ Rin na ye kē ye Nhialic thön kɔc gām kɔc löŋ theek, ke gam acīn wētde yic, ku cīn kēpuoŋ thō athön Nhialic yic. ¹⁵ Löŋ ē rēç puðu Nhialic bēi, ku tē cīn yic löŋ, acīn löŋ ye dhöl yic.

¹⁶ Nhialic ē loi athönde rin gam ku rin dhēēŋde, bī athönde a kēn yic tēnē mīth bī lök dhiēeth tēnē Abaram ēbēn. Ku acie tēnē kɔc la löŋ ē röt, ee tēnē kɔc cī gam aya cīmēn Abaram. Rin Abaram yen ē wādan wēikua yodhie, ¹⁷ cīmēn cī ye gõt athör thæer wël Nhialic yiic ēlä, “Yīn aca looi ba ya wun kɔc wuöt juēc.” Abaram acī ya Wāda Nhialic nhom, Nhialic cī gam, Nhialic yen kɔc cī thou cəl aben pīr, ku wēt ye lueel ke liu thīn cəl aloi rot.

¹⁸ Abaram acī gam ku ŋēeth kē cīn kē ŋöth thīn, ku yen acī yen bēn a wun kɔc wuöt juēc cīmēn cī Nhialic ye lēk ye ēlä, “Kockun bī lök dhiēeth aabi juēc ka bī ciēt kuēl.” ¹⁹ Wēn cī Abaram cak dhiop ē ruönke aa cīt buwoŋ, ku ŋic lön tieŋde Thara ke cī dhiop ke kēc dhiēth, ke ŋot kēc dhör gamde yic. ²⁰ Ku rēer ke ŋöth ku cī diu athön Nhialic, ku gamde acī ye bēn yiēc riel ku leec Nhialic. ²¹ Ee ŋic, ke cīn diu lön bī Nhialic la riel bī kē cī thön dhiel looi. ²² Ku ē yen acī Nhialic Abaram gam ke ye raan la cök tēnē ye. ²³ Ku wēlkā, “Yen acī gam ke ye raan la cök,” aa kēc gõt rienke ē rot. ²⁴ Aake gēt rienkua yök kɔc bī Nhialic gam aya ke yō la cök, yök kɔc ye gam lön yen Nhialic yen cī Jethu Bānyda jət thou yic. ²⁵ Yen acī cəl athou rin adumuömkua, ku jət bī pīr bī yō cəl aala cök tēnē Nhialic.

5

Gam yen abī yō luök

¹ Kēya rin gamda Nhialic acī yō cəl ala cök tēnē ye, ku yök aala döör kek ye rin Bānyda Jethu raan cī lɔc ku dɔc. ² Yök aaci gamda cəl abī Jethu dhēēŋ Nhialic yic, dhēēŋ yen rēer yök thīn ēmēn. Ku ayeku ŋöōth yō mit puōth lön yök aa duaar Nhialic rəm kek ye. ³ Ku acie kēlä rot, yök aa puōth miēt aya tē guum yök, rin gum ē deet puðu bēi, ⁴ ku gum ku deet ē puðu aye Nhialic gam. Ku gēm ye Nhialic ye gam yen ē ŋöth bēi. ⁵ Ku ŋöth acie yō cəl ayār gup rin cī Nhialic nhiērde cəl athiön yopuōth, Wēiken cī gām yō.

⁶ Rin wäär ŋot cīn yen tē ye yök röt kuony thīn, ke Raan cī lɔc ku dɔc thou rin kɔc kuc Nhialic aköl cī Nhialic lɔc. ⁷ Aril yic bī raan thou rin raan la cök, cak alön lēu yen rot bī raan dēt thou rin raan path. ⁸ Ku Nhialic acī nhiēr nhiēer yen yō nyuwoth ē kēnē yic, rin tēwäär ŋot ye yök kɔc la gup adumuööm, Raan cī lɔc ku dɔc acī thou rienkua. ⁹ Ku ēmēn thuonde acī yō cəl ala cök tēnē Nhialic. Ku na cī kēnē looi, ke cī yō bī wēer bei ayic riän puðu Nhialic yic aköl ciēen? ¹⁰ Ku wäär ye yök kɔc ater tēnē Nhialic, yök aaci thon Wēnde cəl aben döör kek ye. Ku na ye kēya, ke pīr Raan cī lɔc ku dɔc cī yō bī kony? ¹¹ Ku acie kēnē ē rot, yök amit puōth aya tēnē Nhialic rin Bānyda Jethu raan cī lɔc ku dɔc acī yō döör ke Nhialic.

Adam ku Jethu

¹² Adumuööm aci bën pinynhom rin raan tök, ku adumuööm ci looi yen aci bën ke thou. Ku kälä, thou aci bën tēnē raan ebēn rin ci kek adumuööm looi ebēn. ¹³ Adumuööm ē tō pinynhom wäär kēc löŋ Mothith gām kac, ku tē cīn yic löŋ tō thīn, adumuööm acie kuēēc nhom. ¹⁴ Ku jōak Adam bi bēn Mothith, thou ē ŋot ye tēm kac agut kac kēc löŋ Nhialic dhöl yic, cimēn wäär ci Adam wēt ci Nhialic lēk ye dhöl yic.

Adam yen ē ye kīn raan yen bi bēn. ¹⁵ Ku keek karou aaci thōŋ, rin miöc Nhialic ci gām kac ē path aci thōŋ kek adumuööm Adam. Raan tök, Adam, acā adumuööm looi, ku aci thou bēi tēnē kac juēc. Ku kēdit apei aya, raan tök, Jethu raan ci lōc ku dōc aci miöcđit dhēēŋ Nhialic bēi tēnē kac juēc. ¹⁶ Ku miöc Nhialic aci thōŋ kek adumuööm ē raan kēnē. Ku adumuööm tōŋ kēnē cōk kac juēc aaci tēm awuōc, ku adumuööm juēckā cōk, miöc tōŋ Raan ci lōc ku dōc Nhialic aci bēn ku cōl kac aa ben la cōk yenhom. ¹⁷ Rin adumuööm raan tök thou aci bēn pinynhom. Ku kēdit apei kac ci miöcđit Nhialic yōk ci jāl la cōk, aabi mac ku pīrkē akōlriēc rin Raan ci lōc ku dōc.

¹⁸ Kēya, cimēn ye adumuööm tök kac cōl aa tēm awuōc ebēn, ke kälä aya, luoi tōŋ la cōk ē kac ebēn cōl aala cōk Nhialic nhom, ku bi pīr akōlriēc tēnē raan ebēn. ¹⁹ Ku cimēn ci raan tök wēt Nhialic dhöl yic, ku bi kac juēc cōl aala gup adumuööm, ke kälä aya, rin ci raan tök wēt Nhialic theek, kac juēc aabi la cōk. ²⁰ Löŋ ē gēm ē rin bi luoi käreec rot juak, ku tē ye käreec rōt juak thīn, dhēēŋ Nhialic ē rot jāl juak apei. ²¹ Ku cīt lōn ye adumuööm kac mac ku bi thou tēnē raan ebēn, ke yeen aya awic Nhialic bi dhēēŋde kac mac ku looi ke bik la cōk tēnē ye. Ku gēm ke pīr akōlriēc ebēn rin Jethu raan ci lōc ku dōc, Bānyda.

6

Pir rin Jethu

¹ Yerjō buk lueel emēn? Buk la tueŋ ke ŋo loi adumuööm rin bi dhēēŋ Nhialic yeyic juak? ² Acie tēdē! Acit kē ci thou tēnē ŋo, aaci ŋo bi ben mac. Ye kēdē bi ŋok la tueŋ ŋo pīr kälä? ³ Rin aŋieckē ayic lōn riel adumuööm aci dhoŋ kōu wäär muōc ŋonhīm buk aa kac Jethu raan ci lōc ku dōc, ku ŋok aaci muōc nhīm ē thuōnde. ⁴ Ku yeen aya, wäär muōc ŋonhīm, ŋok aa ŋo cīt kac ci la raŋ tök yic kek ye thuōnde yic. Ku cimēn wäär ci Raan ci lōc ku dōc jōt thou yic duaar Wun, ke ŋok aabi pīr ē pīr yam aya.

⁵ Na cuk rōt mat kek ye thuōnde yic, ke ŋok aabi rōt dhiel jōt thou yic kek ye aya. ⁶ Rin ŋok aa ŋo ye kac adumuööm, pīrdan theer ēci thou tim ci rīu kōu kek Raan ci lōc ku dōc, bi tē ye ŋok kac adumuööm ciēn kē ben lēu tēnē ŋo. Ku buk cī ben aa kac tō adumuööm yic, ⁷ rin raan ci thou aci ben rēer riel adumuööm yic. ⁸ Na ŋo ci thou kek Raan ci lōc ku dōc, ka yeku gam aya lōn bi ŋok pīr kek ye. ⁹ Rin aŋicku lōn na ci Raan ci lōc ku dōc jōt thou yic, ka cī ben thou, rin thou aci ben la riel tēnē ye. ¹⁰ Acī thou arak tök rin kac ebēn bi riel adumuööm nyaai, ku piērde emēn ē pīr mit Nhialic puōu tēnē ye. ¹¹ Kälä aya, yakē rōt cōl aacit kac ci thou tēnē adumuööm, ku wek aaci pīr tēnē Nhialic rin Raan ci lōc ku dōc Jethu.

¹² Duōkkē adumuööm cōl amec piērdun bāk ke aa theek käreec wic guāpkun. ¹³ Ku duōkkē guāpkun pēl adumuööm bi ya käreec kek yakē ke looi. Wek aa dhil rōt thōn Nhialic, ciēt we kac ci thou ci ben pīr. Wek aa dhil guāpkun thōn Nhialic ku bāk aa kōcken ye looi kē la cōk. ¹⁴ Adumuööm aci we dhil mac rin wek aaci ŋoot löŋ theer yic, wek aatō dhēēŋ Nhialic yic.

¹⁵ Ye kē pīr ŋok ē dhēēŋ Nhialic ke cie löŋ, ŋook puōl buk adumuööm aa looi ē path? Acie tēdē! ¹⁶ Aŋieckē alanden lōn na thōnkē rōt raan dēt ku yakē theek we cīt aloony, ke wek aa loony ē raan kēnē cōk ben adumuööm we ŋāth thou yic, ku kēya, thekkē Nhialic bāk la cōk tēnē ye. ¹⁷ Lecku Nhialic, rin wek aa we ye aloony adumuööm, ke wek aaci yith yakē yōk kāk ye piōc tēnē we yiic, gam piāthkun ebēn. ¹⁸ Wek aaci wēer bei adumuööm yic, ku wek aaci ya aloony luoi kāk la cōk. ¹⁹ Yen ajam kälä ē path cimēn tēdun ye wek jīem thīn, rin bi wek kē lueel deet yic. Cimēn wek aa we ye guāpkun ebēn thōn luoi käreec

rin cī luoiden we rum puōth. Ēmēn, wek aa dhil rōt cōl aaye aloony kāk la cōk rin luoi kēpath.

²⁰ Wäär ye wek aloony adumuōōm, wek aa we cie diēer luoi la cōk. ²¹ Yeņō kēn cāk yōk luoi ē kākā yiic, kāk ye wek gup yār thīn ēmēn? Kākā, ee thou yen ē yakē yōk thīn. ²² Ku ēmēn, wek aaci wēēr bei adumuōōm yic, ku wek aaci ya aloony Nhialic. Ku piērdun ēbēn ē kēde, ku kē yakē yōk thīn ē pīr akōlriēec ēbēn. ²³ Rin kē ye yōk luoi adumuōōm yic, ee thou. Ku miōc Nhialic ē pīr akōlriēec ēbēn rin Raan cī lōc ku dōc, Jethu Bānyda.

7

¹ Aņīec, wek aa kē luēel deet yic miēthakāi cī gam rin wek aa ņic lōņ. Lōņ ē la riel bī raan dōm tē ņot pīir yen. ² Tē thōōņ yōk ye, ke tiņ cī thiaak aci lōņ ye puōl bī wīc mony dēt. Ku na thou muōnyde ka cīn lōņ ben ye gēl. ³ Na wīc mony dēt ke muōnyde pīr, ka cī ya tiņ cī kōōr. Ku na cī moc thou, ke lōņ gēl yeen aliu. Na thīec mony dēt ka cīn akōr.

⁴ Ku ē yen tēde aya tēnē we miēthakāi cī gam. Tē thōōņ yōk ye lōņ, ke wek aa cīt kōc cī thou tēnē lōņ rin wek abarņ guōp Raan cī lōc ku dōc. Ku ēmēn wek aa kacke yen raan cī jōt thou yic, rin bī wek aa kōc puōth loi wēt Nhialic. ⁵ Wäär ņot pīir yōk ciēņdan thēer cī yō cak thīn, kārēc ke cī lōņ tāāu yōpuōth aake lui apei yōgup. Ku aa kāk thou kek aake yeku ke looi ēbēn. ⁶ Ku ēmēn yōk aaci bēn bei lōņ thēer yic rin cī yōk thou tēnē lōņ wäär yen mec yō. Ku yōk aa jōl luui dhēl yam Wēi Nhialic, ku acie lōņ thēer cī gōt.

Lōņ ku adumuōōm

⁷ Yeņō buk jāl lueel ēmēn? Ye lōņ yen adumuōōm? Acie tēde! Na ye kēya ayic, ņuōt yēn akēc adumuōōm ņic tēn cīi yen ye lōņ. Rin ņuōt akēc ņic yen kērēc wīny kēnē raandā yīpuōu tēn kēc lōņ ye lēk yēn ēlā, “Duk kēn raandā wīc yāpuōu.” ⁸ Ku adumuōōm aci lōņ wel bī yen yēn a duōōņ ba puōu ayiēk kākōk. Ku na cie lōņ ņuōt aci adumuōōm. ⁹ Wāthēer, yēn a yā ciēņ ke yā kuc kē ye lōņ lueel. Ku wäär le yēn lōņ ņic, aca bēn yōk yāpuōu lōn cī yēn lōņ dhoņ kōu ku ya raan ē thou. ¹⁰ Aca bēn yōk lōn lōņ puōth wēn ņīec ke yen bī pīr bēēi, aci bēn a kēn thou bēēi. ¹¹ Ku adumuōōm aci lōņ wel bī yen ke yēn a duōōņ, ku rin lōņ, yēn aci adumuōōm cōl athou.

¹² Ku ē cīn kērēc tō lōņ yic, ee ye lōņ Nhialic la cōk ku peth. ¹³ Ye kēlā, lōn nadē ke kēpath yen aci thou bēēi tēnē yā? Acie kēya! Adumuōōm yen ē looi ye. Aci kēpath lōōm bī yen thou bēēi tēnē yā rin bī tērēc yen thin, yen adumuōōm tīc. Ku kēlā, rin ē lōņ, adumuōōm aye nyuōōth ke ye kērēc apei dīt. ¹⁴ Aņīcku lōņ ē bēn tēnē Wēi Nhialic, ku yēn ē raan ē path, alony adumuōōm. ¹⁵ Yēn acie kē ya looi ye deet yic, rin yēn acie kē wīēc ba looi ye looi, ku aya looi ē kē maan ba looi. ¹⁶ Ku na luōi kē cā wīc ba looi, ka ya gam lōn lōņ apath. ¹⁷ Kēya, acie yēn ē kēnē looi ayic, ku adumuōōm rēēr ke yā. ¹⁸ Aņīec, aci kēpuōth rēēr ke yā, rin cīt tē cī yā cak thīn kek adumuōōm. Rin na cōk alōn wīc yēn ye ba kēpath looi, ka cā ē lēu ba looi. ¹⁹ Rin kē ya looi acie kēpuōth ya wīc ba looi, ku kēya kē cīi path cā ē wīc ba looi, yen aya looi. ²⁰ Ēmēn na ya looi kē cā wīc ba looi, ka cie yēn ye looi, adumuōōm rēēr ke yēn yen ē ye looi.

²¹ Kēya, aya yōk lōn luui lōņ kēnē. Tē wīc yēn ye ba kēpath looi, ke kē cīi path yen ē rot tēēm thīn. ²² Ku piāndiē guōp anhiar lōņ Nhialic, ²³ ku yēn ē lōņ dēt tiņ ke lui yāguōp, lōņ cie la piny kek lōņ cī piāndiē gam. Ku yen ē yā cōl aye alony adumuōōm yen lōņ lui yāguōp kēnē. ²⁴ Yeņō be kērēc yā yōk kēlā! Yeņā bā kony guōp yā yāth thou yic? ²⁵ Lecku Nhialic rin cī yen Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc, cōl akony yā.

Kēya, kēnē yen ē tēdiē, yēn nhom piāndiē yic alony lōņ Nhialic, ku cīt tē cī yā cak thīn alony adumuōōm.

8

Pīr Wēi Nhialic yic

¹ Ku këya, acin awuoc ye tem kac ci ya tok kek Raan ci lac ku dac Jethu, ² rin lon yam, Wei Nhalic e pir beei rin Jethu raan ci lac ku dac, acä weer bei lon adumuööm yic, lon thou. ³ Ken kec lon leu bi looi rin te ci yo cak thin ke yo cii ril rin adumuööm, aci Nhalic looi e tuuc ci yen Wende nhom tuöoc ke ye raan cimenda, ku bi nok ba adumuööm nyaai. Ku te looi yen kene, acä adumuööm tö kac gup col acin riel. ⁴ Kene aci Nhalic looi rin bi luoiwic lon dhiel la cok yogup yok kac pir Wei Nhalic, ku acie te ci yo cak thin. ⁵ Kac pir cit te ci ke cak thin kek adumuööm, aake nhim yiek kak ye te ci cak ke wic, ku kac pir cit te wic lon Wei, aake nhim taau kak wic lon Wei yic. ⁶ Te yik raan yenhom luoi kak adumuööm, ka thou. Ku na yik raan yenhom ke wic lon Wei, ka yok pir ku döör. ⁷ Ku raan e la ater kek Nhalic te yik yen yenhom kak luoi adumuööm rin acie lon Nhalic ye theek, ku aci leu bi lon Nhalic theek. ⁸ Ku kac ye theek te ci yo cak thin aacie Nhalic col amit puöu.

⁹ Ku këya wek aacii cieng cit te ci we cak thin, wek aa cieng cit tene lon Wei te reer Wei Nhalic ke we ayic. Ku na ye raan cii reer kek Wei Jethu raan ci lac ku dac, ka cie raande. ¹⁰ Ku na reer Raan ci lac ku dac kek we, ke guäpkun aaci thou rin adumuööm ku weikun arot ke pir rin ci ke looi bik la cok tene Nhalic. ¹¹ Na Wei Nhalic yen jot Jethu thou yic reer kek we, ke raan jot Raan ci lac ku dac thou yic, ka bi guäpkun thou col aa pir rin reer Weike wegup.

¹² Këya, miethakai yok aala ke dhilku looi, ku acie lon bi yok reer pirdan theer ci yo cak thin yic. ¹³ Rin na pieerkä cit te ci we cak thin, ke wek aabi thou, ku na palke karec yakä ke looi rin Wei Nhalic, ke wek aabi pir yok.

¹⁴ Kac ye Wei Nhalic nyuöoth, aa mith Nhalic. ¹⁵ Rin Wei ci Nhalic gam we acie we col aye ben ya aloony adumuööm, ku looi we bak riöoc. Ku Wei Nhalic e yo col aye mith Nhalic, ku wek aaci Wei Nhalic ci we looi bak aa miethke yok. Ku Wei aci yo col aye Nhalic lon, "Wä! Wä!" ¹⁶ Aye Wei Nhalic guöp kek weikua lueel lon ye yok mith Nhalic. ¹⁷ Emen ye yok miethke, yok aabi kakken muk tene kacke thon. Ku kapuoth muk rin Raan ci lac ku dac aya rin te guum yok cimende, ke duarde abi ya keda aya.

Duaar akölda

¹⁸ Aya tak lon kak yeku guum pierda yic emen, aacii kan thöön kek duaar bi Nhalic nyuöth yo, duaar bi reer kek yo akölda. ¹⁹ Kak ci Nhalic cak pinynhom ebän aa reer ke nöth ape, ke tit akol bi Nhalic miethke nyuöth. ²⁰ Ku kak ci cak, kac pinynhom aake bi reer ke ci puöth mum, ku aacie kek ke cii yen tak, ee Nhalic yen loi ye këya. Ku nöth kene e not tö thin. ²¹ Ku kak ci cak aabi waar akölda rin bik cii riääk, ku bik lääu nhomdit mith Nhalic rom ke ke.

²² Rin anjicku agut cit emen, kak ci cak aa reer ke dhiau ke rem, aræm cit aræm tin röp. ²³ Ku aacie kak ci cak e röt, yok kac ci Wei yok ke ye mioc tuej e Nhalic, yok aa reer yo dhiau yo rem puöth aya, ke yo tit ape te bi Nhalic yo luoi thin buk aa miethke, ku col guäpkua aa waar röt bik aa yam. ²⁴ Rin e nöth yen e col yo apoth, ku na yeku ke nöthku tin, ka cie nöth acin. Rin ye na ke tö kek ye nöth? ²⁵ Ku na yeku nöth ke cii tö ke yo, ka yeku tiit ke yo lir puöth.

²⁶ Ku cit men aya, Wei Nhalic e ben aya ku kony yo rin ye yok cii ril, rin kuc yok te dhil yok Nhalic röck thin, ke yeen e Nhalic lon rienkua, ku len ke dhiau dhiän cin wel ye teet. ²⁷ Ku Nhalic yen ke reer raan puöu tin, anjic ke lueel Weike, rin Weike e röck rin kacke cit te wic Nhalic ye thin. ²⁸ Ku anjicku kerieec ebän yic, Nhalic e luui kapath rin kac niar ye, kac ci col bik keden wic looi. ²⁹ Kac kek ci Nhalic lac theer, aaci looi aya bik ciät Wende, ku bi Wende a kaai wamathaken juec yic. ³⁰ Këya, Nhalic aci kac ci lac col ku looi ke bik la cok tene ye, ku kac ci col aala cok tene ye aaci la duarde aya.

³¹ Këya, yejo buk lueel rin e kene? Na Nhalic akäac kek yo, ke yeja bi yo maan? ³² Na Nhalic akec Wende nhom guöp nuään waar ku col athou rienkua ebän. Na ci yo gam Wende, ke cii yo bi gam kan ebän e path aya? ³³ Yeja bi la wet bi lueel kac ci Nhalic lac

gup? Ee Nhialic nom guöp yen aci ye lueel lon le kek cök tene ye. ³⁴ Le raan det leu ye bi ke tem awuoc? Acin raan agut Jethu aya raan ci lac ku dac ci thou, ku jot ran yic bi ben pir, ku areer kon cuec Nhialic, ee Nhialic lon rienkua. ³⁵ Yeja bi yo tek bei nier Raan ci lac ku dac yic? Leu aliaap, tedde ba gum rin ye yin raan ci gam, ayi non, ayi rioc rin karec, ayi lon bi yi nok ba thou? ³⁶ Cimn ci ye got athor theer wel Nhialic yic ela,
 “Rin wetdu yok aa reer kak
 nak yook yiic akol thok eben,
 yok aaye looi cimn amel la teem rot.”

³⁷ Acie tede, kakkä yiic eben yok aala riel dit ye yok kan tiaam rin raan yen niar yo. ³⁸ Rin aniec alanden lon acin ke tek yo bei nierde yic. Cok athou ayi pir, cok atuuc nhial ayi jakrec, cok aa kak loi rot emen, ayi kak bi rot looi akolda, ayi kakkok ril. ³⁹ Ayi nhial, tedet werdit cok piiny, acin ke leu ye kuat kakkä yiic eben bi yo tek bei nier Nhialic yic, yeen e keda rin Raan ci lac ku dac, Jethu Banyda.

9

Nhialic ku kacke

¹ Ke ya lueel e yic. Yen acie jam lueth rin yen e raan, Raan ci lac ku dac. Aye puondienn mec Wei Nhialic lek ya apei lon yen acii lueth luel. ² Rin dak piandiie adit apei, ku te reem piandiie thin rin kackie acie yop. Yen ajam rin koc kuatdie, koc Itharel. ³ Ku na leu rot ba ke kony, nuot awiec bi Nhialic ya tem awuoc ku ca ben a raan Raan ci lac ku dac. ⁴ Keek aa koc ci Nhialic lac ku col ke aaye kacke, ku nyuth ke duarde ku looi dor ke ke ku gem ke lon. Ku nyuth ke te bi kek ye aa duor thin apath. Ku yokke kak ci Nhialic thon ke. ⁵ Keek aa ke ye kuat koc nic theer. Ku Raan ci lac ku dac, waar ci yen jal a raan cimenda e ye raan kuatden. Raan eben adhil Nhialic yen mec kan eben a leec akolriec eben. Yenakan.

⁶ Aca ye lueel lon ke ci Nhialic thon akec rot looi. Ke ci Nhialic thon aci rot dhiel looi, rin acie koc Itharel kek ke ci Nhialic lac eben. ⁷ Aci Nhialic lueel tene Abaram, “Aacie mith eben bi dhieth tene yi kek bi ya mith Nhialic, aa mith bi dhieth many Itharel kek aabi ya miethku kek ca thon yi.” ⁸ Keya, aye kene nyooth lon aacie mith bi dhieth Abaram eben kek ke bi ya mith Nhialic, aa mith ke ci Nhialic thon ye kek aake bi ya miethke. ⁹ Kene ci Nhialic lueel akin waar thon yen wet tene Abaram, “Te le akalde ben, ke yen abi dhuk ku Thara abi manh moc yok.”

¹⁰ Ke cit e wet kene aya, mith Rabeka karou, wunden e ye tok, waditda Ithak.

¹¹⁻¹² Aci Nhialic lueel tene Rabeka, “Wendun dit yen abi ya luui tene wendun koor.” Aci kene lueel rin bi nyooth lon ke ci yen raan tok lac keyiic ku pel raan det, ee wic piande e rot bi looi keya. Nhialic e luel wet kene tene Rabeka, ke Rabeka kec mith cak dhieth, ke cin kpath ku kerec ci nek looi. Kene ci rot looi e ke ci Nhialic raan tok col ku pel raan det. Ku acie kene ci nek looi kamken. ¹³ Cimn ye athor theer wel Nhialic ye lueel ela, “Jakop aca lac ku kuerc Ethau.”

¹⁴ Abi koc kok aa lueel lon Nhialic acin yic, ku acie tede. ¹⁵ Rin aci Nhialic lueel tene Mothith ela, “Na wic ba raan det nuän, ka luoi, na wic ba puu löny tene raan det, ka luoi aya.” ¹⁶ Keya, acie ke wic raan, tede ke ye looi, ee lier puu e Nhialic. ¹⁷ Rin aci Nhialic lueel wel theer ci got yiic tene beny Ijip ela, “Yin aca looi ba ya beny rin bi rieliie yi nyuoth, rin bi koc pinynhom eben ya pin.” ¹⁸ Keya, na wic Nhialic bi raan nuän, ka looi. Ku na wic raan det bi col aril nom, ka looi aya.

Nhialic e koc nuän ku tem koc awuoc

¹⁹ Tedet yen abi raan det thiiec ela, “Na ye yen te ye Nhialic luui thin akan, ke yejo ye yen raan tem awuoc? Ku yeja leu ye ku bi ke wic Nhialic jöny?” ²⁰ Ye tak ye yin e na ba yinhom jaam ke ci Nhialic looi? Tony acie tin cuec ye ye thiiec, “Yejo cuiec yin

ya kälä?” ²¹ Tiŋ cuëc töny ala yic bi tiop cuëëc tēden wic yepuöu, ee töny karou cuëëc ë tiom tōŋ yic, amuc yen jööl muöac ku tööny ye yen luui baai ë path.

²² Kë ci Nhialic looi athōŋ kek ë kënë. Awic bi riäak piände nyuöth ku cöl rielde aŋic. Ku ŋot pël yepuöu piny tēnë kac rēc yen puöu thīn, kac rēër ke bi tēm awuöcdīt apei.

²³ Ku ee wic aya bi duaarden dīt nyuöth ŋo, duaarden dīt ci yen ŋo mat thīn yok kacken ci ŋuään. Yok kacken ci guiir theer buk duaarde yök. ²⁴ Ku yok kac ci cöl yok aa ŋo la yiic kac Itharel ku kac cie kac Itharel aya. ²⁵ Ku kënë ci Nhialic lueel akīn, kë ci göt athör Yocia yic raan kāk Nhialic tiŋ,

“Aba cöl kackië,
të jiem ŋen kac cie kackië ayic.

Aba cöl kackiën nhiaar,
të jiem ŋen rin kac cā ke nhiaar.”

²⁶ Ku tēnë yen aci Nhialic ye lueel thīn ëlä,

“Wek aacie kackië,
tēen aabi cöl ka wēt Nhialic tō pīr yecin.”

²⁷⁻²⁸ Ku Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ aci jam apei theer rin kac Itharel ëlä,

“Na cök kac Itharel juëc abik ciët lieet agör,
ka kac lik keyiic kek aabi poth,

rin Nhialic abi luk lac looi luŋ cī yeyic dhuk tēnë kac pinynhom ëbën.”

²⁹ Acit wēt ci Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ lueel wäthēer ëlä,

“Na Nhialic Madhəl kēc ŋook nyāŋ kac ë kuatda yic,
ŋuöt yok aaci ciët kac gen Thodom ku Gomora.”*

Wēt Puöth Yam ee lueel tēnë kac Itharel aya

³⁰ Kënë yen ë lueel, “Ee kēc kac cie kac Itharel them bik la cök tēnë Nhialic. Ku aaci Nhialic bën cöl aa la cök rin ci kek ye gam. ³¹ Ku ëci kac Itharel them bik la cök Nhialic nhom rin thök ë löŋ, ku acin kë cik bën yök.” ³² Ku raan dēt abi thiëc ëlä, “Yeŋö cīn yen kë cik yök?” Acin kë cik yök rin acik them bik looi ë röt ku cik Nhialic gam. Këya, aa cit kac ci kecök dēny alēl, ³³ alēl yen ye athör theer wël Nhialic jam ye ëlä,
“Piëŋkë apath, ŋen abā alēl bi kac cöl aaye kecök dēny.

Tööu Jeruthalem, alēl bi kac cöl awiëëk.

Ku raan bi wētde gam acii bi rac puöu.”

10

¹ Miëthakäi, kë wic piändië ku röökkië tēnë Nhialic rienken, ee lön bi kackiën Itharel ŋic të bi Nhialic ke kuony thīn. ² Alëu ba ya raan ŋic ye lön awickë bik luui apei bik Nhialic cöl amit puöu tēnë ke. Ku dhël ye kek ye wic bik Nhialic cöl amit puöu, acik ye deet yic apath. ³ Ku rin kēc kek dhël ye Nhialic kac cöl aala cök tēnë ye deet, acik them bik dhël yök ë röt, dhël bi ke cöl aala cök tēnë Nhialic. Ku aa kēc dhël ye Nhialic kac cöl aala cök tēnë ye gam. ⁴ Ku Raan ci lōc ku dōc yen aye löŋ thök thīn. Ku këya, Nhialic ë kuat raan ci gam ëbën cöl ala cök tēnë ye.

Acin raan cī Nhialic ye kony

⁵ Mothith aci të ye kac la cök thīn tēnë Nhialic të theek ë löŋ göt ëlä, “Na loi raan kë ye löŋ lueel, ke yeen abi löŋ cöl apir.” ⁶ Kë ye wël Nhialic ci göt theer lueel rin bi raan la cök tēnë Nhialic rin gam akīn, “Duk rot ye thiëc, yeŋa bi la pan Nhialic.” Rin bi yen Raan ci lōc ku dōc la thiëc bi bën piny tēnë ŋo. ⁷ “Duk rot ye thiëc aya, yeŋa bi la piny.” Ku wētde yic bi Raan ci lōc ku dōc la bëii bei kam kac ci thou. ⁸ Kë ye wël Nhialic ci göt theer lueel akīn, “Wēt Nhialic athiök kek yi, arēër yithok ku yipuöu.” Ku kënë yen ë wēt tōŋ yeku lēk we. ⁹ Na ye lueel kac nhīm ëlä, “Jethu ë Bēny ku gam yipuöu lön ci Nhialic ye jōt thou yic, ke Nhialic abi kony. ¹⁰ Gam ë bën bei ŋopuöth ku cöl ŋo aala cök tēnë Nhialic, ku

9:20 Ith 29:16; 45:9 9:25 Yoth 2:23 9:26 Yoth 1:10 9:27-28 Ith 10:22-23 * 9:29 Kac Thodom ku Gomora aake ci Nhialic cöl aa nyuöp bik thou ëbën rin käreec yekë looi, tiŋ Ith 1:9 9:33 Ith 28:16 10:5 Leb 18:5 10:8 Lrou 30:12-14

luel ye yok gam luel yothook kac nhiim aye Nhialic yo kony.” ¹¹ Cimën cı ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Ku raan bi wëtde gam aciı bi rac puöu.” ¹² Kënë atö raan ëbën thın, rin Nhialic Bëny athöj tënë kac ëbën, kac Itharel ku cie kac Itharel aya. Ku ë kac röök tënë ye ëbën gäm kajuéc path apci. ¹³ Cimën ye wël Nhialic cı göt theer ye luel ëlä, “Na le raan Bëny cööl ke yen akony Bëny.”

¹⁴ Ku yeen acık bi cööl ayic tē kēc kek gam. Ku keek aciı bi gam tē kēc kek wët piñ. Ku wët acık bi piñ tē kēc ye lēk ke. ¹⁵ Ku bik wët piñ kēdē tē cın yen raan cı tuöc ke. Cimën cı ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Ee kēpath apci, kac biı wët puöth yam aa bö.” ¹⁶ Ku acie raan ëbën yen cı Wët Puöth Yam gam. Acı Ithaya nhom guöp luel ëlä, “Bëny yeña cı wëtda gam?” ¹⁷ Këya, keek aa wët kañ piñ tueñ ku jolkē gam. Ku wët kënë aye piñ tē piöc kac rin Raan cı lōc ku dōc.

¹⁸ Ku ë yic alanden, keek aci wët piñ. Cimën cı ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Wël cik luel apci aciı thiēi piny.

Wël thuəñden aciı yet pinynhom ëbën.”

¹⁹ Ku kac Itharel guöp ë njickē. Mothith nhom ke jam nyin Nhialic, yen abi ye kañ luel, “Wek wundiën Itharel, wek aaba cöl adom tiēl. Rin kac cıi cök a wut, wek aaba cöl ariäak puöth rin kac wun cın kē cik deet.”

²⁰ Ku jam Ithaya nyin Nhialic, ku gei yic ëlä, “Yen aci kac ke cıi yen wic yök.

Yen aci rot nyuöth kac ke cie yen ë thiēc.”

²¹ Ku aci lēk yo lōn cı Nhialic ye luel rin kac Itharel ëlä,

“Yen acä cin taar aköl thok ëbën tënë kac dhēl yen, kac cie wētdiē ye piñ.”

11

Nhialic ë nuäände nyuöth kac Itharel

¹ Kē thiēc, cıi Nhialic kuc kacke? Acie tēde. Yen nhom guöp, yen ë raan Itharel, yen ë raan kuat Abaram, raan many Benjamin. ² Nhialic akēc kuc kacke, kac yen lōc ke theer. Wek aa njic kāk cı göt athör theer wël Nhialic yic, kăwäär ye Elija Nhialic cööl rin käreç cı kac Itharel looi, ³ “Bëny, keek aciı kac kākku tiñ nök ku thurkē ariäaku piny, ee yen raan töñ kākku tiñ cı döñ, ku keek awickē bik ya nök.” ⁴ Ku tē cı Nhialic ye bëer thın tënë ye akın, “Ku yen aci röör tiim kadhorou cöl arēer kek ya, röör kēc jəñ cöl Baal ye kac kök cöl aye Nhialicden kañ door.” ⁵ Emën kē thöñ kek ë kënë aci rot looi, Nhialic aciı kac lik lōc rin dhēñde. ⁶ Nhialic acie kac ë lōc rin kāk cik looi. Rin na Nhialic ë kac lōc rin kāk cik ke looi, ke nuöt aciı dhēñde ye nyuöth acın.

⁷ Ku ë yic kac Itharel aa kēc kënë yen wickē apci yök, ku aa kac ke cı Nhialic lōc kek aciı ye yök. Ku Nhialic aciı kac kök looi bik kē ye luel cıi piñ. ⁸ Cimën cı ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä,

“Keek aciı Nhialic looi bik kañ cıi ye deet yiic agut cit akölē, acit kac cie piñ ku cöörkē.”

⁹ Ku aye Debit luel,

“Yen ee röök tënë Nhialic lōn bi yen ke deep ku dōm keek yaiken yiic.

Bik wiik bi keek tēm awuöc.

¹⁰ Ku cöl Nhialic keek aa la nyin dum bik ciēn kē yekē tiñ.

Bi kākken rēç yekē keek looi ciēt kăthiek keköth.”

¹¹ Aluel piändiē ëbën lōn na cök alōn cı kac Itharel kecök dēny bik wiik, ke keek aa kēc gēek piny. Ku rin cı kek adumuööm looi, ke kuöny Nhialic aciı bën tënë kac cie kac Itharel. Kënë aciı rot looi rin bi tiēl kac Itharel nök ë rienken. ¹² Ku rin cı kac Itharel adumuööm looi, ke kac kök pinynhom aciı dōc. Ku rin kēc kac Itharel kepuöth yiēk

dhël pîr, dôcdît aci gam tënë kɔc cie kɔc Itharel. Ku bî dôc jâl dît kädë tē jâl kɔc Itharel met thîn.

Kɔc cie kɔc Itharel aabî kony

¹³ Kē luēel emēn ē kē lēk kɔc cie kɔc Itharel. Cīmēn ye ŷen atuny kɔc cie kɔc Itharel, ŷen abî nhiam luoi cî Nhialic yiēk ŷa ba looi. ¹⁴ Tēdē, ke ŷen abî kɔc kuartdiē cəl adəm tiēel, ku rin luoidiēn ca looi, Nhialic abî kɔc kōk kony keyiic. ¹⁵ Tēwēn cî Nhialic kuc ke, go kɔc kōk pinynhom cəl aala dōōr kek ye. Ku tē le kɔc Itharel gam aya, ka bî ciēt kɔc cî thou cî ben pîr. ¹⁶ Na gem raan abaŋ ayup tënë Nhialic, ka ayup ēbēn ē kēnē Nhialic aya. Ku na ye mei tim kāk Nhialic ke kēr aa kākke aya.*

¹⁷ Kēr kōk tim ye com cəl Olip aaci yep wei, ku nuet kēr Olip cil roor ē rot tēden wēn, ku jâl dît apei abî ciēt Olip ye com baai, ye ŷiec muk apath. Kēya, wek kɔc cie kɔc Itharel kōk bēn tënë kɔc Itharel, wek aa kăpath yōk thîn aya cīmēn ye kēr Olip piērdēn yōk tënë Olip dēt cî ye nuet yekōu.† ¹⁸ Kēya, duōkkē kɔc cî Nhialic yep wei cīmēn kēr tim ye bui. Acîn kēnē yî cəl anhiam, acie yîn meeî looi bî riel, ee meeî yen ē yî looi ba riel. ¹⁹ Abî raan dēt kamkun lueel ēlä, “Kēr aaci yep wei rin bî ŷo nuet nyiēnken yiic.” ²⁰ Kēnē ē yic. Aaci yep wei rin kēc kek gam, ku dōŋkē nyiēnken yiic alanden rin cî wek gam. Ku duōkkē nhiam ē kēnē, riääckē kē bî bēn. ²¹ Na kēc Nhialic kɔc Itharel puōl bî ke cî tēm awuōc, kɔc cît kēr tim cî com baai ka cîi we bî puōl aya.

²² Ayeku tiŋ emēn yen tē peth Nhialic thîn, ku tē yen kɔc tēm awuōc thîn. Ee kɔc ca adumuōm looi tēm awuōc. Ku ē piath tënë yî tē ye yîn rēer ke yî ŋōth piathde ku looi kāk ye cəl apath puōu tënë yî. Ku na cîi kēnē loi, ke Nhialic abî yî yep wei aya. ²³ Ku na dhuk kɔc Itharel kepuōth ciēen ku gamkē wēt Nhialic, ka dhuk tēden theer wäär yep ke wei thîn, rin alēu Nhialic bî ke ben dhuōk thîn. ²⁴ Kēya, wek kɔc cie kɔc Itharel wek aa cît kēr tim Olip cî yēp bei Olip cil roor kōu, ku nuēt ke kek tim Olip ye com. Kɔc Itharel aa cît tim cî com kēnē, ku abî yic pial tënë Nhialic bî kēr cî yep wei ben nuēt kek tim yēp ke bei thîn.

Kɔc Itharel ēbēn aabî kony

²⁵ Ala yic kēckē kaŋ ŋic wāmāthkiē wiēc ku bāk ŋic. Na ŋieckē ē yiny kēnē, ka cāk bî ya tak piāthkun ku luēlkē, “Ÿok aa ŋic kăŋ.” Ku yiny kēnē akîn. Wēt cî kɔc kōk Itharel kuc bik cîi gēm acîi bî tō thîn akōlakōl, abî rēer thîn ŷet akōl bî akuēn kɔc cie kɔc Itharel wic Nhialic bēn bäänyde yic tënë ye. ²⁶ Ku ē yen tē bî Nhialic kɔc Itharel ēbēn kuōny thîn, cīmēn ye athōr theer wēl Nhialic ye lueel ēlä, “Raan luāk kɔc abî bēn Jeruthalem ku nyēi adumuōm kɔc Itharel gup.

²⁷ Ku lueel Nhialic, ŷen abî dōōr kēnē looi ke keek, tē le ŷen adumuōmken nyaai.”

²⁸ Rin cî kek kuc Wēt Puōth Yam, aaci ya kɔc ater tënë Nhialic, ku kēnē aci rot wel ke ye kuōny tënë we, wek kɔc cie kɔc Itharel. Ku rin cî Nhialic ke lōc, aci wārken dît thōn lōn kuartden aabî ya māthke akōlakōl. ²⁹ Rin Nhialic acie yenhom ē waar tënë kɔc cî lōc ku dōc ke. ³⁰ Ku wek kɔc cie kɔc Itharel, wek aa we cî kuc Nhialic wāthēer, ku emēn wek aaci Nhialic ŋuään rin cî kɔc Itharel Nhialic dhōl. ³¹ Kēlä aya, rin nuēēn cāk yōk, ke kɔc Itharel aa dhāl Nhialic emēn, rin bî kek nuēēn yōk emēn aya. ³² Nhialic aci kɔc ēbēn cəl aa cît kɔc cî mac rin cî kek ye dhōl guōp, ku bî ŋuäände nyuōth ke ēbēn.

Ÿok aa dhil Nhialic leec

³³ Kăpuōth Nhialic aa juēc apei. Ku yeen acîn kēnē ye wuōōŋ, aŋic kăŋ ēbēn. Yeŋa lēu ye bî tē yen tek thîn teet yic? Acîn raan lēu ye bî tē yen kākke luōi thîn deet yic. ³⁴ Cīmēn ye athōr theer wēl Nhialic ye lueel ēlä, “Acîn raan ŋic tē ye Bēny tek thîn, acîn raan lēu yeen bî Bēny wēt?”

* 11:16 Paulo aluel kēnē bî nyuōth lōn kɔc Itharel aa ŋot ke ye kɔc Nhialic, cāk alōn cî kuōny gām kɔc cie kɔc Itharel emēn. † 11:17 kɔc cie kɔc Itharel aa kăpath yōk tënë kɔc Itharel cīmēn ye kuēl ayi aciēek piērdēn yōk tënë tim cî yen cil yekōu. 11:26 Ith 59:20 11:27 Jer 31:33-34 11:33 Ith 55:8 11:34 Ith 40:13

³⁵ “Acin raan leu yeen bi Nhialic gam kedän, rin bi Nhialic yeen kööny.”

³⁶ Rin e Nhialic yen e cak keriëec ebën, ku e yen amuk keriëec ebën, ku kariëec ebën aa tö thin e rienke. Yok aa dhil Nhialic leec akölrüec ebën! Yenakan.

12

Yok aa pir rin bi yok Nhialic luöi

¹ Këya miëthakäi, rin ci Nhialic yo nyuöth lier e piände, alëk we piändië ebën, të juër wek röt Nhialic bäk ciët kë nek ye, ku week ke we piir, ke we loi e kënë bäk aa kärke alanden. Kënë yen e dhël dhil wek Nhialic door wepuöth. ² Duökkë të ye kac pinyinhom e tèn luui thin ye buöth yic, calkë Nhialic awar wepuöth papot, bi we gam nhom yam ku bäk kë wic Nhialic njic, ku kë wic Nhialic e këpeth ye cöl amit puöu, ku le cök.

³ Ku rin dhëej puöth ci Nhialic yiëk ya, alëk we ebën. Duökkë ye tak lon ye wek kacdit wër kac kök njiny këj, tèn të rëer wek thin emën wek kac e path, ku ye njek rot tööu teden thöj kek gam ci Nhialic yiëk ye. ⁴ Yok aa le njek ke guöp, ku guöp ala käjuëc, ku kakkä aa ye tök la këden ye looi. ⁵ Kälä aya, yok aa juëc, ku yok aa cit guäp tök rin yok aa tök kek Raan ci loc ku döc, yok aaci mat e tök cimën käk ci thöj tö guäp tök yic. ⁶ Këya, njek kamkua adhil kë ci gam ye luöi təcit të ci Nhialic ye gam ye bi looi. Na ye kë ci Nhialic gam yo lon bi yok wëtde lëk kac, ka dhilku looi təcit të diit gamdan ci Nhialic yiëk yo thin. ⁷ Na ci Nhialic yo cöl aye kac luöi, ka dhilku kony. Na ci yo cöl aye piöc, ke yok aa piöc. ⁸ Na ci yo looi buk kac kök aa dæt puöth, ka dhil looi këya. Raan kë töu kek ye tek kek kac kök, adhil looi puön biökruëel. Raan ci Nhialic yiëk riel bi yen kac mac adhil looi puöu ebën, ku raan lier puöu nyuöth tènë kac kök, adhil looi ke dal, ke mit puöu.

⁹ Duökkë röt ye nyuöth ciët we nhiaar kac, dhielkë kac nhiaar puöu ebën. Mankë kërac ku muökkë këpath riel. ¹⁰ Nhiarkë röt piäthkun ebën cimën njek ke wämënh, ku nyuöth të ye yin raan dët theek thin, ku duk të bi yi theek thin yik yinhom. ¹¹ Duökkë röt dak, luöikë apei. Luöikë Bëny piän tök. ¹² Rëërkë we mit puöth të cak kac kök we jöör rin le wek njöth, ku röökkë Nhialic akölaköl. ¹³ Gämkë kac ci gam kë wickë muökkë liu tènë ke. Ku luörkë jööl bö bäaikun yiic.

¹⁴ Röökkë Nhialic rin bi yen kac jör we döc, ku duökkë röök tènë ye rin bi yen ke tëm awuöc. ¹⁵ Miet puöu kek kac kök mit puöth, ku dhiaaukë kek kac dhiau. ¹⁶ Calkë yer piändun athöj tènë kac ebën. Duökkë nhiam, dhuökkë röt piny ku luöikë tènë kac kor tènë we. Ku duökkë ye tak lon e wek njic këj.

¹⁷ Na loi raan dët kërac tènë we, ke duökkë col këreec dët. Loi kë ye raan ebën tak ke path. ¹⁸ Luöikë käpuöth lëukë ke bäk ke looi rin bi wek njic cej kek kac. ¹⁹ Duökkë kedän guur mäthkië, calkë aguur Nhialic. Rin aye Bëny lueel athör wël theer yic ëlä, “Yen abi këreec ci kac kök looi guöör.” ²⁰ Duökkë kënë këj looi, luöikë kë ye athör theer wël Nhialic lueel, “Na raan aterdu anëk cak, ke gam miëth, na nek rou, ke gam kë dek, rin të looi yin kakkä ka ba cöl ayär guöp.” ²¹ Duökkë kërac cöl arum wepuöth, luöikë këpath bi wek këreec gël wei.

13

Raan adhil kac mac baai theek

¹ Week ebën wek aa dhil bäny mec baai theek rin acin raan kac mac të këc Nhialic ye gam bi kac mac. Ee Nhialic yen e kac yiëk bääny. ² Këya, raan cie wët bëny mec baai e gam, ee bääny ci Nhialic gam dhöl yic, ku raan loi kë cit kënë abi tëm awuöc. ³ Rin bäny aaci kac käpath looi ye riöc, aa kac këreec looi kek aa riöc ke. Ye looi këpath yen abi bëny yi aleec. ⁴ Rin yen aluui Nhialic käpath kony yen yi, ku na loi këreec, ke yi riöc ye rin riel tö kek ye aci muk e path. Rin bëny e Nhialic luöi ku nyooth riäak puöu Nhialic, ku tëm kac këreec looi awuöc. Ee kac awuöc looi cöl agum. ⁵ Këya, wek aa dhil bäny theek ku acie rin e wët kënë rot, ku yeen aya anjickë wepuöth lon e kë dhielkë looi. ⁶ Kënë yen e

wët dhil wek ajuër tääu piny aya, rin bäny aa luui tēnē Nhialic tē looi kek luaiden ē cök bik kɔc mac. ⁷ Tääu ajuër piny ajuër yen ba juaar tēnē ke, ku nyuɔthkē athēēkdun ēbēn tēnē bäny.

Kɔc aa dhil röt nhiaar ē kamken

⁸ Duökkē röt cɔl akööny raan dēt, kē tō thīn ē tōk yen adhīl looi, ku ē kē bī wek röt nhiaar kamkun, ku raan nhīar kɔc ēbēn ē kē wīc lōŋ yen aye looi. ⁹ Lööŋkã, “Duk akɔr looi, duk raan nãk, duk cuēer, duk kēnē raandã wīc yīpuõu,” lööŋkã ku lööŋ kök aa met lōŋ tōŋ ye lueel ēlä, “Yīn adhīl kɔc ēbēn nhiaar cīmēn nhīer yīn rot.” ¹⁰ Raan nhīar raan dēt ka cīn kēreec ye raan kēnē looi tēnē ye. Kēya raan nhīar kɔc kök, ee kē wīc lōŋ yen aye looi.

¹¹ Wek aa dhil kēnē looi rin anjiekē lɔn aköl dhil wek nhīim tīr acī bēn. Rin aköl bī Nhialic yo kony acī thiök ēmēn tēn tēwäär tuenŋ gem yok wët. ¹² Acīt lɔn nadē ke wakõu athök ku aköl abõ, pãlku kãreec yeke looi muõõth yic wakõu, ku kēya lömkē kãk bī yo cɔl apīr apath aköl bī Jethu dhuk. ¹³ Yok aa dhil röt mac apath cīmēn kɔc ē rēer yer yic aköl cīn kē yekē thiaan. Wek aaciī röt met akut luui kãreec yic, kãreec cīmēn wīet ē määu ku wīny ē diäär. Ku duökkē ater ye looi ku tielkē röt kamkun. ¹⁴ Lömkē Bēny Jethu Krītho, bī thiääk ke we. Duökkē wepuõth ye yīek kãk we cɔl aloi adumuõõm, bãk kēnē yen wīc piändun looi.

14

Duk kɔc kök cī gam luk wei

¹ Gamkē raan koor gamde bī rēer ke we, ku duökkē ye teer ke ke kãk yekē tak, kãk cīi ril. ² Gam raan dēt, ee ye cɔl acam kuat miēth ē path, ku raan koor gamde acīn kuat rīŋ ye cuet. ³ Ku raan cīn kēn ye yen ke kuc bī cam, acīi raan kuc miīth kök dhãl guõp. Ku raan kuc miīth kök acīi raan cīn kēn ē yen kuc bī cam ye yõök lɔn ē yen kērac looi, rin kē ye raan cīn kēn ye yen kuc looi acī Nhialic gam. ⁴ Ye yīn ē ŋa, ba kē cī alony raan dēt looi, lueel ke yic, tēdē ke cie yic? Ee wun alony yen alēu ye bī lueel lɔn le aluɔnyde cök ku lɔn cīi yen la cök. Ku yen abī la cök rin abī Bēny cɔl ala cök.

⁵ Aye kɔc kök tak lɔn ala aköl dīt tēnē aakööl kök, ku aye kɔc kök tak lɔn akööl aa thõŋ ēbēn. ŋek adhīl kē ye yen ye tak kēya ŋic apath. ⁶ Raan kēn looi aye looi rin wīc yen Bēny bī theek. Ku raan cīn kēnē ē yen ke kuc bī cam, aye looi rin wīc yen ye bī athēēk nyuɔth tēnē Bēny, rin ē Nhialic leec rin miēth. Ku raan kuc bī miīth kök cīi cam aye looi kēya rin athēēk tēnē Bēny, ku athēēk gãm Nhialic.

⁷ Acīn raan tōk kamkua pīr rienke ē rot, ku na thou raan acie thou rienke ē rot. ⁸ Na pīirku ke rin Bēny, ku na thouku, ke rin Bēny aya. Tē pīir yok ayī tē thou yok, ke yok aa kɔc ē Bēny. ⁹ Rin Raan cī lɔc ku dɔc acī thou ku jɔt rot bī pīr rin bī yen a Bēny kɔc pīr ku kɔc cī thou. ¹⁰ Ku kēya, yenõ ye wek miēthakun luök wei, tēdē ke dhãlkē gup, rin yok yok yodhie yok aabī kõõc Nhialic nhom luk yic aköldã. ¹¹ Cīmēn ye athõr thēer wēl Bēny cī gõt ye lueel ēlä,

“Cīmēn pīir yer ayic, aluel alanden lɔn raan ēbēn abã door.

Ku abī raan ēbēn lueel lɔn ye yer Nhialic.”

¹² Kēya, ŋek yoyiic abī Nhialic ya tēt kēden cī looi, ku ye rin ŋõ yen looi yen ye.

Duk kɔc cī gam thõõc adumuõõm yic

¹³ Yok aaciī röt dhil tēm awuõc kamkua, ku duk kē bī raan dēt cɔl aloi awuõc looi. ¹⁴ Ku rin ye yer raan buõth Bēny Jethu anjiec alanden lɔn acīn miēth rēec yetök ē rot. Ku na gem raan lɔn miēth arac, ka rac tēnē ye. ¹⁵ Na cɔl wãmuuth arac puõu rin ciem yīn miēth ye tak lɔn rēec yen, ka ye kē looi nyuɔth lɔn yeen acīi nhīar. Ku duk wãmuuth cī Raan cī lɔc ku dɔc thou rienke rēc miēth ye cam. ¹⁶ Duk tē ye yīn kãkkun path luõõi thīn cɔl aye kɔc kök tak lɔn rēec yen. ¹⁷ Rin bääny Nhialic acie cãm ku dēk, ee la cök ku dõõr ku miēt

puöu ye Wëi Nhialic gam. ¹⁸ Ku kuat raan, Raan cī lōc ku dōc luöoi kēlä ē Nhialic cōl amit puöu, ku cōl raan ēbēn agam kēden ye looi.

¹⁹ Kēya, adhilku them buk kāk koc kēēk nyaai ku loiku kāk koc kōk kony bik riel gamden yic. ²⁰ Na ye kēya, duk kē cī Nhialic looi rēc rin miēth, miith aa path ēbēn. Ku na ye raan dēt cōl aloi adumuööm rin kē ye cam, ka cīi path. ²¹ Kēpath akīn, duk rīn cuet ku duk möu dek, ku duk kuat kē bī wāmuuth cōl aloi adumuööm loi. ²² Kēya, kē ye tak ke path ē kākā, muk kamkun wek Nhialic. Na cīi raan ye lueel lōn kē cī looi awuōc, tē looi yen kē ye tak ke ye yic, ke yeen amit puöu. ²³ Ku na ye raan puöu rou tē cem yen kuat miith kōk, ka ye Nhialic cōl aye kērac yen looi tē cem yen ye, rin acie gam yen cōl ye aloi ē kēnē. Ku na yeku kēdān looi ēbēn ke cīn gam, ke yeen adumuööm.

15

¹ Yok koc ril ē gamda yic, yok aadhil koc cīi ril kony bik la tuen kek gamden apath, ku acie kēnē yo cōl amit puōth yen dhilku aa looi. ² ŋek yoyiic adhil wāmāathdan cī gam luōi kēpath, kē bī yeen cōl amit puöu. Yok aa dhil kēnē looi rin bī yok gamde cōl adhil riel. ³ Rin Raan cī lōc ku dōc akēc kē cī looi looi rin bī yen ke puöu miet, cīmēn ye athör theer wēl Nhialic ye lueel ēlä, “Wäär let yī, lēēt aaci bēn aa kākkiē.” ⁴ Kēriēec ēbēn cī gōt athör theer wēl Nhialic yic ē yo piöōc, rin wēl theer Nhialic aa yo cōl anjōth, ku aa yo dēt puōth. ⁵ Bī Nhialic yen koc cōl agum, ku deet kepuōth we yiēk döör kamkun, cīmēn ye wek koc buōth Raan cī lōc ku dōc Jethu. ⁶ Rin week ēbēn bāk Nhialic wun Bānyda Jethu Krītho aa leec.

Wēt Puōth Yam aci lēk koc cie koc Itharel

⁷ Nhiarkē rōt kamkun rin bī koc ēbēn Nhialic leec, luōikē kēnē cīmēn tē cī Jethu we nhiaar thīn. ⁸ Rin alēk we lōn cī Raan cī lōc ku dōc a raan luui koc Itharel, ku nyuth ke lōn kē cī Nhialic lueel ē yic, rin bī kāk cī thōn wārkuan dīt aa yith. ⁹ Ku dēt aya, bī koc cie koc Itharel cōl aa lec Nhialic rin lier piānde, cīmēn cī ye gōt athör theer wēl Nhialic yic ēlä, aci Bēny Debit lueel,

“Kēya, tē rēer yen kam koc cie koc Itharel ke wek ba gām lec.

Ku waak alēc aba ket tēnē yīin.”

¹⁰ Ku ben athör theer wēl Nhialic lueel ēlä, “Mietkē puōth wek koc cie koc Itharel kek koc cī Nhialic lōc.”

¹¹ Ku ben athör theer wēl Nhialic lueel aya,

“Wuōt ēbēn aa dhil Bēny leec, ku koc ēbēn aa dhil ye leec apei.”

¹² Ku ben Ithaya lueel athör theer wēl Nhialic yic ēlä,

“Ala raan many Jethe wun Debit bī bēn.

Abī Nhialic looi bī ya Bēny koc cie koc Itharel.

Ku ŋāthden abī tō tēnē yeen.”

¹³ Bī Nhialic ŋōth bēi ku cōl we athiān miet puöu dīt apei ku döör, cīmēn ye wek ye gam bī Wëi Nhialic we cōl aala ŋōth dīt apei.

Luōi Paulo kam koc cie koc Itharel

¹⁴ Wāmāthkiēn cī gam, yen nhom, anjiec alanden lōn week nhīim wek aa path apei, wek aa ŋic kē bāk dhiel looi ku alēukē bāk rōt piöōc kamkun. ¹⁵ Wek aca gāt athöör puöu ēbēn ke cīn kē muōny rin kāk wiēc ba ke ben lēk we, rin dhēēn cī Nhialic gām ya, ¹⁶ ba ya raan luui Jethu Krītho, ba luui rin koc cie koc Itharel. Yen ē luōi kāk raan Nhialic looi tē lēk yen koc Wēt Puōth Yam. Rin bī koc cie koc Itharel ciēt kē cī Nhialic door, kē cī Nhialic gam apei. Ku bī Wëi Nhialic ke cōl aye kacke.

¹⁷ Yen anhiam luōidiēn ya luōi Nhialic, rin cī yen mat kek Raan cī lōc ku dōc Jethu.

¹⁸ Yen abī jam kāk cī Raan cī lōc ku dōc cōl aluōi ē rōt, kāk ya lueel ku kāk ya looi aaci koc cie koc Itharel cōl athek Nhialic, ¹⁹ rin kārīl ku kāk koc gōi, cī Wëi looi dhēl ril. Kēya,

ɣɔn ca ke tēek ēbēn jāl Jeruthalem ku wun cəl Dalmatia, ɣen aci kɔc lēk Wēt Puōth Yam rin Raan cī lɔc ku dɔc. ²⁰ Kēn yen tɔ ɣapuou ē tōk ē path, ee lɔn ku ba kɔc lēk Wēt Puōth Yam tē kēc rin Raan cī lɔc ku dɔc kaŋ piŋ thiin, rin bī ye cīi luel lɔn ye yen luoi cī kɔc kək jək yen luoi.

²¹ Cīmēn cī ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā,
 “Kɔc kēc kaŋ lēk wētde abik tiŋ.
 Ku kɔc kēc ye piŋ abik deet yic.”

Awic Paulo bi la keny Roma

²² Ku rin ē wēt kēnē, aca them ku ɣen aci pēen arak juēc ba la tēnē we. ²³ Ku ēmēn cī ɣen kē luoi thōl tē rēer ɣen thiin tēn, ku tēɣon wic ɣen ye run juēc ba we la tiŋ, ²⁴ aŋāāth ba jāl looi ēmēn. Ku ēmēn le ɣen Ithpeen, wek aa bar ba we tiŋ. Ku awiēc bāk ɣa kony ba yet thiin, tē cī ɣen kaŋ rēer ke we tēthin-nyōt. ²⁵ Ēmēn thiin ɣen ala Jeruthalem ba kuōny la gam tēnē kɔc Nhialic rēer thiin. ²⁶ Ku akuut kɔc cī gam tō Mathedonia ku Girik aaci puōth miēt, ku matkē bik wēu juaar tēnē kɔc ŋōŋ kam kɔc Nhialic tō Jeruthalem. ²⁷ Kek aa mat yeyic ē rōt bik looi kēya, ku ē yic keek aa dhil kɔc ŋōŋkā kony. Kɔc Itharel aa kəpuōth yekē yōk tēnē Nhialic rin wēiken rəm kek kɔc cie kɔc Itharel. Kēya, kɔc cie kɔc Itharel cī gam aa dhil kɔc Itharel cī gam kony bik ke yiēk kāk yekē wic akōlakōl rin piērdēn. ²⁸ Tē cī ɣen kēnē thōl, ba ke gām wēu ke cī kuōt yiic rienken, ke ɣen abī la Ithpeen, ku wek aaba kaŋ neem ba jāl la Ithpeen. ²⁹ Tē yeet ɣen tēnē we, aŋiēc ɣen abī dōcdit Raan cī lɔc ku dɔc la rəm ke we.

³⁰ Rin gamda tēnē Bēny Jethu raan cī kɔc ku dɔc, ku rin nhiēr cī Wēi Nhialic gām ɣo, wek aa lāŋ mātke rōt ɣen aterdiē yic bāk rōok kek ɣen apei tēnē Nhialic rienkiē. ³¹ ɣen arōok bī kɔc Judia kēc wēt Jethu Kritho gam ɣen cīi baŋ, ku bī kɔc Nhialic tō Jeruthalem puōth miēt bik kē ca looi bī ɣen ke kony gam. ³² Ku kēya, na wic Nhialic, ke ɣen abī bēn tēnē we ke miēt puou, ku mitku puōth nēm bī ɣo bēn puōc. ³³ ɣen arōok bī Nhialic yen ye ɣok dōr yōk thiin, rēer kek we ēbēn. Yenakan.

16

Paulo ē kɔc Roma muōth

¹ Awiēc ba lēk we, lɔn nyankāida Pobī luui akut kɔc cī gam Kankēria ē raan path. ² Luarkē cīmēn raan Bānyda, ku cīt tē ye kɔc Nhialic rōt luor thiin kamken, ku yiēkkē kuat kuōny bī thiēc tēnē we. Yeen ē path tēnē kɔc juēc, ayī ɣen aya.

³ ɣen ē Prithkila ku Akuila, kɔc cī rōt māt ɣa buk luui rin Jethu raan cī lɔc ku dɔc, muōth apei, ⁴ kɔc kēc diēr kē bī ke nōk rienkiē. ɣen amit puou tēnē ke apei. Ku acie ɣen ē rot, akuut kɔc cie kɔc Itharel cī gam aa mit puōth aya. ⁵ ɣen akut kɔc cī gam, yenhom mat panden, muōth aya.

ɣen ē mātthdiē Epanetuth, raan cī Raan cī lɔc ku dɔc kaŋ gam wun Athia, ⁶ ku Maria raan cī luui apei rienkun, aaca muōth aya. ⁷ Andronikuth ku Junieth, kɔc Itharel cīmēndiē, wāār cī mac ke ɣa aaca muōth aya. Keek aa ŋic apei rin ye kek atuuc aya, ku kek aake kōŋ gam tēnē ɣa. ⁸ Miātthdiē tēnē Ampliatuth, yeen ē mātthdiē apei, ku yeen aci rot māt Bēny. ⁹ Muōth tēnē Urbano, raandan lui rin Raan cī lɔc ku dɔc. Ku muōth aya tēnē mātthdiē apei, Ithakith. ¹⁰ Muōth tēnē Apeleth, raan cī tē kēc yen thiin kek Raan cī lɔc ku dɔc nyuōth kārīl yiic. Ku muōth tēnē kɔc many Arithtobuluth. ¹¹ Muōth tēnē ɣērodiōn raandan Itharel ku wāmāthakua, kɔc cī gam many Narkithuth.

¹² Miātthdiē tēnē Tripina ku Tripotha, diāār cī luui rin Bēny ku tēnē mātthdiē apei Perthith raan cī luoidit looi rin Bēny. ¹³ ɣen ē muōth tuōc Ruputh raan ŋic luōide apei rin Bēny ku tēnē man, raan ɣen kony akōlakōl ciēt ɣa ye manhde. ¹⁴ Miātthdiē tēnē Athinkrituth, Plegon, ɣermath, Patrobath, ɣermath ku wāmāthakua ēbēn cī gam rēer ke ke. ¹⁵ Muōth tēnē Pilologuth ku Julia ku tēnē Nerioth kek nyankēn, ku tēnē Olimbath

ku tēnē kac cī gam rēer kek ē tōk. ¹⁶ Miäthkē röt kamkun puöu ebēn. Akuut kac cī gam ebēn aa we tuōc miäthden wek akut kac cī gam Roma.

Paulo ē kac tō Roma lēk kē dhilkē looi

¹⁷ Wek aa lēk apei wämäthkiē bāk nhiim tir kac ē kac tek yiic, ku rēckē kac nhiim bik gamden cii muk apath, kac cii piöcden ē thōj kek tē cī we piöc thīn, duökkē röt ye thiäk ke. ¹⁸ Rin kac kakkä looi aacie luui rin Raan cī lōc ku dōc Bānyda, aa lui rienken ē röt. Aa wēl mit apei lueel, ku aa kac cīn käreç yekē ke looi wēēj. ¹⁹ Acī raan ebēn piñ yen tē muk wek wēt yam cāk gam thīn. Kēya wek aa ya cōl amit puöu apei. Awiēc bāk kāpath ku käreç kañ njic, ku bāk kāpath aa njic ku duökkē röt cōl aaye tōu luoi kērac yic. ²⁰ Ku Nhialic yen ye yok döör yok thīn abī riel jōgrac rac, ku cōl adhuk wecök ciēēn.

Yen aröök bī Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc la tuej ke nyuth we dhēējde. ²¹ Timothī, raandiēn luui yok ē tōk, ee we tuōc miäthde, ku yen lan Lukiöth, Jathon ku Thothipater kōckien Itharel. ²² Yen Tertiath, yen raan ya gāt wēl cī Paulo lueel athör kēnē yic, wek aa ya tuōc miäthdiē ke ya ye raan cī gam aya.

²³ Gaiöth, raan rēer yen paande, ku yen ye akut kac cī gam rōm thīn, ee we tuōc miäthde. Eratuth, raan wēū mir (akuma) meç geu muk ku wämäthda Kuartuth, aa week tuōc miäthden.

[²⁴ Bī dhēēj Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc rēer kek week ebēn. Yenakan.]

Paulo ē lēc gam tēnē Nhialic

²⁵ Lecku Nhialic bī we looi bī gamdun riel. Yen ē kē ya lueel tē lēk yen kac Wēt Yam rin Jethu raan cī lōc ku dōc, ku ē yen acī yic cī moonny run juēc apei nyuöoth. ²⁶ Ku emēn kāk cī kac kāk Nhialic tiñ göt aaci yiny kēnē cōl anjic kac juēc, acī Nhialic tō thīn tēyōn ku abī rēer thīn athēer lueel bī wuöt pinynhom ebēn yic kēnē dhiel njic. Kēya, rin bī kac ebēn Nhialic gam ku thekkē.

²⁷ Tēnē Nhialic tōk, Nhialic kēriēc ebēn yic, yen njic kāñ, aa leec. Kēnē adhil rot looi akōlriēc ebēn rin kē cī Jethu raan cī lōc ku dōc looi. Yenakan.

Athör tueŋ cī Paulo gät kɔc gen Korinth

Wēt nom

Athör tueŋ cī Paulo gät tēnē kɔc cī gam gen Korinth, ee gēt rin aliām cī rot lōk jat nhial, cī pīr ku gam lōk wāac apei akut kɔc cī gam yic, akut wāār cī Paulo jōok cōk gen Korinth.

Pan Gīrīk yen tō gen Korinth thīn ē mēc bēnydīt kɔc Roma. Ku Korinth, tēwāār gēt Paulo athör ē ye gendīt wun cəl Akaya, ku ē ciēŋ kɔc juēc thīn. Gen kēnē ēcī ŋic apei ē wēt ɣɔc ye looi thīn, ku ciēŋ ē nhiaam ku luoi kārēc cīmēn luoi kāk ē bal ku thēk yiēth juēc.

Kē cī akut kɔc cī gam yeyic tek, ku wīny ē diāār ku ciēŋ rēc tō kam rōör ku diāār, ku wēt ē thiēek, ku wēt ciēŋ path, ku tēpeth ye Nhialic duōr thīn, ku miōc ē Wēi Nhialic ku jōn ē rot thou yic. Kākkā ēbēn, kek aa wēl ril kek gēt Paulo athōör tēnē kɔc cī gam Korinth. Acī them piānde yic ēbēn bī nyuōth yen kē ye Wēt Puōth Yam lēk kɔc rin ē kākkā ēbēn.

Kāk tō thīn

Muōth tueŋ 1:1-9

Tē cī kɔc cī gam keyiic tek thīn akuut 1:10-4:21

Wīny ē diāār ku pīr baai 5:1-7:40

Kɔc cī gam rēēr kam kɔc kēc gam 8:1-11:1

Tē dhil kɔc aa rōök thīn ēbēn 11:2-14:40

Jōn e rot Jethu ku kɔc cī gam 15:1-58

Ajuēr tēnē kɔc cī gam Jeruthalem 16:1-4

Wēl ciēn ē Paulo 16:5-24

¹ Athör kēnē abō tēnē Paulo, raan cī cōl ē wēt Nhialic bī ya atuny Jethu Krītho, ku tēnē wāmāathdan cī gam Thothēneth.

² Yen agēt tēnē Krīthiaan rēēr gen Korinth, kɔc cī Nhialic cōl bik aa kacke, rin cī kek mat kek Jethu Krītho, cīmēn kɔc kōk cī gam, kɔc ē Jethu door, Bānyden ku Bānyda aya.

³ Bī Nhialic Wāda ku Bēny Jethu Krītho, we yiēk dhēēŋ ku dōör.

Nhialic aci ɣo dōc rin Jethu

⁴ Yen ē Nhialic ya door leec ē riēnkun akōlakōl, rin kē cī looi tēnē we. Acī we nyuōth piathde, ku gēm we kājuēc yakē yōk rin Jethu Krītho. ⁵ Rin rēēr wek ke we ye tōk kek Raan cī lōc ku dōc, Nhialic aci we muōc bāk kājuēc ŋiēc aa looi cīmēn ye wek kɔc lēk wētde, ku ŋiēc kē kājuēc.

⁶ Nhialic aci wēt Raan cī lōc ku dōc cəl awēi wepuōth apei, ⁷ ku kēya acīn miōc tōŋ Nhialic liu tēnē we ēmēn rēēr wek ke we tit akōl bī Nhialic Bānyda Jethu Krītho cəl aben dhuk. ⁸ Ku Jethu abī we kony bī gamdun riel bī Nhialic we tīŋ ke we cīn gup awuōc akōl le Bānyda Jethu Krītho dhuk. ⁹ Aŋiēc kēcīn diu, lōn Nhialic akōlakōl ē kē cī thōn ke bī looi, looi. Ee yen aci we cōl bāk aa tōk kek Wēnde Jethu Krītho Bānyda.

Kɔc cī gam Korinth aaci keyiic tek

¹⁰ Wek aa lāŋ wāmāthakua rin riel Jethu Krītho, bī ya wēt tōk yen yakē lueel, ku bāk weyiic cī ye tek. Matkē rōt ēbēn ku calkē tāktākdun aye tōk. ¹¹ Acī kɔc kōk ē many Kulowi lēk ya lōn wek aa gōth ē kamkun.

¹² Kē wiēc ba lueel akīn, aye kɔc kōk ē kamkun lueel ēlā, “Yok buōth Paulo.” Ku lueel kɔc kōk, “Yok aa buōth Apolo.” Ku lueel kɔc kōk, “Yok aa buōth Pīter.” Ku kɔc kōk, “Yok aa buōth Raan cī lōc ku dōc.” ¹³ Ye tēde bī Raan cī lōc ku dōc ya tek yic akuut? Ye ŋen Paulo ŋen cī thou tim cī rīu kōu ē riēnkun? Nadē le raan cī we muōc nhīm rin bī wek aa kɔc buōth ŋen Paulo?

¹⁴ Үен алец Nhialic rin acin raan ca muᵋc nhom ̄ kamkun, ee Krithputh ku Gaiöth kep̄c. ¹⁵ K̄ya, aci raan luel ye lon ci we muᵋc nhiim bak aa koc buoth ya. ¹⁶ (Aca ben tak, yen aci Ithipanath kek kacke muᵋc nhiim. Ku aci ye tak lon le yen raan d̄et ca muᵋc nhom.) ¹⁷ Raan ci loc ku dac ak̄c ya tooc ba koc aa muᵋc nhiim. Aca tooc ba koc aa l̄k W̄t Puoth ̄ Yam. Ku l̄k ke ̄ c̄k ke cie w̄l raan njic k̄nj ̄ path, rin ba nyuᵋth lon thon ci Kritho thou tim ci rīu k̄u, ala rieldit apei.

Jethu ̄ njiny k̄nj ku riel Nhialic nyuᵋth

¹⁸ Aye koc m̄r, koc kuc t̄e bi ke kuᵋny thin tak lon thon ci Raan ci loc ku dac thou tim ci rīu k̄u, acin k̄e ye kony t̄en̄e ke. Ku yook, koc ci luok thon ci Raan ci loc ku dac thou tim ci rīu k̄u, ee Nhialic nyuᵋth t̄e ril yen thin.

¹⁹ Ku yeen aci ḡot athor theer w̄l Nhialic yiic ̄l̄a, “Үен abi k̄nj ḡel bik r̄ot cīi loi t̄en̄e koc njic k̄nj ku koc ci pioc apei.” ²⁰ Na ye k̄l̄a, ȳn̄o buk luel rin koc njic k̄nj ku koc ci pioc apei, ku koc njic teer w̄l ̄ rī̄ec ak̄ol yic? Aci Nhialic nyuᵋth lon njiny ̄ k̄nj ̄ k̄ock̄a acin w̄tde yic! ²¹ Rin nj̄̄ec ̄ k̄nj t̄ou kek Nhialic, ak̄c koc pinynhom ye l̄eu ku bik ye njic c̄k alon njic kek k̄nj. Ku Nhialic aci w̄t yeku l̄k koc, w̄t yen ye ȳ̄nj yic, looi bi yen koc ye gam kony. ²² Ku awic koc Itharel bik k̄aril ̄ koc ḡoi t̄nj, k̄ak bi ye nyuᵋth lon Nhialic alui. Ku koc cie koc Itharel ̄ wick̄e bik k̄nj aa njic. ²³ Ku yook w̄t yeku luel, ee Raan ci loc ku dac ci thou tim ci rīu k̄u cīi koc Itharel ye l̄eu bik gam. Ku ȳ̄nj koc cie koc Itharel yic lon cin yen w̄tde yic. ²⁴ Ku t̄en̄e koc ci Nhialic c̄ol, koc Itharel ku koc cie koc Itharel, w̄t ci Raan ci loc ku dac thou, ee riel Nhialic ku nj̄̄ec k̄nj Nhialic nyuᵋth. ²⁵ Rin k̄e ye t̄nj cīet Nhialic cin k̄e njic, anjic k̄nj apei ka w̄r raan njic k̄nj. Ku k̄e ye t̄nj cīet Nhialic cīi ril, aril apei ka w̄r riel ̄ raan.

²⁶ Takk̄e ̄m̄en mīethak̄ai, we ye koc ȳind̄e w̄ar k̄ec Nhialic we c̄ol bak aa koc buoth Jethu. Cit t̄e ci raan cak thin, aa koc lik ̄ kamkun kek aake njic k̄nj, t̄ed̄e ke kek la riel, t̄ed̄e ke ye koc ke dhī̄eth koc ci jak. ²⁷ Nhialic aci koc ye t̄nj kec̄in k̄ep̄eth t̄o ke ke loc, rin bi yen koc r̄ot c̄ol ka koc njic k̄nj c̄ol aȳr gup. Ku loc koc ye ȳok cīet ke nīp, rin bi yen koc r̄ot ȳok ke ril c̄ol aȳr gup. ²⁸ Ku Nhialic aci koc cīi ke ye kū̄ec nhiim loc, rin bi yen riel koc r̄ot ȳok ke kek ye koc ril rac. ²⁹ Ku aye k̄en̄e nyuᵋth lon acin raan l̄eu ye bi nhiam Nhialic nhom. ³⁰ Ku ̄ rin Nhialic yen aci wek ya koc Jethu Kritho. Ku nj̄̄ec ̄ k̄nj t̄ou kek Nhialic, ayeku ȳok t̄en̄e Jethu. Ee rienke yen aye yok la c̄k t̄en̄e Nhialic ku yeku koc̄ken path, ku w̄er yo bei adumuᵋmkua yiic. ³¹ K̄ya, aci ḡot athor theer w̄l Nhialic yic ̄l̄a, “Na ye raan wic ye bi nhiam rin k̄e ci ye c̄ol amit puᵋ, ka dhil nhiam rin k̄e ci B̄eny looi.”

2

T̄e ci Paulo koc Korinth l̄k thin

¹ W̄ar ci yen b̄en t̄en̄e we mīethak̄ai, ba we b̄en l̄k w̄t ̄ Nhialic ci moony, wek aa k̄ec b̄en aa j̄am w̄l ril ye nyooth cīet ya ye raan ci pioc apei t̄en̄e we. ² Rin w̄ar r̄er̄ yen kek we, aca b̄en tak bi cīen d̄et l̄k we, ee w̄t rin Jethu Kritho, w̄t ci yen thou tim ci rīu k̄u. ³ K̄ya, w̄ar bīi yen t̄en̄e we, yen ̄ ya b̄o ke ya ci rī̄oc rin cīi yen ril. Yen ̄ ya ye lath. ⁴ Ku yen ak̄c pī̄oc ku l̄k koc W̄t Puoth ̄ Yam w̄l puoth njic. Ee Nhialic yen aci ye looi bi pī̄ocdīe ku t̄e ye yen koc l̄k thin la c̄k ̄ riel W̄ei Nhialic. ⁵ K̄ya, acie w̄l puoth yak̄e ke pīj kek c̄ol we aa gam Raan ci loc ku dac, ee riel Nhialic.

Njiny ̄ k̄nj b̄o t̄en̄e W̄ei Nhialic

⁶ K̄e ya pī̄oc ̄ w̄t nj̄̄ec t̄en̄e kac̄dit ci gam. Ku acie nj̄̄ec t̄ou kek koc pinynhom. T̄ed̄e ke nj̄̄ec ̄ k̄nj t̄ou kek koc m̄c ̄m̄en, koc la riel bi rielden guo liuk̄a. ⁷ Nj̄̄ec ̄ k̄nj ya luel, ee nj̄̄ec t̄ou kek Nhialic k̄ec c̄ol aloc tic t̄en̄e koc. Ku aci Nhialic guiir theer k̄ec piny cak lon nj̄̄ec ̄ k̄nj k̄en̄e yen abi duaar b̄̄ei t̄en̄e yo. ⁸ Ku nj̄̄ec k̄ak Nhialic k̄en̄e ̄ k̄ec koc m̄c ̄m̄en njic. Na cik njic nuot aa k̄ec B̄eny rom duaar kek Nhialic pīat tim ci rīu k̄u.

⁹ Ku ë yen kë ye athör theer wël Nhialic lueel ëlä, “Acin raan cï ye kanj tiñ, acin raan cï ye kanj piñ, lön bi yen rot looi, yen kë cï Nhialic guiir tënë kəc nhar ye.” ¹⁰ Ku aa yok aci Nhialic bën cöl anjic kækken kəc cöl alóc tic riel ë Wëike. Wëi Nhialic anjic këriëc ëbën agut kæk cï Nhialic moony. ¹¹ Ee puön raan rot yen ë kæk ye raan tak njic. Këlä aya, ee Wëi Nhialic yen anjic tëktëk ë Nhialic ëbën. ¹² Yok kəc cï gam, yok aacie kanj ye tak təcit tē ye kəc pinynhom, kəc cie kəc cï gam ke tak thün. Yok aaci Wëi cï Nhialic tuóc yo yok. Ku aci yok kony buk kæk cï Nhialic yiék yo ya deet yiic apath.

¹³ Këya, tē jiem yok, yok aacie jam wël cï yo piöc təcit tē njic kanj thün pinynhom. Yok aa jam ë wël ye gäm yo ë Wëi Nhialic, tē jiem yok kæk Nhialic tënë kəc rëer Wëi Nhialic ke ke. ¹⁴ Raan liu Wëi Nhialic tënë ye, acie kæk ye Wëi Nhialic piöc ye gam, aa cïn wëtde yic tënë ye. Ku aaci ke ye deet yiic, rin alëu raan bi piath ë kækä njic tē rëer Wëi Nhialic kek ye. ¹⁵ Raan rëer Wëi Nhialic kek ye, alëu bi kërac ku këpath deet yic, ku acin raan lëu bi ye jöony.

¹⁶ Cimen cï ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Yerja njic kë tek Bëny? Yerja lëu bi yeen wëët?”

Ku yok aa tak cimen Raan cï lóc ku dəc.

3

Yok aa lui rin Nhialic

¹ Miëthakäi le yok gam tök, akəc lëu ba jam tënë we təcit tēn bi yen jiem thün tënë kəc rëer Wëi Nhialic ke ke. Yen a ya ye jam tënë we ciët ye kæk pinynhom kek yakë ke tak kepëc. Ku ciët we ye kəc cit mith ë tēdun ye wek piöc kəc cï gam deet yic thün. ² Wek aa we cä gäm kæk bæk ke dek ku acie miëth ril kōu, rin wek aa we kəc guo cam miëth ril kōu. Agut cit ëmën, acäk lëu bæk liek, ³ rin wek anjot we ciëñ cimen kəc pinynhom kepuöth yiék kæk ye piäthken wïc. Tē rëer tiel ë kamkun, ku yakë rëer ke njek göth ke njek cï ye nyuöth lön ciëñ wek cimen kəc pinynhom? ⁴ Yen anjic ë kënë tē ye njek kamkun ye lueel, “Yen abuoth Paulo.” Ku raan dët. “Yen abuoth Apolo,” Ke wek aa tak cimen kəc kəc gam.

⁵ Yeñö Apolo ku Paulo cöl aaye kəc ril apeï? Nhialic aci yo luöi buk we kony bæk gam. Njek ë kamkua ë luoi cï Bëny tək ye looi. ⁶ Yen aci käu com ku yor Apolo, ku ë Nhialic yen acöl ye acil. ⁷ Raan cï këdän com ku raan cï ye yor aacie kek ril. Ee Nhialic yen aril apeï, rin ë yen aci käu cöl acil. ⁸ Raan cï käu com ku raan cï ye yor aa thön rin yok aa loi luoi tök yodhie rin ë Nhialic. Ku Nhialic abi njek ya gäm ariöp thön kek luoiden cï looi. ⁹ Rin yok aa cit dom luui Nhialic thün. Wek aa cit yön buth Nhialic. ¹⁰ Yen aci Nhialic gäm tēët ye yen njec buth. Ku ë yen aye yen atēn kæk buth njec jöök cök, kæk ye raan dët buth thün aya. Ku njek adhil yenhom täau piny apath tē buth yen thün. ¹¹ Rin Nhialic aci Jethu Kritho yetök looi bi a yen ë jök ë cök. Këya, acin raan dët ben jök ë cök dët ben yam. ¹² Kəc aabi aleel ril apeï lööm ku bi kek kë cï jöök cök buth, ku kəc kök aabi luui ë tiim ku bel. ¹³ Ku kəc aabi kë yen puöth luoi ë njek tiñ aköl le Raan cï lóc ku dəc dhuk. Rin aköl kënë, mac abi luoi cï looi kë them ëbën, ku luoi bi mac göök abi tiñ. ¹⁴ Nhialic abi raan buth kë cï jöök cök ë kæk cï mac ye rac, yiék ariöp.

¹⁵ Ku na le raan rəc mac luoi, ka cïn ariöp yok. Ku yeen nhom abi poth cimen raan yööt rot bei mac yic. ¹⁶ Cäk njic lön wek aa cit luaj ë Nhialic, ku Wëi arëer kek we? ¹⁷ Na ye raan loi luaj ë Nhialic bi yic la buööl, ke raan kënë arəc Nhialic. Rin luaj Nhialic ë këde ë rot. Ku aa wek aa ye njek ke luaj ë Nhialic.

¹⁸ Acin raan meth rot. Na ye raan ye tak ka wär we njiny ë kanj, ka dhil rot cöl acit raan cï kanj njic ë riëc akölë yic, rin bi yen a raan njic kanj.

¹⁹ Kë ye kəc akölë pinynhom tēn tak kepuöth ciët ke njic kanj, acin njiny ë kanj töu thün cit tē ye Nhialic tiëñ ye. Cimen cï ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Nhialic ë kəc deep njinyden ë kanj yic.” ²⁰ Ku aci göt alonj dët yic ëlä, “Anjic Bëny lön tëktëk kəc njic kanj acin këpuöth tö thün.”

²¹ Duökkë ye nhiam lön buoöth wek ñek ku ñek. Käk piöoc ëbën aa kakkun. ²² Paulo, Apolo ku Piter, këriëc ëbën pinynhom, pür ku thou, käk töu thün ëmën ku käk aköldä, kakkä ëbën, aa kakkun bi wek käpath yök thün. ²³ Ku week ku yook aatö Raan ci lóc ku dác cök. Ku Raan ci lóc ku dác atö Nhialic cök.

4

Yok atuuc Raan ci lóc ku dác

¹ Wek aadhil yo ya tiñ ke yok kác lui rin Raan ci lóc ku dác, kác ci Nhialic looi buk yithken ci moony lueel. ² Kë tön ye wíc tënë raan lui, ee lön bi kák wíc bányde ëbën bi ke looi, looi. ³ Yen acie diëer rin acie wek la yic pinynhom tën, tē looi wek luk tënë yen tēdē ke ye kác kók ku bák ñic lön puöth luoidiē tēdē ke rac. Ku yen acie rot ye luök yic ē rot. ⁴ Acín kë ya tak ke ca kuöc looi. Ku kënë acie yen cöl acín guöp awuöc. Ee Bëny ē rot yen abí luk looi tënë ya. ⁵ Këya, duk raan dēt luk wei ke tē bi ye luök wei kēc bën. Luñ ciëen adhíl Bëny tiit bi dhuk, yen abí käreç ye thiaan cöl atiëc ku nyooth käreç ye puön ñek tak. Ku tënë, ñek abí lec a yök tënë Nhialic rin kəpuöth ci looi.

⁶ Ëmën miëthakäi, kák ca ke lueel ëbën, ee ciët ya jam rienkië ku Apolo, rin bi wek kák ci göt ëlä deet yiic, “Duk kák ci göt theer lir nhüim yipuöu.” Acín raan kamkun loi rot bi nhiam rin ē yen raan buöth ñek ku dhël raan ci buöth guöp. ⁷ Yen cöl yi aye raan ñic käng tënë kác kók? Cie Nhialic yen gëm yi këriëc ëbën tö kek yi? Na ye këya, yenjö yi cöl anhiam ciët kák tö ke yi cie kák ke gëm yi. ⁸ Cäk kajuëc wiëckë ke yök ëbën? Ci Wëi Nhialic we yiëk miöc wiëckë ke ëbën? Cäk aa bány mac kác, cök alön ci yök mëc? Ee tēde, aya wíc bák aa bány mëc ayic, rin ku buk aa bány yodhie ke we. ⁹ Aya yök yapuöu lön ci Nhialic yo tööu ciëen yok atuuc, cimën kác ci tēm awuöc bi yo nöc bi kák ci cak ëbën, kác ku atuuc nhial aa daai ē yo. ¹⁰ Rin ye yok kác Raan ci lóc ku dác, yok aa cín kë ñicku, ku wek aa ñic käng tē ye wek tök kek Raan ci lóc ku dác. Yok aaci ril ku wek aa ril! Yok aaye bui ku wek aaye leec. ¹¹ Agut cit akölë, yok aa rëer ke yo nök cök ku yok aa rëer ke yo nök rou. Yok aa ciëñ alëth ci riäk ci la yueryuer, yok aa ye biäk, yok aa cín nhüim tē ceñku, yok aa rëer yo kuany baai yic. ¹² Yok aa luui apeí yocín. Tē wëi kác yo käreç, yok aa Nhialic thiëc bi ke dác. Tē beñ yo ka yeku guum, ¹³ tē bui yo, yok aa kác jääm ē wël path. Yok aa cit kadhie cín kəpuöth töu kegup ye cuat wei.

¹⁴ Yen aci kakkä gët rin bi yen we cöl ayär gup, ē rin bi yen we lëk cimën mithkiën nhiaar. ¹⁵ Rin na cök alön le wek kác juëc apeí kony we pirdun kác ci gam yic, ke wek aa cín wurkun juëc. Rin pirdun ye wek tök kek Raan ci lóc ku dác, Jethu, yen acit wurdun rin ci yen Wët Puöth Yam bëi tënë we. ¹⁶ Wek aa yöök bák ya aa kiët. ¹⁷ Ku rin ē wët kënë yen atooc yen Timothí tënë we. Rin ē manhdië apeí, ku aca deet puöu. Abí we cöl aa tak yith rin tē pür yen thün, ke ya ye tök kek Raan ci lóc ku dác, Jethu. Yithkä, kek aa ya piöoc tënë akuut kác ci gam yön juëc yiic.

¹⁸ Kác kók kamkun aa tak lön ci yen we bi la neem, ku këya, aci nhiam. ¹⁹ Na wíc Bëny, ke yen abí lac la ba we la neem, ku ba riel ci käckä nhiam la yök, ke cie wët yekë lueel ē path. ²⁰ Nhialic ē mäacde nyuöth tē ye kác luui thün ē piërden yic, ku acie tē ye kek jieem thün ²¹ Yenjö wiëckë ba looi tē le yen ba we la neem, bi dhie a yic ba we tēm awuöc, kua ba nhiërdië nyuöth we ku ñiec we aa jääm.

5

Cuöpkë raan kák bal looi akut yic

¹ Ëmën, yic aci kác kók lëk yen lön raan tök akuötdun yic, aloi adumuööm rac apeí, rin ē yen töc kek tiñ ruëi kek. Na cök aa kác cie Nhialic la cök ē door, ka ci adumuööm cit kënë nhiaar. ² Yenjö ye wek nhiam? Kënë adhiëlkë maan, ku wek aa dhil raan adumuööm cit kënë looi cuöp wei akuötdun yic. ³ Na cök alön ci yen rëer kek we ke piändië arëer ke we, ku yen aci raan ci kënë looi tēm awuöc ciët ya rëer ke we. ⁴ Tē rëm wek rin Bányda

Jethu ke piändië arëer kek we, ku riel Bányda Jethu arëer thín. ⁵ Cuəpkë raan kënë wei bi la rëer jəŋrac cin, na cək alən rəc yen guäpde, ke wëike abi kony aköl bi Bányda dhuk.

⁶ Acii rot lëu bək nhiam. Wek aaci kē cī lueel ëlä thëer piŋ, “Lon thin koor ayup cəl apiäär ëbën.” ⁷ Këya, nyaaikë adumuööm cīt luou ku bək ben aa kəc ë gam. Ku wek aabi jəl ciët ayum ë yam cín yic luou, cīmën ŋic ŋen ye lən wek aa cīt kënë alanden. Rin Raan cī ləc ku dəc, amiöcdan Yan ayum cín yic luou aci nök.

⁸ Të cem yök ayumdan Yan ayum cín yic luou, ka cuk cam ke yo la puöth luoi käreec ku adumuööm, kək cīt ayum kęc yiék yic luou. Apath buk ciën ruëeny ku loiku yic, kək cīt ayum kęc yiék yic luou.* ⁹ Aca lëk we athör wäär ca gät we yic bək ciën buro kek kəc ë rëer ke wïc diäär. ¹⁰ Ku aacie kəc cii Nhialic la cök ye door, ayi kəc dīt puöth nhar kajuëc ku cuër, kek luëel. Na ye kat tënë kəc cīt ë kockä, ke yin acii cīt raan pinynhom tən ceŋ. ¹¹ Kën yen luëel ë lən bək ciën buro kek wämuuth cī gam wïc ë diäär, ku nhieer kajuëc ku ye jak cī kiëët door, ku ye kəc jääm gup ë lueth, ku ye wiëet ë määu ku ye cuär. Duk cək miith ke wämuuth cīt ë kënë.

¹²⁻¹³ Yic akín, acie luoidië ba luk looi tënë kəc kęc gam. Ee Nhialic yen abi luk looi tënë ke. Ku cii ye luoidun bək luk looi tënë kockun cī gam? Cīmën cī ye göt athör thëer yic ëlä, “Nyaaikë raan rac akuötdun yic.”

6

Kəc cī gam aa kocken kök yäth luk yic

¹ Na cī raan göth ë kamkun kek wämënhë dët cī gam, ke ye yiec ŋö tö kek ye bi yen raan la gaany tënë kəc cie Nhialic la cök ë door, ku cii yëth tënë kəc cī gam bik luk looi? ² Cək ŋic lən bi kəc cī gam la riel bi kek luk looi tënë kəc ë pinynhom? Ku na luwikë luk tënë kəc pinynhom, ke cək lëu bək kähii tö kamkun luk? ³ Cək ŋic lən bi yök luk looi tënë atuuc jəŋrac? Na ye këya, alëuku aya buk kək röt looi piërda yic akölë aa luk. ⁴ Na yakë la luök cīt käckä, ke yeŋö ye wek ke yäth tënë kəc kęc gam bi ya kek luökkun la looi? ⁵ Calkë röt aa thiëec löŋ bi we rac gup. Cín raan ŋic kəŋ tö weyiic bi kək cī wääc kam kəc cī gam ya luk? ⁶ Ku Krithian ë wämënh dët ë Krithian yäth tënë kəc kęc gam, bi ya kek la luk looi.

⁷ Ku rin ye wek röt yäth luk yic ë röt bək kək we këëk la luk, aye nyooth lən cī ciëeŋ path we göök. Ee bi ŋuëën tënë we bək käreec cī luoi we ya guum. Ku ë bi ŋuëën tënë we bək kəc kök cəl aa löm kakkun. ⁸ Alëuku buk ŋic aya lən ye yök käreec looi tënë kəc kök, agut tënë miëthakäi kuan cī gam. ⁹ Aya dhiel tak lən ŋic wek ye lən Nhialic acii kəc rəc bi puöl bik bäänyde rəm kek ye. Wek aa dhil ë kënë ŋic. Kəc luui kək bal, tädë kəc diäär kəor, tädë kəc jak cī kiëët door, ku kəc lööm röör kök cīt ke. ¹⁰ Cuër ku kəc kepuöth yiék kajuëc. Kəc wiëet ë määu, ku kəc kəc kök jääm gup ku kəc kəŋ tuöör nyin. Kockä ëbën aacii Nhialic bi puöl bik bäänyde rəm ke ye. ¹¹ Kəc kök ë kamkun aake cīt ë kockä. Bëny Jethu Kritho ku Wëi Nhialic acä adumuööm nyaai wegup, ku wek aaci jəl aa kəc ë Nhialic, ku cəl we aala cök kek Nhialic.

Luoi kək bal

¹² Abi raan dët lueel ëlä, “Acin löŋ ya gël ba kë wiëc cii loi.” Ee tädë, ku këriëec ëbën acii path tënë yi. Alëu ba lueel lən cī ya puöl ba kuat kë wiëc looi, ku ŋen acii rot loi ba ya alony kək ya ke looi. ¹³ Abi raan dët lueel, “Miëth ë kën yäc ku yäc ë kën miëth.” Ee tädë, ku keek aabi Nhialic rac kedhie. Guöp acie luööi wët bal ë path, aye luööi kë wïc Bëny rin guöp ë këde. ¹⁴ Nhialic aci Bëny jət thou yic ë rielde, ku abi yook jət aya ë rielde.

¹⁵ Aŋieckë lən ye guäpkun tök kek Raan cī ləc ku dəc. Lëu ba guöp aban Raan cī ləc ku dəc looi bi ya guöp aban a dëjök? Acii rot lëu. ¹⁶ Cək lëu bək ŋic, mony guäpde cəl aye kën adëjök lən guäpken aabi ya tök? Acī göt athör thëer wël Nhialic yic ëlä, “Ku keek karou aabi ya guäp tök.” ¹⁷ Ku raan rot mat kek Bëny, ee ya tök kek ye wëike yiic.

5:6 Gal 5:9 5:7 B.bei 12:5 * 5:8 Yok aa dhil ciët ayum kęc yiék yic luou, B.bei 13:7; L.rou 16:3
5:12-13 L.rou 13:5; 17:7 6:12 1Kor 10:23 6:16 Cäk 2:24

¹⁸ Nyaai yīpuū kāk bal yiic. Adumuōm kōk ye raan ke looi aaciī guāpde ye rac, ku raan yepuū yiēk bal, adumuōm guāpde rac yen aye looi. ¹⁹ Anjic lōn ye ŋek ye ŋic lōn guōp acit luanj ye Wēi Nhialic rēer thīn. Acie wek we cak rōt wepēc. Wek aa kāk Nhialic. ²⁰ Nhialic acā ariōp dīt apēi tōōu piiny bī yen yī ŋōc. Kēya, calkē guāpkun aaye wek Nhialic leec.

7

Thiēk

¹ Ēmēn, ŋen abī jāl jam wēl wāār cī wek ŋa gāt athōōr. Ee yic, apath bī raan cīi thiēk. ² Ku rin bī ciēŋ rēc kāk bal puōl, apath bī moc ala tiēnde ku ye tik la muonyde. ³ Moc ku tik aa dhil rēer apath ē rēer moc kek tiēnde ku rēer ē tik kek muonyde, ke cīn raan kuc ē ŋek. ⁴ Guōp rēer ke tik acie kēde ē rot, ee kēnē muonyde. Ku guōp rēer ke moc acie kēde ē rot, ee kēnē tiēnde aya. ⁵ Cīi ŋek kuc bī cīi tōc ke ŋek. Apath bāk kaŋ mat lōn bī ŋek atōc ē rot, rin bāk la nīn lik bī wek ke rōōk. Kaŋkē mat yic ku gamkē wedhie. Na la nīnkā thōk ke we rōm biōōk cīmēndun thēer. Tē looi wek ye kēlā, ke jōŋrac aciī we bī piēk adumuōm yic. Rin acāk bī lēu bāk bal gōōk. ⁶ Wek aa cā yōōk bāk rēer ē rōt kēlā, wek aa pāl bāk looi cīt tē wīc wek ye thīn. ⁷ Ee ba nhiaar apēi tēcīt wek ŋa. Ku ŋek ē la kēden cī Nhialic gām ye. Raan ē la miōcde ē rot ku raan dēt kek miōcde ē rot.

⁸ Ēmēn, awiēc ba lēk rōōr kēc thiēk ku diāār cī rōōrken thou rēer ē rōt, lōn apath bik rēer ke cīi ben thiaak, ku cīi rōōr thiēk aya cīmēn ŋen. ⁹ Ku na cak lēu bāk rēer ē rōt, ke we thiēk ku thiak diāār rin aŋuēēn bak thiēk tēn tē bī wek aa tuil akōlakōl. ¹⁰ Alēk kōc cī rōt thiaak ē riel bānyda ku acie riēdiē, tik aciī muonyde pāl. ¹¹ Ku na pēl moc, ka dhil rēer ke cīi mony dēt wīc, tēdē ke dhuk tēnē muonyde. Ku moc aciī tiēnde liōi.

¹² ŋen acie Bēny, ku ŋen aluel wēt kēnē ke ŋa ye raan ē path. Na le wāmāāth cī gam la tiŋ kēc gam, ku wīc tik kēnē bī rēer ke ye, ka cīi tik dhil liōi. ¹³ Ku na cī tiŋ cī gam thiaak ē mony kēc gam, ku wīc mony kēnē bī rēer ke ye, ke tik aciī moc pāl. ¹⁴ Rin Nhialic ē mony kēnē gam rin cī yen tiŋ cī gam thiaak. Ku yeen ē tiŋ kēc gam cōl aye raande rin cī ye thiaak mony cī gam. Na cīi cīt kēnē, ŋuōt miēthken aa cīt mīth kōc cie Nhialic la cōk ē door. Ku rin cīt yen kēnē, mīth aaye Nhialic mat ē kacke yiic.

¹⁵ Ku na wīc raan kēc gam bī raan cī gam rēer kek puōl, ka dhil raan kēnē looi kēya. Acīn kēnē ŋek duut ē kamken kedhie, moc ku tik, bī rēer ke ŋek. Rin ŋok aaciī Nhialic puōl buk rēer apath. ¹⁶ Tiŋ cī gam, ye ŋic kēdē lōn cīi yīn muonydu bī kony bī gam? Ku yīn mony cī gam, ye ŋic kēdē lōn cīi yīn tiēndu bī kony bī gam?

¹⁷ Wēt ya lēk akuut kōc cī gam, ee lōn bī raan a pīr dhēl cī Bēny nyuōth ye. Ku ŋek adhīl pīr tēcīt tēwāār pīir yen thīn ŋōn cōl Nhialic ye bī wētde gam. ¹⁸ Kē luēl akīn, na raan cī ŋoot cī cōt Nhialic gam, ka cīi ŋuōt man, ku ye wīc diēt kēc ē ŋoot. Na raan kēc ē ŋoot cī cōt Nhialic gam, ka cīi rot cōl aŋot. ¹⁹ Athōŋ ēbēn tēnē Nhialic tē cī raan ŋoot ayī tē kēc ye ŋoot. Kēn yen ril ē lōn bī yīn lōōŋke gam. ²⁰ Raan ēbēn adhīl rēer cīt tēden wāār rēer yen thīn ŋōn cōl Nhialic ye. ²¹ Na yī alony wāār cōl Nhialic yī, ke yī duk ye diēer. Ku na le kē kony yī ba nhom lāāu, ke loi. ²² Raan alony cī Bēny cōl bī ya tōk kek Raan cī lōc ku dōc, ke ye alony cī Raan cī lōc ku dōc looi bī nhom lāāu. Ku yeen aya, raan cī Nhialic cōl bī ya tōk kek Raan cī lōc ku dōc, ee ya alony Raan cī lōc ku dōc. ²³ Nhialic acā ariōpdīt tāau piny ē rienkun. Duōkkē rōt loi bāk ya alony ē kōc. ²⁴ Miēthakāi cī gam, ŋōn cōl Nhialic we, ŋek ē la tēden ciēŋ yen thīn. Cīmēn wāār ciēŋ wek ŋōn cōl Nhialic we. Rēēr kē kēya we ŋic Nhialic. Ciēŋkē kēya.

²⁵ Awīēc ba wēt cak thiēēc ē ŋen rin kōc kēc thiēēc dhuk nhom. Bēny akēc ŋa lēk kē ba looi. Ku wek aa ba lēk wēt ē piāndiē, ke ŋa cīt raan cī Nhialic ŋōōth puōu bī la kēden luōoi. ²⁶ Tē tiŋ ŋok kārīl bī rōt looi, ka ŋuēēn bī raan rēer ē rot ke cīi thiēk. ²⁷ Na yīn ala tik, ke duk liōi. Na kēc thiēēc, ke yī duk thiēk. ²⁸ Na wīc bī yī thiaak, ka cīn adumuōm tō thīn. Ku kōc cī thiēēc aabī gum apēi piērden yic, ku awīēc bāk cīi gum.

²⁹ Kē luɛl akīn miēthakāi cī gam, tē cī dōŋ piērda yic aciek. Ku emēn le tueŋ rōör cī thiēek aa dhil cienj ciēt ke kēc thiēek. ³⁰ Kōc dhiau ku yekē nyuwoth ciēt ke cīi dhiau. Kōc dal ku yekē nyuwoth ciēt ke cīi puōth mit, kōc ē ɣōc, ku yekē nyuwoth ciēt kāk cik ke ɣōc cie kākken. ³¹ Ku kōc kāk pinynhom luōōi, apath bik cīi ye diēer apei ciēt cīn kaam dīt cik nōk ke lui. Piny kēnē kek kākken tō thīn ēbēn, acīi bī cienj apei.

³² Anhiaar bāk rēer ke we cie diēer. Kam kōc cī gam, raan kēc thiēek ē yenhom yiēk luoi kāk Bēny, rin bī yen Bēny cōl amit puōu. ³³ Ku raan cī thiēek ē yepuōu yiēk kāk pinynhom, rin bī yen tienj de cōl amit puōu. ³⁴ Ku kēya, piānde ē nhom rou. Ku tiŋ kēc ben thiaak, tēdē nyan kēc kaŋ thiaak, ee yepuōu yiēk luoi kāk Bēny, bī guāpde ku wēike aa kāk Bēny kedhie. Ku tiŋ la moc ē yenhom yiēk kāk pinynhom, rin bī yen muōnyde cōl amit puōu.

³⁵ Kākkā ēbēn aa ca lēk we rin wīc ɣen ye ba we kony, ku cā we gēl bāk kāk wiēckē ke cīi ye looi. Awiēc bāk kēn yic aa looi ku piēerkē dhēl la cōk, ku bāk Bēny luōōi puōu ēbēn.

³⁶ Na ye moc tak, lōn kē cī yen thiēek gōōu tēnē nyan cī meek acīi path, ku yeen ala puōu thiēek, ka thiēek tēcīt tē wīc yen ye thīn. Acīn adumuōōm tō thīn. ³⁷ Ku mony cī ye guir piānde ē rot, ke cīn kōc thōōc ye thīn, ku ŋic aya apei lōn bī yen ye lēu bī rēer apath ke cīi thiēek, ke kēpath yen alooi bī nya cīi thiak. ³⁸ Kēya, mony thiak nya ē kēpath looi, ku mony cīi nya thiak ē kē ŋuēēn apei looi.

³⁹ Acīi path bī tik mony dēt wīc ke muōnyde pīr, ku na cī moc thou, ka lēu bī mony dēt nhieer thiaak, ku yeen adhīl a raan cī gem. ⁴⁰ Ku na ye wēt diē, ke yeen abī puōu miēt tē rēer yen ke cīi ben thiaak. Aya tak lōn ye Wēi Nhialic ɣa kony tāktākiē yic aya.

8

Miith ye gām jak cī kiēēt

¹ Emēn ɣen abī jāl jam miith ye ke gām jak. Ee yic, ɣok aŋic kājuēc rin ē wēt kēnē. Ku ŋiēēc kajuēc ē raan cōl anhiām, ku nhiēr ē raan juak bī riēl. ² Na ye raan tak lōn cī yen kāŋ ŋic, ka ŋot kēc tē bī yen kāŋ jāl ŋic dōōt. ³ Ku raan nhar Nhialic aye Nhialic ŋic.

⁴ Ku dēt rin ye ke miith cī gām jakrec cam, aŋicku lōn nhialic ye kiēēt ē kāŋ, acīi tō thīn. Acīn Nhialic dēt, Nhialic ē tōk. ⁵ Ee yic, kōc aa jam lōn tō jak cīt kākkā thīn nhial ku piny. Ku na cōk alōn tō jak juēc cīt kākkā thīn, ⁶ ke tēnē ɣo ē Nhialic tōk yen atō thīn. Yen acī kēriēēc ēbēn cak, ku ē riēnke yen aye ɣok pīr. Ku Bēny ē tōk, Jethu Krītho, ku ē riēnke yen acī kēriēēc ēbēn cak, ku ē yen pīr ɣok.

⁷ Ku acie raan ēbēn yen ŋic ē yic kēnē. Kōc kōk aa ŋoot nhīim kāk cī kiēēt yiic, na camkē miith cī gām jak cī kiēēt, ka yekē tak ciēt ke cī miith cik cam yiēk gup ajuēēc. ⁸ Miēth yeku cam acie ɣo ē looi buk la cōk tēnē Nhialic. Acīn kē ye nyaai tē cem ɣok ye, ku acīn kē ye juak thīn tē cem ɣok ye aya.

⁹ Wek kōc cī gam, duōkkē kē cīn yen miith ya ke theek loi bī wek kōc koor gamden muōr, bik tak lōn ē yen adumuōōm yen cik looi cem kek ē miithkā, tē cī kek we tiŋ ke camkē ke. ¹⁰ Na tiŋ raan koor gamde yī raan ŋic kāŋ, yī miith kāk yai cī gām jak cī kiēēt, ke cī kēnē bī riēl nyin abī miēth cī gām jak cī kiēēt cam? ¹¹ Kēya raan koor gamde, wāmuuth cī gam cī Raan cī lōc ku dōc thou ē riēnke, abīi tēdun ŋic yīn kāŋ thīn rac. ¹² Tē looi yīn adumuōōm tēnē wāmāthkun cī gam, ba gamden koor rac kēlā, ke yīn adumuōōm looi tēnē Raan cī lōc ku dōc alanden. ¹³ Kēya, na ye miēth ya cam wāmāāth cī gam cōl aloi adumuōōm, ke ɣen acīi miēth kēnē ben cam rin ba wāmāāth cīi cōl aloi adumuōōm.

9

Yic ku luoi atuuc

¹ ɣen ala yic ba kāk piērdiē wīc. ɣen acī Jethu Bānyda tiŋ ku ɣen atuōnyde. Ee gamdun yen ē luoi ca looi tēnē Bēny. ² Na cōk alōn cīi kōc kōk ye ye gam lōn ye ɣen atuuc, ka ŋieç lōn ŋic wek ye lōn ye ɣen atuuc, rin aye kē pīir wek, ke we ye tōk kek Bēny nyuwoth lōn ye ɣen atuuc.

³ Yen ē tē ye ɣen rot kuōny thīn tē jōōny kōc kōk ɣen. ⁴ ɣen ala yic bī ɣen yiēk miēth ku kē dēk rin luōidiē, ⁵ cīmēn ye atuuc kōk ku wāmāthakēn ē Bēny, ku Pīter la keny kek

diäärken, cä la yic ba thiëek tiņ cī gam ba ya keny kek ye? ⁶ Nadë ke ye Barnaba ku yen yopëc, yok aa tuuc dhil luui yocin rin piërda? ⁷ Apuruk acie rot riop ë rot. Raan tim ë luok com aye nõöth lon bi yen mith abëk cam. Aye abiöök nõöth lon bi yen dek cek ye yok tënë amälke.

⁸ Acie käk yakë tiņ ke loi röt akölaköl kek luuel kepëc, rin kä cit kakkä aaci göt lõņ Mothith yic.

⁹ Acī göt lõņ Mothith yic ëlä, “Duk muoer der thok tē luui yin ye bi rap kööm. Ye miöör kek ye Nhialic yiëk yenhom?”* ¹⁰ Cie yok ye luuel yen wët kënë? Ee gät rienkua, rin raan pur ku raan tēm ayekë nõöth rin le yen kē bik yok rap cik looi yiic. ¹¹ Yok aaci luui buk käk wēi tiēņ wepuöth, ke yakë tak lon cī yok puöth dit tē njëth yok ye lon le yen ariöp bāk gām yo? ¹² Ku na le kōc kōk la yic bik kakkä yok tënë we, ke yo cī la yic wār yiēnyden? Ku akëcku kaņ them buk la kē yökku, tē cok alon ë yen ke yiēnyda. Ku keriëc ëbën acuk guum rin buk kōc cōl aa gam Wët Puöth Yam rin Raan cī lōc ku dōc. ¹³ Anjiec lon njic wek ye lon rōör ë luui luaņ Nhialic aa miëthden yok ë luoi luaņ Nhialic yic. Ku kōc kāk cī bēi luaņ Nhialic juaar ariäk nhom aa bēk lööm kāk cī juaar yiic. ¹⁴ Kēlä aya, aci Bēny looi bi kōc ë kōc lēk Wët Puöth Yam, kē piir kek aa yök thīn. ¹⁵ Yen akēc luui ë yithkā. Ku yen aci athör kënë gät emēn rin bi yen ë yithkā wic ë rienkië. Anjēen ba thou tēn tē looi yen ë kënë. Acin raan bi wētdiēn nhiēem yen kënë nyaai tënë ya. ¹⁶ Acie rin ye yen kōc lēk Wët Puöth Yam yen ya cōl anhiām. Ku yic ë rin cī Nhialic ya yōök ba kōc lēk, ku abi rēc apei aköldä tënë ya tē cī yen kōc ë lēk Wët Puöth Yam. ¹⁷ Na luoi ë luoi kënë tē cī yen ye tak ba looi, ke yen adhīl ariöp wic. Ku na cie yen tak ye, ku ye Nhialic yen lēk ye ya ba looi, ke ya bā ariöp wic kēdē? ¹⁸ Yenō yen ariöpdie? Ariöpdie ë kē bi yen kōc lēk Wët Puöth Yam ke ya cī thiēc ariöp, ku cā yinydiēn bi akut kōc cī gam yiëk ya wic.

¹⁹ Yen raan ë rot. Yen acie alony raan dēt. Ku emēn yen ë rot cōl aye alony raan ëbën, rin bi yen kōc juēc lēu bik gam. ²⁰ Tē luui yen kek kōc Itharel, yen ë cieņ cimēn raan Itharel rin bi yen ke lēu, cok alon cī yen ë kēdit tënë ya ba cieņ ciēņden. Yen ë cieņ cimēn raan wic ye bi lööņ cī Mothith göt theek, tē luui yen kek kōc ë lööņkā, rin ba ke lēu bik aa buoath Raan cī lōc ku dōc. ²¹ Kēlä aya, tē luui yen kek kōc cie kōc Itharel, yen ë cieņ cimēnden ke ya cī lööņ kōc Itharel thek. Kënë aya looi rin bi yen kōc cie kōc Itharel cōl aa buoath Raan cī lōc ku dōc. Ku acie lon ciēņ yen ke ya kuc lõņ Nhialic, yen abuoath lõņ Raan cī lōc ku dōc yic. ²² Tē rēer yen kek kōc ë gam, yen ë ciēt raan tōk kamken, rin bi yen ke lēu. Kēya, yen ë rot looi ba thōņ ke kōc ëbën rin ba kōc kōk kony keyiic bik gam, kuat dhēl bi yen ye lēu thīn. ²³ Yen ë kakkä looi ëbën rin bi yen Wët Puöth Yam ë rin Jethu yāth tueņ. Ku rin bi yen dōc ye yok tē yēth Wët Puöth Yam tueņ yok aya.

²⁴ Anjiekē, tē wēer kōc, ee raan tōņ cī kōc wuor yen ë kēn wēer kōc nyaai. Wek aa dhil kat cimēn kōc wēer bāk ë kënë lööm. ²⁵ Raan tuk, ee lööņ ë tuk dhiel theek apei, rin bi yen kē ye gām raan tō tueņ, kēn bēn yāi aköldä, nyaai. ²⁶ Yen ë kënë ye yen kat ke ya cok yanhom ba tē riņ kōc thīn thap thok piny. Ku yen acie pēer ë gut yic ë path. ²⁷ Yen ë rot looi ba riel, ba Jethu buoath, rin na ca kōc juēc piöc ke Nhialic cī ya reec aköldä.

10

Paulo ë kōc cī gam piöc rin jak ye kiēt

¹ Miëthakāi cī gam, awiēc bāk kēwäär cī rot looi tënë wärkuan dit wäär buoath Mothith ror liet tak. Keek aake tiit luēt, nawēn ke tem Wār Lual ë path. ² Tēwäär buoath kek luēt, ku wäär teem kek wār, keek aake cit kōc cī muoer nhūim bik aa kōc buoath Mothith. ³ Keek ëbën aaci miëth tōņ thōņ cam, miëth yik Nhialic ke ë rielde, ⁴ ku dēkkē ë piu ke looi Nhialic bik kuēr kuur yic, kuur cath ke ke. Kuur ë ye Raan cī lōc ku dōc guöp. ⁵ Cok alon cī kăpuoathkā röt looi ëbën, ke Nhialic ecī puou mit kek wärkuan dit juēc. Go Nhialic ke nōk ku weer guäpken ror tē cī cieņ.

* 9:9 Aliu ciēņ ë Jiēņ yic, L.rou 25:4; 1Tim 5:18 9:11 Rom 15:27 9:13 L.rou 18:1 9:14 Mt 10:10; Lk 10:7 10:1 B.bei 13:21-22; 14:22-29 10:3 B.bei 16:35 10:4 B.bei 17:6; Kn 20:11 10:5 Kn 14:29-30

⁶ Ĕmĕn, Nhialic aci wärkuan dīt wäär cī yen puōu mit tĕnĕ ke tĕm awuōc, bī ŷo wĕĕt buk ŷopuōth cī ye yiĕk käreç cīmĕn wäär cī kek ye looi, ⁷ tĕdĕ ke ŷo dor jak cī kiĕĕt cīmĕn cī kōc kōk keyiic ye looi ŷon. Rin aci gōt athōr thĕer wĕl Nhialic yic ĕlā, “Kōc aaci nyuc bik mīth ku dĕkkĕ ku jōlkĕ dier.” ⁸ Dukku ŷopuōth ye yiĕk bal cīmĕn wäär cī kōc kōk keyiic ye looi, nawĕn ke raan tim thiār-rou ku ŷuan thou akāl tōk. ⁹ Acuk lĕu buk Bĕny them cīmĕn ŷon cī kōc kōk keyiic ye looi, nawĕn ke thōōŷ kăpieny ke. ¹⁰ Duōkkĕ ye rĕĕr we jiĕĕm wenhīim cīmĕn wäär ye kōc kōk keyiic ye looi, ku aaci Nhialic bĕn tuōc atuōnyde bī ke nōk. ¹¹ Kăkkă ĕbĕn aaci rōt looi tĕnĕ kōc Itharel bī ke ŷo lĕk. Ku kăkkă aaci gāt piny rin bī ŷo lĕk thīn aya. Rin ŷok aa pīr tĕ bī thōk piny guō bĕn thīn.

¹² Raan cī gam ye tak lōn atiit gamde, adhīl yenhom tăāu piny bī ciĕn kĕreç ye. ¹³ Na them yī ba adumuōōm looi ke ŷic lōn cī kōc kōk kaŷ them kĕlā aya. Nhialic ĕ kĕ cī thōn dhiel looi. Acīn raan bī Nhialic puōl bī them arĕk aba athĕmde cīi gōk. Ku tĕ them yī ka la dhĕl kony Nhialic yī ba athĕm gōōk.

¹⁴ Kĕya, miĕthakăi nhiaar, duōkkĕ jak cī kiĕĕt kōŷ door acīn. ¹⁵ ŷen ajam tĕnĕ we rin aŷiç lōn ye wek kōc cī nhīim bak, takkĕ wĕt luĕel kĕnĕ yic wepuōth ĕ rōt. ¹⁶ Tĕ dĕk ŷok bīny ye ŷok dek muōn abiĕc miĕth Bĕny yic ye ŷok Nhialic leec thīn, ke ŷok aa rōm riĕm Raan cī lōc ku dōc. Ku tĕ beny ŷok ayup ku camku, ke ŷok aa rōm guōp Raan cī lōc ku dōc. ¹⁷ Rin ayuōm tōk yen atō thīn, ke ŷo ĕbĕn cōk alōn juĕç ŷok, ŷok aa guāp tōk rin ŷok ayuōm tōk rōm.

¹⁸ Takkĕ kōc Itharel tĕ ciĕm kek kăk cī juĕr Nhialic, ke keek aa ya tōk kek Nhialic. ¹⁹ Yeŷō wiĕç ba luĕel tĕ jiĕĕm ŷen kĕlā? Ye nadĕ ke jak cī kiĕĕt, ayī miĕth cī juĕr ke aa la wĕtden yic? ²⁰ Acie kĕya! Kĕ luĕel ĕ lōn kăk ye kōc cīn gam la cōk juaar, ee tĕnĕ jakreç acie tĕnĕ Nhialic. Ku acă wīç bāk rōt aa mat kăk jakreç yiic. ²¹ Yīn acīi dĕk bīny muōn abiĕc ĕ Bĕny, ku ben dek bīny kăk jakreç. Yīn acīi rōm kek Bĕny ku ben rōm kek jakreç. ²² Na loiku ĕ kĕnĕ, ke rin wīç ŷok ye buk Bĕny rac puōu. Yeku tak lōn ril ŷok apei buk Bĕny dhōl ku cīi ŷo tĕm awuōc?

²³ “Ayeku luĕel ŷok aaci puōl buk kăk wīçku ke looi.” Ee yic, ku acie kĕriĕç ĕbĕn yen path. “Kĕriĕç ĕbĕn aci puōl buk looi.” Ku acie kĕriĕç ĕbĕn yen ŷo kony. ²⁴ Yīn adhīl luui kăk kōc kōk cōl amit puōth, tĕn lōn ye yīn luui kăk yī cōl amit puōu ĕ rot.

²⁵ Apath tĕnĕ yī ba kuat riŷ ye ke ŷaac tĕ ye riŷ ŷōç thīn cuet, ke yī cīi puōu diu. ²⁶ Rin aci gōt athōr thĕer wĕl Nhialic yic ĕlā, “Piny ku kĕriĕç ĕbĕn tō thīn aa kăk ĕ Bĕny.”

²⁷ Na cī yī cōl ba la mīth pan raan cīn gam ku ca gam ba la, ke yī cam kuat miĕth cī bĕĕi tĕnĕ yī ke yī cīi thiĕc. ²⁸ Ku na lĕk raan dĕt yī, “Miĕth kĕnĕ aci juĕr jak cī kiĕĕt,” Ke yī duk ĕ miĕth kĕnĕ cam, ku acie rin diu tō yīpuōu, ee rin wĕt rĕĕr raan cī ye lĕk yī puōu. ²⁹ Kĕya, acie kĕ tō piāndu yic, ĕ kĕ tō puōn raan dĕt yic. Raan dĕt abi thiĕç ĕlā, “Yeŷō ye kĕ rĕĕr puōn raan dĕt yic ŷa gĕl ba kĕdiĕn tō ŷapuōu cīi loi? ³⁰ Na lĕç Nhialic rin miĕth, ke yeŷō bī raan dĕt ŷa nyieeny miĕth cī ŷen Nhialic leec?”

³¹ Kĕya, kuat kĕ loi, tĕ mīth yīn ayī tĕ dĕk yīn, loi ke ĕbĕn dhĕl ye ke Nhialic leec thīn. ³² Duk kĕ ye kōc kōk yōk ke rac loi cīmĕn kōc Judia, tĕdĕ kōc cie kōc Judia, ayī kōc akut kōc cī gam. ³³ Luōōikĕ cīmĕndiĕ, aya looi ba raan ĕbĕn cōl amit puōu kăk ya ke looi yiic, ke că loi kĕpath tĕnĕ ŷen ĕ rot, ke ye kăpath tĕnĕ kōc ĕbĕn rin bī raan ĕbĕn luōk.

11

Dhĕl puōth ĕ rōōk

¹ Luōōikĕ cīmĕndiĕ, cīmĕn ye ŷen luui cīmĕn Raan cī lōc ku dōc.

² Wek aa ya leec rin ye wek luōidiĕ ku kăk ya piōōc muk nhīim akōlakōl. Ku wek aa kăk cī piōōc tĕnĕ kōc cī gam, kăk ca ke ŷic tĕnĕ kōc kōk ku nyuōth ke we, buōōth yiic. ³ Ku awiĕç bāk ŷic lōn Raan cī lōc ku dōc atō moc nhom ku moc atō tik nhom, ku Nhialic atō Raan cī lōc ku dōc nhom. ⁴ Kĕya, mony ĕ rōōk, tĕdĕ ke lĕk kōc wĕt Nhialic ke cī yenhom

kum, ee Raan cī lōc ku dōc rac guōp. ⁵ Ku tiŋ ē rōök tēdē ke lēk kōc wēt Nhialic ke kēc yenhom kum ē muōnyde rac guōp, athōŋ ke tiŋ cī muut nhom bī rac guōp. ⁶ Na cīi tik yenhom ye kum, tē rōök kōc, ke ye rac guōp cīmēn tiŋ cī muut nhom. Kēya, adhil yenhom kum. ⁷ Moc acīi yenhom kum rin acī Nhialic looi bī ciēt ye, ku gēm kēnē ye cōl athōŋ kek ye. Ku athēēk tik tēnē moc aye nyuōth lōn cī ye looi ke cīt moc. ⁸ Rin acīn kē cīi Nhialic lōōm tēnē tik bī yen moc cak, ee tik yen acī cak kē cī lōōm tēnē moc. ⁹ Ku moc akēc cak rin ē tik, ē tik yen ē cak rin ē moc. ¹⁰ Kēya, rin ē wēt kēnē ku rin atuuc nhial, tik adhil yenhom kum bī nyuōth lōn tō yen moc cōk. ¹¹ Ku cīt lōn ye ŋok kōc cī mat kek Bēny, tik acie kē puol yic tēnē moc cīmēn ye moc kē cīi yic puol tēnē tik. ¹² Ee yic, ee lōm ē moc yen acī lōōm bī ke tik cak ku ē yic aya, lōn ē tik yen ē moc dhiēēth ku keek kedhie aabō tēnē Nhialic raan cī kēriēēc ēbēn cak.

¹³ Takkē yic, kek we ē rōt lōn puōth yen bī tik rōök tēnē Nhialic ke kēc yenhom kum tē rōök kōc juēc thīn. ¹⁴ Aye ciēŋ nyooth lōn bēr nhīm nhom apei aacīi path ke moc. ¹⁵ Ku tēn tik ē kēn dhēēŋ. Nhiēm bāār acī Nhialic gām ye bī ya kēn yen yenhom kum. ¹⁶ Ku na le raan ye tak lōn wēt luēl acie yic, ke ŋen ku akuut kōc cī wēt Nhialic gam, ŋok aa cīn tēdēt ye ŋok Nhialic duōr thīn.

Guirku rōt apath buk guōp Bēny rōm

¹⁷ Wek aa cā bī leec wēl lēk we kā yiic, rin tē rēm wek bāk Nhialic door, kārec yakē ke looi kek aa juēc tēn kāpuōth yakē ke looi. ¹⁸ Tueŋ, acī kōc kōk lēk ŋa lōn tē rēm wek, wek aa weyiic tek. Ku acie wēt tōk yen yakē lueel. Ku kēnē alēu bī ya yic. ¹⁹ Ee tēde, alēukē bāk weyiic tek ē kamkun rin bī kōc luel yic ŋic. ²⁰ Tē rēm wek ēbēn ke we ye akut, ku cōk alōn ye wek ye tak lōn ē yen kē cī Bēny dōōr looi kam kōc yen camkē, ka cie yic. ²¹ Rin tē mīth wek, wek aye ŋek mīth ē rot ke we cīi rōt tit. Kōc kōk aa rēer ke nēk cōk ku wiēet kōc kōk. ²² Ciēnkē nhīm bēēi ye wek mīth thīn ku dēkkē thīn? Aye akut kōc cī gam yen yakē bēn rac guōp, ku guōtkē kōc cīn kājuēc nyīn? Yakē tak yeŋō ba lueel tēnē we rin luoi cīt kēnē? Ba we leec? Acā kōŋ looi acīn.

²³ Rin ŋen acī piōoc yōk tēnē Bēny. Ku ē yen aca bēn gām we aya, lōn Bēny Jethu, ee wēer wāār bī ye luōm, ee cā ayup lōōm, ²⁴ nawēn cī Nhialic leec, ke bēny ayup yic ku lueel, “Kēnē ē guāpdiē cī looi riēnkun. Camkē ayum kēnē bī wek ŋen aa tak.” ²⁵ Kēlā aya, wēn cī miēth thōk ke lōm aduŋ cī thiāŋ muōn abiēc ku lueel, “Aduŋ muōn abiēc kēnē ē dōōr yam kek Nhialic cī thany riēmdiē. Tē dek wek ye, luōikē kēya bī wek ŋen aa tak.”

²⁶ Wek aa thon ē Bēny luēl, ŋet akōl bī yen bēn dhuk tē cem wek ayum kēnē ku dēkkē muōn abiēc aduōk yic. ²⁷ Kēya, na cam raan ayum Bēny ku dēk aduŋ muōn abiēc yic, dhēl yen ye dhōl guōp, ke yeen ala guōp awuōc, rin cī yen adumuōm looi tēnē guōp ku riēn ē Bēny. ²⁸ Raan adhil yepuōu kaŋ caath kārec cī ke looi bī jāl mīth ayup ku dēk aduōk yic. ²⁹ Na cam raan ayup ku dēk aduōk yic, ku cīi tēden ye kek tōk thīn kek guōp ē Bēny yīk yenhom bī ŋic, ka bī Nhialic tēm awuōc tē cem yen ayup ku dēk aduōk yic. ³⁰ Yen ē kē cī kōc juēc weyiic gup riaam ku tuany ke ku thou kōc juēc. ³¹ Na kōŋku ŋopuōth wīc kārec cuk ke looi, ka cīn kē tēm Bēny ŋo awuōc. ³² Ku luk aye Bēny looi ku tēm ŋo awuōc, rin na nhiāk la piny thōk ke Nhialic cīi ŋo tēm awuōc kek kōc pinynhom ēbēn.

³³ Kēya, miēthakāi cī gam, tē met wek wenhīim bāk mīth, ke we ye rōt tiit. ³⁴ Ku na le raan nēk cōk, ka dhil mīth baai rin bī Nhialic we cīi tēm awuōc, rin cīi wek rōt ye tiit tē rōm wek. Ku wēl kōk aa ba la lueel tē ŋeet ŋen tēnē we.

12

Miōc Wēi Nhialic

¹ Ēmēn, awiēc ba jam miōc ye yōk tēnē Wēi Nhialic. Awiēc bāk yith ŋic rin ē kākkā miēthakāi cī gam. ² Anjēckē, wāār ye wek kōc cie Nhialic ē door, wek aa we cī muōr dhōl juēc bāk ke aa door jak cī kiēēt. ³ Awiēc bāk ŋic lōn acīn raan ye Wēi Nhialic cōk puōu,

lëu ye bī Jethu lëk guöp wël rëc. Ku acīn raan la riel bī lueel lön ye Jethu Bëny tē kēc Wëi Nhialic ye tääu yepuöu.

⁴ Miöc juëc cī thön aatö thīn, ku ee Wëi Nhialic tönjē yen ē ke gam. ⁵ Kōc aa luui dhöl juëc, ku ē Bāny tōk yen aye kē luööi. ⁶ Miöc juëc cī thön ye kōc luui aatö thīn, ku ē Nhialic tönjē yen ē ke gām raan ēbēn rin luōiden wīc. ⁷ Nhialic ē raan gām kē ye raan ye njic lön rēer Wëi Nhialic kek ye, ku bī luööi bī yen akut kōc cī gam kony. ⁸ Wëi Nhialic ē raan tōk gām njieëc kāñ. Ku Wëi Nhialic tönjē kēnē, ee raan dēt looi bī kōc aa lëk kajuëc njic bö tēnē Nhialic. ⁹ Wëi Nhialic tönjē, ee raan yiëk riel bī yen Raan cī lōc ku dōc gam apei. Ku yik raan dēt riel ē yen kōc tuany kony. ¹⁰ Wëi Nhialic ē raan gām riel bī yen kāk jāñ göi aa looi. Ku gēm raan dēt riel ē yen wēt Nhialic lëk kōc. Ku raan dēt ke riel ē yen miöc bö tēnē Wëi Nhialic, ku kōk cie bēn tēnē ye tek thook. Ee raan yiëk riel bī jam thok kōk, ku gēm raan dēt riel bī kāk cī lueel thok kōk teet yiic. ¹¹ Ku ē Wëi Nhialic tönjē kēnē yen ē kākka gam ēbēn tēcīt tē wīc yen ye thīn. Ee njek gām miöc cī thönjē kek miöc ē njek.

Guöp ala yic kajuëc

¹² Guöp Raan cī lōc ku dōc ē guöp tōk la yic kajuëc, cīmēn guöp raan la yic kajuëc. ¹³ Kēlä aya, yook ēbēn ke yo ye kōc Judeo, tēdē ke yo ye kōc cie kōc Judeo. Tēdē ke yo ye kōc lääu nhīim, tēdē ke yo ye aloony. Wëi Nhialic acī njek kamkua a muöc nom ku arēer kek yo, ku acī yo looi buk aa bañ guöp Raan cī lōc ku dōc.

¹⁴ Ku guöp acie abañ tōk, ala yic abëk juëc. ¹⁵ Tēdē na lueel cōk ēlä, “Rin cīi yēn ye cīn, yēn acie abañ ē guöp.” Ka cīi kēnē ye looi, bī cīi ye abañ ē guöp. ¹⁶ Tēdē ke lueel yic ēlä, “Rin cīi yēn ye nyin, yēn acie abañ ē guöp.” Ka cīi kēnē ye looi aya bī cīi ye abañ ē guöp. ¹⁷ Na guöp ēbēn ye nyin, ke ye piñ kēdē? Ku na guöp ye yic yetōk, ke ye njör kēdē? ¹⁸ Ku yic akīn, Nhialic acī abëk cīi thönjē tääu guöp tōk yic tēcīt tē wīc yen ye thīn. ¹⁹ Na ye abañ tōk yen tō thīn ē rot, njüt acīn guöp. ²⁰ Ku yic akīn, abëk juëc aatö thīn ku guöp ee tōk.

²¹ Kēya, acīi nyin lëu bī lueel tēnē cīn ēlä, “Yīn acā wīc.” Ku acīi nom luel tēnē cōk, “Wek aacā wīc!” ²² Ku yic akīn, abëk guöp ye tak ciēt ke cīi ril, aacīi dhil liu thīn. ²³ Ku abëk guöp ye yök ke cīn luoi ye ke kuëëc nhīim, kek aa yeku njiec muk apath. Ku guöp alōñ cie nyuöth ē path, aye njiec kum. ²⁴ Ku guöp alōñ cie thiaan, acie kum. Ku Nhialic acā abëk ē guöp cīi ke looi bīk aa guöp tōk ēbēn, ku acā abëk ē guöp cīi ke ē kuëëc nhīim looi bī ya kek kädīt apei. ²⁵ Kēya, guöp ē tōk acīi yeyic ē tek, ku abëkken cīi thönjē aa röt kuony kamken. ²⁶ Na rem guöp abañ tōk, ka abëk kōk ē guöp aacīi la lēñ aya. Na lec abañ tōk, ka abëk kōk aa mit puöth kek ye ē tōk.

²⁷ Week ēbēn wek aa guöp Raan cī lōc ku dōc, ku njek kamkun abañ guöpde. ²⁸ Akut kōc cī gam yic, Nhialic acā atuuc tōöu tuēñ. Ku bö kōc wël Nhialic lueel kecōk. Ku bö kōc ē piöc. Ku kōc la riel ē luui kāk jāñ göi. Ku bö kōc la riel ye kek kōc tuany kony bīk pial. Ku kōc ē kōc kony, ku kōc mac kōc, ku kōc jam thok kōk. ²⁹ Keek acie atuuc ēbēn, ku aacie kōc lëk wēt Nhialic ēbēn, ku aacie kōc ē piöc ēbēn. Acie raan ēbēn yen la riel ē yen luui kāk kōc göi, ³⁰ tēdē acie raan ēbēn yen la riel ye yen kōc tuany kony bīk ben pial, tēdē acie raan ēbēn yen jam thok kōk, tēdē acie raan ēbēn yen la riel bī kāk cī lueel thok kōk teet yiic. ³¹ Wël kē wepuöth miöc kek dīt apei. Ku miöc path kamken ēbēn akīn.

13

Nhiër

¹ Alëu ba jam thok kōk, ayī thok ye atuuc nhial jam, ku na liu nhiër tēnē ya, ke yēn acīt raan loi duöot, tēdē ke yēn athōñ kek lōnh guöt ē path. ² Na ba la riel ye yēn kōc njiec lëk wēt Nhialic. Ayī njieëc ye yēn kāk ye moony deet yiic. Ayī lön ba la gam ril apei tēnē Nhialic, lëu yēn ye ba gat yök bīk röt nyoonjē tē rēer kek thīn. Ku na ciēn nhiër ke yēn ē raan cīn kē ya lëu acīn. ³ Na gam ba kāk tō ke yēn ēbēn tek tēnē kōc njōñ, ku gam rot bī yēn cuat mēec, ku na ciēn nhiër ka cīn kē kony tēnē ya.

⁴ Nhiër ë lön bi raan këræc guum ku lir puöu, acie tiæl ku nhiaam. ⁵ Nhiër acie kuöc ë wël ku acie cök ku acie thöök ë puöu. Raan la nhiër acie këræc ci luöi ye ë muk nom. ⁶ Kac la nhiër cit nhiër kac ci gam, acii puöth dhil miet të looi kæræc, ku aa ye yic cöl aa mit puöth. ⁷ Nhiër ë yo cöl agum keriëc ëbën, ku ë yo cöl amuk gamda kuat käk loi röt yiic, ku cöl yo ajöth Nhialic ku cuk yit.

⁸ Nhiër ë rëer thün akölaköl, ku miöc kök cimën luæl wët Nhialic, ku jam thok kök ku niëc ë käñ, kakkä ëbën aa rëer ku bik liu. ⁹ Rin miöcdan ye yok käñ ñic arëer ke ye abak, ku riel ye yok wët Nhialic luæl a bak aya. ¹⁰ Ku na la kë cie abak bën, ke kënë abak acii ben wic.

¹¹ Yæn ye yæn meth, yæn a ya ye jam cimën meth ku tæk cimën meth, ku emën ye yæn raandit, yæn acie ben luui cimën meth. ¹² Kë yeku tiñ emën acit mën dhie ye raan rot tiñ macar la nyin durdur yic. Ku aköl dët yok aabi keriëc ëbën tiñ apath. Ku emën yæn acii keriëc ëbën ñic, ku aa ba ñic ëbën cimën të ñic Nhialic ya thün.

¹³ Ku emën gam ku njöth ku nhiër aatö thün, ku këdit ke ëbën ë nhiër.

14

Wël juëc rin miöc Wëi Nhialic

¹ Ee nhiër yen adhielkë yiëk wepuöth apei, ku tääkë wepuöth miöc ye yok tënë Wëi Nhialic, cimën miöcdit kac yiëk riel bik wët Nhialic luæl. ² Raan jam thoñ cii kac kök ñic ë Nhialic yen aye yen jam tënë ye, acie kac kök rin acin raan wëtde deet yic. Ee riel Nhialic yen aye yen jam yith cii ke ñic. ³ Ku raan wët Nhialic luæl ë jam tënë kac, ku wëlke aa kac kony ku deetkë kac puöth bik rëer apath. ⁴ Raan jam thok cïn kac ke piñ ë yen rot kony yetök. Ku raan wët Nhialic luæl, akut kac ci gam kony ëbën.

⁵ Alëu ba nhiaar të ye wek ëbën jam thok cïn kac ñic ke. Ku anhiaar apei bæk la miöc ye wek wët bö tënë Nhialic luæl. Rin raan wët ë Nhialic luæl aloi këpath apei tënë raan ë jam thok cïn kac ñic ke, na cie këya, ka dhil la raan tet wël ye lueel yiic rin bi akut kac ci gam kony. ⁶ Këya, të le yæn bën tënë we miëthakäi ci gam, yejö ba kuöny we të ye yæn jam thok cii ke ye piñ? Acin këdäj. Ku ë bi piath të lëk yæn we wët ci Nhialic nyuöth ya, ku të piöc yæn niëc ë käñ ci Nhialic gam ya. ⁷ Ku këlä aya, käk cïn yiic wël ye ke piñ të gut ke cimën löör ku thom, na cii raan ke gut təcit të wic bi rölden nyooth, ke kac piñ bi kën yen wic bi looi ñic këdë? ⁸ Ku na cii raan löör ë tøj gut təcit të ye niëc ye, ke kac bi röt guiir këdë bik la tøj? ⁹ Ku këlä aya, bi raan dët wët lëk kac ë thok kök deet yic këdë të cii yen la gei? Yin abi ciët raan jam alir yic ë path. ¹⁰ Thok juëc cii thoñ aatö pinynhom, ku acin thoñ tøj cii këde ye deet yic. ¹¹ Ku na cä thoñ jiem raan ye deet yic, ke raan jam ë thoñ këne ë raan kuat dët tënë yæn, ku yæn ë raan kuat dët tënë ye. ¹² Ku cit lön wic wek ye apei bæk riel ye Wëi Nhialic gäm kac yok, dhielkë them kam kakkök yiic ëbën bæk riel ye ke kac ci gam kony, kuany.

¹³ Këya, raan jam thoñ cii kac kök ye deet yic, adhil röök bi la riel teet yen wël ye lueel yiic. ¹⁴ Rin na röök këlä aya thoñ cä ñic, ke Wëi Nhialic aröök aya yapuöu, ku nhiamdië acin këpuöth looi. ¹⁵ Na ye tède kan, ke yejö ba dhiel looi? Yæn abi röök ku wak yapuöu ku nhiamdië kedhie. ¹⁶ Të leec yin Nhialic yipuöu ë rot, thoñ kuc raan dët bi röök ya gam këdë, “Yenakan.” Rin kuc yen kë ye lueel? ¹⁷ Na cök lecdun tënë Nhialic piath apei, ke yin acie raan dët ë kony acin.

¹⁸ Yæn alec Nhialic rin ye yæn jam thok juëc cii ñic wär yæn we ëbën. ¹⁹ Ku tën amat kac ci gam, aya wic apei ba jam wël lik lëu bi ke deet yiic rin bi yæn kac kök piöc, tën të bi yæn jam wël juëc cïn kac ë ke piñ.

²⁰ Miëthakäi, kac ci gam, pälkë kë ye wek tak cimën mïth. Yakë tak cimën kac ci nhüm bak ku bæk gup ciën awuöc cimën mïthkor cïn awuöc yekë looi. ²¹ Acï göt athör thær wël Nhialic yic ëlä,

“Yæn abi kac ë jam thok cïn kac ñic keek
cöl ajam tënë kackië,
ku na cökkë looi këya,

ke keek aa ɲot ke cii wëtdië bi piɲ.”

Acî Bëny lueel.

²² Këya, miöc ye kəc jam thok kök, acie kin kəc cî gam, ee kin riel Nhialic nyuöth tënë kəc kəc gam. Ku miöc ye wët Nhialic lueel, ee kë ye kəc cî gam kony, acie kë ye kəc kəc gam kony. ²³ Na mat kəc cî gam kenhüim ëbën ku rekkë jam yic thok cii thöŋ, ku bö kəc kəc käj deet ku kəc kəc gam, ke cik bi lueel lön cî jəŋrac ke däm? ²⁴ Ku na bö kəc kəc käj deet ku kəc kəc gam, tē lək wek kəc wët Nhialic, ka bi raan yök ë rot lön le yen guöp adumuööm tē piɲ yen ë wëlkä. Abi wël cî piɲ cəl aɲic kë cî wuöc. ²⁵ Ku wët Nhialic abi kəkken ye tak yepuöu cəl aɲic kəc kök. Ku abi yenhom guöt piny ku door Nhialic ku lueel, “Nhialic arëër kek we ayic!”

Käpuöth ye looi tē röök kəc

²⁶ Yeŋö ba jäl lueel miëthakäi cî gam? Tē met wek wenhüim bäk Nhialic door, raan tök ee waak ket ku piöc ɲek. Ku luel raan dët kək cî nyuöth ye, ku war raan dët wët cî lueel ë thoŋ dët yic. Käkka aaye looi ëbën bik akut kəc cî gam kony. ²⁷ Kəc jam weyiic ë thok kök cii ɲic tē met wek wenhüim, acii kəc karou ayi kəc kadiäk wan thook. Wek aa dhil ɲek ajam ë ɲek cök, ku raan war wëtdun lëkkë kəc yic, adhil tō thün. ²⁸ Ku na liu raan war thok yic, ke raan jam thoŋ cie piɲ kəc kök abit ku jiem yepuöu ë rot tënë Nhialic. ²⁹ Calkë kəc karou, tēdë kəc kadiäk cî Nhialic gäm wëtde, aa lək kəc. Ku kəc kök akut, kəc cî gam aa bit bik kë luel döt yic kepuöth. ³⁰ Ku na biï Nhialic wët raan cî nyuc amat yic puöu, ke raan jam akäac. ³¹ Calkë raan tök aye jam ku ben ɲek la yecök, rin bi raan ëbën piöc ku deet ë puöu. ³² Raan jam, lək kəc wët Nhialic adhil ɲic yenhom bi köc ku ben raan dët päl jam, ³³ rin awic Nhialic buk aa jam ke ɲek ë ɲek cök, ku cuk ye tēer ë kamkua.

Tē met akut kəc cî gam yenhom tēden ye kek röök thün, ³⁴ ke diäär aacii päl bik jam. Keek aa dhil biet ku piɲkë. Aa dhil tō röör cök cit tē yeku yök ye ke cî göt löŋ kəc Judeo yic. ³⁵ Na le kë wickë bik deet yic, ka dhil röörken thiëc tē cî kek dhuk baai. Rin acii path bi tik jam amat akut kəc cî gam yic.

³⁶ Nadë ke ye wek we biï wët ë Nhialic thün? Nadë ke ye we wepëc yen biï yen? ³⁷ Na ye raan tak lön ye yen raan kək Nhialic tün, tēdë ke ye Wëi Nhialic nyuöth, ka dhil ɲic lön kək gät ke aa kək bö tënë Bëny. ³⁸ Na ye kəkka dhöl yiic, ke duökkë ye kuëc nom.

³⁹ Këya, miëthakäi cî gam, tääukë wepuöth kək bi Nhialic nyuöth we yiic bäk ke aa lək kəc, ku duökkë kəc kök cî gam jam thok kök, ye gël bik cii jam. ⁴⁰ Wek aa dhil këriëc ëbën looi dhël la cök.

15

Jethu acî jət raɲ yic

¹ Ëmën miëthakäi cî gam, wek aa ba ben lək rin Wët Puöth Yam ya lək we, wët cäk yök ku yen cäk gam wepuöth ëbën. ² Wët ya lək we, ku yen bi we luök aya tē muk wek ye cit tē cî ɲen ye lək we thün, ka bi ciën wët puöth cäk gam, tē cii yen ye yic.

³ ɲen acî wët thiek yic apeï yök ku lək we. Wët cî Raan cî ləc ku dəc thou rin adumuöömku. Cit tē cî gät ye athör theer wël Nhialic yic. ⁴ Acik thiök ku yeen acî Nhialic jət thou yic nin kadiäk cök bi ben pür, cit tē cî gät ye athör theer wël Nhialic yic. ⁵ Ku nyuth rot Piter ku jöl atuuc kathiäär ku rou. ⁶ Ku ben rot nyuöth tënë kəc juëc wär kəc buot kadhiëc, kacken ye buöth cök, kəc ɲot ke piir kəc juëc, cək alön cî kəc kök thou. ⁷ Ku ben rot nyuöth Jemith ku jöl rot ben nyuöth atuuc ëbën.

⁸ Ku jöl rot nyuöth ɲen ciëen cimën raan lök dhiëth ciëen. ⁹ Rin ë ɲen akoor tënë atuuc ëbën, aya yök acii path bi ɲen a cəl ɲen atuuc rin ɲen acî kəc akut, kəc cî gam jöör, ku cal ke aa gum apeï. ¹⁰ Ku dhëen ë Nhialic acä cəl acit kënë akölë. Ku dhëen cî gäm ɲen akëc nom deer piny. ɲen acî luui apeï luoi wär ɲen atuuc kök, ku acie riëdië ë rot, ee miöc cî Nhialic gäm ɲa yen alëu ɲen ë luoi kënë. ¹¹ Këya, na ye wët kënë yen ya lək kəc,

tädë ke ye yen lëk atuuc kök kəc aya, ke yen ë wët tøj le ʏok tueŋ ke lëkku kəc, ku ë yen acäk gam.

Kəc cī gam aabi röt jət rëŋ yiic

¹² Na ye lëk kəc lön cī Nhialic Raan cī ləc ku dəc jət thou yic, ke yeŋö ye kəc kök ë kamkun ye lueel lön cī kəc cī thou bī jət bik ben pīr? ¹³ Na ye wët yekë lueel yic, lön cīn yen raan cī jət ë thou yic, ke Nhialic akëc Raan cī ləc ku dəc jət ë thou yic aya. ¹⁴ Ku na Raan cī ləc ku dəc kəc jət raŋ yic, ke wët yeku lëk kəc ku gamdun tənë Raan cī ləc ku dəc acīn wëtde yic. ¹⁵ Ku dët aya abī nyooth lön lueel ʏok lueth rin Nhialic, rin acuk lueel lön cī yen Raan cī ləc ku dəc jət thou yic. Ku na ye yic lön kəc kəc cī thou jət bik ben pīr, ke Nhialic akëc Raan cī ləc ku dəc jət thou yic. ¹⁶ Rin na kəc kəc cī thou jət, ke Raan cī ləc ku dəc akëc jət aya. ¹⁷ Na Nhialic kəc Raan cī ləc ku dəc jət thou yic, ka cīn kë kuny gamdun we tənë Raan cī ləc ku dəc, ku adumuömkun aa ɲot ke kəc päl piny. ¹⁸ Na Raan cī ləc ku dəc kəc jət thou yic, ke wëtde yic aya, abī ciët lön cī kəc cī gam ku aaci thou, aa kəc ɲot ke rëër adumuööm yic. ¹⁹ Na yeku ɲööth lön bī Raan cī ləc ku dəc ʏo kony pīr akölë yic ë rot, ku acie pīr akölrëec ëbën, ke ʏok aabi kuat raan tō pinynhom ëbën yic ɲeër ë rienkua.

²⁰ Ku yic ë kë cī Nhialic Raan cī ləc ku dəc jət thou yic bī nyuöth lön bī yen kəc cī thou jət aya. ²¹ Cīmën ye kəc thou rin këwäär cī raan tök looi, ke kəc aabi röt jət thou yic aya rin kë cī raan dët looi. ²² Cīmën wäthëer ye kəc thou rin ye kəc tök kek Adam, ke yeen aya kəc aabi jət bik pīr rin cī kek mat kek Raan cī ləc ku dəc. ²³ Ku ɲek abī la akölden bī ye jət thou yic. Raan cī ləc ku dəc yen aci kaŋ jət thou yic, ku kacke aabi jət aköl le yen dhuk. ²⁴ Ku thök ë piny abī jäl bën, ku Raan cī ləc ku dəc, abī jak ril pinynhom kek kacken rac ëbën, ku gem Bääny tənë Wun Nhialic. ²⁵ Rin Raan cī ləc ku dəc adhil mac ʏet aköl bī Nhialic kəc ater ëbën göök ku bīi ke yecök. ²⁶ Raan ater bī jäl göök ciëen ee thou.

²⁷ Acī göt athör thëer wël Nhialic yic ëlä, “Nhialic acī këriëc ëbën tääu yecök.” Alëu bī deet yic lön, këriëc ëbën, ye lueelkä, Nhialic guöp aliu ë käkkä yiic rin ee yen Raan cī ləc ku dəc looi bī käŋ mac ëbën. ²⁸ Ku na cī këriëc ëbën tääu Raan cī ləc ku dəc cök, ke yeen nhom yen Raan cī ləc ku dəc abī rot tääu Nhialic cök, yen raan këriëc ëbën looi bik tō yecök, ku Nhialic yen abī këriëc ëbën jäl mac.

²⁹ Takku ëmën kəc ye muöc nhīim rin kəc cī thou. Yeŋö yakë ɲööth? Ye këpiath ɲö ye kəc ye muöc nhīim rin kəc cī thou looi tē cī Nhialic kəc cī thou ë jət bik ben pīr? ³⁰ Na cīi kəc cī thou röt ë ben jət, ke yeŋö ye ʏok ʏonhīim rääm akölaköl kë ye ʏok thou ʏök thīn. ³¹ Miëthakäi cī gam, thou ë ʏa tiëet piny akölaköl. ʏen akuëŋ, ʏen aluel yic rin ee kënë ë nhiaamdië ë rienkun, lön cī ʏok röt mat kek Raan cī ləc ku dəc Jethu Krītho Bányda, ee piërda yic. ³² Yeŋö ca ʏök thīn wäär thër ʏen kek kəc cīt lääi Epethuth? Na kəc cī thou cie jət bik ben pīr, ke ʏo mīthku ku dëkku, nhiäk ʏok aabi thou. ³³ Duk rot col amär, “Na ye cath ke kəc rec, ka rec yi ba ciët ke.” ³⁴ Yakë ɲiëc tak ku pälkë dhölkun adumuööm. Ee yär guöp rin kəc kök weyiic aa kuc Nhialic.

Guöp cī rot jət raŋ yic

³⁵ Raan dët abī thiëc ëlä, “Bī Nhialic kəc cī thou jət kädë bik ben pīr? Ye guöp yīndë bī tō ke ke?” ³⁶ Yeŋö thiëc wek këlä! Të com yīn käu, ku cīi yic kaŋ pät bī ciët kë cī thou ka cīi cil. ³⁷ Ku kë ye com ë käu ë path cīmën käu ë rap ku käk kök, acie kool rap yen ye com bī ben dīt. ³⁸ Nhialic ë käu gäm guöp cī ləc ye. Ee kuat käu gäm guöpden path ke ye.

³⁹ Gup käk pīr ëbën aaci thöŋ. Kəc aa la guäpden ë röt, lääi aa la guäpden ë röt, diet aa la guäpden ë röt, ku rec aa la guäpden ë röt aya.

⁴⁰ Ala gup tō nhial ku gup tō pinynhom, ku dhëŋ rëër kek gup tō nhial acīi rëër ke gup tō pinynhom. ⁴¹ Aköl ala dhëŋde ë rot, pëei ala dhëŋde ë rot ku kuël aa la dhëŋden ë röt. Ku kam ë kuël, kuël kök aa la dhëŋden ë röt aya.

⁴² Abī ciët ë kënë tē le Nhialic kəc cī thou jət bik pīr. Të cī guöp thiök ka dhiäth bī ya tiöp, ku tē jət ye, ka cīi ben thou ku cīi ben dhiäth. ⁴³ Të cī guöp thiök, ka cī riääk ku cīn dhëŋ ku riel. Të jət Nhialic ye, ka bī dhëŋ ku ril. ⁴⁴ Të cī ye thiök, ke ye guöp pinynhom

tën, tē jot ye, ka bi ya guöp ye Wëi Nhialic gäm pîr. Cîl lön tö guöp pinynhom thîn, guöp pan Nhialic atö thîn aya. ⁴⁵ Rin aci göt athör thæer wël Nhialic yic ëlä, “Raan tueŋ Adam ëci cak ku bi pîr, ku Adam ciëen ë pîr wëi gam.” ⁴⁶ Acie guöp pan Nhialic yen kəŋ bën ë guöp pinynhom. ⁴⁷ Adam tueŋ ë cak ë tiəp, ku Adam dëëtë ë bö nhial. ⁴⁸ Kəc pinynhom aa thöŋ kek raan wäär cak tiəp, ku kəc ë kəc nhial aa thöŋ kek raan bö nhial. ⁴⁹ Ëmën yok aa thöŋ kek raan cî looi ë tiəp, ku aköldä yok aabi thöŋ kek raan bö nhial.

⁵⁰ Miëthakäi cî gam, awiëc bæk ŋic lön gupkuan la yiic adiöŋ ku riem aabi riääk piiny raŋ yic. Aacii röt bi mat ë bäany Nhialic yic, bäany rëer thîn akölrïëc. ⁵¹ Wek aa ba lëk kë cak ŋic thæer ku bæk deet yic ëmën. Acie yo ëbën yok bi thou, yook ëbën yok aabi yiëk guöp ë yam. ⁵² Abi rot looi kaam thîn koor ë path. Të piŋ këcîc kaŋ yic aköldä thöök piny, Nhialic abi kəc cî thou jot bik pîr. Yok aabi waar ëbën buk cii ben thou. ⁵³ Gupkuan cî thou ku riëëkkë ë raŋ yic, aabi waar gup cie thou, gup cie riääk raŋ yic. Ku yok kəc pîr yok aabi gäm gup cie thou. ⁵⁴ Të le kënë rot looi, gupkuan ë thou ku riëëkkë aabi waar bik cii ben aa thou, ke wël Nhialic cî göt thæer aabi kenhiiim jäl tiæŋ, “Riel ë thou acii liu, thou aci göök papot!”

⁵⁵ “Yin thou, riëdu ako? Yin thou, riëdun yin yo göök ë yin kəc nök ako?”

⁵⁶ Thou ee riëlden yen kəc nök yök tënë adumuööm, ku adumuööm ee riëde yök tënë löŋ. ⁵⁷ Yok aa dhil Nhialic leec, rin cî yen yo cəl ayök riel ye yok adumuööm ku thuəu tiaam, rin kë cî Bänyda Jethu Kritho looi.

⁵⁸ Këya, miëthakäi cî gam, muökkë gamdun apath guöömke. Yakë luui akölaköl rin Bëny, rin aŋieckë acin kuat luoi yakë looi rin Bëny bi nhom kaŋ dæer piny ë path.

16

Wëü ye juaar rin kəc cî gam Judia

¹ Awiëc ba jam rin wëü wiëckë bæk ke juaar rin bi wek kəc cî gam Judia kony. Wek aa dhil kë ca lëk akuut kəc cî gam Galatia looi. ² ŋek ë kamkun adhil wëü atöü təcîc tën akuënden bi lëu aköl Nhialic thok ëbën, rin bi ciën wëü ben kuööt yiic aköl bi ŋen bën. ³ Na la bën ke ŋen abä athöör gäm kəckun cak kuany, ku lëk kəc Jeruthalem lön kəckä aa kəc ŋëth wëü cik juaar tënë we. ⁴ Na peth tënë ya ba la Jeruthalem, ke kek aabi cath ke ya.

Të cî Paulo guiër kenyde

⁵ ŋen abi jäl bën tënë we tē cî ŋen kaŋ tēk Mathedonia, rin aca guiir ba tēk thîn. ⁶ Aya yök ŋen abi lök ya la rëer kek we, tädë ŋen abi rut thöl, ku wek aa bä kuony la kenydië yic kuat tē le ŋen thîn. ⁷ Acä wic ba we tiŋ ë path ëmën ku bar tueŋ. Aya ŋööt ciët ya bi rëer apei kek we tē pël Bëny ye bi rot looi.

⁸ ŋen abi rëer Epethuth ë tën yet aköl Yan Ayup cîn yic luəu, ⁹ rin ŋen ala kë luəu ke dit tën apei, cak alön cii kəc juëc kë luəu wic.

¹⁰ Na bö Timothy, ke nyuöthkë ye lön acin kë bi ye col ariöc tē rëer yen kek we, rin alui rin Bëny cimen luui ŋen rin Bëny aya. ¹¹ Acin raan ë kamkun yöŋ Timothy guöp. Kuonykë bi dhölde tēk apath bi dhuk tënë ya ke puəl guöp, rin aŋäath bi dhuk kek miëthakäi cî gam luui yok ke ë tök.

¹² Ëmën, rin wämääth Apolo, aca ya yöök bi la tënë we kek miëthakäi kök cî gam. Ku acii wic bi la tënë we ëmën, aŋot bi la tē lëu yen rot.

Wël ciëen

¹³ Tiëerkë nhiiim, kääckë ë cök gamdun yic, duökkë riöc, rielkë puöth. ¹⁴ Wek aa dhil këriëc ëbën looi kek nhiër wepuöth. ¹⁵ Wek aa ŋic Ithipanath kek kacke, kek aa kəc ke kəŋ wët Nhialic gam pandun Akaya ku yekë luui apei rin kəc ë Nhialic. Wek aa läŋ, miëthakäi, ¹⁶ bæk kəc cîc kakkä theek ku raan dët rot mät thîn bi luui kek ke.

¹⁷ Ƴen amit puõu rin cĩ Ithipanath ku Portunato ku Akaikuth bën, keek aaci bën luui nyiendun wäär liiu wek. ¹⁸ Rin aacä ben cök puõu ku we aya. Dhielkë wët ye kockä lueel piŋ.

Muõth ciëen

¹⁹ Akuut kɔc cĩ gam wun Athia aa we tuõc miäthden, Akuila ku Prithkila ku akuut kɔc cĩ gam mat panden, aa we tuõc miäthden apei rin Bëny. ²⁰ Miëthakäi cĩ gam tõ ë tën aa we muõth. Miäthkë röt ë kamkun muõth kɔc cĩ gam.

²¹ Ee Ƴen Paulo Ƴen agät ë muõth kënë ë ciëendië.

²² Kuat raan cii Bëny nhar abi këracc yök. Bányda, bäär!

²³ Bĩ dhëen Bányda Jethu rëer ke we.

²⁴ Nhiërdië arëer kek we ëbën rin Jethu Kritho.

Athör ë rou cï Paulo gät kɔc gen Korinth

Wët nhom

Athör ë rou tənë kɔc cï gam gen Korinth, ee gët Paulo wäär cï wël wääc kam akut kɔc cï gam kek ye. Kɔc kɔk kam akut kɔc cï gam yic aake ye Paulo lëk guöp wël rɛc apei. Ku aci Paulo nyuöth ke lɔn wïc yen ye bi ben döör ke ke, ku aci puöu miet apei wën cï yen rot looi.

Abaŋ tueŋ athöör yic, Paulo ë jam ciɛŋde kek akut kɔc cï gam gen Korinth. Ku tët ke kën gët yen athöör wäär ke tuc puöu apei. Ku lëk ke miet ë piände rin pël ë wët piny, ku döör kamken cï wël cï lëk ke athör kënë yic cɔl aloi rot. Ku jɔl lëk akut kɔc cï gam bik kɔc ɲöŋ cï gam pan Judia aa kony ë puöu ëbën. Ku wën jɔl wël wïcke bi ke lueel thök, Paulo aci rot bën kony tənë kɔc kɔk Korinth ye lueel lɔn kek atuuc ayic, ku lɔn cï Paulo ye atuny la cök.

Käk tö thïn

Wët Nhom 1:1-11

Paulo ku akuut kɔc cï gam gen Korinth 1:12–7:16

Kuɔony rin kɔc cï gam Judia 8:1–9:15

Paulo ë rot kony lɔn ë yen atuuc ayic 10:1–13:10

Thök ë wël 13:11-13

¹ Athör kënë abö tənë Paulo, atuny Jethu Kritho ë wët wïc Nhialic, ku wämääthda Timothï ku tənë akut kɔc cï gam gen Korinth, ku tənë kɔc kɔk ë Nhialic ëbën rëer pan Akaya.

² Bi Nhialic Wäda ku Bëny Jethu Kritho we yiëk dhëeŋ ku döör.

Paulo ee Nhialic leec

³ Lecku Nhialic Wun Bänyda Jethu Kritho. Yen ë Wädan lir puöu tənë ɣo ku yen ë ɣo deet puöth kärec yiic akölaköl. ⁴ Ee ɣo deet puöth kärec ɣo yök yiic, rin buk lëu aya buk kɔc kɔk aa deet puöth käracken yiic. Aayeku ke deet puöth cit tē ye Nhialic ɣo deet puöth thïn. ⁵ Ku cit lɔn ye ɣok gum aya rin wët Raan cï lɔc ku dɔc, yen ë tēde aya, Nhialic ë ɣo deet puöth käjuëc ril yiic apei akölaköl. ⁶ Na guumku, ke rin bi we deet puöth ku luäk we, na deet ɣopuöth ke rin bi we deet puöth, ku gëm we riel ye wek gum cïmën tē ye ɣok käŋ guööm thïn aya. ⁷ Wek aa ɲöthku apei, rin aŋicku lɔn guum wek cïmënda, këya ɣok aabi deet puöu rom ɣodhie.

⁸ Miëthakäi, awïcku bäk kärec cï ɣo yök wäär rëer ɣok pan Athia ɲic. Kärec ke cuk yök aake dīt apei ciët ke cuk bi lëu buk ke guum, ɣok aa ɣo cï ɣonhïim ɲiec wei ë piërda.

⁹ Acuk yök lɔn cit ɣok kɔc cï tēm thou. Ku kënë aci rot looi bi nyuöth ɣo lɔn acie rielda yen ɲöthku, ee riel Nhialic raan kɔc cï thou jɔt. ¹⁰ Aci ɣo puööt bei käk ke duër ɣo nök yiic, ku abi ɣo kony. Ku aŋöthku lɔn bi yen ɣo ben kuöny bei, ¹¹ cïmën cï wek ɣo kony ë röökkun. Këya, rööc juëc bi looi ë rienkua aabi Nhialic dhuk nhïim ku dɔc ɣo, ku kɔc juëc aabi Nhialic leec rin këpuöth cï looi tənë ɣo.

Paulo aci kenyde waar yic

¹² Aŋicku ɣopuöth kuat käk yeku ke looi pinyinhom ë tën aa yeku ke looi puön ɣer cï Nhialic gäm ɣo. Ku ë yen kënë ɣo cɔl aŋic rëer kek we. Ku yen aloiku dhëeŋ ë Nhialic, acie ɲiëc kaŋ tö ke raan. ¹³⁻¹⁴ Wek aa ya gät käk lëukë bäk ke kueen ku detkë keyiic. Ku na cök amën cïi wek wëlkä ye deet ëbën, ka ya ɲöth lɔn ɲot bi wek ke deet yiic ëbën, rin na ye aköl le Bänyda Jethu dhuk ke wek aabi nhiam rienkua cïmën bi ɣok nhiam ë we.

¹⁵ Rin ɲic ɣen ye lɔn bi wek wëlkië deet, aca guiir tueŋ ba la tənë we bäk dët ben yök. ¹⁶ Rin ë ca guiir ba tēëk tənë we tē le ɣen Mathedonia, ku tē le ɣen dhuk aya, ku bäk ɣa cɔl ala Judia. ¹⁷ Wäär guiir ɣen kenydië këya, ye nyooth lɔn cïi ɣen ye wïc ba dhiel looi?

Të guuir ɣen kē wiēc ba looi cā ye yiěk ɣanhom? Tēdē ya ke guuir cīmēn kōc pinyinhom ē tēn, kōc ye lueel, “Yēē,” Ku gokē lueel, “Yei, yei,” Nyin yic kedhie? ¹⁸ Cīmēn ɣic ɣok ye alanden lōn Nhialic ē wētde tiēɣ nhom, kē ca thōn we ēcie “Yēē,” tēdē ke ye “Yei.” ¹⁹ Rin Wēn Nhialic Jethu Krītho ye ɣok wētde lēk we ɣok Thilath ku Timothī, ē kēc bēn ke ye puōu rou, ēcī bēn ke ye puōu tōk. ²⁰ Na cōk la kājuēc cī Nhialic thōn ka tōk rin Raan cī lōc ku dōc, rin yen ē kāk cī Nhialic ke thōn tiēɣ nhīm. Ku ayeku lueel ē rienke, “Yenakan,” tē leec ɣok Nhialic. ²¹ Ee Nhialic yen ē ɣo looi ɣodhie buk aa tōk kek Raan cī lōc ku dōc. Acī ɣo dōc, ²² ku yik ɣo kīnden ye ɣok kacke, ku tēū Wēike ɣopuōth bī nyooth lōn ye ɣok kacken bī kāk cī tōū yōk.

²³ Na ye lueth yen luēl, ke Nhialic abā tēm awuōc. Wēt kēc ɣen ben la Korinth ē rin cīi ɣen ye wīc ba we cōl aben gum. ²⁴ Acuk wīc buk we mēc kē bāk gam. Anjicku lōn wek aa ril ē gamdun yic. Wek aa konyku ke rin miet ē piāndun.

2

¹ Kēya, aca ben tak ba cīi bō tēnē we rin bī ciēn kēreec dēt ben rot looi. ² Rin na cal we aa riāāk puōth, ka cīn raan dēt cī dōɣ bī ɣen cōl amit puōu, rin aa wek aca rac puōth. ³ Ku cīt lōn yen tēnē cī ɣen we gāt athōōr thīn, ɣen acīi bī bēn, rin aya yōk ke ɣa bī riāāk ē puōu yōk, tē ya tak ke ɣa bī kē cōl ɣa amit puōu yōk thīn. Ee ɣiec alanden, kē bā cōl amit puōu abī we cōl amit puōth aya. ⁴ Wäär gēt ɣen we athōōr, ɣen a ɣa rem puōu apei aba ya dhiau, ku kēn luōi acie lōn bī ɣen we rac puōth, ee rin bāk tē nhiēer ɣen we thīn apei ɣic.

Pēl wēt piny tēnē raan cā awuōc looi

⁵ Na cī raan awuōc looi tēnē raan dēt, ka kēc looi tēnē ɣen ē rot, ee tēnē we rin acīt kē cī looi tēnē we cōk cīi ye we ēbēn. (Aluēl kēlā rin acā wīc ba jam ē wēt kēnē yic apei.) ⁶ Ee tēde yen tē cī kōc juēc kamkun raan kēnē wēt thīn. ⁷ Ēmēn kēya, wek aa dhil wēt pāl piny tēnē ye ku dætkē puōu rin bī puōu cīi pēk wei bī jāl ē gam yic. ⁸ Kēya, wek aa yōk bāk cōl anjic lōn nhiēer wek ye. ⁹ Wek aaca gāt athōr kēnē rin ē wiēc ba ɣic lōn ye wek wēlkiēn ca lēk we gam ēbēn. ¹⁰ Na le raan tōɣ pēl wek wēt piny tēnē ye, ke ɣen apēl wēt piny tēnē ye aya, tē le yen awuōc cī looi dhiel pāl piny tēnē ye ayic. Aya looi ē rienkun ke Raan cī lōc ku dōc daai kē tō ɣapuōu. ¹¹ ɣen ē kēnē looi rin bī Bēny jakreec riel cīi yōk bī luōida rac, rin tēden yen luui thīn anjicku apei.

Diēer ē Paulo gen Troath

¹² Wäär ɣēt ɣen gen Troath ba Wēt Puōth Yam ē Raan cī lōc ku dōc bēn lēk kōc, ke yōk lōn cī Bēny Jethu dhēl ē luōi ɣaany thok. ¹³ Ku ɣen ē ɣa cī diēer apei rin kēc ɣen wāmāath Tito yōk. Guō kōc tōōɣ ku bar Mathedonia.

Riel ye yōk tēnē Raan cī lōc ku dōc

¹⁴ Lecku Nhialic! Ee ɣook wat nhīm akōlakōl buk tiam rin Raan cī lōc ku dōc. Nhialic ē ɣo luōi bī ɣiēc rin Raan cī lōc ku dōc piny thōɣ yic ēbēn cīmēn miōk ɣir apei. ¹⁵ Rin ɣok aa cīt adōɣ ɣir mit ye Raan cī lōc ku dōc gām Nhialic, adōɣ ɣir ē thiēi piny kam kōc luēk Nhialic, ku kōc mār. ¹⁶ Tēnē kōc kōk ē ɣuāc rēec ē thou bēēi, ku tēnē kōc kōk ē ɣuāc mit ē pīr bēēi. Yeɣa lēk ye bī kēnē looi? ¹⁷ ɣok aacīi cīt kōc juēc kōk wēt ē Nhialic looi bī kek aa la lim. ɣok aa wēt ē yic lueel ē Nhialic nhom, rin ɣok aa kōc Raan cī lōc ku dōc, ku ē Nhialic yen acī ɣo tooc.

3

Kōc lui ē Dōōr Yam

¹ Yakē tak lōn ɣok aa ben rōt lēk we? Acie tēde. Kōc kōk athōr lōm tēnē we bī kek rōt la nyuōth kōc kōk, ku kōc kōk aa athōr bēēi tēnē kōc kōk bī kek rōt bēn nyuōth we. Ku ɣok acie wīc athōr cīt kākā. ² Aa wek athōrdan yeku muk, cī gēt ɣopuōth bī raan ēbēn

ɲic ku kueen. ³Wek aa cīt athör bö tēnē Raan cī lōc ku dōc. Akēc Raan cī lōc ku dōc gōt galam, aci gōt Wēi ē Nhialic pīr. Akēc gōt aleel pat yiic kōth, aci gōt ɲopuōth.

⁴Alēuku buk kākā lueel ke ɲo ɲic Raan cī lōc ku dōc ē Nhialic nhom. ⁵Acā lēu ba lueel lōn ɲok aa la riēlda ē rōt ye ɲok Nhialic luōōi. Riel ye ɲok ye luōōi ayeku yōk tēnē ye. ⁶Yen aci ɲo yiēk riel ye ɲok kōc lui rin dōōr ē yam kek ye, dōōr ē Wēi cīi cīt lōŋ cī gōt. Lōŋ cī gōt ee thou bēēi tēnē kōc, ku Wēi ē pīr bēēi.

⁷Lōŋ ēcī gōt aleel pat yiic kōth, ku diik Nhialic ēcī rot nyuōath wäär gem ye. Na cōk a wäär cī ruel Nhialic yen cī Mothith paat piny bēn jāl amāath, ke ɲot ril apeī bī kōc Itharel cīi lēu bīk Mothith dōt. Kēya, na ye lōŋ thou bēēi, tēnē kōc yen luui kōc yen bēn kek diikdīt cīt kēnē, ⁸ke diik luoi Wēi cīi bī dīt apeī! ⁹Na ye lōŋ dōōr thēer kōc cōl atēm awuōc la diik, ke ye diikdīt yīndē bī lōŋ dōōr yam kōc cōl aala cōk tēnē Nhialic bēēi! ¹⁰Ee yic, lōŋ dōōr thēer acīn kēpuōth bī ye thōōŋ kek lōŋ dōōr yam. ¹¹Na ye lōŋ dōōr thēer cī guō bēn liu la diik, ke ye diikdīt yīndē bī dōōr yam cīi bī kaŋ liu bēēi!

¹²ɲok aa cie riōōc tē jīem ɲok rin le ɲok ɲōth lōŋ dōōr yam la diikdīt akōlriēc ēbēn ¹³ɲok aacīi cīt Mothith wäär yenyin kum bī kōc Itharel diik Nhialic cīi ɲic tē jīēl yen thīn amāath. ¹⁴Keek aake cī muōr puōth. Agut cīt ēmēn kēn ke cōl aacīi kāŋ ɲic aŋoot tē kueen kek athör lōŋ thēer, kēn ke muōr puōth aŋot tō thīn. Ku aye nyaai tē mēt raan rot Raan cī lōc ku dōc. ¹⁵Agut cīt ēmēn gēt ɲen athör, tē kueen kek lōŋ Mothith, kēn ke muōr puōth bīk kāŋ cīi ɲic aŋoot thīn. ¹⁶Ku kēnē aye nyaai tē mēt raan rot Bēny. ¹⁷Ku Bēny ye lueel ē wēlkā yiic ē Wēi. Ku tē rēer Wēi Bēny thīn, lāau nhom ē tō thīn. ¹⁸Diik Nhialic ayeku nyuōath rin cīn yen kēn ɲo muōr puōth. Ku Wēi Bēny ē ɲo looi ēbēn buk ciēt ye, ku diekde ē rot juak, kēnē ē luoi Wēi ē Bēny.

4

Riel Nhialic gupkuan cīt tōny cī cuēec tiōp

¹Kēya, ɲok aacie dhör ē luoi kēnē rin ē Nhialic yen agēm ye ɲo ē lier piānde. ²ɲok aacīi kuc buk kāk ye moony ku kāk kōc rac gup cīi ye lueel. Ee yic yen ayeku lueel kōc nhīim. Ku yen aye kek ye ɲic kepuōth ēbēn, yeku kōc yīndē ē Nhialic nhom. ³Na cīi kōc kōk Wēt Puōth Yam yeku lēk kōc ye deet yic, ka kōc cī puōth määer kek aacie ye ye deet yic. ⁴Jōŋrac mac kōc piny kēnē ya akōl aci kōc kēc gam muōr puōth, ku bīk ruel ē bēn tēnē Wēt Puōth Yam cīi ye tiŋ, wēt yam diik Raan cī lōc ku dōc yen cīt Nhialic guōp. ⁵ɲok aacīi kōc ye lēk rin bī ɲok rōt luēl, ɲok aa kōc lēk rin Jethu Krītho ke ye Bēny. Ku ɲook ke ɲo ye aloony tēnē we rin Jethu. ⁶Nhialic yen luel ye athör thēer yic ēlā, “Cōl ruel aruel muōōth yic.” Yen ē Nhialic tōōŋ cōl ruel ɲiēc kaŋ aruel ɲopuōth bī ɲo nyuōth diik Nhialic ē ruel Raan cī lōc ku dōc nyin.

⁷Ku ɲok kōc la kēpuōth dīt kēnē, ɲok aa cīt tōōny cī cuēec ē tiōp. Ku ē rot looi kēya bī nyuōath lōn riēldīt apeī ē bēn tēnē Nhialic, acie ɲo. ⁸ɲok aa kāk jōr ɲo yōk ku aacie ɲo ye rac. Na cōkku kē loiku kuc, ke ɲok aacie dhör. ⁹ɲok aaye cōl agum, ku ɲok aa kēc Nhialic pāl wei. ɲok aacīi nōk buk la naŋ piiny, ku ɲok aa kēc thou. ¹⁰Kuat tē yeku tēek ēbēn ɲok aa ciēt kōc bī nōk cimēn Jethu. Kēya alēu kōc kōk bīk pīr Jethu tiŋ ɲogup. ¹¹Rin ɲok kōc pīr, ɲok aa rēer akōlakōl ɲo cīt kōc bī thou rin Jethu, rin bī piērde tiŋ guōpdan bī thou yic. ¹²Kēya, ɲok thou rin bī wek pīr.

¹³Acī gōt athör thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Yen ē jam rin cī ɲen gam.” Ku rin le ɲok gam tōŋ thōŋ, ɲok aa jam aya rin cī ɲok gam. ¹⁴Rin aŋicku Nhialic yen jōt Bēny Jethu bī ben pīr, abī ɲo jōt kek Jethu aya, ku nyēei ɲo ku we bī ɲo ɲāth tē rēer yen thīn. ¹⁵Kēnē aloi rot ēbēn ē rienkun. Aloī rot rin bī dhēer ē Nhialic ɲet tēnē kōc juēc, rin bī kōc juēcā piath ē Nhialic ɲic, ku bīk aa leec ku dorkē.

Pīr rin ē gam

¹⁶ Ku rin ë wët kënë yok aacie puõth ë bath cok alon thöök rielda amääth-amääth, ke piäthkua aa ber piny akölaköl. ¹⁷ Aterthii yeku ke yok emën, aa guir yook rin pír akölríëc bî aterthii kuankä looi bik cîi ye kâj acín. ¹⁸ Rin yok aacie yopuõth ë tääu kâk ye tíj yíic, yok aa yopuõth tääu kâk cîi ke ye tíj yíic. Rin kâk ye tíj aa guo jal, ku kâk cîi ke ye tíj aa rëer thín athær.

5

¹ Rin anjicku lon guäpkua pinynhom ë tén aa cit duël ye yok rëer thín kaam koor. Ku na la duël kënë riääk ke Nhialic abí yo yíek yót tēden rëer yen thín, yon kēc raan looi yecin. Yon ë looi Nhialic nom guöp, cîi bî kañ riääk. ² Cit emën rëer yok yo dhiau, ayeku wíc lon bî Nhialic yo gam gupkuan yam bö nhial. ³ Ku rin cîi yok bî nõj ë guöp, yok aabi gam guöp yam. ⁴ Gupkuan rëer ke yo pinynhom aacîi bî rëer thín athær. Yok aa dhiau rin kajuéc buk guum. Ku acie lon wíc yok ye buk thou ayic, kē wícku ë lon bî Nhialic yo waar bî yo gam guöp ë yam bî pír akölríëc ëbën. Kēya, yok aa wíc gupkuan pinynhom bî ke waar guöp bî rëer thín athær. ⁵ Ee Nhialic yen ací yo guir rin awēr kënë. Ku gēm yo Wēike buk njic lon bî yen ye looi.

⁶ Kēya, yok aa rëer yo deet yopuõth akölaköl. Ku anjicku tē rëer yok ë guöpdan kënë yic ë pinynhom tén, yok aa rëer ke yo mec kek tén bî yok rëer thín kek Bēny. ⁷ Yok aa pír ë gam, acie kē yeku tíj. ⁸ Yok aa rëer yo deet yopuõth ku guirku röt apeí buk guöpdan pinynhom puöl rin bî yok la tē rëer Bēny thín. ⁹ Adhilku looi buk Bēny cöl amit puöu piërda yic pinynhom ë tén, ku pírdan aköldä aya. ¹⁰ Rin yok aabi dhiel kööc Raan cí lóc ku dác nom aköl ë luk, bî njek atēm awuöc, tēdē ke dác rin kâkken cí looi wäär píir yen pinynhom.

Nhialic ë kác cöl amääth kek ye rin Jethu

¹¹ Cit lon njic yok ye apeí yen tē dhil yok riöc thín ë Bēny, yen aye yok kác kók lēk bík kepuõth wēl Bēny. Bēny anjic yo apeí, ku aya nõõth lon piäthkun yíic wek aa njic yo aya. ¹² Acie lon wíc yok ye buk röt ben lēk we, wek aa wícku buk we nyuõth kē bî wek aa nhiam ë yo, tē rëer wek kek kác nhiam kâk ye tíj ku aa liu kepuõth. ¹³ Na ye kác kók yo tíj ke yo cí nhíim liäap, ke kēda ë röt kek Nhialic, na lok nhíim cök, ke kēpiathdun. ¹⁴ Kâk yeku ke looi, aa yeku looi rin nhiēr Raan cí lóc ku dác. Ku emën anjicku lon cí raan tók thou rin kác ëbën. Ku kēya, kác ëbën aa röm thuõnde. ¹⁵ Ací thou rin kác ëbën. Kēya, kác pír aacîi dhil pír rin bî kek puõth miēt ë röt, ku aabi pír rienke yen raan cí thou ku ben jot pír ë rienken.

¹⁶ Ku emën le tuej yok aacîi raan lēu buk njic cit tē ye tíj ye. Ku na le kác ke njic Raan cí lóc ku dác ke ye raan wäär rëer pinynhom, ka cie tēde kēya emën. ¹⁷ Tē cí raan rot mēt Raan cí lóc ku dác, ke yeen ací ya raan cí ben cak. Kēthær ací jal ku kēn yam ací bēn. ¹⁸ Kēnē ee Nhialic yen aloi ye ëbën. Ací yo döör kek ye rin Raan cí lóc ku dác. Ku yík yo luoi buk kác kók döör kek ye. ¹⁹ Kē yeku lēk kác, ee lon looi Nhialic kác ëbën bík döör kek ye rin Raan cí lóc ku dác. Nhialic akēc awuöc yekē ke looi kuëc nhíim, ku ací yo gam luoi ye lueel tē bî yok kác ya döör thín.

²⁰ Kēya, yok aa tuc jam nyin Raan cí lóc ku dác. Acit Nhialic guöp yen luel wētde ë thuõnda. Yok aa jam rin Raan cí lóc ku dác, ku yok aa thiēc raan ëbën. “Döörkē kek Nhialic.” ²¹ Raan cí lóc ku dác ë cín guöp adumuööm. Ku ací Nhialic looi bî Jethu thou rin adumuöömku, rin tē met yok röt kek ye, ke yok aabi ya kác la cök ë Nhialic.

6

¹ Luoida yic yodhie ke Nhialic, wek aa yöökku, wek kác cí dhëej Nhialic yök bák cîi cöl adær nom piny ë path.

² Rin ací Nhialic lueel, “Aköl wäär wíc yen ye ba we kony, yen ací röökkun bēn piñ. Ku aköl wäär wíc yen we ba we luök, wek aaca bēn kony.” Piñkē, kēnē yen aköl bî wek kuõny Nhialic yök, aköl yen aköl bî we luök.

³ Acuk wïc bï la raan luiku kē jör ye kēriëc ëbën yic, rin bï ciën raan luel ye lön cïi luoida path. ⁴ Këya, ayeku nyuwoth kēriëc ëbën yeku looi yic lön ye yok kəc lui rin ë Nhialic, rin ye yok käreç ku kārīl yo jöör guum ë path ke yo cïi gup tuc. ⁵ Yok aaci that, yok aaci mac ku jət kəc juëc man luoida aliäap nhial, ku yok aa yo ye luui apei ku cuk nin waköu ku nēk cək yo. ⁶ Ku yok aaci rēer ke yo cīn gup ajuëc yo lir gup, ke yo yer puöth, ku detku kəŋ yiic. Ku Wëi Nhialic aci rēer kek yo ku nhiërda acīn tē diu thīn, ⁷ ee wēt yic yen ayeku lēk kəc ë riel Nhialic. Ku kē le yok cök Nhialic nhom yen ë tərŋ ye yok thör ku kony yok röt. ⁸ Kəc kək aa yo leec ku kəc kək aa yo bui. Kəc aa yo jāam gup ku kəc kək aa yo ŋiëc jāam. Yok aaye yöök lön ye yo alueth ku ë yic yen ayeku lueel akölaköl. ⁹ Yok aaye ciëñ ciët yo cïi ŋic ku yok aa ŋic apei, ayekë lueel lön thou yok, ku tiëŋkë, yok aa ŋot yo pīr. Aa yo baŋ apei ku aacie yo ye yëet wei, ¹⁰ Yok aa rēer ke yo mit puöth akölaköl agut aköl guum yok thīn. Na cək alön ŋöñŋ yok ke yok aa kəc juëc looi bīk jak, na cək alön cīn yok kəŋ, ke yok aa ŋot yo la kəriëc ëbën.

¹¹ Mäthkien gen Korinth! Wek aa cuk lēk alanden yo lääu puöth. ¹² Nhiërda tēnē we akēc yit, aa wek aaci nhiërdun tēnē yo yit. ¹³ Cīt ëmën lēüu yok puöth tēnē we, wek ayöök ciët we ye miëthkië, bək puöth lääu aya.

Duk mēt kek kəc kuc Nhialic

¹⁴ Duökkë röt mat kek kəc kēc wēt Jethu gam. Yeñö kəc la cök Nhialic nhom kek kəc cïi la cök mat? Yeñö ruel ku muöth cəl aaye tök? ¹⁵ Le mänh tö kam Raan cī ləc ku dəc kek jəŋrac? Yeñö rəm kəc Krithiaan kek kəc cie Krithiaan? ¹⁶ Yeñö luaŋ rēer Nhialic thīn cəl aräm kek luaŋ kəc ye ke jak cī kiëet door thīn? Yok aa luaŋ rēer Nhialic thīn. Cīmën cī Nhialic ye lueel ëlä,

“Yen abi paandië looi ke kackië

ku rēer ke keek

yen abi ya Nhialicden

ku wek aabi ya kackië.”

¹⁷ Ku lueel Bëny aya,

“Wek aa dhil jäl kam kəc kęc gam

ku tēkkë we thook tēnē keek.

Duökkë kē la guöp acuəl rin adumuööm ye gəot,

ku wek aaba gam.”

¹⁸ “Yen abi ya wuurdun, ku wek aabi ya wätkië ku nyiërkië,” lueel Bëny Madhəl.

7

¹ Mäthkië, Nhialic aci kakkä thön ëbën. Këya wuunyku yogup wei käreç yeku looi, bï guäpkua ku wëikua yiic ciën ajuëc. Yok aa dhil Nhialic theek ku themku buk pīr ë pīr la cök Nhialic nhom.

Akut kəc cī gam ee Paulo cəl amit puöu

² Lääükë puöth tēnē yo. Acīn raan tōŋ cuk luöi awuöc, acīn raan tōŋ cuk kum thok, ku acīn raan tōŋ cī yok kēde nyaai dhël ruëeny. ³ Tē jīem yen kēlä ka cie wek nyiëeny, rin aca lueel wäthëer lön nhiërda tēnē we aacie yit yopuöth. Alëuku buk pīr ku thouku kek we. ⁴ Aya yök alëu ba jam tēnē we kecīn kē muöony, yen anhiam ë we, wek aa yen dëet puöu apei, cək alön le yen käreç ya yök, ke yen amit puöu apeidit.

⁵ Agut wäär cək yok yëet Mathedonia yok kęc gup kaŋ la ləŋ. Yok aa yo cī röm kek ater juëc ku agöth ke kəc kək, ku riöc yopuöth. ⁶ Ku Nhialic yen kəc cī puöth mum dëet puöth, aci yo bën dëet puöth rin cī yen Tito bën cəl abö tēnē yo. ⁷ Acie bēnde yen cī yo bën cəl amit puöth ë rot, tē cī wek ye dëet puöu thīn aci yo yuum puöth aya. Acī lēk yen lön wïc wek ye apei ba we la neem, ku tē cī wek puöth riëk thīn rin kək cī röt looi tēnē ya, ku lön wïc wek ye apei bək ya kony. Këya, ëmën yen aci puöu miët apeidit.

⁸ Ƴen aciı rot gäk cök alon cı athör wäär ca gät we we cöl arem puöth, Ƴen aa Ƴa cı rot gök tueŋ, rin cı athördië we reem puöth, rin anjeç rëm ë puöu rin athör ca göt aci guo bën jäl wepuöth. ⁹ Ku ëmën Ƴen amit puöu, ku acie rin cı Ƴen we cöl arem puöth, ee rin cı arem ë puöu we cöl adhuk wepuöth ciëen. Arem ë puöu aci rot looi ke cıt kē wic Nhialic. Ku këya, acın kërëec cuk looi tēnē we. ¹⁰ Rin arem puöu ye Nhialic bëi tēnē we, ee we cöl adhuk wepuöth ciëen bī we luök, ku acın agääk rot ë tēen. Ku na ye we reem puöth rin wic wek ye bäk ke ya looi käk pinynhom, ke arem puöu kēnē ë we cöl aloi adumuööm ku mēr wëikun. ¹¹ Tiëŋkē kēnē wic Nhialic arem ë piändun yic. Wek aci puöth tir. Acäk wic bäk kəŋ cök piny. Wek aaci puöth riääk rin kërëec cı kuöc looi. Wek aaci ya riöc ë Nhialic ku yakē wic apeı ba la tēnē we. Ku dhielkē looi bäk raan cı kəriëec ëbën looi tēm awuöc. Acäk nyuöth lon kēnē cäk looi kəriëec ëbën yic ë ye tēde.

¹² Këya, na cök a wäär cı Ƴen ke athör kēnē göt, ka cie rin raan wäär cä awuöc looi ku acie rin akut cı luöi këräc, ee rin bäk tē ye wek diir thın ë Ƴen nyuöth Nhialic nom.

¹³ Kēnē, yen acöl Ƴo adeet Ƴopuöth.

Ku dēt aya, deet ë piända, Ƴok aaci puöth bën miet apeı wäär piŋ Ƴok tē cı Tito puöu mit thın, ku tē cı wek ëbën ye bën dhuök puöu piny thın. ¹⁴ Wek aa we ca leec tēnē ye, ku wek aa kēc Ƴen cöl ayär guöp. Wek aa yeku lëk yith akölaköl, ku Ƴen amit puöu rin lec wäär Ƴen we leec aci ya yic. ¹⁵ Këya, nhiërden nhiëer yen we, ee rot juak apeı tē tek yen we tē ye wek ye theek thın ku piëŋkē wëtde, ku tē cı wek ye luör thın abi we aa lath. ¹⁶ Ƴen amit puöu rin nõöth Ƴen we.

8

Ajuër rin akut kəc cı gam Judia

¹ Miëthakäi, awıcku bäk tē cı Nhialic dhëënde nyuöth thın tēnē akuut kəc cı gam Mathedonia ŋic. ² Cök alon cı käreräc apeı ke yök, ku wën cök kek aa kəc nõŋ aya, aake ye puöth miet apeı tē miöc kek. ³ Alëu ba lëk we ayic lon kek aake ye miöc bik kākken lik mukkē aa dhuöl wei. Ku ayekē looi piänden ë röt. ⁴ Ku keek aake ye Ƴo lac thiëc lon anhiarkē aya bik la käk yekē ke gam tēnē kəc ë Nhialic Judia. ⁵ Aaci röt kəŋ gäm Bëny Jethu tueŋ, ku jöl Nhialic ke cöl aa gëm röt Ƴo tēcıt tē wic ye. Ee cuk ye tak lon bī kek käk cıt kākka gam. ⁶ Këya, ku jölku Tito raan wäär jök ë luöi kēnē thiëc bī la tueŋ kek ye, ku kony we bäk luoidun path kēnē thääp. ⁷ Wek aa la gamdıt. Anjeckē apath yen tē ye wek ye lëk kəc thın. Wek aa la ŋiëcdıt cı wek röt gam puöu ëbën, ku nhiarkē Ƴo. Wek aa kəriëec ëbën ŋieç looi apath. Ku këya, wek aa wıcku bäk miöcdun muk thın.

⁸ Acä ye lueel lon dhil wek ye looi, ku awiëc ba nyooth tē nhiëer kəc kək ye thın bik kony. Këya, awiëc ba ŋic tē ye nhiërdun yic thın. ⁹ Wek aa ŋic dhëëŋ Bányda Jethu Krıtho cök alon yen ajak, ka cı bën a raan nõŋ ë rienkun, ku bī ŋääŋde ya kē yök wek jieç.

¹⁰ Wëtidië, apath bäk kēwäär cäk jöck runwäär thääp. Aa wek kəc tueŋ cı luöi kēnē jöck, ku acie jök ë rot ë tō wepuöth bäk luui këya. ¹¹ Ëmën, thääpkē luöi wäär cäk jöck. Luöikē kē nhiarkē wepuöth cıt tēwäär cäk guiër ye käk muökkē ke ëmën. ¹² Na wic ba miöc, ke Nhialic agam kēdun ba gam kēdun tō thın yic wic ba gam, ku acie kē liu thın.

¹³ Acä ye lueel lon ye we jöt yiëth kathiëk rin bī kəc kək kəpuöl muk. ¹⁴ Kē lueel ë lon na lak kəjuëc ëmën, ke we kony kəc cın kəŋ rin na lek kəjuëc aköldä, ke ke kony we aya. Kälä, ke wek aabi röt kony wedhie ëbën. ¹⁵ Cımën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä rin miëth cı Nhialic gäm kəc Itharel wäär ror liëet, “Raan cı kəjuëc kuany acın käk cı ben döŋ piny, ku raan cı kāklik kuany aci ben la käk wic.”

Tito ku kəc kək aaci tuöc Korinth

¹⁶ Ƴen aleç Nhialic rin cı yen Tito cöl anhiar we bī we kony, nhiër thöŋ ke nhiër nhiëer Ƴen we. ¹⁷ Rin Ƴok aaci Tito thiëc bī la tēnē we, go gam. Ku ë wic bī cak la aya ë rot. ¹⁸ Ku Ƴok aa toc wämääth cı gam kek ye, raan theek akuut kəc cı gam ëbën, rin ë yen Wët Puöth Yam lëk kəc. ¹⁹ Ku yeen aya ë raan cı akuut kəc cı gam kuany bī cath kek Ƴo tē Ƴëth

ʏok kuʔonydan yeku looi bi Bëny nhom guöp leec, ku nyoothku tē nhiërku luoi buk aa kony. ²⁰ Acuk wïc bi la kəc jiëem ʏogup tē ye ʏok kək ci juaarkä njec luoi thin. ²¹ Awicku bi ya kē la cök yen yeku looi, ku acie Bëny nhom ē rot ee raan nhom ēbën.

²² Këya, ʏok aa toc wämääth dēt ke ke, wämääth cuk them arak juēc dhöl juēc ku acuk ʏök ke ye raan nhiar kuʔony. Ku cit ëmën njic yen we apei, anhiëer bi we kony aya apei. ²³ Tito ē raan ye ʏok rəm ku alui kek ʏen bi we kony, ku miëthakäi cath ke ye, aa kəc tō nyin akuut kök, ku aa læc Raan ci læc ku dəc. ²⁴ Nyuöthkē ke nhiërdun rin bi akuut kəc ci gam tinj ku njickē, kē ye ʏok nhiam ē we.

9

Guiër kuʔony tënë kəc ci gam Judia

¹ Acä wïc ba gēt tënë we rin kuʔony bäk looi tënë kəc ci gam Judia. ² Rin anjiec atō wepuöth bäk kony, ku wek aaca læc tënë kəc Mathedonia. “Aca lëk ke, Miëthakäi ci gam pan Akaya ē wickē bik kuʔony guo jöök runwäär.” Ku luoidun nhiëer wek ye bäk kony, aci kəc juēc apei kamken wël puöth thin bik kony aya. ³ Ëmën ʏen atoc miëthakäi ci gamkä rin bi læcdan ye ʏok we leec ci ye lueth. Ku cit lön ci ʏen ye lueel, wek aabi ʏök ke we ci kuʔonydun guiir. ⁴ Rin na le kəc Mathedonia la kek ʏen Korinth, ku yökkē we ke we kəc röt guiir, ke ʏok aabi gup yär apei tē ʏök kek kē ye ʏok we leec ke kəc rot looi, ku päl yär ē guöpdun njic ʏok we apei. ⁵ Këya, aca tak lön puöth yen ba wämäthakua cöl aala tënë we ʏanhom tueñ, bik wëü cäk lueel kañ kuööt yiic. Na jäl la ke ʏök keek ke cäk mat yiic, ku abi rot nyooth lön ē wiëckē bäk looi piäthkun ke ci lëk we.

⁶ Anjickē apei lön raan pur domdüt ē rap juēc tem, ku raan pur domkoor acin rap juēc ye tem. ⁷ Njek adhil këden bi gam ci guiir yepuöu ëbën gam, ke ci nhom thiek tädē ke mëc ye, rin Nhialic anhiar raan këde gam puöu ëbën. ⁸ Ku alëu Nhialic bi gam käjuēc apei, ku yin abi la käjuēc path ye yin kəc kony akölaköl.

⁹ Cimën ye athör thëer wël Nhialic ye lueel ëlä, “Acī kəc njöñ kony puöu ëbën, ku yeen abi rëer ke la cök akölriëc.”

¹⁰ Ku Nhialic ē köth cöl alok bik ya miëth ye cam abi kakkun juak yiic, ku abi we cöl aala cök apei, bäk käjuēc ya gam tënë kəc wïc kuʔony. ¹¹ Abi Nhialic looi bäk jak apei këriëc ëbën bäk aa abiökruel akölaköl. Ku kəc juēc aabi Nhialic leec tē le ʏok kuʔonydun cäk wïc puöu ëbën gam ke. ¹² Tē luui wek këlä, ka cie kək wïc kəc ci gam kek yakē ke lëu ē röt, wek aa kəc juēc cöl alec Nhialic. ¹³ Ku rin luoidun puöth ci wek röt nyuöth, kəc juēc aabi Nhialic leec rin looi wek kä wïc Wët Puöth Yam Raan ci læc ku dəc wäär cäk gam, ku ramkē ke ke ku raan ëbën. ¹⁴ Ku röökken yiic ē rienkun aabi kepuöth wël rin dhëëndit ci Nhialic gam we. ¹⁵ Lecku Nhialic rin miöcdiit cin kē thöñ kek ci gam ʏo.

10

Paulo ē luöide kony lön puöth yen

¹ Wek aläj ē puöu ëbën ʏen Paulo rin lier puöu Raan ci læc ku dəc, cök alön ye kəc kök kamkun ye lueel lön ye ʏen riöc tē rëm ʏen ke we, ku ya wël tuc lueel tē mec ʏen. ² Wek aläj na la bën tënë we ke ʏen aci bi ben jam wël tuc apei tënë kəc kök kamkun, cit tē ya täk ye lön dhil yen ya tēde, rin ye kəc kök ye lueel lön piir ʏok pir pinynhom tën. ³ Ee yic ʏok aa kəc pir pinynhom tën, ku ʏok aacie thör cit tē ye kəc ē pinynhom thör thin. ⁴ Riel ye ʏok thör acie riëldan pinynhom, ee riëldit ye Nhialic yiëk ʏo yen aye ʏok kək bääny Nhialic gël nhom göök. ʏok aa luethken yekē ke lueel rac ëbën. ⁵ ʏok aa tëktëk kanhiaam ci wët Nhialic thany piny rac. Ku dömku kuat tëktëk këne cimën raan ater dhie ye döm tön yic, ku loiku bi Raan ci læc ku dəc theek. ⁶ Ku tē tinj ʏok ye ka athëëkdun cin yic diu, ke ʏok aabi kuat raan yeku ʏök ke dhäl wët Nhialic ē yic tëm awuöc.

⁷ Wek aa käñ tinj köth ayeer. Na le raan ye gam alanden lön ē yen raan ē Raan ci læc ku dəc, ke cöl atak kē looi yic apath, rin ʏok aa kəc Raan ci læc ku dəc aya cimënde. ⁸ ʏen aci

guöp ye yär tē cök ʒen jiem kanhiaam riel cī Bēny gām ʒo. Riel cī gām ʒo ee riel bī ʒok gam cök piny ku cīi we rac. ⁹ Awiēc bāk cīi tak lön wic ʒen ye ba we riääc athör ya gät we. ¹⁰ Aye raan dēt lueel, “Athör Paulo aaye gät ke thiek yiic, ku tē rēer yen ke ʒo ē kök ku wëlke aacie riel!” ¹¹ Adhil raan kēnē deet yic lön acin kē wääc athör ya ke gät tē mec ʒen, kek kē ba looi tē ben ʒen dhuk tēnē we.

¹² Acuk wic buk röt thööh kek kōc röt leec kamken ē röt. Acin kē ɲickē. Keek aa lecden thööh kamken ē röt ke cie lec Nhialic. ¹³ Kēya, ʒok aacii bī nhiam ku jiemku kāk liu luoi cī gām ʒo yic buk looi. Nhiaamda abī nhom pēk luoi cī Nhialic yiēk ʒo yic. Ku ala yic luoida yen loiku kamkun. ¹⁴ ʒok aacii bī nhiam apei cīt tēn bī yen ke rot luoi thīn tēn kēc ʒok bēn tēnē we, rin cī ʒok Wēt Puōth Yam rin Raan cī lōc ku dōc bēi tēnē we. ¹⁵ Ku ʒok aacie nhiam luoi cī kōc kōk looi. Kē yeku ɲöōth ē lön bī gamdun rot juak rin bī luoida ē kamkun rot juak apei ku thiēi piny. ¹⁶ Ku buk lēu buk Wēt Puōth Yam la lēk kōc bēi mec ke we, rin acuk wic buk nhiam luoi cī Nhialic gām kōc kōk bīk looi bēi kōk yiic.

¹⁷ Ku cīt lön ye wël cī gät athör theer wël Nhialic yic ye lueel ēlä, “Raan wic ye bī nhiam adhil nhiam rin Bēny.” ¹⁸ Rin raan rot leec ē rot acie yen ye gam, ee raan ye Bēny leec.

11

Paulo ku kōc röt cōl aaye atuuc

¹ Awiēc bāk kē ca wuöc guum, tē cī ʒen kəɲ duēr kuc. Wek aa läɲ bāk looi kēya. ² ʒen aye tiel dām tē tiɲ ʒen kōc kōk ke wickē bīk we muör, ku ē yen lön ē Nhialic aya. Wek aa cīt nyen bīm ca lōc muony tōk bī thiaak, yen Raan cī lōc ku dōc. ³ Wek aa ɲic anyikōl wäär duööh kēpiiny Eba ē pel nyinde. ʒen ariōc lön bī wek ciēt kēnē. Wek aabi duööh ku pälkē nhiērdun nhiēer wek Raan cī lōc ku dōc. ⁴ Ayakē guo nhiaar ku gamkē tē bī raan dēt bī we bēn lēk Jethu dēt cie yen Jethu cuk lēk we. Ku wek aa puōth miēt ku tāaukē wenhiim piny ku gamkē wēi ku wēt, kāk cie Wēi ku Wēt Puōth Yam wäär cuk lēk we.

⁵ Aya tak lön kōckä yakē ke tiɲ ciēt kek aa tuucdit, aacii dit tēnē ʒa acin, ku acä ye tak lön aa tuuckun kā aa loi luoi path wēr kek ʒa. ⁶ Tēdē, ʒen akēc piōc ba ɲiec ajam apath kōc nhiim, ku ʒen aɲic kəɲ. Kēnē aca nyuōth we kajuēc yiic ē dhöl juēc yiic.

⁷ Wek aa kēc kəɲ thiēec bāk ʒa riop wäär lēk ʒen we Wēt Puōth Yam ē Nhialic. ʒen aci rot dhuök piny ku luōi ē path rin bī wek aa kōcdit. Ye kērac yen ca looi? ⁸ Tēwäär luui ʒen ē kamkun, ʒen a ʒa ye kōc akuut kōc kōk cī gam riop. Aake ya rum bī ʒen we bēn kony. ⁹ Ku wäär rēer ʒen kek we, acin raan ca rāam nhom bī ʒa kony. Miēthakāi cī gam wäär bö Mathedonia aaci kēriēec ēbēn wiēc ke bēi tēnē ʒa. Acin kē ca kəɲ thiēec tēnē we, ku ʒen acii rot bī kəɲ der weyiēth acin. ¹⁰ Ku cīt emēn rēer yiny Raan cī lōc ku dōc kek ʒa, acin raan pan Akaya bā pēn ba cīi jam kanhiaam kēlä. ¹¹ Tē lueel ʒen ye lön ʒen acii rot bī kəɲ der weyiēth, ke ye rin cīi ʒen we nhiaar? Aɲic Nhialic lön nhiēer ʒen we!

¹² ʒen abī la tueɲ ke ʒa loi kē luoi emēn, rin bī kōckä ciēn kē ye kek nhiam, lön ye kek luui cimēnda aya. ¹³ Kōckä aacie atuuc acin. Aa kōc wēɲ luoiden yic, ku loikē röt ciēt ke ya atuuc Raan cī lōc ku dōc. ¹⁴ Acin kē gēi kōc thīn! Na cök a Bēny jakrec ka loi rot bī ciēt atuny nhial ē ʒer bēi. ¹⁵ Kēya, acin kēril tō thīn tē ye atuöccke röt cōl aaye atuuc luoi la cök. Ku keek aabi awuöc thōɲ kek kākken loikē ke ʒok aköldä.

Tē cī Paulo guum thīn ke ye atuuc

¹⁶ Aca lueel wäär ku aben ber yic, acä wic bī la raan ye tak lön cīn yen kē ɲiec. Ku na yakē tak lön cīn ʒen nhom, ke we päl ʒa ba nhiam kākkiēn ya lēk we. ¹⁷ Tē ye ʒen rot leec kēlä, ke ʒen ajam cimēn raan cīi kəɲ ɲic. Ku acie tē wic Bēny ye thīn. ¹⁸ Ku emēn ye kōc kōk jam ē nhiam cīt tē ye kōc pinynhom jiem thīn, aba looi kēlä aya. ¹⁹ Wek aa ɲic kəɲ apei ku aɲot nhiarkē bāk wël kōc kuc kəɲ buōth yiic. ²⁰ Wek aa wël raan we loony gam, raan kākkan cam, raan rot cōl aril ē we, raan nhiam rot tāau tueɲ raan na cök we ɲuōt nyin, ka ɲot cīn kē mankē thīn. ²¹ ʒen aci guöp yär ba gam lön ʒen akēc kākka looi.

Kë ye raan dët wïc bī yenhom læc ye, ke yen Alec Ƨanhom ye aya. Yen ajam emën ciët Ƨa kuc kãŋ. ²² Na yekë kuat Ibru, ke yen ë Ibru. Na yekë kɔc Itharel, ke yen ë raan Itharel. Ku na yekë dhiënh Abaram, ke yen ë raan Abaram aya. ²³ Ye kë kɔc lui rin Raan cī læc ku dɔc? Yen ajam jam raan cī muɔl, ku yen ë raan ë luoi ŋuëñ tënë ke! Yen aci luui luoidit apeï tënë ke. Ku yen aci mac arak juëc tënë ke. Ku yen aci that thändit apeï tënë ke, ku duër thou arak juëc. ²⁴ Yen aci that waat thiärdiäk ku dhoŋuan arak dhiëc kɔc Judeo. ²⁵ Ku kɔc Roma aaci Ƨa that arak diäk atuel. Ku biöök Ƨa aleel arak tök. Ku riäi ëcī riääk wiir arak diäk ke Ƨa wëer thīn. Ku arak tök, yen aca aköl ku wëer thöl wiir. ²⁶ Ku akööl kök cãthdië yic, yen aci rãm kek kãkjuëc kɔc nök. Ku duër mou wër yiic, ku duër cuër Ƨa rum. Ku duër kɔckiën Judeo Ƨa nök. Ku duër kɔc cie kackië Ƨa nök. Ku yök kãk kɔc nök gæeth ku bëi yiic ku Adëkdiët yic. Ku tënë kɔc röt looi ke cit kɔc cī gam. ²⁷ Yen ë Ƨa ye luui apeï ba guöp thiai ku cã ye nin aköldët, yen Ƨa ye cɔk nök ku rou. Ku yen ë lac rëer ke cīn miëth ku tē niin yen thīn. Ku yen Ƨa ye rëer Ƨa nëk wiir rin cīn yen alëth juëc Ƨa kony ë wiir. ²⁸ Ku kãjuëc kök acã luel, yen ë rëer Ƨa tēk akölaköl rin akuut kɔc cī gam ëbën. ²⁹ Tē niɔp raan gam yic, ke yen ë rot yök Ƨa niɔp aya. Ku tē cɔl raan raan dët aloi adumuööm, ke yen ë rëer Ƨa rem puöu apeï.

³⁰ Na le kë cɔl yen ajam ë nhiaam, ka kãk ye nyooth lɔn yen acī ril. ³¹ Anjic Nhialic, Wun Bëny Jethu lɔn cī yen lueth yen lueel. Bī rienke aleec athëer. ³² Wäär tō yen Damathkuth, bëny rëer ë Bënyŋaknhom Aretath cök ë cã apuruuk ë geu tiit tööu kal thok bik Ƨa dɔm. ³³ Ku yen aci bën tääu alom yic, ku luëñ Ƨen tēyör pãny kōu ku kual rot.

12

Paulo acie nhiam kãk cī nyuöth ye

¹ Yen abī dhiel la tueŋ Ƨa jam ë nhiaam cɔk alɔn cīn yen këpuöth ye yök thīn. Ku emën yen abī jam kãk ca tiŋ cī nyuöth ë Bëny. ² Anjic ruöñn thiäär ku ŋuan cī bar, raan cī gam ëcī jot ku Ƨëth tēmec apeï pan Nhialic. Acã ŋic ayic lɔn ë yen guäpde ku lɔn ye kek wëike kek cī la nhial, ee Nhialic yen anjic ye. ³⁻⁴ Cīmën awën cī yen ye lueel, anjic yen raan kënë aci jat pan Nhialic. Ku aber yic, acã ŋic lɔn ë yen guöp ëbën, tädë ke ya aban guöp yen cī Ƨãth pan Nhialic, ee Nhialic yen anjic ye. Ku tēñ aci kãk cī raan lëu bī ke kuany yiic yethok piŋ, kãk cī pëen bī ke cī luel. ⁵ Alëu ba jam ë nhiaam rin raan cit kënë, ku yen acī nhiam ë rienkië, rin na luöi këya, ke pial yic dië. ⁶ Na wiëc ba nhiam këlã, ka cie lɔn kuc yen kãŋ rin ë yic yen aba lueel. Ku yen acī bī nhiam rin acã wïc bī la raan ye tak lɔn ŋic yen këriëc ëbën, ke cie kë cãk tiŋ ke luöi tädë ke lueel.

⁷ Yen aci nyuöth kãjuëc, këya yen aci yen këril Ƨa tuöm cit kou bën yök. Acit lɔn cī atuny Bëny jakrëc bën bã bën that ku gël yen ba cī nhiam. ⁸ Yen aci Bëny löŋ arak diäk bī kë ban yen nyaai. ⁹ Ku aci bën bëer, “Ee dhëñdië yen awiëc, rin riëldië aye jal gam apeï tē ŋic raan ye lɔn cī yen ril.” Këya yen amit puöu ba nhiam wët cī yen ril rin bī yen riel Raan cī læc ku dɔc Ƨa tiit lööny Ƨaguöp. ¹⁰ Yen ë puöu miet tē cī yen ril, ku tē lëët yen, ku tē le yen kërëc cã yök, ku tē guum yen, ku yök kãril kök rin Raan cī læc ku dɔc. Rin tē niɔp yen ke yen ë riëldië.

Paulo ë diëer kɔc cī gam gen Korinth

¹¹ Yen ë Ƨa cit raan cīn kë ŋic wäär ë yen Ƨanhom læc. Ku aa wek cã cɔl alui cīmën raan cīn kë ŋic. Ku ŋuöt aa wek aa cã læc ke. Cɔk alɔn ye yen raan cie kuëc nhom, ke yen acī tō ciëñ tënë atuuckun yakë yök ciët kek ŋic kãŋ. ¹² Kãk raan nyuöth lɔn ë yen atuuc cīmën kãk kɔc göi, ku kãk riel Nhialic nyuöth, aaci röt looi ë kamkun amäãth-amäãth. ¹³ Yenö ca looi rin akuut kök kɔc cī gam këc looi ë rienkun, cie kë këc yen kuöny wïc tënë we? Pãlkë awuöc ca looi piny tënë Ƨa.

¹⁴ Kënë yen abī nēmdië yic a diäk tënë we ku acīn kë ba wïc bī wek Ƨa kony. Aa we nhīim wek aa wiëc ke, aacie wëëukun. Aacie mith kek dhil kɔc ke dhiëth ke muöc, aa kɔc ke

dhiëth kek aadhil mïth muɔɔc. ¹⁵ ʎen abï puðu miet ba we gäm kãŋ ëbën ayï piërdië. Na nhiaar we apeidit këlä, ke nhiërdun tënë ʎa bï kuur?

¹⁶ Abäk gam lön këc ʎen rot tääu weyiëth. Ku abï raan dët lueel lön cï ʎen wët puök kôu piny ku dæp we ë lueth. ¹⁷ ʎe kädë, le raan ca tuɔc we, le raan cï we la ruëeny ë rienkië?

¹⁸ ʎen acï Tito löŋ bï la, ku cal wämääth dët cï gam ala kek ye. Cï Tito we ruëeny. Cïi Tito ku ʎen kë tō ʎopuðth ye looi ë dhël tönj thönj?

¹⁹ Tëdë ayakë tak tëthæer wäär lön wïc ʎok ye ku buk röt kony wenhïim. Acie tède! ʎok aa jam cït tē wïc Raan cï lɔc ku dɔc ye buk jïem thïn ke ʎo dæi Nhialic. Ku käk yeku ke looi ëbën mëthkuan nhiarku ke, aaye looi rin bï we kony. ²⁰ ʎen ariɔc puðu ciët ba ʎök ke tē ye wek ke luui thïn cïi ʎen bï yuum puðu tē le ʎen bën, ku tē ye ʎen ke luui thïn acïi we bï yuum puðth aya. ʎen ë diëer ciët ye agöth, ku tuɔc ë puðu, ku nhiër ë rot ku tiel ku lëët ku luɔm ku nhiaam ku aliäap kek ba ʎök. ²¹ ʎen ë puðu riðɔc ciët Nhialic ya luðði bā cɔl ayär guðp tē ben ʎen we la neem. Ku ʎen abï puðu löny rin kɔc juëc aa ɲot ke këc adumuðmken thæer puðl, käk bal cïi path.

13

Lëk ciëen

¹ Kënë, ʎen abï nëmdië yic ya diäk tënë we, “Ku kuat awuɔc ye lueel raan guðp adhil a kën cï kɔc karou, tède ke ye kɔc juëc kaŋ tiŋ.” Cït tē ye wël cï göt athör thæer wël Nhialic ye lueel thïn. ² Wäär le ʎen we neem kën ye nëm yic rou, ʎen acï kɔc kërec looi ku kuat raan dët lëk bïk cïi ben la tuenj ke loi käkka. Ku wek aa ben lëk ëmën mec ʎen ke we. Tē ben ʎen la ka cïn raan kërec looi ba puðl ke cā tēm awuɔc. ³ Abï këne dhiel nyooth tënë we lön ʎen ë jam rin Raan cï lɔc ku dɔc. Tē cök ʎen we ka cïi bï niɔp, abï riel apei. ⁴ Ee yic, ee cïn riel wäär piëët ye tim cï riïu kôu, ku ëmën apïr riel Nhialic yic. ʎok aa cïn riel ë röt cimën wäär cïn Raan cï lɔc ku dɔc riel. Ku ëmën cï ʎok ya tök kek Raan cï lɔc ku dɔc, ʎok aabï la riel Nhialic tē luui ʎok kek we.

⁵ Wiëckë bäk ʎen them, dhielkë röt them ë röt ku abäk ʎök lön Raan cï lɔc ku dɔc arëër kek we. Na cie këya, ke wek aacï mää. ⁶ Ku abäk ʎök aya lön acie kërac ʎen cuk looi wäär bïi ʎok Wët Puðth Yam tënë we. ⁷ ʎok aa röök rin cïn ʎen kërec bäk looi, ku acie lön wïc ʎok ye buk röt nyuɔth ke ʎo ye atuuc path, ʎok aa röök bï ya këpath ʎen yakë looi cɔk alon ye ʎo tiŋ ke ʎo cï kuɔc luui. ⁸ ʎok aa këc Nhialic yiëk riel bï ʎok wët ë yic rac, ʎok aacï yiëk riel bï ʎok yic ʎäth tuenj. ⁹ Cɔk alon këc ʎok, ke ʎok aa puðth miet tē ril wek, ku ʎok aa röök lön bï wek röt ben cök. ¹⁰ Këya, ʎen agët athör këne ke ʎa mec tënë we, rin na la ʎet ke ʎa cïi ben jam wël rec tënë we ë riel cï Bëny gäm ʎa, riel bï ʎen we cɔl aala cök gamdun yic, acie riel rec ʎen we.

Muðth ciëen

¹¹ Ku ëmën miëthakäi, miëtkë puðth. Yiëkkë wenhïim luwi la cök, piëŋkë wëlkië, yakë röt piëŋ wël ku rëërkë ke döör ë kamkun. Ku Nhialic ë nhiër ku döör gam abï rëër ke we.

¹² Miäthkë röt ë kamkun muðth kɔc cï gam. Kɔc Nhialic ëbën rëër ë tën aa we muððth.

¹³ Bï dhëenj Bányda Jethu Krïtho ku nhiër Nhialic ku Wëike rëër ke we ëbën.

Athör cī Paulo gät kɔc pan Galatia

Wēt nom

Tëwën cī ke wēt puoθh yam ye kɔc jam wēt Jethu jɔk bi piöc, aci kɔc cie kɔc Itharel bën nhiaar. Ku wēt yen cī bën bën nhial ë lɔn nadë ke lõj Mothith yen bi dhiel theek rin bi raan jal a Krithian. Ku ë yen kë cī Paulo bën a jam wēt cī yen ë yic, rin wēt tõj ë yic, ee pīr la yic gam Jethu, yen bi kɔc rëer thīn ëbën ke Nhialic. Ku kam kɔc cī gam pan Galatia, pan mæc kɔc Roma Athia cök ciëen, kɔc kök ke cī bën thīn aaci Paulo bën aa jöony. Ku yekë lueel lɔn dhil raan Lõj Mothith theek bi jal a raan path ke Nhialic.

Paulo aca athör kënë göt bi gam la cök dhuök ciëen bi kɔc cī wel nhūim cī piöc ë lueth cɔl aloi yic. Aci kaŋ nyuöth ke lɔn le yen yic, bi ya cɔl atuny Jethu Kritho. Aci dët yic ke lɔn wēt ye yen cɔl atuuc abö tënë Nhialic, acie riel ë raan, ku luonde tënë kɔc cie kɔc Itharel ë röt. Tëën, yen aci yen wëtde dæt yic, lɔn ee gam ë rot yen ë kɔc cɔl aala cök tënë Nhialic. Aci nyuöth wëlke cök ciëen, lɔn ciεŋ path kɔc cī gam ë cāth bi kɔc cath athæer kek nhiër, ku gam bën bei tënë Raan cī lɔc ku dɔc.

Käk tö thīn

Muöth tueŋ 1:1-10

Riel Paulo ye yen ke atuuc 1:11-2:21

Athör dhëŋ ë Nhialic 3:1-4:31

Lääu nom ku luoi kɔc cī gam 5:1-6:10

Thök ë wël 6:11-18

¹ Yen Paulo, wäär kueny Jethu kek Nhialic ba ya atuny Jethu wäär cī Wun Nhialic jöt bei raŋ yic. Acie raan ë path yen kuany ɣa ba ya atuny Jethu. ² Yen ɣok miëthakäi cī gam rëer kek ɣa ë tën, ɣok aa gët we athör kënë buk wek akuut kɔc cī gam pan Galatia muöth ëbën.

³ Bi Nhialic Wäda kek Bányda Jethu Kritho we gam döör ku athiεiden.

⁴ Rin bi yen ɣo luöny bei læŋ kënë yic, Raan cī lɔc ku dɔc aci thou rin adumuömkua rin theek yen Wäda Nhialic. ⁵ Bi Nhialic aleec akölrïëc ëbën. Yenakan.

Wēt Puoθh Yam

⁶ Kë cäk looi acä göi apsidit. Kam thiin yen cī wek guo jal raan wäär cɔl we aa ril cök, Bányda Jethu. Ku yakë gam piöc dët yakë cɔl aye Wēt Puoθh Yam wël athör kök.* ⁷ Ku yeen acie Wēt Puoθh Yam acin. Ku wēt lueel ɣen ye këlä, ë rin ala kɔc kök wic ye bik kɔc la liäp nhūim, ku wickë bik athör wël Jethu waar yiic. ⁸ Na cök atuny Nhialic, nadë ke ye ɣo, ɣok piöc kë cī thõj kek athör wël Jethu wäär cuk piöc tënë we, ke diët Nhialic näk raan kë cit kënë looi ku cuet mæc. ⁹ Acuk kaŋ lueel, ku abuk ben ber yic ëmën, na le raan piöc we wël cī thõj kek wël cäk gam thæer, ke diët Nhialic cɔl anak raan kënë ku cuet mæc.

¹⁰ Ye ciët alæc ë raan yen wiëc ëmën? Acie ye, kë wiëc alæc Nhialic. Ye lɔn bi ɣa piŋ raan ëbën? Na ɣa ŋoot ke ya them ba looi këya, ŋuöt ɣen acie alony ë Jethu.

Paulo aci Nhialic cɔl

¹¹ Calkë alëk we miëthakäi cī gam, wēt Jethu ya piöc tënë we acie wēt raan ë path. ¹² Acä yök tënë raan ë path, ku acie raan ë path yen piöc ɣen ë wëlkä. Ee Jethu nom yen aa nyuth ke ɣa.

¹³ Aci lëk we yen tē ciëŋ ɣen thīn wäär rëer ɣen kam kɔc Itharel ë lõjden yic, ku tē ye ɣen kɔc cī wēt Jethu gam näk thīn. Ku aca them ba akut kɔc cī gam rac. ¹⁴ Acin raan wär ɣa thëk lõj Mothith, lõj kɔc Itharel, ee kɔc riëc kek ɣa yiic ëbën. Lõj wärkuan dit athëek apei dit.

* 1:6 Rin diik Raan cī lɔc ku dɔc. 1:13 Luoi 8:3; 22:4-5; 26:9-11 1:14 Luoi 22:3

¹⁵ Nhialic ë dhëënde yic, yen ago yen guo kuany ke ya këc cak dhiëëth, ku cööl yen ba ya aluonyde, ¹⁶ bi Wënde col anyuth rot ya, ku ba wëtde la piöcc tënë kóc cie kóc Itharel. Acin raan ci yen la tënë ye bi ya la wëët, ¹⁷ nadë ke ya ci la Jeruthalem ba atuuc wäär kek køj la wët Nhialic yic tënë ya, la tiñ bik yen la lëk kë luöi. Yen aci la Arebia nyin yic, ku dhuök Damathkuth. ¹⁸ Yen aci run kadiäk bën la thöl, ku jal dhuk Jeruthalem ba wël la deet tënë Piter. Ku la rëer kek Piter təcit tën nin kathiäär ku nuan. ¹⁹ Acin atuuc kök juëc ca bën yök, ee Jemith mënh ë Bányda Jethu ë rot yen aca bën yök.

²⁰ Kë gät we ë yic. Anjic Nhialic acie lueth yen luëel.

²¹ Nawën ke yen aci bën la bëëi kök yiic pan Thiria ku pan Cilicia. ²² Ye ninkä kóc akut kóc ci gam pan Judia aake kuc ya. ²³ Kënë njickë ë kënë ye kóc kök lueel ëlä, “Mony wäär yo nöc yok kóc ci gam, yen apiöcc wët wäär wic bi rac ëmën.” ²⁴ Ku yen aaci kek Nhialic bën leec rin ci yen ya wel puöu ba ya raande.

2

Paulo ku atuuc kök

¹ Na la ruöön thiäär ku nuan thök ke ya ben la Jeruthalem yok Barnaba, ku luath Tito kek ya. ² Yen a ya la Jeruthalem rin ci Nhialic ye nyuöth ya ba dhiel la. Na la röm ë rot kek kóc wat akut ë kóc ci gam nom Jeruthalem, ke jal lëk ke yen Wët Puöth Yam Jethu ya piöcc tënë kóc cie kóc Itharel. Rin acä wic bi kë ca looi theer ku kë luöi ya aköl ciën këpuöth yök thin. ³ Raandiën wën cath kek ya col Tito, tëwën cok yen a raan pan Girik acin raan cie mac thin bi col anjot, ⁴ cok a wäär wic kóc kök ye bik looi këya. Kóc kök aake ye röt looi bik aa kóc ci gam, ku keek aake ye röt kuël akut yic ke ye luum, aa wickë bik njic ye nom lääu nö yen rëer kek yok, kóc ci mat kek Jethu. E wickë bi ya löj Mothith yen yeku theek. ⁵ Ku rin wic yok ye buk Wët Puöth Yam njiec muk tënë we bäk yic njic, wëtde akëcku bën gam.

⁶ Ku kóc wäär kek ye ke col kóc wat akut nom, kënë a luëel rin acin kë ye waar tënë ya, ye kek yija. Nhialic acin raan ye luök wëi, acii kóc ye tek yiic, kóc röt col kek wat akut nom, acin kök yam cik nyuöth ya. ⁷ Acie këya, acik tiñ lön ë Nhialic yen acä gam ë luoi kënë, ba Wët Puöth Yam nyuöth kóc cie kóc Itharel, cimën wäär ci Piter kuany bi Wët Puöth Yam la nyuöth kóc Itharel. ⁸ Ee riel Nhialic yen aci ya looi ba ya atuuc rin kóc cie kóc Itharel, cimën wäär ci Piter looi ke ya atuuc tënë kóc Itharel. ⁹ Jemith, ke Piter ku Joon wäär cit kek kóc wat akut nom, acik bën njic lön ë Nhialic yen aci ya gam luoi kënë. Aaci yo bën döm cin yen ku Barnaba, ku bi nyooth lön yok aa loi tök ke ke. Ku jolku gam lön yen ku Barnaba, yok aabi luui kek kóc cie kóc Itharel, ku keek aabi aluui kek kóc Itharel. ¹⁰ Kë cik bën thiëcc tënë yo ë lön buk kóc njöñ nyin akuötden yic aa kony, ku kënë yen ë kë nhiaar ba looi.

Paulo aci kë looi Piter maan

¹¹ Tëwën rëët Piter Antiök, yen aci bën jai wëtde kóc nhim ëbën rin ci yen awuöc looi awuöc dëei kóc ëbën. ¹² Wäär këc kóc ci Jemith ke tooc guo yëët, Piter aye mith kek wämäthakua ke ye kóc cie kóc Itharel, na la kockä yëët, ke Piter tem yethok bi cii ben mith ke ke, rin ci yen guöp riöcc kóc ye lueel lön kóc cie kóc Itharel aadhil noot. ¹³ Kóc Itharel wäär rëer thin aaci bën met Piter cok agut ci Barnaba aci met thin aya, ee luoi kariöcc kënë yic. ¹⁴ Na wäär la tiñ lön keek aaci cath dhël la cok dhël Wët Puöth Yam yic, guo lëk Piter kóc nhim ëbën, “Yin ë raan Itharel ku yin rëer kek kóc cie kóc Itharel ke yi cit ke, yenjö ye yin kóc cie kóc Itharel lëk bik pir, pir kóc Itharel?”

Kóc Itharel ku kóc cie kóc Itharel aaye gam kony ëbën

¹⁵ Ee yic, yok aci dhiëëth yo ye kóc Itharel, ku yok acie kóc thäi kóc la gup adumuööm, cit tē ye ke caal thin. ¹⁶ Ee këya, anjicku lön ë njöth Jethu, yen ë raan col ala cok Nhialic nom, gam ci raan wët Jethu gam yen ë raan col apir Nhialic nom. Ku acie thëk löj

thæer yen kəc cök piny Nhialic nom. Yook aya, acuk gam yen wët Jethu, ku bi Nhialic yo kony buk la cök yenhom. Ku acie thëk löj thæer yen bi yo kony, rin acin raan la cök Nhialic nom rin ye yen ke löj thæer theek. ¹⁷ Na yeku them buk la cök Nhialic nom rin ci yok mat kek Jethu, ku yeku gup la adumuööm cimën kəc cie kəc Itharel, ye kënë nyuöath lön ye Jethu ye nhiaar bi raan adumuööm looi? Acie yic. ¹⁸ Na wiëc ba löj ca rac ben cök, ka ye nyuöath lön yen ë lööj dhoj köth. ¹⁹ Yen a ya pír aya wäthæer təcit tē wic löj ye thín. Ku wäär ci yen wëër bei ë löj kënë yic, aci rot bën lëu ba pír tēnë Nhialic, ciët ya ci nök kek Jethu tim ci riü köu. ²⁰ Rin acie yen, yen ben wëikië muk. Ee Jethu yen ajal pír yaguöp. Pír pír yen emën, yen apír, pír rin gam ci yen wët Jethu gam, raan nhiaar yen arëk abi wëike gam rienkië. ²¹ Yen acii jei dhëej ë Nhialic. Ku na raan ye la cök Nhialic nom rin löj thæer, ka nyooth lön Raan ci löc ku döc aci thou ë path.

3

Löj, tädë ke ye gam

¹ Kəc cin puöth pan Galatia! Yëja ci we wel puöth? Ku thon Jethu Kritho tim ci riü köu acäk piñ. ² Lëkkë ya tööj kënë, we yök Wëi Nhialic rin ci wek löj thæer theek, aye rin ci wek Wët Puöth Yam gam? ³ Yëjö jöl wek ciën puöth këlä, bäk jök Wëi Nhialic, wiëckë emën bäk thöl nom riöldun ë röt? ⁴ Cin kë ci kuat käril cäk ke yök waar wegup? Ee yic aala kë ci dhiel looi. ⁵ Ye Nhialic kë dit kəc göi looi kamkun, ku gëm we wëike rin theek löj Mothith, ku aye rin ci wek ke Wët Puöth Yam piñ ku gamkë?

⁶ Tiënkë wädit Abaram, aci lueel athör thæer wël Nhialic yic, “Lön ci yen Nhialic gam, ku rin ci yen wët Nhialic gam aci Nhialic bën looi bi la cök yenhom.” ⁷ Alëukë bäk deet yic lön mith Abaram ayic, aa kəc ci wët Nhialic gam cimën wäär ci Abaram ye gam. ⁸ Aci göt athör thæer wël Nhialic yic lön Nhialic abi kəc cie kəc Itharel looi bik la cök yenhom, rin gam ci kek wëtde gam. Ke yen athör thæer aci Wët Puöth Yam nyuöth Abaram ëlä, “Rienku, Nhialic abi raan wut ëbën döc.” ⁹ Abaram aci wët Nhialic gam, go Nhialic döc. Ku yen tädë ëbën, kuat raan ci Nhialic gam aye döc cimën Abaram.

¹⁰ Kəc lui löj thæer, aciëen rac aḡoot panden. Rin aci lueel athör thæer wël Nhialic yic ëlä, “Kuat raan cie kë ci lueel löj yic theek ëbën, atö aciëen rac yic.” ¹¹ Emën aci rot nyuöath lön acin raan bi la cök Nhialic nom rin löj thæer, rin aci athör thæer wël Nhialic lueel ëlä, “Ee raan ci Nhialic gam ë rot yen abi pír la cök yök Nhialic nom.” ¹² Ku löj thæer acin yic gam, təcit tē ci athör thæer wël Nhialic ye lueel thín ëlä, “Raan ye looi kë ci löj lueel ëbën yen abi pír.”

¹³ Rin ci Jethu thou rienkua, aci yok wëër bei thou yic, thon yen ye löj lueel, rin aye athör thæer wël Nhialic lueel, “Raan ci nök ku nök tim nom ë raan ci Nhialic tēm awuöc.” ¹⁴ Aci Jethu looi këya, ku bi döc Nhialic wäär ci lueel ka bi gäm Abaram, bi gäm kəc cie kəc Itharel aya rin Jethu. Ku rin gamda yen abi yo cöl aa yök Wëi Nhialic wäär ci thon yen Nhialic.

Löj ku wët ci thon

¹⁵ Miëthakäi ci gam, ee kën rot looi akölaköl yen aba thöön, tē ci kəc karou nyuc ku gamkë wët tök ku gätkë athör ku thenykë yic, ka cin raan ben kë wën dhoj köu, nadë ke juëk thok dët këc ë mat. ¹⁶ Nhialic aci athönde lëk Abaram ku tēnë manhde. Acii athör thæer wël Nhialic ye lueel, “Ka miëthke,” Ku wëtde yic kəc juëc, aye lueel, “Manh tök,” Ku manh kënë yen ë Raan ci löc ku döc. ¹⁷ Kë wiëc ba lueel ë kënë yic, ee lön nadë ke Nhialic aci mat kek Abaram, ku yeen aci bën muk nom apath. Löj wäär gëm ruöön buöt kaḡuan ku thiardiäk cök, acii kë ci Nhialic gam kek Abaram bi bën dhoj köu. ¹⁸ Na miöc Nhialic ye gam rin löj, ka cii ben a kë ci thon yen lui. Këya, ee rin wët wäär ci Nhialic thön wädit Abaram yen agëm Nhialic kënë tēnë ye.

¹⁹ Ke yeen, yeŋö kē looi löŋ? Löŋ aa met Nhialic thīn, rin bī kāreç röt looi aa nyuoöth. Ku bī rēer thīn yet tē bī manh bī lök dhiēeth kuat Abaram yic bēn, raan wäär cī Nhialic wēt thōn Abaram ē rienke. Löŋ atuuc ē Nhialic kek aake bīi ye piny, ku gēmkē raan cī jāl bēn. ²⁰ Ku na ye akut tök, ke raan tō kam kōc aci ben wīc, Nhialic ē tök.

Wēt looi ē löŋ

²¹ Cī löŋ kāk cī Nhialic thōn dhöl yiic? Acie këya rin na kōc pinynhom cī löŋ yök, löŋ bī pīr akölriēec ēbēn bēēi, diēt raan ēbēn aci la cök Nhialic nhom rin theek yen löŋ kēnē. ²² Ku aci göt athör thēer wēl Nhialic yic lōn pinynhom ēbēn arēēr riel jōŋrac yic, ke yen wēt wäär cī Nhialic lueel ka bī gām kōc rin Jethu, aci gām kōc cī wēt Jethu raan cī lōc ku dōc, gam.

²³ Ke gam kēnē kēc yēēt, löŋ aci yo looi buk ciēt kōc cī mac, yet tēwäär jōl wēt puōth yam rin gam war kōc nyuoöth. ²⁴ Ku ē löŋ yen ē muk kōc yet tē bī Raan cī lōc ku dōc bēn bī yo bēn cök piny Nhialic nhom, rin cī yok wētde gam. ²⁵ Ēmēn cī wēt Jethu bēn ku gamku, löŋ acie yen ben yo mac.

²⁶ Ee gam yen ē we cōl aaye mīth Nhialic ē tök kek Jethu raan cī lōc ku dōc. ²⁷ Wek cī muōc nhīim bāk aa tök kek Jethu. Wek aa cienj alanh pīr kek Jethu guōp. ²⁸ Kēya kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel, alony ku raan cie alony, tik ku moc aa thōŋ ēbēn, week ēbēn wek aa tök, wek cī mat kek Jethu raan cī lōc ku dōc. ²⁹ Na yakē kōc Raan cī lōc ku dōc, ke wek aa mīth Abaram, ku wek aabi kēwäär cī Nhialic thōn Abaram yök.

4

¹ Kē lueel akīn, manh koor yen bī kāk wun lök thōn aye jōör cimēn alony cök alōn ē yen ala kāŋ ēbēn. ² Tē ŋot koor yen ala kōc kōk ye muk, ku loikē bī kē cik lueel dhiel apiŋ, yet aköl bī wun ye lueel meth aci dīt alēu bī kākke jal thōn. ³ Ee këya, wäär aya yok aa yo ye aloony jak la riel pinynhom, wäär kēc yok yic guō ŋic. ⁴ Na wäär la nīn thök, go Nhialic Wēnde tuōc pinynhom. Aci bēn kecīt raan bī dhiēeth tik ē path. Ku muk löŋ kōc Itharel, ⁵ bī kōc bēn kuōny bei löŋ kēnē yic, ku bī nadē ke yo ye mīth Nhialic.

⁶ Rin ye wek mīth Nhialic, Nhialic aci wēi Wēnde tuōc yopuōth, ku wēi ē yo cōl adhiau ēlä, “Wä, Wädiē.” ⁷ Kēya yīn aci ben alony, yīn ē manhde. Rin ye yīn manh Nhialic, Nhialic abi yī gām kāk ke cī täu miēthke.

Paulo anhiar kōc pan Galatia

⁸ Thēer wek aa we kuc Nhialic, ku këya wek aa we ye loony jakreç cie Nhialic. ⁹ Ku ēmēn ŋic wek Nhialic tēdē alēu ba lueel aya lōn Nhialic aŋic we, ye kēdē wīc wek ye bāk dhuk tēnē jakreç niōp wäär mac piny? Yeŋö wīc wek ye bāk ben aa loony cimēn thēer wäär? ¹⁰ Bī ya nīn kōk kek yakē ke muk nhīim, ke pēi ku run aya. ¹¹ Yen aci yic ŋeēr we! Lēu bī ya luoi ēbēn ca looi tēnē we yen cīn wētde yic?

¹² Wek aa liem miēthakāi cī gam, calkē röt aa cīt ya. Ee yic yen aya, yen aci we. Acīn kāreç cāk luoi ya. ¹³ Adhielkē muk wenhīim lōn wäär piōc yen wēt Jethu tēnē we tueŋ, ee rin wäär tueeny ya. ¹⁴ Ku na cök a wäär cī tuaanydiē we jōt puōth, wek aa kēc ya bēn jai ku cuōpkē ya wei. Ee këya, wek aaci yen bēn lor cīt ya atuny nhial bö pan Nhialic, wek cā bēn lor, lur bī wek Jethu raan cī lōc ku dōc lor. ¹⁵ Wek aa we cī puōth miēt! Yeŋö cī rot looi? Alēu ba lueel lōn lēu wek ye bāk nyiēnkun ŋuēt bei, ku gām kē ke ya, tē lēu yen rot. ¹⁶ Ca ya raan aterdun ēmēn rin cī yen we lēk yic?

¹⁷ Kek kōc kōkkā röt nyuoöth bik aa kōc nhīar we, acie kēpath, ee ku bik yen tek yic kek we, ku bāk ke nhīar cimēn nhīeēr kek ya. ¹⁸ Ēmēn apath akōlaköl bāk la nhīer path ke ye yen nhīer la cök, ku kēnē ē yic, ku acie tē rēer yen ke we ē röt. ¹⁹ Miēthkiē, kōc cī gam, aben lēk we, kē dēt cimēn tiŋ rem yic dhiēth, aya yök yen ē tē rēm ya, yet tē bī wēt Jethu la cök wepuōth. ²⁰ Anhiar ba rēer ke we ēmēn, ku ba tē ye yen tek thin ē rienkun waar yic. Yen aci yic ŋeēr wētdun apeī.

Yagār ku Thara

²¹ Calkë röt athiëc emën, wek kəc wic ye bī ya lõŋ yen yakë theek, kē ye lõŋ lueel cäk ye piŋ? ²² Aye lueel Abaram aa la dhäk karou, dhänj tøk aye manh tiŋ alony, ku tøk ke ye manh tiŋden cī thiaak cie alony tēnē ye. ²³ Dhönj tiŋden alony ëcī dhiëeth ë path. Ku dhänje kek tiŋden cī thiaak cie alony, ee Nhialic yen acī ye lueel këya. ²⁴ Käkka aa lëu bī ke deet kecīt kē thönj kek dēt ril, diäär karou aatō nyin lõŋ döör karou yiic. Kē tueŋ acīt lõŋ cī Nhialic looi gōn Thinaï nhom, ku keek aa mīth tiŋ alony yen cəl Ƴagär. ²⁵ Tiŋ cəl Ƴagär yen arëër nyin gōn Thinaï pan Arebia. Alëu bī thönj aya kek gen Jeruthalem ya aköl, ku kəc rëër thīn aa cīt aloony rin lõŋ. ²⁶ Gen Jeruthalem rëër pan Nhialic yen ë gen path la duk ku acīt mada. ²⁷ Aye athör theer wël Nhialic lueel ëlä,

“Miet puöu, yīn tiŋ cīn meth!

Loi lala ku loi kieeu miet ë puöu, yīn raan kəc

arëem rōm ë dhiëeth kaŋ yök!

Rin tiŋ cī moc puöl yen abī mīth juëc dhiëeth

tēnē tiŋ rëër kek moc.”

²⁸ Emën, ke wek miëthakäi kəc cī gam, wek aa mīth Nhialic təcīt tē wäär cī ye luëel thīn cīmën Ithäk wäär. ²⁹ Ƴon theer manh wäär dhiëeth ë path acī manh wäär dhiëeth riel Nhialic bēn baŋ, ke yeen athönj kek ya aköl. ³⁰ Ye athör theer wël Nhialic lueel kədē? Aye lueel, “Cuəp tiŋ alony wei kek wēnde, rin manh tiŋ alony acīi käk wun bī rōm kek manh tiŋ cie alony.” ³¹ Ee këya miëthakäi cī gam, Ƴok aacie mīth tiŋ alony, Ƴok aa mīth tiŋ cie alony.

5

Muökkë lääu nhomdun apath

¹ Nhom lääu yen ë kēda. Ee Jethu raan cī ləc ku dəc yen acī Ƴo gām nhom lääu! Kääckë apath ke we ye kəc lääu nhīim, duökkë röt cəl aben aa loony ë lõŋ cīmën theer.

² Pieŋkë! Ee Ƴen Paulo, alëk we na calkë röt aŋot, ke wētde yic ë lön tēnē we kē cī Jethu looi, acīn kē cī kuöny we. ³ Wek aa ben lëk wēt dēt, acīn raan cəl rot aŋot rin theek yen lõŋ ëbēn. ⁴ Kəc kək tō kamkun ye them bik la cök Nhialic nhom rin theek kek lõŋ, aa röt tēem wei tēnē Raan cī ləc ku dəc. Aaliu dhëëŋ Nhialic yic. ⁵ Rin Ƴook kē nǝthku ë lön bī Nhialic Ƴo cəl aala cök tēnē ye, ku ë yen kē tiit Ƴok riel Wëi Nhialic lui gamda yic. ⁶ Rin tē cī Ƴok mat kek Raan cī ləc ku dəc Jethu, ka cie nǝöt, nadë ke Ƴo kəc nǝot yen kony Ƴo, kē ril ë gam ye nhiër bëëi.

⁷ Wek aa we lui apath! Yeŋa cī we ben pēn thëk ë yic? Cī we rac nhīim kədē? ⁸ Acie Nhialic raan cī we cəl yen lui këya. ⁹ “Ee lon koor yen ayumdīt cəl apiäär,” təcīt tē ye ye luëel thīn. ¹⁰ Ee këya wek nǝt we nǝäth apeï. Wēt piërda ke Ƴo cī röt mat kek Bēny, ee we cəl aŋäath Ƴapuöu lön wek acīi wenhīim bī waar. Ku yeen, raan yen rec wenhīim, tē cək yen a raan yīndë ka nǝt bī Nhialic gām awuöc.

¹¹ Ku tēnē Ƴen, miëthakäi cī gam, na la tueŋ ke ya lueel nǝöt apath, ke yeŋö yen ben näk Ƴen? Na ye yic, diët kē ya piöcc rin tim cī rīiu Raan cī ləc ku dəc, diët akëc Ƴa maan.

¹² Awiëc bī kəc we liäap nhīim, röt rac ë röt.

¹³ Ku tēnē we miëthakäi cī gam, wek aa we cööl bei bäk cīi ben ciët aloony lõŋ theer yic. Ku duökkë këwäär cī wek wëër bei lõŋ theer yic, cəl amär we bäk aa luui käreëc. Calkë aye nhiër kamkun yen mac we. ¹⁴ Rin löönj theer ëbēn aacī ke mat tøk yic ëlä, “Nhiar raan dēt cīmën nhiëer yīn rot.” ¹⁵ Ku na yakë luui cīmën lääi rëër roor, bäk röt aa nök kamkun ë röt, ke nǝeckë wenhīim wek aabī röt thöl ë röt.

Wëi Nhialic ë kəc cök puöth

¹⁶ Aye lueel, calkë aye Wëi Nhialic yen we cök nhīim. Ku acie kē wic guöp yen bäk aa looi. ¹⁷ Rin kē wic guöp raan acie yen kē wic Wëi Nhialic, ku kē wic Wëi Nhialic acie yen ke wic guöp raan. Käkka karou aman röt kamken, ku wētde yic ë lön kē wic ba looi yīpuöu acīi lëu ba looi. ¹⁸ Na ye Wëi Nhialic yen thel yī, ke yīn acīi lõŋ theer ben mac.

¹⁹ Kë ye raan liiu Wëi Nhialic yepuöu looi aye tiñ gei. Ee rot nyuoöth ke rac apeï, ku acin yic athëëk, ²⁰ të ye Jəŋ cï kiëët door ku tit, kəc aa röt maan ku aa thör, aa röt til ku diitkë puöth. Aake yiic tëëk akuut. ²¹ Kəc aa röt maan, ku aa wiëet mäau ku bal, kuat käreckä aayekë ke looi. Wek alëk emën, cimën wäär cï ɣen we kaŋ lëk, kəc kək cīt kəkä looi aaciï bī kaŋ la bääny Nhialic yic.

²² Ku Wëi Nhialic ë kəc gäm nhiër ku miët puöu, ku döör ku pël röt piny, ku lier puöu ku piath ku gam, ²³ ku athëëk, ku duut puöu. Acin löŋ man kək cīt kəkä. ²⁴ Kəc ë Raan cï löc ku dəc Jethu, aaci käreç ye guäpken wïc, ku käreç yekë ke nhiaar kepuöth puöl ëbën bik liu kegup. ²⁵ Wëi Nhialic aci ɣo gäm pīr akölrüëc ëbën, ku adhil wëikua tiit aya. ²⁶ ɣok aciï dhil nhiam nadë ke ɣo man röt kamkua, tädë ke ɣo til röt.

6

Kony raan dët këracc yic

¹ Miith ma cï gam, na le raan ɣök kamkun ke loi këracc, ke kəc la gam ril kamkun la thīn bik cök puöu piny, ku adhil looi ë dhël path. Ku tietkë röt apath bāk cīi mër dhëlde yic aya. ² Yakë röt kony kamkun, na luwikë këya, ke wek cī löŋ Raan cī löc ku dəc theek. ³ Na le raan ye tak kamkun lön yen adit kəc ëbën, ke yen rot math yetök. ⁴ Raan ëbën adhil rot jööny ë rot. Na ye këpath yen cī looi ke jəl many ye, ku cīi thöör kek kë cī raan dët kaŋ looi thëer. ⁵ Raan ëbën abī ya thiëc këden cī looi.

⁶ Kuat raan ye piöc wët Jethu adhil kăpuöth tō kek ye rəm kek raan piöc ye. ⁷ Duökkë röt ye math ë röt. Duk ye tak lön cīi Nhialic yī bī tēm awuöc tē kuc yīn ye. Käpath ku käreç ye raan ke looi aa ye atiit tueŋ. ⁸ Na ye raan luui këracc, ke thou yen ayök, ku na looi kë wïc Nhialic, ke Wëi Nhialic abī pīr akölrüëc ëbën gäm ye. ⁹ Këya, dukku go dhör luwi käpath, rin na cuk go dhör, ka aköl alöŋ käpath aci thiök, buk käpath ɣök thīn. ¹⁰ Ku këlä tē lëu ɣok ye, ke ɣok aadhil käpath looi tēnë kəc ëbën, ku jəl aa kəc rëer ɣok ke gam tök yic apeï.

Muöth ciëen

¹¹ Tiëŋkë kit dīt nyīn ya ke göt tē gät ɣen we athör ë ciëendië. ¹² Kəc ye wïc riel bik we col aŋot, kek aa kəc ye wïc bik röt aa nyuoöth ku yekë nhiam kək ye tiñ guöp yic ë path. Ayekë looi këya rin cīi ke bī nöç, rin ye kek ye piöc lön thon Jethu tim cī rīiu köu yen abī kəc kony ë rot. ¹³ Ayī kəc ye cak ŋoot aaciï löŋ ye theek, awickë bik we ŋoot bik nyuoöth lön wek aaci wëtten gam. ¹⁴ Ku na ye ɣen, ke thon Bányda Jethu Kritho tim cī rīiu köu yen aye ɣen nhiam ë rot. Ku rin cī Jethu thou rienkië tim cī rīiu köu, acä ben wïc ba kək ye looi pinynhom buöth yiic, ku kəc ë luui kək pinynhom aaciï ɣa nhiaar. ¹⁵ Acin kë ye looi tē cī raan ŋoot nadë ke këc ŋoot, kën rot looi ë lön nadë ke yīn aci cak cāŋ ë yam. ¹⁶ Ku rin kəc pīr wët Jethu bī döör Nhialic ku pël wët piny rëer ke ke, ku kəc Nhialic ëbën aya.

¹⁷ Thök ë wël, cīn raan ben ɣen luwi aliäap, rin piär rëer ɣaguöp ëbën, aa piër ye nyuoöth lön ɣen alony Jethu.

¹⁸ Bī dhëeŋ Bányda Jethu raan cī löc ku dəc rëer ke week ëbën, miëthakäi cī gam.

Athör cī Paulo gät kɔc Epethuth

Wēt nom

Wēt tueŋ kam kəriëc ëbën yen gët Paulo athör kënë tənë kɔc Epethuth ë wët kënë, “Kë cī Nhialic guiir, ke bī jal thöl akölden cī tak. Ee lön bī yen kāk cī cak ëbën nhial ku piny mat yiic, ku tēëu Raan cī lɔc ku dɔc kenhüim tueŋ.” (1:10) Kɔc cī gam aya awic ke bīk deet yic, ku bīk ya pīr kēdīt cī Nhialic guiir kënë yic. Ku bī kɔc aa tōk ëbën kek Jethu Krītho.

Abaŋ athöör yic tueŋ, acī Paulo nyuəth tē bī kɔc keyiic mat thīn, ke lək kɔc dhël cī Nhialic kacke kuany thīn. Ku ye kēdē cī ke adumuööm päl piny thīn, ku yīk kɔc lääu nom ë Wēnde Jethu Krītho. Ku aye Wēi Nhialic nyuəth ɣo lön bī athön Nhialic yenhom tiεŋ. Paulo ë kɔc ba athöör kuen lək abaŋ ë rou yic, lön nadē ke kɔc bī ya tōk kek Raan cī lɔc ku dɔc adhil ayic ë piërden yic kedhie. Acī jam ë waal juëc tē bī kɔc ë Nhialic luəi tōk aa nyuəth thīn, ke cī röt mat kek Raan cī lɔc ku dɔc. Akut kɔc cī gam acīt guöp, ku ye Raan cī lɔc ku dɔc yen nom, tēdē ke cīt luak ku ye Raan cī lɔc ku dɔc mēen, tēdē ke ye tik, ku ye Raan cī lɔc ku dɔc muonyde. Athör kënë ë jam wël thiek yiic apeī, rin raan ë gät ye agēt ë guiër cī dhēŋ Nhialic rēër kek Raan cī lɔc ku dɔc bëi yenhom ku yepuəu. Ku kuat kəriëc ëbën aye tīŋ nhiër Raan cī lɔc ku dɔc yic, nääk, ku pël piny adumuööm, ku dhēŋ la cök.

Käk tō thīn

Muöth tueŋ 1:1-2

Raan cī lɔc ku dɔc ku luəŋ ë Nhialic 1:3-3:21

Pīr ë yam rēër ke Jethu 4:1-6:20

Muöth ciëen 6:21-24

¹ Ee ɣen Paulo cī Nhialic kuany ba ya atuny Jethu Krītho. Tənë kɔc Nhialic rēër Epethuth, kɔc cī Jethu Krītho gam piërden yic.

² Bī Nhialic Wäda kek Bānyda Jethu Krītho we gām döör ku athiëi.

Raan cī lɔc ku dɔc ë dɔc wēi bëi

³ Lecku Nhialic Wun Bānyda Jethu Krītho! Rin cī ɣok röt mat kek Jethu Krītho, acī yen ɣo yiëc dɔc wēi ë riel nhial. ⁴ Thær ke piny këc cak, Nhialic acī ɣo kuëny bei buk aa miëthke, wët cī ɣok mat kek Jethu, acī ɣo cɔl aye kacke, kɔc cīn gup awuöc.

⁵ Rin nhiër yen ɣo, acī Nhialic looi thær lön bī Jethu Krītho ɣo cɔl aye miëthke, ku kënë yen ë miet puəu Nhialic yen wic. ⁶ Lecku Nhialic rin kăpuəth juëc apeī cī gām ɣo ë path, rin cī yen Wēnden nhiër juaar rienkua. ⁷ Rin thon Raan cī lɔc ku dɔc acī ɣok jäl riel jəŋrac yic, rin cī adumuöömku päl piny. Ku këya, aye Nhialic nyuəth ɣo lön dīt dhēŋde apeī. ⁸ Dhēŋ cī gām ɣo ke dīt apeī, rin niëc ku dēt yic kəŋ. ⁹ Acī Nhialic nyuəth ɣo yen kēden cī guiir bī looi, ku acuk yök tənë Raan cī lɔc ku dɔc, cök a lön wäär cī yen ye thiaan. ¹⁰ Kë cī Nhialic guiir ke bī jäl thöl akölden cī tak, ee lön bī yen kāk cī cak ëbën nhial ku piny mat yiic, ku tēëu Raan cī lɔc ku dɔc kenhüim tueŋ.

¹¹ Ee rienke yen aye ɣo cɔl aye mīth Nhialic. Kəriëc ëbën acī Nhialic guiir këya wäthær, ku ë yen ke biöök tēcīt tē wic ye. ¹² Këya lecku Nhialic ɣok kɔc tueŋ wäär cī la nōth tənë Raan cī lɔc ku dɔc.

¹³ Ku ëmën aya, wek acī yic piŋ, yiny yen wët puəth yam ye Nhialic we luök. Ku wäär cī wek Raan cī lɔc ku dɔc gam, acī yen we yiëc Wēi Nhialic wäär cī thon ka bī yiëc kacke. Wēi yen ë ye nyuəth lön ye wek kacke. ¹⁴ Ku Wēi Nhialic yen ë ye nyuəth lön bī ɣok kăwäär cī Nhialic thon ka bī yiëc ɣo yök. Ku aye kënë nyooth lön cī Nhialic ɣo wēër bei riel jəŋrac yic buk aa kacke. Këya, buk Nhialic aa leec akölaköl.

Röök ë Paulo

¹⁵ Ku wët kënë, tēyən piŋ yən gäm cī wek wët Bëny Jethu gam, ku nhiër nhiëer wek kacke, ¹⁶ yən akëc yən nhom kaŋ määŋ ba we atak, tē rööc yən Nhialic aya leec rienkun. ¹⁷ Yən ë rëer ya thiëc Nhialic Wädan la diik, ku yən Wun Jethu Kritho, bi we gäm Wëike bi we cəl anjic kän, ku nyuth we Nhialic bäk njic apath. ¹⁸ Yən ë rööc aya bäk yic njic. Këya bäk njic lön ë yən yic lön bi wek käjuëc puoŋh cī tōöu tënë we yök, rin cī yən we cəl. Ku abäk njic aya lön käjuëc puoŋh cī thən bi ke gäm kacke aa thiek yiic apei. ¹⁹ Ku këya, abäk njic aya lön rielde adit kän ëbën. Ku yeen alui yögup rin cī yök wëtde gam. Riel lui yögup kënë athöŋ ke rieldit, ²⁰ wäär jöt yən Raan cī lóc ku dác bei raŋ yic, kam kác cī thou ku jöt nhial, ku nyuuc köŋ cuëc Nhialic. ²¹ Raan cī lóc ku dác amac wëi ril tō nhial ëbën, cək alön le kek rieldit. Rienke aa thiek yiic tënë rin bánydit mëc. Ku acie bány mëc ëmën ë röt, aabi yiic thiek tënë rin bány bi mac aköldä. ²² Ku Nhialic aci këriëëc ëbën tääu yecök, ku looi bi a yən wat akut kác cī gam pinynhom. ²³ Ku akut kác cī gam yən ë guöp Raan cī lóc ku dác, yən thiän wëi Raan cī lóc ku dác. Ku ë yən pír gäm këriëëc ëbën tëriëëc ëbën.

2

Thon cī ya pír

¹ Thëer, Nhialic aci we tēm thou rin awuöcdit rëer wegup. ² Wäthëer wek aa we ye jəŋrac, jəŋ yən mac jakrëc ëbën buoŋh cök, jəŋ yən ye kác cī Nhialic thek wëtde gam ëmën. ³ Yök aa yo thöŋ ke ke, ke yo pír pír rac. Ayeku looi kuat käk wic guäpkua ku piathkua. Ku pirdan rac aye Nhialic yo tēm awuöc cīmën kác kök ë luui käreëc.

⁴ Nhialic ayer puöu, ku nhiër nhiëer yən yo adit apei. ⁵ Nawën cək atiëëpkua thou rin adumuööm juëc rëer yögup, yök aaci Nhialic cəl aben pír kek Raan cī lóc ku dác. Ku ee dhëer Nhialic yən aci yo luök. ⁶ Ku rin cī yök aa tök kek Raan cī lóc ku dác Jethu, Nhialic aci yo jöt ë thou yic ku buk rëer bányde yic nhial kek Jethu Kritho. ⁷ Ee looi Nhialic këya rin bi kác aköldä piathden cín kë thöŋ kek tiŋ, rin nhiëer yən yo, rin Raan cī lóc ku dác Jethu. ⁸ Rin ë piath Nhialic yən aci we kony bäk pír rin cī wek wët Jethu gam. Ee miöc Nhialic yən acəl we agam Jethu. ⁹ Pír cuk yök acie rin ë luöida ë röt nadë ke yo nhiam ye. ¹⁰ Ee Nhialic guöp yən aci ye looi këya. Ku rin ye yök tök kek Raan cī lóc ku dác Jethu, aci yo cak buk këpath aa looi, ku ë yən kë cī guiir buk aa looi.

Yök aa tök kek Raan cī lóc ku dác

¹¹ Këya, wek aa we cie kác Itharel. Ku këya, wek aa we ye kác Itharel cəl wäthëer kác këc ŋoot. Ku kác Itharel aake ye röt cəl aaye kác cī ŋoot. Ku ŋuöt den ye ke ŋoot, ee yekë ye looi kegup ë path. ¹² Ku wäär wek aa we cie kác Raan cī lóc ku dác. Wek aa we ye thäi, wek aa we cie kác Itharel, kác cī Nhialic lóc. Wek aa we liu löŋ döör Nhialic yic, löŋ kác ke tit bën Jethu Bányda. Wek aa we rëer we kuc Nhialic. ¹³ Ëmën, rin cī wek aa tök kek Jethu Kritho, wek wäär cək mëc wek aaci bëëi tēthiök rin thon Raan cī lóc ku dác.

¹⁴ Rin Raan cī lóc ku dác aci döör looi kam kác Itharel ku kác cie kác Itharel rin cī yök aa kac tök. Riemde aci këwäär ke tek yiic, ku cəl ke aaye kác man röt nyaai. ¹⁵ Aci löŋ kác Itharel teem köu ë thuonde, rin bi yən kác Itharel ku kác cie kác Itharel cəl aaye kac tök rin cī kek röt mat kek ye, ku këlä, aci döör bëëi. ¹⁶ Ku thon cī Raan cī lóc ku dác thou tim cī riü köu, acä kuëth rëer kamkun nyaai. Ku thuonde aci yən ke cəl aaye kác Nhialic kedhie. ¹⁷ Këya, Raan cī lóc ku dác aci bën ku lëc kác Wët Puoŋh Yam ë döör bëëi tënë kác ëbën, wek kác cie kác Itharel wäär mec ke Nhialic ku kác Itharel wäär thiök ke ye. ¹⁸ Ku ë rin Raan cī lóc ku dác yən ë yo ëbën, kác Itharel ku kác cie kác Itharel cəl aala tē rëer Nhialic thïn ë Wëi Nhialic tööŋ.

¹⁹ Këya, wek kác cie kác Itharel, wek aaci ben aa læi ëmën, wek aa tök kek kác cī Nhialic lóc. Wek aa many töŋ ë Nhialic. ²⁰ Ku week aya, wek aacit yön cī atuuc ku kác käk Nhialic tiŋ jök cök, ku Jethu Kritho yən ë mën. ²¹ Raan cī lóc ku dác yən ë kë cī buth cəl akäac ke ye tök ku bi ya yön Bëny. ²² Ku rin ye wek tök kek ye, week aya wek kác kök, wek aacit kë buth bi Nhialic a rëer thïn ë Wëike.

3

Luoi Paulo rin kəc cie kəc Itharel

¹ Rin cǐ Nhialic ye looi bǐ kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel mat bǐk aa tők, rin dhëŋde tənë kəc cie kəc Itharel ke ɣen Paulo, raan cǐ mac rin wët Jethu Krǐtho ẽ rienkun, ɣen ẽ röök tənë Nhialic.

² Acäk piŋ lön cǐ Nhialic ɣa ləc ẽ dhëŋde ba luoi kënë looi. ³ Nhialic acä nyuöth këden cǐ guuir, cǐn raan ɣic ye theer, athör wäär ca gõt ke ciek. ⁴ Ku na kuenkë käk ca gõt, ke wek aabǐ käk ɣiec ke rin Raan cǐ ləc ku dəc deet yiic. ⁵ Käk cǐn raan ɣic ke theer, cǐmën cǐ Wëi Nhialic ye nyuöth atuuc ku kəc käk Nhialic tiŋ ẽmën.

⁶ Këya, kē cǐ moony akǐn, rin wët puöth yam, kəc cie kəc Itharel aabǐ dəc Nhialic yök kek kəc Itharel cǐ gam. Keek aabǐ ya kac tők ku rəm kē kē cǐ Nhialic thön kəc Itharel rin Raan cǐ ləc ku dəc.

⁷ Kënë, yen ẽ Wët Puöth Yam ya lëk kəc. Nhialic acä gäm luoi ye ɣen Wët Puöth Yam luæl riel ẽ dhëŋde. ⁸ ɣen atö ciëen kəc ẽ Nhialic cök ẽbën, ku Nhialic aŋot cä yiëk ẽ luoi kënë, ba kəc cie kəc Itharel lëk kăpuöth juëc cǐn thook akeu ye Raan cǐ ləc ku dəc gam. Kăpuöthkă aa dīt tənë käk ye deet yiic. ⁹ Acä yiëk luoi ba tët kəc ẽbën tē bǐ yen këden cǐ guuir cǐi ɣic, thääp thǐn. Ku Nhialic yen cak kəriëec ẽbën, ẽcǐ kënë moony tənë kəc theer wäär.

¹⁰ Acǐ looi kělä ẽmën dhël akut kəc cǐ gam nyuöth atuuc nhial, kek bányken la riel nhial, bǐk ɣiëec kǎnde cǐ nyuöth rin kē cǐ looi tənë ke ɣic. ¹¹ Acǐ Nhialic tak ku looi këya theer kəc yen piŋy ku nhial cak. Ku ẽ looi ẽ rin Jethu Krǐtho Bányda. ¹² Rin cǐ yök ye gam ku yök aa tők ke ye, aabǐ yök la tənë Nhialic ɣo cǐi riöc. ¹³ Këya, wek aa lëk bäk puöth cǐi bath cök amën guum ɣen ẽ rienkun, guömdië yen abǐ ya riöldun.

Nhiër Raan cǐ ləc ku dəc

¹⁴ Rin ẽ wët kënë, ɣen ẽ ɣanhǐl guöt piŋy Nhialic Wäda nom ku röök ẽ rienkun. ¹⁵ Kacken tǎ nhial ku kəc tǎ piŋy aa mac thok rin yen ẽ Wäda ɣodhie. ¹⁶ Yen ala riel ku dəc juëc ye gäm kacke. Këya, aya thiëec bǐ we yiëk riel ẽ Wëike bäk puöth cǐi kəc. ¹⁷ Ku ɣen ẽ röök bǐ Raan cǐ ləc ku dəc rëer wepuöth atheer rin cǐ wek ye gam. ɣen ẽ röök aya bǐ tē nhieer wek Nhialic thǐn, ku tē nhieer wek röt thǐn ẽ kamkun we cöl aril. Na luoi kē kělä ke wek aa cǐt tim cǐ meike ɣet piŋy, ku ɣön buth cǐ ɣiec jöök cök. ¹⁸ Ku dhël kënë, week ku kəc ẽ Nhialic abäk jäl ɣic yen tē nhieer Raan cǐ ləc ku dəc we thǐn. Anhiar ɣo apei nhiër cǐn thok akeu. ¹⁹ Na cak ciën raan ɣic ye ayic yen tē nhieer Raan cǐ ləc ku dəc ɣo thǐn, ɣen ẽ Nhialic thiëec bäk ɣic. Ku bǐ tē ye wek luui thǐn ciët tē ye Nhialic luui thǐn.

²⁰ Nhialic ala riel yen kǎŋ looi wär käk yeku ke thiëec ku käk yeku ke tak, ku aaye ke looi rielden lui ɣopuöth. ²¹ Lecku Nhialic rin kăpuöth cǐ looi rin akut kəc cǐ gam ku rin Jethu Krǐtho. Lecku akölrǐëec ẽbën! Yenakan.

4

Mën yic kəc cǐ gam tənë guöp Jethu

¹ Rin kē wic Nhialic bǐ looi, ɣen raan cǐ mac rin looi ɣen wët Bëny, wek alǎŋ bäk ɣiec luui dhël path, dhël yen cǐ Nhialic we cöl. ² Yakë käk yakë ke looi ẽbën looi dhël athëëk ku lier ẽ puö, ku yakë kəc ɣiec ciëeŋ. Nhiarkë röt ku yakë käreç päl piŋy ẽ kamkun. ³ Wëi Nhialic acǐ we mat yiic, themkë bäk la döör ẽ kamkun bäk aa kac tők. ⁴ ɣook ẽbën, ɣok aa thöŋ kek käk tǎ guöp tők yic, ku ɣok aa la Wëi Nhialic thöŋ ciëŋ ke ɣo. ɣok aa ɣöth dəc cǐ Nhialic thön ke bǐ gäm kacke, rin Nhialic acǐ ɣo cöl ẽbën buk aa kacke. ⁵ ɣok aa la Bány tők ku gam tők, ku ɣok aaci lök ẽ wëi tők yök ẽbën. ⁶ ɣook ẽbën ɣok aa Nhialic tööŋ door, ku yen ẽ Wäda ɣodhie. Yen amec ɣo ku ẽ luui ɣopuöth ẽbën, ku aciëŋ kek ɣo ẽbën.

⁷ Raan cǐ ləc ku dəc acǐ raan ẽbën ẽ kamkua yiëk rielden bǐ yen aluui. ɣek acǐ yiëk rielde cǐt tē cǐ Raan cǐ ləc ku dəc ke tek thǐn. ⁸ Acǐ gõt athör theer wël Nhialic yic ẽlä, “Acǐ la nhial, ku looi jakreç bǐk yeen buöth cök, cǐmën raan cǐ dəm ẽ tǎŋ yic,

ku tek käpath tēnē kuat raan ēbēn.”

⁹ Tē lueel ye ēlä, “Acī la nhial.” Wētde yic yeŋö? Wētde yic aye lueel lön cī Raan cī lōc ku dōc kaŋ bēn pinynhom ē tēn. ¹⁰ Raan cī bēn pinynhom ē tēn yen ee raan tööŋ cī ben dhuk nhial, pan Nhialic, ku bī rēer kek kēriēc ēbēn pinynhom. ¹¹ Ee yen Raan cī lōc ku dōc yen ē gem miōc tēnē kōc. Acī kōc kōk looi bīk aa tuōōcke, ku kōc kōk aacī looi bīk aa kōc kāk Nhialic tīŋ, ku ye kōc kōk wēl ē Nhialic lēk kōc, ku ye kōc kōk abiōk kōc cī gam ku piōōckē ke. ¹² Acī kēnē looi rin bī kōckä, kōc ē Nhialic, guiir bīk luui tēnē ye ku bīk aakuut kōc cī gam, yen guōp Raan cī lōc ku dōc la tueŋ ke ril. ¹³ Ku kēlä, ŋok aabī mat yiic buk aa tōk ē gam bī ŋok Nhialic ku Wēnde ŋic. Ku jōlku aa kōc cī gam cī nhīim bak, ku ŋok aabī jāl la cōk cīmēn Raan cī lōc ku dōc. ¹⁴ Ku ŋok aacie kōc bī ben ciēt mīth. Ku ŋok aaciī kōc kāk lueth piōōc bī ben duōōŋ buk luethken gam, ŋok aaciī bī ya wel nhīim cīmēn riāi, wēl lueth ē path. ¹⁵ ŋok aa dhil yic aa lueel ke ŋo la nhiēr. Ku kēlä ŋok aabī la tueŋ ke ŋo cīt Raan cī lōc ku dōc yen wat akut kōc cī gam nhom. ¹⁶ Raan cī lōc ku dōc, ee kacke mat yiic cīmēn ye rēl yom thook guōp ē raan nuēēt yic bī ya tōk. Na loi guōp abak luoide cīt tē dhil yen luui thīn, ke guōp ēbēn ala tueŋ ke cil ke ril. Yen ē tēn akut kōc cī gam. Na nhiar kōc akut rōt ku loikē luōiden, ka akut ala tueŋ apath ē riel Raan cī lōc ku dōc.

ŋok aa dhil piēda waar yic

¹⁷ Rin ē wēt kēnē, alēk we rin Bēny duōkkē ben aa luui cīmēn kōc kuc Nhialic. Kāk yekē ke looi aacie kāk ke kony. ¹⁸ Aacie yic ye deet. Acīn pīr yam ye Nhialic gām kōc, rin keek aa ril nhīim, ku kēya aa kuc dhēl ē Nhialic. ¹⁹ Aacie gup ē yār tē cōk kek kārēc looi, rin aa kepuōth yiēk kāk wīc guāpken. Kāk yekē ke looi ēbēn aa kāk ē bal ku aacie kōōc luōi ē kākā yiic.

²⁰ Yen ē tē wiēc bī wek cīi la thīn, rin acie yen tēwäär cī we piōōc thīn rin Raan cī lōc ku dōc. ²¹ Ee yic, wek aaci wētde piŋ, ku wek aa we cī piōōc rienke, tē cīt tēn yiny rēer kek Jethu. ²² Wek aaci piōōc bak tēdun ye wek luui thīn theer puōl. Kākku ke yakē ke looi aake cī we muōr ku rēckē we. ²³ Ēmēn, calkē rōt aa wēer Nhialic puōth ku bāk ya tak tēŋ ē yam. ²⁴ Nhialic acī we gām ciēŋ ē yam cīt kēde. Kēya, yakē ciēŋ ē ciēŋ kēnē. Ciēŋ kēnē ala cōk cīt tē ye yic rin Nhialic piōōc thīn.

²⁵ Kēya, duōkkē lueth ben aa lueel. ŋek adhil yic alēk mātthden cī gam, rin ŋok aa cīt kāk cīi thōŋ rēer ē guāp tōk yic. ²⁶ Na cōk alōn cī yīn puōu riāāk, ke yī duk adumuōōm loi. Duk rēer kek riāāk ē puōu abā akōl lōōny piny. ²⁷ Rin bī jōŋrac yī cīi thel adumuōōm yic. ²⁸ Na le raan ye cuār theer kamkun ka cīi ben cuēer, adhil luui ē kōŋde bī rot muk ku kony kōc ŋōŋ aya. ²⁹ Pāl kē kuōc jam. Yakē ke lueel wēl kōc cōl aril puōth gamden yic. Yakē ke lueel wēl nhiar ke bī ke piŋ, rin bī yīn kōc la kē lēk ke, kony. ³⁰ Muk yīnhom bī ciēn kē lueel bī Wēi Nhialic cōl arem puōu, Wēi cī Nhialic gām yī. Nhialic acī gām Wēi ye nyooth lōn ē yīn kēde, ku Wēi Nhialic abī rēer kek yī ŋet akōl luŋdīt bī Nhialic yī kony tēnē jōŋrac. ³¹ Duōkkē kōc kōk ye maan ku duōkkē puōth ye riāāk. Duōkkē ye gōth ku läatkē kōc, tēdē ke we loi kāk cīi path. ³² Rēēr kē apath ē kamkun. Ku yakē kārēc pāl piny tēnē kōc kōk cīmēn ye Nhialic ke pāl piny tēnē we rin Raan cī lōc ku dōc.

5

Pīr rēer ruel yic

¹ Kēya, wek aa dhil luui cīmēn Nhialic rin ye wek mīthken nhīer apēi. ² Nhiarkē kōc kōk cīmēn nhīer Raan cī lōc ku dōc ŋo. Cīmēn cī Jethu ye nyuōōth lōn nhīer yen ŋo, rin cī yen thou bī ŋo luōk. Kē cī looi, acī Nhialic cōl amit puōu rin cī yen rot juēr Nhialic. ³ Wēt ye wek kōc ē Nhialic acīi path bī wīc wīc ē diāār, ku kāk kōc cōl ayār gup, ayī kook aa piēŋ wegup.

⁴ Jam la bīth ku buro rac aaciī path. Anuēēn bāk Nhialic aleec rin kāk ye ke looi tēnē we.

⁵ Dhielkë ñic lön acin raan wic ë diäär ayi raan ë luui käk kəc cöl ayär gup, ku raan dët kok lëu ye bi la bääny Raan ci ləc ku dəc kek Nhialic ë yic, ku yök kăpuõth ci Nhialic thön kəc. Raan kok acit raan ë jak ci kiëët door. ⁶ Duökkë röt cöl ameth ë nyin wël cii path ye kəc kök lueel. Nhialic abi kəc cii wëtde ye piñ, kəc luui ë käreckä tēm awuöc. ⁷ Këya duk ye mat kek kəc luui ë käreckä.

⁸ Rin wek aa we rëër ë muö̃th yic. Ku emën wek aaci röt mat kek Bëny, wek aaci la ë ruel yic. Këya, yekë luui cimën kəc tō ë ruel yic. ⁹ Yen aluel kënë rin kəc tō ruel yic, kəc ñic Nhialic, aaye ruel cöl alir puõth ku loikë kën ë yic. ¹⁰ Themkë bäk käk Bëny cöl amit puöu ñic ku luwikë ke. ¹¹ Duökkë ye luui käk ye kəc tō muö̃th yic looi, kəc kuc Nhialic. Nyuö̃thkë ke lön kääkë aaci path. ¹² Käk ye ke looi ke cie tiñ, aa rec apei ka ye jamden kəc rac gup ¹³ Të bii käj teyer, ke kəc aa tiñ tē rēc kääkë thün, ¹⁴ rin ë ruel yen ë keriëc ebën cöl atij. Yen aci ye lueel ëlä, “Pääckë nin yic, jatke röt rëñ yic ku Raan ci ləc ku dəc abi ruel wegup.”

¹⁵ Tiëñkë piërdun apath. Duökkë pir ë pir kəc kuc Nhialic, calkë röt aaye kəc ñic käj. ¹⁶ Kuat tē bi yin ye yök ba këpath looi thün, ke loi, rin kəc aa loi käk cii path emën. ¹⁷ Duökkë lui ë luwi kəc cinkë ñickë, ñeckë kē wic Bëny ku yen luwikë. ¹⁸ Duökkë ye dek ë möu, möu ë kəc rac. Calkë Wëi Nhialic piërdun yic akölaköl. ¹⁹ Ketkë waak ë Nhialic ci göt athör waak yic ë kamkun. Ketkë wak wëi bäk Bëny leec ë piäthkun ebën. ²⁰ Yeku Nhialic Wäda leec akölaköl rin Bänyda Jethu Kritho, kuat kajuëc yeku ke looi yic.

²¹ Yakë röt theek ë kamkun rin riöc wek Raan ci ləc ku dəc.

Diäär ku Röö̃r

²² Wek diäär, thekkë röörkun cit tē ye wek Bëny theek thün. ²³ Rin moc yen ë tik wat nhom, cimën ye Raan ci ləc ku dəc akut kəc ci gam wat nhom. Raan ci ləc ku dəc yen aluäj akut kəc ci gam, yen guäpde aya. ²⁴ Këya, diäär aa dhil röörken theek cimën ye akut kəc ci gam Raan ci ləc ku dəc theek.

²⁵ Wek röör wek aa dhil diäärkun nhiaar cimën nhieer Raan ci ləc ku dəc akut kəc ci gam arëk abi thou rienke. ²⁶ Aci thou rin akut kəc ci gam bi rëër ke dhëñ Nhialic. Ku lök kegup piu ë Nhialic piu ë lök wëi ku wëtde. ²⁷ Aci kënë looi rin bi yen kacke kəc ci gam, wuö̃ny gup wei käreç ku bii ke yelööm. Ku akëc wic bik gup la adumuö̃m. ²⁸ Cit ë kënë aya, röör aa dhil diäärken nhiaar cimën nhieer kek röt. Na nhiaar moc tieñde, ka thöñ kek lön nhieer yen rot. ²⁹ Acin raan man guäpde, raan ë mith ku tiit guäpde, cimën ye Raan ci ləc ku dəc akut kəc ci gam tiit, ³⁰ rin yok akut kəc ci gam, yok aa guäpde. ³¹ Cimën ci ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Moc abi wun ku man nyääñ piny ku met rot kek tieñde, ku keek karou aabi ya tök.” ³² Wëlkä aa la yic yinydit apei, ku aa jam tē ye Raan ci ləc ku dəc tök thün kek akut kəc ci gam. ³³ Ku wëlkä aa jam rienkun aya, moc adhil tieñde nhiaar cimën nhieer yen rot, ku tik aya adhil muö̃nyde theek.

6

Mith ku kəc ke dhiëth ke

¹ Wek mith, wek aadhil kəc ke dhiëth we theek, rin yen ë këpath lëu bi raan looi rin Bëny. ² “Thek wuur ku moor,” Kënë yen ë löñ tueñ ci bën kek athön, ³ athön akün, “Na loi kënë, ke yin abi kajuëc path ya yök, ku thiei yi ba nin juëc nöç pinyhom.” ⁴ Kəc ke dhiëth duökkë miëthkun ye luöi käk bi ke rac puõth. Muökkë ke ku piöckë ke dhël ci Bëny gam.

Aloony ku Bäny

⁵ Aloony, thekkë bänykun muk we pinyhom ë tēn, riääckë ë ke ku thekkë ke piändun ebën ciët we luui Raan ci ləc ku dəc. ⁶ Yakë luui ë puön yer tē cök kek cii daai we. Loi luöidu puöu ebën cit tē wic Nhialic ye thün, rin yin alony Raan ci ləc ku dəc. ⁷ Na cök alon ye yin alony, lui puön yer bi ciët Nhialic yen luöi. ⁸ ñic yinhom lön bi Nhialic raan ebën yiëk këde, alony ku raan cie alony, rin kăpuõth ye looi pinyhom. ⁹ Wek kəc mac aloony,

wek aadhil luui ë dhël tööŋ yic, ku duökkë ke ye riäac ë nääk, muökkë wenhiim lön week ëbën, aloony ku week, bënydun ë tök nhial, raan bi luk looi kamkun ëbën ke cïn raan ŋuëën.

Təŋ tənë Jəŋrac

¹⁰ Wët jäl lëk we ciëen akïn, lömkë riel tənë Bëny bäk riel ë ye, rin rielde adit apei. ¹¹ Lömkë käk cï Nhialic gäm we bi wek röt kony, bäk käjuëc ye jəŋrac we ruëeny göök. ¹² Rin ɣok aaciï thär kek kəc cit ɣo, ɣok aa thär kek jakrec rëër ë muöth yic kek bányken, ku riel ë jəŋrac tö nhial. ¹³ Këya, rin ë wët kënë lömkë käk cï Nhialic gäm we bi wek təŋ thör. Na aköl le jəŋrac bën, ke we tit röt ye akölrüëc ëbën. Ku na cäk təŋ jəŋrac göök këriëc ëbën yic, ke wek aabi döŋ we ril. ¹⁴ Lömkë yic bi wek röt guir ë təŋ. Ku luöikë kë la cök ke cit alanh dhie ye raan yeyic duut tē le ye təŋ. ¹⁵ Rëërkë ke we ye kəc lëk Wët Puöth Yam ë döör bëëi tənë kəc. Ku yen abi ciët lön cieŋ wek war ril apei wecök. ¹⁶ Dët akïn, gamkë Jethu Kritho. Gamdun abi ciët kön ye wek wieth dëp ye jəŋrac we moc jöc yiic. ¹⁷ ŋieckë alanden lön cï Nhialic we luök, acit lön dhie cieŋ raan akuäma yenhom təŋ yic, bi cii yup nom. Lömkë wët ë Nhialic ë bën tənë Wëi ke cit təŋ ye muk. ¹⁸ Yakë lac röök cit tē ye Wëi Nhialic we cök puöth thïn. Ku thiëckë Nhialic bi we kony këriëc ëbën yiic. Yakë wepuöth cök tē röök wek ku duökkë thör. Yakë röök akölaköl rin kəc ë Nhialic. ¹⁹ Röökkë ë rienkië, ku lön bi Nhialic ɣa gäm wël la cök ba lueel tē le ɣen wët ë Nhialic lëk kəc ke ɣa cii riöc. ²⁰ Jethu Kritho acä ləc ba ya atuönyde ba kəc lëk Wët Puöth ë Yam, ku ë yen wët cï ɣa mac. Këya, röökkë ku thiëckë Nhialic bä gäm riel ba wëtde lëk kəc ke cit yiny dhiel looi ke cïn riöc.

Muöth ciëen

²¹ Tikuth, wämääthdan cï gam nhiarku, ku yeen alui apath rin Bëny, abi we lëk wël ë yam rienkië ku bäk kë luöoi ŋic. ²² Yen atuöc we ku bi we la lëk kë loi rot tənë ɣo, ku deet wepuöth aya.

²³ Bi Nhialic Wäda ku Bányda Jethu Kritho we yiëk döör, wek kəc cï gam. Ku bik we cöl anhiar röt ë kamkun ku muökkë gamdun. ²⁴ Bi Nhialic dhëëŋde nyuöth kəc nhia Bányda Jethu Kritho kek nhiërden cïn thok akeu.

Athör cī Paulo gät k̄ac gen Pilipi

Wēt nom

Athör cī Paulo gät k̄ac gen Pilipi ẽ gēt k̄ac cī gam pan mec k̄ac pan Roma c̄al Mathedonia. Ee gēt ʒon ȳot mec yen. Ku ẽ rem puõu piõõc ẽ lueth k̄ac k̄ok cī gam gen Pilipi. Athör k̄enẽ ẽ gam ril ẽ Paulo t̄enẽ Jethu raan ci l̄oc ku d̄ac nyuõõth.

K̄enẽ yen gēt athöör ẽ wēt bī yen k̄ac cī gam gen Pilipi leec k̄akken c̄ik tuõc ye ʒon cī k̄akke yiic riẽl. Aake gēt keek athöör aya bī ben l̄ek ke b̄ik puõth riẽl, ku thõon kepuõth kuat aliãmdẽ yic, ku aliãm cī ke yõk aya. Ku yõõk ke b̄ik rõt aa dhuõk piny b̄ik ciẽt Jethu, t̄en l̄on bī nhiaam ku nhiẽr rot ke thẽl wei. Acī l̄ek ke l̄on p̄ir ẽ t̄ok kek Raan cī l̄oc ku d̄ac, ee dhẽẽj cī Nhialic yiẽk k̄ac ẽ dhõl gam, acie dhõl athẽẽk l̄õj k̄ac Itharel. Acī gõt rin miẽt puõu ku dõõr ye Nhialic yiẽk k̄ac cī rõt mat kek Raan cī l̄oc ku d̄ac.

Athör k̄enẽ, ee miẽt ku thõn ẽ puõu ku ȳiec r̄ẽer, ku bī gam ku p̄ir t̄o kek k̄ac cī gam muk nom. Ku ẽ nhiẽr nhiẽer Paulo k̄ac cī gam t̄o gen Pilipi nyuõõth aya.

K̄ak t̄o th̄in

Muõth tuej 1:1-11

K̄ak cī rõt looi t̄enẽ Paulo 1:12-26

P̄ir r̄ẽer ke Jethu 1:27-2:18

K̄ak cī guir t̄enẽ Timoth̄i ku Epaprodituth 2:19-30

L̄ek rin k̄ar̄ec ku k̄ac ater 3:1-4:9

Paulo ku mãthke gen Pilipi 4:10-20

Muõth ciẽen 4:21-23

¹ Ȳen Paulo ku Timoth̄i ʒok k̄ac lui rin Jethu raan ci l̄oc ku d̄ac, ʒen agät we athöör, wek k̄ac ẽ t̄ok kek Jethu gen Pilipi, ku k̄acd̄it akut ku kuat k̄ac ke kony r̄ẽer th̄in ẽb̄en.

² Bī Nhialic W̄ada kek B̄ẽny Jethu raan ci l̄oc ku d̄ac we ḡam athiẽei ku dõõr.

Rõõk Paulo rin k̄ac kuen athõrde

³ Ȳen ẽ Nhialic w̄ada leec t̄ẽ tak ʒen we akõlakõl. ⁴ Ȳen ẽ puõu miẽt apei r̄õõkdiẽ yic rienkun ẽb̄en, ⁵ rin cī wek ʒen kony b̄ak Wēt Puõth Yam nyuõth k̄ac ya akõl t̄õj w̄aar ȳic wek ye agut ẽm̄en. ⁶ Aȳiec ʒapuõu l̄on Nhialic, raan w̄aar loi ẽ k̄enẽ t̄enẽ we, ab̄i dhieel muõk th̄in k̄eya ʒet akõl bī Raan cī l̄oc ku d̄ac Jethu dhuk pinynhom.

⁷ Wek aa kockiẽn nhiaar apei, wek aaya tak akõlakõl. Ku ẽ yic, ba we aa tak wēt nhiẽer ʒen we. Rin wek aa lui ku kuõnykẽ ʒen ẽ luõi ril cī Nhialic yiẽk ʒen ẽm̄en. Ku ẽm̄en mec ʒen ku w̄aar k̄ec ʒen mac, ʒen acī b̄en ȳiec la jam rin Wēt Puõth Yam, ku acī b̄en riẽl apei ʒet t̄ẽ cī ye gam k̄ac juẽc apei. ⁸ Aȳic Nhialic l̄on k̄ẽ luẽel ẽ yic l̄on nhiẽrdiẽ t̄enẽ we acit nhiẽr B̄ãnyda Jethu nhiẽer yen ʒo.

⁹ Ȳen ẽ r̄õõk bī nhiẽrdun rot ajuak akõlakõl, ku b̄ak yic ȳic, ku yakẽ ke looi k̄ak la cõk Nhialic nom, ¹⁰ bī we kony b̄ak aa looi k̄ẽpath. K̄eya, ke wek aab̄i gup ciẽn awuõc akõl le Raan cī l̄oc ku d̄ac dhuk pinynhom. ¹¹ Piẽrdun ab̄i yic thiãj k̄ãpath ẽ Jethu yen ye ke yõk th̄in, rin bī Nhialic aleec ku dor.

Raan cī l̄oc ku d̄ac yen ee p̄ir

¹² Awiẽc b̄ak ȳic miẽthak̄ai cī gam, l̄on kuat k̄ak cī rõt luõi ʒen aaci Wēt Puõth Yam c̄al ala tuej. ¹³ Kuat raan r̄ẽer t̄en ẽb̄en agut k̄ac tit pan b̄enyd̄it thok, aȳickẽ l̄on cī ʒen d̄om rin ye ʒen raan lui rin Jethu. ¹⁴ Ku rin cī ʒen mac, acī miẽthak̄ai cī gam c̄al aa ril puõth b̄ik Wēt Puõth Yam aa l̄ek k̄ac ke c̄in riõõc.

¹⁵ Ee yic, k̄ac k̄ok aa wēt Raan cī l̄oc ku d̄ac piõõc ẽ tiẽl ku rin c̄i kek luõidiẽ nhiaar. Ku k̄ac k̄ok ayekẽ piõõc piãnden ẽb̄en. ¹⁶ Aye kockã looi rin nhiẽr ku rin ȳic kek ye aya l̄on cī Nhialic ʒa luõõi ba w̄ẽtde tiit bī c̄i riããk. ¹⁷ K̄ac k̄ok kamken aya, aacie piõõc ẽ cõk, aa piõõc rin nhiaam ẽ path, ku yekẽ tak l̄on bī kek ʒa luõi aliãp t̄ẽ ȳot mec ʒa. ¹⁸ Ac̄in k̄ẽ

ye looi, ɣen amit puðu tē ɳot ye wēt Raan cī lɔc ku dɔc piöcc kuart dhël cī yök, cɔk alɔn le yen kē tō kepuöth. ɳen abī rēer ɣa mit puðu.

¹⁹ Rin anjɛc lɔn röökkun ku kuɔny bö tēnē Wēi ē Jethu raan cī lɔc ku dɔc, aa bā cɔl alony. ²⁰ Aya ɳööth ɣapuðu lɔn bī yen a kēpath yen luɔi akölaköl agut emēn thiin, ɣen abī la riel ē puðu kek guäpdiē ebēn, bī ya kēpath yen luɔi rin bī ɣen lac bēi tēnē Jethu tē pīr ɣen, tēdē ke ɣa thou. ²¹ Pīr ē wēt Raan cī lɔc ku dɔc juak tueɳ, ku na thuɔu rin wētde ka path aya tēnē ɣa. ²² Ku na ye kē bī ɣen ɳot ɣa pīr yen bī ɣen luɔi juēc path looi, ka cā ɳic yeɳö ba kuany. ²³ Aköl dēt aya nhiaar ba cīi thou, ku aköl dēt awiēc ba thou rin anhiaar ba la rēer kek Raan cī lɔc ku dɔc, ku kēnē yen aya yök ke path. ²⁴ Ku rienkun, apath apei ba pīr ē tēn pinynhom. ²⁵ Kēnē anjɛc apei, kē yen ɳic ɣen abī rēer. ɳen abī rēer ē tēn kek we ebēn ba miet puðu gamdun juak yic. ²⁶ Kēya, tē ben ɣen la dhuk ba rēer kek we, ke wek aabī nhiam rienkiē piērdun yic, ke we ye tök kek Jethu Raan cī lɔc ku dɔc.

²⁷ Kuat kē bī rot looi tēnē ɣa, muökkē wenhiim lɔn dhil wek pīr, pīr kɔc cī gam, cɔk alɔn cīi ɣen week bī ben tiɳ aköldä. Aba ya piɳ lɔn wek aa ril wēt Nhialic yic, ku week aa lui tök apei rin Wēt Puöth Yam. ²⁸ Duökkē ye riöcc kɔc aterkun, yen abī ye nyuöth keek lɔn cīi kek we bī lēu, rin yeen Nhialic yen we gäm riel bī wek ke göök. ²⁹ Rin wek aaci gäm yic bāk Raan cī lɔc ku dɔc aa luöi ku acie gam ē rot, ee ku bāk gum cimēnde aya. ³⁰ Emēn alēukē bāk ɣen kony ye luɔi kēnē. Yen luɔi tōɳ wäär cāk tiɳ theer ke luɔi, ku cīt tē yakē piēɳ ye, ɣen aɳot ɣa lui apei.

2

Jethu ē rot dhuök piny cɔk alɔn ril yen apei

¹ Piērdun ke we ye kɔc Raan cī lɔc ku dɔc, ee we cɔl aril ku nhiērde ē we liēr puöth. Wek aa rēer ke Wēi Nhialic, wek aa la piath ku nhiēr nhiēer wek röt kamkun. ² Matkē weyiic bāk aa looi ē tök, ku nhiarkē röt, yen abī miet ē puðu bēi tēnē ɣa. ³ Duökkē puöth ē dit bāk kɳ aa wic ē rienkiē ku yakē nhiam, yakē röt dhuök piny kɔc kök nhiim. Yakē kɔc kök tiɳ ciēt kek path tēnē we. ⁴ Acīn raan ben a lui kēnē nhiamde, yakē jal looi kē kony we ebēn.

⁵ Wek aadhil thōɳ kek Jethu raan cī lɔc ku dɔc ē täktäkdun yic.

⁶ Wēn cɔk Bányda Jethu aa Nhialic guöp akēc rot thööɳ ke Nhialic.

⁷ Ku aci tēden diit yen thiin puöl, ku cɔl rot aye alony cimēn raan ē path.

⁸ Acī rot bēn dhuök piny, ku gēm bī gum ku thou, cimēn raan la guöp awuöc, aräk abī piäät ē tim cī riīu kōu.

⁹ Rin ē wēt kēnē yen aci Nhialic ye bēn jöt bei raɳ yic kam kɔc cī thou, ku ɳēth nhial ku ler ku yīk riel kēriēc ebēn nhom.

¹⁰ Ku kēya rin athēäk rin Jethu, kāk nhial ku pinynhom, ku piny tēn kɔc cī thou aa dhil kenhiöl guöt piny.

¹¹ Ku keek ebēn abik lueel lɔn ye Jethu raan cī lɔc ku dɔc Bēny, rin duaar ē Nhialic Wun.

Piērdun ē Jethu nyuöth

¹² Kēya, wäär rēer ɣen kek we miēthakāi cī gam, wek aa we ɣa theek, ku emēn awiēc bāk ɳot we thek ɣen ke ɣa cīi rēer kek we. Lak tueɳ ke we thek Nhialic rin cī we wēer bei.

¹³ Rin Nhialic alui weyiic, ee we kony bī we cök puöth ku bāk kē wic looi.

¹⁴ Luɔikē kēriēc ke cīn ater kamkun ku agöth, ¹⁵ rin bī wek aa mīth Nhialic cīn gup awuöc ē piny cī thiāɳ kɔc rɛc la gup adumuööm. Calkē röt aa la gei kamken cimēn pɛei nhial, ¹⁶ cimēn ye wek ke lēk wēt pīr. Na luɔikē kēya, ke ɣen abī nhiam rienkun aköl le Raan cī lɔc ku dɔc dhuk pinynhom, rin bī ye nyuöth lɔn kēc luɔidiēn ca looi nhom dɛer piny ē path.

¹⁷ Na cɔk aa lɔn guum ɣen rin bī gamdun riel tēnē Nhialic, ke ɣen abī puðu miet apɛidit ke we ebēn. ¹⁸ Ku kēlä aya, wek aabī puöth miet kek ɣa.

Timothi ku Epaprodituth

¹⁹ Na wïc Bëny ke wek aba tuöc Timothi ë ninkä, rin bi tē luui wek thin ya dæet puöu.
²⁰ Ee yen raan tōj ë tak cimëndië, kē tō yapuöu looi, ku acin raan nhiaŕ we apeï cimēnde.
²¹ Raan ëbën ë yenhom yiëk këden looi, ku cii yepuöu yik kē wïc Jethu raan ci löc ku döc.
²² Ku anjäckë kek we ë röt yen tē ci Timothi rot nyuöth thin cimën meth ke wun. Yok aaci luui ë tök rin Wët Puöth Yam. ²³ Këya aba tuöc we, tē le yen ye ñic yenö bi rot looi tēnë yen ëmën ci ya mac. ²⁴ Ku yen anöth Bëny lön bi yen rot lëu ba bën tēnë we ë ninkä.
²⁵ Aca tak ba wämäath ci gam, Epaprodituth cöl adhuk. Yeen ë raan ë luoi apeï buöth Bëny cimëndië. Ee cäk tuöc yen bä bën a kony, ²⁶ ku ëmën awic apeï bi we tiñ. Adieer rin ci wek ye piñ lön ci ye tuaany. ²⁷ Ee ci tuaany abi duër thou. Ku yeen aci Nhialic bën cöl apuöl, ku acie yen ë rot, pial guöpde aci këne bi yen cöl anjeer yic bën wel yic aya. ²⁸ Awiëc aya ba cöl adhuk tēnë we rin tē ben wek ye tiñ ke wek aabi puöth miët, ku acin dët bi yen ben dieer. ²⁹ Luörkë ë puön path apeï ke cit menhkui Jethu nhom. Nyuöthkë kuat raan cit ye ëbën athëëk, ³⁰ rin ëci duër thou rin luoi tēnë Raan ci löc ku döc, ku akëc dieer ë wëike ku gëm ya kuöny cin tē bäk lëu ye.

3

Yiny la cök

¹ Ku wët dët ba lëk we miëthakäi ci gam ë ku bäk puöth miët rin ci wek mat kek Bëny. Acii rac ba käk ca gät we theer ben dhuök yiic, ku ë yen abi we kuöny tē looi yen ye këya.
² Tietkë röt kəc rəc, kəc luui cimën jök. Acie ñuöt ë rot yen wickë, wek aa wïc käjuëc kök bäk ke looi. ³ Aa yook, aacie kek ci ñuöt yic yök, rin yok aa Nhialic door riel ë Wëike. Ku yok aa mit puöth piërda yic rin ci yok aa kəc Raan ci löc ku döc Jethu. Acie käk ye raan ë path looi ye tiñ kek yeku ke ñööth. ⁴ Na le raan ye tak lön bi yen pür Nhialic nhom rin käk ye looi kəc gup, ka cin raan wär yen mukmuk nhom löñ theer. Na ye kəc piir, ñuöt yen aci pür. ⁵ Yen a ya ñot ke ya la nin kadhorou tēn dhiëeth ya. Yen ë raan Itharel, raan dhiënh Benjamin, kuat Itharel ë gei. Rin muñ löñ nhom, yen ë raan akut Parathi. ⁶ Rin ye yen raan akut Parathi yen aye yen kəc ci gam cöl aa nëk, ku rin ye raan la cök tē theek yen löñ, ke yen a ya cin guöp awuöc.
⁷ Kuat käwäär ya ñööth kecit käpath, aaci bën cii ye käpath. ⁸ Acin këpuöth wär ñiny bi yen Bánydië Raan ci löc ku döc Jethu ñic. Yen aci këriëc ëbën puöl rin bi yen a raande, ⁹ ku ba ya tök ke ye. Rin acä lëu ba la cök ë Nhialic nhom tē theek yen löñ. Ku yen aci jal la cök rin ci yen Jethu gam, la cök tēnë Nhialic rin ë gam. ¹⁰ Kë wiëc ë lön ba Raan ci löc ku döc, ku riel wäär jöt ye kam kəc ci thou ñic. Awiëc ba ya tök ke ye ë gum ku thuönde yic. ¹¹ Ku ñäath lön bi yen jöt thou yic ba pür.
¹² Acä ye lueel lön ci yen jal a raan la cök, anot wiëc apeï ba ya raan la cök cit tē wïc Jethu raan ci löc ku döc ye thin. ¹³ Wët lëk we akin miëthakäi ci gam, acä ñic lön le yen kë ca lëu, yen acie dæei ciëen, yen ë daai tueñ bi ya wët aköldä yen thuuth yen ku päl kätheer. ¹⁴ Yen abuöth dhël yic apath rin bi yen ariöp yök. Ee yen ariöp bi Nhialic gäm ya rin kë ci Raan ci löc ku döc looi.
¹⁵ Yok kəc la gam ril yok aa dhil luui ë dhël këne. Ku na le kəc kök kamkun cii lui ë dhël këne, ke Nhialic yen abi ye dët yic we. ¹⁶ Lokku tueñ kek löñ Nhialic cimën wäär ñic yok ye.
¹⁷ Miëthakäi ci gam biathkë yacök, ku piöckë tēnë kəc käwäär ca piöc tēnë ke buöth yiic. ¹⁸ Wek aaca lëk ë këne arak juëc, ku ëmën aben ber yic piü ë nyin guöp, kəc kök aacie thon Jethu tim ci riü köu rin bi yen ke waar adumuöömken yiic ë gam. ¹⁹ Aabi la pan mac rin ye kek kepuöth yiëk käk wïc guäpken. Aa nhiam käk ke bi ke cöl ayär gup, ku aa käk pinynhom kek aa yekë tak kepëc. ²⁰ Ku yook pan Nhialic yen këda. Yok aa tit Aluändan bi bën nhial, Bëny Jethu Raan ci löc ku döc, ²¹ yen la riel ë yen këriëc ëbën cöl aa bö yecök, abi gupkuan ci thiän adumuööm looi bik yer cimën guäpde.

4

Läk

¹ Miëthakäi cī gam wek aa nhiaar apei, deatkē wepuōth ku thekkē Bāny. Wek aaca dak, wek aa yen cōl amit puōu, wek aa yen cōl anhiam.

² Yin Yuodia ku yin Thintike wek läŋ, döörkē, wek aa kōc tōŋ ē Bēny. ³ Ku tēnē yī raandiēn nhiaar lui kek ya, awiēc ba diäärkä kony rin aaci luui kek yen apei buk Wēt Puōth Yam tek piny, keek ēbēn kek raan cōl Klemen ku kōckuan kōk lui ke yo tō rienken athōr Nhialic yic, athōr pīr.

⁴ Yakē puōth miet rin ye wek tōk ke Bēny. Aber yic, yakē puōth miet. ⁵ Yakē rōt piēŋ wēl ē kamkun. Bēny aci thiōk. ⁶ Acin kē riōōc wek, ku yakē Nhialic thiēēc rōōkdun yic kāk wiēcckē ke, yakē thiēc ē puōn path akōlakōl. ⁷ Ku döör Nhialic cie deet yic raan ē path, abī we kony bāk cīi ye diēer ku cāk riōc kārīl we yōk yiic, ke we ē tōk kek Raan ci lōc ku dōc Jethu.

⁸ Wēt cī jal dōŋ ba lueel miëthakäi, yakē ke tak kápath, kāk ye raan ēbēn nhiaar, kāk ye we leec thīn, kāk yith thiek yiic, kāk la cōk ku lek gēi, kāk nhiaar ke raan ēbēn. ⁹ Wek aa ŋic kāwäär ca piōōc tēnē we, ku kāk cāk piŋ ke ya lueel ku tiēŋkē yen ke luōōi ke. Kēya, biathkē luōidiē yic, ku Nhialic yen döör gam abī rēer ke we.

Paulo acā aleec gam rin kāk cī gām ye

¹⁰ Piērdiē yic kek Bēny, yen aci puōu miet rin tēdiit cāk nōk ku benkē yen ben nyuōth tēduun muk wek ya thīn. Ku acie rin cī wek kōōc we cīi wenhiim yik yen, ee rin cīn wek riel. ¹¹ Yen aaci kēnē luel rin cī wek ya pāl wei, aa kāk rēer kek yen kek aaca ŋiēc rot. ¹² Alēu ba pīr ē path tē cōk yen la kālik, kueth ku cōk aa thōŋ tēnē ya, jīēek ku ŋōōŋ aya, aa thōŋ. ¹³ Kwat kē ya looi ēbēn, aya looi riel ye Raan cī lōc ku dōc gām yen.

¹⁴ Ku apath apei yen wēt cī wek ya kony aterkiē yiic. ¹⁵ Wek kōc gen Pilipi anjēckē apath, lōn wäär jīēl yen Mathedonia nin tuēŋ wäär piōōc Wēt Puōth Yam, wek aa we kōc cī gam ya kony. Wek aa we ye kōōc kek yen kápiathkiē ku kārackiē yiic. ¹⁶ Agut cī wäär cōk yen rēer Thethalonika wek aaci kuōnydun bēn aa tuōc yen ēmēn ku ēmēn. ¹⁷ Acie ku bāk ya muōōc yen wiēc, ee dōc ye yōk tē muōōc raan kōc yen awiēc ba juak yic. ¹⁸ Kāk wiēc aaca yōk, ku aa juēc apei. Kwat kāk wiēc ēbēn aaci Epaprodituth bēēi tēnē ya. Aa cīt tol adōŋ ŋīr ye took luāŋ ē Nhialic, ajuēr cī Nhialic gam ku cōl ye amit puōu. ¹⁹ Ku Nhialic abī we gām kāk wiēcckē ē kākken juēc yiic, kāk ye ke yōk rin Raan cī lōc ku dōc Jethu. ²⁰ Bī Nhialic Wāda aleec akōlakōl! Yenakan.

Muōth ciēen

²¹ Miäthkē kōc cī gam, kōc Raan cī lōc ku dōc Jethu. Miëthakäi rēer kek yen aa we muōōth. ²² Kōc cī gam ēbēn ē tēnē agut kōc lui pan Bēnyŋaknhom Cithēr aa we muōōth aya.

²³ Athiēei ē Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc, abī ya rēer kek we ēbēn.

Athör cī Paulo gät k̄ac gen Kolothia

Wēt nhom

Athör Paulo cī gät k̄ac gen Kolothia, agēt akut k̄ac cī gam pan Athia tō ciēen gen Epethuth. Akut k̄ac cī gam kēnē acie Paulo yen loi ye, ku aye yök yepuōu ke ye luōi dhil looi aya, cīt lōn cī yen kacke tuōac gen Epethuth aya, yen gendit yen rēer raandit bēny apuruuk pan Athia thīn. Ēcī Paulo piŋ lōn ala k̄ac ē piōoc k̄ok k̄ac cī gam gen Kolothia piōoc bīk dhēl la cōk puōl. Ku yekē lueel lōn raan adhīl jak k̄ok atheek, nadē ke bī jal luōk ē kuat kē cīt ŋuōt, thēk lōŋ ku miēth ye cam.

Paulo agāt athör kēnē bī jai piōoc r̄eckä, ku ye piōoc dhēl peth ē yic Wēt Puōth Yam, yen gam. Kē tō thīn, ee lōn nadē ke Jethu Krītho alēu bī k̄ac luōk ē rot, ku kuat kāk cīt kākāa aa k̄ac thēl wei Jethu lōm. Rin Jethu Krītho Nhialic acī nhial ku piny ku kāk tō thīn cak. Ku rienke aya yen awīc yen ye bī k̄ac dhuōk yeyou. Ee mēt bī k̄ac rōt mat kek Jethu Krītho yen ē ŋōth bī k̄ac luōk ē rot pinynhom. Acī Paulo lēk k̄ac aya lōn piōoc kēnē ē k̄ac cī gam cōl aa pīr pīr path.

Dēt lēu bī ŋic ē lōn nadē ke raan cōl Tikikuth yen ŷēth athör gen Kolothia rin Paulo aa cath kek raan cōl Onethimuth, alony yen cī Paulo athör gōt rienke tēnē Pilemon.

Kāk tō thīn

Muōth tueŋ 1:1-14

Dīt ē Raan cī lōc ku dōc 1:15-23

Luoi Paulo ke cīt alony tēnē akut k̄ac cī gam 1:24-2:5

Pīr yam Raan cī lōc ku dōc yic 2:6-4:6

Muōth ciēen 4:7-18

¹ Ee ŷen Paulo cī Nhialic looi ba ya atuny Jethu raan cī lōc ku dōc, ŷen agāt athör kēnē yok wāmāāth cī gam Timothī.

² Tēnē wek k̄ac cī Nhialic gam gen Kolothia, k̄ac buōth Raan cī lōc ku dōc. Bī Nhialic we gām athiēi ku dōr.

³ Nhialic Wun Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc, ayeku leec akōlakōl tē rōok yok rienkun. ⁴ Rin gamdun tēnē Raan cī lōc ku dōc Jethu, ku nhiērdun tēnē k̄ac ē Nhialic aa cuk piŋ. ⁵ Wäär bīi Wēt Puōth Yam tēnē we tueŋ, wek aa we cī kēn la yic ŋōth piŋ Ku ē yen atō gam ku nhiērdun thīn, kāk ŋāthkē ke aacī tōōu apath tēnē we pan Nhialic. ⁶ Wēt Puōth Yam athiēi bēi akōlakōl ku athiēi pinynhom ēbēn, cīmēn wäär looi yen rot kēya kamkun tēwäär piŋ wek dhēēŋ ē Nhialic ku detkē yic tō thīn. ⁷ Wek aacī dhēēŋ Nhialic piŋ tēnē Epaprath raandan nhiarku lui ē puōu ēbēn tēnē Raan cī lōc ku dōc, ee rienkua. ⁸ Acī ŷo lēk nhiēr cī Wēi Nhialic gām we.

⁹ Wēt kēnē yen aye ŷok ke rōok rienkun tēwäär piŋ ŷok we. Nhialic ayeku lōŋ bī we cōl aŋic ye, ku ŋiēc ē kāŋ ēbēn wīc Nhialic ku dēt ē wēl aya ye Wēi Nhialic ke gām k̄ac. ¹⁰ Ee kēya, ke week abāk lēu bāk pīr ē pīr yen wīc Bānyda, ku kēnē ye cōl amit puōu yen abāk aa looi akōlakōl. Piērdun abī ya kāpath kek ye bēi, ku ŋiēc ŋic wek Nhialic abī rot juak. ¹¹⁻¹² Bī Nhialic we looi bāk riel, riel bēn dhēēŋ ē Nhialic, ku bāk lēu bāk kājuēc aa gōok ke we duut wepuōth. Ku yakē Wāda leec ke we mit puōth, yen cī we gām riel bāk la abāŋ kāk Nhialic wäär cī tāu kacke ruēl Bānyde yic tēŷer. ¹³ Acī ŷo luāk bei riel jōŋrac yic, ku bīi ŷo ē bāny Wēnden nhiēer yic, ¹⁴ yen cī ŷo wēer bei, ku pēl adumuōmkua piny.

Dīt ē Raan cī lōc ku dōc

¹⁵ Raan cī lōc ku dōc yen ye tiŋ ke thōŋ ke Nhialic cie tiŋ. Yen ē kaaide, ku yen atō tueŋ kāk cī cak ēbēn nhīim. ¹⁶ Rin ē yen acī Nhialic kārīēc ēbēn cak, kāk nhial ku piny, kāk ye tiŋ ku kāk cie tiŋ, acā atuuc nhial ku kārīl kōk cie tiŋ la rieldīt cak. Nhialic acī nhial ku piny cak ē yeen ku kāk tō thīn ēbēn aa kākke. ¹⁷ Raan cī lōc ku dōc a rēer thīn ke kāŋ ēbēn kēc cak, ku ē rienke yen aye kārīēc ēbēn rēer nyiēnde. ¹⁸ Yen ē bēny k̄ac cī gam.

Yen aye kek piërden yök thïn. Yen ë Wëndit tueŋ wäär cī jöt bei raŋ yic rin bī a yen tö tueŋ käriëc ëbën. ¹⁹ Rin ë Nhialic yen acī ye tak ë rot bī Wënde ciët yen Nhialic guöp alanden. ²⁰ Rin Wënde yen acī Nhialic looi bī kāk tö nhial ku piny aa döör kek ye. Thon Wënde tim cī rīiu kōu yen acī yo cōl adöör kek Nhialic Wun.

²¹ Thëer wek aa we mec ke Nhialic, ku wek aa we kōc aterde rin tēktēk rac ku kārēc ke yakē ke looi ku takkē ke. ²² Ku ëmën, rin cī Wënden wäär cī ya raan cimēnda thou rienkua ëbën, Nhialic acī we cōl aaye mātħke bī we bëi bāk aa kōc la cōk cīn gup awuōc yenhom. ²³ Wek aa dhil la cōk ku muōkkē rōt ë dil yenhom. Ku duōkkē rōt cōl aben thel wei ë ŋōthdun cāk yök Wēt Puōth Yam yic wäär cāk piŋ. Ee rin ë Wēt Puōth Yam kënë yen acī ŋen ya alony, Wēt Puōth Yam kënë cī ya lēk raan ëbën pinynhom.

Luoi Paulo ke cit alony tēnē akut kōc cī gam

²⁴ Ku ëmën ŋen acī puōu miet rin cī piōōcdiēn cā cōl agum we kony. Gumdiēn mec ŋen kënë, ee rin ba dhōl cī Raan cī lōc ku dōc guum thïn, kuōny bī thāāp ë rin akut kōc cī gam ëbën cit guöp Jethu. ²⁵ Ku ë Nhialic yen acā looi ba ya alony akut kōc cī gam. Yen acā gām luoi ril kënë, ba looi rin piathdun. Yen ë luoi wētde ëbën nyuōth. ²⁶ Ku yen ë kē cī moony tēthëer ŋon tēnē raan ëbën, ku ëmën acī jāl nyuōth kacke. ²⁷ Kē cī Nhialic guiir ë lōn bī kē cī moony nyuōth tēnē kacke, kāpiathke ku dhēēŋden cī moony muk rin kōc ëbën. Ku kē cī moony ë lōn nadē ke Raan cī lōc ku dōc arēēr wegup, ku wētde yic wek aabī duaar Nhialic rōm kek ye. ²⁸ Kēya, Raan cī lōc ku dōc ayeku lēk raan ëbën. Yok aa kōc lēk ku nyuthku ke kuat kēriëc ëbën ŋicku ë rin buk raan ëbën bëi Nhialic nhom, ke cit raan la cōk cī mat kek Raan cī lōc ku dōc. ²⁹ Rin bī kënë rot jal dhiel looi kēya, ŋen a ŋa cī buōc apeī ë riel wäär cī Raan cī lōc ku dōc gām ŋa, riel yen lui ŋaguōp.

2

¹ Awiëc ku bāk ŋic yen buōcdit buōc ŋen ba luui apeī rienkun, ku kōc gen Lodikia ku kōc kōk ëbën kuc ŋa. ² ŋen a ŋa lui kēlā rin ba ke deet puōth, ku bik rōt nhiaar kamken ku rēērkē ë tōk. Kēya, ka bī rōt aa deet ku ŋickē kēn ciēŋ path bëi kamken. Ku ë dhēlē, yen abī kek kē cī Nhialic muōny ke ŋic, ku yen ë Raan cī lōc ku dōc guöp. ³ Ee yen ë rot, yen ë yo kony buk wēt ril kënë deet yic, wēt cī Nhialic jal cōl aŋic ëmën.

⁴ Wek alēk kënë, duōkkē rōt cōl ameth nyīn wēl bī we thel wei bāk la kērac yic, tē cōk ke aa piŋ ke cit yith. ⁵ Na cōk amēn cīi ŋen rēēr ke we, ke piāndiē arēēr ke we, ŋen ë puōu miet tē piŋ ŋen we ke we kääc ë cōk gamdun yic tēnē Raan cī lōc ku dōc.

Pir la cōk Raan cī lōc ku dōc nhom

⁶ Cit lōn cī wek ye gam lōn ye Raan cī lōc ku dōc Jethu Bēny, rēērkē ke we cī weyiic mat kek ye. ⁷ Calkē aye yen ë mēeidun ku piērdun, bāk riel apeī ë gamdun yic cimēn wäär cī we piōōc. Ku bāk la lēcdit apeī.

⁸ Tiēērkē nhīim lōn nadē ke cīn raan ben we thel lēŋ yic ë kāk lueth ye raan lueel yenhom ë path, wēl jak pinynhom ku ciēŋ thëer ku aacie kāk Raan cī lōc ku dōc. ⁹ Yeen nhom ë Nhialic alanden agut wäär rēēr yen pinynhom, ku yeen ë raan aya. ¹⁰ Ku week aaci gām pir alanden rin cī wek mat kek ye, rin ë yen bēny mac atuuc nhial ku jak kōk la riel.

¹¹ Wäär cī wek mat kek Raan cī lōc ku dōc, acī we ŋoot ku acie ŋuōt dhie ye looi kōc gup, ee ŋuōt Raan cī lōc ku dōc yen ye looi wēi yiic, ŋuōt ë kōc wēēr bei adumuōm yic, adumuōm ye raan looi rin tē cī ye cak thïn. ¹² Rin wäär cī we muōc nhīim, wek aa we cit kōc cī thiōk raŋ yic kek Raan cī lōc ku dōc. Ku miōc nhom acī we bēn gām pir ë yam cit kōc cī jöt bei raŋ yic kek Jethu. Rin cī wek riel cī Nhialic Jethu jöt bei raŋ yic gam. ¹³ ŋon thëer wēikun aake cī thou rin adumuōmkun, rin wek aa we ye kōc cie kōc Itharel, alēi kuc Nhialic ku löōŋke. Ku Nhialic ëmën acī we bëi pir path yic kek Raan cī lōc ku dōc. Nhialic acā adumuōmkua ŋodhie pāl piny. ¹⁴ Acī kājuēc cuk wuōōc cī gōt rienkua, kek löōŋ juēc la yiic kāk cīi ke lēu bī ke muk nhīim wuōōny wei. Acit lōn cī Nhialic ke piāät

tim cī rīiu kōu kek Jethu. ¹⁵ Ku ē tim cī rīiu kēnē kōu yen acī Raan cī lōc ku dōc lāāu nhom yōk tēnē jak la riel, aaci ke cōl abuoθh yecōk bī raan ēbēn ke tiŋ cīmēn raan ril cī kōc ater dōm tōŋ yic. Ku jōl yai cam rin cī yen riel.

¹⁶ Kēya, duōkkē raan dēt cōl aye yen we lēk miēth yakē cam, tēdē kē yakē dek ku lōŋ wil ē pēei, ku lōŋ akōl cīi kōc Itharel ē luui, ku akōōl kōk. ¹⁷ Kek lōōŋkā acīn kē yekē nyuōθh, aake jam kē bī rot looi kēn yen ē yic ē Raan cī lōc ku dōc. ¹⁸ Duōkkē raan dēt pāl bī we muōr bāk ariōpdun cīi yōk tēnē Jethu. Raan ye lueel ke yen apath tēnē kōc kōk. Raan rot yōk ciēt yen ye Nhialic nyuōθh kāŋ. Kōc rōt nyuōθh ciēt ke ye kōc path ku keek aaci path acīn. Kōc ye lueel bā atuuc nhial aa door. ¹⁹ Raan cīt kēnē acī rot mēec wei tēnē Raan cī lōc ku dōc yen mac akut kōc cī gam. Akut kōc cī gam acīt guōp Raan cī lōc ku dōc. Yeen amac akut ku ē diēer ē ye. Ku ē kāk tō thīn cōl alui ē tōk rin bī akut riel, ku le tueŋ dhōl yen wīc Nhialic.

Thuōu ku pīr kek Raan cī lōc ku dōc

²⁰ Wek aaci thou kek Raan cī lōc ku dōc, ku wek cī wēer bei tēnē jōŋrac pinynhom. Yējō kē dēt ye wek pīr abāk ciēt kōc pinynhom ē tēn? Yējō ye wek lōōŋkā theek? ²¹ “Duōkkē kēnē ye muk,” “Duōkkē kēnē ye bil,” “Duōkkē dēt ye gōot?” ²² Lōōŋkā ēbēn aacīn kē yōk thīn rin aa jam kāk guō thōk, aa lōōŋ raan ē path kek piōōcden. ²³ Anjic raan ēbēn lōn kōc ke loi lōōŋkā aaci kōc ŋic kāŋ. Ku ē lueth ē path. Ee dhēl ye kek kōc mac thīn, bī kek kāk cie Nhialic aa door. Ku yekē rōt cōl aaye kōc path. Ku lōōŋken aa la yiic kākjuēc ril. Ku kārilkā aacie raan ē kony bī raan kē wīc guāpde lēu bī duut.

3

¹ Rin cī Nhialic Raan cī lōc ku dōc jōt thou yic, yen ē landun aya, acī we gām pīr ē yam. Kēya, yakē ke wīc kāk cī tāu we pan Nhialic, tē cī Raan cī lōc ku dōc nyuc thīn ē kōŋ cuēc ē Nhialic. ² Lak tueŋ ke we tak kākā yiic ke cie kāk pinynhom ē tēn. ³ Ku wek cī thou ke Jethu ku wek aa pīr ke ye ē Nhialic yic. ⁴ Pīr ē yic ē lōn bāk aa tōk kek Raan cī lōc ku dōc, rin tē ben yen la bēn ke week aya wek aabi duarde rōm kek ye.

Pīr Thēer ku Pīr ē Yam

⁵ Pāl kē kuat kārec ye guōp raan wīc pinynhom cīmēn wīc wīc ē diāar. Ku luoi rēec kōk, ku tuil tiŋ raan dēt, ku kāk kōc cōl ayār gup, ku dīt ē puōu. (Rin dīt puōu acīt lōn ye raan jak door.) ⁶ Rin ē kākā, riāŋ puōu ē Nhialic abi bēn tēnē kōc cīi yen ē theek. ⁷ Wek aa we ē luui ē kārečkā wāar kuc wek Nhialic, ku piērdun ēcī luoi ē kākā rum.

⁸ Ku ēmēn wek aa dhil luoi kākā puōl, riāāk ē puōu, ku kuith ku lumlum aa dhil ke puōl. ⁹ Duōkkē rōt ē jāām ē lueth, rin cī wek ciēŋ thēer puōl, ¹⁰ ku ŋek ē kamkun ēmēn acī ya raan ē yam. Ku Nhialic aloi we bāk aa ciēt yeen raan ē cak we, ku abāk jāl ŋic apath. ¹¹ Ku ē kēya, Raan cī lōc ku dōc ē kōc ēbēn nhiaar kōc cie kōc Itharel ku kōc Itharel. Kōc cī ŋoot ku kōc kēc ē ŋoot, kek kōc ye ŋoot, kōc cī kājuēc ŋic, raan kuat nhiar tōŋ. Aloony ku kōc cie aloony, rin Raan cī lōc ku dōc yen ē kēriēec ēbēn, ku arēer kāŋ yiic ēbēn.

¹² Wek aa kōc kam kōc akut nhieer Nhialic, ku acī wek kuēny bei bāk aa kacke, wek aa dhil rōt nyuōθh we ye kōc path la puōth, ŷerkē puōth ku lierkē puōth ku yakē gum. ¹³ Yakē ŋiec rēer ku yakē rōt pāl piny tē le yen raan cī luoi kērac, tēdē ke menhkui yen cī luoi awuōc. Yakē rōt pāl piny kamkun cīmēn ye Bēny kārackun pāl piny. ¹⁴ Ku kāk puōthkā ēbēn, matkē nhiēr thīn, nhiēr yen kāŋ mat yiic ku cōk ke piny. ¹⁵ Dōōr yen ye Raan cī lōc ku dōc gām we, yen ē we cōk nhīim tāktākdun yic, rin dōōr yen acī Nhialic we caal akut kōc cī gam yic ēbēn rin bāk aa leec. ¹⁶ Wēt Raan cī lōc ku dōc adhil rēer wepuōth apath, tetkē wēt kēnē yic tēnē kōc ēbēn, ku tetkē yic apath kamkun aya dhēl la cōk. Ketkē waak puōth Nhialic, waak alēec ye ke Nhialic door. Kietkē waak tēnē Nhialic kek alēec Nhialic wepuōth. ¹⁷ Kuat kāk yakē ke looi ēbēn, ku luēlkē ke, aa dhielkē ke looi kēya rin Bānyda Jethu, yen aye wek alēec yiēk Nhialic Wāda ē dhōlde.

Bī raan rot muk kēdē Pīr Yam yic

¹⁸ Wek diäär pierkē wēl ye rōörkun lēk we, ku dhielkē looi kēya rin ye wek kōc ē Bēny.

¹⁹ Wek rōör aya, wek aa dhil diäärkun nhiaar ku duōkkē ke ye kuōc ciēñ.

²⁰ Wek mīth, wek aa dhil kōc ke dhiēth we aa theek akōlakōl, rin yen ē Nhialic cōl amit puōu.

²¹ Wek kōc we dhiēth mīth, duōkkē ke ye nyieeny ē path, tēdē ka bī dhōr ē we.

²² Wek aloony, wek aa dhil kōckun muk we theek ē kuat kājuēc yiic ēbēn. Ku acie nadē ke daai ē we, ke we lui tēnē ke ku bāk alēc yōk thīn, acie kēya, yakē luui puōn cīn yic tieel rin theek wek Nhialic. ²³ Kuat kāk yakē ke looi ēbēn, luōikē ke piāndun ēbēn, cīt ke luōikē ke Nhialic, ku acie raan yen luōikē ke. ²⁴ Dhielkē muk wenhīim lōn Nhialic abī week gām kēpuōth cī tāu kacke, rin Raan cī lōc ku dōc yen ē raan yakē luōōi. ²⁵ Kuat raan cī kērac looi abī tēm awuōc rin kāreēc ye looi, rin Nhialic ē raan gām awuōc thōñ kek kē cī looi, tēdē ye kēpath aye kērac.

4

¹ Wek kōc ye luōōi, dhielkē la cōk apath tēnē aluōnykun. Muōkkē wenhīim lōn wek aa la Bēnydun mac we pan Nhialic aya.

Lēk

² Yakē dhiel rōök akōlakōl, dhielkē wepuōth aa tāau thīn ke we lec Nhialic. ³ Yakē rōök ē rienkua aya rin bī Nhialic cōl apuōl yic, ba Wēt Puōth Yam rin Raan cī lōc ku dōc ē kuc thēer a piōōc. Rin wēt kēnē yen amēc yēn. ⁴ Rōōkkē, ba ya jam apei dhēl bī wēt kēnē cōl adet yic apath.

⁵ ŋieckē kāñ aa looi tēnē kōc kuc wēt Nhialic, ku lēkkē ke apath, kuat tē cī wek rōm thīn ke ke. ⁶ Kāk yakē lueel aa dhil aa kāk ye kōc kepuōth tāau thīn, ku nhiarkē ke bik ke piñ. Ku kēya abāk ŋic yen tē bī wek wēl aa dhuōk nhīim thīn tēnē kuat raan we thiēc.

Muōth Ciēñ

⁷ Wāmāāth nhiaar cōl Tikikuth, raan la cōk lui ke yō rin Bānyda, abī we lēk kuat kāk cī rōt looi tēnē ya ēbēn. ⁸ Ku yen ē wēt tuc yēn ye we, rin bī we la dēet puōth, ku lēk we kuat kāk loi rōt tēnē yō aya. ⁹ Yeen ala kek Onethimuth, wāmāāthdan la cōk, ku yen ē raan akuōtdun. Ku keek aabī we lēk tē ciēñ yōk thīn ē tēn.

¹⁰ Arithtarkuth cī mac ke yēn ē tēn ē we muōōth aya, ku Marko wēn mēnh ē Barnaba. (Wek aca lēk thēer bāk Marko lor tē le yen yet tēnē we.) ¹¹ Jocua, ku aye cōl Juthtuth aya, ee we muōōth. Keek kadiāk aa kek kōc Itharel cī gam kepēc lui kek yēn rin wēt bāāny Nhialic, ku keek aacā kuōny apeidit.

¹² Epaprath ē we muōōth ku yen ē raan akuōtdun, ku ye raan lui tēnē Raan cī lōc ku dōc Jethu. Yeen ē rōök rienkun akōlakōl ē piānde ēbēn, ke thiēc Nhialic bī we cōl aril puōth gamdun yic ke we ŋic kē wīc Nhialic. ¹³ Alēu ba lēk we apei yen tē cī yen luui thīn rienkun bī Nhialic we kony, ku kōc gen Lodikia ku Yērapolith aya. ¹⁴ Luka, akīmdan nhiarku apei ku Demath aa we tuōc miāthden aya.

¹⁵ Lēkkē miēthakāi rēēr Lodikia ku Nimpa ku akut kōc cī gam ē mat paande lōn aa yake muōōth apeidit. ¹⁶ Tē cī wek athōr kēnē kueen, ke dhielkē kuēn akut kōc cī gam rēēr Lodikia. Ku wek aa dhil athōr ca tuōc miēthakāi rēēr Lodikia kueen aya. ¹⁷ Ku lēkkē Arkiputh ēlā, “Dhiel ŋic ba luōi ē Bēny wāār cī gām yī ba looi, dhiel thōl.” ¹⁸ Ee ciēendiē ayic yen agāt yēn muōth kēnē tēnē we, duōkkē nhīim mār wēt rēēr yēn lōc. Bī dhēñ ē Nhialic rēēr ke we.

3:18 Epe 5:22; 1Pīt 3:1 3:19 Epe 5:25; 1Pīt 3:7 3:20 Epe 6:1 3:21 Epe 6:4 3:22 Epe 6:5-8 3:25 Lrou 10:17; Epe 6:9 4:1 Epe 6:9 4:5 Epe 5:16 4:7 Luōi 20:4; 2Tim 4:12 4:8 Epe 6:21-22 4:9 Pil 10-12 4:10 Luōi 19:29; 27:2; Pil 24; Luōi 12:12, 25; 13:13; 15:37-39 4:12 Kol 1:7; Pil 23 4:14 2Tim 4:10, 11; Pil 24 4:17 Pil 2

Athör tueŋ cī Paulo gät kɔc cī gam Thethalonika

Wēt nom

Thethalonika ë ye gendit pan Mathedonia mɛc kɔc Roma. Ee yen cī Paulo akut kɔc cī gam looi thīn wäär cī yen ke jāl Pilipi. Kaam thin wäär cī ke akut looi, ke kɔc Itharel go tiɛl dɔm ku kueeckë, rin cī kek ye tiŋ ke kɔc cie kɔc Itharel wäär thek yanhden cī yanhden puöl, ku piŋkë wēt ye Paulo piöc ku buoŋhkë yic. Këya, aaci Paulo bën cop bī jāl Thethalonika ku le tueŋ gen Beria. Wäär cī Paulo dhuk pan Girik gen Korinth, go Timothī wäär cī keny Thethalonika, lëk ye tē rëer kɔc cī gam Thethalonika thīn.

Ku jol Paulo athör tueŋ kënë gōt bī yen kɔc cī gam dɛet puōth. Ku leec Nhialic rin cī yen ke piŋ ke rëer gamden yic ku nhiarkë rōt kamken, ku bī ke cōl aa tak tēwäär ciɛŋ kek thīn ke ke, ku bī thiɛcden cik bëi nhial dhuk nom wēt bī Raan cī lɔc ku dɔc ben la dhuk pinynhom. Yenö bī rot looi tēnë kɔc cī gam cī thou ë kaam kënë tē le Jethu dhuk? Ku ye nen yen bī Raan cī lɔc ku dɔc ben dhuk? Ku lëk Paulo ke bik la tueŋ ke lui apath ke tit bën Raan cī lɔc ku dɔc.

Käk tō thīn

Muōth tueŋ 1:1

Alɛc 1:2–3:13

Lëk ë ciɛŋ kɔc cī gam 4:1-12

Lëk wēt bën Raan cī lɔc ku dɔc 4:13–5:11

Lëk ciëen 5:12-22

Thök ë wël ku muōth ciëen 5:23-28

¹ Athör kënë aa yok yī Paulo ku Thilath ku jol a Timothī aa yok cī ye tuōc we, wek akut kɔc cī gam gen Thethalonika, ku yakë kɔc Nhialic Wāda, ku jol a Bānyda Jethu raan cī lɔc ku dɔc. Bī dhëeŋ ku döör rëer ke we.

Pir ku gam kɔc Thethalonika

² Yok aa Nhialic leec rienkun ëbën akōlaköl tē rōök yok. ³ Wek aa yeku tak akōlaköl tē rōök yok Nhialic Wāda rin luoidun bën gam yic, ku week aaci luui apɛi rin nhiɛer wek Jethu Kritho, ku rielkë puōth rin nōōth wek ye. ⁴ Anjicku miēthakua lɔn nhiɛer Nhialic we, ku aci we lɔc ku bāk aa kacke. ⁵ Rin yok aaci Wēt Puōth Yam bëi tēnë we, acie wēt ë path, ee cath kek riel ku Wēi Nhialic ye nyuōth lɔn ë yen yic alanden athɛer. Anjickë yen tē cī yok ciɛŋ thīn wäär rëer yok ke we, ee rin ku buk we kony. ⁶ Wek aaci rōt thōŋ yo ku Bānyda, rin na cōk alɔn cī wek gum apɛi, ke wek aaci wēt piŋ ke miet ë puōu bō tēnë Wēi ë Nhialic. ⁷ Ku këya, tē cī wek ciɛŋ thīn yen aci kɔc cī gam Mathedonia ku Akaya tiŋ. ⁸ Ku acie rin cī wek wēt Bānyda Jethu piöc tēnë kɔc Mathedonia ku Akaya ë rot, gamdun tēnë Nhialic aci kɔc pinynhom njic ëbën. Ku acin kë lëuku buk ben lueel. ⁹ Rin aa jam lɔn cī wek yo njic nyuōc wäär cī yok keny tēnë we, ku kë cī wek muöl thīn bāk jak cī ben aa theek, ku ye Nhialic ë yic pir yetök yen yakë door. ¹⁰ Ku bāk Wēnde yen bī bën pan Nhialic tiit, Wēnde Jethu yen cī jōt thou yic, ku ë yen abī yo luök tē luk Nhialic luk rin cī yen ke puōu riääk apɛi rin adumuōmkua.

2

Käk cī Paulo looi Thethalonika

¹ Miēthakua, anjickë kek week lɔn kenyda tēnë we akɛc nom tɛɛc piny. ² Anjickë yen tē cī yo läät thīn, ku jör yo Pilipi ke yo këc yet tēnë we. Ku na cōk alɔn wäär cī kɔc juɛc ye wic, ke Nhialic aci yo bën dɛet puōth buk we lëk Wēt Puōth Yam bō tēnë ye. ³ Wäär ye yok we lëk Wēt Puōth Yam, wek aa we cuk ë lëk lueth, tēdë ke yo ye jam rin le yen kë buk yök thīn, ku acin raan cuk wic ku buk ruëeny. ⁴ Këya, aa yeku them buk aa jam tēcīt tē wic Nhialic ye thīn rin cī yen yo lɔc, ku thōn yo luoi bī yok Wēt Puōth Yam aa piöc. Aa

khecku them ku buk aa looi kën kəc miëët puõth, ee kën wïc Nhialic raan kē tō kəc puõth ñic. ⁵ Anjiekē apath lən yok aa kēc bën buk we bën wel nhüim wël puõth yeku ke lueel, ku aa khecku ke lueel buk röt kum ē ke, bi la kē yok tēnē we. Nhialic anjic kē tō yopuõth. ⁶ Akhecku wïc ku bi la raan lec yo ē kamkun ku kəc kők, ⁷ ku cīt lən ye yok atuuc Raan cī ləc ku dəc, ee la kën buk aa wïc tēnē we. Wek aa we nhiarku, ku rēerku ke we cimēn ye man miethke muk. ⁸ Rin nhier yok we apei acie Wēt Puõth Yam yen wicku buk lək we ē rot, aa cuk gam buk thou rienkun aya. Wek aa we nhiarku apeidit. ⁹ Yeen adhielkē muk wenhiim wek miethakua tē cī yok luui thīn apei. Yok aaci luui aköl ku wēer, rin ku bi ciēn kē yeku thiēec tēnē we tēwäär ye yok we piöc Wēt Puõth Yam ē Nhialic. ¹⁰ Wek aa ñic kāk cuk looi, agut Nhialic anjic aya lən yok aaci ñic ceñ kek wek kəc cī gam, ku week aa cuk ciēñ ē dhël dhēñ la cök cīn yic agääk. ¹¹ Anjiekē yen tē cī yok we ciēñ thīn, acit tē ye raan ē dhiēth miethke ciēñ thīn. ¹² Wek aa cuk cəl aril puõth, ku wek aa cuk nyuöc puõth, ku lok tueñ ke lëkku we ku bāk pīr dhël yen Nhialic cəl amit puõ, Nhialic yen we cəl ku bāk röt mat bäänyde ku duarde yic.

¹³ Ku ala wēt dēt ye yok Nhialic leec akölaköl. Wäär bi yok wēt Nhialic tēnē we, aa cäk piñ ku gamkē, ke ye wēt bö tēnē Nhialic, acie kē bö tēnē raan. Ku wēt Nhialic alui wepuõth ke war piērdun yic wek kəc cī gam. ¹⁴ Miethakua, kāk cī röt looi tēnē we aa cīt kāk cī röt looi tēnē akut kəc cī wēt Jethu Kritho gam Judia. Wek aaci käreec yok tēnē kackun cimēn wäär cī kəc cī gam Judia käreec yok tēnē kəc Itharel, ¹⁵ cī kəc kők keyiic kəc kāk Nhialic tiñ nök, ku ben kəc kők keyiic Bēny Jethu nök. Ku kacken kők aaci yo cəl agum. Keek aaci Nhialic rac puõ apei. Keek aa kəc ater tēnē kəc ēbēn. ¹⁶ Acik them bik yo aa gël buk kəc cie kəc Itharel lək wēt bi ke luök. Kēya, keek aaci adumuöm yekē ke looi akölaköl thöl thook. Ku emēn Nhialic aci puõ riääk tēnē ke ku aabi tēm awuöc.

Awic Paulo bi kəc Thethalonika ben la neem

¹⁷ Ku yook miethakäi, tēwäär cī yo puök yiic ē kaam koor, aa guäpkua kek aake cī jäl, ku wek aa we yeku tak tē cī yok we dak thīn, ku acuk them apei ku buk we ben tiñ. ¹⁸ Acuk wïc ku buk dhuk tēnē we. Yen nom aca them arak juēc ku ba dhuk, ku jōñ ater ē Nhialic akēc yo puöl ku buk dhuk. ¹⁹ Cie week ē röt wek ē ñöth, ku miet ē puõ. Ku cie wek ajömdan bi yok nhiam Bányda Jethu nom tē le yen dhuk? ²⁰ Wek aa diik ku miet ē piända.

3

Timothī aci la Thethalonika

¹ Acuk jäl yok lən nadē, ke kē cīi yok we bi ben tiñ, acuk ben guum. Ke yeen acuk tak buk döñ Athen warou, ² ku Timothī acuk tooc bi la tēnē we, ku ē wämääthdan lui kek yo ē tők tēnē Nhialic yok kəc kəc lək Wēt Puõth Yam, rin Raan cī ləc ku dəc. Yen acuk tooc ku bi we la cəl aril puõth ku bi we kony gamdun yic, ³ rin ku bi ciēn raan tők ē kamkun bi yenhom ben waar wēt guum wek. Week nhüim anjiekē lən guöm ē kē tööñ tō kam kāk cī Nhialic guir tēnē yo. ⁴ Cimēn wäär ñot rēer yok ke we, acuk lək we tueñ lən yook yodhie yok aabi gum, ku yeen anjiekē apei, yen ē kē cī rot looi alanden. ⁵ Ku ē yen kē tooc yen Timothī. Yen acä lēu ku ba guum acin, ke yen aci yen ye tooc bi gamdun la tiñ. Aduēr ayic alanden lən nadē ke jōñrac aci we lök ruēeny, ku luōidan cuk looi aci riääk.

⁶ Emēn Timothī aci dhuk ciēñ, ku yeen aci thoñ path cī yo miëët puõth bēi lən wek anuot we muk gamdun ku nhiarkē röt. Aci lək yo lən ye wek yo tak akölaköl, ku awiäckē bāk yo ben tiñ cimēn wïc yok ye buk we la tiñ. ⁷ Kēya, käreec gumku ke yiic, yok aaci gamdun dēt puõth miethakua, ⁸ rin cī yok ye piñ emēn lən kēec wek ē cök gam yic, gam yo gām pīr yam. ⁹ Buk Nhialic leec apei kēdē rienkun, rin miet puõ rēer ke yo Nhialic nom ē wētdun? ¹⁰ Aköl ku wēer, Nhialic ayeku thiēec yopuõth ēbēn ku buk we la tiñ ku nyuthku we kē nuot käckē ñic gamdun yic.

¹¹ Bi Nhialic yen Wāda nom ku Bēnydan dit Jethu dhël guir tēnē yo ku buk la tēnē we. ¹² Bi Bányda nhier juak kamkun ku kəc kők aya apei, cimēn nhier yok we. ¹³ Bi we

cəl aril puõth, ku wek aabı ya kəc cın gup adumuõõm Nhialic Wäda nom, tē le Bānyda Jethu bēn kek kəc ē kacke ēbēn.

4

Pir Nhialic cəl amit puõu

¹ Kēya miēthakua, wek aa cuk lēk tē bī wek ŋiec cieŋ thīn bī Nhialic puõu miēt. Ku ē yen tē pīir wek thīn alanden. Ku ēmēn wek aa yeku lōŋ ku yōõkku we rin Bānyda Jethu, bāk ciēŋ kēnē cuot tueŋ. ² Wek aa ŋic kē cuk lēk we ē riel cuk yōk tēnē Bēny Jethu. ³ Wek aa wīc Nhialic bāk dhiel aa kəc path, ku cāk wepuõth ye yiēk kāk ē bal. ⁴ ŋek adhil yeguõp tiit bī cieŋ dhēl puõth Nhialic kek athēēk, ⁵ ku cīi yepuõu yīk kāk ē bal cimēn raan cın gam tēnē Nhialic. ⁶ Ku ē kēnē yic, acın raan loi kērac tēnē mēnhē dēt cī gam. Wek acuk lēk ē wēt kēnē, ku acuk tēt we aya lōn bī Nhialic kəc käreckä looi tēm awuõc. ⁷ Acīi Nhialic wīc buk yopuõth aa yiēk kāk ē bal. Awīc buk cieŋ yo cın gup adumuõõm. ⁸ Kēya, raan kuc bī wēl cuk lēk weekkä cīi piŋ, acie wētda yen cīi piŋ, ee wēt Nhialic, Nhialic we yiēk wēi.

⁹ Acın kēn nadē ke benku lueel athōr kēnē yic bāk kəc kōk cī wēt Jethu gam nhiaar. Rin Nhialic guõp acī we piõc tē bī wek rōt aa nhiaar thīn kamkun. ¹⁰ Ku ē yic, wek aa nhiaar miēthakun Mathedonia yic ēbēn. Ku aŋot lēkku we, bāk nhiērdun juak yic. ¹¹ Tāaukē wenhiim ku bāk cieŋ apath, bāk cīi ē cieŋ guēnyguēny, ku raan ē rot muk apath kam kəc ē kōŋde cimēn wāar cī yok ye lēk we. ¹² Na luōikē ē kēnē ke wek aabı kəc kōk kēc wēt Jethu gam nhiaar ku thekkē we. Luōikē rōt bī ciēn kē yakē wīc tēnē kəc kōk.

Akōl bēn ē Bēny

¹³ Miēthakua, awīcku bāk yic ŋic rin kəc cī thou ē kamkun, ku bāk cīi dhiau wepuõth cimēn kəc kōk cīnkē yekē ŋõõth. ¹⁴ Ayeku gam lōn cī Jethu thou ku acī ben pir. Kēya, yook aya, ayeku gam lōn Nhialic abı kəc ke cī wēt Jethu gam ku thoukē, cəl aa ben pir ku dhukkē kek ye.

¹⁵ Kēn yen lēkku we ēmēn, ee kē cī Bēny piõc tēnē yok kəc bī ŋot yo pir. Akōl bī Bēny bēn, yok aacīi bī la tueŋ tēnē kəc cī kaŋ thou. ¹⁶ Kəc ēbēn aabı rōl atunydit Nhialic piŋ, ke koth kaŋ ē Nhialic lēk kəc, ku Bēny guõp abı bēn piny nhial. Ku kəc cī thou ke cī wēt Raan cī lōc ku dōc gam, kek aabı kaŋ pir. ¹⁷ Ku yok kəc bī ŋot yo pir akōl kēnē, yok aabı kuõõt yiic ke ke, ku yēth yo luāt yiic buk rōm kek Bēny aliir yic nhial, ku yok aabı rēer ke Jethu akōlakōl. ¹⁸ Kēya, dētkē wepuõth ē wēlkä.

5

Guiērkē rōt ē rin bēn Bēny

¹ Acın kēn nadē ke benku lueel athōr kēnē yic buk akōl bī kākä rōt looi lēk we. ² Aŋieckē kek we lōn Bēny abı bēn ke cīi ŋic, cimēn dhie ye cuār bēn wakōu ke cīi ŋic. ³ Tē lueel ye ēlä, “Kēriēec ēbēn apath acın kērac,” ke kēreec bī kəc gum thīn abı dhiel bēn ke cın raan ye tak lōn bī yen rot looi cimēn tiŋ dhie rōp rem apei. Ku acın kəc bī poth ē kēreec kēnē yic. ⁴ Ku wek miēthakāi, wek aacīi cīt kəc rēer muõõth yic, rin wek aa ŋic Nhialic. Kēya, akōl kēnē acīi bī la ciel wegup cimēn cuār ke kuõckē. ⁵ Week ēbēn, wek aa rēer ruēl yic rin ŋic wek Jethu. Yok aacīi cīt kəc rēer muõth yic kuc Nhialic. ⁶ Na ye kēya, ke yok aacīi nin cimēn kəc kōk, yok aa dhil nhiim tir ku dukku ye wīeet määu. ⁷ Ee wakōu yen aye kəc nin, ku yen dēk kek thīn määu apei. ⁸ Ku yok aa kəc ruēl. Kēya, tiirku nhiim ku titku rōt ē gamda ku nhiērda bī jōŋrac yo cīi duõŋ. Ku cōlku ŋõth rēer ke yo lōn bī Jethu yo luōk, aye kōt. ⁹ Rin Nhialic akēc yo lōc ē tēn rin bī yen yo tēm awuõc akōl luŋdit, acī looi kēya, bī yo luōk dhēl Bānyda Jethu Krītho. ¹⁰ Acī thou rienkua rin bī yok pir yodhie kek ye akōldä, tē pīir yok ayı tē cī yok thou. ¹¹ Yakē wepuõth dēst, ku kuõnykē rōt kamkun, cimēn looi wek ye ēmēn.

Lēk ciēn ku muõth

¹² Wek aa lëŋku miëthakua ku bäk kəcdit wat wenhïim gam Bănyda yic, kəc luikă apei kamkun theek, kəc we nyuəth kə bäk looi pîr kəc cî gam yic. ¹³ Ŋieckë kəc ciëëŋ apeidit ku nhiarkë ke rin kăpuəth yekë ke looi. Ku ŋieckë ceŋ kamkun.

¹⁴ Week aa yöökku miëthakua, bäk kəc aa dak rööť cie luui lëk, ku riεlkë kəc riöc gup nyin, ku kuənykë kəc wic kuəny, ku yakë raan ëbën jăam ke we cî wepuəth päl piny. ¹⁵ Dhielkë ŋic lən acin raan guur kërac kërεεc dët, ku yakë wic wepuəth bî ya kəpath yen yakë looi kamkun ku kəc ëbën akölaköl.

¹⁶ Yakë rëer we mit puəth akölaköl, ¹⁷ ku yakë rëer we röök, ¹⁸ yakë Nhialic leec, kuat kəriëec rot looi tënë we. Kënë, yen awic Nhialic tënë we piërdun yic, ke we ye kəc cî mat kek Raan cî ləc ku dəc, Jethu. ¹⁹ Duk Wëi Nhialic gël nhom. ²⁰ Ku duk wël kəc ye lueel lən ye kek kāk Nhialic tîŋ, ye yöŋ yiic. ²¹ Kaŋkë deet yic, muökkë wenhïim kəpath, ²² ku duökkë röt ye thiäk kuat kërac.

²³ Bî Nhialic ë Ʒo yiëk dšör, we looi bäk aa kəc path kəriëec ëbën yic, ku muk wëikun ku guäpkun ke cîn yic ajuëec aköl bî Bănyda Jethu Kritho. ²⁴ Ku yen raan we cöol ala gam ku abî looi.

²⁵ Röökkë aya rienkua miëthakua. ²⁶ Miäthkë kəc cî gam puəu ëbën. ²⁷ Wek aa yöök rin Bănyda, bäk athör kënë kueen tënë kəc cî gam ëbën.

²⁸ Bî dhëëŋ Bănyda Jethu Kritho rëer ke we.

Athör ë rou cï Paulo gät kɔc cï gam Thethalonika

Wët nhom

Athör tuej yic tēnē akut kɔc cï gam Thethalonika, ěcï Paulo gät lɔn Raan cï lɔc ku dɔc abï ben dhuk pinynhom. Kēnē ěcï kɔc kɔk liäp nhïim Thethalonika. Ku athörden yic tēnē kɔc Thethalonika aya, Paulo ě jam lɔn aköl bï Bēny bēn acï thiök. Rin ě wēt kēnē, kɔc kɔk aake cï kōöc ě luoi, ku rēerkē ě path ke tit bēn Jethu raan cï lɔc ku dɔc. Ku Paulo ě wēt kēnē cök piny ku nyooth, lɔn tuej ke Raan cï lɔc ku dɔc kęc dhuk, ke raan cɔl “Raan Rac” apēi abï tuöl ku yeen abï yet nhial apēi luoi käreç.

Ku Paulo atuny Jethu, ee kɔc cï gam leec rin gamden looi kek luoi pïr akölrïęc ěbēn, cök alɔn rēer kek ke gum ke lięc kenhïim ěmēn. Aaye dæet puøth bik kōöc ě cök ku buøthkē tēden yen luui thïn yic, ku lek tuej ke loi kápath.

Käk tō thïn

Muøth tuej 1:1-2

Paulo adeet kɔc cï gam puøth 1:3-12

Käk bï röt dhiel looi ke Jethu kęc dhuk 2:1-12

Kɔc cï gam aa dhil kōöc ě cök 2:13-17

Röökkē rienkua 3:1-5

Kɔc aa dhil luui 3:6-15

Muøth cięcēn 3:16-18

¹ Yen Paulo ku Thilath ku jɔl a Timothï aa yok cï we tuöc athör wek akut kɔc cï gam gen Thethalonika, ku yakē kɔc Nhialic Wäda ku Bänyda Jethu Krïtho.

² Bï Nhialic Wäda ku jɔl a Bänyda Jethu Krïtho we yiěk dhęcēj ku döör.

Paulo adeet kɔc cï gam puøth

³ Miøthakäi yok aa Nhialic dhiel leec akölaköl ě rienkun. Ku ě yic buk looi këya, rin gamdun ě rot juak akölaköl ku nhiēr kamkun ě rot juak aya. ⁴ Ku ě yen rin ye yok jam ke yo nhiam ě rienkun akuut kɔc cï gam nhïim. Yok aa nhiam wēt rēer wek ke we gum ku gamkē wēt Nhialic, cök alɔn ye wek rēer ke we jör.

⁵ Ku Nhialic acï jöör kēnē looi bï yen tē le yen cök thïn nyuøth. Rin abï we looi bäk aa kɔc bï mat bänyde yic, rin bänyde yen aguum wek. ⁶ Ku Nhialic abï kē la cök looi, rin abï kɔc kek we jöör cɔl aa gum aya. ⁷ Ku yen abï käk gumku nyaai tēnē yo ku wek kɔc gum ěmēn, ku lok tēn lōj yodhie. Kēnē abï rot looi tē le Bēny Jethu bēn piny nhial kek rieldit apēi kek atuucken nhial. ⁸ Tē bï Jethu, mac abï dēp, ku kɔc cï jai wēt Nhialic abï tēm awuöc, kek kɔc cï jai bik cïi pïr Wēt Puøth Yam ě Jethu Bänyda. ⁹ Keek aabi tēm awuöc bï kek gum akölrïęc ěbēn, ku keek aabi gēl wei tēnē Bänyda Jethu, ku kākken dit puøth bï ya käk kɔc göi, yiic. ¹⁰ Tē bï yen aköldä, ke yeen abï gäm alęcçdit apēi rin kē cï looi rin kacke. Ku kɔc cï gam aabi gäi ku dorkē rin riel tō kek ye.

¹¹ Ku ě yen kē ye yok röök akölaköl rienkun. Yok aa Nhialicda thięc bï we bęcï pïr cï yen we caal thïn yic, ku bï we tïj ke lëukē bäk met ě pïr kēnē yic. Nhialic abï we yiěk riel ku bäk kápuøth więcckē bäk ke looi, aa looi. Ku bäk käk więc bäk ke looi aa looi dhël la cök rin cï wek Jethu gam. ¹² Tē looi wek ě kēnē ke wek abï Bänyda Jethu cɔl aye leec, ku abï we cɔl aye theek. Kēnē abï rot looi rin dhęcēj Nhialicda ku Bänyda Jethu Krïtho.

2

Käk bï rot dhiel looi ke Jethu kęc dhuk

¹ Miøthakäi, calkē röt aa benku lëk bēn Bänyda Jethu Krïtho, ku tē bï yok yonhïim mat thïn ku rēerku kek ye. ² Duökkē röt cɔl aa lięcēp nhïim ku riäkkē puøth wël ye ke lueel lɔn cï Bänyda Jethu bēn. Tēdē alëukē bik lueel lɔn cï Wēi Nhialic yo nyuøth ě kēnē, tēdē ayekē lueel lɔn cï yok kēnē piöc tēnē kɔc, tēdē lɔn cï yok ye gät ku tucku ke. ³ Duökkē

röt cöl awëj nyin kuat dhöl yiic ëbën, rin aköl bi Bänyda bën aḡoot, yet aköl bi kəc juëc keyiic jäl mat ku kueeckë wët Nhialic, ku Raan Rac, raan lööj dhöl yiic ëmën abï tic, raan ye pan mac këde. ⁴ Yeen abï jai kuat kë ye door ëbën, ku yeen abï rot tääu tuej këriëëc ëbën nhom ke ye door ke cït Nhialic. Abï rot yäth tuej ku dhël Nhialic ku rëc käk ye Nhialic door ëbën. Ku yëth rot nhial ku tëëu rot ciël luanj Nhialic.

⁵ Cäk käckä ye tak lön cï yen ke lëk we wäär rëer yen ke we? ⁶ Ku ëmën anjäckë alanden yen kë gël Raan Rac, raan lööj dhöl yiic bi cï bö. Ku yeen abï nyuöth të le tède bën. ⁷ Ku rielden ye kek kuc lööj ëbën alui piiny, ku yeen abï luui piiny këya yet të bi raan ye gël nyaai. ⁸ Tëën ke Raan Rac, raan lööj dhöl yiic ëbën abï tic. Ku të le Jethu Bänyda bën ka bi nök alir thok ë path ku mër piny ë ruelde. ⁹ Raan lööj dhöl yiic abï bën ke riel jəḡrac. Ku abï käk cie yith ya looi, käk ruëeny ye të ye luöi ke kəc göi. ¹⁰ Ku looi kuat käk ye ke kəc ruëeny ëbën tënë kəc bi mää. Keek aabi mää rin cï kek kuc bik yic cï nhiar rin bi ke luök. ¹¹ Ku aabi Nhialic looi bi ke ruëeny apeidit bi ya kë cie yic yen yekë gam ë rot. ¹² Ku kë bi rot looi akïn, kuat raan këc yic gam ku ye puöu miet luöi adumuööm yic, abï luök wei.

Kəc cï gam aa dhil kööc ë cök

¹³ Miëthakäi, wek aa kəc nhiëer Bëny. Yok aabi Nhialic aa leec ë rienkun akölaköl rin wek aaci Nhialic lóc bäk tö kam kəc tuej bi kaḡ luök yiic. Wek aaye luök dhël Wëi Nhialic we looi bäk aa kəc path, ku rin ye wek wët yic gam. ¹⁴ Nhialic aci we cööl ë dhël Wët Puöth Yam yen yeku lëk we. Yeen aci we cööl ku bäk diik Bänyda Jethu Kritho rəm kek ye. ¹⁵ Këya, miëthakäi duökkë wenhiim war, lak tuej ke we muk yic cuk piöc tënë we wäär rëer yok ke we, tède ke cuk göt athör cuk tuöc we yic.

¹⁶ Nhialic Wäda anhiar yo, ku ë yo nyuöth lier piände. Ku ë yen cï yen ye kööc deet yen yo deet puöth, ku cöl anjicku lön bi yok la pan Nhialic. Yok aa röök bi Nhialic kek Bänyda nhom, Jethu Kritho, ¹⁷ week deet puöth ku gëm we riel bi wek aa luui kápath. Ku lëukë bäk kápath aa lueel akölaköl.

3

Röökkë rienkua

¹ Ëmën, të jöl wëtdië wiik, wek aa yöök miëthakäi bäk röök rienkua, rin bi wët Bänyda lac thiëi piny ke dieckde cimën cï yen rot looi këya kamkun. ² Röökkë aya bi Nhialic yo kony tënë kəc rëc, rin acie raan ëbën yen wët gam. ³ Ku Bëny ë kë ye lueel tiëḡ nhom, ku abï we deet puöth ku abï jəḡrac gël bi ciën këreëc lui we. ⁴ Ku Bëny yen ë ye cöl anjicku alanden lön looi wek kë yeku lëk we, ku lön bi wek la tuej ke luöikë këya. ⁵ Yen ë röök bi Bëny we cöl anjic nhiër Nhialic apeidit. Ku yik we riel puöu cimën riel piände yen Kritho.

Kəc aa dhil luui

⁶ Miëthakäi, wek aa lëkku riel cï Bänyda Jethu Kritho gäm yo bäk röt mëec wei tënë miëthakäi aa dak rööt cie luui, cie käk cuk lëk ke ye looi. ⁷ Week anjäckë yen të dhil wek yo kiëët thiin, rin yok aa yo cie röt ë dak wäär rëer yok ke ë tök. ⁸ Acin këne raan cuk kaḡ lööm ke këcku ḡəc, yok aa yo ye luui aköl ku wëer, ee rin bi ciën raan kamkun tëëu këde piny bi yen yo kony. ⁹ Kënë acuk looi, ku acie lön cïn yok yic buk we thiëëc ë miëth. Yok aaci luui, rin bäk yo kiëët bäk pïr cimënda aya. ¹⁰ Acuk lëk we wäär rëer yok ke ë tök, “Na ye raan kuc bi cï lui ke duökkë gëm këcam.”

¹¹ Yok aa gät athör këne rin ayeku piḡ ëmën lön rëer kəc aa dak rööt cie luui kamkun, kəc cie kækken ye looi, kəc rëer ke ciik röt käk kəc kök yiic. ¹² Yok aa lëk käckä riel Bänyda Jethu Kritho bik pïr pïr path, ku yekë luui bik röt muk kækken. ¹³ Ku week, miëthakäi duökkë dhör luoi këpath.

¹⁴ Na le raan kuc bi wët ca göt athör këne yic cï gam, ke muökkë nhom ku yakë göör, ee rin bi ḡic lön yen kërac yen looi. ¹⁵ Ku duökkë ye ciëḡ cimën raan la ater ke we, luöikë cimën menhkui dun wiëckë bi kaḡ ḡic.

Muõth ciëen

¹⁶ Bĩ Bëny nhom guõp, raan ƣo gãm dõõr we yiëk dõõr, kuať këriëëc ëbën yic akõlakõl. Ku rëër ke we ëbën.

¹⁷ ƴen Paulo, ƣen agät ë muõth kënë ë ciëendië, kënë yen ë tẽ ye ƣen rienkië gät thĩn athõr ya gõt ëbën cõk, kënë yen ë tẽ ye ƣen ye gät thĩn.

¹⁸ Bĩ dhëen Bãnyda Jethu Krĩtho rëër kek we.

Athör tueḡ cî Paulo gät Timothî

Wët nom

Timothî ë ye riénythii cî gam pan yen Turkia ëmën, wun ë raan Girik ku man ke ye nyan Itharel. Ee ye cath kek Paulo ku kony ë piöoc. Athör kënë cî Paulo gät Timothî ë jam wël kadiäk.

Athör acî jöök yöök piöoc lueth tënë akut kəc cî gam, cî liäap nom kek piöoc kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel. Piöoc kënë aye lueel lön käk pinynhom aa rec. Ku alëu raan bi kuöony yök ë ḡiny käḡ cî moony ë rot, ku luoi ye ke miith kök theek ku cii thiëk. Ku dët ye kek rou tã athöör yic aya, ee piöoc mäac akut kəc cî gam ku duör Nhialic kek tẽ bi bäny kəc cî gam ku jöl aa kəc ke kuöny aa rëer thïn. Ku kẽ ye kek diäk, Paulo ë Timothî wëët athör cök ciëen tẽ bi yen ya alony Jethu Kritho thïn, ku jöl a luoi muk ke löḡ akuut juëc kəc cî gam.

Käk tã thïn

Muöth tueḡ 1:1-2

Piöoc rin akut kəc cî gam ku kəc mac ke 1:3-3:16

Piöoc tënë Timothî rin luoid 4:1-6:21

¹ Ee ḡen Paulo atuny ë Jethu Kritho cî Nhialic yen ḡo luök, ku Jethu Kritho yen ḡäthda lëk ba ya atuuc. ² Ee ḡen tuc athöör manh cit manhdië ayic cî wët Nhialic gam col Timothî. Bi Nhialic Wäda ku Jethu Kritho Bänyda yin a ḡuään ku yik yi dhëḡ ku döör.

Paulo acî Timothî lëk bi yenhom tiit piöoc ë lueth

³ Wäär cieth ḡen ḡa la Mathedonia, yin aca yöök ku ba rëer Epethuth, rin ba kəc kəc piöoc ë lueth yöök ku bik cii la tueḡ ke piöoc wël lueth. ⁴ Lëk ke bik köoc anyikööl yekë ke lueel akölaköl. Ku jöl aa rin juëc wärkendit kəc, ee rin ye kəc rëer ke teer röt ë path, acin kẽ yekë juak käk cî Nhialic guir yiic. Rin wët Nhialic aye ḡic tẽ cî raan gam. ⁵ Wët lëk yi ë rin nhiër bën ke ḡic puön path, ku gam ë yic. ⁶ Kəc kök aa cî kenhüim wel roor ku yekë jam wël cin kẽ kony kəc thïn. ⁷ Awickë ku bik kəc piöoc lööḡ Nhialic, ku keek acie wëlken yekë lueel ë deet yiic, wël yekë ke lueel ke cî kepuöth tōḡ.

⁸ Anjicku yen lön puöth löḡ tẽ ḡic ye muk nom apath. ⁹ Anjicku aya, lön löḡ acie looi rin kəc path. Aye bëi bei rin kəc rec. Ku aa kəc löḡ dhöl yic, ku kəc cî wët Nhialic dhöl yic. Ku kəc käreec looi, ku kəc cie Nhialic ye röök ku cik thek. Ku rin kəc ë kəc ke dhiëth ke nök. Ku rin kəc kəc nök. ¹⁰ Ku tënë kəc la ḡup akör ku kəc kök ke lööm röör kök cit ke. Ku kəc kəc ḡaac, ku alueth, ku kəc ë lueth lueel cak aa lön kuëḡ ke, ku jöl a këriëec ëbën cii thääny kek yith ye piöoc. ¹¹ Ku piöoc puöth kënë athöḡ kek Wët Puöth Yam path apei bö tënë Nhialic la döc, ku ë yen acî thön ḡa ba piöoc.

Dhëḡ Bëny tënë Paulo

¹² Jethu Kritho Bänyda aba leec rin cî yen ḡa yiëk riël. Ku ḡöötḡ ḡapuöu ku looi ḡa ba luoid looi. ¹³ Cök alön cî ḡen ke kuöc aa jam wäthæer rin Jethu, ku ca kəc col agum. Ku ya käk kök looi, ke ḡen acî Nhialic nyuöth lier piände, rin ḡen acî luui ke cin kën ë ḡiec. Ku ḡen a ḡa këc wët Nhialic gam. ¹⁴ Ku Bänyda acä yiëk dhëḡnden dit apei kek nhiër, ku gam käk tã ë tök kek Jethu Kritho.

¹⁵ Wët yic yen lëu ba lueel, ku alëu bi gam akün, Jethu Kritho acî bën pinynhom ku bi kəc käreec looi bën luök. Ku ḡen, ee ḡen raan wat kəc rec nhüim. ¹⁶ Ku Nhialic alir puöu tënë ḡa, ku ë rin ë wët kënë yen acî Jethu Kritho ḡa nyuöth lier piände dit apei, rin bi ya ḡen ye ke raan käreec looi apeidit nyuöth thïn. Ku bi ḡa thöḡ kəc bi wëtde gam aköldä ku yökkë pir akölrüëc ëbën. ¹⁷ Tënë Nhialic Madhöl Bëny mëc akölrüëc cie tiḡ, Nhialic tök ye theek ku lec akölrüëc ëbën. Yenakan.

Paulo aci Timothî yöök ku bî yepuöu dæet

¹⁸ Timothî, wëndië, yin aba thön kënë ku bî wël cî lueel rienku thæer röt tieeη, rin na buoθh keyiic ke yin abî luoidu ηיע looi, ¹⁹ tẽ muk yin gamdu apath ke ηic puön path. Koc kök aa këc wël cî thön ke muk nhïim ku aaci gamden rac. ²⁰ Kam ë kockä aa yï Yëminaith ku jol aa Alekdhändër, koc kek ca thön jorrac ku bî ke piöc bik Nhialic cii ben dhöl.

2

Tẽ bî koc aa röök thïn

¹ Tueη, yin ayöök bæk aa röök ku yakë Nhialic thiëec. Ku yakë röök rin koc kök ku lækë rin raan ëbën, ² cimën bänynaknhïim, ku koc kök tö riel kecin. Ku buk pîr ke yo döör ke cïn akëëk kam koc. Ku yeku kac tök kek Nhialic ku cïngu gup acuol. ³ Kënë ë këpath ku ë Nhialic cöl amit puöu, ⁴ yen wïc raan ëbën bî poth kërac yic ku bik wët yic ηic. ⁵ Nhialic ë tök ku jol aa raan tön döör koc ke Nhialic, Jethu Kritho, ⁶ yen cî rot gam bî nöck bî koc ëbën waar, ku wët kënë aci nyuoθh aköl cî loc. ⁷ Ku rin ë wët kënë yen aci ya kuany, ke ya atuuc ku ya raan piöc tënë koc cie koc Itharel, ku ba gam ë yic lueel. Yen acii lueth luel, ee yic yen aluëel.

⁸ Yen awic röör wuööt thok ëbën, ku bik kecin taar nhial ke röök tënë Nhialic, ke cïn riääk ë puöu, ku agöth.

⁹ Yen awic diäär bik aa cieη alëth path. Ku cïkkë kenhïim ye nai dhöl tuut kek koc. Ku cïk ye cieη milänj töc ku alëth ku guët kök ye ηoc wëeu juëc apeï. ¹⁰ Ku keek aa dhil röt cöl adhëη käpuoθh yekë ke looi, kæk ye diäär cî gam looi bik Nhialic aa door.

¹¹ Tik adhil piöc lier guöp ku ye wët cî lëk ye gam. ¹² Tik acä ye puöl ku bî ya piöc tädë ke la riel tënë röör, aadhil rëer ke lir gup. ¹³ Rin Adam yen ë køj cak, ku jol Eba ben cak. ¹⁴ Ee cie Adam yen cî wëη nyin ë ye tik yen ëcï wet nyin, ku cii löη Nhialic thek. ¹⁵ Ku diäär aabi kony ku luäk keek dhiënh mith yiic, tẽ le kek tueη keye koc cî gam, ku nhiër kepuoθh, ku yekë koc ë luui käpath dhël athëëk.

3

Bäny akut koc cî gam

¹ Ku wët yic cïn yic lueth akïn, na le raan wïc ye ku bî ya bëny koc cî gam, ke luoi path nhiaar. ² Bëny adhil a raan cïn këreec ye looi. Yeen adhil la tieη tök, cî gam puöu ëbën. Ku alir guöp ku cii kæn ye bätθ ku athek yeguöp. Ku ë koc bën tënë ye ηיע lor. Ku alëu ku bî koc piöc. ³ Yeen acie raan ë wiæet ë määu, tädë keye raan ë tøj. Adhil a raan ηic cieη ke koc. Ku acie raan nhiar wëeu apeï. ⁴ Adhil paande ηיע mac apath bî miëthke cöl athek ye, ku yekë wëtde piη. ⁵ Na kuc raan paande mac, ke lëu kädë ku bî koc cî Nhialic gam ηיע aa guuir? ⁶ Yen adhil a raan cî nhom bak ë gam yic rin ku bî cii nhiam bî luök wei aya cimën jorrac. ⁷ Ku yeen adhil a raan ye koc këc gam ηיע jam rienke, rin bî cii wäi win jorrac bî guöp yär.

Koc koc kony luoi kæk Nhialic

⁸ Koc koc kony luoi kæk Nhialic aa dhil aa koc path thek cïn kë yekë moony. Keek aacie koc dek möu apeï, tädë keye koc kok wëeu. ⁹ Keek aa dhil gam cî nyuoθh ke muk kepuoθh, ku mukkë puön yer. ¹⁰ Keek aa dhil them tueη, ku na cïk ηיע luui, ka jol puöl bik koc aa kony luoi. ¹¹ Diäärken aya aa dhil gup la athëëk ku cïk ë luum koc tör gup, keek aa dhil aa koc lir gup, ku aacie koc ye ruëëny këriëec ëbën yic. ¹² Raan koc kony luoi kæk Nhialic adhil la tieη tøj cî gam puöu ëbën, ku adhil miëthke ku paande ηיע mac apath. ¹³ Koc kek koc kony luoi, ku aa luoiden ηיע looi, aaye thek, ku alëukë bik aa jam koc nhïim ke cïn riöc guöp. Ku piirkë gamden yic tënë Jethu Kritho.

Këril nyuoθh

¹⁴ Cîmën gët yen athör kënë tënë we, aya njöth wek aba la tîj. ¹⁵ Ku na le kë göu ya, ke athör kënë abî we cöl anjic tē lēu bî wek kāk akut cî gam aa luöi thîn, ku yen akut kōc cî gam ē Nhialic pîr, yen ē mën yen yic kuony.

¹⁶ Acîr raan lēu bî kë cî nyuöth, këdan thekku ē yic, jai.

Yeen acî nyuöth ke ye raan.

Acî Wēi Nhialic nyuöth lön ee yen raan la cök.

Ku acî atuuc nhial tîj,

ku lēk wuööt ēbën.

Ku kōc pinynhom aacî bën la gam tënë yeen,

ku acî yāth nhial pan Nhialic.

4

Kōc piöoc aa wēnj

¹ Aye Wēi Nhialic lueel ē gēi lön kōc kōk aabî gamden cîi ben aa theek aköldä. Keek aabî kāk bî jakrec ke aa wēnj nyîn aa gam, ku buöthkē piöoc jakrec yic. ² Piöoc cît ē kënë aye thiäi piny kōc aa lueth kōc wēnj, kōc cîn kë njic piäthken. ³ Kōc cît kākä, aa kōc yöök ka awuöc ku bî raan thiëek, ku ciem miith kōk yekē tak ka rec. Ku yen Nhialic acî miithkä cak ku bî kōc cî gam njic yic keek aa cam tē cî kek kañ röök. ⁴ Kwat këriëec ēbën cî Nhialic cak apath, acîr kë lēu bî kōc kuc, ku yen këriëec ēbën aye cam ku röök kōc bî Nhialic leec, ⁵ rin wēt Nhialic ku röök ē mieth cöl apath.

Aluanj Jethu Kritho

⁶ Tē piöoc yîn wēlkä tënë miethakua, ke yîn abî ya raan luoi path ē Jethu Kritho cî njiec muk ē dhöl gam yith ku piöoc path ca buöth yic. ⁷ Ku mæec rot wei anyikööl cie yith ē Nhialic, anyikööl cîn wētden yic cîi path bî ke aa lēk kōc. Lui apeî ba rot piöoc ba pîr cît tē wïc Nhialic ye thîn. ⁸ Luoi ye raan looi ē guöp muk bî riel apath, ku luoi ye yîn rot piöoc ba pîr cît tē wïc Nhialic ye thîn anjüëen apeî, rin ala kë ye njöth thîn piir emën yic, ku pîr pan Nhialic aköldä. ⁹ Ku yic yen lēu ba lueel bî gam akîn. ¹⁰ Yok aabî buöc ku luuiku apeî, rin yok aa njöth Nhialic pîr, yen raan ēbën kony, ku tuej aa kōc cî wētde gam.

¹¹ Yakē kōc yöök ku piöockē ke ē kākä. ¹² Duökkē kōc cöl aaye we dhöl gup rin koor wek. Ku luokē röt bî kōc cî gam röt aa thöj we ē jamdun yic, ku piërdun ku nhiërdun ku gamdun ku lön cîn wek gup ajuëec. ¹³ Agut tē bî yen bën, yakē wēl cî göt athör Nhialic yic kuën kōc. Ku yakē kōc lēk ku piöockē ke. ¹⁴ Duk yîpuöu wel wei kë cî yiëk yî yic ē rot, këwäär ca yök dhël cî Nhialic lēk kōc ē rienku wäär tēü kōcdit akut, kōc cî gam kecin yinhom.

¹⁵ Tääu yîpuöu piny apath ba kāk Nhialic njiec looi, ku bî raan ēbën luoidu tîj tē le yen tuej thîn. ¹⁶ Tîj piërdu cök ku kāk ye piöoc apath. Dæet wētdu yic apath, rin na loi këya ka bî yî luök ku kōc wēlku piñ aya.

5

Kāk loi tënë kōc cî gam

¹ Duökkē raandit ye kuöc jääm, yakē jääm dhël athëek cîmën wuurdun. Yakē riénythii njiec jääm apath cîmën miethakun, ² ku yakē diäardit jääm kecit märkun, ku diäarkor kecit nyiërakun ke we cîn puöth akuæeth.

³ Thekkē lëer cîn nhîim kōc ke kony. ⁴ Ku na la lëer mîth, tädē ke ye mîth miëthke, ke keek aa dhilkē kañ nyuöth lön cî kek gam ē dhöl muk kek kōc manyden thok thîn. Ku këya aabî kōc ke dhiëth ke, wärken dit ku märken dit riöp rin wäär muk kek ke. Ku kënë yen ē Nhialic cöl amit puöu. ⁵ Lëer rëer ē rot ke cîn raan muk ye ayic ē Nhialic njöth, ku ye röök wëer ku aköl, ke ye Nhialic thiëec ku bî ye kony. ⁶ Ku lëer ye yiëk yepuöu miët puöu ē rot, acit raan cî thou cök alon nuöt piir yen. ⁷ Lëkkē kōckun cî gam ē wēlkä aya, rin ku bî ciën raan gäk ke. ⁸ Ku na le raan cîi kōc ruääi kek ye muk, nadē ke ye manyde thok, ka cî kuc ē gam, ku raan cîn gam anjüëen tënë ye.

⁹ Acĭn lĕr met akut lĕer yic tĕ kĕc ruŏnke thiärdätĕm waan thok. Ku ě ye tiŋ path tĕnĕ muŏnyde. ¹⁰ Ku aye ŋic rin wĕt kăpuŏth ye looi, cĭmĕn lŏn ŋic yen mĭth muk, ku ě kăc gŏŋ apath, ku ě kăc cĭ Nhialic gam luŏi kăpath, ku ye kăc la kĕ jŏr ke kony, ku ye cool luŏi kuat kĕriĕĕc ěbĕn path.

¹¹ Duŏkkĕ lĕer kor ye mat akut lĕer yiic, rin na lek rŏŏr tak, ka cŏl rŏt athiak, ku cĭk kepuŏth ben yiĕk wĕt Raan cĭ lŏc ku dăc. ¹² Ku kĕya, ka că awuŏc looi ě rin cĭ kek athŏn wăär bik aa looi thoŋ kŏu. ¹³ Keek aya aabĭ piŏc rĕer piiny ě path ku yekĕ bĕĭi kuany yiic, ku dĕt rac aya, keek aabĭ aa kăc alop jŏt ku yekĕ luup wĕl cĭi path. ¹⁴ Ke yeen aya tak lŏn puŏth yen bĭ lĕer kor aa thiaak, ku bik la mĭth, ku mackĕ băäiken apath, rin bĭ raan aterda dhĕl cĭi yŏk bĭ ke aa jăam wĕl rĕc kegup. ¹⁵ Lĕer kŏk ěmĕn aacĭ jai wĕt Jethu ku keek aacĭ jŏŋrac buŏth cŏk.

¹⁶ Ku na le tiŋ cĭ gam tŏ lĕer manyden thok, ka dhilke muk apath, ku cĭi ke pĕl akut kăc cĭ gam bĭ ya yen muk ke, rin bĭ akut kăc cĭ gam yenhom yiĕk muŏŏk lĕer cĭn nhĭim kăc muk ke.

¹⁷ Băny luŏi akut kăc cĭ gam looi apath aaye theek ku riŏp ke, rin ye kek kăc ě luui apeĭ, kăc kek kăc lĕk wĕt Nhialic ku yekĕ kăc piŏŏc. ¹⁸ Aye athŏr thĕer wĕl Nhialic lueel, “Duk muŏr der thok tĕ luui yĭn ye bĭ rap kŏŏm.” Ku kĕya, “Raan ě luŏi adhil yiĕk ariŏpde.”*

¹⁹ Duŏkkĕ wĕt gŏŋny raandĭt ye gam tĕ cĭ yen kăc karou ku diăk kek gŏŋny yen. ²⁰ Tĕ le yen kăc cĭ kĕrac looi ka dhil nyieeny kăc nhĭim, rin ku bĭ kăc kŏk kĕcĭt ě kĕnĕ cĭi ben looi.

²¹ Wek ayŏŏk Nhialic nhom, ku Jethu Krĭtho ku jŏl atuuc cĭ Nhialic lŏc, thekkĕ wĕlkă ke we cĭi kăc ye tek yiic bĭ la raan dĕt yakĕ ŋuăän kuat kĕ luŏikĕ yic.

²² Duŏkkĕ ye lŏc yen lŏn kueny wek raan bĭ Nhialic luŏŏi. Duŏkkĕ rŏt mat luŏi kărec yiic, rĕĕrkĕ ke we lip gup.

²³ Duŏkkĕ piu ye dek kepĕc, yakĕ muŏn thin-nyŏŏt dek, ku bĭ we kony bĭ thiŏŏr we cĭi ye lac piăär yiic.

²⁴ Kărec ye kăc kŏk looi aa la gĕi kăc nyĭn, ku aake wat nhĭim ě luk yic, ku kăc kŏk aaye kăracken cĭk thiaan jăl ŋic ciĕĕn. ²⁵ Ku ě dhŏl tŏŏŋ kĕnĕ, kăpuŏth ye raan looi aa cie muŏny, ku kăpuŏth kŏk cĭ thiaan aabĭ ŋic akŏldă.

6

¹ Aloony ěbĕn aa dhil luui apeĭ, ku yekĕ bănyken theek apeĭ, rin bĭ ciĕn raan kuc jam rin Nhialic, ku jŏl aa piŏŏc ye ŋok kăc piŏŏc. ² Aloony kăc cĭ gam acĭk lĕu ku bik kŏcken cĭ ke loony dhŏl gup, rin keek aa wămăthakĕn. Kĕ lĕukĕ bik looi ě lŏn bik luŏiden aa looi apath, rin kăc la kĕ yekĕ yŏk luŏi yic, aa kăc cĭ gam nhiarkĕ ke. Aa kek kăk lĕukĕ băk ke piŏŏc tĕnĕ kăc, ku yakĕ ke dĕet puŏth bik ke theek.

Piŏŏc ě yic ku piŏŏc ě lueth

³ Raan piŏŏc wĕt dĕt cie kĕn ě Nhialic ku acĭi thoŋ kek wĕl Bănyda Jethu Krĭtho ku jŏl aa piŏŏcda rin Nhialic, ⁴ ke yeen anĕk nhiam wei ku acĭn kĕ ŋic. Yeen ala kĕ wĭc cie thŏk yepuŏu bĭ rot aa tĕer ku gŏth ke kăc wĕl cie yith, ku kĕnĕ ě tiĕel bĕĭi ku kĕĕk kăc, ku lĕĕt kăc rŏt, ku bĭi diu rac kam kăc, ⁵ ku kăc cĭn nhĭim aa rŏt cool ě teer ku acĭn yiny tŏ ke ke. Ayekĕ tak lŏn yath ě dhĕl kăc cŏl ajak.

⁶ Ee kĕya, yanh la cŏk ě raan cŏl ajak apeĭ, tĕ cĭ yen kăk tŏ ke ye gam piănde ěbĕn. ⁷ Rin ŋook acĭn kĕ cuk bĕĭi pinynhom, ku ka cĭn dĕt lĕuku buk nyaai thĭn. ⁸ Na lok kĕ camku ku kĕ ceŋku ka cĭn dĕt yĭkku ŋopuŏth. ⁹ Kăc ye wĭc bik jak, aaye piăthken thĕl kărec yiic, ku keek aa wĕi kăk kuckĕ ku kărec ye piăthken nhiaar, kăk ke thĕl riăak yic ku rĕc ke. ¹⁰ Rin ku bĭ raan jiĕek nhiaar, ee kăc miĕet kuat kăkjuĕc rĕc yiic. Kăc kŏk aacĭ kepuŏth yiĕk jiĕek apeĭ agut bik nhĭim măär ě gam, ku keek aacĭ kăjuĕc ŋŏŏŋ ě nyin bĕĭi kepuŏth.

Timothĭ acĭ nyuŏth luŏide

* 5:18 L.rou 25:4; Mt 10:10; Lk 10:7 (aliu ciĕĕŋ Jiĕĕŋ yic) 5:19 L.rou 17:6; 19:15

¹¹ Ku yĭn raan Nhialic mæc rot wei luoi kærɛc yiic, ku ye dhöl la cök yen muk cök. Ku ye luui kæk Nhialic ke yĭ nĵöth Jethu ku ye kɔc nhiaar, ku ye gum, ku ye raan ñic cieŋ ke kɔc. ¹² Thär kë yeku gam apath, ku muk pĭr akölrĭëc yen ë cɔl Nhialic yĭ apath aya, këwäär ca gam ba lueel thuɔŋdu kɔc juëc nhĭim. ¹³ Nhialic nhom, yen wëi yiëk këriëc ëbën, ku Jethu Krĭtho, yen cĭ ye lueel gai wäär Pilato nhom, yĭn aya yöök, ¹⁴ muk löŋkä nhĭim apath ke cĭn kë wääc yet aköl bĭ Bányda Jethu Krĭtho ben bën. ¹⁵ Lon bĭ yen ben bën abĭ rot looi aköl cĭ Nhialic tak yen raan cĭ dɔc, ku yen Bënyŋaknhom yetök, yen Bënyŋaknhom tɔ tueŋ bányŋaknhĭim, ku ye Bëny bány. ¹⁶ Ee yeen yetök yen acie thou, ku yen aciëŋ ruel yic, ruel cĭn raan rot thiäk ye. Acĭn raan cĭi ye kaŋ tĭŋ, ku acĭn raan lëu ku bĭ ye tĭŋ. Yen aaye theek, ku ala rieldĭt tet akölrĭëc ëbën. Yenakan.

¹⁷ Yöök kɔc cĭ jak kæk pĭr pinynhom bĭk cĭi nhiam, ku cĭk nĵäthden tëu kæk cie yith yiic cĭmën jĭëk, ku ye Nhialic yen nĵöthkë, Nhialic cĭ ɔo yiëk këriëc ëbën ë biökruaalde ku buk puöth miɛt. ¹⁸ Yöök ke bĭk kăpath aa looi, bĭk aa abiökruɛɛl, ku dhilkë kækken aa rɔm kek kɔc kök. ¹⁹ Këya, keek abĭ jĭëk la cök tɔöu ë rienken pan Nhialic. Ku ë yen abĭ ya këril dĭit bĭ ke cök piny aköldä. Ku yen abĭ kek pĭr la cök yök. ²⁰ Yĭn Timothĭ muk kë cĭ kuëi yĭ apath. Mæc rot wei ë jam rac cĭi thiääk ke Nhialic yic, ku ater cĭn yic kë kuany ye kɔc kök yĭin jööny ë lueth ku luelkë ke ñiëc ë kăŋ. ²¹ Rin aye kɔc kök lueel lon ñic kek kăŋ, ku ë tëënë, keek acĭ mër wei dhöl gam yic.

Dhëëŋ Nhialic abĭ rëer ke we ëbën.

Athör ë rou cî Paulo gät Timothî

Wët nhom

Athör ë rou cî Paulo gät Timothî ala yic wël wëët juëc. Rin cît Timothî manh koor ku ye raan ye kony ë luoi. Wëtdit athör yic, ee gum. Timothî aye yöök bi yepuöu dæet ke la tueŋ ke nyooth wët Jethu Kritho ke cî gam. Ku muk piöoc ë yic Wët Puoth Yam ku athör thæer wël Nhialic. Ku ye luui kecît raan ë piöoc ku ye raan kœc lëk wët ë Nhialic, ke cîi riöc kœc bi ye luc ku jeikë wët lueel.

Paulo acî Timothî lëk athöör yic apeï ku bi rot cîi met jam kanyiaap yic ku teer wël kuc nhîim. Wëlkä kœc ke piŋ, aa kërac yök thîn.

Ku kënë ëbën, Timothî acî bën lëk pîr raan ë gët athöör, wët gamde, lier puöu, nhiër, riel ë puöu ku gum.

Käk tö thîn

Muöth tueŋ 1:1-2

Lœc ku lëk 1:3-2:13

Wëët ku lëk 2:14-4:5

Pîr Paulo 4:6-18

Thök ë wël 4:19-22

¹ Ee ŷen Paulo atuny Jethu Kritho cî tooc ba kœc bën lëk pîr cî thœn rëër ke Jethu Kritho.

² Tënë Timothî, manhdiën nhiaar, bi Nhialic Wäda ku Jethu Kritho Bänÿda yî ŋuään ku yîk yî dhëeŋ ku döör.

Timothî acî dæet puöu bi gamde muk

³ Nhialic yen ya door puön cîn yic diu, aya leec cîmën wärkuan dît. Aya leec tē tek ŷen we tē rœök ŷen akœl ku wëër. ⁴ ŷœn cî wek dhiau rin cî ŷok puök aya tak, ku awiëc ku ba we ben tiŋ, rin ba puöu miët. ⁵ Lœn ye wek kœc cî gam ë yic amuök nhom, ku athœŋ kek tœcît tē cî moordît Loith ku jœl aa moor Yunîth gem thîn aya. Aya yök ŷapuöu lœn cî yîn gam aya. ⁶ Ee rin ë wët kënë yen aye ŷen yî lëk ba miöc wäär cî Nhialic yiëk yî, wäär tœëu ŷen ŷacin yînhom ba yî dœoc cœl arëër ke dœp yîpuöu. ⁷ Wëi cî Nhialic yiëk ŷo acie ŷo cœl ariöc. Wëi Nhialic ë ŷo yiëk riel, ku nhiarku rœt, ku ye raan rot muk apath bi kërac cîi loi.

⁸ Duk rot ye yök ciët yî bi guöp yâr tē lëk yîn kœc wët Bänÿda, ku yeen aya, duk rot yök ke yî bi guöp yâr rin cî ŷa mac wëtde. Mät rot ŷa ba gum rin Wët Puoth Yam, ku Nhialic abi yiëk riel ba luui rin wëtde. ⁹ Yeen acî ŷo kony ku acî ŷo lœc buk aa kacke, ku acie rin kœpuoath cuk looi, ee rin këden wïc. Ku acî Nhialic guiir këya rin piathde. Ku tœwäär këc piny guœ cak, Nhialic ëcî Jethu Kritho guiir bi ŷo nyuöth piathde. ¹⁰ Ku ëmën Jethu Kritho acî lœc ku dœc, aluânÿda acî riel thou tiaam, ku biï Wët Puoth Yam la gei cît ruel. Ku yîk ŷo pîr akœlriëc ëbën.

¹¹ Nhialic acî ŷa kuany ba ya atuuc ku ya raan piöoc ba Wët Puoth Yam lëk kœc. ¹² Ee wët kënë yen aguum ŷen käckä ëmën. ŷen ŋot ŷa këc puöu pœk wei, rin ŷen aŋic raan cî ŷen wëtde gam, ku aŋic alanden lœn yeen ala riel, ku abi kë cî thœn tiit apath agut cît akœl bi yen ben la dhuk. ¹³ Muk wël puoath yith ca piöoc tënë yî nhîim apath, ke cît kæk ba buoath cœk piërdu yic. Ku rëër ë gam ku nhiër yic, kæk ye yök rin ye wek tœk kek Jethu Kritho. ¹⁴ Muk kœpuoath cî thœn yî apath ë riel Wëi Nhialic rëër kek ŷo.

¹⁵ Yiïn aŋic lœn cî kœc ke rëër kek ŷen ëbën pan Athia, agut Pigeluth ku ŷërmojinîth, kuc piöocdië ku jiëlkë.

¹⁶ Bi Nhialic paan Onethiporuth dœoc rin acî ŷen kony bi ŷen a muœc miëth, ku cîi guöp riöc wët cî ŷa mac. ¹⁷ Ku nawën la ŷëët Roma akœc bën gääu, acî tē tö ŷen thîn bën yööp apeï agut tē yök yen ŷa. ¹⁸ Yeen abi Bëny Jethu cœl ayök këpath akœl bi yen ben la dhuk. Ku yiïn aŋic apath yen tē cî yen ŷa kuœny thîn pan Epethuth.

2

Apuruk path tēnē Jethu Krītho

¹ Ku tēnē yī, yīn wēndiē, cōl rot aril puōu riel yen ba yōk wēt puōth Jethu Krītho, rin ye yōk tōk kek Jethu Krītho. ² Muk wēl yōn ca lueel nhīim ke kōc juēc tō thīn. Ku lēk ke kōc ca deet puōth bīk ke muk nhīim, ku aa kōc lēu ku bīk kōc kōk piōōc aya. ³ Gum kek yō cīt ye apuruk path tēnē Jethu Krītho. ⁴ Apuruk tō luoi yic aye wīc ku bī bānyde cōl amit puōu, ku acie rot la liāāp wēl cie kāk apuruuk yiic bī pīr cimēnden. ⁵ Raan wēēr kek kōc ē kat yic, acie ariōp cī yen kōc wuōr ē yōk tē kēc yen lōōŋ buōōth yiic apath. ⁶ Raan ē pur apei, adhīl duōmde kaŋ tem. ⁷ Tak yic apath yen kē lēk yī, rin Bēny abī yī cōl adet kaŋ yiic ēbēn.

⁸ Muk yīnhom Jethu Krītho, yen cī jōt bei ē raŋ yic, yeen ee raan many Debit, cīt tē cī ye lueel thīn ē Wēt Puōth Yam ya piōōc. ⁹ Rin ye yēn Wēt Puōth Yam piōōc ē yen ye yēn gum, ku ye ya rek ciēt ya ye raan cā awuōcdīt apei looi. Ku Wēt Puōth Yam akēc rek bī cīī la tueŋ. ¹⁰ Ku ē wēt kēnē, yen aye yēn kēriēēc ēbēn guum, rin kōc cī Nhialic lōc ku bī ke luōk rin Jethu Krītho, ku bīk la duaar akōlriēēc ēbēn.

¹¹ Kākkā aa wēl yith,
 “Tē cī yōk thou kek yeen,
 ke yōk aabī pīir kek yeen.
¹² Ku na lok tueŋ ke yō gum,
 ke yōk aa mec kōc kek yeen.
 Na jeiku, ka bī yook jai aya.
¹³ Ku na cuk ye kōc kē ye lueel loi,
 ke yeen ee kē cī lueel looi,
 rin aciī lēu ku bī rot jai ē rot.”

Raan luoi cī Nhialic gam

¹⁴ Bēn kacku tāk kēnē, ku jāi ke apath Nhialic nhom bīk cīī ye gōth kamken wēl yekē lueel. Acīn kēpuōth ye yōk thīn, ku ē kōc ke piŋ rac. ¹⁵ Them apeidīt ku ba rot nyuōōth tēnē Nhialic lōn ye yīn raan luoi cī gam, raan luoi cie guōp ē riōōc, ku ē wēt Nhialic ē yic yen aye piōōc apath. ¹⁶ Ye rot cōl amec tē ye kōc jam thīn wēl cie wēl ē Nhialic, rin wēlkā aa kōc thēl wei. ¹⁷ Kāk bīk aa piōōc aa wēl cīt tētōk cie dem. Kam ē kōckā aayī Yēminaiith ku Piletuth. ¹⁸ Keek aaci wēt yic dhōŋ, ku keek aa rēc kōc kōk cī gam nhīim, rin ye kek ye lueel lōn jōn bī kōc rōt jōt thou yic aci rot looi thēer. ¹⁹ Ku yiny ril Nhialic cīt kuur cie nyoōŋ cī thany kōu wēlkā, “Nhialic aŋic kōc kek kacke,” Ku, “Na le raan ye lueel ke raan ē Jethu ka dhil luoi kārēc puōl.”

²⁰ Pandīt lāāu yic ē yic la aduuk ku tōny, cī kōk looi mīlāŋ tōc ku kōk mīlāŋ thith, ku kōk aaci cuēēc ē tiōp. Aduuk kōk ku tōny kōk aaye bēēi bei ē tōōu yic, bī kōc ke luoi nīn ciem ke yai, ku aduuk kōk ē kuōōt ku tōny kōk tiōp aaye kōc luoi ē path akōlakōl. ²¹ Kēya, tē le raan guōp wic bī kārēc cīī ye looi, ka bī thōŋ kek aduuk ye kōc ke luoi akōl yai, rin cī yen yepuōu tāāu luoi ē Bēny yic, ku rēer ke cī rot guir bī kuat luoi path ya looi.

²² Duōkkē wepuōth ye yiēk kāk ē bal ku kāk kōk cimēn riēnythii, wēlkē tueŋ ē gam ku luoi la cōk, ku nhiēr ku dōōr wedhie wek kōc yer puōth bāk Jethu aa cōl ē kuōōny. ²³ Ku calkē rōt amec tē ye kōc rōt tēer thīn wēl cīn wētden yic ku wēl kōc kuc kāŋ, rin aŋjēckē lōn ye teer tōŋ bēēi. ²⁴ Aluaŋ Bēny aciī lēu ku bī thōr. Yeen adhīl a raan path tēnē kōc ēbēn, raan piōōc path lir puōu, ²⁵ raan cie kōc aterde ye thaŋ gup tē cōk yen kēnhīim piny, tēdē aabī Nhialic lēu bīk kēnhīim waar luoi kārēc yiic ku ŋickē yic. ²⁶ Ku dhāŋkē dēp cī jōŋrac ke deep, ku looi ke bīk kākke aa looi.

3

Kārēc bī rōt looi nīn ciēen yiic

¹ Muk ë kënë nhom! Të le tèn bî Jethu dhuk pinynhom thiök, ka bî yic riel tënë yo Krithiaan buk pîr təcîit të wïc Nhialic ye thîn. ² Rin kəc ëbën aabî röt aa nhiaar ë röt. Ku aabî wëëu nhiaar apei. Ku aabî kenhiim aa læc, aabî nhiam, aabî kəc aa läät. Ku aacîi wëët bî kəc ke dhiëth ke aa wëët ya gam. Aacîi puøth bî ya miet kəpuøth ye luöi ke. Ku aacîi Nhialic bî ya theek. ³ Acîn raan yekë nhiaar. Acîn kë bik aa päl piny. Aabî ya luum. Ku aabî ya kəc cie röt ye duut kuat luöi kërac. Ku aabî rëëc apeidît, ku aabî këpath ye looi aa maan. ⁴ Keek aabî kəc ya luøm. Aabî ya kəc kuith. Ku aabî nhiam ciët kek path ë röt. Keek aabî kək miet ë puøu aa nhiaar tënë lön nhiëer kek Nhialic. ⁵ Kockä aabî röt ya nyuøth ciët yekë kəc Nhialic. Ku kënë yic aa kuc riel Nhialic lëu ye bî piërden waar yic. Cəl rot amec tënë ë kockä.

⁶ Kəc kək keyiic aala bëëi yiic ciët ke ye kəc path, ku kë tō kepuøth ë lön bik diäär ye lac wel nhiim lëu, bik kë wickë ya looi. Diäär aa adumuööm looi arak juëc, ku döör aliu kepuøth. Aa kək wïc piäthken kek aa yekë ke looi. ⁷ Diäär ye them akölaköl bik piöc ku acikkë lëu bik yic njic. ⁸ Cîmën Janeth ku Jambrith aake cie wët Mothith ye gam, ku kockä aake cie yic ye gam, keek aa kəc cî nhiim kööc ku aacî Nhialic jai rin liiu kek ë gam yic. ⁹ Ku kë loikë acîi bî la tuej apei, rin raan ëbën abî ke tîj të kuc kek kəj thîn, cît mën cî yen rot looi tënë Janeth ku Jambrith.

Lëk ciëen tënë Timothî

¹⁰ Yîn anjic kək ca piöc ëbën tënë yî. Ku të cî yen piir thîn. Ku kën yen wiëc ku ba looi ë piërdië yic. Aca deet yen yî, yen të ye yen raan cî gam thîn. Ku lön cî yen ye raan tuc guöp. Ku yen anhiar kəc, ku lön ye yen kəj guum. ¹¹ Yen acî luc arak juëc. Ku yen acî gum apei. Yîn anjic kəjuëc cî röt looi tënë ya Antiök Ikonía, ku Lithtra. Luny cî ya luc apei aca guum. Ku Bëny acî ya kuöny bei kecin ëbën. ¹² Kəc wïc ye ku bik piir dhël Nhialic akuöt tók yic kek Jethu Kritho, aabî dhiel gum. ¹³ Ku kəc luui käreec ku yekë röt nyuøth ciët keye kəc path aabî la tuej ke loi käreec apei, ku aa kəc tuöör nyin ku tuur ke nyin aya.

¹⁴ Ku tënë yî, lør tuej ke yî loi yic yen cî piöc tënë yî, ku aca gam piändu ëbën, rin yîn anjic kəc kek ke piöc yî. ¹⁵ Ku tēwäär ye yîn meth, yîn anjic wël cî göt athör Nhialic yic, lëu ku bik yîn cəl aye raan njic kəj apath. Ku njiny kəj yen abî cəl aluäk dhël gam Jethu Kritho. ¹⁶ Athör wël Nhialic ëbën aa wël ye Nhialic lëk kəc kəkke tîj bik ke göt, ku ë kəc kony bî kəc piöc ë yic, ee jai awuöc. Ku ee käreec ye looi cök piny, ku ee kəc nyuøth dhël la cök. ¹⁷ Rin bî raan ë luui tënë Nhialic, ye lëu apei ku guiir rot bî kuat luöi path ëbën ya looi.

4

¹ Yîn adhiel lëk Nhialic nhom ku Jethu Kritho yen bî luj kəc ëbën luk aköldä, kəc pîr ku kəc cî thou rin bî yen bën kek bäänyde. ² Piöc kəc Wët Puøth Yam, ku deet ë kenhiim apath bik piñ tädë ke cik piñ. Ku cök kenhiim ku lëk ke bik kepuøth deet ke piöc ke, ke yî cî rot päl piny. ³ Ala aköl bî bën aköl cîi kəc bî ben piñ ë yic, ku aabî kəkken nhiarkë aa buøth cök. Ku keek aabî kəc piöc juëc aa mat nhiim, bik ke aa lëk kək kek nhiarkë bik ke aa piñ. ⁴ Keek aabî kuc bik wët ë yic cîi ye piñ, ku aa anyikööl kek yekë nhiaar. ⁵ Ku ye rot duut këriëc yic ëbën ku ye käreec guum, loi kë ye raan Wët Puøth Yam ë Nhialic piöc, ku ye luöidu looi ëbën ke yî aluarj Nhialic.

⁶ Wëikië acit ajuër cî juër Nhialic. Acî looi bî ke ye luöi. Ku ëmën, aköl bî yen thou acî yëët. ⁷ Yen acî luöidië looi apath, yen acî luöidië looi ëbën, cîmën raan këëc cie dhuk ciëen təj yic, yen acî luöi cî Jethu yiëk yen thääp cîmën raan cî kəc wuör, yen acî rëër alanden ke ya ye raan cî gam. ⁸ Ëmën, ariöp bî yiëk yen ke ya ye raan ye Nhialic piërdië tîj ke la cök, ariöp yen ye Jethu, yen Bëny kəc tək yith, abî yiëk yen aköl luñdît, ku acie yen yatök, abî yiëk kəc tit ye aya ke nhiaar aköl bî yen ben bën.

Athön Paulo

⁹ Them apci ěměn ku ba běn těně ya. ¹⁰ Demath aci pĭr pinynhom nhiaar, ke yeen aci kat těně ya, yeen aci la Thethalonika. Krĭthkĭnth aci la Galatia ku Tito aci la Dalmatia. ¹¹ Ee Luka yetok yen arěěr kek yen. Cəl Marko ku bĕkkě těně ya, rin yeen alěu ku bĭ ya kony ě luoi. ¹² Tikikuth aca tuoc Epethuth. ¹³ Tě bĭ yĭn, ke yĭ luěth alanhdiěn wiir ca nyĕĕ Troath těně Karputh, běĕi athor aya, athor cĭ looi ě bioc.

¹⁴ Raan thoth cəl Alekdhĕndĕr aci yen luoi kĕrac apci, yeen abi Nhialic luoi kě thoh kek kě cĭ looi. ¹⁵ Ba rot tiit ye apath, rin aci kuc wĕt yeku lueel ku ye wĭc bĭ thor.

¹⁶ Acĭn raan tok cĭ koc kek yen akol tuey yen yĕth yen luk yic, raan ěběn ěcĭ jĕl yakou. Acĕ wĭc ku bĭ Nhialic kuĕen kekoth. ¹⁷ Ku Nhialic aci yen běn kony ku yĭk ya riel, agut tě bĭ yen wĕt Nhialic lĕk koc cie koc Itharel ěběn ku bik piy. Ku yen aci běn poth bĭ yen cĭi tĕm ě noc. ¹⁸ Ku Nhialic abi yen kuony bei karac jorac yiic ěběn. Ku abi yen nyaai ke ya puol guop, bĭ ya yĕth paande ě bĕĕnyde yic. Yeen abi ya theek akolriĕc ěběn! Yenakan.

Muoth Ciĕĕn

¹⁹ Prithkila ku Akuila aa ya muoth, ku jol aa mith Onethiporuth. ²⁰ Eratuth arěěr Korinth, ku Tropimuth aca nyĕĕ Miletuth rin ě tuany. ²¹ Them apci ku ba běn ke rut kec yĕĕt. Week aaci Ebuluth, Pudenth, Linuth, ku Klaudia muoth, ku jol aa wĕmĕthkuan koc cĭ gam.

²² Bĭ Bĕny Nhialic rĕĕr ke wĕikun. Dhĕĕy Nhialic abi rĕĕr ke we ěběn.

4:10 Kol 4:14; Pil 24; 2Kor 8:23; Gal 2:3; Tit 1:4 4:11 Kol 4:14; Pil 24; Luoi 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; Kol 4:10 4:12 Luoi 20:4; Epe 6:21-22; Kol 4:7-8 4:13 Luoi 20:6 4:14 1Tim 1:20; Wk 62:12; Rom 2:6
4:19 Luoi 18:2; 2Tim 1:16-17 4:20 Luoi 19:22; Rom 16:23; Luoi 20:4; 21:29

Athör cī Paulo gät Tito

Wēt nom

Athör kënë acī Paulo gät Tito riénythii tō Kret raan ye ye kony, yen cī Paulo nyääŋ piny bī akut kōc cī gam lōk biöök. Athör ē jam wël kadiäk ril apei.

Wēt tueŋ, Tito a lēk bī tē ye kōc cī Nhialic gam luui thīn bī buoath yic, rin kōc juēc pan Kret acīi path. Wēt dēt, ee wēt Tito tē bī yen kōc juēc cī gam pan Kret ya piöc thīn, röördit ku diäardit, ku riénythii ku aloony aya. Ku jol diäardit diäarkor ya piöc. Wēt ciēen, Paulo ē Tito lēk tē bī kōc cī gam cieŋ thīn, bīk rēer ke mēt ku döör ke cīn agōth, ku cīn tiel bī kōc cī gam rēer keye tōk.

Käk tō thīn

Muōth tueŋ 1:1-4

Luoi Tito pan Kret 1:5-16

Luoi akut kōc cī gam 2:1-15

Cieŋ peth Krīthiaan 3:1-11

Muōth ciēen 3:12-15

¹ Athör Paulo aluaŋ Nhialic ku ye atuny Jethu Krītho cī tuōc Tito. Yen ēcī kuany ku toc ya ba kōc cī Nhialic kuany bēi gam yic bīk pīr akōlriēc ēbēn yōk, ku ŋickē yic kōc yāth tēnē Nhialic, ² yen tō ŋōth ē pīr akōlriēc thīn. Nhialic cī lueth ye lueel, acī yo thōn ē pīr kēnē wāthēer ke piny kēc cak. ³ Lōŋ ē pīr acī Nhialic nyooth ku tuuc yen ē rielde kek Aluāŋda Jethu ba bēn lēk we.

⁴ Yīn agāt athör Tito manhdiē Nhialic nom, cuk gam yodhie. Bī döör ku dhēer Nhialic Wāda kek Wēnde Jethu Krītho Aluāŋda rēer kek yī.

Luoi Tito pan Kret

⁵ Yīn aca nyiääŋ pan Kret, ba kāk kēc rōt cōk wāar lōk cōk. Ku kuany kōcdit bīk akuut kōc cī gam wat nhīm ē gēeth pan Kret yiic ēbēn cīt tē cī yen ye lēk yī thīn. ⁶ Raandit wat akut nom adhil a raan luoi akut kōc cī gam looi apath, ku acī thiēc tieŋ tōk. Ku miēthke aadhil aa kōc cī gam ku lek gup athēk ku cik nhīm ril. ⁷ Kēya, raan wat akut kōc cī gam nom yen ē raan luoi kāk ē Nhialic, adhil a raan path cī nom ril, cī puō lac dak ku cī ye wiēt ē māu ku cīn guōp akōök, ku cī ye bath wēu. ⁸ Adhil aa biökruul ku nhīer luoi kēpath, adhil a raan ē rot duut, la cōk ē Nhialic nom ku peth. ⁹ Ee raan dhil wēt Nhialic muk piānde ēbēn cīt tē cī ye piöc thīn. Kēya, abī kōc kōk riel puōth wēt Nhialic cie lueth yic, ku nyuth kōc kuc ē wēt kēnē lōn ye piöcde yic.

¹⁰ Rin kōc juēc aake cī kuc, ku alanden kōc Itharel cī gam bīk bēn Jethu cōk, aa kōc bēn liäp nhīm ē lueth ye kek kōc wēŋ nyīn. ¹¹ Aŋuēn bī ke yōök bīk kōc ē jam, rin liēp kek kōc nhīm bēi yiic piöcde rēc kēnē wēt wīc kek wēu ē path tēnē kōc yekē ke piöc. ¹² Raan tōk pan Kret ē kam kōcken kāk Nhialic tiŋ acī yic lueel ēlä, “Kōckuan pan Kret aa lueth, aa läai, aa dak rōöt cie luui, aa kōör ē miith.” ¹³ Rin wēt kēnē adhil wek ke aa miēk nyīn thīn apei, bīk kepuōth waar bīk wēt Nhialic gam kepuōth ēbēn. ¹⁴ Ku cikē ben aa luui wël kōc Itharel, wël cīt anyikōöl, lööŋ kōc cī kuc ē wēt yic. ¹⁵ Tēnē kōc ŋer puōth ēbēn aa cīn yiic ajuēc, ku tēnē kōc col puōth kāŋ ēbēn aa la yiic ajuēc rin aaci wel nhīm ku piāthken aaci yith kuc. ¹⁶ Ku ayekē lueel lōn ŋic kek Nhialic, ku aye kāk yekē ke looi nyooth lōn cī kek ye ŋic. Acīn kē ye kek piath thīn, aa cīn gup athēk ku acīn kēpeth yekē looi.

2

Kē la cōk dhil piöc

¹ Yīn adhil kōc piöc wēt Nhialic ē yic. ² Lēk kōcdit bīk kegup aa theek ku yekē rōt tiit, ku gamkē Nhialic ē puō ēbēn, ku nhiarkē rōt ku dhilkē gum aya. ³ Lēk diäardit aya bīk aa

diäär thek Nhialic. Ku cïk wël ye dhëeth, tädë ke yïk röt määu. Ku yekë diäärkor nyuöth käpath. ⁴ Ku nyuuthkë diäärkor bik rörken ku miëthken nhiaar. ⁵ Ku bik röt muk apath bi ciën kärec ye luæl kegup. Ku thekkë rörken gup, bi ciën raan rac dhäl wët Nhialic yic rienken.

⁶ Këya, yïn adhil riënythii aa dæet puöth aya bik röt aa muk apath. ⁷ Yiin aya, adhil nyooth lön ye yïn raan athëek path ye kiëët ku ñic piöc. ⁸ Ye jam wël la cök rin bi ciën raan dhäl yïguöp, bi kóc aterdu ciën nyin yökkë bi kek yo aa jääm gup.

⁹ Piöc aloony bik bänyken aa miëët puöth kuat käk yekë ke looi akölaköl, ku cïk wëlken ye jööny, ¹⁰ ku cïk ye cuëer aya. Ku bik nyooth lön ye kek kóc path akölaköl cïn kë ye ke diëu thïn, ku bik nyooth aya lön peth piöc rin Nhialic Aluända kuat käk yekë ke looi yiic.

¹¹ Rin Nhialic aci tē puöth yen thïn nyuöth, rin ci yen bën bi raan ëbën ben luök pïr. ¹² Dhëëndë ë yo lëk buk pïr rac ku käk pinyinhom puöl. Ku buöthku pïr path yic, pïr löñ Nhialic pinyinhom ë tën, ¹³ ke yo tit aköl ci döc yen ñäthda, tē bi diik Nhialic ril apei ku Jethu Kritho Aluända rot nyuöth. ¹⁴ Bänyda Jethu aci rot gam bi nök rin bi yook kony kuat kärec ye raan ke looi yiic, ku cöl yo aaye kóc ci kegup wuööny wei, ku yeku kacke yetök ku yeku nhiaar diët yeku looi këpath.

¹⁵ Piöc kakkä riöldun tö ke yi. Ku ye ke dæet puöth ku miëk kóc piöc ke nyïn thïn. Ku duk raan tök ë path päl bi yi dhöl guöp.

3

Ciëñ peth Krithiaan

¹ Lëk kóc bik ñic lön ë luwiden bik bäny baai ku lööñ mec baai theek ku loikë käpath. ² Lëk ke bik kóc kök cii ye lom ku yekë kóc ë kóc döör, ku mëethkë kamken ku yekë röt nyuöth akölaköl lön ye kek kóc path tënë raan ëbën. ³ Yook thæer yok aa yo ye luui kärec, acïn këne ñicku, yok aa yo cïn gup athëek, ku yeku aloony kärec ye piäthkua wïc ëbën. Yok aa yo la gup kuith ku tiæl ye ke yo maan kóc kök ku manku ke aya.

⁴ Nawën ci piath ku nhiër Nhialic yen yo kony rot nyuöth, ⁵ ke kony yo. Ku acie rin käpath cuk looi, ee rin yer yen puö. Acï yo kony ë lökwëi ci yo ben dhiëeth riel Nhialic ë yic, ku ben yo cöl aaye yam dhëëñ Wëi Nhialic, ⁶ ci gäm yo ë path rin Jethu Kritho Aluända. ⁷ Ku bi dhëëndë yo cök piny Nhialic nhom, ku buk pïr akölrüec ëbën yeku ñööth yök. ⁸ Kënë yen ë wët yic, detkë yic apath, rin bi kóc rëer ke ci Nhialic gam, aa rëer ke loi käpath ë raan ëbën kony.

⁹ Pälkë jam cïn kë ye kuöny kóc rin wärkuan dît thæer. Ku ater ku agöth rin löñ, rin kakkä ëbën aa cïn kë ye yök thïn. ¹⁰ Wëët raan rac këñ yic tök ku rou, ku päl tē cii yen ye gam. ¹¹ Ñic lön ye raan cit këne raan rac, ku aye kækken ræc ye looi guo nyuöth.

Muöth ciëen

¹² Tē le Artemath ku Tikikuth yet tënë yi, ke yi löc bën tënë ya gen Nikapolith rin awiëc ba pëi rut thöl ë tēënë. ¹³ Luöoi apath ba Dhenath raan lööñ ku Apolo kony kényden yic, yiëk ke kuat kë wickë ë cäth yic. ¹⁴ Adhil kackua ñiëc bik cii ye rëer ke cii lui, aa dhil aa luui käpath wïc piërden, acik lëu bik pïr pïr rac.

¹⁵ Kóc rëer ke yen ëbën aa we muöth. Muöth kóc nhiar yo miëthakua le yok gam tök. Dhëëñ Nhialic abi rëer kek we ëbën.

Athör cī Paulo gät Pilemon

Wēt nhom

Pilemon aye raan ë lōc kam kōc cī gam gen Kolothia, ku ë ye raan akut kōc cī gam, ku ë la alony cōl Onethimuth. Alony kēnē ěcī kat tēnē ye. Nawēn ke la rōm kek Paulo yōn ë mēc ku wel Paulo nhom bī ya raan cī gam. Athör Paulo cī gät Pilemon ë tuc ye rin bī Pilemon dōōr kek aluonyde Onethimuth, ku lor ke cie wēt ye yen alony cī dhuk tēnē ye, ku ë wēt cī Onethimuth ya wāmēnh cī gam aya.

Käk tō thīn

Muōth tueŋ 1-3

Alēc tēnē Pilemon 4-7

Bī Pilemon kē cī Onethimuth wuōōc pāl piny 8-22

Muōth ciēēn 23-25

¹ Paulo raan cī mac ë wēt Jethu raan cī lōc ku dōc, yen agät athör tēnē wāmāāth ë gam yic Timothī ku mātthda Pilemon raan luui yōk, ² ku nyanakāida Apia ku mātthdan dēt lui apēi cimēnda cōl Arkiputh ku tēnē kōc cī gam ë rōm paandu. ³ Bī dōōr ku dhēēŋ Nhialic ku Bēny Jethu raan cī lōc ku dōc, aa rēēr kek we.

Alēc tēnē Pilemon

⁴ Wāmāāth cī gam Pilemon, na rōōk akōlakōl ke yīn aya tak rōōkdiē yic ku lēc Nhialic rienku. ⁵ Rin yēn ë nhiērdun nhiēer yīn kōc ë Nhialic, ku gamdu tēnē Bēny Jethu, piŋ. ⁶ Rōōkkiē ë lōn bī piath bēēi kamkua buk athiēci cuk yōk piērda yic tēnē Raan cī lōc ku dōc aa deet yic. ⁷ Nhiērdū acā cōl amit puōu apēi ku deet ŋapuōu rin cī yīn kōc cī Nhialic gam nyuōōth apath.

Paulo awic Onethimuth bī kony

⁸ Kēya, rin wēt kēnē, alēu ba yī yōōk ke ŋa cīt wāmuuth rin Raan cī lōc ku dōc, kē wiēc ba looi, ⁹ ku rin nhiēr nhiaar yēn yī yen abī yēn yī thiēēc. Kēnē aya looi rin ë yēn Paulo tit nyin Jethu raan cī lōc ku dōc yic, cī mac ēmēn wētde. ¹⁰ Yīn alāŋ rin Onethimuth cī jāl a manhdiē rin Raan cī lōc ku dōc, rin cī yēn bēn ya wun wēike wāār mēc ŋa. ¹¹ Wāār tueŋ acīn kēn ye kony tēnē yī, ku ēmēn ala kē lēu bī kony tēnē ŋo ŋodhie, yīin ku yēn. ¹² Yēn atuōōc ciēēn tēnē yī, cōk alōn cī piāndiē ye wic.

¹³ Ee nhiaar bī lōk rēēr ke yēn tēthin-nyōōt, bī yēn kony nyiēndu mēnē lōk mēc yēn rin piōōc ë wēt Nhialic. ¹⁴ Acā wic ba yī nāk kuōnydiē, awiēc ba kēdu tak ë rot. Acīn kē luōōi ke kēc ë gam.

¹⁵ Tēdē, wēt jiēl Onethimuth tēnē yī ë rin bī yen ben dhuk bāk la rēēr ke we cī ben puōk rin cī gamdun a tōk. ¹⁶ Yēn adhuk tēnē yī rin ë yen aluonydu, ku ŋic lōn ye yen wāmuuth aya rin cī yen gam. Yēn anhiaar apēi ku aba nhiaar apēidit aya ke cīt aluonydu, ku ye wāmuuth rin Bānyda.

¹⁷ Na luuiku ë tōk, ke yī lor Onethimuth cīt lōn bī yīn ŋa lor. ¹⁸ Na le kēreēc cī luōi yī, tēdē ke kōny ë wēū, ku wic ke ke nyaai ke kākkiē yiic. ¹⁹ Ee yēn Paulo yēn agät kēnē ë ciēēndiē. Yīin aba cuōōt. Ku duk nhom mār yīn acī pīr akōlriēēc ēbēn yōk ë rienkiē. ²⁰ Ke yīn manh ma, loi kēnē apath rin Bānyda. Ku ë wēt ca lim tēnē yī ke ŋo cīt mīth ë tik rin Raan cī lōc ku dōc, dēet ŋapuōu. ²¹ Aŋiēc lōn bī yīn kē ca thiēēc tēnē yī looi ku kājuēc kōk.

²² Ku dēt aya, guir tēn anīin tēnē ŋa, tek ke Nhialic abī rōōkkun piŋ ku abā cōl adhuk tēnē we.

Muōth ciēēn

²³ Epaprath raan cī mac kek yēn rin wēt Jethu raan cī lōc ku dōc, ee we muōōth. ²⁴ Ku kōc lui kek ŋa, Marko ku Arithtarkuth ku Demath ku Luka, aa week muōōth aya.

²⁵ Bī dhēēŋ Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc rēēr ke we ēbēn.

Athör cī gät kɔc Itharel cī gam

Wët nhom

Athör cī gät kɔc Itharel, ee gët tənë akut kɔc cī gam wäär duër gamden wai wei, ku dhukkë gamden thëer yic, rin cī kɔc juëc kē loikë nhial ku yekë ke kuɔc ciëñ. Ku keek aake ye raan gät athöör ke dëet puõth ë gamden yic. Ku nyuth ke lɔn Jethu Kritho yen ë yic la cök, ku ë yen aci Nhialic rot nyuõth thïn. Wäär gët yen athöör ë wïc bī yith kadiäk dëet kepuõth apei. (1) Jethu yen ë Wën Nhialic akölriëec ëbën, ku yeen aci bën gum bī tē yen Wun Nhialic theek thïn ñic. Rin ye yen Wën Nhialic, Jethu adit tənë kɔc kāk Nhialic tñj cī gët athör thëer wël Nhialic yic. Ku adit tənë atuuc nhial ku tənë Mothith aya. (2) Jethu aci Nhialic nyuõth bī ya yen raandit kāk Nhialic akölriëec ëbën, ku düt tənë kɔc kāk Nhialic tō athör thëer wël Nhialic yic. (3) Ku Jethu yen ë raandit kāk Nhialic. Ku ë yen pīr ë yic bëi tənë yo. Ku lääi wäär ye kɔc Itharel ke nök, ku tēwäär ye kek yanhden duør thïn duël yic, aa ye kiit yen aye kek pīr bī Jethu bëi aköldä kiëët.

Ku cökdit 11 yic, raan gët athöör ë käjuëc rin gam kɔc thëer cī gët athör thëer wël Nhialic yic lëk kɔc bā athöör kueen, bik kepuõth dëet gamden yic. Ku cökdit 12 aaye lëk bik la tueñ ke gam yet tē thou raan ku cik kekõth wël Jethu. Ku gumkë kuat käreec lui röt ke, ku nääk bī bën tənë ke aya.

Wël juëc tō athör thëer wël Nhialic yic, aaye raan ë gät athör kënë tənë kɔc Itharel cī gam, lac mat thïn. Kek wëlkä aabi raan kuen athöör ya yök ciel kit ñany ku kit ë thiök yiic (“ ”) Athöör ë thök ë wëet ku lëk.

Kāk tō thïn

Wët Nhialic aci Wënde lëk kɔc 1:1-3

Jethu adit ku aril tənë atuuc nhial 1:4-14

Buõthku Jethu bī yo luök la pan mac 2:1-4

Jethu aci bën bī yo luök 2:5-18

Jethu adit apei tənë Mothith 3:1-6

Gamku wët Jethu buk rëer ë duk 3:7-4:13

Jethu yen ë Raandan dit apei kāk Nhialic 4:14-6:12

Athön Nhialic ë yic 6:13-20

Melkidhedek 7:1-14

Raan dët kāk Nhialic cit Melkidhedek 7:15-28

Jethu yen ë Raandan dit kāk Nhialic 8:1-15

Të ye Nhialic duør thïn wäthëer 9:1-10:18

Bäk lok tēthiääk ke Nhialic 10:19-39

Gam 11:1-12:29

Të ye Nhialic miëet puõ thïn 13:1-16

Thek kockun dit wël Nhialic 13:17-19

Röök ciëñ 13:20-21

Wël ciëñ 13:22-25

Wët Nhialic aci Wënde lëk kɔc

¹ Wäthëer Nhialic aci jam tənë kɔc kärke tñj bik wëtde lëk wärkuan dit arak juëc dhöl juëc. ² Ku emën, ee Wënde yen ë kakkä lëk kɔc. Yen aci Nhialic thön käriëec ëbën pinynhom, ku ë riel Wënde yen ë looi yen käriëec ëbën tō thïn. ³ Wën Nhialic yen ë dhëñde nyuõth. Ku yen aye Nhialic tic yeguõp ayic. Ee riel wët yen ë kāk tō nhial ku piny cöl alui cit tē cī yen ke cak thïn. Ee yen aci thou ba adumuõmkua laak wei yugup, ku ler ku nyuuc Bäanyde yic nhial cuëny Wun Madhøl.

Jethu adit ku aril tənë atuuc nhial

⁴ Këya, Jethu adit ku aril apei tənë atuuc nhial, cimën rin cī Nhialic gäm ye bī ye a cööl ke, “Wën Nhialic,” ye nyuõth. Rinkä awär rin atuuc.

⁵ Rin acin atuny cī Nhialic kaṅ lëk yeen ëlä,
“Yin ee Wëndië, akölë, ɣen aci ya Wuur.”

Ku acin atuny cī Nhialic kaṅ lëk yeen aya ëlä,
“Yen abi ya Wuur, ku yin abi ya wëndië.”

⁶ Ku wäär tuuc Nhialic Wënden bī thön kärke pinyhom aci lueel aya ëlä,
“Yen adhil atuuc nhial door.”

⁷ Ku kë cī Nhialic lueel rin atuuc nhial akīn,
“Acā atuuc nhial cak ke puol gup cimën yom.
Ku cimën bir deṅ bik yeen lac aa luöoi.”

⁸ Ku lueel Nhialic tënë Jethu ëlä,
“Bäänydu abi cien akölrüëc ëbën, ku yin abi ɳiec mac apath.

⁹ Yin ee koc luui käpath nhiaar, ku yin ee koc luui käreç lac tēm awuöc.
Ku ee yen kë cī Nhialic, yen Nhialicdu,
yi täau tueṅ koc nñim rin cī yen yīn lac ku gēm yīn miēt puöu ëbën.”

¹⁰ Ku wël theer Nhialic cī göt aa jam ëlä rin ë Jethu,
“Bëny wäär tueṅ cak kṅ yin aci piny cak, ku nhial aya ee yin aci yeen cak.

¹¹ Käkkä ëbën aabi liu aköldä, ku yin abi tö thīn atheer.
Aabi dhiap ku riëkkë cimën alath.

¹² Aaba ya mat yiic cimën alanh cī riääk ku cuet wei.
Ku war keek aya cimën alëth.

Ku yin guöp, yin acii rot bī kaṅ waar, ku yin acii bī dhiap.”

¹³ Acin atuny cī Nhialic kaṅ lëk yeen ëlä,
“Nyuc könidiën cuëc ku ɣen abi koc aterdu guiir ku dhuök keek ciëen yicök.”

¹⁴ Na ye këya, ya atuuc nhial kṅö? Atuuc aa jak Nhialic luöoi ë path. Aaye tooc bik
koc bī pīr akölrüëc ëbën yök, aa kony.

2

Buothku Jethu bī ɣo luök la pan mac

¹ Këya, ɣok aadhil ɣopuöth täau piny apei ku piṅku wët Jethu apath, buk cii mër wei
dhël la pan Nhialic yic. ² Wët Nhialic wäär cī yen atuöccke tooc bik löṅ lëk Mothith, rin
bī Mothith ye lëk wärkuan dīt. Koc cī bën kuc bik wët kënë cii piṅ aaci bën tēm awuöc.
³ Këya, yeṅö bī ɣo gël bī ɣo cii tēm awuöc aya, tē cii ɣok wët bī ɣo kony ye Jethu lëk koc
rin pīr akölrüëc ëbën ye piṅ? Ee Jethu yen ë kṅ wët pīr lueel. Ku yen aci koc cī ye piṅ
lëk ɣo lön ye yen yic. ⁴ Ku aye Nhialic nyuöth akölaköl lön ye käkkä yith ë käkkith jāṅ
göi röt looi yiic. Ku miöc juëc riel ye Wëi Nhialic yiëk koc cī käkkä gam tēcīt tē wic yen
ye thīn.

Jethu aci bën bī ɣo bën luök

⁵ Nhialic acii atuuc nhial bī looi bī ya kek la riel piny yen wic bī ben guiir, piny yen
jjeem ɣok ëmën. ⁶ Aacie ke, rin aci Debit lueel tënë Nhialic ëlä theer athör waak yiic,
“Raan yeṅö, ku manh raan yeṅö, ye yin yinhom yiëk ye apei këlä?

⁷ Wäär aca col atöu nhom ciëen kaam thin-nyöot tënë atuuc nhial,
ku aṅot ca bën yiëk bääny ku täau këriëc ëbën yecök.
⁸ Ku wën cī yin këriëc ëbën täau yecök.”

Acin kënë cī nyääṅ wei. Ku ëmën acuk tiṅ lön tö këriëc ëbën yecök. ⁹ Ku ɣok aa Jethu
wäär ca tööu nhom ciëen tënë atuuc nhial tiṅ ëmën ke ye yen cī yiëk bääny. ɣok aa Jethu
tiṅ ke cī ya bëny rin cī yen thou, bī raan ëbën luök ë piath Nhialic.

¹⁰ Ku ë yic bī Nhialic yen cī këriëc ëbën cak, ku col ke aa ciëṅ cīt tē cī yen ke cak
thīn, Jethu col agum, rin wic yen ye bī koc juëc kony ku ɣëth ke bäänyde yic pan Nhialic.

¹¹ Raan koc col ala cök, ku koc ye looi bik la cök aala Wunden. Ku yen acii Jethu guöp ye
yār bī ke aa col wämäthakën. ¹² Acī lueel tënë Nhialic ëlä,

“Yen abi wämäthkië lëk kë ca looi, yin aba leec amatden yic.”

¹³ Ku lueel aya,

“Yen abi Nhialic njoöth.”

Ku ben lueel tënë Nhialic,

“Yen akin, yok mith ca gam yen.”

¹⁴ Jethu aci ya raan cimënda. Rin na le thou, ke gök jəŋrac la riel ë thou. ¹⁵ Ku Jethu aci bën aya, bi kəc ke cit aloony piërden yic akölaköl bën wëer bei rin riöc kek ë thou. ¹⁶ Këya, adhilku tääu yonhiim lon Jethu akëc bën bä atuuc nhial bën kony. Aci bën bi yo bën luök, yok kəc ci gam cimën Abaram. ¹⁷ Ku rin ë wët kënë yen aci yen ciët yo, yok wämäthakën. Rin bi yen a Raan kək Nhialic yer puöu luoi kək Nhialic yiic. Ku rin bi ye juaar tënë Nhialic ba adumuööm päl piny. ¹⁸ Anjicku lon bi yen yo kony tē thöc jəŋrac yo awuöc yic, rin yeen aya, ëci jəŋrac them ku guum apei.

3

Jethu adit apei tënë Mothith

¹ Wek miëthakäi ci gam, wek kəc ci Nhialic cööl aya cimëndië, awiëc bək Jethu raan ci Nhialic tuöc pinyhom ke ye Raandan dit apei kək Nhialic, bi yo bën piöc kəpuöth wic Nhialic ke buk ke gam, tak apath. ² Jethu ëci wët Nhialic yen tooc ye gam, ku looi piände ëbën cimën wäär ci Mothith wët Nhialic gam, ku looi wäär ci Nhialic ye tääu kocken Itharel nhiiim. ³ Raan mac cak nhom aye leec apei tënë kəc ë manyë. Ku këya, Jethu aye leec apei tënë Mothith. ⁴ Mac ayi dhiëth ala raan ye cak nhom. Ku Nhialic yen ë cak käriëc ëbën. ⁵ Anjicku ëbën lon ci Mothith wët Nhialic gam ku looi apath wäär ye yen alony Nhialic, wäär ci Nhialic ye tääu kəc Itharel nhiiim. Ku lëk ke kək bi röt looi aköldä. ⁶ Ku Raan ci löc ku döc aci wët Nhialic gam ku mec manyde apath rin ye yen Wënde. Ku yook kəc ci gam yok aa many Nhialic. Yok aa manyde tē le yok tueŋ yo deet yopuöth, ku nhieemku njothdan bi yo luök aköldä.

Gamku wët Jethu buk rëer ë duk

⁷⁻⁸ Këya, Wëi Nhialic ë yook yöök,

“Tääükë wenhiim piny ku pierkë wëtde ya aköl.

Ku duökkë wepuöth wel wei tënë yeen,

cimën wäär ci kəc Itharel kepuöth wel wei tënë Nhialic

wäär them yen keek ror liëet,

wäär jiël kek pan Ijip.

⁹ Keek, aake ci kək jəŋ göi ci Nhialic looi rin bi yen ke kony tiŋ,

ku not ke ci wët Nhialic gam tən ruöön thiärŋuan,

bik ciët kəc ke them Nhialic, ku bik tē lir yen puöu thiŋ.

¹⁰⁻¹¹ Nawën ke riääk puöu tënë keek ku kuëŋ ku lueel,

‘Kockä aaci wëtdië ben piŋ,

ku aacä bi puöl bik tē ca guiër ke bi kek la rëer thiŋ ë duk, dööt.’ ”

¹² Miëthakäi, tietkë röt bi ciën raan tak këracc kamkun bi wët dhöl yic, ku wel yepuöu wei tënë Nhialic yen töu këriëc ëbën yecin. ¹³ Yakë röt wëët ë kamkun, ku deetkë wepuöth akölaköl, tē not ye wek ye lëu bək wepuöth dhuök ciën, cimën wët ye Nhialic lëk we bək looi yaköl, “Pälkë luoi adumuööm, bi ciën raan kuëth jəŋrac wei, ku dhël wët Jethu yic.”

¹⁴ Rin na mukku gamda apei akölrüëc ëbën, ku njothku Nhialic cimën wäär gem yok ye buk Jethu buöth, ke yok aa tök kek Jethu. ¹⁵ Yok aabi dhël Jethu buöth yic tē gam yok kë yeku kuen ci göt athör thëer wël Nhialic yic, ye lueel buk ci kuc, ku buk ci cit kəc Itharel wäär ci kënë ye Nhialic lëk ke ror liëet dhöl yic.

¹⁶ Njic kəc ke ci wët Nhialic piŋ ku dhälkë yic? Alëu ba njic lon kockä aa wärkuan dit, kəc Itharel wäär wet Mothith kenhiiim wei lëŋ yic pan Ijip. ¹⁷ Ku keek kockä, ci Nhialic rac puöu tënë ruöön thiärŋuan, aye këracc yen aa cik looi. Kockä aaci bën thou ku döŋ

guäpken ror liest. ¹⁸ Ku kë cī kek n̄hiim riel bik wēt Nhialic cīi piŋ, yen acī Nhialic puōu bēn riääk ku kueec, ku kuēēŋ bī kockä tē cī guiir bī kek la lōŋ thīn cīi döt. ¹⁹ Kēya, ayeku tiŋ lōn aa këc Nhialic bēn puōl bik ē tēn dōöt, rin këc kek wētde gam.

4

¹ Adhielkē muk wenhiim lōn tēpuōth wäär cī Nhialic thōn ɣo bī ɣok la lōŋ thīn ke ye, aŋot tiit yen ɣo thīn. Kēya acīn raan kuec bī lōŋ wäär cī thōn ɣo cīi yök. ² Rin ɣok aaci Wēt Puōth Yam piŋ cīmēnden. Ku keek aaci wēt piŋ ku akēc ke kony, rin wäär piŋ kek ye aa këckē gam. ³ Ku ɣok kōc cī gam, ɣok aa lōŋ cī Nhialic thōn yök, rin ɣok aaci cīt wärkuan dīt wäär cī wēt cī Nhialic thōn keek piŋ ku cīk gam, go lueel ēlä, “Kēya, ɣen acī puōu riääk ku kuēēŋ, ‘Lōn kockä aaci bī la tē bī kek la lōŋ thīn.’ ” Ku lōŋ ye Nhialic lueel ē tō thīn thēer wäär cī yen piny cak. ⁴ Rin ayeku yök aya athör thēer wēl Nhialic yiic lōn cī Nhialic lōŋ luōide yic akōl ye nīn dhorou, tēwäär cī yen nhial ku piny cak ku kāk tō nhial ēbēn thōl. ⁵⁻⁶ Cīt lōn cī Nhialic ye lueel, “Kockä aaci bī la tēn lōŋ.” Ku kōc ke cī wēt kēnē kaŋ piŋ aa këc bēn la tēn lōŋ rin cī kek wēt Nhialic dhōl yic. ⁷ Ku Nhialic ē cā akōl dēt looi. Ku ē yen akōlē yen cī yen jam tēnē Debit wäthēer, cīt tē cī ye gāt thīn athör thēer wēl Nhialic, “Na piēŋkē Nhialic rōl ke cōt akōlē, ke duōkkē kuec cīmēn kōc thēer.”

⁸ Kēya, duōkkē tak lōn cī wärkuan dīt, pan wäär cī Nhialic lueel bī kek la lōŋ thīn dōöt wäär ɣeet kek pan kanaan, kek bānyden Jocua wäär cī bēn a bēny Mothith cōk. Duōkkē tak, rin na ke cī pan cī Nhialic luōi ke dōöt, ŋuōt akēc Nhialic ben lueel lōn le yen akōl dēt bī kōc cī wētde gam, bī kek la lōŋ thīn ke ye, bēn. ⁹ Ee yic! Aŋicku lōn ŋot bī yen la lōŋ tēnē kōc wēt Nhialic gam, cīmēn wäär cī Nhialic lōŋ nīn kadātem cōk wäär cək yen pinyhom. ¹⁰ Rin raan cī lōŋ cī Nhialic thōn yök, abī lōŋ luōide yic, cīmēn wäär cī Nhialic lōŋ luōide yic. ¹¹ Kēya, luuiku apath buk lōŋ kēnē yök, rin bī ciēn raan tōk kamkua mār, cīmēn wäär cī wärkuan dīt kuec bik wēt cīi gam. ¹² Wēt Nhialic arēēr thīn ku alui piērda yic akōlakōl. Wētde aril apei, ee lööny kōc puōth bī kāpath ku kārēc tō ɣopuōth tek thook. Acīt tōŋ moth dhie riŋ teem bī yom la tek thook. ¹³ Acīn kë lēu bī thiaan tēnē Nhialic. Aŋic kë cī cak ku adaai kēriēc ēbēn. Acīn kë lēu raan bī thiaan tēnē ye. Ku ē yen aye bēn lēk kārēc.

Jethu yen ē raandīt apei kāk Nhialic

¹⁴ Jethu Wēn Nhialic, yen ē raandīt apei kāk Nhialic rēēr kek Nhialic. Na ye kēya, ke ɣo muk gamda apath. ¹⁵ Raandan dīt apei kāk Nhialic acie yepuōu ē pēn ɣo cak alōn ye ɣok luui kārēc. Rin yeen ēcī jōŋrac them aya ē dhōl juēc yiic cīmēnda. Ku acīn awuōc cī looi. ¹⁶ Lokku tēnē Nhialic cī nyuc thōnyden dhēēŋ n̄hom ke ɣo cīi riōc. Tēēn, ɣok aabi lier puōu yök, ku yōkku dhēŋ bī ɣo kony tē wīc ɣok kuōny.

5

¹ Raandīt kāk Nhialic thēer ē ye kacke kuany bī ya jam tēnē Nhialic rin kōc ēbēn. Ku nēk kāj bī yen ke Nhialic door rin bī Nhialic kākken rēc yekē looi pāl piny. ² Ku yeen aya, ee ye luui kārēc akōlakōl rin ye yen raan. Ku kēya, alēu bī kōc cī mār, ku kōc cīn kë ŋickē ŋuään. ³ Ku rin cīi bēny ye riel apei wēt Nhialic yic, ee kāj nōk bī yen ke Nhialic door rin kārēc ye kacke looi, ku rin kārēc aya. ⁴ Acīn raandīt kāk Nhialic rot kuany ē rot. Ee Nhialic ē rot yen ē raanden cī tak lōc cīmēn wäär lōc yen Aron.

⁵ Kēya, Bānyda raan cī lōc ku dōc ēcīi bāāny ye yen raandīt kāk Nhialic rum. Ee Nhialic yen ē lōc ye wäär lueel yen ye ēlä, “Yīn ē Wēndiē, Ya akōlē, ɣen acī ya Wuur.” ⁶ Ku acī gōt athör thēer wēl Nhialic yic lōn cī Nhialic ye lueel aya akōldēt ēlä, “Yīn acī lōc ba ya raan kāk Nhialic akōlriēc cīmēn Melkidhedek.”

⁷ Wäär ciēŋ Jethu pinyhom, ēcī rōök apei tēnē Nhialic, ku cōl Nhialic ke dhiau, Nhialic lēu ye bī kony thou yic. Ku yen acī Nhialic bēn kony rin yen Jethu yök ke loi kēden wīc. ⁸ Na cak alōn ye Jethu Wēn Nhialic, ke yeen acī dhiel bēn gum bī kë wīc Nhialic yen bī looi dhiel ŋic bī wēt. ⁹ Ku wēn cī yen jāl a raan la cōk, cī luōide lēu, acī bēn aa raan ye pīr

3:18 Kn 14:1-35 4:3 Wk 95:11 4:4 Cäk 2:2 4:5-6 Wk 95:11 4:7 Wk 95:7-8 4:8 L.rou 31:7; Joc 22:4
4:10 Cäk 2:2 5:3 Leb 9:7 5:4 B.bei 28:1 5:5 Wk 2:7 5:6 Wk 110:4 5:7 Mt 26:36-46; Mk 14:32-42; Lk 22:39-46

akölrüëc ebën yök thün ë kác wëtde piñ ku loikë. ¹⁰ Ku ë yen kë cï Nhialic ye bën nyuöth kác ebën, lön ye Jethu Raandit apeï ë kák Nhialic akölrüëc ebën cimën Melkidhedek.

¹¹ Ala wël kók ril kek ba lëk we ë wëlkä cök, ku aril yic ba ke teet yiic rin wek aacit kác la yith adök, cii kån ye piñ. ¹² Na we cï wepuöth päl piny, ñuöt wek aa kác kók piöc wët Nhialic emën, rin tën gam wek ye bák aa kác cï gam aci mac. Ku wek aaci dhuk ciëen, arëk nadë ke wek aa wic kác ben we piöc wël tueñ Nhialic wäär cäk kañ ñic. Wek aacit mith kor ñot ke dhil muk ë ca, këc guo dit bik mith miith ril köth. ¹³ Ku raan ñot cit manh koor muk ë ca, aye nyooth lön këc yen wët Nhialic deet apath. Añot cit manh kuc këpath ku kërac. ¹⁴ Miëth ril köu ee këc kác cï dit, kác cï röt piöc bik këpath ku kërac ñic.

6

¹ Lokku tueñ buk we piöc wël bi we cöl añic kajuëc. Acä wic ba we piöc kák wäär wiëckë bák ke ñic bák aa kác cï gam. Acä wic ba ben lëk we bák wepuöth dhuök ciëen rin adumuömkun ku bák Nhialic gam. Käckä aa ñieckë ke theer. ² Piöc rin lökwëi, ku piöc bi cin tääu kác nhim bi Wëi Nhialic lööny kác gup. Ku jöl a piöc bi Jethu kacken ci thou ben jöt bei thou yic aköl le yen dhuk pinynhom, bi luk bën looi kam kác cï wëtde gam, ku kác cï jai wëtde. Piöc cit këne acie yen path bi ya dhuök yic tene we akölaköl. Kek aa kák ye ke piöc jök. ³ Apath buk la tueñ buk kajuëc kók ñic rin Jethu. Ku ë yen kë buk looi të pël Nhialic ye.

⁴ Rin acii rot lëu bi kác cï jäl gamden yic cöl aa ben kepuöth dhuök ciëen. Keek aake cï yic kañ ñic, ku ñieckë pür yam cik yök tene Raan cï loc ku doc, ku Wëi Nhialic. ⁵ Ee cik ñic lön puöth wët Nhialic, ku tinjë kák jän göi. ⁶ Ku kák loikë ke emën, aa ben kek Wën Nhialic piäat tim cï riü köu, ku reckë guöp kác nhim ebën.

⁷⁻⁸ Raan cï wët Nhialic gam piände ebën athön ke dom dhie la tiöom path, ee piü yiöi na tueny deñ ku pur ke lok apath. Raan cit këne aye Nhialic puö miët tene ye, ku kony bi pür akölrüëc ebën yök. Ku dom ye puur ku la kuöth cil thün, acit raan ye lëk wët Nhialic ku cii piñ. Raan cit këne aye Nhialic tëm awuöcdit bi yen reer pan mac akölrüëc.

⁹ Na cök alön cï yen we gät athör këne wek mäthkië, ka ñieck wek aa ñot we la tueñ apath. Wek aa ñot we kuany dhël pür akölrüëc ebën yic. ¹⁰ Nhialic acie mitil nadë ke mär nhom këpuöth cäk looi, ku të nhieer wek ye thün cäk nyuöth ye kák cäk looi yiic, ku kák ñot ke luikë ke emën rin kacke. ¹¹ Ku wek aa wicku bi ñek la tueñ ke loi këpath cit këpuöth theer akölaköl yet aköldä. Rin bi kë ñöthkë yenhom tieñ. ¹² Awicku bák röt cii dak luoi këpath yiic. Awicku bák ciët kác wäär cï gam, yet të yök kek këpuöth wäär cï Nhialic thön ke.

Athön Nhialic ë yic

¹³ Wäär lueel Nhialic ye lön bi yen Abaram gam mith juëc, aci rot kuëñ rin cin yen raan dët dit tene yen bi ye kuëñ ë rienke. ¹⁴ Ku lueel, “Yin alëk yic! Yin aba doc ku gam yi mith.” ¹⁵ Go Abaram tiit ku ñöth kë cï Nhialic rot kuëñ yet të cï këne yenhom bën tieñ. ¹⁶ Të kuëñ raan, ee kuëñ rin raandit tene ye. Ku kuëñde aye gam. ¹⁷ Ku ë wic Nhialic bi cöl ala gei, lön bi yen kë cï thön guöt nhom ke cii war yic. Ku kuëñ bi wëtde dhiel a yic. ¹⁸ Nhialic aci yo lëk kån karou, athön ku kuëñ, lön bi yen wëlke muk nhim. Ku rin ë käckä karou, añicku lön ye athön yic. Keek aacie röt ye waar ku Nhialic acie lueth ye lueel. Nhialic aci këne lueel bi yo deet puöth apeï lön bi ñäthda tene Nhialic yenhom tieñ. ¹⁹ Ku rin ñäthda tene Jethu yen aye yok thöny Nhialic dööt, teward cï Jethu la thün yonhim tueñ bi la röök ku lëñ Nhialic ë rienkua.

²⁰ ñöth ye yok Nhialic ñöth këpuöth cï thön yo rin wëikua yen ë yo muk puöth, rin Jethu aci yo wat nhim pan Nhialic. Ku yeen aci jäl a raandit apeï kák Nhialic cimën Melkidhedek, akölrüëc.

7

Melkidhedek

¹ Melkidhedek ë ye bënydüt gen cöl Thalam, ku yen aya ë ye raandit apeï käk Nhialic Madhöl. Nayon akäl tök ke piñ lön cï Abaram la dhuk tön yic ke cï tön bëny wuöt kanuan cop. ² Go Abaram Melkidhedek juër tön thiäär käk cï ke la peec tön yic. Melkidhedek, wëtde yic, “Bëny la cök.” Ku ë ye bëny döör aya. Cïmën rin genden cöl Thalam, wëtde yic, ee “Döör.” ³ Acïn wun ku man ku kuat. Ku tën jöök piërde rot thïn ku le thök acïi ñic. Arëër ke ye raan käk Nhialic akölrïëc cïmën Wën Nhialic.

⁴ Jalkë tïñ tē düt Melkidhedek thïn! Agut Abaram guöp, raandit wärkuan düt theer, acï tön thiäär käkken wäär cïk la peec tön yic, juër ye. ⁵ Alëu raan bi gam lön ye kë cï Abaram ajuër gam Melkidhedek yic, tën ye Melkidhedek raan Lebï, kuat Abaram kek kóc käk Nhialic ë kóc Itharel wäär tök thiäär yic juaar tënë kacken cït lön Mothith. ⁶ Ku yen Melkidhedek acie raan kuat Lebï, ku aca ajuër bën lööm tënë Abaram ku cuët piü. Ku Abaram acä athön Nhialic yök. ⁷ Ku añicku aya lön raan yen kóc döc, awär raan bën tënë ye bi bën döc. ⁸ Ku dët aya, kóc käk Nhialic wäär ajuër kuany, aake ye kóc ë path, aaci bën thou cïmën bi yok thou, ku aye athör theer wël Nhialic lëk yo lön Melkidhedek apir. ⁹ Alëu buk lueel lön ye Melkidhedek raandit apeï käk Nhialic tënë kóc Lebï, kóc käk Nhialic. Rin Abaram wundit kuat Lebï, yen acï tön thiäär käk wäär cïk la peec tön yic juër Melkidhedek. ¹⁰ Këya, alëu bi lueel lön kóc Lebï aaci tön thiäär juër Melkidhedek aya, rin ye kek kóc riem Abaram.

¹¹ Na lëu kóc Lebï, kóc käk Nhialic bik yo cöl aala cök, ñuöt acïn dët ben raan dët käk Nhialic cïmën Melkidhedek bën, raan cïi cït Aron, raandit käk Nhialic wäär ë kuat Lebï. Ku kóc Lebï, kóc käk Nhialic aake buöth lön Mothith yic. ¹² Ku aa këc yo bën cöl aala cök. Ku këya, acie raan dët käk Nhialic yen wïcku ë rot, yok aa wïc lön dët yam aya. ¹³ Jethu Bányda, raan jiem yok rienke ëmën, ee cie raan dhiënh Lebï. Ku acïn raan tön kuatde cï kan a raan käk Nhialic, ee Nhialic door yik nom. ¹⁴ Añicku lön Bányda Jethu ë raan dhiënh Juda. Ku akëc Mothith puöl bi kóc dhiënh Juda ya kóc käk Nhialic.

Raan dët käk Nhialic cït Melkidhedek

¹⁵ Acï jäl la gei apeï ëmën, tē le raandit dët käk Nhialic cït Melkidhedek tuöl. ¹⁶ Raan këc aa raandit käk Nhialic cït lön ciëñ kóc pinyhom, acï ya raandit käk Nhialic cïn kë bi rielden pir akölrïëc ëbën kan rac. ¹⁷ Rin aye athör theer wël Nhialic lueel ëlä ë rienke, “Yin abi ya raan käk Nhialic akölrïëc ëbën cïmën Melkidhedek.” ¹⁸ Ku lön theer wäär acï puöl acïi ril. Acie kóc ë kony. ¹⁹ Rin lön Mothith acie kóc cöl aala cök. Ke ëmën yok aala lön yam yo cöl añöth lön bi yok thiök kek Nhialic.

²⁰ Ku dët, Nhialic ëcï kuëñ aya këde. Ku acïn kóc kök cï ya kóc käk Nhialic cï yen kuëñ këden. ²¹ Ku Jethu acï ya raandit käk Nhialic apeï rin cï Nhialic kuëñ wëtde wäär lueel yen ye ëlä, “Yen acï kuëñ ku acä bi waar yic. Yin ë bëny akölrïëc ëbën.” ²² Rin ë kuëñ këne yen acï yok ye ñic lön lön döör ë yam cï Nhialic looi ë Jethu, ya këpath.

²³ Ku dët cïi kek thön akïn. Kóc käk Nhialic theer aake ye juëc, rin na cï raandit käk Nhialic thou, ke raan dët ala nyiende. ²⁴ Ku Jethu apir akölrïëc ëbën, luoiden ë yen raandit käk Nhialic acie rot ye waar. ²⁵ Jethu ala riel düt bi kóc buöth dhölde yic kony ëbën, kóc wïc ye bik la tënë Nhialic. Rin ë rëer ke län Nhialic ë rienken.

²⁶ Jethu yen ë raandit käk Nhialic cï kakkua lëu. Arëër ke dhëñ Nhialic, acïn guöp adumuööm, ku yen acï Nhialic tük bei tënë kóc kërec looi, ku tëu käk cï cak nhïim ëbën nhial. ²⁷ Yen acïi thön kek kôcüt käk Nhialic wäär yok nöc ruöön thok ëbën, rin bi adumuöömken ku adumuööm kacken päl piny. Jethu acïi thön ke ke. Acï rot juaar arak tök wäär thou yen tim cï riüu köu rin adumuööm kóc ëbën. ²⁸ Këya, alëuku buk ñic lön kóc käk Nhialic wäär ë luui dhöl lön Mothith aake cïi la cök. Ku athön Nhialic cï yen kuëñ wäär lön Mothith ëbën cök, acï Wënde looi bi ya raan la cök akölrïëc ëbën.

8

Jethu yen ee raandan dīt kāk Nhialic

¹ Wēt ril yen wicku buk lëk we, ee lön le yök raandit kāk Nhialic cī nyuc lõj cuëc thöny Nhialic Madhöl nom nhial. ² Jethu alui ke cīt raandit kāk Nhialic, tē rēer dhēen Nhialic thīn ayic tēn ē looi Bēny ke cie raan.

³ Ku cīt lõn ye raandit kāk Nhialic kuany bī kāj aa juaar ku nēk yök tēnē Nhialic, ke raandan dīt kāk Nhialic aya adhil la kē ye juēr Nhialic. ⁴ Ku na Jethu rēer pinynhom, ruöt akēc kañ a raan kāk Nhialic, rin kəc kāk Nhialic, ke ye Nhialic nāk yök cīt tē ye lõj Mothith luël ye aake tō thīn. ⁵ Ku luoi yekē looi kek kəc kāk Nhialic kǎ, ee ye kiit yen ē ye kek kāk ye looi nhial tē rēer dhēen Nhialic thīn kiēt. Ku yen athönj kek luoi Mothith. Rin wäär wic yen ye bī duël looi ēcī Nhialic lëk ye ëlä, “Adhil njic lõn yīn adhil kāj looi ëbēn cīt tēden wäär ca nyuöth yī ē gət nom.” ⁶ Ku Jethu emēn, raandit kāk Nhialic acī gām riöldit yen luui wār rielden. Rin döör yam cī looi kam Nhialic kek kacke anjēen apei, rin döör yam aa rēer kǎpuöth cī Nhialic thön yō thīn.

⁷ Na lõj döör tuej wäär la cök ruöt acin kē cī Nhialic lõj dēt ben wic. ⁸ Rin ēcī Nhialic yök lõn lõj döör tuej ēcī path tēnē kacke, go lueel ëlä,

“Nīn aaci thiök, lueel Bēny,

tē bī yen lõj döör yam looi kek kəc Itharel ku kəc Juda.

⁹ Acī bī ciēt döör tuej wäär ca looi kek wārken dīt aköl wäär nyēei yen keek pan Ijip.

Aake kəc lõj döör ca looi ke keek muk nom apath, guo kuc ē keek, lueel Nhialic.

¹⁰ Emēn, döör ba looi kek kəc Itharel nīn bī bēn cök akīn, lueel Bēny.

Yen abī löönkiē tääu kenhīm ku kepuöth.

Yen abī ya Nhialicden ku yekē kackiē.

¹¹ Acin raan ē kamken bī miethakēn ben piöc, nadē ke lëk kacken ē baai, ‘Njic Bēny.’

Rin keek aabā njic ëbēn, meth ku raan dīt.

¹² Yen abā adumuöömken päl piny, ku cǎ kāracken ben kuēec nhīm.”

¹³ Jalkē tīnj emēn, wēn lueel Nhialic yen ka bī lõj döör yam looi, ee njic lõn cī lõj döör theer path, ku anjicku aya, na cī kēdānj riäak apei ka cīn kē kuny kəc.

9

Tē ye Nhialic duör thīn wätheer

¹ Lõj döör tuej ē la tēden ye Nhialic duör thīn, ku tē ye Nhialic door thīn ēcī looi aya pinynhom tēn. Kəc kāk Nhialic Lebī aake ye Nhialic door yōn cī puöl bī ke Nhialic ya door thīn, ku duël aake tō pinynhom ē tēn. ² Duël ye Nhialic door thīn ē ye looi ke ye yic rou. Yōn ye kañ yök tē le kəc duël yic, ee cöl Tēyaath ē Nhialic. Ku lõj kēnē, many adök ē dēp ē ye tōöu thīn, ku agen ye ayum cī juēr Nhialic tääu yenhom aya. ³ Ku yōn tō alanh cī duël tek yic köu, ee cöl yōn Yaath apei ē Nhialic. ⁴ Ku ē yōn kēnē yen arēer agen thīn, agen cī təc nom milānj təc ye raan kāk Nhialic Lebī adōnj njir cī took tōöu yenhom, ku ē yōn kēnē aya yen arēer röndit tet, ye cöl Röj Lõj ē döör thīn. Ku yen arēer tōny mana thīn, ku wai Aron ē ye rēer thīn aya. Wai kēnē ēcī Nhialic cöl acil köu ayör ku looi yōök cök alon ee yen tim theer cī riel. Ku aleel dīt tet karou cī lööj Nhialic kathiäär gət thīn, aa tō thīn aya. ⁵ Ku ē röj döör kēnē nom, atuuc nhial karou cī kiēt, cöl Kerubin ē diik aake tō thīn. Ku keek aake ye Nhialic nyuöth. Aake la köth wuök dīt rök kum nom tēn yen ye cöl, “Pël Piny Kärer.” Rin tēn, arak tök ruöön yic, raan dīt kāk Nhialic ē ye kəc wieth

rim kē cī nōk tēnē Nhialic rin be adumuöömke ku adumuööm kacke päl piny. Ku emēn acā wīc ba kājuēc kōk ηיע rin ee kēnē teet.

⁶ Kēya, kōc kāk Nhialic aake ye Nhialic door cīt tē cī guiēr ye. Aake ye la yōn tuej bī kek Nhialic aa la door thīn. ⁷ Ku yōn yaath Nhialic, ee raandīt kāk Nhialic yen ē la thīn ē rot, bī la rōök thīn arak tōk ruōōn tōk yic. Tē le yen yōt, ee riem wej cī juēr Nhialic muk bī la wiēth yōt, bī Nhialic awäcke ku awuōōc ye kacke looi ke kuckē päl piny. ⁸ Aye Wēi Nhialic nyuōth yo ē kēnē yic lōn nadē ke dhēl la yōn yaath Nhialic ē yic, aηot kēc ηaany thok cīt lōn ηot kōc lui dhēl theer. ⁹ Kē lēuku buk deet ē kēnē yic aya emēn, ee lōn nadē ke riem wej cī juēr Nhialic ye wiēth kōc, aacie kōc ē Nhialic door ye looi bik puōth la cōk. ¹⁰ Kākkā ēbēn aa kāk lōj theer, lōj ye kāj nōk ku cuet ke ē path. Ku kājuēc kōk ye looi bī awuōc laak wei, aa kōc gup path ayeer kek aaye lōk. Kākkā aa lōōj ke rēer thīn theer cīn kē yekē kony yet tē bī Nhialic dhēl yam, dhēl adumuööm nyaai kōc puōth guir.

Lōj yam cī Jethu thany ē riemde

¹¹ Jethu acī ya raan dīt kāk Nhialic. Kājuēc path cī bēn pinynhom rin cī yen la duēl dīt la cōk ē Nhialic yic, duēl cīi loi kōc cin pinynhom ē tēn. ¹² Wäär le Jethu duēl yic, ēcī la tē dhēj apei arak tōk bī rēer thīn akōlriēc ēbēn. Ku wäär le yen ē tēēn acie riem thōk ayī riem wej yen cī la wiēth duēl yic. Ee riemde yen ēcī juēr Nhialic rienkua bī yo luōk akōlriēc ēbēn alanden. ¹³ Wāthēer kōc kāk Nhialic aake ye riem thōk ku riem muōr lōōm bī kek kōc wiēth, rin bī awäcken päl piny. Ku keek aya aake ye manh wej ē dou nōk ku nyopkē abī ya col. Ku liōrkē ē piū ku wīth kek kōc la gup adumuööm rin bī adumuöömken wuōōny wei. ¹⁴ Na ye kēya, bī riem Raan cī lōc ku dōc yiēndē, cī adumuöömku bī laak wei yopuōth, ku buk lēu buk Nhialic pīr ya luōōi? Ku riel Wēi Nhialic yen acī Raan cī lōc ku dōc rot juēr Nhialic ē rienkua. Kēya, ajuēr la cōk cīn diu.

¹⁵ Ku rin ē wēt kēnē yen aye Jethu raan yen loi lōj dōōr yam, rin bī kōc wäär cī Nhialic thōn pīr akōlriēc ēbēn, pīr yōk. Kēnē abī rot lēu rin cī Jethu thou bī kōc waar kārec yiic, kāk wäär cī looi lōj dōōr tuej yic. ¹⁶ Kēnē athōj kek raan kākke ciēn tē bī lōk tēk ke tē le yen thou. Ee kē bī ηek ē miēthke yiic lōk lōōm tē le yen thou than piny. ¹⁷ Ku acīn raan kēdāj guō nyaai tē ηot piūr yen. Ku na le thou ke kāwēn cī dōj aaye ηek kē cī tēk ye jāl nyaai. ¹⁸ Agut lōj dōōr theer aya, awīc bī kēdāj kaη nōk bī riem kuēr bī tē door Nhialic thīn jāl la cōk. ¹⁹ Mothith ē ye kōc kaη lēk lōōj Nhialic ēbēn. Ku jōl riem miōōr ku thōk cī nōk liāp ē piū, ku wīth athōr cī lōōj gōt thīn ku kōc. ²⁰ Ku lueel, “Kēnē ē riem lōj dōōr, lōj cī Nhialic lēk we bāk muk apath.” ²¹ Ku Mothith ē ye duēl ku kāyaath ye tōōu thīn wiēth riem aya. ²² Kēya, cīmēn lōj theer, yōk aake ye nōk bī riemden lōōm bī kōc kōc, ku na cīn kē nāk bī riem kuēr ka adumuööm aacī pēl piny.

²³ Duēl ye Nhialic door thīn ku kōk tō thīn ēbēn, aake ye kāk ye duōr ē yic tō pan Nhialic kiēt, rin ye kārec tō kōc gup wuōōny wei rin yōk ye nōk ē path. Ku luōi ē yic nhial tēnē Nhialic, adhīl wīc ajuēr la cōk, ²⁴ Kēya, Raan cī lōc ku dōc akēc la duēl ye Nhialic door thīn yic, duēl looi raan pinynhom ē tēn kēcīt kiīt ye ke kārec wuōōny wei kōc gup rim ē yōk. Yeen nhom guōp acī la pan Nhialic, ku arēer thīn ke lōj Nhialic emēn rienkua. ²⁵ Raandīt kāk Nhialic kuat Lebī ē ye duēl la wiēth riem kē cī nōk cie riemde arak tōk ruōōn thok ēbēn. Ku Jethu akēc rot juaar arak juēc, acī rot gam arak tōk gilij. ²⁶ Ku emēn acī bēn arak tōk cīt tē cī Nhialic ye guiēr thīn bī rot bēn juēr Nhialic bā adumuööm nyaai. ²⁷ Cīmēn ye raan thou arak tōk ku yēth luk yic arak tōk Nhialic nhom, ²⁸ Jethu acī gam bī thou arak tōk bī adumuööm kōc ēbēn nyaai. Ku abī ben dhuk ku acī bī bēn thou rin adumuööm, ku ē rin bī yen kōc ηōth ye bēn luōk.

10

¹ Lōj theer Mothith, ee kiīt yen ē ye kāpuōth bī rōt looi akōldā kiēt. Ee cīi thōj kek kāpuōth cī bēn kek Jethu raan cī lōc ku dōc. Kāk ke ye nāk Nhialic ruōōn ēbēn cīt tēn lōj theer, aake cie kōc ke ye Nhialic door cōl aala cōk. ² Na kāk ke ye nāk Nhialic kōc cōl aala

9:5 B.bei 25:18-22

9:6 Kn 18:2-6

9:7 Leb 16:2-34

9:13 Leb 16:15-16; Kn 19:9, 17-19

9:20 B.bei 24:6-8

9:21 Leb 8:15

9:22 Leb 17:11

9:28 Ith 53:12

cök, ruöt kəc akəc la tuej ke ye kəj nək Nhialic. Rin ruöt kəkkä aake bä adumuööm kəc Nhialic door wuööny wei arak tök, ku cik ben ya tak lön le kek gup adumuööm. ³ Ku keek aake ye kək yekë nək Nhialic ruöön thok ëbën, cəl aa takkë lön le kek gup adumuööm. ⁴ Rin aciï rim yök ku rim thök ye nök lëu bik adumuööm wuööny wei.

⁵ Këya, ëci Raan cï ləc ku dəc lək Nhialic wäär bë yen pinyhom ëlä, “Yin aciï wïc kək ye nök ku kək ye juër yïin, rin cï yin ya gäm guöpdiën bë juaar tënë yïin.

⁶ Yin acie puöu ye miët yök ye nək yïin tädë ke ye kək ye juër yïin bik adumuööm nyaai.

⁷ Ku lueel, yen akïn ba kë wïc looi Nhialic Madhəl, cïmën cï ye göt rienkië athör löj theer yic.”

⁸ Ëmën, tääkükë wepuöth piny ku takkë wët cï Jethu lueel tuej ëlä, “Yin aciï wïc, ku tädë yin acie puöu ye miët tënë kək ye juaar, ku kək ye nək yi bik adumuööm nyaai.” Acï lueel këlä cək alon ye kək ye juaar looi cït tē ye löj ye lueel thïn. ⁹ Ku lueel, “Yen akïn Nhialic Madhəl, ba kë wïc ba looi, looi.” Këya, Nhialic aci tētheer ye ye duöör thïn puöl, ku ween Raan cï ləc ku dəc thïn, bë riemde kuër rin bë adumuööm kəc ëbën nyaai. ¹⁰ Jethu raan cï ləc ku dəc aci kë wïc Nhialic tënë ye bë looi, looi. Ku rin cï yen rot juaar arak tök theer, kakkuan rəc aaci wuööny wei ëbën.

¹¹ Raan kək Nhialic Itharel, aye kəj nök wätheer akölaköl bë yen Nhialic door. Ku aaye kək tönj thönj juër Nhialic arak juéc. Ku kək ye ke juaarkä aake cie adumuööm ye nyaai. ¹² Ku Raan cï ləc ku dəc aci rot juaar arak tök rin adumuööm, ajuër cï ye bën lëu bä awäckua nyaai akölrïëc ëbën. ¹³ Ku ëmën atit yet tē bë Nhialic kəc aterde guir ku dhuk ke yecök ciëen. ¹⁴ Ku ajuër cï looi arak tök, aci kəc cï adumuöömken nyaai looi bik la cök akölrïëc.

¹⁵ Ku Wëi Nhialic ë jam tënë yo ë wët kënë aya. Acï lueel ëlä, ¹⁶ “Löj döör ba looi ke ke akïn nin bë bën cök, lueel Bëny. Yen abi lööjkië tääu kenhïim ku kepuöth.” ¹⁷ Ku ben lueel, “Yen aciï adumuöömken ku käreç yekë ke looi ben kuëc nhïim.” ¹⁸ Wek paan ë ma, kårackua aaci päl piny papot. Na ye këya, le dët not wïc yok bëny bik yök aa nök rin bë adumuöömku päl piny?

Bäk lok tēthiääk ke Nhialic

¹⁹ Këya miëthakäi, yok aaci nhïim lääu alanden buk la Yön Yaath apeï ë Nhialic tö nhial, rin cï Jethu rot juaar bë nök bë riemde kuëer. ²⁰ Wäär thou yen tim cï riïu köu, aci kën yo gël buk cï la Yön Yaath apeï ë Nhialic bën rac. Ku jot rot raj yic, ku ëmën arëer Yön Yaath apeï ë Nhialic ke läj Nhialic rienkua. ²¹ Ku na cuk la raandit kək Nhialic yen mac kəc Nhialic, ²² cït mënë ye kakkua yith, lokku tē rëer Nhialic thïn thönyde nhom ë puön yer ku gam cïn yic diu. Lokku kek puöthkuan yer cïn yiic luoi käreç rin cï ke lök riem Jethu. Ku rin cï yo muöc nhïim bä adumuöömku laak wei aya.

²³ Këya, mukku kë cï thön yo piän tök ke yo cie puöth ë rou, rin anjicku raan cï yo thön ë wëtde tiëj nhom. ²⁴ Takku tē bë yok yopuöth aa dëet thïn, buk nhiër ku luoi path aa nyuöath. ²⁵ Dukku kë ye yok yonhïim mat yodhie päl cïmën ye wämäthkuan kək ye looi. Lok tuej yo cï dhör yo deet yopuöth, buk röt aa lək buk aa bën amat yic, anjicku Aköl bën Bëny aci thiök.

²⁶ Acïn kək ye nək Nhialic lëu bë adumuööm päl piny, tē not le yok tuej yo loi käreç ke yic cï lək yo. ²⁷ Këya, yok aa dhil tiit yo riöç rin aköl bën Lujdüt, yok kəc cï wët Nhialic dhöl yic, yok aabi tēm awuöc bë yok rëer pan mac akölrïëc ëbën. ²⁸ Anjickë, wätheer tē kueec raan bë löj Mothith cï piñ, ku göony kəc karou ayi kəc kadiäk, ka dhil yäth ë kəc düt nhïim, ku biöök aleel bë thou. ²⁹ Jälkë thöönj, na ye raan cï löj Mothith dhöl yic tēm awuöc cït kënë, ke ya awuöc yindë bë Nhialic tēm kəc cï kuec wët Wënde? Acit lön cï kek Jethu dhöl guöp, ku cuitkë, ku witkë piny ku këckë yic. Ku acit lön cï kek döör cï Jethu looi riemde kamken yöönj yic. Ku acit lön cï kek Wëi Nhialic läät wël rəc rem apeï,

cök alon kony yen ke. Kockä aabi dhiel tēm awuöc thiek apei. ³⁰ Anjicku yen raan cī ye lueel theer ëlä, “Pierjkë! Ee yen ala riel ba kañ guöör.” Ku anjicku lon cī yen ye lueel aya ëlä, “Bëny aabi kacke tēm awuöc.” ³¹ Këya, aabi rëec alanden tē ye yen Nhialic pīr akölriëec ëbën yen tēm raan awuöc.

³² Miëthakäi, takkë tēn ye wek rëer thīn wäthëer. Wäär cī wek wēt Jethu gam, wek aa dhiel gum ku wek aaci puöth bën riel. Wek aakëc puöth bën bath rin käreec cī we yök. ³³ Wek aa we ye lat ku bui we aköldët. Ku aköldët, wek aa we ë kəc kök kony tē tīj wek ke ke bañ cimëndun. ³⁴ Wek aaci gum kek kəc cī mac, ku wek aakëc puöth riääk tē wäär ye kakkun peec, rin njic wek yeen lon wek aabi kápath wär kakkä la yök pan Nhialic. Käpuöth cīn raan bī ke kañ nyaai tēnē we. ³⁵ Duökkë puöth bath bäk wēt Jethu wai wei, rin wek aabi ariöpdīt yök pan Nhialic. ³⁶ Apath bäk wepuöth dëet tē beñ we, rin ke wek aaci kē wīc Nhialic looi, ku yökkë kē cī Nhialic thōn we.

³⁷ Rin aye athör theer wël Nhialic lëk yo ëlä, “Ee kaam thiin koor ku raan cī lueel ka bö acīi bī gääu, aabi guo bën. ³⁸ Ku kockiën la cök aabi rëer gam yic, ku yen acīi puöu bī miet tē cīi kek kepuöth bī dëet.” ³⁹ Ku yok aaci cīt kəc guo dhör bik mää, ku yok aala gam bī yook luök.

11

Gam

¹ Gam yen ë yo cöl anjic käk njöthku ke bī röt looi. Ku yeen ë yo cöl anjic käk cuk ye tīj.

²⁻³ Ee gam yen aye yok ye njic lon ë cek Nhialic piny ku nhial kek käk tō thīn ëbën wēt lueel ë path. Ku käk yeku ke tīj ëmën acīn kën cīi Nhialic lööm bī yen ke cak. Ku wäär le wärkuan dīt gam tēnē Nhialic, yen acī Nhialic ke bën gam.

⁴ Ku gam yen acī Abel Nhialic bën juër këpuöth cī Nhialic bën nhiaar apei, wär kē cī Kain mēnhē juaar tēnē Nhialic. Ku gamde yen acī Nhialic puöu bën miet tēnē ye. Ku njic Nhialic lon ë yen raan la cök. Këya, kē cī Abel looi cī yen Nhialic gam apei anjot yeku yök yopuöth ke path ëmën tē tek yok ye, cök alon cī yen thou theer. ⁵ Ku raan dët la gam ril cīt Abel aya, ee ye Enok. Gamde yen acī Nhialic ye bën jat nhial ke kəc thou. Guäpde akëc bën yök rin cī Nhialic ye nyaai. Aye athör theer wël Nhialic lueel lon Enok ë ye Nhialic cöl amit puöu, wäär rëer yen pinyhom. ⁶ Acīn raan lëu ye bī Nhialic cöl amit puöu tē cīn yen gam. Rin raan bën tēnē Nhialic adhīl gam lon Nhialic atō thīn, ku ë kəc ye thiëec gäm kē wīckë.

⁷ Ku gam yen acī Noa wēt Nhialic bën piñ, wäär lëk Nhialic ye ye lon bī aboardīt bën bī kəc la gup adumuööm bën tēm awuöc. Go Noa wēt Nhialic gam. Ku guen riäi ka aboor kəc bën bī yen kacke kony. Ku gamde akëc yen käreec ye kacken kök ke looi bën nhiaar. Ku Noa acī Nhialic bën cöl ala cök rin gamde.

⁸ Ku ee gam aya yen acöl Abaram agam kē cī Nhialic lëk ye. Ku ler pan cī Nhialic lëk ye cök alon awën kuc Abaram ë pan kënë. Pan kënë yen ëcī Nhialic lueel lon bī yen ye gäm miëthke aköldä. ⁹ Ku gam yen acī Abaram bën cieñ ke ya alei pan wäär cī Nhialic thōn ye. Ku jöl njöth lon bī Nhialic piny kënë gäm miëthke aköldä. Ku jöl cieñ duël yiic. Ku lök Ithäk kek Jakob cieñ thīn aya, kəc wäär cī Nhialic thōn lon bī yen piny kënë yiëk ke. ¹⁰ Abaram acī rëer ë pan kënë ke tit gen cī Nhialic buth, yen cī Nhialic thōn ye cīi cīt duël.

¹¹ Ku ë gam cī Abaram Nhialic gam yen ë dhiëeth yen meth cök alon wäär cī yen dhiöp apei. Ku tienje Thara ke cīi dhiëth. Acī njöth lon bī Nhialic athönde tieñ nom. ¹² Na cök alon awën cī Abaram dhiöp apei, bī raan ëbën njic lon cīi yen bī ben dhiëth, ke yeen acī bën a wundīt kəc juëc apei cīt liëet, ku kuël nhial cie kueen.

¹³ Kockä ëbën aaci gamden muk agut tē thou kek. Keek aake kəc käk cī Nhialic thōn ke yök. Ku aake yekë tīj tēmec, ku gamkë ke ke mit puöth. Ku ë yekë lëk kəc lon aa rëer kecīt jööl pinyhom ë tēn, ke bī ber tē cī lëk ke. ¹⁴ Alëuku buk njic ëmën lon kəc jam këlä,

aaye kë nyuwoth lön wïc kek pan bi ya panden. ¹⁵ Na yekë tak lön ye pan cik nyääñ wei panden, ñuöt aaci dhuk thïn. ¹⁶ Ku acik wïc kepuöth apei bik yet pan path, pan tö nhial. Ku Nhialic acie guöp ye yär tē cōl ye, ke Nhialicden. Ku këya, aci gen path guir tēne ke.

¹⁷⁻¹⁸ Ku gam yen eci Abaram rot guir bi wēnde Ithäk nök wäär them Nhialic ye. Yen Abaram raan cā athön Nhialic yök, ee wïc bi manhden tōñ tö yenhom nök, cök alon ci Nhialic ye lueel tēne ye lön ē Ithäk yen abi yin mīth ca thön yi yök tēne ye. ¹⁹ Aci Abaram tak lön bi Nhialic Ithäk jōt aköldä. Ku këya, Abaram aci Ithäk yök ke cit raan ci Nhialic cōl aben pīr.

²⁰ Ku gam yen aci Ithäk Jakop ku Ethau thön döc Nhialic rin kāk bik yök aköldä.

²¹ Ku gam yen aci Jakop wēēt wēnde Jothep bēn döc wäär ci yen thiök ke thou. Ke kääc ke ci yenhom guöt waiden ē yen piny thany, ku rōök Nhialic. ²² Ku gam yen aci Jothep ye ñic wäär ci thuonde thiök lön bi kōc Itharel jāl pan Ijip. Ku lēk ke bik yuōmke cii nyiēēñ pan Ijip aköldä le kek jāl.

²³ Ku gam yen aci kōc ke dhiēth Mothith ye bēn thiaan pēi kadiäk wäär ci ye dhiēēth. Ee cik tīñ ke ye manh path apei. Ku ke aake kēc riōōc wēt kēc kek lōñ bēnyñaknhom pan Ijip theek.

²⁴ Ku gam yen aci Mothith bēn kuc wäär ci yen dīt bi cii ye cōl ke manh nyan bēnyñaknhom. ²⁵ Na ci wïc bi puōu ya miēt, miēt ē puōu cie ceñ ē bēn luoi kārēc yiic, ñuöt aci rēer pan bēnyñaknhom. Ku aci bēn nhiaar bi rēer kek kacke bi gum ke ke. ²⁶ Aci yök yepuōu lön bi yen kāpath yök thïn tē guum yen kuōc ciēñ rin ē kacke. Cīmēn wäär ci Raan ci lōc ku döc gum, tēn tē bi yen kājuēc path yök pan Ijip. Rin ē ñōth ariōp bi yök aköldä.

²⁷ Ku gam yen aci yen bēn jāl pan Ijip ke cii riōc riääk puōu bēnyñaknhom. Ku le tueñ ke gum ciēt ci Nhialic cie tīñ, tīñ. ²⁸ Ku gam yen aci Mothith wēt Nhialic bēn piñ. Ku guir tē bi kōc Itharel jiēl thïn pan Ijip. Ku lēk ke bik thök nök. Ku rōthkē yōōtken thook riēm, rin na la atuny Nhialic bi mīth rōōr ke kōñ dhiēēth bēn nök, ke cii mīth rōōr kai kōc Itharel met thïn.

²⁹ Ku gam yen aci kōc Itharel Wār Lual bēn teem ke ciēt ci döu. Nawēn jōl wïc kōc Ijip bik ke buōōth, ke wār ben thiāñ ku moukē.

³⁰ Ku gam yen aci kōc Itharel pāny gen Jeriko bēn gööt nin kadhorou abi wīk.

³¹ Ku gam yen akēc adējōñ cōl Rayāp bēn nök kek kōc gen Jeriko wäär nēk ke, rin ci kek jai ē Nhialic. Rin yen Rayāp ñhom ē cā anēm kōc Itharel lor ku nyuuc ke paande.

³² Kōc kōk juēc aya aa la gam. Acā lēu ba we lēk kāk ci kōc kōk looi, cīmēn yi Gidiōn, Barak, Thamthon, Jephtha, Debit, Thamel ku kōc kāk Nhialic tīñ. ³³ Ku gam yen aci kōc kōk bāny bēn cōp. Ku yen ñic kōc kōc kōc mac. Ku yök kōc kōc kē ci Nhialic thön kōc. Ku ē yen aci kōc kōc kōōr bēn der thook. ³⁴ Kōc kōc kamken aaci mēc bēn nök, ku riückē rōt bei ē paal thook. Kōc kōc ke niōp aaci bēn riel apei tōñ yic. Ku copkē yōm apuruuk ē wuōt kōk. ³⁵ Rin gam yen aci Nhialic rōök diäär bēn gam, ku cōl kōcken ci thou aa ben pīr. Ku kōc kōc aaci bēn aa gum ke ci kenhūm waar, rin bi ke jōt aköldä. ³⁶ Kōc kōc aya aake ye läät ku that ke. Ku kōc kōc aake ye rek ku mac ke. ³⁷ Ku kōc kōc aake ye biōōk aleel. Ku kōc kōc aake ye tēm kōth ē rou. Ku kōc kōc aake ye tēm rōt paal. Kōc kōc acin kē yekē cieñ, aa kōt kek aake yekē kuōm kekōth. Kōc kōc aake ñōñ, ku aake ye bañ ku kuc ke ciēñ. ³⁸ Kōckä eci path bik cieñ pinyñhom. Aake ye piny kuany yic ē path roor liēet. Ku ciēñkē adhuum yiic, ku kuōr yiic ku gat yiic.

³⁹ Ee ñic lön le kōckä ebēn gam. Ku acin raan tōk kamken ca athōndīt Nhialic bēn yök.

⁴⁰ Nhialic eci kēpath guir ke ñic yō. Kēya, bi ke nhūm ku yō looi buk la cōk yodhie.

11:17-18 Cäk 22:1-14; Cäk 21:12 11:20 Cäk 27:27-29, 39-40 11:21 Cäk 47:31; 48:20 11:22 Cäk 50:24-25; B.bei 13:19 11:23 B.bei 2:2; 1:22 11:24 B.bei 2:10-12 11:27 B.bei 2:15 11:28 B.bei 12:21-30 11:29 B.bei 14:21-31 11:30 Joc 6:12-21 11:31 Joc 2:1-21; 6:22-25 11:32 Bāny 6:11-8:32; 4:6-5:31; 13:2-16:31; 11:1-12:7; 1Tha 16:1-1; 1Bñ 2:11; 1Tha 1:1-25:1 11:33 Dan 6:1-27 11:34 Dan 3:1-30 11:35 1Bñ 17:17-24; 2Bñ 4:25-37
11:36 1Bñ 22:26-27; 2Läk 18:25-26; Jer 20:2; 37:15; 38:6 11:37 2Läk 24:21

12

¹ Këya ëmën, yok aa ñic kəc juëc wäär cī gamden nyuəoth tənë Nhialic. Ku rin ë wët kënë pälku kāk yo thel adumuööm yic, adumuööm yeku ke lac looi. Ku aa yo gël buk dhël Jethu buəoth yic. Lok tueñ yo wëer ke yo cīi dhör buk kē cī Nhialic guiër yo dööt. ² Yeku rëer yo döt Jethu raan cī yo nyuəoth dhël ku gam la cök. Ku rin miət puəu bī yok, yen aci yen ye gam bī thou tim cī rīiu kōu. Ku cīi kuc bī kē looi cīi päl, cək a wäär ye ke ye yöör guöp. Ku ëmën a rëer kön cuëc thöny Nhialic.

³ Takkë tē cī Jethu guum thīn tēwäär ye kəc kəc wët Nhialic gam ye gaany thīn akōlaköl, rin bī wek cīi dhör ku baathkē puöth. ⁴ Rin aņot cīn raan cī nök, ayī raan cī yiëk tētök kamkun kəc cie wētdun ye gam. ⁵ Cäk nñiim mää r wēt puöth ye Nhialic we wēt ke we cīt miëthke?

“Manhdië, cök yīpuəu piny tē wēt Nhialic yīin, ku duk cəl aye kërac tē nyieeny yen yīin.

⁶ Rin Nhialic ee kəc nñiër keek cök piny.

Ku ee kuat raan cī gam kecīt manhde tēm awuöc.”

⁷ Guömkē käreç kecīt wēt Nhialic tənë we, rin ë yen we cəl acīt miëthke. Nadë cäk kaņ piņ le manh kəc wun kaņ that rin wïc yen ye bī wēt? ⁸ Na cīi Nhialic we yīk awuöc wēt yen we cīmën adhie ye wun mīth miëthke wēt, ke wek acie miëthke. ⁹ Cīmën ye yok ñot yo thek wärkua pinynhom ë tēn tē cək kek yo that, cuk bī lëu alanden buk röt thön Nhialic, wun wëikua ku pīr tē wēt yen yo? ¹⁰ Wärkua aa yo wēt tē kor yok buk ñic ciej kam kəc run lik pinynhom ë tēn, cīt tē yekē yok ye ke path. Ku Nhialic ë yo wēt akōlaköl rin kəpuəoth buk yok buk dhëñde rəm kek ye. ¹¹ Wēt acie guo nñiiaar nyin yic, aye yok ciët ræç. Na lä theer, ke kəc cī tēm awuöc aa la cök ku yekē kəc ë döör.

¹² Këya, duökkē riöç lak tueñ ke we deet wepuöth. ¹³ Biathkē dhël la cök yic, bī kəc koor gam riël gamden yic. Ku cīk mër wei wecök.

¹⁴ Miëthakäi, themkē bäk ñic ciej ke kəc ëbën, bäk rëer dhëñ Nhialic yic. Rin raan liiu dhëñ Nhialic tənë ye aci bī kaņ tīñ. ¹⁵ Muökkē wenñiim bī ciën raan cīi dhëñ Nhialic yok. Ku tiërkē nñiim paan ë moor bī ciën raan loi kërac met we wei ëbën. Anjeckē, ee dien tök yen ë wär rac nyin. ¹⁶ Acīi path bī raan yepuəu ya yiëk bal. Ku cīn raan loi rot bī yic pial cīmën Ethau wäär pël diëtde tənë raan buöth ye, rin cī yen ye gām miëth koor ë path. ¹⁷ Ku anjeckē wäär wïc Ethau ye bī la tənë wun bī la döç ku bī diëtde dhuöç ciën, ku akęc döç bën yok tənë wun. Kënë akęc rot bën lëu bī waar yic cök a wäär cī yen dhiau pīu ë nyin.

¹⁸ Wek aa kəc bën we cīt kəc Itharel wäär cī la gōn Thinaï cök. Ku tīnkē manydīt apei ke dëp. Nawën ke tīñ luää aya ke cī gōt paat piny ku looi muöthdīt, ku yomdīt apei. Ku ye bir yic ku mëer apei abik riöç ëbën ¹⁹ Ku piņkē kaņ yic ku röl la gei. Acī Nhialic piņ ke jam röldīt apei, nawën ke lëkkē Mothith bī Mothith Nhialic löñ bī cīi ben jam tənë ke. ²⁰ Ku acī jäl bën riöç apei tēwën piņ kek Nhialic röl ke lëk ke ëlä, “Acīn raan yëët ë gōn kënë cök, na cök a lëi ku le nhial ye ka biöök aleel bī thou.” ²¹ Agut Mothith aci bën riöç aya apei wën looi käckä röt abī ya lueel, “Yen aye riöç lath.”

²² Wek aa kəc bën gōn Thinaï lööm. Wek acī bën gōn Dhain lööm, yen cī Jeruthalem ë yam gen Nhialic pīr buth yenhom. Wek acī bën yan miët puəu dīt yic tō atuuc Nhialic juëc apei thīn. ²³ Wek acī bën tənë Nhialic yen luk looi tənë kəc ëbën. Ku tənë wëi kəc path cī Nhialic looi bīk la cök. ²⁴ Wek acī bën tənë Jethu cī löñ döör ë yam looi. Acī riemde juaar rin bī Nhialic adumuömkua päl piny, rim cīi thōñ kek rim Abel wäär thiëc ë guur.

²⁵ Wek aa yöök bäk cīi kuc wët raan jam. Kəc wäär cī kuc bīk wëtde cīi gam pinynhom tēn aakęc bën puöl ke cīi tēm awuöc. Na ye këya, buk poth kädë, yo cīi tēm awuöc tē cīi yok wët cī Nhialic jam tənë yo nhial piņ? ²⁶ Wäär röldë gōn Thinaï ëcī piny yääk. Ku

12:6 Jop 5:17; Këñ 3:11-12 12:12 Ith 35:3 12:13 Këñ 4:26 12:15 L.rou 29:18 12:16 Cäk 25:29-34
12:17 Cäk 27:30-40 12:19 B.bei 19:16-22; 20:18-21; L.rou 4:11-12; 5:22-27 12:20 B.bei 19:12-13 12:21 L.rou
9:19 12:24 Cäk 4:10 12:25 B.bei 20:22

ëmën aci kəc lək ëlä, “Acie pinynhom rot yen ba yääk, yen abi nhial yääk aya.” ²⁷ Ku dët aya, kë ye wëlkä nyuwoth ë lön kək cı cak aabi röt yääk ku nyıei ë keek. Ku döŋ kək cı lëu bı ke yääk.

²⁸ Këya, yok aa kəc cı Nhialic yiëk pan cın kë bı ye yääk athëer. Lecku Nhialic ku dorku dhël ye cöl amit puöu, ku rëerku ke thekku ku riöocku ë ye. ²⁹ Rin ye Nhialic kəc tëm awuöc thiek apei, acıt many adhie këriëec ëbën ruöoc piny.

13

Të ye Nhialic miëet puöu thın

¹ Lak tueŋ we nhıar röt akölaköl ke we cıt mıth tik. ² Lor jööl ë puön yer ku nyuöoc keek apath. Rin cı kəc kök atuuc Nhialic kaŋ lor ke kuckë ke. ³ Duökkë nhıim ye määk kəc mac ku kəc gum. Yakë ke kony ciët we mac ku guöomkë ke ke.

⁴ Thiëek adhil raan ëbën theek, röör ku diäär aa dhil röt theek kamken bı ciën raan dëek ŋek puöu. Nhialic abi kəc cı rot thiaak ë luui akər tëm awuöc, ku kəc këc thiëek luui kək ë bal aya.

⁵ Duökkë ye wıc wepuöth bäk la käjuëc apei, ye këdun muk yen ye yiëk yıpuöu rot. Acı Nhialic lueel thëer ëlä, “Wek aacä bı kaŋ päl wei, ku wek aacä bı nyään wei.” ⁶ Na ye këya, rëerku ë cök ku ŋöthku Nhialic, ku yeku lueel ëlä, “Ee Nhialic yen ë yen kony, acın kë ben ya riääc. Le raan lëu ye ba luöi kërac?”

⁷ Duökkë nhıim mär kəcdıt tueŋ wäär we lək wël Nhialic. Takkë apath yen tē pıir kek thın ayet tē thou kek. Luöökë cimënden gam yic. ⁸ Jethu Krıtho acie rot ye waar. Ee yen töŋ aköl wäär ku ya aköl ku akölrıëec ëbën. ⁹ Duökkë röt cöl aa rəc ë nhıim piöoc juëc kəc göi ye lueel lön cı mııth kök bı ya cam. Wek aa dhil wepuöth wël dhëeŋ Nhialic ku acie mııth ye cam cın kë yekë kuöny wëi kəc ke cam.

¹⁰ Ajuër ye looi bı yo awaar käreec yiic, acıt ajuër löŋ döör wäär ye looi bı adumuööm päl piny. Ku acın raan ye puöl agut kəc kaŋ juaar tënë Nhialic duël yic bık rııŋ län cı nöck cuet. ¹¹ Rin raandıt kək Nhialic ë ye riem län cı juër Nhialic yäth tē yaath duël yic rin bı adumuööm päl piny. Ku län cı nöck ë ye nyop roor abi ya col. ¹² Ku Jethu aya, ee thou geu köu ayeer Jeruthalem. Tëwën nek ye ëci riemde kuër rin bı adumuöömku päl piny. ¹³ Këya, dhilku biaath ayeer aya geu köu buk yär guöp wäär cı guum la rəm kek ye. ¹⁴ Kënë adhilku looi, rin pinynhom tē ciëŋ yok thın acie yen tē bı yok ciëŋ thın athëer. Yok aa tit gen yam yen bı bën. ¹⁵ Këya, cıt mënë cı yok Jethu gam, yeku Nhialic leec akölaköl. Rin lëc ye yok ye leec piäthkua ëbën, yen ajuërdan ye nyuwoth lön ye yen Bëny. ¹⁶ Duökkë nhıim mär luöi käpath, ku kë ye wek röt kony kamkun, rin kakkä kek ajuër Nhialic cöl amit puöu.

Thek kockun dıt wël Nhialic

¹⁷ Thek kockun dıt wël Nhialic, ku piŋ tē ye kek yı wëet thın, rin ye kek kəc tit wëiku. Ku aŋickë lön bı Nhialic ke thiëec aköldä tē cı kek wëi kəc tiëet thın. Na thek ke ku gam wëtten, ka bı luöiden looi ke mit puöth. Ku na cı wëtten piŋ ka luui ke rem puöth. Ku na cık ŋic luui apath, ke la kë kuny kë yı? ¹⁸ Yakë röök rienkua. Acın këreec rëer yopuöth. Awıcku bı ya këpath yen yeku looi akölaköl. ¹⁹ Wek aa liem piändië ëbën bäk röök bı Nhialic ya cöl adhuk tënë we ye nınkä.

Röök ciëen

²⁰ Ku ëmën, bı Nhialic rëer kek döör, yen cı Bänyda Jethu cöl aben pir, week yiëk kək wiëckë ke bı wek këden wıc looi. Ku bı luui wepuöth riel Jethu raan cı löc ku dac, ²¹ bı wek kuat kək ye miëet puöu ya looi. Jethu yen abiöŋdıt rin cı yen löŋ döör akölrıëec cı thany riemde looi. Bı diik ya këde akölrıëec ëbën. Yenakan.

Wël ciëen

²² Miëthakäi piëŋkë wël lik deet wepuöth ca lëk we apath. Rin athör ca gät we aciek.
²³ Awiëc bäk ŋic aya lön wämääthda Tímothí aci lony ë nínká. Na lóc bën bá dööt, ke yok aabi cath ë tök buk we la neem.

²⁴ Miäthkë kockun dít ku kóc kók cí wët Nhialic gam ë riënkua. Wämäthakua pan Italia aa we muöth aya.

²⁵ Bì dhëëŋ Nhialic rëer kek we ëbën.

Athör Jemith

Wët nhom

Athör Jemith aa kāk cī gāt kōc cī Nhialic gam cī thiēi pinyinhom ēbēn. Raan ē gāt athör acī wēl juēc ē waal path gōt bī yen kōc lēk ŋīny ē kāŋ, rin bī kōc cī gam, rōt tiit ku luoi path. Acī wēl juēc lueel tēnē kōc cī gam, wēl cīmēn wēl ē jīēk, ku ŋōōŋ ku thēm ē jōŋrac, ku luoi ku tiēl, ku gam kek ē luoi, ku liem path ku ŋīny ē kāŋ, ku agōth ku nhiam ku piath, ku luk kōc kōk wei. Ku nyooth ē rot ke nhiam ku lier ē puōu ku rōök. Athör ē jam apei bī gamda rot ya nyuōōth luoida yic.

Kāk tō thīn

Muōōth 1:1

Thēm ku thōōc kērac yic 1:2-18

Pīŋ ku luoi 1:19-27

Duōkkē kōc ye tek yiic 2:1-13

Gam ku luoi 2:14-26

Dut liemdu 3:1-12

ŋīny kāŋ bō tēnē Nhialic 3:13-18

Thōnkē rōt Nhialic 4:1-10

Duk mēnhkui nyieny 4:11-12

Duōkkē ye tol 4:13-17

Lēk tēnē Ajiēk 5:1-6

Pēl rot piny ku Rōök 5:7-20

¹ Athör Jemith, aluaŋ Nhialic ku Bānyda Jethu Krītho tēnē kōc cī gam, cī weer pinyinhom. Ku muōōth ke.

Thēm ku thōōc kērac yic

² Miēthakāi, calkē aye miet ē guōp tē teem kuat kēril rot ē dhēldun yic, ³ rin anjīeckē akōl ye gamdun la tueŋ kārīl yiic, kēn bēn bei thīn ē riel ē puōu ater yic. ⁴ Calkē riel piāndun ater yic aŋēth we tueŋ, yen abī wek kāŋ ŋic ku bāk la cōk ke cīn diu. ⁵ Na le kē dhal we bāk cī ŋic, ke we rōök tēnē Nhialic yen la riel bī gām we, rin Nhialic ē ŋiēēc kāŋ gam ē path piānde tēnē raan ēbēn. ⁶ Ku na rōōkkē ka dhielkē looi ē puōn cīn yic diu acīn, kuat raan ē diu acit apuōōk wīir ye yom nyiāāŋ bī ŋāth tueŋ ku dhuk ciēēn. ⁷ Raan cīt kēnē cī ye tak lōn le yen kē bī yōk tēnē Nhialic. ⁸ Ku yen raan kēnē ē puōu rou, ku kāk ye looi ēbēn aacie rōm.

⁹ Raan cī gam ŋōŋ adhil puōu miet tēnē Nhialic, rin bī ye juak bī ŋāth nhial, ¹⁰ ku raan ajak adhil puōu miet tē dhuk Nhialic ye piny, rin ajak abī lōōny wei cīmēn yōōk tim. ¹¹ Akōl ē ruēl ku atuōnyde ē tim nyop, ku thou yōōk dhēēŋ wēn ēbēn ku lōōnykē wei. Ku riāāk dhēēŋden puōth wēn. Yen ē kē bī rot looi tēnē raan ajak aya, abī mēr wei jaakde cōk.

¹² Raan bī puōu miet ē raan bī kērac guum ku ŋuōt ril puōu ē gamde yic, tē lēu yen kēnē, ka bī pīr akōlriēēc ēbēn cī Nhialic guiir ke ya ariōp tēnē kōc nhīar ye yōk. ¹³ Na them raan ē kāk rēeckā, ke cī raan luel yepuōu ēlā, “Athēm kēnē abō tēnē Nhialic.” Rin acīn raan lēu ye bī Nhialic cōl aloi kērac, ku yeen guōp acie raan ē them kērac. ¹⁴ Ku raan aye them kērac ye wīc yepuōu ye thēl wei ku deep. ¹⁵ Kēreēc ye wīc yepuōu yen ē bēn rēēr kēya ŋet bī dhiēth adumuōōm, ku adumuōōm yen ē bēn dīt apei ŋet bī thuōōu bēēi.

¹⁶ Miēthakāi nhīaar duōkkē rōt cōl aaye math nyīn, ¹⁷ kuat kāpath la cōk ye yōk, nadē ke gēm yī aa bēn nhial tēnē Nhialic, Acīēŋ cak kāk ē ruēl nhial, ye ruēlden rōt waar ku yeen acie rot waar. ¹⁸ Acī tak ē rot bī ŋo gām pīr ē yam dhēl wēt ē yic, ku buk rēēr tueŋ kēriēēc nhom ēbēn.

Pīŋ ku luoi

¹⁹ Muökkë kënë wenhüim miëthakäi nhiaar ke! Raan ëbën adhil kãñ lac aþiñ, ku cii guo jam ë path, ku cii puöu ë lac dak aya. ²⁰ Riãñ ë puöu acii þir la cök wic Nhialic ye bëëi. ²¹ Këya, pälkë luoi kãk la biþh ë kãc yöör gup, ku kuat luoi kërac ëbën. Gamkë Nhialic piãthkun ëbën, ku wët puoþh ci täau wepuöþh bi we luök.

²² Na yakë wët Nhialic þiñ ku cãk loi, ke wek aa röt math. Këya, luoi këcët tède. ²³ Kuat raan ë wët kënë þiñ ku cii looi acit raan rot tiñ macar yic. ²⁴ Ee guäpde ñiec tiñ aþath, ku na le jãl macar lööm ke go nhom mãär tẽ ci ye cak thin. ²⁵ Ku raan ë löñ path tiñ ku dot yic yepuöu, löñ puoþh Nhialic yo gël buk kãrec cii loi, acii cit kënë, acii ye þiñ ë path ku mër nhom ye, ku looi këcët tède. Raan cit kënë abi Nhialic dãoc kuat kãk ye looi yiic ëbën.

²⁶ Ye raan tak lön theek yen yath? Na cii raan liemde dut ka cïn yanþ theek. Ku ë rot math ë rot. ²⁷ Thëk puoþh ye Nhialic Wãda gam akïn, kony abeer ku læer ë ñääñden yic, ku tiit rot kãk rec ye tö pinynhom.

2

Duökkë kãc ye tek yiic

¹ Miëthakäi, kãc ci wët Bãnyda Jethu Kritho la dhëñdit apeï gam, wek aadhil kãc thöññ nhüim kuat ë kãk yakë ke looi yiic ëbën. ² Tëdë, tẽ bi raan ci ñiec ruk aþath tënë amat, ku bö raan nõñ cieñ alanh ci riãäk aya. ³ Na ye raan ci ñiec ruk yen ñic tiñ ë rot ku lëk ye ëlä, “Bäär nyuc tẽn tẽpath,” Ku lëk raan nõñ nyin, “Lõr kãac tẽñ,” Nadë ke luel, “Lõr nyuc piiny tẽñ yacök.” ⁴ Ke yin ala guöp awuöc ci yin kãc tek yiic, ba kãc kök luök wei, ku kënë ë luoi cii path.

⁵ Þieñkë miëthakäi nhiaar, Nhialic aci kãc nõñ nyin kuëny bei pinynhom bik ajiëek ë gamden yic, ku ye bääny pan Nhialic këden, bääny ci Nhialic lueel lön bi ye gãm kãc nhiaar ye. ⁶ Ku wek aaci kãc nõñ nyin dhöl gup. Ye yinã, bi we thany nhüim piny ku thelkë we tënë bëny luk? Ajiëek! ⁷ Aa keek, kek aa kãc jam wël rec rin puoþh raan ci wek wëtde gam.

⁸ Abi ya këpath yen luoi kë tẽ theek wek löñ bääny Nhialic ye yök athör theer wël Nhialic yic, “Nhiar raandun akeu nhom cimën nhieer yin rot.” ⁹ Ku na cãkkë kãc ye thöññ nhüim ë luoidun yic, ke wek aala gup awuöc, ku löñ abi we tẽm awuöc raan ci löñ dhoñ kõu. ¹⁰ Kuat raan ë löñ tök dhoñ kõu kam ë löñ, ee löñ dhoñ köth ëbën. ¹¹ Ku yen töñ, yen ë ye lueel ëlä, “Duk tiñ raandã kør,” ku lueel aya, “Duk raan nãk.” Rin na cak alon këc yin tiñ raandã kør ku yin aci raan nõk, ke yin aci löñ dhoñ kõu. ¹² Ye jam ku lui yi ñic rot lön bi yi dãm ë löñ yo gël buk kãrec cii loi. ¹³ Rin tẽ le Nhialic luk looi tënë kockã, acii raan cie wët ye pãl piny bi ñuään. Ku pël piny wët yen aril tënë luk.

Gam ku luoi

¹⁴ Miëthakäi, ye këpiath nõ tö thin bi raan aa lueel ka la gam, ku aacii kãk yeke looi ye nyuöþh? Lëu gam kënë bi ye luök? ¹⁵ Na lo miëthakui ci gam ku aacïn miëth camkë ku alëth ceñkë ke. ¹⁶ Ye këpiath nõ tö thin tẽ lëk yin ye ke ëlä, “Miëthkë ku bãk kueth, tède ke luel, ruökkë alëth dhil bi wiir we cii nãk!” Ku acïn kãk ca gãm ke kãk wickë ke ë piërden yic? ¹⁷ Këya, gam ë rot ku cïn yic luoi path, ka cïn yic þir.

¹⁸ Ku abi raan ya lueel, “Raandët ala gam ku raandã ala luoi,” Ku aba dhuk nhom ëlä, “Nyuöþh ya raan cit kënë la gam ku cïn luoi? Yin aba nyuöþh gamdië kãkkiën ya looi yiic.” ¹⁹ Ye gam lön ye Nhialic tök? Aþath. Aye jakrec gam aya, ku leth ke ke ci riöc. ²⁰ Yin raan ril nhom! Wic bi nyuöþh yi lön gam cïn yic luoi acïn koony? ²¹ Abaram Wãdandit theer, ci cök piny Nhialic nhom këdë? Ee luuide yen ë cök ye piny, wäär juer yen manhde Ithãk ariãk nhom tënë Nhialic. ²² Këckë tiñ gamde ku luuide aaci luui kedhie, ku gamde aci luuide cõl ala cök. ²³ Ku kë ci lueel athör theer wël Nhialic yic aci ya yic, “Abaram aci Nhialic gam, ku rin gamde yen aci Nhialic ye bën tiñ ke la cök yenhom.” Ku ye Abaram cõl aye mãth ë Nhialic. ²⁴ Cãk tiñ, ee rin luoi path yen ë raan cõl ala cök ë Nhialic nhom. Ku acie gam ë rot.

²⁵ Ku ë yen ë ye tëde kek adëjõj cõl Raḡäp wäär kony yen anëm kãc Itharel. Wäär, lor yen ke paande, ku kony ke bik rõt kwal ë dhël dët.

²⁶ Këya, cimën guõp cìn yic wëi, ee kë cì thou, yen ë tënë gam cìn yic luoi path, ee kë cì thou aya.

3

Dut liemdu

¹ Miëthakäi, aacie we ëbën wek lëu ye båk aa kãc ë piöoc. Tëcìt të njieckë ye, ḡook kãc ë piöoc, luõnda abì yic riel apeì tënë luḡ kãc kãk. ² ḡook ḡodhie ḡok awuõoc looi dhõl juëc yiic, ku na këc raan awuõc loi kãk ye lueel yiic, ka la cõk ku alëu bì rot muk apath alanden.

³ ḡok a mathiãḡ ḡak thok luuḡ bì wëtda gam, ku jõlku kuaath të wìcku. ⁴ Tëdë ke yì tak riãn rëër wìir, adìt apeì ku aye yom ril kuaath, ku alëu raan ye kuaath bì tim koor cìt alau cõk nom, ku jõl geer ke wel nom të wìc piãnde. ⁵ Yen ë tëde ke liep, akoor, ku alëu bì yenhom lec kãkken dīt ril yen.

Thõõḡ ror dittet lãäu yic apeì, ku aye liem many thiin koor ḡoot. ⁶ Ku liep acìt mac. Yen ë kãḡ liãäp ku bii riãäk pinynhom, arëër ḡogup ku ye kuaat kãrec ëbën thiãi ë guõp yic. Ee piërda dëëp ë manyden bö kek ye pan mac. ⁷ Acì raan lëu bì lãäi roor mac baai kek ye, cimën lãäi dīt ku lãäi kor ku diet ku kãpieny ku rec. ⁸ Ku acìn raan cie lëu bì liemde njiec mac. Liep arac, acie lëu bì duut, ala yic kërëec kãc nõk. ⁹ Ayeku luõõi bì ḡok Nhialic leec, ku lem ḡok miëthakäi kãk cì Nhialic Wãda ke cak ke cìt ye. ¹⁰ Wël alëec ku lëmlëm aa bën bei ë thoḡ tõõḡ yic. Miëthakäi peth bì rot looi këya? ¹¹ Acìn yinh pìu path ku pìu rec bëëi bei ë tõk kedhie. ¹² Miëthakäi tim cìt ḡaap, acie dhiëth ë mīth tim cõl Olip. Ku abiëc acie dhiëth mīth tim cìt ḡaap, tëdë ke yinh lëi piëuke bii pìu path.

ḡiḡy ë kãḡ bö tënë Nhialic

¹³ Le raan tõk kamkun ḡic kãḡ ku ye wël deet yiic? Adhil nyuõoth ë piërde yic, ku luoi path cìn yic nhiaam rin njieëc ë kãḡ. ¹⁴ Ku na ye tiëel yì reem puõu apeì ku ye rot nhiër kãḡ ë rot, ke yì duk yic dhãl ba jam ë nhiaam. ¹⁵ ḡiḡy kãḡ cìt kënë acie bën pan Nhialic, ee kën pinynhom ë tënë, acìn yic Wëi Nhialic, ee kën jõḡrac. ¹⁶ Na rëër tiëel ku kë ye yìn rot nhiër kãḡ ë rot thìn, ke aliãäp ku kuõc luoi, ku kuaat kãrec ëbën arëër thìn aya.

¹⁷ Ku ḡiḡy kãḡ bö nhial, tueḡ ala yic dõõr ku ala yic dhëëḡ, ku ḡem rot tënë Nhialic, athiãḡ ë lier puõu, ku aa kãpath kek aaye yõk thìn, acii kãc ye tek yiic, ku aala cõk. ¹⁸ Ku kãc dõõr looi, aa kãk la cõk yõk dõõr yic.

4

Thõnkë rõt Nhialic

¹ Ye tënë yen ye akëëk ku agõth ë kamkun bën thìn? Aa bën tënë kãk wiëckë ke thõr wepuõth, kãk we cõl agõth ë kamkun. ² Wek aa wìc kãḡ, ku aa cãk ë yõk, wek aaci rõt guiir båk nãk. Wek aa wìc kãḡ ë riel ku na cãkkë ke yõk, ke wek aa göth ku thãrkë, kë wiëckë acãk bì yõk rin këc wek Nhialic thiëëc bì gãm we. ³ Ku na thiëckë, ka cãk yõk, rin të ye wek ye tak thìn të wìc wek ke, acii path. Ayakë thiëëc ë kãkkã rin miët ë piãthkun ë rot. ⁴ Kãc cì jai Nhialic! Kuõckë lõn na yìk raan yepuõu kãk pinynhom, ke raan ë raan ater tënë Nhialic. Kuaat raan ye wìc bì ke nhiaar kãk ë pinynhom, ee ya raan ater tënë Nhialic. ⁵ Duõkkë ye tak lõn cìn yen yic tõ athõr theer wël Nhialic yic ye lueel ëlä, “Nhialic awìk wëikua bik aa kãkke ë rot.” ⁶ Ku dhëëḡ cì Nhialic gãm ḡo adìt alanden. Ku yen aye athõr theer wël Nhialic lueel, “Nhialic aman nhiam ku ë dhëëḡ gãm kãc lir puõth.”

⁷ Këya, thõnkë rõt Nhialic. Yakë jõḡrac thany wei bì kat welõm. ⁸ Bãkkë ë Nhialic lõõm ku abì thiõk kek we. Miëëtkë wecin bei kãrec yiic wek kãc la ḡup adumuõõm! Wuõõnykë wepuõth wei wek kãc puõth rou! ⁹ Riããkkë puõth awuõõckun cãk looi yiic, dhiaaukë ku ḡeerkë yiic. Calkë dõl aye dhiëëu. Calkë miët ë piãndun aye riãäk ë puõu! ¹⁰ Dhuõkkë rõt piny ë Nhialic nom, ku abì we jat nhial.

Duk menhkui nyieny

¹¹ Miëthakäi duökkë röt ye nyieeny kamkun, kuat raan bi menhkën nyieeny ë path, tädë ke luk wei, ee löñ yen aye dhöl ku lueel ka cii path. Ku na luel kërac rin ë löñ ka cii thek, ku ye rot looi ciët yin dît tënë löñ. ¹² Ee Nhialic rot yen ë löñ gäm kəc, ku ë yen kəc luök wei. Yen ee raan kony ku nək aya. Ye tak ye yin ë ña ba menhkui luök wei?

Duökkë ye tol

¹³ Piëñkë kë lueel ëmën, ayakë lueel, “Ya akölë, tädë keye nhiäk yok abi la keny ë gen dët yic, yok aabi la rëer ë tëën ë ruöön tök, ku lok luui buk wëëu juëc yok thin.” ¹⁴ Yin akuc kë bi rot looi tënë piërdun nhiäk, yin acit tol ë mac, ë guo bën nhial kam thin-nyoöt ku go liu. ¹⁵ Kë lëu ba ya lueel akin, “Na wic Nhialic, ke yok aa pir buk këne looi ku këne.” ¹⁶ Ku ëmën wek aa nhiam ku yakë tol, nhiam dît këne ëbën arac. ¹⁷ Këya, raan ñic këpath bi looi, ku acii ye looi ala guöp awuöc dît tet.

5

Lëk tënë Ajieek

¹ Ku ëmën, wek kəc la kärj, piëñkë wëtdië! ñeerkë yiic ku dhiaaukë ë kërec bi bën weyiëth aköldä! ² Jaakdun aci riääk, ku aläthkun aci aruop cam. ³ Milöñkun töc ku milöñ thith aci keth, ku keth këne yen abi dît piändun nyuoöth aköldä, ku abi we nyop cimën mac. Wek aci käjuääc kuööt yiic ë ninkä. ⁴ Wek aakëc kəc lui duömkun yiic riop. Piëñkë keröt. Dhiën kəc ë rapkun tem aci Nhialic Madhöl dööt. ⁵ Piërdun pinynhom tën, athiän yic miët piändun ë röt. Wek aci cuai ciët we bi nök aköl yai. ⁶ Wek aci kəc cün gup awuöc tëm awuöc, ku näkkë ke ke këc jai ë wëtdun.

Pël rot piny ku Röök

⁷ Miëthakäi, guömkë yet të bi Bányda bën. Tiëñkë, raan puör ee yepuöu päl piny bi rapken wäär ci puur duömde tiit bik luök apath. Ee tiit yet bi ruël thök bi deñ ben tueny läkëer. ⁸ Ke week aya, wek aadhil röt päl piny, ku kääckë ë cök rin aköl bën ë Bëny aci thiök.

⁹ Miëthakäi, duökkë röt ye lom kamkun bi Nhialic we cii luk wei. Aluök luk aci thiök, abi guo yëët. ¹⁰ Miëthakäi, na ci kërec we yok, ke we pël röt piny cimën kəc wäär ë käk Nhialic tinj ë wël Nhialic lëk kəc. ¹¹ Cimën ñic wek ye, aayeku cöl aaye kəc ci döc ë rin ci kek gum. Wek aa we ci të ci Jop guum thin ku deet yepuöu pinj, ku wek aci kë ci Bëny bën looi tinj, Bëny la ñuëën ku nhiër.

¹² Kë tuen miëthakäi, duökkë mël ye kuëñ rin pan Nhialic. Tädë ë rin piny, tädët ë rin kök ë path. Luel, “Yëë,” Të ci yin ye gam, ku luel, “Yei,” Të këc yin ye gam. Na cäk loi këya ke wek aabi tëm awuöc.

¹³ Na le raan tök kamkun rëer ater yic ka adhil röök. Na le raan tööñ mit puöu, ke cöl aket waak alëec. ¹⁴ Na le raan tuany ë we ka dhil këcdit akut kəc ci gam cöl bik röök rienke, ku töckë ë miök. ¹⁵ Röök këne ci looi ku le yic gam ril, ka bi raan kony bi pial rin abi Bëny cöl apuöl, ku na le adumuööm ci looi ka pël piny. ¹⁶ Këya, lakkë adumuööm cäk looi ë kamkun, ku ye ñek röök rin ë ñek rin bi we kony. Röök ë raan path cöl aril apei bi kəc kony. ¹⁷ Elija raan käk Nhialic tinj a ye raan ë path cit yo. Ee ci röök apei bi deñ cii tueny. Ku deñ akëc bën tueny pinynhom run kadiäk ku abak. ¹⁸ Na lä ke ben röök bi deñ tueny bi wal cil ku lok rap pinynhom.

¹⁹ Miëthakäi, na päl raan tök ë kamkun gam ë yic, ku dhuk raandët ë raan këne thin, ²⁰ muökkë këne nhom, kuat raan bi raan lä guöp adumuööm dhuök ciëen bi kërec ye ke looi puöl, ke yeen abi wëi kony thou yic. Ku abi pël piny adumuööm juëc bëëi tënë ye.

Athör tueŋ cī Pīter gōt

Wēt nom

Athör tueŋ cī Pīter gōt ěcī gāt kōc cī gam, kōc cī Nhialic kuany. Kōckā aake cī thiēi wuōt kōk yiic pan Athia. Wēt gēt yen athōōr ě rin bī yen kōc bī ye kueen dēet puōth bīk gum, wēt ye ke nōk rin cī kek gam. Aaye Pīter lēk Wēt Puōth Yam ě rin Jethu Krītho, raan cī thuōnde ku jōn rot ku kēden cī thōn bō, ke cōl aŋōth.

Ku rin ě wēt kēnē adhilkē gam bīk kepuōth dēet ku guumkē rin ě gamden yen athem. Ku ŋickē lōn bī ke riop akōl le Jethu raan cī lōc ku dōc dhuk.

Na cōk alōn ye Pīter ye lēk ke bīk kepuōth aa dēet, tē yōk kek kārēc, aye lēk ke aya, bīk pīr ke cīt kōc Raan cī lōc ku dōc.

Kāk tō thīn

Muōth tueŋ 1:1-2

Lēk rin kuōny Nhialic 1:3-12

Kāk dhilkē looi rin Pīr ě Yam 1:13-2:10

Kē ye kōc cī gam kony riāāk yic 2:11-4:19

Kuōny kōc cī gam 5:1-11

Muōth ciēn 5:12-14

¹ Yen Pīter atuny Jethu Krītho, yen agēt tēnē kōc cī Nhialic kuany, cī thiēi bēēi kōk yiic pinynhom cimēn Pontuth, Galatia, Kapadokia, Athia ku Bithinia. ² Wāda Nhialic acī we kuany rin yen kēden wīc thēr. Ku Wēi Nhialic acī we looi bāk aa kacke, ku kēya bāk Jethu Krītho theek, raan cī thou rin bī adumuōmkun pāl piny. Bī dhēēŋ ku dōrdīt rēer kek we.

ŋōth akōlriēc ēbēn

³ Yok aa dhil Nhialic Wun Bānyda Jethu Krītho leec. Ku rin lier piānde tēnē yo, acī yo yiēk pīr ě yam, jōn cī yen Jethu Krītho jōt thou yic, ku kēnē ě yo cōl aŋōth. ⁴ Aŋicku lōn bī yok kāk ye Nhialic tāu kacke yōk. Kākkā aaye muk nhial paande apath ě rienkun. Aaye tōōu tē cī kek bī dhiāth thīn, tē cīn kē bī ke rac ku cīn kē nyēei ke thīn. ⁵ Aa tōōu ke ě rienkun, rin le wek gam bī we tiit ě riel Nhialic. Ku kēya wek aabi luōk akōldā cīt tē cī Nhialic guiēr ye.

⁶ Mietkē puōth rin kē cī Nhialic looi, cōk alōn bī wek puōth aa riāāk ēmēn rin kajuēc bāk ke guum. ⁷ Ku kē ye wek gum, ee lōn bāk nyuōth lōn ye gamdun yic. Agut mīlāj tōc, ye raan lēu bī rac, aye kaŋ tāāu mēec bī them. Kēya, gamdun tēnē Nhialic wār mīlāj adhil them aya bī tīŋ lōn bī wek puōth riel. Ku Nhialic abī we cōl ayōk lec ku duaar akōl le Jethu Krītho dhuk. ⁸ Na cōk alōn kēc wek ye kaŋ tīŋ, ka nhiarkē. Cōk alōn cī wek ye ye tīŋ ēmēn ka ya ke gam. Ku acīn wēl puōth ye wek miet piāndun teet, ⁹ rin wek aa kuōny wēikun yōk, kēnē yen ye yōk gam yic tēnē ye.

¹⁰ Kōc kāk Nhialic tīŋ cī we lēk rin dhēēŋ Nhialic, acīk wīc apsi bīk kuōny wēi kēnē ŋic. ¹¹ Ku Wēi Krītho rēer kegup acī ke nyuōth tē bī Krītho guum thīn, ku kēpuōth bī rōt looi, ee kēnē cōk. Ku acīk them bīk ŋic ye nen bī kēnē rot looi, ku yeŋō bī ye nyuōth. ¹² Acī Nhialic nyuōth kōc kākke tīŋ lōn kāk yekē ke lueel aacie kāk ě kuōnyden, aa kāk kony ě we. Kāk yakē ke piŋ ēmēn aaci atuuc ě Wēt Puōth Yam jam riel Wēi Nhialic cī tuōōc nhial pinynhom. Kākkā aaci atuuc nhial bēn aa wīc aya bīk ke deet yiic.

Pīr ě Yam

¹³ Kēya, cōkkē rōt piny rin ě luoi. Duōkkē rōt cōl amēr dhōl kōk. ŋāthkē ke ye dōc bī Nhialic gām we akōl le Jethu Krītho bēn. ¹⁴ Thekkē Nhialic, ku duōkkē piērdun cōl acōk kākkuon yakē ke wīc wepuōth, cimēn wāār kuc wek Wēt Puōth Yam. ¹⁵ Mēeckē rōt wei kuat kārēc yiic ēbēn akōlakōl, cimēn cī Nhialic raan cī we cōl rot ě thiāk kuat kērac

aya. ¹⁶ Acī gõt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Mæc rot wei kërac yic cïmën mec ɣen kek kërac.”

¹⁷ Të röök wek tënë Nhialic, ayakë cööl, “Wäda.” Yen ë luk looi cök tënë kəc ëbën, kë cï raan looi yen ë tẽ bi Nhialic luõjde luök thïn nyooth. Këya, rëërkë ke we thek Nhialic piërdun yic pinynhom ë tën. ¹⁸ Rin wek aa ɳic kë cï we wëër bei pïr wäär yic, pïr cïn kë kuany thïn wäär cäk ɳic tënë wärkun dît. Ku wek aa we këc waar kën yäi, cïmën ye mïläŋ töc ku mïläŋ thith yäi. ¹⁹ Ku wek aaci waar rin cï Krïtho rot gam bi nõk, ku kënë ajuër thiek yic apei, ee cït manh amääl cïn kë diu yeguöp. ²⁰ Nhialic ëcï Jethu lóc ke piny ku nhial këc cak, ku cöl ajol ɳic ë nïnkä rienkun. ²¹ Ku ë Jethu yen aci wek Nhialic gam, Nhialic ë jõt ye raŋ yic ku yik duaardit apei. Ku këya, wek aa la gam ku ɳõth tënë Nhialic.

²² Ku ëmën wek aaci la cök rin theek wek yic, ku bäk miëthakun anhiaar ayic, nhiarkë röt kamkun apei piäthkun yiic ëbën. ²³ Wek aa dhil röt nhiaar, ku rin wëtten rëër thïn akölrïëc ëbën, aci Nhialic we cöl aa ben dhiëëth, dhiënh mïth raan cie thou cïmën kəc ke dhiëth yo.

²⁴ Cïmën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä,
“Raan ëbën acit noon ë riel,
ku kuat këden path ëbën, acit yöök ë teŋ.

²⁵ Ku wët cï Bëny lueel ë ya yic akölrïëc ëbën.”

Wët kënë ë Wët Puoth Yam ye atuuc lëk kəc.

2

Alel pïr ku kəc yam Nhialic

¹ Këya, pälkë luoi käreç ëbën, pälkë lueth ku ruëeny, ku duökkë wepuõth ye yiëk këpeth kəc kök. Ku duökkë kəc kök ye lëk gup wël rac ë path. ² Luoi kë röt bäk ciët mïthkor ye ciek path ke muk. Yakë ciek path wïc akölaköl, ciek ë wëikun ku bi wëikun dît ke we ɳic Nhialic. ³ Rin aci gõt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Acäk yök ë röt yen tẽ peth Bëny thïn.”

⁴ Bäckë tënë Bëny, Bëny yen cït alel pïr wäär cï kəc jai, ku aci Nhialic kuany ke ye këpath apei. ⁵ Ku week aya, cït aleel pïr, wek aa buth bäk aa luaŋ wëi. Ku bäk aa kəc la cök lëu ye bäk käk wëi cï Nhialic gam juër ye rin Jethu Krïtho. ⁶ Rin alëu raan bi kueen athör theer wël Nhialic yic, ee yen ye lueel thïn ëlä,
“Yen acä alel ril path apei kuëny bei aleel yiic,
ku tääu Jeruthalem ë yam ke cït mën,
ku raan bi ɳäthde tääu alel kënë köu acï guöp bi yär.”

⁷ Alel kënë apath apei tënë wek kəc cï gam, ku tënë kəc këc ye gam.
“Alel cï kəc ë buth kuec lön cï yen path
yen aci bën alel path apei tënë aleel ëbën.”

⁸ Rin aci gõt abaŋ dët yic athör theer wël Nhialic yic ëlä,
“Kënë yen alel bi kəc kecök dëeny,
ku ee yen kuur bi keek cöl awiëëk.”

Aa kecök dëeny rin këc kek wët cï Nhialic lëk kəc gam. Ku kënë yen ëcï Nhialic guir tënë ke.

⁹ Wek aa kəc cï Nhialic kuany ku wek aa kəc käk Nhialic aya, yen bënɳaknhom, wun cï lóc bi Nhialic luõöi, kəc ë Nhialic. Nhialic aci we cööl bei muõõth yic ku bäckë ɳerden dhëŋ apei yic. Rin bäk kækken puoth ye ke looi lëk kəc. ¹⁰ Wek aa we cie kəc Nhialic, ku ëmën wek aa kacke. Wek aa we kuc ɳuëën ë Nhialic, ku ëmën wek aaci tẽ ye Nhialic kəc ɳuään thïn ɳic.

¹¹ Mäthkië, wek aa yöök puöu ëbën, wek kəc pïr ke we cït jööl pinynhom ë tën. Duökkë wepuõth ë yiëk käreç ye guäpkun ke wïc, käreç thär kek wëikun. ¹² Piëërkë ë pïr path

kam kɔc kuc Nhialic, ku na cɔkkɛ ya lueel lɔn ye wek luui kɔrec, ka bi kɔpuɔth yakɛ ke looi tiŋ bik Nhialic leec akɔl le yen bɛn.

¹³ Rin bi wek kɛ ci Bɛny looi buɔɔth yic, thekkɛ bɔny mɛc baai, bɛnyŋaknhom yen dit, ¹⁴ ku bɔny kɔk ci ke luɔɔi bik kɔc kɔrec looi aa tɛm awuɔc, ku leckɛ kɔc kɔpath looi. ¹⁵ Rin Nhialic awic we ku bɔk kɔc we jɔam gup rin kuc kek kɔn, cɔl aabit tɛ tiŋ kek we ke we looi kɔpath. ¹⁶ Wek aacie aloony ɛ kɔc kɔk. Ku duɔkkɛ kɛnɛ cɔl akum kɔrec yakɛ ke looi kɔth. Wek aa loony ɛ Nhialic luɔɔi. ¹⁷ Thekkɛ raan ɛbɛn, ku nhiarkɛ miɛthakun ci gam. Thekkɛ Nhialic ku thekkɛ bɛnyŋaknhom.

Kɛ ye gum Jethu nyuɔth ɔ

¹⁸ Kɔc luoi aa dhil wɛt ye bɔnyken lɛk ke piŋ, ku thekkɛ ke apei. Luoikɛ kɛnɛ tɛnɛ ke ɛbɛn, bɔny ŋic we ciɛɛŋ ku bɔny kuc we ciɛɛŋ aya. ¹⁹ Na gum arɛm ke cie awuɔcdun ca looi, ke yi ŋic Nhialic yipuɔu, ke yin abi Nhialic dɔɔc. ²⁰ Ye lec ŋɔ tɔ thɛn tɛ bɛŋ yi ku gum arɛm rin awuɔc ca looi? Ku na gum arɛm rin kɛpuɔth ca looi, ke yin abi Nhialic dɔɔc. ²¹ Ee gum kɛnɛ yen ɛ cɔl Nhialic yi, rin Kritho aci gum ɛ rienkun, ku nyuth we tɛ bi wek guum thɛn cimɛnde, rin bi wek dhɔlde buɔɔth yic. ²² Acin awuɔc ci kaŋ looi ku akɛc lueth kaŋ lueel ɛ thuɔŋde. ²³ Wɔar ye kek ye lɔat, akɛc bɛn adhuk nhom ɛ wɛl rec. Ku wɔar bɛŋ ye akɛc kɔc bɛn riɔac lɔn bi yen kɛde guɔɔr, aci rot bɛn tɔau ɛ Nhialic cin yen luk looi ɛ cɔk. ²⁴ Kritho aci awuɔc jɔt, awuɔc kɔrec cuk ke looi, wɔar reem ye tim ci riɔu kɔk, rin bi ɔok luoi adumuɔm puɔl ku piirku ɛ piir la cɔk. Ku tɛtɔok juɛc ci yiɛk ye aaci we waar ɛ thou yic. ²⁵ Wek aa we cit amɛl ci dhɛl baai, ku ɛmɛn wek aaci dhuɔk ciɛɛn, bɔk raan diɛr ɛ we cimɛn ye abiɔok diɛr amɔlke buɔɔth, raan wɛikun tiit.

3

Diɔar ku Rɔɔrken

¹ Kɛlɔ aya, wek diɔar wek aa dhil rɔt thɔn rɔɔrkun. Rin na le raan tɔ kamken ke kɛc wɛt Nhialic gam, ka bi luoidun path cɔl agɛm, ke cin wɛt lɛk ke. ² Rin aabi piirdun path ku tɛ theek wek ke thɛn tiŋ. ³ Duɔkkɛ rɔt looi bɔk dhɛŋ rin kajuɛc ye ke tiŋ wegup aɔeer kepɛc. Cimɛn tɛ ye wek wenhiim guier thɛn. Ku ciɛŋkɛ miɔɔŋ tɔc ku alɛth path juɛc kɔk. ⁴ Duɔkkɛ ye luoi kɛya, ee kɛ rɛɛr yipuɔu alɔnthɛn yen ɛ tɛ dhɛɛŋ yin thɛn nyuɔth, dhɛɛŋ la yic athɛɛk ku lier ɛ puɔu cie rot ɛ waar tɛ cɔk yin dhiɔp. Ku ee yen dhɛɛŋ ye Nhialic tiŋ ke path apei. ⁵ Diɔar thɛr wɔar path Nhialic nhom ciɛŋ ke ŋickɛ apei lɔn bi Nhialic kɛ ci thɔn dhiel looi, aake ci rɔt thɔn rɔɔrken ku ee kɛnɛ yen ɛ ke cɔl adhɛŋ. ⁶ Thara acit ɛ diɔarkɔ, ɛ ye kɛ ci Abaram lɛk ye bi looi, looi. Ku tɛ jicɛm yen tɛnɛ ye, aye lueel bɔnydiɛ. Wek aa cit Thara ɛmɛn tɛ looi wek kɔpath tɛnɛ kɔc kɔk, ke cin kɛ riɔɔc wek.

⁷ Ku wek rɔɔr aya wek aa dhil ciɛŋ apath kek diɔarkun, ku ŋieckɛ lɔn diɔar aaci ril cimɛn rɔɔr. Yakɛ ke ŋieɛ ciɛɛŋ ku thekkɛ ke rin keek aabi miɔc path Nhialic ɔok aya cimɛndun. Luoikɛ kɛnɛ rin bi rɔɔkkun la cɔk.

Kɔc ci gam aa gum rin luoi kɔpath

⁸ ɛmɛn awiɛc ba wɛt lɛk we wit. ŋieckɛ ciɛŋ kamkun, ku ye ŋek diɛr kɛrɛɛc bi ŋek ɔok. Nhiarkɛ rɔt cimɛn ŋek ke wɔmɛnhɛ. Lier puɔu tɛnɛ kɔc ɛbɛn. Ku dhiɛlkɛ rɔt dhuɔk piny. ⁹ Na lui kɔc kɔk yi kɛrac, ke duk cɔl tɛnɛ ke kɛrɛɛc dɛt. Na ye raan dɛt yi wɛi kɛrac, ke duk wɛi kɛrac aya. Na looi kɔc kɔrec tɛnɛ yi ke yi thiɛc Nhialic bi ke dɔɔc. Yen ee kɛn cɔl Nhialic yi rin bi yin dɔcde ɔok.

¹⁰ Cimɛn ye athɔr thɛr wɛl Nhialic ye lueel ɛlɔ,
 “Raan wic piir path ku wic bi puɔu miɛt,
 ke cie jam wɛl rec ku ci lueth ye lueel.

¹¹ Ku adhil luoi kɔrec puɔl ku looi kɔpath,
 adhil them piɔnde ɛbɛn bi ŋieɛ ciɛŋ apath kek kɔc kɔk.

¹² Rin Bɛny ee kɔc path tiit ku ee rɔɔkken piŋ,

ku Nhialic ee yenyin pēn kōc kārēc looi.”

¹³ Yeŋa bī cōl agum tē wīc yīn ye yīpuōu ba kēpath looi? ¹⁴ Na cōl kōc kōk yī agum rin looi yīn kāpath, ke kēpath yen aloi rot tēnē yī. Duk riōc ē ke ku duk ye diēer, ¹⁵ ku calkē Krītho aye Bēny piērdun yic. Rēēr ke yī cī rot guiir akōlakōl ba kōc yī thiēec tēt kē yakē ŋōōth tō wepuōth wek kōc cī gam. ¹⁶ Ku duk kōc ē thany riel bīk gam, kuēec tēktēk raan dēt nom. Loi kēya ba cīi ye yōk yīpuōu lōn le yen awuōc ca looi, rin bī kōc man tēpuōth ciēŋ wek thīn rin ye wek kōc buōth Krītho gup yār kāk yekē ke lueel. ¹⁷ Aŋuēēn ba gum rin kēpuōth ca looi tē wīc Nhialic ye ba gum, tēn tē bī yīn gum rin luoi kērac. ¹⁸ Krītho acī thou arak tōk rin adumuōmkua. Yeen ē cīn awuōc cī looi, ku acī nōk bī thou rienkua yōk kōc la gup adumuōm bī yō wat nhīim tēnē Nhialic. ¹⁹ Ku yeen, acī jam wēt Nhialic tēnē wēi mac. ²⁰ Wēikā aa wēi kōc wāar cī jai wāar tiit Nhialic ke bīk kepuōth dhuōk ciēēn adumuōmken, wāar guiir Noa riānde. Kōc lik ke cī la riāi yic, kōc kabēt, kek aaci Nhialic bēn kony aboor yic. ²¹ Ku kēnē acīt miōc nom, miōc nom yen aye Nhialic yō kony ēmēn, rin Jethu Krītho cī jōt ē thou yic. Tē jīem yōk miōc nom, yōk aaci jam rin acol ye laak wei kōc gup, miōc nom wētde yic yōk aa rōt thōn Nhialic ke puōn yer. ²² Ku Jethu Krītho atō pan Nhialic ēmēn ke rēēr cuēny ē Nhialic. Ku yeen amec kāk la riel ku atuuc nhial ēbēn.

4

War pīr yic

¹ Kēya, Krītho ēcī reem ku guum apeī. Ke week, wek aa dhil rōt guiir bāk gum cīmēnde. Na rem raan ku guum, ka cī yepuōu wēl wei adumuōm yic. ² Ku ēmēn le tueŋ wek aadhil pīr tēcīt tē wīc Nhialic ye thīn, ku acie tē wīc piāthkun ye thīn. ³ Wek aaci rēer tēbāar ke we loī kāk ye kōc kēc Nhialic gam looi. Wek aa rēer ke we yīk wepuōth kāk bal ku dēŋ ē māāu, ku luoi kārēc kōc cōl ayār gup, ku duōr jak cī kiēēt cīi ke wīc. ⁴ Ku rin cīi wek rōt ye māt ke bāk aa luoi kārēc kōc yōōr gup aya, ee ke gōi ku jīēm kē wegup apeī wēl lueth. ⁵ Ku keek aabi dhiel kōc Nhialic nom yen luk looi tēnē kōc pīr ku kōc cī thou, bīk tēt ye lōn puōth kāk cik ke looi. ⁶ Raan cī lōc ku dōc acī Wēt Puōth Yam lēk kōc cī thou, kōc wāar cī Nhialic luk looi tēnē ke wāar pīir kek, cīmēn ye yen luk looi tēnē raan ēbēn. Wēt Puōth Yam ēcī Jethu lēk ke rin bī wēiken pīr ē tōk kek Nhialic.

⁷ Tē bī kāk loī rōt ēmēn thōk ēbēn acī thiōk. Cōkkē wepuōth ku rēēr kē ke we tīr nhīim bāk lēu bāk rōōk. ⁸ Kēdīt apeī kāriēec ēbēn yiic ē nhiēr bī ŋek-ŋek anhiar yepuōu apeī, rin na nhīar kōc kōk, ke yīn abī kārēc yekē ke looi tēnē yī pāl piny. ⁹ Lor raan bō paandu puōn cīn yic tiēel. ¹⁰ Na ŋīec miōc juēc Nhialic cī yiēk yī muk, ke yīn adhil miōckā luōōi apath bī yīn ke kōc kōk kony. ¹¹ Tē piōōc raan ē kamkun, ka dhil kōc aa lēk wēt cī Nhialic lueel. Ku raan kony kōc kōk adhil looi kēya riel cī Nhialic gām ye rin ee luoi kēnē. Kwat kē ye raan looi ēbēn adhil looi bī alēec gām Nhialic ē Jethu Krītho, raan la diik ku riel akōlriēec ēbēn. Yenakan.

Wek aa gum rin ye wek kōc cī gam

¹² Māthkiē, duōkkē gēi rin arēm them ē we guōmkē, duōkkē tak lōn kē loī rot kēnē acie kē cī rot kaŋ looi. ¹³ Mietkē puōth, wek aa gum ē dhēl tōŋ thōŋ kek tēwāar cī Krītho guum thīn, rin yen abī ya miet piāndun tē le yen bēn ke diēckde. ¹⁴ Mietkē puōth tē ye we lat rin ye wek Krītho buōth. Na loī kēnē rot ke ŋīeckē lōn rēer Wēi diik Nhialic kek we. ¹⁵ Na le raan gum ke cīi dhil gum rin awuōc cī looi ye yen nāk ē kōc, nadē ke ye cuār, ku ye raan aliāap ku ye rot ciēek kāk kōc kōk yiic. ¹⁶ Kēya, na gum rin ye yīn raan cī gam, ke yī duk guōp riōc, lec Nhialic rin ye yīn raan ē Jethu. ¹⁷ Luk abī Nhialic guō looi tēnē kōc ēmēn, ku Nhialic abī luk kaŋ looi tueŋ tēnē kacke. Na jōk Nhialic luk ē yō, ke luk abī dhiel riel tēnē kōc kēc Wēt Puōth Yam bō tēnē Nhialic theek. ¹⁸ Cīmēn cī ye gōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlā,

“Kārīl aabi rōt kaŋ looi tēnē kōc la cōk ku bī keek jāl kony,

na ye këya, yenjö bï rot looi tënë kəc adumuööm, kəc kuc Nhialic?”

¹⁹ Kəc gum rin yen kë wïc Nhialic tënë ke, aa dhil röt thön Aciëŋden kë cï lueel ka bï looi, dhiel tiëŋ nom. Ku dhilkë la tueŋ ke loi käpath.

5

Wëët tënë kəcđit ku riënythii

¹ Yen ë raandit, ku yen alëk kəcđit akut tö kamkun ë piändië ëbën. Yen aci tē cï Kritho guum thïn tiŋ. Ku yen abï diik bï Nhialic nyuöoth röm kek ye. ² Wek alëk ë puöu ëbën. Calkë röt aaye abiök kəc ë Nhialic cï yen ke we kuany bäk ke kony. Wek aacii Nhialic wïc bäk luoi kënë looi ke cït luoi cï we mac thïn. Duökkë luoi kony wek kəc cï gam ye looi rin ariöp ë rot. Luöökë rin wïc wek ye bäk ke kony. ³ Duk rot loi ba kəc cï Nhialic täau yicök ba ke kony aa cieny ciët yïn ë bëny mec ke. Loi rot bï kəc cï gam yïin aa kiëët. ⁴ Ku tē le Abiöŋđit bën ka bï we gäm ariöpđit diik cï ben kaŋ mää.

⁵ Ku wek riënythii yakë looi kë cï kəcđit lëk we. Ku week ëbën wek kəc cï gam, wek aa dhil puöth aa lier ku yakë röt dhuök piny bäk kəc kök ya luöoi, rin yen ë kë ye athör theer wël Nhialic lueel ëlä, “Nhialic aman nhiam ku ë dhëëŋ gäm kəc lir puöth.” ⁶ Dhuökkë röt piny Nhialic ril apei cök bï we kony. Ku abï we jat nhial aköl le yen ye tak. ⁷ Duökkë wenhïim ye yiëk käk wiëckë ke apei, calkë alooi Nhialic, rin ee yen we tiit.

⁸ Pälkë röt piny ku tiëerkë nhïim. Raan aterdun, jöŋrac ë la tën, ku le tën, acit köör cï wäth wïc raan ciem. ⁹ Rëërkë ke we ril ë gamdun yic. Duökkë wëtde gam, rin arjäckë miëthakun cï wëtde gam pinynhom ëbën, aa gum aya cïmëndun. ¹⁰ Ku tē cï wek gum tēthin-nyöot, ke Nhialic nhiar yo apei, yen cï we cööl bäk diikden akölrïëëc ëbën röm, rin ye wek tök kek Kritho, abï këriëëc ëbën cök tënë we. Ku abï we looi bäk gamdun cï war ku cöl we aa ril puöth akölaköl. ¹¹ Bï Nhialic mec akölrïëëc ëbën. Yenakan.

Muöth ciëen

¹² Wek aa tuöc athör cï Thilath ya kony, wämääth path cï gam. Wek aa yöök bäk riël gamdun yic, ku lueel lon kë ca göt ë dhëëŋ Nhialic ayic, dhil wek rëer thïn ë puön la cök.

¹³ Akut kəc cï gam Babilon, akut kəcquan cï Nhialic kuany aya ke yo, ee we muööth. Ku Marko, manhdiën cï gam ë we muööth aya. ¹⁴ Miäthkë röt muöth kəc cï gam. Yen ë röök bäk rëer ke döör ëbën, wek kəc Kritho.

Athör ë rou cī Pīter gōt

Wēt nom

Athör dēt cī Pīter gōt acī gāt kōc juēc cī gam pan Athia. Wētdīt ë gēt yen athöör, ee lōn bīk rōt tiit käreç ye kōc kōk piöç, wël ë kōc thel kāk ë bal yiic. Ku kē bī ke kony atō wēt Nhialic yic, wēt cī kōc cī Jethu Bānyda tīj ku piŋkē wētde piöç.

Pīter ë gāt athöör rin ye kōc ye lueel lōn cī Raan cī lōc ku dōc bī ben dhuk pinynhom. Aye Pīter lueel lōn cī Raan cī lōc ku dōc bī lac dhuk ayic rin acīn raan wīc Nhialic bī mää, awīc bī raan ëbēn luoi käreç puöl.

Kāk tō thīn

Muöth tuej 1:1-2

Kōc cī gam aa dhil pīr ke cīt cōt ë Nhialic 1:3-21

Kōc piöç e lueth 2:1-22

Bēn ciēen Raan cī lōc ku dōc 3:1-18

¹ Yen Thaimon Pīter, alony ku ya atuny Jethu Krītho, yen agēt tēnē we. Nhialicda raan luäk yo Jethu Krītho, raan la cōk path apei, acī yo ku week yodhie gām piöç thōj ë rienke. ² Wek aabī Nhialic nyuöth nhiērde apei ku cōl we aala döör dīt apei, rin cī wek riel Nhialic ku Jethu Bānyda njic.

Kōc cī gam aa dhil pīr tē cīt cōt ë Nhialic

³ Jethu acī yo gām kārīēc ëbēn ë ciēekde, kāk wīcku ke bī yok ke pīr cīt tē dhil kōc cī gam pīr thīn. Kēnē acī rot lēu rin cī yok Nhialic njic. Ku ë yen acī yo cōl buk dieckde ku piathde rōm kek ye. ⁴ Ku këya, Nhialic acī yo gām miöc juēc thiek yiic apei wäär cī thōn yo. Tē luui wek ë ke, ke wek aa puut bei kajuēc ë kōc rac ye kōc kuc Nhialic yiēk kepuöth, kāk ke rac. Ku këya, wek aabī pīr ciēekde yic. ⁵ Rin cī Nhialic kākä looi ë rienkua, themkē apei bāk piath mat gamdun yic. Ku matkē njīēc ë Nhialic piathdun yic. ⁶ Ku adhielkē them apei bāk duöt ë rot ku gum mat thīn, ku piēerkē cīt tē wīc Nhialic ye thīn. ⁷ Themkē apei bāk kōc kōk nhiaar piāthkun ëbēn ku nhiarkē Nhialic aya. ⁸ Kākä kek aa kəpuöth wīc ke, ku na njieckē Bānyda Jethu Krītho, ka bāk muk apei wepuöth. Ku kēnē acīi we bī cōl acīt adakrōöt cie piērden ye kuēc nom. ⁹ Ku raan liu kəpuöthkə tēnē ye, athōj kek raan cī cōr cie daai, ku acī nom mää lōn cī adumuöömke laak wei.

¹⁰ Këya, miēthakāi, themkē bāk pīr dhēl ye nyuöth lōn cī Nhialic we lōc ku cōl we bāk aa kacke. Na luoi këya, ke wek aacīi gamdun bī kaŋ puöl. ¹¹ Ku këlä, Bānyda ku ye Aluānda, Jethu Krītho abī we yiēk yic dīt apei bāk la bānyden akōlriēc ëbēn yic.

¹² Këya, wek aaba ya tāk nhīim akōlakōl bāk kākä aa tak cōk alōn njic wek ke, ku cōk alōn cī wël yith cī ke piöç tēnē we teem wenhīim aya. ¹³ Aya tak ë yic ba we ya tāk nhīim tē njot pīr yen. ¹⁴ Anjic lōn bī yen guo liu pinynhom rin acī Bānyda Jethu Krītho lēk ya ayic. ¹⁵ Aba them apei ba dhōl bī wek kākä lök aa tak, akōl le yen thou, looi.

Pīter ku atuuc kōk aacī lec Jethu tīj

¹⁶ Acie anyikōl takku ë path, yen yeku lēk we wäär ye yok jam tēnē we tē bī Bānyda Jethu Krītho ben dhuk pinynhom kek riēdīt apei. Yok aacī riēlden cī yen rot waaj bī ruel bī la diardiar tīj ë nyiēnkua. ¹⁷ Yok aa yo tō thīn ë gōt nom wäär leec Wāda Nhialic ye, ku looi bī rot waaj bī yer apei bī la diardiar. Tēwäär tō yok ë gōt nom, yok aacī rōl piŋ, rōl bö nhial tēnē Nhialic ke lueel ëlä, “Kēnē ë Wēndiēn nhiaar, mit yen puöu tēnē ye.” ¹⁸ Yok nhīim guöp, yok aacī rōl kēnē piŋ ke bö nhial wäär rēer yok kek ye ë gōn Nhialic nom.

¹⁹ Këya, yok aacī diu wël cī gōt thēer, wēlke keye kōc kāk Nhialic tīj lēk kōc. Wēt kēnē athōj ke many dēp muöth yic. Ee dēp yet bī piny bak, ku ruel Krītho ë dēp wepuöth cimēn ye ciēer bak piny ruel bëi pinynhom. Ee kēpath yen abāk looi tē tēu wek wepuöth

käk keye kë ke piöc. ²⁰ Kë lëukë bak deet yic apei, ee lön acin raan lëu ye bī kāk ye Nhialic nyuöth kōc kākke tīj, kāk cī ke gōt athör thæer yiic, teet yiic rielde ë rot. ²¹ Rin acin raan kāk Nhialic tīj cī wēt Nhialic kaŋ lëk kōc rielde ë rot. Ee Wëi Nhialic yen ë kōc kāk Nhialic tīj cōk nhīim tē lueel kek wēt bō tēnë Nhialic.

2

Kōc piöc ë lueth

¹ Wäthæer kōc aa lueth keye ye lueel lön ye kek kōc kāk Nhialic aake cī tuöl kam kōc, ku kälä, kōc piöc ë lueth aabi tuöl kamkun aya. Aabi piöc wël lueth bī gam rac kōc puöth. Ku kōc piöc ë luethkä aabi kuc lön cī Raan cī lōc ku dōc ye Bënyden yen cī ke waar adumuööm yic. Ku luōiden, aabi kek kë ræc ke guō yök thīn. ² Kälä aya, kōc juëc ë Nhialic aabi piöcnden ræc kënë buöth yic, ku rin käreç yekë ke looi, kōc aabi kuöc aa jam dhël yic cī Nhialic nyuöth kōc. ³ Rin wīc kek wëu juëc tēnë we kek kōc piöc ë luethkä, aabi we muör anyikööl yekë keek tör. Ku tēthæryōn agut ëmën, Nhialic bī luōjden looi ku yen bī keek rac, arëer ke cī rot guir bī keek tēm awuöc.

⁴ Yen aluel kënë rin Nhialic akëc atuucken nhial puöl wäär looi kek adumuööm. Aaci bën piæer muöth yic tēthuth mec yic apei ke cī ke rek, ke tit aköl bī yen luŋdīt looi tēnë ke. ⁵ Ku kälä aya, Nhialic akëc kōc thæer wäär kuc ye pinynhom bën puöl. Aci piny bën cōl abor bī kōckä mou ëbën. Ee Noa raan wäär kōc lëk dhël la cōk yen aci bën kony kek kōc kōk kadhrou. ⁶ Ku Nhialic aya aci gen Thodom ku Gomora bën tēm awuöc, ku cuëny ke bik aa col kek kōc ku kāk tō thīn ëbën. Kënë aci Nhialic looi bī kōc nyuöth kë bī rot looi aköldä tēnë kōc cī kuc ë wētde. ⁷ Ku yeen aci Lot bën kony, rin ye Lot raan path man käreç ye kōc kōk ke looi. ⁸ Tëwën rëer raan puöth kënë ë kamken, ëcie puöu ye miæt akōlaköl tē tīj yen käreç ye looi. ⁹ Cīt lön cī Bāny kākä looi, aye nyooth lön aŋic tē bī yen kōc path kuōny thīn kāk gumkë ke yiic, ku tēm kōc ræc awuöc akōlaköl yet aköl luŋdīt, ¹⁰ kōc ke looi kāk ë bal la bīth ye guäpken ke wīc ku kueeckë bāny Nhialic.

Kōc piöc ë luethkä aa ril nhīim ku aa puöth lac thöök, ku aacie jak puöth tō nhial ye theek, aa yekë ke läät. ¹¹ Na cōk atuuc Nhialic la rieldīt apei tēnë ke, aacie kōc piöckä ye läät Nhialic nom.

¹² Kōc piöc luethkä, aa kāk wīc piäthken ke kek aa yekë ke looi ë path cīmën lääi cie tak. Këya, aa kaŋ dhöl yiic ë path ke cīn yiny peth dhël kek keyiic, ku cīk ke kōj deet yiic. Ku këya, aabi Nhialic nōk cīmën dhie ye raan län tō thīn ye nōk dōm ku nëk.

¹³ Kōc piöc luethkä käreç looi tēnë kōc kōk, aabi luōi käreç aya. Rin keek aa puöth miæt tē looi kek käreç. Ku miæt piänden ayekë yök tē mīth kek ku dëkkë ku loikë kāk bal cōk aköl ë path. Ku kälä, aa yār guōp bëi tēnë we tē looi kek käreçkä ke we mīth ë tōk ke ke. ¹⁴ Keek aa rëer ke wīc diäär, ku aacie kōc wīcwīc luōi käreç. Ku keek aa kōc cī gamden ril tēnë Jethu muör bik adumuööm looi. Ku keek aaci dīt ë puöu ŋiëc. Ku keek aabi Nhialic tēm awuöc rin käreç yekë ke looi. ¹⁵ Aaci luōi kápath puöl ku dhukkë dhël jōrac. Aaci tē ye Balaam wën Biör luui thīn buöth yic, raan wäär nhiar wëu ye ye riōp bī käreç looi. ¹⁶ Ku Balaam aci Nhialic bën mät apei rin käreç cī looi. Akajade aci bën jam cīmën ë raan, ku pëen Balaam bī cī ë luui cīmën raan cī muöl.

¹⁷ Kōckä aa cīt wër cī döu ku aa cīt athöör, ye yom kuaath ë path. Nhialic aci tēcol thuth yic tēn kōc piöc luethkä looi tēnë ke. ¹⁸ Keek aa jam ë nhiaam wël cīn kë ye kuany thīn. Ku aa luui kāk ë bal bī kek kōc deep, kōc puoc gam puoc jäl tēnë kōc këc wēt Nhialic gam. ¹⁹ Ayekë lëk kōckä lön bī kek nhīim lääu löōj juëc ye kōc cī gam ke theek, ku keek nhīim aa loony käreç yekë ke looi, rin raan ë ya alony käreç ye looi käreç cī ye rum puöu ye rac. ²⁰ Na kōc cī kāk tō pinynhom, kāk kōc cōl ayik kepuöth luōi käreç puöl, rin cī kek wēt Bānyda ku ye Aluānda Jethu Krītho ŋic, ku na benkë luōi käreç dhuök ë pinynhom, ka jōl rëc apei abik tēwäär këc kek Jethu ŋic waan thok. ²¹ Ee bī ŋuëñ apei tēnë ke tēnë këc kek dhël la cōk kaŋ ŋic, ku benkë kuc lōj cī Nhialic lëk ke. ²² Kë cī rot looi tēnë ke aye

nyooth lön wël ye këñ lueel ëlä yith, “Jöñ ë ñok dhuök,” Ku, “Dir baai cï deñ læk ë rot ben daal tiök yic.”

3

Jethu abi ben dhuk

¹ Kockiën nhiaar, këñë athör dët ye athör rou ca ben gät we. Athörkä yiic ëbën, aca them ba we bën lëk käk ñieckë ke, rin bï wek wenhüim tääu thïn bäk aa tak apath. ² Awiëc bäk wël ë Nhialic cï kóc käk Nhialic tññ lueel wäthëer, ku kë cï Bányda ku Aluärñda, cöl aye atuuc lëk kóc, aa tak.

³ Wët tueñ bäk kañ deet yic ë lön tē le nïn aköl luñdit thiök, ke kóc kök rëc, kóc ke looi käk wïc piäthken kepëc aabi tuöl. Ku keek aabi we aa bui. ⁴ Ku luelkë, “Acï Jethu thön lön bï yen bën ku luelkë, ye yic? Yen ako? Wärkuan düt aaci thou wäthëer, ku këriëc ëbën añot cït tēthëer wäär cek Nhialic piny.” ⁵ Ku aluelkë këya rin cï kek nhüim riel bik yic cïi gam, yic cï Nhialic nhial ku piny cak wäthëer ë wët lueel ë path. Wët den cï lueel acï piny cöl atul pïu yiic, ⁶ ku Nhialic acï pïu looi aya, pïu aboor bï yen ke piny këñë rac. ⁷ Ku nhial ku piny tō thïn ëmën, aaci Nhialic wët lueel aya lön bï kek rëer thïn yet aköl bï yen ke rac. Ku ee mac yen abi ke rac. Aa mac ke rin aköl bï yen ke luk looi ku rëc kóc cïi wëtde ye gam. ⁸ Duökkë nhüim mär ë këñë kockiën nhiaar. Acïn këñë wääc tēktëk Nhialic yic ë kam akäl tök ku ruöñ tiem tök, aa thöñ kedhie karou tēñë ye. ⁹ Nhialic acie gääu bï kë cï thön bï looi cöl aloi rot cök alön ye kóc kök ye tak këya. Alir puöu kek we, rin acïn raan wïc bï rac, awïc bï kóc ëbën kepuöth wel wei adumuöömken yiic ku dhukkë tēñë ye.

¹⁰ Ku Bëny abi bën aköl cïn raan ñic ye, cïmën dhie ye cuär ye looi këya. Ku aköl këñë arööldit apeï abi rot looi, ku käk tō nhial aabi riääk, aabi mac rac, ku piny kek käk tō thïn aabi dëp ëbën bik liu. ¹¹ Ku cït lön bï käjuëckä ëbën rac këya, ke we ye kóc bï yiëndë ëmën? Wek dhil pïr pïr la cök ë Nhialic nhom, ¹² tē rëer wek ke we tit aköl bï Nhialic luk bën looi tēñë kóc ë pinyñhom, ku luöökë apath bï aköl këñë lac bën. Aköl këñë yen aköl bï mac dëp ku rëc nhial, ku atuöc abi käk tō nhial lëñ. ¹³ Ku yok kóc cï gam, titku nhial ë yam, ku piny ë yam wäär cï Nhialic ke thön bï kóc la cök, la pïr thïn tēcït tē wïc Nhialic ye.

¹⁴ Këya kockiën nhiaar, tē rëer wek ke we tit aköl bï Nhialic luk looi tēñë kóc pinyñhom, wek aadhil luui apeï bï week yök ke we ë kóc la cök cïn gup adumuööm, ku lak döör ke ye. ¹⁵ Tiëñkë lier puöu Bányda ke cït dhël bï kóc kony käk rëc keek yiic. Yen ë këñë cï Paulo, raan nhiarku cï gam cïmënda we gät ë ñieëc kãñ cï Nhialic yiëk ye. ¹⁶ Këlä aya, Paulo acï ñieëc gät rin ë kãkkä athör yiic ëbën cï tuöc kóc cï gam. Ku athörkä aala yiic kök ril yiic cie deet. Ku aaci kóc ë piöc, kóc kuc kãñ koor gamden ye teet yiic apath, cïmën ye kek wël kóc thëer ë Nhialic kuöc piöc aya. Ku këlä, aa kë rëc ke bëi tēñë ke ë röt.

¹⁷ Ku wek kockiën nhiaar, wek aa ñic ë këñë thëer. Tietkë röt apath bï kóc kuc yithkä we cïi mär ë piöc den ë lueth, bäk jäl dhëldun la cök rëer wek thïn. ¹⁸ Ku wek aa dhil la tueñ akölaköl ke we ñic nhiër ku lier ë puöu Bányda ku ye Aluärñda, Jethu Kritho, ku juakkë ñieëcdun tēñë ye. Bï ya leec ëmën ku akölriëc. Yenakan.

Athör tueḡ cī Joon gät

Wēt nhom

Athör tueḡ cī Joon gät ala yic wël dīt karou kek ke gät yen athöör, tueḡ ä wēt bī yen kōc riēel puōth bik aa rēer ä tōk kek Nhialic ku Wēnde Jethu Krītho. Ku dēt, ee wic Joon bī kōc cī gam cōl atir nīim piöoc ä lueth bī gam kēnē rac. Piöoc kēnē acie rōm kek kāk ä Jethu Wēn ä Nhialic. Kuec ä piöoc kēnē, yen acī Joon ḡiēc teet yic lōn Jethu Krītho ä ye raan ayic, ku acī nyooth lōn raan cī Jethu gam ku nhiēr Nhialic, ka dhil kōc nhiaar ēbēn.

Kāk tō thīn

Wēt Nhom 1:1-4

Nhialic ee Ruēl 1:5-2:29

Mīth Nhialic ku mīth jōḡrac 3:1-24

Yic ku lueth 4:1-6

Kāk ye looi rin ä nhiēr 4:7-21

Gam ril apei 5:1-21

Wēt ä Pīr

¹Wek aa gät wēt raan yen cī Wēt Nhialic lēk kōc, ku yen cī kōc gām pīr akōlriēec ēbēn. Yen ä tō thīn thēer kēc kēriēec ēbēn cak. Ku ēmēn ḡok aaci wēlke piḡ, ku yeen acuk tiḡ nyiēnkua. Acuk tiḡ, kāk cī looi aa cuk tiḡ ku acuk gōot cienkua. ²Acī Nhialic cōl aye raan. Acuk tiḡ ku wek aa lēkku yic cuk tiḡ. Alēkku we lōn raan kēnē yen ä pīr akōlriēec ēbēn yiēk kōc, ee tō thīn wāthēer ku yeen ä rēer kek Nhialic Wāda, ku acī Nhialic nyuōth ḡo. ³Kēya, raan cuk tiḡ ku piḡku wēlke, yen ä raan lēkku we, rin bāk rōt māt ḡo aya bāk la gam tōk kek ḡo. Ku gamda ḡodhie atō tēnē Wun ku Wēnde Jethu Krītho. ⁴Wek aa gät kākka rin bāk rōt māt ḡo gamda yic rin bī miet piānda dīt apei.

Nhialic ee Ruēl

⁵Ku wēt cī Jethu lēk ḡo ku yen lēkku we ēmēn akīn. Nhialic apath, ala guōp wic, acit ruēl, ku acīn acuōl. ⁶Na yeku lueel lōn cī ḡok rōt māt tēnē Nhialic ku ḡot ḡo ye luui kārēc, ke wēt luelku acie yic. Ku aye kākkuan yeku ke looi nyuōth lōn cī ḡok kuec yiny Nhialic. ⁷Ku na yeku luui kāk wic, ke ḡok aatō ruēl yic cīmēn tō Nhialic ruēl yic, ke ḡook aabi ḡoyiic mat, ku thon Wēnde Jethu abā adumuōmkua laak wei ēbēn ḡogup.

⁸Na yeku lueel lōn ḡok acīn gup adumuōm, ke meth yen aye ḡok rōt math, ku ḡook aa kuc yiny cī Nhialic nyuōth ḡo. ⁹Ku na lēkku Nhialic lōn cī ḡok kārēc looi, ka pēl kārēc cuk looi piny ku wuuny ke wei ḡogup buk ben aa kōc path tēnē ye, rin acī lueel lōn bī yen kārackua aa pāl piny, rin kē ye lueel aye dhiel looi akōlakōl. ¹⁰Ku na luelku lōn kēc ḡok adumuōm looi, ka yeku lueel lōn ä Nhialic yen ä lueth lueel, ku ḡook aa kēc wētde gam.

2

Raan cī lōc ku dōc ä ḡo kony

¹Wēt gät ḡen we athöör miēthkiē, ee wēt bāk kārēc cī ye looi. Ku na le raan lui kārēc kamkun, ke ḡok aala raan Nhialic thiēec ä rienkua bī kārackua pāl piny. Raan kēnē ä Jethu Krītho cīn kē dak yeguōp ä Nhialic nyin. ²Yen ä raan cī thou rin bī adumuōmkua pāl piny. Aacie adumuōmkua ä rōt kek ye Nhialic ke pāl piny ä wētde, aaye ke pāl piny agut adumuōm kōc pinynhom ēbēn aya.

³Dhēl ye nyuōth lōn ḡic ḡok Nhialic ayic, ee wēt nadē ke ḡo thek lōōḡke. ⁴Na ye raan lueel ka ḡic Nhialic, ku acī lōōḡken cī lēk kōc thek, ke lueth yen aye lueel ku akuc kāk ä yith tēnē Nhialic. ⁵Ku raan luui kē cī Nhialic lueel, ke nhiērde acī thok bī kaḡ dak tēnē Nhialic. Ee kēya, kēn ḡo nyuōth lōn ye ḡok tōk kek Nhialic akīn, ⁶na ye raan lueel ka cī yeyic mat ke Nhialic, ka dhil a luui cīmēn wāär ye Jethu luui.

Lōḡ Yam

⁷ Ke week kockiën nhiaar, wët gät tēnē we acie lõṅ yam. Ee lõṅ tōṅ ḡon cāk piṅ ḡon jock wek mēt tēnē Jethu. ⁸ Kēya, lõṅ gät we kēnē ala yic wēt ē yam, rin dhël cī Jethu piir thīn aci nyuōth ḡo wēt ē yen yam, ku aye piērdun nyuōth aya lõn yen lõṅ yam rin käreç aaci dhuk piny, rin ruel Nhialic aci nyuōth.

⁹ Na le raan ye lueel lõn luui yen ruel Nhialic yic, ku ē kam awēn, ke man raan cī gam, ke raan kēnē aṅot rēēr muōth yic agut emēn. ¹⁰ Kōç ē kōç cī gam nhiaar kek aa kōç piir ruel Nhialic yic, ku abi ke col acin kēreç loikē. ¹¹ Ku kuat raan man raan cī gam, acit raan tō muōth yic kuc tēn le yen thīn. Rin cī muōth ye col acii piny tiṅ.

¹² Wek kōç cit miēthkiē, wek aa gät athōr kēnē, rin aṅicku Nhialic aci käreç päl piny tēnē we, rin Raan cī lõc ku dōc.

¹³ Wek kōç we kōṅ gam, wek aa gät, rin wek aa ḡic raan tō thīn thēer ke piny kēç cak.

Wek kōç puç gam, ḡen agēt tēnē we rin cī wek jōṅrac göök.

¹⁴ Wek aa kōç cit miēthkiē, wek aa gät wēlkā rin cī wek aa kōç cī Nhialic Wāda ḡic.

Wek kōç we kōṅ gam, wek aa gät rin wek aa ḡic raan tō thīn thēer ke piny kēç cak.

Wek kōç we puç gam, wek aa gät ē rin cī wek wēt Jethu gam apei, ku bi wēt Nhialic arēēr wepuōth akōlakōl, ku week aaci jōṅrac göök.

Duökkē kāk pinynhom ye nhiaar

¹⁵ Duökkē ke ye nhiaar dhōl kōç rēç piir tō pinynhom, duökkē ke ye nhiaar kāk pinynhom. Rin raan nhiaar kāk tō pinynhom, acii lēu bi Wāda Nhialic nhiaar aya. ¹⁶ Dhōl rēç kōç tō pinynhom cit emēn ye kōç luui kē nhiarkē wickē, ku yekē nhiaar kē cik tiṅ, ku yekē nhiam kajuēç tō tēnē ke. Dhōlkā aa dhōl piir pinynhom. Aacie bēn tēnē Nhialic Wāda. ¹⁷ Piny kēnē aya, aci Nhialic jock bi rac kek kōcken nhiaar ye, ku raan kē wic Nhialic looi ē piir akōlriēç ebēn.

Raan ater Raan cī lõc ku dōc

¹⁸ Miēthkiē, thōk ē piny aci thiōk. Acuk lēk we thēer lõn bi raan ater Raan cī lõc ku dōc tic. Acāk tiṅ kōç ater Raan cī lõc ku dōc juēç aaci tuōl. Wēt kēnē, aye nyuōth ē yic lõn cī thōk piny thiōk. ¹⁹ Kōckā, aake rēēr ke ḡo ē tōk, ku aaci jāl emēn. Keek aake kēç kepuōth māt ḡo ē yic alanden, diēt aa ḡuōt ke rēēr kek ḡo. Jālden ē ye nyuōth wēt kēç kek kepuōth māt ḡo.

²⁰ Ku wek aa kōç ye Nhialic Wēike tāau wepuōth, ku kēya, yen aci wek kāk yith ḡic wedhie. ²¹ ḡen acii gēt tēnē we rin ye ḡen ye lueel lõn cii wek yic Nhialic ḡic. ḡen agēt tēnē we rin wek aa ḡic yiny ē Nhialic. Ku rin ḡic wek ye acin luenh tō yiny ē Nhialic yic.

²² Ye raan yindē yen alueeth? Ee raan ye lueel, Jethu acie yen Raan cī lõc ku dōc. Raan cit kēnē, ee raan ater Raan cī lõc ku dōc, ku ē Nhialic Wāda kek Jethu Wēnde kek aaci yen ke kuc. ²³ Na le raan tōṅ kuc lõn cii Jethu ye Wēn Nhialic ka ril yic apei tēnē ē raan kēnē bi mat kek Nhialic Wāda. Ku na cī gam lõn ye Jethu Wēn Nhialic, ka bi mat kek Nhialic Wāda.

²⁴ Yakē wēt Nhialic wäär yen cāk gam muk wepuōth akōlakōl. Na muökkē wēt wäär cī lēk we wäär mēt wek rōt Jethu, ke wek aabi piir ke we ye tōk kek Jethu ku Nhialic Wāda.

²⁵ Ke ḡook aabi piir akōlriēç ebēn pan Nhialic cī Jethu ḡo thōn bi yiēk ḡo.

²⁶ Wek aa gät rin wēt kōç we them bik we muōr. ²⁷ Ku week aaci Jethu yiēk Wēi Nhialic, ku rin rēēr Wēike ke we, ke wek aacii ben wic raan dēt piōōc we. Ku Wēi Nhialic ē we piōōc kēriēç ebēn, ku piōōc we yiny cin yic lueth. Kēya, wek aaya yōōk bāk aa mat ke Jethu tēcit tē cī Wēi Nhialic we lēk thīn.

Mith ē Nhialic

²⁸ Wek aaya yōōk aya miēthkiē, bāk aa rēēr ke we mēt kek Jethu. Rin na ben la bēn pinynhom, ke ḡook aacii gup bi riōōc buk rōm kek ye.

²⁹ Ee kēya, cit mēn ḡic wek ye lõn le Raan cī lõc ku dōc cōk. Kēya, aṅieckē aya na ye raan kē la cōk looi, ka cī ya manh ē Nhialic.

3

¹ Takkë wenhiim yen kë cī Wāda Nhialic luōi ʔo rin nhiērden rēēr kek ʔo, ee kë nhiēer yen ʔo apei, abī ʔook cəl aaye miēthke, ku ē yic alanden ʔok aaci ya miēthke. Ku wēt kuc thān pinynhom ye, lən ye ʔok miēth Nhialic, ee rin kuc kek Nhialic. ² Wek kackiēn nhiaar emēn, ʔok aaci ya miēth Nhialic. Ku aʔot kucku tē bī ʔok yiēndē thīn aköldā. Ku yeen aʔicku, tē le Raan cī lōc ku dōc dhuk pinynhom, ke ʔok aabi cīēt ye, rin abuk tiŋ ē yic, ye yen ʔa. ³ Ku week, raan ye ʔōōth lən bī yen ciēt Jethu, ka dhil yeguōp wuōōny wei adumuōōmke bī rēēr ke la wic, cīmēn Raan cī lōc ku dōc cie adumuōōm ye looi.

⁴ Kuat raan la tueŋ ke loi awuōc Nhialic nyin, ee Nhialic ku lōōŋke kek aaye dhōl yiic. ⁵ Aŋieckē, kēn bīi Raan cī lōc ku dōc pinynhom, ee lən bī adumuōōmkua bēn wuōōny wei ʔogup, ku yen nhom acie adumuōōm ē looi acīn.

⁶ Kēya, tē cī raan rot mat kek Jethu, ka cīi adumuōōm looi akōlakōl, ku raan adumuōōm looi akōlakōl aye nyuōōth lən kuc yen Raan cī lōc ku dōc alanden.

⁷ Wek miēthkiē, tiēerkē nhiim, bī ciēn raan ruēny we. Raan ye looi ē kēpath ala cōk cīmēn le Raan cī lōc ku dōc cōk. ⁸ Ku raan awuōc looi akōlakōl ē raan jōŋrac, rin jōŋrac acā awuōc looi tēwāār ciēk ē piny. Ku Wēn Nhialic acī bēn pinynhom bī kë cī jōŋrac looi bēn rac.

⁹ Acīn raan ya manh Nhialic ku ʔot ye luui kārec. Rin pīr Nhialic atō yeguōp. Acie awuōc looi akōlakōl, rin ye yen manh Nhialic.

¹⁰ Ku kēn miēth Nhialic ku miēth jōŋrac nyuōōth akīn, kōc cie luui kāpath, ku kōc cie miēthakēn ye nhiaar, aacie miēth Nhialic.

Nhiarkē rōt kamkun

¹¹ Kēnē yen ē wēt cāk piŋ nyin yic wāār mēt wek rōt Raan cī lōc ku dōc, lən dhil ʔok rōt aa nhiaar kamkua. ¹² Kēya, duōkkē rōt thōŋ raan ʔon cəl Kain, raan luui kāk jōŋrac cī mēnh nōk. Yenō kēn nēk mēnhē? Kēn nēk yen mēnh Abel ē wēt ē mēnh luui kāk la cōk ku yeen ē luui kārec. ¹³ Kēya, duōkkē gēi miēthakāi tē mēn kōc ē pinynhom we. ¹⁴ Aʔicku alanden lən ʔok aa ʔo cīt kōc cī thou, ku emēn ʔok aa rēēr pīr akōlriēēc ēbēn yic, kēnē ayeku ʔic rin emēn ʔok anhiar wāmāthakua kōc cī gam. Na ye raan cīi wāmēnhē nhiaar ka ʔot rēēr ke cīt raan cī thou. ¹⁵ Ku tēnē Nhialic, raan man kōc kōk athōŋ kek raan cī raan dēt nōk, ku aŋieckē raan kōc nōk acīn pīr akōlriēēc ēbēn pan Nhialic tō kek ye ē yic. ¹⁶ Nhiēr ayeku ʔic kēlā, Jethu acī rot cəl anāk rin bī yen ʔo waar adumuōōmkua yiic, aye nyuōōth lən nhiēer yen ʔo. Ku kēya, ʔook aya ʔok aa dhil rōt cəl anāk rin miēthakāi kua.

¹⁷ Kēya, cīmēn na ye raan la kāŋ ku tiŋ mēnhē dēt cīn kāŋ ku kueec bī cīi muōc, ka cīi lēu bī lueel lən nhiēer yen Nhialic. ¹⁸ Wek miēthkiē acuk bī ya lueel ē path ʔothook lən nhiēer ʔok rōt kamkua, ʔok aa dhil rōt kony kamkua kāk yeku ke looi yiic. ¹⁹ Na cīt nhiēr nhiēer ʔok rōt ē kēnē, ka buk jal ʔic ayic lən ʔok aa kōc Nhialic, ku cuk ben aa diēer. ²⁰ Na ye kāk yeku ke looi ʔo cəl aaye kōc rac, ka dhilku ʔic lən tēktēk Nhialic awār tāktākda, aŋic kēriēēc ēbēn ē cōk.

²¹ Wek kackiē, na cīi kāk yeku ke tak ye lēk ʔo lən ye ʔok kōc rac, ke ʔok aaci gup bī ya riōōc tē rōōk ʔok tēnē Nhialic. ²² Ku abī ʔo gām kuat kāk cuk thiēēc, rin ē kë cī lueel yen ayeku looi. Ku ʔok aa pīr dhēlden miēt puōu yic. ²³ Kē cī Nhialic lēk ʔo ē lən buk la gam tēnē Wēnde Jethu Krītho, ku ʔok aa dhil rōt nhiaar kamkua, cīt tēwāār cī yen ye lēk ʔo thīn.

²⁴ Kuat raan loi kë wic Nhialic acī rot mat kek Nhialic, ku Nhialic ē rēēr kek ye. Ku tē ye ʔok ye ʔic thīn lən cī Nhialic rot māt ʔo, ee Wēiken cī gam ʔo.

4

Wēi yic ku wēi lueth

¹ Wek kackiēn nhiaar duōkkē wēt raan ye lueel lən le yen ke wēi ē guō gam, kanjē wētde tak yic apath bāk ʔic lən tō Wēi Nhialic yeguōp alanden, rin cī alueth kāŋ tiŋ thiēi

pinynhom ebën. ² Tē lēu bī yīn raan rēēr kek Wēi Nhialic ɲɛc thīn akīn. Ee raan ye lueel lōn Jethu Krītho aci bēn pinynhom ke cīt raan, Wēi Nhialic arēēr kek ye.

³ Kwat raan kuc kākā acī rēēr kek Wēi Nhialic, ee riel jōŋ ater Raan cī lōc ku dōc yen arēēr kek ye. Yen wāār cāk piŋ lōn bī yen bēn, aci bēn, arēēr pinynhom emēn.

⁴ Ku wek miēthkiē, wek aa kōc Nhialic, ku wek aacī jai piōōc ē kōckā. Wek aacī jai piōōc kāreɛ rin rēēr Wēi Nhialic kek we, ku yen aril tēnē jōŋrac yen mac kōc kuc Nhialic pinynhom. ⁵ Aluethkā aa kuc Nhialic. Kāk yekē ke lueel aa kāk ye kōc kuc Nhialic ke lueel. Ku kōc kuc Nhialic aa wētden gam. ⁶ Ke ɣook kōc cī gam ɣok aa kōc Nhialic. Ku kwat raan ɲɛc Nhialic ē piōōcda gam, ku kōc kuc Nhialic aacie piōōcda ye gam. Ku ē yen tē ye ɣok kōc rēēr Wēi Nhialic kegup ɲɛc thīn, ku kōc rēēr jōŋrac kōc ruēeny kegup.

Nhialic ee Nhiēr

⁷ Ke week kōckiēn nhiaar, yeku rōt nhiaar ē kamkua, rin ē Nhialic yen ɣo cōl anhiar kōc kōk. Kwat raan kōc kōk nhiaar, aye nyuōth wēt ē yen manh Nhialic ē yic ku aŋɛc Nhialic. ⁸ Ku raan cī kōc kōk ye nhiaar akuc Nhialic, rin Nhialic ē nhiēr. ⁹ Ku Nhialic aci nhiērde nyuōth ɣo rin aci Wēnden tōk cōl abō pinynhom ē tēn, rin buk pīr alanden ē rienke. ¹⁰ Nhiēr ē yic acie wēt bī ɣok Nhialic nhiaar, ee lōn nhiēr Nhialic ɣo, ku kēnē yen aci yen Wēnde tuōc ē pinynhom bī bēn thou rin bī adumuōmkua pāl piny. ¹¹ Ke wek kackiē, na ye Nhialic kē nhiaar ɣo apeī kēlā, ke cie yic buk rōt aa nhiaar kamkua?

¹² Acīn raan cī Nhialic kaŋ tīŋ, ku na nhiarku rōt kamkua ke Nhialic abī ya mat kek ɣo, ku nhiērde abī rot a luōi ɣo tēcīt tē wīc ye. ¹³ ɣok aaci Nhialic yiēk Wēike, ku buk aa ɲɛc kēya lōn cī ɣok aa tōk kek ye, ku yeen ē tōk kek ɣo.

¹⁴ Ku acuk tīŋ, ku yen ayeku lēk kōc aya, lōn cī Nhialic Wāda Wēnde tuōōc pinynhom bī raan ebēn bēn luōk. ¹⁵ Na ye raan lueel lōn ye Jethu Wēn Nhialic, ke Nhialic aci mat kek ye ku aci mat kek Nhialic. ¹⁶ Ku nhiērde tēnē ɣo acuk ɲɛc ku gamku.

Nhialic ee nhiēr. Ku na ye raan Nhialic nhiaar ku kōc kōk, ka cī mat kek Nhialic, ku mēt Nhialic kek ye. ¹⁷ Nhiērda ē la cōk tē cī ɣok gup ye riōōc akōl luŋdīt, rin ɣok aa pīr pinynhom tēcīt tēwāār pīr Jethu thīn.

¹⁸ Kwat raan tō nhiēr yepuōu acīn kē ye yen riōōc. Rin nhiēr ē yic, ee riōōc cuōp wei. Kōc aa riōōc tē ye kek ye tak lōn bī ke tēm awuōc, ku raan ē riōōc acī nhiērde la cōk.

¹⁹ Kēnē ɣo yiēk riel buk Nhialic nhiaar ku kōc kōk, ee rin cī yen ɣo kaŋ nhiaar. ²⁰ Ku na le raan ye lueel ka nhiaar Nhialic, ku ē kam awēn ke man menhkēn cī gam, ke raan kēnē ē lueth yen aye lueel. Rin acī lēu bī raan Nhialic nhiaar, Nhialic kēc kaŋ tīŋ, ku cī raan nhiaar, raan ye tīŋ akōlakōl. ²¹ Ke ɣook, ɣok aa dhil kōc nhiaar aya, rin yen kē cī Nhialic lēk ɣo buk aa looi. Acī lueel kwat raan nhiaar Nhialic adhīl kōc nhiaar aya.

5

Gam tēnē Manh ē Nhialic

¹ Kwat raan ye gam lōn Jethu yen ē Raan cī lōc ku dōc, ke raan kēnē ē manh Nhialic. Ku na yeku nhiaar raan yen Wāda, ke ɣook aa dhil miēthke nhiaar aya.

² Ayeku ɲɛc alanden lōn nhiēr ɣok mīth ē Nhialic, tē nhiēr ɣok Nhialic ku yeku looi kwat kē ye lēk ɣo buk looi.

³ ɣen ē jam kēlā, rin na nhiarku Nhialic ayic, ke ɣok aa dhil kāk cī lēk ɣo looi. Kākā aacī yiic ril buk ke looi. ⁴ Rin kwat manh Nhialic ala riel bī kuc dhōl kōc kuc Nhialic, ku alēuku buk looi rin cī ɣok la gam tēnē Jethu. ⁵ Acīn raan dēt la riel bī kuc dhōl kōc kuc Nhialic, aa kōc la gam tēnē Jethu kapēc lōn ye yen Wēn Nhialic.

⁶ Ee yeen Jethu Krītho, yen aci bēn pinynhom, ku yeen aci Joon raan kōc muōc nīim bēn muōc nom ē pīu. Acie miōc nom yen cī rot looi ē rot, yeen aci bēn nōk rienkua. Ku aye Wēi Nhialic nyuōth ɣook lōn ye wēlkā yith. Rin Wēi Nhialic yen ē kōc nyuōth kēn yic akōlakōl. ⁷ Ala kaŋ kadiäk ye nyuōth ɣo ye Jethu ŋa.

⁸ Kākā kadiäk, Wēi Nhialic, miōc ē nom, ku nāäkde, keek kadiäk ebēn ē tōk yen ayekē nyuōth.

⁹ Na ye kɔc jam kāk cīk tīŋ ku gamku wēt luelkē, yeŋö cīi ɣok kāk cī Nhialic nyuöth ɣookkä ye gam? Aa dhil ē gam, rin kāk ye Nhialic ke lueel aa dīt apēi tēnē kāk ye raan ke lueel, ku wēt jīem yen kēnē, ee Wēnde yen aye yen jam tēnē ɣo. ¹⁰ Kēya, na ye raan cī gam, ka dhil ɲic ē cök lɔn ye Jethu Wēn Nhialic, ku adhil ɲic alanden lɔn kāk cī Nhialic nyuöthkă aa yith. Ku raan cie kē cī Nhialic lueel ye gam, ka ye lueel lɔn ye Nhialic alueeth. Rin akēc wēt cī Nhialic lueel rin Wēnde gam. ¹¹ Kēnē ye cɔl aŋicku lɔn kē cī Nhialic lēk ɣo ē yic, ee rin cī yen ɣo yiēk pīr akölriēc. Ku pīr kēnē ayeku yök tēnē Wēnde. ¹² Ee kēya, kuat raan cī mat kek Wēnde ka bī pīr akölriēc yök. Ku raan cī jai Wēn Nhialic, ka cīi pīr akölriēc ēbēn bī kaŋ yök.

Thök ē wēl

¹³ Wek aa gāt, wek kɔc cī riel Jethu gam, ke ye Wēn Nhialic ku bāk ɲic lɔn le wek pīr akölriēc ēbēn. ¹⁴ Ku ē kēya, acīn kē lēu bī ɣo riäac gup tē ye ɣok Nhialic door, rin kuat kē buk aa thiēc ye, kēn ye miēt puöu abuk ya yök.

¹⁵ Ke week tēcīt tē ɲicku ye, akēc kaŋ kuc kē wīcku. Yeku thiēc kē wīcku, ku ɲicku lɔn bī yen ye gām ɣo. ¹⁶ Ke yeen, na tīŋ raan menhkēn cī gam ke looi awuöc, awuöc ē dhie cie raan ē tēk bei tēnē Nhialic akölriēc ēbēn, ka dhil röök tēnē Nhialic bī raan kony. Ku Nhialic abī pīr ē raan cɔl ala cök. Ala adumuööm raan tēk bei tēnē Nhialic akölriēc. Ku ɣen acīi jam bāk aa röök rin adumuöömke. ¹⁷ Kärēc ye looi ēbēn, adumuööm, ku ala adumuööm kök cie kɔc ye tek wei tēnē Nhialic akölriēc ēbēn.

¹⁸ Aŋicku lɔn raan cī ya manh Nhialic acie awuöc ē looi akölaköl, aye Jethu Wēn ē Nhialic tiit guöp, acīi jəŋrac ye muör acīn.

¹⁹ Aŋicku lɔn ye ɣok mīth ē Nhialic, ku lɔn yen jəŋrac yen mac kɔc kuc Nhialic. ²⁰ Aŋicku aya lɔn Wēn Nhialic acī bēn pinyhom ē tēn. Ku ē yen acī ɣo cɔl aŋic Nhialic ē yic, yen acī ɣo cɔl amat ɣoyiic kek Nhialic, ee rin cī ɣok mat kek Wēnde Jethu Krītho. Acīn Nhialic dēt ee Nhialic tōŋ. Ee yeen ē rot yen ē pīr akölriēc ēbēn bēēi. ²¹ Ke week miēthkiē tiērkē nhīim bāk piöoc rac cīi gam.

Athör ë rou cï Joon gät

Wët nhom

Athör ë rou ëcï Joon gät tënë akut kəc cï gam tädët. Wäär gët yen athöör, Joon ë rot cəl raandit, ku cəl akut kəc cï gam aye tik ke miëthke. Athör ciek kënë ë jam nhiër kam kəc cï gam, ku bï kəc yöök bik röt tiit tënë kəc aa lueth ku piööcden.

Käk tö thïn
 Muöth tueŋ 1-3
 Yic ku nhiër 4-6
 Lëk rin piöök ë lueth 7-11
 Muöth ciëen 12-13

¹ Ee yen raandit akut kəc cï gam, yen agët athör kënë tënë akut kəc cï gam cï Nhialic ləc bï rëer keyiic ke cït miëthke. Wek aa nhiaar piändië ëbën, ku acie yen rot yen nhiaar we, aa kəc ëbën ŋic yic cï Nhialic nyuöth ke, kek aa nhiaar we piänden yic aya. ² Wek anhiaar ke rin yook ëbën, yok aa ŋic yic cï Nhialic nyuöth. Ku yic kucku abuk aa ŋic akölaköl.

³ Bï Nhialic kek Wënde Jethu Kritho yo döc ku pëlkë këraackua piny, ku bik yo cəl arëer ë duk döörden yic, tē rëer yok dhël yic cik nyuöth yo, ke yo nhiaar röt kamkua.

Yic ku nhiër

⁴ Yen a ya cï puöu miët apeidit wäär piŋ yen ye, lön kəc kök weyiic aake lui təcit tē cï Nhialic ye nyuöth yo, yen ë kē cï lëk yo buk ya looi. ⁵ Këya, wek kəc cï gam alëk we lön yok aa dhil röt nhiaar ë kamkua. Ku kënë acie löŋ yam, ee löŋ theer ŋicku tēwäär buöth yok Jethu. ⁶ Na nhiarku röt ayic, ke yok aa dhil kē cï Nhialic lëk yo buk looi, looi, rin wäär tueŋ gem yok wët Jethu, kēn cï lëk yo buk aa looi ë lön buk röt aa nhiaar kamkua.

Lëk rin piöök ë lueth

⁷ Yen aluel kënë rin kəc kök ë kəc wëŋ nyin aatö thïn, aa kəc piöök lueth ë path. Ayekë lueel lön Jethu Kritho akēc bën pinynhom kecit raan. Raan ye lueel këlä, ee kəc wëŋ wei, ku athöŋ kek raan ater ë Jethu. ⁸ Tiëerkë nhiim bï këckä we cïi wëŋ, bï këkkun puöth cäk looi tënë Nhialic cïi mär ë path. Tiëtkë wenhiim apeï bï Nhialic we gäm ariöpdun ëbën.

⁹ Alëk we, na ye raan juék këde thïn këwäär cï Jethu piöök yiic, ka cïi këŋ mat kek Nhialic. Ku na cïi raan wët cï Jethu piöök juak ë wëlke ë rot, ka bï mat kek Jethu ku Nhialic Wun. ¹⁰ Ku na bö raan tënë we ku ye ke piöök këk cïi thöŋ kek këk cï Jethu piöök, ke duökkë cəl abö pandun bï bën rëer kek we. Ayi muöth aya duökkë muöth. ¹¹ Kënë alëk we, na ye raan muöth raan kënë bï ciët raan cï gam, ka cï rot mät ye. Ku aloi këreec ye looi aya.

Muöth ciëen

¹² Käjuëc apeï aake ba lëk we, ku acä wïc ba ke gät athör yic ëmën. Kë wiëc ba looi, ku anjääth aya, ee lön bï yen la kény tënë we, buk la röm ku jieemku röt ë kamkua, ku yok aabi puöth jal la yum yodhie.

¹³ Akut kəc cï gam ë tënë ë we muöth.

Athör ë diäk cï Joon gät

Wët nhom

Athör ë diäk ë gët Joon tənë raan tō akut kōc cï gam nhom cōl Gaiōth. Acï Gaiōth leec thīn wët ë yen kōc cï gam kony, ku yōök ke bīk rōt tiit ë mony cōl Diōtrepeth.

Käk tō thīn

Muōth tueŋ 1-4

Joon acï Gaiōth leec 5-8

Joon acï Diōtrepeth nyieeny 9-10

Joon acï Demetriōth leec 11-12

Muōth ciēen 13-14

¹ Ee ŋen raandit akut kōc cï gam, ŋen acï yī gät athör kënë yīn Gaiōth raan nhiaar piändiē ēbēn. ² Mäthdiē, anjäath ŋapuōu lōn puōl yīn guōp, ku lōn le yīn tueŋ kek luōidu apath, cīmēn pīr wēiku ë Nhialic nhom. ³ ŋen acï puōu bēn miet apeī wäär bīi kōc kōk cï gam tənē yī, ku lēkkē ŋa lōn yīn apīr dhēl ë Nhialic yic akōlakōl. ⁴ Na piēŋ lōn mīthkiēn cï gam cīmēndu aa pīr tēcīt tē cï Nhialic ye nyuōth ŋo thīn, ke ŋa cōl amit puōu apeidit.

Gaiōth acï leec

⁵ Mäthdiē yīn acï kājuēc looi kāk cï kōc cï gam kony, kōc cï gam ë cath ke piōōc wēt Jethu, agut kōc cie kōc pandun. Kënë, acï nyuōth ŋa lōn yīn ë raan path cï wēt Jethu gam. ⁶ Acï kōc ca konykă lēk ŋo, ŋok kōc cï gam tēn yen tē nhieer yīn ke thīn. Ku ēmēn alēk yī ba ŋot yī la tueŋ ke yī kony ë kōckă, tē jiēl kek tənē yī. Kënë adhielkē looi dhēl nhieer Nhialic. ⁷ Rin kōckă aa cath ë baai yic, rin aa kōc lui rin Jethu. Acīn kē yekē thiēec, nadē ke lōmkē tənē kōc cie kōc cï gam bī kek rōt kony. ⁸ Kēya, ŋok kōc cï gam, ŋok aa dhil kōckă gām kuat kāk wickē ke, rin buk aa kac tōk lui ŋok ke yiny Nhialic yen yekē lēk kōc.

Diōtrepeth ku Demetriōth

⁹ Wek aaca kaŋ gät athōör theer, wek kōc cï gam ë tēēn. Ku Diōtrepeth acī bēn jai ë wētdiē, rin awic bī ya yen wat akut nhom. ¹⁰ Tē le ŋen ŋet pandun, acīn kē ba moony tənē kōc, ee kāk ye Diōtrepeth looi yiic ēbēn, aa kāk lueth kek aye lueel ŋaguōp. Ku yeen aya aloi dēt wār kënë, akuēc bī kōckuan cï gam lor, kōc ë cath ke piōōc wēt Jethu, ku ë jai aya bī kōc puōl bīk wāmāthakēn cï gamkă aa lor, ku ë kōc ë kōc lor cuōp wei akut yic. ¹¹ Yīn mäthdiē duk kōckă rēec luōiden ye kiēēt, dhieel ë kiēēt kēpath ye kōc path looi. Na loi raan kēpath, ke kēpuōth cï looi aye nyuōth lōn raan kënë ë manh Nhialic, ku raan ë luui kārēc, kārēc ye looi aaye nyuōth lōn raan kënë akuc Nhialic.

¹² Kuat raan ēbēn kōc cï gam yiic, aye lueel lōn raan cōl Demetriōth ë raan path. Ee kē cï Nhialic lēk ŋo buk aa looi yen aye looi. Yen alēk yī lōn yeen ë raan path, ku anjic aya, kuat kē ya lueel rin raan ēbēn, ee ya yic.

Muōth ciēen

¹³ Kājuēc apeī aake nhiaar ba ke lēk yī, ku acă wic ba kek gät athör yic. ¹⁴ Kē wiēc ku anjäath, ee lōn bī ŋen la keny tənē we ēmēn, ku ë tēēn ŋok abī la yōk ku jiēmku rōt kamkua ŋodhie. Nhialic abī we cōl arēēr ke dōorde. ¹⁵ Wāmāthakun cï gam rēēr ë tēn aa yī muōth. Miāthkē kōc cï gam rēēr ke we ë rienkiē ēbēn.

Athör Jut

Wët nom

Athör Jut aci göt bi kəc lek bik nhim tir kəc piöc ë lueth, kəc ye lueel lon ye kek kəc ci gam. Kë tö athör ciek kënë yic, yen athörj kek athör rou ë Piter, raan ë kəc bi ye kueen deet puöth, bik nuot ke la tuej kek gam wäär ci Nhialic gam kacken ci wëtde gam.

Käk tö thïn

Muöth 1-2

Awuöc bi kəc piöc ë lueth yök 3-16

Riel ë puöth gam yic 17-23

Röök 24-25

¹ Ee yen Jut, yen alony Jethu Kritho. Ku ya mënhë Jemith.

Yen agët kəc ci Nhialic ke cöl, kəc pir ë nhier Nhialic Wäda. Ku tit Jethu Kritho ke.

² Calkë döör ku nhier ku pël piny ë wël arëer kek we atheer.

Kəc piöc ë lueth

³ Wek kackien nhiaar, aca them apei ba we gät tē ci Jethu Kritho yo kuony thïn yodhie. Ku kë ca tak ë kë bi yen we gät nyin yic emën. Ku ba we deet puöth, bäk la tuej kek gam wäär ci Nhialic gam kacke bi rëer ke ke. ⁴ Rin ci kəc rec kuc Nhialic röt kuël yoyiic ke kucku ke. Ku reckë wët puöth ë Nhialic bi kek dhölken rec thiaan köth thïn. Ku jeikë Jethu Kritho ku ye Bányda. Ku athör theer wël Nhialic acä awuöc bik yök thïn nyuöth wätheer.

⁵ Na cök alon njic wek kakkä ebën, ka wiéc ba ben tak we, yen tēyon ci Nhialic kəc Itharel luäk thïn tēnë kəc pan Ijip. Ku tē ci yen kəc kök kamken ke ci jai ë wëtde bën rac thïn.

⁶ Ku takkë aya, lon atuuc nhial wäär ci luaiden bar nyin ku kueeckë bik rëer tēden ci tēk ke, aa rëer ke ke der akölaköl ë muöth yic piiny. Tē muk Nhialic ke thïn yet aköl lunđit bi ke jal tēm awuöc thiek.

⁷ Ku muökkë wenhīm aya yen kēwäär ci rot looi tēnë Thodom ku Gomora, ku bëi thiök ke ke. Wäär ci kəc ke rëer ë gεethkă yiic luui cimën atuuc nhialkă, kəc wäär ci kepuöth yiék bal. Ku kuat käreç kök ye kek röt lööm. Ku emën aaci tēm awuöc ci ke cuat many akölrüec ebën yic. Ku bi nyuöth raan ebën yen awuöc ye gam kəc ci luui käreç.

⁸ Ku kəc rec ci röt kuël yoyiic kă, aa la kăkken ke nyuöth ke këya bik awuöc aa looi kegup ë röt. Aaci riel Nhialic dhöl yic ku lueelkë käreç atuuc nhial gup. ⁹ Na cök aa tunyđit atuuc nhial nhim cöl Maikel ka këc looi. Wäär göth yen kek jögrac, yon teer kek ye, yęja bi guöp Mothith nyaai, yen Maikel nom akęc jögrac bën lat, aci bën lueel ëlä, “Nhialic abi yi tēm awuöc!” ¹⁰ Ku kackä aa kəc mät ku lëtkë kəc kë këc deet yic, ku käk njickë ke cik ye tak yiic, cimën läai ë path, luai ë kakkä abi Nhialic ke nöc. ¹¹ Abi rëec apei tēnë ke! Ee dhël Kain yen acik buöth yic. Ee rin wëu ë path yen aye kek awuöc wäär ci Balaam looi, looi aya. Aaci keec wei tēnë Nhialic cimën Kora, ku aabi Nhialic nöc cimën wäär nek yen Kora. ¹² Ku keek aa yär guöp bëi tēnë we, tē looi kek käreçkă ke ci gup riöc, tē mith wek ke ke akuötdun yic. Ayekë nhiaar kë la guäpden yic kepęc. Aa cit luät ye yom kuaath ku cii tueny. Aa cit tiim cie luök tē cök yen a rut, tiim ci meiken nyuän bei. Kackä aa thou arak rou ë luai adumuööm, ku kăkken rec yekë ke looi cök alon ye kek kəc ci gam. ¹³ Aa röt jat nhial cimën apuöök ë wärdit yic, bik tēden ręc kek thïn nyuöth. Aacit kuël ci yiec dhelden yekë buöth yic, ë rin ci Nhialic tēcol bi yen ke cuat thïn looi tēnë ke akölrüec ebën.

¹⁴ Enok, raan käk Nhialic tij, manh ye kuat Adam yic dhorou yen ëci ye lueel theer ë rienken ëlä, “Nhialic abi bën kek atuucken juęc apei cii kuen, ¹⁵ bik luk bën looi tēnë kəc.

Ku kəc la gup adumuööm cı kuc ye, aabı tēm awuöc rin käreç juęc cık looi. Ku käreç cık luuel yeguöp!”

¹⁶ Kockä aa Nhialic gök akölaköl ke nyieny kəc kök. Ee luwi ë dhölken rəc kek ayekë ke buəoth yiic. Aa jam ë nhiam rienken ë röt. Ku yekë kəc kök math nyin bıç ke buəoth cök.

Tır ë nhom ku lək

¹⁷ Ku yeen muökkë wenhiim wek kockiën nhiaar, yen kewäär cı atuuc Bányda Jethu Kritho lək we. ¹⁸ Acık lək we ëlä, “Të le aköl luđđit thiök, ke kəc kök rəc, kəc ke looi käk wıç piathken kepeç aabı tuöl. Ku keek aabı we aa bui.” ¹⁹ Kockä kek aa kəc tēk yiic, kəc ye buəoth yic dhöl kəc ë path, keek aa cın gup Wëi Nhialic. ²⁰ Ku week kockiën nhiaar lak tueŋ gamdun yic apath cımën ye Wëi Nhialic we kony bäk aa röök. ²¹ Ku muökkë röt ë nhiër Nhialic yic, ke we tit Bányda Jethu Kritho, bı we bën nyuöth tē nhiër yen we thin ku gäm we pır akölrıëc ëbën.

²² Yakë kəc ɲot ke diu nyuöth piathdun. ²³ Kuonykë kəc kök bıç cıi la meec. Ku nyuöthkë piathdun tēnë kəc kök, ke we tit röt ë ke bıç we cıi riöp acol kåracken yiic, ku bäk cıi la dhölken yiic, dhöl adumuööm.

Röök

²⁴ Tēnë Nhialic, raan lëu ye bı we muk bäk cıi lööny wei. Ku bıi we, ku cöl we akääc yenhom diëekde yic ke we mit puöth, ke cın këręc rëër ke we, ²⁵ tēnë Nhialic, yen Nhialic tön tō thin, yen ɲo kony, rin Jethu Kritho Bányda, bı ya leec, ee diëtde, ee riel, ku bäänyde, akölë, ku theer, ku akölrıëc ëbën! Yenakan.

Nyuuth tēnē Joon

Wēt nhom

Athör kēnē anyuth tēnē Joon cī gōt wäär guum kōc cī gam, rin cī kek la gam tēnē Jethu Krītho ke ye Bēny. Wētdit wic raan gāt athöör, ee wēt bīi kōc bī ye kueen rieel puōth bik la nōth, bik rēer ke nōth akööl käreç ke gum.

Abandit athör kēnē yic atō kajuēc wat kekōōth kāk cī nyuōth, ku kāk cī tīj cī ke kiēt wēl yiic, kāk ye kōc theer wäär cī gam ke deet yiic. Ku alēukē bik rēer ke cī moony tēnē kōc kōk ēbēn. Athör kēnē acī guir ke cīt dhöl waak, yen aye ke wēl lueel ku ben ke ber yiic dhöl juääc cī thōj, cīt tē cī ke wat kōōth thīn.

Na cōk alōn cī tāk ye rōm kek tēcīt tē ye ke deet yiic thīn athöör yic. Ke wēt ciel yic ala gei, dhēl Krītho Bānyda, yen Nhialic. Abī kōc aterde tiaam alanden aköl ciēen agut Bēny jakreç. Aköl le tiām kēnē thääp, ke kōc cī gam aabī dōc. Ku riōp ke piny ē yam, nhial ē yam.

Kāk tō thīn

Wēt Nhom 1:1-8

Jōk ē nyuuth ku athör cī gāt akuut kōc kadhorou 1:9-3:22

Athöör kek adōk kadhorou 4:1-8:1

Kej kadhorou 8:2-11:19

Jōjrac ku läai karou 12:1-13:18

Anyuth kōk juēc 14:1-15:8

Riääk puōu ē Nhialic 16:1-21

Riāj Babilon ku tiām cī kōc ater Nhialic tiaam 17:1-20:10

Lurjdit 20:11-15

Nhial ku piny ku Jeruthalem ē yam 21:1-22:5

Thök ē Wēl 22:6-21

Wēl tuej

¹ A athör kēnē yic Joon acī kāj gāt piny, kāk cī Jethu Krītho nyuōth. Acī Nhialic looi bī kākā tīj, rin bī kacke cōl ajiç kāk bī rōt looi nīn thiōkkā yiic. Raan cī lōc ku dōc acā atunyden nhial tuōc aluonyde bī lēk athōn kēnē. ² Joon acī kāk cī tīj ēbēn lueel. Yeen acā athōn bō tēnē Nhialic gāt piny, ku kāk cī Jethu Krītho nyuōth ye.

³ Raan mit puōu ē raan bā athōn kēnē kuēn kōc cī gam, athōn bō tēnē Nhialic. Ku kōc mit puōth, aa kōc bī ye piñ ku thekkē kē ye lueel, rin tē bī Nhialic kākā cōl aloi rōt acī thiōk.

Muōth tēnē akuut kōc cī gam kadhorou

⁴ Ee yen Joon, yen agēt tēnē akuut kōc cī gam ē bēi Athia yiic.

Yen arōōk lōn bī wek nhiēr ku dōr yōk tēnē Nhialic. Yen tō thīn emēn, ku arēer thīn tēthēryōn, ku yen bī bēn. Wek aabī nhiēr ku dōr yōk tēnē wēi kadhorou ē thōny Nhialic nhom, ⁵ ku tēnē Jethu Krītho, raan yen nyuōth yic rin Nhialic. Yen ē ye raan tuej cī rot jōt ē thou yic, ee yen amac bānyjaknhīm ēbēn pinynhom aya.

Yeen anhiar yo, ku ajuerden cī yen rot juaar bī thou, ēcī yen yo wēer bei adumuōōmkua yiic, ⁶ ku looi yo buk aa kōc luui Nhialicde ku ye Wun, diik ku riel aa kākke akōlriēc ēbēn. Yenakan.

⁷ Tiēnkē, yen abō pial yiic. Abī raan ēbēn tīj, agut kōc wäär nāk ye. Kōc pinynhom ēbēn aabī dhiau ē rienke. Kēya abī ciēt kēnē! Yenakan.

⁸ Aye Bēny Nhialic lueel ēlä, “Ee yen jōk ē cōk ku yen thök ē kāj.” Nhialic Madhōl tō thīn emēn, ku arēer tēthēryōn, ku yen bī bēn.

Tij Raan cī lōc ku dōc

⁹ Ee ʒen Joon menhkui dun, week ēbēn wek kōc tuōc athōr kēnē, ke ʒa ye raan cī wēt Jethu gam cīmēndun. Ku rin ē kēnē ʒok aa tōk, ku ʒen agum aya cīmēndun. Ku ʒen abī rēer ē bāāny Nhialic yic kek we aya, ku ʒen alir puōu cīmēndun. ʒen a ʒa mac golgol Patmoth nhom, golgol rēer Adēkdiēt yic, rin cī ʒen wēt Nhialic, ku yiny Jethu nyuōth. ¹⁰ Wēi Nhialic aake cī bēn ʒaguōp akōl Nhialic. Guō rōldīt la wic cīt kaŋ piŋ ke jam ʒakōu ciēen. ¹¹ Ku lueel, “Gāt kē ye tīŋ athōor yic ēbēn, ku tuōc athōor tēnē akuut kōc cī gam ē bēi kadhorou yiic, Epethuth, Thimirna, Pergamum, Thiatira Thardiith, Piladelpia ku Lodikia.”

¹² Guō rot wel ba raan jam tīŋ, nawēn wel ʒanhom, ke ʒa tīŋ kāk ye many adōk took kenhīim cī looi milāŋ tōc kadhorou, ke kāac. ¹³ Ku kēcīt manh raan ke kāac keciel yiic, ku a cieŋ alanh dīt ye paat kōc kōōth ē piny kuaar ʒet yecōk, kek karkar dīt cī looi milāŋ tōc yepēem. ¹⁴ Nhīmken ē nhom aake ʒer ka cīt gai tueny deŋ, ku adēp nyin cīmēn mac. ¹⁵ Ku cōk ala diardiar cīt ban cī coth kōu, ku akōk yic apei cīt lōr puōc kōc. ¹⁶ Yen wēn amuk kuēl kadhorou ciinden cuēc, ku amuk pal dīt moth ē thok kedhie bō bei yethok. Ku dēp nyin cīt ruēl akōl ciel yic.

¹⁷ Wēn tīŋ ʒen ye, ke ʒa wiēk piny yecōk ciēt ʒa cī thou. Go ʒa thany nhom ciinden cuēc ku lueel, “Duk riōc. Ee ʒen jōk ē cōk ku ʒen thōk ē kāŋ. ¹⁸ ʒen ē pīr, ʒen a ʒa cī thou ku emēn ʒen aci ben pīr akōlriēc ēbēn. ʒen amuk wēnh riēt ʒōōt ē thou ku ʒōōt pīr aya.

¹⁹ “Yīn adhīl kākā gōt ēbēn, kāk ye tīŋ emēn ku kāk bī rōt looi akōldā. ²⁰ Ku kuēl kadhorou, ca tīŋ kōŋdiēn cuēc, wētden yic, atuuc nhial kadhorou, tēnē akuut kōc cī gam kadhorou. Ku kāk kāac kāk ye many adōk took kenhīim akuut kōc cī gam kadhorou.”

2

Athōn tēnē kōc cī gam Epethuth

¹ “Yīn awiēc ba athōor gāt akut kōc cī gam gen Epethuth, raan muk kuēl kadhorou ciinden cuēc ku ciēth kam kāŋ kadhorou ye many adōk took kenhīim, aye lueel tēnē we ēlā.

² Anjiec yen tē cī wek pīr thīn ē piērdun yic. Anjiec yen tēril cī wek luui thīn ke we kōc cī gam, ku tē cī wek kārīl yiic gōōk thīn. Anjiec lōn cī wek ye bī lēu bāk kōc ē luui kārēc puōl bīk ke ya looi welōm. Wek aaci kōc ye lueel lōn ye kek atuuc Jethu them, ku acāk bēn yōk lōn ye kek alueth ē path. ³ Anjiec lōn guum wek rienkiē we lir puōth, ku wek kēc puōth bath. ⁴ Ku kē maan tēnē we akīn, wek aci ʒen nhīar emēn cīmēn thēer wāar puōc wek gam. ⁵ Kēya, muōkkē wenhīim yen tē cāk dōōt luoi kārēc yiic! Pālke luoi kārēc, ku piērkē cīt tēthēer wāar puōc wek wēt ca lēk we gam. Na lak tueŋ ke we lui kārēc, ke ʒen abī la tēnē we, ku la we tēm awuōc bī ʒen kēdun ye wek many adōk took yenhom nyaai tēden kēc yen thīn. ⁶ Ku wek ya leec rin mēen wek kāk ye kōc Nikolauth looi cīmēn mēen ʒen ke aya.

⁷ “Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam. ʒen abī kōc cī jōŋrac tiaam gām yic bīk mīth tim ē pīr cam, tim rēer gōr ē Nhialic yic!

Athōn tēnē kōc cī gam Thimirna

⁸ “Yīn awiēc ba athōor gāt tēnē akut kōc cī gam gen Thimirna ēlā, kēnē ē wēt raan kāŋ cōl ajōk rōt ku cōl ke aa thōk, raan cī thou ku ben pīr aya, aye lueel,

⁹ ʒen anjic kārīl rēer wek thīn, anjiec lōn wek aa ŋōŋ ku wek ajīēk wepuōth. ʒen anjic kārēc ye lueel wegup kōc ye lueel ka kōc cī Nhialic lōc, ku ē lueth ē path. Ku keek aa kōc akut jōŋrac. ¹⁰ Duōkkē riōc gum bī wek gum emēn. Piēŋkē! Jōŋrac aci thiōk kek tē bī yen kōc kōk kamkun mac rin bī yen gamdun them. Wek abī rēer ater yic nīn kathīār ku duōkkē puōth go bath wētdiē yic cōk alōn nēk we, rin wek aaba gām pīr akōlriēc ēbēn ke ye yen ariōp.

¹¹ “Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam. Ku raan bī jōŋrac tiaam, acīn kērēc bī ye yōk alanayōn ē thon yic rou.

Athōn tēnē kōc cī gam Pergamum

¹² “Yīn awiēc bā athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Pergamum, kēnē athōn bō tēnē raan muk pal cī ther thok kedhie.

¹³ Yēn aŋic tē rēēr wek thīn gen mēc jōŋrac. Wek aa kōc wētidiē ē cōk, ku wek akēc puōth dhōr gamdun yic tēnē ya. Wek akēc gamdun waar yic, agut wāār cōk Antipāth raan ye nyuōth kāk ye looi yiic lōn ee yen raandiē nōk gēndun ē tēēn, gen mēc jōŋrac.

¹⁴ Ku ala kāthii maan tēnē we, kōc kōk weyiic aa piōōc Balaam buōth yic, Balaam wāār nyuth Balak tē bī yen kōc Itharel cōl aloi adumuōōm thīn. Ku lēu bīk rīŋ cuet, rīŋ lān cī nāk jak, ku loikē kāk bal. ¹⁵ Ku kēlā aya, kōc kōk weyiic aa piōōc kōc Nikolauth buōth yic. ¹⁶ Pālkē luoi kārēc! Na cāk pāl ke yēn abī bēn kek ē pal bēn bei yathok bī yēn kōckā tēm awuōc. ¹⁷ Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam. Yēn abī raan cī jōŋrac tiaam gām abāŋ ayum nhial cī Nhialic tōōu, ku gām alel yē, alel cī rin yam cīn raan ŋic ke gōt yekōu, na cie raan cī gām ye.

Athōn tēnē kōc cī gam Thiatira

¹⁸ “Yīn awiēc ba athōōr gāt akut kōc cī gam gen Thiatira ēlā, kākkā aa wēl bō tēnē Wēn Nhialic raan nyin dēp cīt mac, ku le cōk diardiar cīt ban cī coth kōu.

¹⁹ Yēn aŋic kāk yakē ke looi. Aŋiēc lōn wek aanhiar rōt kamkun, ku wek aa muk gamdun. Aŋiēc yen tē cī wek rōt kuōny thīn kamkun, ku tē guum wek thīn, aŋiēc lōn wek aaloi kājuēc wār kāk wāār tuēŋ. ²⁰ Ku yēn ala kēthiin maan tēnē we, wek aaci tik puōl tiŋ cōl Jedhebel ye lueel ke raan kāk Nhialic tiŋ. Ku piōōcde ē kackiē thel luoi kāk bal yiic, ku camkē miēth cī juēr jak cī kiēt. ²¹ Aca lēk bī yepuōu dhuōk ciēēn adumuōōmke yiic, ku aci jai bī yepuōu dhuōk ciēēn. ²² Ku kēya, aba cōl atuany ku kōc kāk bal looi kek ye aabī gum apei tē cī kek kepuōth dhuk ciēēn, ku pālkē kārēc yekē ke looi kek ye. ²³ Kōc cī piōōcde gam aa ba nōk, ku aabī akuut kōc cī gam ēbēn jal ŋic lōn yēn ē raan ē kē tō raan puōu ēbēn ŋic, ku ŋiēc kuat kē wīc. Ku kuat raan ēbēn aba tēm awuōc cīt kē cī looi.

²⁴ “Ku ēmēn aba lēk kōc abēk kamkun gen Thiatira, kōc kēc piōōc rēc ē tiŋ buōth yic, ku wek aakēc luoi kē ye kacke cōl, ‘Aye kē cī thiaan apei cī jōŋrac moony.’ Aya lēk we lōn wek acā bī māc dēt ril yic. ²⁵ Wek aadhil la tuēŋ ke we gam wētidiē, yet tē bī yēn bēn. ²⁶ Yēn abī kōc cī jōŋrac tiaam, ku lek tuēŋ ke lo wētidiē yet tē bī yēn dhuk gām riel bīk pinynhom mac. ²⁷ Aabī pinynhom mac riel ke cīn aŋuān, ku abīk thuōr piny ku thorkē ke cimēn tōny cī looi ē tiōp. ²⁸ Riēlden abī thōŋ kek riel ca yōk tēnē Wā. Aaba gām ciēēr aya, ciēēr bī ke nyuōth tiām cī kek tiam. ²⁹ Na lakkē yīth, ke we piŋ kē cī Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam.

3

Athōn tēnē kōc cī gam gen Thardiith

¹ “Yīn awiēc ba athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Thardiith ēlā, raan mac wēi kadhorou thōny Nhialic nhom, ku amuk kuēl kadhorou, ee we tuōc wēt kēnē,

Yēn aŋic kuat kāk cāk looi ēbēn, aŋiēc lōn ye wek ye tak lōn piēr wek cōk alōn cī wek thou. ² Aca yōk lōn piērdun ke we ye kōc cī gam aci thōŋ kek tē cī Nhialic ye guīēer thīn. Kēya, pāäckē nīn yic, ku dhuōkkē riel yam ē pīr kōc cī gam yic ke we kēc guō thou ē gīm. ³ Muōkkē yith wāār cī piōōc tēnē we nīim, ku thekkē ke. Pālkē luoi kārēc ku dhuōkkē wepuōth ciēēn adumuōōmkun yiic. Pāäckē ba rot cī kuēl wegup ciēt ya ye cuār ē bēn baai wakōu. Ku aci bī ŋic ba bēn nēn. ⁴ Ku na cōk a kēya ke wek aŋot we la kōc lik Thardiith, kōc kēc luoi kārēc. Keek aabī cath kek ya ke cieŋ alēth yē, rin aala

yic bik looi këya. ⁵ Raan bī riel jəŋrac tiaam cīmēn ē kek abā alēth ɣer cieŋ. Ku rienke acā bī nyaai athör pīr yic. Tē le ɣen kōöc Wā nhom kek atuucken nhial ye luööi, aba lueel yenhom lən ɳic ɣen ē raan kēnē. ⁶ Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lək akuut kōc cī gam.

Athön tēnē kōc cī gam gen Piladelpia

⁷ “Yīn awiēc ba athöör gät tēnē akut kōc cī gam gen Piladelpia ēlä, raan la guöp Wēi Nhialic ku yic, yen la riel bī kōc Nhialic mac nyin bēnyəknhom Debit. Ku tē ɳeɳny yen ɳöt thok ka cīn raan lēu ye bī thiöök. Ku tē thiöök yen ɳöt thok ka cīn raan lēu ye bī ɳaany.

⁸ ɳen aŋic kāk yakē ke looi, aŋiēc lən le wek riel koor, ku wek aa ɳot we buəth piööcdiē yic ku thekkē ɣa. Tiēŋkē ɳöt aca ɳaany thok wenhīm, ku acīn raan lēu ye bī ben thiöök thok. ⁹ Tiēŋkē, ɣen abī kōc kek kōc jəŋrac, alueth ye lueel lən ye kek kōc cī Nhialic lōc looi bik tō wecök, ku bik deet yic lən nhieer ɣen we. ¹⁰ Wek acī gum riel ē thok cīt tēwäär cī ɣen we lək thīn. Këya, wek aba kony aya tē le nīn thök, nīn bī ɣen kōc pīr ēbēn them pinynhom. ¹¹ ɳen abō ēmēn, muökkē kē cāk yök apath, bī ciēn raan rum kēpeth cāk yök rin cī wek tiam. ¹² Raan bī riel jəŋrac göök aba looi ke ye thel ril yōn ye Nhialic door thīn, Nhialic yen ya luööi. Raan kēnē acī bī kaŋ jäl ē tēēn. Aba gät kōu rin Nhialicdiē ku rin Jeruthalem yam, yen rin gen ē Nhialicdiē bī bēn bei tēnē Nhialic nhial. Aba göt kōu aya rinkiēn yam.

¹³ “Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lək akuut kōc cī gam.

Athön tēnē kōc cī gam gen Lodikia

¹⁴ “Yīn awiēc ba athöör gät tēnē akut kōc cī gam gen Lodikia ēlä, raan yen Yenakan. Yen cī yiny Nhialic nyuəəth ē cök, ku ē yen acī kəriēēc ēbēn cī Nhialic jōk cök cak, aye lueel ēlä,

¹⁵ ɳen aŋic kāk cāk looi ēbēn, wek aa kēc ɣen jai, tēdē wek aa kēc ɣen lor piäthkun ēbēn, na we ye röt mat abak, diēt apath ɣapuū. ¹⁶ Ku rin kēc piäthkun röt mat abak, ɣen abī jai ē we. ¹⁷ Yīn aye lueel, ‘ɳen ajak! Acīn kē ɳōŋ ɣa, acīn kē ben wīc.’ Ku acī ɳic yen tē ye yīn laaŋ aŋääŋ thīn. Yīn aŋäŋ ē cath ke cīn kē ceŋ, ku yīn ē cəər. ¹⁸ Rin ē kēnē, yīn alək bī ya mīläŋ tōc la wic yen ɳoc tēnē ɣa, bī yīn jisek yök thīn. Yīn adhil alēth ɣer ɳoc aya ba ke tääu yīkōu, ku bī kēwäär yīn cath yīkōu path ke cīn alanh cieŋ liu ba guöp cī ben riöc ē kōc, ku ɳoc kē ye kōc kenyīn tōc ba tääu yīnyīn rin bī yīn daai. ¹⁹ Kōc nhiaar aa ya māt ku tēm ke awuöc, këya rēērke apath ku pälkē luoi käreec bāk puəth miēt. ²⁰ Pälkē weyīth piny, ɣen ē ɳaröl tuŋ yōndun thok. Na le raan piŋ ɳaröl ku ɳeɳny ɳöt thok ke ɣen ala thīn, ku laar ku määth kek ye. ²¹ ɳen abī raan cī riel jəŋrac göök gām yic bī nyuc ē thöoc nhom ɳalööm. Kēnē abī ciēt ēmēn cī ɣen riel jəŋrac göök ku nyuöc ē thöoc nhom Wā lööm.

²² “Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lək akuut kōc cī gam.”

4

Thöny pan Nhialic

¹ Tēwēn cī ɣen kākä ēbēn tīŋ, ke ɣa ben nyuöəth aya, ku tiēŋ ɳöt thok ke ɳaany pan Nhialic. Ku kē ca piŋ tuēŋ ē raan jam tēnē ɣa röldīt la wic cīt kaŋ ke ye lueel, “Bäär nhial tēn ku yīn aba cōl atīŋ kāk bī röt looi ye kēnē cök.” ² Nyin yic ē tēēn ke Wēi Nhialic la ɳaguöp. Ku tiēŋ thöoc ē tēēn pan Nhialic ku raan ke cī nyuc yenhom. ³ Raan cī nyuc ē thöoc adēp nyin bilbil cīt kuur ɳer dhēŋ, ku kēdiit cīt miit ke cī thöoc gööl piny, ke dēp birbir. ⁴ Ku aləŋthīn kēwēn cī thöoc gööl piny yic, thök kōk kathiärou ku ɳuan aake kääc thīn, ku kōcdīt kathiärou ku ɳuan aake cī nyuc kenhīm. Ku keek aake cieŋ alēth ɳer ku ajōm ē bāny kenhīm. ⁵ Thöoc abier ku mēer nhial ciēt ye deŋ. Thöoc nhom tuēŋ mēc

adök kadhorou aake dēp thīn, kākā aake ye Wēi Nhialic kadhorou. ⁶ Aya, thöoc nom tueŋ, ala ke diit cīt baar ē wār cī looi macar dēp la bilbil. Ku thöoc kōu tēn ku tēn, lääi kaŋuan la nyin juēc kenhīim ku kekōöth aya aake tō thīn. ⁷ Lān tueŋ acīt kōor, ku lān ye kek rou acīt muōr ē weŋ, ku lān ye kek diāk acīt nom raan, ku lān ye kek ŋuan acīt lienh tōŋ pār nhial. ⁸ Keek ēbēn ŋek ē la wuōk kadātem la nyin juēc keyiic ku kekōth ayeer. Aa waak ket aköl ku wēēr ēlä,
 “Alēc, alēc, alēc tēnē Bēny Nhialic Madhəl
 tō thīn ēmēn ku arēēr tēthēryōn, ku yen bī bēn.”

⁹ Lääi kaŋuan aa diet ket tēnē raan cī nyuc thöoc nom, pīr akölriēc ēbēn. Aa ket waak leec kek ye lōn ril yen ku le diikdīt. Tē looi kek ye këya, ¹⁰ kōcdīt kathiārou ku ŋuan aa kenhīəl guōt piny raan cī nyuc ē thöoc nom cök, ku dorkē raan pīr akölriēc ēbēn. Ku cuetkē ajōmken piny ē thöoc nom, ku luelkē,
¹¹ “Yīn ala yic, buk yīn a door Bānyda Nhialic,
 ku gēmku yīn alēc rin le yīn riel ku diik.
 Rin yīn acī kēriēc ēbēn cak,
 ku rienku yen acī yīn kēriēc ēbēn cak ku pīrkē.”

5

Athöör ku Manh Amääl

¹ Ku tiēŋ athöör ke muk raan cī nyuc thöoc nom ciinden cuēc. Athöör acī gōt yic ku yekōu aya, ku acī nuet thok theny kadhorou. ² Ku tiēŋ atuny Nhialic ril apei, ke thiēc röldīt, “Yeŋa la yic bī thaany kuem athöör thok ku liep athöör yic?” ³ Ku acīn raan pan Nhialic, nadē ke ye pinynhom ku piiny tiōp yic la riel bī athöör pet yic ku kuen. ⁴ Guo dhiau apei rin cīn yen raan cī yök ke la cök bī looi këya. ⁵ Go raan tōk kōcdīt lēk ya, “Päl dhiēü! Tīŋ kōor, raan kuat Juda wundīt Debit wäär ē bēnyŋaknom yen acī jōŋrac tiaam, këya yen alēu ye bī theny kadhorou kuem ku pet athöör yic.”

⁶ Ku tiēŋ Manh Amääl ē thōn ke kääc ē thōny bēnyŋaknom ciel yic. Yeen acī lääi pīr kaŋuan ku kōcdīt göm piny. Ku Manh Amääl aca tiēŋ ke ciēt cī nök. Ku ala tuŋ kadhorou ku nyin kadhorou kek Wēi Nhialic kadhorou cī tuōc pinynhom ēbēn. ⁷ Go Manh Amääl la ku lööm athör tō ciin cuēc tēnē ye cī nyuc thöoc nom. ⁸ Tēwēn cī yen ye lööm, ke lääi pīr kaŋuan ku kōcdīt kathiārou ku ŋuan, gut kenhīəl piny yenhom, ku kōcdīt aake muk thoom ku aduuk cī looi mīlōŋ tōc cī thiāŋ adōŋ ŋīr, yen tō nyin rōök kōc ē Nhialic luōi.

⁹ Ku ketkē waak ē yam ēlä,
 “Yīn ala yic ba athöör lööm ku kuem theny yethok.
 Rin cī kōc yī nök ku riemdu yen acī yīn kōc pinynhom,
 dhiēth ku wuōt ku thok ēbēn yōc bīk aa kōc ē Nhialic ēmēn.

¹⁰ Yīn acī keek cōl aaye kōc Nhialicda luōi.

Ku aabī pinynhom mac.”

¹¹ Ku ben daai, ku piēŋ rōl atuuc nhial juēc apeidīt cīi kuen ke kääc ke cī thöoc göm piny, ku lääi pīr kaŋuan ku kōcdīt, ¹² aake kēt waak röldīt apei,
 “Manh Amääl wäär cī nök yen ala yic.

Adhil leec rin rielden tō kek yeen,
 ku jīek ku ŋiny kāŋ, ku diik, aa dhil athēkdīt apei yök thīn.”

¹³ Ku piēŋ kuat kē pīr ēbēn tō pan Nhialic ku pinynhom, ku piiny tiōp yic ku wēr yiic ēbēn ke kēt ēlä,

“Tēnē yeen cī nyuc thöoc nom ku tēnē Manh Amääl,
 bī alēc ku athēk ku diik ku riel aa kärke akölriēc ēbēn!”

¹⁴ Ku gem lääi pīr kaŋuan, “Yenakan.” Ku gut kōcdīt kenhīəl piny ku dorkē.

6

Theny

¹ Guo Manh Amääl tiŋ ke kuem thaany tueŋ kam theny kadhorou, ku piëŋ län tök kam lääi kaŋuan pîr ke lueel röldît apei cît mâr ë deŋ, “Bäär!” ² Ku tiëŋ piny, go ya mathiäŋ yer yen tiëŋ, ku raan cath ë ye amuk dhaŋ ke wieth, ku gëm ajöm ë bëny bî tääu yenhom. Ku jiël bî la pinynhom, cît këny cî təŋ dhoŋ ku cop kəc ater.

³ Ku kuem Manh Amääl thaany ë rou thok, ku piëŋ län pîr ë rou ke jam röldît ëlä, “Bäär!” ⁴ Ku bö mathiäŋ thith bei tēwën. Ku raan cath ë yeen aci gäm riel bî kəc cəl aathär pinynhom, ku bî kəc röt nök ë röt. Ku gëm paldît ye kəc thör.

⁵ Ku ben Manh Amääl thaany ë diäk kuem, ku piëŋ röl ë diäk län pîr ke lueel, “Bäär!” Ku tiëŋ piny, go ya mathiäŋ col yen tiëŋ ku raan cath ë ye amuk wënh ye kəŋ them yecin. ⁶ Guo kë cît röl raan piŋ ke jam kam lääi kaŋuan pîr yiic ku lueel, “Aduŋ abik yen ariöp akäl tök, ku aduuk kadiäk ayiëer kek ariöp akäl tök. Ku duökkë tiim ye miök yök thiin ku tiim ye cam rec.”

⁷ Ku ben Manh Amääl thaany ë ŋuan kuem thok, ku piëŋ röl län ë ŋuan pîr ku lueel, “Bäär!” ⁸ Ku tiëŋ mathiäŋ cîn kit la gei, ku raan cath ë ye ala rin, “Thou,” Ku rin kök cəl, “Piny ë Thou,” Ke buoŋth cök ke cii yiic mec. Keek aake cî gäm riel bik təcit abaŋ ŋuan kəc pinynhom yiic nök ë təŋ ku cək, ku tuaany, ku lääi roor.

⁹ Ku ben Manh Amääl thaany ë dhiëc kuem thok, ku tiëŋ wëi kəc wäär cî nök ariäk cök rin cî kek wët Nhialic gam puöu ëbën, ku yekë lueel. ¹⁰ Go wëi kiu röldît apei ku luelkë, “Bëny yin ala cök ku yin ë yic! Ye nen bî yen rot jäl looi ba kəc pinynhom tēm awuöc rin cî kek ɣo nök?” ¹¹ Go ŋek kamken aa gäm alanh yer, ku lək ke bik tiit tēthin-nyoət yet tē bî akuën kəc lui ke ke, ku miëthakën kek ke bî nök ëbën cîmenden, jäl tuööm.

¹² Ku tiëŋ Manh Amääl ke kuem thaany ë dätem thok. Ku ya ayiëkyiëk pinydit tet yen loi rot, ku loi aköl rot bî cuəl cît alanh col, ku wel pëei yenyin bî ya malual cît riem. ¹³ Ku lööny kuël piny nhial cîmën ŋam cî luək ye yom təŋ piny tē yiëk yen tim. ¹⁴ Ku dol nhial rot ciët ye athöör ku mër, ku nyëei kuör ku golgol tō wiir röt ë nyiënken yiic. ¹⁵ Go bänynaknhüim ë pinynhom, ku bänny mëc, ku bänny apuruuk ku ajiëk, kəc thiek yiic ku aloony, ku kəc cie aloony them bik thiaan ë kuör yiic, tēdë ke ye kuör nhüim. ¹⁶ Ku yekë cööt kuör yiic ku aleel yiic, ku luelkë, “Aa wek kuörkä kuömkë yonhiim bî raan rëer ë thöoc nhom ɣo cii tiŋ. Ku Manh Amääl aci bî lëu bî ɣo ben tēm awuöc. ¹⁷ Ee yic aköldit bî Nhialic ku Manh Amääl raan ëbën tēm awuöc aci bën, ku acin raan bî awuöc kënë göök?”

7

Kəc 144,000 Itharel

¹ Ku ben atuuc nhial kaŋuan tiŋ ke kääc guök ë piny kaŋuan yiic, ke ke jác yom ë bën guök kaŋuan yiic nhom, bî ciën yom ben buək ë pinynhom, tēdë wër yiic, tēdë kuat tim nhom. ² Ku tiëŋ atuny dēt ke bö bei tē ye aköl nyin bën thiin, ke muk thaany Nhialic pîr, ku cəl atuny kënë röldît atuuc nhial kaŋuan wäär cî gäm riel bik pinynhom agut cî wër. ³ Ku lueel, “Duökkë piny ku wër ku tiim rec, yet tē bî ɣok kəc cî Nhialic gam ëbën yiëk nhüim kit kenhüim tueŋ.” ⁴ Ku lək raandä ɣen, lon akuën kəc la nhüim thaany ë Nhialic kəc Itharel yiic aa kəc 144,000 ë kuat thiäär ku rou Itharel yiic, ⁵⁻⁸ tim thiäär ku rou kuat Itharel tök yic, Juda, Ruben, Gat, Acer, Naptalî, Manathe, Thimaan, Lebî, Ithakar, Dhebulun, Jothep, ku Benjamin.

Kəc juëc kääc pan Nhialic

⁹ Ku diël ɣanyin piny, ke ɣa tiŋ kəc juëc cii lëu bî ke kuen. Keek akuut kam kuat dhiëth, ku wuöt, ku thok kəc rëer pinynhom ëbën. Ku keek aake kääc ë thöoc nhom tueŋ ku jöl

a Manh Amääl, ku aake cieŋ alëth ƣer ku keek ëbën aake muk wuök agëp kecin. ¹⁰ Ku kiiukë röldit apeŋ ku luelkë,

“Nhialicdan rëër thöoc nhom ku Manh Amääl kek aa ƣook luök.”

¹¹ Ku atuuc ëbën aake kääc ke cï thöoc, ku kœcdit, ku ƣol aa lääi pïr kaŋuan gööm, ku gutkë kenhiol piny ë thöoc nhom tueŋ ku dorkë Nhialic, ¹² ku luelkë,

“Yenakan! Bï alëec, ku diik, ku ŋïny kãŋ ku gam riel,

ku athëëk, ku riöldit apeŋ ku lec aa kãk Nhialicda akölrïëc ëbën. Yenakan.”

¹³ Go raan tök kam kœcdit wën ƣa thiëc ku lueel, “Ye ƣïŋa kœc cieŋ alëth ƣerkä, ku bik tēnen?”

¹⁴ Guo dhuk nhom, “Aa kuöc ke, bëny. Ee ƣïn aŋic ke.” Go lueel, “Kekkä aa kœc cï tēëk kãril ƣiic ku guumkë. Aacä aläthken lök riem Manh Amääl bi ke looi bik ƣer. ¹⁵ Ku ë yen aye kek köoc thöny Nhialic nhom ku yekë luöoi aköl ku wëer luaŋde, ku yen cï nyuc ë thöoc nhom abi ke aa kony ë rëerde thïn. ¹⁶ Keek aaciï rou ku cœk bi ben nöc acïn, tēdë ke ya aköl tuc yen ben ke nyop ƣup, ¹⁷ rin Manh Amääl yen rëër thöoc ƣic ciel abi ya abiöŋden. Ku abi ke la dëëk nyïn pïu ë pïr, ku aabi Nhialic weec nyïn ë pïu wäär dhiëu kek.”

8

Thaany ë dhorou

¹ Nawën ŋany Manh Amääl thaany ë dhorou thok, kam wën ke piny la bit tēthin-nyœt koor. ² Ku tiëŋ atuuc kadhorou ke kääc Nhialic nhom ku ŋek ke cï ƣiëk kaŋ.

³ Ku bö atuny dët, ku këëc ariäk lööm ke muk kë ye adöŋ ŋïr took thïn cï looi milãŋ töc. Ku yeen ëcï gãm adök juëc ŋïr apeŋ, bi ke juaar kek röök kœc ë Nhialic ariäk cï looi milãŋ töc nhom, rëër ë thöoc lööm. ⁴ Ku la tol adöŋ ŋïr cï took nhial, kek röök kœc ë Nhialic muk atuny nhial kääc Nhialic nhom. ⁵ Go atuny kë ye adök took thïn lööm, ku muœc ƣic many rëër ariäk nhom ku cuet piny. Ku piŋ kë cit mār ë deŋ ku bir, ku loi ayiëëkyiëëk rot.

Keŋ

⁶ Go atuuc kadhorou la keŋ kadhorou röt guiir bik ke kooth. ⁷ Go atuny tueŋ kaŋde kooth ƣic, go ya goi ku many cï liäap kek riem kek lööny pinynhom. Go mac tööŋ ë diäk tiim ku wal cï cil pinynhom nyop.

⁸ Go atuny ë rou kaŋde kooth ƣic, go ya këdiit cit kuur ë mac yen piir rot adëkdiëet ƣic. Go tööŋ ë diäk rot waar bi ya riem. ⁹ Go tööŋ ë diäk kãk pïr adëkdiëet thou, ku rœc tööŋ ë diäk riëth.

¹⁰ Ku koth atuny ë diäk kaŋde. Go ya kueldit apeŋ dëp yen lööny tööŋ ë diäk wër ku nyïn pïu ye dek ƣiic. ¹¹ Ku rin ë kuel këñë acöl këkec ƣor. Go pïu röt wel bik kec, ku kœc juëc ke cï dek thïn aaci bën thou rin cï pïu kec.

¹² Go atuny ë ŋuan kaŋde kooth. Go tööŋ ë diäk aköl ku pœei ku kuel rac abi tööŋ ë diäk ruelden ƣic liu. Ku cïn ruel tööŋ ë diäk aköl ku wëer.

¹³ Ku jal jat ƣanyin, ke ye acu yen tiëŋ ke pãr nhial, ku piëŋ ke cöt röldit apeŋ ku lueel, “Ye kërœc ë dã! Ye kërœc ë dã tənë kœc ë pinynhom rin aabi kërec ƣök, tē le atuuc kœk kadiäk keŋ kooth ƣiic.”

9

¹ Ku koth atuny ë dhiëc kaŋde. Guo kuel cï lööny ë pinynhom tiŋ, ku yeen aci gãm wënñ ë riët bi yen tēthuth mec ƣic apeŋ ŋaany nhom. ² Go tēthuth mec ƣic apeŋ ŋaany nhom. Go toldit apeŋ bën bei tēthuth, tol cit tol manydit dëp apeŋ, ku pat tol aköl nyïn ku nhial ku looi piny bi cuol. ³ Ku ye kœryœm yen bö bei tol ƣic bi la pinynhom, ku gëm riel cit riel ë kith. ⁴ Go lëk ke bik wal kek tiim ku kãkkök cil pinynhom cïi rœc, ku ye kœc cïn ƣup kïn Nhialic kenhiim tueŋ kepëc kek rœckë ke. ⁵ Keek aake cï Nhialic puöl bik kœc aa

7:14 Dan 12:1; Mt 24:21; Mk 13:19 7:16 Ith 49:10 7:17 Wk 23:1; Edhe 34:23; Wk 23:2; Ith 49:10; 25:8 8:3
Amo 9:1; B.bei 30:1, 3 8:5 Leb 16:12; Edhe 10:2; B.bei 19:16; Ny 11:19; 16:18 8:7 B.bei 9:23-25; Edhe 38:22 8:10
Ith 14:12 8:11 Jer 9:15 8:12 Ith 13:10; Edhe 32:7; Juel 2:10, 31; 3:15 9:2 Cäk 19:28 9:3 B.bei 10:12-15
9:4 Edhe 9:4

yiëk tērem apei tēn pēi kadhiëc ku cīk kōc nāk. Ku arēem yekē yiëk kōc acīt arem dhie cī kieth raan moc. ⁶Ye pēikā kadhiëc yiic abīk wīc bīk thou, ku thuwou abī mec ke ke.

⁷Koryōm juëckā aake cīt mīthiōōj cī guir bīk la tōj yic. Ku aake cej kacīt ajōm cī looi mīlāj tōc kenhīim, ku aake cīt nyīn kōc. ⁸Ku nhīm tō kenhīim aa bār cīmēn nhīm ē diäär, ku aala thook lec cīt lec ē kōör. ⁹Ku aala pem kē cīt wēnh dhie ye kōc kepuōth gēēj tōj yic. Ku duōt ye wuōkken looi tē pēēr kek, acīt duōt riēth dhie ye mīthiōōj juëc thel looi, tē le kek tōj yic. ¹⁰Ku yälken aa cīt yäl ē kith, ku kē cīt kek yäl kākā yen ale kek riel bīk kōc ya gām tē rem ye pēikā kadhiëc yiic. ¹¹Ku keek aala bēnyjaknhom mac ke, yen atuny tēthuth mec yic, ku rienke acōl riääk, tēdē ka cōl raan ē kāj rac.

¹²Kērēec tuej acī thōk. Ku ye cōk ciēēn kārec kōk karou thiek apei aabō.

¹³Ku koth atuny ē dātem kaņde, guō rōl piņ ke bō kam guōk kaņuan yiic ariäk cī looi mīlāj tōc kääc ē Nhialic nom. ¹⁴Ku lueel rōl tēnē atuny ē dātem wēn muk kaņ yecin ēlä, “Lony atuuc kaņuan wäär cī duōt piny wārdit Yuparet yic.” ¹⁵Go atuny ē dātem atuuckā kaņuan jal lony bīk tōōj ē diäk ē kōc pinynhom nōk. Aake cī Nhialic täu akōldeen alanden. ¹⁶Go lēk ŷen lōn apuruuk aa timtim buōt karou. ¹⁷Ku tiēj mīthiōōj ku kōc cath ē ke nyuōth yic. Ku kōckā aala pem kēcīt wēnh dhie ye kōc kepuōth gēēj tōj yic, ku wēthkā aa thith cīmēn mac, ku aa mījōk ku mīkēth aya. Ku nhīm mīthiōōj aa thōj ke nhīm kōr. Ku mac ku tol ku kēdēt mac cōl adēp ē bēn bei kethook. ¹⁸Kākā kadiäk, tol, ku mac ku ban mac cōl adēp bēn bei mīthiōōj thook, acī tōōj ē diäk kōc pinynhom bēn nōk. ¹⁹Rin riel mīthiōōj atō kethook ku keyäl aya, rin yälken aake cīt kāpieny kenhīim ye kek kōc gām ŷōntōök.

²⁰Abēk kōc ē pinynhom kēc kājuëc rec kōc nōkkā ke nōk, aake kēc luoi kārec puōl acīn, luoi ye kek jakrec door, jak cī kiēēt ē wēth ku aleel ku tiim cie daai, ku cīk ye piņ ku cīk ye cath. ²¹Kōckā aakēc luoi kārec puōl, cīt nääk ē rōt, luoi kāk jakrec, ku luoi ē bal, wīny diäär ku cuēēr.

10

Atuuc ē Nhialic ku athör koor

¹Ku bēn atuny dēt ril apei tiņ ke bō bei pan Nhialic ke bō ē pinynhom. Ee cī luät kum ku mīit yenhom nhial, ku adēp nyin cīmēn akōl, ku dierke kecīt liem ē mac. ²Atuny kēnē amuk athör thiin koor ŷaany yic yecin, ku cōkden cuëc ēcī tāäu adēkdiëet nom, ku cōkden ē cam pinynhom, ³ku cōöt rōldit cīt dhiēn kōör. Nawēn cī cōöt ke kēcīt mār ē deņ gam yerōl arak dhorou nhial. ⁴Wēn jīem kacīt mār deņ kadhorou, ku wēn duēr kāk cīk lueel gāt piny, ke ŷa piņ rōl pan Nhialic ke lueel, “Duk kāk cī kacīt mār deņ kadhorou lueel lēk kōc kōk, ku duk ke gēt piny.”

⁵Go atuny wäär ca tiņ ke kääc adēkdiëet nom ku pinynhom aŷeer, ciinden cuëc jat nhial. ⁶Ku kuēēj rin Nhialic cie thou, ku yen cī nhial ku piny ku wēr, ku kāk tō keyiic ēbēn cak ku lueel, “Nhialic acīi bī tiit apei ēmēn, bī kē cī guir cīi loi tēcīt tē bī yen rot luōi thiin! ⁷Ku tē le atuny ē dhorou kaņde kooth, ke Nhialic abī kēden cī thiaan thāep cīmēn wäär cī yen ye lēk aluōnyke, kōc kākke tiņ.”

⁸Go rōl wēn ca piņ ke jam nhial ŷen yōök, “Lōr lōm athör koor ŷaany yic muk atuny kääc adēkdiëet nom ku pinynhom aŷeer.”

⁹Guō la tēnē atuny nhial ku thiëc bā gām athōör. Go gām ŷen ku lueel, “Lōm ku cam. Abī miēt yiθhok ciēt ye kiëc ku abī rot la wel bī wac yiŷac.” ¹⁰Guō athōör lööm ku cam, go miēt ŷathok ciēt ye kiëc. Nawēn ŷet ŷayäc ke wel rot bī wac bī ciēt cuëei. ¹¹Ku lēk ŷa ēlä, “Yīn adhīl kē cī Nhialic guir tēnē kōc ē pinynhom ēbēn nyuōth ēmēn, kōc jam ē thok juääc ku bānyjaknhīm.”

11

Kōc wēt Nhialic lēk kōc

¹ Go ʔen gām wai, wai ē duēr cīēt tim dhie ye kāŋ them, ku lēk ʔa, “Lōr them luaj Nhialic ku ariāk tō thīn, ku kuen kōc ē rōök thīn tēnē ʔa. ² Ku duk kal yic tō luak kōu them rin lōŋ kēnē acī gām kōc kēc wētđiē gam. Ku keek aabī gendiē kuany kōu ke rēc kāŋ pēi kathiārŋuan ku rou. ³ Ku ʔen abī kackiē karou tuōc bik wēt ē yic la lueel. Aabā alēth col, alēth ē lēŋ cieŋ, ku aabī wētđiē la lēk kōc ē nīn tim ku buōt karou ku thiārdātem yiic.”

⁴ Kōckā karou wēt Nhialic nyuōth, kek aa tiim karou ye miēthken looi ē miök, ku kāk ye mēc adök karou took kenhīim ē kōōc Nhialic nhom bēny pinynhom. ⁵ Na le raan them ye bī kōckā karou yiēk tērem, ke mac abō bei kethook ku nyuōp kōc ater ēbēn. Kēya raan wīc ye bī looi kēya abī Nhialic nōk. ⁶ Aacī Nhialic gām riel bī kek deŋ pēen bī cīi tueny nīn bī kek wētde nyuōth. Aacī gām riel aya bī kek piū waar bik aa riem, ku cōlkē kuat kērac ēbēn abō pinynhom. Kēnē alēukē bik aa looi akōlakōl tēcīt tē wickē ye.

⁷ Nawēn cī kōckā karou wēt jal nyuōth ēbēn, ke lān roor rac apeī bō bei tēthuth mec yic, aabī thōr ke ke ku aabī lān ke nōk, ⁸ ku guāpken aabī cuat ē gēk yic gendīt wāār cī kek bēny ē kōckā karou piāat thīn tim cī riū kōu. Gen kēnē acīk gām rin cīt rin pan Thodom ku Ijip. ⁹ Kuat dhiēth, wuōt ku thok pinynhom ēbēn aabī guāpken aa tiŋ piiny ē gēk yic nīn kadiāk ku abak, ku acīn raan bī puōl bī ke thiōk. ¹⁰ Kōc pinynhom ēbēn aabī puōth miet rin cī ē kōckā karou thou. Aabī yai looi ku gēm kē rōt kāpath kamken, rin cī kōckā karou kōc pinynhom cōl agum apeī. ¹¹ Tēwēn cī nīn kadiāk ku abak thōk, ke Wēi Nhialic la ē kōc wēn cī thou gup ku jōtkē rōt. Go kōc ŋic ke cī ke tiŋ riōōc apeī dīt. ¹² Ku piŋ kōckā karou rōl ke cōt pan Nhialic, “Bāk tēn.” Gokē la nhial ke kōc aterken daai, ke ke cath ē piōōl yic. ¹³ Kaam wēn cōk ka ayiēēkyiēēk dīt tet loi rot. Go tōōŋ ē thiāār ē geu wīik, ku thou raan tiim kadhrou. Ku jōl kōc cī piŋ riōōc ku leckē dīt Nhialic tō nhial.

¹⁴ Kēnē, yen ē thōk kēreec ye kek rou, kēreec dēt ye kek diāk abō emēn!

Kaŋ ē Dhorou

¹⁵ Go atuny ē dhorou kaŋde kooth yic, guō atuuc nhial piŋ rōt ke jam rōldīt pan Nhialic ku luelkē,
“Nhialicda ku Raan cī dōc ku lōc aacī bāāny pinynhom ya kēden,
ku Nhialic abī mac akōlriēēc ēbēn.”

¹⁶ Go kōcdīt kathiārou ku ŋuan cī nyuc ē thōny Nhialic lōōm wīik ke gut kenhīol piny, ku dorkē Nhialic, ¹⁷ ku luelkē,
“Bēny Nhialic Madhōl yen rēēr thīn thēer ku yen tō thīn emēn.

Yīn yeku leec rin cī yīn riēldu nyuōth ʔook ku yīn acī māācdu jōak cōk!

¹⁸ Ku kōc kuc yīn aake cī puōth riāāk rin tēn riāŋ ē piāndu

acī bēn tē bī kōc cī thou ʔāth luk yic,
ku tē bī kōc ariōpden yōk yīn luōōi,
ku kōc kāk Nhialic tiŋ, ku kacku ēbēn kōc yī door,
kōckor ku kōcdīt ēbēn aacī bēn.
Tē bī kōc cī pinynhom rac nōk acī bēn.”

¹⁹ Go luaj Nhialic nhial ŋaany thok, ku rōŋdīt lōŋ ē dōōr ē tō alōŋthīn. Go kāk cīt bir ē deŋ ku ayiēēkyiēēk, ku mār ē deŋ ku tueny ē gei, rōt looi.

12

Tik ku kēdiūt cīt jakanuaan

¹ Ku loi kēdiūt kōc gōi rot nhial. Tik ē tō thīn ke cī akōl gōōm piny ku pēei yecōk, ku cieŋ ajōm la kōu kuēl kathiāār ku rou. ² Yeen ē tiŋ liac, nawēn cī thiōk ke dhiēth, ke rōp ku rem abī dhiau apeī.

³ Ku ben dēt bēn bei nhial kēdiūt kōc gōi, ku kēdiūt thith cīt jakanuaan la nhīim kadhrou ku tuŋ kathiāār ku ajōm kadhrou kenhīim. ⁴ Ku thēl tōōŋ ē diāk kuēl bei

nhial yeyöl ku piir ke pinynhom, ku biï ku këc tiŋ wën dhiëth nhom biï manh dhiëth tiit biï dhiëth biï cam. ⁵ Go tik manh ë moc dhiëth, yen biï kəc pinynhom mac ke cïn aruan. Go atuny nhial bën ku rum meth man cin ku yëth nhial tənē Nhialic thönyde nhom. ⁶ Go tik riŋ roor tē cïi ceŋ, tē cï Nhialic guiir tənē ye biï yen la rëer thïn, biï la muk ë nin tim ku buot karou ku thiärdätem.

⁷ Go təŋ rot looi pan Nhialic. Atuny cəl Maikel ku atuuc kək aaci bën thör kek këdiit wën cït jakanuaan ku atuöcke. ⁸ Ku këdiit kënë aci bën tiaam, ku aci bën cuop wei pan Nhialic. ⁹ Maikel kek atuöcke aaci këdiit kënë kek atuöcke bën cuop wei pan Nhialic. Kënë yen ë Bëny jakrec diit wäär ye lueel ka cəl këpiiny, yen raan ëbën cəl aloi awuoc. Acik bën cuat pinynhom kek atuöcke ëbën.

¹⁰ Ku piŋ röldit ke cöt pan Nhialic ku lueel,

“Ëmën, tē biï Nhialic kəc luök aci bën! Ëmën, Nhialic aci rielden yen bënyaknhom nyuöth! Ëmën, Raanden cï ləc ku döc aci rielde nyuöth! Rin raan wäär ë köc Nhialic nhom ku gəony miëthakua aköl ku wëer, aci cuop wei pan Nhialic. ¹¹ Miëthakua aaci jəŋrac tiaam rin cï Manh Amääl rot juaar biï nök rienkua ku rin cï kek wët yic lək raan ëbën, ku keek aa këc wëiken nhiaar bik riöc ë thou. ¹² Week ëbën, wek kəc rëer pan ë Nhialic mietkë puöth, ku kuat kë rëer ë pinynhom ku wär abi gum apei diit. Rin jəŋrac aci cuop ë pinynhom tənē ke, ku yen acit puöu mac rin acin nin juéc cï päl ye biï yen luui.”

¹³ Nawën le këdiit cït jakanuaan ŋic lön cï ye cuat pinynhom, ke cop tiŋ wën cï manh moc dhiëth biï döm. ¹⁴ Go tik gäm wuök cït wuök acu ku biï cəl apëer tēden wäär roor tē cïi cieŋ. Ku biï yen la tiit thïn run kadiäk ku abak, ku akəc jəŋrac bën lëu biï yiék tëtök. ¹⁵ Ku ŋək këpiiny piëu diit cït aboor yethok rin biï tik mou. ¹⁶ Go tiəm pinynhom tik kony, rin cï yaardit apei piny dai yic, ku wet piü thïn ɣorɣor. ¹⁷ Go këdiit cït jakanuaan puöu riäak tənē tik apei ku le thör kek miithken kək cï lööŋ Nhialic theek, ku mukke wët yic cï Jethu nyuöth. ¹⁸ Ku la jəŋrac köc ë wär nhom.

13

Läai karou

¹ Ku tiŋ län roor rac apei ke bö bei adëkdiæt yic. Ku ala nhïim kadhrou ku tuŋ thiäar la nhïim ajöm kathiäar. Ku kenhïim ëbën rin aaci göt rin ë Nhialic təon guöp. ² Län wën ca tiŋ acit kuac, ku adit cök kek riöp bëer la köth nhim, ku acit thok köör. Acï këdiit cït jakanuaan gäm rielde biï nyuc ë thöc nhom cït bënyaknhom la ye cök. ³ Nhuom tök, nhïim ë län kënë ala yic piäar cït piäar tëtök diit apei ku jəl dem. Kəc ë pinynhom ëbën aake cï gäi ë län kënë ku buöthkë. ⁴ Keek ëbën aake ye jəŋrac door rin cï yen lëi gäm riel, keek aya aake ye lëi door, ku luelkë, “Acin keril cït ë län kënë. Acin raan lëu biï thör kek ye.”

⁵ Go lëi puöl biï jal nhiam apei, ku ye Nhialic lat. Go Nhialic päl riel kënë tənē pëi kathiärŋuan ku rou. ⁶ Ku jəl lëi jam ku lëët Nhialic kek kocken rëer nhial paande. ⁷ Acï Nhialic puöl biï thör kek kəc Nhialic ku tiem ke. Ku ëcï gäm riel kəc pinynhom nhïim ëbën. ⁸ Kuat raan rëer pinynhom ëbën abi ye adoor, kəc cïi ye biï ya door aa kəc cï rienken göt athör pir yic, ke piny këc guo cak. Athör kënë ë kën Manh Amääl wäär cï nök.

⁹ Na lakkë yiŋh, ke we piŋ apath, ¹⁰ “Kuat kë cï Nhialic guiir biï rot luöi yiï abi rot dhiel looi këya. Raan biï mac, raan biï teem röl ë pal abi teem röl. Wët kënë ë lön biï kəc cï gam dhiel gum ku rilkë puöth gamden yic.”

¹¹ Ku tiŋ län dët ke bö bei piiny, ke la tuŋ karou cït tuŋ jəŋrac. ¹² Yeenalui riel cït riel län tuŋ ke ŋic län tuŋ, ku theny kəc ë pinynhom thïn bik län tuŋ aa door, län wäär cï tëtök dem yenhom. ¹³ Ku looi kädit jän göi. Ee ye mac cəl alöony piny nhial ke kəc ëbën daai ë ye. ¹⁴ Län ciëen kënë aci puöl biï kädit jän göi aa looi ke län tuŋ daai thïn. Rin ë

käkkä yen acī yen kōc pinyinhom wēŋ bīk la yecōk. Aacī bēn yōök bīk kēdāŋ buth bī kek lān tuēŋ kiēēt ku yekē door, lān wāār cī nōk ē pal ku ben pīr. ¹⁵ Lān ciēēn kēnē acī puōl bī wēi yāth kēwēn cī lān tuēŋ kiēēt yic, rin bī ya jam ku cōl kōc cīi ye ye door anāk. ¹⁶ Ku yōök lān ciēēn kōc ēbēn, bēny ku kīc, ajak ku raan ŋōŋ, alony ku raan lāau nhom, bī raan ēbēn kīt tāau kōŋden cuēc, tēdē ke tēū yenhom tuēŋ. ¹⁷ Acīn raan cī puōl bī kēde yaac, tēdē ke yōc ke cīn nhom kīt kek rin, tēdē ke ye akuēn rienke nyuōth.

¹⁸ Yin adhil kāŋ ŋic apath ba kēnē jāl deet yic. Raan la kē ŋic adhil kēnē dōt yic, bī akuēn ē lān ŋic, rin akuēn akāac nyin rin ē raan, akuēn ē buōt kadātem ku thiārdātem ku dātem.

14

Manh Amāäl ku kacke

¹ Ku jōl lā diēl ya nyin piny, ke ye Manh Amāäl yen tiēŋ ke kāac gōt nhom Jeruthalem, kek kacke tim buōt ku thiārŋuan ku ŋuan cī rin Manh Amāäl ku rin Wun gōt kenhiim tuēŋ. ² Ku piēŋ rōl nhial kecīt arōōl ē piū kat apeī. Aye piŋ kecīt mār deŋ thiek apeī, tēdē ke ye thoom juēc gut. ³ Ku kāac kōc tim buōt thiārŋuan ku ŋuan ē thōōc nhom tuēŋ, ke ket waak yam lāai pīr kaŋuan ku kōcdīt nhīim. Waakkä acīn raan lēu bī ke ket, aa keek kek kōc cī Nhialic luōk ē rōt. ⁴ Keek aa kōc cī rōt tiit cie wīc ē diāār. Keek aa kōc la cōk. Ee Manh Amāäl yen aye kē buōth cōk kuat tē le yen thīn. Kōckä kek aacī luōk kam kōc ēbēn, aa kōc ē Nhialic ku Manh Amāäl, aa cīt rap ē yam dhie ye juēr Nhialic. ⁵ Ku keek aa kēc lueth kaŋ lueel. Ku acīn kēreec cīk kaŋ looi.

Atuuc nhial kadiäk

⁶ Ku tiēŋ atuny dēt ke pār aliir yic nhial ke muk athör Wēt Puōth Yam, wēt pīr akōlriēc ēbēn tēnē kuat dhiēth ku wuōt ku thok pinyinhom ēbēn. ⁷ Ku lueel röldīt, “Thekkē Nhialic ku lēckē rin diit yen apeī. Rin nīn aacī thōk, nīn bī yen kōc ē pinyinhom yāth ē luk yic. Duarkē rin yen aa cak nhial ku piny ku wērdīt ku nyīn ē piū.”

⁸ Ku buōth atuny rou atuny tuēŋ cōk, ke ye lueel ē röldīt, “Gendīt Babilon acī rac ēbēn. Babilon ē ye kōc pinyinhom cōl adek muōn kec apeī, muōn ke cōl aloi kāk ē bal cī Nhialic bēn rac puōu.”

⁹ Ku buōth atuny ē diäk atuuc tuēŋ wēn karou cōk, ke ye lueel röldīt, “Raan lān kēnē door kek kēden cī kiēēt, raan la kīn ē lān kēnē yenhom tuēŋ, tēdē ke ye yecin. ¹⁰ Abī muōn riāŋ puōu ē Nhialic dhiel dek, muōn kēnē ē kē cī Nhialic puōk ē bīny riāŋ piānde yic. Kōckä aabī dēp many bēn bei kuur yic tuc apeī, ka atuuc nhial ku Manh Amāäl daai thīn. ¹¹ Many bī ke nyop kēnē abī ke reem akōlriēc ēbēn. Kōc ē lēi ku kēden cī kiēēt ku kuat raan la kīn ē rienke, acīi bī kaŋ löŋ acīn akōl ku wēēr.”

¹² Kēnē wētde yic ē lōn bī kōc ē Nhialic kepuōth dset, kōc lööŋ ē Nhialic theek ku lek gam tēnē Jethu.

¹³ Ku piēŋ rōl nhial ke cōt ku lueel, “Dhil gōt, kōc mit gup aa kōc thou emēn rin cī kek wēt Bēny gam.” Ku lueel Wēi Nhialic, “Ee yic Alanden! Keek acīi bī ben gum athēer. Kāk cīk looi aabī cath ke ke.”

Tēmtēm pinyinhom

¹⁴ Ku lā daai nhial, ke ye luāät yer yen tiēŋ ku kēcīt Manh raan ke cī nyuc ē piōōl nhom, ku ala nhom ajōm cī looi milāŋ tōc, ku amuk pal moth thok yecin. ¹⁵ Ku bö atuny dēt bei luaŋ Nhialic ku jīem röldīt tēnē raan cī nyuc ē piōōl nhom, “Jōk luoi cōk ye pal kēnē, kāk tem pinyinhom aacī luōk, ku akōlden bī ke tem acī bēn.” ¹⁶ Go raan wēn cī nyuc ē piōōl nhom palde met yic ku ler luōide yic, ku kēya, kēriēc ēbēn pinyinhom acī tem.

¹⁷ Ku tiēŋ atuny dēt ke bö bei nhial luaŋ Nhialic ke muk palden moth aya. ¹⁸ Ku bö atuny wēn muk riel ē mac bei ariäk löōm. Ku cōl atuny wēn muk pal moth röldīt ku lueel, “Lōm paldu ku tem abiēc dom yic pinyinhom rin abiēc acī luōk.” ¹⁹ Ku jōl atuuc palde met yic ku jōl abiēc tem piny, ku kuut keyiic ku yēth ke tē bī ke la nhiaac yiic thīn,

rin riängdīt puōu Nhialic. ²⁰ Abiēc ěcī nhiaç gēu kōu ayeer, go ya riem yen loi kuēer, abī riem lōl bār kōu apei ku thuuth yic looi.

15

Kādīt rēc bī atuuc nhial bēēi

¹ Ku tiēŋ kēdīt dēt kōç göi nhial. Kēnē, aake ya atuuc kadhorou la riel bik käreç apei kadhorou gām kōç, ke ye kek awuōōç ciēen bī Nhialic tēm kōç rēc, rin kek aabī riāŋ ě piānde jāl thōk. ² Ku tiēŋ kēcīt adēkdiēet le pīu nyīn kīr thīn cī liāāp kek kēcīt mac. Ku tiēŋ kōç wāār cī lēi kek kīnden cī ye kiēēt tiaam aya, agut lān wāār ye rienke ŋic akuēn. Keek aake kāāç adēkdiēet le pīu nyīn kīr yōu ke muk thom cī Nhialic gām ke, ³ ku ketkē waak Mothith alony ě Nhialic, ku waak Manh Amāāl ēlä,

“Yīn Nhialic, yīn aril acīn kē thōŋ ke yīn,

kāk ye looi aa path ku aa kōç göi!

Ee yīn amac pinynhom ēbēn,

kuat kāk ye looi ēbēn aala cōk ku aa yith.

⁴ Raan ēbēn abī riōōç ě yīn Bēny! Ku riēnku abī leec athēer!

Ee yīn ě rot yīn Nhialic ě yic.

Kōç ě pinynhom aabī ya bēn ku dorkē yīn.

Raan ēbēn acī tēpeth ye yīn luui thīn tiŋ.”

⁵ Nawēn ě kēnē cōk, ke ya tiŋ luāŋ Nhialic ke ŋaany thok, kek duēl Nhialic nyuōōth alōŋthīn. ⁶ Ku bō atuuc nhial kadhorou, wāār muk kādīt rēc apei kadhorou bei luāŋ ě Nhialic. Keek ēbēn aake cieŋ alēth yer la diardiar, ku karkar cī looi milāŋ tōç aa cik kaar kepuōth. ⁷ Go lān tōk kam lāāi wāār pīr kaŋuan, atuōny tōk ya atuuckā gām aduŋ milāŋ tōç la yic awuōōç thiek bō tēnē Nhialic pīr akōlriēç ēbēn, bī gām kōç ě pinynhom. ⁸ Duēl ě Nhialic ěcī tol paat yic piny, tol bō diik ku riel Nhialic yic. Ku acīn raan lēu ye bī la thīn, yet tē bī käreç dīt apei kadhorou wāār muk atuuc nhial ku bīi ke pinynhom, kaŋ thōk.

16

Käreç dīt apei ciēen kadhorou

¹ Guō rōldīt apei piŋ ke cōt luāŋ pan Nhialic yic, ke ye lueel tēnē atuuc nhial kadhorou ēlä, “Lak pinynhom ku gamkē kādīt rēc ciēenkā kadhorou, käreç riāŋ puōu ě Nhialic.”

² Go atuny tueŋ käreç cī Nhialic lēk ye bī gām kōç ě pinynhom gam. Go ya yōntōōk rēc rem apei kek tul kōç la gup kīn lēi gup, ku kōç kēden cī kiēēt door aya.

³ Go atuny ě rou käreç cī Nhialic gām ye bī gām kōç pinynhom gam. Go ya pīu adēkdiēet kek wel rōt bik ya riem, ku thou kāk pīr rēer pīu yiic ēbēn.

⁴ Go atuny ě diāk käreç cī Nhialic gām ye bī gām kōç pinynhom gam. Go ya pīu wēr yīth ye dek kek wel rōt bik ya riem. ⁵ Guō atuny yen muk pīu pinynhom piŋ ke lēk Nhialic, “Yīn acī yic tēk kōç ě käreçkā yiic, tēdu kan ēmēn ku tēthēer yōn, ee yīn apath yītōk rin le luōŋdu cōk. ⁶ Kōç rēc wāār cī kacku ku kōç kākku tiŋ nōk aaca gām riem bik dek, yen kēpath ke ke.” ⁷ Ku piēŋ raan rōl ke dhiau tēn ariāk ku lueel, “Ee tēde Bēny Nhialic Madhōl, käreç ca gam aa yith ku aa la cōk, luk aca ŋieç looi!”

⁸ Go atuny ě ŋuan käreç cī Nhialic gām ye bī gām kōç pinynhom gam. Go akōl tuōç apei, ee cī Nhialic puōl bī kōç nyop atuōç. ⁹ Kōç aake cī atuny akōl nyop apei abī ke gām gup yōntōōk. Gokē Nhialic lat guōp, Nhialic yen bīi käreçkā, ku cik luōi käreç pāl ku cik Nhialic ye leec.

¹⁰ Ku gēm atuny ě dhiēç käreç cī Nhialic gām ye ku ler ku tēēu thōny lān rac nhom. Go ya muōōth yen kum kōç mec lēi piny arēk abīk kethook aa kac rin arēem, ¹¹ ku yekē käreç apei lueel ě Nhialic guōp rin arēem ku yōntōōk rēer kegup, ku cik luōi käreç pāl.

¹² Go atuny ē dātem kēreec muk gam, go ya wārdit Yuparet yen döu, bi bānyaknhiim loŋ ciēen puöl bik tem kek apuruöökken. ¹³ Ku tiēŋ wēi jakreec kadiäk cit aguek. Keek aake bö bei kēdit cit jakanuaan thok, ku lān rac thok, ku thoŋ lān wāar aya bö kek wēt ē lueth yen kōc wēŋ nyin. ¹⁴ Keek aa wēi jakreec ē cath ke loi kāk kōc göi. Wēi jakreckā kadiäk aa bāny pinynhom ēbēn kuööt nhiim bi ke yāth toŋ yic. Toŋ kēnē ē toŋ bi rot looi luŋdit bi Nhialic Madhəl luk looi tēnē kōc pinynhom ēbēn.

¹⁵ Aye Bēny lueel, “Πιεγκέ! Υεν abö cit ya ye cuār waköu. Raan mit guöp ē raan ba yök ke kēc nin, ciēŋ alāthke, rin bi cii cath ke cīn alanh ciēŋ bi guöp yār tē tiŋ ye.”

¹⁶ Ku jol wēi jakreckā bānyaknhiim kuööt nhiim tē ye kōc Itharel cōal, Amagedon.

¹⁷ Ku jol atuny ē dhorou kēreec muk pāl aliir yic. Go Nhialic jam röldit nhial ē thöoc nhom luanŋde ku lueel, “Kuat kēkith ēbēn acī luōoi tēcīt tēde.” ¹⁸ Ku bier deŋ apei, ku mēer ē mār thiek ku looi ayiēkyiēk rot abī kōc riöc ēbēn. Acīn kēdit cit kēnē cī rot kaŋ looi tēnē cēk ke raan pinynhom, ayiēkyiēk rec piny cit kēnē. ¹⁹ Go gendit Babilon yeyic tek ē diäk, ku wit ayiēkyiēk geeth ē pinynhom juēc, ku kēya, ke Nhialic tēm gen Babilon awuöc thiek apei rin riāŋ piānde.

²⁰ Tēwēn le piny rot yāak ke yōn thōny wīir mār, ku la gat dir piny ēbēn. ²¹ Go goidit thiek apei lööny piny nhial ē kōc nhiim. Ku kēya, ke kōc lēt Nhialic rin cī yen deŋ cōl atueny göi thiek apei cī piny bēn rac.

17

Tiŋ rac adējöök

¹ Go atuōny tök atuuc wāar bö nhial kadhorou muk käreec kadhorou bēn tēnē ya ku lueel ēlä, “Bāar ba yī nyuōth tē bi Nhialic ē tiŋ reec adējöök tēm awuöc thīn, yen tiŋ rēer wēr yōth.* ² Bānyaknhiim ē pinynhom aaci käreec apei, kāk ē bal looi kek ye, ku kōc ē pinynhom aake ye miānde dek bik wiēet, ku tē cī kek wiēet ka jol käreec apei kāk ē bal looi kek ye.”

³ Go Wēi Nhialic la yaguöp, ku nyiei atuny Nhialic ya ku yēth ya roor tē cii ciēŋ. Ee tēen ke ya tiŋ tiŋ cī nyuc lān thith köu, lān la nhiim kadhorou ku tuŋ kathiäär cī guöp thiāŋ rin ē Nhialic lat guöp. ⁴ Tik a ciēŋ alanh thith ku alanh mathiāŋ. Ku acī milāŋ töc ku kākök la diardiar ku guēt dhēŋ thiāŋ yeguöp. Ku amuk aduŋ cī looi milāŋ töc cī thiāŋ kāracken ē bal ye looi. ⁵ Ku yenhom tueŋ acī rin göt thīn rin cie deet yiic. Rin ye lueel ēlä, “EE ΥEN BABILONDIT, ΥEN E MAN DIAÄR REC EBEN, ΥEN AYE KAREC JAL THIN KAREC E PINYNHOM EBEN.” ⁶ Ku tiēŋ tiŋ wēn ke cī wiēet riem ē kōc Nhialic wāar cī ke nök, rin cī kek wēt Jethu gam.

Ku wēn tiŋ yēn ye, guō gāi apei. ⁷ Go atuny nhial ya thiēec, “Yeŋö cī göi? Yin aba lēk wētde yic yen kēnē, ku lān cieth yen la nhiim kadhorou ku tuŋ thiäär. ⁸ Lān yen ca tiŋ emēn acī kaŋ pīr theer, ku acii ben pīr emēn rin abī bēn bei piiny tēthuth mec yic aköldā, ku abī jal la rōm ke riääk. Kōc pīr ē pinynhom kēc Nhialic gāt athörde yic, athör ē pīr theer kēc piny cak, aabi gāi tē tiŋ kek ē lān kēnē. Acī kaŋ pīr, ku acii ben pīr ya akölē, ku abī ben dhuk pinynhom.”

⁹ Go atuny nhial lēk yā, “Kēnē awic raan ŋic tak. Nhiim kadhorou aa rēer nyin kuör kadhorou kek cī tik nyuc kēnhiim. ¹⁰ Kek aa bānyaknhiim kadhorou aya. Bāny kadhiēc kamken aaci liu. Raan tök aŋot ye bēnyaknhom emēn ku dēt aŋot kēc bēn, ku na le bēn ka bi rēer ē bāany yic kam koor. ¹¹ Ku lān bi bēn bei tēthuth, yen abī ya bēnyaknhom ye kek bēt. Ku yen ē raan kam bānyaknhiim kadhorou, ku yeen abī rōm ke riääk.

¹² “Tuŋ kathiäär ye ke tiŋkā, aa rēer nyin bānyaknhiim kathiäär kēc baai guō mac, ku aabi riel dhiel yök bik baai mac kek lēi kam thiin koor. ¹³ Wētde ē tök, abik gam kedhie bik bāanyden thōn lēi. ¹⁴ Bānyaknhiim kathiäär ku lēi aabi keyiic mat ku thērke

16:12 Ith 11:15 16:15 Mt 24:43-44; Lk 12:39-40; Ny 3:3 16:16 2Bŋ 23:29; Dhäk 12:11 16:18 Ny 8:5; 11:13,
19 16:19 Ith 51:17 16:20 Ny 6:14 16:21 B.bei 9:23; Ny 11:19 * 17:1 Wētde yic gen Babilon. (Jer
51:13) 17:2 Ith 23:17; Jer 51:7 17:3 Ny 13:1 17:4 Jer 51:7 17:8 Dan 7:7; Ny 11:7; Wk 69:28 17:12
Dan 7:24

kek Manh Amääl. Ku keek aabi Manh Amääl kek kacke ke tiaam, rin Manh Amääl yen ë bėnydit ë bāny, ku bānyjaknhīim ku kacke kek aa kəc cī Nhialic kuany ku cəol ke, ku kek aa kəc cī wētde gam.”

¹⁵ Go atuuc lək ya, “Pīu ye tīj cī tik nyuc kenhīim, aa rēer nyin kəc ë pinynhom ëbən. ¹⁶ Lēi ku bānyjaknhīim kathiäär ca tīj aabi kenhīim wəl adējōj kənē. Abik dəm ku thatkē ku retkē kōu, ku pālkē ke cīn kē ciej. Aabi guāpde cuet. Abik rac ku yət abaj cī dōj ë mac. ¹⁷ Bānyjaknhīim kathiäärkə aabi ë kənē looi, rin cī Nhialic ye tääu kepuōth bik bānyden gām lēi, rin wīc Nhialic ye kēya. Aabi lāai theek yet tē bī kē wīc Nhialic thök.”

¹⁸ Go atuny nhial lək ya, “Tīj ca tīj kənē ë gendit yen mac bāny pinynhom ëbən.”

18

Nhialic aci Babilon rac

¹ Nawən ë kənē cök ke ya ben atuny nhial dēt tīj ke bö bei nhial pan Nhialic, ku atuny kənē ala riöldit apei. Ruəl diit yeer wən bö bei tənē yen aci pinynhom ëbən bən looi bī yer. ² Ku cōöt röldit apei,

“Gendit Babilon aci riääk. Kəc aaci kat thīn ëbən.

Acin raan cī dōj thīn, aa jakrec ku diet rec cit awujoonj.

³ Kārec ë bal ye looi gen Babilon aaci yen ke pinynhom ëbən liääp, bī bāny pinynhom keek aa looi kək ë bal, ciēt ke cī muōn kec apei dek.

Ku tēen yen aci Nhialic rac puōu yeguöp.

Ku kəc ë pinynhom aake ye yəoc thīn ku loikē kārec Nhialic rac puōu.”

⁴ Ku piēj röldēt ke jam nhial ku lueel,

“Kackiē jālkē geeu!

Ku bī week cīi met awuöc looi keek yiic kə,

ku bī Nhialic we cīi yik kädit rec apei cimēnden.

⁵ Awuöccken cik looi aaci juēc nawən

ke la nhial abik Nhialic dööt bik la rac puōu.

Go Nhialic awuöckä yök ëbən, ku aaci bī kañ puöl ke cīi tēm awuöc.

⁶ Dhielkē luōi kārec cit kāwäär cī kañ aa luōi week.

Dhielkē kārec wäär cī looi cool kək wär kək wäär cī kañ luōi kəc kək.

Adhielkē gām muōn kec apei bī wīet cit tēwäär ye luōi kəc kək.

⁷ Ee nhiam rielden dit rēer ke yeen,

ku pīrden rēer yen kəpath yiic.

Adhielkē gām kē rem yeguöp thōj kek miēt ë puōu dit rēer yen thīn.

Rin ye yen rot leec elä,

‘Yen tīj diit jaknhom mac paandiē ë riel cīn ke tem yanhom,

yen acin mony bī thou ku ba dhuur.’

⁸ Rin ye Babilon jīem kanhiaam kēya,

ee kaam thīn koor ku abi Nhialic kädit rec

apei cəl aabö tənē yeen cimēn tuaany, ku cəndit apei ku thuöu.

Abi yəot mac bī nyop ëbən, rin Bēny Nhialic yen bī ye tēm awuöc,

ala riöldit apei.

⁹ “Bāny ë pinynhom wäär cī kārec looi kek ye aabi dhiau ku löönykē puōth tənē ye, tē tīj kek tol many cī ye yəot nhom tēmec. ¹⁰ Aabi köc tēmec, rin cī kek riöc ciēt ke bī gām awuöc thiek cit kən cī gām Babilon, rin wäär cī kek kārec looi aya kek ye. Abik aa lueel, ‘Ye kērec ë dē, gendit Babilon, gen ril yen cī guō riääk ye kam thīn yic!’

¹¹ “Kəc ë yəoc pinynhom aa dhiau rin Babilon, rin acin raan bī kākken ben lök yəoc.

¹² Mīlōōjken tōc, ku alēth path, alēth cī looi mīlāj thith ku guēt path ku kəpuōth kək cie lac yök ku tuñ aa kön, ku kuör path la diardiar, acin raan bī keek ben lök yəoc tənē ke.

¹³ Miök njir, mäau ku abiik, ku yök ku thök, ku mīthiōōj ku lāai kək baai ku tiim path ku

aloony, acin raan bi ke lök γῶσ. ¹⁴ Abi kῶc γῶσ aa lueel tēnē Babilon älä, 'Kuat käpath wäär ye ke cam, ku käpuoθh wäär ye ke cieḡ aaci rac, ku aaci bi ben yök acin.' ¹⁵ Kῶc ē γῶσ wäär ci jak rin ye kek kākken γῶc ye aabi dhiau tē tiḡ kek ye ke dēp. Aabi ya kööc tēmec rin wäär ci kek mat kek ye ciēt ke bi mat ē riääk yic aya. ¹⁶ Abik aa lueel,

'Ye kēreec ē dē tēnē gendit cit kēnē,
gen diit dhēḡ cit raan ceḡ milōōḡ tōc ku guēt path yeyeth!

¹⁷ Rin kākka aaci guῶ bēn määḡ nyin yic.'

"Kῶc ē riäth geer adēkdiēet yiic, ku kῶc la kākken yekē keek la yaac riäth yiic, kāk ye kek pīr thīn aabi kööc tēmec, ¹⁸ ku dhieukē tē tiḡ kek tol nhom ke dēp geeu kek kāk tō thīn ēbēn, ku jolkē ya lueel, 'Makei! Acin gendit ci kaḡ ciēt ē gen!' ¹⁹ Ku jolkē kenhūim pot ē ḡeth bik nyuῶoθh lon ci kek puoθh löny ku dhieukē apei ku luelkē,

'Makei! Ci gendit riääk kēya?

Gendit wäär ye kῶc la riäth jieek la yök thīn,
yen ci guῶ riääk ye kaam thiin yic kek kāk tō thīn ēbēn!

²⁰ Kῶc rēēr pan Nhialic miētkē puoθh rin ci Nhialic Babilon rac.

Miētkē puoθh kῶc ē Nhialic ku atuuc ē Raan ci löc ku dῶc,
ku kῶc kāk Nhialic tiḡ rin ci Nhialic Babilon tēm awuōc tēcit tēn käreec wäär ci keek luōi week.' "

²¹ Ku tiēḡ atuny Nhialic ril ci kuurdit thiek kuany ku piir wūr adēkdiēet yic ke lueel,
"Kēnē yen ee tē bi gendit Babilon rac thīn,
ku aci ben tiḡ acin.

²² Yin Babilon acin läär bi ben piḡ yiic tēdu,
ku acin kēēt bi ben piḡ röt ke gut thom, tēdē ke ye keḡ kooth yiic.

Kockun atēēt ēbēn aabi määḡ,
ku wēthkun ye rap guur abi ciēn rap ben guur thīn.

²³ Ku mēc aci bi kaḡ ben tiḡ nyin ke dēp,
ku acin ruēi bi ben looi,
rin kockun ē γῶc kek aake ye kōcdit pinynhom,
ē pinynhom cam tēbäär ē ruēny."

²⁴ Nhialic aci Babilon tēm awuōc rin le yen guōp awuōc ci yen kῶc kāk Nhialic tiḡ nōk,
ku kῶc juēc kök ē Nhialic, Babilon ala guōp awuōc ci yen kῶc juēc ē pinynhom ēbēn nōk.

19

Riäḡ ē Babilon ē kῶc Nhialic miēēt puoθh

¹ Tēwēn ci atuny ril thök ē jam, ke ya piḡ kῶc röt nhial ke loi kieeu apei ku luelkē,
"Lecku Nhialic! Nhialic yen aci γo luōk, diik ku riel aa kāk Nhialicda kedhie.

² Luōḡde ee yic ku ala cök.

Yen aci tiḡ adējöök wäär ḡieec tēm awuōc thōḡ kek kāk ci luōi kῶc ē pinynhom.
Babilon ci pinynhom rac, rin rim kῶc Nhialic atō yecin."

³ Ku ben thān awēn loi kieeu yai cam,

"Lecku Nhialic!

Babilon abi dēp ku many nyop ye abi tol ya la nhial akölriēec ēbēn."

⁴ Ku tiēḡ kōcdit kathiārou ku ḡuan, ku lääi pīr kaḡuan ke gut kenhīol piny ē Nhialic nhom ku dorkē ke ci nyuc thōnyde nhom,

"Yenakan, Lecku Nhialic!"

Yan thiēḡ Manh Amääl

⁵ Ku piēḡ röl ke cöt thōöc lööm ku lueel,

"Wek aa dhil Nhialicda leec, week ēbēn,
kῶc ril ku kῶc niāp, wek kῶc thek yeen ēbēn ye door."

⁶ Ku piēŋ kōc juēc ke loi kiēeu nhial apei, ke loi arööl cīt arööl ē pīu kat apei, ku cīt mār deŋ ku luelkē,

“Lecku Nhialic! Rin Bānyda, Nhialic Madhəl ee Bēnyŋaknhom!

⁷ Jəlku puōth miēt ku lecku Nhialic,

rin cī nīn thiēŋ Manh Amääl thök, ku nyan thiak acī rot guiir bī lor.

⁸ Acī Nhialic ruök alēth path cīn gup acuəl bī keek cieŋ.”

Alēth path aatō nyin kápath ye raan luōi Nhialic.

⁹ Go atuuc lēk Ƴa, “Gāt wēlkā, kōc mit puōth aa kōc cī cōl ē yan thiēŋ Manh Amääl yic.” Ku met thīn ēlä, “Wēlkā aa wēl ē yith bö tēnē Nhialic.”

¹⁰ Guo Ƴanhiaal guōt piny yenhom ba door. Go lēk Ƴa, “Duk loi kēya! Ee Nhialic yen aya luōi cīmēn ye yīn ku miēthakun cī gam, kōc cī yic cī Jethu nyuōōth, buōōth yic. Ee Nhialic ē rot yen aye door.” Rin yic cī Jethu nyuōōth yen ē kōc cōl agam wēt ē Nhialic.

Raan cath mathiāŋ Ƴer

¹¹ Ku tiēŋ pan Nhialic ke ŋaany thok, go ya mathiāŋ Ƴer yen tiēŋ thīn kek raan cath ē ye. Ee yen raan ē Nhialic luōi ē puōn Ƴer, kuat kāk ye looi ēbēn aaya yith, tē looi yen luk tēdē ke ye tōŋ, ka la cōk ēbēn. ¹² Yen adēp nyin cīmēn mac, ku acieŋ ajōm juēc yenhom. Acī gāt kōu rin, ku ē yen aŋic rienke ē rot. ¹³ Ku acieŋ alanh bār yekōu cī kōu thiāŋ ē riēm. Ku rienke aa, “Wēt ē Nhialic.” ¹⁴ Abuōōth apuruuk Nhialic ke cieŋ alēth Ƴer, ku aake cath mīthiōōŋ Ƴer. ¹⁵ Ku pal moth ē bēn bei yethok bī yen kōc ē pinynhom tōk. Abī kōc pinynhom mac ke cīn aŋuān, aabī nhiaç yīc cīmēn mōn nhiēc bei athuāi yic, bīk riāŋ puōu ē Nhialic yōk kegup. ¹⁶ Ku alanhde kōu ku yeyām, rin acī gōt thīn ēlä, “BĒNYŲAKNHOM Ē BĀNYŲAKNHĪM, BĒNYDĪT Ē BĀNYDĪT ĒBĒN.”

¹⁷ Guo atuny nhial kääc akōl nyin tiŋ, ke cōl diet pār aliir yic ēbēn ku lueel röldīt, “Bāk tēn, bāk bēn mīth miēthdīt ē thēi cī Nhialic guiir! ¹⁸ Bāk ŋuetkē gup bānyŋaknhīim, kōcdīt apuruuk, kōcdīt ril, gup mīthiōōŋken ku kōc cath ē ke, gup kōc ēbēn, kōc aloony ku kōc cie aloony, kōcdīt ku kōc kor!”

¹⁹ Ku tiēŋ lēi ku bānyŋaknhīim ē pinynhom kek apuruōōkken, ke kuut kenhīim ēbēn bīk la thōr kek raan cath mathiāŋ ku apuruōōkke. ²⁰ Go lēi dōm, kek raan wēt lueth wēŋ yen kōc nyin lueel, raan kāk kōc gōi looi, bī kōc la nhīim kīn lēi kenhīim tueŋ muōr rin kākken kā ku dorkē kēden cī kiēt. Go keek ēbēn karou piēer manydīt tuc apei bēn bei kuur yic ke pīr. ²¹ Ku nāk apuruōōkken ēbēn ē pal bēn bei raan cath mathiāŋ thok. Ku guāpken aacī diet bēn ŋueet.

20

Ruōōn tiēm tōk

¹ Ku tiēŋ atuny nhial ke bö piny, ke muk wēnh ye tēthuth mec yic tuer thok, ku luŋ arēk dīt thiek apei. ² Ku dōm atuny nhial kēdīt cīt jakanuaan, kēpiiny thēer yen jōŋrac dīt ē pinynhom, ku rek ē ruōōn tiēm tōk. ³ Ku piir tēthuth mec yic apei, ku riit thīn ku thiōōk thīn ē thaany. Ku abī rēer ē tēēn ē ruōōn tiēm tōk. Ku kēya acī bī lēu bī kōc pinynhom ben tuōōr nyīn. Ku na la runkā thök ke yeen abī pāl aƳeer ē kaam koor.

⁴ Ku tiēŋ kōc ke cī nyuc ē thōc nhīim, ku tiēŋ wēi kōc wäär cī tem rōt rin cī kek wēt Jethu Krītho ku yen wēt Nhialic gam. Kōckā aake nāk ke rin kēc kek wēt lēi gam ku dorkē, ku aacīn gup kīn ē lēi kenhīim tueŋ ku kecin. Aacī ben pīr ku nyuuckē ē thōc nhīim, rin cī Nhialic ke gām riēl bīk mac. Ku jōlkē mac kek Raan cī lōc ku dōc ē ruōōn tiēm tōk. ⁵ Na cī runkā thök, ke kōc kōk cī thou, kōc cī gam ku kōc ē pinynhom aabī ben pīr, ku ē yen jōn rot tueŋ bī gup kōc cī thou rōt jōt. ⁶ Ku Nhialic abī kōckā dōc, ku keek aabī ya kacke rin ye kek kōc cī kaŋ pīr, rin cī ke kaŋ jōt thou yic. Ku keek aacī bī thou thon ē rou, ku aabī ya kōc Nhialic luōi ku Jethu Krītho, ku aabī mac kek ye ke ye bāny ē tōk ruōōn tiēm tōk.

Jōŋrac acī tiaam

⁷ Tē le ruōōn tiem tōk thōk, ke jōṅrac abī lony tēwäär cī ye mac thīn. ⁸ Ku abī ben bēn ē pinynhom bī kōc kōk bēn wēēṅ nyīn, kōc cī thiēi ē bēēi pinynhom yiic cōl Gok ku Magok. Aabī jōṅrac mat yiic ku yēth ke tōṅ yic. Ku keek aa juēc ka cīt liēet agōr. ⁹ Ku weerkē pinynhom ēbēn, ku goolkē gen nhiēer Nhialic piny, gen rēer kacke thīn. Go Nhialic mac tuōōc piny nhial bī ke nōk ēbēn. ¹⁰ Ku cuet jōṅrac wäär ke wēṅ manydīt tuc apēi bēn bei kuur yic, tēwäär cī lēi ku kōc tōr lueth kaṅ cuat thīn. Ku keek aabī reem akōl ku wēēer ē tēēn akōlriēec ēbēn.

Luṅ thōk ē piny

¹¹ Ku tiēṅ thōnydīt yer apēi kek raan cī nyuc yenhom. Go piny ku nhial mээр yenhom tuēṅ ku cīn raan ben ke tiṅ acīn. ¹² Ku tiēṅ kōc cī thou ēbēn kōcdīt ku kōckor ē pinynhom ēbēn ke kääc thōōc lōōm. Ku jōl athōr ṅaany yiic, ku athōr cī kāk cī kōc pinynhom looi gōt thīn, ku jōl athōr dēt yen athōr pīr ṅaany yic aya. Ku kōc ēbēn aake ye tēm awuōc thōṅ kek kē cī ṅek looi pinynhom, cī gōt rienke thook athōor yic. ¹³ Ku jōl kōc ke thou wīr bēn ku kēēckē Nhialic nhom luk yic, ku jōl kōc cī thou rēer guāpken piiny rēṅ yiic rōt jōt aya, ku kēēckē Nhialic nhom luk yic. Ku keek aacī bēn tēm awuōc thōṅ kek kāk ke cik looi pinynhom. ¹⁴ Go thou nhom guōp cuat manydīt dēp apēi yic. Manydīt dēp kēnē yen ē thon ē rou. ¹⁵ Kuat raan liu rienke athōr ē pīr yic, acī cuat baau mac dēp kēnē yic.

21

Pinynhom ku nhial ē yam

¹ Ku jal pinynhom ku nhial ē yam tiṅ, rin cī piny ku nhial theer mээр, ku cīn wērdīt kōk ben rēer thīn. ² Ku tiēṅ gen Nhialic yen Jeruthalem ē yam, ke bō piny nhial pan Nhialic bī bēn pinynhom. Gen ē Nhialic acī guiir cīmēn nyan cī guiir bī gām moc. ³ Ku piēṅ raan ke cōt rōldīt apēi ē thōōc lōōm ku lueel, “Emēn pan Nhialic arēēr kek raan! Ku keek aabī ya kacke, ku Nhialic nhom guōp abī rēer ke ke ku abī ya Nhialicden. ⁴ Abī pīu wēec wei kenyīn. Ku acīn raan bī ben thou acīn. Acīn raan bī puōu ben riāāk ku dhieeu, tēdē ke ben tērem yōk yeguōp cīmēn theer, rin kāṅ aacī rōt waar.”

⁵ Ku lueel raan cī nyuc thōōc nhom ēlā, “Tiēṅkē! Kāṅ ēbēn aluōoi bīk aa yam!” Ku lueel aya ēlā tēnē ya, “Gāt kēnē, alēu ba gam yen kē lueel rin wēlkā aa yith.

⁶ “Kuat kākkihth ēbēn ēcī luōoi tēcīt tēde. Ee ṅen jōk ē cōk ku ṅen thōk ē kāṅ. ṅen abī raan nēk rou gām pīu dek, aba gām pīu ē pīr, ku aba gām ye ē path. ⁷ Kuat raan cī tiam abī kākā yōk tēnē ya. Aba gām ē kākā ēbēn, ku ṅen abī ya Nhialic ku yeen abī ya manhdiē. ⁸ Ku kōc riōc, ku kōc cī gamden puōl ku kōc cā adumuōōm looi, kōc cī kōc nōk, kōc ē luui kāreec, kōc ē jōṅrac, kōc jakreec door, ku kōc alueth, kōckā ēbēn aabī cuat manydīt tuc bēn bei kuur yic, ku yen ē thon ē rou.”

Jeruthalem ē yam

⁹ Go atuōny tōk kam atuuc kadhorou wээр muk kērac apēi ciēēn bēn ku cōl ya, “Bäär lokku ba yī la nyuōth nyan bī ya tiṅ Manh Amāäl.” ¹⁰ Go Wēi Nhialic la yaguōp ku yēth atuuc ya ē kuurdīt bār nhom. Ee tēēn ke nyuth ya Jeruthalem gen ē Nhialic ke bō piny nhial pan Nhialic. ¹¹ Ee dēp diardiar ke diik Nhialic. A dēp cīt kuur cī guaṅ bī la lēṅlēṅ. ¹² Ku acī gōōl piny kal ril bār, ku ala thok kathiäär ku rou, ku thokkā ēbēn aaye atuuc kōōc thīn. Ku thokkā aacī rin kuat Itharel kathiäär ku rou gōt thīn. ¹³ Ku kal cī geu gōōl piny ē la guōk kaṅuan, ku guōṅ tōk ē la thok kadiāk. ¹⁴ Kal cī ke geu gōōl piny aacī buth aleeldīt kathiäär ku rou nhīm. Ku rin atuuc Manh Amāäl kathiäär ku rou aake cī gāt aleelkā kōōth.

¹⁵ Ku atuny wээр yen jam ke ya, amuk wai cī looi milāṅ tōc bī yen geu athem, pānyde ku thuōkke. ¹⁶ Geu ala guōk kaṅuan thōṅ thook. Ku them atuny nhial geu waiden wēn muk, ku yōk ke cīt meel tiem tōk ku buōt kadhiēc bēer ē kōu, ku lāau yic kek bēer la nhial

ē cīt kēnē aya. ¹⁷ Ku them atuuc la nhial ē kal ku dīt ē kōude aya, ku yōk ke ye akāāth thiārdātem. Kāk ke ye atuuc them aake cīt kāk ye kōc them ē path.

¹⁸ Pāny cī geu looi, aaci buth kuur yer dhēṅ ku geu nhom ēcī looi milāṅ tōc la gei cīt macar. ¹⁹ Puōōny ē geu aake cī jōk cōk kuat aleel la diardiar. Aleel ke cī puōōny jōk cōk aya aake yiic thiāār ku rou. Kōk aake thith, ku kōk aa yer ku kōk aa maṅōk, kōk aa mīthiōōṅ, kōk aa mikēth, kōk aa mīyēn, kōk aa milōōth, kōk aa malīik, ku kōk aa mamer. ²⁰ Ku kit ēbēn aake ye thiāār ku rou. ²¹ Thok kathiāār ku rou ē genē aake cī looi aleel yer kathiāār ku rou, thuṅ tōk ē ye looi alel yer tōk, ku gēek ē geu yic aaci looi milāṅ tōc la diardiar cīt macar.

²² Yen akēc luaṅ Nhialic ye kōc rōōk thīn tīṅ, ee gen kēnē yic, rin Bēny Nhialic Madhōl ku Manh Amāāl kek aa luaṅ Nhialic. ²³ Gen kēnē ēcī wīc ruel akōl, tēdē ke ye pēei, rin ala ruelde ē rot, rin rueldīt Nhialic yen aye ye mer yic, ku Manh Amāāl yen aye ye mer yic cīmēn many adōk. ²⁴ Ku ruel ē gen yen aye kōc cath thīn, ku bāny pinyinhom aabī ya bēn bīk jaakden bēēi thīn.

²⁵ Kal aabī ya rēer ke ṅaany thook akōl ku wēer, rin piny aci ben a cuol. ²⁶ Kōc wuōt ēbēn aabī bēn ē gen yic rin bī kek Nhialic bēn aa door ku leckē. ²⁷ Acīn kōc la gup adumuōōm bī puōl bik la geeu, ayī kōc ē luui kāk kōc cōl ayār gup ku kōc tōr lueth. Kōc bī puōl bik la geeu aa kōc cī rienken gōt athōr ē pīr Manh Amāāl yic.

22

¹ Ku ben atuny nhial ya nyuōth wār cī thiāṅ pīu ē pīr la kīrkīr apei bō tēnē thōny Nhialic ku Manh Amāāl, ² ke kuēer geeu gēk ciel yic. Agōr ē wār lōṅ ku lōṅ, akēec tim ē pīr thīn, tim luōk ē pēei thok ēbēn ruōōn tōk yic, ku kōc wuōt ēbēn aa yiēthke lōōm bī kek ṅōntōōk aa cōl adem, ku tueny kōk aya. ³ Acīn dēt mēen Nhialic bī rēer ye gen kēnē yic. Kōc Nhialic ku thōny Nhialic kek thōny Manh Amāāl kek aa rēer thīn, ku kōc ē Nhialic kek aabī ye aa door. ⁴ Kōckā aabī Nhialic aa tīṅ ku rin Nhialic abī gāt kenhīim tueṅ. ⁵ Abī ciēn cuol ē piny ye gen yic. Kōc ē rēer thīn aaci bī wīc ruel akōl, tēdē ke ye many bī piny mer yen wīckē. Rin Nhialic yen abī ya ruelden. Aabī rēer thīn ke ye bāny akōlriēc ēbēn.

Bēn ē Jethu

⁶ Go atuuc lēk ya, “Kuat kāk ca tīṅ ku piṅ ke aa yith ēbēn. Ku Bēny Nhialic yen Wēike ṅāth ē kōc kāk Nhialic tīṅ gup, yen acā atuōnyde tuōc bī kacke nyuōth kāk bī rōt looi ye nīnkā.” ⁷ Aye Jethu lueel ēlā, “Dhielkē piṅ apath! Yen abō ēmēn! Kōc mit puōth aa kōc thek kāk cī lueel athōr kēnē yic ēbēn!” ⁸ Ee ṅen Joon ṅen a ya piṅ ku tiēṅ kākā. Tēwēn cī ṅen ke piṅ ku tiēṅ ke, ke ya gut ṅanhiol piny yecōk ku duōr atuny wēn nyuth ṅen kākā. ⁹ Go jal lēk ya, “Duk loi kēya! Yen alony cīmēndu, ku miēthakui kōc kāk Nhialic tīṅ, ku kōc ēbēn kāk tō athōr yic theek. Dor Nhialic!” ¹⁰ Ku lēk ya, “Duk kāk cī gōt athōr kāk Nhialic kēnē yic thian tēnē kōc, rin cī piny thiōk ke thōk. ¹¹ Ku kōc kārēc looi aabī ṅot ke la tueṅ ke looi kārēc, ku kōc cī wēt Jōṅrac gam aabī ṅot loikē kēya. Ku kōc ē luui kāpath aabī ya luui kāpath. Ku kōc Nhialic aabī la tueṅ ke luui Nhialic.”

¹² Aye Jethu lueel ēlā, “Pieṅkē apath ṅen abō ēmēn thiin, ṅen abō ba kōc bēn riōp, tēdē ke ya tēm kōc awuōc thōṅ kek kē cī ṅek looi thēer wāār. ¹³ Ee ṅen jōk ē cōk ku ṅen thōk ē kāṅ.

¹⁴ “Kōc mit gup aa kōc cā alāthken lōk riem Manh Amāāl, rin aabī la yic bīk mīth tim pīr cam, ku aala yic aya bīk la gen Nhialic ē yam. ¹⁵ Kōc tō geu kōu aa kōc pan mac, kōc cī kegup yiēk acuol rin theek kek jōṅrac, kōc nāk ē kōc, ku kōc ē jam lueth, ku kōc luui kāk bal aaci kāṅ la ē gen kēnē yic acīn.

¹⁶ “Aye Jethu lueel ēlā, Yen acā atuōnydiē tooc bī kākā bēn lēk we, wek akuut cī gam. Yen ē kuat dhiēnh bēnyaknhom Debit, ee ciēer bak piny ē ruel bēēi.”

21:21 Ith 54:11-12 21:23 Ith 60:19-20 21:24 Ith 60:3 21:26 Ith 60:11 21:27 Ith 52:1; Edhe 44:9 22:1 Edhe 47:1; Dhāk 14:8 22:2 Cāk 2:9; Edhe 47:12 22:3 Dhāk 14:11 22:5 Ith 60:19; Dan 7:18 22:11 Dan 12:10
22:12 Ith 40:10; 62:11; Wk 28:4; Jer 17:10 22:13 Ny 1:8, 17; 2:8; Ith 44:6; 48:12 22:14 Cāk 2:9; 3:22 22:16 Ith 11:1, 10

¹⁷ Aye Wēi Nhialic ku kɔc Nhialic kek cīt nyan thiak ē Manh Amääl lueel, “Bäk!” Ku kuat raan piŋ ē kēnē adhil lueel aya, “Bäk!” Na le raan nēk rou ke bö, kuat raan nēk rou abi dek piü piir ē path.

Thök ē wël

¹⁸ Yen Joon, yen alēk kuat raan piŋ ē wēt kēnē puöu ebēn, na le raan juək kēde thīn ka bi Nhialic tuöc käreç cī gōt athör kēnē yic. ¹⁹ Ku na le raan nyēi wēt tök kam wël tö athör wël cī nyuöth yen yic, ke Nhialic abi yinyden bi tēk ye mīth tim ē piir yic, ku la gen yam, cī ke gōt athör kēnē yic, nyaai tēnē ye.

²⁰ Ku Jethu raan lēk kɔc kākā ebēn aye lueel, “Yēē-yēē! Yen abö emēn!” Kēya, ee tēde. Bäär Bēny Jethu!

²¹ Bi dhēen Bēny Jethu rēer kek kɔc ē Nhialic. Yenakan.